

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

100 SORUDA HARCIRAH REHBERİ

İÇ DENETİM BİRİMİ BAŞKANLIĞI

NİSAN - 2020

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

100 SORUDA HARCIRAH REHBERİ

İÇ DENETİM BİRİMİ BAŞKANLIĞI

NİSAN - 2020

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	xi
KISALTMALAR	xiii
I. UMUMİ HÜKÜMLER	1
1. 1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamına hangi kriterlere göre kamu idareleri girmektedir?.....	1
2. Harcırah ödemeleri açısından memur, hizmetli, aile ferdi gibi kavramlar hangi anlama gelmektedir?	6
3. Kimlere harcırah ödemesi yapılabilmektedir?.....	10
4. Görev ile ilgili olarak taşınan/gönderilen fazla eşyanın bagaj gideri kapsamında ödenmesi mümkün müdür?.....	14
5. Harcırah mevzuatı açısından “memuriyet mahalli” ve “başka yer” kavramlarının anlamını ve harcırah uygulamalarına etkisini açıklar mısınız?	17
6. Memuriyet mahalli dışına kurumlarca sağlanan araçlarla gidip gelenlere harcırah ödenir mi?	22
7. Görev yeri dışında ikamet edenlere, burada (ikamet yerinde) kurumunca geçici görev verilmesi durumunda, anılan personele harcırah ödenecek midir?.....	26
8. Şifahen görevlendirme yapılabilir mi? Geçmişe yönelik görevlendirme onayı alınıp harcırah ödenebilir mi?	28
9. Yolluksuz veya harcırahsız olarak görevlendirilenler ile kendi isteğiyle bu şekilde görevlendirmeyi kabul edenler harcırah alabilir mi?.....	31
10. Harcırah ödemeleri hangi unsurlardan oluşmaktadır? Örnek bir uygulama ile nasıl açıklanabilir?.....	36
11. Yol masrafının ödenmesinde “mutat yol” ve “mutat taşıt” hangi anlama gelmektedir?	43
12. Mutat taşıt dışında bir araçla zorunlu durumlarda seyahat mümkün müdür?.....	47
13. Memuriyet mahalli dışına mutat taşıt dışında bir araçla seyahat yapılmasının zorunlu olması halinde kendi otomobili ile gidenlere yol masrafı (gideri) olarak ne ödenecektir? .	50
14. Farklı ilde bulunan ikametgâhından, görev yerine özel otomobili ile günlük geliş-gidiş yapanlara yol masrafı veya gündelik ödenebilir mi?	55
15. Geçici görev mahalline kendi imkânlarıyla (hususî oto ile) gidenlere ikametgâh-otogar ve dönüşte otogar-ikametgâh taksi ücretleri ödenecek midir?.....	57
16. Ulaşım araçlarının mutat ve muayyen olup olmadığının karşılaştırılması nasıldır?	60
17. Otobüs firmalarının farklı ücret uygulaması durumunda bilet bedelinin ödenmesinde hangi tutar dikkate alınacaktır?.....	63
18. Rayiç bedel esas alınarak yol gideri ödenebilir mi?	66

19. Geçici görevli iken geçici görev süresinin bitim tarihinde memuriyet mahalline dönmeyerek iznini burada veya farklı bir yerde geçiren personele izin bitiminde memuriyet mahalline dönüşünde harcırah ödenir mi?.....69
20. Geçici görevli iken görevli bulunulan yerde veya başka bir yerde resmi tatil, hafta sonu tatili ile ulusal ve dini bayram günleri için gündelik ödenebilir mi?72
21. Yıllık izinli ve iznini memuriyet mahalli dışında geçirmekte iken görev merkezine çağrılan personele harcırah ödenir mi?74
22. Uçakla görev kapsamında kimler, hangi koşullarda seyahat edebilir?76
23. Uçak ile yapılan seyahat kapsamında ödenecek ve ödenmeyecek unsurlar nelerdir?81
24. Harcırah ödenmesinde ilgilinin hangi aylık tutarının esas alınması gerekmektedir?85
25. Vekâleten görevlendirilen personelin harcırahı hangi görev/gösterge üzerinden ödenir? ...89
26. Tedviren görevlendirme durumunda harcırah ödenir mi?96
27. Personel kusurundan kaynaklanmayan nedenlerden dolayı oluşan uçak tarife farklarına ait masrafların idarece ödenmesi mümkün müdür?.....98
28. Harcırah Kanunu uyarınca kamu görevlisinin aile fertlerine geçici ve sürekli görevlendirmeler/atamalar kapsamında hangi unsurlar ödenmektedir?100
29. Memur ve hizmetli olmayanların harcırahı nasıl hesaplanır?.....104
30. İşçilerin geçici ve sürekli yol harcırahı ile emeklilikte ödenen tazminatları nasıl belirlenir?108
31. Özel bir firmanın tanıtım toplantısına göreviyle bağlantısı olduğunu söyleyerek iştirak eden personele geçici görev yolluğu ödenebilir mi?112
32. Otoyol ve köprü geçiş ücreti harcırah mevzuatı kapsamında ödenebilir mi?.....114
33. Benzin masrafı, araç kiralama, yemek ve sigorta giderleri harcırah kapsamında ödenir mi?116
34. Yurt içi sürekli görev yolluğunun hesaplanmasında başlangıç noktası olarak nerenin dikkate alınması gerekir?118
35. İlk defa (açıktan) atananlar ile becayiş yapanlara sürekli görev yolluğu ödenir mi?121
36. İstifa sonrası (yeniden atanan kişiye) veya mahkeme kararıyla geri dönenler ile KPSS kapsamında farklı bir kuruma atananlara sürekli görev yolluğu ödenir mi?.....123

II. SEYAHAT VE VAZİFENİN MAHİYETİNE GÖRE VERİLECEK HARCIRAH.....127

37. Sözleşmeli personelin harcırahı nasıl hesaplanır? Ödenen ve ödenmeyen unsurlar nelerdir?127
38. Yol masrafı, yevmiye ve aile masrafının birlikte verilmesini gerektiren durumlar nelerdir?133

39. Kamu idarelerinin her şey dahil hizmet alımı yoluyla eğitim faaliyeti düzenlemesi durumunda ilgili personele gündelik ödenir mi?136
40. Tedavi amacıyla memuriyet mahalli dışına gönderilen memur ve hizmetliler ile refakatçilerine kurumları tarafından harcırah ödenebilir mi?143
41. Yolda veya vazifeye başlamadan vefat edenlerin harcırahı nasıl hesaplanır?156
42. İşe başlamadan veya yolda veyahut göreve başladıktan sonra memur veya hizmetlinin vefatı halinde ailesi için harcırah ile cenaze giderleri nasıl belirlenir?159
43. Sınava katılan kamu personelinin hangi durumlarda harcırahı ödenir?163
44. Raporlu olunan günler için geçici görev yolluğu ödenir mi?168
45. Yatacak yeri olmayan yerde harcırah mevzuatı kapsamında taşıt kullanımını nasıl olmalıdır?170
46. Birlikte götürülmeyen ve başka yere gönderilen aile fertleri için sürekli görev yolluğu alınabilir mi?172
47. Görevlendirilmesinden vazgeçilenlerin (görevlendirilmesi veya ataması iptal edilenlerin) bu kapsamda yapmış olduğu giderlerden hangileri idarece ödenmektedir?...175

III. HARCIRAH UNSURLARI.....179

48. Geçici görevlendirmelerde havaalanı servis otobüsü, taksi ve transfer kullanımının kriterleri nelerdir?179
49. Yurt içinde yol gideri (masrafı) nasıl hesaplanır?183
50. Memuriyet mahalli içinde yol masrafı nasıl hesaplanır?187
51. Yurt dışında yol masrafı nasıl hesaplanır?190
52. Parasız veya indirimli seyahatte yol masrafı nasıl ödenir?192
53. 6245 sayılı Harcırah Kanunu'na göre 2020 yılı için belirlenen yurt içi gündelik ve tazminat tutarları ne kadardır?195
54. 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamında olup farklı miktarda (artırımlı) gündelikleri belirlenenler var mıdır?199
55. Yurt içi konaklamaya ait esaslar ile yurt içi konaklama kapsamında ev kiralamak suretiyle konaklamanın gerçekleştirilmesi durumunda söz konusu gider hangi koşul ve miktarlarda ödenmektedir?205
56. Yurt dışı gündelikler neye göre belirlenmektedir ve miktarı ne kadardır?211
57. KKTC gündelikleri ne şekilde ve ne kadar olarak belirlenmiştir?216
58. Yurt dışı artırımlı ve indirimli gündelikler nasıl belirlenmektedir?220
59. Raporlu veya aylıksız izinde olan bir memurun sınava katılması veya geçici göreve gönderilmesi durumunda gündelik ödenebilir mi?224
60. Yurt içi veya yurt dışı kurslara gönderilenlerin harcırahı nasıl hesaplanır?226

61. Burs kapsamında yurt dışına lisansüstü eğitim için gönderilenlerin harcırahı nasıl hesaplanır?	229
62. İdarece yurt içi veya yurt dışı gündeliklere rakamsal sınır konulabilir mi?	233
63. Günübürlük (24 saatin altında) görevlendirmelerde hangi tutarlar üzerinden gündelik ödenmektedir? Geceyi geçirmek ifadesi hangi anlama gelmektedir?	237
64. Yurt içi-yurt dışı seyahatlerde yol süresi ve gündeliği nasıl dikkate alınır?	244
65. Yurt dışına geçici görevle gönderilenlere hangi koşul ve miktarlarda konaklama gideri ödenmektedir?	250
66. Yurt dışından dönüşte yurt içi uçak bileti bedeli ödenir mi? Yurt dışından aktarmalı dönüşlerde yol masrafı nasıl ödenir?	256
67. Yurt dışı geçici görevlendirmelerde ülkeler arasındaki saat farkı yol gündeliğinin hesabında dikkate alınır mı?	259
68. Yurt içi ve yurt dışı geçici görevlendirmelerde şoför, tercüman, otel temizlik ücretleri ve oturma vergisi gibi giderler ödenebilir mi?	262
69. Yurt dışı seyahatlerde uçak gecikmesi nedeniyle İstanbul'da bir gün kalmak zorunda kalan ilgililere yurt dışı gündeliği mi yoksa yurt içi gündeliği mi ödenecektir?	267
70. Erasmus Programı kapsamında harcırah ödemesi nasıl olur?	269
71. Resmi çağrı nedeniyle yurt içi veya yurt dışı göreve eşi ile katılması gereken yöneticinin/personelin kamu görevlisi olmayan eşine harcırah ödenecek midir?	272
72. Denetim elemanlarının yurt içi/yurt dışı gündelikleri nasıl belirlenmektedir ve ne kadardır?	274
73. Yurt dışı görevlendirmelerde hangi ülkeler için hangi döviz kuru uygulanır?	286
74. Ülkemizde düzenlenecek teknik işbirliği toplantılarına katılmak üzere gelecek olan yabancı temsilcilere hangi ödemeler yapılabilmektedir?.....	290
75. Zorunlu nedenlerle yola devam edememe durumunda gündelik ödenir mi?.....	293
76. Yurt içi sürekli görev yolluğunun unsurlarının örnek hesaplama ile açıklanması nasıldır?.....	296
77. Memuriyet mahalli içinde yapılan atamalar nedeniyle ilgili personele sürekli görev yolluğu ödenebilir mi?.....	302
78. Yurt dışı yer değiştirme masrafı nasıl ve ne miktarda ödenir?	306
79. Birlikte götürülmeyen aile fertleri için sürekli görev yolluğu alınabilir mi?.....	310
80. Tayini çıkan kamu personelinin ücretsiz izne ayrılan eşine harcırah ödemesi yapılırmı?.....	312
81. Özel sektörde çalışan eşe sürekli görev yolluğu ödenir mi?.....	315

82. Ataması yapılan personelin sürekli görev yolluğu hangi kurum tarafından ödenecektir?318
83. Yurt dışı sürekli görev yolluğunun örnek hesaplama ile ortaya konulması nasıldır?321
84. Uzun süreli yurt içi/yurt dışı geçici görevlendirmelerde harcırah nasıl ödenmelidir?328

IV. ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER.....333

85. Seyahat kartı uygulaması nasıl olmalıdır?333
86. Seyyar Görev Tazminatı kimlere ne şekilde ödenir?338
87. Arazi tazminatı hangi koşullarda ve hangi miktar üzerinden ödenir?342
88. Kadrosu farklı bir kurumda olmasına rağmen, başka bir kurum ya da kuruluşun hizmetlerini görmek üzere 657 sayılı Yasa'nın Ek 8'inci maddesi ile 375 sayılı KHK'nın Ek 25'inci maddesi kapsamında geçici görevlendirilenlere harcırah ödenir mi?348
89. Adli Makamlarca bilirkişi olarak görevlendirilenler ile tanık olarak çağrılanlara harcırah ödenir mi?351
90. Emekli olanlara harcırah kapsamında yapılan ödemenin tutarı ve niteliği nedir?.....355
91. Harcırahta zamanaşımı süresi ile hatalı ödenen tutarın idarece istenilme süresi ne kadardır?360
92. Harcırah Kanunu kapsamında yapılan hatalı bildirimler nedeniyle uygulanacak yaptırımlar nelerdir?364
93. Harcırah Kanunu kapsamı alacaklara ait ödemeler kimlere hangi belgeler karşılığında yapılabilir? Harcırah kazanılmış hak kapsamında mıdır?.....369
94. Harcırahta avans alma ve avansın kapanmasında faiz ödenip ödenmeyeceği nasıl belirlenir?373
95. Yurt içi/yurt dışı görevlendirmelerde ibraz edilen belgelerin kapsamı nedir? Geçici görevlendirmelerde taksi ve otobüs giderleri için belge ibrazı zorunluluğu var mıdır? ..377
96. Uçak bileti ve harcama sürecine ait belge ibrazında elektronik bilet (e-bilet) nasıl sunulur?386
97. İdare ilgili personelden harcırah beyanını değiştirmesini isteyebilir mi? Ya da yeni belge isteyebilir mi?.....390
98. Geçici görevde iken fazla çalışma ücreti ödenebilir mi?392
99. Harcırah bildirim ve görevlendirilme onaylarında dikkat edilmesi gereken diğer hususlar nelerdir?394
100. e-Yolluk uygulaması üzerinden harcırah bildirimleri nasıl yapılmaktadır ve hangi hususlara dikkat edilmesi gerekmektedir?399

EKLER

EK-1	6245 sayılı Harcırah Kanunu	433
EK-2	5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu.....	462
EK-3	2020 Yılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar ile Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar	521
EK-4	Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği	527
EK-5	Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik.....	544
EK-6	Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar	557
EK-7	Harcırah Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 35)	592
EK-8	Harcırah Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 39)	595
EK-9	Harcırah Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 40)	598
EK-10	Harcırah Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 41)	601
EK-11	Yurtdışına Geçici Görevle Gönderilenlere Ödenecek Konaklama Giderlerine İlişkin Esas ve Usuller	602
EK-12	Customs 2020 Program Finansman Kuralları.....	605
EK-13	AB Finansmanlı Yurt Dışı Faaliyetlerin Geçici Görevlendirme Onayı Rehberi.....	608
EK-14	e-Yolluk Kılavuzu	614
EK-15	2020 Yılına Ait Seyahat Kartlarına İlişkin Genel Yazı	624

SÖZLÜK ve DİZİN.....	627
-----------------------------	------------

SUNUŞ

Kamu hizmetlerinin bir gereği olarak kamu personelinin görev yaptığı yerden başka bir yere görevlendirilmesine bağlı olarak çeşitli kriterler ışığında harcırar verilmekle birlikte, yapılan bu ödemeler sadece ilgili personele yapılmamakta, ilgili personelin ailesi ve hatta belli durumlarda memur ve hizmetli olmayanların da söz konusu haktan yararlanması mümkün olabilmektedir.

Dolayısıyla, gerek yurtiçi görevlendirmeler ve gerekse yurtdışı görevlendirmeler boyutuyla harcırar mevzuatı, ilgili personeli de kapsayacak şekilde birçok kişiyi etkilemektedir.

Bazı yasal değişiklikler yapılmakla birlikte, 6245 sayılı Harcırar Kanunu'nun 1954 tarihli olması başta teknolojik değişmelere bağlı olarak ödemeye konu unsurların harcırar mevzuatına göre durumunun değerlendirilmesine gerekçe oluşturmasının yanında, gerek kamu idarelerinin idari yapılarındaki ve gerekse personel mevzuatındaki değerşiklikler de bu alandaki mevzuat güncellemelerini bir anlamda zorunlu kılmıştır.

Bu kapsamdaki ödemelerde aynı zamanda kamu kaynağının kullanıldığı hususu da dikkate alındığında, bu durum doğrudan ve dolaylı olarak birçok mevzuatın da harcırar mevzuatı ile birlikte değerlendirilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Bu hususlar ışığında, harcama birimleri ve Bakanlık çalışanları soru ve taleplerini de dikkate alarak hazırlanan bu çalışmanın bu alandaki boşluğun doldurulmasına ve harcama birimlerinin bilgilendirilmesine katkı sağlayacağı açıktır.

Yapılan bu çalışma ile yolluk beyanlarının mevzuata uygunluğunun sağlanması ve buna bağlı olarak harcırar işlemlerinde standart bir uygulamanın hayata geçirilmesinin hedeflendiği de görülmektedir. Şüphesiz bu olumlu uygulamalara bağlı olarak, Bakanlığımızda kaynakların daha etkin ve verimli kullanımı da üst seviyeye çıkmış olacaktır.

Bunlarla birlikte, harcırar ve bağlantılı mevzuatın değerşkenliği dikkate alınarak, değerşen koşullar çerçevesinde bu çalışmanın güncel tutulması hususu da önem arz etmektedir.

Kaynakların verimli ve ekonomik kullanılmasına katkı sağlayacağına inandığım "100 Soruda Harcırar Rehberi" isimli bu çalışmanın hazırlanmasında emeği geçen başta İç Denetçi **Cevdet BOZKURT** olmak üzere tüm mesai arkadaşlarımı tebrik eder ve Bakanlığımız için faydalı olmasını temenni ederim.

Mustafa IŞIK
İç Denetim Birimi Başkanı

KISALTMALAR

TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
KKTC	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
SGKK	Sayıştay Genel Kurul Kararı
BKK	Bakanlar Kurulu Kararı
GGYB	Geçici Görev Yolluğu Bildirimi
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
SGYB	Sürekli Görev Yolluğu Bildirimi
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
TCK	Türk Ceza Kanunu
YGDK	Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar
SUT	Sağlık Uygulama Tebliği
CMK	Ceza Muhakemeleri Kanunu
AB	Avrupa Birliği
KİT	Kamu İktisadi Teşebbüsü
KİK	Kamu İktisadi Kuruluşu
DMK	Devlet Memurları Kanunu
İYUK	İdari Yargılama Usulü Kanunu
MYHBY	Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği
YDS	Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı
ÖSYM	Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi
THY	Türk Hava Yolları
STK	Sayıştay Temyiz Kurulu
HKGT	Harcırar Kanunu Genel Tebliği
VUK	Vergi Usul Kanunu
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

I. UMUMİ HÜKÜMLER

1. 1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırar Kanunu kapsamına hangi kriterlere göre kamu idareleri girmektedir?

Özet; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 1, 2 ve 12'inci maddeleri çerçevesinde, 6245 sayılı Harcırar Kanunu'nun 1'inci maddesinde sayılan daire, idare, banka, kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan harcırar ödemelerinin 6245 sayılı Kanun kapsamında olduğunu, buna karşın gerek 6245 sayılı Yasa uyarınca ve gerekse kendi özel yasaları ile kapsam dışında tutulduğu belirtilen idarelerin ise anılan kanuna tabi olmadığını ifade edebiliriz. Ayrıca, 6245 sayılı Harcırar Kanunu'nun özel bir yasa niteliğini taşımasından dolayı, kapsama yönelik değişikliklerin ancak bu hususta yapılacak yasal düzenlemelerle mümkün olabileceği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, 6245 sayılı Harcırar Kanunu'nun 64'üncü maddesinde yer alan, harcırar mevzuu ile alakalı hükümlerin ancak bu kanuna ek olarak çıkacak kanunlarda yer alacağına yönelik hüküm uyarınca, anılan Yasada yapılacak değişikliklerin belirli bir yasal kurala bağlandığını ifade edebiliriz.

6245 sayılı Harcırar Kanunu'nun TBMM tarafından kabul edilen ilk hali zamanla çeşitli değişikliklere uğramıştır. Söz konusu yasanın kabul tarihi dikkate alındığında, kamu yönetimi ve mali yapısında meydana gelen yasal düzenlemelerin, anılan yasada çeşitli değişiklikler yapılmasına gerekçe oluşturduğunu ifade edebiliriz. Sadece mali mevzuatta değil, büyükşehir belediye sınırlarını belirleyen çeşitli yasal düzenlemeler nedeniyle de yapılan düzenlemelerin kanunun uygulama alanını etkilediğini görmekteyiz.

Özellikle Sayıştay ve Danıştay'ın ilgili daire ve kurullarınca verilen kararların da 6245 sayılı Yasa hükümlerinin anlaşılmasında etkili olduğunu ifade edilebiliriz. Zira, Sayıştay Genel Kurul Kararı (SGKK) ile Rekabet Kurumu'nun 6245 sayılı Kanun'a tabi olduğunun ortaya konulması bu kapsamda örnek olarak gösterilebilir.

Kavramsal olarak harcırar, görevli buldukları asıl yerden başka bir yere/yerlere geçici veya sürekli görevle naklen atanan memur ve hizmetlilere görevlendirildikleri yerlerde veya yeni görev yerlerine taşınmalarından dolayı yapacakları ilave masraflara karşılık yapılan parasal ödemelere karşılık gelmektedir.

6245 sayılı Harcırar Kanunu'nun "Kanunun şümulü" (kapsamı) başlıklı 1'inci maddesi ise;

- "a) Umumi (Genel) Muvazeneye (bütçeye) dâhil dairelerle mülhak (katma bütçeli) ve hususi (özel) bütçeli idareler (Köy bütçeleri hariç) ve bunlara bağlı sabit ve mütedavil (döner) sermayeli müesseseler;
- b) Hususi (özel) kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküller; (Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı, Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı ve Türk Havayolları Anonim Ortaklığı hariç);

- c) Yukarıdaki (a) ve (b) fıkralarında yazılı daire, idare, banka, teşekkül ve müesseselerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları teşekkül ve müesseseler;

Tarafından ödenecek harcırah bu kanun hükümlerine tabidir.”

Hükmüne amirdir.

Yasanın kapsamına ilişkin yukarıda yer verilen ve anlaşılır olması açısından bazı kavramlarının karşılığının yazıldığı ilk maddesinde bahse konu kanunun uygulama alanının ortaya konulduğu görülmektedir. Söz konusu Yasanın 1’inci maddesi ile yasa hükümlerine tabi olan idari yapılar; bütçe türleri, faaliyetlerinin niteliği ve sermaye özellikleri gibi kriterler göz önünde bulundurularak belirlenmiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) tarafından kabul edilen anılan Yasanın 1’inci maddesinin gerekçesinde de kanunun kapsamının tayininde esas olarak, harcırah veren daire veya müessesenin mahiyetinin esas alındığına vurgu yapıldığı görülmüştür.

Bu bağlamda;

- a- Genel bütçeli daireler ile özel bütçeli idareler ve bunlara bağlı sabit ve döner sermayeli kuruluşlar,
- b- Özel kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküller,
- c- Yasanın 1’inci maddesinin (a) ve (b) fıkralarında yer alan ve yukarıda yer verilen yazılı daire, idare, banka, teşekkül ve müesseselerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları teşekkül ve müesseseler tarafından yapılan harcırah ödemeleri, 6245 sayılı Kanun kapsamına alınmıştır.

Yasanın kabulünden sonraki süreçte, özellikle kamu idarelerinin bütçe türlerinin belirlendiği 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile yapılan yasal değişiklikler neticesinde, 6245 sayılı Yasa’nın uygulama alanının esastan değiştiğini söyleyebiliriz. Çünkü anılan yasa ile 1050 sayılı Genel Muhasebe Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır. Ayrıca, 6245 sayılı Yasa’nın 1’inci maddesinin (a) fıkrasında yer verilen katma bütçe uygulaması ortadan kaldırılarak, bu kapsamdaki idarelerin bir kısmı genel bütçeli bir kısmı ise özel bütçeli idareler kapsamına alınmıştır.

6245 sayılı Yasa’nın uygulama alanını etkileyen 5018 sayılı Yasa’nın kapsama ilişkin 2’nci maddesinde ise, yasanın genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerini kapsadığı ifade edilmekle birlikte, Avrupa Birliği (AB) tarafından sağlanan fonlar ile düzenleyici ve denetleyici kurumların da belli koşullarda kanun kapsamına girdiği öngörülmektedir.

5018 sayılı Yasa’nın kapsama ait 2’nci maddesinin bütçe türlerine yansımış halini de aynı Yasanın 12’nci maddesinde görmekteyiz. Zira, bahse konu 12’nci maddede, Genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri; merkezî yönetim bütçesi, sosyal güvenlik kurumları bütçeleri ve mahallî idareler bütçeleri olarak hazırlanacağı ve uygulanacağı, kamu idarelerince bunlar dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulamayacağına yönelik hüküm yer almaktadır.

Yasanın mezkûr 12'nci maddesinde yer aldığı üzere; Genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçelerinden Merkezî yönetim bütçesinin, Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerinden oluştuğu, Genel bütçenin, Devlet tüzel kişiliğine dâhil olan ve bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesi olduğu, Özel bütçenin ise, bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenen ve Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesine karşılık geldiği görülmektedir.

Aynı madde uyarınca, düzenleyici ve denetleyici kurum bütçesi ise, kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanmış ve Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan her bir düzenleyici ve denetleyici kurumun bütçesi olarak belirtilmiştir.

Buna karşın, Sosyal güvenlik kurumu bütçesi, sosyal güvenlik hizmeti sunmak üzere, kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (IV) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesi olarak belirlenmiştir.

Anılan maddenin son fıkrası uyarınca ise, Mahallî idare bütçesi, mahallî idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olup, bunlar, yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren yapılardır. Belediye, il özel idaresi ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idarelerin bütçeleri bu kapsamdadır (Örneğin; ASKİ, İETT gibi).

Netice itibarıyla, 5018 sayılı Yasa hükümleri ışığında, bütçe yapıları da dikkate alınarak 6245 sayılı Kanun kapsamına giren kamu idarelerini Kanunun 1, 2 ve 12'nci maddesinde yer alan içeriğe uygun şekliyle;

Merkezi Yönetim kapsamındaki kamu idareleri [Genel bütçeli idareler (örneğin; bakanlıklar), Özel bütçeli idareler (örneğin; üniversiteler), Düzenleyici ve denetleyici kurumlar (Rekabet Kurumu vb.)], Sosyal Güvenlik Kurumları (Sosyal Güvenlik Kurumu, Türkiye İş Kurumu) ve Mahalli İdareler şeklinde sınıflandırabiliriz. Söz konusu idarelere, sabit ve döner sermayeli kuruluşlar ile özel kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküller ile 6245 sayılı Yasanın 1'inci maddenin (c) fıkrası kapsamına giren teşekkül ve müesseseleri de dâhil edebiliriz.

Diğer taraftan, 5018 sayılı Yasa ile kamu mali yapısı açısından önem arz eden kamu geliri, kamu zararı, kamu gideri gibi temel kavramlar ortaya konulmakla birlikte, çalışmamız açısından önem arz eden anılan Kanun 81'inci maddesi ile kanun kapsamındaki idarelerin özel kanunlarda yer verilen 6245 sayılı Kanuna tabi olmadıklarına dair istisna ve muafiyetlerin ortadan kaldırıldığını görmekteyiz.

Ancak zamanla bu alandaki tereddütlerin devam etmesi üzerine, 2002 tarihli ve 4743 sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Yasa ile Harcira Kanunu hükümlerine tabi olmadığı belirlenen düzenleyici ve denetleyici konumda bulunan üst kurullar, 2009 tarihli, 5917 Sayılı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun ile 6245 sayılı Kanun'a eklenen maddeyle

Harcırah Kanunu'na tabi olmuşlardır. Ancak üst kurulların bahse konu Yasanın bütün hükümlerine tabi olmadıklarını, belli hususlarda farklı hükümlere tabi olması nedeniyle kısmi olarak 6245 sayılı Yasa kapsamına girdiğini söyleyebiliriz.

Zira, 6245 sayılı Yasaya eklenen Ek Madde 2'de de; Düzenleyici ve denetleyici kurumlarda harcırah ödemelerinin bu Kanuna göre yapıldığı, bu kurumların personelinden mevzuatı uyarınca inceleme, ön araştırma, denetim veya soruşturma göreviyle yetkili olanların, bu görevleri nedeniyle memuriyet mahalli dışına yurt içi geçici görevlendirmelerinde 33'üncü maddenin (b) fıkrası hükümleri uygulanacağı, bu kurumların başkan ve üyeleri ile personelinden memuriyet mahalli dışına yapılan yurt içi geçici görevlendirilmelerinde, konaklama gideri için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak ve 33'üncü maddenin (a) fıkrasına göre müstahak oldukları gündelik tutarının, ikinci fıkra kapsamındaki görevlendirmelerde beş katını, diğerlerinde dört katını geçmemek üzere görevlendirme süresince konaklama gideri ödeneceğine yönelik düzenlemeler yer almaktadır.

Benzer şekilde, Kamu İktisadi Teşebbüsleri (KİT) personeline yönelik hükümler içeren 233 sayılı KHK'nın bazı maddelerini yürürlükten kaldıran 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi Ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname ile anılan KHK'ya tabi KİK (Kamu İktisadi Kuruluşu) ve KİT statüsündeki kurumlarda çalışan personelin özlük hakları düzenlenmektedir.

Söz konusu KHK uyarınca, teşebbüs ve bağlı ortaklıklarda memur statüsünde bulunanlar için 6245 sayılı Harcırah Kanunu uygulanması gerekmektedir. Sözleşmeli personel için, 6245 sayılı Yasa ile belirlenen gündelikler dikkate alınarak teşebbüs veya bağlı ortaklığın yönetim kurullarınca gündeliklerin belirleneceği öngörülmüşken, hüküm bulunmayan hallerde ise Harcırah Yasası hükümlerine göre işlem yapılacağı belirtilmiştir.

Böylelikle, memurlar yönünden bir düzenlemeye yer verilmemesi nedeniyle, memurlar için yönetim kurullarınca değil, 6245 sayılı Kanuna göre harcırah belirlenmektedir. Ayrıca, KİT'lerde yer alan yönetici düzeyindeki personelin sadece ücretlerinin belirlenmesi İş Kanunu ve toplu sözleşmeden çıkarılarak Cumhurbaşkanı Kararına (mülga Yüksek Planlama Kuruluna) bırakılması nedeniyle, harcırah yönünden toplu sözleşme hükümleri açısından durumlarının farklılık arz etmemesi nedeniyle, kapsam dışı personele harcırah kanunu hükümlerinin uygulanmaması gerektiğini ifade edebiliriz.

Belediye şirketleri ise, 6245 sayılı Yasanın 1-c maddesi uyarınca, KİT statüsünde olmaması ve hukuki durumlarının farklı olması sebebiyle, ödenecek yolluklar açısından Harcırah Kanunu hükümlerine tabi değildirler. Ayrıca, Danıştay 1'nci Dairesince bu hususta verilen 02.11.1998 tarihli ve E.1998/209, K.1998/290 sayılı Kararında da belediye şirketlerinin teşekkül veya kurum (müessese) olarak nitelendirilmesi olanağı bulunmayan özel hukuk tüzel kişileri olduğu belirtilerek, burada çalışanlar için özel hukuk hükümlerinin uygulanması gerektiği ifade edilmiştir.

Öte yandan, 6245 sayılı Kanun'un 1'inci maddesinde, kapsamına giren idarelerin yanında girmeyen bazı idarelerin de sayıldığını, kapsama girmeyenlerin bir kısmının kendi özel yasalarından dolayı 6245 sayılı Kanun dışında tutulduğu anlaşılmaktadır.

Söz konusu Yasa maddesi uyarınca, Köyler, Denizcilik Bankası (Denizbank A.Ş.), THY (A.O.) ve Vakıflar Bankası (T.A.O.) kapsam dışıdır. Yine mezkûr Yasanın 52 ve 53'üncü maddeleri ile de bazı kişiler kapsam dışında tutulmuştur. Ancak burada idare bazında değil, belli kişilere yönelik farklı bir düzenleme ve uygulama söz konusudur.

Diğer bir anlatımla, Yasa maddesinde geçtiği şekliyle, 52'nci maddede; 7201 sayılı Tebligat Kanunu, 198 sayılı Emlak Alım Vergisi Kanunu ve 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun ilgili maddeleri uyarınca yapılan ödemeler ile Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demir Yolları gibi ulaştırma hizmeti ifa eden müesseselerin memur ve hizmetlilerine verilecek harcırahın ayrı düzenlenmesi öngörülmüştür.

Buna karşın, 6245 sayılı Yasa'da düzenlenmemekle birlikte, özel kanunlarındaki hükümler dolayısıyla kapsam dışında bulunan idari yapılar söz konusu olabilmektedir. Bunlar 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında olmadığı gibi, kendi özel yasalarındaki hükümler dolayısıyla da 6245 sayılı Yasaya tabi değildir. Bu bağlamda, Merkez Bankası A.Ş., Halkbankası A.Ş., Ziraat Bankası A.Ş. sayılabilir.

Ayrıca, Kızılay, Esnaf ve Sanatkarlar Derneği, Kamu Yararına Çalışan Dernekler gibi 6245 sayılı Kanun 1'inci maddesinde sayılan daire, idare, banka, kurum ve kuruluşlar kapsamına girmeyen ve özel statüye tabi bulunan dernek ve vakıflar da yasa kapsamına girmemektedir. Yine Basın İlan Kurumu gibi idareler de özel düzenlemeler uyarınca Harcırah Kanununa tabi değildir.

Yukarıda 6245 sayılı Yasa'nın kapsamına yönelik yasal düzenleme ve açıklamalara yer verilmekle birlikte, günümüz itibarıyla birçok işlemler (veya işlem adımları), ilgili sistemler yardımıyla elektronik ortamda gerçekleştirilmektedir. Kamu Bilişim Sistemi (KBS) ve bu bağlamda, e-Yolluk uygulamasında olduğu gibi, söz konusu program üzerinde, personel bilgileri, gündelik tutarlar vb. birçok bilgi program tarafından belirlenmiştir. Ayrıca e-bütçe uygulaması da idarelere kolaylıklar sağlamaktadır. Dolayısıyla, ilgili programlar nedeniyle, pratikte birçok husus açısından ilave bir işlem yapılmasına gerek kalmadan bilgiye erişilmesi mümkündür. Bütün bu hususlar göz önünde bulundurulmakla birlikte, 5018 sayılı Yasa ışığında yukarıda yasanın kapsam ve sistematığına ilişkin bilgiler ortaya konulmak suretiyle, tereddüt edilen idare ve kişiler açısından yapılacak değerlendirmelerde bu bilgilerin yararlı olacağı düşünülmektedir.

2. Harcırah ödemeleri açısından memur, hizmetli, aile ferdi gibi kavramlar hangi anlama gelmektedir?

Özet; 6245 sayılı Kanun kapsamında yapılacak hesaplama ve değerlendirmelerde, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda yer verilen memur ve hizmetli tanımı yerine, 6245 sayılı Yasa'da açıklanan memur ve hizmetli tanımının dikkate alınması gerekmektedir. Söz konusu tanım kapsamında, yardımcı hizmetler sınıfına dâhil personelin memur tanımı içerisine girmediğini belirtebiliriz. Bu kapsamda, özellikle yol masrafının ödenmesi ve uçak kullanılması gibi birçok konuda aynı personel kanunu hükümlerine tabi olsalar bile harcırah mevzuatı uygulamalarında memur ve hizmetlinin durumunun farklı değerlendirilmesi gerekmektedir. Çünkü kişinin görev ve unvanı ödenecek harcırah miktarını etkilemektedir. Ayrıca, bahse konu ödemelerden sadece memur ve hizmetliler yararlanmamakta, belli durumlarda ilgili personelin yakınları için de söz konusu ödemelerin yapılması mümkün olabilmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'na göre, harcırahın unsurları, bahse konu Kanunun 5'inci maddesinde yer verildiği üzere, yol gideri, gündelik, aile gideri ve yer değiştirme gideri olmak üzere dört unsurdan oluşmaktadır. Kanun kapsamında yapılan görevlendirmelerde ilgili personel görev ve yolculuklarının durumuna göre bu unsurlardan birine, birkaçına veya tamamına hak kazanabilmektedir. Harcırah unsurlarından yararlanan kişinin görev ve unvanı ödenecek harcırah miktarını etkilemektedir. Aynı şekilde statüsü de etkilemektedir. Ayrıca, söz konusu ödemelerden sadece memurlar yararlanmamakta, belli durumlarda memur yakınları için de bahse konu ödemelerin yapılması mümkün olabilmektedir.

Bu çerçevede, Harcırah Kanunu'nun "Tarifler" başlıklı 3'üncü maddesinde yasanın uygulanması açısından önem arz eden birçok kavrama açıklık getirilmiş olup, Kanunda geçen bu kavramlardan;

Harcırah; Bu Kanuna göre ödenmesi gereken yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından birini, birkaçını veya tamamını ifade etmektedir.

Kurum; 1'inci maddede sayılan daire, idare, banka, teşekkül ve müesseseleri ifade etmektedir. Yasanın birinci maddesi uyarınca, bu yasa hükümlerine tabi bulunan daire, banka, teşekkül ve müesseselerin tamamının kurum deyimiyle anlatılması ilkesi kabul edilmiştir. 5018 sayılı Yasada yapılan değişiklikten sonra, Kurum ibaresi; anılan Kanuna ekli 1, 2, 3 ve 4 sayılı cetvellerde belirtilen kamu idarelerinden; Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, Sosyal güvenlik kurumları, Düzenleyici ve denetleyici kurumlar ve Mahallî idareler ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareler ile, idare, banka, teşekkül ve müesseseleri kapsamaktadır.

Aile fertleri; Memur ve hizmetlinin, harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve füruu ve erkek ve kız kardeşlerini ifade etmektedir. İlgili mevzuatta "Usul" deyimi, bir kimsenin ana ve babası ile her dereceden büyükanne ve büyükbabaları kapsayan anlamda kullanılmaktadır. "Füruu" deyimi ise, çocuklar, torunlar ve onların çocuklarını ifade etmektedir.

Bagaj; Memur ve hizmetlinin mensup olduğu kuruma veya şahsına ait olup, resmi vazife için kullanılacak eşya ile yolcunun bu seyahati için ihtiyacı bulunan şahsi eşyasından mutad surette taşınması mümkün olanları ifade etmektedir. Her türlü bagaj eşyasının taşınması mümkün olmayıp, ancak söz konusu tanımda yer verilen koşulların sağlanması halinde, görev kapsamında bagajın taşınması mümkün olabilmektedir.

Memuriyet mahalli; Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerleri ifade etmektedir. Harcırah ödemesi açısından memuriyet mahalli kavramı önem arz etmekte olup, bu kapsama nerelerin girdiği/veya girmediği, gerek geçici görevlendirmeler ve gerekse sürekli görev yolluklarına ilişkin konular incelenirken, ilgili soru başlıkları altında ayrıntılı anlatılmış ve gerekli değerlendirmeler yapılmıştır.

Başka yer; Memuriyet mahalli dışındaki yerleri ifade etmektedir. Bu kapsama nerelerin girdiği ve hangi koşullarda harcırah ödemesi yapılacağı memuriyet mahalli kavramı ile birlikte değerlendirildiğinde daha iyi anlaşılmaktadır.

Yukarıda ifade edilen kavramlarla birlikte, Yasanın 3'üncü maddesinde, memur ve hizmetli kavramına da yer verilmekte olup, önemi nedeniyle memur ve hizmetli kavramını daha ayrıntılı açıklanması uygun olacaktır. Nitekim 6245 sayılı Kanun uyarınca;

A) *Memur;* Personel kanunları hükümlerine göre aylık alan kimseleri (yardımcı hizmetler sınıfına giren personel hariç) ifade etmektedir. Söz konusu tanımdan anlaşılacağı üzere, kamu idarelerinde çalışan 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu (DMK) kapsamında yer alsa bile yardımcı hizmetler sınıfına dâhil personel memur tanımı içine girmemektedir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na (4'üncü madde) göre, kamu hizmetlerinin, memur, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle karşılanacağı belirtilmiştir.

6245 sayılı Yasa açısından memur ve hizmetli kavramı ayrı ayrı tanımlanmış olup, bu yaklaşım farklılığı yasanın birçok maddesinin içeriğinde de görülmüştür. 375 sayılı 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu İle Diğer Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması, Devlet Memurları Ve Diğer Kamu Görevlilerine Memuriyet Taban Aylığı Ve Kıdem Aylığı İle Ek Tazminat Ödenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK)'de geçenlerin personel yasalarına göre aylık aldığı kabul edilecektir.

375 sayılı KHK'da yer verilenler ile çeşitli kurumların bağlı oldukları "Personel Yasalarından" önem arz edenler şunlardır;

- 1- Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre alanlar,
- 2- 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Yasası'na göre aylık alanlar,
- 3- 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'na göre aylık alanlar,
- 4- 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yasası'na göre aylık alanlar,
- 5- 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu'na göre aylık alanlar,
- 6- 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu'na göre aylık alanlar,
- 7- 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanun'a göre aylık alanlar,
- 8- 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamına göre aylık alanlar,
- 9- 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu'na göre aylık alanlar.

Bununla birlikte, 657 sayılı Yasa'ya tabi olmamakla birlikte, özel yasalarında gerekli düzenlemeler yapılmamasından dolayı 657 sayılı Yasa'ya göre aylık alanlar hakkında da Harcırah Kanunu hükümleri uygulanacaktır. Örneğin, devlet tiyatro ve opera sanatçıları gibi. Ayrıca, 5176 sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması Hakkında Kanun gibi çeşitli yasal düzenlemelerde de kurum personeline ödenen harcıraha ilişkin hükümlerin varlığını görmekteyiz.

399 sayılı KHK'ya göre aylık alan personeli de bu kapsamda sayabiliriz. 399 sayılı KHK ile 233 sayılı KHK'ya tabi KİK ve KİT statüsündeki kurumlarda çalışan personelin özlük hakları düzenlenmektedir. Söz konusu KHK uyarınca, teşebbüs ve bağlı ortaklıklarda memur statüsünde bulunanlar için 6245 sayılı Harcırah Kanunu uygulanacaktır. Sözleşmeli personel için, 6245 sayılı Yasa ile belirlenen gündelikler dikkate alınarak teşebbüs veya bağlı ortaklığın yönetim kurullarınca belirleneceği, hüküm bulunmayan hallerde ise harcırah yasası hükümlerine göre işlem yapılacağı öngörülmüştür. Bu kapsamda, ilk defa sözleşmeli statüde işe başlayan personele ikamet mahalli ile görev mahalli arasında kendisi ve aile efradına harcırah ödenmez.

B) Hizmetli; Personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personeli, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlarla kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işçilerini ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimseleri ifade etmektedir. Bu tanım uyarınca,

1. Personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personeli; Yardımcı hizmetler sınıfı, 657 sayılı Yasanın 36'ncı maddesinde tanımlanmıştır. Söz konusu Yasa maddesinin ilgili başlığı;

“...X - YARDIMCI HİZMETLER SINIFI:

Yardımcı hizmetler sınıfı, kurumlarda her türlü yazı ve dosya dağıtmak ve toplamak, müracaat sahiplerini karşılamak ve yol göstermek; hizmet yerlerini temizleme, aydınlatma ve ısıtma işlerinde çalışmak veya basit iklim rasatlarını yapmak; ilaçlama yapmak veya yaptırmak veya tedavi kurumlarında hastaların ve hastanelerin temizliği ve basit bakımı ile ilgili hizmetleri yapmak veya kurumlarda koruma ve muhafaza hizmetleri gibi anahizmetlere yardımcı

mahiyetteki görevlerde her kurumun özel bünyesine göre ve yine bu mahiyette olmak üzere ihdasına lüzum gördüğü yardımcı hizmetleri ifa ile görevli bulunanlardan 4'üncü maddenin (D) bendinde tanımlananların dışında kalanları kapsar... ” hükmüne amirdir.

Bu kapsama giren personel memur gibi geçici ve sürekli görev yolluğu alabilmektedir. Ancak yapılan bu tanım uyarınca, işçiler bu kapsama girmemektedir.

2. *Kurumlarında yalnız ödenek mukabili çalışanlar*; Bunlar personel kanunlarına göre ihdas edilen kadrolarda çalışmayıp, ağırlıklı olarak seçim yoluyla tayin edilen ve özlük hakları belirli mercilerce belirlenen görevliler olup, ön plana çıkanlar ise; “TBMM Üyeleri, Belediye Başkanları, İl Genel meclisi üyeleri, İl encümeni üyeleri, belediye meclisi üyeleri ile belediye encümeni üyeleri”dir.

6245 sayılı Kanun'un, Kanun kapsamında bulunanlara verilecek gündeliklerin ne şekilde belirleneceğinin ve ne şekilde hesaplanacağına açıklandığı 7'nci maddesinde, hizmetlilere ödenecek gündelik miktarının 4'üncü derecede bulunan memurlara ödenecek gündelik miktarını geçemeyeceği belirtilmiş olmakla birlikte, söz konusu maddede hizmetli tanımı içerisinde yer alan “ödenek mukabili çalışanların” bu sınırlamaya tabi olmayacağı da vurgulanmıştır.

Dolayısıyla, ödenek mukabili çalışanların (Milletvekili, Belediye Başkanı, İl Encümen Üyeleri vb.) gündeliklerinin belirlenmesinde, 7'nci maddede yer alan “aldıkları aylık ücret veya ödenekleri ...üzerinden hesaplanması gerekmektedir.” hükmünün uygulanması gerekmele birlikte, aynı maddede yer alan ve hizmetlilere verilecek gündelik miktarının 4'üncü derecede bulunan memurlara ödenecek gündelik miktarını geçemeyeceği hükmünün, ödenek mukabili çalışanlara uygulanmaması gerekmektedir. Bu itibarla, ödenek mukabili çalışanlara verilen ödenek miktarının dikkate alınarak gündelik miktarının belirlenmesi ve bu belirleme sonucunda, ödenek mukabili çalışanlara verilecek gündeliklerin hesaplanmasında 4'üncü derecenin aşıp aşılmamasına yönelik sınır aranmadan (ancak ödenek miktarı dikkate alınarak) ödeme yapılması gerekmektedir.

3. *İşçiler*; “Daimi işçi, Geçici işçi ile Tarım ve orman işçileri” Harcırah Kanunu uygulamasında hizmetli tanımına girmekte olup, duruma göre, bunlara geçici veya sürekli görev yolluğu ödenmektedir.

Ancak, 657 sayılı Yasanın 4-c maddesi kapsamında istihdamı öngörülen geçici personel düzenlemesi, 20.11.2017 tarihli ve 696 sayılı KHK ile yürürlükten kaldırılmış, söz konusu değişiklik ise, 01.02.2018 tarihli ve 7079 sayılı Kanun ile aynen kabul edilmiştir.

Ancak mevzuat bağlamında, geçici personelin geçici görev yolluğu hakkı bulunduğunu, ancak 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesinin (c) fıkrasına göre istihdam edilen personele, ilk defa veya yeniden atanmalarında sürekli görev yolluğu ödenmesine imkân tanıyan bir düzenlemenin bulunmadığını teorik olarak belirtebiliriz.

Sözleşmeli personelin durumu ise farklılık arz etmekte olup, kadro karşılığı sözleşmeli olan personelin 6245 sayılı Kanun'a tabi olduklarını, bu kapsama girmeyenlerin ise sözleşmelerinde hüküm bulunup bulunmamasına göre uygulanacak mevzuatın değişiklik göstereceğini ifade edebiliriz.

3. Kimlere harcırah ödemesi yapılabilmektedir?

Özet; Harcırah verilecek kimseler, 6245 sayılı Yasa'nın 4'üncü maddesi uyarınca, yürürlükten kaldırılanlar dahil 11 başlık altında toplanmış olup, bunların bir kısmı genel nitelikli hükümler içerirken, bir kısmı ise belli durumda olanları ilgilendirmesi nedeniyle ancak özel sayılabilecek koşulların varlığı halinde ödeme yapılabilmesine imkân sağlayan düzenlemeler içermektedir. Dolayısıyla, yasa maddesinde harcırah verilebilecek kişiler kapsamında sayılanların, her halükarda harcırah almaları mümkün olmayıp, ancak Kanunun öngördüğü koşulların gerçekleşmesi halinde, bunlara harcırah ödenmesinin mümkün olabileceğini ifade edebiliriz. Ayrıca, çerçeve hükümler içeren bu madde kapsamında sayılan durumların birçoğunun Yasanın ilgili maddelerinde ayrıca ayrıntılı olarak açıklandığını görmekteyiz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 1'inci maddesinde, Kanun kapsamı harcırah verilecek daire ve kuruluşlar, mahiyeti ve kuruluş biçimleri itibarıyla belirlenmiş olup, bu daire ve kuruluşların hangileri olduğu ise ilgili fıkralarda açıklanmıştır.

“Harcırah verilecek kimseler” başlıklı Yasanın 4'üncü maddesi ile de kimlere harcırah verilebileceği hususu hükme bağlanmıştır. Söz konusu madde;

“Bu Kanunda belirtilen hallerde:

- 1. Bu Kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan memur ve hizmetliler ile aile fertlerine ve aynı kurumlarda fahri olarak çalışanlara;*
- 2. Memur veya hizmetli olmamakla beraber kurumlarca geçici bir vazife ile görevlendirilenlere;*
- 3. Kadrosuzluk dolayısıyla açıkta kalan memurlara ve bunların aile fertlerine;*
- 4. Hizmetlilerden cezaen olmamak üzere vazifelerine son verilenlere ve bunların aile fertlerine;*
- 5. Memur veya hizmetlinin vefatında aile fertlerine, çocuklara refakat ettirilecek memur ve hizmetlilere;*
- 6. Hükümlü, tutuklu veya gözetim altında bulundurulananların sevkinde ya da refakatte görevlendirilen erbaş ve erlere;*
- 7. (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)*
- 8. Milli ve resmi spor temaları dolayısıyla seyahat edecek sporcu ve idarecilere;*
- 9. Birlik halinde yabancı memleketlere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarına ve bunların Türkiye'de bırakacakları aile fertlerine;*
- 10. Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerdeki askeri şahısların aile fertlerine;*
- 11. Bu Kanunda belirtilen özel hallerde askeri öğrenciler ile erbaş ve erlere;*

Harcırah verilir.”

Şeklinde düzenlenmiştir.

Yukarıda yer alan yasa maddesi uyarınca, harcırah verilecek kimseler, yürürlükten kaldırılanlar dahil 11 başlık altında toplanmış olup, bunların bir kısmı genel nitelikli hükümler içerirken, bir kısmı ise belli durumda olanları ilgilendirmesi nedeniyle ancak *özel sayılabilecek koşulların varlığı halinde ödeme yapılabilmesine* imkân sağlayan hükümler içermektedir.

Maddenin içeriği zamanla yasal değişikliğe uğramış olup, bu kapsamda, 31.07.2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanun ile yapılan değişikliklerin önemli olduğunu ifade edebiliriz. Çünkü 4969 sayılı Kanun ile emekliye ayrılanlarla tekrar hizmete alınmaları nedeniyle kesilmiş olan emekli aylıkları yeniden bağlananlar ve bunların aile fertlerinin 7'nci bent kapsamında çıkarıldığını ve bu bendin yürürlükten kaldırıldığını görmekteyiz. Ayrıca, 4'üncü bent kapsamında olanlara, 375 sayılı KHK'da yapılan değişiklik ile sürekli görev yolluğu yerine artık tazminat adı altında sabit bir katsayının karşılığı dikkate alınarak ödeme yapılmaktadır. Bu nedenle, bu bent kapsamı düzenlemenin de uygulama alanının kalmadığını ifade edebiliriz. Benzer şekilde, 5'inci bentte yer verilen durum için de tazminat ödenmesi söz konusu olup, bahse konu tutar, 6111 sayılı Yasa'nın 118'inci maddesiyle değişikliğe uğramıştır.

Diğer bir ifadeyle, aşağıda yer verildiği üzere, 4969 sayılı Kanun ile 6245 sayılı Yasa'nın 10'uncu maddesinin 2,3,4 numaralı bentleriyle, 11'inci maddesi yürürlükten kaldırılarak, bu durumda olanlara yer değiştirme koşulu aranmaksızın tazminat ödemesi öngörülmüştür. Söz konusu tazminat tutarı, şu an itibarıyla 13.558 aylık gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutara karşılık gelmektedir.

Bu bağlamda, 4969 sayılı Yasa'nın ilgili maddelerine baktığımız zaman; Yasanın,

1'inci maddesinin;“10.2.1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun;

“...c) 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendi ile ikinci fıkrası, 9'uncu maddesinin (a) bendi, 10'uncu maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı bentleri, 11'inci maddesi, 56'ncı maddesinin (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

d) 56'ncı maddesinin (a) bendindeki “Re'sen veya isteği üzerine emekliye ayrılan memur ve hizmetlilerle” ibaresi ile “ve cezaen olmamak üzere kurumlarınca vazifelerine son verilen hizmetlilere” ibaresi, 59'uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ile 10'uncu maddenin 2'nci bendi kapsamına girenlerden 56'ncı maddede belirtilen süre içinde ikamet edecekleri yere taşınmayanlar,” ibaresi madde metinlerinden çıkarılmıştır.” hükmüne amir olduğu görülmektedir.

2'inci maddesinin ise; “27.6.1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1'inci maddesine aşağıdaki (D) bendi eklenmiştir.

D) (A) bendi kapsamına giren personel ile 22.1.1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (II) sayılı cetvelde yer alan personel ve kamu kurumlarında işçi olarak istihdam edilenlerden; emekliliğini isteyen veya emekliye sevk olunanlara, haklarında toptan ödeme hükümleri uygulananlara, emekli iken yeniden hizmete alındıktan sonra cezaen olmamak üzere görevlerine son verilenlere ve terhis olan yedek subaylara ve bunlardan görevde iken

ölenlerin kanuni mirasçılarında damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tâbi tutulmaksızın beşyüz milyon lira tutarında tazminat ödenir.” şeklinde düzenlendiği görülmektedir.

Böylelikle, 375 sayılı KHK’ya eklenen ve yukarıda yer verilen hüküm uyarınca, 6245 sayılı Harcırah Kanunu uyarınca, emekliliğini isteyen ve emekliye sevk olunanlara, haklarında toptan ödeme hükümleri uygulananlara, emekli iken yeniden hizmete alındıktan sonra cezaen olmamak üzere görevlerine son verilenlere ve terhis olan yedek subaylara; Türkiye dahilinde ikamet edecekleri yere kadar harcırah verilmekte iken bundan sonra bunlara harcırah ödenmeyerek, bunun yerine, bu durumda olanlara yer değiştirme koşulu aranmaksızın ödeme yapılması öngörülmüştür. Söz konusu tazminat tutarı, şu an itibarıyla 13.558 aylık gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutara karşılık gelmektedir.

Rehberin ileriki kısımlarında yukarıda yer alan ve önem arz eden hususlara ilişkin olarak ilgili başlık altında ayrıntılı açıklamalar yapılmaktadır. Maddede ifade edilen kişilerin bir kısmına duruma göre artırılmış gündelik ödenmesi de söz konusu olabilmektedir. Burada ise Yasanın “Harcırah Verilebilecek Kimseler” başlıklı 4’üncü maddesi içeriğine yönelik kısa açıklamalar aşağıda sırası ile yapılmaktadır.

- 1. Bu Kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan memur ve hizmetliler ile aile fertlerine ve aynı kurumlarda fahri olarak çalışanlara; Yasa kapsamı kurumlarda çalışan memur ve hizmetlilerin kendileri ve aile fertlerine belli koşullarda harcırah ödenmesi mümkündür. Ancak, Yasanın ilgili maddesi uyarınca, fahri olarak çalışanların yalnız kendisine harcırah ödenmesi mümkün olup, bunların aile fertlerine harcırah ödenmesi mümkün değildir.*
- 2. Memur veya hizmetli olmamakla beraber kurumlarca geçici bir vazife ile görevlendirilenlere; Yasa kapsamında sadece memur veya hizmetlilere değil, bu unvanlarda bulunmayan yani memur ve hizmetli dışında olanlara da harcırah ödenmesi mümkün olup, Yasanın 8’inci (memur ve hizmetli olmayanların harcırahı başlıklı) maddesi kapsamında bunlara hangi miktar ve koşullarda harcırah verileceği hususu açıklanmıştır.*
- 3. Kadrosuzluk dolayısıyla açıkta kalan memurlara ve bunların aile fertlerine; Bahse konu maddenin 3’üncü bendi uyarınca, kadrosuzluk gerekçesiyle açıkta kalan memurlar ile bunların aile fertlerine harcırah verilmesi hususu düzenlenmiştir. 657 sayılı Yasanın “Kadroları kaldırılan devlet memurları” başlıklı 91’inci maddesi ise; “Kadrosu kaldırılan memurlar, en geç altı ay içinde kendi kurumlarında niteliklerine uygun bir kadroya atanırlar. Bu memurlar, kurumlarında atama imkânı bulunmaması hâlinde aynı süre içinde başka bir kurumdaki kadrolara atanmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Bunlar, atama işlemi yapılıncaya kadar kurumlarında niteliklerine uygun işlerde çalıştırılır ve yeni bir kadroya atanıncaya kadar eski kadrolarına ait malî haklardan ve sosyal yardımlardan yararlanmaya devam ederler...” hükmüne amirdir.*

Söz konusu hüküm uyarınca, belirtilen şekilde kendi kurumlarına veya başka kurumlara ait uygun kadrolara atanacak olan kadrosu kaldırılan memurlara ve aile fertlerine, 6245 sayılı Yasa’nın 10’uncu maddesinin 5’inci bendine göre harcırah verilmesi bu kapsamda öngörülmüştür.

- 4. Hizmetlilerden cezaen olmamak üzere vazifelerine son verilenlere ve bunların aile fertlerine; Üst kısımda ifade edilen durumdan farklı olarak Yasanın 10’uncu maddesinin 4’üncü bendinin 2003*

tarihli ve 4969 sayılı Yasanın 1'inci maddesiyle yürürlükten kaldırılması nedeniyle bu bendin Harcırah Yasası açısından uygulama alanı kalmamıştır. Ancak bu durum ile ilgili olarak 375 sayılı KHK'nın 2'nci maddesine 4969 sayılı Yasayla eklenen bent (D bendi) ile belli bir tutar tazminat ödenmesi öngörülmüştür.

5. *Memur veya hizmetlinin vefatında aile fertlerine, çocuklara refakat ettirilecek memur ve hizmetlilere;* 375 sayılı KHK'nın sonuna 4969 sayılı Yasa'nın 2'nci maddesiyle eklenen (D) bendindeki hükümlerle; bu durumda bulunanlara damga vergisi hariç, herhangi bir vergiye tabi tutulmaksızın 500 TL (bu tutar şuan artırılmıştır) tazminat ödenmesi öngörülmüştür. Ayrıca, 4969 sayılı Yasa ile Harcırah Yasası'nın 11'inci maddesinin yürürlükten kaldırılması gerekçesiyle bu bendin de uygulama alanının kalmadığını ifade edebiliriz.
6. *Hükümlü, tutuklu veya gözetim altında bulunduranların sevkinde ya da refakatte görevlendirilen erbaş ve erlere;* Sevke tabi memur erbaş ve erlere verilecek gündeliklere ait hususlar 2562 sayılı Yasada yeniden düzenlenmiş olup, mevcut durum itibarıyla, 6245 sayılı Yasanın 36'ncı maddesi kapsamında bu durumda olanlara ödenecek gündeliklere ait esaslara yer verilmiştir. Anılan madde uyarınca ilgili Bakanlıklarca bu durumda olanlara ödenecek gündeliklerin belirleneceği de öngörülmüştür.
7. *(Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.);* 375 sayılı KHK'nın sonuna 4969 sayılı Yasanın 2'nci maddesiyle eklenen (D) bendindeki hükümlerle, bu durumda bulunanlara damga vergisi hariç, herhangi bir vergiye tabi tutulmaksızın tazminat verilmesi öngörülmüştür. Söz konusu bendin ise, 4969 sayılı Yasa ile yürürlükten kaldırıldığını ifade edebiliriz.
8. *Milli ve resmi spor temasları dolayısıyla seyahat edecek sporcu ve idarecilere;* Yurt içi ve yurt dışı spor temaslarında harcırah başlıklı Yasanın 23'üncü maddesinde, sporcu ve idarecilerin harcırahı düzenlenmiştir. Ayrıca bu durumda bulunanlara ödenecek gündeliklerle ilgili olarak Yönetmelik bulunduğunu, ancak bunlara ödenecek harcırah konusunda Yönetmelik çıkarma hususunda Bakanlar Kurulunda bulunan yetkinin ise Cumhurbaşkanına geçtiğini ifade edebiliriz.
9. *Birlik halinde yabancı memleketlere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarına ve bunların Türkiye'de bırakacakları aile fertlerine;* "Birlik halinde yabancı ülkelere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının harcırahı" başlıklı Yasanın 17'nci maddesi ile bu husus düzenlenmiştir. Bu kapsamda, 6496 sayılı Yasa'nın 40'ncü maddesi ile anılan 17'nci maddede değişiklik yapıldığını ayrıca belirtebiliriz.
10. *Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerdeki askeri şahısların aile fertlerine;* Bu durumda bulunanların harcırahları, 6245 sayılı Yasa'nın 16'ncü maddesinde yer almakla birlikte, "Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelere geliş ve gidişte aile harcırahı" başlıklı söz konusu Yasa maddesinin 2562 sayılı Yasa ile yeniden düzenlendiğini dile getirebiliriz.
11. *Bu Kanunda belirtilen özel hallerde askeri öğrenciler ile erbaş ve erlere;* 6245 sayılı Yasa'nın 8'inci maddesinin son fıkrası ile 6496 sayılı Yasa ile yapılan değişiklikler çerçevesinde Yasanın 17'inci maddesinde, askeri öğrencilerle er ve erbaşlara harcırah verilmesini gerektiren durumların ayrıca açıklığa kavuşturulduğunu ifade edebiliriz.

4. Görev ile ilgili olarak taşınan/gönderilen fazla eşyanın bagaj gideri kapsamında ödenmesi mümkün müdür?

Özet; Görev kapsamında taşınan veya gönderilen fazla eşyaya ait bagaj giderinin belli koşullarda ödenmesi mümkündür. Bir eşyanın resmi bagaj olarak kabul edilebilmesi için söz konusu eşyanın öncelikle kamu görevlisinin kendisine veya çalıştığı kuruma ait olması ve bu eşyanın resmi görev için kullanılacak bir eşya niteliğinde olması gerekmektedir. Ayrıca, bu kapsamda özel eşyanın da taşınması mümkün olup, şayet taşınan/gönderilen eşya özel bir eşya niteliğinde ise bu eşyanın mutata surette taşınması mümkün olan bir eşya olması gerekmektedir. Bu koşulları taşımayan fazla eşyanın bagaj gideri kapsamında ödenmesi olanaklı değildir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 14'üncü maddesinde yer aldığı üzere, Kanunun birinci maddesinde yazılı kurumlara ait bir görevin ifası amacıyla yurt içinde ve yurt dışında başka bir yere gönderilen memur ve hizmetlilere muvakkat vazife harcırahı olarak yol masrafı ve yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya vazife mahalli ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası masraflarının da ayrıca tediye olunacağı hükmü yer almaktadır.

Üst paragrafta yer verilen Yasanın 14'üncü maddesinin içeriğine göre, yurt içi ve yurt dışı yolculuklarda bagaj ücreti ödenebilmektedir. Bahse konu yasa maddesinde geçen bagaj ifadesinin ne anlama geldiği ise, anılan kanunun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının "f" bendinde açıklanmış olup, söz konusu ifadeye göre,

"Bagaj: Memur ve hizmetlinin mensup olduğu kuruma veya şahsına ait olup, resmi vazife için kullanılacak eşya ile yolcunun bu seyahati için ihtiyacı bulunan şahsi eşyasından mutata surette taşınması mümkün olanlar" şeklinde tanımlanmıştır.

Söz konusu tanımda yer aldığı üzere, bir eşyanın bagaj olarak kabul edilebilmesi için;

- i- Kamu görevlisinin kendisine veya çalıştığı kuruma ait olması,
- ii- Bagaj kapsamında değerlendirilecek olan eşyanın resmi görev için kullanılacak bir eşya olması veya bu yolculuğu için ihtiyacı olan özel bir eşya olması,
- iii- Şayet özel bir eşya niteliğinde ise bu eşyanın mutata surette taşınması mümkün olan bir eşya olması,

gerekmektedir.

Yukarıda ifade edilen koşulların sağlanması halinde bu eşyaya ait ödemenin, bagaj gideri kapsamında ödenmesi mümkün iken, kuşkusuz belirtilen koşulları taşımayan eşya için kurumlarca bir ödeme yapılması mümkün değildir. Dolayısıyla, ilgili personelin yasada tanımlanan şartları taşımayan eşyayı ancak kendi imkânlarını kullanarak taşınması mümkündür.

Bu kapsamda, resmi görevin gerektirdiği notebook, toplantı dokümanları, mevzuat dosyalarının vs. için ödenen bagaj giderinin kabul edilmesi mümkün bulunmaktadır. Ancak burada önem arz eden husus, bagaj kapsamında taşınan eşyanın kamu görevlisinin kendisine veya çalıştığı kuruma ait olması gerekmekte olup, üçüncü şahıslara ait eşyanın bu kapsamda taşınması olanaklı değildir.

Bu bağlamda, örneğin, gitar veya saz birçok kişi açısından mutad surette taşınması gereken bir eşya olmayabilir. Buna karşın, görevlendirilen sanatçı (kamu personeli) resmi bir fuar, açılış veya gösteriye iştirak edecekse, bu durumda saz veya gitarın resmi görevle doğrudan bağlantısı olması nedeniyle bunlara ilişkin masrafin bagaj gideri kapsamında ödenebileceğine dikkat edilmesi gerekir.

Ayrıca, bu kapsamda madde metninde yer aldığı üzere, mutad surette taşınması mümkün olan özel eşyanın da bagaj gideri kapsamında ödenmesi mümkündür. Örneğin, ilgili personelin kullandığı ilaç veya tıbbi cihazların bu kapsamda taşınması mümkündür. Dolayısıyla, bu nitelikteki eşyanın da bagaj gideri kapsamında taşınmasının söz konusu olduğunu söyleyebiliriz.

Bagaj gideri yolcu ile birlikte taşınan eşya için olabileceği gibi yolcudan ayrı olarak kargo yoluyla da gönderilebilir. Burada bilinmesi gereken husus 1958 tarihli, 2401/1 sayılı Sayıştay Genel Kurul Kararında yer aldığı üzere, harcırah bildirimlerinde bagaj eşyasının, cins, adet ve ağırlıklarının gösterilmesi gerekmekte olup, ilgilinin beyanı da aksi ispat oluncaya kadar geçerli olup, bu bağlamda, ilave bir belge ibraz edilmesi zorunlu değildir.

Dolayısıyla, bagaj eşyasının PTT veya kargo şirketleriyle de taşınması mümkün olup, bu şekilde önceden veya sonradan gönderilen eşyaya ait bagaj bedellerinin cins ve adedinin harcırah bildiriminde gösterilmesi şartıyla, harcırah kapsamında ödenmesi olanaklıdır.

Ayrıca, 6245 sayılı Yasa'nın 14 ve 29'uncü maddeleri uyarınca, bagaj ücretinin yurt içi yolculuklarda olduğu gibi yurt dışı yolculuklardan da beyanı ve ödenmesi mümkündür.

Bunlarla birlikte, Yasanın 14'üncü maddesinde yer verildiği üzere, bagaj gibi hamal için yapılan ödemelerin de devletçe karşılanması mümkündür. Ancak, bunların belgelendirilmesine yönelik bir düzenlemeye Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ve bu kapsamda çıkarılan Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Hakkında Genel Tebliğde (Sayı: 2007/1) yer verilmemesi nedeniyle, bunların belgelendirme zorunluluğu olmayıp, beyan yeterlidir. Çünkü 1958 tarihli, 2401/1 sayılı Sayıştay Genel Kurul Kararı'nda yer aldığı üzere, harcırah bildirimlerinde bagaj eşyası için, ilgilinin beyanı aksi ispat oluncaya kadar geçerli olup, bu bağlamda, ilave bir belge ibraz edilmesi zorunlu değildir. Aynı Kararın, hamal gideri için de dikkate alınabileceği düşünülmektedir.

Bu hususta Sayıştay 6'nci Dairesince verilen 24.05.2001 Tarih ve 10272 Tutanak No'lu bir Kararda; 6245 sayılı Harcırah Kanununun 14'üncü maddesinde, hiç ayırım yapılmaksızın ve sınırlama getirilmeksizin geçici görev seyahatlerinde bagaj ücretinin ödeneceğinin hüküm altına alındığı, 8.5.1998 tarih ve 2402/1 sayılı Sayıştay Genel Kurul Kararında, "...geçici görevle başka yere gönderilenlerin uçak ile seyahatleri halinde, bilet bedeline dahil bagaj hakkından maada, beraberlerinde götürecekleri eşya için bagaj ücretinin ödenmesinin mümkün olduğu, ancak bildirimde bagaj eşyasının cins, adet ve ağırlıklarının gösterilmesi icabedeceğine" denildiği, bu açıklamalar gereğince, ilgililerin

geçici görev beyannamelerindeki bagaj beyanının; mesleki kitaplardan ve şahsi eşyadan oluştuğu da anlaşıldığından, bagaj hakkını aşan miktarlarda ve beyannameye ekli belgelerle uçak firmalarına bagaj ücreti ödenmesinde mevzuata aykırı bir hususun bulunmadığına karar verildiği görülmüştür.

Buna karşın, konuyla bağlantılı bir Sayıştay Temyiz Kurulu Kararında (Kararın Tarihi Numarası: 20.12.1994/23653); inceleme ve araştırma yapmak amacıyla yurt dışına gönderilen hesap uzmanlarına, Türkiye'ye dönüşlerinde beraberlerinde getirdikleri veya nakliye firmalarına taşıttırdıkları limit fazlası eşyalara ait bagaj ücretlerinin Kanunda geçen resmi bagaj tabirine uygun olmadığı gerekçesiyle ödenmemesine karar verildiği görülmüştür.

Başka bir Sayıştay Temyiz Kurulu Kararında da (Tarih: 08/11/1994, Tutanak No: 23549); söz konusu bagajın, resmi vazife için kullanılacak eşya ile yolcunun bu seyahati için ihtiyacı bulunan şahsi eşyasından mutata surette taşınması mümkün olanları kapsamı gerektiği, halbuki bu olayda, taşınan eşyanın Yasada geçen bagaj tanıma uygun bir eşya olmadığı belirtilerek, teamül dışı eşya olarak kabulü gereken "battaniye, nevresim ve yatak örtüsüne" ilişkin ödenen bagaj ücretinin yasal olarak ilgisine ödenmesinin mümkün olmadığı ifade edilmiştir.

Ancak kamu görevlisinin görev yaptığı yere ve zamana bağlı olarak, şahsi eşyanın niteliğinin değişkenlik gösterebileceğini belirtmekte fayda vardır. Örneğin, yaz mevsiminde ihtiyaç duyulan şahsi nitelikteki eşya ile kış mevsiminde ihtiyaç duyulan şahsi eşya farklılık gösterebilmektedir.

Öte yandan, Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen bir görüşte (02.06.1997 tarih ve 10083 sayılı) ise özetle; cins ve adedi yolluk bildirimlerinde gösterilmek kaydıyla memur ve hizmetlinin resmi görevinde kullanabileceği eşya ile mutata surette taşınması mümkün olan şahsi eşyasına ait bagaj ücretlerinin ödenmesinin mümkün bulunduğu ifade edilmiştir.

Bu çerçevede, bagaj gideri ve hamal ücretine ait ödemelerin, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ekinde yer alan (Örnek: 27), geçici görev yolluğu bildirimlerinin "Taşıt ve Zorunlu Giderler" kısmına kaydedilebileceği düşünülmektedir.

Harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinden gerçekleştirilmesi durumunda ise, bu program üzerinden de bagaj ve/veya hamal giderlerinin beyanı mümkündür. Bu nitelikteki bir ödeme yapılması durumunda, "Diğer Masraf" başlığıyla bağlantılı olarak "Ekle" butonuna basılarak yapılan gider masraf türü, tarihi, adedi ve masraf toplamının sırası ile yazılması gerekir. Rehberin sonunda örnek bir veri üzerinden e-Yolluk uygulamasının ve bu bağlamda, bagaj giderinin nasıl beyan edilmesi gerektiği de gösterilmiştir.

5. Harcırah mevzuatı açısından “memuriyet mahalli” ve “başka yer” kavramlarının anlamını ve harcırah uygulamalarına etkisini açıklar mısınız?

Özet; 6245 sayılı Kanun’un 39’uncu maddesinde; resmi bir görevle memuriyet mahalli içinde bir yere gönderilenlere gündelik verilmeyeceği, geçici bir görevle memuriyet mahalli dışındaki bir yere gönderilenlere ise gündelik verileceği belirtilmiştir. Bu bağlamda “Memuriyet mahalli” ibaresi, anılan Yasanın 3/g maddesi uyarınca, “Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerleri,” ifade etmektedir. Anılan Yasanın 3/h maddesinde ise “Başka yer” kavramı; memuriyet mahalli dışında kalan tüm yerlere karşılık gelmekte olup, buralar, Harcırah Kanunu açısından harcırah ödenmesini gerektiren yerlerdir. Yasanın birçok hükmünün uygulanması açısından memuriyet mahalli kavramı büyük önem arz etmekte olup, Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanan 39 ve 41 Seri No’lu Harcırah Kanunu Genel Tebliğlerinde de “memuriyet mahalli” konusunda açıklayıcı düzenlemelere yer verildiğini görmekteyiz.

Harcırah Kanunu uygulaması açısından önem arz eden kavramların başında “memuriyet mahalli” gelmekte olup, bu kapsama girmeyen yerler ise “başka yer” kavramı ile tanımlanmıştır. Dolayısıyla, “Başka yer” kavramı; memuriyet mahalli dışında kalan tüm yerlere karşılık gelmekte olup, buralar, Harcırah Kanunu açısından harcırah ödenmesini gerektiren yerlerdir.

Harcırah ödenip ödenmemesinden, sürekli görev yolluğu kapsamında mehil müddeti uygulanıp uygulanmaması gibi birçok yasa hükmünün uygulanması açısından bu tanım belirleyici olmaktadır. Ülkemiz kamu yönetimi ve mahalli idareler yapısındaki değişme ve gelişmeler paralelinde yapılan yasal düzenlemeler sonucunda, memuriyet mahalli kavramı da çeşitli değişikliklere uğramıştır. Son olarak 10.09.2014 tarihli ve 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun ile birçok Kanunda olduğu gibi harcırah mevzuatında da çok kapsamlı olmayan ve memuriyet mahalli kavramı üzerinde yoğunlaşan yasal değişikliklerle, bu alandaki tereddütlerin giderilmiş olduğunu ifade edebiliriz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu’na göre harcırah, “Bu kanuna göre ödenmesi gereken yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından birini, birkaçını veya tamamını” ifade etmek şeklinde tanımlanmıştır. Aynı Kanun’un 39’uncu maddesinde de; resmi bir görevle memuriyet mahalli içinde bir yere gönderilenlere gündelik verilmeyeceği, geçici bir görevle memuriyet mahalli dışındaki bir yere gönderilenlere ise gündelik verileceği belirtilmiştir.

Harcırah ödenebilmesi için memurun, başka yer olarak tanımlanan memuriyet mahalli dışındaki bir yere görevlendirilmesi (gitmesi) gerekmektedir. Bu nedenle ilçe, belediye sınırları ve bu sınırlarda yapılan değişiklikler, memuriyet mahallinin belirlenmesi açısından önem taşımaktadır. Bu yerlerde görev yapan memurlara harcırah ödenip ödenmemesi bunların söz konusu sınırların içinde veya dışında görev yapması ile doğrudan ilgilidir. Başka bir ifadeyle, memuriyet mahalli içine yapılacak görevlendirmeler için yol masrafı ve yevmiye verilmesi mümkün bulunmamaktadır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan "memuriyet mahalli" tanımı 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun'un 89'uncu maddesi ile;

"Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerleri," şeklinde değiştirilmiştir.

Harcırah Kanunu hükümlerinin uygulanmasına yol gösterilmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığınca Genel Tebliğler hazırlanmakta olup, bu bağlamda, özellikle 39 ve 41 No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliğleri ile memuriyet mahalli konusunda açıklayıcı düzenlemeler yapılmıştır. Güncel ve yol gösterici bilgiler içermesi nedeniyle mezkûr Tebliğler yardımıyla memuriyet mahalli kavramı açıklığa kavuşturulmaktadır.

Özellikle 39 Seri No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliğine baktığımız zaman; söz konusu Genel Tebliğde yer aldığı üzere, 6360 sayılı "On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile Aydın, Balıkesir, Denizli, Hatay, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muğla, Ordu, Tekirdağ, Trabzon, Şanlıurfa, Van il belediyeleri, sınırları il mülki sınırları olmak üzere büyükşehir belediyesine dönüştürülmüş, Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Eskişehir, Erzurum, Gaziantep, İzmir, Kayseri, Konya, Mersin, Sakarya ve Samsun illerindeki büyükşehir belediyelerinin sınırları da il mülki sınırı haline getirilmiştir.

Söz konusu Kanun ile tüm büyükşehir belediyelerinde belediye sınırının il mülki sınırı haline getirilmesi 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun uygulanması açısından memuriyet mahalli tanımının büyükşehir belediyelerinde farklı bir şekilde tanımlanması gereğini ortaya çıkarmış olup, yapılan düzenleme ile büyükşehir belediyeleri dışında kalan belediyelerde eski uygulamanın devamı sağlanmış, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde görev yapan memur ve hizmetliler için yeni bir memuriyet mahalli tanımı yapılmıştır.

Bu hususta ayrıca 41 Seri No'lu Genel Tebliğ de hazırlanmış olup, anılan Genel Tebliğde yer aldığı üzere, bahse konu Genel Tebliğ, 6245 sayılı Harcırah Kanununun 3'üncü maddesinin birinci

fıkrasının (g) bendinde yer alan memuriyet mahalli tanımına ilişkin olarak uygulamada ortaya çıkan tereddütleri gidermek ve uygulama birliğini sağlamak amacıyla, 27/11/2014 tarihli ve 29188 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Harcırah Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 39)’nde yapılan açıklamalara ilave olarak hazırlanmıştır.

Söz konusu Genel Tebliğ uyarınca, büyükşehir belediyesi olan ve olmayan iller açısından memuriyet mahalli açık bir şekilde ortaya konulmuş olup, bahse konu Tebliğin **“Büyükşehir belediyesi olmayan illerde memuriyet mahalli”** başlıklı 3’üncü maddesi uyarınca **“(1) Büyükşehir belediyesi olmayan illerde aşağıda belirtilen mahaller, memuriyet mahalli olarak kabul edilir:**

- a) Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller,
- b) (a) bendinde belirtilen mahallerin dışında kalmakla birlikte, yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü yerler,
- c) Kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler.” şeklinde tanımlanmıştır.

Buna karşın, **“Büyükşehir belediyesinin olduğu illerde memuriyet mahalli”** başlıklı 4’üncü maddesi uyarınca, **“(1) İl mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla;**

- a) Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu yerleşim birimlerinin bağlı olduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve aynı zamanda yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler,
- b) Söz konusu ilçe belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller,

memuriyet mahalli olarak kabul edilir.

- (2) Kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler memuriyet mahalli olarak kabul edilir.” şeklinde düzenlenmiştir.

Böylece büyükşehir olan illerde; ilçe sınırları içinde ilçe belediye merkezi ile yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler memuriyet mahalli olarak kabul edilmiş, aynı ilçe sınırları içinde belediye merkezi ile yerleşim özellikleri itibarıyla bütünlük arz etmeyen yerler ise memuriyet mahalli dışı kabul edilerek harcırah ödenmesi imkânı getirilmiş, ayrıca ilçe belediyelerinin yerleşim yerlerinin birbirlerine yaklaşması hatta birbirleri ile sınır oluşturacak şekilde iç içe girmesi nedeniyle ilçe sınırları dışına çıkmakla birlikte belirtilen yerler ile bütünlük arz eden ve aralarında yerleşim özellikleri bakımından ayırım bulunmayan yerler de memuriyet mahalli olarak kabul edilmiştir.

Bu nedenle; yapılan görevlendirmelere ilişkin olarak, idarelerce yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile bu yerlerin devamı niteliğinde olan yerlerin belirlenmesinde; yerleşim özellikleri bakımından konut, işyeri, meydan, okul, kamu binaları gibi resmi ve özel bütün yapıların topluca bulunduğu ve insanların yerleşmek amacıyla bir arada yaşadığı aralarında boşluk bulunmayan yerler ile bu bütünlüğün kesintisiz olarak devam ettiği yerlerin dikkate alınması ayrıca bu yerlerin dışında kalmakla birlikte kurumlarınca sağlanan servis araçları veya bu mahiyetteki taşıt araçları ile

ulaşım sağlanan (her gün gidiş dönüş olmak üzere) yerlerin de memuriyet mahalli olarak belirlenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Harcırah Kanunu'nda yurt dışında memuriyet mahallinin belirlenmesine ilişkin olarak herhangi bir tanım veya kritere yer verilmemesi nedeniyle, yurt içi için belirlenen Yasanın 3 (g) maddesinde yer alan tanıma ait kriterlerin yurt dışı için de uygulanması mümkündür. Zira, Yasa maddesinde aksi yönde bir ibare bulunmamaktadır. Bununla birlikte, ilgili ülkenin mevzuatının da yapılacak değerlendirmelerde göz önünde bulundurulmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Ayrıca, 39 Seri No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği'nde; "Buna göre idareler harcırah verilmesi veya verilmemesini icap ettirecek olan çeşitli illere ait uygulama örneklerini de göz önünde bulundurarak yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda uygulamalarına devam edecekler, ihtiyaç duyulması halinde o il genelinde farklı uygulamaların önüne geçilebilmesi amacıyla defterdarlıklardan yol gösterici mahiyette görüş alacaklardır." hususu yer aldığından, memuriyet mahallinin belirlenmesine yönelik olarak, anılan Genel Tebliğde yer alan açıklamalar doğrultusunda, **ihtiyaç duyulması halinde, farklı uygulamaların önüne geçilebilmesi amacıyla ilgili Defterdarlıktan görüş alınmasının** uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Söz konusu Genel Tebliğde yer verilen örneklerin bilinebilir yerler olması ve güncelliğini koruması nedeniyle bir kısmına aşağıda yer verilmektedir.

A) Farklı ilçeler arasında görevlendirme yapılması:

Örnek 1: Ankara'nın Çankaya İlçesinin İlker Mahallesi görev yapan memura; Yenimahalle İlçesinin Ostim Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin yerleşim özellikleri bakımından İlker mahallesi ile bütünlük arz etmesi ve bu yerin devamı niteliğinde olması nedeniyle kendisine harcırah ödenmemesi, aynı memurun yerleşim özellikleri bakımından İlker Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen Yenimahalle İlçesinin Karacakaya Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi gerekmektedir.

Örnek 2: İstanbul'un Tuzla İlçesinin Yayla Mahallesi görev yapan memura; Başakşehir İlçesinin Altınşehir, Başak Mahallelerinde bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin yerleşim özellikleri bakımından Yayla mahallesi ile bütünlük arz etmesi ve bu yerin devamı niteliğinde olması nedeniyle kendisine harcırah ödenmemesi, aynı memurun yerleşim özellikleri bakımından Yayla Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen Başakşehir İlçesinin Şamlar Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi gerekmektedir.

B) Aynı ilçe içerisinde görevlendirme yapılması:

Örnek 1: Ankara'nın Altındağ İlçesinin Aydınlikevler Mahallesi görev yapan memura; yine Altındağ İlçesinde Siteler, Karapürçek gibi yerleşim özellikleri bakımından Aydınlikevler Mahallesi ile bütünlük arz eden bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin memuriyet mahalli kapsamı

içerisinde kalması nedeniyle harcırah ödenmemesi, aynı memurun Kavaklı, Peçenek gibi yerleşim özellikleri bakımından Aydınlikevler Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi gerekmektedir.

Örnek 2: İstanbul'un Beykoz İlçesinin Kanlıca Mahallesinde görev yapan memura; yine Beykoz İlçesinde Gümüşsuyu, Yalıköy gibi yerleşim özellikleri bakımından Kanlıca Mahallesi ile bütünlük arz eden bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin memuriyet mahalli kapsamı içerisinde kalması nedeniyle harcırah ödenmemesi, aynı memurun Poyraz, Göllü, Paşamandıra gibi yerleşim özellikleri bakımından Kanlıca Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi gerekmektedir.

Bahse konu Harcırah Kanunu Genel Tebliğinde yer alan ve yukarıda yer verilen örneklerin dışında konuya bağlantılı olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen bir görüş yazısında da; “..yol masrafının ödenebilmesi için gidilecek yerin, memuriyet mahalli içinde ve taşıt ile gidilmesini gerektirecek kadar da görev yerine uzak olması, aynı zamanda esas görevli olduğu mahalden yine memuriyet mahalli içinde bir yere süreklilik arz etmeyecek şekilde görevlendirilmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, söz konusu yerin memuriyet mahalli içinde olması ve süreklilik arz etmesi nedeniyle ikamet mahalli ile görev mahalli arasındaki gidiş ve gelişler için yol masrafının ödenmesine imkân bulunmadığı..” ifade edilmiştir.

Ayrıca, örnek nitelikteki bir Sayıştay Temyiz Kurulu Kararında (Kararın Tarihi Numarası: 17.04.2001/25136) da; Çanakkale Belediyesi Güzelyalı Köyüne Harcırah Kanunu ve ilgili tebliğin öngördüğü hizmetleri götürmediğinden, bu köyün memuriyet mahalli sayılmasının mümkün olmadığı ve bu nedenle Güzelyalı Köyünde geçici olarak görevlendirilen memurlara geçici görev yolluğu ödenmesinde mevzuata aykırılık bulunmadığı ifade edilmiştir.

Benzer şekilde, Sayıştay 1'inci Dairesine ait 13.03.2014 tarihli, 10320 sayılı (İlam no: 165) Kararda ise; Geçici görevle gönderilen bir personel ile ilgili olarak, “asli görev veya ikametgâh mahalleri dışında kalmakla birlikte, yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü yer” tanımına dahil olması ve “başka yer” konumunda bulunmaması nedeniyle, adı geçen personele görev yolluğu ödenmesinin mümkün olmadığı ifade edilmiştir.

6. Memuriyet mahalli dışına kurumlarca sağlanan araçlarla gidip gelenlere harcırah ödenir mi?

Özet; 6245 sayılı Yasa'da yer verilen "memuriyet mahalli" tanımı gereğince, gerek büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde ve gerekse diğer illerde ulaşımı düzenli olarak kurumlarınca sağlanan servis araçları veya bu mahiyetteki taşıt araçları ile her gün gidiş ve dönüş olmak üzere ulaşım sağlanan yerlere geçici görevle gönderilenlere geçici görev yolluğu ödenmemesi gerekmektedir. Çünkü buralar memuriyet mahalli kapsamına girmektedir. Ancak, ulaşımı düzenli olarak sağlanmayıp, arazi olarak kurumlara ait taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerlere geçici görevle gönderilenlere ise yol gideri ödenmesine imkân bulunmamakla birlikte, bu durumda olanlara 6245 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesi hükmü uyarınca, geçici görev gündeliği ödenmesi mümkündür.

10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanun'un 89'uncu maddesi ile memuriyet mahalli tanımında değişiklik yapılmıştır. Yapılan yasal düzenleme ile birlikte memuriyet mahalli; "Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler" olarak tanımlanmıştır.

Yukarıda yer verilen yasal düzenlemede görüldüğü üzere, memuriyet mahalli tanımında kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler memuriyet mahalli olarak kabul edilmiştir. Önceki hukuki düzenlemelerde de bu şekilde gidilen yerler memuriyet mahalli içinde kabul edilmekteydi.

Ayrıca, söz konusu yasal düzenlemenin uygulanmasına açıklık getirmek amacıyla hazırlanan 39 Seri No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği'nde de kurumlarınca sağlanan servis araçları veya bu mahiyetteki taşıt araçları ile ulaşım sağlanan (her gün gidiş dönüş olmak üzere) yerlerin de memuriyet mahalli olarak belirlenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Benzer şekilde, 41 No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği'nin "Kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler" başlıklı 5'inci maddesi uyarınca, ulaşımı düzenli olarak kurumlarınca sağlanan servis araçları veya bu mahiyetteki taşıt araçları ile her gün gidiş ve dönüş olmak üzere ulaşım sağlanan yerler, memuriyet mahalli kapsamında değerlendirilmekle birlikte, ulaşımı düzenli olarak sağlanmayıp arazi olarak kurumlara ait taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerlerin ise memuriyet mahalli dışı olarak değerlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Bu ifadenin daha önce 21 Seri No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği'nde de aynı şekilde yer aldığını ifade edebiliriz. Ancak, söz konusu Tebliğ'de yer alan "...buldukları şehirler ile muntazam ulaşımları

gerek hava yolları gibi resmi nitelikte işletmelerce, gerekse sair suretle sağlanan hava alanlarının da memuriyet mahalli içinde sayılması gerekir. Ulaşım muntazam sağlanmayıp, arızı olarak kurumlara ait taşıt araçları ile gidilip gelinen yerlerin ise, memuriyet mahalli dışında kabul edilerek, bu yerlere geçici görevle gönderilenlere (yol gideri hariç) sadece gündelik ödenmesi gerekecektir.” ifadelerine 39 Seri No’lu Genel Tebliğ’de yer verilmediğini görmekteyiz.

Bu nedenle, kurumlarca sağlanan taşıt araçlarıyla gidilen yerlerin belirlenmesinde 39 Seri No’lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği’nin yanında 21 Seri No’lu Genel Tebliği’nde göz önünde bulundurulması yararlı olacaktır. Söz konusu 21 Seri No’lu Genel Tebliğ’de de, havaalanlarının memuriyet mahalli içinde sayılması gerektiği hususu yer almaktadır.

Öte yandan, 6245 sayılı Kanun’un 6’ncı maddesine göre de harcırahın hesaplanmasında, bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutlak olan yol ve taşıt araçlarının dikkate alınacağı, yurt içinde yapılacak yolculuklarda ödenecek yol giderinin anılan Kanuna ekli (1) sayılı cetvelde gösterilen esaslara göre ödeneceğinin 27’nci maddede öngörüldüğünü, yine aynı maddede, yolculuk yapılan aracın muayyen tarifeli olup olmaması hallerinde yol masraflarının ne şekilde hesaplanacağı da gösterilmiştir. Ancak görev yolculuklarının kendilerine tahsis edilen kamu araçları ile yapıldığı durumlarda yol giderinin ödenmeyeceğini ifade edebiliriz.

Açıklandığı üzere, harcırah ödenebilmesi için memurun, başka yer olarak tanımlanan memuriyet mahalli dışındaki bir yere görevlendirilmesi (gitmesi) gerekmektedir. Başka bir ifadeyle, memuriyet mahalli içine yapılacak görevlendirmeler için yol masrafı ve yevmiye verilmesi mümkün bulunmamaktadır. Bu nedenle, kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidip gelinebilen yerlerin de memuriyet mahalli tanımı içinde bulunması nedeniyle, kurumlarca taşıt araçları ile gidilip gelinen yerlere gündelik ödenmesine imkân bulunmamaktadır.

Bu çerçevede, düzenli ulaşımı sağlanmayıp, sadece belirli zamanlarda arızı olarak kurumlara ait taşıt araçları ile gidilip gelinen yerlerin memuriyet mahalli dışında kabul edilerek, bu gibi yerlere gönderilenlere (yol gideri hariç) geçici görev gündeliği verilmesi gerekmektedir.

Burada dikkat edilmesi gereken husus, kurumlarınca sağlanan taşıt araçlarıyla gidilip gelinen yerlerin memuriyet mahalli olarak kabul edilmesi, sadece yurt içi geçici görevlendirmeler için geçerli olup, bu durumun yurt dışı sürekli görevlendirmeler açısından bir geçerliliği bulunmamaktadır.

Konu ile ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen 2014 tarihli bir görüş yazısında da; ulaşımı düzenli olarak kurumlarınca sağlanan servis araçları veya bu nitelikteki taşıt araçları ile her gün gidiş ve dönüş olmak üzere, ulaşım sağlanan yerlerin memuriyet kapsamına girdiği, ulaşımı düzenli olarak sağlanmayıp arızı olarak kurumlara ait taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerlerin ise memuriyet mahalli dışında olduğu hususu yer almaktadır.

Aynı yazıda, gerek büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde gerekse diğer illerde ulaşımı düzenli olarak kurumlarınca sağlanan servis araçları veya bu mahiyetteki taşıt araçları ile her gün gidiş ve dönüş olmak üzere ulaşım sağlanan yerlere geçici görevle gönderilenlere geçici görev yolluğu ödenmemesi gerektiği, ulaşımı düzenli olarak sağlanmayıp, arızı olarak kurumlara ait taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerlere geçici görevle gönderilenlere ise yol gideri ödenmesine imkân

bulunmamakla birlikte, 6245 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesi hükmü de göz önünde bulundurulmak suretiyle geçici görev gündeliği ödenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

6.1. Memuriyet mahalli dışına ulaşımı düzenli olarak sağlanmayıp, arızı olarak kurumlara ait araçlar ile gidiş gelişleri sağlananlara gündelik ödenmesi

6245 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan memuriyet mahalli tanımı 6552 sayılı Kanun'un 89'uncu maddesi ile; "Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerleri," şeklinde değiştirilmiş ve yapılan düzenleme ile büyükşehir belediyeleri dışında kalan belediyelerde eski uygulamanın devamı sağlanmış, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde görev yapan memur ve hizmetliler için yeni bir memuriyet mahalli tanımı yapılmıştır. Yapılan bu yasal düzenleme ile büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde de kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler, memuriyet mahalli olarak belirlenmiştir.

Öte yandan, memuriyet mahallinin belirlenmesi konusunda, uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilebilmesi amacıyla ve uygulamada birliğin sağlanabilmesi için hazırlanan ve 27/11/2014 tarihli ve 29188 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 39 Seri No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği'nde; "... Bu nedenle; 30/3/2014 tarihinden sonra yapılan görevlendirmelere ilişkin olarak, idarelerce yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile bu yerlerin devamı niteliğinde olan yerlerin belirlenmesinde; yerleşim özellikleri bakımından konut, işyeri, meydan, okul, kamu binaları gibi resmi ve özel bütün yapıların topluca bulunduğu ve insanların yerleşmek amacıyla bir arada yaşadığı aralarında boşluk bulunmayan yerler ile bu bütünlüğün kesintisiz olarak devam ettiği yerlerin dikkate alınması ayrıca bu yerlerin dışında kalmakla birlikte kurumlarınca sağlanan servis araçları veya bu mahiyetteki taşıt araçları ile ulaşım sağlanan (her gün gidiş dönüş olmak üzere) yerlerin de memuriyet mahalli olarak belirlenmesi gerekmektedir." hususu yer almaktadır.

Söz konusu düzenlemeden, ulaşımı düzenli olarak kurumlarınca sağlanan servis araçları veya bu nitelikteki taşıt araçları ile her gün gidiş ve dönüş olmak üzere ulaşım sağlanan yerlerin memuriyet mahalli kapsamına girdiği, ulaşımı düzenli olarak sağlanmayıp arızı olarak kurumlara ait taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerlerin ise memuriyet mahalli dışında olduğu anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, memuriyet mahalli tanımına göre, ulaşımı düzenli olarak kurumlarınca sağlanan servis araçları veya bu mahiyetteki taşıt araçları ile her gün gidiş ve dönüş olmak üzere ulaşım sağlanan yerlere geçici görevle gönderilenlere geçici görev yolluğu ödenmemesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, 6245 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, kurumlara ait bir vazifenin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere geçici görev yolluğu olarak yol gideri ve gündelik verileceği belirtilmiş, 39'uncu maddesinde de, geçici görevle memuriyet mahalli dışındaki bir yere gönderilenlerden, buralarda ve yolda öğle (saat 13.00) ve akşam (saat 19.00) yemeği zamanlarından birini geçirenlere 1/3, ikisini geçirenlere 2/3 oranında ve geceyi de geçirenlere tam gündelik verileceği hususu hükme bağlanmıştır.

Dolayısıyla, ulaşımı düzenli olarak sağlanmayıp arızı olarak kurumlara ait taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerlerin ise memuriyet mahalli dışında olması nedeniyle, buralara gününbirlik görevlendirmelerde 6245 sayılı Yasa'nın 39'uncu maddesine göre gündelik ödenmesi gerekmektedir.

Konu ile ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen bir görüşte de, "...muntazam ulaşımı sağlanmayıp, sadece belirli zamanlarda arızı olarak kurumlara ait taşıt araçları ile gidilip gelinen yerler ise memuriyet mahalli dışında kabul edilerek, bu gibi yerlere gönderilenlere (yol gideri hariç) geçici görev gündeliği verilmesi gerekmektedir." hususları yer almaktadır.

Harcırar bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde doldurulması durumunda ise, seyahatin resmi araçla yapılıp yapılmadığına dikkat edilmesi gerekir. Seyahatin resmi araçla yapılması durumunda, yol masrafı olarak "0" yazılması gerekmektedir. Mevcut uygulamada, resmi araç kullanılsa bile yol masrafı olarak herhangi bir tutar yazılması halinde de, bu rakamı uygulamanın kabul ettiğine dikkat edilmesi gerekir. Diğer bir anlatımla, resmi araç kullanılan durumlarda, örneğin 100 TL olarak yol masrafı yazılmasını uygulama kabul etmektedir. Bu itibarla, bildirimde bulunan kişinin beyanının (hatalı olup olmadığı kontrol edilmeden) uygulama tarafından esas alındığının bilinmesi gerekir.

7. Görev yeri dışında ikamet edenlere, burada (ikamet yerinde) kurumunca geçici görev verilmesi durumunda, anılan personele harcırah ödenecek midir?

Özet; 6245 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesinde; resmi bir görevle memuriyet mahalli içinde bir yere gönderilenlere gündelik verilmeyeceği, geçici bir görevle memuriyet mahalli dışındaki bir yere gönderilenlere ise gündelik verileceği belirtilmiştir. 6245 sayılı Yasa'nın 3-g maddesinde yer alan memuriyet mahalli tanımı uyarınca, kişinin görev yeri gibi ikametgâhı da memuriyet mahalli tanımına girmektedir. Dolayısıyla, 6245 sayılı Kanun uyarınca kişinin görev yeri gibi ikametgâhı da memuriyet mahalli içinde olması ve "başka yer" tanımına girmemesi nedeniyle, buraya yapılan görevlendirmeler için harcırah ödenmesi olanaklı değildir.

6245 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde "memuriyet mahalli;

"Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler" olarak tanımlanmıştır.

Yapılan tanımlama ile memuriyet mahalli büyükşehir belediyesi bulunan iller ile diğer yerleşim yerleri açısından farklı şekilde tanımlanmıştır. Bu hususta da memuriyet mahalli uygulamasına ilişkin olarak da Hazine ve Maliye Bakanlığınca 39 Seri No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği ile sonrasında bu Tebliği tamamlayıcı nitelikte 41 Seri No'lu Genel Tebliğ yayınlanmıştır.

Harcırah ödenebilmesi için memurun, başka yer olarak tanımlanan memuriyet mahalli dışındaki bir yere görevlendirilmesi (gitmesi) gerekmektedir. Bu nedenle ilçe, belediye sınırları ve bu sınırlarda yapılan değişiklikler, memuriyet mahallinin belirlenmesi açısından önem taşımaktadır. Bu yerlerde görev yapan memurlara harcırah ödenip ödenmemesi bunların söz konusu sınırların içinde veya dışında görev yapması ile doğrudan ilgilidir. Başka bir ifadeyle, memuriyet mahalli içine yapılacak görevlendirmeler için yol masrafı ve yevmiye verilmesi yasa maddesi uyarınca olanaklı değildir.

Yukarıda yer verilen yasal tanım uyarınca, kişinin görev yeri gibi ikametgâhı da memuriyet mahalli tanımına girmektedir. Dolayısıyla, 6245 sayılı Kanun uyarınca kişinin görev yeri gibi ikametgâhı da başka yer tanımına girmemesi nedeniyle, buraya yapılan görevlendirmeler için harcırah ödenmesi söz konusu olmamaktadır.

Diğer taraftan, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 14'üncü maddesinde ise, Kanun kapsamında bulunan kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilen memur ve hizmetlilere geçici görev yolluğu olarak yol masrafı ve yevmiye ödeneceği hükme bağlanmıştır. Bu hükme göre, geçici görev yolluğu geçici bir vazife ile memuriyet mahalli dışına yani başka yere gönderilenlere ödenmektedir.

Öte yandan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "İkamet mecburiyeti" başlıklı Ek 20'nci maddesi, 2011 yılında 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile yürürlükten kaldırılmış olup, yapılan bu düzenleme ile il dışına çıkan personelin artık kurum yetkili amirinden izin almasına gerek bulunmamaktadır. Buna göre, memurların ancak kurumlarının yetkili amirlerince izin verilmesi şartıyla görev mahalli dışında ikamet edebilme zorunluluğu ortadan kalkmıştır. Ancak, 6111 sayılı Yasa ile yapılan düzenleme harcırah verilir verilmemesini etkilememektedir.

Bu itibarla; memuriyet mahalli dışında ikamet eden memur veya hizmetlinin görev yeri gibi ikamet mahalli de memuriyet mahalli tanımına girdiğinden, görev yerinden ikamet mahalline her gün gidip gelen kişiye, memuriyet mahallinde bir değişiklik olmayacağından söz konusu gidiş ve dönüşleri için geçici görev yolluğu ödenmesi mümkün değildir. Aynı çerçevede, buralarda bir görev verilmesi durumunda da harcırah ödenmeyecektir.

Sayıştay 2'nci Dairesince verilen 17.11.2016 tarihli bir Kararda; bir kimseye geçici görev yolluğu kapsamında ödeme yapılabilmesi için 6245 sayılı Yasa'nın 14'üncü maddesi uyarınca, memur ve hizmetlinin bir vazifenin ifası amacıyla, geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere yani memuriyet mahalli dışına görevlendirilmesi gerektiği, incelemeye konu görevlendirmede, ikametgâhının bulunduğu yere görevlendirildiği, dolayısıyla, memuriyet mahalli içinde bir görevlendirmenin yapılması nedeniyle yol masrafının ödenmesinin mümkün olmadığı ifade edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen bir görüş yazısında da; 6245 sayılı Kanun uyarınca, kişinin görev yeri gibi ikametgâhının da memuriyet mahalli tanımına girdiği, kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir göreve gönderilen personele geçici görev yolluğu verilebilmesi için, bu görevlendirmenin mahalli dışına yapılmış olması gerektiği, başka bir ifadeyle, memuriyet mahalli içinde yapılacak görevlendirmeler için harcırah verilmesine imkân bulunmadığı, yazıya konu görevlendirmenin de aynı kampüs içinde olduğu belirtilerek, ilgili personelin memuriyet mahallinin değişmediği gerekçesiyle harcırah verilmesinin mümkün olmadığı ifade edilmiştir.

Örneğin; Ankara'da Ticaret Bakanlığı merkez teşkilatında çalışan bir personelin Ayaş'ta ikamet ettiğini düşünelim. Anılan personelin Ayaş'ta geçici görevlendirilmesi durumunda, bu personele geçici görev gündeliği ödenmeyecektir. Benzer şekilde, İstanbul'da ikamet eden birinin görev yerinin İzmit olması durumunda, anılan kişinin İstanbul'a geçici görevlendirilmesi durumunda da harcırah ödenmeyecektir.

Harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde doldurulması durumunda ise, memuriyet mahalli içinde yapılan görevlendirmeler için harcırah alınmayacağına dikkat edilmesi gerekir. Mevcut uygulamada, hatalı bildirimleri de programın kabul ettiği dikkate alınarak, memuriyet mahalli içinde yapılan görevlendirmeler için herhangi bir gündelik ve yol masrafı beyanında bulunulmaması gerekmektedir.

8. Şifahen görevlendirme yapılabilir mi? Geçmişe yönelik görevlendirme onayı alınıp harcırah ödenebilir mi?

Özet; İdari işlemlerin geriye yürümezliği ilkesi gereğince, genel kural olarak şifahi görevlendirme yapıp sonradan geçmişe dönük onay alınması mümkün değildir. Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği uyarınca, bildirim sürecinde ibrazı gerekli olan belgeler arasında görevlendirme yazısı (onay belgesi) da bulunmaktadır. Bununla birlikte, Hazine ve Maliye Bakanlığınca bu hususta verilen bir görüşte, geçecek sürenin beklenmesine tahammülü olmayan acele işlerde, geçici görevlendirme onayının sonradan ikmalinin mümkün olabileceği ifade edilmiştir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 6'ncı maddesinde; harcırahın, bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan yol ve taşıt araçları üzerinden verileceği, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan bu yolda hem muayyen, hem gayrimuayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise harcırah hesabında muayyen tarifeli taşıtın esas alınacağı, bu yol ve taşıtın, yolculukta geçen süreye göre memur ve hizmetli ile ailesi için ödenmesi gereken gündelik ve taşıt ücretleri toplamı dikkate alınarak memur veya hizmetlinin mensup bulunduğu dairece tespit olunacağı, takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması halinde, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulünün merkezde ita amiri veya bu durumda olan amirlerin, taşrada memur veya hizmetlinin mensup olduğu kurumun ita amiri durumunda olan kimsenin veya mahallin en büyük askeri ve mülki amirinin önceden verilmiş yazılı bir emrinin bulunmasına bağlı olduğu hükmüne yer verilmiştir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye)" başlıklı 14'üncü maddesinde ise; Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Bu hükme göre, kuruma ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilen personele geçici görev yolluğu verilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, bu şekilde başka bir yere gönderilmelerde, kuruma ait bir görevin söz konusu olmadığı durumlarda o kurum tarafından harcırah ödenebilmesi mümkün değildir. Bu itibarla, geçici görev harcırahı verilebilmesi için, ilgililerin dairesi amirinin emir ve onayı ile resmi bir görevin yapılması amacıyla memuriyet mahalli dışında bir yere gönderilmeleri ve her görevlendirme ile ilgili ayrı onay alınması gerekmektedir.

31/12/2005 tarihli ve 26040 3'üncü mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Merkezî Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin 22'nci maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendinde ise;

"Yurt içi geçici görev yolluklarının ödenmesinde duruma göre aşağıdaki belgeler aranır.

a) Yurt içi geçici görev yolluklarının ödenmesinde;

- Görevlendirme yazısı veya harcama talimatı,
- Yurt içi / Yurt Dışı Geçici Görev Yolluğu Bildirimi (MYHBY Örnek: 27),
- Yatacak yer temini için ödenen ücretlere ilişkin fatura

ödeme belgesine bağlanır.” hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre, söz konusu giderin ödenebilmesi için yukarıda belirtilen belgelerin ödeme emri belgesine bağlanması gerekmektedir.

5018 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesiyle birlikte, harcama birimlerine iç kontrolün hazırlanması konusunda görev ve sorumluluklar yüklenmiş olup, bu hususta hazırlanan düzenlemelerde ise, idare işlemlerinin yazılı olarak kurallara bağlanması gerekliliğine de vurgu yapılmıştır.

Bu itibarla, sadece Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği maddeleri uyarınca ödeme açısından gerekli belgelerin yazılı olarak düzenlenmesi zorunlu olmayıp, aynı zamanda 5018 sayılı Yasa ile hayata geçirilmesi öngörülen iç kontrol düzenlemeleri uyarınca da idari işlemlerin yazılı olması hususu önem arz etmektedir.

Bu bağlamda, görevlendirmeye ait onayların, görevlendirmenin şifahi yapıldığı tarihte alınması gerekmele birlikte, Hazine ve Maliye Bakanlığınca bu hususla ilgili olarak verilen bir görüşte, görevin fiilen yapılmış olması ve personelin mağduriyetinin giderilmesi açısından geçmişe dönük görevlendirme onayının alınmasında bir sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

Ancak bu yaklaşım idari işlemlerin geriye yürümezliği ilkesi ile uyumluluk arz etmemektedir. Çünkü Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu'nun 1972/6 Esas ve 1973/2 Karar No'lu Kararında da; idare hukukunun genel prensibinin, bir idari tasarrufun geriye yürüyemeyeceği ilkesi olduğuna vurgu yapılmıştır. Dolayısıyla, idari işlemlerdeki akışa uygun olarak, önce görevlendirme onayı, akabinde görevin ifa edilmesi ve sonrasında beyanda bulunulması gerekmektedir.

Buna karşın, Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen başka bir görüşte ise, "...Geçici görev yolluğu verilebilmesi için görevlendirme ile ilgili olarak önceden onay alınması kural olarak gerekmele birlikte, onayın alınması için geçecek sürenin beklenmesine tahammülü olmayan acele işlerde, geçici görevlendirme onayının sonradan ikmali de mümkündür.

Bu çerçevede, bakanlara geçici görev yolluğu ödenmesi için gerekli Onayların, bakanlığa ait görevlerin yapılmasını takdir edecek şekilde bizzat bakanların kendileri tarafından alınabileceği gibi bakanlık makamınca da alınabileceği değerlendirilmektedir." denilmek suretiyle, Bakanlık makamı ile sınırlı olmak üzere, özel durumlar için görevlendirme onayının sonradan alınabilmesine olumlu görüş verilmiştir.

Bu hususla ilgili olarak Sayıştay 3'üncü Dairesince verilen 25.12.2014 tarihli bir Kararda ise; ilgili personeller tarafından ikinci görevlendirmenin şifahen daire amirlerine bildirilmiş olması ve söz konusu seyahatten kaynaklanan yol masrafının 6245 sayılı Kanunun harcırahın sureti tediye ve mahsubu başlıklı 59'uncu maddesinde düzenlenen harcırah beyanında gösterilerek söz konusu beyanın daire amirlerince vize edilmiş olması suretiyle sonradan görevlendirmeye ilişkin zımni bir olur verildiğinin kabul edilebileceği hususu yer almaktadır.

Bu itibarla, Harcırah Kanunu'nun 14 ve 29'uncu maddesi ile birlikte, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca, resmi olarak yapılan bir geçici görevlendirme çerçevesinde ilgili belgelerin ibrazı neticesinde harcırah ödenmesinin mümkün olduğunu, ancak görevlendirmeye ait belgelerin (dolayısıyla Onay belgesinin) ödeme belgesine bağlanmadan hakedişin ödenmesinin mümkün olmadığını genel kural olarak ifade edebiliriz.

Ayrıca, 28.02.1959 tarihli, 2454/8 sayılı Sayıştay Genel Kurulu Kararı'nda da; "6245 sayılı Harcırah Kanunu gereğince memurlara geçici görev harcırahı ve yevmiyesi verilebilmesi, dairesi amirinin emir ve tensibi ile resmi bir vazifenin geçici olarak yapılması memuriyet mahallerinden başka bir tarafa gönderilmeleri ile mümkün olabiliyor, döviz ve pasaport işlerini takip etmek üzere...8 kişinin, kendilerine herhangi bir resmi görev tevdi edilmemiş bulunduğu cihetle, Ankara'da kaldıkları 38 gün için yevmiye ödenmesine imkân görülmediğine.." karar verildiğine yönelik hususlar yer almaktadır.

Bunlarla birlikte, Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen yazılı görüşler de dikkate alınarak; kamu idarelerinin asli görevinin Anayasa ve yasalarla çerçevesi çizilen görevleri yerine getirmek ve dolayısıyla kamu hizmeti sunmak olduğu hususu göz önünde bulundurularak, kamu hizmetinin gerektirdiği acele ve zorunlu durumlar için geçerli olmak üzere, şifahi görevlendirmenin yapılabileceği ve bu durumun sonradan Onaya bağlanmak suretiyle hukuki sorunun giderileceği düşünülmektedir. Ayrıca, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 11'inci maddesinde de devlet memurunun konusu suç teşkil etmemek koşuluyla verilen emri yerine getirme zorunluluğu olduğuna vurgu yapılmış olup, söz konusu düzenleme uyarınca, şifahi de olsa hukuka aykırı olmayan görevleri ilgili personelin yerine getirme zorunluluğu bulunduğu şeklinde konunun yorumlanabileceği düşünülmektedir.

9. Yolluksuz veya harcırahsız olarak görevlendirilenler ile kendi isteğiyle bu şekilde görevlendirmeyi kabul edenler harcırah alabilir mi?

Özet; İlgili mevzuat ve yargı kararları çerçevesinde, kamu personelin tayinin harcırahsız yapılmasını istemiş olmasının, hukuken doğmamış haklardan önceden vazgeçilemeyeceği için sonradan harcırah istemesine engel teşkil etmeyecektir. Bu nedenle, harcırahsız atanma talebine istinaden naklen atama yapılmış olsa da, hukuken doğmamış haklardan önceden vazgeçilemeyeceğinden hareketle, ilgili personelin harcırahını sonradan ödenmesini talep etme hakkı bulunmaktadır. Ayrıca incelenen birçok yargı kararında da, ilgilinin kendi isteği üzerine yapılan harcırahsız naklen atanma işlemlerinin iptal edildiği ve sürekli görev yolluğunun ödenmesi gerektiğinin hükme bağlandığı görülmüştür. Bu nedenle, kendi talepleri doğrultusunda harcırahsız naklen atanması ve geçici görevlendirilmesi yapılmış dahi olsa, bu durumdaki personelin sonradan sürekli veya geçici görev yolluğunun ödenmesi yönündeki talebinin, ilgili idare tarafından kabul edilerek doğrudan ödeme yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Harcırah Kanunu ile ilgili yapılan yasal düzenlemeler öncesinde, Kanunun 10'uncu maddesinin birinci fıkrasında, "Kendi yazılı talepleri üzerine gönderilenler hariç olmak üzere; yurt içindeki veya dışındaki daimi bir vazifeye naklen tayin olunanlarla yabancı memleketlerdeki memuriyet merkezi tebdil olunan veyahut bu yerlerden yurt içinde diğer bir daimi vazifeye tayin edilen memur ve hizmetlilere yeni vazife mahalline kadar" hükmü bulunmaktaydı. Bu hüküm dolayısıyla, kendi istekleri ile naklen tayin olmak için yazılı talepte bulunanlara, sürekli görev yolluğu verilmemekteydi.

Ancak, Anayasa Mahkemesi'nin 4.5.2005 tarihli Kararında; nakil işlemi sonucunda, görev yeri değişen kamu görevlilerinin, maddi açıdan belli bir külfetle karşı karşıya kalmaları ve bu külfetin, kamu hizmetinin yürütülmesinden kaynaklanması nedeniyle, isteklerine dayalı olarak nakledilmiş bile olsalar, söz konusu külfetin kamuca karşılanması icap ettiğinden, iptali istenilen kuralın, Anayasa'nın 2'nci maddesiyle bağdaşmadığı,

Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki "Kanun önünde eşitlik ilkesi"nin hukuksal durumları aynı olanlar için söz konusu olduğu, bu ilke ile eylemler değil, hukuksal eşitlik öngörüldüğü, eşitlik ilkesinin amacının, aynı durumda bulunan kişilerin yasalar karşısında aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak, ayırım yapılmasını ve ayrıcalık tanınmasını önlemek olduğu, bu ilkeyle, aynı durumda bulunan kimi kişi ve topluluklara ayrı kurallar uygulanarak yasa karşısında eşitliğin çiğnenmesinin yasaklandığı,

Kendi yazılı talepleri üzerine nakledilen kamu görevlileri ile resen nakledilen kamu görevlilerinin, nakil işleminin hukuksal niteliği yönünden ve yer değiştirmeye bağlı olarak ödenen harcırah bakımından, aynı hukuksal konumda oldukları, aynı hukuksal konumda olanlar arasında farklı kurallar öngörülmesinin Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesine aykırılık oluşturduğu gerekçesiyle, 6245 sayılı "Harcırah Kanunu"nun 10. maddesinin (1) numaralı bendinin başına 31.7.2003 günlü, 4969 sayılı Yasa ile eklenen "Kendi yazılı talepleri üzerine gönderilenler hariç olmak üzere;" ibaresinin, Anayasa'ya aykırı olduğu belirtilerek, kendi taleplerine istinaden naklen tayin edilenlere sürekli görev harcırahının verilmeyeceğine ilişkin ifadenin iptaline karar verildiği,

Görülmüştür.

Bunun üzerine, 5538 sayılı Kanun'un 2'inci maddesiyle, Harcırah Kanunu'nun söz konusu 10'uncu maddenin birinci fıkrası, "Yurt içinde veya yurt dışında görev yapmakta iken yurt içinde veya yurt dışındaki sürekli bir göreve naklen atanan ya da yabancı ülkelerdeki memuriyet merkezi değiştirilen memur ve hizmetlilere yeni görev yerlerine kadar" şeklinde yeniden düzenlenmiştir. Böylece, kendi yazılı taleplerine istinaden naklen ataması yapılanlara da sürekli görev yolluğu ödenmesi olanağı sağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen Anayasa Mahkemesi kararı ve sonraki yasal düzenlemeler uyarınca, kendi yazılı taleplerine istinaden naklen ataması yapılanlara da sürekli görev yolluğu ödenmesi olanağı sağlanmasına rağmen, uygulamada yolluksuz/harcırahsız atama veya geçici görevlendirmeler konusunda farklı uygulamalar söz konusu olabilmektedir. Bu gibi durumlarda da sonradan ödeme yapılması mümkündür.

Bu hususla ilgili olarak Sayıştay Temyiz Kurulunca verilen 07.01.2014 tarihli bir Kararda; (Hazine ve) Maliye Bakanlığı'nın (mülga Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün) 09.08.2007 tarih ve B.07.0.BMK.0.17-534-1940 sayılı yazısına atfen, bahse konu yazıda, "geçici olarak görevlendirilenlere görevlendirmeye ait makam onaylarında yolluksuz ve harcırahsız ibarelerine yer verilse bile 6245 sayılı Kanununun 42. maddesinde belirtilen sınırlamalar da dikkate alınarak geçici görev harcırahı ödenmesi gerektiği mütalaa edilmektedir" denilerek görevlendirme onayında yolluksuz/harcırahsız ibaresi kullanılmış olsa dahi, geçici görev harcırahının ödenmesi gerektiği yönünde açıklamaların bulunduğu görülmüştür.

Ayrıca incelenen birçok yargı kararlarında da, ilgilinin kendi isteği üzerine yapılan harcırahsız naklen atanma işlemlerinin iptal edilerek, ilgililere yolluk ödenmesi gerektiğine yönelik kararların verildiği görülmüştür.

9.1. Kamu Denetçiliği Kurumunca verilen 2017 yılına ait bir Kararda özetle;

Geçici görevlendirmelere ait makam onaylarında "yolluksuz, harcırahsız" ibarelerine yer verilmiş olsa dahi 6245 sayılı Kanununun 42'nci maddesinde getirilen sınırlamalar dikkate alınarak geçici görev harcırahının ödenmesi gerektiği, "yolluksuz, harcırahsız" ibarelerinin ancak dava açma sürelerinin hesabında dikkate alındığı, yolluk ödenmesine (hak kazanılmasına) neden olan işlemin hukuki sebebinin, genellikle atama, nakil veya geçici görevlendirme işlemlerinden biri olmakla birlikte, yolluğun ödenmesi konusunda idari dava konusu olabilecek bir uyuşmazlığın doğması, yolluk konusunda bir işlemin tesis edilmiş olması koşuluna bağlı olduğu, yolluk konusundaki işlem ise ya yolluğa hak kazandıran atama, nakil veya geçici görevlendirme işlemiyle birlikte, atama, nakil veya görevlendirmenin "yolluklu veya yolluksuz" olduğunun işlemde belirtilmesi suretiyle, ya da yolluğa hak kazandığı iddiasında olan kişinin yolluk talebiyle başvurusu üzerine tesis edilebileceği,

Sözü edilen işlemle birlikte tesis edilmiş bir yolluk işleminin varlığı halinde, yani yolluklu veya yolluksuz ibaresinin işlemde yer alması durumunda dava açma süresi, yolluksuz ibaresi yer alan

işlemin tebliğ tarihine göre belirleneceği; yolluk konusunda işlemde bir ibare konulmamış ya da ayrı bir işlem kurulmamış olması halinde dava açma süresinin, 2577 sayılı Kanun'un 10. maddesinde öngörüldüğü gibi ilgili tarafından yöneltilecek bir başvuru üzerine oluşacak açık veya zımni bir ret işlemine göre hesaplanacağı (Danıştay 5. Dairesi'nin 13/02/2014 tarihli ve E. 2013/10293, K. 2014/1031 sayılı kararı),

Kurum içi geçici görevlendirmede, idarenin takdir yetkisi bulunmakla birlikte, bu yetki mutlak ve sınırsız bir yetki olmayıp kamu yararı ve hizmet gerekleriyle sınırlı olduğu, Kanunda öngörülen şartların gerçekleşmesi halinde ise geçici görev harcırahının ödenmesinin zorunlu olduğu,

Hususları yer almaktadır.

9.2. Yargıtay 9'uncu Hukuk Dairesince 2000 yılında verilen bir Kararda ise özetle;

Davacının, işçi olarak çalışmakta iken kendi isteği ile il müdürlüğüne atamasının yapıldığını ancak, atamanın isteği ile yapıldığı gerekçesiyle harcırah ödemesinde bulunulmadığını belirterek kendisine yolluk ödemesinde bulunulmasını istediği, davalı idare cevaplarında; atamanın istek üzerine yapıldığını ve davacının eşine de harcırah ödemesi yapılması nedenleriyle mükerrer ödeme yapılamayacağını belirterek davanın reddini istediği, ilgili mahkemece de davacının yolluk ödenmeksizin atama talebinde bulunduğu ve bu şekildeki bir talebin geçerli olduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verildiği,

6245 sayılı Harcırah Yasasına göre bir yerden diğer bir yere nakledilen işçi ve memurlara harcırah ödenmesi gerektiği, davalı işveren her ne kadar davacının nakil isteğini harcırah ödememek istek ve kaydıyla yerine getirmemişse de nakil işlemi gerçekleştiğine göre harcırahın ödenmesi gerektiği, davacının nakilden önce harcırah talebinden vazgeçmesinin geçersiz olduğu, hukuk dairesinin yerleşmiş uygulamasının da bu doğrultuda olduğu, 6245 sayılı Harcırah Kanununun 5. maddesine göre harcırahın; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva ettiği, yasanın bu maddesinde belirtildiği şekilde davacı bunlardan birine, bir kaçına veya tamamına müstahak olabileceğinden mahkemenin gerekli inceleme ve değerlendirmeleri yaparak hüküm kurması gerekirken salt harcırahsız atama isteğinde bulunulduğu gerekçesiyle talebin reddine karar vermesini hatalı bularak yerel mahkemenin hükmünün bu nedenle bozulduğuna karar verildiği görülmüştür (Yargıtay 9'uncu Hukuk Dairesi, 15.05.2000 tarih E: 2000/3054, K: 2000/6984).

Diğer taraftan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 62'nci maddesinde, yer değiştirme suretiyle yapılan atamalarda memurlara atama emirleri tebliğ edilince yolluklarının, ödeme emri aranmaksızın, saymanlıklarca derhal ödeneceği; 177'nci maddesinde de, 657 sayılı Kanun hükümlerine tabi Devlet memurlarından bir görevin ifası için sürekli veya geçici olarak görev yerinden ayrılanların yol giderleri ve gündeliklerinin, yolluklar hakkındaki özel kanun (6245 sayılı Harcırah Kanunu) hükümlerine göre ödeneceği belirtilmiştir.

Bahse konu Harcırah Kanunu'nun 5'inci maddesinde ise, harcırahın; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından meydana geldiği, ilgililerin bu Kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına hak kazanabileceği hükme bağlanmıştır. Ancak anılan Kanunun diğer hükümlerinde de harcırahın unsurlarından bir kısmının ya da tamamının ödenmesi bu Kanunun öngördüğü koşulların gerçekleşmiş olmasına bağlanmıştır.

Kanunun 10'uncu maddesinin birinci fıkrasının 1'inci bendinde, yurt içinde veya dışındaki sürekli bir göreve yeniden veya naklen atanan memurlara, yeni görev yerlerine kadar yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafı verileceği; 9'uncu maddesinde, ilk defa bir memuriyete atananlara ikametgâhlarının bulunduğu yerden yeni memuriyet mahalline kadar sürekli görev yolluğu ödeneceği; naklen veya tahvilen başka bir mahalle gönderilen memurlara ödenecek sürekli görev yolluğunun ise eski memuriyet mahallinden itibaren hesaplanacağı hükme bağlanmıştır. Aynı Kanunun 59'uncu maddesinde de harcırahın memur ve hizmetlinin gidişinde ve ailenin nakli sırasında peşin olarak verileceği belirtilmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye)" başlıklı 14'üncü maddesinde de; bu Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen düzenlemeler uyarınca, kuruma ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilen personele geçici görev yolluğu verilmesi gerekmektedir. Bu şekilde başka bir yere gönderilmelerde, kuruma ait bir görevin söz konusu olmadığı durumlarda o kurum tarafından harcırah ödenebilmesi mümkün değildir. Yani, bu hükme göre, geçici görev harcırahı verilebilmesi için, ilgililerin dairesi amirinin emir ve onayı ile resmi bir görevin yapılması amacıyla memuriyet mahalli dışında bir yere gönderilmeleri ve her görevlendirme ile ilgili ayrı ayrı onay alınması gerekmektedir.

Dolayısıyla, geçici görevlendirmeye ilişkin Onaylarında yolluksuz veya harcırahsız ibarelerine yer verilse veya ilgili kendi isteğiyle geçici görevlendirilme talebinde bulunmuş olsa bile, Kanunun öngördüğü ve kişilerin hak ettiği bir ödemenin yapılması mümkün bulunmaktadır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın bu hususla ilgili bir görüş yazısında da, geçici olarak görevlendirilenlere görevlendirmeye ait makam onaylarında yolluksuz ve harcırahsız ibarelerine yer verilse bile, 6245 sayılı Kanun'un 42'nci maddesinde belirtilen sınırlamalar da dikkate alınarak geçici görev harcırahı ödenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Bu itibarla, kendi isteği doğrultusunda harcırahsız naklen ataması veya geçici görevlendirmesi yapılmış olsa dahi, sürekli veya geçici görev yolluğunun talep edilmesi halinde, konunun yargıya taşınmasına gerek kalmaksızın, idare tarafından doğrudan harcırahın ilgiliye ödenebileceği düşünülmektedir. Ancak, harcırah talebinin dava açma süresi dikkate alınarak yapılması gerektiğini de ayrıca belirtebiliriz.

Konuyla bağlantılı olarak, Danıştay 5'inci Dairesince verilen dava açma süresiyle ilgili 31.05.2010 tarihli bir Kararda ise;

- “Asıl işlemde (atama, nakil ya da geçici görevlendirme işlemlerinden herhangi birinde), bu işlemin yolluksuz olarak kurulduğu yolunda bir ibare yer almışsa, asıl işlemde yer alan yolluksuz ibaresinin iptali ve bu işlem nedeniyle yoksun kaldığı yolluğun kendisine ödenmesine hükmedilmesi istemiyle asıl işlemin tebliğ edildiği tarihi izleyen günden itibaren ilgilinin 2577 sayılı Kanun’un 7. maddesinde öngörülen süre içerisinde doğrudan dava açabileceği gibi; anılan Kanunun 11. maddesinin tanıdığı olanak nedeniyle idareye başvurarak, bu başvurunun reddi üzerine de dava açabilir. Bu durumda, dava açma süresi anılan Kanunun 7. ve 11. madde hükümlerine göre belirlenecektir.
- Asıl işlemde (atama, nakil ya da geçici görevlendirme işlemlerinden herhangi birinde) yolluksuz ibaresi yok ise; ilgilinin, bu işlemde doğan yolluğunun tarafına ödenmesi için yaptığı başvurunun 2577 sayılı Kanun’un 10. maddesi kapsamında olup, bu başvuru üzerine kurulacak işlemin iptali istemiyle açılacak davanın süresinin de alınan Kanun’un 10. maddesi hükmüne göre belirlenmesi gerekmektedir.”

Hususları yer almaktadır.

Bu itibarla, naklen atanma veya geçici görevlendirme Onaylarında “harcırahsız/yolluksuz” ifadesinin bulunup bulunmaması dava açma süresini etkilemekte olup, memurun geçici görevlendirilmesine veya naklen atanmasına ilişkin Onaylarda harcırahsız görevlendirme yapıldığı belirtilmemesi durumunda, dava açma süresinin 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun (İYUK) 10’uncu maddesine göre belirlenmesi gerekmektedir.

Ancak, görevlendirme Onayında, harcırahsız görevlendirme yapıldığına yönelik ibarenin bulunması durumunda ise, dava açma süresinin 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 7 ve 11’inci maddelerine göre belirlenmesi gerekmektedir.

10. Harcırah ödemeleri hangi unsurlardan oluşmaktadır? Örnek bir uygulama ile nasıl açıklanabilir?

Özet; 6245 sayılı Yasa'nın 5'inci maddesinde, harcırahın; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından meydana geldiği, ilgililerin bu Kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına hak kazanabileceği hükme bağlanmıştır. Ancak anılan Kanunun diğer hükümlerine göre, harcırahın unsurlarından bir kısmının ya da tamamının ödenmesi bu Kanunun öngördüğü koşulların gerçekleşmiş olmasına bağlanmıştır. Örneğin; söz konusu dört unsurdan yol masrafı ve gündelik geçici görevlendirmelerde ödenirken, sürekli görev kapsamı atamalarda ise bu dört unsurun aynı anda ödenmesi söz konusu olabilmektedir. Bu nedenle yapılan görevlendirmenin/ atamanın niteliğine (aile fert sayısı, eşin çalışıp çalışmaması, yol süresi vb.) bağlı olarak ödenecek harcırah unsurlarının değişkenlik göstereceğini genel olarak söyleyebiliriz.

Harcırah verilecek kişilerle ilgili hükümler 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 4'üncü maddesinde; sürekli görev yolluğunun verilmesi ile ilgili hükümler Kanunun 10'uncu maddesinde; memur ve hizmetli tarafından atandığı yeni görev yerine götürülmeyerek ikamet amacıyla başka yere gönderilen aile efradı için verilecek harcıraha ilişkin hükümler ise Kanunun 25'inci maddesinde düzenlenmiştir.

Bu çerçevede, Harcırah Kanunu'nun 10'uncu maddesi uyarınca, yurt içindeki sürekli bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere yol gideri, gündelik, aile gideri ve yer değiştirme giderinin birlikte verileceği hükme bağlanmıştır.

Yasanın 14'üncü maddesinde de, memur ve hizmetlilere geçici görev harcırahı olarak yol gideri ve gündelik verileceği, ikametgâh veya görev mahalli ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası ücretlerinin de ayrıca ödeneceği belirtilmiş bulunmaktadır.

Görüldüğü üzere, 6245 sayılı Yasa'nın ilgili hükümleri çerçevesinde, hakedişin kapsamı ve dolayısıyla, ilgili personel veya aile fertlerine yapılacak ödemelerin niteliği farklılık gösterebilmektedir.

Anılan Yasanın "Harcırahın unsurları" başlıklı 5'inci maddesinin ise, "Harcırah; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva eder. İlgili, bu kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir." şeklinde hükme bağlandığını görmekteyiz. Ayrıca, geçici görevlendirmelerde konaklama bedeli ödenmesi de mümkündür.

Harcırahın unsurlarının gösterildiği Yasanın söz konusu maddesinde yer verilen kavramlara değinecek olursak;

Yol Masrafı; Yol gideri olarak da ifade edilen bu tabir, yolculukta kullanılan nakil vasıtası (otobüs, uçak vb.) ücretlerini anlatmaktadır. Bu ücret yolculuğun muayyen tarifeli nakil vasıtası ile yapılıp yapılmamasına göre değişkenlik göstermektedir. Yasanın 27'nci maddesi ile buna bağlı 1 sayılı Cetvelin ilgili sütunlarında yol masrafının kapsamı belirlenmiştir. Yasanın 29'uncu maddesi ile de yurt dışı seyahatler için ilgili yol masrafı hakkında açıklamalarda bulunulmuştur. Ayrıca, yukarıda yer verilen Yasanın 14'üncü maddesinde de geçici görevler için ödenecek unsurlar arasında yol masrafının sayıldığı görülmektedir.

Yevmiye (Gündelik); 6245 sayılı Yasanın içeriğinde yevmiye ve gündelik kavramlarının aynı anlamda kullanıldığını görmekteyiz. Yasanın ilk halinde yevmiye olarak geçen ibarenin yerine sonraki yasal düzenlemelerde gündelik ifadesinin kullanıldığı görülmektedir. Yevmiye (gündelik) fiilen aylık derecesine göre tespit edilmekte olup, yurt içi görevlendirmelerde yasa kapsamında yolluk verilmesini gerektiren yolculuk ve konaklamalar nedeniyle, ilgililere yeme, içme vb. giderlerin karşılığı olarak ödenen bu tutarın, Yasanın 33'üncü maddesi uyarınca ilgili yıl Bütçe Kanununun eki (H) cetveline göre belirlenmektedir.

Yurt dışı gündelikler ise, 6245 sayılı Yasanın 34'üncü maddesi uyarınca, Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar ile belirlenen ve söz konusu Kararda öngörülen koşulların gerçekleşmesi halinde ödenecek rakamsal tutarı ifade etmektedir. Ayrıca, yurt dışı geçici ve sürekli görevlendirmelerin her ikisinde de aynı gündelik tutarlarının dikkate alınarak ödeme yapıldığını belirtebiliriz. Ancak Kuzey Kıbrıs Türkiye Cumhuriyeti'ne sürekli veya geçici bir görevle gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile geçici görevlendirme süreleri için verilecek gündelikler ile buna ait esaslar Kuzey Kıbrıs Türkiye Cumhuriyetine Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar ile belirlenmiştir.

Mevcut durum itibarıyla, 6245 sayılı Harcırar Kanunu'nun 34'üncü maddesi uyarınca hazırlanan ve 25/01/2020 tarih ve 31019 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Karar No:) 2062 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar" ile "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar" 01.01.2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Aile Masrafı; Harcırar Kanunu'nun 3'üncü maddesinde aile fertleri "memur ve hizmetlinin harcırar verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve furuu ve erkek ve kız kardeşleri" olarak tanımlanmış olup, buna göre aile masrafı, aile fertlerinden her biri için memur veya hizmetlilerin bu Kanuna göre müstehak oldukları yol masrafı ve gündeliklerden oluşmaktadır. Aile masrafı, Yasanın 44'üncü maddesinde açıklanmıştır. Bu kapsamda, gerek yurt içi ve gerekse yurt dışı sürekli görev yollukları kapsamında aile masrafının benzer yöntemlerle hesaplandığını söyleyebiliriz.

Yer Değiştirme Masrafı; Söz konusu masraf, yapılan seyahatin niteliğine bağlı olarak, miktarı ve unsurları 6245 sayılı Yasa'nın 45 ila 47'inci maddelerinde ayrıntılı olarak açıklanan ve ilgililerin ikametgahlarını değiştirmeleri dolayısıyla yapmak zorunda kaldıkları eşya ve diğer masraflar karşılığı ödenen parayı ifade etmektedir. Yer Değiştirme Masrafı, sabit ve değişken unsur olmak üzere, iki kısımdan oluşmaktadır.

Bu hususlara ilave olarak, harcırarın tüm unsurlarına hak kazanılabilmesi için naklen atama işlemi yanında fiili durumun da gerçekleşmesi gerektiğini, fiili durumun gerçekleşmeden harcırarın tüm unsurlarının ödenmesinin harcırarın amacına uygun olmayacağını ifade edebiliriz. Bu hususla ilgili olarak Danıştay 5'inci Dairesince verilen bir (17.11.1997 tarih ve E. 1995/2039, K:1997/2612 sayılı) Kararda da; "... Kanunda harcırarın amacı ve niteliğine ilişkin olarak belirtilen esaslar göz önüne alındığında, davacı ve ailesinin ...'da ikamet etmeleri dolayısıyla fiili şartları gerçekleşmediğinden adı geçen aile masrafı ve yer değiştirme masrafı alamayacağı açık olmakla beraber..." hususunun yer alması da fiili olarak yeni görev mahalline gidilmeden harcırar alınmasının yasal olmadığına işaret etmektedir.

Bu bağlamda, yurt dışına sürekli görevlendirme kapsamında atanan bir personelin durumunu “Harcırahın unsurları” boyutuyla örnek olarak aşağıdaki veriler ışığında hesaplayabiliriz. Örnek hesaplama konu kişinin eşinin çalışmadığını ve hesaplama konumuzun yurt dışı yeni göreve yönelik sürekli görev yolluğunun hesaplanmasından ibaret olduğunu öncelikle belirtebiliriz.

Bu durumda, fiilen almakta olduğu aylık derecesi 1, ek göstergesi 3600 olan ve Milli Eğitim Bakanlığı merkez teşkilatında çalışan bir yöneticinin, Viyana’daki (Avusturya) bir göreve atanması halinde, eşi ve bakmakla yükümlü olduğu 4 çocuğu ile birlikte eşi ve babasını da yanında götürmesi ve seyahatlerini uçakla yapması halinde, ödenecek toplam yurt dışı sürekli görev yolluğu tutarı ne kadar olacaktır (TL)?

Hesaplama dikkate alınacak veriler;

3600 göstergeli personelin 1 günlük yevmiyesi	: 100 Euro
Ankara-Viyana mesafesi (km)	: 1600 km
Ankara-Viyana seyahat süresi (uçak)	: 1 gün
Uçak ücreti bedeli (1 kişi)	: 300 Euro
Beyan tarihindeki Euro için TCMB döviz satış kuru	: 6,32 TL

SÜREKLİ GÖREV YOLLUĞU HESAPLAMA AŞAMALARI

Hesaplama Yapılırken Öncelikle Göz Önünde Bulundurulması ve Bilinmesi Gereken Hususlar;

Hesaplama yapılırken öncelikle, görevlendirmenin geçici bir görevlendirme mi olduğu, yoksa sürekli görev yolluğu ödenmesini gerektiren bir atama mı olduğuna bakılır. Şayet sürekli görev yolluğu ödenmesini gerektiren bir atama ise, aynı şekilde bu atamanın yurt içi mi yoksa yurt dışı atama olup olmadığı değerlendirilir. Örneğimiz yurt dışı sürekli görev yolluğu ödenmesini gerektiren bir durum olduğu için işlem adımlarımız yurt dışı sürekli görev yolluğunun hesaplanmasına yönelik hususları ön plana çıkarmaktadır?

Dikkate alınması gereken hususlar;

i- Gündelik miktarının belirlenmesi; Öncelikle Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar eki cetvele göre statü, ek gösterge ve dereceyi esas alarak belirlenen gündelik miktarının ilgili ülke esas alınarak belirlenmesi gerekmektedir. Örneğimizde, **aylık kadro derecesi 1-4 olanlar için Avusturya için 100 Euro belirlendiğini aşağıdaki (kısmen alınan) cetvelde görmekteyiz.**

Şayet gidilen ülke listede yer alan ülkelerden biri değilse, bu durumda listenin son sıralarında yer alan gündeliklerinden, gidilen ülke AB üyesi ise ilgili Euro olarak gündeliklerin belirlendiği “Diğer AB ülkeleri (Euro)” satırının, değilse diğer ülkeler için belirlenen ABD Doları şeklinde belirlenen listenin

son satırının dikkate alınması gerekecektir. Söz konusu cetvelin tamamı Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar ekinde yer aldığı gibi, Rehberin 73 Nolu soru başlığı altında da bu cetvele yer verilmektedir.

Yurtdışı Gündeliklerinin Hesaplanmasında Esas Alınacak Cetvel (CETVEL)

GÖREV UNVANI / KADRO DERECEŚİ	T.B.M.M. Başkanı, Cumhurbaşkan Yardımcıları	Anayasa Mahkemesi Başkanı, Bakanlar, Genelkurmay Başkanı, Milletvekilleri, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı, T.B.M.M. Genel Sekreteri, Orgeneral ve Oramirailer Yargıtay, Danıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Sayıştay Başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Bakan Yardımcıları.	Yükseköğretim Kurulu Başkanı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Düzenleyici ve Denetleyici Kurul ve Kurum Başkanları, Korgeneral ve Koramiraller, Cumhurbaşkanlığına bağlı kurum ve kuruluşların başkanları, merkezde sürekli görevle bulunanlar dışındaki büyükelçiler, Askeri Temsil Heyeti Başkanı, Hükümeti temsilen kararname ile görevlendirilen heyet başkanları	Ek göstergesi 7000 ve daha yüksek olan kadrolarda bulunanlar	Ek göstergesi 5300 ile 7000'e kadar olan kadrolarda bulunanlar	Aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar	Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar	Tedavi Amacıyla Gönderilen Erbaş ve Erler
ÜLKELER (Para Birimleri)	I SÜTUN	II SÜTUN	III SÜTUN	IV SÜTUN	V SÜTUN	VI SÜTUN	VII SÜTUN	VIII SÜTUN
A.B.D. (A.B.D. Doları)	220	182	146	124	117	110	93	46
Almanya (Euro)	198	164	131	111	105	99	83	41
Avusturya (Euro)	199	166	132	112	106	100	84	42
Diğer AB Ülkeleri (Euro)	152	127	101	86	81	76	65	32
Diğer Ülkeler (A.B.D. Doları)	190	157	125	106	100	95	80	40

ii- Yurt dışı yol süresinin belirlenmesi; Yukarıda yer verildiği şekilde gündelik miktarı belirlendikten sonra, sırada bu ülke için yol süresinin belirlenmesi gerekecektir. Bu bağlamda, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Dışişleri Vekâleti memurları ve benzerlerinin takibedecekleri yol" başlıklı 54'üncü maddesinde de; "Daimî bir vazife ile yabancı memleketlere gönderilecek veya yurda celbolunacak memur ve hizmetlilerin 6'ncı madde esasları dâhilinde takibedecekleri yol itibariyle vazife mahallerine kaç günde gidip gelecekleri Dışişleri ve Maliye Vekâletlerince müştereken hazırlanacak bir cetvelle tesbit olunur." hükmüne yer verilmiştir. Bu hükme göre

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 4/9/1971 tarihli ve 115527-1171-28578 sayılı yazısı ile uygun görülen yol süresinin harcırah bildirimlerinde dikkate alınması gerekmektedir. Söz konusu cetvelde, **Viyana için yol süresi 1 gün olarak** belirlenmiştir. Ancak fiilen daha kısa bir sürede yolculuk gerçekleşmiş ise, fiili sürenin dikkate alınması gerekmekte olup, 24 saatin altındaki yolculuk sürelerinin ise Kanuna göre 1 gün olarak dikkate alınması gerektiğinin ayrıca bilinmesi gerekir.

- iii- Yurt dışı mesafe cetvelinden uzaklığın belirlenmesi;** Söz konusu uzaklık, 6245 sayılı Yasanın 47'nci maddesinde belirtilmiş olup, buna göre ödemede esas alınacak tutarların Cumhurbaşkanı tarafından belirlenmesi öngörülmektedir. Mevcut uygulamada esas alınan mesafeler, 08.09.1996 tarihli ve 22751 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 24.7.1996 tarih ve 96/8438 sayılı Kararname ile belirlenmiş olup, Cumhurbaşkanı Kararı ile söz konusu mesafe cetveline eklemeler (güncellemeler) yapılmaktadır. Söz konusu cetvele göre **Viyana için; 1600 km mesafe** belirlenmiştir. Kanuna göre 24 saatin altındaki yol süreleri 1 gün olarak hesaplanmaktadır.
- iv- Aile ferdi sayısı;** Yurt dışı sürekli görev yolluğu ödemelerinde en fazla 4 aile ferdi için ödeme söz konusudur. Bakmakla yükümlü olunan kimsenin olup olmadığının da bu kapsamda dikkate alınması gerekmektedir. Ancak bu tutarın bir üst sınırı bulunmaktadır. Aile ferdi için ödenecek tutar yurt dışı gündeliğinin 32 katını aşmaması gerekmektedir.
- v- Bakmakla yükümlü olunan kişi sayısı;** Harcırah Kanunu'nun 3'üncü maddesinde *Aile fertleri;* "memur ve hizmetlinin harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve furuu ve erkek ve kız kardeşleri" olarak tanımlanmıştır. Buna göre, aile fertlerinden olup da memur veya hizmetli tarafından bakılmadığı takdirde zarurete düşeceklerine söz konusu Kanuna göre harcırah ödenmesi öngörülmektedir. Hesaplamalarda bu hususun dikkate alınması gerekmektedir. Bu nedenle bakmakla yükümlü olunan kişilerin de aile ferdi sayısı kapsamında dikkate alınması gerekmektedir. Ancak bu durumda da ödenecek gündelik miktarının üst sınırının (32 katı) aşılması gerekmektedir.
- vi- Doğru Döviz kurunun belirlenmesi;** Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar uyarınca, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen bildirim tarihindeki döviz satış kurunun esas alınması gerekmektedir.

RAKAMSAL HESAPLAMA ADIMLARI (A+B+C+D)

A-Yol Gideri; Uçak bileti bedelinden oluşmakta olup, söz konusu tutarın TL karşılığı;

$$= 300 \times 6,32 = 1896 \text{ TL}$$

B- Gündelik; İlgili personelin gündelik tutarı ile gün olarak belirlenen yolculuk süresinin çarpılmasından elde edilmekte olup, bahse konu tutarın TL karşılığı;

$$= 100 \text{ Euro} \times 1 \times 6,32 = 632 \text{ TL}$$

C- Aile Gideri; (Yol gideri + Gündelik)= 11.376 + 3.792 = 15.168 TL

- a- Yol Gideri;** Uçak bileti bedelinin, aile ferdi sayısı ile çarpılmasından elde edilmekte olup, söz konusu tutarın TL karşılığı;

$$= 300 \text{ Euro} \times 6 \times 6,32 = 11.376 \text{ TL}$$

- b- Gündelik;** İlgili personelin günlük yevmiyesinin, aile ferdi sayısı ile çarpılmasından elde edilmekte olup, bahse konu tutarın TL karşılığı;

$$= 100 \text{ Euro} \times 6 \times 6,32 = 3.792 \text{ TL}$$

D- Yer Değiştirme Gideri; Sabit Unsur ile Değişken Unsurun toplamından oluşmaktadır.

$$\begin{aligned} &= \text{Sabit Unsur} + \text{Değişken Unsur} \\ &= 32.864 \text{ TL} + 7.078,4 \text{ TL} \\ &= 39.942,4 \text{ TL} \end{aligned}$$

- a- Sabit Unsur; (12.640 + 20.224) = 32.864 TL**

- aa- Kendisi için;** Gündeliğinin 20 katına denk gelmekte olup, bahse konu tutarın TL karşılığı

$$= 100 \text{ Euro} \times 20 \times 6,32 = 12.640 \text{ TL}$$

- ab- Aile fertleri için;** İlgili personelinin gündeliğinin her bir aile ferdi için 8 katı olmak üzere (4 aile ferdini yani 32 katının geçmemek koşuluyla), söz konusu tutarın TL karşılığı;

$$= 100 \times 8 \times 4 \times 6,32 = 20.224 \text{ TL}$$

- b- Değişken Unsur; İlgili personelin gündeliğinin, yeni atanılan göreve yerine olan uzaklığının, binde yedi (%07) ile çarpımından oluşmakta olup, söz konusu tutarın TL karşılığı ise;**

$$= (100 \text{ Euro} \times 0,007 \times \text{mesafe} \times 6,32 \text{ TL})$$

$$= 100 \times 0,007 \times 1600 \times 6,32 = 7.078,4 \text{ TL}$$

Ödenecek Sürekli Görev Yolluğu (kendisi ve ailesi için) Tutarı = (A+B+C+D)

$$= 1896 + 632 + 15.168 + 39.942,4$$

Ödenecek Sürekli Görev Yolluğu (kendisi ve ailesi için) Tutarı = 57.638,4 TL

Not:

- 1- Yurt dışı ve yurt içi sürekli görev yolluğu hesaplamalarında; havaalanı servisi veya taksi gibi unsurlar ödenmemektedir. Bu nedenle hesaplamalarda dikkate alınmaması gerektiğinin bilinmesi gerekir. Çünkü söz konusu nakil vasıtalarının ödenmesine izin veren Yasanın 14'üncü maddesi geçici görevlendirmelere ilişkindir.*
- 2- Harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde doldurulması gerekmele birlikte, mevcut durum itibarıyla yurt dışı görevlendirmelere/atamalara ait geçici ve sürekli görev yollukları söz konusu program üzerinde yürütülememektedir. Yani işlemler manuel olarak gerçekleştirilmektedir. Bu alanda bir düzenleme veya güncelleme olması durumunda, şüphesiz yeni duruma göre hareket edilmesi söz konusu olacaktır.*

11. Yol masrafının ödenmesinde “mutat yol” ve “mutat taşıt” hangi anlama gelmektedir?

Özet; 6245 sayılı Kanun’un 6’ncı madde uyarınca, harcırahın ve dolayısıyla yol masrafının esas itibarıyla “gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan yol ve taşıt araçları üzerinden” verilmesi (ödenmesi) gerekmektedir. Bu hükümle yolculuk için birden fazla yol ve taşıt aracı kullanılabilirse yerel uygulamaya göre o yerdeki vatandaşların çoğunluğunun tercihlerinin dikkate alınması öngörülmüştür. Buna göre, kullanılması mutata olan (alışılmış, çoğunluğun tercih ettiği) yolda hem muayyen tarifeli, hem de gayri muayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise, harcırah muayyen tarifeli taşıta göre hesaplanacaktır. Takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt araçlarından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması halinde ise, ilgililerin başka yol veya taşıt araçları ile yolculuk edebilmeleri ancak önceden izin almak koşuluyla (denetim elemanları hariç) mümkündür.

Kamu hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla, ilgili kamu personelinin görev yaptığı yerden başka bir yere görevlendirilmesi her zaman söz konusu olabilmektedir. Mevzuat kapsamındaki bu görevlendirme ve ödemeler ise, 6245 sayılı Harcırah Kanunu’na göre yapılmaktadır. Söz konusu Kanun çerçevesinde, yol gideri ifadesi, bir görevin yapılması amacıyla buldukları yerden (memuriyet mahallinden) başka bir yere sürekli veya geçici görevle gönderilen memur ve hizmetlilerin yolculuk edecekleri taşıt araçlarına ödeyecekleri ücreti ifade etmektedir.

6245 sayılı Kanun’un “Harcırah hesabında esas tutulacak yol” başlıklı 6’ncı maddesi;

“Harcırah, bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata (alışılmış, herkesçe kullanılan) olan yol ve taşıt araçları üzerinden verilir.

Gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata (alışılmış) olan bu yolda hem muayyen, (belirli) hem gayrimuayyen (belirsiz) tarifeli taşıt işletilmekte ise harcırah hesabında muayyen (belirli) tarifeli taşıt esas alınır.

Bu yol ve taşıt, yolculukta geçen süreye göre memur veya hizmetli ile ailesi için ödenmesi gereken gündelik ve taşıt ücretleri toplamı dikkate alınarak memur veya hizmetlinin mensup bulunduğu dairece tespit olunur.

Birinci fıkraya göre takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması halinde, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulü merkezde ita amiri veya bu durumda olan amirlerin, taşrada memur veya hizmetlinin mensup olduğu kurumun ita amiri durumunda olan kimsenin veya mahallin en büyük askeri ve mülki amirinin önceden verilmiş yazılı bir emri bulunmasına bağlıdır.

Ancak, işin veya hizmetin gerekli kıldığı durumlarda uçak kiralamak suretiyle seyahat edilebilmesi, seyahatin yurt içinde olması ve bu seyahatle ilgili Bakanın veya misafiri yabancı Bakanın bizzat katılması hallerinde mümkündür.”

Hükmüne amirdir.

Söz konusu Kanun maddesi ile sürekli ve geçici görevlendirmelerde, harcırah hesabında esas alınacak yol ve taşıt araçlarına ilişkin ilke ve esaslar belirlenmiş olup, kanun maddesinde görüldüğü üzere; harcırah hesabında esas tutulacak yolun taşınması gereken şartlar; “Gidip gelmeye en müsait olması, takibi mutata bulunması ve az masraf icabetmesi” şeklinde belirlenmiştir.

Böylelikle, harcırahın hesaplanmasında Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan yol ve taşıt araçları dikkate alınmalıdır. Bu bağlamda, yolun gidip gelmeye elverişli olması yanında, rahat ve emniyet içinde yolculuk yapılabilmesi ve gidilecek yere mümkün olduğu kadar aktarmasız (doğrudan) gidilmesi de önem arz etmektedir. Dolayısıyla, gidip gelenlerin çoğunluğu tarafından tercih edilen ve bu nedenle üzerinde taşıt araçlarının en yoğun işlediği yolun seçilmesi gerekmektedir.

Bahse konu yasa maddesinin gerekçesinde yer aldığı üzere, muayyen tarifeli vasıta olsa bile iki yer arasında “gidip gelmeye müsait ve mutata yol” üzerinden işlemeyen taşıt araçlarına göre harcırah verilmesinin mümkün olmayacağı ifade edilmektedir. Maddenin anlaşılmasını kolaylaştırmak bağlamında ilgili yasal düzenlemeye ait Bütçe-Plan Komisyon Raporunda yer verilen açıklamalara bakacak olursak;

- “- Antalya ile Isparta arasında harcırah hesabında esas alınacak yol ve taşıt, Antalya-Mersin vapur, Mersin-Isparta tren olarak değil, Antalya-Isparta otobüs şeklinde olmalıdır.
- Giresun’dan Ankara’ya yapılacak seyahatte, Giresun-Samsun arasında vapur ve Samsun-Ankara arasında tren olarak değil; Giresun’dan Ankara otobüs şeklinde olmalıdır.”

örnekleriyle bu durum açıklanmıştır.

Böylelikle, harcırah ne kadar “gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan yol ve taşıt araçları üzerinden” verilmesi esas olmakla birlikte, söz konusu yasa hükmü ile sadece muayyen tarifeli ve genellikle kamuya ait taşıt araçları ve bunların işletildiği yol kastedilmemiş; yolculuk için birden fazla yol ve taşıt aracı kullanılabiliriyorsa yerel uygulamaya göre o yerdeki vatandaşların çoğunluğunun tercihlerinin de dikkate alınması öngörülmüştür.

Buna göre, memuriyet mahalli dışına sürekli veya geçici görevle gönderilen kişilere verilecek harcırahın hesaplanmasında, aynı yere giden diğer vatandaşların çoğunluğunun izlediği yol ve kullandığı taşıt hangisi ise o esas alınacaktır. Ancak kullanılması mutata olan (yani alışılmış, çoğunluğun tercih ettiği) yolda hem muayyen tarifeli, hem de gayri muayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise, harcırah muayyen tarifeli taşıta göre hesaplanacaktır.

Kanun maddesinin (6.md.) dördüncü fıkrası ile izlenmesi gereken taşıt araçlarından başka bir araçla yolculuk edilmesinin işin gereğine göre zorunlu olması halinde, ilgililerin başka yol veya taşıt araçları ile yolculuk edebilmelerine de imkân verilmektedir. Ancak bu gibi durumlarda, yani belirlenen yoldan başka bir yol üzerinden veya mutata taşıttan başka bir taşıt ile yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması gerekmektedir. Ayrıca, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulü için ita amiri (harcama yetkilisi) durumunda olan kimselerin önceden vermiş oldukları yazılı bir emrin de bulunması gerekmektedir.

Buna karşın, denetim elemanlarınca takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılması durumunda, Kanunun 6'ncı maddesi uyarınca yazılı emir almasına gerek bulunmamaktadır. Böyle bir durumda, sonradan harcama yetkilisince bahse konu yolculuğa ait belgelerin tasdiki (yolluk bildirimini onayı veya bu hususta ayrı bir yazı ile), bu iznin varlığı için yeterli bulunmuştur.

Diğer taraftan, yurt içinde yapılacak yolculuklarda ödenecek yol giderinin Kanuna ekli (1) sayılı cetvelde gösterilen esaslara göre ödeneceği Yasanın 27'nci maddesinde öngörülmüştür. Aynı maddede, yolculuk yapılan aracın muayyen tarifeli olup olmaması hallerinde yol masraflarının ne şekilde hesaplanacağı da gösterilmiştir. Aşağıda söz konusu cetvel yer almaktadır. Şöyle ki;

27'nci maddeye bağlı (1) sayılı cetvel

I'inci Sütun	II'inci Sütun	III'üncü Sütun
Görev unvanları veya aylık dereceler	Muayyen tarifeli taşıt ile seyahat (Vapur-Tren) (Ekspres ve kuşet ücretleri dahil)	Gayrimuayyen tarifeli taşıtlarla seyahat
1. Yurt dışı seyahatlerde, uçaklarda birinci sınıf üzerinden seyahat giderleri ödenir	Yataklı vagon farkı dahil olduğu halde birinci mevki bilet ücreti	Yapılan hakiki yol masrafı
2. Aylık dereceleri 1 olan memur ve hizmetliler ile 33'üncü maddenin (b) bendine dahil olanlar	Yataklı vagon farkı dahil olduğu halde birinci mevki bilet ücreti	Mutat ve ekonomik olan taşıtlara ait yol masrafı ve icap ve zaruret halinde kullanılacak diğer taşıtlara göre hakiki yol masrafı
3. Yukarıda yazı olanların dışında kalan aylık dereceleri 2-4 olan memur ve hizmetliler	Birinci mevki bilet ücreti	Mutat ve ekonomik olan taşıtlara ait hakiki yol masrafı
4. Aylık dereceleri 5 ve daha aşağı derece olan memur ve hizmetliler	İkinci mevki bilet ücreti.	Mutat ve ekonomik olan taşıtlara ait hakiki yol masrafı

AÇIKLAMA:

1. Cetvelin 1, 2 ve 3'üncü sıralarında gösterilenler uçakla seyahat edebilirler. Diğerlerinin uçakla seyahati zorunlu hollere münhasır olmak ve dairelerince lüzum gösterilmesi veya tasvip olunması ile mümkündür:

2. *Muayyen tarifeli olmayan taşıtlarla seyahatte, “Mutat ve ekonomik olan taşıt”dan maksat, iki mahal arasında mutat olarak otomobil, otobüs gibi taşıtlar işlemekte ise bunlardan ucuz olanıdır.*
3. *Yukarıdaki cetvele göre müstahak buldukları mevki ücretinden fazla bir şey ödenmemek şartıyla, daha pahalı mevki ile seyahat edilebilir.*
4. *Muayyen tarifeli taşıtlarda yemeksiz bilet ücreti; yemeksiz biletin temini mümkün olmadığı hallerde ise yemekli bilet ücreti ödenir.*
5. *Özel otomobilleriyle seyahat edenlere, müstahak oldukları taşıt ücreti ile bu taşıta göre geçecek günler için verilmesi gereken gündelikten fazla ödeme yapılmaz.*

Görüldüğü üzere, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 27'nci maddesine bağlı (1) sayılı cetvelin açıklama bölümünde, cetvelin 1, 2 ve 3'üncü sıralarında gösterilenlerin uçakla seyahat edebilecekleri, diğerlerinin uçakla seyahatinin zorunlu hallere münhasır olması ve dairelerince lüzum gösterilmesi veya tasvip olunması ile mümkün olacağı belirtilmektedir. Ayrıca, muayyen tarifeli olmayan taşıtlarla seyahatte, “Mutat ve ekonomik olan taşıt” ibaresindeki amacın, iki mahal arasında mutat olarak otomobil, otobüs gibi taşıtlar işlemekte ise bunlardan ucuz olanının dikkate alınması şeklinde yorumlanması gerektiği ifade edilmektedir.

Öte yandan, yurt içi görevlere gidenlerden yolculuklarını özel otomobilleriyle yapanlara müstahak oldukları taşıt ücreti, yol gideri olarak verilecektir. Bu gibilere taksi ücreti ödenmesi mümkün bulunmamaktadır. Ayrıca gündelik ücreti de ödenmektedir. Fakat bu gündelik müstahak olunan taşıta göre geçecek günler için verilmesi gereken gündelikten fazla olmayacaktır. Benzer şekilde, yurt dışı yolculuklarında mutat taşıt uçak olması nedeniyle özel otomobilleri ile yolculuk yapanlara mutat taşıt olarak uçak ücreti, yol gündeliği ödenmesinde de uçakla yapılan yolculuk süresinin esas alınması gerekir.

Sayıştay 5'inci Dairesince 2014 yılında verilen bir Kararda da özetle; Kanuna ekli 1 sayılı cetvelin sonunda yer alan Açıklama uyarınca, özel otomobilleriyle seyahat edenlere, müstahak oldukları taşıt ücreti ile bu taşıta göre geçecek günler için verilmesi gereken gündelikten fazla ödeme yapılamayacağı belirtilmesi nedeniyle, özel otomobil kullanmak suretiyle yapılan seyahatte mutat taşıt aracı olan otobüs ücreti yerine bu tutarın üzerinden bir rakamın beyan edilmesi nedeniyle kamu zararının oluştuğu ifade edilmiştir.

12. Mutat taşıt dışında bir araçla zorunlu durumlarda seyahat mümkün müdür?

Özet; Harcırahın hesaplanmasında Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutat olan yol ve taşıt araçlarının dikkate alınması gerekmektedir. Bu bağlamda, gidip gelenlerin çoğunluğu tarafından tercih edilen ve üzerinde taşıt araçlarının en yoğun işlediği güzergâhın dikkate alınması gerekmektedir. Ancak, geçici bir görevle görevlendirilen memur (personel), işin gereği ve zorunlu haller nedeni ile mutat yolun dışında bir yol izlemiş ve gayrimuayyen tarifeli bir nakil aracı kullanmış ise, işin gereğine göre zorunlu olma halinin önceden yazılı bir emre bağlanmış (denetim elemanları hariç) olması şartıyla, memura mutat yol dışında izlediği güzergâh üzerinden gündelik ve nakil aracı ücreti ödenmesi mümkündür.

6245 sayılı Kanun'un "Harcırah hesabında esas tutulacak yol" başlıklı 6'ncı maddesinde;

"Harcırah, bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutat olan yol ve taşıt araçları üzerinden verilir.

Gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutat olan bu yolda hem muayyen, hem gayrimuayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise harcırah hesabında muayyen tarifeli taşıt esas alınır.

Bu yol ve taşıt, yolculukta geçen süreye göre memur veya hizmetli ile ailesi için ödenmesi gereken gündelik ve taşıt ücretleri toplamı dikkate alınarak memur veya hizmetlinin mensup bulunduğu dairece tespit olunur.

Birinci fıkraya göre takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması halinde, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulü merkezde ita amiri veya bu durumda olan amirlerin, taşrada memur veya hizmetlinin mensup olduğu kurumun ita amiri durumunda olan kimsenin veya mahallin en büyük askeri ve mülki amirinin önceden verilmiş yazılı bir emri bulunmasına bağlıdır.

Ancak, işin veya hizmetin gerekli kıldığı durumlarda uçak kiralamak suretiyle seyahat edilebilmesi, seyahatin yurt içinde olması ve bu seyahatle ilgili Bakanın veya misafiri yabancı Bakanın bizzat katılması hallerinde mümkündür."

Hükmü yer almaktadır.

Böylelikle, harcırahın hesaplanmasında Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutat olan yol ve taşıt araçları dikkate alınmaktadır. Ayrıca, yolun gidip gelmeye elverişli olması yanında, rahat ve emniyet içinde yolculuk yapılabilmesi ve gidilecek yere mümkün olduğu kadar aktarmasız gidilmesi esas tutulmalıdır. Başka bir ifadeyle, bu yere gidip gelenlerin çoğunluğu tarafından tercih edilen ve bu nedenle üzerinde taşıt araçlarının en fazla işlediği yolun esas alınması gerekmektedir.

Bahse konu 6'ncı maddenin dördüncü fıkrasında yer aldığı üzere, izlenmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla (gidip gelmeye en uygun

ve kullanılması mutat olan yol ve taşıt dışındaki yol ve taşıtla) yolculuk yapılabilmesi için; “İşin gereğine göre bu durumun zorunlu olması, emrin ita amiri (harcama yetkilisi) veya bu durumda olan amirler tarafından verilmiş olması, emrin yolculuğun yapılmasından önce yazılı bir şekilde verilmesi” koşullarının bir arada sağlanması gerekmektedir.

Gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutat olan yol ve taşıt dışında bir yol veya taşıtın kullanılmasında aranan şartlardan olan “işin gereğine göre zorunlu olması” halinin ne olduğu hususunda Kanunda bir açıklık bulunmama ile birlikte, burada işin gereğine göre zorunlu olma hali, acele bir şekilde gidilmesinin can ve mal kaybı gibi bir durumun önüne geçilmesi için bir zaruriyetin doğması hali söz konusu olabileceği gibi, verilen görevin niteliği de bunu gerektirebilir. Örneğin, doğal afete maruz kalma ihtimali olan kişilere hızlı bir şekilde ulaşmak için mutat yolun dışında bir güzergâh seçilebileceği gibi, gidilecek yerin coğrafi veya iklim yapısına bağlı olarak arazi aracı kullanılması da gereklilik arz edebilir.

Ancak söz konusu izin, seyahatin yapılmasından önce ve yazılı olarak verilmiş olması gerekmektedir. Yasa maddesinde de bu şekilde yer almaktadır. Bu nedenle, yolculuğun yapılmasından sonra amirlerin uygun görüşü alınsa bile bu hususun geçerli sayılmayacağını ve yapılan masrafların da kabul edilmeyeceğini ifade edebiliriz. Ayrıca, emrin sözlü olması halinde de bu durum geçerli olmayacak ve izin verilmiş sayılmayacaktır. Yasa maddesinde geçen ita amiri ifadesinin ise, günümüz için harcama yetkilisi olarak yorumlanması uygun olacaktır. Çünkü 1050 sayılı Genel Muhasebe Kanunu’nu yürürlükten kaldıran 5018 sayılı Yasa ile ita amiri yerine harcama yetkilisi kavramı öngörülmüştür.

Diğer taraftan, Sayıştay Genel Kurulu’nun 07.01.1980 tarihli ve 4044/1 sayılı Kararı’nda da özetle; 6245 sayılı Yasanın 6’ncı maddesinin son fıkrasının, inceleme, araştırma, teftiş ve denetim amacıyla geçici görevle görevlendirilen müfettişler açısından uygulanmasının zor olduğu, yurt içinde yol masrafına ilişkin 27’nci madde hükmü gereğince bu Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin III numaralı sütununda, muayyen tarifeli olmayan taşıtlarla seyahat edilmesi halinde ilke olarak “mutat ve en ekonomik” olan nakil araçlarına ait gerçek yol giderinin ödeneceği benimsendiği halde, inceleme, araştırma, teftiş ve denetim amacıyla görevlendirilen müfettiş ve benzeri unvanlarda bulunanlar için işin icap ve zarureti halinde kullanılacak gayrimuayyen vasıtalara ait gerçek yol giderinin ödeneceği belirtilerek bunların durumuna bir ayrıcalık getirilmiştir. Bu itibarla, müfettiş ve benzerleri hakkında bahse konu 6’ncı maddenin söz konusu fıkrası uyarınca, yazılı bir emir alınmasına gerek bulunmamaktadır.

Ayrıca, 2015 yılında yapılan düzenleme ile denetim elemanlarına ilave esneklik sağlanmıştır. Zira Yasanın 33’üncü maddesine eklenen fıkra; “(Ek paragraf: 4/4/2015-6645/80 md.) Bu fıkra kapsamında kurumlarına ait teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma amacıyla memuriyet mahalli dışına görevlendirilenlere, bu mahaller içindeki görevlerine ilişkin kurumlarınca taşıt sağlanamaması hâlinde yol masrafı; acil ve zorunlu hâllerde taksit, diğer durumlarda ise mutat taşıt üzerinden ödenir. Ancak bu amaçla verilecek yol masrafı her gün için, müstahak oldukları gündelik tutarını aşamaz. Memuriyet mahalli dışında, takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin aciliyetine veya gereğine göre zorunlu olması hâlinde ise bu yol ve taşıt aracına ilişkin yol masrafı gerçek masraf üzerinden verilir.” hükmüne amir olup, denetim elemanları açısından önceden izin alınmadan farklı ulaşım araçlarına

binilmesi madde metninde geçtiği üzere mümkündür. Ancak burada araç kullanımının memuriyet mahalli dışı için geçerli olduğuna ve buralara teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma amacıyla gidilmiş olması gerekliliğine dikkat edilmesi önem arz etmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 59'uncu maddesine göre ise, aksi sabit oluncaya kadar memur ve hizmetlinin bildirim esas alınacağından ve Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde yolluk bildirimlerine, taşıt aracı için belediyelerden alınacak rayiç belgesi veya fatura ekleneceğine ilişkin (uçak bileti hariç) bir hüküm bulunmadığından ilgililere firmalarca değişik ücret tarifesi uygulansa bile bildirimde gösterdikleri taşıt aracı ücretlerinin ödenmesi mümkündür. Ayrıca otobüs biletinin beyannameye eklenmesi zorunlu bulunmadığından biletin kaybedilmiş olması halinde de beyanın esas alınması gerekmektedir.

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'ne (27. md.) göre; Yolluklarla ilgili giderin ödenmesinde, takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının zorunlu olduğu hallerde, yetkili makamdan alınacak onay veya raporun, ödeme belgesine bağlanması gerekmektedir. Dolayısıyla, bu nitelikte bir harcamanın yani takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracı dışında bir araç kullanılmasının söz konusu olması durumunda, ödeme yapılabilmesi için bu durumun belgelendirilmesi gerektiğini belirtebiliriz.

Sayıştay Genel Kurulu'nun 26.11.1956 tarihli ve 2313/1 sayılı Kararı'nda da; icap ve zaruret halinin, masrafın tahakkuk ettirilmesinden önce keyfiyetin daireleri amirleri tarafından mütalaalarıyla birlikte bir müzekkere ile amiri itanın tasvibine arz edilmesi ve alınacak tasvipli müzekkerenin tahakkuk evrakına bağlanması gerektiği hususuna yer verilmiştir.

13. Memuriyet mahalli dışına mutat taşıt dışında bir araçla seyahat yapılmasının zorunlu olması halinde kendi otomobili ile gidenlere yol masrafı (gideri) olarak ne ödenecektir?

Özet; 6245 sayılı Kanun'un 27'nci maddesine bağlı (1) sayılı cetvelin Açıklama Bölümünün 5'inci maddesinde, özel otomobilleriyle seyahat edenlere, müstahak oldukları taşıt ücreti ile bu taşıta göre geçecek günler için verilmesi gereken gündeliklerden fazla ödeme yapılmayacağı belirtilmiştir. Buna göre, alınan onay uyarınca, geçici görev mahalline kendi özel otomobilleriyle gidenlere, şehirlerarası yolculuklarda müstahak oldukları mutat ve ekonomik taşıtlara ait ücret üzerinden ödeme yapılması gerekmekte birlikte, ilgililere yol gideri olarak sadece şehirlerarası yolculuklarda müstahak oldukları taşıtlara ait ücret üzerinden ödeme yapılması gerekmektedir. Yani bu gibilere ayrıca bagaj ile gidişte ikamet yeri ile istasyon, terminal veya havaalanı arasında, varışta ise istasyon, terminal veya havaalanı ile görev veya ikamet mahalli arasındaki taksi ücretlerinin ödenmesi mümkün değildir. Buna karşın, memuriyet mahalli içinde mutat taşıtın işlediği bir görev yerine özel otomobilleriyle gidenlere taksi ücreti değil mutat taşıt ücretinin ödenmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Çünkü 6245 sayılı Yasa'nın 28'inci maddesi hükmü de bu yöndedir. Ancak acele ve zorunlu durumlarda, daire amirinin onayı ile mutat taşıt dışındaki araçlarla gidilmesi halinde bu taşıt için yapılan gerçek masrafın, yol masrafı olarak ödenmesi mümkündür.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 6'ncı maddesinde, harcırahın bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutat olan yol ve taşıt araçları üzerinden verileceği belirtilmiş; bu yolda hem muayyen hem gayrimuayyen tarifeli taşıt işletilmesi halinde ise, harcırah hesabında muayyen tarifeli taşıtın esas alınacağı hükme bağlanmıştır.

Bahse konu 6'ncı maddenin dördüncü fıkrasında ise, izlenmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla (gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutat olan yol ve taşıt dışındaki yol ve taşıtla) yolculuk yapılabilmesi için; "İşin gereğine göre bu durumun zorunlu olması, emrin ita amiri (harcama yetkilisi) veya bu durumda olan amirler tarafından verilmiş olması, emrin yolculuğun yapılmasından önce yazılı bir şekilde verilmesi" koşullarının bir arada sağlanması gerekmektedir.

Aynı Kanununun 14'üncü maddesinde de, bir görevin yaptırılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere yol gideri ve gündelik olmak üzere geçici görev yolluğu verileceği ve hamal, bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon veya durak arasındaki taşıt aracı giderinin de ayrıca ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Söz konusu 14'üncü maddede belirtilmiş olan nakil vasıtası ücretleri, gidişte, ikametgâhtan istasyona, iskeleye veya durağa kadar, varışta, istasyon, iskele veya duraktan ikamet edilecek yere veya görev yerine kadar, geçici görevin bitiminde de aynı güzergâhlar arasında gerçekleşecek kullanımı mutat olan ulaştırma araçlarına ödenen ücretlerden meydana gelmektedir.

Bu bağlamda, görevin niteliğine bağlı olarak veya gidilecek yere mutat taşıtın çalışmaması durumunda, ita amirinden (harcama yetkilisinden) alınacak Onay uyarınca, ilgili personelin özel otomobilleriyle

seyahat etmeleri söz konusu olabilir. Böyle bir durumun varlığı halinde, bu şekilde seyahat edenlere bazı giderlerin ödenmesi gerekmektedir.

Nitekim 6245 sayılı Kanun'un 27'nci maddesine ekli (1) sayılı cetvelde ise, yol giderlerinin mutata ve ekonomik olan taşıtlara ait hakiki yol masrafına göre ödeneceği ifade edilmiş ve aynı cetvelin açıklama kısmında da "muayyen tarifeli olmayan taşıtlarla seyahatte mutata ve ekonomik olan taşıttan maksat, iki mahal arasında mutata olarak otomobil, otobüs gibi taşıtlar işlemekte ise bunlardan ucuz olanıdır" şeklinde tespit edilmiştir.

Söz konusu (1) sayılı cetvelin Açıklama Bölümünün 5'inci maddesinde ise, özel otomobilleriyle seyahat edenlere, müstahak oldukları taşıt ücreti ile bu taşıta göre geçecek günler için verilmesi gereken gündeliklerden fazla ödeme yapılmayacağı belirtilmiştir. Buna göre, geçici görev mahalline kendi özel otomobilleriyle gidenlere, şehirlerarası yolculuklarda müstahak oldukları mutata ve ekonomik taşıtlara ait ücret üzerinden ödeme yapılması gerekmektedir.

Dolayısıyla, özel otomobilleriyle seyahat edenlere verilecek taşıt ücreti ile yolda geçen günler için verilmesi gereken gündelikler söz konusu cetvelde açıklanmakla birlikte, memuriyet mahalli içinde geçici olarak görevlendirilenlerin görev yerine özel otomobilleriyle gitmeleri halinde bunlara verilecek taşıt ücreti konusunda bir açıklamaya yer verilmemiştir. Bu itibarla, memuriyet mahalli içinde geçici görev yerine özel otomobilleriyle gidenlere taksit ücreti değil mutata taşıt ücretinin ödenmesi gerekmektedir.

Bu hususla bağlantılı olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın ilköğretim müfettişleri ile ilgili genel yazısında, bunların *memuriyet mahalli dışına* teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma ile *mutata taşıtın işlediği bir yere* görevlendirilmeleri halinde;

- Mutata taşıt, mutata olmayan bir taşıt veya özel otomobil ile gidilmesi halinde, mutata ve ekonomik olan taşıta ait yol masrafının ödenmesi,
- İcap ve zaruret halinde, mutata olmayan taşıt ile gidilmesi durumunda, mutata olmayan taşıt ücretinin ödenmesi,
- İcap ve zaruret halinde, özel otomobil ile gidilmesi durumunda, belediyelerden veya yetkili mercilerden alınacak taksit rayicine göre bekleme süresi dikkate alınmaksızın belirlenecek ücretin 2/3'ünün ödenmesi,

Mutata taşıtın işlemediği bir yere görevlendirilmeleri halinde ise;

- İcap ve zaruret halleri de dahil olmak üzere, mutata olmayan bir taşıt ile gidilmesi durumunda, bu taşıta ait yol masrafının ödenmesi,
- İcap ve zaruret halleri de dahil olmak üzere, özel otomobil ile gidilmesi durumunda, belediyelerden veya yetkili mercilerden alınacak taksit rayicine göre bekleme süresi dikkate alınmaksızın belirlenecek ücretin 2/3'ünün ödenmesi,

gerektiği belirtilmiştir.

Söz konusu genel yazıda geçen icap ve zaruret halinin kapsamına ilişkin olarak yine Hazine ve Maliye Bakanlığınca aynı yazıda yapılan açıklamada ise, görevin önemi ve ivediliği bakımından mutata ve ekonomik olan taşıt araçları ile yolculuğun güvenlik, süre vb. açılardan yeterli bulunmadığı hallerin anlaşılması gerektiği vurgulanmıştır.

Diğer taraftan, 6245 sayılı Kanun'un "Memuriyet mahalleri içinde yol masrafı" başlıklı 28'inci maddesi ise; "*Memuriyet mahalli içinde taşıt ile gidilmesi gereken bir yere görev ile gönderilenlerin (48'nci madde kapsamına girenler hariç) yol masrafı mutata olan taşıt aracına göre yapılacak gerçek masraf üzerinden verilir.*

Acele ve zorunlu hallerde, daire amirinin onayı ile, mutata taşıt dışındaki araçlarla gidilmesi halinde bu taşıt için yapılan masraf yol masrafı olarak ödenir." hükmüne amirdir.

Özel otomobili ile seyahatte 14'üncü maddede ifade edilen ilave yol gideri (taksi ücreti) ödenmeyeceğinden, beyan edilmesi halinde de ödeme yapılması doğru bir yaklaşım olmayacaktır. Bu bağlamda, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın konuyla ilgili 2011 tarihli bir yazısında da memuriyet mahalli dışındaki geçici görev yerine kendi özel aracı ile giden ilgililere yol gideri olarak sadece şehirlerarası yolculuklarda müstahak oldukları mutata ve ekonomik taşıtlara ait ücret üzerinden ödeme yapılması gerektiği, bu gibilere ayrıca bagaj ile gidişte ikamet yeri ile istasyon, terminal veya havaalanı arasında, varışta ise istasyon, terminal veya havaalanı ile görev veya ikamet mahalli arasındaki taksi ücretlerinin ödenmesinin mümkün bulunmadığı açıkça belirtilmiştir.

Harcırah bildirimlerine ait beyan sürecinde hangi belgelerin gerekli olduğu ise, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ile anılan Yönetmelik uyarınca hazırlanan 2007/1 sayılı Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Hakkında Genel Tebliğin "Yolluk giderlerinin ödenmesinde aranacak belgeler" başlıklı 10'uncu maddesine ortaya konulmuştur.

2007/1 sayılı Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Hakkında Genel Tebliğin söz konusu 10'uncu maddesinde de; özel otomobil ile birden fazla kişinin seyahat etmesi halinde, otomobil sahibi dışındaki görevliler taksi rayiç belgesi yerine kişi başına ödedikleri ücreti gösteren ve özel otomobil sahibinin imzasını taşıyan Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği eki 1 numaralı harcama pusulasını düzenlemeleri gerektiği belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 6245 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesine 2015 yılında eklenen fıkra ise; "Bu fıkra kapsamında kurumlarına ait teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma amacıyla memuriyet mahalli dışına görevlendirilenlere, bu mahaller içindeki görevlerine ilişkin kurumlarınca taşıt sağlanamaması hâlinde yol masrafı; acil ve zorunlu hâllerde taksi, diğer durumlarda ise mutata taşıt üzerinden ödenir. Ancak bu amaçla verilecek yol masrafı her gün için, müstahak oldukları gündelik tutarını aşamaz. Memuriyet mahalli dışında, takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin aciliyetine veya gereğine göre zorunlu olması hâlinde ise bu yol ve taşıt aracına ilişkin yol masrafı gerçek masraf üzerinden verilir." hükmüne amir olup, burada dikkat edilmesi gereken husus, söz konusu giderlerin memuriyet mahalli dışında yapılabileceğidir. Yani memuriyet mahalli içinde bu şekilde bu giderlerin ödenmesi mümkün değildir.

13.1. Geçici görev yerine memuriyet mahallinden taksi ile gidilmesi mümkün müdür?

6245 sayılı Harcira Kanunu'nun 6'ncı maddesinin birinci fıkrası, harciraın esas itibarıyla gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan yol ve taşıt araçları üzerinden verilmesini öngörmektedir. Bu hükümle kanun koyucu sadece muayyen tarifeli ve genellikle kamuya ait taşıt araçlarını ve bunların işletildiği yolu kastetmemiş; yolculuk için birden fazla yol ve taşıt aracı kullanılabiliriyorsa o yerdeki vatandaşların çoğunluğunun tercihlerinin de dikkate alınmasını öngörmüştür. Buna göre, memuriyet mahalli dışına sürekli veya geçici görevle gönderilen kişilere verilecek harciraın hesaplanmasında, aynı yere giden diğer vatandaşların çoğunluğunun izlediği yol ve kullandığı taşıt hangisi ise onun esas alınması gerekmektedir. Ancak kullanılması mutata olan (yani alışılmış, çoğunluğun tercih ettiği) yolda hem muayyen tarifeli, hem de gayri muayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise, harciraın muayyen tarifeli taşıta göre hesaplanması gerekmektedir.

Kanunun 6'ncı maddesinin 4'üncü fıkrasında ise takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması halinde, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulü merkezde ita amiri veya bu durumda olan amirlerin, taşrada memur ve hizmetlinin mensup olduğu kurumun ita amiri durumunda olan kimsenin veya mahallin en büyük askeri ve mülki amirin önceden vermiş yazılı bir emrinin varlığına bağlı olduğu belirtilmiştir.

Bu itibarla, Yasanın 6'ncı maddesinin ilk fıkrası uyarınca, memuriyet mahallinden geçici görev yerine kadar taksi ile gidilmesi durumunda bedelinin, harcira düzenlemeleri kapsamında karşılanması olanaklı değildir. Buna karşın, aynı maddenin dördüncü fıkrası uyarınca, işin gereğine göre zorunlu olması ve ita amiri (harcama yetkilisi) tarafından önceden yazılı olarak görevlendirme yapılması (Onay kapsamında) durumunda, taksi ile yapılan masraflar ödenmektedir.

Ayrıca, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin (MYHBY) 27'nci maddesi uyarınca, yolculuğun taksi ile yapılması durumunda, gerek görevlendirme onayının ve gerekse taksi ücretinin ödeme belgesine bağlanması gereklilik arz etmektedir. Ancak, harcira mevzuatı kapsamında, araç kiralanarak seyahat edilmesi mümkün değildir.

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin 27'nci maddesinin (c) bendinde, taksi ile yapılan seyahatlerde (belediye hudutları dahilindeki taksi ücretleri hariç) fatura veya perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişinin ödeme emri belgesine bağlanacağı belirtilmiştir.

2007/1 sayılı Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Hakkında Genel Tebliğ'in 10/b maddesinin ikinci fıkrasında ise, belediye hudutları dışına özel otomobil ile yapılan seyahatlerde;

- İşin gereği veya zorunluluk nedeniyle mutata taşıt dışında bir taşıtla yapılması gereken seyahatlerde, zorunlu hallerle ilişkin yetkili makamdan alınmış onay veya rapor ile yetkili mercilerden alınan taksi rayiç belgesinin,
- Mutata taşıt aracının işlemediği yerlere yapılan seyahatlerde, yetkili mercilerden alınan ve mutata taşıt aracının işlemediğini belirten taksi rayiç belgesinin, anılan Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen diğer kanıtlayıcı belgelerle birlikte ödeme belgesine bağlanacağı, söz konusu taksi rayiç belgesindeki rayiç tutarının, hiçbir zaman ticari taksiler için verilecek rayici geçemeyeceği,

- Özel otomobil ile birden fazla kişinin seyahat etmesi halinde ise, otomobil sahibi dışındaki görevliler taksi rayiç belgesi yerine, kişi başına ödedikleri ücreti gösteren ve özel otomobil sahibinin imzasını taşıyan bahse konu Yönetmelik eki 1 örnek numaralı harcama pusulasını düzenleyecekleri,

Öngörülmüştür.

Konu ile bağlantılı olarak Sayıştay 6'ncı Dairesince 2014 yılında verilen bir kararda da, yurt içi veya yurt dışında görevlendirmelerde, mutata ulaşım vasıtaları dışında bir araç kullanılması gereken durumlarda, ödeme yapılabilmesi için, ödeme emri belgesine yetkili makamdan alınacak onay veya rapor ile araç kullanım bedeline ilişkin faturanın eklenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

6245 sayılı Kanun'un 59'uncu maddesinin son fıkrasında, harcırah ödemesi ve avansların mahsup işlemlerinde aksi sabit oluncaya kadar memurun beyanına itibar olunacağı hükmü yer almış olup, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "Yolluklara İlişkin Diğer Hükümler" başlıklı 27'nci maddesinde ise, yukarıda ifade edildiği üzere, taksi ile yapılan seyahatlerde (belediye hudutları dahilindeki taksi ücretleri hariç) harcama pusulasının ödeme belgesine bağlanması gerektiği belirtilmiştir. Bu nedenle, geçici görevlendirmeler nedeniyle beyan edilen belediye hudutları dahilindeki taksi ücretlerinin, aksi belirleninceye kadar ödenmesi gerekmektedir.

Ancak burada iki farklı durumun birbirine karıştırılmaması gerekmektedir. Bu başlık altında ifade ettiğimiz husus, görev merkezinden geçici görevle gönderilen yer arasındaki güzergâh için taksi kullanımına ilişkin hususları içermektedir. Yani 6245 sayılı Yasa'nın 6'ncı maddesinin 4'üncü fıkrasında öngörülen durumdur. Burada, memuriyet mahalli dışına bir görevlendirme söz konusudur. Ancak Yasanın "memuriyet mahalli içinde yol masrafı" başlıklı 28'inci maddesi uyarınca, memuriyet mahalli içinde bir görev kapsamında taksi kullanımı söz konusu ise, öngörülen durumun kapsamının farklı olması nedeniyle bunun için farklı bir onayın alınması gerekmektedir.

Bunlarla birlikte, ilgili personelin, söz konusu beyanına karşı herhangi bir tereddüt varsa, kurumlarca, ilgililerin verdikleri beyana karşı kanıtlayıcı her türlü belge ve bilginin de kullanılarak beyanın doğru olup olmadığının araştırılması, gerçeğe aykırı beyan olduğunun tespit edilmesi halinde bu beyana ilişkin herhangi bir ödeme yapılmaması ve ilgililer hakkında da ayrıca Kanunun 60'uncü maddesi uyarınca işlem yapılması için adli ve idari tahkikatının yapılacağı açıktır.

Harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde doldurulması durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlara dikkat edilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, geçici görev mahalline kendi özel otomobilleriyle gidenlere, şehirlerarası yolculuklarda müstahak oldukları mutata ve ekonomik taşıtlara ait ücret üzerinden ödeme yapılması gerekmekte olup, ayrıca bagaj ile gidişte ikamet yeri ile istasyon, terminal veya havaalanı arasında, varışta ise istasyon, terminal veya havaalanı ile görev veya ikamet mahalli arasındaki taksi ücretlerinin ödenmesi mümkün değildir. Bu itibarla, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiği dikkate alınarak, ödenmeyen söz konusu giderleri içerecek şekilde beyanda bulunulmaması gerekmektedir.

14. Farklı ilde bulunan ikametgâhından, görev yerine özel otomobili ile günlük geliş-gidiş yapanlara yol masrafı veya gündelik ödenebilir mi?

Özet: 6245 sayılı Kanun uyarınca kişinin görev yeri gibi ikametgâhı da memuriyet mahalli kapsamında bulunduğundan, ikametgâhının bulunduğu yere geçici görevle görevlendirilen personele, geçici görevde bulunduğu günler için harcırah ödenmesine imkân bulunmamaktadır. Bu durumda olanların, herhangi bir görevlendirme söz konusu olmadan sürekli görev merkezlerine, özel araçları ile günübirlik geliş-gidiş yapmaları sebebiyle geçici görev yolluğu unsurlarından yol gideri veya gündelik ödenmesi mümkün değildir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye)" başlıklı 14'üncü maddesinde, bu Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceğinin hükme bağlandığını, bu hükme göre, Kuruma ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilen personele geçici görev yolluğu ödenmesi gerektiğini ifade edebiliriz.

Öncelikle belirtmek gerekirse, 6111 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmazdan önce 657 sayılı Kanun'un "İkamet mecburiyeti" başlıklı Ek 20'nci maddesinde; "Devlet memurlarının görev yaptıkları kurum ve hizmet birimlerinin bulunduğu yerleşme merkezlerinde (mücavir alanları dahil belediye ve köy hudutları içerisinde) ikamet etmeleri esastır. Devlet memurlarının görevini aksatmamak kayıt ve şartıyla birinci fıkrada belirlenen hudutlar dışında ikamet etmelerine mensup oldukları kurumun yetkili amirince izin verilebilir." hükmü yer almaktaydı. Buna göre, önceleri kurumlarının yetkili amirlerince izin verilmesi durumunda ancak memurlar görev mahalli dışında ikamet edebiliyorlardı. Söz konusu maddenin 6111 sayılı Yasa ile yürürlükten kaldırılması nedeniyle, il dışına çıkışlarda memurların artık amirlerinden izin almasına gerek bulunmamaktadır.

6245 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde ise "memuriyet mahalli" tanımlanmış olup, memuriyet mahalli dışındaki yerler ise (h) bendinde "başka yer" olarak ifade edilmiştir. Söz konusu maddede geçen "memuriyet mahalli"; "Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerleri;" ifade eder, şeklinde tanımlanmıştır.

Bu hükme göre, kuruma ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde başka bir yere gönderilen personele geçici görev yolluğu verilebilmesi için bu görevlendirmelerin memuriyet

mahalli dışına yapılmış olması gerekmektedir. Dolayısıyla, geçici görev yolluğu, geçici bir vazife ile memuriyet mahalli dışına görevlendirilenlere yapacak olduğu giderlere karşılık olarak ödenmektedir.

Buna göre, 6245 sayılı Kanun uyarınca kişinin görev yeri gibi ikametgâhı da memuriyet mahalli kapsamında bulunduğundan, memuriyet mahalli değişmeyenlere geçici görev yolluğu ödenmesi mümkün değildir. Sadece geçici görev yolluğu değil aynı zamanda, sürekli görev yolluğu da ödenmesi mümkün değildir.

Örnek verecek olursak, İzmit'te ikamet eden bir kişinin görev yerinin İstanbul olması durumunda, İstanbul'dan ikametgâhının bulunduğu İzmit'e görevlendirilmesi durumunda harcırah ödenmesi mümkün değildir. Bunun tersi durumda da harcırah ödenmesi söz konusu değildir. Bu kapsamda, İstanbul'da ikamet eden bir personelin görev yerinin İzmit olması ve İstanbul'da geçici olarak görevlendirilmesi durumunda da harcırah ödenmeyecektir.

Diğer bir anlatımla, görevli bir personelin İzmit'te çalıştığını ve İstanbul'da ikamet ettiğini ve görev yerinden ikamet mahalline her gün gidip geldiğini varsayarsak, bu kişinin memuriyet mahallinde bir değişiklik olmayacağından söz konusu gidiş ve dönüşleri için bu kişiye geçici görev yolluğu ödenmesi mümkün değildir.

Bu bağlamda, geçici görev yolluğu ödenmeyenlere, özel araçları ile seyahat etmeleri sebebiyle geçici görev yolluğu unsurlarından yol giderinin ödenmesi de mümkün değildir.

Örneklerde yer verilen ikametgâh ile görev yeri arasındaki seyahat farklı iller arasında olabileceği gibi, aynı ilin ilçeleri veya ilden ilçeye gidiş-dönüş şeklinde de olabilir. Bütün bu durumlar ödeme yapılmamasını gerektirmektedir.

Görüldüğü üzere, ancak görevlendirmelerin memuriyet mahalli dışı sayılan başka yere yapılması durumunda ilgili kişi harcırah alabilecektir. Kişinin görev yeri gibi ikametgâhının bulunduğu yerin de memuriyet mahalli sayıldığına altını çizebiliriz.

Yukarıda açıkladığımızı benzer şekilde, gerek Sayıştay ilgili dairelerince verilen kararlarda ve gerekse Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen yazılı görüş ve yapılan düzenlemelerde de memuriyet mahalline yapılan görevlendirmelerde harcırah ödenmemesi gerektiği hususu vurgulanmıştır.

Harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde doldurulması durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlara dikkat edilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, 6245 sayılı Kanun uyarınca kişinin görev yeri gibi ikametgâhı da memuriyet mahalli kapsamında bulunduğundan, ikametgâhının bulunduğu yere geçici görevle görevlendirilen veya farklı ilde bulunan ikametgâhından, görev yerine özel otomobili ile günlük geliş-gidiş yapanlara yol masrafı veya gündelik ödenmesine imkân bulunmamaktadır. Bu durumda olanların, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiğini dikkate alınarak, ödenmeyen söz konusu giderleri içerecek şekilde beyanda bulunmaması gerekmektedir.

15. Geçici görev mahalline kendi imkânlarıyla (hususî oto ile) gidenlere ikametgâh-otogar ve dönüşte otogar-ikametgâh taksi ücretleri ödenecek midir?

Özet; 6245 sayılı Yasa'nın 14'üncü maddesi ile aynı Yasanın 27'nci maddesine bağlı (1) sayılı cetvele ait açıklama kısmındaki düzenlemeler uyarınca, genel olarak başka bir yere giderken, memuriyet merkezi veya ikamet yerinden gar, havaalanı veya otogara kadar kullanılan taşıtlara ait ücretin ödenmesi gerekmektedir. Aynı şekilde, görev sonrası dönüşte, gar, havaalanı veya otogardan ikamet yerine kadar kullanılan taşıt ücretinin de ilgiliye ödenmesi gerekmektedir. Ancak, Kanunun "Yurt içinde yol masrafı" başlıklı 27'nci maddesine bağlı (1) sayılı cetvelin açıklama kısmının beşinci sırasında; "Özel otomobilleriyle seyahat edenlere, müstahak oldukları taşıt ücreti ile bu taşıta göre geçecek günler için verilmesi gereken gündelikten fazla ödeme yapılamaz." hükmü uyarınca, bu şekilde seyahat edenlerin memuriyet merkezi veya ikamet yerinden gar, havaalanı veya otogara kadar taşıt ücreti ödenmesi mümkün değildir. Aynı şekilde, dönüşte de bu şekilde yapılan seyahatler nedeniyle söz konusu mesafeler için herhangi bir ödeme yapılamaz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye)" başlıklı 14'üncü maddesinde; bu Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Bu hükme göre, geçici görev yolluğu memur veya hizmetlinin bir görevin yapılması amacıyla "geçici" olarak başka bir yere gönderilmesi nedeniyle, asli görev yerinde yapmak zorunda olmadığı taşıt giderleri, yeme ve yatma ücretleri gibi bazı zorunlu giderlere karşılık verilmektedir. Ancak söz konusu görevlendirmenin memuriyet mahalli dışına yapılması gerektiğini belirtmek gerekir.

Yine aynı madde uyarınca, genel olarak başka bir yere giderken, memuriyet merkezi veya ikamet yerinden gar, havaalanı veya otogara kadar taşıt ücreti ödenmesi gerekmektedir. Aynı şekilde, görev sonrası dönüşte, gar, havaalanı veya otogardan ikamet yerine kadar kullanılan taşıt ücretinin ilgiliye harcırah kapsamında ödenmesi gerekmektedir. Burada dikkat edilmesi gereken husus, söz konusu taşıtların ilgiliye ait özel taşıt olmaması ve dolayısıyla, görev yerine kendi özel otomobili ile gidilmemesi durumunda bu ödemenin yapıldığı kuralıdır.

Diğer taraftan, anılan Kanunun "Yurt içinde yol masrafı" başlıklı 27'nci maddesine bağlı (1) sayılı cetvelin açıklama kısmının beşinci sırasında; "Özel otomobilleriyle seyahat edenlere, müstahak oldukları taşıt ücreti ile bu taşıta göre geçecek günler için verilmesi gereken gündelikten fazla ödeme yapılamaz." hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, ikametgâh mahallinden geçici görev yerine doğrudan (hususî oto) hareket edilmesi nedeniyle, özel otomobilleriyle seyahat edenlere, Ankara'da yapılan görevlendirmeleri örnek olarak verecek olursak, ikametgâh (veya görev yeri)-AŞTİ veya AŞTİ-ikametgâh (veya görev yeri) arası taksi

ücretinin ödenmesine imkân bulunmamaktadır. Aynı husus, diğer illerde yapılan görevlendirmeler nedeniyle kullanılan özel otomobiller için de geçerlidir.

Memuriyet mahalli içinde taksi kullanımı ise, memuriyet mahalli dışına görev kapsamı gidiş ve gelişlere göre bazı farklı düzenlemeler içermektedir. Çünkü 6245 sayılı Kanun'un "Memuriyet mahalleri içinde yol masrafı" başlıklı 28'inci maddesi; "*Memuriyet mahalli içinde taşıt ile gidilmesi gereken bir yere görev ile gönderilenlerin (48'nci madde kapsamına girenler hariç) yol masrafı mutata olan taşıt aracına göre yapılacak gerçek masraf üzerinden verilir.*"

Acele ve zorunlu hallerde, daire amirinin onayı ile, mutata taşıt dışındaki araçlarla gidilmesi halinde bu taşıt için yapılan masraf yol masrafı olarak ödenir." hükmüne amirdir.

Yasanın yukarıda yer verilen maddesinde; memuriyet mahalli içinde yapılacak görevlendirmelerin mesai saatleri içinde olmasının gerektiğine ilişkin bir açıklama bulunmamaktadır. Dolayısıyla, mesai saatleri dışında veya tatil günlerinde zorunlu olarak taşıtla gidilmesi gereken bir yere görevlendirilenlere onaya bağlı olarak yol gideri (taksi ücreti) ödenmesi söz konusu olabilmektedir.

Öte yandan, Yasanın 27'nci maddesine bağlı (1) sayılı cetvelin Açıklama Bölümünün 5'inci maddesinde ise, özel otomobilleriyle seyahat edenlere, müstahak oldukları taşıt ücreti ile bu taşıta göre geçecek günler için verilmesi gereken gündeliklerden fazla ödeme yapılmayacağı belirtilmiştir. Buradaki düzenlemede memuriyet mahalli dışında geçici olarak görevlendirilenlere ödenecek harcırah belirtilmiş, ancak memuriyet mahalli içinde geçici olarak görevlendirilenlerin görev yerine özel otomobilleriyle gitmeleri halinde bunlara verilecek taşıt ücreti konusunda bir açıklamaya yer verilmemiştir.

Benzer şekilde, Yasanın söz konusu 28'inci maddesinde de, ilgili personelin görev verilen yere, özel otomobilleriyle gitmeleri halinde bunlara verilecek taşıt ücreti konusunda ilave bir açıklamaya yer verilmemiştir.

Dolayısıyla, Yasa maddesinde yer aldığı şekliyle, memuriyet mahalli içinde geçici görev yerine özel otomobilleriyle gidenlere taksi ücreti değil mutata taşıt ücretinin ödenmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Keza Yasanın hükmü de bu yöndedir.

Buna karşın, memuriyet mahalli içinde yapılacak görevlendirmelerde mutata olan taşıtın kullanılması esas olmakla birlikte, mutata taşıt dışındaki (taksi) araçlarla yolculuk yapılabilmesi hususu da yine 28'inci maddenin ikinci fıkrasında düzenlenmiş bulunmaktadır.

Bunun için; "Acele ve zorunlu halin mevcut olması ile Daire amirinin onayının bulunması" koşulunun birlikte olması gerekmektedir. Ayrıca, bahse konu onayın geçici görev mahalline hareketten önce alınması gerekmele birlikte, acil durumlarda ve zorunlu hallerde sonradan onay alınması da mümkün olabilmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın icapçı doktorlar (ev nöbeti) için vermiş olduğu 2006 yılına ait bir görüşte de, nöbetlerinde acilen hastaneye çağrılan doktora 6245 sayılı Kanununun 28'inci maddesi

hükümlerine uygun olması kaydıyla hastaneye gidiş ve dönüş için yol masrafının ödenmesinin mümkün bulunduğu belirtilmiştir.

Bunlara ilave olarak, harcırar bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde doldurulması durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlara dikkat edilmesi gerektiğini, bu bağlamda, 6245 sayılı Kanun uyarınca, zorunlu durumlar hariç olmak üzere, memuriyet mahalli içinde geçici görev yerine taksi ile gidenlere taksi ücreti değil mutad taşıt ücretinin ödenmesi gerektiğinin bilinmesi gerekir. Dolayısıyla bu durumda olanların, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiğini dikkate alarak, beyanda bulunması gerekmektedir.

16. Ulaşım araçlarının mutat ve muayyen olup olmadığının karşılaştırılması nasıldır?

Özet; Harcırah Kanunu'nda (6.madde) ifade edilen muayyen tarifeli araçlar, hareket ve varış saatleri belli ve nakil ücretleri de tarifelerle belirlenmiş bulunan ve kamu kuruluşları tarafından işletilen tren, vapur, uçak gibi araçları kapsamaktadır. Gayri muayyen tarifeli araçlar ise iki yer arasında mutat olarak otomobil ve otobüs gibi taşıtlardır. Muayyen tarifeli olmayan taşıtlarla seyahatte mutat ve ekonomik olan taşıttan maksat, iki mahal arasında mutat olarak otomobil, otobüs gibi taşıtlar işlemekte ise bunlardan ucuz olanıdır. Ancak günümüz koşullarına göre, özel firmalar tarafından işletilen otobüslerin de muayyen tarifeli araçlar kapsamında değerlendirilmesi ve yurt içi seyahatlerde mutat taşıt olarak bu vasıtaların dikkate alınması gerekmektedir. Aynı şekilde, Yüksek Hızlı Tren (YHT) ile gerçekleştirilen seyahatlerde de bu yolculukların mutat taşıt kapsamında yapıldığının kabul edilmesi uygun olacaktır.

6245 sayılı Kanun'un "Harcırah hesabında esas tutulacak yol" başlıklı 6'ncı maddesi uyarınca, sürekli ve geçici görevlendirmelerde, harcırah hesabında esas alınacak yol ve taşıt araçlarına ilişkin ilke ve esaslar belirlenmiş olup, harcırahın hesaplanmasında Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutat olan yol ve taşıt araçlarının dikkate alınması gerekmektedir. Örnek verecek olursak;

- Antalya ile Isparta arasında harcırah hesabında esas alınacak yol ve taşıt, Antalya-Mersin vapur, Mersin-Isparta tren olarak değil, Antalya-Isparta otobüs şeklinde olmalıdır.
- Giresun'dan Ankara'ya yapılacak seyahatte, Giresun-Samsun arasında vapur ve Samsun-Ankara arasında tren olarak değil; Giresun'dan Ankara'ya otobüs şeklinde olmalıdır.

Mutat sözcüğü ile bulunulan yerdeki insanların çoğunluğunun tercihleri ön plana çıkmaktadır. Günün koşullarına göre, iki yer arasında gidip gelmeye uygun ve izlenmesi alışıl gelmiş olan yol üzerinde herkesçe kullanılan taşıt aracının esas alınması gerekmektedir.

Dolayısıyla, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutat olan yolda hem muayyen hem de gayrimuayyen tarifeli taşıt işlemekteyse, ilk tercihin yine muayyen tarifeli taşıt olması gerekmektedir. Ancak iki yer arasında işleyen fakat çoğunluğun tercih etmediği veya gidip gelmeye elverişli olmayan yolda muayyen tarifeli taşıt bulunsa dahi bu tercih edilmeyecektir.

Görev kapsamında, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutat olan yolda hem muayyen hem de gayri muayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise, harcırahın hesabında muayyen tarifeli taşıt ve bu taşıta ait ücret esas alınmak suretiyle beyan yapılacaktır. Burada özellikle dikkat edilmesi gereken husus, muayyen tarifeli taşıtın gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutat olan yol üzerinde işletilen bir taşıt olması zorunluluğudur.

Harcırah Kanununda ifade edilen muayyen tarifeli taşıt araçları, hareket ve varış saatleri belli ve nakil ücretleri de tarifelerle belirlenmiş bulunan ve kamu kuruluşları tarafından işletilen tren, vapur, uçak gibi araçları kapsamaktadır. Sayıştay Genel Kurulu'nun 01.10.1978 tarihli, 4011/1 sayılı Kararı'nda

da, tarifeleri resmi kurumlarca saptanmakta olan özel kişi ya da kuruluşlarca işletilen yolcu taşıma araçlarının harcırâh tahakkuku açısından “muayyen tarifeli nakil vasıtası” sayılmasının mümkün bulunmadığına karar verildiği görülmüştür. Gayri muayyen tarifeli taşıt araçları ise iki yer arasında düzenli olarak işlemeyen taşıt araçlarıdır.

Bu bağlamda, muayyen tarifeli taşıt araçları, tren, vapur ve uçak gibi araçları kapsamaktadır. Gayri muayyen tarifeli araçlar ise iki yer arasında mutat olarak otomobil ve otobüs gibi taşıtlardır. Ancak günümüz koşullarına göre, özel firmalar tarafından işletilen otobüslerin de muayyen tarifeli araçlar kapsamında değerlendirilmesi ve yurt içi seyahatlerde, mutat taşıt olarak bu vasıtaların da dikkate alınması uygun bir değerlendirme olacaktır.

6245 sayılı Kanun’a ekli (1) sayılı cetvelde ise, yol giderlerinin mutat ve ekonomik olan taşıtlara ait hakiki yol masrafına göre ödeneceği ifade edilmiş ve aynı cetvelin Açıklama kısmının 2’nci sırasında yer alan “muayyen tarifeli olmayan taşıtlarla seyahatte mutat ve ekonomik olan taşıttan maksat, iki mahal arasında mutat olarak otomobil, otobüs gibi taşıtlar işlemekte ise bunlardan ucuz olanıdır” şeklinde ifade edilmiştir.

Aynı bağlamda, normal yolcu trenlerinin yanında işlemekte olan yüksek hıza sahip trenlerin de mutat taşıt olarak kabul edilmesi doğru bir yaklaşım olacaktır. Seyahatin yüksek hızlı trenlerle gerçekleştirilmiş olması halinde yol giderinin, Harcırâh Kanunu’na ekli (1) sayılı cetvelin birinci sütununda yer alan ve yurt dışı seyahatlerde uçaklarda birinci sınıf üzerinden seyahat giderleri ödenenlere, yataklı vagon farkı dahil olduğu halde birinci mevki bilet ücreti, aylık dereceleri 1’inci derecede bulunan memur ve hizmetliler ile 33’üncü maddenin (b) fıkrasında sayılanlara ve aylık dereceleri 2-4’üncü derecede bulunanlara birinci mevki bilet ücretinin, 5 ve daha aşağı derecede bulunanlara ise ikinci mevki tren bileti ödeneceği belirtildiğinden, birinci mevki tren bileti ödenenlere business sınıfı, ikinci mevki tren bileti ödenenlere ise ekonomi sınıfı üzerinden ödenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, Yüksek Hızlı Tren (YHT) ile gerçekleştirilen seyahatlerde de bu yolculukların mutat taşıt kapsamında yapıldığının kabul edilmesi gerekir.

Ancak, hareket ve varış saatleri belli ve seferleri düzenli olmakla birlikte uçaklar yurt içi seyahatlerde Harcırâh Kanunu açısından muayyen tarifeli araçlar kapsamında değerlendirilmemiştir. Çünkü şuan itibarıyla çoğunluk tarafından kullanılmamaktadır. Bu nedenle uçaklar mutat araç değildir. Yurt içi seyahatlerde uçağın kullanılması bazı unvan ve kadrolar için onaya bağlı olup, bunun dışındaki hallerde uçağın seyahatlerde kullanılması halinde, mutat taşıt bedelini aşmamak üzere uçak için ödenen gerçek giderin ödenmesi mümkün olabilmektedir. Buna karşın, yurt dışı seyahatlerde ise mutat taşıt uçak olup, başka taşıtlarla yapılan yurt dışı seyahatlerde uçak bedelini aşmamak üzere bilet bedelinin ödenmesi imkânı bulunmaktadır.

Harcırâh Kanunu’na ekli (1) sayılı cetvelin ikinci sütununda vapur muayyen tarifeli taşıt olarak belirlenmiş olmasına karşın günümüzde vapur seferleri çok azalmış durumda olup, bu seferler çoğunluğun tercih etmediği ve gidip gelmeye elverişli olmadığından vapurların mutat taşıt olarak kabul edilmemesi uygun olacaktır. Ancak, İstanbul Deniz Otobüsleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından işletilen hızlı feribot ve deniz otobüslerinin mutat taşıt olarak kabul edilmesinin mümkün olduğu değerlendirilmektedir.

Açıklandığı üzere, uçak günümüzde muayyen tarifeli taşıt tanımına uysa da çoğunluk tarafından kullanılmadığından gayri muayyen taşıt olarak, otobüs ise 6245 sayılı Kanun'un çıkarıldığı yıllarda gayri muayyen tarifeli taşıt tanımına uysa da günümüz itibarıyla çoğunluk tarafından kullanılan taşıt aracı olması nedeniyle muayyen tarifeli taşıt olarak kabul edilmiştir. Dolayısı ile yurt içi seyahatlerde mutata taşıt olarak otobüslerin esas alınması uygun olacaktır.

Diğer taraftan, aynı Kanunun 27'nci maddesine bağlı (1) sayılı cetvelin Açıklama Bölümünün 5'inci sırasında, özel otomobilleriyle seyahat edenlere, müstahak oldukları taşıt ücreti ile bu taşıta göre geçecek günler için verilmesi gereken gündeliklerden fazla ödeme yapılmayacağı belirtilmiştir. Buna göre, geçici görev mahalline kendi özel otomobilleriyle gidenlere, şehirlerarası yolculuklarda müstahak oldukları mutata ve ekonomik taşıtlara ait ücret üzerinden ödeme yapılması gerekmektedir.

Yasanın 6'ncı maddesinde yer verilen hususlar ışığında, mutata yol ve taşıtın istisnaları olarak, gidilecek yol ve taşıtın idare tarafından belirlenmesi durumu ile icap ve zaruret halini sayabiliriz. Bu durumlarda, mutata taşıt ve yol dışında bir taşıt aracının kullanılabilmesi mümkün olabilmektedir. Bunlarla birlikte, Yasanın 27'nci maddesi ile Yasaya ekli 1 sayılı cetvelde öngörülen hususların da göz önünde bulundurulması uygun olacaktır. Aynı şekilde, yurt dışı seyahatlerde ise Yasanın 29'uncu madde hükmünün dikkate alınması uygun olacaktır.

Harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde doldurulması durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiğini dikkate alarak, beyanda bulunulması uygun olacaktır.

17. Otobüs firmalarının farklı ücret uygulaması durumunda bilet bedelinin ödenmesinde hangi tutar dikkate alınacaktır?

Özet: 6245 sayılı Kanun'un 27'nci maddesine bağlı (1) sayılı cetvelin Açıklama bölümünün 2'nci sırasında, "Muayyen tarifeli olmayan taşıtlarla seyahatte, mutad ve ekonomik olan taşıttan maksat, iki mahal arasında mutad olarak otomobil, otobüs gibi taşıtlar işletilmekte ise bunlardan ucuz olanıdır." şeklinde belirleme yapılmıştır. Bu açıklamaya göre önemli olan, otomobil ve otobüs gibi vasıtalara ödenecek ücretin mukayesesidir. Dolayısıyla, çeşitli nedenlerle ortaya çıkan fiyat farklılıklarına bağlı olarak otobüs firmalarının kendi aralarında ekonomik olan ya da ekonomik olmayan şeklinde değerlendirilmemesi gerekmektedir. Bu nedenle, otobüs firmalarınca değişik ücret tarifesi uygulansa bile firmalar arasında mutad taşıt olma açısından herhangi bir fark bulunmadığından, ilgili makamlarca tespit edilen rayiç bedeller üzerinden değil, ilgilinin beyanına istinaden fiilen yolculuk yapılan otobüs bileti ücreti üzerinden yol giderinin ödenmesi gerekmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 6'ncı maddesinde, harcırahın, bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutad olan yol ve taşıt araçları üzerinden verileceği hüküm altına alınmış; 14'üncü maddesinde de, memur ve hizmetlilere geçici görev harcırahı olarak yol gideri ve gündelik verileceği, ikametgâh veya görev mahalli ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası ücretlerinin de ayrıca ödeneceği belirtilmiş bulunmaktadır.

Söz konusu 14'üncü maddede belirtilmiş olan nakil vasıtası ücretleri; gidişte, ikametgâhtan istasyona, iskeleye veya durağa kadar, varışta, istasyon, iskele veya duraktan ikamet edilecek yere veya görev yerine kadar, geçici görevin bitiminde de aynı güzergâhlar arasında gerçekleşecek kullanımı mutad olan ulaştırma araçlarına ödenen ücretlerden oluşmaktadır. Ulaştırma araçlarından ise, otobüs, dolmuş, taksi ile terminal-havaalanı arası ulaşım için varsa havayolu servisi otobüsleri gibi mutad olan araçların anlaşılması gerekmektedir.

Anılan Kanunun 6'ncı maddesinde, harcırahın aksine hüküm bulunmadıkça gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutad olan yol ve taşıt araçları üzerinden verileceği, bu yolda hem muayyen, hem gayrimuayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise harcırah hesabında muayyen tarifeli taşıtın esas alınacağı hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 27'nci maddesinde ise, yurt içinde yol masrafının, muayyen tarifeli nakil vasıtaları ile seyahatte bilet parası ve muayyen tarifeli olmayan nakil vasıtalarıyla seyahat halinde de ihtiyar olunan hakiki masraftan terekküp edeceği hükmü yer almaktadır.

Söz konusu Kanuna ekli (1) sayılı cetvelin 2'nci sırasında ise, "Muayyen tarifeli olmayan taşıtlarla seyahatte mutad ve ekonomik olan taşıttan maksat, iki mahal arasında mutad olarak otomobil, otobüs gibi taşıtlar işletilmekte ise bunlardan ucuz olanıdır." şeklinde açıklanmış bulunmaktadır. Bu açıklamaya göre önemli olan, otomobil ve otobüs gibi vasıtalara ödenecek ücretin mukayesesidir. Aksi halde temiz, rahat ve emniyetli olması gibi nedenlerle ortaya çıkan fiyat farklılıklarına bağlı olarak otobüs firmalarının kendi aralarında mutad ya da mutad olmayan şeklinde değerlendirilmemesi gerektiği düşünülmektedir.

Diğer bir anlatımla, otobüs firmalarınca değişik ücret tarifesi uygulansa bile firmalar arasında mutata taşıt olma açısından herhangi bir fark bulunmadığından, ilgili makamlarca tespit edilen rayiç bedeller üzerinden değil, ilgilinin beyanına istinaden fiilen yolculuk yapılan otobüs bileti ücreti üzerinden yol giderinin ödenmesi gerekmektedir.

Ancak, söz konusu beyana karşı herhangi bir tereddüt varsa, kurumlarca, ilgililerin verdikleri beyana karşı kanıtlayıcı her türlü belge ve bilginin de kullanılarak beyanın doğru olup olmadığının araştırılması, gerçeğe aykırı beyan olduğunun tespit edilmesi halinde bu beyana ilişkin herhangi bir ödeme yapılmaması ve ilgililer hakkında da Harcırah Kanunu'nun 60'ncü maddesi uyarınca işlem yapılması söz konusu olacaktır.

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "Yurt içi geçici görev yolluğu" başlıklı 22'nci maddesi ise; "Yurt içi geçici görev yolluklarının ödenmesinde duruma göre aşağıdaki belgeler aranır.

a) Yurt içi geçici görev yolluklarının ödenmesinde;

- Görevlendirme yazısı veya harcama talimatı,
- Yurt içi / Yurt Dışı Geçici Görev Yolluğu Bildirimi (Örnek: 27),
- Yatacak yer temini için ödenen ücretlere ilişkin fatura

ödeme belgesine bağlanır." şeklinde düzenlenmiştir.

"Yolluklara ilişkin diğer hükümler" başlıklı 27'nci maddesi ise; "Yolluklarla ilgili giderlerin ödenmesinde;

- a) Takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının zorunlu olduğu hallerde, yetkili makamdan alınacak onayın veya raporun,
- b) Uçakla yapılan seyahatlerde yolcu biletinin; bilete kayıtlı gidiş-dönüşten birisinin kullanılmaması nedeniyle biletin iadesi gerektiği takdirde gerçekleşen seyahat ücretini gösteren belgenin; yabancı heyet ve temsilcilerin ülkelerine dönüşlerinde uçak biletlerinin kendilerine verilmesi halinde ise söz konusu giderlerin tutarı ile kurumca karşılandığını belirten ve ilgili birim yetkilisince imzalanan belgenin, ödeme belgesine bağlanması gerekir." şeklinde düzenlenmiştir.

Görüldüğü üzere, otobüs biletlerinin harcırah bildirimine eklenmesi esas itibarıyla bir zorunluluk değildir. Bu duruma göre, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 59'uncü maddesine göre aksi sabit oluncaya kadar memur ve hizmetlinin bildirimine esas alınması gerekmektedir. Ayrıca, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde yolluk bildirimlerine, taşıt aracı için belediyelerden alınacak rayiç belgesi veya fatura ekleneceğine ilişkin (uçak bileti hariç) bir hüküm bulunmadığından ilgililere firmalarca değişik ücret tarifesi uygulansa bile bildirimde gösterdikleri taşıt aracı ücretlerinin ödenmesi mümkün bulunmaktadır. Otobüs biletinin beyannameye eklenmesi zorunlu bulunmadığından biletin kaybedilmiş olması halinde de aksi tespit edilmediği sürece yapılan beyana itibar edilmesi gerekmektedir.

Buna karşın, yapılan seyahatlerde yanmaz otobüs bileti veya özel koltuk seçimi yapılarak, ihtiyari nitelik taşıyan ve sadece ilgilinin rahatlığına yönelik ilave ödemelerin ise, yol masrafı kapsamında ödenmesinin mümkün olmadığı düşünülmektedir. Çünkü, harcırâh mevzuatı açısından buna izin veren bir hüküm bulunmamaktadır.

Sayıştay Genel Kurulu'nun 01.10.1978 tarihli ve 4011/1 sayılı Kararı'nda ise; Tarifeleri resmi kurumlarca saptanmakta olan özel kişi ya da kuruluşlarca işletilen yolcu taşıma araçlarının harcırâh tahakkuku açısından muayyen tarifeli nakil vasıtası kapsamında sayılmasının mümkün bulunmadığına karar verildiği görülmüştür.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen birçok yazlı görüşte de, otobüs firmalarının değişik ücret tarifesi uygulaması halinde, kamu personelinin fiilen yolculuk yaptığı otobüs ücreti üzerinden yol giderinin ödenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Harcırâh bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde doldurulması durumunda ise, 6245 sayılı Kanun uyarınca, otobüs firmalarının değişik ücret tarifesi uygulansa bile firmalar arasında mutata taşıt olma açısından herhangi bir fark bulunmadığından, ilgili makamlarca tespit edilen rayiç bedeller üzerinden değil, ilgilinin beyanına istinaden fiilen yolculuk yapılan otobüs bileti ücreti üzerinden beyanda bulunulması gerektiğine dikkat edilmesi gerekmektedir.

18. Rayiç bedel esas alınarak yol gideri ödenebilir mi?

Özet; Görevli personelce yapılan seyahate ait ulaşım bedelinin, mutad taşıt ücreti üzerinden ödenmesi gerekmekte olup, geçici görev yolluğu bildiriminde otobüs biletlerinin harcırah bildirimine eklenmesine gerek bulunmamaktadır. Otobüs firmalarının değişik ücret tarifesi uygulaması halinde ise, kamu personelinin fiilen yolculuk yaptığı otobüs ücreti üzerinden yol giderinin ödenmesi gerekmektedir. Ancak yapılan beyanların doğruluğunun araştırılması ve aksinin ispat edilmesi durumunda, Kanun kapsamında yaptırım uygulanması her zaman söz konusudur. Bunlarla birlikte, 2007/1 sayılı Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Hakkında Genel Tebliği'nde yer verildiği üzere, taksi kullanımını gerektiren belli durumların varlığı halinde, rayiç bedel dikkate alınarak ödeme yapılması söz konusu olabilmektedir.

Rayiç bedel, bir ekonomik değer bugünkü piyasa koşullarındaki alım satım bedeli demektir. Başka bir şekilde ifade edecek olursak pazar değeridir. Söz konusu değer oluşumunda, piyasada oluşan arz talep dengeleri içinde, ilçe, semt, mahalle, merkez ve çevresi, ulaşım, manzara, sosyal donatı alanları gibi çeşitli unsurlar belirleyici rol oynamaktadır. Yani piyasa rayicini belli kişi veya grup belirlemez. Bunun yerine piyasa koşulları çeşitli etkilere bağlı olarak yine piyasa tarafından belirlenmektedir. Örneğin, otobüs bilet ücretleriyle ilgili olarak Ankara için bu kapsamda belirlenen Ankara Şehirlerarası Terminal İşletmesi (AŞTİ)'nin web (<http://www.asti.com.tr/rayic-bedeller>) adresinde, rayiç bedeller yer almaktadır.

Harcırah kapsamında geçici görev yolluğu, memur veya hizmetlinin bir görevin yapılması amacıyla “geçici” olarak başka bir yere gönderilmesi nedeniyle, asli görev yerinde yapmak zorunda olmadığı taşıt giderleri, yeme ve yatma ücretleri gibi bazı zorunlu giderlere karşılık verilmektedir.

6245 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında, harcırahın, bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutad olan yol ve taşıt araçları üzerinden verileceği; ikinci fıkrasında, gidip gelemeye en uygun ve kullanılması mutad olan bu yolda hem muayyen hem de gayri muayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise harcırah olarak muayyen tarifeli taşıt ücretinin esas alınacağı, dördüncü fıkrasında da, birinci fıkraya göre takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması halinde, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulünün merkezde ita amiri veya bu durumda olan amirlerin, taşrada ise memur veya hizmetlinin mensup olduğu kurumun ita amiri durumunda olan kimsenin veya mahallin en büyük askeri ve mülki amirinin önceden verilmiş yazılı bir emrinin bulunmasına bağlı olduğu hükme bağlanmıştır.

Söz konusu Kanunun “yurt içinde yol masrafı” başlıklı 27'nci maddesinde ise, yurt içinde yol masrafının, muayyen tarifeli nakil vasıtaları ile seyahatte, bu Kanuna bağlı (1) sayılı cetvele ekli “Açıklama” kısmının 3 numaralı sütununda; “Yukarıdaki cetvele göre müstahak buldukları mevki ücretinden fazla bir şey ödenmemek şartıyla, daha pahalı mevki ile seyahat edebilirler” hükmüne yer verilmiştir.

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "Yurt içi geçici görev yolluğu" başlıklı 22'nci maddesi; "Yurt içi geçici görev yolluklarının ödenmesinde duruma göre aşağıdaki belgeler aranır.

- a) Yurt içi geçici görev yolluklarının ödenmesinde;
- Görevlendirme yazısı veya harcama talimatı,
 - Yurt içi / Yurt Dışı Geçici Görev Yolluğu Bildirimi (Örnek: 27),
 - Yatacak yer temini için ödenen ücretlere ilişkin fatura ,

ödeme belgesine bağlanır." şeklinde düzenlenmiştir.

"Yolluklara ilişkin diğer hükümler" başlıklı 27'nci maddesi ise; "Yolluklarla ilgili giderlerin ödenmesinde;

- a) Takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının zorunlu olduğu hallerde, yetkili makamdan alınacak onayın veya raporun,
- b) Uçakla yapılan seyahatlerde yolcu biletinin; bilete kayıtlı gidiş-dönüşten birisinin kullanılmaması nedeniyle biletin iadesi gerektiği takdirde gerçekleşen seyahat ücretini gösteren belgenin; yabancı heyet ve temsilcilerin ülkelerine dönüşlerinde uçak biletlerinin kendilerine verilmesi halinde ise söz konusu giderlerin tutarı ile kurumca karşılandığını belirten ve ilgili birim yetkilisince imzalanan belgenin,
- c) Taksi ile yapılan seyahatlerde (belediye hudutları dahilindeki taksi ücretleri hariç) fatura veya perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişinin,

ödeme belgesine bağlanması gerekir." şeklinde düzenlenmiştir.

Buna karşın 2007/1 sayılı Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Hakkında Genel Tebliğ'in "Yolluk giderlerinin ödenmesinde aranılacak belgeler" başlıklı 10'uncu maddesi;

"(1) Yolluk giderlerinin ödenmesinde Yönetmeliğin 22-27'nci maddelerinde belirtilen belgelerin ödeme belgesine bağlanacağı hükmüne yer verilmiş olup diğer hususlar aşağıda açıklanmıştır.

"...b) Yönetmeliğin 27'nci maddesinin (c) bendinde belediye hudutları dışına taksi ile yapılan seyahatlerde, fatura veya perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişinin ödeme belgesine bağlanacağı belirtilmiştir.

Belediye hudutları dışına özel otomobil ile yapılan seyahatlerde ise;

- *İşin gereği veya zorunluluk nedeniyle mutlak taşıt dışında bir taşıtla yapılması gereken seyahatlerde, zorunlu hallere ilişkin yetkili makamdan alınmış onay veya rapor ile yetkili mercilerden alınan **taksi rayiç belgesi,***

- *Mutat taşıt aracının işlemediği yerlere yapılan seyahatlerde, yetkili mercilerden alınan ve mutata taşıt aracının işlemediğini belirten **taksi rayiç belgesi**,*

*Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen diğer kanıtlayıcı belgelerle birlikte ödeme belgesine bağlanacaktır. Söz konusu **taksi rayiç belgesindeki rayiç tutarı, hiçbir zaman ticari taksiler için verilecek rayici geçemez.***

*Özel otomobil ile birden fazla kişinin seyahat etmesi halinde ise, otomobil sahibi dışındaki görevliler **taksi rayiç belgesi yerine**, kişi başına ödedikleri ücreti gösteren ve özel otomobil sahibinin imzasını taşıyan Yönetmelik eki 1 örnek numaralı harcama pusulasını düzenleyeceklerdir.*

*Belediye hudutları içinde taksi veya özel otomobil ile yapılan seyahatlerde **taksi rayiç belgesi**, fatura veya perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişi aranmaz.”*

Şeklinde düzenlenmiştir.

Bu bağlamda, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 59'uncu maddesine göre aksi sabit oluncaya kadar memur ve hizmetlinin bildirim esas alınacağından ve Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde yolluk bildirimlerine, taşıt aracı için belediyelerden alınacak rayiç belgesi veya fatura ekleneceğine ilişkin (uçak ve yataklı vagon bileti hariç) bir hüküm bulunmadığından ilgililere firmalarca değişik ücret tarifesi uygulansa bile bildirimde gösterdikleri taşıt aracı ücretlerinin ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

Buna karşın, belediye hudutları dahilindeki taksi ücretleri hariç olmak üzere, taksi ile yapılan seyahatlerde fatura, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişinin; belediye hudutları dışına özel otomobil ile yapılan seyahatlerde, işin gereği veya zorunluluk nedeniyle seyahatin mutata taşıt dışında bir taşıtla yapılmasının gerekmesi halinde, zorunlu hallere ilişkin yetkili makamdan alınmış onay veya rapor ile yetkili mercilerden alınan taksi rayiç belgesinin; özel otomobil ile birden fazla kişinin seyahat etmesi halinde ise, otomobil sahibi dışındaki görevlilerin taksi rayiç belgesi yerine, kişi başına ödedikleri ücreti gösteren ve özel otomobil sahibinin imzasını taşıyan Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği eki 1 örnek numaralı harcama pusulasının ödeme belgesine bağlanması gerekmektedir.

Konuyla bağlantılı olarak Sayıştay 3'üncü Dairesince verilen bir Kararda da; Belediye rayicine uygun olarak ödenen oto ücreti fahiş bile olsa aksi kanıtlanıncaya kadar itibar edileceği hususu yer almaktadır. Dolayısıyla, ilgili personelin beyan ettiği tutarın belediye rayicine uygun olması halinde herhangi bir sakınca olmadan ödenebilmektedir. Fiilen otobüs ile yapılan seyahate ait bedelin rayiçten farklı bir tutar olması halinde, beyanın gerçek durumu yansıtmadığı (gerçeğe aykırı beyan olduğu) ortaya konulmadıkça söz konusu tutarın ödenmesi gerekmektedir. Bunlarla birlikte, yukarıda verdiğimiz Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Hakkında Genel Tebliğ uyarınca, belediye hudutları dışında taksi ile yapılan seyahatlere ilişkin açıklamalara dikkat edilmesi ve ödeme sürecinde de göz önünde bulundurulması gerektiğini ifade edebiliriz.

19. Geçici görevli iken geçici görev süresinin bitim tarihinde memuriyet mahalline dönmeyerek iznini burada veya farklı bir yerde geçiren personele izin bitiminde memuriyet mahalline dönüşünde harcırah ödenir mi?

Özet; 6245 sayılı Harcırah Kanunu çerçevesinde, geçici görevli olarak yurt içinde bir göreve gönderilen ve geçici görev bitiminde memuriyet mahalline dönmeyerek, iznini memuriyet mahalli dışında bir yerde kullananlara bu yerden memuriyet mahalline dönüşleri için harcırah ödenmesinin mümkün bulunmadığı, aynı bağlamda, yurt içinde veya yurt dışında bir göreve geçici olarak gönderilenlerden geçerli bir mazeretleri olmadığı sürece görev süresinden önce veya sonra geçici görev mahalline gidenlere veya yıllık izinlerini geçici görev mahallinde geçirenlere de bu yerden memuriyet mahalline gidiş ve dönüşleri için de yol masrafı ve yol gündeliğinin ödenmesine imkân bulunmadığı değerlendirilmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye)" başlıklı 14'üncü maddesinde; bu Kanun kapsamındaki **kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla** geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Bu yasa hükmüne göre, yurt içinde veya yurt dışında bir göreve geçici olarak gönderilenlerden görev süresinden önce veya sonra geçici görev mahalline gidenlere veya yıllık izinlerini geçici görev mahallinde geçirenlere bu yerden memuriyet mahalline gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ve yol gündeliğinin ödenmesine imkân bulunmadığı sonucu çıkmaktadır.

Yukarıda yer verilen yasa hükmüne göre, geçici görev harcırahı verilebilmesi için, ilgililerin dairesi amirinin emir ve onayı ile resmi bir görevin yapılması amacıyla memuriyet mahalli dışında bir yere gönderilmeleri ve her görevlendirme ile ilgili ayrı ayrı onay alınması gerekmektedir. Bu nedenle, geçici görevli olarak gönderilen ve geçici görevinin bitiminde memuriyet mahalline dönmeyerek, iznini kullanan ilgiliye bu yerden memuriyet mahalline dönüşü için harcırah ödenmesi mümkün bulunmadığı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 5'inci maddesinde, Harcırahın; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından meydana geldiği, ilgililerin bu Kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına hak kazanabileceği hususu hükme bağlanmıştır. Ancak anılan Kanunun diğer hükümlerinde, harcırahın unsurlarından bir kısmının ya da tamamının ödenmesi Kanunun öngördüğü koşulların gerçekleşmiş olmasına bağlanmıştır.

Harcırah Kanunu'nun "Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye)" başlıklı 14'üncü maddesinin haricinde, aynı Yasanın 29'uncü maddesi de yurt dışında geçici görev yolculuklarında, ekspres ve yataklı vagon ücreti dahil olmak üzere, tren, vapur veya uçak bilet bedelinin yol masrafı olarak ödeneceğini, ayrıca, buna istasyon, liman veya terminal ile ikamet yeri arasındaki taşıt ve hamal ücretinin ilave olunacağı hükme bağlamıştır.

Bu itibarla, geçici görevli olarak yurt içinde bir göreve gönderilen ve geçici görev bitiminde memuriyet mahalline dönmeyerek, iznini memuriyet mahalli dışında bir yerde kullananlara bu yerden memuriyet mahalline dönüşleri için harcırah ödenmesini mümkün kılan bir hüküm yasada bulunmamaktadır.

Öte yandan, 16.12.1963 tarihli ve 2903 sayılı Sayıştay Genel Kurul Kararı'nda da özetle, uçakla yapılacak seyahatlerde en çok bir günlük zamana ihtiyaç duyulduğu ve işbu seyahatte uçak bulunmaması gibi bir sebebin olmadığı, bundan başka geçici görev seyahatlerinde dönüş tarihlerinin kanuni tatil günlerine rastlaması halinde bu tarihlerde seyahatle zorunlu bulunmadıklarını mümkün kılan bir hükme Yasada rastlanmamış olmasına ve bunların bu suretle seyahatlerini tatil günü dışında yapmalarını kişisel nedenlere bağlayarak bu durumun kendileri için hak teşkil etmeyeceğine dikkat çekilmiştir.

Bu hükümlere göre, yurt içinde veya yurt dışında bir göreve geçici olarak gönderilenlerden görev süresinden önce veya sonra geçici görev mahalline gidenlere veya izinlerini geçici görev mahallinde veya farklı bir yerde geçirenlere bu yerden memuriyet mahalline gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ve yol gündeliğinin ödenmesine imkân bulunmadığı değerlendirilmektedir.

Ayrıca, geçici görev kapsamında, yetkili Makamın emir ve onayı ile resmi bir görevin yapılması amacıyla ilgililerin görev kapsamında gönderildiği hususu dikkate alındığında, geçerli bir mazeret durumu hariç olmak üzere, onay çerçevesinde, söz konusu dönüş yolculuğunun görevin bitmesini takip eden gün gerçekleştirilmesi gerekmektedir. 6245 sayılı Kanunun ilgili maddeleri, konuyla bağlantılı Sayıştay Genel Kurul Kararları ile Hazine ve Maliye Bakanlığı (mülga Maliye Bakanlığı)'nın açıklayıcı düzenlemeleri de bu yöndedir.

Bunlarla birlikte, bu konuda farklı içeriğe sahip Sayıştay Kararlarının da bulunduğu görülmüştür. Zira, Sayıştay 2'inci Dairesine ait 27.02.2018 tarih ve 35520 sayılı Karar ile yine Sayıştay 2'nci Dairesine ait 11.01.2018 tarih ve 35511 sayılı Kararlara yansıdığı üzere, geçici görevli iken geçici görev süresinin bitim tarihinde memuriyet mahalline dönmeyerek sonradan memuriyet mahalline dönüşüne ilişkin olarak, kendisine geçici görev nedeniyle müstahak bulunduğu yol masrafından daha fazla bir ödeme yapılmadığı gerekçesiyle kamu zararının oluşmadığının ifade edildiği görülmüştür. Bir anlamda bahse konu durumun, mevzuata aykırı olmadığı dile getirilmiştir.

Ancak geçici görevlerle ilgili olarak, 6245 sayılı Yasanın 14'üncü maddesinde yer verildiği üzere, ilgili personel kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içine veya yurt dışına gönderilmektedir. Dolayısıyla, görevlendirme onayı bu süreçte dikkat alınması gereken temel belge olup, buna aykırı şekilde hareket edilmesi harcırah ödenip ödenmemesini etkilemektedir. Keza, verilen görevin sınırları belirlenmiştir. Dolayısıyla, onayda yer almamasına rağmen, görevin izinle birleştirilmesi aynı zamanda yasanın ilgili maddelerine de aykırılık teşkil etmektedir.

Buna karşın, yıllık izni kesilerek memuriyet mahalline memurun çağrılması yerine, yıllık iznini geçirmek için gidilen yerde ilgili memura geçici bir görev verilmesi halinde, görev yaptığı günler için gündelik verilmesi gerekmektedir. Zaten resmi bir görevin ifası için, her halükarda göreve başlanması gerekmektedir. Görevden sonra yıllık iznine devam etmesi halinde ise, sadece görev yapılan günler için yevmiye verilecek, ayrıca memuriyet mahalline dönüş için yevmiye verilmeyecektir.

Nitekim Sayıştay Genel Kurulu'nun 1968 yılında verdiği 3308/2 sayılı Karar'da da; görev mahalli dışında izinli olarak bulunan memur ve hizmetlilere o mahalde bir görev tevdi halinde yevmiye verilmesinin uygun bulunduğu, gidiş ve dönüşler için yol masrafının ödenmesinin ise mümkün olmadığı ifade edilmiştir.

Ayrıca, görev bitiminde uygun bir vasıta bulunamaması sebebiyle yolculuğun birkaç gün sonra yapılması durumunda da yol masrafının ödenmesi mümkündür. Çünkü, 6245 sayılı Kanun'un 40'ncı maddesi hükmünde, hukuken kabul edilen geçerli sebeplerin varlığı durumunda, çeşitli nedenlerle yola devam edilememesi halinde, bu günler için gündelik ödenmesi uygun bulunmuştur. Araç bulunamamasını da bu kapsamda kişinin isteği dışında yaşanan bir durum olarak kabul etmek gerekir. Ancak aracın model yılı, konforu gibi özellikleri gerekçe gösterilerek seyahatin ertelenmesi durumunda, söz konusu gerekçelerin geçerli bir neden olarak kabul edilmemesi gerektiği düşünülmektedir.

Harcırar bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde doldurulması durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiğini dikkate alarak, beyanda bulunulması gerekmektedir. Çünkü söz konusu uygulama, geçici görevli iken geçici görev süresinin bitim tarihinde memuriyet mahalline dönmeyerek iznini burada veya farklı bir yerde geçiren personele izin bitiminde memuriyet mahalline dönüşünde beyanda bulunulmasını engelleyen bir kontrol mekanizması içermemektedir. Dolayısıyla, böyle bir durumun varlığı halinde, başta ilgili personel olmak üzere, harcama sürecinde görev alan müteem, gerçekleştirme görevlisi ve harcama yetkilisinin bu duruma dikkat etmesi gerekmektedir.

20. Geçici görevli iken görevli bulunulan yerde veya başka bir yerde resmi tatil, hafta sonu tatili ile ulusal ve dini bayram günleri için gündelik ödenebilir mi?

Özet; 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye)" başlıklı 14'üncü maddesi, Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceğini hükme bağlamıştır. Bu nedenle, söz konusu Yasa maddesi çerçevesinde, yetkili makamlarca alınan görevlendirme onayları ile geçici görevle görevlendirilen diğer memur ve hizmetlilerin, görevlendirme süresi içerisinde kalan fakat fiilen görev yapılmayan resmi tatil, hafta sonu tatili ile ulusal ve dini bayram günlerinde de gündelik ödenmesi mümkün bulunmaktadır. Ancak burada dikkat edilmesi gereken husus, ilgiliye bu kapsamda gündelik ödenebilmesi, belirtilen tarihlerde (tatil, bayram vb.) ilgili personelin görev mahallinden ayrılmaması koşuluna bağlı olduğudur.

Geçici görev yolluğu, memur veya hizmetlinin bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak başka bir yere gönderilmesi nedeniyle, asli görev yerinde yapmak zorunda olmadığı taşıt aracı giderleri, yeme ve yatma ücretleri gibi bir takım zorunlu giderlerine karşılık verilmektedir.

Yukarıda ifade edildiği gibi, 6245 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, Kanun kapsamında bulunan kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilen memur ve hizmetlilere geçici görev yolluğu ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Bu hükme göre, kurumlara ait bir görevin yerine getirilmesi amacıyla başka bir yere (memuriyet mahalli dışına) geçici olarak gönderilen personele geçici görev yolluğu verilebilmesi için, bu görevlendirmelerin memuriyet mahalli dışına yapılmış olması gerekmektedir. Dolayısıyla, memuriyet mahalli içine yapılacak görevlendirmeler için harcırah verilmesine imkân bulunmamaktadır.

Geçici bir görevle memuriyet mahalli dışına gönderilenlere ödenecek harcırahın hesaplanmasında, yolda geçen süreler dahil olmak üzere görevlendirme sürelerinin bir günden fazla olması durumunda geçici görev harcırahı ödemelerinin 14'üncü madde hükümlerine göre, yolda geçen süreler dahil görevlendirme sürelerinin bir günden az olması durumunda ise, geçici görev harcırahı ödemelerinin Kanunun 39'uncu maddesi hükmüne göre gerçekleştirilmesi (ve ödenmesi) gerekmektedir.

Diğer taraftan, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun Tarifler başlıklı 3'üncü maddesine göre, "Harcırah: Bu Kanuna göre ödenmesi gereken yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından birini, birkaçını veya tamamını" ifade etmektedir.

Aynı Kanunun "Harcırahın unsurları" başlıklı 5'inci maddesine göre de; Harcırah; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva etmekte olup, ilgili, kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir.

Bu çerçevede, Yasanın 14'üncü maddesi hükmü ışığında, memur ve hizmetlilerin görevlendirme onay tarihleri arasında kalan ve resmi tatil, hafta sonu tatili, ulusal ve dini bayram günleri için gündelik ödenmesi bu personelin görev mahallinden ayrılmamaları halinde mümkündür. Dolayısıyla, ilgililerin iznli buldukları süreler ile görevli buldukları yerlerde bulunmadıkları resmi tatil, hafta sonu tatili ile ulusal ve dini bayram günlerinde kendilerine gündelik ödenmesi mümkün bulunmamaktadır.

Aynı çerçevede, ulaşım ücretlerinin de sadece asıl görevli olunan yer ile geçici görevle gidilen yer arasında ödenmesi gerekmekte olup, yıllık iznini başka şehir ya da başka ülkede geçirenlere ulaşım giderlerinin ve yol gündeliğinin ödenmesi mümkün bulunmamaktadır.

Konu denetim elemanları açısından değerlendirildiğinde ise, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 33'üncü maddesinin (b) fıkrasında, devamlı ikamet ettikleri yerler dikkate alınarak kurumlarca belirlenen görev merkezi, mıntıka merkezi ve grup merkezi dışına teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi ile gönderilen ve unvanları bu maddede sayılan denetim elemanlarına yaptıkları denetimlerin il, bölge ve ülke düzeyinde oluşuna göre gündelik ödeneceği hususu açıklanmıştır.

Bu hükme göre, anılan maddede sayılan denetim elemanlarına yetkili makamlarca alınan görevlendirme onayları ile geçici görev yerinde ve belirlenen çalışma programları süresi içerisinde kalan fakat fiilen görev yapılmayan resmi tatil, hafta sonu tatili ile ulusal ve dini bayram günlerinde de gündelik ödenmesi gerekmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 42'nci maddesindeki hükme göre ise, yurt içinde bir yıllık dönem zarfında aynı şahsın (denetim görevi hariç), aynı yerde ve aynı iş için geçici olarak görevlendirilmesi halinde, ilk 90 gün için tam, takip eden 90 gün için 2/3 oranında gündelik ödenmesi mümkün olup, 180 günden fazla gündelik verilmesine imkân bulunmamaktadır. Ayrıca, geçici görevli iken yıllık izin alınması durumunda geçici görev yolluğu ödenmesi mümkün bulunmamaktadır.

Konuyla ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın bir yazısında da özetle; hafta sonu tatili, resmi ve dini bayram günlerinde geçici görev süresi içinde ikametgâh mahalline gelen ve mesai günü tekrardan geçici görev mahalline dönen memurlara ikametgâh mahallinde geçirdikleri süreler içinde geçici görev harcırahı ödenmesi gerektiği, ancak hafta sonu veya resmi tatil için ikametgâh yerine gelen memurlara bu geliş gidişleri için yol parası ödenmesinin mümkün olmadığı, ayrıca memurların geçici görev süresi içinde yıllık izin almaları durumunda da geçici görev yolluğu ödenmeyeceğini, geçici görev süresi içinde yıllık izin alınması ve bu iznin hafta sonu veya resmi tatil günleri ile birleşmesi halinde de ilgili günler için harcırah ödenmeyeceği ifade edilmiştir.

Harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde doldurulması durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiğini dikkate alarak, beyanda bulunulması gerekmektedir. Çünkü söz konusu uygulama, geçici görevli iken görevli bulunulan yerde veya başka bir yerde resmi tatil, hafta sonu tatili ile ulusal ve dini bayram günleri için gündelik beyanında bulunulmasını engelleyen bir kontrol mekanizması içermemektedir.

21. Yıllık izinli ve iznini memuriyet mahalli dışında geçirmekte iken görev merkezine çağrılan personele harcırah ödenir mi?

Özet; Sayıştay Genel Kurul Kararlarına yansıdığı üzere, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri ışığında, yıllık iznini kullanan bir personelin izninin iptal edilmesi suretiyle görev yerine çağrılması durumunda, sadece dönüş için yol gideri ve gündelik ödenmesi gerekmektedir. Ancak görev bitiminde aynı personelin yeniden izin alması durumunda ise, yani, tekrar evvelce iznini geçirdiği yere dönemeyeceği varsayımı ışığında, izninin sona ermesi nedeniyle ilgiliye izin aldıkları yere kadar taşıt ücretinin ödenmemesi gerekmektedir. Buna karşın, izinleri iptal edilmeden, yıllık izinden çağrılıp kalan izinlerine kaldığı yerden devam etmek üzere tekrar aynı yere dönenlere, görev mahalline geliş ve sonrasında izin kullanılan yere dönüş için yol masrafı ile yolda geçen günlere ait gündeliklerin ödenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye)" başlıklı 14'üncü maddesinde; bu Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Bu hükme göre, yurt içinde veya yurt dışında bir göreve geçici olarak gönderilenlerden görev süresinden önce veya sonra geçici görev mahalline gidene veya yıllık izinlerini geçici görev mahallinde geçirenlere bu yerden memuriyet mahalline gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ve yol gündeliğinin ödenmesine imkân veren bir hüküm bulunmamaktadır.

Dolayısıyla, aynı hukuki yaklaşımla, ulaşım ücretlerinin sadece asıl görevli olunan yer ile geçici görevle gidilen yer arasında ödenmesi gerekmekte olup, yıllık iznini başka şehir ya da başka ülkede geçirenlere, ulaşım giderlerinin ve yol gündeliğinin normal koşullarda ödenmemesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, geçici görev yolluğu verilmesi, yetkili daire amirinin emir ve onayı ile resmi bir görevin yapılması için gönderilme ve bu görev için başka bir mahalle gönderilme unsurlarının varlığına bağlı bulunmaktadır. Bu duruma göre, Kanuni iznini dairesinin izni ve bilgisi dahilinde, memuriyet mahalli dışında bir yerde geçiren görevli, dairesince izni iptal edilerek vazifesi başına çağrılmış ise, bu takdirde, görevli, tekrar evvelce iznini geçirdiği yere dönemeyeceğine göre izninin sona ermesi nedeniyle, anılan görevliye, yalnız dönüş için yol masrafı ve yevmiyenin verilmesi gerekmektedir.

Ancak, yukarıda ifade edilen durumdan farklı olarak, görevli izni iptal edilmeksizin görevi başına çağrılmış ve verilen görevin sonunda geri kalan iznini tekrar daha önce geçirdiği mahalde kullanmayı talep ederse bu durumda izinden göreve dönüş ve görevden izne gidiş yol masrafı ile yolda geçen günler için seyahat gündeliklerinin harcırah mevzuatı kapsamında ödenmesi uygun olacaktır.

Konuyla bağlantılı olarak 1962 tarihli Sayıştay Genel Kurul Kararı'nda da (SGKK-07/12/1962-2806/2) özetle; senelik izinlerini memuriyet mahalleri dışında geçirmekte olanlardan, asli memuriyet mahallerine çağrılıp verilen görevi yaptıktan sonra geri kalan izinlerini geçirmek üzere tekrar izinlerini kullanmakta oldukları mahallerde avdet edenlere, asli vazife mahalline geliş ve izin kullanıldığı yere dönüş için yol masrafı ile yolda geçen günlere ait yevmiyelerinin verilmesinin uygun olacağına karar verildiği görülmüştür.

Başka bir Sayıştay Genel Kurul Kararı'nda (25.09.1968 tarih ve 3308-2 sayılı) ise; izinleri iptal edilerek asli görevlerini ifa ettikleri mahalle dönmesi öngörülenlere yalnız dönüş için yol masrafı ve yevmiye verilmesinin uygun bulunduğu karar verildiği görülmüştür.

Bu çerçevede, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Muvakkat vazife harcırahını (Yol masrafı ve yevmiye)" düzenleyen 14'üncü maddesi hükmü çerçevesinde, memura kurumuna ait bir vazifenin ifası maksadıyla yıllık iznini keserek kurumuna dönülmesinin istenilmesi halinde, kendisine geçici görev harcırahı ödenmesi gerekmektedir. Bu ödemelerin gerçekleştirilmesi için ise, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği uyarınca, kurumca izin yarıda kesilerek memurun çağrılmasına ilişkin resmi yazıların (Onayın) harcırah ödemesine ilişkin ibraz edilen belgeler arasında bulunması gerekmektedir.

22. Uçakla görev kapsamında kimler, hangi koşullarda seyahat edebilir?

Özet; 6245 sayılı Kanun'un 27'nci maddesine bağlı (1) sayılı cetvelin Açıklama bölümünde, cetvelin 1, 2 ve 3'üncü sıralarında gösterilenlerin uçakla seyahat edebilecekleri, diğerlerinin uçakla seyahatinin zorunlu hollere münhasır olması ve dairelerince lüzum gösterilmesi veya tasvip olunması ile mümkün olacağı belirtilmektedir. Yurt dışı yolculuklarda ise, mutata taşıt kapsamında uçak da sayılmıştır. Bu nedenle, yurt dışı seyahatlerde mutata taşıtın uçak olması nedeniyle özel otomobilleri ile yolculuk yapanlara mutata taşıt olarak uçak ücreti, yol gündeliğinin ödenmesinde de uçakla yapılan yolculuk süresinin esas alınması gerekmektedir. Konuya ilişkin olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın ilgili idarelere yönelik açıklayıcı yazılarının da bulunduğunu görmekteyiz.

6245 sayılı Kanun'un yurt içinde yapılacak yolculuklarda ödenecek yol giderinin Kanuna ekli (1) sayılı cetvelde gösterilen esaslara göre ödeneceği 27'nci maddede öngörülmüştür. Anılan Kanun'un 27'nci maddesinde, yurt içinde yol masrafının, muayyen tarifeli olmayan nakil vasıtalarıyla seyahat halinde bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 3 numaralı sütununda gösterilen nakil vasıtalarına göre ihtiyar olunan hakiki masraftan terekküp edeceği hükme bağlanmıştır. Ayrıca, bahse konu (1) sayılı cetvelde, Yasanın 33'üncü maddesinin (b) bendine dahil olanların gayrimuayyen tarifeli taşıtla seyahatinde, mutata ve ekonomik olan yol masrafı ve icap ve zaruret halinde kullanılacak diğer taşıtlara göre hakiki yol masrafının ödeneceği hususuna yer verilmiştir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 6'ncı maddesinin birinci fıkrası, harcırah esas itibarıyla "gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan yol ve taşıt araçları üzerinden" verilmesi hükmüne amirdir. Bu hükümle, sadece muayyen tarifeli ve genellikle kamuya ait taşıt araçları ve bunların işletildiği yol kastedilmemiş; yolculuk için birden fazla yol ve taşıt aracı kullanılabiliriyorsa o bölgedeki vatandaşların çoğunluğunun tercihlerinin de dikkate alınması öngörülmüştür. Buna göre, memuriyet mahalli dışına sürekli veya geçici görevle gönderilen kişilere verilecek harcırahın hesaplanmasında, aynı yere giden diğer vatandaşların çoğunluğunun izlediği yol ve kullandığı taşıt hangisi ise onun esas alınması gerekmektedir. Ancak kullanılması mutata olan (yani alışılmış, çoğunluğun tercih ettiği) yolda hem muayyen tarifeli, hem de gayri muayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise, harcırah muayyen tarifeli taşıta göre hesaplanacaktır.

Anılan Kanunun 6'ncı maddesinin 4'üncü fıkrasında ise, birinci fıkraya göre takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması halinde, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulü, merkezde ita amiri veya bu durumda olan amirlerin, taşrada memur ve hizmetlinin mensup olduğu kurumun ita amiri durumunda olan kimsenin veya mahallin en büyük askeri ve mülki amirinin önceden verilmiş yazılı bir emrinin varlığına bağlanmıştır.

Yurt içinde yapılacak yolculuklarda ödenecek yol giderinin Kanuna ekli (1) sayılı cetvelde gösterilen esaslara göre ödeneceği 27'nci maddede öngörülmüş olup, aşağıda ise söz konusu cetvel yer almaktadır.

27'nci maddeye bağlı (1) sayılı cetvel

I'inci Sütun	II'inci Sütun	III'üncü Sütun
Görev unvanları veya aylık dereceler	Muayyen tarifeli taşıt ile seyahat (Vapur-Tren) (Ekspres ve kuşet ücretleri dahil)	Gayrimuayyen tarifeli taşıtlarla seyahat
1. Yurt dışı seyahatlerde, uçaklarda birinci sınıf üzerinden seyahat giderleri ödenir	Yataklı vagon farkı dahil olduğu halde birinci mevki bilet ücreti	Yapılan hakiki yol masrafı
2. Aylık dereceleri 1 olan memur ve hizmetliler ile 33 'üncü maddenin (b) bendine dahil olanlar	Yataklı vagon farkı dahil olduğu halde birinci mevki bilet ücreti	Mutat ve ekonomik olan taşıtlara ait yol masrafı ve icap ve zaruret halinde kullanılacak diğer taşıtlara göre hakiki yol masrafı
3. Yukarıda yazı olanların dışında kalan aylık dereceleri 2-4 olan memur ve hizmetliler	Birinci mevki bilet ücreti	Mutat ve ekonomik olan taşıtlara ait hakiki yol masrafı
4. Aylık dereceleri 5 ve daha aşağı derece olan memur ve hizmetliler	İkinci mevki bilet ücreti.	Mutat ve ekonomik olan taşıtlara ait hakiki yol masrafı

AÇIKLAMA:

1. Cetvelin 1, 2 ve 3'üncü sıralarında gösterilenler uçakla seyahat edebilirler. Diğerlerinin uçakla seyahati zorunlu hollere münhasır olmak ve dairelerince lüzum gösterilmesi veya tasvip olunması ile mümkündür:
2. Muayyen tarifeli olmayan taşıtlarla seyahatte, "Mutat ve ekonomik olan taşıt"dan maksat, iki mahal arasında mutat olarak otomobil, otobüs gibi taşıtlar işlemekte ise bunlardan ucuz olanıdır.
3. Yukarıdaki cetvele göre müstahak buldukları mevki ücretinden fazla bir şey ödenmemek şartıyla, daha pahalı mevki ile seyahat edilebilir.
4. Muayyen tarifeli taşıtlarda yemeksiz bilet ücreti; yemeksiz biletin temini mümkün olmadığı hallerde ise yemekli bilet ücreti ödenir.
5. Özel otomobilleriyle seyahat edenlere, müstahak oldukları taşıt ücreti ile bu taşıta göre geçecek günler için verilmesi gereken gündelikten fazla ödeme yapılmaz.

Buna göre, görev unvanları ve aylık derecelerine göre;

- Cetvelin birinci sırasındaki, yurt dışı seyahatlerde uçaklarda birinci sınıf üzerinden seyahat gideri ödenenlerin,
- İkinci sırasındaki, aylık dereceleri 1 olan memur ve hizmetliler ile 33'üncü maddenin (b) bendine dahil olanların,
- Üçüncü sırasındaki, yukarıda belirtilenlerin dışında kalan aylık dereceleri 2-4 olan memur ve hizmetlilerin,

Uçakla seyahati mümkündür.

Hareket ve varış saatleri belli ve seferleri düzenli olmakla birlikte uçaklar Harcırah Kanunu açısından yurt içi görevlendirmeler açısından muayyen tarifeli araçlar kapsamında değerlendirilmemiştir. Ancak yurt dışı seyahatlerde uçağın mutlak araç kapsamında olduğu Yasanın 29'uncu maddesinde geçmektedir.

Diğer taraftan, Başbakan ve Bakanların Uğurlanma ve Karşılınmaları, Seyahatler ve Hediye Uygulaması hakkındaki 3 Haziran 2005 tarihli ve 2005/16 sayılı Başbakanlık Genelgesi uyarınca; "Müsteşar, müsteşar yardımcısı, genel müdür ve benzeri gibi üst düzey devlet görevlilerinin yurt dışı seyahatlerinin, mütakabiliyet esasına göre yapılan davetlere icabet niteliğinde olması genel ilke olarak benimsenecektir. Bu ilkeye uygun olsa dahi, ülke çıkarlarının gereği olmayan, zorunluluk bulunmayan, Dışişleri temsilciliklerimizle ifası mümkün bulunan seyahatlerin önüne geçilmesi amacıyla gereken önlemler ilgili bakanlar tarafından alınacaktır." denilmektedir. Yine aynı Genelgede; "Yurt içi seyahatlerde zorunlu olmadıkça uçak dışında kalan otobüs, tren gibi ulaşım araçlarıyla seyahat edilmesi, sadece üst düzey yöneticilerin zorunlu hallere münhasır olmak üzere alınacak onaylarda belirtilmek suretiyle uçakla seyahatine imkân tanınması, uygun görülmüştür." düzenlemesi yer almaktadır.

Söz konusu düzenlemede yer aldığı üzere, "üst düzey yöneticiler" için "zorunlu hallere münhasır" şeklinde, göreve ilişkin olan zorunlu hallerden bahsedilebileceği gibi görevlendirilecek personele ilişkin zorunlu hallerden de söz etmek mümkün olabilir. Görev gereği zorunlu halde işin ehemmiyeti ve aciliyeti sebebiyle kısa sürede görev mahallinde olunması ile ulaşımına ilişkin güvenlik durumu zorunlu sebep olarak değerlendirilebilir. Ayrıca personel açısından personelin sağlık durumunun da zorunlu bir sebep olarak göz önünde bulundurulması uygun olacaktır.

Öte yandan, Danıştay 10'uncu Dairesince verilen 20.6.1979 tarihli ve 1978/6297 Esas No'lu bir Kararda ise; 6245 sayılı Yasaya bağlı (1) sayılı cetvelin (2) işaretli bendinde, birinci mevkie binmeye hakkı olanların uçakla seyahat edebilecekleri hükme bağlandığından, kurumun bütçesinde ödenek bulunmadığı gerekçesiyle uçak bileti bedelinin ödenmemesi yolundaki işlemin mevzuata aykırı olduğu ve bu amaçla çıkarılmış olan genelgenin Yasanın ilgililere sağladığı hakkı ortadan kaldırmayacağı ifade edilmiştir.

Danıştay'ın ilgili dairesince verilen karar ile farklılık arz eden Hazine ve Maliye Bakanlığı görüş yazılarının da bulunduğu görülmektedir. Şöyle ki,

Hazine ve Maliye Bakanlığınca 2003 yılında bu hususta verilen bir görüşte; 6245 sayılı Harcırah Kanununun 6'ncı maddesinde, harcırahın, bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan yol ve taşıt araçları üzerinden verileceği, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan bu yolda hem muayyen, hem gayri muayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise, harcırah hesabında muayyen tarifeli taşıtın esas alınacağı, takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması halinde, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulü merkezde ita amiri veya bu durumda olan amirlerin, taşrada memur veya hizmetlinin mensup olduğu kurumun ita amiri durumunda olan kimsenin veya mahallin en büyük askeri veya mülki amirinin önceden verilmiş yazılı bir emri bulunmasına bağlı olduğu hükmünün yer aldığı, anılan Kanunun 27'nci maddesine bağlı I sayılı cetvelin açıklama bölümünde de, cetvelin 1, 2 ve 3'üncü sıralarında gösterilenlerin uçakla seyahat edebilecekleri, diğerlerinin uçakla seyahatinin de zorunlu hallerde münhasır olması ve dairelerince lüzum gösterilmesi veya tasvip olunması ile mümkün olacağı belirtilmiştir, buna göre, 6245 sayılı Harcırah Kanununun 27'nci maddesine ekli I sayılı cetvelin 1, 2 ve 3'üncü sıralarında gösterilen personel ile görevleri gereği söz konusu personelle birlikte grup halinde veya bağımsız olarak seyahatleri zorunlu olan diğer personelin uçak bilet ücretinin anılan Kanunun 6'ncı maddesi hükümleri de dikkate alınmak suretiyle, görevlendirmeye ilişkin ita amirinden alınacak onaylarda, uçakla yolculuk yapılmasının açıkça belirtilmesi şartıyla yol gideri olarak ödenmesinin mümkün bulunduğu hususları yer almaktadır.

Buna karşın, Sayıştay 7'nci Dairesine ait bir Kararda ise, uçakla seyahatin daha ekonomik olmasına karşın 6245 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten itibaren uçağın muayyen tarifeli vasıta olarak kabulü tatbikata girmemiş ve Harcırah Kanununa ekli (I) sayılı cetvelin II'nci sütun başlığında "Muayyen tarifeli vesaitle seyahat (Vapur, tren)" denilmiş olduğundan, **sorumlulara kanunun lafzen uygulamalarından ötürü sorumluluk tevcihine mahal görülmediği** hususunun yer aldığı anlaşılmıştır.

Yukarıda yer verilen açıklama ve yargı kararlarında görüldüğü üzere, görev kapsamında uçak ile seyahat konusunda ilgili Kanun maddesi, Hazine ve Maliye Bakanlığı görüş yazısı ile Danıştay (ve Sayıştay) Kararı arasında uyumsuzluk olduğu söylenebilir. Yasanın bu boyutuyla günümüz ihtiyaç ve koşullarına göre güncellenmesi gerektiği düşünülmekle birlikte, Yasanın kabul tarihi dikkate alınarak Danıştay Kararı çerçevesinde hareket edilmesinin günümüz koşullarına göre daha uygun olacağı değerlendirilmektedir. Nitekim üst paragrafta yer verilen Sayıştay Kararının içeriğinde de kanunun lafzen uygulanmaması gerektiğine vurgu yapılmaktadır. Kaldı ki, zamanında alınan uçak bilet ücretinin, otobüs bilet ücretinden daha uygun olabileceği gibi, birkaç güne yansıtılacak bir görevin uçakla seyahatle daha kısa sürede sonuçlandırılmak suretiyle ilave gündelik ve konaklama gideri ödenmemesi de söz konusu olabilmektedir. Bu itibarla, yukarıda yer verilen Danıştay ve Sayıştay Kararında yer alan bakış açısının, kamu kaynağının daha rasyonel kullanılmasına ortam hazırlayabileceğinin süreçte dikkate alınmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

22.1. Yurt dışı görevlerde uçakla seyahat

Yurt içi seyahatlerde, hareket ve varış saatleri belli ve seferleri düzenli olmakla birlikte uçaklar Harcırah Kanunu açısından muayyen tarifeli araçlar kapsamında değerlendirilmemiştir. Bu nedenle uçaklar mutat araç değildir. Yurt içi seyahatlerde uçağın kullanılması Onaya bağlı olup, bunun dışındaki hallerde uçağın seyahatlerde kullanılması halinde, mutat taşıt bedelini (uçak bilet bedelini değil) aşmamak üzere uçak için ödenen gerçek giderin ödenmesi mümkündür.

Buna karşın, yurt dışına sürekli veya geçici görevle yapılacak yolculuklarda makam ve aylık dereceleri ve vasıtanın hareket edeceği yere göre ödenecek yol giderlerine ilişkin hükümler Kanununun 29'uncu maddesinde düzenlenmiş olup, dolayısıyla bunlara yönelik işlemlerde söz konusu Kanun maddesinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Bu çerçevede, yurt dışı seyahatlerde mutat taşıt uçak olup, başka taşıtlarla yapılan yurt dışı seyahatlerde uçak bedelini aşmamak üzere bilet bedelinin ödenmesi imkânı bulunmaktadır. Yurt dışına yapılacak sürekli veya geçici görev yolculuklarınca herhangi bir ayırım yapılmaksızın, ekspres ve yataklı vagon ücreti dahil olmak üzere tren, vapur veya uçak bilet ücreti yol gideri olarak ödenebilmektedir. Uçak biletinin beyannameye eklenmesi zorunludur. Yurt dışına geçici veya sürekli gönderilenlere, memuriyet mahallinden Türkiye'deki aktarmasız hareket yerine kadar olan yolculuklar hakkında bu Kanunun yurt içi hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

Yurt dışına veya yurt dışından sürekli bir görevle yurt içinde bir göreve atananlardan özel otomobilleri ile seyahat edenlere mutat taşıt ücreti ve bu taşıt cinsine göre gündelik ödenir. Ancak, yurt dışı yolculuklarında mutat taşıt uçak olması nedeniyle özel otomobilleri ile yolculuk yapanlara mutat taşıt olarak uçak ücreti, yol gündeliği ödenmesinde de uçakla yapılan yolculuk süresinin esas alınması gerekir. Ayrıca, bu hususta Sayıştay Genel Kurul Kararı da bulunmaktadır.

Harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde doldurulması durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiğini dikkate alarak, beyanda bulunulması gerekmektedir. Bu itibarla, Onay çerçevesinde gerçekte hangi ulaşım aracı ile seyahat yapılmışsa bahse konu nakil vasıtasının beyan edilmesi gerekmektedir. Çünkü söz konusu programda, otobüs ile seyahat edilmesi durumunda, otobüs yerine uçak beyanı yapılırsa bile, bu yönde beyanda bulunulmasını engelleyen bir kontrol mekanizması öngörülmemiştir. Dolayısıyla, böyle bir durumun varlığı halinde başta ilgili personel olmak üzere, harcama sürecinde görev alan mutemet, gerçekleştirme görevlisi ve harcama yetkilisinin bu duruma dikkat etmesi gerekmektedir.

23. Uçak ile yapılan seyahat kapsamında ödenecek ve ödenmeyecek unsurlar nelerdir?

Özet; Uçak ile yapılan seyahatler kapsamında tüm giderlerin ödenmesinin mümkün olmayacağını öncelikle vurgulayabiliriz. Bu bağlamda, uçak seyahatine ait sigorta bedeli ve koltuk seçimi gibi ödemelerin resmi olarak ödenmeyeceğini, çünkü söz konusu giderlerin seyahate ait bir zorunluluk arz etmeyip, ilgilinin tercihinine bağlı olarak oluşan giderler niteliğini taşıdığını söyleyebiliriz. Aynı şekilde, uçak bileti içinde yer alan CIP (Özel Yolcu Salonu) hizmet bedelinin de ihtiyari bir nitelik taşıması ve yolcunun konforunu artırmaya dönük olması sebebiyle, karşılanması mümkün değildir. Uçak ile yapılan seyahatlerde, uçak biletinin ertelenmesi sebebiyle ortaya çıkan cezanın, yürütülen kamu görevine ilişkin sebeplerden kaynaklanması durumunda bu cezaların yol masrafı kapsamında karşılanacağı, buna karşın şahsi sebep veya kusurdan kaynaklanan gecikme ve iptal bedellerinin ise idarece ödenmesinin söz konusu olmayacağını ayrıca ifade edebiliriz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 6'ncı maddesi hükmü "gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutad olan yol ve taşıt araçları üzerinden" harcırahın verilmesine amirdir. Bu hükümle, sadece muayyen tarifeli ve genellikle kamuya ait taşıt araçlarını ve bunların işletildiği yol kastedilmemiş; yolculuk için birden fazla yol ve taşıt aracı kullanılabiliriyorsa yerel uygulamaya göre o bölgedeki insanların çoğunluğunun tercihlerinin de dikkate alınması öngörülmüştür.

Buna göre, memuriyet mahalli dışına sürekli veya geçici görevle gönderilen kişilere verilecek harcırahın hesaplanmasında, aynı yere giden diğer vatandaşların çoğunluğunun izlediği yol ve kullandığı taşıt hangisi ise o esas alınacaktır. Ancak kullanılması mutad olan (yani alışılmış, çoğunluğun tercih ettiği) yolda hem muayyen tarifeli, hem de gayri muayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise, harcırah muayyen tarifeli taşıta göre hesaplanacaktır.

Kanununun 6'ncı maddesinin 4'üncü fıkrasında ise takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması halinde, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulü merkezde ita amiri veya bu durumda olan amirlerin, taşrada memur ve hizmetlinin mensup olduğu kurumun ita amiri durumunda olan kimsenin veya mahallin en büyük askeri ve mülki amirin önceden verdiği yazılı bir emrin varlığını zorunlu kılmıştır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 27'nci maddesine bağlı (1) sayılı cetvelin açıklama bölümünde ise, cetvelin 1, 2 ve 3'üncü sıralarında gösterilenlerin uçakla seyahat edebilecekleri, diğerlerinin uçakla seyahatinin zorunlu hallerde münhasır olması ve dairelerince lüzum gösterilmesi veya tasvip olunması ile mümkün olacağı belirtilmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın konuyla ilgili muhtelif tarihlerde verdiği yazılı görüşleri de dikkate alınarak, ödenecek ve ödenmeyecek masraflar dahil olmak üzere uçakla yapılan seyahatlerde dikkat edilmesi gereken hususlara aşağıda yer verilmektedir;

- Memuriyet mahalli veya geçici görev yerinde uçak bulunmuyorsa, aktarmalı nitelik taşıyan yolculuklar için en yakın havaalanına gidiş için kullanılan nakil vasıtasının idarece ödenmesi

mümkündür. 6245 sayılı Yasa'nın 6'ncı maddesi uyarınca, harcırahın, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutlak olan yol ve taşıt üzerinden ödenmesi gerekmektedir. Bu itibarla, aktarmalı güzergâhın da çoğunluk tarafından kabul edilen bir yol olması gerekmektedir. Aynı yaklaşımla, uçuş iptal edilmişse en yakın havaalanına söz konusu madde hükmü gereğince gidip buradan uçuşun gerçekleştirilmesi mümkündür. Ancak bu yolun mutlak bir yol olmaması durumunda, söz konusu maddenin dördüncü fıkrası uyarınca, yetkili amirden önceden alınmış bir onay kapsamında farklı bir güzergâhın kullanılması da mümkündür.

- Uçak yolculuklarında, 6245 sayılı Yasa'nın 29'uncü maddesi uyarınca, sayılan unvanlarda bulunan (... YÖK Başkanı ve merkezde sürekli görevde bulunanlar dışındaki büyükelçilere birinci) kişiler hariç turist (ekonomi) sınıfı üzerinden uçak bileti bedelinin karşılanması gerekmektedir.
- Uçakla yapılacak seyahatte ekonomi sınıfı dolu ise business class koltuğun ilgili kişi tarafından doğrudan seçilmesi mümkün olmayıp bu hususta izin alınması gerekmektedir. Nitekim konuyla ilgili olarak Sayıştay Genel Kurulu'nun 23.06.1955 tarihli ve 2246/3 sayılı Kararı uyarınca, 6245 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinin son (yasal değişiklik nedeniyle şuan için dördüncü) fıkrası gereğince (işin icabına göre zaruret halinde amiri italarınca verilmiş yazılı emre istinaden) memurun kanunen müstahak bulunduğu mevki üstünde bir seyahatine ait bilet bedelinin idarece kabul edileceğine dikkat çekilmiştir.
- Uçak biletinin ertelenmesi sebebiyle ortaya çıkan cezanın ise, yürütülen kamu görevine ilişkin sebeplerden kaynaklanması durumunda bu cezaların yol masrafı kapsamında karşılanacağı, buna karşın şahsi sebep veya kusurdan kaynaklanan gecikme ve iptal bedellerinin ise, idarece ödenmesinin söz konusu olmayacağını ifade edebiliriz.
- Aynı bağlamda, uçağın kişisel nedenlerden dolayı kaçırılması halinde ise, farklı bir uçak veya otobüs ile görev mahalline yapılan seyahat bedelinin ilgiliye ödenmesi mümkün olmayıp, bu gibi durumlarda (ilave bir onay bulunmadığı sürece) sonradan ödenen bu tutarların ilgilinin kendi olanakları ile karşılanması gerekmektedir.
- Kamu görevi kapsamında gerçekleştirilen resmi uçak kullanımlarında elde edilen mil puanının ise 2007/3 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile Hazine ve Maliye Bakanlığı düzenlemeleri uyarınca, bu nitelikteki kazanımların kurum ve kuruluşlar tarafından iktisap edilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, kamuya aktarılması ve sonraki aşamada değerlendirilmesi gerekmektedir.
- Sayıştay Genel Kurulu'nun 15.07.1958 tarih ve 242071 sayılı Kararı uyarınca, yabancı memleketlere daimi veya geçici görev ile gönderilenler ile yurda dönenler için gerekli vapur veya uçak biletlerinin doğrudan doğruya dairelerince satın alınması halinde, bedellerinin faturasını müsteniden bütçeden ödenmesinde mahzur yoktur denilmek suretiyle, görevlendirmelerde seyahata ait biletin idareler tarafından satın alınmasına olanak sağlanmaktadır. Bu kapsamda birçok idare tarafından acenteler ile bilet temin sürecine ait sözleşmeler imzalanmaktadır. Bu şekilde hareket tarzı indirimli bilet sağlanmasının yanında, zaman tasarrufu, mil puanlarının takibi vb. açıdan da kurumlara fayda sağlamaktadır. Ayrıca, 30 Seri No'lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği uyarınca, hakediş ödemesinde, personele göre ilgili acenteye/şirkete daha fazla (uygulanacak oranın farklı olması sebebiyle) tutarda damga vergisinin idarece kesilmesi suretiyle, bu işlemde ilave kamu yararı da söz konusu olabilmektedir.

- Uçak seyahatine ait sigorta bedeli ve koltuk seçimi gibi ödemelerin de resmi olarak ödenmeyeceğini, çünkü söz konusu giderlerin seyahate ait bir zorunluluk arz etmeyip, ilgilinin tercihinine bağlı olarak oluşan bir gider niteliğinde olduğunu söyleyebiliriz. Aynı şekilde, uçak bileti içinde yer alan CIP (Özel Yolcu Salonu) hizmet bedelinin de ihtiyari bir nitelik taşıması ve yolcunun konforunu artırmaya dönük olması sebebiyle, karşılanması mümkün değildir. Bu itibarla, bilet bedellerine eklenen ilgilinin konforuna yönelik bu tür giderlerin harcırah kapsamında ödenmesinin mümkün olmadığını genel olarak ifade edebiliriz.
- Uçak biletine ait hususları da içeren Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "Yolluklara ilişkin diğer hükümler" başlığını taşıyan 27'nci maddesinin (b) fıkrasında, uçakla yapılan seyahatlerde yolcu biletinin ödeme belgesine bağlanması gerektiği belirtilmiştir. Konuyla ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen görüş yazılarında da; eklenmesi gereken biletin bedelinin Türk Hava Yolları tarafından belirlenen miktar kadar olması gerektiği, başka bir ifade ile bu miktarın üzerinde olan ve her ne ad altında olursa olsun biletin üzerinde yer alan diğer nitelikteki ödemelerin bu miktarı aşması halinde karşılanmasının mümkün bulunmadığı, dolayısıyla, bedeli ilgili tarafından ödenen ve "Tavsiye Edilen Bilet Satış Komisyonu" veya "Biletleme Servis Ücreti" olarak yer alan tutarın, bilet tutarına eklenmesi halinde bu tutarın Türk Hava Yolları tarafından belirlenen miktarı aşmaması halinde, biletleme servisi olarak yer alan "Tavsiye Edilen Bilet Satış Komisyonu" veya "Biletleme Servis Ücreti" ve benzeri ödemelerin ödenmesi mümkün bulunduğu, ancak bilet bedelinin Türk Hava Yolları tarafından belirlenen miktarı aşması halinde ise bu tür komisyon ve servis ücretlerinin ödenmesinin mümkün bulunmadığı hususlarına yer verilmiştir.

Beyan sürecinde hangi belgelerin gerekli olduğu ise Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ile anılan Yönetmelik uyarınca hazırlanan 2007/1 sayılı Genel Tebliğ'de açık bir şekilde ortaya konulmuştur. Bu kapsamda, *Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin; "Yolluklara ilişkin diğer hükümler" başlıklı 27'nci "Yolluklarla ilgili giderlerin ödenmesinde;*

- a) *Takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının zorunlu olduğu hallerde, yetkili makamdan alınacak onayın veya raporun,*
- b) *Uçakla yapılan seyahatlerde yolcu biletinin; biletleme kayıtlı gidiş-dönüşten birisinin kullanılmaması nedeniyle biletin iadesi gerektiği takdirde gerçekleşen seyahat ücretini gösteren belgenin; yabancı heyet ve temsilcilerin ülkelerine dönüşlerinde uçak biletlerinin kendilerine verilmesi halinde ise söz konusu giderlerin tutarı ile kurumca karşılandığını belirten ve ilgili birim yetkilisince imzalanan belgenin,*
- c) *Taksi ile yapılan seyahatlerde (belediye hudutları dahilindeki taksi ücretleri hariç) fatura veya perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişinin,*
- h) *Geçici görevle başka bir yere görevlendirilip, sonradan görevlendirilmelerinden vazgeçilenlerin alınmış olan bilet ücretlerinin ödenmesinde, buna ilişkin yazı ile taşıt biletlerinin,*

ödeme belgesine bağlanması gerekir."

Hususları yer almaktadır.

Görüldüğü üzere, geçici görevle başka bir yere görevlendirilip, sonradan görevlendirilmelerinden vazgeçilenlerin alınmış olan bilet ücretlerinin ödenmesinde, buna ilişkin yazı ile taşıt biletlerinin bulunması gerekmektedir.

Diğer taraftan, bu tür harcamalarda beyan esas olmakla birlikte, memurların gerçek tutarları beyan edeceği de varsayılmaktadır. Ancak gerçeğe aykırı beyanların idarelerce ya da denetim elemanlarınca tespiti de her zaman için mümkündür. Böyle bir durumun varlığı halinde, Harcırah Kanunu'nun 60'ncı maddesinde yer alan "Hilafı Hakikat Beyanname Verenler" hükmüne uygun olarak ilgili personel hakkında bu kapsamda yaptırım uygulanması her zaman söz konusu olabilmektedir.

Harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde doldurulması durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiğini dikkate alarak, beyanda bulunulması uygun olacaktır. Bu itibarla, Onay çerçevesinde gerçekte hangi ulaşım aracı ile seyahat yapılmışsa bahse konu nakil vasıtasının beyan edilmesi gerekmektedir. Aynı şekilde, diğer giderler kapsamına ödenmemesi gereken bir giderin de beyan edilmemesi gerekliliği açıktır.

24. Harcırâh ödenmesinde ilgilinin hangi aylık tutarının esas alınması gerekmektedir?

Özet; 6245 sayılı Yasa'nın 7'nci maddesi uyarınca, harcırâhın verilmesinde memurun fiilen almakta olduğu aylık derecesinin esas alınması gerekmektedir. Nitekim anılan Kanunun Ek 1 maddesinde yer aldığı üzere, Kanunda, "kadro derecesi" veya "kadro aylık dereceleri" olarak geçen ibarelerin, 7'nci maddesinde yer alan esaslar çerçevesinde uygulanacağıının öngörülmesi suretiyle, harcırâh verilmesinde memurun fiilen aldığı aylık derecesinin dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir. Kanunun 7'nci maddesi uyarınca, bu ilkenin iki istisnasını bulunmaktadır. Bahse konu kanun maddesinde yer verildiği üzere, bunlardan ilki, kurumların 1-4 derecelerdeki kadrolarından bulunanlardan kazanılmış hak aylık derecesi daha düşük olanların işgal etmekte oldukları (atama yapılan 1-4 dereceli kadrolar için) kadronun esas alınması kuralıdır. Diğerisi ise, maddenin son fıkrasında yer alan düzenleme uyarınca, terfi suretiyle yapılan atamalara ait olup, harcırâh verilmesini gerektiren olay sırasında, yeni atandıkları derecenin henüz aylığını almamış olsalar bile ilgili personele terfi ettikleri derece üzerinden harcırâh verilmesini öngören yasal düzenlemedir.

6245 sayılı Kanun'un "Harcırâh hesabında esas tutulacak aylıklar" başlıklı 7'nci maddesi;

"Harcırâhın verilmesinde memurun fiilen almakta olduğu aylık (Kurumların 1-4'ncü derecelerdeki kadrolarında bulunanlardan kazanılmış hak aylık dereceleri daha düşük olanların işgal etmekte oldukları kadro) derecesi esas alınır.

Hizmetlilerin harcırâhı, aldıkları aylık ücret veya ödeneklerine; gündelik ile çalışanların harcırâhı da gündeliklerinin 30 katına en yakın memur aylık tutarı üzerinden hesaplanır. Şu kadar ki (Ödenek mukabili çalışanlar hariç) bunların harcırâhları hiçbir suretle 4'üncü derecedeki memurlara verilen miktarı geçemez.

Terfi suretiyle atananların harcırâhı, terfi ettikleri aylık derecesi üzerinden ödenir."

Hükmüne amirdir.

Yukarıda yer verilen 6245 sayılı Harcırâh Kanunu'nun 7'nci maddesi uyarınca harcırâh ödenmesinde, ilgili personelin fiilen aylık almakta olduğu derecenin esas alınması gerektiği hükme bağlamıştır. Zira 2562 sayılı Yasa ile yapılan düzenleme ile kadro aylığı uygulamasından vazgeçilmiş ve bu uygulama yerine harcırâh hesabında memurun fiilen aylık almakta olduğu derecesinin esas alınması öngörülmüştür.

Hizmetlilerin harcırâhı ise, aldıkları aylık ücret veya ödeneklerine; gündelik ile çalışanların harcırâhı da gündeliklerinin 30 katına kıyas yoluyla en yakın memur aylık tutarı üzerinden hesaplanmakla birlikte, ödenek mukabili çalışanlar hariç (belediye başkanı gibi) hizmetlilere ödenecek harcırâh miktarının 4'üncü derecedeki memurlara verilen miktarları aşmayacağı maddede belirtilmiştir. Dolayısıyla bunlara, 1-3 dereceli memurlar için öngörülen harcırâhın ödenmemesi gerekmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre aylık ifadesi, anılan Kanununun 147'nci maddesi uyarınca, memurlara hizmetlerinin karşılığında, kadroya dayanılarak ay itibarıyla ödenen paraya karşılık gelmektedir. Söz konusu Kanunda, kadro derecesi, görev aylığı derecesi, kazanılmış hak aylığı derecesi gibi ifadelerle yer verilmekle birlikte, 6245 sayılı Kanun kapsamına giren personel için, memurun fiilen aldığı aylık derecesi ne ise bu derece üzerinden harcırah hesaplamalarının yapılması gerekmektedir.

Nitekim 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun Ek 1 maddesi "Bu Kanunda, "kadro derecesi" veya "kadro aylık dereceleri" olarak geçen ibareler, 7'nci maddenin birinci fıkrasında yer alan esaslar çerçevesinde uygulanır." şeklinde hükme bağlanmak suretiyle bu hususa açıklık getirilmiştir.

Konuyla bağlantılı olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanan 18 Seri No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği'nde de bu hususta açıklamalara yer verilmiş ve yukarıda yer verilen hususlara dikkat çekilmiştir. Dolayısıyla, Bütçe Kanunu eki (H) cetvelinde göstergelere ait kadrolar ile aylık/kadro derecesi ibareleri ve karşı sütunda da gündelik tutarları yer alsa da anılan cetvelde yer alan söz konusu ifadelerin fiilen aylık alınan derecesi şeklinde yorumlanması gerekmektedir.

Harcırahın verilmesinde esas alınacak derece, memurun fiilen almakta olduğu aylık derecesine ait olduğuna yönelik yukarıda yer verilen Kanun maddesinin iki istisnası bulunmakta olup, söz konusu maddede yer aldığı üzere, bunlardan ilki 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 68'nci maddesinin (B) bendi hükmü çerçevesinde yapılan atamalar olup, bu kapsamda kurumların 1-4'üncü derecedeki kadrolarına atanmış olanların, kazanılmış hak aylık dereceleri kadro derecelerinden daha düşük olsa bile bunların kadro derecelerinin esas alınması gerekmektedir. Ancak 199 sayılı KHK ile yapılan değişiklikle bu şekilde atanalara da kadro dereceleri üzerinden aylık ödendiği için, yapılan bu düzenleme maddenin esasına yönelik bir değişiklik olmadığını ve hatta söz konusu istisnai hükmünün uygulanmasına da gerek kalmadığı söylenebilir.

Diğer bir istisnai durum ise, maddenin son fıkrasında yer almakta olup, bu düzenleme uyarınca, terfi suretiyle yapılan atamalara ait olup, harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında, yeni atandıkları derecenin henüz aylığını almamış olsalar bile ilgili personele terfi ettikleri derece üzerinden harcırah verilmesi gerektiği madde metninde yer almaktadır. Hazine ve Maliye Bakanlığınca da yukarıda yer verilen açıklamalar doğrultusunda görüşler verildiği anlaşılmıştır.

Açıklandığı üzere, 6245 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinin birinci fıkrasında, harcırahın verilmesinde memurun fiilen almakta olduğu aylık derecelerinin esas alınacağı genel kural olarak hükme bağlanmış, aynı maddenin son fıkrasında ise, terfi suretiyle atananların harcırahının, terfi ettikleri aylık derecesi üzerinden ödeneceği belirtilerek söz konusu genel kurala bir istisna getirilmiştir. Kazanılmış hak aylık derecesi yükseltilenlere, yeni aylıklarına müstahak buldukları tarihten itibaren bu dereceler dikkate alınmak suretiyle harcırah ödenmesi gerekmektedir. Bu nedenle, harcırahın, sadece terfi suretiyle atamalarda terfi edilen aylık derece üzerinden, bunun dışındaki durumlarda ise fiilen alınmakta olunan aylık dereceler üzerinden hesaplanması gerekmektedir. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın kamu idarelerine yönelik açıklayıcı görüş yazılarında da konunun genel olarak bu şekilde ifade edildiği görülmüştür.

Bu bağlamda, vekâleten yapılan görevlendirmelerde de vekâlet edilen görev üzerinden gündelik hesaplanmasına imkân bulunmadığı değerlendirilmektedir. Aynı şekilde, tedviren görevlendirme durumlarında da fiilen aldıkları aylık derecesine göre harcırah ödenmesi gerekmekte olup, tedviren yürütülen görev üzerinden harcırah verilmesi hukuken mümkün değildir.

Nitekim konuyla bağlantılı olarak Sayıştay 5'inci Dairesince verilen 18.11.2003 tarihli, 10471 sayılı Kararda da; 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 7'nci maddesinde yer alan, "Harcırahın verilmesinde memurun fiilen almakta olduğu aylık (Kurumların 1-4'üncü derecelerdeki kadrolarında bulunanlardan kazanılmış hak aylık dereceleri daha düşük olanların işgal etmekte oldukları kadro) derecesi esas alınır." hükmü uyarınca; Vali yardımcılığı kadrosuna vekâlet eden kaymakamın harcırahının, kendi kadro derecesine göre hesaplanması gerekirken vali yardımcılığı kadro derecesine göre hesaplanması sonucu fazla ödenen tutarın sorumlulara ödettilmesine karar verildiği görülmüştür.

24.1. Hizmetlilerin harcırahı

6245 sayılı Yasa'nın yukarıda yer verilen 7'nci maddesi;

"... Hizmetlilerin harcırahı, aldıkları aylık ücret veya ödeneklerine; gündelik ile çalışanların harcırahı da gündeliklerinin 30 katına en yakın memur aylık tutarı üzerinden hesaplanır. Şu kadar ki (Ödenek mukabili çalışanlar hariç) bunların harcırahları hiçbir suretle 4'üncü derecedeki memurlara verilen miktarı geçemez.." hükmüne amirdir.

Anılan Kanunun 3'üncü maddesinde de, *Hizmetli*: "Personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personeli, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlarla kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işçilerini ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimseler," olarak tanımlanmıştır.

Buna göre, hizmetli tanımı içerisinde yer alan, personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personele, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlara, bu Kanuna tabi kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işçilerine ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimselere, aldıkları aylık ücret veya ödeneklerine; gündelik ile çalışanların harcırahı da gündeliklerinin 30 katına en yakın memur aylık tutarı dikkate alınarak gündelik hesaplanması gerekmektedir.

Bu hesaplamada memur aylık tutarı dikkate alınırken, ek göstergenin de dikkate alınması gerekmektedir. Ancak, bu hesaplama sonucunda bulunacak gündelik miktarı 4'üncü derecenin üzerinde bulunanlara ödenecek miktarı geçemeyecektir. Dolayısıyla, yardımcı hizmetler sınıfında bulunanlara, bu Kanuna tabi kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işçilerine ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimselere 4'üncü derecenin üzerinde bulunanlar için belirlenen gündelik miktarlarının ödenmesi mümkün bulunmamaktadır.

Yasa maddesinde yer aldığı üzere, ödenek mukabili çalışanlara ödenecek harcırahta herhangi bir sınırlama yapılmamışken bu kapsama girmeyen diğer hizmetliler için Bütçe Kanunları ile saptanmış olan gündeliklerin 30 katı sınırı bulunmaktadır. Dolayısıyla, ödenek mukabili çalışanlar ilk dört derece için öngörülen harcırah ödenebilecektir. Örneğin, belediye başkanları ödenek mukabili çalışmaları

nedeniyle, Harcırah Kanunu'nun 7'inci maddesi gereğince, kendilerine en fazla 1-4 dereceli kadrolar için belirlenen gündeliklerin ödenmesi mümkündür.

Ancak, Bütçe Kanunları eki (H) cetveli uyarınca, gündelikler ek göstergeye ve dereceye göre farklı tutarlarda belirlenmiş olup, 1-4 dereceli memurlar için aynı gündelik belirlenmiştir. Dolayısıyla, “Şu kadar ki (Ödenek mukabili çalışanlar hariç) bunların harcırahları hiçbir suretle 4'üncü derecedeki memurlara verilen miktarı geçemez..” yasa hükmü ışığında, hizmetlilerden emsali 4'üncü dereceli memur olanlara 1-4 dereceli memurlar için belirlenen gündeliklerin ödenebilmesi bu bağlamda mümkündür.

Sayıştay Genel Kurulu'nun 04.1.1954 tarihli Kararı'nda ise; “6245 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinin c fıkrasında “gündelik mukabili çalışanlar” ibaresinin kullanılmasından, iş saati hesabıyla çalışan işçilerin de kastedildiği anlaşılmış olmakla, bunların geçici görevle ahar mahalle gönderilmesi halinde 7'inci maddedeki tahdit göz önünde bulundurulmak suretiyle kendilerine (1 iş saati x 8 x 30) üzerinden harcırah ödenebileceğinin uygun görüldüğü hususu yer almaktadır.

Konuyla bağlantılı olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca 13.06.2018 tarihinde verilen bir görüş yazısında da; personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamında firmada çalışmakta iken 375 sayılı KHK'ye eklenen 23'üncü madde uyarınca sürekli işçi kadrolarına atanan personelin memuriyet mahalli dışında başka bir yere geçici görevle gönderilmeleri halinde, kendilerine geçici görev yolluğu ödenmesine imkân bulunduğu ifade edilmiştir.

Harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde doldurulması durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiğini dikkate alarak, beyanda bulunulması gerekmektedir. Bu itibarla, sistemde gündelik miktarlarının otomatik geldiği dikkate alınarak, görevlendirilen personele ait özlük bilgilerinin programa doğru girilmesi önem arz etmektedir. Şayet bilgiler hatalı girilmiş ise, buna bağlı olarak harcırah bildiriminin de yanlış hesaplanması söz konusu olabilmektedir.

25. Vekâleten görevlendirilen personelin harcırâhı hangi görev/gösterge üzerinden ödenir?

Özet; 6245 sayılı Harcırâh Kanunu'nun 14'üncü maddesinde, kurumlara ait bir vazifenin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere geçici görev yolluğu olarak yol gideri ve gündelik verileceğinin ifade edilmesi nedeniyle, geçici bir görevin yerine getirilmesi amacıyla vekâleten atama yapılmış olması halinde, 6245 sayılı Kanun'un 42'nci maddesindeki sınırlamalar da dikkate alınarak geçici görev yolluğu ödenmesi gerekmektedir. Ancak, 6245 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinin birinci fıkrasında, harcırâhın verilmesinde memurun fiilen almakta olduğu aylık derecelerinin esas alınacağına genel kural olarak hükme bağlanması nedeniyle, vekâleten yapılan görevlendirmelerde, vekâlet edilen görev üzerinden gündelik hesaplanmasına imkân bulunmadığı değerlendirilmektedir.

25.1. Vekâlet nedeniyle görevlendirmelerde gündelik

Vekâlet; en genel şekliyle bir kimsenin görevinin diğer bir kişi tarafından üstlenilmesi olup, asil görevlinin iş başında olmadığı bazı durumlarda, kamu hizmetlerinde aksama yaşanmaması için bu kadroya tanınan yetkileri kullanmak üzere başka bir kişinin bu kadro için görevlendirilmesi gerekebilir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 86'ncı maddesinde, Kanunda sayılan istisnalar dışında boş kadrolara ait görevlerin lüzum görüldüğü takdirde memurlara ücretsiz olarak vekâleten gördürülebileceği, memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabileceği, bu ayrılmalar dolayısıyla aynı kurumdan atanan vekil memurlara vekâlet görevinin 3 aydan fazla devam eden süresi için, kurum dışından atananlara da göreve başladıkları tarihten itibaren vekâlet aylığı ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanununun 175'inci maddesinde, buldukları yerden başka bir yerdeki bir göreve vekâlet suretiyle atananlara, Harcırâh Kanunu'nun geçici görevle başka yere gönderilenlere ilişkin hükümlerinin uygulanacağı; 6245 sayılı Harcırâh Kanunu'nun 14'üncü maddesinde ise, kurumlara ait bir vazifenin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere geçici görev yolluğu olarak yol gideri ve gündelik verileceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, söz konusu 14'üncü maddenin 1'inci fıkrasının 3'üncü bendinde, “..Memuriyet merkezlerinin bulunduğu mahal dışındaki bir vazifeye vekâleten gönderilenlere...” de geçici görev harcırâhı verileceği sayılmıştır.

Ancak, anılan Kanunlarda, vekâleten görevlendirmelerde Harcırâh Kanunu'nun geçici görevlendirmelere ilişkin hükümlerinin uygulanacağı düzenlenmişse de Harcırâh Kanunu'nda vekâleten görevlendirmelere ilişkin özel bir düzenlemeye yer verilmediği gibi, geçici görevle başka yerde bulunurken bulunduğu yerden başka bir mahalle gönderilenlere aynı gün için birden fazla gündelik ödeneceğine dair herhangi bir hüküm de bulunmamaktadır.

Dolayısıyla, Harcırah Kanunu uyarınca ilgililere geçici görev yolluğu olarak yol gideri ve gündelik, ilgililerin başka yerde hizmet görmelerinden doğan gerçek giderlerinin karşılanması amacıyla ödenmekte olup, aynı kişiye aynı gün için birden fazla gündelik ödenmesinin mümkün olmayacağı değerlendirilmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 14'üncü maddesinde de, kurumlara ait bir vazifenin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere geçici görev yolluğu olarak yol gideri ve gündelik verileceğinin ifade edilmesi nedeniyle, geçici bir görevin yerine getirilmesi amacıyla vekâleten atama yapılmış olması halinde, 6245 sayılı Kanunun 42'nci maddesindeki sınırlamalar da dikkate alınarak geçici görev yolluğu ödenmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda, kurumlara ait bir vazifenin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere ve memuriyet mahalli dışına vekâleten gönderilenlere 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 14 ve 42'nci maddeleri dikkate alınarak geçici görev yolluğu ödenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, 6245 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinin birinci fıkrasında, harcırahın verilmesinde memurun fiilen almakta olduğu aylık derecelerinin esas alınacağı genel kural olarak hükme bağlanmış, aynı maddenin son fıkrasında ise, terfi suretiyle atananların harcırahının, terfi ettikleri aylık derecesi üzerinden ödeneceği belirtilerek söz konusu genel kurala bir istisna getirildiği anlaşılmaktadır. Bu itibarla, harcırahın, sadece terfi suretiyle atamalarda terfi edilen aylık derece üzerinden, bunun dışındaki durumlarda ise fiilen alınmakta olunan aylık dereceler üzerinden hesaplanması gerekmektedir. Dolayısıyla, vekâleten yapılan görevlendirmelerde, vekâlet edilen görev üzerinden gündelik hesaplanmasına imkân bulunmadığı değerlendirilmektedir.

25.2. Uzun süreli vekâleten görevlendirilenlere sürekli görev yolluğu ödenmesi

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 175'inci maddesinde, buldukları yerden başka bir yerdeki bir göreve vekâlet suretiyle atananlara, Harcırah Kanunu'nun geçici görevle başka yere gönderilenlere ilişkin hükümlerinin uygulanacağı; 6245 sayılı Harcırah Kanununun 14'üncü maddesinde ise, kurumlara ait bir vazifenin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilenler ile maddenin üçüncü fıkrasında memuriyet merkezlerinin bulunduğu mahal dışındaki bir göreve vekâleten gönderilenlere geçici görev yolluğu olarak yol gideri ve gündelik verileceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 42'nci maddesinin (a) bendinde de, geçici bir görevle yurt içinde başka bir yere gönderilenlere verilecek gündeliklerin görev mahalline varış tarihinden itibaren, ilk 90 gün için tam, takibeden 90 gün için 2/3 oranında ödeneceği, yurt içinde bir yıllık dönem zarfında aynı yerde, aynı iş için ve aynı şahsa 180 günden fazla gündelik verilmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Buna göre, geçici olarak memuriyet mahalli dışına usulüne uygun olarak yapılacak vekâleten görevlendirmelerde, 6245 sayılı Kanun'un 42'nci maddesinde belirtilen süreler de dikkate alınarak geçici görev yolluğu ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, geçici görev yolluğu memur veya hizmetlinin bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak başka bir yere gönderilmesi nedeniyle, asli görev yerinde yapmak zorunda olmadığı taşıt giderleri, yeme ve yatma ücretleri gibi bir takım zorunlu giderlere karşılık verilmektedir.

Dolayısıyla, daimi nitelikteki görevlerin süresi belirsiz vekâleten görevlendirmeler ile yürütülmesinin, 6245 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde düzenlenmiş olan geçici görevlendirme ile doğrudan bir ilgisi bulunmaması gerekçesiyle, bu şekilde görevlendirilenlerin de sürekli görev yolluğu ödenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Nitekim 6245 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin (6) numaralı bendinde de, asilin gelişine kadar geçici olarak gönderilmiş olmayıp da vekâlet namı altında asaleten gönderilen ve vekâlet müddeti belli olmayan memurlara sürekli görev yolluğu ödeneceği açıkça hükme bağlanmıştır.

25.3. Geçici görevlendirmeler açısından vekâlet uygulaması ödenen harcırahı nasıl etkiler?

Vekâlet; en genel şekliyle bir kimsenin görevinin diğer bir kişi tarafından üstlenilmesi olup, kamu hizmetlerinin sürekliliği ilkesi çerçevesinde Devlet faaliyetlerinin aksamaması için sürekli ya da geçici olarak boşalan kadrolara üçüncü kişilerin vekil olarak görevlendirilmesi (bir anlamda atanması) söz konusu olabilmektedir.

Vekâlet müessesesinin dayanağını ise, 657 sayılı Yasa'nın 86'ncı maddesi oluşturmakta olup, söz konusu maddede memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulanması veya görevden uzaklaştırmalar nedeniyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabileceği belirtilmek suretiyle, kamu hizmetinin gördürülmesi amacıyla ihdas edilmiş bulunan kadroların herhangi bir sebeple boşalması durumunda söz konusu hizmetlerin ifa edilebilmesi için vekâlet müessesesi öngörülmüştür. Böylelikle, vekâlet müessesesinin kamusal hizmetlerin sürekliliğinin bir parçası olarak görebiliriz.

6245 sayılı Yasanın 7'nci maddesine bakacak olursak, **“Harcırah hesabında esas tutulacak aylıklar”** başlıklı söz konusu maddenin; *“(Değişik: 11.12.1981 - 2562/4 md.) Harcırahın verilmesinde memurun fiilen almakta olduğu aylık (Kurumların 1 - 4'ncü derecelerdeki kadrolarında bulunanlardan kazanılmış hak aylık dereceleri daha düşük olanların işgal etmekte oldukları kadro derecesi esas alınır.*

Hizmetlilerin harcırahı, aldıkları aylık ücret veya ödeneklerine; gündelik ile çalışanların harcırahı da gündeliklerinin 30 katına en yakın memur aylık tutarı üzerinden hesaplanır. Şu kadar ki (Ödenek mukabili çalışanlar hariç) bunların harcırahları hiçbir suretle 4'ncü derecedeki memurlara verilen miktarı geçemez.

Terfi suretiyle atananların harcırahı, terfi ettikleri aylık derecesi üzerinden ödenir.”

şeklinde hükme bağlandığını görürüz.

Söz konusu Kanun maddesinde de açık bir şekilde görüldüğü üzere, yolluk hesaplamalarında memurun aylık almakta olduğu derecenin esas alınması gerekmektedir. Aşağıdaki örnekte ise, yurt dışı görevlendirmelerde vekâletin ödenen harcıraha etkisi ortaya konulmuştur.

25.3.1. Yurt dışı geçici görev açısından vekâlet-harcırah ilişkisine ait örnek hesaplama

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Yurt dışında verilecek gündeliklerin miktarı" başlıklı 34'üncü maddesi; *"Bu Kanun gereğince verilecek yurt dışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibariyle Cumhurbaşkanınca tayin olunur.*

... Geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir." şeklinde düzenlenmiştir.

Söz konusu Kanun maddesine istinaden hazırlanan "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar" ile "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar" 25/01/2020 tarih ve 31019 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Karar No:) 2062 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı yürürlüğe konulmuş olup, bu bağlamda, Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar'a (özetle) baktığımızda, Karar'ın;

"Madde 4- (1) Bu Karar hükümlerine göre yurt dışına veya sürekli görevle yurt dışında iken başka ülkelere geçici görevle gönderilenlere, Türkiye'den veya sürekli görevle buldukları ülkelerden her çıkışlarında, seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü için ödenecek gündelikler, ekli cetveldeki miktarların %50 artırılması suretiyle hesaplanır.

(2) Türkiye'den yurt dışına geçici görevle gönderilenlerden, seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü ile sınırlı olmak kaydıyla, yurt dışında yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere, faturada gösterilen günlük yatak ücretinin birinci fıkrada belirtildiği şekilde artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerinin %40'ına kadar olan miktar için bir ödeme yapılmaz, %40'mı aşması halinde ise aşan kısmın sadece %70'i ayrıca ödenir..."

şeklinde düzenlendiğini görmekteyiz.

Yukarıda yer verilen mevzuat düzenlemeleri ışığında gerekli hesaplamaları yapmazdan önce konunun anlaşılmasına katkı sağlamak bakımından Karar eki cetveli bazı ülkeleri kapsayacak şekilde gösterebiliriz. Söz konusu Cetvele göre;

Yurtdışı Gündeliklerinin Hesaplanmasında Esas Alınacak Cetvel (CETVEL)

GÖREV UNVANI / KADRO DERECESESİ	T.B.M.M. Başkanı, Cumhurbaşkan Yardımcıları	Anayasa Mahkemesi Başkanı, Bakanlar, Genelkurmay Başkanı, Milletvekilleri, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı, T.B.M.M. Genel Sekreteri, Orgeneral ve Oramirailer Yargıtay, Danıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Sayıştay Başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Bakan Yardımcıları.	Yükseköğretim Kurulu Başkanı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Düzenleyici ve Denetleyici Kurul ve Kurum Başkanları, Korgeneral ve Koramiraller, Cumhurbaşkanlığına bağlı kurum ve kuruluşların başkanları, merkezde sürekli görevle bulunanlar dışındaki büyükelçiler, Askeri Temsil Heyeti Başkanı, Hükümeti temsilen kararname ile görevlendirilen heyet başkanları	Ek göstergesi 7000 ve daha yüksek olan kadrolarda bulunanlar	Ek göstergesi 5300 ile 7000'e kadar olan kadrolarda bulunanlar	Aylık/ kadro derecesi 1-4 olanlar	Aylık/ kadro derecesi 5-15 olanlar	Tedavi Amacıyla Gönderilen Erbaş ve Erler
A.B.D. (A.B.D. Doları)	220	182	146	124	117	110	93	46
Finlandiya (Euro)	179	148	119	100	95	90	74	38
İngiltere (Sterlin)	139	115	91	78	74	69	59	29
İsveç (İsveç Kronu)	1.637	1.359	1.085	919	867	819	687	341
Norveç (Norveç Kronu)	1.437	1.193	952	808	762	719	604	299
Portekiz (Euro)	186	155	124	105	99	93	78	39
Diğer AB Ülkeleri (Euro)	152	127	101	86	81	76	65	32
Diğer Ülkeler (A.B.D. Doları)	190	157	125	106	100	95	80	40

şeklinde belirlenmiştir.

Yukarıdaki tabloyu göz önünde bulundurarak, rakamsal hesaplamayı yapabiliriz. Örneğin, Genel Müdüre vekâlet eden daire başkanının yol dahil 10 gün süreyle Portekiz'e geçici görev kapsamında gittiğini, 10 gün konakladığını ve günlük 80 Euro konaklama gideri ödediğini veri olarak kabul edebiliriz. Bu durumda hesaplama nasıl olacaktır? Öncelikli olarak genel müdürün ek göstergesi 6400 olduğu için tablonun V no'lu sütununa ve bu sütunda gidilen ülkeye (Portekize) karşılık gelen

tutarın hesaplamada dikkate alınması gerekmekte olup, söz konusu tutar tablodan da görüleceği üzere 99 Euro'dur.

Söz konusu Kararda yer aldığı üzere, Türkiye'den yurt dışına geçici görevle gönderilenlerden, seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü ile sınırlı olmak kaydıyla, yurt dışında yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere, faturada gösterilen günlük yatak ücretinin belirtildiği şekilde artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerinin % 40'ına kadar olan miktar için bir ödeme yapılmaz. %40'ı aşması halinde ise aşan kısmın sadece % 70'i ayrıca ödenir. Ancak, yatacak yer temini için ödenecek günlük ilave miktar, artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerin ekli cetvelin;

- a) I-III No'lu sütunlarda gösterilen unvanlarda bulunanlar için % 100'ünden,
- b) IV-VII No'lu sütunlarda gösterilen kadrolarda bulunanlar için % 70'inden,

fazla olamayacağıın yapılacak hesaplamada dikkate alınması gerekir.

Bu bilgiler ışığında;

- a) Yolluk hesaplamamızı **Genel Müdür** ek göstergesi üzerinden yapacak olursak (ulaşıma ilişkin giderleri dikkate alınmadan);

Yurt dışı gündeliği: 99 Euro (Portekiz için), Konaklama gideri (otel): günlük 80 Euro (olduğunu varsayarsak)

Görevlendirme süresi: 10 gün

Artırımlı gündelik: $99 \text{ Euro} \times 1,5 = 148,5 \text{ Euro}$ (İlk on gün için %50 artırımlı)

Artırımlı gündeliğin %40'ı: $148,5 \text{ Euro} \times \%40 = 59,4 \text{ Euro}$

%40'ı aşan kısım: $80 \text{ Euro} - 59,4 \text{ Euro} = 20,6 \text{ Euro}$

İlk on gün için günlük konaklama giderinin, %50 artırımlı gündeliğin %40'ını aşması halinde aşan kısmın %70'i ödeneceğinden; $20,6 \text{ Euro} \times \%70 = 14,42 \text{ Euro}$

Görevlendirme süresi: 10 gün

Ödenecek konaklama gideri: $14,42 \text{ Euro} \times 10 = 144,20 \text{ Euro}$ olacaktır.

Dolayısıyla 10 gün için $148,5 \times 10 = 1485 \text{ Euro}$ yevmiye ve sonrasında ise, 144,2 Euro konaklama bedeli olmak üzere toplam 1.629,2 Euro ($1485 + 144,2$) ödeme yapılacaktır.

- b) **Daire Başkanı** (1.derece) ek göstergesi üzerinden hesaplamamızı yapacak olursak (ulaşıma ilişkin giderleri yine dikkate almadan);

Daire başkanının göstergesi 3600 olduğu için bu defa yurt dışı gündeliğin hesaplanmasında dikkate alınacak sütun VI no'lu sütun olacak ve söz konusu sütuna karşılık gelen değer ise 93 Euro'dur.

Yurt dışı gündeliği: 93 Euro (Portekiz için), Konaklama gideri (otel): günlük 80 Euro (olduğunu varsayarsak)

Görevlendirme süresi: 10 gün

Artırımlı gündelik: $93 \text{ Euro} \times 1,5 = 139,5 \text{ Euro}$ (İlk on gün için %50 artırımlı)

Artırımlı gündeliğin %40'ı: $139,5 \text{ Euro} \times \%40 = 55,8 \text{ Euro}$

%40 ı aşan kısım: $80 \text{ Euro} - 55,8 \text{ Euro} = 24,2 \text{ Euro}$

İlk on gün için günlük konaklama giderinin, %50 artırımlı gündeliğin %40'ını aşması halinde aşan kısmın %70'i ödeneceğinden; $24,2 \text{ Euro} \times \%70 = 16,94 \text{ Euro}$

Görevlendirme süresi: 10 gün

Ödenecek konaklama gideri: $16,94 \text{ Euro} \times 10 = 169,40 \text{ Euro}$ olacaktır.

Dolayısıyla 10 gün için $139,5 \times 10 = 1395 \text{ Euro}$ yevmiye ve $169,40 \text{ Euro}$ konaklama bedeli olmak üzere toplam $1.564,4 \text{ Euro}$ ($1395 + 169,40$) ödeme yapılacaktır.

Netice itibarıyla, hesaplamalarımızı Genel Müdür göstergesi üzerinden yaparsak $1629,20 \text{ Euro}$ yurt dışı harcırahı ödenirken, daire başkanı üzerinden yaparsak $1564,4 \text{ Euro}$ ödeme yapmamız söz konusudur. Diğer bir anlatımla, Genel Müdürlüğe vekâlet eden bir daire başkanının harcırahını genel müdür göstergesi üzerinden yaparsak örneğimize göre 10 gün için ($1.629,2 - 1564,4 = 64,8$) toplam $64,8 \text{ Euro}$ fazla ödeme söz konusu olacaktır.

Yukarıda yer verdiğimiz üzere vekâlet kadrosu ile fiili kadronun ayrı olması durumunda, fiilen aylık alınan kadronun esas alınması gerekmektedir. Bu hususta vermiş olduğumuz örnek ile de daire başkanının genel müdürlüğe vekâlet etmesi durumunda, genel müdür ek göstergesi üzerinde hesaplama yapılmasının hatalı ödemeye sebebiyet verdiği rakamlarla ortaya konulmaktadır. Ancak bu süreçte göz ardı edilmemesi gereken diğer bir husus ise, farklı göstergeleri sahip olmayanlar için herhangi bir rakamsal farkın söz konusu olmamasıdır. Örneğin; bir daire başkanının, genel müdür yardımcısına vekâlet etmesi durumunda her iki kadronun da göstergesi aynı (3600) olduğu için harcırah hesaplamalarında bir farklılık söz konusu olmayacaktır. Bunlarla birlikte, yukarıdaki örnekteki benzer durum yurt içi görevlendirmeler için de söz konusu olabilmektedir. Yani genel müdür yardımcısının yurt içi gündeliği ile genel müdürün yurt içi gündeliğinin farklı olması sebebiyle, genel müdüre vekâlet eden genel müdür yardımcısının genel müdüre ait gündeliği beyan etmesi durumunda hatalı ödeme söz konusu olacaktır.

Harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde doldurulması durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiğini dikkate alarak, beyanda bulunması gerekmektedir. Bu itibarla, görevlendirilen personele ait özlük bilgilerinin sisteme doğru girilmesi önem arz etmektedir. Şayet bilgiler hatalı girilmiş ise, buna bağlı olarak harcırah bildiriminin de yanlış hesaplanması söz konusu olabilecektir.

26. Tedviren görevlendirme durumunda harcırah ödenir mi?

Özet; 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 14'üncü maddesi uyarınca, memuriyet mahalli dışında tedviren görevlendirilenlere bu görevlendirmeden dolayı geçici görev yolluğu ödenmesi gerekmektedir. Ancak, konuyla bağlantılı çeşitli Sayıştay Kararlarında "tedvir" kurumu kabul edilmesine rağmen, "vekilin asilde aranan şartları taşımadığı durumlarda tedviren atama söz konusu olduğundan bu şekilde atanan memura zam ve tazminat farklarının da ödenmeyeceği" belirtilmiştir. Bu itibarla, tedviren memuriyet mahalli dışına görevlendirilenlere geçici görev yolluğu ödenirken, Danıştay başta olmak üzere çeşitli yargı kararlarına yansıdığı üzere, yasal dayanaktan yoksun olması nedeniyle, zam ve tazminat farklarının ödenmesi mümkün değildir.

Geçici görev yolluğu memur veya hizmetlinin bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak başka bir yere gönderilmesi nedeniyle, asli görev yerinde yapmak zorunda olmadığı taşıt giderleri, yeme ve yatma ücretleri gibi bir takım zorunlu giderlere karşılık verilmektedir. Bu çerçevede, geçici olarak memuriyet mahalli dışına usulüne uygun olarak yapılacak vekâleten görevlendirmelerde, 6245 sayılı Kanun'un 42'nci maddesinde belirtilen süreler de dikkate alınarak geçici görev yolluğu ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 175'inci maddesinde, "Buldukları yerden başka bir yerdeki bir göreve vekâlet suretiyle atanarlara, Harcırah Kanununun geçici görevle başka yere gönderilenlere ilişkin hükmü uygulanır." hükmü yer almaktadır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 14'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında ise, kurumlara ait bir vazifenin ifası maksadıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere geçici görev yolluğu olarak yol masrafı ve gündelik ödeneceği hükme bağlanmış olup, söz konusu hükme göre, buldukları il dışında başka bir ifadeyle memuriyet mahalli dışında tedviren görevlendirilenlere bu görevlendirmeden dolayı geçici görev yolluğu ödenmesi gerekmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu gereğince, asilde aranan şartlara sahip vekil memur bulunmadığı takdirde hizmetin aksamadan yürütülmesi bakımında herhangi şekilde boşalmış veya boş bulunan bir görevin öncelikle varsa yardımcılarını yoksa asilde aranan şartlara en yakın personel tarafından tedviren görülmesi mümkün olup, anılan Kanunun vekâlet ücreti ödenmesine ilişkin 175'inci maddesine göre ise tedvir dolayısıyla herhangi bir ödeme yapılması mümkün bulunmamaktadır.

Öte yandan, 99 Seri No'lu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği'nde ise; "bir görevin vekâleten yürütülmesi halinde görevin gerekleri ve niteliği değişmeyeceğinden bu görevi vekâleten yürütecek olanların asil memurda aranan şartlara sahip olması gerekmektedir. ... Asilde aranan şartlara sahip vekil memur bulunmadığı takdirde, hizmetin aksamadan yürütülebilmesi bakımından herhangi bir şekilde boşalmış veya boş bulunan bir görevin öncelikle varsa yardımcılarını, yoksa asilde aranan şartlara en yakın personel tarafından tedviren gördürülmesi mümkün görülmektedir. ... 657 sayılı Kanunun vekâlet ücreti ödenmesine ilişkin 175'inci maddesine göre, tedvir dolayısıyla herhangi bir ödeme yapılması mümkün bulunmamaktadır." denilerek konuya açıklık getirilmiştir.

Ayrıca, 99 Seri No'lu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği, vekâlet nedeniyle ödeme yapılmasını tamamen vekilin asilde aranan şartları taşıması kuralına bağlamıştır. Nitekim Sayıştay Başkanlığının 21/4/1996 tarihli ve 28141 sayılı Kararıyla “tedvir” kurumu kabul edilmiş ve “vekilin asilde aranan şartları taşımadığı durumlarda tedviren atama söz konusu olduğundan bu şekilde atanan memura zam ve tazminat farklarının da ödenmeyeceği” belirtilmiştir.

Bununla birlikte, her ne kadar tedviren memuriyet mahalli dışına görevlendirilenlere çeşitli yargı kararlarına yansıdığı üzere yasal dayanaktan yoksun olması nedeniyle, memura zam ve tazminat farklarının da ödenmesi mümkün olmamakla birlikte, bu durumda olanlara geçici görev yolluğu ödenmesi mümkündür.

Harcırar bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde doldurulması durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiğini dikkate alarak, beyanda bulunması gerekmektedir. Bu itibarla, görevlendirilen personele ait özlük bilgilerinin sisteme doğru girilmesi önem arz etmektedir.

27. Personel kusurundan kaynaklanmayan nedenlerden dolayı oluşan uçak tarife farklarına ait masrafların idarece ödenmesi mümkün müdür?

Özet; Harcırah kapsamı görevlendirmeler uyarınca, uçak saatlerinde yapılan değişiklikler nedeniyle oluşan tarife farkının görevlendirilen personelin kusurundan kaynaklanıp kaynaklanmadığı süreçte öncelikle değerlendirilmesi ve yapılacak değerlendirme sonucunda, kişilerin kusurlu olmadığı kanaatine varılması durumunda, uçak biletinin veya tarife farklarının idarece ödenmesi mümkündür. Ancak idarece yapılan değerlendirme sonucunda, tarife değişikliği veya uçak bileti iptali gibi işlemler nedeniyle idareye masraf çıkması ve bu süreçte personelin de kusurlu olduğunun tespiti halinde ise, bu kapsamda yapılan söz konusu ödemelerin ilgililere rücu edilmesi söz konusu olabilmektedir.

6245 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinde, harcırahın, Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan yol ve taşıt araçları üzerinden verileceği, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan bu yolda hem muayyen, hem gayri muayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise, harcırahın hesabında muayyen tarifeli taşıtın esas alınacağı, takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması halinde, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulünün ita amiri durumunda olan kimsenin veya mahallin en büyük askeri ve mülki amirinin önceden verilmiş yazılı bir emrinin bulunmasına bağlı olduğu hükme bağlanmıştır.

Bu çerçevede, 6245 sayılı Kanun'un 27'nci maddesine bağlı (1) sayılı cetvel ile mezkûr Kanunun 6'ncı maddesi hükümleri de dikkate alınmak suretiyle, uçakla seyahat yapılabilmesi mümkün bulunmaktadır.

Hareket ve varış saatleri belli ve seferleri düzenli olmakla birlikte uçaklar Harcırah Kanunu açısından yurt içi görevlendirmeler açısından muayyen tarifeli araçlar kapsamında değerlendirilmemiştir. Buna karşın yurt dışı görevlendirmelerde uçak muayyen tarifeli araçlar kapsamındadır.

Harcırah Kanunu'nun "Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye)" başlıklı 14'üncü maddesinde de; Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen yasal düzenlemeler çerçevesinde, geçici görev yolluğu memur veya hizmetlinin bir görevin yapılması amacıyla "geçici" olarak başka bir yere gönderilmesi nedeniyle, asli görev yerinde yapmak zorunda olmadığı taşıt giderleri, yeme ve yatma ücretleri gibi bazı zorunlu giderlere karşılık verildiğini ifade edebiliriz.

Diğer taraftan, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 26'ncı maddesinin 1'inci fıkrasında, daimi veya muvakkat vazife ile bir tarafa izamları takarrür ettikten sonra gönderilmelerinden sarfınazar edilenlerin harcırah almamış ve hareket etmemiş buldukları takdirde kendilerine bir şey verilmeyeceği, 3'üncü fıkrasında da, harcırahlarına mahsuben para ödenmiş olup da muvakkat vazife ile bir tarafa gönderilmelerinden sarfınazar edilmiş olanlara, yalnız peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan bilet ücretlerinin ödeneceği belirtilmiş bulunmaktadır.

31.12.2005 tarihli ve 26040 sayılı 3'üncü mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Merkezî Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "Yolluklara ilişkin diğer hükümler" başlıklı 27'nci maddesi ise; "Yolluklarla ilgili giderlerin ödenmesinde;

..b) Uçakla yapılan seyahatlerde yolcu biletinin; bilette kayıtlı gidiş-dönüşten birisinin kullanılmasından dolayı biletin iadesi gerektiği takdirde gerçekleşen seyahat ücretini gösteren belgenin; yabancı heyet ve temsilcilerin ülkelerine dönüşlerinde uçak biletlerinin kendilerine verilmesi halinde ise söz konusu giderlerin tutarı ile kurumca karşılandığını belirten ve ilgili birim yetkilisince imzalanan belgenin,

h) Geçici görevle başka bir yere görevlendirilip, sonradan görevlendirilmelerinden vazgeçilenlerin alınmış olan bilet ücretlerinin ödenmesinde, buna ilişkin yazı ile taşıt biletlerinin,

ödeme belgesine bağlanması gerekir."

Şeklinde düzenlenmiştir.

Dolayısıyla, gerek yurt içi gerekse yurt dışı geçici görevlendirmelerde, personelin kendi kusurundan kaynaklanmayan nedenlerden dolayı oluşan uçak tarife farklarına ait masrafların ödenmesi genel olarak mümkündür.

Ancak, yukarıda yer verilen Merkezî Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin söz konusu 27'nci maddesi uyarınca, bahse konu durumlar için uçakla yapılan seyahatlerde yolcu biletinin ödeme belgesine bağlanması gerekmektedir.

Bu hususlara ilave olarak, harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde yürütülmesi durumunda ise, yukarıda açıklanan hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiği dikkate alınarak, beyanda bulunulmasının uygun olacağını ifade edebiliriz.

28. Harcırah Kanunu uyarınca kamu görevlisinin aile fertlerine geçici ve sürekli görevlendirmeler/atamalar kapsamında hangi unsurlar ödenmektedir?

Özet; 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 4'üncü maddesinde, harcırah verilecek kimseler arasında memurun aile fertleri de sayılmış olup, Kanunun 3'üncü maddesinde ise Aile fertleri; "memur ve hizmetlinin harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve füruu ve erkek ve kız kardeşleri" olarak tanımlanmıştır. Bu bağlamda, anılan yasa maddesi ışığında, memur ve hizmetli tarafından yardım edilmediği takdirde kendi geçimini sağlayamayan veya gelirleri bulunsa bile dahi tam olarak geçinmelerine yetmeyen usul ve füruu ile erkek ve kız kardeşleri de aile ferdi sayılarak bunlar içinde koşulların oluşması durumunda harcırah ödenmesinin mümkün olduğunu ifade edebiliriz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamına giren idarelerde görev yapan personele yaptığı giderlere karşılık olarak çeşitli kriterler ışığında harcırah verilmekte olup, yapılan bu harcırah ödemelerinde sadece ilgili personel yararlanmamakta, duruma göre, ilgili personelin eşi, çocuk ve hatta bakmakla yükümlü bulunduğu diğer yakınları da belli durumlarda yararlanmaktadır.

Harcırah Kanunu'nun 9'uncu maddesinde naklen veya tahvilen başka bir mahalle gönderilenlere, bu tayinleri sırasında başka bir mahalde bulunsalar dahi, eski memuriyet mahallerinden yeni memuriyet mahalline kadar sürekli görev yolluğu verileceği, 10'uncu maddesinde de yurt içindeki sürekli bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere yol gideri, gündelik, aile gideri ve yer değiştirme giderinin birlikte verileceği hükme bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre, sürekli görev yolluğu bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere, eski memuriyet mahallinden yeni görev mahallerine kadar kendilerine ve aynı zamanda aile fertlerine ait ev eşyalarının taşıma masraflarına ve diğer zorunlu giderlerine karşılık verilmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 4'üncü maddesinde ise, harcırah verilecek kimseler arasında memurun aile fertlerinin de sayıldığını görmekteyiz. Bu noktadan hareketle, başta eş olmak üzere, aile fertlerinin durumu aşağıda ayrı ayrı ortaya konulmaktadır.

28.1. Harcırah ödemelerinde eşin durumu

Harcırah Kanunu'nun 3'üncü maddesinde Aile fertleri; "memur ve hizmetlinin harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve füruu ve erkek ve kız kardeşleri" olarak tanımlanmıştır. Mevcut yasal düzenlemelere göre, "Usul" deyimini, bir kimsenin ana ve babası ile her dereceden büyükanne ve büyükbabalarını kapsayan anlamda kullanılmaktadır. "Füruu" deyimini ise, çocuklar, torunlar ve onların çocuklarını ifade etmektedir.

Buna göre, aile fertlerinden olup da memur veya hizmetli tarafından bakılmadığı takdirde zarurete düşecekler, söz konusu Kanuna göre harcırah ödenmesi öngörülmektedir. Ayrıca hangi hallerde

bakmakla yükümlü olunacağı konusunda aynı Kanunda bir açıklık bulunmamakla birlikte, memur ve hizmetlilerin, adet ve gelenekler gereği kendileri tarafından bakılmaması halinde zarurete düşecek olanları bakmakla yükümlü kapsamında sayabiliriz.

Öncelikle kamu görevlisine eşli iştirak halinde harcırâh ödemesi hususunu değerlendirecek olursak; yurt içinde geçici görev ile görevlendirilenlerin bu görevlerine resmi çağrı nedeniyle eşleriyle birlikte katılmalarının zorunlu bulunması halinde, görevlendirme onayında yer alması koşuluyla söz konusu eşlere geçici görev yolluğu ödenmesinde (8. maddedeki esaslara göre) bir sakınca bulunmadığını belirtebiliriz.

Sürekli görev yolluğu kapsamında ise, çalışmayan eş harcırâh alabilecektir. Çalışan eş ise, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın konu ile ilgili görüş yazılarında yer aldığı gibi, eski görev mahallinden yeni görev mahalline atanan memur veya hizmetlinin eşi için yer değiştirme masrafının değişken unsurunun ödeneceği hükme bağlanmakla birlikte, bu atamanın aynı zamanda veya farklı zamanlarda yapılmasına bağlı olarak yer değiştirme masrafının değişken unsurunun tamamının ödenmesi yönünde bir hükme yasada yer verilmemiştir.

Diğer bir anlatımla, her ikisi de memur veya hizmetli olan eşlerin yurt içinde **aynı yere naklen atanmış olmaları halinde** (atamalarının farklı zamanlarda olup olmadığına bakılmaksızın), bunlardan birisine yer değiştirme masrafının değişken unsurunun tamamının, diğer eşe ise yarısının ödenmesi gerekmektedir.

Harcırâha müstahak olan memurun, eşinin de memur veya hizmetli olması durumunda bu kişinin harcırâhının kendi kurumunca ödenmesi gerekmele birlikte, eşin herhangi bir nedenle harcırâh alamaması durumunda memura, eşi için aile ferdi kapsamında harcırâh ödenmesi mümkün bulunmaktadır. Sürekli görev yolluğu ödemelerinde aile fertleri için harcırâh ödenebilmesi bunların memur ile birlikte götürülmesi şartına bağlı bulunmaktadır. Ancak, memura eşi için aile ferdi kapsamında harcırâh ödenmemesi durumunda, memur veya hizmetli eşin görevine başladıktan sonra, eşinin de yeni görev yerine atanması durumunda kendisine görev yaptığı kurum tarafından harcırâh ödenmesi mümkün olabilecektir.

Yapılan açıklamalara ilave olarak, özel sektörde çalışan eşin Harcırâh Kanunu açısından aile ferdi kapsamında yer aldığını, bu itibarla, özel sektörde çalışan eşin, memur tarafından fiilen yeni memuriyet mahalline götürülmesi halinde sürekli görev yolluğunun ödenmesi gerektiğini vurgulayabiliriz.

28.2. Çocukların durumu

Özellikle aile hukukunu ilgilendiren çeşitli yasal düzenlemelerde, evlilik birliği içinde çocuklara bakma yükümlülüğünün aile reisi olarak babaya ait olduğu belirtilmiştir. Bu kapsamda çocukların yaş durumunu dikkate alarak Harcırâh Kanunu kapsamında harcırâh alıp alamayacağını ayrı ayrı ortaya koyabiliriz.

0 yaş gurubundaki çocuklar; (0) yaş grubundaki çocuk, memur ve hizmetlinin fûruu olduğundan, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 45'inci maddesi uyarınca ödenecek yer değıştirme gideri, gündelik ve yol gideri hesabında bu çocukların da dikkate alınması gerekmektedir.

7 yaşından küçük çocuklar; Memur veya hizmetlilerin 7 yaşından küçük çocukları için; yolculuk yapıldığı beyan edilen taşıtlarda bunlar için indirim yapılıyorsa indirimli bilet bedelinin, herhangi bir indirim yapılmıyorsa tam bilet bedelinin ödenmesi gerekmektedir. Aynı şekilde, Kanunun 45'inci maddesi uyarınca ödenecek yer değıştirme gideri, gündelik ve yol gideri hesabında da bahse konu çocukların dikkate alınması gerekmektedir.

18 yaşını bitiren çocuklar; Başka yere atanmaları sırasında, serbest olarak çalışıyor olsalar dahi evlilik bağıyla bağlı bulunulan eş ile 18 yaşını bitirdiği halde memur ve hizmetli tarafından bakılmak zorunda bulunan çocuklar için sürekli görev harcırahının ödenmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, aynı konumda olup, 18 yaşından küçük çocuklar için de harcırah ödenmesi gerektiği şüphesizdir. Ayrıca, memur veya hizmetlinin naklen atanması sırasında öğrenimi devam eden ve bu nedenle söz konusu atamaya bağlı olarak yer değıştirme işleminde bulunmayan aile fertleri için harcırah ödenmesine imkan bulunmadığını dile getirebiliriz.

28.3. Kızkardeşin durumu

6245 sayılı Yasa uyarınca, kız kardeşin aile ferdi sayılabilmesi, memur veya hizmetli tarafından bakmakla yükümlü olması koşuluna bağlı bulunmaktadır. Dolayısıyla bu durumda değilse harcırah ödenmemesi gerekmektedir. Örneğin; aile reisi olarak babası sağ iken kız kardeşinin yanında kalması kişiye bakma yükümlülüğü getirmemesi nedeniyle, bu konumdaki memura bu kapsamda harcırah ödenmeyeceğinin bilinmesi gerekir.

28.4. Anne ve babanın durumu

6245 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinin (d) fıkrasında, aile fertlerinin tanımı yapılmış ve ayrıca, Kanunun 4'üncü maddesinde de harcırah verilecek kimseler arasında ilgili personelin aile fertleri de sayılmıştır.

Bu kimselere, dolayısıyla ilgili personelin anne ve babasına harcırah verilebilmesi için, bunların memur ve hizmetli tarafından bakmakla yükümlü olunan kişiler arasında olması gerekmektedir. Harcırah Kanununda hangi hallerde kimlerin, memur veya hizmetli tarafından bakmakla yükümlü olunan kişiler arasında sayılacağı hususunda açıklık bulunmamaktadır. Hatta, bunlardan özel gelirleri olanların da harcırah verilecek aile fertleri kapsamına alınıp alınamayacakları belirtilmemiştir. Bu bağlamda, 6245 sayılı Kanun'un, memur ve hizmetli tarafından bakılmadığı takdirde geçimini sağlayamayacak aile fertleri için harcırah ödenmesi esasını getirmiş bulunmaktadır.

Bunlara ilave olarak, memur ve hizmetlinin anne ve babasına kendi konutunda bakması gerekip gerekmediği hususunda; Harcırar Kanunu'nda birlikte ikamet etme şartı aranmadığından, memur ve hizmetli birlikte oturmayan ancak söz konusu personelin bakmakla yükümlü olduğu anne ve babasının da sürekli görev yolluğundan yararlanmasının **mümkün** olabileceğini ifade edebiliriz.

Harcırar bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde doldurulması durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiği dikkate alınarak, beyanda bulunulması uygun olacaktır. Ancak söz konusu program üzerinden mevcut durum itibarıyla sürekli görev yolluğu işlemleri gerçekleştirilememektedir. Yani beyan sürecine ait işlemler manuel olarak yapılmaktadır.

29. Memur ve hizmetli olmayanların harcırahı nasıl hesaplanır?

Özet; Kamu idarelerinin kendi görev alanına giren hizmetleri genel olarak kadrolarına dahil memur ve hizmetlilere yaptırımları esastır. Ancak, 6245 sayılı Kanun'un "Memur veya hizmetli olmayanların harcırahı" başlıklı 8'inci maddesi gereğince, memur ve hizmetli olmamakla birlikte kendi uzmanlık alanları ile ilgili olmak üzere bilgi seviyelerine ve ihtisasına ihtiyaç duyulan kimselerin bu kanuna tabi kuruluşlarda, kendi alanlarını ilgilendiren konularda geçici olarak görevlendirmeleri durumunda, gündeliğin nasıl ödeneceği açıklanmıştır. Ancak bilgi seviyesi ve ihtisas sahibi olmayanların bu madde hükmüne göre görevlendirilmesine imkan bulunmamaktadır. Ayrıca, belirtilen mevzuat hükümler çerçevesinde, kamu idarelerinde çalışan özel şirket elemanlarının (taşeron personelin) özel bir ihtisas bilgisine sahip olması ve bu ihtisası nedeniyle görevlendirilmesi durumunda da geçici görev yoluyla ödemesinin mümkün olduğunu ifade edebiliriz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 5'inci maddesinde, harcırahın; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından meydana geldiği, ilgililerin bu Kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına hak kazanabileceği öngörülmüştür. Ancak anılan Kanunun diğer hükümlerinde harcırahın unsurlarından bir kısmının ya da tamamının ödenmesi bu Kanunun öngördüğü koşulların gerçekleşmiş olmasına bağlanmıştır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamına giren idarelerde görev yapan personele yaptığı giderlere karşılık olarak çeşitli kriterler ışığında harcırah verilmekle birlikte, yapılan bu harcırah ödemelerinin sadece ilgili personele yapıldığını, belli durumlarda memur ve hizmetli olmayanların da söz konusu haktan yararlanmasının mümkün olabildiğini ifade edebiliriz.

Bu kapsamda 6245 sayılı Kanun'un "Harcırah verilecek kimseler" başlıklı 4'üncü maddesine baktığımız zaman söz konusu Kanun maddesinin; "Bu Kanunda belirtilen hallerde: ...

2. Memur veya hizmetli olmamakla beraber kurumlarca geçici bir vazife ile görevlendirilenlere;

...

Harcırah verilir." şeklinde hükme bağlandığının görmekteyiz.

Kanunun 3'üncü maddesinde ise;

"*Memur:* Personel kanunları hükümlerine göre aylık alan kimseler (Yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel hariç);

Hizmetli: Personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlarla kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işçileri ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimseler" şeklinde tanımlanmış olup, Kanunun 8'inci maddesine göre ödeme yapılacak kimseler ise söz konusu kapsam (yani hizmetli) dışında bulunan kimselerdir.

6245 sayılı Yasa'nın "Memur veya hizmetli olmayanların harcırahı" başlıklı 8'inci maddesi ise;

"Memur veya hizmetli olmadıkları halde bu Kanuna tabi kurumlarca geçici bir görev ile görevlendirilenlere verilecek yol masrafı ve gündelik, bunların bilgi seviyeleri ve faaliyet sahaları ile mahalli şartlar dikkate alınarak 4 ncü dereceye kadar olan memurlardan herhangi birine verilen yol masrafı ve gündeliğe kıyasen ilgili kurumca takdir olunur.

Ancak, ilgili Bakanlığın teklifi ve Maliye Bakanlığının olumlu görüşü üzerine, bu gibi kimselerden icabedenlere 4 ncü dereceden daha yüksek memurlara ödenebilecek yol masrafı ve gündelik verilebilir.

Sözleşmeli olarak çalıştırılıp da sözleşmelerinde verilecek harcırah belirtilmiş olan kimseler hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.

Henüz rütbe almamış askeri öğrencilerin öğrenim, resmi davet ve mübadele nedeniyle yurt dışında buldukları sürece kendilerine teğmen rütbesindeki subayın yurt dışı gündeliği bu Kanunun yurt dışı gündeliklerine ilişkin hükümleri gözönünde bulundurulmak suretiyle ödenir."

Hükmüne amirdir.

Söz konusu Yasa maddesinin başlığında da görüldüğü üzere, anılan madde ile aslında üzerlerinde resmi bir görev olmaması nedeniyle harcırah alamayacak durumda olanların, 6245 sayılı Kanuna tabi kurumlar tarafından geçici görevle görevlendirilmeleri durumunda, belli koşulların varlığı halinde harcırah alabilmelerine hukuki olanak sağlanmaktadır.

Yasa maddesinin gerekçesinde ise; "Bu madde memur veya hizmetli sıfatını haiz olmadıkları halde kurumlarca her hangi bir muvakkat vazife ile görevlendirilecek kimselere ne suretle harcırah verileceği hükmünü ihtiva eylemekteydi. Filhakika resmî bir vazifesi olmayan birçok şahıslara herhangi bir mevzuda fikir ve mütalâalarından veya ihtisaslarından faydalanılmak üzere kurumlarca zaman zaman ihtiyaç duyulmaktadır. (Meselâ: Dış ticaret rejimi hakkındaki mütalâaları alınmak üzere celbolunan ticaret erbabı ile Sağlık Şûrasına iştirak eden serbest doktorlar gibi) bu gibi kimselere verilecek yevmiye ve icabı hale göre yol masrafının bunların içtimaî durumları, bilgi seviyeleri ve meslekleri ile vazife görülen yerin mahallî şartları ile yakından alâkadar olması bakımından muayyen bir miktarla tahdidi doğru olamayacağından azami bir haddi aşmamak üzere ilgili dairenin takdirine bırakılması muvafık görülmüştür. Ancak bazı istisnai haller göz önünde bulundurulurken Maliye Vekaletinin tasvibi ile daha fazla harcırah verilebilmesi imkanları da maddede ayrıca derpiş olunmuştur." hususuna yer verilmiştir.

Üst kısımda belirtilen açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, kurumların görev alanına giren hizmetleri genel olarak kadrolarına dahil memur ve hizmetlilere yaptırımları esas olmakla birlikte, ihtiyaç duyulması halinde, memur ve hizmetli olmamakla birlikte kendi uzmanlık alanları ile ilgili olmak üzere, fikir ve mütalâalarından veya ihtisaslarından faydalanılan bahse konu kişilere de harcırah ödenebilme imkanı bulunmaktadır.

Dolayısıyla, herhangi bir kamu idaresinin görev alanı ile ilgili olmak üzere, fikir, mütalaa veya ihtisaslarından faydalanılan ve memur ve hizmetli kapsamında bulunmayanlara söz konusu Kanunun

8'inci maddesi kapsamında harcırah ödenmesinin mümkün bulunduğunu, ancak bu kapsamda bulunmayanlara ise harcırah ödenmesine imkan olmadığını ifade edebiliriz.

Memur ve hizmetli olmayanlara, bu maddeye göre geçici görevlendirilenlere kural olarak, 4'üncü dereceyi geçmemek üzere yevmiye verilecektir. Ancak, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 8'inci maddesinin ikinci fıkra hükmü uyarınca, Hazine ve Maliye Bakanlığında izin alınmak kaydıyla 4'üncü dereceden daha yüksek memurlara (ek gösterge hariç) ödenen gündelik kamu idareleri tarafından geçici olarak başka yerde görevlendirilen memur ve hizmetli olmayan kişilere de ödeme yapılması mümkündür.

Kuşkusuz bu kimselere harcırah kapsamında bir ödeme yapılabilmesi için bir görevlendirmenin bulunması ve bu kapsamdaki yolculuğun ise başka yere yapılması gerekliliğidir. "Başka yer" kavramı Yasanın 3'üncü maddesinde yer aldığı üzere, memuriyet mahalli dışındaki yerleri ifade etmektedir. Dolayısıyla, idarenin bulunduğu veya görevlendirilen personelin ikamet ettiği yer dışına yapılan seyahatlerde yol masrafı ve gündelik ödenmesi söz konusu olacaktır. Yani memuriyet mahalli içinde yapılan görevlendirmelerde harcırah verilmez.

6245 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesinin (a) bendinde uyarınca da, 6245 sayılı Kanun gereğince verilecek yurt içi gündeliklerinin miktarının her yıl Bütçe Kanunları ile tespit olunacağı belirtilmiş olup, gündelik miktarları ise her yıl anılan Kanuna (Bütçe) ekli cetvelde (H cetveli) memurun derecesine ve ek göstergesine göre tespit edilmektedir. Bu kapsamda, 4'üncü dereceye kadar olan memurların alabileceği gündelik miktarı kadar tutar, kıyasalama yapılmak suretiyle hesaplamada esas alınması gerekmektedir. Yurt içi yol masrafının ise, Kanunun 27'nci maddesi ve bu maddeye ekli (1) sayılı cetvelde belirtilen esaslara göre ödenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, her ne kadar Kanunun 8'inci maddesinde kamu personeli olmayan kimselere sadece yol masrafı ve gündelik ödenmesinden söz edilmekte ise de aynı Kanunun 33'üncü maddesinin (d) bendinde "Bu Kanun hükümlerine göre gündelik ödenenlerden (b) fıkrasına göre gündelik ödenenler hariç) yurt içinde yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak (...) üzere gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir." hükmü bulunmaktadır. Dolayısıyla, söz konusu kanun hükmüne göre kamu personeli olmayanlara da belirtilen yasa hükmü ışığında konaklama masrafının ödenmesinin mümkün olduğunu ifade edebiliriz.

Öte yandan, her ne kadar bir kısmı kadroya geçse de personel çalıştırılmasına dayalı olmayan hizmet alımı kapsamında, birçok kamu idaresi tarafından hizmet alımı yoluyla temin edilen özel firmalara ait elemanlar, yapılan sözleşmelerinin gereğine uygun olarak hizmetin yapıldığı birimlerde çalıştırılmaktadır. Bazı durumlarda, bu kapsamda olan kişilerin, memuriyet mahalli dışına geçici olarak görevlendirilmeleri de söz konusu olabilmektedir. Dolayısıyla yapılan bu görevlendirmeye ilişkin olarak, yani söz konusu özel şirket elemanların memuriyet mahalli dışına geçici olarak görevlendirilmeleri durumunda, geçici görev yolluğunun bu bağlamda ilgisine ödenmesi gerekmektedir.

Bunlara ilave olarak, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Memur veya hizmetli olmayanların harcırahi" başlıklı 8'inci maddesi hükmü uyarınca, memur ve hizmetli olmadıkları halde, bu Kanun

kapsamındaki kurumlara ait bir görevi ifa etmek amacıyla görevlendirilenlere gündelik ödenmesi mümkün bulunmakla birlikte, *resmi çağrı nedeniyle eşleri ile katılması gereken kamu personelinin eşine* de görevlendirme onayında yer alması koşuluyla mezkûr Yasanın 8'inci maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde geçici görev yolluğunun ödenebileceğini ayrıca dile getirebiliriz.

Sözleşmeli personelin durumu ile ilgili olarak, madde metninde yer aldığı üzere, “Sözleşmeli olarak çalıştırılıp da sözleşmelerinde verilecek harcırah belirtilmiş olan kimseler hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.” hükmüne yer verilmiştir. Bu nedenle harcırah ödenip ödenmesi konusunda sözleşmelerinde bir hüküm bulunması halinde öncelikle buna göre hareket edilmesi gerekmektedir.

Ancak sözleşmelerinde harcırah verilmesine yönelik bir hükme yer verilmemesi durumunda ise, 6245 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin 1 ve 2'inci fıkralarına göre işlem yapılması gerekmektedir. Böyle bir durumun varlığı halinde, bu kişilere ödenecek harcırahın 4'üncü dereceye kadar olan memurlar esas alınarak ilgili kurumca belirlenmesi ve bu tutarın üzeri için ise Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın olumlu görüşünün alınması gerekmektedir.

Maddenin son fıkrası uyarınca, henüz rütbe almamış askeri öğrencilerin öğrenim, resmi davet ve mübadele nedeniyle, yurt dışında buldukları sürece kendilerine teğmen rütbesindeki subayın yurt dışı gündeliğinin ödeneceği öngörülmüştür. Söz konusu gündeliklerin ödenmesinde ise, Yasanın 34'üncü maddesinde yer verilen yurt dışı gündeliklere ait hüküm ve düzenlemelerin dikkate alınması gerekmektedir.

Konu bağlamında vurgulanması gereken Sayıştay Genel Kurulu'na ait 27.12.1971 tarihli, 3545/1 sayılı bir Kararda ise özetle; Hükümeti temsilen gönderilenlerin refaket eden eşlerine azami 1'inci derece Devlet Memuru yevmiyesini geçmemek üzere ödeme yapılabileceğine karar verildiği görülmüştür.

Örnek niteliğindeki konuyla ilgili başka bir Sayıştay Temyiz Kurulu (02/03/1999 tarih ve 24416 tutanak No'lu) Kararı'nda ise; uluslararası toplantı ve ziyaretlere temsille görevli olarak görevlendirilmiş olan kamu personeli dışındaki kimselere 4'üncü dereceden devlet memuruna ödenen yol masrafı ve gündelik kadar ödeme yapılmasının mevzuata aykırı olmadığı belirtilmiştir.

30. İşçilerin geçici ve sürekli yol harcırahı ile emeklilikte ödenen tazminatları nasıl belirlenir?

Özet; 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Harcırah verilecek kimseler" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde, "Bu kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan memur ve hizmetliler ile aile fertleri ve aynı kurumlarda fahri olarak çalışanlar" harcırah verilecek kişiler arasında sayılmıştır. Yine Kanunun "Tarifler" başlıklı 3'üncü maddesinin (d) bendinde de hizmetli; "Personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlarla kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işleri ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimseler" olarak tanımlanmıştır. Buna göre, kamu kurum ve kuruluşlarında iş kanununa göre görev yapan işçiler hizmetli tanımı içerisinde yer aldıklarından 6245 sayılı Kanun kapsamında yer almaktadırlar. İşçilerin harcırahının, aldıkları aylık ücret veya ödeneklerine, gündelik ile çalışmalarını halinde de gündeliklerinin 30 katına en yakın memur aylık tutarı üzerinden hesaplanması; ancak bu şekilde hesaplanan harcırahların hiçbir suretle 4'üncü derecedeki memurlara verilen miktarı geçmeyecek şekilde belirlenmesi gerekmektedir. Ayrıca, yapılan yasal düzenlemede, sürekli veya geçici işçi ayrımı yapılmaksızın "kamu kurumlarında işçi olarak istihdam edilenler" ibaresi kullanılması nedeniyle vizeli geçici işçi olarak istihdam edilenlerden emekliye sevk edilenlere de 12.105 gösterge rakamının aylık katsayı ile çarpımı sonucunda çıkacak tutar kadar sürekli görev yolluğu yerine öngörülen tazminatın ödenmesinin mümkün bulunduğunu ifade edebiliriz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Harcırah verilecek kimseler" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde, "Bu kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan memur ve hizmetliler ile aile fertleri ve aynı kurumlarda fahri olarak çalışanlar" harcırah verilecek kişiler arasında sayılmış, "Tarifler" başlıklı 3'üncü maddesinin (d) bendinde de hizmetli; "Personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlarla kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işleri ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimseler" olarak tanımlanmıştır.

Öte yandan, anılan Kanunun 14'üncü maddesinde, kurumlara ait bir vazifenin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere geçici görev yolluğu olarak yol gideri ve gündelik verileceği hükme bağlanmıştır. Bu hükme göre, geçici görev yolluğu memur veya hizmetlinin bir görevin yapılması amacıyla geçici nitelikte başka bir yere gönderilmesi nedeniyle, asli görev yerinde yapmak zorunda olmadığı yeme ve yatma ücretleri ile taşıt giderleri gibi bazı zorunlu giderlere karşılık verilmektedir.

Bu bağlamda, Harcırah Kanunu'nun 3'üncü maddesinin (d) bendine göre, iş kanunlarına göre işçi sayılan kimseler "hizmetli" olarak kabul edilmiş olup, söz konusu bentte sürekli veya geçici işçi ayrımı yapılmaması nedeniyle, her iki durumda da bunların 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında yer almalarından dolayı, memuriyet mahalleri dışında bir yere geçici olarak görevlendirilmeleri halinde geçici görev yolluğuna hak kazanacaklarını genel olarak söyleyebiliriz.

Öte yandan, 657 sayılı Yasanın 4-c maddesi, 20.11.2017 tarihli ve 696 sayılı KHK ile yürürlükten kaldırılmış olup, söz konusu değişiklik ise, 01.02.2018 tarihli ve 7079 sayılı Kanun ile aynen kabul edilmiştir.

30.1. İşçilerin gündelikleri

6245 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin (d) bendinde, "hizmetli", personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlarla kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işçileri ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimseler olarak tanımlanmıştır.

Anılan Kanununun 7'nci maddesinin ikinci fıkrasında da, "Hizmetlilerin harcırahı, aldıkları aylık ücret veya ödeneklerine; gündelik ile çalışanların harcırahı da gündeliklerinin 30 katına en yakın memur aylık tutarı üzerinden hesaplanır. Şu kadar ki (Ödenek mukabili çalışanlar hariç) bunların harcırahları hiçbir suretle 4'üncü derecedeki memurlara verilen miktarı geçmez." hükmüne yer verilmiştir.

Bu itibarla, işçilerin harcırahının, aldıkları aylık ücret veya ödeneklerine, gündelik ile çalışmaları halinde de gündeliklerinin 30 katına en yakın memur aylık tutarı üzerinden hesaplanması; ancak, bu şekilde hesaplanan harcırahların hiçbir suretle 4'üncü derecedeki memurlara verilen miktarı geçmeyecek şekilde belirlenmesi gerekmektedir.

30.2. İşçilere sürekli görev yolluğunun ödenmesi

Sürekli görev yolluğunun, bir göreve naklen atanan işçilere eski görev mahallinden yeni görev mahallerine kadar kendilerine ve aynı zamanda aile fertlerine ait ev eşyalarının taşınmasına ve diğer zorunlu giderlerine karşılık olarak verilmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 9'uncu maddesinde naklen veya tahvilen başka bir mahalle gönderilenlere, bu tayinleri sırasında mezunen başka bir mahalde bulunsalar dahi, eski memuriyet mahallerinden yeni memuriyet mahalline kadar sürekli görev yolluğu verileceği, 10'uncu maddesinin (1) numaralı bendinde de, yurt içindeki sürekli bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere yol gideri, gündelik, aile gideri ve yer değiştirme giderinin birlikte verileceği hükme bağlanmıştır. Bu nedenle sürekli görev yolluğu işçinin fiilen evini ve aile fertlerini nakletmesi halinde ödenmesi gerektiğini söyleyebiliriz.

Diğer taraftan, anılan Kanununun 3'üncü maddesinin (c) ve (d) bentlerinde memur ve hizmetlinin tanımı yapılmış olup, bu tanıma göre;

"Memur; personel kanunları hükümlerine göre aylık alan kimseler (Yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel hariç),

Hizmetli; personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlarla kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işçileri ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimseler," olarak tanımlanmıştır.

Bu hükümlere göre, sürekli görev yolluğu bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere eski memuriyet mahallinden yeni görev mahallerine kadar olan giderlerine karşılık olarak verilmektedir. 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Harcırah verilecek kimseler" başlıklı 4'üncü maddesi uyarınca da, harcırah verilecek kişiler sayılmış olup, buna göre kamu kurum ve kuruluşlarında iş kanununa göre görev yapan işçiler hizmetli tanımı içerisinde yer almaktadır.

Bu itibarla, kamuda çalışan işçilerin harcırahı hesaplanırken yapılacak hesaplamalarda hizmetli olarak tanımlanan kişilere ilişkin yapılan düzenlemelerin esas alınması gerekmektedir. Dolayısıyla, 6245 sayılı Kanunun “Harcırah hesabında esas tutulacak aylıklar” başlıklı 7’nci maddesinde yer alan, hizmetlilerin harcırahının, aldıkları aylık ücret veya ödeneklerine; gündelik ile çalışanların harcırahı da gündeliklerinin 30 katına en yakın memur aylık tutarı üzerinden hesaplanacağı, bunların harcırahlarının hiçbir suretle 4’üncü derecedeki memurlara verilen miktarı geçemeyeceğine yönelik hüküm uyarınca, kamuda işçi olarak çalışanlara ödenecek geçici ve sürekli görev yolluklarında almış oldukları maaşa karşılık gelen en yakın memur maaşı üzerinden hesaplama yapılacağını ve işçiye ödenecek geçici ve sürekli görev yolluğundaki günlük yevmiye tutarının hiçbir şekilde dördüncü derece de bulunan memura ödenecek yevmiye tutarını geçemeyeceğini ifade edebiliriz.

Bu bağlamda, 2020 yılında kamuda çalışan işçiler geçici görev yolluğu ve sürekli görev yolluğu hesaplamalarında, 2020 yılı Bütçe Kanunu (H) cetvelinde yer alan yevmiye tutarlarının göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bu nedenle, kamuda çalışan işçilere geçici görev yolluğu ile sürekli görev yolluğu ödeneceğine yönelik hukuki düzenlemenin kaynağının ise, 6245 sayılı Harcırah Kanunu olduğunu söyleyebiliriz.

Açıklandığı üzere, 6245 sayılı Kanun uyarınca, kamu işçilerine yapılacak ödemelerde hizmetlilere ödenecek harcırah(gündelik) tutarlarının esas alınması gerekmektedir. Hizmetlilere ödenecek gündelik miktarlarının ne olduğu ise, 6245 sayılı Kanunun 7’nci maddesinde açıklanmış olup, bu bağlamda, 2020 yılında geçici görevle görevlendirilen veya naklen atanan ve sürekli görev yolluğu ödenecek olan işçilerin alabilecekleri gündelik miktarları “Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar 42,15” TL, buna karşın “Aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar 43,35” TL şeklinde belirlenmiştir.

Buna göre, işçilerin sürekli ve geçici görevde alabilecekleri gündelik yevmiye tutarları maaşlarına en yakın memur maaşına göre belirlenecek ancak her halükarda gündelik tutarı 43,35 TL’yi aşamayacaktır.

Öte yandan, Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen bir görüşte, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamında firmada çalışmakta iken 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’ye eklenen geçici 23’üncü madde uyarınca, sürekli işçi kadrolarına atanan personelin memuriyet mahalli dışında başka bir yere geçici görevle görevlendirilmeleri halinde, kendilerine geçici görev yolluğu ödenmesine imkân bulunduğu ifade edilmiştir.

30.3. İşçilerin Emeklilik Tazminatı

31/07/2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun 2’nci maddesi ile 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1’inci maddesine (D) bendi eklenmiş olup, söz konusu (D) bendinde, anılan Kararnamenin (A) bendi kapsamına giren personel ile 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’ye ekli (II) sayılı cetvelde yer alan personel ve **kamu kurumlarında işçi olarak istihdam edilenlerden**; emekliliğini isteyen veya emekliye sevk olunanlara, haklarında toptan ödeme hükümleri uygulananlara, emekli iken yeniden hizmete alındıktan sonra cezaen olmamak üzere görevlerine son verilenlere ve terhis olan yedek subaylara ve bunlardan görevde iken ölenlerin kanuni mirasçılara damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaksızın tazminat ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Anılan Kararnamenin (A) bendi kapsamına ise, aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununa göre almakta olan personel girmektedir. Buna göre, bahse konu (D) bendi kapsamına girenlerden; emekliliğini isteyen veya emekliye sevk olunanlara damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaksızın tazminat ödenmesi mümkün olabilmekte, (D) bendi kapsamına girmeyenlere ise bu ödemenin yapılmasına imkân bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, anılan bentte sürekli veya geçici işçi ayrımı yapılmaksızın kamu kurumlarında “işçi olarak istihdam edilenler” ibaresi kullanıldığından vizeli geçici işçi olarak istihdam edilenlerden emekliye sevk edilenlere de söz konusu tazminatın ödenebilmesinin mümkün bulunduğu değerlendirilmektedir.

İlk olarak Beşyüz TL olarak öngörülen söz konusu tazminatın, 2011 yılında ise (6111 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle) (12.105) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden ödenmesi şeklinde uygulanması öngörülmüştür. 2012 yılında memurlar için 12.105 gösterge rakamı 4688 sayılı Kanunun 2’nci maddesi gereği ve Kamu Görevlileri Hakem Kurulu Kararının 7’nci maddesi uyarınca 13.558 olarak belirlenmiştir. Halen de bahse konu katsayısı uygulanmaktadır.

Ancak işçiler 4688 sayılı Kanuna tabi olmadıklarından bunlar hakkında 12.105 gösterge rakamının aylık katsayı ile çarpımı sonucunda çıkacak tutarda tazminat ödenmesine yönelik uygulamaya devam edilmektedir.

Bu bağlamda, emekli olan kamu kurumu işçilerine 01.01.2020 tarihinden itibaren net 1.754,65 TL emeklilik tazminatı (harcırahı) ödenmesi gerekmektedir. Buna ilişkin hesaplama ise, aşağıda yer almaktadır.

Örnek; 2020 Yılı Ocak ayı itibarıyla, emekli olanlara ödenecek tazminat tutarının hesaplanması;

2020 Yılı Ocak ayı itibarıyla uygulanacak aylık katsayı 0,146061 olarak belirlenmiştir. Emekli olanlara ödenecek Tazminat Gösterge Rakamı ise 12.105 olarak 2012 yılında belirlenmiş idi.

Buna göre 20 Ocak 2020 tarihinde emekli olan bir kamu işçisi için bu tutar;

12105 x 0,146061= 1768,07 TL olarak uygulanacaktır. Damga vergisi de bu tutar üzerinden hesaplanacaktır.

Damga Vergisi Tutarı: 1.768,07 TL (Brüt Tutar) 1.768,07 7,59/1000 = 13,42 TL*

Ödenecek Net Emekli Tazminatı (2020 Ocak) = 1.754,65 TL (1768,07-13,42)

Görüldüğü üzere, 375 sayılı KHK’nın 1’nci maddesine eklenen (D) bendi kapsamına girenlerden emekliliğini isteyen veya emekliye sevk olunanlara, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tâbi tutulmaksızın bahse konu bentde belirtilen tazminatın ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

31. Özel bir firmanın tanıtım toplantısına göreviyle bağlantısı olduğunu söyleyerek iştirak eden personele geçici görev yolluğu ödenebilir mi?

Özet; 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Muvakkat vazife harcırahı" başlıklı 14'üncü maddesi uyarınca, ancak yasa kapsamında kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla yapılan görevlendirmelerde harcırah ödenmesi mümkündür. Söz konusu yasa maddesi kapsamında, özel bir firmanın tanıtım toplantısına katılan personele harcırah ödenmesini öngören bir husus düzenlenmemiştir. Bu itibarla, özel bir firmanın tanıtım toplantısına, bunun göreviyle bağlantısı olduğunu söyleyerek iştirak eden personele geçici görev yolluğu ödenmesine harcırah mevzuatı açısından hukuki olarak olanak sağlayan bir düzenlemenin bulunmadığını ifade edebiliriz.

Harcırah verilecek kişiler ile ilgili hükümlerin 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 4'üncü maddesinde; sürekli görev yolluğunun verilmesi ile ilgili hükümlerin aynı Kanunun 10'uncu maddesinde; memur ve hizmetli tarafından atandığı yeni görev yerine götürülmeyle ikamet amacıyla başka yere gönderilen aile efradı için verilecek harcıraha ilişkin hükümlerin ise Kanunun 25'inci maddesinde düzenlendiğini görmekteyiz.

Yasanın "Harcırahın unsurları" başlıklı 5'inci maddesi ise, "Harcırah; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva eder. İlgili, bu kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir." şeklinde hükme bağlanmıştır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye)" başlıklı 14'üncü maddesi de; bu Kanun kapsamındaki **kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla** geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceğini öngörmektedir. Bu hükme göre, geçici olarak yurt içinde başka bir yere gönderilen personele harcırah verilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, Harcırah Kanunu'nda, yurt içi geçici görevlendirmelerde özel şahıslar tarafından talep edilen ve kamu idareleri tarafından sunulan bir hizmetin görülmesi nedeniyle, hizmeti görülen bu şahıslar tarafından söz konusu kamu görevlilerinin harcırahının karşılanmasına imkân veren bir düzenleme bulunmamaktadır.

Diğer bir anlatımla, 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamındaki kurumlara ait bir görev için gönderilenlere geçici görev yolluğu ödeneceği bunun dışında özel şirket toplantılarına, davetlerine katılanlara ise kurumlara ait bir görevin bulunmaması nedeniyle geçici görev yolluğu ödenmesi, Yasanın 14'üncü maddesi hükmü uyarınca olanaklı değildir.

Kaldı ki yukarıda yer verilen Kanun maddesinde görüldüğü üzere, yasa kapsamında yapılan geçici görevlendirme için harcırah verilebilmesi, kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla, bu görevlendirmenin gerçekleştirilmesi koşuluna bağlı bulunmaktadır. Dolayısıyla, geçici görev konusu

ile kurumun yerine getirdiği kamu hizmeti arasında illiyet bağının bulunması gerekmektedir. Bu itibarla, kanun kapsamı bir kuruma ait ortada herhangi bir görevin söz konusu olmadığı durumlarda harciraah verilmesi de söz konusu olmayacaktır.

Harciraah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde yürütülmesi durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiği dikkate alınarak işlem yapılması uygun olacaktır. Yani, resmi bir niteliği olmayan seyahatler için harciraah bildirimini hazırlanmaması gerekmektedir.

32. Otoyol ve köprü geçiş ücreti harcırah mevzuatı kapsamında ödenebilir mi?

Özet; 2007/1 sayılı Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Hakkında Genel Tebliğ uyarınca, harcırah bildirimlerinde gösterilmesi koşuluyla, köprü geçiş ücreti, otoyol ücreti gibi yolculuğun gerektirdiği bu nitelikteki giderlerin (vapur ücreti vb.) harcırah mevzuatı kapsamında ödenmesi mümkündür. Yine söz konusu Genel Tebliğde yer verildiği üzere, otoyol ve köprü geçiş ücretlerine ait belge veya biletin ödeme sürecinde, ibrazına gerek bulunmamaktadır. Ancak, söz konusu giderlere ait ödemelerin yapılabilmesi için, seyahatin resmi araçlarla yapılması gerekmekte olup, seyahatin ilgili personelin kendi özel aracı ile yapması durumunda ise, bu giderlerin kamu kaynağı kullanılarak karşılanması mümkün değildir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 5'inci maddesinde, Harcırahın, yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva ettiği, ilgili personelin, bu kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına ve müstahak olabileceği öngörülmüştür.

Harcırah Kanunu'nun "Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye)" başlıklı 14'üncü maddesinde ise; bu Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceği belirtilmiştir.

Harcırah ödenebilmesi için memur veya hizmetlinin, başka yer olarak tanımlanan memuriyet mahalli dışındaki bir yere görevlendirilmesi (gitmesi) gerekmektedir. Başka bir ifadeyle, memuriyet mahalli içine yapılacak görevlendirmeler için yol masrafı ve yevmiye verilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Bu bağlamda, kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidip gelinebilen yerlerin de memuriyet mahalli tanımı içinde bulunması nedeniyle, kurumlarca taşıt araçları ile gidilip geline yerlere gündelik ödenmesine imkân bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, 6245 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesine göre, harcırahın hesaplanmasında Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutlak olan yol ve taşıt araçlarının dikkate alınacağı öngörülmüş, buna karşın, yurt içinde yapılacak yolculuklarda ödenecek yol giderinin anılan Kanuna ekli (1) sayılı cetvelde gösterilen esaslara göre ödeneceği ise 27'nci maddede hükme bağlanmıştır. Bu hususlara ilave olarak, göreve ait yolculukların tahsis edilen kamu araçları ile yapıldığı durumlarda ise ilgili personele yol giderinin ödenmeyeceğini ifade edebiliriz.

Ancak, resmi araç ile yapılan seyahatlerde bazen otoyol ücreti, köprü geçiş ücreti gibi giderlerin yapılması söz konusu olabilmektedir. Bu nitelikteki giderlerin ise ödenip ödenmesi hususu ise 2007/1

sayılı Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Hakkında Genel Tebliğ’de yer alan açıklamalar ile açıklığa kavuşturulmuştur.

Nitekim söz konusu Genel Tebliğin ilgili maddesi;

“10. Yolluk giderlerinin ödenmesinde aranacak belgeler;

- (1) Yolluk giderlerinin ödenmesinde Yönetmeliğin 22-27’nci maddelerinde belirtilen belgelerin ödeme belgesine bağlanacağı hükmüne yer verilmiş olup diğer hususlar aşağıda açıklanmıştır...
- c) İlgililerce yolculuk sırasında ödenen ve yolluk bildirimlerinde gösterilen **otoyol ve köprü geçiş ücretlerinin** ödenmesinde geçiş ücretine ilişkin belge veya bilet aranmaz.”

Şeklinde düzenlenmiştir.

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği’ne dayanılarak hazırlanan ve yukarıda yer verilen 2007/1 sayılı Genel Tebliğ uyarınca, Yasanın 14’üncü maddesi çerçevesinde yapılan geçici görevlendirmelerde, harcırah bildirimlerinde gösterilmesi koşuluyla, köprü geçiş ücreti, otoyol ücreti gibi yolculuğun gerektirdiği bu nitelikteki giderlerin (vapur ücreti vb.) harcırah mevzuatı kapsamında ödenmesinin mümkün olduğu anlaşılmaktadır.

Yine söz konusu Genel Tebliğde yer verildiği üzere, otoyol ve köprü geçiş ücretlerine ait belge veya biletin ödeme belgesine bağlanmasına gerek bulunmamaktadır. Burada dikkat edilmesi gereken husus, bu kapsamdaki ödemelerin resmi araçlarla yapılan seyahatler için geçerli olmasıdır. Şayet ilgili personelin söz konusu seyahati kendi özel aracı ile yapması durumunda ise, bu giderlerin kamu kaynağı kullanılarak karşılanması olanaklı değildir.

Harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinden gerçekleştirilmesi durumunda ise, bu program üzerinden de yukarıda yer verilen giderlerin beyanı mümkündür. Bu nitelikteki bir ödeme yapılması durumunda, “Diğer Masraf” başlığına ilişkin olarak “Ekle” butonuna basılarak yapılan gider masraf türü, tarihi, adedi ve masraf toplamının sırası ile yazılması gerekir. Ancak, yukarıda ifade edilen hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiği göz önünde bulundurularak, beyanda bulunulması uygun olacaktır. Yani ödenmemesi gereken bir giderin beyan edilmesi halinde bu hususta program tarafından bir uyarı gelmemekte olup, beyan esastır.

33. Benzin masrafı, araç kiralama, yemek ve sigorta giderleri harcırah kapsamında ödenir mi?

Özet; Harcırah mevzuatı kapsamında yapılacak giderlerin, gerek 6245 sayılı Kanun ve gerekse Bütçe Kanunu olmak üzere bağlantılı mevzuata göre, ödenmesine hukuki anlamda izin verilmesi gerekmektedir. Ancak, söz konusu mevzuat düzenlemelerinde, benzin masrafı, araç kiralama ve sigorta giderlerinin harcırah ödemeleri kapsamında karşılanmasına izin veren hukuki bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu nedenle, bahse konu giderlerin harcırah mevzuatı kapsamında karşılanması mümkün değildir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 5'inci maddesinde, harcırahın; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından meydana geldiği, ilgililerin Kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına hak kazanabileceği hükme bağlanmıştır.

Söz konusu Kanunun diğer hükümlerinde harcırahın unsurlarından bir kısmının ya da tamamının ödenmesi bu Kanunun öngördüğü koşulların gerçekleşmiş olmasına bağlanmıştır.

6245 sayılı Kanunun 6'ncı maddesinde, harcırahın, kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutad olan yol ve taşıt araçları üzerinden verileceği, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutad olan bu yolda hem muayyen, hem gayri muayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise, harcırahın hesabında muayyen tarifeli taşıtın esas alınacağı, takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması halinde, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulünün ita amiri veya bu durumda olan amirlerin veya mahallin en büyük askeri ve mülki amirinin önceden verilmiş yazılı bir emrinin bulunmasına bağlı olduğu hükme bağlanmıştır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye)" başlıklı 14'üncü maddesinde ise; Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceği hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen yasal düzenlemeler çerçevesinde, geçici görev yolluğu memur veya hizmetlinin bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak başka bir yere gönderilmesi nedeniyle, asli görev yerinde yapmak zorunda olmadığı taşıt giderleri, yeme ve yatma ücretleri gibi bazı zorunlu giderlere karşılık verildiğini ifade edebiliriz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamına giren idarelerde görev yapan personele yaptığı giderlere karşılık olarak çeşitli kriterler ışığında harcırah verilmekle birlikte, yapılan bu harcırah ödemelerinin belli kriterleri bulunmaktadır. Öncelikle söz konusu ödemenin, Harcırah Kanunu ve bağlantılı mevzuat uyarınca, hukuksal altyapısı olması gerekmektedir.

Diğer bir anlatımla, harcırâh kapsamında yapılacak ödemelerin gerek 6245 sayılı Kanun ve gerekse başta Bütçe Kanunu olmak üzere, bağlantılı diğer mevzuata göre, ödenmesine izin verilmesi gerekmektedir.

Ancak, söz konusu mevzuat düzenlemelerinde, benzin masrafı, yemek, araç kiralama ve sigorta giderlerinin harcırâh ödemeleri kapsamında ödenmesine izin veren bir düzenlemenin bulunmaması nedeniyle, bahse konu giderlerin harcırâh mevzuatı kapsamında karşılanması mümkün değildir.

Bu bağlamda, 6245 sayılı Harcırâh Kanunu'nun 14'üncü maddesinde yer verilen geçici görevlendirmelerin kapsamına ait düzenleme uyarınca, hangi giderlerin harcırâh mevzuatı uyarınca ödeneceği belirlenmiş olup, söz konusu düzenleme uyarınca;

“ - Yol masrafı,

- Gündelik (ve buna bağlı olarak konaklama),

- İkametgâh veya vazife mahalli ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıta masrafları,

- Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle bagaj,

- Hamal”

Giderleri ödenmektedir. Dolayısıyla, bu giderler dışında başka bir giderin ödenmemesi mümkün değildir.

Ayrıca, gerek 6245 sayılı Kanun ve gerekse başta Bütçe Kanunu (E cetveli) olmak üzere, bağlantılı diğer mevzuata göre de bu ödemelerin devletçe ödenmesine izin veren başka bir düzenleme bulunmamaktadır. Dolayısıyla anılan düzenlemelerde, aksi yönde bir hükmün bulunması (veya düzenlemenin yapılması) halinde ise, şüphesiz buna göre hareket edilmesi gerekecektir.

Harcırâh bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinden gerçekleştirilmesi durumunda ise, bu program üzerinden de yukarıda yer verilen ve devletçe ödenmesi mümkün olmayan söz konusu giderlerin beyanı mümkün değildir. Yani bu yönde bir beyan yapılmaması gerekmektedir. Ancak, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiği dikkate alınarak, bu bilgi ışığında, beyan yapılması uygun olacaktır.

34. Yurt içi sürekli görev yolluğunun hesaplanmasında başlangıç noktası olarak nerenin dikkate alınması gerekir?

Özet; 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 9'uncu maddesi uyarınca, naklen veya yer değiştirme suretiyle başka bir yere gönderilenlere, bu tayinleri sırasında başka bir yerde bulunsalar dahi, eski memuriyet mahallerinden yeni memuriyet mahalline kadar sürekli görev yolluğu verilmesi gerekmektedir. Aynı maddede, bahse konu kişilerin atanmaları sırasında izinli olarak başka bir yerde bulunsalar dahi harcırahlarının eski görev yerinden itibaren ödenmesi öngörülmektedir. Ancak, geçici görev veya vekâlet nedeniyle, ilgili personelin, asli görevli buldukları yerlerin dışında buldukları sırada memuriyet mahalli değişir ise, geçici olarak veya vekâleten görev yaptıkları yerden asli görev yerlerine kadar, yol gideri ve gündelik dahil olmak üzere, geçici görev yolluğu ödenmesi gerekmektedir. Bilahare, atamaya bağlı olarak buradan da yeni görev yerine kadar sürekli görev yolluğu ödenmesi söz konusu olacaktır.

6245 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesi;

“Daimi (sürekli) vazife harcırahının mebdei (başlangıç noktası)

Madde 9– Daimi (sürekli) vazife (görev) harcırahı:

a) (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)

b) Naklen veya tahvilen (yer değiştirme suretiyle) başka bir mahalle gönderilenlere, bu tayinleri sırasında mezunen (izinli olarak) başka bir mahalde bulunsalar dahi, eski memuriyetleri mahallinden;

c) Muvakkat (geçici) vazife (görev) ile veya vekâleten bir yerde buldukları esnada asli vazife mahalli değişenlere eski memuriyetleri mahallinden; itibaren verilir.”

Hükmüne amirdir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun yukarıda yer verilen (ve kelime anlamları da yazılan) 9'uncu maddesi uyarınca, madde metninde yer aldığı üzere, naklen veya tahvilen başka bir mahalle gönderilenlere, bu tayinleri sırasında başka bir mahalde bulunsalar dahi, eski memuriyet mahallerinden yeni memuriyet mahalline kadar sürekli görev yolluğu verileceği, aynı Kanununun 10'uncu maddesinde de yurt içindeki sürekli bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere yol gideri, gündelik, aile gideri ve yer değiştirme giderinin birlikte verileceği hususları hükme bağlanmıştır.

Söz konusu hükümlere göre, sürekli görev yolluğunun bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere eski memuriyet mahallinden yeni görev mahallerine kadar kendilerine ve aynı zamanda aile fertlerine ait ev eşyalarının taşınmasına ve diğer zorunlu giderlerine karşılık olarak ödendiği anlaşılmaktadır.

Sürekli görev yolluğunun nerede başlaması gerektiğini düzenleyen Yasanın bahse konu 9'uncu maddesi üç bent halinde düzenlenmiş olmasına rağmen, ilk defa memuriyete atanarlara harcırah

verilmesini düzenleyen ilk bendin 2003 tarihli ve 4969 sayılı Yasa ile yürürlükten kaldırıldığını görmekteyiz.

Maddenin sonraki bendinde ise, aynı kamu kurumunun farklı yerlerde faaliyet gösteren birimleri arasında veya farklı kurumlar arasında naklen veya yer değiştirme suretiyle memuriyet mahalli dışına gönderilenlere ödenecek sürekli görev yolluğunun anılan personelin eski görev yerinden itibaren hesaplanması gerektiği hususu vurgulanmaktadır.

Ancak bahse konu kişilerin atanmanın yapıldığı tarihte izinli olarak başka bir yerde bulunmuş olsalar dahi harcırahlarının eski görev yerinden itibaren hesaplanması gerekmektedir. Benzer şekilde, buldukları yer dışında bir yere atanmalar, atamaların yapıldığı tarihte, farklı bir yerde geçici görevde bulunsalar dahi sürekli görev yolluğunun başlangıç noktası, asli yani esas görev yaptıkları yerin dikkate alınarak hesaplanması gerekmektedir.

Söz konusu maddenin son bendinde ise, geçici görevle veya vekâleten başka bir yerde buldukları sırada, asli görev yerinden memuriyet mahalli dışına atanmalara verilecek sürekli görev yolluğunun nereden itibaren hesaplanacağı hususu açıklığa kavuşturulmakta olup, böyle bir durumun varlığı halinde de harcırah hesaplamasında dikkate alınacak yerin, ilgili personelin eski görev yeri olduğunu söyleyebiliriz.

Burada bilinmesi gereken husus, geçici görev veya vekâlet nedeniyle, ilgili personelin, asli görevli buldukları yerlerin dışında farklı bir yerde buldukları sırada memuriyet mahallinin değişmesi durumunda, geçici olarak veya vekâleten görev yaptıkları yerden asli görev yerlerine kadar, harcırah mevzuatı çerçevesinde, yol gideri ve gündelik dahil olmak üzere, geçici görev yolluğu ödenmesi gerekliliğidir.

Örneğin; Çankırı'da geçici görevli olan ancak sürekli (asli) görev yeri Ankara olan bir personelinin Trabzon'daki bir göreve atanması durumunda sürekli görev yolluğu Çankırı-Trabzon arası olarak değil, Ankara-Trabzon arası dikkate alınarak hesaplanacaktır. Ancak sürekli görev kapsamında ilişkisini kesmeden, daha önce yapılan görevlendirme çerçevesinde Çankırı'dan geçici görev sonunda Ankara'ya dönmesi halinde ise, bu seyahat kapsamında Yasanın 14'üncü maddesine göre kendisine geçici görev yolluğu verilecektir.

Vekâleten veya geçici görevle gönderilenlerin, vekâlet veya geçici görevli buldukları yerde bir göreve atanmaları da söz konusu olabilir. Böyle bir durumun varlığı halinde; şayet ilgili kişi ailesini yanına getirmek için kendi isteği ile eski görev yerine gidebilir veya eski görev yerine gitmeyip ailesini yanına getirebilir veya başka bir yere gönderebilir.

Dolayısıyla, bu süreçte ilgili personelin hareket tarzına göre, ödenecek harcırah miktarı değişkenlik gösterecektir. Şöyle ki, ilgili personel asli görev yerine, devir teslim amacıyla gitmesi durumunda, buraya kadar geçici görev yolluğu ödenmesi gerekecektir. Buradan da yani eski görev yerinden yeni görev yerine kadar sürekli görev yolluğu ödenmesi gerekecektir.

Ancak ilgili kişi eski görev yerine gitmeyip, ailesini yanına getirirse veyahut ailesini başka bir yere göndermesi durumunda ise, “Başka yerde bırakılan aile efradı” başlıklı Harcırah Kanunu’nun 25’nci madde hükmünün göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Dolayısıyla, böyle bir durumda, tayini çıkan ilgili kişiye harcırah unsurlarından yer değiştirme ve aile giderinin ödenmesi söz konusu olabilecektir.

Diğer taraftan, geçici görevle bulunulan yere sürekli görevle atanan kişiye ise, geçici görevin sona ermesi nedeniyle bu tarihten sonra geçici görev yolluğu ödenmemesi gerekmektedir.

Harcırah ödemesi, gerçek masrafları karşılamak amacıyla yapıldığından, ilgili personelin beyanına uygun olarak aile fertlerine harcırah ödenebilmesi için, bunların ikamet maksadıyla gösterilen adrese gitmiş olmaları gerekmektedir.

Ayrıca, yukarıda ifade edilen süreçlerle ilgili olarak da gerekli görevlendirmelerin idarelerce yapılması gerekmektedir.

Bu itibarla, geçici görevli bulunulan yerde eski görev yerine dönen kişiye sürekli görev yolluğu öncesinde, geçici görev yolluğu ödenebilmesi için bu yönde bir görevlendirmenin varlığı gerekmektedir. Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği’nin ilgili maddeleri de bu yöndedir. Yoksa herhangi bir görevlendirme yapılmadan memurun bu süreçte kendi tercihinine (taşınacağı eve bakmak gibi) göre yapmış olduğu seyahateler için harcırah ödenmesi mümkün değildir.

35. İlk defa (açıktan) atananlar ile becayiş yapanlara sürekli görev yolluğu ödenir mi?

Özet; 6245 sayılı Kanun kapsamında bulunan kurum ve kuruluşlarda, ilk defa ataması yapılanlar ile bunların aile fertlerine söz konusu atamalara bağlı olarak sürekli görev yolluğu harcırahı ödenmemektedir. Buna karşın, 12 Ağustos 2003 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 4969 sayılı Kanun’un birinci maddesinin (c) bendiyle, becayiş olanlara harcırah verilmeyeceğini düzenleyen açık hüküm kaldırılmış olup, böylelikle bu kapsamdaki ödemelere engel bir durumun bulunmadığını ayrıca ifade edebiliriz. Bu itibarla, mevcut durum itibarıyla, 4969 sayılı Kanun uyarınca karşılıklı olarak yer değiştirme suretiyle yapılan atamalar nedeniyle, 6245 sayılı Kanun hükümlerine göre sürekli görev yolluğu ödenmesi gerekmektedir.

İlk defa atama ve becayiş kapsamında harcırah verilir verilmemesi konusunda 12/08/2003 tarihli ve 4969 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile değişiklikler yapılmış olup, söz konusu yasal değişiklik çerçevesinde halen geçerli bulunan düzenlemelere aşağıda yer verilmektedir.

35.1. İlk defa atamada sürekli görev yolluğu ödenir mi?

2003 tarihli, 4969 sayılı Kanun’un 1’inci maddesiyle 6245 sayılı Harcırah Kanunu’nun 10’uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan “yeniden veya” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır. Aynı Kanunun yine birinci maddesiyle 6245 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının ilk defa bir memuriyete atananlara harcırah verilmesini düzenleyen (a) bendi de yürürlükten kaldırılmıştır.

Yapılan yasal düzenlemeyle birlikte, 6245 sayılı Kanun kapsamında bulunan kurum ve kuruluşlarda, ilk defa veya yeniden ataması yapılanlar ile bunların aile fertlerine söz konusu atamalara bağlı olarak sürekli görev harcırahı ödenmemektedir. Anayasa Mahkemesince 2008 yılında verilen bir Kararda da açıktan atanan kişilere sürekli görev yolluğu ödenmemesinin Anayasanın eşitlik ilkesine aykırı olmadığına karar verilmiştir. Bu kararın altında yatan hukuksal gerekçeye ise aşağıda yer verilmektedir.

Söz konusu Anayasa Mahkemesi Kararında; “...**İlk defa devlet memurluğuna atanan kişi, görevine başlayıncaya kadar memur ya da kamu görevlisi sayılmamakta, görevine başladığı tarihten itibaren kamu görevlisi sıfatını kazanmaktadır.** Bu süreye ilişkin olarak kendisine aylık ödenmemekte, tedavi yardımı hizmetleri ile memurlara ve diğer kamu görevlilerine sağlanan bir takım haklardan yararlandırılmamaktadır. Oysa naklen atanan kamu görevlileri, naklen atama işleminin yapıldığı tarihten önce kamu görevlisi olup, belirli bir statü hukuku içerisinde kendilerine yüklenen kamu görevini yerine getirmektedirler. Bu durumda, ilk defa devlet memurluğuna atanalar ile halen devlet memuru olup da naklen ataması yapılanlar aynı hukuksal konumda bulunmamaktadır.

... ilk defa devlet memurluğuna atanan kişiler kamu görevlisi sıfatını, görevlerine başladıkları tarihten itibaren kazandıklarından ve görevlerine başlamadıkları sürece kamu görevlisi sayılmadıklarından, atandıkları görev yerlerine ulaşıncaya kadar üstlendikleri giderlerin kamu hizmetinin yürütülmesinden kaynaklandığını söylemek mümkün değildir. Böyle olunca da atandıkları giderken üstlendikleri giderlerin kamuya paylaşılması zorunluluğu bulunmamaktadır... ”

Hususlarına yer verilmiştir.

35.2. Becayıste sürekli görev yolluğu ödenir mi?

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun “Harcırah verilecek kimseleri” düzenleyen 4'üncü maddesinin 7'nci bendinde; “... Ancak, becayiş olunanlar ile, mahallen temin ve görevlendirilmeleri mümkün ve mutata olan hizmetlilere ve bunların aile fertlerine yeni veya açıktan atanmalarında ve emeklilik hariç görevlerine son verilme hallerinde harcırah verilmez.” hükmü yer almaktadır.

Dolayısıyla, yukarıda belirtilen hükümlerin yürürlükte bulunduğu dönem içerisinde ilgililerin yazılı talebi üzerine yapılan atamalar için harcırah ödenmediğinden, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 73'üncü maddesine göre karşılıklı olarak yer değiştirenlere de harcırah ödenmesi mümkün bulunmamaktadır.

Ancak, 6245 sayılı Yasa'nın 4'üncü maddesinin 7'nci bendi hükmü, 12.08.2003 tarih ve 4969 sayılı Kanunun 1'inci maddesiyle yürürlükten kaldırılmış olup, böylelikle becayiş durumunda harcırah verilmesini engelleyen hukuki durum ortadan kaldırılmıştır.

Bu bağlamda, 4969 sayılı Yasanın ilgili maddesine baktığımız zaman; Yasanın, 1'inci maddesinin; “10.2.1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun;

“... c) 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendi ile ikinci fıkrası, 9'uncu maddesinin (a) bendi, 10'uncu maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı bentleri, 11'inci maddesi, 56'ncı maddesinin (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.” hükmüne amir olduğu görülmektedir.

Devlet Memurları Kanunu'nun “Karşılıklı olarak yer değiştirme” başlıklı 73'üncü maddesi ise; “Aynı Kurumun başka başka yerlerde bulunan aynı sınıftaki memurları, karşılıklı olarak yer değiştirme suretiyle atanmalarını isteyebilirler. Bu isteğin yerine getirilmesi atamaya yetkili amirlerince uygun bulunmasına bağlıdır.” hükmüne amirdir.

Bu itibarla, 4969 sayılı Kanun'la yapılan düzenlemeler ile yukarıda yer verilen yasal düzenlemeler uyarınca, karşılıklı olarak yer değiştirme suretiyle yapılan atamaları nedeniyle, 6245 sayılı Kanun hükümlerine göre 2003 yılından itibaren sürekli görev yolluğu ödenmesinin mümkün olduğu değerlendirilmektedir.

36. İstifa sonrası (yeniden atanan kişiye) veya mahkeme kararıyla geri dönenler ile KPSS kapsamında farklı bir kuruma atanarlara sürekli görev yolluğu ödenir mi?

Özet: 657 sayılı Yasa uyarınca, aday ve asil memur, yapılan bir yarışma sınavı sonucuna göre aynı veya farklı kurum veya unvanlara atanabilmektedir. Bu atamaların ilk atama niteliğinde olmayıp, naklen atama niteliğinde olması ve naklen atanan kamu görevlilerinin de naklen atama işleminin yapıldığı tarihten önce kamu görevlisi olması nedeniyle, KPSS sonucuna göre farklı kuruma veya başka bir yere (memuriyet mahalli dışına) atanarlara sürekli görev yolluğu ödenmesi gerekmektedir. Buna karşın, gerek istifa sonrası ve gerekse mahkeme kararı sonrası yeniden atanarlara sürekli görev yolluğu ödenmesi mümkün değildir. Çünkü, çeşitli yargı kararlarına yansıdığı üzere, belirtilen durumdaki kişilerin sonraki atama öncesi süreçte, memuriyet ile bir ilgisinin kalmaması ve bir anlamda, bu durumun ilk atama gibi değerlendirilmesi nedeniyle anılan kişilere sürekli görev yolluğu ödenmesi mümkün değildir.

Memuriyetten ayrılma kişinin kendi talebi neticesinde olabileceği gibi bazen bu durum bir yaptırım olarak da uygulanabilmektedir. Bu durumda olan bir kişinin sonradan kamu görevine geri dönmesi halinde sürekli görev yolluğu ödenip ödenmemesi hususu da bu bağlamda önem arz etmektedir. Benzer şekilde, mahkeme kararı neticesinde dönenler ile KPSS kapsamında aynı veya farklı bir kuruma atanarlara da sürekli görev yolluğu ödenip ödenmesi konusu önem arz etmektedir.

36.1. İstifa sonrası yeniden memuriyete dönerek ataması yapılanlara sürekli görev yolluğu ödenir mi?

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 31/07/2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanun'la yürürlükten kaldırılmadan önceki 9'uncu maddesinin (a) bendinde, sürekli görev yolluğunun, ilk defa bir memuriyete atanarlara atanmaları sırasında yerleşmiş oldukları yerden itibaren verileceğine yönelik hüküm bulunmaktaydı.

4969 sayılı Kanun ile 6245 sayılı Kanun'un "Yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafının birlikte verilmesini icabettiren haller" başlıklı 10'uncu maddesinin (1) numaralı bendi; "Kendi yazılı talepleri üzerine gönderilenler hariç olmak üzere; yurt içinde veya dışındaki daimî bir vazifeye naklen tâyin olunanlarla yabancı memleketlerdeki memuriyet merkezi tebdil olunan veyahut bu yerlerden yurt içinde diğer bir daimî vazifeye tâyin edilen memur ve hizmetlilere yeni vazife mahallerine kadar;" şeklinde düzenlenmiş, ancak, söz konusu hüküm 01/07/2006 tarih ve 5538 sayılı Kanunun 2'nci maddesiyle yeniden düzenlenerek, "Yurt içinde veya yurt dışında görev yapmakta iken yurt içinde veya yurt dışındaki sürekli bir göreve naklen atanan ya da yabancı ülkelerdeki memuriyet merkezi değiştirilen memur ve hizmetlilere yeni görev yerlerine kadar;" şeklinde son halini almıştır.

Bu hükümlere göre, gerek 4969 sayılı Kanunla, 6245 sayılı Kanunun 9'uncu maddesinin (a) bendinin yürürlükten kaldırılması ve 10'uncu maddesinin (1) numaralı bendindeki "yeniden veya" ibaresinin metinden çıkarılması, gerekse 5538 sayılı Kanunun 2'nci maddesiyle "yeniden veya" ibaresine yer

verilmemesi nedeniyle, 2003 yılından itibaren 6245 sayılı Kanun kapsamında bulunan kurum ve kuruluşlarda, istifa ederek tekrar devlet memurluğuna atanana kişilere harcırah ödenmesine imkân bulunmamaktadır.

36.2. Mahkeme kararı ile geri dönenlere sürekli görev yolluğu ödenir mi?

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 10'uncu maddesinde, yurt içindeki sürekli bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere yol gideri, gündelik, aile gideri ve yer değiştirme giderinin birlikte verileceği hususu hükme bağlanmıştır. Bu hükme göre, sürekli görev yolluğu, bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere ödenmektedir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2'nci maddesinde, iptal davaları; idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan dava türü olarak tanımlanmıştır. Danıştay'ın yerleşik kararlarında da açıklandığı üzere, iptal kararları iptali istenen işlemi ve ona bağlı işlemleri tesis edildikleri tarihten itibaren ortadan kaldırarak işlemin tesisinden önceki hukuki durumun devamını sağlamaktadır.

Başka bir ifadeyle, iptal kararları, iptal edilen idari işlemi hiç yapılmamış saymak suretiyle, bir anlamda önceki hukuki durumun geri gelmesini sağlar. Bu sebeple, ilgilinin ara vermeksizin görevine devam ettiğinin kabul edilmesi nedeniyle, iptal kararı üzerine tesis edilen işlemin naklen atama olarak değerlendirilmemesi gerektiği düşünülmektedir.

Bu itibarla, bir personelin, mahkeme kararıyla tekrar görevine başlatılması nedeniyle sürekli görev yolluğu ödenmesinin mümkün bulunmadığını söyleyebiliriz. Ancak, mahkeme kararında aksi yönde bir hüküm varsa (temyiz süreci hariç olmak üzere) buna şüphesiz uyulması gerekir.

Ayrıca, içtihat düzeyinde olmayan ve bireysel nitelik taşıyan mahkeme kararları gerekçe gösterilerek benzer durumda olan kişilerce harcırah alınmasının mümkün olmadığını da ifade edebiliriz.

Zira, Anayasanın 138'inci maddesinde; "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez." hükmü yer almaktadır. Bu hükme göre, ilgililer hakkında harcırah ödenmesi hususunda verilen mahkeme kararları uyarınca harcırahın hesaplanıp ilgililere ödenmesi gerekmektedir. Ancak, yargı kararları kişilere özgü olduğundan, bu kararların genelleştirilerek başkaları hakkında uygulanması mümkün bulunmamaktadır.

Dolayısıyla, Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen görüşlere de yansıdığı üzere, münferiden verilen mahkeme kararları gerekçe göstererek idari yargıda dava açmış bulunanlardan davaları sonuçlanmayanlar ile dava açmamış olanlara herhangi bir ödemede bulunulması mümkün bulunmamaktadır. Tekrar ifade etmek gerekirse, içtihat düzeyinde olmayan kararlar için bu durum geçerli olup, içtihat niteliğindeki kararların ise bağlayıcı olduğunu özellikle ifade edebiliriz.

36.3. *Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) sonucuna göre farklı kuruma veya başka bir yere (naklen) atanarlara sürekli görev yolluğu ödenir mi?*

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Memurların bir kurumdan diğerine nakilleri" başlıklı 74'üncü maddesi;

"Memurların bu Kanuna tabi kurumlar arasında, kurumların muvafakatı ile kazanılmış hak dereceleri üzerinden veya 68'inci maddedeki esaslar çerçevesinde derece yükselmesi suretiyle, buldukları sınıftan veya öğrenim durumları itibariyle girebilecekleri sınıftan, bir kadroya nakilleri mümkündür. Kazanılmış hak derecelerinin altındaki derecelere atanabilmeleri için ise atanacakları kadro derecesi ile kazanılmış hak dereceleri arasındaki farkın 3 dereceden çok olmaması ve memurların isteği de şarttır..."

"Memurların kurumlarınca görevlerinin ve yerlerinin değiştirilmesi" başlıklı 76'ncı maddesi ise;

"Kurumlar, görev ve unvan eşitliği gözetmeden kazanılmış hak aylık dereceleriyle memurları buldukları kadro derecelerine eşit veya 68'inci maddedeki esaslar çerçevesinde daha üst, kurum içinde aynı veya başka yerlerdeki diğer kadrolara naklen atayabilirler.

Memurlar istekleri ile, kurumlarında kazanılmış hak derecelerinin en çok üç derece altında aynı veya başka yerlerdeki kadrolara atanabilirler.

Aşağı dereceye atanmaların 68'inci maddede yazılı süre kaydı aranmaksızın eski derecelerine tekrar atanmaları mümkündür.

Kazanılmış hak derecelerinden aşağı derecelere atanmaların aylık derece ve kademeleri genel hükümlere göre tespit edilmekle beraber, atandıkları bu derecelerde geçirdikleri süreler (kesenek ve karşılık farklarının kendileri tarafından her ay T.C. Emekli Sandığına gönderilmesini kabul etmeleri şartıyla) emeklilik yönünden eski derecelerinde değerlendirilir."

Hükümlerine amirdir.

Görüldüğü üzere; 657 sayılı Yasa uyarınca, aday ve asil memur yapılan bir yarışma sınavı sonucuna göre aynı veya farklı kurum veya unvanlara atanabilmektedir. Söz konusu atamalar ilk atama niteliğinde olmayıp, naklen atama niteliğindedir.

Anayasa Mahkemesince verilen bir Kararda da; naklen atanan kamu görevlilerinin, naklen atama işleminin yapıldığı tarihten önce kamu görevlisi olduğu ve belirli bir statü hukuku içerisinde kendilerine yüklenen kamu görevini yerine getirdiklerine vurgu yapılmıştır.

Bu nedenle, aday veya asil memur iken KPSS sonucuna göre farklı kuruma veya başka bir yere atanarlara sürekli görev yolluğu ödenmesi gerekmektedir. Ancak, süreçte dikkat edilmesi gereken husus, bu atamanın memuriyet mahalli dışına yapılması gerektiğidir. Yoksa, yan yana bulunan bir Bakanlıktan diğer Bakanlığa atanan bir personele harcırah ödenmesi söz konusu değildir.

Örneğin, Tarım ve Orman Bakanlığı'nda görevli bir uzman veya yardımcısının (veya aday memurun), Ticaret Bakanlığı'nda bulunan uzman yardımcısı kadrosuna atanması durumunda harcırah ödenmesi söz konusu olmayacaktır. Ancak, bu konumdaki memurun İstanbul'da bir Bakanlığın bölge müdürlüğünde bulunan uzman yardımcısı kadrosuna atanması durumunda ise, sürekli görev yolluğu ödenebilecektir.

Dolayısıyla, atama kurum içindeki bir kadroya olabileceği gibi kurum dışındaki bir kadro için de olabilir. Esas olan bu atamanın memuriyet mahalli dışına yapılmasıdır.

Açıklandığı üzere, aday veya asil memur iken KPSS sonucuna göre farklı kuruma veya başka bir yere atanana sürekli görev yolluğu ödenmesi gerekmektedir. Buna karşın, daha önce hiçbir kamusal görevi yokken açıktan KPSS ile ilk defa atanana sürekli görev yolluğu ödenmesi mümkün değildir. Yani, harcırah ödenip ödenmemesi, devam eden bir memuriyet görevi sürecinde yapılan bir atamanın varlığı halinde söz konusu olabilmektedir.

Ancak burada dikkat edilmesi gereken husus yukarıda ifade ettiğimiz açıklamaların sözleşmeli personel dışındaki personel (657 sayılı Kanuna tabi memur) için geçerli olduğudur. Sözleşmeli personele ise, mevcut düzenlemelere göre (becayışe ilişkin özel hükümler saklı kalmak üzere) sürekli görev yolluğu ödenmemektedir. Şüphesiz bu alandaki düzenlemeler değiştikçe, yeni hukuki düzenlemelere göre hareket edilmesi gerekecektir.

II. SEYAHAT VE VAZİFENİN MAHİYETİNE GÖRE VERİLECEK HARCIRAH

37. Sözleşmeli personelin harcırahı nasıl hesaplanır? Ödenen ve ödenmeyen unsurlar nelerdir?

Özet; Sözleşmeli personelin sözleşmelerinde harcırah ve gündeliklerine ilişkin herhangi bir hüküm bulunuyor ise öncelikle sözleşme hükümlerinin uygulanması gerekmektedir. Şayet sözleşmelerinde herhangi bir hüküm bulunmuyor ise, bu durumda 6245 sayılı Yasa'nın 8'inci maddesine göre gündelik ödenmesi gerekecektir. Buna karşın, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B maddesi kapsamında istihdam edilen sözleşmeli personele sürekli görev harcırahının ödenmesi mümkün bulunmamaktadır. Ayrıca, "Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar"ın "Kurumiçi yer değiştirme" başlıklı ek 3'üncü maddesinde sözleşmeli personelin hangi durumlarda kurum içi yer değişikliği yapabileceği hüküm altına alınmış olup, belirtilen durumların varlığı halinde anılan personellerin, becayiş kapsamında karşılıklı olarak yer değiştirmeleri hallerinde, bu duruma bağlı olarak sürekli görev yolluğu ödenmesinin de mümkün olabileceği değerlendirilmektedir.

37.1. Sözleşmeli personele hangi derece üzerinden gündelik ödenir?

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Memur veya hizmetli olmayanların harcırahı" başlıklı 8'inci maddesinde; "Memur veya hizmetli olmadıkları halde bu Kanuna tabi kurumlarca geçici bir görev ile görevlendirilenlere verilecek yol masrafı ve gündelik, bunların bilgi seviyeleri ve faaliyet sahaları ile mahalli şartlar dikkate alınarak 4 ncü dereceye kadar olan memurlardan herhangi birine verilen yol masrafı ve gündeliğe kıyasen ilgili kurumca takdir olunur. Ancak, ilgili Bakanlığın teklifi ve Maliye Bakanlığının olumlu görüşü üzerine, bu gibi kimselerden icabedenlere 4 ncü dereceden daha yüksek memurlara ödenebilecek yol masrafı ve gündelik verilebilir. Sözleşmeli olarak çalıştırılıp da sözleşmelerinde verilecek harcırah belirtilmiş olan kimseler hakkında bu madde hükmü uygulanmaz." hükmü yer almaktadır.

Söz konusu yasa maddesine ait metinden de anlaşılacağı üzere; sözleşmeli personelin sözleşmelerinde harcırah ve gündeliklerine ilişkin herhangi bir hüküm bulunuyor ise öncelikle sözleşme hükümlerinin uygulanması gerekmektedir. Buna karşın, bu hususta sözleşmelerinde herhangi bir hüküm bulunmuyor ise, bu madde hükmüne yani 6245 sayılı Yasa'nın 8'inci maddesine göre gündelik ödenmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, geçici görevli olarak memuriyet mahalli dışında görevlendirilen sözleşmeli personele, brüt aylık maaşı tutarına yakın olan aylık kadro derecesi üzerinden memurlara ilişkin gündeliğin ödenmesi gerekmektedir. Söz konusu tutar ise her yıl Bütçe Kanunu'nun (H) cetveli ile aylık kadro derecesi dikkate alınarak belirlenmektedir.

Diğer taraftan, 6245 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesinin (d) fıkrasında, "Bu Kanun hükümlerine göre gündelik ödenenlerden (b) fıkrasına göre gündelik ödenenler hariç) yurt içinde yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak (...) üzere gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir." denilmektedir. Buna göre, sözleşmelerinde hüküm bulunmaması sebebiyle, Kanunun 8'inci maddesi çerçevesinde Harcırah Kanunu uyarınca gündeliğe hak kazananlara, anılan 33 (d) fıkrasındaki esas ve usullere göre, yatacak yer ücretlerinin de ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

37.2. 399 sayılı KHK kapsamı sözleşmeli personele harcırah ve konaklama ücreti ödenmesi nasıldır?

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 8'inci maddesinde; "Memur veya hizmetli olmadıkları halde bu Kanuna tabi kurumlarca geçici bir görev ile görevlendirilenlere verilecek yol masrafı ve gündelik, bunların bilgi seviyeleri ve faaliyet sahaları ile mahalli şartlar dikkate alınarak 4'ncü dereceye kadar olan memurlardan herhangi birine verilen yol masrafı ve gündeliğe kıyasen ilgili kurumca takdir olunur. Ancak, ilgili Bakanlığın teklifi ve Maliye Bakanlığının olumlu görüşü üzerine, bu gibi kimselerden icabedenlere 4 ncü dereceden daha yüksek memurlara ödenebilecek yol masrafı ve gündelik verilebilir. Sözleşmeli olarak çalıştırılıp da sözleşmelerinde verilecek harcırah belirtilmiş olan kimseler hakkında bu madde hükmü uygulanmaz. ..." hükmü yer almaktadır. Buna göre, sözleşmeli olarak çalıştırılıp da sözleşmelerinde gündelik miktarları tespit edilenlere, sözleşmelerinde tespit edilen gündelikler üzerinden harcırah ödenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Öte yandan, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin "Harcırah" başlığını taşıyan 31'inci maddesinde; "Yurt içinde ve yurt dışında geçici olarak görevlendirilecek sözleşmeli personele gündelik ve yol gideri ödenir. Ödenecek gündelik miktarı 6245 sayılı Harcırah Kanunu uyarınca en yüksek Devlet memuru için belirlenen gündeliği geçmemek üzere ilgililerin görev ve unvanları dikkate alınarak teşebbüs veya bağlı ortaklık yönetim kurullarınca tespit edilir. İlk defa sözleşmeli statüde işe başlayan personele ikamet mahalli ile görev mahalli arasında kendisi ve aile efradına harcırah ödenmez. Yukarıda belirtilmeyen hususlarda 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır." hususlarına yer verilmek suretiyle anılan KHK kapsamındaki sözleşmeli personele ödenecek harcırahın miktar ve esasları belli bir kurala bağlanmıştır.

Diğer taraftan, 6245 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesinin (d) fıkrasında; "Bu Kanun hükümlerine göre gündelik ödenenlerden (b) fıkrasına göre gündelik ödenenler hariç) yurt içinde yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak (...) üzere gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir." hükmü bulunmaktadır. Buna göre, Harcırah Kanunu uyarınca gündeliğe hak kazananlara, anılan 33 (d) fıkrasındaki esas ve usullere göre, ayrıca 38 Seri No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği'nde yapılan açıklamalar da dikkate alınarak, yatacak yer ücretleri ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

Dolayısıyla, gündelik miktarları 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 31'inci maddesine göre tespit edilen sözleşmeli personele, bu şekilde belirlenen gündelikleri üzerinden, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre yatacak yer ücreti yani konaklama ücretinin ödenmesinin mümkün olduğunu söyleyebiliriz.

37.3. 657 sayılı Yasa kapsamı sözleşmeli personelin sürekli görev yolluğu ödenir mi?

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesinde istihdam şekilleri belirlenmiş olup, bunlar; memurlar, sözleşmeli personel ve işçilerden oluşmaktadır. Anılan maddenin, (B) bendinde de sözleşmeli personel; "Kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hallere münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, Bakanlar Kurulunca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde kurumun teklifi ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca vizelenen pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir." şeklinde tanımlanmıştır.

657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi gereğince istihdam edilecek sözleşmeli personeli de kapsayan 28/6/1978 tarihli ve 16330 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6/6/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı "Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar"ın, 4'üncü maddesinde nakli mümkün olmayan sözleşmeli personele sürekli görev yolluğu ödenemeyeceğini belirtilmiş ve anılan maddede; "Personel, sözleşmelerinde belirtilen görev yeri dışında çalıştırılmaz. Görev yeri dışında geçici olarak gönderilenlerin gündelik ve yol giderleri, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerinde saptanan süreyi ve 1'inci derece Devlet Memurlarına ödenen harcırah miktarını aşmamak üzere sözleşmelerde belirtilir. Sözleşmeli personele geçici görev yolluğu dışında harcırah ödenemez." düzenlemelerine yer verilerek, sözleşmeli personele ödenecek geçici görev yolluğunun ödeme esas ve usulleri belirlenmiş olup, bu bağlamda geçici görev yolluğu dışında harcırah ödenemeyeceği de açıkça ifade edilmiştir. Bu itibarla, yukarıda da belirtildiği üzere, 657 sayılı Kanunun 4/B maddesi kapsamında istihdam edilen sözleşmeli personele sürekli görev harcırahının ödenmesi mümkün bulunmamaktadır. Kuşkusuz zamanla aksi yönde yeni düzenlemelerin yapılması halinde buna göre hareket edilecektir.

Bunlarla birlikte, Anayasamızın 53'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde taraflar Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurabilir. Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir." ibaresi ile 1 Eylül 2019 tarihli ve 30875 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 01/01/2020 - 31/12/2021 yılına ilişkin 28/08/2019 tarihli ve 2019/1 sayılı Kamu Görevlileri Hakem Kurulu Kararının "Sözleşmeli personelin sürekli görev yolluğu" başlıklı 47'nci maddesinde yer alan "6245 sayılı Harcırah Kanununun sürekli görev yolluğuna ilişkin hükümleri, aynı Kanuna tabi idarelerde ayın ve haftanın bazı günleri ya da günün belirli saatleri gibi kısmi zamanlı çalışan sözleşmeli personel hariç olmak üzere, sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilenlerden mevzuatı veya sözleşmesi uyarınca sürekli görev yolluğu ödenmeyenler hakkında 5'inci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik tutarı esas alınarak ödenir." düzenlemesinin de süreçte dikkate alınabileceği değerlendirilmektedir.

Bu bağlamda, bazı Bakanlıklarca 2020-2021 dönemini kapsayan 01/09/2019 tarih ve 30875 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 28/08/2019 tarih ve 2019/1 sayılı Kamu Görevlileri Hakem Kurulu Kararına atfen 01/01/2020 tarihinden itibaren 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesinin (B) bendine göre istihdam edilen sözleşmeli personelin belirtilen tarihten sonra yer değiştirme suretiyle atanması halinde, sürekli görev yolluğu ödenebileceğine yönelik yazılı açıklamalarının da bulunduğu görülmüştür.

37.4. Sözleşmeli personelin becayiş hakkı var mıdır?

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 10'uncu maddesinin (1) numaralı bendinde, yurt içinde veya dışındaki daimi bir vazifeye naklen atanan memur ve hizmetlilere yol gideri, gündelik, aile gideri ve yer değiştirme giderlerinin birlikte verileceği hükme bağlanmıştır; aynı Kanununun 8'inci maddesinde de memur veya hizmetli olmadıkları halde bu Kanuna tabi kurumlarca geçici bir görev ile görevlendirilenlere hangi esas ve şartlara göre yol masrafı ve gündelik verileceği açıklanmış ve sözleşmeli olarak çalıştırılıp da sözleşmelerinde verilecek harcırah belirtilmiş olan kişiler hakkında bu madde hükmünün uygulanmayacağı belirtilmiştir.

28/6/1978 tarihli ve 16330 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6/6/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı "Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar"ın 4'üncü maddesinde ise "Personel, sözleşmelerinde belirtilen görev dışında çalıştırılmaz. Görev yeri dışına geçici olarak gönderilenlerin gündelik ve yol giderleri, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerinde saptanan süreyi ve 1'inci derece Devlet memurlarına ödenen harcırah miktarını aşmamak üzere sözleşmelerde belirtilir. Sözleşmeli personele geçici görev yolluğu dışında harcırah ödenemez." hükmüne yer verilmiştir.

Buna karşın, 6245 sayılı Kanun'da sözleşmeli personele ödenecek geçici görev harcırahının ödeme esas ve usulleri belirlenmiş, ancak bu personele sürekli görev harcırahı ödenmesini düzenleyen bir hükme yer verilmemiştir.

Diğer taraftan, 4969 sayılı Kanun'un 1'inci maddesinin (a) bendiyle 6245 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi, "Kendi yazılı talepleri üzerine gönderilenler hariç olmak üzere; yurt içinde veya dışındaki daimî bir vazifeye naklen tâyin olunanlarla yabancı memleketlerdeki memuriyet merkezi tebdil olunan veyahut bu yerlerden yurt içinde diğer bir daimî vazifeye tâyin edilen memur ve hizmetlilere yeni vazife mahallerine kadar;" şeklinde değiştirilmiş ve daha sonra çıkartılan 5335 Sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 4'üncü maddesinin (a) bendiyle 6245 sayılı Harcırah Kanununun 4969 sayılı Kanunla değişik anılan fıkradaki "Kendi yazılı talepleri üzerine gönderilenler hariç olmak üzere;" ibaresi, "Zorunlu yer değiştirme, sınav, sağlık sebepleri ve eş durumu (bu madde uyarınca sürekli görev yolluğu almaya hak kazananların eşlerinin atamaları) dışında kendi yazılı talepleri üzerine gönderilenler hariç olmak üzere;" şeklinde değiştirilmiştir.

Ancak, 5538 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinin (a) fıkrasıyla Harcırah Kanununun 10'uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi, "Yurt içinde veya yurt dışında görev yapmakta iken yurt içinde veya yurt dışındaki sürekli bir göreve naklen atanan ya da yabancı ülkelerdeki memuriyet merkezi değiştirilen memur ve hizmetlilere yeni görev yerlerine kadar;" şeklinde değiştirildiğinden, söz konusu değişikliğin yürürlüğe girdiği 2006 yılından itibaren yapılan karşılıklı olarak yer değiştirmelerde ise harcırah ödenmesi mümkün hale gelmiştir.

Ayrıca, 4924 sayılı Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamı uyarınca karşılıklı olarak yer değiştirme suretiyle yapılan atamalar nedeniyle de, 6245 sayılı Kanun hükümlerine göre sürekli görev yolluğu ödenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, 28/6/1978 tarihli ve 16330 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 6/6/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı “Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar”ın “Kurumiçi yer değiştirme” başlıklı ek 3’üncü maddesi;

“Sözleşmeli personelin kurumlar arası yer değişikliği yapılamaz.

Sözleşmeli personelin kurum içi yer değişikliği ise aşağıdaki hallerde Kurumca gerçekleştirilebilir.

- a) *Kurumun hizmet icapları dikkate alınarak, aynı unvan ve hizmet niteliklerini haiz sözleşmeli personelin kurum içi karşılıklı yer değiştirme talepleri, pozisyonunun vizeli olduğu birimde fiilen en az bir yıl çalışmış olmaları şartıyla yerine getirilebilir.*
- b) *Personelin eş durumuna bağlı kurum içi yer değişikliği talebi; vizeli olduğu birimde fiilen en az bir yıl çalışmış olması, geçiş yapacağı hizmet biriminde aynı unvan ve niteliği haiz boş pozisyon bulunması ve kamu personeli olan eşin, kurum içi görev yeri değişikliği mümkün olmayan veya mevzuatı uyarınca zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan bir görevde bulunması kaydıyla yerine getirilebilir.*
- c) *Sağlık sebebine bağlı kurum içi yer değişikliği talebi; mazeret süresince geçerli olmak üzere, personelin geçiş yapacağı hizmet biriminde aynı unvan ve niteliği haiz boş pozisyon bulunması, pozisyonunun bulunduğu ildeki Devlet ve üniversite hastanesinde kendisi, eşi ve çocukları ile mevzuat uyarınca bakmakla yükümlü olduğu ana ve babasının hastalığının tedavisinin mümkün olmadığına ilişkin sağlık kurulu raporunu kuruma ibraz etmesi halinde yerine getirilebilir. Sağlık mazeretinin sona ermesi durumunda, eski pozisyonun bulunduğu il sınırları içerisindeki aynı unvan ve niteliği haiz boş pozisyona yeniden atama yapılır.*
- ç) *Aynı unvan ve niteliği haiz boş pozisyon bulunması halinde, eşi şehit olan personelin kurum içi yer değişiklik talebi, bir defaya mahsus olmak üzere yerine getirilir.*
- d) *Pozisyonunun bulunduğu yerde, kendisinin, eşinin veya bakmakla yükümlü olduğu çocuklarının can güvenliğinin tehlikeye düştüğü adli veya mülki makamlarca belgelendirilen personel ile eşi vefat eden personelin kurum içi yer değişikliği talebi; geçiş yapacağı birimde aynı unvan ve niteliğe haiz boş pozisyon bulunması kaydıyla kurumun hizmet gerekleri dikkate alınarak yerine getirilebilir.*
- e) *Kamu idareleri adına vizeli boş pozisyonlara sözleşmeli personel alımı yapılmadan önce yılda bir kez, pozisyonun vizeli olduğu ilde en az üç yıl hizmet süresi bulunan personelin geçiş yapmak istediği birimde aynı unvan ve niteliğe haiz boş pozisyona kurum içi yer değişikliği talebi, ilgili idarece hizmet gereklerine göre belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde yerine getirilebilir. İdareler, il gruplarından oluşan görev bölgeleri ve bu bölgeler için üç yıldan başlamak üzere farklı hizmet süreleri belirleyebilir.”*

şeklinde düzenlenmiştir.

Bu itibarla, 28/6/1978 tarihli ve 16330 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6/6/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı “Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar”ın “Kurumiçi yer değiştirme” başlıklı ek 3’üncü maddesinde, sözleşmeli personelin hangi durumlarda kurum içi yer değişikliği yapabileceği hüküm altına alındığından, bu durumlar dışında sözleşmeli personelin yer değişikliği yapmasının mümkün bulunmadığı değerlendirilmektedir.

37.5. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 4/B maddesi uyarınca istihdam edilen sözleşmeli personelin arazi tazminatı var mıdır?

657 sayılı Kanun’un “İstihdam Şekilleri” başlıklı 4’üncü maddesinin (B) bendinde sözleşmeli personel; “Kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hallere münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, Cumhurbaşkanınca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde ...mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir.” şeklinde tanımlanmıştır.

Esas itibariyle, 657 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesinin (B) bendine göre istihdam edilen personele yapılacak ödemeler, 1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’nda düzenlenmiş bulunmaktadır.

Anılan Kararın 3’üncü maddesinin 4’üncü fıkrasında, “Sözleşme ile çalıştırılacak personele sözleşme ücreti dışında herhangi bir ad altında ödeme yapılamaz ve sözleşmelere bu yolda hüküm konulamaz.” hükmü ile, aynı Kararın 14’üncü maddesinde; “657 sayılı Kanunun değişik 4’üncü maddesinin (B) fıkrasına göre çalıştırılacak sözleşmeli personelin (...) sayısı, unvanı, nitelikleri, sözleşme ücreti ve süreleri ilgili Bakanlığın önerisi ve Devlet Personel Başkanlığının olumlu görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca saptanır....,” hükmü yer almaktadır.

Buna göre, 657 sayılı Kanun’un değişik 4’üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilen personele, sözleşme hükümleri dışında bir ücret ödenemeyeceğini öngören hizmet sözleşmelerinde yer alan hususlarla ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca gerekli düzenlemenin yapılabileceği anlaşılmaktadır.

Dolayısıyla, vize edilen hizmet sözleşmelerinde yer almayan hususlar hakkında 6/6/1978 tarih ve 7/15754 sayılı Kararname hükümlerinin uygulanacağı anlaşılmaktadır. Bu kapsamda, sözleşmeli personele arazi tazminatı ödenebilmesi için yılı hizmet sözleşmelerinde hüküm bulunması ya da 6.6.1978 tarih ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’nın 14’üncü maddesi hükmünün verdiği yetki çerçevesince Hazine ve Maliye Bakanlığınca bu hususta olumlu karar verilmesi gerekmektedir.

38. Yol masrafı, yevmiye ve aile masrafının birlikte verilmesini gerektiren durumlar nelerdir?

Özet; 6245 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesi ile harcırahın tüm unsurlarına birden hak kazanabilecek durumlar sayılmakta olup, bir kimse yevmiye ve yol gideri ile aile ve yer değiştirme giderlerinin hepsine birden; görev yerinin sürekli olarak değişmesi durumunda hak kazanabilmektedir. Diğer taraftan, anılan maddenin yürürlükten kaldırılan (2), (3) ve (4) numaralı fıkraları kapsamında olanlara, 4969 sayılı Yasa ile yapılan düzenleme uyarınca, adres değişikliği olmadan emeklilik tazminatı adı altında bir ödeme yapılması olanağı sağlandığını da ifade edebiliriz.

Yol masrafı, yevmiye ve aile masrafının birlikte verilmesini gerektiren haller 6245 sayılı Yasa'nın 10'uncu maddesinde yer almakla birlikte, söz konusu Yasa maddesinde köklü değişiklikler ise 31.07.2013 tarihli ve 4969 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile gerçekleşmesi nedeniyle, bahse konu Kanunların ilgili maddelerine aşağıda yer verilmektedir.

6245 sayılı Yasanın söz konusu 10'uncu maddesine baktığımızda, söz konusu maddenin;

“Yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafı aşağıdaki hallerde verilir:

1. (Değişik: 1/7/2006-5538/2 md.) Yurt içinde veya yurt dışında görev yapmakta iken yurt içinde veya yurt dışındaki sürekli bir göreve naklen atanan ya da yabancı ülkelerdeki memuriyet merkezi değiştirilen memur ve hizmetlilere yeni görev yerlerine kadar;
2. (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)
3. (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)
4. (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)
5. Kadro dolayısıyla açıkta kalan veya vekalet emrine alınan memurlara açık aylıklarını Türkiye dahilinde tesviye ettirecekleri yere kadar;
6. Asilin vüruduna kadar muvakkaten gönderilmiş olmayıp da vekalet namı altında asaleten gönderilen ve vekalet müddeti belli olmıyan kumandan ve memurlara vazife mahallerine kadar.”

Hükmüne amir olduğu görülmektedir.

4969 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un ilgili maddeleri;

1. maddesinde; “10.2.1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun;

- a) 10'uncu maddesinin (1) numaralı bendinin başına “Kendi yazılı talepleri üzerine gönderilenler hariç olmak üzere;” ibaresi eklenmiş ve aynı bentte yer alan “yeniden veya” ibaresi metinden çıkarılmıştır.

b) 33'üncü maddesinin (b) fıkrasının son paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Bu şekilde gündelik ödenenlerden, yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak üzere, gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir.

c) 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendi ile ikinci fıkrası, 9'uncu maddesinin (a) bendi, 10'uncu maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı bentleri, 11'inci maddesi, 56'ncı maddesinin (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

d) 56'ncı maddesinin (a) bendindeki "Re'sen veya isteği üzerine emekliye ayrılan memur ve hizmetlilerle" ibaresi ile "ve cezaen olmamak üzere kurumlarınca vazifelerine son verilen hizmetlilere" ibaresi, 59'uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ile 10'uncu maddenin 2'nci bendi kapsamına girenlerden 56'ncı maddede belirtilen süre içinde ikamet edecekleri yere taşınmayanlar," ibaresi madde metinlerinden çıkarılmıştır."

Hükmünün yer aldığı görülmüştür.

Anılan Kanunun 2'nci maddesinin ise; "27.6.1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1'inci maddesine aşağıdaki (D) bendi eklenmiştir.

D) (A) bendi kapsamına giren personel ile 22.1.1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (II) sayılı cetvelde yer alan personel ve kamu kurumlarında işçi olarak istihdam edilenlerden; emekliliğini isteyen veya emekliye sevk olunanlara, haklarında toptan ödeme hükümleri uygulananlara, emekli iken yeniden hizmete alındıktan sonra cezaen olmamak üzere görevlerine son verilenlere ve terhis olan yedek subaylara ve bunlardan görevde iken ölenlerin kanuni mirasçılarında damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tâbi tutulmaksızın beşyüz milyon lira tutarında tazminat ödenir." hükümlerine amir olduğu görülmüştür.

6245 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesi ile harcırahın tüm unsurlarına birden hak kazanabilecek durumlar sayılmakta olup, görevlendirilen bir personelin yevmiye ve yol gideri ile aile ve yer değiştirme giderlerinin hepsine birden; görev yerinin sürekli olarak değişmesi halinde veya eşiti hukuki durumun gerçekleşmesi halinde hak kazanabildiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, sürekli görev harcırahının dört unsurunun birlikte verilmesini gerektiren haller, memurun görev veya ikamet yerinin sürekli olarak değişmesini gerektiren durumlar için geçerlidir.

Diğer taraftan, maddenin yürürlükten kaldırılan (2), (3) ve (4) numaralı bentleri kapsamında olanlara, 4969 sayılı Yasa ile yapılan düzenleme uyarınca, 2003 yılından itibaren geçerli olmak üzere, adres değişikliği olmadan ilgili kamu personeline emeklilik tazminatı adı altında bir ödeme yapılması olanağı sağlanmıştır.

Yürürlükte bulunan bentlerine ilişkin açıklamalara ise aşağıda yer verilmektedir. Söz konusu bentler;

➤ (Değişik: 1/7/2006-5538/2 md.) Yurt içinde veya yurt dışında görev yapmakta iken yurt içinde veya yurt dışındaki sürekli bir göreve naklen atanan ya da yabancı ülkelerdeki memuriyet merkezi değiştirilen memur ve hizmetlilere yeni görev yerlerine kadar;

Bu düzenleme ile kişilerin isteğine bağlı olsun veya olmasın, yurt içinde veya yurt dışında sürekli bir göreve naklen atanan ya da yabancı ülkelerdeki memuriyet merkezi değiştirilen memur ve hizmetlilere yeni görev yerlerine kadar harcırah verilmesi olanağı getirilmiştir.

Sürekli görev amacıyla memuriyet yeri değişenler bu kapsama girmektedir. Bu bent kapsamı durumlar için zaman içinde ödenecek unsurlar değişmiş olup, şuan itibarıyla geçerli olan mevzuata göre, yurt içinde veya yurt dışında görev yapmakta iken yurt içinde veya yurt dışındaki sürekli bir göreve naklen atanan ya da yabancı ülkelerdeki memuriyet merkezi değiştirilen memur ve hizmetlilere, yeni görev yerine kadar sürekli görev yolluğu ödenmesinin mümkün olduğunu genel olarak kabul edebiliriz.

➤ *Kadro dolayısıyla açıkta kalan veya vekâlet emrine alınan memurlara açık aylıklarını Türkiye dahilinde tesviye ettirecekleri yere kadar;*

Kadrosu kaldırılan veya görevden uzaklaştırılan memurların harcırahları bu bent kapsamındadır. Burada, kadro dolayısıyla açıkta kalan veya görevden uzaklaştırılan memurların açık aylıklarını Türkiye içinde ödettirmeyi istedikleri yere kadar, harcırahın tüm unsurlarından yararlanacakları hususu hükme bağlanmıştır. 657 sayılı Yasa'nın 91'inci maddesi uyarınca, bulunduğu yerden kadrosu kaldırıldıktan sonra başka bir yere atananlara bu hükmün uygulanması gerekmektedir.

Buna karşın, vekâlet emrine alınan (görevden uzaklaştırılanların) personelin görevden uzakta kaldığı süre içerisinde kurumunca başka bir yere veya memuriyet mahalli dışında başka bir kuruma atanmaları halinde kendilerine sürekli görev yolluğu ödenebilecektir.

➤ *Asilin vüruduna kadar muvakkaten gönderilmiş olmayıp da vekâlet namı altında asaleten gönderilen ve vekâlet müddeti belli olmıyan kumandan ve memurlara vazife mahallerine kadar;*

Bu kapsama vekâlet adı altında başka bir yere gönderilen komutan ve memurlar girmektedir. Diğer bir anlatımla, halen yürürlükte olan söz konusu bu maddenin (6) numaralı bendinde, bir göreve vekâleten atanmış olmakla birlikte, vekâlet süresi belli olmayan ve genellikle uzun bir süre için görevlendirilen kimselerin aileleri ile birlikte bu görev yerine gidecekleri düşünülerek bu gibilere sürekli görev yolluğu olarak yol gideri, gündelik, aile gideri ve yer değiştirme gideri şeklinde harcırah unsurlarının ödenmesi öngörülmüştür.

Belirtilen hususlara ilave olarak, Hazine ve Maliye Bakanlığınca uzun süreli bu nitelikteki geçici görevlendirmeler için sürekli görev yolluğu ödenmesi gerekliliğine yönelik görüş yazılarının da bulunduğunu ayrıca ifade edebiliriz.

39. Kamu idarelerinin her şey dahil hizmet alımı yoluyla eğitim faaliyeti düzenlemesi durumunda ilgili personele gündelik ödenir mi?

Özet; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu bağlamında kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması gerektiği yönündeki hükmün 6245 sayılı Yasa'nın uygulanması sürecinde de dikkate alınması gerektiği düşünülmektedir. Çünkü, harcırah kapsamında kullanılan kaynak da kamu kaynağıdır. Dolayısıyla, Harcırah Kanunu'na göre verilen geçici görev gündeliğinin amacı memur veya hizmetlinin geçici görev mahallinde yaptığı konaklama ve yemek masraflarının karşılanması olduğu hususu dikkate alındığında, seminer (vb.) faaliyeti kapsamında zaten ödenen konaklama ve yemek masrafları karşılığının, bir defa da gündelik olarak ödenmesinin mükerrer ödemeye yol açtığı düşünülmektedir. Bu itibarla, bu nitelikteki bir faaliyet kapsamında, sadece yol gündeliğinin ödenmesi, bunun dışındaki günler için gündelik ödenmemesinin 6245 sayılı Yasa'nın amacına uygun olacağı değerlendirilmektedir. Nitekim, Sayıştay ile Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın yakın dönemdeki karar ve görüşlerinde, bu nitelikte ihtiyaçları karşılanarlara ayrıca gündelik verilmesinin mükerrer ödemeye yol açacağı şeklinde yoğunlaştığını ifade edebiliriz.

Kamu hizmetlerinin çeşitliliği ve değişkenliğini dikkate aldığımızda, eğitim ihtiyacı birçok idare için zaman zaman öncelikli bir ihtiyaç olabilmektedir. Kamu idarelerince eğitim faaliyeti düzenlenebileceği gibi, bu ihtiyacın hizmet alımı yoluyla piyasadan karşılanabilmesi de mümkündür. Bu çerçevede, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personele, personel kanununa göre aylık alan kimselere ve kanun kapsamındaki diğer personele hangi şartlarda harcırah verileceği, verilecek harcırahın miktarının nasıl hesaplanacağı ve diğer hususların Harcırah Kanunu'nda düzenlendiğini söyleyebiliriz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'na göre harcırah, "Bu kanuna göre ödenmesi gereken yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından birini, birkaçını veya tamamını" ifade etmekte şeklinde tanımlanmış olup, böylelikle, harcırahın, buldukları yerden başka yerlerde görevlendirilen veya başka yerlerde bulunan görevlere naklen atanan memur ve hizmetlilere görevlendirildikleri yerlerde veya taşınmadan dolayı yapacakları ek masraflara karşılık yapılan ödemelere istinaden verildiği anlaşılmaktadır. Ancak bunun fiilen yapılan tüm giderlerin karşılanması şeklinde yorumlanmaması gerekmektedir.

Gerek çeşitli Sayıştay Kararlarında ve gerekse Hazine ve Maliye Bakanlığınca muhtelif görüş yazılarında, eğitim faaliyetinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 4'üncü maddesinde ihale yoluyla temin edilebilecek hizmetler arasında sayıldığından, bu kapsama giren kuruluşların eğitim faaliyeti niteliğindeki işlerini 4734 sayılı Kanunda belirtilen esas ve usullere göre temin etmelerinin mümkün bulunduğu ifade edilmiştir.

39.1. Harcırah Kanunu'nun eğitim konusuyla bağlantılı maddeleri

Eğitim faaliyetleriyle bağlantılı 6245 sayılı Kanun'un 37'nci maddesine baktığımızda;

Kanunun "**Yurt içi ve yurt dışında kurslara katılanlara verilecek gündelik**" başlıklı 37'nci

maddesinin; “Mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilenlere, bu Kanuna göre geçici görev gündeliği verilir.

(İkinci fıkra mülga: 14/1/1988 - KHK - 311/15 md.)

Bu maksatla yabancı memleketlere gönderilenlere özel anlaşmaları gereğince, yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir.

Yurt içinden veya yurt dışından sağlanan burslara dayanılarak veya aylıkları transfer edilmek suretiyle staj ve öğrenim amacıyla yurt dışına gönderilenlere bu madde hükmü uygulanmaz. Bunlara ilgili kanun hükümlerine göre müstahak oldukları ödeme yapılır.”

Hükmüne amir olduğunu görmekteyiz.

Ancak bahse konu maddenin; “...Bunlardan işe edilenlerin işe bedelleri yevmiyelerinden mahsup edilir.” şeklindeki önceki hükmünün, 1981 tarihli ve 2562 sayılı Kanunun 15’inci maddesiyle “Mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilenlere, bu Kanuna göre geçici görev gündeliği verilir.” şeklinde değiştirilmek suretiyle, bu alandaki gündelik sınırlamasının daha önceleri kaldırıldığını görmekteyiz.

Diğer bir söyleyişle, 2562 sayılı Yasa’yla 37’nci maddesinde yapılan değişiklik öncesinde, kurs veya okullara geçici görevle gönderilenlere, emsallerine göre daha az gündelik verilmekteydi. Bu alanda yapılan değişiklikle bu farklılık ortadan kaldırılmış olup, buna göre, kurs veya okullara gönderilenlere, diğer geçici görevle gönderilen personel ile aynı tutarda gündelik ödenmesi olanağı sağlanmıştır.

Dolayısıyla, yapılan değişiklikle birlikte, memuriyet mahalli dışında açılan okul, seminer veya kurs gibi etkinliklere katılan kamu personeline, yemek ve barınma gibi harcırah unsurlarının kurumu tarafından sağlanması ya da kurs veya seminerin her şey dâhil şeklinde düzenlenmesi halinde gündeliklerinde belli oranda indirim yapılması söz konusu olmayıp, geçici görev gündeliğinden hiçbir kesinti yapılmaksızın ilgili personele ödenmesinin mümkün kılındığını madde metninde görmekteyiz.

Söz konusu Kanunun 37’nci maddesi uyarınca geçici görev gündeliği verilebilmesi için ilgililerin katıldıkları okul veya kurslarda verilen öğretim ve eğitimin “Devlet memurlarının yetiştirilmesini sağlamak, verimliliğini artırmak ve daha ileriki görevlere hazırlamak amacına dönük olması” gerekmektedir. Devlet memurlarının hizmet içi eğitimleri 657 sayılı Yasanın 214 ve müteakip maddelerinde düzenlenmiş olup, buna göre kurumlar memurlarının bilgilerini artırmak amacıyla kurslar düzenleyebilir veya aynı amaçla okullara gönderebilirler. Bu okullar yurt içinde olabileceği gibi yurt dışında da olabilir.

Diğer bir anlatımla, maddesinin son kısmında, ilgili mevzuata dayanılarak bursla veya aylıkları transfer edilmek suretiyle yurt dışında staj veya öğrenim için gönderilenlere 37’nci maddenin uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır. Keza, 657 sayılı Yasa’da yurt dışına gönderilen devlet memurlarına ne verileceği anılan Kanunun 78 ve 79’uncu maddelerinde gösterilmiştir. Buna göre, bilgilerini artırmak üzere ve burs almak suretiyle yurt dışına gönderilenlere bir yıla kadar aylıklarının

kurumlarınca ödeneceği belirlenmiştir. Ayrıca aynı maddeye göre burslu gidenlerin burs miktarı, o ülkedeki öğrencilere verilen ödenekten az ise aradaki fark kurumlarınca ödenmektedir. Bu şekilde yurt dışında bulunan memur veya hizmetliye herhangi bir harcırah ödemesi yapılması imkânı bulunmamaktadır. Dolayısıyla, verilen bursların ilgilinin öğrenim başta olmak üzere zorunlu giderini karşılamak amacıyla verildiğini ve aynı şekilde harcırahın da bu nitelikteki ihtiyaçların karşılığı olarak hak sahiplerine verildiğini dikkate aldığımızda, burslardan yararlananlara ayrıca harcırah verilmemesi gerektiği sonucu çıkmaktadır.

Aynı Kanunun “**Muvakkat vazife harcırahı**” başlıklı 14’üncü maddesinin ise; “*Aşağıda gösterilen memur ve hizmetlilere muvakkat vazife harcırahı olarak yol masrafı ile yevmiye verilir ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya vazife mahalli ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası masrafları da ayrıca tediye olunur:*

1. *Birinci maddede yazılı kurumlara ait bir vazifenin ifası maksadiyle muvakkaten yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere;*
2. *Yeni ve eski memuriyetlerine mütaallik bir meseleden dolayı bu kanuna tabi kurumlarca açılan bir dava sebebiyle sanık veya davalı olarak (İşten el çektirilmiş olsun veya olmasın) başka bir yere gönderilenlerden lehine netice hasıl olanlara;*
3. *Memuriyet merkezlerinin bulunduğu mahal dışındaki bir vazifeye vekâleten gönderilenlere;*
4. *Fiilen oturduğu mahalden gayrı bir yere açıktan vekâleten gönderilenlere, (yalnız gidiş ve dönüşleri için);*
5. *(Değişik:12/1/1959-7187/1 md.) Muvakkat kaza salahiyeti ile gönderilenlerle.”*

Şeklinde düzenlendiği anlaşılmaktadır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu’nun 14’üncü maddesinde, adı geçen Kanun kapsamında bulunanlardan kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla memuriyet mahalli dışında geçici olarak görevlendirilmesi durumunda ödenmesi gereken yol gideri, gündelik ve taksi ücretlerine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Söz konusu maddelerin (14 ve 37) birlikte değerlendirilmesinde ise, her ne kadar Yasanın 37’nci maddesinde doğrudan bir eğitim faaliyetinde bahsedilmemesine karşın, maddede kurslardan bahsedildiğini, dolayısıyla Yasanın 37’nci maddesinde geçen eğitim faaliyetine ilişkin geçici görevlendirmelerle ilgili olarak aynı Kanunun 14’nci maddesi bağlamında geçici görevlendirme ve buna ait harcırah unsurlarının ödeme sürecinde dikkate alınması gerektiğini söyleyebiliriz.

39.2. Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın konuya ait düzenleme ve yazılı görüşleri

Hazine ve Maliye Bakanlığı (Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü) tarafından hazırlanan 11.04.1988 tarihli 34 Seri No’lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği’nin 4- Yurt içi ve Yurt dışında Kurslara Katılanlara Verilecek Gündelik maddesinde; “6245 sayılı Harcırah Kanununun 37’nci maddesinin 2’nci fıkrası yürürlükten kaldırılmış olup, mesleki bilgilerini artırmak amacıyla

memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilen memur ve hizmetlilerin yemekleri ve yatmaları kurumlarınca sağlansa bile gündelikleri tam olarak ödenecektir.” şeklinde açıklama yer almaktadır.

Aynı Genel Müdürlükçe görüş şeklinde hazırlanan 2007 yılına ait başka bir yazıda ise; Harcırah Kanunu’nda, yurt içi geçici görevlendirmelerde yemek ve konaklama gibi ihtiyaçların karşılanması durumunda yurt içi gündeliklerinden indirim yapılacağına ya da gündelik ödenmeyeceğine dair özel bir düzenlemeye yer verilmediğinden bahisle, ilgili personelin görevli buldukları sürede yemek ve konaklama ihtiyaçları kurumlarca karşılanırsa bile Kanunun öngördüğü ve kişilerin hak ettiği bir ödemenin yapılmasının mümkün bulunduğu ifade edilmiştir.

Anılan Genel Müdürlükçe verilen (Mayıs 2014 tarihli) farklı bir görüşte ise; aynı bakış açısı devam etmekle birlikte konuyla bağlantılı aksi yöndeki Sayıştay Kararlarına vurgu yapılması da önem arz etmektedir. Zira bahse konu görüş yazısında aynen; “..anılan Kanununun 14’üncü maddesinde ise, Kanun kapsamında bulunan kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilen memur ve hizmetlilere geçici görev yolluğu olarak yol gideri ve gündelik ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Bu hükme göre, hizmet içi eğitim veya seminer amacıyla geçici olarak yurt içinde başka bir yere gönderilen personele geçici görev yolluğu verilmesi gerekirken birlikte, Harcırah Kanununda yurt içinde memuriyet mahalli dışında yapılan geçici görevlendirmelerde görevlendirmelerin yemek ve konaklama gibi ihtiyaçların karşılanması durumunda görevlendirilenlere verilecek yurt içi gündeliklerinden indirim yapılacağına ya da gündelik ödenmeyeceğine dair bir hüküm yer almamaktadır.

Bu nedenle, yurt içinde başka bir yere geçici olarak gönderilen personelin iâşe ve ibate gibi ihtiyaçlarının idarelerince karşılanması durumunda da bunlara geçici görev yolluğu verilmesi mümkün bulunduğu değerlendirilmektedir.

Ancak Harcırah Kanununda yurt içi geçici görevlendirmelerde iâşe ve ibate gibi ihtiyaçların karşılanması durumunda yurt içi gündeliklerinden indirim yapılacağına ya da gündelik ödenmeyeceğine dair özel bir düzenlemeye yer verilmemiş olmasına karşın, gündeliklerin geçici olarak memuriyet mahalli dışına görevlendirilen personelin iâşe ve ibate gibi ihtiyaçların karşılanması amacıyla verildiği dikkate alındığında, staj, eğitim veya kurumlara ait bir görevin yerine getirilmesi amacıyla memuriyet mahalli dışına gönderilenlerden, iâşe ve ibate giderleri kamu idareleri tarafından karşılanan personele gündelik ödenmesinin Harcırah Kanununun amacına aykırı olacağı değerlendirilmektedir.

Öte yandan, Sayıştay Başkanlığının Daire Kararlarının yanında, 08.06.2010 tarih ve 31577 sayılı Temyiz Kurulu Kararında da 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre geçici görev yolluğu verilmesi amacının memur veya hizmetlinin geçici görev mahallinde yaptığı konaklama ve yemek masraflarının karşılanması olduğundan bahisle, seminer faaliyeti kapsamında Kurum tarafından ödenen konaklama ve yemek masrafları karşılığının bir kez daha gündelik olarak görevlilere ödenmesinin mükerrer ödemeye yol açacağına karar verilmiştir.”

Hususları yer almaktadır.

39.3. Konuyla ilişkili Danıştay ve diğer Sayıştay Kararları

Harcama süreci ve bu sürecin sorumlu ve sorumluluklar açısından Sayıştay'ın bakış açısının önem arz ettiği dikkate alınarak, bu kapsamda konuyla ilgili diğer bazı Sayıştay Kararlarına da aşağıda yer verilmektedir.

Sayıştay Temyiz Kurulunun 08.06.2010 tarihli, 31577 sayılı Temyiz Kurulu Kararında (İlam No:508) özetle; 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 37. maddesinde; mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilenlere, geçici görev gündeliği verilebileceğinin belirtildiği, ancak, bahsi geçen seminerin verildiği otellerde, seminer ücretinin ödendiği ödeme emrine eklenen ilandan (veya davetiyeden) anlaşıldığı üzere, katılımcılara seminer boyunca "her şey dahil" hizmet verilmekte olduğu, dolayısıyla seminer ücretine personelin konaklama ile sabah, öğle ve akşam yemek bedellerinin de dahil olduğu, personelin seminer ücretiyle beraber konaklama ve yemek giderlerinin de karşılaması dolayısıyla, buna ilave olarak ayrıca gündelik ödenmesinin Harcırah Kanunu'nun özüne aykırı olduğu, kanunun personele verilmesini öngördüğü gündeliğin amacının da tam olarak geçici görevli olduğu yerdeki konaklama ve yemek giderlerinin karşılanması olduğu, bu nedenle seminer faaliyeti kapsamında zaten ödenen konaklama ve yemek masrafları karşılığının bir kez daha gündelik olarak ödenmesiyle mükerrer ödemede bulunulduğuna karar verildiği görülmüştür.

18.01.2011 tarihli ve 32735 Numaralı (İlam No:766) Sayıştay Temyiz Kurulu Kararında özetle; 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 14. maddesinde; kurumlara ait bir vazifenin ifası maksadiyle muvakkaten yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere muvakkat vazife harcırahı olarak yol masrafı ile yevmiye verilebileceğinin belirtildiği, ancak seminer veya programa ilişkin ilandan (veya davetiyeden) anlaşıldığı üzere, katılımcılara "her şey dahil" hizmet verildiği, karşılanan seminer ücretine personelin konaklama ile sabah, öğle ve akşam yemek bedelleri de dahil olduğu, personelin seminer ücretiyle beraber konaklama ve yemek giderlerinin de karşılaması dolayısıyla, buna ilave olarak ayrıca gündelik ödenmesinin Harcırah Kanunu'nun özüne aykırı olduğu, 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre verilen geçici görev gündeliğinin amacının memur veya hizmetlinin geçici görev mahallinde yaptığı konaklama ve yemek masraflarının karşılanması olduğu, bu nedenle seminer faaliyeti kapsamında zaten ödenen konaklama ve yemek masrafları karşılığının bir kez daha gündelik olarak ödenmesi suretiyle mükerrer ödemede bulunulmakta olduğuna karar verildiği görülmüştür.

Sayıştay Temyiz Kurulunun 2008 (Tutanak Tarihi No.su: 25.11.2008/30487 Dosya No: 29715) tarihli Kararında ise özetle; 6245 sayılı Harcırah Kanununun 11.12.1981 tarih ve 2562 sayılı Kanunun 15'inci maddesi ile değişik 37'nci maddesinin, mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan okul veya kurslara katılan memur ve hizmetlilerin kurs süresince yeme ve yatmalarının sağlanması halinde gündeliklerinde belli oranda indirim yapılmasını öngören 2'nci fıkrasının 14.01.1988 tarih ve 311 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 15'inci maddesi ile yürürlükten kaldırıldığını, dolayısıyla kanun koyucu anılan hükmü yürürlükten kaldırmakla mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilen memur ve hizmetlilerin yemekleri ve yatmaları kurumlarca sağlansa bile günlüklerinin tam ödenmesinin amaçladığını, bu nedenle ilgili personele ikamet ettikleri günler için gündelik ödenmesinde mevzuata aykırılık bulunmadığı, hususu yer almaktadır.

12.03.2007 tarihli, 5181/2 sayılı Sayıştay Genel Kurul Kararında da özetle; 6245 sayılı Harcırah Kanununun 11.12.1981 tarihli ve 2562 sayılı Kanunun 15'inci maddesiyle değiştirilen "Yurt içi ve yurt dışında kurslara katılanlara verilecek gündelik" başlıklı 37'nci maddesinin ilk fıkrasında, mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilenlere, bu Kanuna göre geçici görev gündeliği verileceğinin hüküm altına alındığı, bu fıkranın, anılan 2562 sayılı Kanunla değiştirilmeden önce, mesleki bilgilerini artırmak maksadıyla vazife mahallerinden başka mahallerde açılan kurs veya okullara gönderilenlere verilecek yevmiyenin, geçici görevle gönderilen emsallerine verilen yevmiyenin yarısını aşmamak üzere Maliye Bakanlığı ve ilgili bakanlıkça birlikte tespit edileceği hükmünü ihtiva etmekte olduğu, ancak, 2562 sayılı Kanunla fıkra yapılan değişiklikle, mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilenlere de 6245 sayılı Kanunun 14'üncü maddesinde belirtilen şekillerde memuriyet mahalli dışına gönderilenlerde olduğu gibi, geçici görev gündeliği ödendiği, yani geçici görevle başka mahalle gönderilenlerle, başka mahalde açılan kurs veya okullara gönderilenlere ödenen farklı yevmiye uygulamasına son verilerek her iki durumda da eşit geçici görev gündeliği ödenmesinin sağlandığı, hususları kayıtlı bulunmaktadır.

Görüldüğü üzere, Sayıştay ve Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın yakın dönemde görüşleri, bu nitelikte ihtiyaçları karşılanana ayrıca gündelik verilmesinin mükerrer ödemeye yol açacağı şeklinde yoğunlaşmaktadır. Bununla birlikte, bu alandaki görüşlerin standart olmadığını, aynı hususta farklı kararların da bulunduğunu ifade edebiliriz. Ağırlıklı görüş uyarınca, bunlar için ayrıca görev gündeliği ve konaklama gideri ödenmemesinin daha uygun olacağı değerlendirilmektedir. Ancak her hâlükârda yol gündeliğinin ödenmesi gerektiğini, diğer bir ifadeyle, ilgili personelin ihtiyaçları karşılanırsa da karşılanmasa da yol gündeliğinin ödenmesi gerektiğini belirtebiliriz.

Ayrıca, 6245 sayılı Kanun'un 37'nci maddesi uyarınca mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilenlere ödenecek geçici görev gündeliklerinin, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 42'nci maddesindeki sınırlamalara tabi olması gerektiği vurgulanmaktadır.

Nitekim Yargıtay 9'uncu Hukuk Dairesi verilen bir Kararda da (Esas No: 2008/29332 Karar No:2008/33198, Tarih:02/12/2008); Geçici görev yolluğu verilebilmesi için yemek ve konaklama giderinin fiilen yapılmasının gerekli olduğu, bu düzenlemede yasa koyucunun ancak gerçek giderlerin karşılığı olarak yolluk ödenmesini amaçladığının açık olduğu ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde;

- *Kamu idarelerinin ihale yoluyla hizmet satınalma şeklinde eğitim faaliyeti düzenleyebileceğini, 1954 tarihli Harcırah Kanunu'nda bu hususta açık düzenleme olmamakla birlikte 4734 sayılı Kanun'da hizmet tanımı içerisinde eğitim faaliyetinin de yer aldığını,*
- *Herşey dahil şeklinde düzenlenen eğitim faaliyetlerinde ilgili personele ayrıca gündelik ödenmesi konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sayıştay Kararları arasında uyumsuzluklar olduğunu, her iki kurumun da bu konuda olumlu ve olumsuz görüşlerinin olduğunu, ancak son dönemdeki ağırlıklı görüşünün herşey dahil şeklinde yapılan organizasyonlar kapsamında ilgili personele ayrıca gündelik ödenmesinin mükerrer ödemeye gerekçe oluşturduğu şeklinde yorumlanabileceğini,*

- *Eğitim faaliyetlerine katılan personelin yol masraflarının ödenmesi gerektiği konusunda görüş birliğinin olduğu, yani 6245 sayılı Kanun'un 14 ve 37'nci maddesi çerçevesinde, her halükarda yola ilişkin harcırahın (gündeliğin ve yol giderlerinin) ödenmesi gerektiğini,*
- *Yasanın 42'nci maddesi ile konuyla bağlantılı Sayıştay Genel Kurul Kararı ışığında (42. maddenin son fıkrasında belirtilenler hariç), geçici görevlendirmelerin 180 günü aşamayacağını, aşması durumunda yine aynı maddeye göre yurt içi görevlendirmelerde ilk 90 gün için tam, takibeden 90 gün için 2/3 oranında ödenmesi gerektiğini, buna karşın yurt dışı görevlendirmelerde ilk 180 gün için tam ve müteakip günler için 2/3 oranında gündelik ödeneceğini,*
- *Yasanın 37'nci maddesine göre, yurt içinden veya yurt dışından sağlanan burslara dayanılarak veya aylıkları transfer edilmek suretiyle staj ve öğrenim amacıyla yurt dışına gönderilenlere geçici görevlendirmeye ilişkin harcırah hükümlerinin uygulanmayacağını, zira bilgilerinin artırılmasına, bir başka deyişle yetiştirilmelerine ilişkin süreçte 657 sayılı Yasa'nın 214 ve müteakip maddelerinde düzenlenmelerin dikkate alınması gerektiğini, kaldı ki 657 sayılı Yasa'da yurt dışına gönderilen devlet memurlarına ne verileceği anılan Kanununun 79'uncu maddesinde gösterildiğini,*

ifade edebiliriz.

40. Tedavi amacıyla memuriyet mahalli dışına gönderilen memur ve hizmetliler ile refakatçilerine kurumları tarafından harcırah ödenebilir mi?

Özet; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Tedavi yardımı" başlıklı 209'uncu maddesi, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Yasanın 106'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır. Aynı şekilde, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 5754 sayılı Kanun'la değişik 106'ncı maddesinin 23'üncü bendi; 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun yatarak veya ayakta tedavi maksadıyla gönderilenlerin harcırahını düzenleyen 18'inci maddesinin (c) bendi ile hastalara refakat edeceklere ödenecek harcırahı düzenleyen 20'nci maddesini yürürlükten kaldırılmasıyla birlikte, artık ilgili Bakanlık (idare) yerine SGK tarafından kamu personelinin tedavi giderleri ödenmektedir. Bu bağlamda, ancak Sağlık Uygulama Tebliğinde (SUT) açıklanan belli durumların gerçekleşmesi halinde, yol masrafı ve gündelik ödenmesinin mümkün olabileceğini belirtebiliriz. Ayrıca, tedavi sürecine ilişkin düzenlemelerin sık sık değiştiğini, bu nedenle bu hususun mutlaka süreçte göz önünde bulundurulması gerektiğini ifade edebiliriz.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Tedavi yardımı" başlıklı 209'uncu maddesi, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Yasanın 106'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır. Aynı şekilde, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 5754 sayılı Kanunla değişik 106'ncı maddesinin 23'üncü bendi; 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun yatarak veya ayakta tedavi maksadıyla gönderilenlerin harcırahını düzenleyen 18'inci maddesinin (c) bendi ile hastalara refakat edeceklere ödenecek harcırahı düzenleyen 20'nci maddesi yürürlükten kaldırılmış bulunmaktadır.

31/12/2009 tarih ve 27449 sayılı (5.mükerrer) Resmi Gazete'de yayımlanan "Kamu Personelinin Sağlık Hizmetlerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Devrine İlişkin Tebliğ" in "Harcırah işlemleri" başlıklı 4'üncü maddesinde ise; "Kamu personeli ve bakmakla yükümlü buldukları aile fertlerinin sağlık hizmetleri, devir tarihinden itibaren, 5510 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanacağından, söz konusu kişiler hakkında 6245 sayılı Harcırah Kanunu ve Tedavi Tebliğinin gündelik, yol masrafı ve refakatçi giderlerine ilişkin hükümlerinin uygulanma imkânı da bulunmamaktadır." denilmektedir.

Bu nedenle, 15/01/2010 tarihinden itibaren (bu tarih dâhil), sağlık kurum ve kuruluşları tarafından, yatarak veya ayakta tedavi amacıyla memuriyet mahalli dışına sevk edilen kamu personeli ile bakmakla yükümlü buldukları aile fertlerine, gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ve gündelikleri ile ayakta tedavi görmeleri halinde ayakta tedavi süresince ödenmesi gereken gündeliklerin görevli oldukları kamu idarelerince değil, Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği (SUT)'nin ilgili maddesinde belirtilen esaslar dâhilinde Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödenmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda, 24/03/2013 tarih ve 28597 sayılı Resmi Gazete'de Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği yayımlanmış olup, daha sonra birçok defa güncellenen söz konusu Tebliğin amacı ise 1'nci maddesinde; Sağlık yardımları Sosyal Güvenlik Kurumunca (bundan sonra bu başlık altında Kurum olarak ifade edilmektedir) karşılanan ve kapsam maddesinde tanımlanan kişilerin, sağlıklı

kalmalarını, hastalanmaları halinde sağlıklarını kazanmalarını, iş kazası ile meslek hastalığı, hastalık ve analık sonucu tıbben gerekli görülen sağlık hizmetlerinin karşılanmasını, iş göremezlik hallerinin ortadan kaldırılmasını veya azaltılmasını temin etmek amacıyla Kurumca finansmanı sağlanan sağlık hizmetleri, yol, gündelik ve refakatçi giderlerinden yararlanma esas ve usulleri ile bu hizmetlere ilişkin Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunca belirlenen Kurumca ödenecek bedellerin bildirilmesi şeklinde ifade edilmiştir.

5510 sayılı Kanunun ilgili maddelerine baktığımız zaman;

40.1. Yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri başlıklı maddesinde (Madde 65) özetle;

Hekimin veya dış hekiminin muayene veya tedavi sonrası tıbben göreceği lüzum üzerine genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetinden yararlanmaları için muayene ve tedavi edildikleri yerleşim yeri dışına yapılan sevkinde, ayakta tedavilerde kendisinin ve bir kişi ile sınırlı olmak üzere refakatçisinin gidiş ve dönüş yol gideri ve gündelikleri; yatarak tedavilerde ise gidiş ve dönüş tarihleri için gündelikleri ile yol giderinin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca karşılanacağı, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yatarak tedavileri sırasında, hekimin veya dış hekiminin tıbben göreceği lüzum üzerine yanında kalan refakatçinin yatak ve yemek giderleri bir kişi ile sınırlı olmak üzere SGK tarafından karşılanacağı, yurt içinde veya yurt dışına yapılan sevkler nedeniyle ödenecek gündelik, yol, yatak ve yemek giderlerinin tutarının Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu tarafından belirleneceği, sürekli iş göremezlik veya malûllük durumlarının tespiti, kontrolü veya periyodik sağlık muayenesi amacıyla yapılan sağlık hizmeti giderleri ile yol ve gündelik giderlerinin de bu kapsamdaki düzenlemelere göre ödeneceği yer almaktadır.

40.2. Yurt dışında tedavi başlıklı maddesinde (Madde 66) özetle;

Sağlık hizmetlerinin yurt içindeki sağlık hizmet sunucularından sağlanmasının esas olduğu, ancak genel sağlık sigortalılarından; işverenleri tarafından Kurumca belirlenen usûle uygun olarak veya kamu idareleri için özel mevzuatlarında belirtilen usûle uygun olarak geçici görevle yurt dışına gönderilenlere, acil hallerde; işverenleri tarafından Kurumca belirlenen usûle uygun olarak veya kamu idareleri için özel mevzuatlarında belirtilen usûle uygun olarak sürekli görevle yurt dışına gönderilenler ile bunların yurt dışında birlikte yaşadıkları bakmakla yükümlü olduğu kişilere, Sağlık Bakanlığının uygun görüşü üzerine yurt içinde tedavisinin yapılamadığı tespit edilen kişilerin, herhangi bir nedenle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde bulunan ve Türk vatandaşı olan genel sağlık sigortalılarının ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin ve ayrıca, genel sağlık sigortalısı sayılanlardan özel mevzuatlarında belirtilen usule uygun olarak sürekli veya geçici görevle gönderilenlere, sağlık hizmetlerinin yurt dışında sağlanmasının mümkün olduğu, benzer şekilde, yurt içinde yapılması mümkün olmayan tetkiklerin de yurt dışında yapılmasının mümkün olduğu hususları yer almaktadır.

40.3. Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar 'ın 6'ncı maddesi ise;

“Bu Karar;

...d) 15/1/2010 tarihinden sonra yurt dışına tedavi amacı ile gönderilen ve tedavileri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılananlara,

uygulanmaz.” şeklinde düzenlenmiştir.

Dolayısıyla, söz konusu düzenleme uyarınca, anılan Karar hükümlerinin SGK tarafından gönderilenleri kapsamadığı anlaşılmaktadır. Aşağıda yer verildiği üzere, bu kapsamda gönderilenlerin tabi olduğu mevzuat hükümleri farklılık arz etmektedir.

Bu hususta Sağlık Uygulama Tebliğine baktığımızda ise söz konusu Tebliğin;

“...2.5.3.C-2 – Gündelik

- (1) *Yurt dışına gönderilen hasta ile raporda öngörülmesi halinde bir kişiyle sınırlı olmak üzere refakatçisine (18 yaşını doldurmamış kişiler için refakatçi öngörülme şartı aranmaz) gündelik/ yemek ve yatak gideri ödemesi işlemleri aşağıda belirtilen düzenlemeye göre yürütülecektir.*
- (2) *Ayakta tedavinin sağlandığı her gün için hasta ve refakatçinin her birine “gündelik”, yatarak tedavide ise yatarak tedavi süresi ile sınırlı olmak üzere sağlık hizmeti sunucusunda kalınmayan her gün için refakatçisine yemek ve yatak gideri ödenir. Ödemelerde, 6245 sayılı Harcırah Kanunu gereği Bakanlar Kurulunca belirlenen ilgili yıl “Yurt dışı Gündeliklerinin Hesaplanmasında Esas Alınacak Cetvel”in ... (Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar) sütununda gönderilen ülke için belirlenen bedel esas alınır.” düzenlemesi yer almaktadır.*

Bu itibarla, Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar hükümlerinin SGK tarafından yurt dışına gönderilenlere uygulanmayacağı hususu belirtilmiş olmakla birlikte, Sağlık Uygulama Tebliğinin, ödemelerde, “Yurt dışı Gündeliklerinin Hesaplanmasında Esas Alınacak Cetvel”in ... (Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar) sütununda gönderilen ülke için belirlenen bedel esas alınır.” düzenlemesine yer vermesi nedeniyle, ödemelerde Karar eki cetvelin *ödenecek bedel boyutuyla* dikkate alındığını görmekteyiz.

Öte yandan, yukarıda yer verilen hususlarla bağlantılı olarak Sosyal Güvenlik Kurumunca (kısaca Kurumca) hazırlanan düzenleme ve açıklamalar uyarınca yurt içi ve yurt dışı tedavi sürecinde özellikle yol masrafı ve gündelik verilmesini gerektiren durumlar aşağıda daha ayrıntılı olarak açıklanmaktadır. Ancak sürece ait diğer hususlar anılan Kurumca hazırlanan Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) başta olmak üzere, diğer doküman ve açıklamalarda yer almaktadır.

Şöyle ki;

Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) uyarınca;

“1.4 - Sağlık hizmeti sunucuları

- (1) 5510 sayılı Kanun gereği sağlık hizmeti sunucuları Sağlık Bakanlığınca aşağıdaki şekilde basamaklandırılmıştır.

1.4.1- Sağlık kuruluşları

1.4.1.A- Birinci basamak resmi sağlık kuruluşu

- (1) Sağlık Bakanlığına bağlı birinci basamak sağlık kuruluşları, kamu idareleri bünyesindeki kurum hekimlikleri, 112 acil sağlık hizmeti birimi, üniversitelerin medikososyal birimleri, Türk Silahlı Kuvvetlerinin birinci basamak sağlık üniteleri, belediyelere ait poliklinikler.

1.4.1.B- Birinci basamak özel sağlık kuruluşu

- (1) İş yeri hekimlikleri, 10/3/2005 tarihli ve 25751 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Evde Bakım Hizmetleri Sunumu Hakkında Yönetmelik” kapsamında hizmet veren merkez veya birimler, “Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik” kapsamında açılan özel poliklinikler, “Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik” kapsamında açılan ağız ve diş sağlığı hizmeti veren özel sağlık kuruluşları.

1.4.1.C - Serbest eczaneler

- (1) 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun kapsamında serbest faaliyet gösteren ve birinci basamak sağlık kuruluşu olan eczaneler.

1.4.2- Sağlık kurumları

1.4.2.A- İkinci basamak resmi sağlık kurumu

- (1) Eğitim ve araştırma hastanesi olmayan devlet hastaneleri ve dal hastaneleri ile bu hastanelere bağlı semt poliklinikleri, entegre ilçe devlet hastaneleri, Sağlık Bakanlığına bağlı ağız ve diş sağlığı merkezleri, (...) belediyelere ait hastaneler ile kamu kurumlarına ait tıp merkezleri ve dal merkezleri, İstanbul Valiliği Darülaceze Müessesesi Müdürlüğü Hastanesi.

1.4.2.B- İkinci basamak özel sağlık kurumu

- (1) “Özel Hastaneler Yönetmeliği”ne göre ruhsat almış hastaneler, “Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik” kapsamında açılan tıp merkezleri ile “Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik”in geçici ikinci maddesine göre faaliyetlerine devam eden tıp merkezleri ve dal merkezleri.

1.4.2.C- Üçüncü basamak resmi sağlık kurumu

- (1) Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim ve araştırma hastaneleri ve özel dal eğitim ve araştırma hastaneleri ile bu hastanelere bağlı semt poliklinikleri, üniversite hastaneleri ile bu hastanelere bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezleri, enstitüler ve semt poliklinikleri (...), üniversitelerin diş hekimliği fakülteleri.

1.4.3- Sağlık hizmet sunumu bakımından basamaklandırılmayan sağlık kurumları/kuruluşları

- 1) Diyaliz merkezleri ve Sağlık Bakanlığında ruhsatlı diğer özelleşmiş tedavi merkezleri,
- 2) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Merkez Laboratuvarları (Refik Saydam Hıfzıssıhha Laboratuvarları),
- 3) Tanı, tetkik ve görüntüleme merkezleri ile laboratuvarlar.

1.4.4- Sağlık hizmet sunumu bakımından basamaklandırılmayan diğer sağlık hizmeti sunucuları

- 1) Optisyenlik müesseseleri,
- 2) Tıbbi cihaz ve malzeme tedarikçileri,
- 3) Kaplıcalar.
- 4) Beşeri tıbbi ürün/ürün sunan ve/veya üreten özel hukuk tüzel kişileri ve bunların tüzel kişiliği olmayan şubeleri...”

Şeklinde belirleme yapılmıştır.

Yine söz konusu Tebliğe göre;

“...2.6.6 - Kaplıca tedavilerine **ait yol ve gündelik giderleri**

- (1) *Kaplıca tedavilerine ilişkin yol, gündelik ve refakatçi giderleri, tedavi için düzenlenen sağlık kurulu raporuna dayanılarak karşılanır.*
- (2) *Sağlık kurulu raporunun düzenlendiği gün dahil 5 işgünü içinde kaplıca tesisine müracaat edilmesi gerekmektedir. Bu süre içinde kaplıca tesisine müracaat edilmemesi halinde yol gideri ve gündeliklerin ödenebilmesi için yeniden sağlık kurulu raporu düzenlenmesine gerek bulunmayıp, raporun geçerli olduğu süre içerisinde sağlık hizmeti sunucusu tarafından elektronik ortamda veya SUT eki EK-2/F formu (sevk belgesi) düzenlenmesi ve 5 işgünü içerisinde kaplıca tesisine müracaat edilmesi gerekmektedir.*
- (3) *Sağlık Bakanlığınca işletme izni verilmeyen kaplıcalarda tedavi görenlere ve refakatçilerine ait giderler Kurumca karşılanmaz.*
- (4) *Raporda/sevk formunda refakatin tubben gerekli olduğunun belirtilmesi (18 yaşını doldurmamış çocuklar için aranmaz) ve tedavinin yapıldığı tesis tarafından refakatçi kalındığının belgelenmesi halinde refakatçinin yol giderleri ve gündelikleri Kurumca karşılanır.*
- (5) *Yol giderleri mutata taşıt bedeli üzerinden ödenir....”*

şeklinde düzenlenmiştir.

40.4. Yurt içi yol giderleri ve gündelikler

Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin müracaat ettikleri sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusunda yapılan hekim veya diş hekiminin muayenesi veya tedavisi sonrasında, gerekli teşhis veya tedavi cihazlarının veya ilgili branş uzmanının bulunmaması gibi tıbbi ve zorunlu nedenlerle yerleşim yeri dışındaki sağlık hizmeti sunucusuna sevk yapılması durumunda,

- Sevkin, Sosyal Güvenlik Kurumunca belirlenen istisnalar hariç olmak üzere, sözleşmeli ikinci veya üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusunca yapılmış olması,
- Sevkin, elektronik ortamda veya SUT eki “Hasta Sevk Formu” (EK-2/F) ile veya bu formda istenilen bilgilerin yer aldığı belge tanzim edilerek yapılmış olması,
- Sevkin yapıldığı gün dahil 5 (beş) işgünü içinde sevk edilen sağlık hizmeti sunucusuna müracaat edilmiş olunması,

gerekmektedir.

Bir kişiyle sınırlı olmak üzere refakatçi öngörülmüşse sevki düzenleyen sağlık hizmeti sunucusunca refakatin tıbben gerekli olduğunun (18 yaşını doldurmamış çocuklar için aranmaz), sevk ile müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusunca refakatçi eşliğinde geldiğinin ve/veya kalındığının sevk belgesinde belirtilmiş olması gerekmektedir.

40.4.1. Yol giderlerinde esas alınacak mesafeler için ödeme esasları

Sevkinin teşhis ve tedavinin sağlanabildiği en yakın sağlık hizmeti sunucusuna yapılması esastır.

Buna göre,

Müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusunca; tedavinin yapılabildiği en yakın üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusunun bulunduğu yerleşim yeri mesafesini aşmamak kaydıyla yapılan sevkler için yol gideri, sevk edilen yerleşim yeri esas alınarak ödenir.

Kişinin, en yakın üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusunun bulunduğu mesafeden daha uzak bir yerleşim yerindeki sağlık hizmeti sunucusuna sevk edilmesi halinde yol gideri, tedavinin yapılabildiği en yakın üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusunun bulunduğu yerleşim yeri mesafesi üzerinden ödenir. Oluşacak yol gideri farkı hastanın kendisince karşılanır.

İkinci veya üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusu bulunmayan ilçelerde, birinci basamak resmi sağlık kuruluşu tarafından yapılan sevkler için yol gideri, en yakın ikinci basamak sağlık hizmeti sunucusunun bulunduğu yerleşim yeri esas alınarak karşılanır.

Yerleşim yeri dışındaki sağlık hizmeti sunucusuna sevk edilen ve sevk edildiği sağlık hizmeti sunucusuna belirli aralıklarla kontrolü uygun görülen; organ, doku ve kök hücre nakli uygulanan hastaların veya kanser tedavisi gören hastaların kontrol amaçlı sevkleri, kontrole çağrıldığını gösteren belgeye istinaden birinci basamak sağlık hizmeti sunucuları dâhil tüm sağlık hizmeti sunucularınca yapılabilir. Ancak mutad taşıt dışı vasıta ile yapılacak sevklerin ikinci veya üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucularınca (sağlık kurulu raporu ile) yapılması gerekir.

40.4.2. Yol giderinin sevk edilen yer üzerinden ödendiği durumlar

Sağlık hizmeti sunucuları tarafından yerleşim yeri dışına;

- Üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucularınca yapılan sevkler,
- Organ, doku ve kök hücre nakli tedavisi ve/veya kontrolü için yapılan sevkler,
- Kanser tedavisi ve/veya kontrolü için yapılan sevkler,
- Uzun replantasyonu amacı ile yapılan sevkler,
- SUT'un 1.7 numaralı maddesinde tanımlanan acil hal nedeniyle yapılan sevkler,
- Meslek hastalığı nedeniyle meslek hastalıkları hastanesine yapılan sevkler,

için hastalara tedavinin yapılabildiği en yakın üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusunun bulunduğu yerleşim yeri mesafesi aranmaksızın sevk edildikleri yer üzerinden yol gideri ödenmektedir.

40.4.3. Mutad taşıtla sevklerde ödeme işlemleri ve uygulanan ücretler

Mutad Taşıt: İki mahal arasında gidip gelmeye en uygun, kullanılması mutad ve ekonomik olan (otobüs, dolmuş vs.) taşıtlardır. Kişilerin özel araçları ile sağlık hizmeti sunucusuna gidiş ve dönüşlerinde mutad taşıt ücreti ödenir. Sevk formunda sevk vasıtası belirtilmediği sürece mutad taşıt (otobüs vs.) ücreti ödenir. Mutad taşıt gideri ödemelerinde fatura/bilet ibrazı zorunlu değildir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından Resmî Gazetede yayımlanan Karayolları Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı Alanında Uygulanacak Taban Ücret Tarifesi Hakkında Tebliğ'de yer alan Karayoluyla Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığında Uygulanacak Taban Ücret Tarifesinde yer alan ücret uygulanmaktadır.

Bu bağlamda;

- 101-115 km arası mesafe için fatura/bilet tutarını aşmamak üzere taban ücret tarifesi üzerinden,

- 0-100 km arası mesafe için fatura/bilet tutarını aşmamak üzere taban ücret tarifesinde 101-115 km için belirtilen tutarın
- 0-25 km arası mesafeler için 0,4
- 26-50 km arası mesafeler için 0,5
- 51-75 km arası mesafeler için 0,7
- 76-100 km arası mesafeler için 0,8

katsayıları ile çarpımı sonucu bulunacak miktarlar üzerinden ödeme yapılır.

40.4.4. Mutat taşıt dışı araçla nakle ilişkin sevklerde yol ve gündelik işlemleri

Mutat taşıt dışı araçlar; ticari taksi, tarifeli uçak, hava, kara ve deniz ambulansları gibi araçlardır. Genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olduğu kişilerin tedavileri için, yerleşim yeri dışındaki sağlık hizmeti sunucusuna mutat taşıt dışındaki taşıtla nakline ilişkin yol giderinin ödenebilmesi için öncelikle sevkin sağlık kurulu raporu ile yapılmış olması gerekir.

Söz konusu Raporda hastalığın ne olduğunun, mutat taşıt aracı ile seyahat edememe gerekçeleri ve taşıt tipinin belirtilmiş olması gerekir. Raporda taşıt tipinin (taksi, uçak, ambulans vb.) belirtilmiş olması gerekmektedir.

Hastanın dönüşü için mutat taşıt dışı araç öngörülmüş ise gerekli olan sağlık kurulu raporunun tedavinin yapıldığı sağlık kurumunca düzenlenmesi (bu rapor sadece tek sefer dönüş için geçerlidir) gerekmektedir.

Belli bir program çerçevesinde tedavi gören (kemoterapi, radyoterapi, diyaliz, PUVA vb.) genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin mutat taşıt dışı araç ile nakillerine ilişkin gidiş-dönüş yol giderinin ödenmesinde, her seferinde sağlık kurulu raporu aranmaz. Ödeme işlemleri ilk sağlık kurulu raporuna istinaden yürütülür. Bu tedaviler için düzenlenen mutat taşıt dışı araç ile nakile ilişkin sağlık kurulu raporları 3 (üç) ay süre ile geçerlidir.

Acil hal nedeniyle sağlık kurulu raporu düzenlenmeksizin sevk edilen kişinin kara ambulansı ve hasta nakil aracı da dahil olmak üzere mutat taşıt dışı araç ile nakline ilişkin yol gideri, acil hal nedeniyle naklin gerektiğinin tıbbi gerekçeleriyle birlikte ilgili hekim tarafından imzalanmış belge ile belgelenmesi ve Kurumca kabul edilmesi halinde karşılanır.

Mutat taşıt dışı araçla yapılan sevklerde mutlaka bilet/fatura ibrazı zorunludur. Bilet/fatura ibraz edilememesi halinde mutat taşıt bedeli üzerinden ödeme yapılır.

40.4.5. Yol ve gündeliklere ait ödeme esasları

Kişilerin, yerleşim yeri dışındaki sağlık hizmeti sunucusuna sevklerinde ödenen gündelikler Kurum Fiyatlandırma Komisyonu tarafından belirlenen tutarlar üzerinden ödenmektedir.

- Yerleşim yeri sınırları içerisinde hasta ve refakatçilerine yol ve gündelik gideri ödenmemektedir.
- Hastalara sevk edildikleri sağlık hizmeti sunucusunda ayakta tedavi gördüğü günler için gündelik ödenir. Ayaktan tedavi görülen günler içerisinde istirahat raporu verilmiş ise bu süreler için gündelik ödenmez.
- Müracaat sonrası sağlık hizmeti sunucusunda yatarak tedavi edilmesi gerekli görülmesine rağmen, yatak bulunmaması nedeniyle sağlık hizmeti sunucusuna yatırılmaksızın geçen günler için bu durumun sağlık hizmeti sunucusuna belgelenmesi şartıyla beş günü geçmemek üzere gündelik ödenir.
- Yatarak tedavilerde hasta ve refakatçisine yalnızca gidiş ve dönüş tarihi için gündelik ödenecek olup, yatarak tedavi gördüğü diğer günlerde ayrıca gündelik ödenmez. Hasta ve refakatçisinin yemek ve yatak giderleri Sosyal Güvenlik Kurumunca ayrıca karşılanmaktadır.
- Gündelikler; il dâhilindeki sevklerde (ilçe-merkez arası) 100, iller arası sevklerde ise 200 gösterge rakamının devlet memurları aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden ödenir.
- Sevk edilen sağlık hizmeti sunucusuna müracaat tarihi ile tedavinin sona erdiği tarihin aynı gün olması halinde gündelik ödenmez.
- Sevk edildiği sağlık hizmeti sunucusuna müracaatları sonrasında, hastanın sevk edildiği yerleşim yerinde başka bir sağlık hizmeti sunucusuna tedavinin devamı niteliğinde sevk edilmesi ve bu durumun belgelendirilmesi halinde sevk edildiği sağlık hizmeti sunucusunda ayakta tedavi görülen günler için de gündelik ödenir.

40.4.6. Belli bir program çerçevesinde tedavi gören (kemoterapi, radyoterapi, diyaliz vb.) kişilere ait yol giderleri ve gündelikler

Belli bir program çerçevesinde tedavi gören (kemoterapi, radyoterapi, diyaliz vb) genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin ilk sevk belgesine istinaden tedavilerinin devamı niteliğindeki diğer müracaatları nedeniyle oluşan yol gideri, gündelik ve refakatçi giderlerinin ödenmesinde, her gidişleri için sevk belgesi aranmaz.

Ödeme işlemleri ilk sevk belgesine istinaden, diğer müracaatlara ilişkin tedavi gördüğü tarihleri belirtir müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusuna düzenlenecek belgeye göre yapılır.

Yerleşim yerinde ikinci veya üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusu bulunmaması halinde birinci basamak sağlık kuruluşunca düzenlenen sevk belgesi kabul edilecek olup sözleşmeli herhangi bir sağlık hizmeti sunucusu bulunmaması halinde ise yerleşim yerinin belirlenmesi halinde tedavi için düzenlenen geçerli sağlık raporu, sevk belgesi olarak geçerli kabul edilir.

Sağlık Uygulama Tebliğinde gününbirlik tedaviler (kemoterapi, radyoterapi ve diyaliz tedavileri), “Yatarak Tedaviler” alt bölümünde yer aldığından; bu tedavilerin görüldüğü günler için gündelik ödenmez.

Diyaliz tedavilerinde yol giderleri, en yakın diyaliz merkezinin bulunduğu yerleşim yeri esas alınarak ödenir. En yakın diyaliz merkezinin bulunduğu mesafeden daha uzak bir yerleşim yerinde bulunan diyaliz merkezinde diyalize gidip gelen hastaların yol giderleri, tedavinin yapılabildiği en yakın diyaliz ünitesinin (yatak kapasitesi, günlük hasta sayısı, boş yatak olup olmadığı, HBs Ag (+) hastalar için ayrı bir bölüm, HCV Ab (+) hastalar için ayrı cihaz bulunup bulunmadığı gibi durumlar dikkate alınarak) tespit edilmesi halinde Kurumca karşılanır. Hastalara diyaliz merkezinin/sağlık hizmeti sunucusunun servis hizmeti verdiği tespit edilmesi halinde servis hizmetinden faydalananlara bu mesafeler için ayrıca yol gideri ödenmez.

40.4.7. Yol gideri ve gündelik ödenmeyen haller

Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler ile refakatçilere yerleşim yeri içindeki nakiller için yol ve gündelik gideri ödenmez.

Sevk yapılmaksızın belediye/büyük şehir belediye yerleşim yeri dışındaki bir sağlık hizmeti sunucusundan sağlık hizmeti alınması hâlinde yol gideri ve gündelik ödenmez.

Sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucusu tarafından yapılan sevklerle ilişkin yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri ödenmez. Ödenebilmesi için sevkin, acil hal nedeniyle yapıldığının Sosyal Güvenlik Kurumunca kabul edilmesi gereklidir.

Sevkin yukarıda yer alan usul ve esaslara uygun yapılmamış olması halinde de ödeme yapılmaz.

40.4.8. Yol, gündelik ve refakatçi ödemelerine ilişkin diğer hususlar

Sevk edilen sağlık hizmet sunucularına ayaktan müracaatlarda, ilgili branş uzman hekiminin bulunmaması nedeniyle sağlık hizmeti verilemediğinin ilgili sağlık hizmeti sunucusu başhekimliğince onaylanarak belgelenmesi halinde gidiş-dönüş için yol gideri Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanır.

Kişilerin kendilerine bir vasıta tahsis edilmesi suretiyle başka bir yere gönderilmiş iseler, eşlik eden refakatçiye ayrıca yol gideri ödenmez.

Genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, bu kapsamdaki ödemeye esas fatura ve eki belgeleri için Sosyal Güvenlik Kurumunca tıbbi uygunluk aranan veya Kurumca kabul edilmesi halinde ödenebileceği belirtilen durumlarda tıbbi uygunluk, hastane faturası ödemelerinin yapıldığı bağlı bulunulan İl Müdürlükleri tarafından verilir.

Sürekli iş göremezlik, malûllük, çalışma gücü kaybı hâllerinin tespiti veya bu amaçla yapılan kontroller ile sağlık hizmeti sunucusuna yapılan sevkler nedeniyle ödenecek gündelik ve yol giderleri, refakatçi giderleri, kısa ve uzun vadeli sigorta kolları prim gelirlerinden karşılanır.

40.4.9. Başvuru yeri ve sonucu

5510 Sayılı Kanun kapsamında sağlık yardımları Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanan genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yol, gündelik ve refakatçi giderlerine ait işlemler; posta yoluyla veya elden teslim edilmek suretiyle müracaat edilen İl Müdürlükleri/Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlükleri tarafından yapılan incelemenin ardından evrak geliş sırasına göre sonuçlandırılmaktadır.

40.5. Yurt dışı tedaviye ilişkin yurt dışı yol, gündelik ve refakatçi giderleri

5510 Sayılı Kanun kapsamında sağlık yardımları Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanan genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yurt içinde yapılamayan tetkik/tahlil ve tedavi işlemleri usulüne uygun düzenlenmiş sağlık kurulu raporu ile bağlı bulunduğu il müdürlüğüne veya Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü'ne (SGK) başvuru yapılır.

Yurt dışına gönderilen hasta ile raporda öngörülmesi halinde bir kişiyle sınırlı olmak üzere refakatçisinin (18 yaşını doldurmamış kişiler için refakatçi öngörülme şartı aranmaz) yol gideri, ulaşım aracına ilişkin fatura/bilet tutarı üzerinden Kurumca ödenir. Yurt dışı tetkik/ tedavi için düzenlenen sağlık kurulu raporunda hastanın yurt dışına tarifeli hava taşıtı dışındaki hava taşıtı ile (ambulans uçak, özel uçak vb.) naklinin gerektiğinin belirtilmesi halinde gidiş için söz konusu taşıt bedelleri fatura/belge karşılığı ödenir.

Yurt dışına gönderilen hastanın dönüşü için; tedavinin yapıldığı sağlık hizmeti sunucusunca tarifeli hava taşıtı dışında bir hava taşıtı ile dönmesi gerektiğinin belgelendirilmesi halinde de taşıt bedelleri ulaşım aracına ilişkin fatura/belge tutarı üzerinden ödenmektedir.

Tedavi/tetkik için yurt dışına gönderilen kişinin tedavi/tetkik sırasında ölümü hâlinde, cenazesinin nakil gideri ile varsa refakatçisinin yurda dönüş yol giderleri de Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanır.

Yurt dışına gönderilen hasta ile raporda öngörülmesi halinde bir kişiyle sınırlı olmak üzere refakatçisine (18 yaşını doldurmamış kişiler için refakatçi öngörülme şartı aranmaz) “gündelik”/“yemek ve yatak gideri” ödemesi yapılır.

40.5.1. Yemek ve yatak gideri ödemesi

Ayaktan tedavinin sağlandığı her gün için hasta ve refakatçisinin her birine “gündelik”, Yatarak tedavide ise yatarak tedavi süresi ile sınırlı olmak üzere sağlık hizmeti sunucusunda kalınmayan her gün için (bunun belgelenmesi halinde) refakatçisine “yemek ve yatak gideri” ödenir.

Ödemelerde, 6245 sayılı Harcırah Kanunu gereği Bakanlar Kurulunca belirlenen ilgili yıl “Yurt dışı Gündeliklerinin Hesaplanmasında Esas Alınacak Cetvel”in (VI) numaralı (Aylık/ kadro derecesi 5-15 olanlar) sütununda gönderilen ülke için belirlenen bedel esas alınmaktadır.

40.5.2. Geçici ya da sürekli görevle gönderilme dışında yurt dışında bulunma hali

Sigortalı veya bakmakla yükümlü oldukları kişilerin geçici veya sürekli görevle gönderilme dışında turistik, ziyaret ve bunun gibi diğer nedenlerle yurt dışında bulunmaları halinde, bulunulan ülkede yapmış oldukları sağlık hizmetleri giderlerinin Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanması söz konusu değildir. Ancak, ülkemiz ile bulunulan ülke arasında sağlık yardımlarını da kapsayan ikili sosyal güvenlik sözleşmesi bulunması halinde bu sözleşme hükümleri uygulanır.

Türk vatandaşı olan genel sağlık sigortalılarının ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde buldukları sırada sağlanan sağlık hizmeti bedelleri, yurt içinde sözleşmeli sağlık hizmeti sunucularına ödenen en yüksek tutarı geçmemek üzere Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanır. Bu ülkede Sosyal Güvenlik Kurumunca sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusu bulunması halinde acil haller hariç sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucularından alınan sağlık hizmeti bedelleri Kurumca karşılanmaz. Bu kapsamda olan kişilere ayrıca yol ve gündelik gideri ödenmez.

40.6. Hastalara veya vefat edenleri ambulans veya resmi araçla sevk eden şoförlerin harcırah mevzuatı açısından durumu

Yerleşim yeri dışındaki sağlık hizmeti sunucusuna sevk edilen, ancak yapılan tedavilere rağmen vefat eden Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilerin cenaze nakline ilişkin giderler, sevkin düzenlendiği sağlık hizmeti sunucusunun bulunduğu yerleşim yeri mesafesini aşmamak üzere nakledilen yerleşim yeri esas alınarak ödenmektedir. Nakil ücreti, ilgili belediye tarafından onaylanan ücret üzerinden fatura tutarını aşmamak kaydıyla Kurumca (SGK) karşılanır. Ancak sevk edilmeksizin müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusunda vefat eden kişilerin cenaze nakline ilişkin giderler Kurumca karşılanmaz.

5510 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde tanımlanan sigortalıların cenaze nakline ilişkin giderler ilgili kamu idaresince karşılanacağından Kurumca ayrıca ödeme yapılmamaktadır.

Buna karşın, bazı durumlarda tedavi kapsamında memur ve hizmetliler ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin tedavi edildikleri yerden başka bir sağlık kurumuna sevk söz konusu olabilmektedir. Böyle bir durumda daha önce ilgili idarece yapılan ödemeler 5510 sayılı Yasa ile birlikte, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödenmeye başlanmıştır. Anılan Kurumca sadece tedaviye ilişkin giderler ödenmemekte ayrıca, bu kapsamda gündelik ödenmesi de söz konusu olabilmektedir.

Ancak, hastaları araçla sevk eden araç şoförlerinin durumu farklı mevzuata tabidir. Çünkü, tedavi amacıyla gönderilenlerin gündelikleri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödenirken, ambulans veya diğer resmi aracı kullananların harcırahları Harcırah Kanunu hükümlerine göre ödenmektedir. Aynı şekilde, vefat edenlerin taşınmasına ait araç kullanımında da şoförlerin harcırahı, Harcırah Kanunu hükümlerine göre ödenmektedir. Çünkü burada tedavi gideri söz konusu olmayıp, 6245 sayılı Kanun uyarınca bir geçici görevlendirme süreci gerçekleşmektedir.

40.7. Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin belge ibrazına yönelik düzenlemesi

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin 27'nci maddesi ise;

“..i) Yurt içi veya yurt dışı tedavi yolluklarının ödenmesinde; bulunduğu yer dışındaki bir tedavi kurumuna sevk edildiğine veya yurt dışında tedavisinin gerekli olduğuna ilişkin belgenin (Sevk edildikleri yerlere bir kimse refakatinde gitmesinin gerekli olduğu hallerde ise bu durum ayrıca belge üzerinde gösterilir.),

ödeme belgesine bağlanması gerekir...”

şeklinde düzenlenmiştir.

Bunlarla birlikte, Sağlık Uygulama Tebliğinde yer alan yol gideri ve gündelik ödenmesine ilişkin düzenlemelerin harcırah mevzuatında yer alan düzenlemeler ile birçok açıdan benzerlikler taşıdığı görülmektedir. Bu bağlamda, memuriyet mahalli ve mutat taşıt gibi 6245 sayılı Yasada yer alan hükümlerin içerik olarak Sağlık Uygulama Tebliğine de yansıtıldığını söyleyebiliriz.

Ancak Sağlık Uygulama Tebliğinde (SUT) açıklanan belli durumların gerçekleşmesi halinde, yol masrafı ve gündelik ödenmesinin mümkün olabileceğini belirtebiliriz. Ayrıca, tedavi sürecine ilişkin düzenlemelerin sık sık değiştiğini, bu nedenle bu hususun mutlaka süreçte göz önünde bulundurulması gerektiğini ifade edebiliriz.

41. Yolda veya vazifeye başlamadan vefat edenlerin harcırahı nasıl hesaplanır?

Özet; 6245 sayılı Yasa'nın 12'nci maddesi, yurt içinde veya yurt dışında sürekli veya geçici bir görevle bir yere gönderilen memur ve hizmetlilerin, yolda yahut yeni görev yerinde işe başlamadan vefat etmeleri halinde ödenecek harcırahı düzenlemektedir. Söz konusu madde uyarınca, memur ve hizmetlilerden yolda vefat edenlerin, ölüm mahalline kadar olan harcırahları Harcırah Kanunu hükümlerine göre hesaplanacak ve ayrıca, bu tutara peşin ödenen ve geri alınması kısmen veya tamamen mümkün olmayan nakil vasıtası bilet ücretleri de eklenecektir. Geçici veya sürekli görev sürecinde vefat eden personelin, ailesini yanında götürüp götürmemesi de ödenecek harcırah miktarını etkilemektedir.

6245 sayılı Kanun'un "Daimi (Sürekli) veya muvakkat (geçici) vazife halinde yolda veya vazifeye başlamadan vefat edenlerin harcırahı" başlıklı 12'nci maddesi;

"Daimi (sürekli) veya muvakkat (geçici) bir vazife ile bir tarafa gönderilenler yolda veya yeni vazife mahallinde işe başlamadan vefat eyledikleri takdirde ölüm mahalline kadar olan harcırahları hesap ve buna peşinen ödenmiş ve istirdadı (geri alınması) kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan nakil vasıtaları bilet ücretleri ilave olunur. Bu suretle tahakkuk edecek istihkak, (ücret) verilmiş olan avanstan ziyade (fazla) ise fazlası tesviye olunur, (ödenir) noksan ise farkı geri alınmaz. Ancak muvakkat vazife (geçici görev) ile yabancı memleketlere gönderilenlerden vefat edenlerin bu suretle uhdelerinde bırakılacak fark, bunların bu kanuna göre müstahak buldukları (hakettikleri) dış yevmiyelerin on günlüküne tekabül eden (karşılık gelen) miktarından fazla olamaz." hükmüne amirdir.

Yukarıda yer verilen (ve kelime anlamları yazılan) madde kapsamında, yurt içinde veya yurt dışında sürekli veya geçici bir görevle bir yere gönderilen memur ve hizmetlilerin, yolda yahut yeni görev yerinde işe başlamadan vefat etmeleri halinde hangi harcırah unsurlarının ödeneceği hükme bağlanmaktadır.

Bu bağlamda, yurt içinde veya yurt dışında sürekli veya geçici görevle bir yere gönderilen personelin yolda vefat etmesi halinde, ölüm mahalline kadar olan harcırahları Harcırah Kanunu hükümlerine göre hesaplanacaktır. Ayrıca, bu tutara peşin ödenen ve geri alınması kısmen veya tamamen mümkün olmayan nakil vasıtasına ait bilet ücretlerinin de ilave edilmesi gerekmektedir.

Ancak geçici görevle yurt dışına gönderilenlerden yolda ölenlere verilmiş olan avans, bunların ölüm yerine kadar harcırahtan fazla olması halinde, bu tutarın geri alınmaması gerekmektedir. Fakat bu miktar yurt dışında ilgiliye ödenen gündelik miktarının 10 katından fazla olmaması gerekmektedir.

Buna karşın, ilgili personelin vefat olayından önce sürekli görevle atanmış olması ve söz konusu seyahatte, ilgili personel aile fertlerini de yanında götürüyorsa, bu durumda hareket yerinden ölüm olayının meydana geldiği yere kadar gündelik, yer değiştirme gideri ve aile giderinin de hesaplanması gerekmektedir.

Şayet ilgili personel aile fertlerini yanında götürmüyorsa bu durumda hareket yerinden ölüm olayının meydana geldiği yere kadar gündelik, yer değiştirme gideri hesaplanmasına rağmen, aile gideri hesaplanmayacaktır. Aynı şekilde, hesaplanacak olan tutara kısmen veya tamamen geri alınması mümkün olmayan nakil vasıtası bilet ücretleri de eklenecektir.

Yukarıdaki şekilde hesaplanan hakediş memur ve hizmetliye verilmiş bulunan avanstan fazla ise bu fazlalık memur ve hizmetlinin ailesine ödenecektir. Ancak hesaplanan hakediş, verilen avanstan az ise farkın geri alınması söz konusu olmayacaktır.

Buna karşın, yurt içinde/yurt dışında yeni görev yerine varan ancak yeni görev yerine başlamadan vefat eden personelin sürekli görev kapsamında atanması ve bu süreçte ailesini de beraberinde götürmüş olması durumunda ise, personelin öldüğü yere kadar sürekli görev harcırahının hesaplanması gerekmektedir.

Geçici görevle görevlendirilmiş olması halinde ise, ilgili personelin vefat ettiği yere kadar geçici görev yolluğunun hesaplanması gerekmektedir. Ancak geçici görevle yurt dışına gönderilenlerden yeni görev yerinde, göreve başlamadan ölenlere verilmiş olan avans, bunların ölüm olayının meydana geldiği yere kadar geçici görev yolluklarına ilişkin hesaplanacak olan harcırahtan fazla olması halinde geri alınmayacaktır. Fakat bu miktar hiçbir şekilde yurt dışında ödenen miktarın on katından fazla olamayacaktır.

Vefat eden personelin öncesinde, sürekli görevle atanmış olması ve bu çerçevede, aile fertlerini de yanında götürmüş olması durumunda ise, hareket yerinden ölüm olayının meydana geldiği yeni görev yerine kadar gündelik, yol gideri, yer değiştirme gideri ve aile giderinin hesaplanması gerekmektedir.

Şayet ilgili personelin, aile fertlerini yanında götürmemiş ise, bu durumda hareket yerinden ölüm olayının meydana geldiği yere kadar gündelik ve yer değiştirme gideri hesaplanacak, ancak aile gideri hesaplanmayacaktır. Bu şekilde hesaplanacak olan tutara kısmen veya tamamen geri alınması mümkün olmayan taşıt aracı bilet ücretlerinin de eklenmesi gerekmektedir.

Bu şekilde hesaplanan hakediş tutarı, ilgili personele verilmiş bulunan avanstan fazla ise bu fazlalık vefat eden personelin ailesine nakit olarak ödenecektir. Ancak hesaplanan hakediş, verilmiş bulunan avanstan az ise farkın geri alınması söz konusu olmayacaktır.

Yasanın yukarıda yer verilen 12'nci maddesi, geçici veya sürekli göreve atanmış memurlardan yolda veya yeni görev yerine işe başlamadan vefat etmeleri halinde ilgili personele ödenecek harcırahı düzenlemiş iken, bir sonraki madde olan 13'üncü maddesi ise, yurt içinde veya yurt dışında sürekli görevle bir yere atanmış memur ve hizmetlilerin yolda veya yeni görev yerinde işe başlamadan vefat etmeleri ile yabancı memlekette sürekli görevle görevli olanların vazifeleri başında ölmeleri halinde bunların aile fertlerine ödenecek harcıraha ilişkin hususları kapsamaktadır. Bu çerçevede, yurt içi ve yurt dışı açısından konuyu örnek birer hesaplama ile anlatacak olursak;

A- Yurt İçi Örnek; Burdur'dan İzmir'e geçici görev kapsamında gönderilen 4'üncü dereceden maaş alan Bay (E), 10.01.2020 tarihinde Aydın'da trafik kazası geçirerek vefat etmesi durumunda, hangi ödemeler yapılacaktır?

Burdur-İzmir arası otobüs ücreti	: 70 TL
Kadrosuna karşılık 1 günlük yurt içi yevmiye	: 43,35
İkametgâh-otogar taksi	: 40 TL
Burdur-İzmir yol süresi	: 7 saat
Alınan avans miktarı	: 650 TL
Hesaplanan harcırah tutarı	: $70 + 40 + 43,35 = 153,35$ TL

Tahakkuk eden tutar 153,35 TL, alınan avanstaki (650 TL) az olduğu için aradaki fark (650-153,35) geri alınmayacaktır. Şayet avans tutarı hakedişten az olsaydı, bu durumda ise fazlalık ödenecekti. Ancak geçici görevle bir personelin yurt dışına gönderilmesi durumunda yolda vefat olayının gerçekleşmesi halinde, ölenlere verilmiş olan avans, bunların ölüm yerine kadar hesaplanan harcırahtan fazla olması halinde fazla tutar (on katına kadar) geri alınmayacaktır.

B- Yurt Dışı Örnek; Londra’da yapılacak bir toplantıya iştirak amacıyla İstanbul’da görev yapan Hazine ve Maliye Bakanlığı’na bağlı İstanbul Defterdarlığı’nda görevli 1’ dereceden maaş olan bir Defterdar Yardımcısının söz konusu görevlendirme kapsamında 4000 TL avans aldığını ve uçakla İstanbul’dan Londra’ya vardığını ve Londra’ya varduktan sonra konaklayacağı otele giderken yolda vefat ettiğini kabul edelim. Bu durumda nasıl işlem yapılacaktır?

Öncelikle İstanbul-Londra arası uçak ücretinin 1000 TL olduğunu, 1 günlük yol süresi olduğunu, taksi, hamal ve bagaj gideri olarak da 350 TL ödendiğini kabul edelim. Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar eki cetvele göre, 1 günlük yurt dışı gündeliğinin TL karşılığını da 300 TL olarak kabul edelim. Böyle bir durumda;

Uçak bilet ücreti (1000.-TL) + Taksi, hamal ve bagaj ücreti (350.- TL) + 1 günlük yevmiye (300.- TL) = 1650 TL vefat yerine kadar hakedilen harcırah tutarıdır.

Söz konusu hakediş tutarı (1650.-TL), verilen avanstaki (4000) fazla olmamasına rağmen, aradaki fark (4000-1650), 10 günlük yurt dışı gündeliğinin altında olması nedeniyle, ailesinden bir şey istenilmeyecektir.

Görüldüğü üzere, verilmiş olan avans, bunların ölüm yerine kadar alması gereken harcırahtan fazla olması halinde geri alınmamaktadır. Tekrar ifade etmek gerekirse, bu miktar, yurt dışında ödenen gündelik miktarının 10 katından fazla olamaması gerekmektedir.

Söz konusu örneğimizin anlaşılır olması açısından temsili rakamlar verilmiştir. Gerçekte ise, İngiltere için 1’inci dereceden maaş olan bir müdür 1 günlük yevmiye tutarı Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar eki cetvele göre 69 Sterlin olup, hesaplamalarda bu döviz tutarı ve sonrasında TL karşılığının dikkate alınması gerekmektedir. Aynı şekilde, yol masrafı ve diğer zorunlu giderlerde de gerçek ödenen tutarların Türk Lirası karşılıklarının hesaplamalarda göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

42. İşe başlamadan veya yolda veyahut göreve başladıktan sonra memur veya hizmetlinin vefatı halinde ailesi için harcırah ile cenaze giderleri nasıl belirlenir?

Özet: 6245 sayılı Yasa'nın 13'üncü maddesinde, yurt içinde veya yurt dışında sürekli görevle bir yere atanan memur ve hizmetlilerin yolda veya yeni görev yerinde işe başlamadan ölmeleri ile yabancı memlekette sürekli görevle görevli olanların vazifeleri başında ölmeleri halinde bunların aile fertlerine ödenecek harcırah düzenlemekte olup, bu durumda olanlara, 375 sayılı KHK uyarınca ölenlerin kanuni mirasçılarında damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaksızın (13.558) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda tazminat ödemesi yapılmaktadır. Vefat eden personelin ailesini birlikte götürmesi halinde, hesaplanan harcıraha aile gideri de dahil olduğundan ölüm yerine kadar aile fertlerine ayrıca harcırah verilmeyecektir. Buna karşın, yurt dışında vefat eden personelin, ailesini beraberinde götürmemiş ise, aile fertlerine harcırah ödenmesi söz konusu olmayacaktır. Ayrıca, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 210'uncu maddesinde yurt içinde vefat eden memurun kendisinin cenazesinin nakli için ücret ödenirken, aile fertlerinin ölümü halinde cenaze nakil ücretlerinin ödenmesi mümkün bulunmamaktadır.

6245 sayılı Yasa'nın "Yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan veya yolda vefat halinde veyahut göreve başladıktan sonra vefat halinde aile harcırahi" başlıklı 13'üncü maddesine baktığımız zaman, söz konusu maddenin;

"Yurt içinde daimi (sürekli) memuriyetle bir mahale tayin olunup da yolda veya yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan evvel vefat eden memur veya hizmetli, ailesini birlikte götürmüş bulunuyor ise harcıraha müstahak (hak kazanan) aile efradına ölümün vukubulduğu (meydana geldiği) mahalden itibaren ve ailesini birlikte götürmemiş ise bunlara vefat tarihinde buldukları mahalden itibaren, 45'inci madde esaslarına göre harcırah verilir.

Yabancı bir memlekete daimi vazife (sürekli görev) ile tayin olunup da yolda veya yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan evvel veyahut vazifesine başladıktan sonra vefat eden memur veya hizmetli, ailesini beraberinde götürmüş bulunuyor ise harcıraha müstahak (hak kazanan) aile efradına ölümün vukubulduğu (meydana geldiği) mahalden itibaren ödenecek harcırah 46'ncı madde esaslarına göre belirlenir." hükmüne amir olduğu görülmektedir.

6004 sayılı Yasa'nın 25'nci maddesi ile son şekli verilen 6245 sayılı Yasanın yukarıda yer verilen 13'üncü maddesinde, yurt içinde veya yurt dışında sürekli görevle bir yere atanan memur ve hizmetlilerin yolda veya yeni görev yerinde işe başlamadan vefatı ile yurt dışında sürekli görevle görevli olanların vazifeleri başında ölmeleri halinde bunların aile fertlerine ödenecek harcırah düzenlemektedir. Yurt içinde ve yurt dışında sürekli görevle gönderilen memur veya hizmetlinin aile fertlerini birlikte götürüp götürmemesi ödenecek harcırah durumunu etkilemektedir.

Yurt içinde veya yurt dışında sürekli görevle görev yapan memur ve hizmetlilerin ölmeleri halinde her halükarda 375 sayılı KHK uyarınca ölenlerin kanuni mirasçılarında damga vergisi hariç herhangi

bir vergiye tabi tutulmaksızın (13.558) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda tazminat ödemesi yapılmaktadır.

Bu bağlamda, yurt içinde aile fertlerinin memurun yanında götürülmesine bakılmaksızın (bu sadece harcırahın hesaplanacağı yeri etkilemektedir) yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan veya yolda vefat eden memur ve hizmetlinin aile fertlerine 375 sayılı KHK uyarınca tazminat ve 6245 sayılı Kanun gereğince harcırah ödenmekteyken, sürekli görevle vazife başında vefat etmeleri halinde memur ve hizmetlilerin aile fertlerine sadece tazminat ödenmektedir.

Vefat eden personelin yurt içinde ailesini birlikte götürmesi halinde; bu kapsamda ödenecek harcıraha aile gideri de dahil olduğundan ölüm yerine kadar aile fertlerine ayrıca harcırah verilmeyecektir. Ancak aile fertleri için ölümün meydana geldiği yerden, bunların Türkiye dahilinde dul ve yetim aylıklarını alacakları yere kadar; dul ve yetim aylığını hak kazanmayanlara ise ikamet edecekleri yere kadar Harcırah Kanunu'nun 45'inci maddesi esaslarına göre harcırah verilmesi gereklilik arz etmektedir.

Şayet vefat eden personelin ailesini birlikte götürmemesi halinde, bunlara ölüm olayının meydana geldiği tarihte buldukları yerden (ikamet yeri veya eski memuriyet mahalli) itibaren, Türkiye dahilinde dul ve yetim aylıklarını alacakları yere kadar, dul ve yetim aylığını kazanamayanlar ise ikamet edecekleri yere kadar Kanunun 45'inci maddesindeki esaslara göre harcırah verilmesi gerekmektedir.

Yurt dışında sürekli görevle görevlendirilenlerin işe başlamadan veya yolda veyahut başladıktan sonra vefatı durumunda, memurun yurt dışında aile fertlerini yanında götürmesi halinde yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan veya yolda vefat eden veyahut vazife başında ölen memur ve hizmetlilerin aile fertlerine 375 sayılı KHK uyarınca tazminat ve 6245 sayılı Kanun hükümlerine gereğince harcırah ödenmesi söz konusu olmaktadır.

Bu bağlamda, vefat eden personelin ailesini birlikte götürmesi halinde, hesaplanan harcıraha aile gideri de dahil olduğundan ölüm yerine kadar aile fertlerine ayrıca harcırah verilmeyecektir. Ancak aile fertleri için ölümün meydana geldiği yerden, bunların Türkiye dahilinde dul ve yetim aylıklarını alacakları yere kadar; dul ve yetim aylığını hak kazanmayanlara ise ikamet edecekleri yere kadar Harcırah Kanunu'nun 46'ncı maddesi esaslarına göre harcırah verilecektir. Buna karşın, yurt dışında vefat eden personelin ailesini beraberinde götürmemiş ise, bu bağlamda aile fertlerine harcırah ödenmesi söz konusu olmayacaktır.

42.1. Aile fertlerinin cenaze nakil giderleri ödenebilir mi?

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Cenaze nakil masrafları" başlıklı 55'inci maddesi;

"Daimi veya muvakkat bir vazife ile yabancı memleketlerde bulunanlardan bu yerlerde veya yolda vefat edenlerin cenaze teşhiz ve tekfin masrafları ile Hükümet tarafından görülecek lüzuma veya aileleri tarafından vukubulacak talebe istinaden cenazelerinin Türkiye'de her hangi bir mahalle

kadar olan nakil masrafları kurumlarınca ödenir. Yurt içinde daimi veya muvakkat bir vazife ile bir tarafa izam kılınanlardan yolda veya muvakkat vazife mahallinde vefat edenler hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.” hükmüne amirdir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun “Ölüm yardımı ödeneği” başlıklı 208'inci maddesi ise;

“Devlet memurlarından: memur olmayan eşi ile (...) aile yardımı ödeneğine müstahak çocuğu ölenlere en yüksek Devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) tutarında, memurun ölümü halinde sağlığında bildiri ile gösterdiği kimseye, eğer bildiri vermemiş ise eşine ve çocuklarına, bunlar yoksa ana ve babasına, bunlar da yoksa kardeşlerine en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) iki katı tutarında, ölüm yardımı ödeneği verilir.

Ölüm yardımı ödeneği, hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ve ödeme emri aranmaksızın saymanlarca derhal ödenir. Bu yardım borç için haczedilemez.

Yurt dışında sürekli görevde bulunan memurlara verilecek ölüm yardımı ödeneğinde 156'ıncı maddede yazılı katsayı uygulanmaz.” hükmüne amirdir.

657 sayılı Yasanın “Cenaze giderleri” başlıklı 210'uncu maddesi ise;

“Devlet memurlarının ölümü halinde cenaze giderleri (cenazenin başka yere nakil dahil) kurumlarınca ödenir. Sürekli veya geçici görevle veyahut 78'inci maddeye göre yurt dışında bulunan Devlet memurlarından ölenlerin ve yurt dışında sürekli görevlerde bulunanların eşleri, bakmakla yükümlü oldukları ana, baba ve (...) çocuklarının cenazelerini yurda getirmek için yapılması zorunlu olan giderler kurumlarınca karşılanır...” şeklinde hükme bağlanmıştır.

Görüldüğü gibi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 210'uncu maddesinde yurt içinde vefat eden sadece memurun kendisinin cenazesinin nakli için ücret ödeneceği öngörüldüğünden, aile fertlerinin ölümü halinde cenaze nakil ücretlerinin ödenmesi mümkün bulunmamaktadır.

Öte yandan, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin “**Cenaze giderleri**” başlıklı 21'nci maddesi; “Cenaze giderlerinin ödenmesinde;

- a) Cenaze, sağlık kurum ve kuruluşu veya belediyece kaldırıldığı takdirde, ilgili kurum, kuruluş veya belediyece düzenlenen fatura,
- b) Cenaze, personelin bağlı bulunduğu kurumca tayin edilen bir personel veya ailesi ya da yakınları tarafından kaldırıldığı takdirde, yapılan masraflara ilişkin fatura, perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişi,

ödeme belgesine bağlanır.

Cenazenin başka bir yere nakli gerektiği takdirde, nakil ve defin giderleri yukarıdaki esaslara göre ödenir.

Yurt dışında ölenlerden cenazeleri yurda getirilenlerin, yurt dışında yapılan giderlerine ait belgelerin tercümelerinin ve mahalli rayice uygunluğunun yetkili misyon şefliği veya ihtisas birimi tarafından onaylanması gerekir.

Subay, askeri memur ve astsubaylarla bunların emeklilerinin ve aile efradının cenaze giderlerinin ödenmesinde, Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yönetmeliğinin sağlık işleri bölümünde belirtilen belgeler aranır.” şeklinde düzenlenmiştir.

Bu itibarla, memurun vefatı halinde yasal olarak buna hakeden yakınlarına ölüm yardımı ödeneği ile birlikte, belgelendirmeleri halinde cenaze giderlerinin de ödenmesi mümkündür.

Diğer taraftan konu ile bağlantılı olarak Sağlık Uygulama Tebliğinde (SUT); “...2.6.8 - Cenaze nakil işlemleri

- (1) Yerleşim yeri dışındaki sağlık hizmeti sunucusuna sevk edilen, ancak yapılan tedavilere rağmen vefat eden genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin cenaze nakline ilişkin giderleri, sevkin düzenlendiği sağlık hizmeti sunucusunun bulunduğu yerleşim yeri mesafesini aşmamak üzere Kurumca karşılanır.*
- (2) Sevk edilmeksizin müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusunda vefat eden kişilerin cenaze nakline ilişkin giderler Kurumca karşılanmaz.*
- (3) 5510 sayılı Kanununun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan sigortalıların cenaze nakline ilişkin giderler ilgili kamu idaresince karşılanacağından Kurumca ayrıca ödeme yapılmaz.” hususları yer almakta olup, süreçte söz konusu Tebliğde yer alan bu düzenlemelerin de dikkate alınması yararlı olacaktır.*

43. Sınava katılan kamu personelinin hangi durumlarda harcırahı ödenir?

Özet; 6245 sayılı Yasa'nın 18'inci maddesinin ilk fıkrasında, görevlerine ait mesleki ve sıhhi yeterliklerinin tespiti veya kurumlarınca görülecek lüzum üzerine imtihan için gönderilenlere, gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ve gündelik ile bu amaçla gönderildikleri yerde geçen sürenin en çok yedi günü için gündelik ödenebileceği hükmüne yer verilmiştir. Bu hükme göre, sınav amacıyla başka bir yere gidenlere harcırah verilebilmesi için personelin sınava katılmasının kurumlarınca gerek görülmesi halinde bu ödeme mümkün olabilmektedir. Yine söz konusu maddede geçen ve hava değişimi olarak adlandırılan durumun ise, günümüz için sağlık izni şeklinde yorumlanması mümkün olup, bu kapsamda, hava değişimi maksadıyla gönderilenlere de gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ile yalnız yolda geçen süreler için gündelik ödenmesi gerekmektedir. Personel mevzuatı açısından sağlık iznini ise, mevcut hukuki düzenlemelere göre, 657 sayılı Yasanın hastalık iznini düzenleyen 105'inci maddesinde yer aldığını (karşılık geldiğini) ifade edebiliriz.

6245 sayılı Kanun'un "Ehliyet tespiti, imtihan ve hava değişimi için başka yere gönderilenler" başlıklı 18'nci maddesi;

"Memurlar, yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel ve kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlardan, memuriyet mahalli dışına;

- Görevlerine ait mesleki ve sıhhi yeterliklerinin tespiti veya kurumlarınca görülecek lüzum üzerine imtihan için gönderilenlere, gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ve gündelik ile bu amaçla gönderildikleri yerde geçen sürenin en çok yedi günü için gündelik ödenir.*
- Hava değişimi maksadıyla gönderilenlere gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ile yalnız yolda geçen süre için gündelik ödenir.*
- (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)"*

Hükmüne amirdir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 14'üncü maddesinde, kurumlara ait bir vazifenin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilen memur ve hizmetlilere geçici görev yolluğu olarak yol gideri ve gündelik verileceği hususu hükme bağlanmıştır.

Buna karşın, Yasanın yukarıdaki 18'nci maddesinde görüldüğü üzere, yeterlik tespiti veya sınavı için görevlendirilen personele harcırah ödenmesinin koşulları kapsamında, öncelikle söz konusu görevlendirmenin, yeterlik tespiti veya sınavın ilgilinin görevine ait olması veya kurumlarca görülecek lüzum üzerine sınava girilmesi şartına bağlı bulunmaktadır. Bu bağlamda, Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM)'nin kariyer meslekler için yaptığı eleme sınavlarına katılan ve mesleki yeterliğe yönelik olmayan sınavlara iştirak edenlere harcırah ödenmeyecektir.

Öte yandan, bu görevlendirmelerin sıhhi yeterlik kapsamında da yapılması mümkündür. Özellikle fiziki kriterlerin ön plana çıktığı (güvenlik gibi) meslek gruplarında, sıhhi yeterliklerin tespiti bazen mevzuatın zorunlu kıldığı bir durum olabilir. Böyle bir durumun varlığı halinde, yapılan görevlendirmelerde de gidiş ve dönüş yol gündeliği ile nakil vasıta giderlerinin haricinde, ayrıca bu amaçla gönderildikleri yerde en çok yedi gün için gündelik ödenmesi söz konusudur.

Bu hususta son olarak, yasa maddesinde, kapsama girenlerden hangilerine harcırah ödeneceğinin sayılarak belirlenmesi nedeniyle, söz konusu kapsamın genişletici bir şekilde yorumlanmasının mümkün olmadığını belirtebiliriz. Dolayısıyla, işçi veya geçici personelin bu kapsamda yararlandırılması olanaklı değildir. Keza, maddede, “Memurlar, yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel ve kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlardan..” şeklinde yasal bir sınırlandırma söz konusudur.

Diğer bir anlatımla, sınav kapsamında yapılacak yolculuklar nedeniyle, sınav için giden kimsenin memur, yardımcı hizmetler sınıfı personeli ve ödenek karşılığı çalışan personelden biri olması gerekir. Dolayısıyla, üzerlerinde herhangi bir resmi görevi olmayan bir kimseye bu kapsamda başka yere gönderilse de yolluk verilmemesi gerekmektedir.

Ayrıca, sınav amacıyla yapılan yolculuğun ilgili personelin çalıştığı kurumca gerekli görülmesi de ayrı bir gerekliliktir. Yani, kurumuyla ilgili olsa bile, çalıştığı idarece bu hususta bir gereklilik görülmezse veya başka bir kuruma ait sınava girilmesi söz konusu ise, bu kapsamda ödeme yapılmayacaktır. Örneğin, açık öğretim sınavına girmek için başka bir ile giden personele bu kapsamda harcırah ödenmeyecektir.

18’inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde hava değişimi olarak adlandırılan durumun ise, günümüz için sağlık izni şeklinde yorumlanması mümkündür. Söz konusu bend uyarınca, hava değişimi maksadıyla gönderilenlere gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ile yalnız yolda geçen süre için gündelik ödenmesi gerekmektedir. Ancak personel mevzuatı açısından sağlık izni, 657 sayılı Yasa’nın hastalık iznini düzenleyen 105’inci maddesinde yer almaktadır. Bu hususta, Memurların Hastalık Raporlarını Verecek Hekim Ve Sağlık Kurulları Hakkında Yönetmelik bulunmaktadır. Ayrıca, 6245 sayılı Yasa’nın 19’uncu maddesinde, geçici görevle buldukları yerde hastalananlara en çok yedi gün için geçici görev gündeliği ödenebileceği öngörülmektedir. Ancak, bu kapsamda geçici görev gündeliği ödenebilmesi için, ilgili personelin bu iznini memuriyet mahalli dışında geçirmesi gerekmektedir.

Yasanın yukarıda yer verilen hükmü çerçevesinde çeşitli sınavların harcırah mevzuatı karşısındaki durumunu inceleyecek olursak;

43.1. YDS sınavına katılan memurlara harcırah ödenir mi?

6245 sayılı Harcırah Kanunu’nun “Ehliyet tespiti, imtihan, hava değişimi ve tedavi için başka yere gönderilenler” başlıklı 18’inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; “Görevlerine ait mesleki ve sıhhi yeterliklerinin tespiti veya kurumlarınca görülecek lüzum üzerine imtihan için gönderilenlere,

gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ve gündelik ile bu amaçla gönderildikleri yerde geçen sürenin en çok yedi günü için gündelik ödenir.” hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükme göre, sınav amacıyla başka bir yere gidenlere harcırah verilebilmesi, personelin sınava katılması ve kurumlarınca gerek görülmesi halinde mümkün bulunmaktadır. Aksi halde geçici görev yolluğu verilmesi söz konusu değildir. Diğer taraftan, anılan Kanunun “Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye)” başlıklı 14’üncü maddesinde; bu Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Bu itibarla, harcırah ödenmesinin altında yatan gerekçe, **Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla** ilgili personelin “geçici” olarak başka bir yere gönderilmesi nedeniyle, asli görev yerinde yapmak zorunda olmadığı taşıt giderleri, yemek ve konaklama ücretleri gibi bazı zorunlu giderlere karşılık verilmektedir. Dolayısıyla Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı (YDS) kurumlara ait bir sınav olmadığından söz konusu sınava katılan kişilere geçici görev yolluğu ödenmesine imkân bulunmamaktadır.

43.2. Mali hizmetler uzmanlığı sınavına girenlere harcırah ödenir mi?

6245 sayılı Harcırah Kanunu’nun 18’inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; “Görevlerine ait mesleki ve sıhhi yeterliklerinin tespiti veya kurumlarınca görülecek lüzum üzerine imtihan için gönderilenlere, gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ve gündelik ile bu amaçla gönderildikleri yerde geçen sürenin en çok yedi günü için gündelik ödenir.” hükmüne yer verilmiştir. Ancak, mali hizmetler uzman yardımcılığı sınavına sadece bir kurumun personeli değil diğer kurumların personeli de girmekte ve sınav sonucunda da farklı kurumlardaki kadrolara atama yapılabilmektedir.

Diğer bir ifadeyle, söz konusu sınavın sadece bir kurumu ilgilendiren bir sınav olmaması, genel mahiyette bir sınav olması ve sınav sonucunda ilgililerin kendi kurumlarına atanma zorunluluklarının bulunmaması nedeniyle, mali hizmetler uzman yardımcılığı sınavının anılan maddede yer alan sınav kapsamında değerlendirilmesi mümkün bulunmadığından söz konusu sınava katılanlara harcırah ödenmesinin olanaklı olmadığını ifade edebiliriz.

43.3. Gelir uzman yardımcılığı ve milli emlak uzman yardımcılığı (vb.) özel sınavlarına katılanlara harcırah ödenir mi?

Konu ile ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen görüş yazılarında yer aldığı üzere; 6245 sayılı Harcırah Kanunu’nun “Ehliyet tespiti, imtihan, hava değişimi ve tedavi için başka yere gönderilenler” başlıklı 18’inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; “Görevlerine ait mesleki ve

sihhi yeterliklerinin tespiti veya kurumlarınca görülecek lüzum üzerine imtihan için gönderilenlere, gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ve gündelik ile bu amaçla gönderildikleri yerde geçen sürenin en çok yedi günü için gündelik ödenir.” hükmüne yer verilmiştir. Bu hükme göre, sınav amacıyla başka bir yere gidenlere harcırah verilebilmesi, personelin sınava katılmasının kurumlarınca gerek görülmesi halinde mümkün bulunmaktadır. Bununla birlikte, milli emlak uzmanı ve muhasebe uzmanı (vb.) olunabilmesi için sadece buna ilişkin özel sınavlara girme zorunluluğu bulunmamaktadır. Çünkü, söz konusu özel sınavlar haricinde kariyer meslek sınavları sonucunda da gelir uzmanı, milli emlak uzmanı ve muhasebe uzmanı (vb.) olabilme imkanı bulunmaktadır. Bu itibarla, anılan uzmanlıklara katılan personele geçici görev yolluğu ödenmesinin mümkün bulunmadığını anılan Bakanlık görüşü ışığında ifade edebiliriz.

43.4. Kurumların yükselme sınavına katılan personele harcırah ödenir mi?

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 18'inci maddesinin (a) fıkrasında, “Görevlerine ait mesleki ve sıhhi yeterliklerinin tespiti veya kurumlarınca görülecek lüzum üzerine imtihan için gönderilenlere, gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ve gündelik ile bu amaçla gönderildikleri yerde geçen sürenin en çok yedi günü için gündelik ödenir.” hükmü yer almaktadır.

Bu hukuki düzenleme uyarınca, İstanbul Ticaret İl Müdürlüğü'nde görev yapan bir personelin Ankara'da yapılan şeflik yazılı sınavına katılmasından dolayı adı geçene 6245 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin (a) bendi hükmü dikkate alınarak yol gideri ve gündelik ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

Ancak bu hükme göre, kurumlarınca yükselme sınavına girmek üzere memuriyet mahalli dışına gönderilenlere gönderildikleri yerde geçen sürenin en çok yedi günü için gündelik ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

Raporlu olan personelin görevde yükselme sınavına katılması durumunda ise, yapılan görevde yükselme sınavına katılan ancak bu tarihte raporlu bulunan personelin raporlu olduğu sürede memuriyetle olan ilişkisi devam ettiğinden söz konusu sınava katılmış olması koşuluyla 6245 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin (a) fıkrası hükmünün uygulanarak kendisine geçici görev yolluğu ödenmesi mümkün bulunmaktadır. Ancak harcırah alınabilmesi için sınavın memuriyet mahalli dışında yapılmış olması gerekliliğine de dikkat edilmesi gerekir.

43.5. Kursa kayıt amacıyla gidilmesi veya kurs sürecinde aralarda gidiş-dönüş yapılması durumlarında gündelik ödenir mi?

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 18'inci maddesinde; memurlardan, kurumlarınca görülecek gerek üzerine sınav için başka yerlere gönderilenlere gidiş-dönüş için yol gideri ve yolda geçen günler ile gidilen yerde kalınan günlerin en çok yedi gün için gündelik ödeneceği belirtilmiş, 37'nci maddesinde

ise, mesleki bilgilerini artırmak amacıyla görev yerlerinden başka yerlerde açılan kurs veya okullara gönderilenlere verilecek gündeliklere ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Bu duruma göre, kursun öğretim süresi içinde yapılmakta olan dönem sınavları nedeniyle sınava başka yerlerden gelip katılanlara, geliş-dönüş yol gideri ve yolda geçen günler için gündelik verilmekle beraber sınav süresince de kurs gündeliğinin ödenmesi gerekir.

Ancak, söz konusu 18'inci madde hükmüne göre, gündelik ve yol gideri verilebilmesi için ilgililerin kurumlarınca görülecek gerek üzerine sınav için başka yerlere gönderilmesi şartı arandığında, kesin kayıt yaptırmak için gerekli belgeleri tamamlamak üzere görev yerlerine gidip-gelen kursiyerlere geçici görev yolluğu ödenmesi mümkün değildir.

Bunlara ilave olarak, harcırah ödenebilmesine konu sınavların memuriyet mahalli dışı sayılan ve başka yer olarak adlandırılan yerlerde yapılması gerekliliğidir. Yoksa, memuriyet mahalli içinde yapılan sınavlara katılanlara diğer koşullar sağlansa bile harcırah ödenmesi söz konusu olmayacaktır.

Ayrıca, 31.12.2005 tarihli ve 26040 3'üncü mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Merkezî Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ile yurt içi geçici görev yolluklarının ödenmesinde; görevlendirme yazısının ve yurt içi geçici görev yolluğu bildiriminin ödeme belgesine bağlanması gerektiği belirtilmiştir.

43.6. *Kursa iştirak halinde ödeme aşamasında belge ibrazı yapılır mı?*

Yukarıda yer verilen yasa maddesinde görüldüğü üzere, görevleri ile ilgili mesleki yeterliliğin tespiti ya da kurumlarınca görülecek lüzum üzerine imtihan (sınav) için gönderilenlere gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ve gündelik ile bu amaçla gönderildikleri yerde geçen sürenin en çok yedi günü için gündelik ödenmesi gerekmektedir. Süreçte, bu ödemelerin sınav günü/günleri ile yolda geçen sürelerle sınırlı tutulması gerekmektedir. Ayrıca, sınavına katılan personele harcırah ödenebilmesi için memurun ilgili sınava katılmış olması gerekmektedir.

Nitekim Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin 27'nci maddesinde "Yolluklara ilişkin diğer hükümlere" de yer verilmiş olup, Yönetmeliğin 22'nci maddesinde açıklanan hususlara ilave olarak, aynı Yönetmeliğin 27'nci maddesinde sayılan belgelerin de harcama belgeleri arasına eklenmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda, söz konusu maddede; "...e) Görevine ait mesleki ve sıhhi yeterliliklerinin tespiti veya kurumlarınca görülecek lüzum üzerine sınav için gönderilenler ile yurt içinde mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilenlerin söz konusu sınav veya kursa katıldığını gösteren belgenin," ödeme belgesine bağlanması gerektiğine yönelik düzenlemede de açık bir şekilde söz konusu belgenin ödeme sürecinde gerekliliğine dikkat çekildiğini görmekteyiz.

44. Raporlu olunan günler için geçici görev yolluğu ödenir mi?

Özet; 6245 sayılı Yasa'nın 19'uncu maddesi uyarınca, geçici görevde iken hastalanmaları nedeniyle görev yapamayan memur ve hizmetlilere, görev yapamadıkları günlerin en fazla yedi günü için gündelik verilebileceği, hastaneye yatırılmak suretiyle tedavi giderlerinin ilgili kurumlarca karşılanması halinde ise, gündelik verilmeyeceği belirtilmektedir. Aynı şekilde, heyet raporlu geçirilen günler ile izinli bulunulan günler için de geçici görev gündeliği ödenmesine imkân bulunmamaktadır.

6245 sayılı Yasa'nın ilgili maddesi olan "Muvakkat vazife (geçici görev) mahallerinde hastalananlara verilecek yevmiye" başlıklı 19'uncu maddesi;

"Muvakkat vazife (geçici görev) mahallinde hastalanmaları sebebiyle vazife ifa edemeyen (görevini yapamayan) memur ve hizmetlilere, bu sebeple vazife göremedikleri günlerin en çok yedi günü için yevmiye verilebilir. Hastanede yatırılmak suretiyle tedavi masraflarının kurumlarınca ödenmesi halinde bu günler için yevmiye verilmez." hükmüne amirdir.

Mezkûr Kanunun "Muvakkat vazife mahallerinde hastalananlara verilecek yevmiye" başlıklı 19'uncu maddesinin yukarıda yer verilen hükmüne göre, geçici görevde iken hastalanmaları nedeniyle görev yapamayan memur ve hizmetlilere, görev yapamadıkları günlerin en fazla yedi günü için gündelik verilebileceği, hastaneye yatırılmak suretiyle tedavi giderlerinin kurumlarınca karşılanması halinde ise, gündelik verilmeyeceği belirtilmektedir. Daha önceleri personelin çalıştığı ilgili idarece karşılanan tedavi giderleri ise, 5510 sayılı Yasa sonrasında Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödenmektedir.

Buna karşın, Yasanın 18'inci 1'nci fıkrasının "... Hava değişimi maksadıyla gönderilenlere gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ile yalnız yolda geçen süre için gündelik ödenir." şeklinde düzenlenen "b" bendinde ise, hava değişiminden bahsedilmekte olup, söz konusu ibarenin günümüz için sağlık izni kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir. Personel mevzuatı açısından sağlık izni, 657 sayılı Yasa'nın Hastalık İznini düzenleyen 105'inci maddesinde düzenlenmiştir. Bu hususta, Memurların Hastalık Raporlarını Verecek Hekim Ve Sağlık Kurulları Hakkında Yönetmelik de bulunmaktadır.

Ancak 19'uncu maddede geçen yedi günlük bu sürenin emredici bir hüküm olmadığından hastalığın niteliğine bağlı olarak idarenin bahse konu günler için gündelik ödenip ödenmemesi konusunda takdir hakkı bulunmaktadır. Buna karşın, heyet raporlu geçirilen günler ile izinli bulunulan günler için geçici görev gündeliği ödenmesine imkan bulunmamaktadır.

Öte yandan, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye)" başlıklı 14'üncü maddesinde; bu Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Bu hükme göre, geçici görev yolluğu memur veya hizmetlinin bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak başka bir yere gönderilmesi nedeniyle, asli görev yerinde yapmak zorunda olmadığı taşıt giderleri, yeme ve yatma ücretleri gibi bazı zorunlu giderlere karşılık verilmektedir.

Yukarıda yer verilen Yasanın 14, 18 ve 19'uncu maddeleri kapsamında bir görevlendirme ve dolayısıyla yaşanan hastalığa bağlı olarak gündelik ödenebilmesinin koşulu, memuriyet mahalli dışına söz konusu görevlendirmenin yapılmış olmasıdır. Dolayısıyla, memuriyet mahalli içinde yapılan görevlendirmeler için gündelik ödenmesi söz konusu değildir.

Bu hususlara ilave olarak, harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde yürütülmesi durumunda ise, yukarıda açıklanan hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiği dikkate alınarak, beyanda bulunulmasının uygun olacağını ifade edebiliriz.

45. Yatacak yeri olmayan yerde harcırah mevzuatı kapsamında taşıt kullanımı nasıl olmalıdır?

Özet; 6245 sayılı Yasanın 21'nci maddesinde, yatacak yeri bulunan bir yere kadar ulaşım aracıyla gidip gelinmesi zorunlu olan yerlere geçici görevle gönderilenlere, her gün buradan yatacak yeri bulunan yere kadar gidiş ve dönüş için yol gideri olarak taşıt ücretinin ödeneceği hususu düzenlenmiştir. Ancak söz konusu yol giderinin mutad taşıt ücreti üzerinden hesaplanması gerektiğine dikkat edilmesi gerekir. Şayet kötü de olsa kalacak bir yerin bulunması durumunda, yasanın aradığı koşulların gerçekleşmemesi sebebiyle, bu kapsamda nakil vasıtası ücretinin ödenmesinin mümkün olmadığını düşünmekteyiz.

6245 sayılı Yasanın 21'inci maddesi çerçevesinde, özellikle coğrafi olarak geniş bir bölgede görev yapan bazı Bakanlıklar için geçerli olabilecek “yatacak yeri olmama durumunun”, ilgililerin geceyi geçirmek için gidecekleri yatacak yeri olan en yakın yere kadar gidiş ve dönüşleri için belli bir ödeme yapılması öngörülmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nda, Yol gideri ile ilgili genel düzenlemeler anılan Kanunun 6'ncı maddesinde açıklığa kavuşturulmasına rağmen, başka yerde geçici olarak görevlendirilecek kamu personeline ödenecek harcırahın unsurları arasında yol giderinin ödeneceğine dair düzenlemelere ise Kanunun 14'üncü maddesinde yer verilmiştir.

Anılan Kanunun “Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye)” başlıklı bahse konu 14'üncü maddesinde; Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceği hükme bağlanmıştır. Bu hükme göre, geçici görev yolluğu memur veya hizmetlinin bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak başka bir yere gönderilmesi nedeniyle, asli görev yerinde yapmak zorunda olmadığı taşıt giderleri, yeme ve yatma ücretleri gibi bazı zorunlu giderlere karşılık verilmektedir.

6245 sayılı Yasa'nın “Yatacak yeri bulunmayan mahallerde muvakkat (geçici) vazife” başlıklı 21'nci maddesi ise;

“Şehir ve kasaba haricinde, yatacak yeri bulunmayan ve böyle bir yeri bulunan mahalle bir nakil vasıtası ile gidilip gelinmesi zaruri olan yerlere muvakkat vazife (geçici görev) ile gönderilenlere, her gün için bu mahalden en yukarı köy, kasaba veya şehre kadar gidiş ve geliş mutad (alışılmış) nakil vasıtası ücreti ödenir.” hükmüne amirdir.

Yukarıda yer verilen 21'nci maddenin gerekçesinde ise, “Bazı hallerde memur ve hizmetliler şehir ve kasabalar haricinde ve yatacak hiçbir yeri bulunmayan yerlerde muvakkat vazife ile izam kılınabilmekte ve bu takdirde bu memur veya hizmetliler gecelerini bu mahalle en yakın olan ve yatacak

yeri mevcut bulunan bir yerde geçirmek mecburiyetinde kalmaktadırlar. İşte, muvakkat vazife mahalli böyle bir yer ise ve yatacak yeri bulunan en yakın şehir ve kasabaya bir nakil vasıtasıyla gidilip gelinmesi zarureti var ise bu takdirde bu kimselere -hizmetin icabı olarak yapılmış olan bu gidiş ve gelişleri için- günde bir gidiş geliş-mutat nakil vasıtası ücreti ödenecektir.” denilmiştir.

Söz konusu madde uyarınca, yol giderinin ödenebilmesi için, öncelikle görev yapılan yerin, şehir veya kasaba dışında bir yer olması gerekmekte olup, burada ilgili personelin yatacak yerinin bulunmaması temel kriterdir. Dolayısıyla, madde gerekçesinde de yatacak yerinin bulunmasına yönelik ifadenin, iyi veya kötü ayrımı yapılmadan kalacak bir yer bulunması halinin konaklanabilecek bir yer olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Buradan geceyi geçirmek üzere gidilen yerin, bir taşıt aracı ile gidilmeyi gerektirecek uzaklıkta olması gerekmektedir. Aynı zamanda, geceyi geçirmek üzere gidilen yer, görev yerine en yakın yatacak yeri bulunan köy, kasaba veya şehir olmalıdır. Şayet bahse konu koşulların varlığı mevcutsa, bu durumda mutat taşıt bedelinin ödenmesi söz konusu olabilmektedir.

Kanununun bahse konu maddesi uyarınca, buradaki yol giderinin mutat taşıt ücreti üzerinden hesaplanması gerekmektedir. Yani söz konusu yolculuğun mutat araç dışında başka bir nakil vasıtası (taksi vb.) ile yapılmış olsa bile maddede bu taşıtlara ait giderlerin ödeneceği konusunda bir düzenleme yer almadığından bu taşıta ilişkin yol gideri ödenmeyecektir. Zira, yasa madde metninde geçtiği üzere, “...*gidiş ve geliş mutat nakil vasıtası ücreti ödenir.*” denilmek suretiyle, beyan ve ödemenin mutat taşıt aracı üzerinden yapılması öngörülmektedir.

Harcırar Bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde yürütülmesi durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiği dikkate alınarak, beyanda bulunulması gerekmektedir.

46. Birlikte götürülmeyen ve başka yere gönderilen aile fertleri için sürekli görev yolluğu alınabilir mi?

Özet; Herhangi bir göreve naklen atanan memur ve hizmetliye, aile fertleri için harcırah ödenebilmesi, bunların ikamet amacıyla memur veya hizmetlinin atandığı yere fiilen götürülmesine bağlı bulunmaktadır. Dolayısıyla, yeni memuriyet mahalline götürülmeyen aile fertleri için harcırah ödenmesi ilkesel olarak mümkün değildir. Ancak Kanununun 25'inci maddesi uyarınca, memur veya hizmetlinin sürekli görev amacıyla tayin veya naklinin yapılmış olması koşuluyla, tayin veya nakil işlemini müteakip aile fertlerinin yeni memuriyet yerine değil başka yere ikamet maksadıyla topluca gönderilmiş olması koşuluyla, başka yere gönderilen aile fertleri için harcırah ödenmesi mümkün bulunmaktadır. Bu süreçte, aksi ispat edilinceye kadar memur ve hizmetlinin beyanına itibar edilmesi gerekmektedir.

6245 sayılı Yasa'nın "Başka yerde bırakılan aile efradı" başlıklı 25'inci maddesi;

"Memur veya hizmetli tarafından tayin veya naklolunduğu mahalle götürülmeyerek ikamet maksadıyla ve topluca bu mahalden başka bir yere gönderilen aile efradı için yeni memuriyet mahalline kadar hesaplanacak harcırahı tecavüz etmemek (geçmemek) ve bilahare (sonradan) bu mahalle celplerinde (dönüşlerinde) bir şey verilmemek şartıyla bu yerlere kadar ve müteakip tayin ve nakillerde de memur veya hizmetlinin bulunduğu yerden yeni vazife mahalline kadar hesaplanacak miktarı tecavüz etmemek (geçmemek) kaydıyla aile efradının (fertlerinin) buldukları yerden yeni memuriyet mahalline kadar harcırah verilir." hükmüne amirdir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Harcırahın unsurları" başlıklı 5'nci maddesinde "Harcırah; yol masrafı yevmiye ve yer değiştirme masrafını ihtiva eder. İlgili bu kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir" hükmü yer almaktadır.

6245 sayılı Yasa'nın yukarıda yer verilen (ve kelime anlamları yazılan) "Başka yerde bırakılan aile efradı" başlıklı 25'nci maddesine göre; ilgilinin atandığı yeni memuriyet mahalline kadar tahakkuk ettirilecek harcırahı geçmemek üzere memur veya hizmetli tarafından tayin veya naklolunduğu mahalle götürülmeyerek ikamet maksadıyla ve topluca bu mahalden başka bir yere gönderilen aile efradı için bu yerlere kadar ve müteakip tayin ve nakillerde de aile efradının buldukları yerden yeni memuriyet mahalline kadar harcırah verilmesi öngörülmektedir.

Diğer taraftan, Harcırah Kanunu'nun 10'uncu maddesinde, yurt içinde veya yurt dışında görev yapmakta iken yurt içinde veya yurt dışındaki sürekli bir göreve naklen atanan ya da yabancı ülkelerdeki memuriyet merkezi değiştirilen memur ve hizmetlilere yeni görev yerlerine kadar sürekli görev yolluğu olarak yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafı verileceği hükme bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre, sürekli görev yolluğu bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere, eski memuriyet mahallinden yeni görev mahallerine kadar kendilerine ve aynı zamanda aile fertlerine ait

ev eşyalarının taşınmasına ve diğer zorunlu giderlerine karşılık verilmektedir. Diğer bir ifadeyle, sürekli görev yolluğu, memuriyet mahalli değişenlere daha önce yerleşmiş oldukları yerden yeni memuriyet yerlerine gitmelerine ve aynı zamanda ev eşyalarının ve aile fertlerinin fiilen götürülmesi ve diğer zorunlu giderlerine karşılık olarak verilmektedir.

Buna karşın, bazı durumlarda, memur veya hizmetli tarafından, atandığı yeni görev yerine götürülmemeyerek ikamet amacıyla başka yere gönderilen aile fertleri de söz konusu olabilmektedir. Yasanın yukarıda yer verilen 25'inci maddesi de bu durumda verilecek harcırahı düzenlemektedir. Yurt içi veya yurt dışı ayrımı yapılmadığından bahse konu madde hükümlerinin yurt içi ve yurt dışı atama ve nakillerde de uygulanması söz konusu olabilmektedir.

Ancak memur ve hizmetlilerin aile gideri ile aile için hesaplanacak yer değiştirme giderine hak kazanabilmesi, ancak bunların yurt içinde veya yurt dışında sürekli bir göreve naklen atanması veya yurt dışında memuriyet merkezlerinin değişmesi veyahut bu yerlerden yurt içinden bir yere sürekli görevle atanması ile mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, bahse konu maddeye göre aile gideri ve aile için yer değiştirme giderlerinin ödenebilmesi için yer değiştirmenin sürekli görev amacıyla yapılmış olması gerekmektedir. Bununla birlikte, aile gideri ve aile için yer değiştirme giderinin ödenebilmesi; bu durumun zorunlu nedenlere dayanmasının yanında, bahse konu aile fertlerinin ikamet amacıyla gönderilmeleri koşuluna da bağlı bulunmaktadır. Aşağıda ise bu koşullara değinilmektedir.

Öncelikle birlikte götürülmemeyen aile fertlerinin başka bir yere topluca gönderilmesinin ailevi, sağlık veya ekonomik vb. gerekçelere dayanması gerekmektedir. Ancak madde gerekçesinden bahsedilen ailevi, sağlık, ekonomik vb. gerekçelerin neler olabileceği açıklanmamıştır. Bu nedenle yaşanan duruma göre her olayın ayrı yorumlanması gerekmektedir. Zorunlu nedenlere örnek olarak, memur veya hizmetlinin sürekli atandığı bir yerde bulaşıcı bir hastalığın olması veya atandığı yerde çocukların öğrenim göreceği bir okulun bulunmaması verilebilir. Bu gibi durumların kabul edilebilmesi için nedenlerin mutlaka haklı sebeplere dayanması gerekmektedir. Ayrıca, maddede bu durumun ilgili tarafından kanıtlanıp kanıtlanmayacağı hususu açık olarak belirtilmediğinden, yasanın genel yaklaşımı uyarınca, memur ve hizmetlinin beyanının esas alınmasının uygun olacağını düşünmekteyiz.

Öte yandan, başka yere gönderilen aile efradının ikamet amacıyla topluca başka bir yere gönderilmiş olması gerekmektedir. Yoksa, gezme veya herhangi bir akrabanın yanında misafir olarak gönderilen aile fertleri için bu bağlamda bir ödeme yapılması olanağı bulunmamaktadır. Ayrıca, aile fertlerinin ikamet amacıyla hepsinin topluca memuriyet mahalli dışında ve aynı yere gönderilmesi gerekmekte olup, ailenin bölünerek farklı yerlere gönderilmesi halinde ise maddede öngörülen aile harcırahının ödenmesi söz konusu olmayacaktır. Çünkü böyle bir durumda, birlikte gönderilme şartı sağlanmamış olmaktadır.

Bunlarla birlikte, memur ve hizmetli tarafından atandığı veya nakledildiği yere götürülmemeyerek başka yere gönderilen aile fertlerine ödenecek harcırah miktarının, memur ve hizmetlinin eski görev yerinden yeni görev yerine kadar hesaplanacak harcırahtan fazla olmaması gerekir. Aile fertleri için hesaplanan harcırah, Harcırah Kanunu'nun ilgili maddeleri (44 ve 45'inci maddeler) de göz

önünde bulundurulurken ilgilinin ikamet ettiği yerden veya eski görev yerinden, yeni atandığı yere kadar bulunacak olan harcırak miktarını geçtiği takdirde ilgiliye fark ödenmeyecek olup, bu durumda memur ve hizmetlinin eski ve yeni görev yerleri arasındaki harcırak miktarı esas alınarak ödeme yapılacaktır.

Bu kapsamda hesaplanan miktar, eski görev yeri ile yeni görev yeri arasındaki miktardan az ise, bu durumda az olan miktarın esas alınması gerekmektedir. Ancak, ilgili personelin durumunda yeni bir atama veya nakil nedeniyle değişiklik olmadığı sürece, ikamet amacıyla ve topluca başka yere gönderilen aile fertleri sonradan anılan memur veya hizmetlinin yanına gelseler bile kendilerine harcırak ödenmemesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, maddenin son kısmı uyarınca, sonraki tayin ve nakillerde aile fertleri için harcırak verilebilmesi, aile fertlerinin buldukları yerden, memur ve hizmetlinin yeni memuriyet yerine gitmeleri ile ancak mümkün olabilecektir. Dolayısıyla, sonraki tayin ve nakillerinde, memur ve hizmetlilerin yeni memuriyet mahalline gitmeyerek eski ikamet yerlerinde kalan veya bir başka mahalle giden aile fertlerine harcırak ödenmeyecektir. Zira bu durum yasanın temel bakış açısını yansıtmaktadır.

Önceki tayin ve nakilde aile harcırak miktarındaki açıklamada olduğu gibi, ödenecek olan harcırak miktarı ile ilgili sınırlama, bu durum için de geçerliliğini korumaktadır. Yani, aile fertleri için ödenecek harcırak, bunların memurla birlikte gitmesi halinde ödenecek miktarı geçmeyecektir. Çünkü harcırak ödenmesi için hukuki durumla birlikte, fiili durumun da hayata geçirilmesi gereklilik arz etmektedir.

Açıklandığı üzere, memur ve hizmetli tarafından atandığı yeni görev yerine götürülmemekle ikamet amacıyla başka yere gönderilen aile efradı için harcırakın ödenebilmesi, aile fertlerinin memur veya hizmetlinin atamasına bağlı olarak yer değiştirmelerine bağlı bulunmaktadır. Bu itibarla, memur veya hizmetlinin naklen atanması sırasında öğrenimi devam eden ve bu nedenle söz konusu atamaya bağlı olarak yer değiştirme işleminde bulunmayan aile fertleri için harcırak ödenmesine imkân bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, 6245 sayılı Kanun'un 59'uncu maddesinde, harcırak ödenmesi ve avansların mahsubu işlemlerinde aksi sabit oluncaya kadar memurun beyanına itibar olunacağı hükme bağlanmıştır. Dolayısıyla, ilgili personelin beyanına karşı herhangi bir tereddüt varsa, ilgililerin verdikleri beyana karşı kanıtlayıcı her türlü belge ve bilginin de kullanılarak beyanın doğru olup olmadığının araştırılması, gerçeğe aykırı beyan olduğunun tespit edilmesi halinde bu beyana ilişkin herhangi bir ödeme yapılmaması ve ilgililer hakkında da anılan Kanununun 60'ıncı maddesi uyarınca işlem yapılması söz konusu olabilmektedir.

47. Görevlendirilmesinden vazgeçilenlerin (görevlendirilmesi veya ataması iptal edilenlerin) bu kapsamda yapmış olduğu giderlerden hangileri idarece ödenmektedir?

Özet; 6245 sayılı Kanun'un "İzamından sarfinazar olunanların harcırahları" başlıklı 26'ncı maddesinde; sürekli veya geçici görevle bir tarafa görevlendirildikten sonra gönderilmelerinden vazgeçilenler harcırah almamış ve hareket etmemiş buldukları takdirde kendilerine bir şey verilmeyeceği, ancak harcırahlara mahsuben para ödenmiş olup da geçici görevle ile bir tarafa gönderilmelerinden vazgeçilenlere, yalnız peşinen ödenmiş ve geri alınması kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan bilet ücretlerinin ödeneceği hüküm altına alınmıştır. İlgili personelin geçici veya sürekli görevle gönderilip gönderilmemesi veya ailesinin yanında götürüp götürmemesi gibi faktörler ise ödenecek tutarı etkilemektedir.

6245 sayılı Yasa'nın "İzamından (Gönderilmelerinden) sarfinazar olunanların (vazgeçilenlerin) harcırahları" başlıklı 26'ncı maddesi;

"Daimi (Sürekli) veya muvakkat (geçici) vazife ile bir tarafa izamları (gönderilmelerine) takarrür ettikten (karar verildikten) sonra gönderilmelerinden sarfinazar edilenler (vazgeçilenler) harcırah almamış ve hareket etmemiş buldukları takdirde kendilerine bir şey verilmez.

Ancak daimi vazife (sürekli görev) ile bir tarafa gönderilmeleri takarrür edip (karar verilip) de harcırahları ödendikten sonra izamlarından (gönderilmelerinden) sarfinazar olunanlara (vazgeçilenlere) bu kanuna göre müstahak buldukları (hak ettikleri) yer değiştirme masrafını tecaviüz etmemek (geçmemek) şartıyla-harcırah hesabına esas tutulan aylık veya ücretleri tutarının 1/4'ü nispetinde bir tazminat verilmekle beraber peşinen ödenmiş ve istirdadı (geri alınması) kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan tren, vapur ve tayyare (uçak) bileti ücretleri gibi yol masrafları da bu tazminata ilave olunur.

Harcırahlara mahsuben para ödenmiş olup da muvakkat vazife (geçici görev) ile bir tarafa gönderilmelerinden sarfinazar edilmiş (vazgeçilmiş) olanlara, yalnız peşinen ödenmiş ve istirdadı (geri alınması) kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan bilet ücretleri ödenir.

Hareket ettikten sonra izamından (gönderilmelerinden) sarfinazar olunanlara, (vazgeçilenlere) gönderilmelerinden sarfinazar olduğuna (vazgeçildiğine) dair emrin kendilerine tebliğ edildiği mahalle ve oradan da asıl vazife mahallerine veya başka bir mahalle tayin veya izam kılınmakta (gönderilmekte) iseler bu son mahalle kadar hesap olunacak harcırahları kendilerine tesviye olunur. (ödenir) ve istirdadı (geri alınması) kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan bilet ücretleri de yol masrafına ilave olunur." hükmüne amirdir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Muvakkat vazife harcırahi (Yol masrafı ve yevmiye)" başlıklı 14'üncü maddesinde; bu Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırahi olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve

ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceği hükme bağlanmış olup, belirtilen hükme göre, geçici görev yolluğu memur veya hizmetlinin bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak başka bir yere gönderilmesi nedeniyle, asli görev yerinde yapmak zorunda olmadığı taşıt giderleri, yeme ve yatma gibi bazı zorunlu giderlere karşılık verilmektedir.

6245 sayılı Yasa'nın yukarıda yer verilen (açıklamaları da yazılan) 26'ncı maddesinde, sürekli veya geçici görevle başka yere gönderilmeleri kararlaştırılan ancak görev yerlerine hareket etmeden önce veya hareket ettikten sonra gönderilmelerinden vazgeçilenlerin harcırahı hakkında yapılacak işlemler düzenlenmiştir. Ancak, maddede sürekli veya geçici görev ile bir tarafa gönderilme denilmekte, bu görevin yurt içinde veya yurt dışında olmasından bahsedilmemektedir. Bu durumda görevlendirmenin yurt içi, yurt dışı ya da sürekli veya geçici görev durumlarında olması halinde de madde hükümlerinin aynen geçerli olacağını söyleyebiliriz.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen çeşitli görüş yazılarına da yansıdığı üzere; geçici veya sürekli görevle başka yere gönderilen memur ve hizmetliler, harcırah almamış ve yeni görev yerlerine hareket etmemişlerse, bunların gönderilmelerinden vazgeçilmesi halinde seyahatle ilgili bir gider de söz konusu olmadığından, doğal olarak kendilerine harcırah kapsamında herhangi bir ödemede bulunulmayacaktır.

Buna karşın, sürekli bir görev ile başka bir yere gönderilmeleri kararlaştırılanlardan harcırahları ödendikten sonra gönderilmelerinden vazgeçilenlere maddede öngörülen miktarda tazminat ödenmesi kabul edilmiştir. 6245 sayılı Kanun'un 59'uncü maddesinde harcırahın peşin olarak ödenebileceği kabul edilmiştir. Bu bağlamda, harcırahın ödenmiş olmasından söz edilmekle birlikte, hak kazanılan harcırahın tamamının ödenmiş bulunması zorunlu olmayıp, harcırahına karşılık avans verilmiş veya ilgiliye kendi isteğiyle harcırahın bir kısmının ödenmiş olması uygulama açısından farklılık arz etmemektedir.

Harcırahlarını tamamen veya kısmen alan memur ve hizmetlilerden sonradan görev yerine hareket etmeden önce gönderilmelerinden vazgeçenlere verilecek olan tazminat tutarının, ilgilinin harcırahına esas aylık tutarının $\frac{1}{4}$ ünü geçmeyecektir. Ayrıca, ilgilinin görevli bulunduğu yerden yeni görev yerine kadar hak ettiği yer değiştirme giderlerinden fazla olmaması gerekmekte olup, bu tutara ilgilinin kendisi ve aile fertlerine göre belirlenecek tutar da dahildir. Söz konusu ödenecek tazminat miktarına, bedeli peşin ödenmiş bulunan ve geri alınması kısmen ya da tamamen mümkün olmayan tren, gemi, uçak vd. taşıt araçlarına ilişkin bilet ücretleri de eklenecektir.

Buna karşın, geçici görev ile başka yerde görevlendirilmeleri kararlaştırılan ve harcırahlarına karşılık avans almış bulunanlardan geçici görev mahalline hareket etmeden önce gönderilmelerinden vazgeçilenlere, yalnız peşin ödedikleri ve alınması kısmen ya da tamamen olanaksız olan bilet ücretlerinin ödenmesi söz konusudur.

İfade edilen durumlara oranla farklılık arz eden diğer bir husus ise, *Sürekli veya geçici görevle başka yere gönderilen ancak hareket ettikten sonra gönderilmesinden vazgeçilmiş olan* memur ve hizmetlilere ne şekilde harcırah verileceği hususudur. Bahse konu durum ise maddenin son fıkrasında

düzenlenmiş olup, söz konusu kısımda, ilgili personelin geçici veya sürekli görevle gönderilip gönderilmemesi veya ailesini yanında götürüp götürmemesi gibi faktörler ödenecek harcırah tutarını etkilemektedir. Bu nedenle bunların durumunun ayrı ayrı ortaya konulması sağlıklı bir hesaplama açısından gereklilik arz etmektedir.

Şayet sürekli görevle başka yere gönderilen memur ve hizmetlinin yeni görev mahalline tek başına gitmesi halinde, aile fertleri hareket etmemiş olduğundan ve bunlar için bir gider yapılmamış olduğundan ilgiliye atanmasından vazgeçildiğine ilişkin emrin tebliğ edildiği yere kadar ve buradan da asıl görev yerine dönüş için sadece kendisine yol gideri, gündelik ve yer değiştirme gideri ödenmesi gerekmektedir.

Bahse konu seyahatte memur ve hizmetlinin ailesi ile birlikte gitmesi halinde ise, yukarıda açıklandığı şekilde memur ve hizmetli için hesaplanacak harcıraha, tebligatın yapıldığı yere kadar olan aile gideri de eklenecektir.

Yukarıda belirtilen her iki halde de memur veya hizmetlinin gerek kendisi ve gerekse aile fertlerinin her biri için bedeli peşin ödenmiş olup, geri alınması mümkün olmayan taşıt aracı bilet ücretlerinin de ödenebilecek harcıraha eklenmesi gerekmektedir.

Buna karşın, geçici görevle gönderilenlere, bunların gönderilmelerinden vazgeçildiğine dair emrin kendilerine tebliğ edildiği yere kadar hesaplanacak yol gideri ve gündelikle, buradan asıl görev yerine dönüş için aynı şekilde hesaplanacak olan harcıraha, bedeli peşin ödenmiş olan tamamen veya kısmen geri alınması imkânsız olan taşıt aracı bilet ücretlerinin de eklenmesi söz konusu olmaktadır.

Ancak gönderilmelerinden vazgeçildiğine ilişkin emrin kendilerine tebliğ edildiği yerde dönüş için hemen araç bulunamaması durumunda, dönüş için araç beklemek suretiyle geçen süreler de yolculukta geçmiş sayılacağından bu günler için de gündelik ödenmesi söz konusu olabilmektedir. Ancak araca ait model yılı, konfor gibi gerekçelerle dönüşün yapılmaması durumunda ise, beklenen günler için gündelik ödenmemesi gerekmektedir.

Yukarıdaki hususlara ilave olarak, sürekli görevle başka yere gönderilen memur ve hizmetlilerden yolda iken görev yerleri değiştirilenlere, aynı hukuki yaklaşımla, eski memuriyet mahallerinden kendilerine tebligat yapılan yere ve buradan da yeni görev yerlerine kadar sürekli görevle gidenler kapsamında açıklanan hususlar dikkate alınarak ödeme yapılması, bunların hesaplanacak harcırahlarına bedeli peşin ödenmiş bulunan ve geri alınması mümkün olmayan bilet ücretlerinin de eklenmesi gerektiğini ifade edebiliriz.

47.1. Görevlendirmeden vazgeçilmesi durumunda uçak biletinin ödenip ödenmeyeceği

657 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinde, sürekli görevle başka yere ataması yapılan memura, atama emrinin tebliğ edilmesi gerektiği ve ödeme emri aranmaksızın da saymanlıklarca derhal yolluklarının ödeneceği hususu hükme bağlanmıştır.

Harcırah Kanunu'nun 26'ncı maddesinin dördüncü fıkrasında, hareket ettikten sonra gönderilmelerinden vazgeçilenlere, gönderilmelerinden vazgeçildiğine dair emrin kendilerine tebliğ edildiği mahalle ve oradan da asıl vazife mahallerine veya başka bir mahalle tayin veya gönderilmekte iseler bu son mahalle kadar hesaplanacak harcırahlarının kendilerine ödeneceği ve geri alınması kısmen veya tamamen imkânsız olan bilet ücretlerinin de yol masrafına ilave olunacağı belirtilmiştir. Söz konusu düzenleme uyarınca, sürekli veya geçici bir görev ile başka bir yere gönderilenlerin hareket ettikten sonra gönderilmelerinden vazgeçilmesi halinde harcırah ödenebilmesi, idarenin bir emir ile görevlendirmeden vazgeçmesine bağlı bulunmaktadır. Yani aranan temek hukuki gerekçe bu olmalıdır.

Söz konusu 26'ncı maddenin ilk fıkrasında ise, geçici veya sürekli görev ile bir tarafa görevlendirildikten sonra gönderilmelerinden vazgeçilenlerin harcırah almamış ve hareket etmemiş buldukları takdirde kendilerine bir şey verilmeyeceği, ancak harcırahlarına mahsuben para ödenmiş olup da muvakkat vazife ile bir tarafa gönderilmelerinden vazgeçilmiş olanlara, yalnız peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan bilet ücretlerinin ödeneceği belirtilmiş bulunmaktadır.

Öte yandan, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "Yolluklara ilişkin diğer hükümler" başlığını taşıyan 27'nci maddesinin (b) fıkrasında, uçakla yapılan seyahatlerde yolcu biletinin ödeme belgesine bağlanması gerektiği belirtilmiştir. Dolayısıyla eklenmesi gereken biletin bedelinin Türk Hava Yolları (THY) tarafından belirlenen miktar kadar olması gerekmekte olup, başka bir ifade ile bu miktarın üzerinde olan ve her ne ad altında olursa olsun biletin üzerinde yer alan diğer nitelikteki ödemelerin karşılanması mümkün bulunmamaktadır.

Benzer şekilde, ataması iptal edilenler için de aynı durum geçerlidir. Anılan Kanunun yukarıda yer verilen "İzamından sarfinazar olunanların harcırahları" başlıklı 26'ncı maddesine göre, gönderilmelerinden sarfinazar edilenler harcırah almamış ve hareket etmemiş buldukları takdirde kendilerine bir şey verilmeyeceği, ancak harcırahlarına mahsuben para ödenmiş olup da geçici görevle ile bir tarafa gönderilmelerinden sarfinazar edilmiş olanlara, yalnız peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan bilet ücretlerinin ödeneceği hüküm altına alınmıştır. Buna göre, geçici görev ile başka yere görevlendirilen ve daha sonra gönderilmelerinden vazgeçilenlere yalnız peşinen ödedikleri ve geri alınması kısmen veya tamamen imkânsız olan bilet ücretlerinin ödenmesi gerekmektedir. Bu itibarla, görevlendirilen kurum personelinin peşin ödemiş olduğu uçak bilet ücretlerinin, ek bir onay alınması kaydıyla kendilerine ödenmesinde bir sakınca bulunmadığı değerlendirilmektedir.

Diğer bir anlatımla, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın çeşitli görüş yazılarına da yansıdığı üzere, ilgili personelin görevlendirilmelerinde uçak saatlerinde yapılan değişiklikler ile bilet iptalleri nedeniyle oluşan fiyat farkının görevlendirilenlerin kendi kusurundan kaynaklanmadığının ilgili idarece değerlendirilmesi ve bu değerlendirme sonucunda, görevlendirilen kişilerin kusurlu olmaması durumunda ödemenin ilgili kurumca yapılması, buna karşın ilgili personelin kusurlu olması halinde ise ödemenin ilgililere rücu edilmesinin mümkün olabileceğini ifade edebiliriz.

III. HARCIRAH UNSURLARI

48. Geçici görevlendirmelerde havaalanı servis otobüsü, taksi ve transfer kullanımının kriterleri nelerdir?

Özet; Hazine ve Maliye Bakanlığınca konuyla ilgili olarak verilen çeşitli görüşlerde, ikametgâh veya görev yeri ile havaalanı arasındaki yol gideri olarak; ikametgâh veya görev yeri ile havaalanı servis otobüsü terminali arasında taksi ücretinin ve havaalanı servis otobüsü terminali ile havaalanı arasında da mutat olan, başka bir deyişle bu yere gidip gelenlerin çoğunluğu tarafından tercih edilen taşıtın (havaalanı servis otobüsü) ücretinin esas alınarak ödeme yapılması gerektiği belirtilmiştir. Ancak, geçici görevlendirmede uçakla yapılacak seyahatlerde ikametgâh veya görev yeri ile havaalanı arasında taksi ücretinin, havaalanı servis otobüsü+otobüs (dolmuş,metro) ücreti toplamından daha fazla olmaması durumunda taksi kullanılması mümkündür. Yani, taksinin kullanılabilmesi temel olarak ikametgâh veya görev yeri ile havaalanı servis otobüsü terminali arasında ödenecek taksi ücreti ile havaalanı servis otobüsü ücreti toplamından daha ekonomik olmasına bağlı olup, her halükarda havaalanı ulaşımının taksi ile sağlanması söz konusu değildir. Ancak Sayıştay'ın aksi yönde kararları mevcut olmakla birlikte, 5018 sayılı Yasanın kamu kaynaklarının etkin kullanılması gerektiği yönündeki hükmünün süreçte gözardı edilmemesi gerektiği düşünülmektedir.

48.1. Taksi/Havaalanı servis otobüsü kullanımı

Resmi olarak yapılan bir görevlendirme çerçevesinde, ikametgâh veya görev merkezi ile seyahatin gerçekleşeceği ulaşım vasıtasına varmak için bir araca binilmesi çoğu kez zorunlu bir durum olarak karşımıza çıkabilmektedir. Diğer bir ifadeyle, seyahatin gerçekleşeceği otobüs, tren veya uçağa ulaşmak için bir vasıta kullanılması durumunda, yapılan bu harcamaların ödenip ödenmemesi ilgili personel açısından önem arz etmektedir. Zira ödenmemesi durumunda, bu durum, ilgili personelin mali bir külfete katlanmasına gerekçe oluşturabilecektir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 6'ncı maddesinde, harcırahın bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutat olan yol ve taşıt araçları üzerinden verileceği hüküm altına alınmış; 14'üncü maddesinde de memur ve hizmetlilere geçici görev harcırahı olarak yol gideri ve gündelik verileceği, ikametgâh veya görev mahalli ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası ücretlerinin de ayrıca ödeneceği belirtilmiş bulunmaktadır.

Söz konusu 14'üncü maddede belirtilmiş olan nakil vasıtası ücretleri, gidişte, ikametgâhtan istasyona, iskeleye veya durağa kadar, varışta, istasyon, iskele veya duraktan ikamet edilecek yere veya görev yerine kadar, geçici görevin bitiminde de aynı güzergâhlar arasında gerçekleşecek kullanımı mutat olan ulaştırma araçlarına ödenen ücretlerden oluşmaktadır. Ulaştırma araçlarından ise, otobüs, dolmuş, taksi ile terminal-havaalanı arası ulaşım için varsa havayolu servis otobüsleri gibi mutat olan araçların anlaşılması gerekmektedir.

Bu bağlamda, Hazine ve Maliye Bakanlığınca, ikametgâh veya görev yeri ile havaalanı arasındaki yol gideri olarak; ikametgâh veya görev yeri ile havaalanı servis otobüsü terminali arasında taksi ücretinin ve havaalanı servis otobüsü terminali ile havaalanı arasında da mutat olan, başka bir deyişle bu yere gidip gelenlerin çoğunluğu tarafından tercih edilen taşıtın (havaalanı servis otobüsü) ücretinin esas alınarak ödeme yapılması gerektiği belirtilmiş olup, vermiş olduğu görüşlerde de bu bakış açısını yansıtmıştır. Ancak, geçici görevlendirmede uçakla yapılacak seyahatlerde ikametgâh veya görev yeri ile havaalanı arasında taksi ücretinin, havaalanı servis otobüsü+otobüs (dolmuş, metro) ücretinden fazla olmaması durumunda taksi kullanılabilir. Yani, taksinin kullanılabilmesi temel olarak ikametgâh veya görev yeri ile havaalanı servis otobüsü terminali arasında ödenecek taksi ücreti ile havaalanı servis otobüsü ücretinden daha ekonomik olmasına bağlı olup, her halükarda havaalanı ulaşımının taksi ile sağlanması söz konusu değildir.

Buna karşın Sayıştay'ın ağırlıklı görüşü ise, 6245 sayılı Kanun'un "*Muvakkat vazife harcırahı*" başlıklı 14'üncü maddesinde, "*Aşağıda gösterilen memur ve hizmetlilere muvakkat vazife harcırahı olarak yol masrafı ile yevmiye verilir ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya vazife mahalli ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası masrafları da ayrıca tediye olunur...*" hükmü uyarınca, geçici görev harcırahında ikametgâh veya vazife mahalli ile istasyon, iskele veya durak arasındaki taşıt ücretinin ödeneceği belirtilmiş olmakla beraber, kullanılacak taşıt aracı ile ilgili olarak mutat olma şartı getirilmediği ifade edilmiştir. Ve bu çerçevede, memuriyet mahallindeki ve şehirlerarasındaki gidiş ve gelişlerde mutat taşıt aracının kullanılması şartının getirilmesine karşılık, memuriyet mahalli dışındaki görevlendirmelerde ikametgâh veya vazife mahalli ile havaalanı arasındaki ulaşımda kullanılacak taşıt aracına ilişkin herhangi bir sınırlama getirilmemiş ve madde metninde sadece nakil vasıta masraflarının tediye edileceğinin hüküm altına alındığına vurgu yapılmak suretiyle havaalanı ile ikametgâh veya görev yeri arasındaki nakil vasıtası ücretlerinin ödenebileceği belirtilmiştir.

Benzer şekilde, Sayıştay tarafından verilen başka bir kararda da görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasında nakil vasıtası açısından ekonomik ve mutat olma şartı getirilmediğinden, ikametgâh veya vazife mahalli ile havaalanı arasında taksi ücretinin ödenmesinde mevzuata aykırılığın bulunmadığı açıkça belirtilmiştir. Bu bağlamda, ikametgâh ile havaalanının aynı şehirde olmasa bile, havaalanının memuriyet mahalli içerisinde kabul edilmesinden dolayı ikametgâh ile havaalanlarına gidiş ve gelişlerde kullanılan taksi ücretlerinin ödenmesinin mevzuata aykırı olmadığı açıkça ifade edilmiştir.

Ayrıca, farklı bir Sayıştay Temyiz Kurulu Kararında, Harcırah Kanunu'nun 14'üncü maddesi gereğince, ikametgâh veya vazife mahalli ile havaalanı arasındaki kullanılacak taşıtın ekonomik ve mutat olmasına yönelik herhangi bir şart getirilmediğinden dolayı, ikametgâh veya vazife mahalli ile havaalanı arasındaki taksi ücretinin ödeneceği ifade edilmiştir.

Ancak, bahse konu Kararda, ikametgâh ile havaalanının aynı şehirde bulunmaması ve aynı yerde bulunmamasının yanı sıra aynı memuriyet mahallinde yer almaması halinde, ikametgâh ile havaalanı arasındaki taksi ücretinin ödenmeyeceği belirtilmiştir. Dolayısıyla, ikametgâh veya vazife mahalli ile havaalanının aynı şehirde bulunup bulunmadığı veya memuriyet kapsamında olup olmadığı büyük önem taşımaktadır. Keza, 14'üncü maddedeki ifadenin şehir içi için geçerli olduğunu, ikamet ile havaalanının farklı şehirlerde olması durumunda taksi kullanılmayacağı aynı Kararda ifade edilmiştir.

Diğer taraftan, memuriyet mahalli dışındaki geçici görev yerine kendi özel aracı ile giden ilgililere yol gideri olarak sadece şehirlerarası yolculuklarda müstahak oldukları mutat ve ekonomik taşıtlara ait ücret üzerinden ödeme yapılması mümkün olup, bu durumda olanlara ayrıca bagaj ile gidişte ikamet yeri ile istasyon, terminal veya havaalanı arasında, varışta ise istasyon, terminal veya havaalanı ile görev veya ikamet mahalli arasındaki taksi ücretlerinin ödenmesinin mümkün olmadığını ifade edebiliriz.

48.1.1. Denetim elemanlarının taksi kullanımı

6245 sayılı Kanununun 33'üncü maddesine eklenen fıkra; (4/4/2015-6645/80 md.) "... Bu fıkra kapsamında kurumlarına ait teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma amacıyla memuriyet mahalli dışına görevlendirilenlere, bu mahaller içindeki görevlerine ilişkin kurumlarınca taşıt sağlanamaması hâlinde yol masrafı; acil ve zorunlu hâllerde taksi, diğer durumlarda ise mutat taşıt üzerinden ödenir. Ancak bu amaçla verilecek yol masrafı her gün için, müstahak oldukları gündelik tutarını aşamaz. Memuriyet mahalli dışında, takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin aciliyetine veya gereğine göre zorunlu olması hâlinde ise bu yol ve taşıt aracına ilişkin yol masrafı gerçek masraf üzerinden verilir." hükmüne amir olup, söz konusu yasal düzenleme uyarınca, memuriyet mahalli dışında denetim elemanlarının *işin aciliyetine veya gereğine göre zorunlu olması hâlinde* taksi kullanımının daha esnek hale getirildiği görülmektedir.

48.2. Shuttle servis ödemesi (Transfer kullanımı)

Shuttle servis, belli bir bedel karşılığında ikametgâh ile havaalanı veya havaalanı ile görev mahalli arasında ulaşımın sağlanması şeklinde ifade edilebilir. Harcırâh Kanunu'nun "Muvakkat vazife harcırâhı" başlıklı 14'üncü maddesinde, "... İkametgâh veya vazife mahalli ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası masrafları da ayrıca tediye olunur..." hükmüne amir olup, memuriyet mahalli dışındaki görevlendirmelerde ikametgâh veya vazife mahalli ile havaalanı arasındaki ulaşımında kullanılacak taşıt aracına ilişkin ekonomik ve mutat olma gibi herhangi bir sınırlama getirilmemiştir.

Nitekim birçok Sayıştay Temyiz Kurulu (STK) Kararında da, geçici görevli olanlara ikametgâh-havaalanı ile havaalanı-vazife mahalli arasındaki taksi ücretinin ödenmesinde mevzuata engel bir husus olmadığı ve dolayısıyla, Harcırâh Kanunu'nun 14'üncü maddesi gereğince geçici görevlendirmelerde ikametgâh ile havaalanı veya havaalanı ile vazife mahalli arasında kullanılacak nakil vasıtası için ekonomiklik ve mutat olma şartının bulunmadığı ve taksi ücretinin ödenebileceği belirtilmiştir.

Bu itibarla, Harcırâh Kanunu'nun 14'üncü maddesi çerçevesinde, nakil vasıtası için ekonomik ve mutat olma şartı getirilmediğinden ve shuttle servisin nakil vasıtası olduğundan hareketle, geçici görevlendirmelerde ikametgâh ile havaalanı veya havaalanı ile vazife mahalli arasındaki ulaşımın shuttle servis ile yapılabilmesinde mevzuat açısından bir sakınca ve aykırılığın bulunmadığı düşünülmektedir.

Geçici görevlendirmelerde havaalanı servis otobüsü, taksi ve transfer kullanımını hususunda Hazine ve Maliye Bakanlığı görüşleri ile Sayıştay Kararları arasında bazı yaklaşım farklılıkları olduğu görülmekle birlikte, netice itibarıyla;

- Harcırah Kanunu'nun; "Memuriyet mahalleri içinde yol masrafları" başlıklı 28'inci maddesi ile "*Harcırah hesabında esas tutulacak yol*" başlıklı 6'ncı maddesi gereğince, memuriyet mahalli içindeki görevlendirmelerde vazife mahalline gidiş ve dönüşler ile şehirlerarası ulaşımda kullanılacak taşıtın mutat ve ekonomik olma şartı bulunduğu (aksi yönde Sayıştay kararları bulunmaktadır), bu nedenle, memuriyet mahalli içindeki görevlendirmelerde vazife mahalline gidiş ve dönüşlerde taksi ücreti ödenmemesinin (yani mutat taşıtın ödenmesinin) daha uygun olacağını,
- Ancak, geçici görevlendirmede uçakla yapılacak seyahatlerde ikametgâh veya görev yeri ile havaalanı arasında taksi ücretinin, havaalanı servis otobüsü+otobüs (veya dolmuş, metro vb.) ücretinden fazla olmaması durumunda taksi kullanımının mümkün olduğunu, aynı şekilde, havaalanı ile ulaşımın muntazam olarak havaalanı servis otobüsü veya benzeri özel veya resmi kurumlarca sağlanmadığı yerlerde taksi kullanımının zorunluluktan kaynaklanabileceğini, diğer bir ifade ile taksi ile yolculuk yapılmasını gerektiren zorunlu bir sebebin bulunması halinde havaalanı ulaşımının taksi ile sağlanmasının imkân dahilinde olduğunu,
- 5018 sayılı Yasanın kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması gerektiği yönündeki hükmü de dikkate alınarak resmi olarak kabuledilebilir özel sebep bulunmadığı sürece, ikametgâh ile havaalanı arasındaki yol gideri olarak; ikametgâh ile havaalanı servis otobüsü terminali arasında taksi ücretinin ve havaalanı servis otobüsü terminali ile havaalanı arasında da mutat olan, başka bir deyişle bu yere gidip gelenlerin çoğunluğu tarafından tercih edilen taşıt (havaalanı servis otobüsü) ücretinin esas alınarak ödeme yapılmasının daha uygun olacağını,
- Transfer kullanımının söz konusu olması halinde ise, bu giderin de Yasanın 14'üncü maddesi uyarınca ödenebileceğini,
- Bunlarla birlikte, bu konudaki beyana karşı herhangi bir tereddüdün oluşması halinde, ilgili idarece bu yerler arasındaki ücretlerin kanıtlanmasını isteme yetkisinin bulunduğunu,

İfade edebiliriz.

Bu hususlara ilave olarak, harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde yürütülmesi durumunda ise, yukarıda açıklanan hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiği dikkate alınarak, ilgilinin beyanda bulunulmasının uygun olacağını ifade edebiliriz. Yani ödenmemesi gereken bir giderin beyan edilmesi halinde bu hususta program tarafından bir uyarı gelmemekte olup, bu durumda ilgilinin beyanı esas alınmaktadır.

49. Yurt içinde yol gideri (masrafı) nasıl hesaplanır?

Özet; 6245 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinde, harcırahın bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan yol ve taşıt araçları üzerinden verileceği hükme bağlanmakla birlikte, Yasanın 27'nci maddesine bağlı (1) sayılı cetvelin açıklama bölümünün de yapılacak değerlendirmelerde göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bu bağlamda, söz konusu cetvelin 1, 2 ve 3'üncü sıralarında gösterilenlerin uçakla seyahat edebilecekleri, diğerlerinin uçakla seyahatinin zorunlu hollere münhasır olması ve dairelerince lüzum gösterilmesi veya tasvip olunması ile mümkündür. Yurt içi görevlere gidenlerden yolculuklarını özel otomobilleriyle yapanlara ise, müstahak oldukları taşıt ücreti ve yol gündeliğinin ödenmesi gerekmektedir. Denetim elemanlarınca takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılması durumunda ise, diğer personelden farklı olarak Kanunun 6'ncı maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca yazılı emir almasına gerek bulunmamaktadır.

Kamu hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla, ilgili kamu personelinin görev yaptığı yerden başka bir yere görevlendirilmesine bağlı olarak yapılan ödemeler, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre yapılmaktadır. Söz konusu Kanun çerçevesinde, yol gideri tabiri, bir görevin yapılması amacıyla buldukları yerden (memuriyet mahallinden) başka bir yere sürekli veya geçici görevle gönderilen memur ve hizmetlilerin yolculuk edecekleri taşıt araçlarına ödeyecekleri ücreti ifade etmektedir.

Harcırah Kanunu'nun 6'ncı maddesinin ilk fıkrası, harcırah esas itibarıyla "gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan yol ve taşıt araçları üzerinden" verilmesini öngörmektedir. Bu hükümlerle, sadece muayyen tarifeli ve genellikle kamuya ait taşıt araçları ve bunların işletildiği yol kastedilmemiştir; yolculuk için birden fazla yol ve taşıt aracı kullanılabiliriyorsa o bölgedeki vatandaşların çoğunluğunun tercihlerinin de dikkate alınması öngörülmüştür. Buna göre, memuriyet mahalli dışına sürekli veya geçici görevle gönderilen kişilere verilecek harcırahın hesaplanmasında, aynı yere giden diğer vatandaşların çoğunluğunun izlediği yol ve kullandığı taşıt hangisi ise o esas alınacaktır. Ancak kullanılması mutata olan (yani alışılmış, çoğunluğun tercih ettiği) yolda hem muayyen tarifeli, hem de gayri muayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise, harcırah muayyen tarifeli taşıta göre hesaplanacaktır.

Yurt içinde yapılacak yolculuklarda ödenecek yol giderinin Kanuna ekli (1) sayılı cetvelde gösterilen esaslara göre ödeneceği 27'nci maddede öngörülmüştür. Aynı maddede, yolculuk yapılan aracın muayyen tarifeli olup olmaması hallerinde yol masraflarının ne şekilde hesaplanacağı da gösterilmiştir. Aşağıda söz konusu cetvel yer almaktadır. Şöyle ki;

27'nci maddeye bağlı (1) sayılı cetvel

I'inci Sütun	II'inci Sütun	III'üncü Sütun
Görev unvanları veya aylık dereceler	Muayyen tarifeli taşıt ile seyahat (Vapur-Tren) (Ekspres ve kuşet ücretleri dahil)	Gayrimuayyen tarifeli taşıtlarla seyahat
1. Yurt dışı seyahatlerde, uçaklarda birinci sınıf üzerinden seyahat giderleri ödenir	Yataklı vagon farkı dahil olduğu halde birinci mevki bilet ücreti	Yapılan hakiki yol masrafı
2. Aylık dereceleri 1 olan memur ve hizmetliler ile 33 'üncü maddenin (b) bendine dahil olanlar	Yataklı vagon farkı dahil olduğu halde birinci mevki bilet ücreti	Mutat ve ekonomik olan taşıtlara ait yol masrafı ve icap ve zaruret halinde kullanılacak diğer taşıtlara göre hakiki yol masrafı
3. Yukarıda yazı olanların dışında kalan aylık dereceleri 2-4 olan memur ve hizmetliler	Birinci mevki bilet ücreti	Mutat ve ekonomik olan taşıtlara ait hakiki yol masrafı
4. Aylık dereceleri 5 ve daha aşağı derece olan memur ve hizmetliler	İkinci mevki bilet ücreti	Mutat ve ekonomik olan taşıtlara ait hakiki yol masrafı

AÇIKLAMA:

- Cetvelin 1, 2 ve 3'üncü sıralarında gösterilenler uçakla seyahat edebilirler. Diğerlerinin uçakla seyahati zorunlu hallere münhasır olmak ve dairelerince lüzum gösterilmesi veya tasvip olunması ile mümkündür:*
- Muayyen tarifeli olmayan taşıtlarla seyahatte, "Mutat ve ekonomik olan taşıt"dan maksat, iki mahal arasında mutat olarak otomobil, otobüs gibi taşıtlar işlemekte ise bunlardan ucuz olanıdır.*
- Yukarıdaki cetvele göre müstahak buldukları mevki ücretinden fazla bir şey ödenmemek şartıyla, daha pahalı mevki ile seyahat edilebilir.*
- Muayyen tarifeli taşıtlarda yemeksiz bilet ücreti; yemeksiz biletin temini mümkün olmadığı hallerde ise yemekli bilet ücreti ödenir.*
- Özel otomobilleriyle seyahat edenlere, müstahak oldukları taşıt ücreti ile bu taşıta göre geçecek günler için verilmesi gereken gündelikten fazla ödeme yapılmaz.*

6245 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinde, harcırahın bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutat olan yol ve taşıt araçları üzerinden verileceği, bu yol ve taşıtın yolculukta geçen süreye göre memur veya hizmetli ile ailesi için ödenmesi gereken gündelik

ve taşıt ücretleri toplamı dikkate alınarak memur veya hizmetlinin mensup bulunduğu dairece tespit olunacağı hususu hükme bağlanmasına karşın, yukarıda yer verilen, 6245 sayılı Harcırah Kanununun 27'nci maddesine bağlı (1) sayılı cetvelin açıklama bölümünde, cetvelin 1, 2 ve 3'üncü sıralarında gösterilenlerin uçakla seyahat edebilecekleri, diğerlerinin uçakla seyahatinin zorunlu hallere münhasır olması ve dairelerince lüzum gösterilmesi veya tasvip olunması ile mümkün olacağı belirtilmektedir.

Yurt içi görevlere gidenlerden yolculuklarını özel otomobilleriyle yapanlara ise, müstahak oldukları taşıt ücreti, yol gideri olarak verilecektir. Bu gibilere taksi ücreti ödenmesi mümkün bulunmamaktadır. Ayrıca gündelik ücreti de ödenmektedir. Buna karşın, yurt dışı yolculuklarında mutata taşıtın uçak olması nedeniyle özel otomobilleri ile yolculuk yapanlara mutata taşıt olarak uçak ücreti, yol gündeliği ödenmesinde de uçakla yapılan yolculuk süresinin esas alınması gerekir.

Kanun maddesinin (6. md.) dördüncü fıkrası ise, izlenmesi gereken taşıt araçlarından başka bir araçla yolculuk edilmesinin işin gereğine göre zorunlu olması hallerinde, ilgililerin başka yol veya taşıt araçları ile yolculuk edebilmelerine de imkân vermektedir. Ancak bu gibi durumlarda, yani belirlenen yoldan başka bir yol üzerinden veya mutata taşıttan başka bir taşıt ile yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması gerekmektedir. Ayrıca, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulü için ita amiri (harcama yetkilisi) durumunda olan kimselerin önceden vermiş oldukları yazılı bir emrin bulunmasını da gerektirmektedir.

Diğer taraftan, denetim elemanlarınca takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılması durumunda, Kanunun 6'ncı maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca yazılı emir almasına gerek bulunmamaktadır. Böyle bir durumda, sonradan harcama yetkilisince bu yolculuğa ait belgelerin tasdiki halinde (yolluk bildirimini onayı veya bu hususta ayrı bir yazıyla) yeterli bulunmuştur.

Nitekim Sayıştay Genel Kurulu'nun 07.01.1980 tarih ve 4044/1 sayılı Kararı'nda da; 6245 sayılı Yasa'nın 6'ncı maddesinin son fıkrasında, mutata yol ve muayyen tarifeli nakil vasıtalarından başka yol ve vasıtaya ait giderlerin kabulü, amiri ita veya bu durumda olan amirlerce önceden yazılı bir emrin verilmiş olması şartına bağlanmışsa da, bu hükmün müfettişlere uygulanmasındaki zorluklar ve teftiş hizmetlerinin özellikleri göz önünde bulundurularak yurt içinde yol masrafına ilişkin 27'nci maddenin atfıyla bu Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin III'üncü sütununda muayyen tarifeli olmayan vasıtalarla seyahat halinde ilke olarak mutata ve en ekonomik olan nakil vasıtalarına ait hakiki yol masrafının ödeneceğinin benimsendiği halde 33'üncü maddenin (b) fıkrasına dahil bulunan müfettiş ve benzerleri için icap ve zaruret halinde kullanılacak diğer vasıtalara göre hakiki yol masrafının da ödeneceği belirtilerek bunların durumu, ayrıcalık tanınmak suretiyle özel biçimde düzenlendiğinden, müfettiş ve benzerleri hakkında anılan Yasanın 6'ncı maddesinin son fıkrası uyarınca yazılı bir emir alınmasına lüzum ve mahal bulunmadığı hususları yer almaktadır.

Sayıştay Genel Kurulu'na ait 15.07.1954 tarihli, 2203 sayılı farklı bir Kararda ise; Bir müfettişin başka bir mahale hareketi sırasında belli saatlerde hareket etmeyen otobüsün hareketini beklemeye vazifesinin müsait olmadığı ahvalde otomobil ile seyahatinin mümkün olduğu, 6'ncı madde uyarınca bu değişiklik için önceden ita amirinden izin alınmasına gerek olmadığı, zikredilen zaruretin,

dairesi amirince tasdik edilmesi şartıyla, otomobil ücretinin ödenmesi gerekeceğine karar verildiği görülmüştür.

Örneğin; yurt dışı görevlendirmelerde mutat taşıt ücreti uçak olması nedeniyle, yapılan görevlendirme çerçevesinde bunu hak eden bir personelin, Ankara'dan Paris'e uçakla yapacağı yolculuğu 1 gün (hatta daha az) sürerken, özel otomobil ile yapılan seyahatte bu sürenin 2 gün sürmesi söz konusu olabilmektedir. Böyle bir durumda yani özel otomobil ile Paris'e gidilmesi durumunda, 1 gün üzerinden yol gündeliği ödenecektir. Çünkü 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Dışişleri Vekâleti memurları ve benzerlerinin takibedecekleri yol" başlıklı 54'üncü maddesinde de; "Daimî bir vazife ile yabancı memleketlere gönderilecek veya yurda celbolunacak memur ve hizmetlilerin 6'ncı madde esasları dâhilinde takibedecekleri yol itibariyle vazife mahallerine kaç günde gidip gelecekleri Dışişleri ve Maliye Vekâletlerince müştereken hazırlanacak bir cetvelle tesbit olunur." hükmüne yer verilmiştir. Bu hükme göre Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 4/9/1971 tarihli ve 115527-1171-28578 sayılı yazısı ile uygun görülen yol süresinin harcırah bildirimlerinde dikkate alınması gerekmektedir. Söz konusu süre Paris için 1 gün olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla, müstahak olunan ulaşım aracı uçaktır ve seyahat süresi fiilen 1 günün altındadır. Ayrıca, Yasanın 43'üncü maddesi uyarınca da seyahat günlerine ait yevmiyeler 1 günden az süren durumlarda 1 gün olarak dikkate alınması gerekmektedir. Kanuna ekli cetvel uyarınca, yol masrafı olarak da uçak bileti ücreti ödenmesi gerekmektedir.

Harcırah Bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde yürütülmesi durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiği dikkate alınarak, beyanda bulunulması uygun olacaktır. Yani ödenmemesi gereken bir giderin beyan edilmesi halinde bu hususta program tarafından bir uyarı gelmemekte olup, ilgilinin beyanı esastır.

50. Memuriyet mahalli içinde yol masrafı nasıl hesaplanır?

Özet; Memuriyet mahalli içinde yol masrafının ne şekilde ödeneceği hususunda Yasanın 28'inci maddesi hükmü bulunmaktadır. Bu bağlamda, konuyla ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın açıklayıcı düzenlemelerinde yer aldığı üzere; 6245 sayılı Kanun'un "Memuriyet mahalleri içinde yol masrafı" başlıklı 28'inci maddesi uyarınca; memuriyet mahalli içinde yapılacak görevlendirmelerde öncelikle mutat taşıt araçlarının kullanılması, acele ve zorunlu hallerde de daire amirinin onayı ile (acele ve zorunlu hallerin önceden belirlenerek onay alınmasının mümkün olmadığı hallerde, sonradan alınacak bir onayın harcırah beyannamelerine eklenmesi şartıyla) mutat taşıt dışındaki araçların kullanılabilmesi mümkündür. Böyle bir durumda, bu taşıt için yapılan masrafların da yol masrafı olarak ödenmesi söz konusu olabilmektedir.

Kamu hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla, ilgili kamu personelinin görev yaptığı yerden başka bir yere görevlendirilmesi her zaman söz konusu olabilmektedir. Mevzuat kapsamındaki bu görevlendirme ve ödemeler ise, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'na göre yapılmaktadır. Söz konusu Kanun çerçevesinde, yol gideri tabiri, bir görevin yapılması amacıyla buldukları yerden (memuriyet mahallinden) başka bir yere sürekli veya geçici görevle gönderilen memur ve hizmetlilerin yolculuk edecekleri taşıt araçlarına ödeyecekleri ücreti ifade etmektedir.

Bu çerçevede, yol masrafı; yolculukta kullanılacak nakil vasıtası ücretlerini anlatmaktadır. Bu ücret, yolculuğun muayyen tarifeli nakil vasıtası ile yapılması halinde memuriyet derecesine göre Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin birinci sütununda yazılı makam ve sıfatlar ile vazife aylık veya ücret tutarlarına göre aynı cetvelin ikinci sütununda gösterilen mevkie ait bilet parasından, gayri muayyen tarifeli nakil vasıtaları ile seyahatte ise aynı cetvelin üçüncü sütunundaki nakil vasıtaları için ödenen veya yasada açıkça belirtilmek koşulu ile istisnai olarak yolculuk edilen herhangi bir vasıta için yapılan gerçek giderden oluşmaktadır.

Harcırah Kanunu'nun 6'ncı maddesinin birinci fıkrası, harcırah esas itibarıyla "gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutat olan yol ve taşıt araçları üzerinden" verilmesine amirdir. Bu hükümlerle kanun koyucu sadece muayyen tarifeli ve genellikle kamuya ait taşıt araçlarını ve bunların işletildiği yolu kastetmemiş; yolculuk için birden fazla yol ve taşıt aracı kullanılabiliriyorsa yerel uygulamaya göre o yerdeki vatandaşların çoğunluğunun tercihlerinin de dikkate alınmasını öngörmüştür.

Buna göre, memuriyet mahalli dışına sürekli veya geçici görevle gönderilen kişilere verilecek harcırahın hesaplanmasında, aynı yere giden diğer vatandaşların çoğunluğunun izlediği yol ve kullandığı taşıt hangisi ise o esas alınacaktır. Ancak kullanılması mutat olan (yani alışılmış, çoğunluğun tercih ettiği) yolda hem muayyen tarifeli, hem de gayri muayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise, harcırah muayyen tarifeli taşıta göre hesaplanacaktır.

Yurt içinde yapılacak yolculuklarda ödenecek yol giderinin Kanuna ekli (1) sayılı cetvelde gösterilen esaslara göre ödeneceği 27'nci maddede öngörülmüştür. Aynı maddede, yolculuk yapılan aracın muayyen tarifeli olup olmaması hallerinde yol masraflarının ne şekilde hesaplanacağı da gösterilmiştir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 6'ncı maddenin 4'üncü fıkrasında ise, birinci fıkraya göre takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması halinde, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulü merkezde ita amiri veya bu durumda olan amirlerin, taşrada memur ve hizmetlinin mensup olduğu kurumun ita amiri durumunda olan kimsenin veya mahallin en büyük askeri ve mülki amirinin önceden verilmiş yazılı bir emrinin bulunmasına bağlıdır kuralına yer verilmiştir.

6245 sayılı Kanun'un 27'nci maddesinde, yurt içinde yol masrafının, muayyen tarifeli olmayan nakil vasıtalarıyla seyahat halinde bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 3 numaralı sütununda gösterilen nakil vasıtalarına göre ihtiyar olunan hakiki masraftan terekküp edeceği hükme bağlanmış olup, Yasanın 27'nci maddesine bağlı (1) sayılı cetvelde ise, 33'üncü maddenin (b) bendine dahil olanların gayrimuayyen tarifeli taşıtla seyahatinde, mutat ve ekonomik olan yol masrafı ve icap ve zaruret halinde kullanılacak diğer taşıtlara göre hakiki yol masrafı olarak belirlenmiştir. Bahse konu cetvelin "Açıklama" başlığı altındaki 5'nci maddesinde ise, özel otomobilleriyle seyahat edenlere, müstahak oldukları taşıt ücreti ile bu taşıta göre geçecek günler için verilmesi gereken gündelikten fazla ödeme yapılamayacağı kuralına yer verilmiştir.

Öte yandan, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 14'üncü maddesinde, Kanun kapsamında bulunanlardan kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla memuriyet mahalli dışında geçici olarak görevlendirilenlere ödenmesi gereken yol gideri, gündelik ve taksit ücretleri düzenlenmiş, buna karşın, kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla memuriyet mahalli içinde bir yere gönderilenlere ödenecek yol masrafı ise anılan Kanunun "Memuriyet mahalleri içinde yol masrafı" başlıklı 28'inci maddesinde düzenlenmiştir.

Anılan 28'inci madde ise;

"Memuriyet mahalli içinde taşıt ile gidilmesi gereken bir yere görev ile gönderilenlerin (48'inci madde kapsamına girenler hariç) yol masrafı mutat olan taşıt aracına göre yapılacak gerçek masraf üzerinden verilir.

Acele ve zorunlu hallerde, daire amirinin onayı ile, mutat taşıt dışındaki araçlarla gidilmesi halinde bu taşıt için yapılan masraf yol masrafı olarak ödenir." hükmüne amirdir.

Söz konusu maddede yer aldığı üzere; memuriyet mahalli içinde yapılacak görevlendirmelerde öncelikle mutat taşıt araçlarının kullanılacağı, acele ve zorunlu hallerde de daire amirinin onayı ile (acele ve zorunlu hallerin önceden belirlenerek onay alınmasının mümkün olmadığı hallerde, sonradan alınacak bir onayın harcırah beyannamelerine eklenmesi şartıyla) mutat taşıt dışındaki araçların kullanılabilmesi bu durumda da bu taşıt için yapılan masrafın yol masrafı olarak ödenmesi mümkün bulunmaktadır. Bu düzenleme ile hizmet araçları bulunmayan veya yeteri kadar hizmet aracı olmayan kamu kurum ve kuruluşlarının hizmetlerinin yürütülmesi ve görevin gecikmeksizin yerine getirilmesinin amaçlandığını söyleyebiliriz.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca bu konuda ayrıca açıklayıcı yazı düzenlenmiş olup, söz konusu yazıda ise;

A) Mutat taşıtın işlediği bir yere: mutat taşıt, mutat olmayan bir taşıt veya özel otomobil ile gidilmesi halinde, mutat ve ekonomik olan taşıta ait yol masrafının ödenmesi,

B) Mutat taşıtın işlemediği bir yere:

- a) Daire amirinin onayı ile acele ve zorunlu hallerde, mutat olmayan taşıt ile gidilmesi durumunda, bu taşıta ait yol masrafının ödenmesi,
- b) Daire amirinin onayı ile acele ve zorunlu hallerde, özel otomobil ile gidilmesi durumunda, belediyelerden veya yetkili mercilerden alınacak taksi rayicine göre bekleme süresi dikkate alınmaksızın belirlenecek ücretin 2/3'ünün ödenmesi,

gerektiği hususu yer almaktadır.

Ayrıca, aynı yazıda, hem memuriyet mahalli dışında hem de memuriyet mahalli içinde göreve mutat olmayan taşıt veya özel otomobil ile grup halinde gidilmesi halinde, hesaplanan yol giderinin grupta bulunan görevli sayısına bölündükten sonra hisselerine düşen giderin yol masrafı olarak ödenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Harcira Bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde yürütülmesi durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiği dikkate alınarak, beyanda bulunulması uygun olacaktır. Yani ödenmemesi gereken bir giderin beyan edilmesi halinde bu hususta program tarafından bir uyarı gelmemekte olup, ilgilinin beyanı esastır.

51. Yurt dışında yol masrafı nasıl hesaplanır?

Özet; Yurt dışına sürekli veya geçici görevle yapılacak yolculuklarda makam ve aylık dereceleri ve vasıtanın hareket edeceği yere göre ödenecek yol giderlerine ilişkin hükümler Kanununun 29'uncu maddesinde düzenlenmiş olup, bu bağlamda, yurt dışına yapılacak yolculuklarda herhangi bir ayırım yapılmaksızın, ekspres ve yataklı vagon ücreti dahil olmak üzere tren, vapur veya uçak bilet ücreti yol gideri olarak ödenebilmektedir. Yurt dışına geçici, sürekli görev için gönderilenlere, memuriyet mahallinden Türkiye'deki aktarmasız hareket yerine kadar olan yolculuklar hakkında Kanunun yurt içi hükümleri uygulanması gerektiğinin bilinmesi gerekir. Ayrıca, yurt dışı yolculuklarında mutata taşıt uçak olması nedeniyle özel otomobilleri ile yolculuk yapanlara mutata taşıt olarak uçak ücreti, yol gündeliği ödenmesinde de uçakla yapılan yolculuk süresinin esas alınması gerekmektedir. 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Dışişleri Vekâleti memurları ve benzerlerinin takibedecekleri yol" başlıklı 54'üncü maddesinde de; "Daimî bir vazife ile yabancı memleketlere gönderilecek veya yurda celbolunacak memur ve hizmetlilerin 6'ncı madde esasları dâhilinde takibedecekleri yol itibarıyla vazife mahallerine kaç günde gidip gelecekleri Dışişleri ve Maliye Vekâletlerince müştereken hazırlanacak bir cetvelle tesbit olunur." hükmüne yer verilmiştir. Bu hükme göre Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 4/9/1971 tarihli ve 115527-1171-28578 sayılı yazısı ile uygun görülen yol süresinin harcırah bildirimlerinde dikkate alınması uygun olacaktır. Ancak fiilen daha kısa bir sürede yolculuk gerçekleşmiş ise, fiili sürenin dikkate alınması gerekmekte olup, 24 saatin altındaki yolculuk sürelerinin ise Kanuna göre 1 gün olarak dikkate alınması gerektiğinin ayrıca bilinmesi gerekir.

Yol masrafı; yolculukta kullanılacak nakil vasıtası için ödenen ücretlere karşılık gelmektedir. Bu ücret, yolculuğun muayyen tarifeli nakil vasıtası ile yapılması halinde memuriyet derecesine göre, 6245 sayılı Kanun'a bağlı (1) sayılı cetvelin birinci sütununda yazılı makam ve sıfatlar ile vazife aylık veya ücret tutarlarına göre aynı cetvelin ikinci sütununda gösterilen mevkiye ait bilet parasından, gayri muayyen tarifeli nakil vasıtaları ile seyahatte ise aynı cetvelin üçüncü sütunundaki nakil vasıtaları için ödenen giderlerden oluşmaktadır.

6245 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, bir görevin yaptırılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere yol gideri ve gündelik olmak üzere geçici görev yolluğu verileceği ve hamal, bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon veya durak arasındaki taşıt aracı giderinin de ayrıca ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Yurt içinde yapılacak yolculuklarda ödenecek yol giderinin Kanuna ekli (1) sayılı cetvelde gösterilen esaslara göre ödeneceği 27'nci maddede öngörülmüştür. Aynı maddede, yolculuk yapılan aracın muayyen tarifeli olup olmaması hallerinde yol masraflarının ne şekilde hesaplanacağı da gösterilmiştir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 6'ncı maddesinde, harcırahın, bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan yol ve taşıt araçları üzerinden verileceği öngörülmüş olup anılan maddenin 4'üncü fıkrasında ise birinci fıkraya göre takip edilmesi

gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması halinde, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulü merkezde ita amiri veya bu durumda olan amirlerin, taşrada memur ve hizmetlinin mensup olduğu kurumun ita amiri durumunda olan kimsenin veya mahallin en büyük askeri ve mülki amirinin önceden verilmiş yazılı bir emrinin bulunmasına bağlıdır kuralına yer verilmiştir.

Yurt dışına sürekli veya geçici görevle yapılacak yolculuklarda makam ve aylık dereceleri ve vasıtanın hareket edeceği yere göre ödenecek yol giderlerine ilişkin hükümler Kanunun 29'uncu maddesinde düzenlenmiş olup, dolayısıyla bunlara yönelik işlemlerde söz konusu Kanun maddesinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Bu bağlamda, yurt dışına yapılacak sürekli veya geçici görev yolculuklarında herhangi bir ayırım yapılmaksızın, ekspres ve yataklı vagon ücreti dahil olmak üzere tren, vapur veya uçak bilet ücreti yol gideri olarak ödenebilmektedir. Yurt dışına geçici, sürekli görev için gönderilenlere, memuriyet mahallinden Türkiye'deki aktarmasız hareket yerine kadar olan yolculuklar hakkında Kanunun yurt içi hükümleri uygulanması gerektiğinin bilinmesi gerekir.

Yurt dışına veya yurt dışından sürekli bir görevle yurt içinde bir göreve atananlardan özel otomobilleri ile seyahat edenlere mutata taşıt ücreti ve bu taşıt cinsine göre gündelik ödenir. Ancak, yurt dışı yolculuklarında mutata taşıt uçak olması nedeniyle özel otomobilleri ile yolculuk yapanlara mutata taşıt olarak uçak ücreti, yol gündeliği ödenmesinde de uçakla yapılan yolculuk süresinin esas alınması gerekir.

Bu bağlamda, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Dışişleri Vekâleti memurları ve benzerlerinin takibedecekleri yol" başlıklı 54'üncü maddesinde; "Daimî bir vazife ile yabancı memleketlere gönderilecek veya yurda celbolunacak memur ve hizmetlilerin 6'ncı madde esasları dâhilinde takibedecekleri yol itibarıyla vazife mahallerine kaç günde gidip gelecekleri Dışişleri ve Maliye Vekâletlerince müştereken hazırlanacak bir cetvelle tesbit olunur." hükmüne yer verilmiştir.

Bu itibarla, Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 4/9/1971 tarihli ve 115527-1171-28578 sayılı yazısı ile uygun görülen yol, itibari ve müddet cetvelinde yer alan yol süresinin göz önünde bulundurulması gerekir. Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen görüşlere de yansdığı üzere, geçici görevde de, sürekli görevde de aynı yol kullanılmaktadır. Dolayısıyla, söz konusu cetvelde uçakla 1 gün seyahat süresi öngörülmüş ise, yolculuk otomobil ile 2 gün sürse dahi yol süresinin 1 gün olarak beyan edilmesi ve idarece de bu tutar üzerinde ödeme yapılması gerekmektedir.

Ancak yukarıda ifade edilen durumdan farklı olarak, mutata ulaşım araçlarıyla yapılan yolculuklarda (uçak), fiilen daha kısa bir sürede yolculuk gerçekleşmiş ise, fiili sürenin beyan sürecinde dikkate alınması gerekmekte olup, 24 saatin altındaki yolculuk sürelerinin ise Kanuna göre 1 gün olarak dikkate alınması gerektiğinin bilinmesi gerekir.

52. Parasız veya indirimli seyahatte yol masrafı nasıl ödenir?

Özet; 6245 sayılı Yasa'nın 31'inci maddesi uyarınca, kamu kurumlarına ait araçlarla resmi görev kapsamında yolculuk yapılması halinde, yol masrafının ilgili personele ödenmemesi, buna karşın memuriyet mahalli dışı görevlendirmeler için yol gündeliğinin ödenmesi mümkündür. İlgili personelin gerek kendisi ve gerekse ailesi için geçici veya sürekli göreve ait seyahatte indirimli bilet kullanması durumunda ise, liste fiyatının değil düşük olan gerçek bilet bedelinin beyan edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, Yasanın 30'uncu maddesi uyarınca, biletin yemeksiz olarak alınması mümkün olmayan bir araç ile seyahat halinde, bilet bedeline dahil yemek bedelinin de yol masrafı kapsamında karşılanması mümkündür.

6245 sayılı Kanunun 6'ncı maddesinde, harcırahın bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan yol ve taşıt araçları üzerinden verileceği hükme bağlanmıştır. Ayrıca, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 27'nci maddesine bağlı (1) sayılı cetvelin açıklama bölümünün yapılacak değerlendirmelerde göz önünde bulundurulması gerekmekte olup, bu bağlamda, cetvelin 1, 2 ve 3'üncü sıralarında gösterilenlerin uçakla seyahat edebilecekleri, diğerlerinin uçakla seyahatinin zorunlu hallere münhasır olması ve dairelerince lüzum gösterilmesi veya tasvip olunması ile mümkün olacağı hükme bağlanmıştır.

6245 sayılı Kanun'a ekli (1) sayılı cetvelde ise, yol giderlerinin mutata ve ekonomik olan taşıtlara ait hakiki yol masrafına göre ödeneceği ifade edilmiş ve aynı cetvelin Açıklama kısmının 2'nci sırasında yer alan "muayyen tarifeli olmayan taşıtlarla seyahatte mutata ve ekonomik olan taşıt'tan maksat, iki mahal arasında mutata olarak otomobil, otobüs gibi taşıtlar işlemekte ise bunlardan ucuz olanıdır" şeklinde ifade edilmiştir.

Seyahatin yüksek hızlı trenlerle gerçekleştirilmiş olması halinde yol giderinin, Harcırah Kanunu'na ekli (1) sayılı cetvelin birinci sütununda yer alan ve yurt dışı seyahatlerde uçaklarda birinci sınıf üzerinden seyahat giderleri ödenenlere, yataklı vagon farkı dahil olduğu halde birinci mevki bilet ücreti, aylık dereceleri 1'inci derecede bulunan memur ve hizmetliler ile 33'üncü maddenin (b) fıkrasında sayılanlara ve aylık dereceleri 2-4'üncü derecede bulunanlara birinci mevki bilet ücretinin, 5 ve daha aşağı derecede bulunanlara ise ikinci mevki tren bileti ödeneceği belirtilmiştir. Bu itibarla, birinci mevki tren bileti ödenenlere business sınıfı, ikinci mevki tren bileti ödenenlere ise ekonomi sınıfı üzerinden ödenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Bu çerçevede, 6245 sayılı Kanun'un "Parasız ve tenzili tarife ile seyahatte yol masrafı" başlıklı 31'inci maddesi ise; "Birinci maddenin a, b ve c bentlerinde yazılı kurumlara ait veya bunlar tarafından kiralanmış nakil vasıtalarında paso veya permi ile veya diğer herhangi bir suretle parasız olarak seyahat edenlere yol masrafı verilmez. Tarifeler gereğince bilet ücretlerinde tenzilat yapılması halinde yol masrafı fiilen ödenen ücrete göre hesaplanır." hükmüne amirdir.

Yasanın kapsama ilişkin 1'inci maddesinde yer aldığı üzere;

- a- Genel bütçeli daireler ile özel bütçeli idareler ve bunlara bağlı sabit ve döner sermayeli kuruluşlar,
 - b- Özel kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküller,
 - c- Yasanın 1. maddesinin (a) ve (b) fıkralarında yer alan ve yukarıda yer verilen yazılı daire, idare, banka, teşekkül ve müesseselerin sermayesinin fazlasına sahip oldukları teşekkül ve müesseseler,
- tarafından yapılan harcırah ödemeleri kanun kapsamına alınmıştır.

Öte yandan, firmalar tarafından çeşitli kampanyalar nedeniyle bezen liste veya rayiç bedelin altında bir rakamla seyahat edilmesi mümkün olabilmektedir. Veya sürekli görev yolluğu kapsamında ailenin yol masrafı hesaplanırken yaşı küçük çocuk (veya bebek) için daha düşük bedelle seyahat edilmesi de mümkün olabilmektedir.

Böyle bir durumda ise, yukarıda yer verilen yasa maddesi uyarınca, liste veya rayiç bedel yerine fiilen ödenen tutarın beyan edilmesi gerekmektedir. Örneğin, firmaya ait bilet liste fiyatı 70 TL iken kampanya nedeniyle ilgili bu bileti 50 TL'ye almışsa, fiilen ödenen 50 TL'nin beyan edilmesi gerekmektedir.

Benzer şekilde, Yasanın 31'inci maddesinde yer verildiği üzere, yukarıda yer verilen kurumlara ait veya bunlar tarafından kiralanmış araç ile seyahatlerde, yani herhangi bir suretle parasız seyahat edilmesi halinde yol masrafının verilmemesi (ödenmemesi) gerekmektedir.

Diğer taraftan, anılan Yasanın "Biletinin yemeksiz olarak alınması mümkün olmayan vasıtalarda seyahat" başlıklı 30'uncu maddesinin; "Biletinin yemeksiz olarak alınması mümkün olmayan bir vasıta ile seyahat halinde bilet bedeline dahil yemek bedeli de yol masrafı olarak kabul olunur." şeklindeki hükmü uyarınca da, madde hükmünde açık olarak yer aldığı üzere, belli durumlarda üst sınıf sayılabilecek nitelikte bilet alınması da söz konusu olabilmektedir.

Bu bağlamda, uçakla seyahatte ekonomik sınıfın dolu olması durumunda belli durumlarda business class bilet alınmasının mümkün olabileceğini düşünmekteyiz. Ancak bu üst sınıf sadece yemek bedelini kapsamamakta, bazı ilave konfor da bu üst sınıf biletin sağladığı avantajlar kapsamındadır. Bu nedenle Yasanın sadece 30'uncu madde hükmünün söz konusu bileti almada yeterli olmadığı düşünülmektedir.

Buna karşın, 6245 sayılı Kanun uyarınca, harcırahın hesaplanmasında Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan yol ve taşıt araçları dikkate alınmaktadır. Yasanın 6'ncı maddenin dördüncü fıkrasında yer aldığı üzere, izlenmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla (gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan yol ve taşıt dışındaki yol ve taşıtla) yolculuk yapılabilmesi için; "İşin gereğine göre bu durumun zorunlu olması, emrin ita amiri (harcama yetkilisi) veya bu durumda olan amirler tarafından verilmiş olması, emrin yolculuğun yapılmasından önce yazılı bir şekilde verilmesi" koşullarının bir arada sağlanması gerekmektedir.

Ancak söz konusu izin, seyahatin yapılmasından önce ve yazılı olarak verilmiş olması gerekmektedir. Çünkü, Yasa maddesinde bu şekilde yer almaktadır. Bu nedenle, yolculuğun yapılmasından sonra ilgili amirlerin uygun görüşü alınsa bile bu husus geçerli sayılmayacak ve yapılan masraflar da kabul edilmeyecektir. Ayrıca, burada hüküm altına alınan ve vurgulanan husus emrin yazılı olması hali olup, emrin sözlü olması halinde bu durum geçerli olmayacaktır.

Bu itibarla, ekonomik sınıfın dolu olması halinde, görevin niteliğine ve aciliyetine bağlı olarak harcama yetkilisinden yazılı izin (onay) alınması koşuluyla, üst tarifelerle seyahat yapılması mümkündür. Sayıştay Genel Kuruluna ait 1955 tarihli bir Kararda da; 6245 sayılı Yasa'nın 6'ncı maddesi çerçevesinde, kanunen müstahak bulunduğu mevki üstünde bir mevkide seyahatin mümkün olduğu hususuna vurgu yapıldığı görülmüştür.

53. 6245 sayılı Harcırah Kanunu'na göre 2020 yılı için belirlenen yurt içi gündelik ve tazminat tutarları ne kadardır?

Özet; Gündelik veya yevmiye olarak ifade edilen tutarlar, memur veya hizmetlinin yapmak zorunda olduğu ek giderleri karşılamak üzere gün hesabı üzerinden ödenmekte ve miktarları her yıl Merkezi Yönetim Bütçe Kanunları ile belirlenmektedir. Bu şekilde belirlenen gündeliklerin, sürekli ve geçici görevlendirmelerin her ikisinde de esas alınması gerekmektedir. Yıllık olarak belirlenen ve Bütçe Kanununa ekli (H) cetvelinde yer alan gündelikler; ilk bölümde memurların taşıdıkları unvanlar ve hiyerarşik sıra esas alınarak belirlenmiştir. Cetvelin ikinci bölümde ek göstergeler dikkate alınarak, üçüncü bölümde ise memurların buldukları dereceler göz önünde bulundurulularak belirlenmiştir. Seyyar görev tazminatı da gündelikler üzerinden ödenmektedir. Ayrıca, arazi üzerinde çalışanlara verilecek tazminatlar da söz konusu (H) cetveli ile belirlenmektedir. Aynı şekilde, denetim elemanlarının gündeliklerinin belirlenmesinde de Bütçe Kanununun (H) cetveli esas alınmaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Yolluk giderleri ve gündelikleri" başlıklı 177'nci maddesi, "Bu Kanun hükümlerine tabi Devlet memurlarından bir görevin ifası için sürekli veya geçici olarak görev yerinden ayrılanların yol giderleri ve gündelikleri, yolluklar hakkındaki özel kanun hükümlerine göre ödenir. Sözleşmeli olarak çalıştırılanların yol masrafları ile gündelikleri sözleşmelerindeki şartlara göre ödenir." şeklinde düzenlenmiştir.

Gündeliğin (yevmiyenin); 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nda bir tanımı bulunmasa da sürekli görevle yer değiştirmelerde seyahat günleri için, geçici görevlendirmelerde ise seyahat günleri ile görevlendirilen yerde geçen günler için yeme ve içme gibi zaruri giderler karşılığı yapılan ve Harcırah Kanunu'nun 33'üncü maddelerinde yer alan esaslar çerçevesinde belirlenen miktarlar üzerinden yapılan ödemeyi ifade ettiğini söylemek mümkündür. Ancak, yol ve görev gündeliği yanında yer değiştirme giderinin sabit ve değişken unsurunun hesabında da yine bahse konu gündelikler kullanılmaktadır.

Gündelik olarak belirlenen tutarlar, diğer harcırah unsurları olan aile gideri ve yer değiştirme giderinin tespitinde de önemli bir paya sahip bulunmaktadır. 6245 sayılı Yasa'da yer aldığı üzere, Aile giderinde yol gideri ile birlikte ödenen gündelik, yer değiştirme giderinde memur ve hizmetli için yurt içi veya yurt dışı gündeliğinin 20 katı, aile fertleri için en fazla dört kişi olmak üzere yurt içi gündeliğinin 10, yurt dışı gündeliğinin 8 katı ile her kilometre veya mil başına yalnız memur ve hizmetlinin kendisi için yurt içi gündeliğinin yüzde beşi, yurt dışı gündeliğinin binde yedisi (%7) olmak üzere ödenmektedir. Ayrıca, seyyar görev tazminatı da gündelik üzerinden ödenmektedir.

Gündelik, geçici görevle memuriyet mahalli dışına gönderilen memur ve hizmetlilerin asıl memuriyet mahallinden görevlendirildikleri yerlere hareketleri ve asıl görev mahalline dönüşleri ile asıl memuriyet mahalline dönüncüye kadar görev sırasında, yapacakları bir takım giderleri karşılamak amacıyla verilmektedir. Benzer şekilde, sürekli görevle memuriyet mahalli değişen memur ve hizmetlilere de eski görev yerlerinden yeni görev yerlerine geçiş sürecinde, yapacakları giderlere karşılık olarak ödenmektedir.

Yukarıda ifade edildiği üzere; gündelikler, memur veya hizmetlinin yapmak zorunda olduğu ek giderleri karşılamak üzere gün hesabı üzerinden ödenmekte ve miktarları her yıl Merkezi Yönetim Bütçe Kanunları ile belirlenmektedir. Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda belirlenen yurt içi gündelik miktarlarında, görevin önemi ile ek gösterge ve aylık dereceler esas alınmaktadır. Anılan Kanuna ekli (H) cetvelinde yer alan gündelikler yıllık olarak belirlenmektedir.

6245 sayılı Yasa'nın "Yurt içinde verilecek gündeliklerin miktarı" başlıklı 33'üncü maddesi ise;

"a. Bu Kanun gereğince verilecek yurt içi gündeliklerinin miktarı her yıl bütçe kanunları ile tespit olunur:

b. Devamlı ikamet ettikleri yerler dikkate alınarak kurumlarınca belirlenen görev merkezi, mülki merkezi ve grup merkezi dışına teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi ile gönderilen Devlet Denetleme Kurulu Üyeleri ile geçici uzmanları, Sayıştay Denetçi ve Yardımcıları, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Başkan, Üye, Uzman Müşavir, Uzman ve Uzman Yardımcıları, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Müfettişleri, Gümrük ve Ticaret Denetmenleri ve Gümrük ve Ticaret Denetmen Yardımcıları (...) ile Defterdarlık Kontrol Memurlarından;

... Gündelik olarak ödenir...

c) Devlet Tiyatroları ve Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlükleri ile Müdürlükleri, Cumhurbaşkanlığı ve Devlet Senfoni Orkestraları, Oda Orkestraları, Devlet Türk Halk Müziği Korosu, Devlet Klasik Türk Müziği Korosu, Devlet Çoksesli Müzik Korosu ve Devlet Halk Dansları Topluluğu tarafından düzenlenecek yurt içi sanat faaliyetlerine münferiden ve topluca katılan sanatçılarla diğer görevlilere kanunlara göre kurumlarınca karşılanan seyahat ve ikamet giderlerine ilave olunarak, 2'nci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarlarınının 2 katı gündelik olarak verilir.

d) Bu Kanun hükümlerine göre gündelik ödenenlerden (b) fıkrasına göre gündelik ödenenler hariç) yurt içinde yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak (...) üzere gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir."

Hükmüne amirdir.

Bu bağlamda, 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na ekli (H) Cetveli uyarınca verilen gündelik ve tazminat tutarlarına baktığımız zaman;

10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcira Kanunu Hükümleri Uyarınca Verilecek

Gündelik ve Tazminat Tutarları

I-Yurt İçinde Verilecek Gündelikler (Madde : 33)	Gündelik Miktarı
A- a) T.B.M.M. Başkanı, Cumhurbaşkanı Yardımcıları	73,25
b) Anayasa Mahkemesi Başkanı, Bakanlar, Genelkurmay Başkanı, Milletvekilleri, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanı, Cumhurbaşkanı İdari İşler Başkanı, TBMM Genel Sekreteri, Orgeneraller, Oramiraller, Yargıtay, Danıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Sayıştay Başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Diyanet İşleri ve Yüksek Öğretim Kurulu Başkanları	66,85
B- Memur ve Hizmetlilerden:	
a) Ek göstergesi 8000 ve daha yüksek olan kadrolarda bulunanlar (1)	56,10
b) Ek göstergesi 5800 (dahil) – 8000 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar	52,35
c) Ek göstergesi 3000 (dahil) – 5800 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar	49,15
d) Aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar	43,35
e) Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar	42,15
(1) 6245 sayılı Harcira Kanununun 33'üncü maddesinin (b) fıkrasına göre verilecek gündeliklerin hesabında bu tutar esas alınır. * 6245 sayılı Harcira Kanununun 33'üncü maddesinin (b) fıkrasına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, (d) fıkrasına göre yapılacak ödemelerde ise görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, takip eden 80 günü için gündeliklerinin %50 si, müteakip 90 günü için ise müstahak oldukları gündeliklerinin %40'ı esas alınır.	
II- Arazi Üzerinde Çalışanlara Verilecek Tazminatlar (Madde 50)	Gündelik
50'nci maddenin 1, 2, 3, 4 ve 5'inci bentlerinde yer alan personel:	
a) Kadro derecesi 1-4 olanlar	17,20
b) Kadro derecesi 5-15 olanlar	16,60
Bu tazminattan yararlananlardan; 1) Memuriyet mahalli dışındaki çalışma alanlarında hizmet görenler ile 24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı Kanun uygulamasında çalışan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personeline yukarıda yazılı miktarların yarısı ek olarak ödenir. 2) Bu çalışmaları dolayısıyla arazide, şantiyede veya gemilerde geceleyenlere bu suretle bulunacak miktarın yarısı ek olarak ayrıca ödenir.	

şeklinde belirlendiğini görürüz.

Yukarıda yer aldığı üzere, Bütçe Kanununa ekli (H) cetvelinde gündelikler üç ayrı şekilde belirlenmiş olup, bu bağlamda, ilk kısımda gündelikler memurların taşıdıkları unvanlar ve hiyerarşik sıraya göre, ikinci kısımda ek göstergeler dikkate alınarak ve üçüncü kısımda ise memurların buldukları

dereceler dikkate alınarak farklı miktarlarda belirlenmiş bulunmaktadır. Ayrıca, söz konusu Cetvelin başlığında “10/2/1954 Tarihli ve 6245 Sayılı Harcırar Kanunu Hükümleri Uyarınca Verilecek Gündelik ve Tazminat Tutarları” ibaresinin yer alması nedeniyle, sürekli ve geçici görevlendirmelerin her ikisinde de bahse konu gündeliklerin esas alınması gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu hususlara ilave olarak, harcırar bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde yürütülmesi durumunda ise, yukarıda açıklanan hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiği dikkate alınarak, beyanda bulunulmasının uygun olacağını ifade edebiliriz. Yani ödenmemesi gereken bir giderin beyan edilmesi halinde bu hususta program tarafından bir uyarı gelmemekte olup, ilgilinin beyanı esastır.

54. 6245 sayılı Harcira Kanunu kapsamında olup farklı miktarda (artırmalı) gündelikleri belirlenenler var mıdır?

Özet; 6245 sayılı Harcira Kanunu kapsamında bulunanlara verilecek yurt içi gündelikler her ne kadar Bütçe Kanununun (H) Cetvelinde belirleniyor ise de, Kanunda özellik arz eden görevlerde bulunanlara veya kurumların teşkilat kararnamelerindeki özel hükümlere yer verilenlere, farklı oranlarda veya miktarlarda gündelik ödenmesi söz konusu olabilmektedir. Bu bağlamda, başta 6245 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesinin (b) fıkrasında unvanları sayılan denetim elemanları olmak üzere, aynı maddede sayılan sanatçılar ile hayati tehlike arz eden hastalıklarla mücadelede bulunanlar, yurt içi ve dışı spor temaslarında bulunan sporcu ve idareciler, taç giyme ve cenaze gibi özel törenlere katılacak olanlar ile sevke memur erbaş ve erlere verilecek gündeliklerin farklı usullere göre belirlendiğini ifade edebiliriz. Ayrıca, yapılan yasal düzenleme uyarınca düzenleyici ve denetleyici kurumlara ait personele verilen artırmalı gündeliklerin de bu kapsamda sayılması mümkündür.

6245 sayılı Kanun kapsamında bulunanlara verilecek yurt içi gündelikler her ne kadar Bütçe Kanununun (H) Cetvelinde belirleniyor ise de, Kanunda özellik arz eden görevi ifa edenlere, Kanunla belirlenen gündelik miktarları esas alınmak koşuluyla belirlenen bu gündeliklere farklı oranlar uygulanmak suretiyle farklı tutarlarda gündelik uygulanması söz konusu olabilmektedir.

Bu bağlamda, farklı miktarlarda gündelik ödenmesinde 6245 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesinin (b) fıkrasında unvanları sayılan denetim elemanları başta gelmektedir. Bunlar dışında, sanatçılar ve sanatsal faaliyetlere katılanlar, hayati tehlike arz eden hastalıklarla mücadelede bulunanlar, yurt içi ve dışı spor temaslarında bulunan sporcu ve idareciler, taç giyme ve cenaze gibi özel törenlere katılacak olanlar ve sevke memur erbaş ve erlere verilecek gündelikler de farklı usullerle (Cumhurbaşkanı Kararı ile) belirlenmektedir. Aşağıda bu şekilde gündelik ödenenlere ilişkin kısaca açıklamalarda bulunmaktadır.

54.1. Denetim elemanlarının gündelikleri

6245 sayılı Yasa'nın "Yurt içinde verilecek gündeliklerin miktarı" başlıklı 33'üncü maddesi;

"...b. Devamlı ikamet ettikleri yerler dikkate alınarak kurumlarınca belirlenen görev merkezi, mütaka merkezi ve grup merkezi dışına teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi ile gönderilen Devlet Denetleme Kurulu Üyeleri ile geçici uzmanları, Sayıştay Denetçi ve Yardımcıları, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Başkan, Üye, Uzman Müşavir, Uzman ve Uzman Yardımcıları, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Müfettişleri, Gümrük ve Ticaret Denetmenleri ve Gümrük ve Ticaret Denetmen Yardımcıları (...) ile Defterdarlık Kontrol Memurlarından;

(1) Türkiye düzeyinde teftiş, denetim ve inceleme yetkisine haiz bulunanlara birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarının 1,3 katı,

- (2) Bölge düzeyinde teftiş, denetim veya inceleme yetkisine haiz bulunanlara birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarının 1,1 katı,
- (3) İl düzeyinde teftiş, denetim veya inceleme yetkisine haiz bulunanlara birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarının 0,9 katı,

Gündelik olarak ödenir...”

Hükmüne amirdir.

Dolayısıyla, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 33'üncü maddesinin (b) fıkrasında sayılanlara, devamlı ikamet ettikleri yerler dikkate alınarak kurumlarınca belirlenen görev merkezi veya grup merkezi dışına teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi ile gönderilmeleri durumunda, belli oranlarda artırılmış gündelik ödenmesi öngörülmüştür.

Buna göre, Kanunun 33'üncü maddesinin (b) fıkrasında sayılan denetim elemanlarının kurumlarınca belirlenen görev merkezi (mıntıka merkezi veya grup merkezi) dışına teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi kapsamında gönderilmelerinde, birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarının burada sayılanların Türkiye, bölge ve il düzeyinde teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi ile görevlendirilmelerinde kazanılmış hak aylıkları için belirlenen gündeliklerin değil (H) Cetvelinde birinci derece kadrolu memur için belirlenen gündelik miktarının göz önünde bulundurularak (Kanunda yazılı oranlar uygulanarak) gündelik ödenmesi söz konusu olmaktadır.

Bütçe Kanunu (H) cetveline göre, ek göstergesi 8000 ve daha yukarı olanlar için kadrolarda bulunanlar için belirlenen gündelik tutarı olan (2020 yılı için) 56,10 TL'nin, denetim elemanlarının gündeliklerinin belirlenmesinde dikkate alınması gerekmektedir.

Anılan denetim elemanlarının, memuriyet mahalli dışına (yani başka yere) teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi dışında (eğitim veya vekâlet amacıyla gönderilme gibi) gönderilmeleri durumunda söz konusu gündeliklerin (yani 33/b kapsamında) denetim gündeliği kapsamında ödenmesi mümkün bulunmamaktadır.

Bu gibi durumlarda, anılan kişilere denetim için öngörülen gündeliklerin değil, 6245 sayılı Kanunu'nun 33'üncü maddesinin (a) fıkrası hükümlerine göre denetim elemanlarının kendi kazanılmış hak aylıklarına göre belirlenen yurt içi gündelik miktarının dikkate alınması gerekmektedir. Böyle bir durumda ilgili denetim elemanın ek göstergesine göre belirlenen yurt içi gündelik tutarının dikkate alınması gerekmektedir.

Bu tutar ise;

- “Ek göstergesi 3000 (dahil) - 5800 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar için 49,15 TL”,
- “Aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar için 43,35 TL”, buna karşın, “Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar için 42,15 TL”,

olarak belirlenmiştir.

Öte yandan, 6245 sayılı Yasa'nın 33'üncü maddesinin (b) bendinde sayılanların, bir günden az süre ile görevlendirilmeleri durumunda da, anılan kişilere Yasanın 39'uncu madde hükmü dikkate alınarak görevlendirildikleri yerde veya yolda geçen süreler dikkate alınarak indirimli gündelik ödenmesi gerekmektedir. Bu açıdan denetim elemanları ile diğer personel açısından bir fark bulunmamaktadır.

Ayrıca, başta teşkilat yapılarına ait Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri olmak üzere, özel kanunlarında yer alan hükümler gereğince bazı unvanlardaki (uzman vb.) personelin memuriyet mahalli dışında teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi ile görevlendirilmeleri halinde de bunlara 6245 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesine göre gündelik ve yine bu kapsamda konaklama giderlerinin ödenmesi mümkündür.

54.2. Sanatçılar ve sanatsal faaliyetlere katılanların gündelikleri

6245 sayılı Yasa'nın 33'üncü maddesinin (c) bendi; "...c) Devlet Tiyatroları ve Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlükleri ile Müdürlükleri, Cumhurbaşkanlığı ve Devlet Senfoni Orkestraları, Oda Orkestraları, Devlet Türk Halk Müziği Korosu, Devlet Klasik Türk Müziği Korosu, Devlet Çoksesli Müzik Korosu ve Devlet Halk Dansları Topluluğu tarafından düzenlenecek yurt içi sanat faaliyetlerine münferiden ve topluca katılan sanatçılarla diğer görevlilere kanunlara göre kurumlarınca karşılanan seyahat ve ikamet giderlerine ilave olunarak, 2'nci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarlarının 2 katı gündelik olarak verilir..." hükmüne amirdir.

Görüldüğü üzere, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 33'üncü maddesinin (c) fıkrasında, Devlet Tiyatroları ve Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlükleri ile Müdürlükleri, Cumhurbaşkanlığı ve Devlet Senfoni Orkestraları, Oda Orkestraları, Devlet Türk Halk Müziği Korosu, Devlet Klasik Türk Müziği Korosu, Devlet Çok Sesli Müzik Korosu ve Devlet Halk Dansları Topluluğu tarafından düzenlenecek yurt içi sanat faaliyetlerine münferiden ve topluca katılan sanatçılarla diğer görevlilere kanunlara göre kurumlarınca karşılanan seyahat ve ikamet giderlerine ilave olunarak, 2'nci dereceli kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarlarının 2 katının gündelik olarak verileceği hükme bağlanmıştır.

Söz konusu fıkranın incelenmesinden de görüleceği üzere, 2'nci dereceli kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarlarına maddede geçen artırımlı oranın uygulanması ancak, maddede sayılanlar tarafından düzenlenecek yurt içi sanat faaliyetlerine münferiden ve topluca katılma koşuluna bağlı bulunmaktadır.

Diğer taraftan, belirlenen gündeliklerin ödenebilmesindeki koşul, sanatsal faaliyetlere fiilen katılma şartı olması nedeniyle, sadece sanat icra edenlere değil sanatsal faaliyetlere katılanların tamamına da öngörülen artırımlı gündeliğin verilmesinin mümkün olabileceğini ifade edebiliriz.

54.3. Yurt içi ve dışı spor temaslarda bulunanların gündelikleri

6245 sayılı Kanun'un 23'üncü maddesinde, milli ve resmi spor karşılaşmaları yapmak üzere yurt

içi veya yurt dışında başka yere gönderilen idareci ve sporculara ödenecek harcıraha ilişkin esaslar düzenlenmiştir.

Aynı Kanununun 4'üncü maddesinin (8) numaralı bendinde, milli ve resmi spor temasları dolayısıyla yolculuk edecek sporcu ve yöneticilere harcırah verileceği belirtilmiş olup, bu çerçevede harcırah alacak olan sporcu ve yöneticilere ödenecek harcıraha ilişkin esaslar spor faaliyetlerinin özelliği de dikkate alınarak Yasanın 23'üncü maddesinde hükme bağlanmıştır. Sporcu ve idarecileri kapsayan iki ayrı kararname ile iki ayrı esas belirlenmiş olup, bunlar; "Spor İdarecisi ve Sporculara Ödenecek Yolluklara Ait Esaslar" ile "Gençlik ve Spor Hizmetleri Uygulamasında Görevlendirilecekler Ödenecek Ücretlerle İlgili Esaslar"dır.

Öte yandan, memurlara kanun ve yönetmelikler ile amirlerin tayin ettiği görevler karşılığında sağlanan haklar dışında ücret ödenemeyeceğinin belirtildiği 657 sayılı Kanun'un 146'ncı maddesinin 2'nci fıkrasında yer alan ve parantez içinde belirtilen "gençlik ve spor hizmetleri uygulamasında fiilen görevlendirilenlere hariç" ifadesiyle, bu şekilde yapılan ödemelerin istisna kapsamında olduğunu yasal çerçevede görmekteyiz.

54.4. Taç giyme ve cenaze törenine katılanların gündelikleri

6245 Sayılı Kanun'un 35'inci maddesinde, yabancı ülke hükümdarlarının veya bir devlet büyüğünün (Cumhurbaşkanı, Devlet Başkanı) taç giyme, evlenme veya cenaze törenine resmen ve Türkiye Cumhuriyetini temsilen katılacaklara verilecek gündelik düzenlenmiş olup, madde ile yabancı ülke hükümdarlarının veya bir devlet büyüğünün taç giyme, evlenme veya cenaze törenine resmen ve Türkiye Cumhuriyetini temsilen katılacakların diğer nedenlerle yurt dışına çıkacaklara göre daha fazla gider yapacakları dikkate alınarak, söz konusu törenlere katılacaklara verilecek gündeliklerin 6245 sayılı Kanun'un 34'üncü maddesinin 1'inci fıkrası uyarınca tespit edilmiş olan gündeliklerin %50 oranında artırılabilceği hüküm altına alınmıştır.

Bu bağlamda, Harcırah Kanunu'nun 34'üncü maddesi gereğince Cumhurbaşkanınca çıkarılan "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar"da yer alan gündelikler, görevlendirilen kişilerin unvanlarına, ek göstergelerine, buldukları kadro derece ve kademelerine ve gidilecek ülkeye göre belirlenmektedir. Ancak 6245 sayılı Yasa'nın 35'inci maddesine göre görevlendirilecekler ise, 34'üncü maddeye göre belirlenen gündeliklerden en yüksek olanının değil, gidilecek ülke için belirlenmiş olan gündeliklerin en yüksek olanının esas alınması gerekmektedir.

Ancak, Cumhurbaşkanına taç giyme ve cenaze törenleri gibi özel öneme sahip törenlere katılacak olanlara ödenecek gündelikleri % 50 oranında artırma konusunda söz konusu maddede bir takdir yetkisi verilmiş olup, Cumhurbaşkanınca böyle bir karar alınmaması halinde ise, Yasanın 34'üncü maddesine göre gidilecek ülke içine belirlenen gündeliklerin en yüksek olan miktarının (yani I no'lu sütunun) esas alınarak ödemenin yapılması gerekmektedir.

54.5. Sevke memur erbaş ve erlerin gündelikleri

6245 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde, harcırah verilecek kişiler sayılmış olup, yine aynı maddede, hükümlü, tutuklu veya gözetim altında bulunduranların sevkinde veya refakatinde görevlendirilen erbaş ve erlere de harcırah verileceği, ayrıca maddenin 11'inci bendinde de, 6245 sayılı Kanun'da belirtilen özel hallerde askeri öğrenciler ile erbaş ve erlere de harcırah verileceği hüküm altına alınmıştır. Ayrıca, bu çerçevede Kanununun 17 ve 36'ncı maddelerinde erbaş ve erlere hangi esaslara göre gündelik verileceği de belirlenmiştir.

Hükümlü, tutuklu veya gözetim altında bulunduranların sevkinde veya refakatinde görevlendirilen erbaş ve erlere verilecek olan gündeliklerle ilgili olarak 36'ncı maddede bunların bu amaçla görevlendirilmeleri ve il dışına çıkmaları esası getirilmiş ve bunlara verilecek gündelik miktarlarının ise Milli Savunma, İçişleri ile Hazine ve Maliye Bakanlıklarınca birlikte tespit edileceğinin hüküm altına alınması üzerine, ilgili Bakanlıklarca, 36'ncı maddede belirlenen esas ve şartlara uygun olarak görevlendirilecek erbaş ve erlere en düşük dereceli memur ve hizmetli gündeliğinin 2/3'ü oranında gündelik ödenmesi öngörülmüştür.

Bununla birlikte, yasa maddesinde yazılan görevler haricinde il dışına çıkılması veya bu görevlerle olsa bile görevli oldukları il sınırları içinde yolculuk edilmesi hallerinde, erbaş ve erlere 36'ncı maddeye göre gündelik ödenmesi mümkün bulunmamaktadır.

54.6. Hayati tehlike arz eden görevler için gündelik

6245 sayılı Yasa'nın "Hayati tehlike arzeden hastalıklarla mücadelede yevmiye" başlıklı 38'inci maddesi;

"Bir hastalığın münteşiren hüküm ferma olduğu zamanlarda bu hastalığın insana sirayeti dolayısıyla mücadele tehlike arz ediyorsa bu takdirde bu mücadeleye iştirak eden memur ve hizmetlilerin bu kanuna göre müstahak oldukları yevmiyeyi, Cumhurbaşkanı iki misline kadar artırmaya صلاحیyetlidir." hükmüne amirdir.

Yukarıda yer verilen 6245 sayılı Yasa'nın 38'inci maddesinde, hayati tehlike gösteren hastalıkların salgın halinde ortaya çıktığı mahallerde bu hastalıklarla mücadele için görevlendirilen memur ve hizmetlilere ödenecek gündelikler açıklanmıştır.

Buna göre, bu durumdaki personele Harcırah Kanunu'na göre hak ettikleri gündeliğinin iki katı kadar gündelik ödenebilecektir. Bunu belirleme yetkisi ise Cumhurbaşkanına verilmiştir. Gündeliklerin bu şekilde yani iki kat ödenebilmesi belli koşulların varlığına bağlı olup, bu bağlamda, hastalığın yayılarak hüküm sürmesi ve hastalığın insana bulaşacak nitelikte olması gerekmektedir. Yasa maddesinde geçtiği gibi hastalıkla mücadelenin tehlike arz etmesi gerekmektedir. Söz konusu koşulların gerçekleşmemesi halinde ise, anılan madde hükmünün uygulanması mümkün değildir.

Ayrıca, hayati tehlike gösteren hastalıklarla mücadele edecek olan personelin mücadelesinin memuriyet mahalli içinde veya dışında yapılması hususunda bir ayırım bulunmamakla birlikte, Harcırah Kanunu'na göre gündelik ödenme şartı memuriyet mahalli dışında görevlendirmeye bağlı olduğundan maddede ödenmesi öngörülen gündeliğin bu tür mücadelenin memuriyet mahalli dışında yapılmış olması şeklinde yorumlanması gerekliliği açıktır.

Daha önce gündeliklerin artırılması yetkisi ilgili Bakanlığın (Sağlık Bakanlığı veya Tarım ve Orman Bakanlığı gibi) teklifi ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenirken, artık Cumhurbaşkanına bu yetki verilmiştir.

Arttırılacak miktar memur veya hizmetlinin hak etmiş bulunduğu gündelik miktarının en çok iki katı kadar olacaktır. Cumhurbaşkanı ödenecek gündelik tutarını bu miktarı geçmemek koşulu ile istediği oranda da belirleyebilecek veya böyle bir teklifi uygun bulmazsa gündelik miktarını artırmayabilecektir.

54.7. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara ait personelin gündelikleri

Düzenleyici ve denetleyici kurumlara ait personele ödenen gündeliklerin de bu kapsamda sayılması mümkündür. Çünkü, 6245 sayılı Yasa'ya eklenen Ek Madde 2 ile; Düzenleyici ve denetleyici kurumlarda harcırah ödemelerinin 6245 sayılı Kanun'a göre yapıldığı, bu kurumların personelinden olup ilgili mevzuat uyarınca inceleme, ön araştırma, denetim veya soruşturma göreviyle yetkili olanların, bu görevleri nedeniyle memuriyet mahalli dışına yurt içi geçici görevlendirmelerinde 6245 sayılı Yasanın 33'üncü maddesinin (b) fıkrası hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Yine aynı maddede, bu kurumların başkan ve üyeleri ile personelinden memuriyet mahalli dışına yapılan yurt içi geçici görevlendirilmelerinde, konaklama gideri için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak ve 33'üncü maddenin (a) fıkrasına göre müstahak oldukları gündelik tutarının, bahse konu maddenin ikinci fıkra kapsamındaki görevlendirmelerde beş katını, diğerlerinde dört katını geçmemek üzere, görevlendirme süresince konaklama gideri ödeneğine yönelik düzenleme bulunmaktadır. Bu düzenlemeler ise, anılan idarelerin personeline yönelik artırımlı gündelik uygulamasının bulunduğunu açık bir şekilde göstermektedir.

Harcırah Bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde yürütülmesi durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiği dikkate alınarak, beyanda bulunulması uygun olacaktır. Yani ödenmemesi gereken bir giderin beyan edilmesi halinde bu hususta program tarafından bir uyarı gelmemekte olup, ilgilinin beyanı esastır.

55. Yurt içi konaklamaya ait esaslar ile yurt içi konaklama kapsamında ev kiralamak suretiyle konaklamanın gerçekleştirilmesi durumunda söz konusu gider hangi koşul ve miktarlarda ödenmektedir?

Özet; 6245 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesinin (d) fıkrasının "Bu Kanun hükümlerine göre gündelik ödenenlerden (b) fıkrasına göre gündelik ödenenler hariç) yurt içinde yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak (...) üzere gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir." hükmü uyarınca, yurt içinde yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak koşuluyla, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 33'üncü maddesinin (b) fıkrasına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, (d) fıkrasına göre yapılacak ödemelerde ise görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, takip eden 80 günü için gündeliklerinin %50 si, müteakip 90 günü için ise müstahak oldukları gündeliklerinin %40'ı esas alınarak ödeme yapılması mümkündür. Ayrıca, gerek denetim elemanlarının ve gerekse diğer personelin memuriyet mahalli dışına yapılan geçici görevlendirilmeleri kapsamında, ev kiralamak suretiyle belli koşullarda konaklama ihtiyacının karşılanması (ödenmesi) mümkündür.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Harcırahın unsurları" başlıklı 5'inci maddesinde; "Harcırah; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva eder. İlgili, bu kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir." hükmüne yer verilerek, harcırahın unsurları tek tek sayılmıştır.

6245 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev yolluğu olarak yol gideri ve gündelik verileceği hükme bağlanmıştır. Buna göre, yol gideri, ilgilinin geçici görevlendirme nedeniyle yapmak zorunda olduğu ulaşım masrafları karşılığı olarak, yevmiye de ilgilinin asıl görev yerinde yapmak zorunda olmadığı, hem seyahat süresince hem de geçici görev yerinde gerçekleştirdiği yemek ve konaklama gibi geçici görevlendirmeye bağlı olarak ortaya çıkan bir takım zorunlu giderlere karşılık olarak verilmektedir.

Anılan Kanunun "Yurt içinde verilecek gündeliklerin miktarı" başlıklı 33'üncü maddesinin (a) fıkrasında; "Bu Kanun gereğince verilecek yurt içi gündeliklerinin miktarı her yıl bütçe kanunları ile tespit olunur." hükmü yer alırken, d fıkrasında ise; "Bu Kanun hükümlerine göre gündelik ödenenlerden (b) fıkrasına göre gündelik ödenenler hariç) yurt içinde yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak (...) üzere gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir." hükmü yer almıştır.

Bu itibarla "yevmiye" ibaresi, yemek ve konaklama gibi giderleri karşılayan bir ibare olmakla birlikte, Kanunun 33'üncü maddesinin (d) fıkrası uyarınca (denetim elemanları b fıkrası kapsamında olması nedeniyle bunlar hariç olmak üzere), yurt içinde yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak koşuluyla, "6245 sayılı Harcırah Kanununun 33'üncü maddesinin (b) fıkrasına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında gündeliklerinin

%50 artırımlı miktarı, (d) fıkrasına göre yapılacak ödemelerde ise görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, takip eden 80 günü için gündeliklerinin %50 si, müteakip 90 günü için ise müstahak oldukları gündeliklerinin %40'ı esas alınır.” hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, 6245 sayılı Kanun'un Ek 2'nci maddesi uyarınca, düzenleyici ve denetleyici kurum personelinin konaklama giderlerinin ödenmesine ait esaslar da ayrıca belirlenmiştir.

55.1. Konaklama giderleri

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 33'üncü maddesinin (d) fıkrasındaki; “Bu Kanun hükümlerine göre gündelik ödenenlerden (b) fıkrasına göre gündelik ödenenler hariç) yurt içinde yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak ve her defasında on gün ile sınırlı olmak üzere gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir.” hükmünde yer alan; “... ve her defasında on gün ile sınırlı olmak...” ibaresi Anayasa Mahkemesinin 25/11/2015 tarihli ve Esas No: 2015/13, Karar No: 2015/108 sayılı Kararı ile Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle iptal edilmiş ve söz konusu Karar 15/12/2015 tarihli ve 29563 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelin I. maddesinin dipnotunda da; “6245 sayılı Harcırah Kanununun 33'üncü maddesinin (b) fıkrasına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, (d) fıkrasına göre yapılacak ödemelerde ise görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, takip eden 80 günü için gündeliklerinin %50'si, müteakip 90 günü için ise müstahak oldukları gündeliklerinin % 40'ı esas alınır.” hükmü yer almaktadır.

6245 sayılı Kanun'un “Geçici görev gündeliğinin verilebileceği azami süre” başlıklı 42'nci maddesinde;

“Geçici bir görev ile başka bir yere gönderilenlere, görev mahalline varış tarihinden itibaren bu Kanuna göre verilen gündelikler:

- a) Yurt içinde bir yıllık dönem zarfında aynı yerde, aynı iş için ve aynı şahsa 180 günden fazla verilemez. İlk 90 gün için tam, takibeden 90 gün için 2/3 oranında ödenir...”

hükmüne yer verilerek, yurt içinde geçici bir görevle başka bir yere gönderilenlere, geçici görev gündeliğinin verileceği azami süreler belirlenmiş bulunmaktadır.

Aynı Kanunun 33'üncü maddesinin (d) fıkrasında yer alan “Bu Kanun hükümlerine göre gündelik ödenenlerden ...” ifadesinden de anlaşılacağı üzere, geçici görevle başka bir yere gönderilenlere gündelik ödendiği sürece konaklama giderinin ödenmesi gerekmekte olup, gündelik ödenmeyen günler için konaklama giderinin de ödenmesine imkân bulunmamaktadır. Dolayısıyla, geçici görevle memuriyet mahalli dışına gönderilenlere söz konusu (d) fıkrasına göre konaklama giderinin ödenmesinde, 42'nci maddede belirtilen, yurt içi gündeliklerin verileceği azami sürelerin göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde, yurt içinde memuriyet mahalli dışına yapılacak geçici görevlendirmelerde;

6245 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesinin (b) fıkrasına göre, ilgililerin gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı kadar konaklama gideri ödenmesi, buna karşın, anılan Kanunun 33'üncü maddenin (d) fıkrasına göre ise, görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı kadar, takip eden 80 gün için gündeliklerinin %50'si kadar, müteakip 90 gün için de gündeliklerinin 2/3'ünün %40'ı kadar konaklama gideri ödenmesi, 180 günü aşan günler için ise konaklama gideri ödenmemesi gerekmektedir.

Örneğin, aylık/kadro derecesi 3 olan ve 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na ekli (H) işaretili cetvelde yurt içi gündeliği 43,35 TL olarak belirlenen bir memurun yurt içinde memuriyet mahalli dışında bir yere 1/2/2020 tarihinden itibaren 200 gün süre ile geçici görevle gönderilmesi halinde söz konusu personele 6245 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesinin (d) fıkrasına göre ödenecek konaklama giderinin aşağıda belirtildiği şekilde hesaplanması gerekmektedir.

i- Görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliğinin %50 artırımlı miktarı olan 65,03 TL ($43,35 + 43,35 \times \%50 = 65,025 = 65,03$),

$$65,03 \times 10 = 650,30 \text{ TL}$$

ii- Takip eden 80 gün için gündeliğinin %50'si olan 21,68 TL ($43,35 \times \%50 = 21,675 = 21,68$),

$$21,68 \times 80 = 1.734,40 \text{ TL}$$

iii- Müteakip 90 gün için de gündeliğinin 2/3'ünün %40'ı olan 11,56 TL ($43,35 \times 2/3 \times \%40 = 11,56$),

$$11,56 \times 90 = 1040,40 \text{ TL}$$

olmak üzere toplam olarak 3.425,10 TL tutarında konaklama gideri ödenmesi gerekmektedir.

Netice itibarıyla, 40 Seri No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği'nde yer aldığı üzere; 1/4/2016 tarihinden itibaren, yurt içinde memuriyet mahalli dışına yapılacak geçici görevlendirmelerde;

- 6245 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesinin (b) fıkrasına göre, ilgililerin gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı kadar konaklama gideri ödenmesi,
- Söz konusu 33'üncü maddenin (d) fıkrasına göre ise, görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı kadar, takip eden 80 gün için gündeliklerinin %50'si kadar, müteakip 90 gün için de gündeliklerinin 2/3'ünün %40'ı kadar konaklama gideri ödenmesi,
- 180 günü aşan günler için ise konaklama gideri ödenmemesi,

Gerektiğini ifade edebiliriz.

55.2. Denetim elemanları için ev kiralamak suretiyle konaklama bedeli

Harcırah Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 36)'nde bu hususa ait açıklamalar yer almaktadır. Söz konusu Genel Tebliğde yer aldığı üzere; 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 33/b maddesine, 14/1/1988 tarihli ve 311 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 14'üncü maddesi ile eklenen "Bu şekilde gündelik ödenenlerden, yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere fatura bedelini aşmamak üzere gündeliklerinin yarısına kadar olan kısmı ayrıca ödenir." fıkrası hükmünün uygulamasıyla ilgili olarak, 34 Sıra No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği'nde (HKGT) açıklamalar yapılmıştır. Ancak, denetim elemanlarının teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma için gittikleri yerlerde otel, pansiyon veya kamu misafirhanesi bulamamalarından dolayı, konaklamak amacıyla, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK)'na göre fatura düzenlemek zorunda olmayan özel şahıslardan "ev ve pansiyon kiralama" yöntemine başvurmaları söz konusu olabilmektedir.

Harcırah Kanunu'nun 33/b maddesinde belirtilen denetim elemanlarının, teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma için gönderildikleri yerlerde yatacak yer sağlamak üzere özel şahıslardan kiraladıkları evler ile pansiyonlara (ticari işlemlere dahil olanlar hariç) ödedikleri ücretler, kira sözleşmesi ile birlikte Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde belirtilen şekil ve esaslara göre düzenlenecek "Harcama Pusulası" ve ödemeye ilişkin "Banka Makbuzu" ile belgelendirmeleri halinde, aşağıda belirtilen koşullara da uymak şartıyla Kanunda belirtilen esas ve miktar dikkate alınarak ödenmesi gerekmekte olup, bahse konu koşullar;

- Harcama pusulaları ve banka makbuzlarının (dekont), aylık dönemler itibariyle düzenlenmesi gerekmektedir.
- Ortak kiralamalarda harcama pusulalarının, her denetim elemanı için ayrı ayrı kendi ödedikleri tutarlar üzerinden düzenlenmesi gerekmektedir.
- Konaklama yerinden yararlanan denetim elemanı sayısının birden fazla olması halinde tümünün ismi ve unvanının sözleşmede ayrı ayrı yer alması gerekmektedir. Kira sözleşmesinin konuttan yararlanan denetim elemanı sayısı kadar düzenlenmesi veya düzenlenen kira sözleşmesinin denetim eleman sayısı kadar çoğaltıp tasdik edilmek suretiyle ibrazı gerekmektedir.
- Kira sözleşmelerinde, kiranın başladığı tarih ile kira bitim tarihinin yanı sıra kiralama süresinin gün olarak da belirtilmesi gerekmektedir. İlgili denetim elemanının görevlendirilen yerde ikamet ettiği günler dikkate alınarak ödeme yapılabilmesi olanaklıdır.
- Kira sözleşmelerinin asıllarının ilk yolluk bildirimine eklenmesi gerekmektedir. Kalınan sürede birden fazla yolluk bildirim düzenlendiği takdirde daha sonraki bildirimlere kira sözleşmelerinin tasdik edilmiş fotokopilerinin eklenmesi gerekmektedir.

Özellikle denetim elemanları açısından 6245 sayılı Yasa'nın 33'üncü maddenin (b) fıkrası hükmü uyarınca, konaklamanın geçici görev mahallinde yapılmasına ilişkin açık bir hükmün bulunmaması nedeniyle, özellikle yakın mesafeler için görev mahalli dışında bir yerde konaklamanın da mümkün olduğunu ayrıca ifade edebiliriz.

55.3. Denetim elemanı dışındaki personelin konut kiralaması

40 Seri No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği'nde, Kanununun 33'üncü maddenin (d) fıkrası kapsamında ev kiralamak suretiyle konaklama ihtiyacının karşılanmasına ait esaslar belirlenmiş olup, Genel Tebliğin "6245 sayılı Harcırah Kanununun 33'üncü maddesinin (b) fıkrasına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, (d) fıkrasına göre yapılacak ödemelerde ise görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin % 50 artırımlı miktarı, takip eden 80 günü için gündeliklerinin % 50'si, müteakip 90 günü için ise müstahak oldukları gündeliklerinin % 40'ı esas alınır." şeklindeki düzenlemesi uyarınca, Harcırah Kanunu kapsamında bulunanlara ödenecek konaklama bedellerine ilişkin esaslar belirlenmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin 25/11/2015 tarihli ve Esas No: 2015/13, Karar No: 2015/108 sayılı Kararı ile 6245 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesinin (d) fıkrasında yer alan konaklama giderinin ödenmesine ilişkin 10 günlük süre sınırlamasının kaldırıldığı hususu dikkate alındığında, yurt içinde memuriyet mahalli dışında bir yere geçici görevle gönderilenlerin, geçici görevle gönderildikleri yerlerde yatacak yer sağlamak üzere özel şahıslardan kiraladıkları evler ile pansiyonlara (ticari işletmelere dahil olanlar hariç) ödedikleri ücretler, kira sözleşmesi ile birlikte 31/12/2005 tarihli ve 26040 3'üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde belirtilen şekil ve esaslara göre düzenlenecek "harcama pusulası" ve ödemeye ilişkin "banka makbuzu" ile belgelendirmeleri halinde, aşağıda belirtilen koşullara da uymak şartıyla, 6245 sayılı Harcırah Kanunu ve Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) cetveli dikkate alınarak ödenmesi gerekmektedir. Bahse konu koşullar;

- Harcama pusulaları ve banka makbuzlarının (dekont) aylık dönemler itibarıyla düzenlenmesi gerekmektedir.
- Ortak kiralamalarda harcama pusulaları ve banka makbuzlarının geçici görevle gönderilenler için ayrı ayrı kendi ödedikleri tutarlar üzerinden düzenlenmesi gerekmektedir.
- Konaklama yerinden yararlanan geçici görevle gönderilenlerin sayısının birden fazla olması halinde tümünün ismi ve unvanının sözleşmede ayrı ayrı yer alması gerekmektedir. Kira sözleşmesinin konuttan yararlananların sayısı kadar düzenlenebileceği gibi, düzenlenen kira sözleşmesi geçici olarak görevlendirilen kişi sayısı kadar çoğaltılıp tasdik edilmek suretiyle ibrazı da mümkündür.
- Kira sözleşmelerinde kiranın başladığı tarih ile kira bitim tarihinin yanı sıra kiralama süresinin gün olarak da belirtilmesi gerekmektedir. İlgili kişinin görevlendirilen yerde ikamet ettiği günler dikkate alınarak ödeme yapılması gerekmektedir.
- Kira sözleşmelerinin asıllarının ilk yolluk bildirimine eklenmesi, kalınan sürede birden fazla yolluk bildirimini düzenlendiği takdirde ise sonraki bildirimlere kira sözleşmelerinin tasdik edilmiş fotokopilerinin eklenmesi gerekmektedir.

Görüldüğü üzere, denetim elemanları ile diğer personelin geçici görevlendirmelerde ev kiralamak suretiyle konaklaması halinde uygulanan süreç açısından temelde bir fark bulunmamaktadır.

55.4. Gündüz konaklama gideri ödenebilir mi?

6245 sayılı Harcırah Kanununun 14'üncü maddesinde; anılan Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile gündelik verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Konu ile ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen bir görüşte ise özetle; anılan Kanunun 33'üncü maddesinin (d) fıkrasında Kanun hükümlerine göre gündelik ödenenlerden (b) fıkrasına göre gündelik ödenenler hariç) yurt içinde yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak üzere gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmının ayrıca ödeneceğinin öngörüldüğü,

Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelin dipnotunda ise, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 33'üncü maddesinin (b) ve (d) fıkralarına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında, gündeliklerinin %50 artırımlı miktarının esas alınacağına yönelik hükmün yer aldığı belirtilmiştir.

Aynı yazıda, söz konusu düzenlemelerin hiçbirinde konaklamanın gece yapılacağına dair açık bir düzenleme bulunmadığı, ancak konaklama kelimesinin genel olarak otel veya benzeri biçimlerde sunulan uyku hizmetlerini, başka bir ifade ile gecenin bir yerde geçirilmesini ifade ettiği belirtilmiştir.

Ayrıca yazıda, konaklamanın yolculuk sırasında bir yerde geçici bir süre kalmak anlamını da kapsadığı dikkate alındığında, görevli personelin görevinin özelliği nedeniyle geceyi geçirmeden dinlenmek amacıyla kaldıkları konaklama yerlerinde tahakkuk ettirilen konaklama ücretlerinin her gün için bir günlük konaklama bedelini aşmamak ve belirlenen sınırlamalar dikkate alınarak ödenmesinin mümkün olduğu sonucuna varıldığı görülmüştür. Bu itibarla, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın yukarıda yer verilen görüşünün referans olarak alınabileceği düşünülmektedir.

56. Yurt dışı gündelikler neye göre belirlenmektedir ve miktarı ne kadardır?

Özet; 6245 sayılı Harcira Kanunu'nun 34'üncü maddesi uyarınca, yurt dışına sürekli, geçici veya tedavi amacıyla yurt dışına yapılacak yolculuk ve ikametlerde verilecek gündelikler ve esasları, Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar ile belirlenmektedir. Yurt dışı gündelikler, yurt içinden yurt dışına, yurt dışında sürekli görevli iken yurt dışında başka bir ülkeye geçici veya sürekli görevle, yine yurt dışında sürekli görevli iken yurt içinde bir göreve gönderilenlere verilecek yabancı para cinsinden gündelikleri kapsamakta olup, her yıl Cumhurbaşkanınca belirlenmekte ve Resmi Gazete'de yayımlanmaktadır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)'de yurt dışı olarak kabul edildiğinden bu ülkeye yapılacak geçici ve sürekli görevlendirmelerde verilecek gündelikler de söz konusu Kararda ayrı başlık halinde TL olarak belirlenmektedir. 2020 yılı için, 25/01/2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan (Karar No:) 2062 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile; "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar" ile "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar" 01.01.2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

6245 sayılı Harcira Kanunu'nun "Muvakkat vazife harcira (Yol masrafı ve yevmiye)" başlıklı 14'üncü maddesinde; Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcira olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Yurt dışında verilecek gündeliklere ilişkin düzenlemeler, 6245 sayılı Harcira Kanunu'nun "Yurt dışında verilecek gündeliklerin miktarı" başlıklı 34'üncü maddesinde yer almaktadır.

Söz konusu maddenin birinci fıkrasında; "Bu Kanun gereğince verilecek yurt dışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibarıyla Cumhurbaşkanınca tayin olunur." denilmek suretiyle yurt dışı gündeliklerin belirlenmesi Cumhurbaşkanına bırakılmıştır.

Aynı maddenin 3'üncü fıkrasında ise; "Geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda açıklandığı üzere, 6245 sayılı Harcira Kanunu'nun "Yurt dışında verilecek gündeliklerin miktarı" başlıklı 34'üncü maddesi uyarınca, anılan Kanun gereğince verilecek yurt dışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre mali yıl itibarıyla belirlenmektedir.

Bu çerçevede, 6245 sayılı Harcira Kanunu'nun 34'üncü maddesi uyarınca hazırlanan ve 25/01/2020 tarih ve 31019 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Karar No:) 2062 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar"

ile “Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar” 01.01.2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu “Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar” ile yurt dışına veya yurt dışında iken başka bir yere, sürekli veya geçici bir görevle ya da tedavi amacıyla gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile tedavi ve geçici görevlendirme sürelerinde verilecek gündeliklerin yabancı para cinsinden miktarları anılan Karar eki listede yer almaktadır.

Önceki yıllarda yayınlanan Kararlar ile karşılaştığımızda, gündelik olarak ödenen döviz tutarlarında bir değişiklik olmadığını, ancak Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi esasları çerçevesinde “Görev Unvanı/Kadro Derecesi”ni esas alarak yapılan sınıflandırma ve sıralamada bazı değişiklikler olduğunu söyleyebiliriz.

Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar’a baktığımızda, Karar’ın 1’nci maddesinde, yurt dışına veya yurt dışında iken başka bir yere, sürekli veya geçici bir görevle ya da tedavi amacıyla gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile tedavi ve geçici görevlendirme sürelerinde verilecek gündeliklerin yabancı para cinsinden miktarlarının ekli cetvelde gösterildiği ifade edilmiştir. Karar ekinde de Cetvel olarak ifade edilen söz konusu tabloya göre;

Yurtdışı Gündeliklerinin Hesaplanmasında Esas Alınacak Cetvel (CETVEL)

GÖREV UNVANI / KADRO DEREJESİ	T.B.M.M. Başkanı, Cumhurbaşkanı Yardımcıları	Anayasa Mahkemesi Başkanı, Bakanlar, Genelkurmay Başkanı, Milletvekilleri, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı, T.B.M.M. Genel Sekreteri, Orgeneral ve Oramirailer Yargıtay, Danıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Sayıştay Başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Bakan Yardımcıları.	Yükseköğretim Kurulu Başkanı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Düzenleyici ve Denetleyici Kurul ve Kurum Başkanları, Korgeneral ve Koramiraller, Cumhurbaşkanlığına bağlı kurum ve kuruluşların başkanları, merkezde sürekli görevle bulunanlar dışındaki büyükelçiler, Askeri Temsil Heyeti Başkanı, Hükümeti temsilen kararname ile görevlendirilen heyet başkanları	Ek göstergesi 7000 ve daha yüksek olan kadrolarda bulunanlar	Ek göstergesi 5300 ile 7000'e kadar olan kadrolarda bulunanlar	Aylık/ kadro derecesi 1-4 olanlar	Aylık/ kadro derecesi 5-15 olanlar	Tedavi Amacıyla Gönderilen Erbaş ve Erler
ÜLKELER (Para Birimleri)	I SÜTUN	II SÜTUN	III SÜTUN	IV SÜTUN	V SÜTUN	VI SÜTUN	VII SÜTUN	VIII SÜTUN
A.B.D. (A.B.D. Doları)	220	182	146	124	117	110	93	46
Almanya (Euro)	198	164	131	111	105	99	83	41
Avustralya (Avustralya Doları)	342	283	227	192	181	171	143	71
Avusturya (Euro)	199	166	132	112	106	100	84	42
Belçika (Euro)	194	161	128	109	103	97	81	41
Danimarka (Danimarka Kronu)	1.491	1.238	988	838	791	746	627	310
Finlandiya (Euro)	179	148	119	100	95	90	74	38
Fransa (Euro)	192	160	127	108	102	96	81	40
Hollanda (Euro)	187	156	125	106	100	94	80	39
İngiltere (Sterlin)	139	115	91	78	74	69	59	29
İrlanda (Euro)	186	155	124	105	99	94	78	39
İspanya (Euro)	191	158	126	107	101	95	80	40
İsveç (İsveç Kronu)	1.637	1.359	1.085	919	867	819	687	341
İsviçre (İsviçre Frangi)	341	283	226	192	181	171	143	71
İtalya (Euro)	183	152	122	104	98	92	77	38
Japonya (Japon Yeni)	37.801	31.405	25.127	21.325	20.118	18.901	15.914	7.880
Kanada (Kanada Doları)	295	244	195	165	156	147	125	61
Kuveyt (Kuveyt Dinarı)	61	50	40	35	33	31	25	12
Lüksemburg (Euro)	194	161	128	109	103	97	82	40
Norveç (Norveç Kronu)	1.437	1.193	952	808	762	719	604	299
Portekiz (Euro)	186	155	124	105	99	93	78	39
Suudi Arabistan (Suudi A.Riyali)	744	617	492	418	395	372	313	155
Yunanistan (Euro)	191	158	126	107	101	95	80	40
Kosova (Euro)	148	123	98	83	78	74	63	31
Diğer AB Ülkeleri (Euro)	152	127	101	86	81	76	65	32
Diğer Ülkeler (A.B.D. Doları)	190	157	125	106	100	95	80	40

Şeklinde gündelikler belirlenmiştir.

Görüldüğü üzere, bahse konu Karara ekli cetvelde, yurt dışında gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre ödenecek gündelikler belirlenmiş olup, cetvelde çeşitli ülkelere yapılacak görevlendirmelerde verilecek gündeliklerin bu ülkelerde geçerli olan para cinsinden miktarları da gösterilmiştir.

Dünyadaki ülke sayısı dikkate alındığında (200 civarı) Cetvelin incelenmesinden de görüleceği üzere, cetvelde dünyadaki tüm ülkelerin sayılmadığı anlaşılmaktadır. Hatta bu kapsamda AB ülkelerinin tamamının dahi sayılmadığı görülmektedir. Sayılmayan AB ülkelerine, Polonya, Letonya örnek olarak verilebilir. Ancak yine söz konusu cetvelde yer aldığı üzere, sayılmayan ülkeler için bir referans rakam belirlenmiştir. Zira, AB üyesi olmakla birlikte sayılmayanların, sondan bir önceki satırda AB'ye üye olup da cetvelde sayılmayanlara ödenecek gündelik miktarları Euro olarak belirtilmiş olup, hesaplamalarda bu rakamın dikkate alınması gerekmektedir. Cetvelde “Kosova” için ise, ayrı bir satırın düzenlendiğini görmekteyiz.

Aynı şekilde, Cetvelde ayrıca, “diğer ülkeler” satırı düzenlenmiş ve cetvelde sayılmayan ülkelere görevlendirilecekler verilecek gündelikler belirtilmiştir. Bu başlığın AB üyesi dışı ülkeler için geçerli olduğuna dikkate edilmesi gerekir. Ülke sayısının fazla olduğu ve ABD Doları cinsinde gündeliklerin belirlendiği bu ülkelere ise, Uruguay, Azerbeycan, Moğalistan örnek olarak verilebilir.

Yurt dışı gündelikler, geçici, sürekli veya tedavi amacıyla yurt içinden yurt dışına, yurt dışında sürekli görevli iken yurt dışında başka bir ülkeye geçici veya sürekli görevle, yine yurt dışında sürekli görevli iken yurt içinde bir göreve gönderilenlere verilecek yabancı para cinsinden gündelikleri kapsamaktadır. Bu şekilde verilecek gündelikler Harcırah Kanununun 34'üncü maddesi uyarınca, her yıl Cumhurbaşkanınca belirlenmekte ve Resmi Gazetede yayımlanmaktadır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) de yurt dışı olarak kabul edildiğinden bu ülkeye yapılacak geçici ve sürekli görevlendirmelerde verilecek gündelikler ayrı belirlenmiştir. Ayrı başlık altında belirlenen bu gündelikler TL şeklindedir.

Yukarıda ifade edildiği üzere, 2020 yılı için, 25/01/2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan (Karar No:) 2062 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile; “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar” ile “Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar” 01.01.2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Dolayısıyla, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 34'üncü maddesi uyarınca, yurt dışına geçici görev amacıyla yolculuk ve ikametlerde uygulanan Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar'ın, 2'nci maddesinin 1'inci fıkrasında, bu karar hükümlerine göre yurt dışına gönderilenlere, Türkiye'den her çıkışlarında, seyahat ve ikamet süresinin ilk 10 günü için ödenecek gündeliklerin ekli cetveldeki miktarların % 50 artırılması suretiyle hesaplanacağı, 2'nci fıkrasında da, aynı süre ile sınırlı olmak kaydıyla yurt dışında yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere, faturada gösterilen günlük yatak ücretinin gündeliklerinin % 40'ını aşması halinde aşan kısmın % 70'inin ayrıca ödeneceği belirtilmiştir.

Bu itibarla, yurt dışı görevlendirmelerde ilk 10 gün için ödenecek % 50 artırımlı gündelik ile yatacak yer temini için yapılacak ilave ödemelerin belirli oranda karşılanmasına ilişkin uygulama sadece Türkiye'den her çıkışta mümkün olabilmektedir. Dolayısıyla, söz konusu maddenin; sürekli görevle yurt dışında bulunan ve buradan aynı ülke içinde başka bir yere veya başka ülkelere geçici görevle

gönderilen personele uygulanması mümkün olmayıp, yurt dışında geçici görevle bulunurken aynı ülke içinde başka yere veya başka ülkelere geçici görevle giden personele ise yurt dışında görevli bulunulan toplam sürenin ilk on günü için uygulanması gerekmektedir.

Örnek; Birinci dereceden maaş alan ve ek göstergesi 3600 olan Ticaret Bakanlığı'nda görevli bir genel müdür yardımcısı yol dahil 20 gün süreyle Avusturya'ya (Viyana) geçici görev kapsamında gönderilmiştir.

Gündelik miktarı : 100 Euro Viyana Havaalanı-Otel taksi ücreti : 20 Euro
 İkametgâh-Havaş terminal taksi : 30 TL Ankara-Avusturya (uçak ücreti)* : 0
 HAVAŞ-Havaalanı otobüs : 15 TL Günlük otel ücreti; 80 Euro TCMB Döviz Satış Kuru : 6,00 TL

1. Gündelik hesaplama; Seyahat dahil ilk 10 gün için; $10 \times 100 \times 1,5^{**} \times 6 = 9000$ TL

Sonraki 10 gün için ; $10 \times 100 \times 6 = 6000$ TL

Toplam = 15.000 TL

2. Yol gideri;

İkametgâh-HAVAŞ terminal taksi : 30 TL $2 \times 30 = 60$ TL

HAVAŞ-Havaalanı otobüs : 15 TL $2 \times 15 = 30$ TL

Ankara-Avusturya (uçak ücreti)* : 0 = 0 = 330 TL

Viyana havaalanı-otel taksi ücreti : 20 Euro $2 \times 20 \times 6 = 240$ TL

3. Yatacak yer gideri (Konaklama) Otel ücreti (ödenen kısım); $14 \times 6 \times 10 = 840$ TL

$100 \times 1,5 = 150$ Euro (artırımlı gündelik)

$150 \times 0,4 = 60$ Euro (artırımlı gündeliğin %40'ı)

$80 - 60 = 20$ Euro (aşan kısım)

$20 \times 0,7 = 14$ Euro (aşan kısmın %70'i)

$14 \times 10 = 140$ Euro (konaklamanın ilk 10 günü karşılanıyor)

TOPLAM ÖDENECEK = 15.000 + 330 + 840 = 16.170 TL

(1 + 2 + 3)

* Uçak bileti seyahat acentesi tarafından alınmıştır. Uçak bedeli için ilgili personelce doğrudan bir ödeme yapılması durumunda, bu tutar yol masrafına eklenecektir.

** %50 artırımlı gündelik için hesaplamada 1,5 katsayısı kullanılmıştır.

*** Karar'ın 4. maddesi uyarınca, görevin ilk 10 günü için konaklama gideri ödenecek, kalan günler için ödeme yapılmayacaktır.

57. KKTC gündelikleri ne şekilde ve ne kadar olarak belirlenmiştir?

Özet; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti de yurt dışı olarak değerlendirildiğinden bu ülkeye yapılacak geçici veya sürekli görevlendirmelerde verilecek gündelikler, 6245 sayılı Kanun'un 34'üncü maddesine göre Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmektedir. Uygulamada bu ülke için Karar "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar" ile birlikte çıkarılmakta olup, bu ülkede görevlendirilenlerin yeme içme veya konaklama veya yeme içme ve konaklamalarının karşılanması durumlarının da idarelerce dikkate alınarak, Karar ekli cetvelde belirlenen miktarlardan daha düşük gündelik ödenmesi mümkün olabilmektedir. 2020 Yılı için 25/01/2020 tarihli Resmi Gazete'de "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar" yayımlanmıştır. Ayrıca, Yurtdışı Gündeliklerine Dair Kararın 5'inci maddesi uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanan "Yurtdışına Geçici Görevli Gönderilenlere Ödenecek Konaklama Giderlerine İlişkin Esas ve Usuller"; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne geçici görevle gönderilenlere uygulanmamaktadır.

Harcırahı, bir kamu görevlisinin kamu hizmetinin yürütülmesi amacıyla katlanmak zorunda kaldığı mali külfetin karşılanması amacıyla kamu kaynağının kullanılması şeklinde genel olarak tanımlayabiliriz. Bu kapsamda ödenecek tutarlar ise, görevlendirilenin, yurt içi veya yurt dışı olmasına göre değişiklik göstermektedir. Sadece ödenecek tutarlar değil, uygulanacak mevzuat da aynı şekilde değişiklik göstermektedir.

Harcırah Kanunu, kamu hukuku alanında, Yasanın 1'inci maddesinde belirtildiği üzere, genel ve özel bütçeli idarelerde, bunlara bağlı sabit ve döner sermayeli kurumlarda, özel yasalarla kurulmuş banka ve teşekküllerde harcırah ödenmesini gerektiren düzenlemeleri içeren bir yasa niteliğindedir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti de yurt dışı olarak değerlendirildiğinden bu ülkeye yapılacak geçici veya sürekli görevlendirmelerde verilecek gündelikler de 6245 sayılı Kanunun 34'üncü maddesine göre belirlenmektedir. Uygulamada bu ülke için Karar "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar"la birlikte çıkarılmaktadır. Bu kapsamdaki gündelikler ise, Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmektedir.

2020 yılı için 25/01/2020 tarih ve 31019 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Karar No:) 2062 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar" 01.01.2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Bahse konu Kararda bu ülkeye sürekli veya geçici bir görevle gönderilen memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibarıyla gidiş ve dönüşleri ile geçici görevlendirme süreleri için verilecek gündelik miktarları, gündeliklerin ödenme esasları ile konaklama giderlerinin ne şekilde ödeneceği hususu düzenlenmiştir. Kararda, bu ülkeye yapılacak geçici veya sürekli görevlendirmelerde verilecek gündelikler memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre TL olarak belirlenmiştir.

Söz konusu Karar uyarınca, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne sürekli veya geçici bir görevle gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile geçici görevlendirme süreleri için verilecek gündelik miktarları ekli cetvelde gösterilmekte olup, buna göre, kurumların, hizmetin özellikleri, mevcut ödenek miktarı, resmi veya özel kurum ve kuruluşlar tarafından ödeme yapılması, görev yerinde ücretsiz veya düşük ücretli yatacak yer temin edilmesi, yemek ihtiyaçlarının kısmen veya tamamen karşılanması gibi hususları dikkate almak suretiyle, ekli cetvelde gösterilen miktarlardan daha aşağı miktarda gündelik ödeyebilmesi mümkündür. Ancak, bu şekilde ödenecek gündeliklerin, ilgililerce kabul edildiğinin görev mahallinden ayrılmadan önce idarelerine yazılı olarak bildirilmesi gerekmektedir. Nitekim 35 Seri No'lu Harcırâh Kanunu Genel Tebliği de bu yönde düzenlemeler içermektedir.

Dolayısıyla, bu ülkede görevlendirilenlere görevli buldukları yerde sadece yeme içme veya konaklama veya yeme içme ve konaklamalarının karşılanması durumunda idarelerin bütçe imkânlarını da dikkate alarak Karara ekli Cetvellerde belirlenen miktarlardan daha düşük gündelik ödeyebilmesi mümkün hale gelmektedir. Ancak, bu hususun (Karara ekli cetvellerde belirlenen miktarlardan daha düşük gündelik ödenmesi hususunun) görevlendirilenlerin yurt dışına gönderilmeden önce kendileri tarafından kabul edilmesi ve ayrıca, bu durumu idarelerine yazılı olarak bildirmesi gerekmektedir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine Yapılacak Sürekli Görevlendirmelerde Ödenecek Sürekli Görev Yoluğunun Hesaplanmasında Esas Alınacak Gündelik, anılan Kararın 3'üncü maddesinin 2'nci fıkrasında; Karar kapsamına girenlere, 6245 sayılı Harcırâh Kanununun 46'ncı maddesi uyarınca verilecek yer değiştirme giderinin hesabında, ekli cetvelde gösterilen gündelik miktarlarının %50 fazlasının esas alınacağına yönelik hükme göre belirlenmektedir.

Bu itibarla, bu ülkeye yapılacak sürekli görevlendirmelerde 6245 sayılı Kanunun 46'ncı maddesine göre ödenecek sürekli görev yoluğunun hesaplanmasında esas alınacak gündelik miktarlarına bir istisna getirilmiş olup, buna göre, bu ülkeye yapılacak sürekli görevlendirmelerde sürekli görev yoluğunun hesaplanmasında sadece harcırâhın unsurlarından olan yer değiştirme giderinin hesaplanmasında gündeliğin % 50 fazlasıyla dikkate alınması gerekmektedir.

Bu süreçte, hesaplama yapılırken artırımlı gündeliğin yer değiştirme giderinin sabit unsurunun hesaplanmasında da değişken unsurunun hesaplanmasında da göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Ancak, **bu artırımlı gündeliğin sadece harcırâhın unsurlarından olan yer değiştirme giderinin hesaplanmasında dikkate alınması gerekmekte olup**, artırımlı gündeliğin geçici görevlendirilmelerde, geçici veya sürekli görevlendirmelerde yol gündeliğinin hesaplanmasında dikkate alınması mümkün bulunmamaktadır.

Diğer önemli olan husus ise, Yurt dışı Gündeliklere İlişkin Kararda, yurt dışı ülkelere yapılan görevlendirmelerde görevlendirilenin ilk on günü için %50 artırımlı gündelik ödeneceği açıkça belirtilmesine rağmen, "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar" da bu hususa yer verilmediğinden bu ülkeye yapılan **geçici görevlendirmelerde gündelikler ilk 10 gün için artırımlı olarak ödenmeyecektir.**

Yine Karar uyarınca, Karar hükümlerine göre gündelik ödenenlerden, yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak ve her defasında on gün ile sınırlı olmak üzere, gündeliklerinin yarısına kadar olan kısmın yatacak yer ücreti olarak ödenmesi mümkün olup, Karar uyarınca ekli cetvelde gösterilen miktarlardan daha aşağı miktarda gündelik belirlenmesi durumunda ise, yatacak yer ücretinin hesaplanmasında, ekli cetvelde gösterilen gündelik miktarlarının esas alınması gerekmektedir.

Zira, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar kapsamında, KKTC'ye sürekli veya geçici bir görevle gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile geçici görevlendirme süreleri için verilecek gündelik miktarları farklı kriterlere bağlanmıştır. Diğer bir anlatımla, KKTC'ye geçici görevle görevlendirilip, yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak ve her defasında on gün ile sınırlı olmak üzere, gündeliklerinin yarısına kadar olan kısmın ancak ödenmesi mümkündür.

Diğer taraftan, söz konusu Kararda, 14/7/1964 tarihli ve 500 sayılı Kanun'un 1'inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında bulunanlara, bu Karara göre ayrıca ikamet gündeliği ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yapacakları geçici görev yolculukları için gündelik verilmeyeceği, ayrıca, bu Karar kapsamına girenlere, Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar hükümleri uygulanmayacağına yönelik hükümler de bulunmaktadır. Karar eki cetvele baktığımızda ise,

KKTC için 1/1/2020-31/12/2020 Dönemi İçin Belirlenen Gündelikler

Görev Unvanı/Kadro Derecesi	Gündelik Miktarları (TL)
1- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Cumhurbaşkanlığı Yardımcıları	217,40
2- Anayasa Mahkemesi Başkanı, Bakanlar, Genelkurmay Başkanı, Milletvekilleri, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı, T.B.M.M. Genel Sekreteri, Orgeneral ve Oramiraller, Yargıtay, Danıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Sayıştay Başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Bakan Yardımcıları	175,20
3- Yükseköğretim Kurulu Başkanı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Korgeneral ve Koramiraller, Cumhurbaşkanlığına bağlı kurum ve kuruluşların başkanları, merkezde sürekli görevle bulunanlar dışındaki Büyükelçiler	152,70
4- Yukarıdakiler dışında kalan memur ve hizmetlilerden;	
a) Aylık/kadro derecesi 1 olanlar	130,90
b) Aylık/kadro derecesi 2-4 olanlar	109,10
c) Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar	87,30

şeklinde gündeliklerin belirlendiği görülmektedir.

Yukarıdaki hususlara ilave olarak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar uyarınca, bu ülkeye yapılan geçici görevlendirmelerde gündeliklerin ilk 10 gün için artırımlı olarak ödenmeyeceğini, ancak, anılan Karar uyarınca, Karar hükümlerine göre gündelik ödenenlerden, yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak ve her defasında on gün ile sınırlı olmak üzere, gündeliklerinin yarısına kadar olan kısmın yatacak yer ücreti olarak ödenmesinin mümkün olduğunu tekrar vurgulayabiliriz.

58. Yurt dışı artırımlı ve indirimli gündelikler nasıl belirlenmektedir?

Özet; 6245 sayılı Yasa'nın 34'üncü maddesi ile Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar'ın 3'üncü maddesi uyarınca, geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir. Belli tutarda indirim uygulanabileceği gibi hiçbir indirim uygulanmadan da ilgili personele gündelik ödenmesi mümkündür. Dolayısıyla, yurt dışına geçici görevle gönderilenlere, görevlendirildikleri yerde kısmen veya tamamen sadece yeme içme veya konaklama veya yeme içme ve konaklamalarının karşılanması durumunda bunlara ödenmesi gereken gündeliklerden indirim yapılması, yapılacaksa ne miktarda indirim yapılacağı hususu ile gündeliklerin indirim yapılmadan ödenmesi hususu ise idarelerin takdirine bırakılmıştır. Ancak yurt içinden veya yurt dışından sağlanan burslara dayanılarak veya aylıkları transfer edilmek suretiyle staj ve öğrenim amacıyla yurt dışına gönderilenlere bu hükmün uygulanmayacağını, bunlara ilgili kanun hükümlerine göre hak ettikleri ödemenin yapılması gerektiğini ifade edebiliriz.

Yurt dışında verilecek gündelikler, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Yurt dışında verilecek gündeliklerin miktarı" başlıklı 34'üncü maddesinde düzenlenmiştir.

Söz konusu maddenin birinci fıkrasında; "Bu Kanun gereğince verilecek yurt dışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibariyle Cumhurbaşkanınca tayin olunur." denilmek suretiyle yurt dışı gündeliklerin belirlenmesi Cumhurbaşkanına bırakılmıştır.

Aynı maddenin 3'üncü fıkrasında ise; "Geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir." hükmü yer almaktadır.

Görüldüğü üzere, 6245 sayılı Kanun'un "Yurt dışında verilecek gündeliklerin miktarı" başlıklı 34'üncü maddesi uyarınca, Kanun gereğince verilecek yurt dışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre mali yıl itibariyle belirlenmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 34'üncü maddesi uyarınca hazırlanan ve 25/01/2020 tarih ve 31019 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Karar No:) 2062 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar" 01.01.2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Söz konusu "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar" ile yurt dışına veya yurt dışında iken başka bir yere, sürekli veya geçici bir görevle ya da tedavi amacıyla gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile tedavi ve geçici görevlendirme sürelerinde verilecek gündeliklerin yabancı para cinsinden miktarlarının anılan Karar eki listede yer aldığı ifade edilmiştir.

Bahse konu Kararda ise, bu maksatla yabancı memleketlere gönderilenlere özel anlaşmaları gereğince, yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemelerin gündeliklerinden indirileceği hükme bağlanmıştır. Ayrıca, gidilen ülkede temel ihtiyaçlar karşılanırsa bile indirimli gündelik ödenip ödenmemesi konusunda idarenin takdir hakkı bulunmaktadır. Dolayısıyla, belli tutarda indirim uygulanabileceği gibi hiçbir indirim uygulanmadan da ilgili görevlendirilmesi söz konusu olabilmektedir.

58.1. Yurt dışında artırımlı gündelik ödenmesi

6245 sayılı Kanun'un 34'üncü madde uyarınca çıkarılan ve Resmi Gazete'de yayımlanan "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar"ın 4'üncü maddesinde; bu Karar hükümlerine göre yurt dışına veya sürekli görevle yurt dışında iken başka ülkelere geçici görevle gönderilenlere, Türkiye'den veya sürekli görevle buldukları ülkelerden her çıkışlarında, seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü için ödenecek gündeliklerin ekli cetveldeki miktarların % 50 artırılması suretiyle hesaplanacağı belirtilmiştir.

Bu hükme göre, yurt dışına geçici görevle gönderilenlere, Türkiye'den her çıkışlarında veya sürekli görevli oldukları yabancı ülkelere başka ülkelere geçici olarak gönderilenlere seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü için ödenecek gündeliklerin %50 artırılması suretiyle hesaplanması gerekmektedir. Dolayısıyla, aynı ülke içerisinde başka yerlere geçici görevle gönderilenlere artırımlı gündelik ödenmeyecektir.

Söz konusu 10 günlük süre, görevlendirme süresinin birden fazla ülkeyi kapsamaması durumunda da yurt dışına Türkiye'den çıkıştan itibaren ülke sayısına bakılmaksızın uygulanması gerekmektedir. Bu hesaplama yapılırken yurt dışına çıkışta verilen yol gündeliği de % 50 artırımlı uygulanacak ve bu şekilde yapılan artırımlı gündelik ödenmesi yol gündeliği ile birlikte 10 günün hesaplanmasında dikkate alınacaktır.

Örnek: 6 gün süre ile Almanya'da, 7 gün süre ile de İngiltere'de görevlendirilen bir görevliye; Almanya'ya gidişe ait yol gündeliği (1 gün) dahil ile toplam 7 gün Almanya için belirlenen artırımlı gündelik ödenecek, buna karşın yol gündeliği ile birlikte toplam 3 gün süre için de İngiltere için belirlenen artırımlı gündelik ödenecektir. Bu görevli, yurt dışında 10 günden fazla görevli olduğu için görev bitiminde Türkiye'ye dönüşünde de dönüş İngiltere'den olduğu için yol gündeliği olarak bu ülke için belirlenen gündelik artırımsız olarak uygulanacaktır.

Öte yandan, Uluslararası Anlaşmalar Gereğince Yurt Dışına Gönderilen Türk Silahlı Kuvvetler Personelinin Gündelikleri kapsamında, 6245 sayılı Kanununun 17'nci maddesi gereğince, uluslararası anlaşmalar gereğince askeri birlikler halinde yabancı ülkelere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri Mensuplarına verilecek harcırahın esasları ve miktarı Cumhurbaşkanınca belirlenmektedir.

Yurt dışında uzun süreli görevlendirmelerde belli dönemler için farklı gündelik ödenmesi hususunda ise, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 42'nci maddesi hükmünün bulunduğunu görmekteyiz. Söz konusu hüküm uyarınca, geçici bir görevle yurt dışında bir yere gönderilenlere, görev mahalline

varış tarihinden itibaren başlamak üzere ilk 180 gün için tam ve müteakip günler için de 2/3 oranında gündelik ödeneceğinin belirlendiğini görmekteyiz.

Bu hükme göre, yurt dışında geçici olarak görevlendirilenlere görevlendirildikleri ilk 180 gün için tam, bundan sonraki günler için de 2/3 oranında gündelik ödenmesi gerekmektedir. Burada sözü edilen 180 günlük süre yurt dışına geçici görevli olarak gönderilen ve bu görevine başladıktan sonra devamlı olarak aynı görevle yurt dışında bulunanlarla ilgili olup, değişik tarihlerde aynı yere başka iş için gönderilenlerin bu durumla bir ilgisi bulunmamaktadır.

Bu çerçevede, 42'nci maddenin incelenmesinde, yurt içi gündeliklerin ödenmesinde yapılan sınırlamalar da bir yıllık dönemin dikkate alınacağı belirtilmek suretiyle bu dönemde sadece 180 gün için gündelik ödenmesi öngörülmüştür. Yurt dışında ise 180 gün için tam, takipeden günler için de görevlendirilen günlerin tamamı için de 2/3 gündelik ödeneceği belirtilmiştir. Görüldüğü üzere, yurt içi gündelikler ile yurt dışı gündelikler açısından uzun süreli görevlendirmelerde belirlenen tutarların ödenmesinde farklılıklar bulunmaktadır.

58.2. Yurt dışı gündeliklerinden indirim yapılması

6245 sayılı Kanun'un 34'üncü maddenin 2'nci fıkrasında; "Geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemelerin gündeliklerinden indirilir." hükmü yer almaktadır.

Harcırah Kanunu'nun "Yurt içi ve yurt dışında kurslara katılanlara verilecek gündelik" başlığını taşıyan 37'nci maddesinin son fıkrasında da; "Geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir." hükmü yer almaktadır. Söz konusu hüküm, Kanunun 34'üncü maddesi ve 37'nci maddesinin yanı sıra aynı hükmün, 34'üncü madde gereğince göre çıkarılan "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar" da da yer aldığını görmekteyiz.

Dolayısıyla, her ne suretle olursa geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemelerin gündeliklerden indirilmesi gerekmektedir. Bu ödemelerin ne sebeple yapılmış olması önem taşımamaktadır. Bu ödemelerin görevli bulunan ülkelere yapılan çalışma karşılığı olabileceği gibi yeme içme, konaklama veya yeme içme ve konaklama karşılığı yapılması da söz konusu olabilmektedir.

Gerek 6245 sayılı Kanun'da ve gerekse Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar'da özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemelerin gündeliklerden indirileceği hükme bağlanmış ancak her iki düzenlemede de yol gündeliği ile görev süresince ödenen gündelik arasında bir ayrıma gidilmemiştir. Bu kapsamda, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından

ödeme yapıldığı takdirde bu ödemelerin ilgililerin müstahak oldukları yol ve görev gündeliğinden, başka bir ifade ile toplam gündeliklerinden indirilmesi gerekmektedir.

Ancak, yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemelerin gündeliklerden indirileceği belirtildiğinden bu ödemelerin görevlilere ödenecek harcırahların tamamından indirilmesine imkân bulunmadığı düşünülmektedir.

Buna karşın, bazen yurt dışı görevlendirmelerde yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından yapılan ödemelerin görevlilere ödenecek toplam harcırah tutarlarından fazla olabilmektedir. Bu hususta açık bir düzenleme olmamakla beraber, bu şekilde, yani yurt dışında yapılan ödemelerin, görevlilere ödenecek harcırahtan fazla olması durumunda, yapılan ödemelerin sadece gündeliklerden değil yapılacak harcırah ödemelerinin tamamından indirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Öte yandan, Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar'ın 3'üncü maddesinin; "... Kurumlar, hizmetin özellikleri, mevcut ödenek miktarı, yabancı devlet, uluslararası kuruluş, resmi veya özel diğer kurum ve kuruluşlar tarafından ödeme yapılması, görev yerinde ücretsiz veya düşük ücretli yatacak yer temin edilmesi, yemek ihtiyaçlarının kısmen veya tamamen karşılanması gibi hususları dikkate almak suretiyle, ekli cetvelde gösterilen miktarlardan daha aşağı miktarda gündelik ödeyebilirler. Ancak, bu şekilde ödenecek gündeliklerin ilgililerce kabul edildiğinin görev mahallinden ayrılmadan önce idarelerine yazılı olarak bildirilmesi gerekir." hükmü uyarınca, idarece belirlenen indirimli gündeliklerle ilgili olarak seyahati gerçekleştirecek personelin bunu kabul ettiğine dair idareye yönelik yazılı bildirimde bulunması gerekmektedir. Ayrıca, 35 Seri No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği'nde de bu hususa dikkat çekilmiştir.

Dolayısıyla, söz konusu Kararın 3'üncü maddesindeki şartlara uyulması kaydıyla kurumların, ilgililerin müstahak oldukları gündeliklerden daha aşağı miktarda gündelik belirleyebileceği gibi hiç gündelik ödenmemesini de öngörebilecekleri değerlendirilmektedir.

Bu itibarla, geçici görevle yurt dışına gönderilenlere verilecek gündelikten, söz konusu Kararın 3'üncü maddesinin 2'nci fıkrasında yer alan hükümler dikkate alınmak suretiyle yapılan ödemeler indirildikten sonra kalan kısmın ödenebilmesi mümkün bulunmaktadır. Ayrıca, bu kapsamda ilgililerce kabul edildiğinin görev mahallinden ayrılmadan önce idarelerine yazılı olarak bildirilmiş olması koşuluyla, gündelik miktarının sıfır olarak belirlenmesi de imkân dahilindedir.

Diğer bir ifadeyle, yurt dışında görevlendirilenlere ihtiyaçlarının karşılanması durumunda 6245 sayılı Kanun'un 34'üncü maddesi gereğince çıkarılan Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar'a ekli cetvellerde belirlenen gündeliklerden daha az miktarda gündelik ödenmesi idarelerin tasarrufunda bulunmaktadır. Dolayısıyla, idarelerin, gündeliklerden indirim yapabileceği gibi takdir yetkisini kullanıp gündelikleri tam ödeme yetkileri de bulunmaktadır.

Aynı şekilde, yurt dışında görevlendirilen ve tüm ihtiyaçları (yeme-içme, konaklama gibi) da görevlendiren idare tarafından karşılanan personele de gündelik ödenip ödenmemesi hususu idarenin takdirindedir. Gündelik ödeneceği gibi, bu durumun mükerrer ödemeye neden olacağı gerekçesiyle bu gibilere gündelik ödenmemesi de söz konusu olabilmektedir.

59. Raporlu veya aylıksız izinde olan bir memurun sınava katılması veya geçici göreve gönderilmesi durumunda gündelik ödenebilir mi?

Özet; 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 18'inci maddesi uyarınca, kurumlarınca yükselme sınavına girmek üzere memuriyet mahalli dışına gönderilenlere gönderildikleri yerde geçen sürenin en çok yedi günü için gündelik ödenmesi mümkün bulunmaktadır. Ancak, bu tarihte raporlu bulunan personelin raporlu olduğu sürede memuriyetle olan ilişkisi devam ettiğinden söz konusu sınava katılmış olması koşuluyla 6245 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin (a) fıkrası hükmünün uygulanarak kendisine geçici görev yolluğu ödenmesi mümkün bulunmaktadır. Aynı şekilde, kamu personelinin aylıksız izin kullanması durumunda da kadro ile ilişkilerinin devam ettiği dikkate alınarak, söz konusu sürede geçici olarak görevlendirilmesi durumunda kendilerine geçici görev yolluğu ödenmesi mümkündür. Ayrıca, Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen çeşitli görüşlerin de benzer hususları içerdiği görülmüştür.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 18'inci maddesinin (a) fıkrasında,

“Görevlerine ait mesleki ve sıhhi yeterliklerinin tespiti veya kurumlarınca görülecek lüzum üzerine imtihan için gönderilenlere, gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ve gündelik ile bu amaçla gönderildikleri yerde geçen sürenin en çok yedi günü için gündelik ödenir.” hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre, kurumlarınca yükselme sınavına girmek üzere memuriyet mahalli dışına gönderilenlere gönderildikleri yerde geçen sürenin en çok yedi günü için gündelik ödenmesi mümkün bulunmaktadır. Örneğin; Bursa ilinde yapılan Görevde Yükselme Sınavı'na katılan ancak bu tarihte raporlu bulunan personelin raporlu olduğu sürede memuriyetle olan ilişkisi devam ettiğinden söz konusu sınava katılmış olması koşuluyla 6245 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin (a) fıkrası hükmünün uygulanarak kendisine geçici görev yolluğu ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, raporlu iken il dışına izinsiz çıkmayı yasaklayan 657 sayılı Yasa'nın ilgili hükmü, 6111 sayılı Yasa ile 2011 yılında yürürlükten kaldırılmış bulunmaktadır. Bu nedenle, raporlu iken ilgili personelin il dışına çıkmasını engelleyen bir hükmün bulunmadığını ifade edebiliriz.

Sınava kapsamında harcırah ödenebilmesi, bununla ilgili diğer hukuki işlemlerin tamamlanması ile mümkündür. Zira, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin “Yolluklara ilişkin diğer hükümler” başlıklı 27'nci maddesi uyarınca, “Yolluklarla ilgili giderlerin ödenmesinde;

.. e) Görevine ait mesleki ve sıhhi yeterliliklerinin tespiti veya kurumlarınca görülecek lüzum üzerine sınav için gönderilenler ile yurt içinde mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilenlerin söz konusu sınav veya kursa katıldığını gösteren belgenin, ödeme belgesine bağlanması gerekir.” şeklinde düzenlenmiştir.

Yine aynı madde uyarınca, denetim, kurs, yarışma, gösteri veya benzeri işler nedeniyle toplu olarak yapılan seyahatlerde, geçici görev yolluğu bildirimleri yerine Toplu Seyahatler Yolluk Bildirimi (MYHBY eki Örnek:29) düzenleneceği öngörülmüştür.

Bu itibarla, yukarıda yer verilen düzenlemeler uyarınca, raporlu olarak sınava katılanların maddede geçen süre ile sınırlı olmak üzere, gerekli belgeleri ibrazı halinde harcırar verilebileceğini ifade edebiliriz.

Benzer şekilde, 657 sayılı Yasa uyarınca, kamu personelinin aylıksız izin kullanması durumunda da kadro ile ilişkilerinin devam ettiği dikkate alınarak, söz konusu sürede geçici olarak görevlendirilmesi durumunda, kendilerine geçici görev yolluğu ödenmesi gerekmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca bu hususta verilen bir yazılı görüşte ise, yapılan bir sınava katılan personeli kastederek kadrosu ile bağlantısının devam ettiği vurgulanarak sadece ücretsiz izne ayrılmasının harcırar ödenmesine engel olmadığı belirtilmiştir. Bu itibarla, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın bahse konu yaklaşımı referans olarak alınabileceği düşünülmektedir.

60. Yurt içi veya yurt dışı kurslara gönderilenlerin harcırahı nasıl hesaplanır?

Özet; Daha önceleri, kurs veya okullara gönderilenlere, daha az miktarlarda gündelik verilmekteydi. Ancak 1981 yılında yapılan yasal düzenleme ile yurt içinde ve yurt dışında kurs veya okullara gönderilenlere verilecek gündelik miktarları, hâlihazırda, geçici görevle gönderilen diğer görevler gibi aynı rakamsal tutar üzerinden verilmektedir. 6245 sayılı Yasa'nın 37'nci maddesinde yer aldığı üzere, anılan maddeye göre geçici görev gündeliğinin ödenebilmesi için kurs veya okullara gönderilen personelin, gönderilme amacının mesleki bilgisini artırmaya yönelik olması gerekmektedir. Ayrıca, bu göndermenin 37'inci maddenin son fıkrasında belirtilen türden yani yurt içinden veya yurtdışından sağlanan burslara dayanılarak veya aylıkları transfer edilmek suretiyle staj ve öğrenim amacıyla yurtdışına gönderilenler kapsamında olmaması gerekmektedir. Bu kapsamda yapılan ödemelerde ise, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin "Kurs ve toplantılara katılma giderleri" başlıklı 36'ncı maddesinde yer alan hususların da dikkate alınması gerekmektedir.

6245 sayılı Kanun'un "Ehliyet Tespiti, İmtihan ve Hava Değişimi İçin Başka Yere Gönderilenler" başlıklı 18'inci maddesinin (a) bendinde, görevlerine ait mesleki ve sıhhi yeterliklerinin tespiti veya kurumlarınca görülecek lüzum üzerine imtihan için gönderilenlere, gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ve gündelik ile bu amaçla gönderildikleri yerde geçen sürenin en çok yedi günü için gündelik ödeneceği hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Yasanın 18'nci maddesinde, yeterlik tespiti veya sınavı için görevlendirilen personele harcırahı ödenmesi için, öncelikle söz konusu görevlendirmenin, yeterlik tespiti veya sınavın ilgilinin görevine ait olması veya kurumlarca görülecek lüzum üzerine sınava girilmesi şartına bağlıdır. Bu bağlamda, söz konusu şartları taşımayan kariyer meslekler için yapılan eleme sınavlarına katılan ve mesleki yeterliğe yönelik olmayan sınavlara katılanlara harcırahı ödenmeyecektir. Ayrıca, bu hükme göre, sınav amacıyla başka bir yere gidenlere harcırahı verilebilmesi için personelin sınava katılmasının kurumlarınca gerek görülmesi halinde bu ödeme mümkün olabilmektedir.

Öte yandan, bu görevlendirmelerin sıhhi yeterlik kapsamında da gerçekleştirilmesi mümkündür. Özellikle bireylerin fiziki niteliklerinin ön plana çıktığı (güvenlik gibi) meslek gruplarında, sıhhi yeterliklerin tespiti bazen mevzuatın zorunlu kıldığı bir durum olabilir. Böyle bir durumda da, yapılan görevlendirmelerde gidiş ve dönüş yol gündeliği ile nakil vasıta giderlerinin haricinde, ayrıca bu amaçla gönderildikleri yerde en çok yedi gün için gündelik ödenmesi söz konusudur.

Anılan Yasanın "Yurt içi ve yurt dışında kurslara katılanlara verilecek gündelik" başlıklı 37'nci maddesi ise;

"Mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilenlere, bu Kanuna göre geçici görev gündeliği verilir.

(İkinci fıkra mülga: 14/1/1988 - KHK - 311/15 md.)

Bu maksatla yabancı memleketlere gönderilenlere özel anlaşmaları gereğince, yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir.

Yurt içinden veya yurt dışından sağlanan burslara dayanılarak veya aylıkları transfer edilmek suretiyle staj ve öğrenim amacıyla yurt dışına gönderilenlere bu madde hükmü uygulanmaz. Bunlara ilgili kanun hükümlerine göre müstahak oldukları ödeme yapılır.” hükmüne amirdir.

Benzer görünüm arz etse de anılan Yasanın 37’nci maddesi ile 18’nci maddesi farklı hükümler içermektedir. Çünkü 6245 sayılı Yasa’nın 37’nci maddesinde; mesleki bilgilerini artırmaları amacıyla, memuriyet mahalli dışındaki kurs veya okullara kurumlarınca gönderilen memur ve hizmetlilere verilecek gündeliklerin esasları belirlenmiştir.

Yasa maddesinde yer aldığı üzere, 37’nci maddeye göre kurs gündeliğinin ödenebilmesi için memur ve hizmetlinin; kurs veya okullara gönderilme amacının mesleki bilgisini artırmaya yönelik olması gerekmektedir. Ayrıca, bu göndermenin 37’inci maddenin son fıkrasında belirtilen türden yani yurt içinden veya yurt dışından sağlanan burslara dayanılarak veya aylıkları transfer edilmek suretiyle staj ve öğrenim amacıyla yurt dışına gönderilenler kapsamında olmaması gerekmektedir. Bunların yanında, açılan kurs veya okulun, memuriyet mahalli dışında bulunması gerektiğini tüm harcırah ödemeleri gibi genel kural olarak tekrar belirtebiliriz.

Bu şekilde mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışına açılan kurs veya okullara gönderilenlere, 37’nci madde gereğince geçici görev yolluğu ödenmesi gerekmektedir. Daha önceleri, kurs veya okullara gönderilenlere, daha az gündelik verilmekte iken 1981 yılında yapılan yasal düzenleme ile yurt içinde ve yurt dışında kurslara katılanlara verilecek gündelik miktarları, maddede yapılan değişiklik ile artırılarak yeniden düzenlenmiş olup, hâlihazırda, kurs veya okullara gönderilenlere, geçici görevle gönderilen diğer görevler gibi aynı rakamsal tutar üzerinden harcırah ödenmektedir.

Devlet memurlarının hizmet içi eğitimleri ise, 657 sayılı Kanun’un 214 ila 220’nci maddelerinde düzenlenmiş olup, buna göre kurumlar memurlarının mesleki bilgilerini artırmak amacıyla kurslar düzenleyebilirler ve aynı amaçla okullara gönderebilirler. Bu kurs ve okullar, yurt içinde olabileceği gibi yurt dışında da olabilir.

Yasa maddesindeki okul ibaresinden, memur ve hizmetlilerin mesleki bilgilerinin artırılması amacına dönük ve yalnız devlet memurlarının devam edebileceği okulların anlaşılması gerekmektedir. Bu kapsama Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde kursa katılanların mesleki bilgilerini artırma amacıyla faaliyetine devam eden kurslar örnek olarak gösterilebilir. Bu nitelikteki okul ve kurslara başka yerden yani memuriyet mahalli dışında gelerek katılanlara ancak harcırah verilmesi gerekmektedir. Yani okul ve kurslar, memuriyet mahallinde ise harcırah verilmeyecektir.

Ayrıca, bu şekilde yani Yasanın 37’nci maddesi kapsamında memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilenlere, asıl memuriyet mahalline dönmeleri kaydıyla, program gereği derslere ara verilen yarı yıl tatiline isabet eden günlerde de geçici görev gündeliğinin ödenmesinin

mevzuata aykırı bir yanı bulunmadığına Sayıştay Genel Kurulunca 1987 yılında (4606/3 sayılı) karar verildiği görülmüştür.

Sayıştay Genel Kurulunca 1960 yılında verilen başka bir Kararda da, açılan kursa iştirak eden personelin burada hastalanması halinde 6245 sayılı Yasa'nın 19'uncu maddesinin uygulanması gerektiği belirtilmiştir. Söz konusu 19'uncu madde ise, hastalananlara en çok yedi güne kadar gündelik (yevmiye) verileceği, şayet ilgilinin yatarak tedavi görmesi ve bu giderlerin kurumlarınca (günümüzde SGK) ödenmesi halinde ise gündelik verilmeyeceği öngörülmüştür.

Görüldüğü üzere, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 18'inci maddesinde; memurlardan, kurumlarınca görülecek gerek üzerine sınav için başka yerlere gönderilenlere gidiş-dönüş için yol gideri ve yolda geçen günler ile gidilen yerde kalınan günlerin en çok yedi gün için gündelik ödeneceği belirtilmiş, 37'nci maddesinde ise; mesleki bilgilerini artırmak amacıyla görev yerlerinden başka yerlerde açılan kurs veya okullara gönderilenlere ödenecek gündelikler belirlenmiştir. Bu yasal düzenlemelere göre, kursun öğretim süresi içinde yapılmakta olan güz dönemi sınavları nedeniyle sınava başka yerlerden katılanlara, geliş-dönüş yol gideri, yolda geçen günler ile sınava girilen günler için gündelik verilmesi gerekmektedir.

Ancak, söz konusu 18'inci madde hükmüne göre gündelik ve yol gideri verilebilmesi için ilgililerin kurumlarınca görülecek gerek üzerine sınav için başka yerlere gönderilmesi şartı arandığında, kesin kayıt yaptırmak için gerekli belgeleri tamamlamak üzere görev yerlerine gidip-gelen kursiyerlere geçici görev yolluğu ödenmesi mümkün değildir.

Öte yandan, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "Kurs ve toplantılara katılma giderleri" başlıklı 36'ncı maddesinde ise, kamu kurum ve kuruluşları ile meslek teşekkülleri, dernek ve vakıflar tarafından düzenlenen kurs ve toplantılara katılanların katılma giderlerinin ödenmesinde; görevlendirme yazısı, fatura, fatura düzenlenemeyen hallerde katılma ücretini gösteren belge ile kurs ve toplantıya iştirak edildiğine ilişkin belgenin ödeme belgesine bağlanacağı hususuna yer verilmiştir.

61. Burs kapsamında yurt dışına lisansüstü eğitim için gönderilenlerin harcırahı nasıl hesaplanır?

Özet: 6245 sayılı Yasa'nın 34'üncü maddesinde, geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemelerin gündeliklerinden indirileceği hükmü yer almaktadır. Aynı Yasanın 37'nci maddesinde ise, mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs ve okullara gönderilenlere geçici görev gündeliği verileceği, bu maksatla yabancı memleketlere gönderilenlere özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemelerin gündeliklerinden indirileceği hükmüne bağlanmıştır. Yapılacak bu ödemenin indirimine konu edilebilmesi için, özel anlaşmalar gereğince uluslararası kuruluş, yabancı devlet veya diğer resmi kuruluşlar tarafından yapılması gerekmektedir. Söz konusu ödemenin yasa metninde açık bir şekilde geçtiği gibi bu amaçla yapılan yurt dışı görevlendirme ile doğrudan ilgisi yoksa ödemenin bu kapsamda değerlendirilmemesi gerekmektedir. Ancak yurt içinde veya dışında sağlanan burslara dayanılarak veya aylıkları transfer edilmek suretiyle staj ve öğrenim amacıyla yurt dışına gönderilenlere bu madde hükmü uygulanmayacaktır.

6245 sayılı Kanun'un 37'nci maddesinin üçüncü fıkrasında, mesleki bilgilerini artırmak amacıyla yabancı memleketlere gönderilenlere özel anlaşmalar gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödemesi yapılması halinde, söz konusu ödemelerin 34'üncü maddeye paralel olarak gündeliklerinden indirileceği hüküm altına alınmıştır. Anılan ödemenin, gündelik miktarından fazla olması halinde ise, ilgiliye herhangi bir ödeme yapılmaması gerekmektedir.

657 sayılı Yasa'nın 78'inci maddesine dayanılarak yurt dışına gönderilen devlet memurlarına hangi ödemelerin yapılacağı anılan Kanununun 79'uncu maddesinde gösterilmiştir. Söz konusu Yasal düzenlemelere baktığımızda;

Yasanın "Bilgilerini artırmak üzere dış memleketlere gönderilme" başlıklı 78'inci maddesi;

"Mesleklerine ait öğrenimini bitirerek Devlet memurluğuna alınmış ve asli memur olarak atanmış olanlardan mesleklerine ait hizmetlerde yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak veya staj yapmak üzere dış memleketlere:

a) Kurumlarınca açılacak seçme veya yarışma sınavlarında başarı gösterenlere,

b) Dış burslara dayanılarak gönderilenlere,

İki yıla kadar ayrılma müsaadesi verilebilir.

Gerekirse bu süre en çok bir kat uzatılabilir." hükmüne amirdir.

Aynı Yasanın "Bilgilerini artırmak için yabancı memlekete gönderilenlerin hak ve yükümlülükleri" başlıklı 79'uncu maddesi ise;

“78’inci maddede yazılı olanlar kadrolarında bırakılırlar. Kadro karşılığı sözleşme ile istihdam edilenlerin sözleşmeleri devam eder ve (Şahsen özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kurumlarınca kendilerine maaşsız izin verilmesi uygun görülenler hariç) aylık ve diğer her türlü ödemeleri ile sözleşme ücretlerinin Kanuni kesintilerinden sonra kalan net tutarının % 60’ını Kurumlarından alırlar. Bunların kademe ilerlemesi; emeklilik ve diğer bütün hakları ve yükümlülükleri devam eder. İzin bitiminde yol süresi hariç 15 gün içinde görevlerine dönerler. Bunlardan kurumlarınca kendilerine maaşsız izin verilmesi uygun görülenlerin bu süreleri keseneklerinin ve karşılıklarının kendileri tarafından her ay T.C. Emekli Sandığına gönderilmesini kabul etmeleri şartıyla emeklilik yönünden eski derecelerinde değerlendirilir.

Kurumlarınca gönderilenlerden, uluslararası kuruluşlarda staj yapan ve çalışma esas ve usulleri ile misyon şeflikleriyle ilişkileri Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Dışişleri Bakanlığınca belirlenen memurlara, gittikleri ülkelerde sürekli görevle bulunan ve dokuzuncu derecenin birinci kademesinden aylık alan meslek memurlarına ödenmekte olan yurt dışı aylığı tutarı, diğerlerine bu tutarın 2/3’ü ödenir. Şahsen özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kendilerine maaşsız izin verilenler ile Cumhurbaşkanınca kurumlar itibarıyla belirlenen kontenjan dışında gönderilenler hariç olmak üzere, burslu gidenlerin aldıkları burs miktarları bu miktarın altında ise aradaki fark kurumlarınca kendilerine ayrıca ödenir.

Bu suretle yapılacak fark ödeme, her türlü vergiden müstesnadır...” şeklinde hükme bağlanmıştır.

Bahse konu Yasa maddeleri uyarınca, kurumlarınca açılan sınavda başarı gösterenlere belli bir süre için ayrılma izni verilmekle birlikte, ayrıca belli tutarlarda özlük hakları kapsamında ödeme yapılması da söz konusu olmaktadır. Bu kapsamdaki ödeme tutarı ise; 657 sayılı Yasa’nın 79’uncu maddesinde yer aldığı üzere, aylık ve diğer her türlü ödemeleri ile sözleşme ücretlerinin kanuni kesintilerden sonra kalan net tutarın %60’ı ile gidilen ülkelerde sürekli görevle bulunan ve dokuzuncu derecenin birinci kademesinden aylık alan meslek memurlarına ödenmekte olan yurt dışı aylığının tamamı ya da bu tutarın 2/3’ü kadardır.

Anılan Yasanın “Bilgilerini artırmak üzere dış memleketlere gönderilme esasları” başlıklı 80’inci maddesi uyarınca da, şahsen özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kendilerine maaşsız izin verilenler dışında her yıl yurt dışına gönderilebilecek Devlet memurlarının kurumlar itibarıyla sayılarının, Cumhurbaşkanı kararı ile belirleneceği, 78 ve 79’uncu maddelerde yazılı olanların ayırma ve seçilme usul ve şartları, çalışmalarının nasıl izleyip denetleneceği, haklarındaki disiplin kovuşturmasının ne suretle yapılacağı ve geri çağrılmalarını gerektirecek hallerin Yönetmelikle düzenleneceği öngörülmüştür.

Açıklandığı üzere, bilgilerini artırmak üzere ve burs almak suretiyle yurt dışına gönderilenlere bir yıla kadar aylıklarının kurumlarınca ödeneceği belirlenmiştir. Ayrıca, aynı maddeye göre burslu gidenlerin burs miktarı, o ülkedeki öğrencilere verilen ödenekten az ise aradaki fark kurumlarınca ödenmektedir. Bu şekilde, yurt dışında bulunan memur ve hizmetliye herhangi bir harcırah ödemesi yapılması imkânı bulunmamaktadır.

Anılan Yasanın 37’nci maddesinin son fıkrası uyarınca da ilgili mevzuatına dayanılarak bursla veya aylıkları transfer edilmek suretiyle yurt dışında staj veya öğrenim için gönderilenlere 37’nci maddenin

uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır. Bu şekilde yurt dışına gönderilenlere ilişkin mevzuatta bunlara ne tür ödemelerin yapılacağı özellikle belirlenmektedir.

Burslar, öğrenim giderlerini ve burs alanın zorunlu giderlerini karşılamak amacıyla verilmekte olduğundan ve harcırah da söz konusu zorunlu giderlerin karşılığı olarak hak sahibi olanlara verildiğinden söz konusu burslardan yararlananlara ayrıca harcırah ödemesi yapılması, 6245 sayılı Yasa çerçevesinde doğru bir yaklaşım olarak kabul edilemez. Diğer bir anlatımla, lisansüstü eğitim amacıyla yurt dışına gönderilenlere 6245 sayılı Yasa kapsamında yurt dışı geçici görev yolluğu ödenmesi mümkün değildir.

Bununla birlikte, 1985 yılında Sayıştay Genel Kurulu tarafından verilen 4512/1 sayılı Kararda ise; lisansüstü eğitim ile yurt dışına gidenlere başka bir görev verilmesi halinde, geçici görev gündeliğinin alınabilmesinin mümkün olduğu ifade edilmiştir. Burada dikkat edilmesi gereken, belirtilen şekilde yurt dışı geçici görev yevmiyesi ödenenlere, ayrıca 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 79'uncu maddesinde belirtilen yurt dışı aylığının ödenmesi mümkün değildir.

Benzer şekilde, Yasanın 37'nci maddesinin “... Bu maksatla yabancı memleketlere gönderilenlere özel anlaşmaları gereğince, yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir...” şeklinde düzenlenen üçüncü fıkrası uyarınca da yurt dışı görevlendirmeler kapsamında yapılan ödemelerin gündeliklerinden indirilmesi gerekmektedir. Ancak yapılacak bu ödemenin indirimine konu edilebilmesi için, özel anlaşmalar gereğince uluslararası kuruluş, yabancı devlet veya diğer resmi kuruluşlar tarafından ödemenin yapılması gerekmektedir.

Söz konusu ödemenin yasa metninde açık bir şekilde geçtiği gibi bu amaçla yapılan yurt dışı görevlendirme ile doğrudan bir ilgisinin bulunması gerekmektedir. Şayet söz konusu ilişki yok ise, bu durumda arada illiyet bağının olmadığını ve bahse konu Yasa maddesinde ifade edilen koşulun gerçekleşmediğini söyleyebiliriz.

Öte yandan, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 42'nci maddesinde, geçici bir görevle yurt dışında başka bir yere gönderilenlere, görev mahalline varış tarihinden itibaren başlamak üzere ilk 180 gün için tam ve müteakip günler için de 2/3 oranında gündelik ödeneceği hükme bağlanmış olup, yine aynı maddede, “Geçici görevlendirmelerde meydana gelecek ara vermeler bu müddetleri veya gündelik miktarını artırmaya neden olamaz.” ifadesi yer almaktadır. Burada sözü edilen ara vermeler ifadesinden, çeşitli nedenlerle geçici görevli bulunan yerde görevin tamamlanamaması durumları kastedilmektedir. Dolayısıyla değişik tarihlerde yapılan görevlendirmelerin tamamlanamayan aynı görev için ara verme şeklinde değerlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay 5'nci Dairesince verilen bir (Esas No: 2008/5940) Kararda ise; 6245 sayılı Yasa'nın 37'nci maddesi kapsamında gönderilenlerin Yasanın 42'nci maddesindeki sınırlamalara tabi olduğuna karar verilmiştir. Kararda ayrıca, Yasanın 42'nci maddesinde, 37'nci maddenin kapsam dışı olduğuna yönelik bir düzenlemenin bulunmadığı hususu da ifade edilmiştir.

61.1. Danıştay 5'inci Dairesinin 2/3/1989 tarihli, E. No:1988/1527 ve K. No:1989/363 Kararı

Söz konusu Kararda; 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 37'nci maddesinde; “Mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilenlere bu Kanuna göre geçici görev gündeliği verilir. Bunlardan yalnız yemeleri veya yatmaları sağlananların gündeliklerinden 1/3 oranında, yemekleri ile birlikte yatmaları da sağlananların gündeliklerinden 2/3 oranında indirim yapılır. Bu maksatla yabancı memleketlere gönderilenlere özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir. Yurt içinden veya yurt dışından sağlanan burslara dayanılarak veya aylıkları transfer edilmek suretiyle staj ve öğrenim amacıyla yurt dışına gönderilenlere bu madde hükmü uygulanmaz. Bunlara ilgili kanun hükümlerine göre müstahak oldukları ödeme yapılır.” hükmünün yer aldığı, maddenin birinci fıkrasıyla, 6245 sayılı Kanun uyarınca harcırah ödenmesinde, ilgilinin yurt dışına gönderiliş amacının ön planda tutulduğu, üçüncü fıkrası ise, yabancı memleketlere gönderilenlere özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından burs, tazminat vb. adı altında yapılan tüm ödemeleri içerdiği, davacının İtalyan Hükümetinin sağladığı bursla, kurs görmek amacıyla gönderildiği ve bu kapsamda gidilen ülkede kurs gördüğünün anlaşılması nedeniyle, davacıya 6245 sayılı Yasanın 37'nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca ödenen gündeliklerden almış olduğu burs miktarı düşürülerek ödeme yapılması gerektiğinden aksi yolda tesis edilen işlemin iptaline ilişkin mahkeme kararında hukuka aykırılık bulunmadığı ve verilen kararın belirtilen gerekçelerle onanmasına karar verildiği görülmüştür.

62. İdarece yurt içi veya yurt dışı gündeliklere rakamsal sınır konulabilir mi?

Özet; Yurt içi gündelikler her yıl Bütçe Kanununa ekli (H) cetveli ile belirlenmekte olup, kanun ile belirlenen söz konusu tutarların değiştirilmesi hususunda idareye takdir hakkı tanınmamıştır. Ancak idare işin niteliğini göz önünde bulundurarak görevlendirme süresi açısından belirleme yapabilir. Ayrıca, bazı kadrolarda bulunan personel için geçerli olmak üzere, seyahatin uçak ile yapılıp yapılmaması gibi bazı hususlarda da takdir hakkı bulunmaktadır. Bunun dışında Kanun ile belirlenen resmi tutarlardan, yurt içi gündelikler açısından bir indirim yapamaz. Buna karşın, yurt dışı gündelikler açısından bu durum farklılık arz etmektedir. Çünkü, yurt dışı gündelikler açısından idarenin takdir hakkı bulunmaktadır. Zira, Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar'ın 3'üncü maddesi uyarınca, kurumlar, hizmetin özellikleri, mevcut ödenek miktarı, yabancı devlet, uluslararası kuruluş, resmî veya özel diğer kurum ve kuruluşlar tarafından ödeme yapılması, görev yerinde ücretsiz veya düşük ücretli yatacak yer temin edilmesi, yemek ihtiyaçlarının kısmen veya tamamen karşılanması gibi hususları dikkate almak suretiyle, ekli cetvelde gösterilen miktarlardan daha aşağı miktarda gündelik belirlemesi mümkündür. Yani takdir hakkı indirim konusundadır. Yoksa yurt içinde olduğu gibi yurt dışında da gündelik tutarının idarece artırılması mümkün değildir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'na tabi olan idareler, aynı Kanununun 1'nci maddesi ile belirlenmiş olup, "Kanunun şümulü" başlıklı bahse konu maddesine göre, genel bütçeli daireler ile katma bütçeli idareler ve bunlara bağlı sabit ve döner sermayeli kuruluşlar, özel kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküller ile söz konusu daire, idare, banka, teşekkül ve müesseselerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları teşekkül ve müesseseler kanun kapsamında sayılmıştır.

Harcırah kelimesi ise zaman zaman farklı anlamlarda kullanılmakla birlikte, hangi anlama geldiğini yine Harcırah Kanunu çerçevesinde açıklayabiliriz. 1954 yılında TBMM tarafından kabul edilen 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun Tarifler başlıklı 3'üncü maddesine göre "Harcırah: Bu Kanuna göre ödenmesi gereken yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından birini, birkaçını veya tamamını" ifade etmektedir. Aynı Kanunun Harcırahın unsurları başlıklı 5'inci maddesine göre de; Harcırah; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva etmekte olup, ilgili, kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir.

Dolayısıyla harcırah; devamlı veya geçici bir görevle bir yere gönderilen görevlilere, bu yere gidebilmelerine, orada yiyip içme ve konaklama gibi yapacakları diğer giderlere karşılık verilen parasal tutar olarak tanımlanabilir. Bununla birlikte, söz konusu Kanun ile yurt içi ve yurt dışı gündelik ve konaklama bedeli ödenmesine ilişkin esasların farklı kriterlere bağlandığını ifade edebiliriz.

Bu bağlamda, "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar"ın, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 34'üncü maddesi hükmü çerçevesinde belirlendiğini görmekteyiz. Söz konusu Karar uyarınca; yurt dışına veya yurt dışında iken başka bir yere, sürekli veya geçici bir görevle ya da tedavi amacıyla gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile tedavi ve geçici görevlendirme sürelerinde verilecek gündeliklerin yabancı

para cinsinden miktarlarının Karar eki cetvellerde gösterildiğini, birden fazla ülkeyi kapsayacak yurt dışı geçici görev yolculuk ve ikametlerde ise, her ülkedeki kalış süresi için o ülkeye ilişkin gündelik miktarının esas alınması gerektiğini belirtebiliriz.

Bu açıdan bakıldığı zaman yurt içi ve yurt dışı gündeliklerin ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekmektedir.

62.1. Yurt içi gündelikler açısından

Yurt içi gündelikler her yıl Bütçe Kanununa ekli (H) cetveli ile belirlenmektedir. Kanun ile belirlenmiş ve idareye takdir hakkı tanınmamıştır. İdare işin niteliğini göz önünde bulundurarak görevlendirme süresi açısından bir belirleme yapabilir. Ayrıca, ilgili personelin unvan, ek gösterge ve kadro derecesine göre haklı saklı kalmak üzere, seyahatinin uçak ile yapılıp yapılmaması gibi bazı hususlarda da idarenin takdir hakkı vardır. Şöyle ki, uçak ile seyahati konusunda idarenin takdir hakkı olduğu 8'inci derecedeki bir memurun özel bir durum olmadığı sürece uçak kullanıp kullanmaması konusunda idare esnekliğe sahiptir. Yani uçak ile seyahati uygun bulacağı gibi uygun bulmaya da bilir. Buna karşın, aynı idare, Kanun ile belirlenen tutarlardan, yurt içi gündelikler açısından bir indirim yapamaz.

Bununla birlikte, 5018 sayılı Yasa ile harcama yetkililerine bütçe kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması konusunda sorumluluklar yüklenmiş olup, bu kapsamda, kaynakların etkin ve verimli kullanılması konusunda yasal düzenlemeler çerçevesinde sürece ait düzenlemeler idarelerce yapılabilir. Yine 5018 sayılı Yasa uyarınca, idarelere iç kontrolün oluşturulması konusunda sorumluluklar yüklenildiği hususu da dikkate alınarak, harcama sürecinin sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilmesi ve aynı zamanda beyanın doğruluğu kontrol etmek amacıyla bahsi edilen temel düzenlemelere aykırı olmamak koşuluyla, ilgili birimin sürece ait açıklayıcı ve yönlendirici düzenlemeler yapabileceği mümkündür.

Örneğin; kısmi (1/3, 2/3) gündelik verilmesi gereken bir durumda ilgili personelin harcırah bildirimine hareket saatlerini yazmaması ve gerekli belgeleri ibraz etmemesi durumunda, buna ilişkin süreçte nasıl hareket edilmesi gerektiğinin ilgili idarece bir yazı ile ortaya konulması mümkündür. Çünkü, beyanın gerçek durumu yansıtması ve aynı zamanda 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 39 ve 43'üncü maddeleri başta olmak üzere birçok hükmünün tatbiki açısından gidiş ve dönüşü ait saat bilgilerinin yazılması önem arz etmektedir. Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ekinde yer alan eksiksiz ve doğru bir şekilde doldurulması gereken örnek nitelikteki Geçici Görev Yolluğu Bildiriminde (MYHBY Örnek: 27) de saat sütununun bulunduğunu görmekteyiz. Dolayısıyla, bu ve benzeri durumlar için, idarece beyanın doğruluğunu ortaya koymak adına ve üst hukuki dokümanlara aykırı olmamak koşuluyla düzenleme yapılabilir.

Öte yandan, e-Yolluk uygulaması üzerinden harcırah bildiriminin beyan edilmesi durumunda, program tarafından hareket saatlerinin yazılmasına yönelik işlem basamakları olmakla birlikte, söz konusu programın uygulanmasında problemler nedeniyle manuel bildirimler olabilmektedir. Ayrıca, yurt dışı görevlendirmelerde söz konusu program henüz kullanılamamaktadır. Bu nedenle, herhalukarda beyan sürecinde saat bilgilerinin doğru bir şekilde yazılmasının önem arz ettiğini vurgulayabiliriz.

62.2. Yurt dışı gündelikler açısından

Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar'ın 3'üncü maddesi;

- “(1) Geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmî diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir.
- (2) Kurumlar, hizmetin özellikleri, mevcut ödenek miktarı, yabancı devlet, uluslararası kuruluş, resmî veya özel diğer kurum ve kuruluşlar tarafından ödeme yapılması, görev yerinde ücretsiz veya düşük ücretli yatacak yer temin edilmesi, yemek ihtiyaçlarının kısmen veya tamamen karşılanması gibi hususları dikkate almak suretiyle, ekli cetvelde gösterilen miktarlardan daha aşağı miktarda gündelik ödeyebilirler. Ancak, bu şekilde ödenecek gündeliklerin ilgililerce kabul edildiğinin görev mahallinden ayrılmadan önce idarelerine yazılı olarak bildirilmesi gerekir.”

Şeklinde düzenlenmiştir.

Böylelikle yurt dışı gündelikler açısından idareye indirimli gündelik belirlenip belirlenmemesi açısından takdir hakkı tanındığı görülmektedir.

Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar'ın 3'üncü maddesi uyarınca, idarece belirlenen indirimli gündeliklerle ilgili olarak seyahati gerçekleştirecek personelin, seyahat öncesinde, bunu kabul ettiğine dair idareye yönelik yazılı bildirimde bulunması gerekmektedir. Ayrıca, 35 Seri No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği'nde de bu hususa dikkat çekilmiştir. Ancak yurt dışında indirimli gündelik uygulansa da konaklama ücretinin normal harcırah üzerinden hesaplandığının bilinmesi gerekir.

Öte yandan, tıpkı yurt içi gündeliklerde olduğu gibi, yurt dışı gündelikler açısından da 5018 sayılı Yasa ile harcama yetkililerine bütçe kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması ile iç kontrol konusunda sorumluluklar yüklenmiş olup, bu kapsamda, ilgili birimce temel düzenlemelere aykırı olmamak koşuluyla sürece ait açıklayıcı ve yönlendirici düzenlemeler yapılabilmesi mümkündür.

Bu bağlamda, yurt dışı gündelik tutarları anılan Karar ile belirlenmiş ve bu Kararda idareye takdir hakkı verilmiştir. Ancak yurt içi gündelik tutarları açısından bu hususta takdir hakkı bulunmamaktadır.

Buna karşın, gerek Bütçe Kanunu ile belirlenen (H cetveli) yurt içi gündeliklerin ve gerekse Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenen yurt dışı gündelik tutarlarının idarelerce artırılması ve bu tutarın üzerinde bir rakamın gündelik olarak ödenmesi mümkün değildir. Dolayısıyla yurt dışı gündelikler açısından takdir hakkı yurt dışı gündeliğinin (ödenecek tutarın) azaltılması yönündedir. Yoksa artırım konusunda bir takdir hakkı bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, Kamu Denetçiliği Kurumunca verilen 2017 tarihli bir Kararda ise, özetle;

Yolluk konusundaki işlemin yolluğa hak kazandıran atama, nakil veya geçici görevlendirme işlemiyle birlikte, atama, nakil veya görevlendirmenin “yolluklu veya yolluksuz” olduğunun işlemde belirtilmesi suretiyle, yolluğa hak kazandığı iddiasında olan kişinin yolluk talebiyle başvurusu üzerine

tesis edilebileceği, doğal olarak sözü edilen işlemle birlikte tesis edilmiş bir yolluk işleminin varlığı halinde, yani yolluklu veya yolluksuz ibaresinin işlemde yer alması durumunda dava açma süresi, yolluksuz ibaresi yer alan işlemin tebliğ tarihine göre belirleneceği; yolluk konusunda işlemde bir ibare konulmamış ya da ayrı bir işlem kurulmamış olması halinde dava açma süresi, 2577 sayılı Kanun'un 10. maddesinde öngörüldüğü gibi ilgili tarafından yöneltilecek bir başvuru üzerine oluşacak açık veya zimni bir ret işlemine göre hesaplanacağı (Danıştay 5. Dairesi'nin 13/02/2014 tarihli ve E. 2013/10293, K. 2014/1031 sayılı kararı), Kurum içi geçici görevlendirmede, idarenin takdir yetkisi bulunmakla birlikte, yukarıda ifade edildiği üzere, bu yetki mutlak ve sınırsız bir yetki olmayıp kamu yararı ve hizmet gerekleriyle sınırlı olduğu, Kanunda öngörülen şartların gerçekleşmesi halinde ise geçici görev harcırının ödenmesinin zorunlu olduğu hususları yer almaktadır.

63. Günübirlik (24 saatin altında) görevlendirmelerde hangi tutarlar üzerinden gündelik ödenmektedir? Geceyi geçirmek ifadesi hangi anlama gelmektedir?

Özet; Harcırah Kanunu'nun 39'uncu maddesinde, geçici görevle memuriyet mahalli dışındaki bir yere gönderilenlerden, buralarda ve yolda öğle (saat 13.00) ve akşam (saat 19.00) yemeği zamanlarından birini geçirenlere 1/3, ikisini geçirenlere 2/3 oranında ve geceyi de geçirenlere tam gündelik verileceği hükme bağlanmıştır. Söz konusu madde ile bir günden daha az süreli görevlendirmeler nedeniyle, ilgili personelin memuriyet mahalli dışındaki giderlerinin daha az olacağı düşüncesiyle daha az miktarlarda gündelik ödenmesi gerektiği öngörülmüştür. Bahse konu 39'uncu madde hükmü bir günden az süre ile görevlendirilenlere uygulanmakta olup, bir günden fazla süre ile görevlendirilenlere anılan Kanununun 14'üncü madde hükmünün uygulanması gerekmektedir. Dolayısıyla, bir günden fazla süre ile görevlendirilenlere verilecek yol gündeliğinin hesaplanmasında geçici görevle gönderildikleri yere hareket ettikleri seyahat saatinin (görevlendirme süresinin 24 saati aşması koşuluyla) esas alınmasına gerek bulunmamaktadır.

6245 sayılı Kanun'un "Memuriyet mahalli dışına gönderilenlerin gündeliği" başlıklı 39'uncu maddesi;

"Resmi bir görevle memuriyet mahalli içinde bir yere gönderilenlere gündelik verilmez. Geçici bir görevle memuriyet mahalli dışındaki bir yere gönderilenlerden, buralarda ve yolda öğle (saat 13.00) ve akşam (saat 19.00) yemeği zamanlarından birini geçirenlere 1/3, ikisini geçirenlere 2/3 oranında ve geceyi de geçirenlere tam gündelik verilir." hükmüne amiridir.

İdarelerce yapılan bazı görevlendirmelerin süresi 1 günden az olabilmektedir. Verilen görevin niteliğine bağlı olarak yapılan geçici görevlendirmeler Harcırah Kanunu açısından ayrı bir maddede düzenlenmiş ve 24 saatin altındaki görevlendirmeler için Bütçe Kanunu ile belirlenen gündeliğin bir kısmının ödenmesi ilkesi benimsenmiştir. Kuşkusuz bu görevlendirmenin "memuriyet mahalli" dışında yapılması gerekmektedir. "Başka yer" olarak adlandırılan buralar, memuriyet mahalli dışında kalan tüm yerlere karşılık gelmekte olup, bahse konu yerler Harcırah Kanunu açısından harcırah ödenmesini gerektiren yerlerdir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 14'üncü maddesinde, Kanun kapsamında bulunan kurumlara ait bir vazifenin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilen memur ve hizmetlilere geçici görev yolluğu olarak yol masrafı ve yevmiye ödeneceği hükme bağlanmış olup, memuriyet mahalli içinde bir yere gönderilenlere ise anılan Kanunun 39'uncu maddesi gereğince gündelik verilmemekle birlikte, memuriyet mahalli içindeki yol giderlerinin nasıl karşılanacağı Kanununun 28 ve 48'inci maddelerinde düzenlenmektedir.

Aynı Kanun'un "yurt içinde yol masrafı" başlıklı 27'nci maddesinde de yurt içinde yol masrafının, muayyen tarifeli nakil vasıtaları ile seyahatte Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin birinci sütununda yazılı makam ve sıfatlar ile vazifeli aylık veya ücret tutarlarına göre aynı cetvelin ikinci sütununda yazılı mevkiin tarife üzerinden bilet parası ve muayyen tarifeli olmayan nakil vasıtalarıyla seyahat halinde

ise 3 numaralı sütunda gösterilen nakil vasıtalarına göre ihtiyar olunan hakiki masraftan terekküp edeceği kuralına bağlanmıştır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Memleket iç ve dışında seyahat günlerinin hesabı" başlıklı 43'üncü maddesinde ise, "Seyahat günlerine ait yevmiyeler, seyahat edilen vasıtanın hareket saatinden gidilecek yere muvasalat saatine kadar geçen her 24 saat için hesap olunur. Bu süreden az devam eden seyahatler bir gün itibar olunur. Seyahat müddetinin her 24 saati aşan kesri tam gün sayılır." hükmünün yer alması nedeniyle, yolculuk günlerine ilişkin gündeliklerin, yolculuk edilen aracın hareket saatinden, gidilecek yere varış saatine kadar geçen her 24 saat için hesaplanacağı, bu süreden az devam eden yolculukların bir gün olarak kabul edileceği, yolculuk süresinin her 24 saati aşan kesrinin ise tam gün sayılacağı hususu hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Harcırah, yapılan resmi bir görevlendirme dolayısıyla ilgililerin memuriyet mahalli dışında yapmak zorunda oldukları bir takım giderlerine karşılık olarak ödenmektedir. Harcırah Kanununun 39'uncu maddesi ile bir günden kısa sürede memuriyet mahalline dönenlerin giderlerinin tamamının gerçekleşmeyeceği yaklaşımıyla daha az miktarlarda gündelik belirlenmiş, buna göre, belirtilen süreler (bir günü aşmayan görevlendirmeler) için 6245 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesinin (a) fıkrası uyarınca tespit edilen gündeliklerin belli oranları dahilinde gündelik ödenmesi yaklaşımı benimsenmiştir.

Dolayısıyla, geçici görevle başka yere (memuriyet mahalli dışındaki bir yere) gönderilen personele, bu göreve başlama saati dikkate alınmaksızın, görevlendirilen yerde ve yolda öğle ile akşam yemeği zamanlarından birisini geçirmesi halinde 1/3 oranında, ikisini geçirmesi halinde 2/3 oranında ve geceyi geçirmesi halinde ise tam gündelik ödenmesi gerekmektedir. Bu durumda, geçici olarak görevlendirilen ve bu görevlendirmenin yol dahil süresi 24 saati aşmadan bitmesi halinde, bu durumda, memuriyet mahalline dönen kimselerin gündeliklerinin 39'uncu madde hükmü dikkate alınarak ödenmesi zorunluluk arz etmektedir.

Diğer taraftan, gecenin tanımı 26/04/2004 tarihli ve 5237 sayılı "Türk Ceza Kanunu (TCK)"nın "tanımlar" başlıklı 6'ncı maddesinin (e) fıkrasında; "Gece vakti deyiminden; güneşin batmasından bir saat sonra başlayan ve doğmasından bir saat evvele kadar devam eden zaman süresi" şeklinde tanımlanmakta olup, bu hükme göre, gece için 1/3 gündelik ödenebilmesi için tanımda geçen zamanın memuriyet mahalli dışında geçirilmesi gerekmektedir. Ancak söz konusu ibare, anılan Kanunda da yer verildiği üzere, ceza kanunlarının uygulanması açısından dikkate alınması gereken bir tanım olmakla birlikte, diğer yasalarda bu yönde bir tanıma yer verilmemesi nedeniyle değerlendirmelerde referans olarak kullanılabilmesi düşünülmektedir. Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen görüşlerde de bu tanımın kullanıldığı görülmüştür.

Türk Dil Kurumu sözlüğünde de ise "gece" ifadesi; "Genellikle saat 22.00'den itibaren gün ağarıncaya kadar geçen süre" şeklinde ifade edilmek suretiyle TCK'dakine yakın bir anlamda söz konusu kavramın kullanıldığı görülmüştür.

Öte yandan, yukarıda açıklanan 43'üncü madde hükmünün sürekli görev yolculukları ile yolda geçen süre için gündelik verilmesi öngörülen diğer hallerde de uygulanması mümkündür. 24 saati aşan

geçici görevlendirmelerde ise, hem yolda hem de gidilen görev mahallinde görev nedeniyle geçen sürenin birlikte değerlendirilmesi ve gündeliklerin asli görev yerinden ayrılış tarihi ile dönüş tarihi (dahil) arasında kalan günler için hesaplanması gerekmektedir.

Diğer bir ifade ile güneşin batmasından bir saat sonra başlayan ve doğmasından bir saat evvele kadar olan sürenin dışarıda geçirilmesi gerekmektedir. Ayrıca, bu konuya ilişkin olarak Sayıştay 3'üncü Dairesinin 1968/306 sayılı Kararında da; "Saat 01.00, 02.20 gibi saatlerde dönüldüğüne göre gecenin geçici görev yerinde geçirilmiş olduğunu kabul etmek olanaksızdır." değerlendirmesinde bulunduğu görülmüştür.

Buna göre;

- Süresi 24 saati aşmayan geçici görevlendirmelerde gündeliklerin Yasanın 39'uncu madde hükmüne göre hesaplanması,
- Bir tam günü (24 saati) aşan görevlendirmelerde ise, seyahat yevmiyeleri için hesaplanacak harcırah miktarı ilgililerin hangi gün seyahat ettiğine değil, seyahatin ne kadar sürdüğüne bağlı bulunduğu, dolayısıyla, 24 saatten az süren yol seyahatlerin bir tam gün itibar olunarak hesaplanması, 24 saati aşan seyahatlerin ise her 24 saati aşan kesrin tam gün sayılarak hesaplanması gerekmektedir. Bu nedenle, görevlendirmelerde verilecek harcırahın, yolda geçen sürelerin gidiş ve dönüşü için 43'üncü maddeye göre ayrı ayrı hesaplanması, ikamet gündeliklerinin de buna ilave edilerek değerlendirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, beyanın gerçek durumu yansıtması ve aynı zamanda 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 39 ve 43'üncü maddeleri başta olmak üzere birçok hükmünün tatbiki açısından gidiş ve dönüşü ait saat bilgilerinin yazılması önem arz etmektedir. Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ekinde yer alan eksiksiz ve doğru bir şekilde doldurulması gereken örnek nitelikteki Geçici Görev Yolluğu Bildiriminde (Örnek: 27) de saat sütununun bulunduğu görmekteyiz.

Diğer taraftan, e-Yolluk uygulaması üzerinden harcırah bildiriminin beyan edilmesi durumunda, program tarafından hareket saatlerinin yazılmasına yönelik işlem basamakları olmakla birlikte, söz konusu programın uygulanmasındaki problemler nedeniyle manuel bildirimler yapılabilmektedir. Ayrıca, yurt dışı görevlendirmelerde söz konusu program henüz kullanılamamaktadır. Bu nedenle, herhalukarda beyan sürecinde saat bilgilerinin doğru bir şekilde yazılması önem arz etmektedir. Ayrıca, söz konusu program üzerinde saat bilgileri de yazılırken doğru ve birbiri ile uyumlu bir şekilde bildirim doldurulması gerekmektedir.

Harcırah Kanunu'nun 43'üncü maddesinde yer aldığı üzere, harcırah hesabında seyahate ilişkin vasıtanın hareket saatinden itibaren yol gündeliği başlamaktadır. Yine aynı maddeye göre 24 saati aşan yolculuklarda yolculuğun süresine bağlı olarak iki veya daha fazla gün şeklinde yol gündeliği ödenmesi söz konusu olabilmektedir. Gerek bildirim sahibi açısından ve gerekse bunu kontrol edenler açısından, bu şekilde yapılan bir beyanın doğru bir şekilde ortaya konulabilmesi, seyahate ait saat bilgilerinin yazılması ve hatta mümkünse, (uçak seyahatleri için geçerli olmak üzere) uçuşa ait biniş kartlarının beyannameye eklenmesi ile mümkün olabileceği düşünülmektedir.

Bu itibarla, gerek beyanın doğru bir şekilde yapılabilmesi ve gerekse idarece beyanın doğruluğunu kontrolü için gidiş ve dönüşlere ait hareket saat bilgilerinin harcırah beyannamesine yazılması gerekmektedir. Birçok Sayıştay Kararında da harcırah bildirimlerine saat bilgilerinin yazılması gerekliliğine yönelik tespitlerin bulunduğu görülmüştür.

63.1. Denetim elemanları açısından konunun değerlendirilmesi

6245 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesinde, gündeliğinin geçici göreve gidiş ve dönüş saatlerine göre ödenmesinde herhangi bir istisnai hükme yer verilmemesi nedeniyle, belirtilen hususların denetim elemanları için de geçerli olduğunu söyleyebiliriz. Bu bağlamda, sadece denetim görevinin ifası için farklı gündeliğin dikkate alınması gerektiğini, bunun dışındaki faaliyetlerde ise Yasanın 33/a maddesi ile belirlenen gündeliğin dikkate alınması gerektiğini belirtebiliriz.

Dolayısıyla, denetim elemanlarının 1 günden az süre ile görevlendirilmelerinde, kendilerine 33'üncü maddenin (b) bendinde belirtilen gündelik miktarları esas alınarak 39'uncu maddede belirtilen sınırlamalar dahilinde ödeme yapılması gerekmektedir. Şayet verilen görev denetim görevi kapsamında bir görevlendirme değil ise, bu durumda ise aynı ilkeler ışığında, 33(a) maddedeki gündeliklerin bildirim sürecinde dikkate alınması gerekmektedir.

Öte yandan, 6245 sayılı Kanun'un 43'üncü maddesinde geçici görevle gönderilenlerin yolda geçen süresinin 24 saate kadar olması halinde yol gündeliği olarak 1 gündelik, 24 saati aşması halinde ise 2 gündelik verileceği belirtilmiştir. Burada belirtilen sürelerin bir günden fazla süreli görevlendirmelerde uygulanması gerekmekte olup, bu hükmün 24 saatten az süreli görevlendirmenin düzenlendiği 39'uncu madde kapsamı görevlendirmelerde uygulanması mümkün değildir. Bunun nedeni ise aynı günde, yolda geçirilen süre ile görevin yerine getirilmesinin toplam süresinin 24 saate kadar olmasından kaynaklanmaktadır.

Diğer bir anlatımla, söz konusu 39'uncu madde hükmü bir günden az süre ile görevlendirilenlere uygulanmakta olup, bir günden fazla süre ile görevlendirilenlere anılan Kanununun 14'üncü madde hükmünün uygulanması gerekmektedir. Dolayısıyla, bir günden fazla süre ile görevlendirilenlere verilecek yol gündeliğinin hesaplanmasında geçici görevle gönderildikleri yere hareket ettikleri seyahat saatinin esas alınmasına gerek bulunmamaktadır.

Aşağıda yer verilen Sayıştay 7'nci Dairesinin (15.12.2009 tarih ve T. No: 10450 sayılı) bir Kararında ise; görev yolluğu bildirimlerinde geçici görev mahalline gününbirlik gidip döndüklerini beyan eden, gidiş dönüş taşıt ücretlerini alan ve gidiş dönüş saatlerini beyannamede göstermeyen kişilere tam gündelik değil, 1/3 oranında gündelik verilmesi gerektiği hususu vurgulanmıştır.

63.2. Konuyla bağlantılı Sayıştay ve Danıştay Kararları

Sayıştay 7'nci Dairenin 15.12.2009 tarih ve T. No: 10450 sayılı Kararında; İlçe kaymakamlığına vekâlet eden kaymakamların geçici görev yolluklarının hatalı hesaplandığı, 6245 sayılı Harcırah

Kanununun “Memuriyet mahalli dışına gönderilenlerin gündeliği” başlıklı 39’uncu maddesinde, “Resmi bir görevle memuriyet mahalli içinde bir yere gönderilenlere gündelik verilmez. Geçici bir görevle memuriyet mahalli dışındaki bir yere gönderilenlerden, buralarda ve yolda öğle (saat 13.00) ve akşam (saat 19.00) yemeği zamanlarından birini geçirenlere 1/3, ikisini geçirenlere 2/3 oranında ve geceyi de geçirenlere tam gündelik verilir.” denildiği, söz konusu bu hükümlere göre, geçici görev yolluğu bildirimlerinde geçici görev mahalline gününbirlik gidip döndüklerini beyan eden, gidiş dönüş taşıt ücretlerini alan ve gidiş dönüş saatlerini beyannamede göstermeyen kişilere tam gündelik değil, 1/3 oranında gündelik verilmesi gerektiği, yapılan incelemede, ilçe kaymakamlığına vekâlet eden kaymakamların bazı yurt içi geçici görev yolluğu bildirimlerinde hareket saatleri yazılmamasına rağmen tam gündelik aldıkları, hareket saatleri yazılı olanlarda ise hatalı gündelik aldıkları tespit edildiği, (M) ’nin geçici görev yolluğu bildirimlerinde hareket saatleri yazılmadığından 1/3 oranında gündelik verilmesi gerektiği, Kaymakam (N)nin geçici görev yolluğu bildirimlerinde gidiş saati 08:00, dönüş saati 19:30 olarak beyan edildiğinden Harcırah Kanununun 39’uncu maddesi gereği tam gündelik yerine 2/3 oranında gündelik verilmesi gerektiği, hususlarına yer verilmiştir.

Sayıştay Temyiz Kurulu’nun 13.01.2009 tarihli (Tutanak No:30571) Kararında ise özetle; 6245 sayılı Kanunun 39’uncu maddesinin, 33’üncü maddenin (b) bendinde sayılanlara uygulanamayacağı yorumunun isabetsiz olduğu, çünkü Kanunun 33’üncü maddesinin (b) bendi, bu bentte sayılan kişilerin teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma ile görevlendirilmeleri durumunda ödemeye esas olacak gündeliği, değişik 39’uncu madde ise geçici görevlilerin gidiş ve dönüş saatlerine göre ödenmesi gereken gündelik miktarını düzenlediği, dolayısıyla ayrı konuları ilgilendirdiği, diğer bir deyişle teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi ile memuriyet mahalli dışına gönderilen İlköğretim Müfettişlerine Kanunun değişik 33’üncü maddesinin (b) bendine göre tespit edilecek gündeliğin verileceği, ancak bu maddeye göre tespit edilecek gündeliklerin geçici görevin gidiş ve dönüş saatlerine göre Kanunun değişik 39’uncu maddesindeki oranlar dahilinde ödenmesi gerektiği, Kanunun 39’uncu maddesinde herhangi bir istisna hükmü yer verilmediği, kanun koyucunun bu yolda bir iradesi olsa idi, Kanunun değişik 42’inci maddesinin son bendinde, 33’üncü maddenin (b) bendinde sayılanlar için getirdiği istisna hükmüne 39’uncu madde de yer verilmesi söz konusu olabilirdi, kanun koyucunun getirmediği bir istisnanın dilekçinin dilekçesinde dayanak olarak gösterdiği (Hazine ve) Maliye Bakanlığı veya Milli Eğitim Bakanlığı yazılarıyla tesis edilmesinin mümkün olmadığı, yine dilekçinin dilekçesinde kendi görüşünü destekleyen yargı kararlarının varlığından bahsedilerek bu kararlar savunma eki olarak gönderilmişse de, genel mahkemelerce verilen hükümler Sayıştay’ın hesap ve işlemler yönünden denetimine ve hükmüne engel teşkil etmediğine karar verildiği görülmüştür.

Danıştay 2’nci Dairesi’nin 23/10/2007 tarihli (E. No:2007/2328, K. No:2007/3966) Kararında da özetle; 6245 sayılı Kanunun “Memuriyet mahalli dışına gönderilenlerin gündeliği” başlıklı 39’uncu maddesinde, geçici bir görevle memuriyet mahalli dışındaki bir yere gönderilenlerden, buralarda ve yolda öğle (saat 13.00) ve akşam (saat 19.00) yemeği zamanlarından birini geçirenlere 1/3, ikisini geçirenlere 2/3 oranında ve geceyi de geçirenlere tam gündelik verileceği kuralına yer verildiği, Kanunun 39’uncu maddesinde, gündeliğin geçici göreve gidiş ve dönüş saatlerine göre ödenmesinde herhangi bir istisnai hükme yer verilmediği, 6245 sayılı Harcırah Kanunu’nun 33. maddesinin (b) bendi, bu bentte sayılan kişilerin teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma ile görevlendirilmeleri durumunda ödemeye esas olacak gündeliği; 39. maddesi ise, geçici görevlilerin gidiş ve dönüş saatlerine göre ödenmesi gereken gündelik miktarını düzenlediği, böylece; teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi ile memuriyet mahalli dışına gönderilenlere 33. maddenin (b) bendine göre

tesbit edilecek gündeliğin, gidiş ve dönüş saatleri dikkate alınmak suretiyle 39. maddedeki oranlar dahilinde ödenmesi gerektiği, hususlarına yer verilmiştir.

Sayıştay Temyiz Kurulu'nun 06.05.1997 tarih ve 24071 sayılı Kararında ise; Harcırah Kanunu ile, bu kanun kapsamına giren kişilerin görev mahallerinde, daimi veya geçici surette yapılan değişiklikler sebebiyle ihtiyar etmek zorunda kalacakları masrafların karşılanmasının öngörüldüğü ve bu masrafların daimi veya muvakkat vazife harcırahı olarak nitelendirilmiş bulunduğu, müfettiş ve benzerleri de Harcırah Kanununun 1'inci maddesi kapsamındaki kurumlara ait bir vazifenin ifası amacı ile muvakkaten başka bir yere gönderilmekte oldukları ve bunların bu suretle görevlendirilmeleri halinde kendilerine muvakkat vazife harcırahı verilmesine ilişkin olarak kanunda başka bir hüküm de bulunmadığı cihetle, müfettiş ve benzerlerinin, geçici görev yolluğuna istihkak yönünden, diğer memurlardan ayrı mütalaa edilmesine imkan olmadığı, Harcırah Kanununun 33'üncü maddesinin (b) fıkrası; müfettiş ve benzerlerinin geçici görev bakımından diğer memurlardan ayrı telakki edilmeleri maksadını taşımadığı, sadece bunlara verilecek harcırah yevmiyesi miktarının tespitine ilişkin bir hüküm ihtiva etmekte olduğu, denetim elemanlarının ikamet ettikleri yerden başak bir yere görevlendirilerek gönderilmeleri sonucunda ihtiyar olunan masrafı karşılamak amacıyla gündelik öngörüldüğü, gerçekleşen masrafa göre ödenecek gündeliğin tespiti için Harcırah Kanununun diğer maddeleri ile bu arada 39'uncu madde ile de ilişki kurulması gerektiği açıklamasının yer aldığı görülmüştür.

Örnek 1; 7 Ocak 2020 tarihinde Ankara ili Şereflikoçhisar ilçesinde gününbirlik görevlendirilen 1'inci derecedeki memurun (ek göstergesinin 3000'nin altında olduğu varsayımıyla), evinden saat 14:15'de hareket edip, saat 20:10'da asıl görev mahalli olan Ankara'ya dönmesi halinde ne tutarda gündelik ödenecektir. 2020 yılı için 1'inci derecedeki memur için belirlenen gündelik 43,35 TL'dir (sadelik açısından yol masrafı dikkate alınmamış olup, bu kapsamda yapılacak gerçek görevlendirmelerde resmi araç olmadığı sürece yol masrafının da beyanı gerekir).

✓ Anılan personelin, yolda ve görev yerinde sadece akşam (19:00) yemeği zamanını geçirdiği için $(43,35 \text{ TL} \times 1/3) = 14,45 \text{ TL}$ gündelik ödenecektir.

Örnek-2: 7 Şubat 2020 tarihinde Ankara ili Polatlı ilçesinde günü birlik görevlendirilen 1'inci derecedeki memurun, evinden sabah görev yerine gitmek üzere saat 07:50'da hareket edip, saat 21:10'da asıl görev mahalli olan Ankara'ya dönmesi halinde hangi tutarda gündelik ödenecektir?

✓ Anılan personelin, yolda ve görev yerinde öğle (13:00) ve akşam (19:00) yemeği zamanını geçirdiği için $(43,35 \text{ TL} \times 2/3) = 28,90 \text{ TL}$ gündelik ödenmesi gerekmektedir.

Örnek-3: Ankara ili Evren ilçesinde görevlendirilen 1'inci derecedeki memurun, evinden sabah görev yerine gitmek üzere 14 Şubat 2020 tarihinde saat 07:50'de hareket edip, 15 Şubat 2020 tarihinde saat 10:10'da asıl görev mahalli olan Ankara'ya dönmesi halinde hangi tutarda gündelik ödenecektir?

✓ Bir tam günü (24 saat) aşan görevlendirmelerde, seyahat yevmiyeleri için hesaplanacak harcırah miktarı ilgililerin hangi gün seyahat ettiğine değil, seyahatin ne kadar sürdüğüne bağlı bulunduğu, dolayısıyla, 24 saati aşan seyahatlerin ise her 24 saati aşan kesrin tam gün sayılarak hesaplanması

gerekmektedir. Dolayısıyla, yolda ve görev mahallinde geçen süre 24 saati aştığından 2 gün olarak yevmiye verilmesi gerekmektedir. Yani bu örnek için; $43,35 \times 2 = 86,70$ TL gündelik ödenmesi gerekmektedir.

Örnek-4: Ankara ili Ayaş ilçesinde görevlendirilen 1'inci derecedeki memurun, evinden sabah görev yerine gitmek üzere 2 Şubat 2020 tarihinde saat 07:00'da çıkıp, aynı gün saat 12:10'da asıl görev mahalli olan Ankara'ya dönmesi halinde hangi tutarda gündelik ödenecektir?

✓ Harcırah Kanununun 39'uncu maddesinde, geçici görevle memuriyet mahalli dışındaki bir yere gönderilenlerden, buralarda ve yolda öğle (saat 13.00) ve akşam (saat 19.00) yemeği zamanlarından birini geçirenlere 1/3, ikisini geçirenlere 2/3 oranında ve geceyi de geçirenlere tam gündelik verileceği hükme bağlanmıştır. Anılan personel, söz konusu maddede geçen durumlardan herhangi birini geçirmedeği için, bu kapsamda ilgili personele herhangi bir gündelik ödemesi yapılmayacaktır.

Bu hususlara ilave olarak, harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde yürütülmesi durumunda ise, yukarıda açıklanan hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiği dikkate alınarak, beyanda bulunulmasının uygun olacağını ifade edebiliriz. Yani ödenmemesi gereken bir giderin beyan edilmesi halinde bu hususta program tarafından bir uyarı gelmemekte olup, ilgilinin beyanı esastır.

64. Yurt içi-yurt dışı seyahatlerde yol süresi ve gündeliği nasıl dikkate alınır?

Özet; Geçici veya sürekli olarak gönderilen personelin, söz konusu görev yerine ulaşmak için belirli bir zaman dilimi içerisinde bahse konu yol mesafesini gitmesi gerekmektedir. Bu nedenle, geçici görevlendirmelerde görev yerine gidiş ve dönüşlerde, gerek yurt içi gerekse yurt dışı geçici görevlendirmelerde yolda geçen süre için gündelik ödenmektedir. Buna kısaca yol gündeliği diyebiliriz. Sürekli görevlendirmelerde ise yol gündeliğinin, yolda geçen süre dikkate alınarak sadece yeni görev yerine gidişler için verilmesi gerekecektir. Yol gündeliğinin yani yolda geçen süre için verilecek gündelik miktarının ne şekilde hesaplanacağı ise, 6245 sayılı Harcırah Kanununun "Memleket iç ve dışında seyahat günlerinin hesabı" başlıklı 43'üncü maddesinde açıklanmaktadır. Söz konusu madde hükmü, seyahat süresi için hesaplanacak harcıraha ilişkin olup, madde hükmüne göre seyahat günlerine ait gündelikler, seyahat edilen aracın hareket saatinden gidilecek yere varış saatine kadar geçen süreler dikkate alınarak belirlenmektedir. Yasa maddesinde, seyahat süresinin, seyahat edilen aracın hareket saatinden gidilecek yere varış saatine kadar geçen süreler olacağı belirtildiğinden, bu bağlamda, seyahat süresinin, görevlendirilenlerin ikametgâhlarının gar, otogar veya havalimanlarına olan uzaklıkları dikkate alınarak belirlenmemesi gerektiğini söyleyebiliriz.

64.1. Yurt içi ve yurt dışı yol süresi

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun başka yerde geçici olarak görevlendirilecek kamu personeline harcırahın unsurları arasında yol giderinin ödeneceği 14'üncü maddesinde düzenlenmiş olup, yol gideri ile ilgili genel düzenlemelere ise Kanunun 6'ncı maddesinde yer verilmiştir.

Söz konusu 6'ncı maddede; harcırahın, bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan yol ve taşıt araçları üzerinden verileceği, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan bu yolda hem muayyen, hem gayri muayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise, harcırahın hesabında muayyen tarifeli taşıtın esas alınacağı hükme bağlanmıştır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Memleket iç ve dışında seyahat günlerinin hesabı" başlıklı 43'üncü maddesinde, "Seyahat günlerine ait yevmiyeler, seyahat edilen vasıtanın hareket saatinden gidilecek yere muvasalat saatine kadar geçen her 24 saat için hesap olunur. Bu süreden az devam eden seyahatler bir gün itibar olunur. Seyahat müddetinin her 24 saati aşan kesri tam gün sayılır." hükmü yer almaktadır.

Söz konusu madde hükmü seyahat süresi için hesaplanacak harcıraha ilişkin olup, madde hükmüne göre seyahat günlerine ait yevmiyeler, seyahat edilen aracın hareket saatinden gidilecek yere varış saatine kadar geçen süreler dikkate alınarak belirlenmektedir. Bu itibarla, seyahat yevmiyeleri için hesaplanacak harcırah miktarı ilgililerin hangi gün seyahat ettiğine değil, seyahatin ne kadar sürdüğüne bağlı bulunmaktadır. Dolayısıyla, 24 saatten az süren seyahatlerin bir tam gün itibar olunarak hesaplanması, 24 saati aşan seyahatlerin de her 24 saati aşan kesrin tam gün sayılarak hesaplanması gerekmektedir.

Bu bilgiler ışığında, yapılacak görevlendirmelerde, yolda geçen sürelerin gidiş ve dönüş için anılan 43'üncü maddeye göre ayrı ayrı hesaplanması ve bu hesaplama yapılırken mutlak ve en kısa yol süresinin dikkate alınarak (Kanunun 6'ncı maddesinde belirtilen yol süresinin hesabı), yol süresinin hesaplanması gerekmektedir. Ayrıca, yapılacak görevlendirmelerde, verilen göreve yol süresinin dahil olup olmadığının da açık bir şekilde Onaylara yansıtılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Yurt dışı yol giderinin düzenlendiği 29'uncu maddede ise; verilecek yol giderinin yolculuk yapılacak taşıtların Türkiye'deki aktarmasız hareket yerinden ve memuriyet merkezi, bu yer ile sınır arasında bulunanlar için taşıtın güzergahında memuriyet merkezine en yakın durak yerinden itibaren hesap olunacağı, memuriyet merkezinden aktarmasız hareket yerine veya en yakın durak yerine kadar olan yolculuklar hakkında da bu Kanunun yurt içi yolculuklarına ait hükümlerinin uygulanacağı, yurt dışından yurt içine dönüşte de aynı esaslara uyulacağı hükme bağlanmıştır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Dışişleri Vekâleti memurları ve benzerlerinin takibedecekleri yol" başlıklı 54'üncü maddesinde de; "Daimî bir vazife ile yabancı memleketlere gönderilecek veya yurda celbolunacak memur ve hizmetlilerin 6'ncı madde esasları dâhilinde takibedecekleri yol itibarıyla vazife mahallerine kaç günde gidip gelecekleri Dışişleri ve Maliye Vekâletlerince müştereken hazırlanacak bir cetvelle tesbit olunur." hükmüne yer verilmiştir. Bu hükme göre Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 4/9/1971 tarihli ve 115527-1171-28578 sayılı yazısı ile belirlenen görülen yol süresinin harcırah bildirimlerinde göz önünde bulundurulması uygun olacaktır. Ancak fiilen daha kısa bir sürede yolculuk gerçekleşmiş ise, fiili sürenin dikkate alınması gerekmekte olup, 24 saatin altındaki yolculuk sürelerinin ise Kanuna göre 1 gün olarak dikkate alınması gerektiğinin ayrıca bilinmesi gerekir.

Netice itibarıyla, yurt içi görevlendirmelerde, yolda geçen sürelerin gidiş ve dönüş için anılan 43'üncü maddeye göre ayrı ayrı hesaplanması ve bu hesaplama yapılırken mutlak ve en kısa yol süresinin dikkate alınarak (6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 6'ncı maddesinde belirtilen yol süresinin hesabı) yol süresinin hesaplanması gerekir.

Buna karşın, yurt dışı görevlendirmelerde ise, Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen görüşlere yansıdığı üzere, 6245 sayılı Kanun 54'üncü maddesine göre hazırlanan cetvel sürekli görevle yabancı ülkelere gönderilenlere ve yabancı ülkelere dönenlere uygulanması öngörülen bir düzenleme olsa dahi, geçici olarak yurt dışına görevlendirilenlerin de aynı şekilde seyahat edecekleri göz önünde bulundurularak bu sürelerin referans alınabileceği düşünülmektedir. Ancak fiilen daha kısa bir sürede yolculuk gerçekleşmiş ise, fiili sürenin dikkate alınması gerektiğini tekrar vurgulayabiliriz.

64.2. Yol gündeliği

Gerek 6245 sayılı Kanun'da ve gerekse bu Kanunla ilgili ikincil mevzuatlarda her ne kadar yol gündeliğinden bahsedilmemiş ise de geçici görevlendirme onaylarında "yol dahil" ve "yol hariç" ifadelerine yer verilmektedir. Çünkü, geçici veya sürekli olarak gönderilen personelin, görev yerine ulaşmak ve geçici görevlendirmelerde görevin bitiminde de asıl görev yerine dönmesi için belirli bir yolun aşılması gerekliliği de ayrı bir gerçektir.

Bu nedenle, geçici görevlendirmelerde görev yerine gidiş ve dönüşlerde gerek yurt içi gerekse yurt dışı geçici görevlendirmelerde yolda geçen süre için gündelik ödenmekte ve bu gündelik de yol gündeliği olarak değerlendirilmektedir. Sürekli görevlendirmelerde yol gündeliğinin, yolda geçen süre dikkate alınarak sadece yeni görev yerine gidişlerde verilmesi söz konusudur.

Yol gündeliğinin yolda geçen süre için verilecek gündelik miktarının ne şekilde hesaplanacağı 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Memleket iç ve dışında seyahat günlerinin hesabı" başlıklı 43'üncü maddesinde, "Seyahat günlerine ait yevmiyeler, seyahat edilen vasıtanın hareket saatinden gidilecek yere muvasalat saatine kadar geçen her 24 saat için hesap olunur. Bu süreden az devam eden seyahatler bir gün itibar olunur. Seyahat müddetinin her 24 saati aşan kesri tam gün sayılır." hükmü yer almaktadır.

Söz konusu madde hükmü, seyahat süresi için hesaplanacak harcıraha ilişkin olup, madde hükmüne göre seyahat günlerine ait gündelikler, seyahat edilen aracın hareket saatinden gidilecek yere varış saatine kadar geçen süreler dikkate alınarak belirlenmektedir. Yasa maddesinde, seyahat süresinin, seyahat edilen aracın hareket saatinden gidilecek yere varış saatine kadar geçen süreler olacağı belirtildiğinden, seyahat süresinin belirlenmesinde görevlendirilenlerin ikametgahlarının gar, otopar veya havalimanlarına olan uzaklıkları dikkate alınmayacaktır.

Seyahat süresinin hesaplanmasında kullanılan taşıtın ne olduğu değil bu taşıtın hareket saatinden gidilecek yere olan ulaşım süresinin dikkate alınması gerekmektedir. Bu itibarla, seyahat gündelikleri için hesaplanacak gündelik miktarı görevlilerin hangi gün seyahat ettiğine değil, seyahatin ne kadar sürdüğüne bağlı bulunmaktadır. Dolayısıyla, 24 saatten az süren seyahatlerin bir tam gün itibar olunarak hesaplanması, 24 saati aşan seyahatlerin de her 24 saati aşan kesrin tam gün sayılarak hesaplanması gerekmektedir.

Ayrıca, uçakla yapılan ancak aynı gün içinde asıl görev yerine dönülmesi mümkün olan ve görev kapsamı yolculuklarda da 43'üncü maddenin uygulanma olanağı bulunmamaktadır. Bu durumda yapılan görevlendirme 1 günden az bir görevlendirme olacağından bu gibi hallerde Kanunun 39'uncu maddesinin uygulanması ve gündeliklerin bu madde hükmüne göre hesap edilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, bir günden az süreli görevlendirmelerde ödenecek gündeliğin düzenlendiği 39'uncu madde hükümleri seyahat edilen taşıtla ilgili bulunmamakta olup, burada görev süresi ve yolda geçen süreler bir anlamda bütünlük arz etmektedir.

Diğer bir anlatımla, gününbirlik gidilip gelinecek mesafede olup, kısa süreli yapılacak (madde 39) seyahatlerde yolda geçen süre için ayrıca gündelik verilmesine imkan bulunmamaktadır. Yani, bir günden fazla yapılan geçici görevlendirmelerde 24 saatten az süren yolculuklarda yolda geçen süre için bir tam gündelik 24 saati aşan yolculuklarda ise 2 gündelik ödenecektir. Bir tam günün bir kısmının yolda, bir kısmının da görev mahallinde geçirilmesi durumunda da ilgili kişilere sadece bir tam gündelik verilmesi gerekmektedir. Başka bir ifadeyle, yolda geçen süre ile görev süresinin birlikte değerlendirilmesi gerektiğinden bunlara ayrıca yol gündeliği olarak gündelik verilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Yurt içi veya yurt dışına yapılan geçici görevlendirmelerde yol süresi ile ilgili olarak gerek 6245 sayılı Kanunda gerekse ilgili mevzuatlarda görevlendirilen yere varış tarihi ile ilgili bir açıklama yer almamakla birlikte, uygulamada görevlendirme onaylarında yol hariç veya yol dahil ifadelerine yer verilmekte, bazı onaylarda ise bu ifadelere hiç yer verilmemektedir. Bir görevin yerine getirilmesi amacıyla başka yere gönderilenlerin görevin başladığı tarihte görev yerlerinde bulunmaları ve göreve zamanında ve dinlenmiş olarak başlamalarının sağlanması bakımından görevin başladığı tarihten önce görev yerine ulaşmaları bakımından görevin başlangıç tarihinden bir gün önce yola çıkılması uygun olacaktır.

Örneğin, görevlendirme onayında 25-27 Kasım 2019 tarihleri arasında yol hariç veya 24-28 Kasım 2019 tarihlerinde yol dahil olmak üzere İstanbul'da görevlendirilen bir memur veya hizmetliye 24 Kasımda gidiş için yol gündeliği, 28 Kasım da dönüş için yol gündeliği verilebilecektir.

Her iki ifadenin de onayda bulunmaması halinde de gidiş ve gelişler için (24 saati aşmayan yol süreleri için) birer gün yol gündeliği ödenmesi gerekmektedir. Örneğin, görevlendirme onayında sadece 15-20 Mayıs 2019 tarihleri arasında Paris'te yapılacak olan toplantıya katılacak olan bir memur veya hizmetlinin görevlendirilmesi durumunda bu kişi için 14 Mayıs'ta gidiş için yol gündeliği, 21 Mayıs'ta da dönüş için de yol gündeliği ödenmesi gerekecektir. Ancak, ilgilinin 15 Mayıs sabahı seyahatine başlaması ve 20 Mayıs akşamı asıl görev yerine dönmesi halinde bu günler için gündelik ödendiğinden ayrıca gidiş ve dönüşte yol gündeliği ödenmemesi doğru bir uygulama olacaktır.

6245 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, Kanun kapsamında bulunan kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilen memur ve hizmetlilere geçici görev yolluğu olarak yol gideri ve gündelik ödeneceği, yolda geçen süreler dahil bir günden az süre ile görevlendirilenlere verilecek geçici görev yolluğunun ne şekilde hesaplanacağına ilişkin Kanunun 39'uncu maddesinde ise, geçici bir görevle memuriyet mahalli dışındaki bir yere gönderilenlerden, buralarda ve yolda öğle (saat: 13.00) ve akşam (saat: 19.00) yemeği zamanlarından birini geçirenlere 1/3, ikisini geçirenlere 2/3 oranında ve geceyi de geçirenlere tam gündelik verileceği hükme bağlanmıştır.

Dolayısıyla, geçici bir görevle memuriyet mahalli dışına gönderilenlere ödenecek harcırahın hesaplanmasında, yolda geçen süreler dahil görevlendirme sürelerinin bir günden fazla olması durumunda gündeliklerin buna göre belirlenerek geçici görev harcırah ödemelerinin 14'üncü madde hükümlerine, yolda geçen süreler dahil görevlendirme sürelerinin bir günden az olması durumunda ise geçici görev yolluk ödemelerinin 39'uncu madde hükümlerine göre yapılması gerekmektedir.

Anılan Kanunun yolda geçen sürelerde verilecek gündeliklerin düzenlendiği 43'üncü maddesinde, "Seyahat günlerine ait yevmiyeler, seyahat edilen vasıtanın hareket saatinden gidilecek yere muvasalat saatine kadar geçen her 24 saat için hesap olunur. Bu süreden az devam eden seyahatler bir gün itibar olunur. Seyahat müddetinin her 24 saati aşan kesri tam gün sayılır." hükmü sadece seyahat süresi için hesaplanacak gündeliklere ilişkin olduğundan, buradaki hükmün 39'uncu madde hükmü ile ilişkilendirilmemesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bu nedenlerle, yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilen memur ve hizmetlilere yolda geçen süre için verilecek gündeliğin hesaplanmasında seyahat edilen aracın hareket saatinden gidilecek yere varış saatine kadar geçen sürelerin dikkate alınması gerekmektedir. Yani, Kanunun 43'üncü madde hükmü yol dahil bir günden fazla süreli görevlendirmelerde yolda geçen süre için hesaplanacak gündelik miktarları ile ilgili olup, 39'uncu kapsamında yapılacak görevlendirmelerde (yol süresi ile görev süresinin birlikte olduğu ve bir günden az süreli görevlendirmelerde) uygulanmasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

Konuyu bir örnek üzerinden açıklayacak olursak 12/12/2019 tarihinde saat 06:00'da görev yerine hareket eden ve 14/12/2019 tarihinde saat 17:00'de asıl görev yerine dönen bir görevliye, yol ve görev süresi bir günden fazla süreyi kapsadığından, yol gündelikleri dahil olmak üzere toplam olarak üç gündelik, aynı kişinin, asıl görev yerine 14/12/2019 tarihinde ve saat 07:00 de dönmesi durumunda da bu görevliye yine yol gündelikleri dahil olmak üzere toplam olarak üç gündelik ödenmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Yani örnekteki bu personele, 1 gidiş yol gündeliği, 1 geliş yol gündeliği ve 1 gün de görev gündeliği ödenecektir.

Diğer yandan, yol dahil 17-21 Temmuz tarihleri arasında memuriyet mahalli dışında görevlendirilen kişinin 17 Temmuz tarihinde yola çıkması halinde 16 Temmuz için gündelik ödenmeyeceği gibi 21 Temmuz tarihinde asıl görev yerine dönmesi durumunda da 22 Temmuz için ilgiliye gündelik ödenmemesi gerekmektedir. Yol hariç görevlendirmelerde ise görev günlerinin bir gün öncesi ve bir gün sonrası yolda geçen süre olarak kullanılabilir olup, ilgililerin bu tarihlerde yolculuk yapmaları halinde gidiş ve dönüş günleri için de gündelik ödenmesi mümkün olup, aksi durumda yani yolculuk yapılmaması halinde ödeme yapılmayacaktır.

Diğer taraftan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 102, 103 ve 104'üncü maddelerinde yıllık izin ve mazeret izinlerinin uygulanması ile ilgili esasları belirlenmiştir. Bu hükümlere istinaden bazen 600 km'yi geçen yolculuklarda iki gün yol izni verilmesine rağmen, 6245 sayılı Kanun'un 43'üncü maddesinde sözü edilen seyahat gündelikleri için ödenecek yol gündeliğinin hesaplanmasında mesafenin değil yol süresinin dikkate alınması gerektiğinin bilinmesi gerekir.

Diğer bir anlatımla, bu yönde yapılan düzenlemelerin, 6245 sayılı Kanun çerçevesinde ödenmekte olan sürekli veya geçici görevlendirmelerde hesaplanacak yol gündeliği uygulaması ile doğrudan bir ilişkisi bulunmamaktadır. Dolayısıyla, memuriyet mahalli dışında 600 km'den daha uzak mesafelerde bulunan yerlere görevlendirilen ve yol süresi 24 saati aşmayan yolculuklarda personele yol gündeliği olarak 2 gündelik ödenmesi de mümkün bulunmamaktadır.

Yurt dışı sürekli veya geçici görevlendirmelerde kimi zaman yolculuk süresi 24 saati aşmamasına rağmen ülkeler arasındaki saat farkından kaynaklanan takvim değişikliği nedeniyle seyahatin bir sonraki gün tamamlanması halinde yolculuk, seyahat edilen taşıtın hareket ve varış saatlerinden kaynaklı olarak 24 saati aşmış gibi görülmekte ve ilgililer yol gündeliği için 2 gündelik talep edebilmektedirler. Yasanın 43'üncü maddesine göre seyahat edilen taşıtın hareket ve varış saatleri arasında geçen süre dikkate alınarak yol gündeliği hesaplanmalıdır. Ancak, bu süreye zorunlu olarak yapılan transfer veya aktarmalar nedeniyle yaşanan beklemeler de dahil edilmelidir. Takvim değişse bile yolda geçen süre 24 saati aşmıyorsa yol gündeliği olarak 1 gündelik ödenmelidir. Öte yandan,

dönüş günü için verilen tarihte (herhangi saatte) yola çıkılmayıp, geç saatte bilinçli olarak yola çıktığı tespit edilen ve seyahatini gece 00:00'dan sonra tamamlayanlara da gece 00:00'dan sonra geçen süre için ayrıca bir gündelik ödenmesi de mümkün bulunmamaktadır. Kaldı ki böyle bir durum, Yasanın amacına da aykırılık teşkil etmektedir.

Öte yandan, Merkezî Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin 22-27'nci maddelerinde, harcırahın ödenmesinde hangi belgelerin ödeme belgesine bağlanacağı belirtilmiş ancak bu belgeler arasında otobüs bileti sayılmamıştır. Bu nedenle, geçici görevle görevlendirilen kişilerin otobüs bileti ibraz etme zorunlulukları bulunmamaktadır. Ancak iradenin bu konuda beyanın doğruluğunu araştırma hakkı her zaman saklıdır.

Bu hususlara ilave olarak, harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde yürütülmesi durumunda ise, yukarıda açıklanan hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiği dikkate alınarak, beyanda bulunulmasının uygun olacağını ifade edebiliriz.

65. Yurt dışına geçici görevle gönderilenlere hangi koşul ve miktarlarda konaklama gideri ödenmektedir?

Özet; Türkiye’den yurt dışına geçici görevle gönderilenlerden, seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü ile sınırlı olmak kaydıyla, yurt dışında yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere, faturada gösterilen günlük yatak ücretinin artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerinin % 40’ına kadar olan miktar için bir ödeme yapılmaz. %40’ını aşması halinde ise aşan kısmın sadece % 70’i ayrıca ödenir. Ancak, yatacak yer temini için ödenecek günlük ilave miktar, artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerin Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar’a ekli cetvelin; I-III no’lu sütunlarda gösterilen unvanlarda bulunanlar için % 100’ünden, IV-VIII no’lu sütunlarda gösterilen kadrolarda bulunanlar için % 70’inden fazla olamaz. Ancak Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar’ın 5’inci maddesi kapsamında yapılan görevlendirmelerde, konaklama bedeli ödenirken ilgili personelin gündeliklerinin %40’ını aşan kısmının tamamını ödenmesi söz konusu olabilmektedir.

Harcırah Kanunu, 1’inci maddesinde belirtildiği üzere, genel, katma ve özel bütçeli idarelerde, bunlara bağlı sabit ve döner sermayeli kurumlarda, özel yasalarla kurulmuş banka ve teşekküllerde yolluk ödenmesini gerektiren bir hizmetin gerçekleştirilmesi hallerinde uygulanacak kuralları içeren bir yasa niteliği taşımaktadır.

Harcırah; “devamlı veya geçici bir görevle bir yere gönderilen görevlilere, bu yere gidebilmelerine, orada yiyip içme ve konaklama gibi yapacakları diğer giderlere karşılık verilen parasal tutar” olarak tanımlanabilir. Bununla birlikte, söz konusu Kanun ile yurt içi ve yurt dışı gündelik ve konaklama bedeli ödenmesine ilişkin esasların farklı kriterlere bağlandığını ifade edebiliriz.

Bu bağlamda, “Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar”ın 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 34’üncü maddesine göre, Cumhurbaşkanı tarafından kararlaştırıldığını belirtebiliriz.

Söz konusu Karar kapsamında; yurt dışına veya yurt dışında iken başka bir yere, sürekli veya geçici bir görevle ya da tedavi amacıyla gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile tedavi ve geçici görevlendirme sürelerinde verilecek gündeliklerin yabancı para cinsinden miktarlarının Karar eki cetvellere gösterildiğini, birden fazla ülkeyi kapsayacak yurt dışı geçici görev yolculuk ve ikametlerde ise, her ülkedeki kalış süresi için o ülkeye ilişkin gündelik miktarının esas alınması gerekmektedir. Ancak yayımı tarihinde yürürlüğe giren söz konusu Karar;

- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar hükümleri uygulananlara,
- Staj ve öğrenim amacıyla yurt dışına gönderilenlere (gidiş ve dönüş yol gündelikleri hariç),
- Bakanlıklararası Ortak Kültür Komisyonu Kararıyla yurt dışına gönderilenlere (gidiş ve dönüş yol gündelikleri hariç),
- 15/1/2010 tarihinden sonra yurt dışına tedavi amacı ile gönderilen ve tedavileri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılananlara, uygulanmayacağını, ifade edebiliriz.

Yurt dışına geçici görevlere gönderilenlere ilişkin olarak gündelik ve dolayısıyla konaklama bedelinin ödenmesinde de söz konusu Karar'ın esas alınması gerekmektedir. Ancak, mezkûr Kararın 5'inci maddesi uyarınca "Yurtdışı Geçici Görevle Görevlendirilenlere Ödenecek Konaklama Giderlerine İlişkin Esas ve Usuller" in de Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 21.03.2013 tarihinde hazırlandığını görmekteyiz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Yurt dışında verilecek gündeliklerin miktarı" başlıklı 34'üncü maddesi uyarınca, anılan Kanun gereğince verilecek yurt dışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre mali yıl itibarıyla belirlenmektedir.

Mevcut durum itibarıyla, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 34'üncü maddesi uyarınca hazırlanan ve 25/01/2020 tarih ve 31019 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Karar No:) 2062 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar" ile "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar" 01.01.2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Yurt dışında verilecek gündeliklerin miktarı" başlıklı 34'üncü maddesi; *"Bu Kanun gereğince verilecek yurt dışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibarıyla Cumhurbaşkanınca tayin olunur.*

... Geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir." şeklinde düzenlenmiştir.

Ancak Karar hükümlerine göre yurt dışına veya sürekli görevle yurt dışında iken başka ülkelere geçici görevle gönderilenlere, Türkiye'den veya sürekli görevle buldukları ülkelere her çıkışlarında, seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü için ödenecek gündeliklerin, ekli cetveldeki miktarların % 50 artırılması suretiyle hesaplanması gerekmektedir.

Bu bağlamda, Türkiye'den yurt dışına geçici görevle gönderilenlerden, seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü ile sınırlı olmak kaydıyla, yurt dışında yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere, faturada gösterilen günlük yatak ücretinin artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerinin % 40'ına kadar olan miktar için bir ödeme yapılmaz. %40'ını aşması halinde ise aşan kısmın sadece % 70'i ayrıca ödenir. Ancak, yatacak yer temini için ödenecek günlük ilave miktar, artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerin ekli cetvelin;

a) I-III No'lu sütunlarda gösterilen unvanlarda bulunanlar için % 100'ünden,

b) IV-VIII No'lu sütunlarda gösterilen kadrolarda bulunanlar için % 70'inden, fazla olamaz.

Bununla birlikte, söz konusu Kararın önem arz eden diğer bir maddesi ise, 5'inci madde olup, bahse konu maddeye göre; merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince ekli cetvelde yer alanların yurt

dışına geçici görevlendirmelerinde; görevin önem ve özelliği ile görev yeri itibarıyla oluşabilecek konaklama gideri ihtiyacı dikkate alınmak ve belgelendirilmek suretiyle görevlendirme süresince;

- Genel müdür ve daha üst makam yöneticileri ile ek göstergeleri genel müdür düzeyinde veya daha yüksek tespit edilen görevde bulunan yöneticilerin,
- Ek göstergesi 8.000 ve daha yüksek olanlarla birlikte aynı yurt dışı toplantısına katılan ilgili kurum personelinin,
- Zorunlu ve istisnai hallere münhasır olmak üzere, ilgili Bakanın onayı alınmak şartıyla (a) ve (b) bendleri kapsamı dışında kalan diğer personelin,

konaklama bedelinin ilgilinin gündeliklerinin %40'ını aşan kısmının tamamı ödenebilir.

Bu kapsamda yapılan görevlendirmelerde de, seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü için artırımlı olarak hesaplanan gündelikler dahil olmak üzere gündeliklerinin yüzde kırkına kadar olan miktar için bir ödeme yapılmayacağı genel hukuki kuraldır.

Yine söz konusu Kararın 5'inci maddesine göre, ilgili kamu idarelerinin bu kapsama ait giderlerin ödenmesi ve izlenmesine ilişkin usul ve esasların Hazine ve Maliye Bakanlığınca “Yurtdışına Geçici Görevle Gönderilenlere Ödenecek Konaklama Giderlerine İlişkin Esas ve Usuller” kapsamında belirlendiğini ve yukarıda yer verilen Karar ile benzer içeriğe sahip olduğunu özetle söyleyebiliriz.

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait geçici görevlendirmelerde, konaklama bedelinin üst kısımda yer verilen Karar çerçevesinde hesaplanması ve ödenmesi esas olup, yine söz konusu Kararın 5'inci maddesine göre, konaklama bedelinin belli koşullarda daha fazla tutardan ödenmesi de söz konusu olabilmektedir.

Keza, “Yurtdışına Geçici Görevle Gönderilenlere Ödenecek Konaklama Giderlerine İlişkin Esas ve Usuller” kapsamında, Kararın 5'inci maddesi çerçevesinde yapılan ödemelerde, konaklama bedeli için, seyahat ve ikamet süresinin ilk 10 günü için artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerinin, 10 günü aşan süreler için ise ekli cetvelde yer alan gündeliklerinin %40'ına kadar olan miktar için ödeme yapılmaz.

Ancak gündeliklerinin %40'ını aşan kısmın tamamı ödenebilir. Dolayısıyla, bu kapsamdaki görevlendirme onaylarında bu hususun belirtilmesi zorunludur. Bu ibare yoksa %70'i esas alan ödemenin yapılması gerekmektedir.

Öte yandan, memur ve hizmetli olmadıkları halde, idarelerce 6245 sayılı Kanun'un “Memur veya hizmetli olmayanların harcırahı” 8'inci maddesine göre yurt dışına geçici görevle gönderilenlere de Kararın 5'inci maddesi kapsamında konaklama bedellerinin ödenmesi mümkün olup, bu durumda da alınacak onaylarda bu hususa yer verilmesi gereklilik arz etmektedir.

65.1. Konuya ilişkin açıklanmalı örnek

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Yurt dışında verilecek gündeliklerin miktarı" başlıklı 34'üncü maddesine istinaden yürürlüğe konulan, Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar'ın 4'ncü maddesi ile söz konusu Kararın 5'ncü maddesinde yer verilen hususlar ışığında konunun anlaşılmasına katkı sağlamak bakımından bahse konu Karar eki cetveli bazı ülkeleri kapsayacak şekilde temsili veriler yardımıyla örnek bir hesaplamayı bu bağlamda gösterebiliriz.

Şöyle ki;

Yurtdışı Gündeliklerinin Hesaplanmasında Esas Alınacak Cetvel (CETVEL)

GÖREV UNVANI / KADRO DERECESESİ	T.B.M.M. Başkanı, Cumhurbaşkan Yardımcıları	Anayasa Mahkemesi Başkanı, Bakanlar, Genelkurmay Başkanı, Milletvekilleri, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı, T.B.M.M. Genel Sekreteri, Orgeneral ve Oramirailer Yargıtay, Danıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Sayıştay Başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Bakan Yardımcıları.	Yükseköğretim Kurulu Başkanı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Düzenleyici ve Denetleyici Kurul ve Kurum Başkanları, Korgeneral ve Koramiraller, Cumhurbaşkanlığına bağlı kurum ve kuruluşların başkanları, merkezde sürekli görevle bulunanlar dışındaki büyükelçiler, Askeri Temsil Heyeti Başkanı, Hükümeti temsilen kararmame ile görevlendirilen heyet başkanları	Ek göstergesi 7000 ve daha yüksek olan kadrolarda bulunanlar	<i>Ek göstergesi 5300 ile 7000'e kadar olan kadrolarda bulunanlar</i>	Aylık/ kadro derecesi 1-4 olanlar	Aylık/ kadro derecesi 5-15 olanlar	Tedavi Amacıyla Gönderilen Erbaş ve Erler
ÜLKELER (Para Birimleri)	I SÜTUN	II SÜTUN	III SÜTUN	IV SÜTUN	V SÜTUN	VI SÜTUN	VII SÜTUN	VIII SÜTUN
A.B.D. (A.B.D. Doları)	220	182	146	124	117	110	93	46
İsveç (İsveç Kronu)	1.637	1.359	1.085	919	867	819	687	341
Norveç (Norveç Kronu)	1.437	1.193	952	808	762	719	604	299
Portekiz (Euro)	186	155	124	105	99	93	78	39
Diğer AB Ülkeleri (Euro)	152	127	101	86	81	76	65	32

şeklinde cetvelin bazı satırlarını (ülkeleri) tablo şeklinde gösterebiliriz.

Üsteki tabloyu göz önünde bulundurarak, örneğin bir Genel Müdürün yol dahil 10 gün süreyle Portekiz'e geçici görev kapsamında gittiğini, 10 gün konakladığını ve günlük 80 Euro konaklama gideri ödediğini veri olarak kabul edebiliriz. Bu durumda hesaplama her iki durumda nasıl olacaktır?

Öncelikli olarak genel müdürün ek göstergesi 6400 olduğu için tablonun V no'lu sütununa ve bu sütunda gidilen ülkeye (Portekize) karşılık gelen tutarın hesaplamada dikkate alınması gerekmekte olup, söz konusu tutar tablodan da görüleceği üzere 99 Euro'dur.

Mezkûr Karar uyarınca, Türkiye'den yurt dışına geçici görevle gönderilenlerden, seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü ile sınırlı olmak kaydıyla, yurt dışında yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere, faturada gösterilen günlük yatak ücretinin belirtildiği şekilde artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerinin % 40'ına kadar olan miktar için bir ödeme yapılmamaktadır. Söz konusu tutarın %40 ını aşması halinde ise aşan kısmın sadece % 70'i ayrıca ödenir. Ancak, yatacak yer temini için ödenecek **günlük ilave miktar**, artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerin ekli cetvelin;

a) I-III no'lu sütunlarda gösterilen unvanlarda bulunanlar için % 100'ünden,

b) IV-VII no'lu sütunlarda gösterilen kadrolarda bulunanlar için % 70'inden,

fazla olamayacağını yapılacak hesaplamada dikkate alınması gerekir. Bu bağlamda, aşağıdaki örneği veri olarak alırsak, genel müdürün ek göstergesi karşılığının V. nolu sütunda yer alması nedeniyle %70'lik kapsama girdiğinde ödenecek 1 günlük ilave miktar aşağıdaki hesaplamada görüldüğü üzere, 14,42 Euro'yu normal şartlarda geçemeyecektir. 10 gün için ise, toplam ödenen ilave yatak ücreti 144,20 Euroyu geçmeyecektir.

Bu bağlamda, harcırah hesaplamamızı Genel Müdür göstergesi üzerinden yapacak olursak (ulaşıma ilişkin giderleri dikkate alınmadan);

Yurt dışı gündeliği : 99 Euro (Portekiz için), Konaklama gideri (otel): günlük 80 Euro

Görevlendirme süresi : 10 gün

Artırımlı gündelik : 99 Euro x 1,5 = 148,5 Euro (İlk on gün için %50 artırımlı)

Artırımlı gündeliğin %40'ı: 148,5 Euro x %40 = 59,4 Euro

%40 ı aşan kısım : 80 Euro - 59,4 Euro = 20,6 Euro

İlk on gün için günlük konaklama giderinin, %50 artırımlı gündeliğin %40 ını aşması halinde aşan kısmın %70'i ödeneceğinden;

20,6 Euro x %70 = 14,42 Euro

Görevlendirme süresi 10 gün olduğu için; Ödenecek konaklama gideri:

14,42 Euro x 10 = 144,20 Euro olacaktır.

Buna karşın, söz konusu Karar ve aynı şekilde Esas ve Usullerin 5'inci maddesi kapsamında bu görevlendirmenin yapılması durumunda, gündeliklerinin %40'ını aşan kısmın tamamı ödenecektir. Yani örnek hesaplamamıza devam edersek, %40'ı aşan günlük kısım olan 20,6 Euro'nun tamamının

ödenmesi gerekmektedir. Dolayısıyla 10 gün için $10 \times 20,6 \text{ Euro} = 206 \text{ Euro}$ toplam konaklama bedelinin ödenmesi gündeme gelmektedir. Oysa eski durumda 10 gün için toplam 144,20 Euro ödenmekteydi. Böylelikle, ilgili lehine bu kapsamda belirtilen şekilde yapılan bir görevlendirme sonrasında 61,8 Euro ($206 - 144,20$) fazladan bir hakediş ödemesi söz konusu olmaktadır.

66. Yurt dışından dönüşte yurt içi uçak bilet bedeli ödenir mi? Yurt dışından aktarmalı dönüşlerde yol masrafı nasıl ödenir?

Özet; 6245 sayılı Harcırah Kanunu, yurt dışına gidecek taşıt aracına binmek veya yurt dışından dönmek amacıyla da olsa yolculuğun yurt içinde yapılacak kısmının yurt içi görev yolculuğu kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini hükme bağlamıştır. Kanunun 29'uncu maddesinin son fıkrasında ise, memuriyet merkezinden aktarmasız hareket yerine kadar olan yolculuklar için Kanunun yurt içi yolculuklarına ilişkin hükümlerinin uygulanacağı hususu açıkça yer almaktadır. Burada dikkat edilecek husus, aktarmanın Türkiye içinde yapılmasıdır. Yurt dışındaki aktarmaların hareket merkezine etkisi yoktur. Yabancı ülkelerden yurda dönüş durumlarında da aynı husus geçerlidir. Bu durumda ise, aktarmasız hareket merkezi memurun bulunduğu ülkede yolculuk edeceği aracın aktarma yapmadan ülke dışına hareket ettiği yer olarak tanımlanabilir. Bahse konu madde hükmü uyarınca, görevin başlangıcında veya devamında yurt içi geçici görev gündeliği verilmesini gerektirecek durumların ortaya çıkması halinde, geçici görevin yurt içi bölümü için yurt içi geçici görev gündeliği (yevmiyesi) ödenmesi gerekmektedir. Yurt dışı geçici görev süresi, yurt dışına aktarmasız hareket noktasından itibaren başlamakta ve dönüş yapıldığı tarihte bitmektedir. Bu bağlamda, yurt dışına çıkış yapmak veya memuriyet mahalline dönmek için beklemek gerekiyorsa, geçici görevin yurt içindeki devam eden günleri için yurt içi geçici görev yevmiyesi ödenmesi gerekmekte olup, bu günler için yurt dışı geçici görev gündeliği ödenmesinin anılan hukuki düzenleme uyarınca olanaklı olmadığını ifade edebiliriz.

Gerek binilecek taşıt ve gerekse verilecek gündelikler bakımından yurt içi ve yurt dışı yolculuklarının farklı hükümlere tabi olması nedeniyle, 6245 sayılı Harcırah Kanunu, yurt dışına gidecek taşıt aracına binmek veya yurt dışından dönmek amacıyla da olsa yolculuğun yurt içinde yapılacak kısmının yurt içi görev yolculuğu kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini hükme bağlamıştır.

Anılan Kanunun 29'uncu maddesinin son fıkrası ise; "... Bu maddeye göre verilecek yol masrafı yolculuk yapılacak taşıtların Türkiye'deki aktarmasız hareket yerinden ve memuriyet merkezi bu yer ile sınır arasında bulunanlar için taşıtın güzergâhında memuriyet merkezine en yakın durak yerinden itibaren hesap olunur. Memuriyet merkezinden aktarmasız hareket yerine veya en yakın durak yerine kadar olan yolculuklar hakkında bu Kanunun yurt içi yolculuklarına ait hükümleri uygulanır. Yurt dışından yurt içine dönüşte aynı esaslara uyulur." hükmüne amirdir.

Söz konusu Yasa maddesinde yer aldığı üzere, memuriyet merkezinden aktarmasız hareket yerine kadar olan yolculuklar için Kanunun yurt içi yolculuklarına ilişkin hükümlerinin uygulanacağı hususu açıkça yer almaktadır. Yasa maddesinde geçen "aktarmasız hareket yeri" kavramı ise, bir taşıtın Türkiye içinde diğer bir araca aktarma yapmasına gerek kalmaksızın yurt dışına çıkmak üzere hareket ettiği yerdir. Burada dikkat edilecek husus, aktarmanın Türkiye içinde yapılmasıdır. Yurt dışındaki aktarmaların hareket merkezine etkisi yoktur. Yabancı ülkelerden yurda dönüş durumlarında da aynı husus geçerlidir. Bu durumda ise, aktarmasız hareket merkezi memurun bulunduğu ülkede yolculuk edeceği aracın aktarma yapmadan ülke dışına hareket ettiği yer olarak tanımlanabilir.

Bahse konu madde hükmü uyarınca, görevin başlangıcında veya devamında yurt içi geçici görev gündeliği verilmesini gerektirecek durumların ortaya çıkması halinde, geçici görevin yurt içi bölümü için yurt içi geçici görev gündeliği ödenmesi gerekmektedir. Yurt dışı geçici görev süresi, yurt dışına aktarmasız hareket noktasından itibaren başlamakta ve dönüş yapıldığı tarihte bitmektedir. Bu bağlamda, yurt dışına çıkış yapmak veya memuriyet mahalline dönmek için beklemek gerekiyorsa, geçici görevin yurt içindeki devam eden günleri için yurt içi geçici görev yevmiyesi ödenmesi gerekmekte olup, bu günler için yurt dışı geçici görev gündeliği ödenmesi anılan hukuki düzenleme uyarınca olanaklı değildir.

Yolda geçen süre için verilecek gündelik miktarının ne şekilde hesaplanacağı hususu da Harcırah Kanunu'nun "Memleket iç ve dışında seyahat günlerinin hesabı" başlıklı 43'üncü maddesinin "Seyahat günlerine ait yevmiyeler, seyahat edilen vasıtanın hareket saatinden gidilecek yere muvasalat saatine kadar geçen her 24 saat için hesap olunur. Bu süreden az devam eden seyahatler bir gün itibar olunur. Seyahat müddetinin her 24 saati aşan kesri tam gün sayılır." hükmü ile açıklığa kavuşturulmuş bulunmaktadır.

Böylelikle, yurt dışında yolculuk edilen süre, taşıtın (uçanın) hareket saatinden gidilecek yere varış saatine kadar geçen her 24 saat için bir gün sayılmak suretiyle hesaplanmaktadır. Bu sürenin (24 saatin) aşılması durumunda ise 1'den fazla gün için yol gündeliği alınması söz konusu olabilmektedir. Dolayısıyla, seyahat gündelikleri için hesaplanacak gündelik miktarı görevlilerin hangi gün seyahat ettiğine değil, seyahatin ne kadar sürdüğüne göre belirlenmektedir.

Bu itibarla, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 29 ve 43'üncü maddeleri çerçevesinde, yurt dışı seyahatlerde, şayet aktarma kullanılarak seyahat gerçekleşmiş ise, yurt dışındaki aracın aktarmasız hareket yerinden hareketi ile başlayan yurt dışı yolculuğu Türkiye'nin ilgili şehrine varış ile son bulmaktadır. Dolayısıyla bu uçuştan sonra gerçekleşen aktarma yolculuklarında anılan Yasa maddeleri hükmü gereğince, yurt içi gündeliği beyan edilmesi gerekmektedir. Şayet ilgili seyahatte aktarma gerçekleşmemiş ise, yani görev merkezine direkt uçuş söz konusu ise, bu durumda varış anına kadar yolda geçen süre dikkate alınmak suretiyle, yurt dışı yol süresi hesaplanacaktır.

Diğer taraftan, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Harcırah hesabında esas tutulacak yol" başlıklı 6'ncı maddesinde, harcırahın bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan yol ve taşıt araçları üzerinden verileceği ve gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan bu yolda hem muayyen, hem gayrimuayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise harcırah hesabında muayyen tarifeli taşıtın esas alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu maddenin 4'üncü fıkrasında ise, birinci fıkraya göre takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması halinde, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulü merkezde ita amiri veya bu durumda olan amirlerin, taşrada memur veya hizmetlinin mensup olduğu kurumun ita amiri durumunda olan kimsenin veya mahallin en büyük askeri ve mülki amirinin önceden verilmiş yazılı bir emrinin bulunmasına bağlıdır kuralına yer verilmiştir.

Açıklandığı üzere, Kanunun “Yurt dışında yol masrafı” başlıklı 29’uncu maddesinde ise, verilecek yol masrafının yolculuk yapılacak taşıtların Türkiye’deki aktarmasız hareket yerinden ve memuriyet merkezi bu yer ile sınır arasında bulunanlar için taşıtın güzergâhında memuriyet merkezine en yakın durak yerinden itibaren hesap olunacağı, memuriyet merkezinden aktarmasız hareket yerine veya en yakın durak yerine kadar olan yolculuklar hakkında bu Kanunun yurt içi yolculuklarına ait hükümlerinin uygulanacağı, yurt dışından yurt içine dönüşte de aynı esaslara uyulacağı hükme bağlanmıştır.

Bu itibarla, harcırah hesabına esas tutulacak yol ve taşıtın gidip gelmeye en uygun ve çoğunluk tarafından tercih edilen yol ve taşıt olması, mümkün olduğu takdirde bu yoldan gidilecek yere aktarmasız olarak gidilebilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte, iki şehir arasında mutlak taşıtla gidebilmesi mümkün ise, şayet görevlendirme Onayında yer almıyorsa, (yurt içi kısmı için) iki şehir arasında kullanılan uçağın ücretinin ödenmemesi gerekmektedir. Ancak, ilgili personelin yurt dışı Onaylarında yurt içi aktarmaların da uçakla yapılabileceğine yönelik ibarelerin bulunması durumunda ise, yurt içi seyahat ve aktarmaların uçakla gerçekleştirilebileceğini ifade edebiliriz.

Harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde yürütülmesi durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiği dikkate alınarak, beyanda bulunulması uygun olacaktır. Yani ödenmemesi gereken bir giderin beyan edilmesi halinde bu hususta program tarafından bir uyarı gelmemekte olup, ilgilinin beyanı esas alınmaktadır.

67. Yurt dışı geçici görevlendirmelerde ülkeler arasındaki saat farkı yol gündeliğinin hesabında dikkate alınır mı?

Özet: 6245 sayılı Kanun'un 14, 29 ve 43'üncü maddeleri uyarınca, seyahat gündelikleri için hesaplanacak harcırah miktarı ilgililerin hangi gün seyahat edildiğine veya ülkeler arasındaki saat farkına bağlı bulunmamakta, sadece seyahatin ne kadar sürdüğüne bağlı bulunmaktadır. Ayrıca, söz konusu görevlendirmelerde verilecek harcırahın, yolda geçen sürelerin gidiş ve dönüş için anılan 43'üncü maddeye göre hesaplanması ve bu hesaplama yapılırken mutad ve en kısa yol süresinin dikkate alınması gerekmektedir. Dolayısıyla, 24 saatten az süren seyahatlerin bir tam gün itibar olarak hesaplanması, 24 saati aşan seyahatlerin de her 24 saati aşan kesrin tam gün sayılarak hesaplanması ve bu hesaplama yapılırken ülkeler arasındaki saat farkının dikkate alınmaması gerekmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun başka yerde geçici olarak görevlendirilecek kamu personeline harcırahın unsurları arasında yol giderinin ödeneceği 14'üncü maddesinde düzenlenmiş olup, yol gideri ile ilgili genel düzenlemelere ise Kanunun 6'ncı maddesinde yer verilmiştir.

Söz konusu 6'ncı maddenin içeriğinde ise; harcırahın, bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutad olan yol ve taşıt araçları üzerinden verileceği, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutad olan bu yolda hem muayyen, hem gayri muayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise, harcırahın hesabında muayyen tarifeli taşıtın esas alınacağı, takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması halinde, yetkili amirlerden gerekli iznin alınması gerektiği hükme bağlanmıştır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Memleket iç ve dışında seyahat günlerinin hesabı" başlıklı 43'üncü maddesinde, "Seyahat günlerine ait yevmiyeler, seyahat edilen vasıtanın hareket saatinden gidilecek yere muvasalat saatine kadar geçen her 24 saat için hesap olunur. Bu süreden az devam eden seyahatler bir gün itibar olunur. Seyahat müddetinin her 24 saati aşan kesri tam gün sayılır." hükmü yer almaktadır.

Söz konusu madde hükmü seyahat süresi için hesaplanacak harcıraha ilişkin olup, madde hükmüne göre seyahat günlerine ait yevmiyeler, seyahat edilen aracın hareket saatinden gidilecek yere varış saatine kadar geçen süreler dikkate alınarak belirlenmektedir. Bu itibarla, seyahat yevmiyeleri için hesaplanacak harcırah miktarı ilgililerin hangi gün seyahat ettiğine değil, seyahatin ne kadar sürdüğüne bağlı bulunmaktadır. Dolayısıyla, 24 saatten az süren seyahatlerin bir tam gün itibar olarak hesaplanması, 24 saati aşan seyahatlerin de her 24 saati aşan kesrin tam gün sayılarak hesaplanması gerekmektedir.

Bu bilgiler ışığında, yapılacak görevlendirmelerde, yolda geçen sürelerin gidiş ve dönüş için anılan 43'üncü maddeye göre ayrı ayrı hesaplanması ve bu hesaplama yapılırken mutad ve en kısa yol süresinin dikkate alınarak yol süresinin hesaplanması gerekmektedir. Ayrıca, yapılacak görevlendirmelerde,

verilen göreve, yol süresinin dahil olup olmadığı hususu da dikkate alınarak Onayın hazırlanmasının uygun olacağını belirtebiliriz.

Yurt dışı yol giderinin düzenlendiği 29'uncu maddede ise; verilecek yol giderinin yolculuk yapılacak taşıtların Türkiye'deki aktarmasız hareket yerinden ve memuriyet merkezi, bu yer ile sınır arasında bulunanlar için taşıtın güzergâhında memuriyet merkezine en yakın durak yerinden itibaren hesap olunacağı, memuriyet merkezinden aktarmasız hareket yerine veya en yakın durak yerine kadar olan yolculuklar hakkında da bu Kanunun yurt içi yolculuklarına ait hükümlerinin uygulanacağı, yurt dışından yurt içine dönüşte de aynı esaslara uyulacağı hükme bağlanmıştır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Dışişleri Vekâleti memurları ve benzerlerinin takibedecekleri yol" başlıklı 54'üncü maddesinde de; "Daimî bir vazife ile yabancı memleketlere gönderilecek veya yurda celbolunacak memur ve hizmetlilerin 6'ncı madde esasları dâhilinde takibedecekleri yol itibarıyla vazife mahallerine kaç günde gidip gelecekleri Dışişleri ve Maliye Vekâletlerince müştereken hazırlanacak bir cetvelle tesbit olunur." hükmüne yer verilmiştir. Bu hükme göre Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 4/9/1971 tarihli ve 115527-1171-28578 sayılı yazısı ile uygun görülen yol süresinin dikkate alınması gerekmektedir.

6245 sayılı Kanun 54'üncü maddesine göre hazırlanan cetvel sürekli görevle yabancı ülkelere gönderilenlere ve yabancı ülkelere dönenlere uygulanması öngörülen bir düzenleme olsa dahi, Hazine ve Maliye Bakanlığınca da bu yönde verilen görüşlere de yansıdığı üzere, geçici olarak görevlendirilenlerin de aynı şekilde seyahat edecekleri göz önünde bulundurularak bu sürelerin referans alınabileceği düşünülmektedir. Ancak fiilen daha kısa bir sürede yolculuk gerçekleşmiş ise, fiili sürenin dikkate alınması gerekmekte olup, 24 saatin altındaki yolculuk sürelerinin ise Kanuna göre 1 gün olarak dikkate alınması gerektiğinin ayrıca bilinmesi gerekir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Memleket iç ve dışında seyahat günlerinin hesabı" başlıklı 43'üncü maddesinin, "Seyahat günlerine ait yevmiyeler, seyahat edilen vasıtanın hareket saatinden gidilecek yere muvasalat saatine kadar geçen her 24 saat için hesap olunur. Bu süreden az devam eden seyahatler bir gün itibarıyla olunur. Seyahat müddetinin her 24 saati aşan kesri tam gün sayılır." hükmü seyahat süresi için hesaplanacak harcıraha ilişkin olup, madde hükmüne göre seyahat günlerine ait gündelikler, seyahat edilen aracın hareket saatinden gidilecek yere varış saatine kadar geçen süreler dikkate alınarak belirlenmektedir.

Görüldüğü üzere, seyahat gündelikleri için hesaplanacak harcırah miktarı ilgililerin hangi gün seyahat edildiğine veya ülkeler arasındaki saat farkına bağlı bulunmamakta, sadece seyahatin ne kadar sürdüğüne bağlı bulunmaktadır. Ayrıca, söz konusu görevlendirmede verilecek harcırahın, yolda geçen sürelerin gidiş ve dönüş için anılan 43'üncü maddeye göre hesaplanması ve bu hesaplama yapılırken mutad ve en kısa yol süresinin dikkate alınması gerekmektedir.

Bu itibarla, seyahat gündelikleri için hesaplanacak gündelik miktarı, seyahat edilen günlere veya saatlere başka bir ifade ile hangi gün seyahat edildiğine veya ülkeler arasındaki saat farkına bağlı bulunmamakta, sadece seyahatin ne kadar süreli olduğuna bağlı bulunmaktadır. Yine dikkat edilmesi gereken diğer bir husus ise, göre kapsamı yapılan seyahatlerde, evden çıkış yapılan sürenin esas alınmaması, bunun yerine aracın hareket saatinin dikkate alınması gerekliliği kuralıdır.

Örnek olarak, aramızda saat farkı olan ülkelerde görevlendirilenlere verilecek yol gündeliğinin hesaplanmasında, bu ülkeye bir sonraki gün varılma saatinin değil, asıl görevli bulunulan ülke ile görevlendirilen ülke arasındaki yol süresinin esas alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kanunun ilgili maddesi hükmü ışığında, yurt içinde veya yurt dışında yolculuk edilen süre, kullanılacak taşıtın hareket saatinden gidilecek yere varış saatine kadar geçen her 24 saat bir gün sayılmak suretiyle hesaplanmakta ve gündelik de bu süreye göre verilmektedir.

Bu şekilde asli görev yerinden bir gün önceden hareket edip, gideceği yere ertesi gün varan, fakat yolculuğu 24 saat sürmeyen kişiye 2 gün üzerinden gündelik ödenmesinin önüne geçilmiş olmaktadır. (Örneğin saat 23:15'de hareket edip ertesi gün saat 6:15'da görev mahalline ulaşan kişiye yolculuk iki gün içerisinde olmasına karşın yolculuk süresi 7 saat sürdüğünden kendisine 2 gündelik değil 1 gündelik verilmesi gerekmektedir.)

Ancak, yurt içi ve yurt dışı yolculuğun 24 saatten fazla sürmesi halinde 24 saati aşan süre de bir gün sayılmak suretiyle 2 gündelik ödenmesi gerekmektedir. (Örneğin aynı görev yerinden saat 17:00'da hareket edip ertesi gün saat 18:00'da görev yerine ulaşan kişiye yolculuk süresinin 24 saati aşması (24 + 1 saat) nedeniyle 2 gündelik verilecektir.) Aktarma veya bekleme yapılmasının zorunlu olduğu hallerde ise bu sürelerin de yolda geçen süre kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, maddenin uygulamasında görev yolculuğunun muayyen veya gayrimuayyen tarifeli, mutad veya mutad olmayan taşıt araçlarıyla yapılmasının önemi bulunmamakta olup, yolculuk hangi araçla yapılmış olursa olsun, yolculuk süresinin hesabı da söz konusu taşıtın asıl görev yerinden hareket saati ile görev yerine varış saatine göre yapılması ve buna göre gündelik ödenmesi gerekmektedir.

Netice itibarıyla, yurt dışı sürekli veya geçici görevlendirmelerde kimi zaman yolculuk süresi 24 saati aşmamasına rağmen ülkeler arasındaki saat farkından kaynaklanan takvim değişikliği nedeniyle seyahatin bir sonraki gün tamamlanması halinde yolculuğun seyahat edilen taşıtın hareket ve varış saatlerinden kaynaklı olarak 24 saati aşmış gibi görülmesi nedeniyle yol gündeliği için 2 gündelik talep edilmesi söz konusu olabilmektedirler.

Buna karşın, anılan Yasanın 43'üncü maddesine göre seyahat edilen taşıtın hareket ve varış saatleri arasında geçen süre dikkate alınarak yol gündeliği hesaplanmalıdır. Yani takvim değişikliği olsa bile, yolda geçen süre 24 saati aşmıyorsa yol gündeliği olarak 1 gündelik ödenmesi gerekmektedir. Benzer şekilde, dönüş günü için verilen tarihte herhangi bir saatte yola çıkmayıp, özellikle geç saatte yola çıkan ve seyahati gece 00:00'dan sonra tamamlananlara da gece 00:00'dan sonra geçen süre için ayrıca bir gündelik ödenmesi de mümkün bulunmamaktadır.

Harcırah Bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde yürütülmesi durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiği dikkate alınarak, beyanda bulunulması uygun olacaktır. Yani ödenmemesi gereken bir giderin beyan edilmesi halinde bu hususta program tarafından bir uyarı gelmemekte olup, ilgilinin beyanı esastır.

68. Yurt içi ve yurt dışı geçici görevlendirmelerde şoför, tercüman, otel temizlik ücretleri ve oturma vergisi gibi giderler ödenebilir mi?

Özet; 6245 sayılı Kanun'un, "Harcırahın unsurları" başlıklı 5'inci maddesine göre; Harcırah; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva etmekte olup, ilgili, kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir. Bununla birlikte, Harcırah Kanunu ve ikincil mevzuatta hangi harcırah unsurlarının ödeneceği yurt içi ve yurt dışı seyahatler açısından ayrı ayrı belirlenmiş olup, bu kapsamda, Harcırah Kanunu hükümlerine göre tercüman, şoför ve fuel oil ücretlerinin ödenmesi mümkün bulunmamaktadır. Ancak, Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (E) cetvelinde, yurt dışı sürekli veya geçici görev yolculuğunun zorunlu kıldığı belge ve işlem giderleri ile çalışma ve toplantının gerektirdiği kaydiye, aidat ve gidere katılma gibi ödemelerin kurum bütçesinin ilgili tertiplerinden ödeneceği belirtilmektedir. Bu bağlamda, anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde, oda temizleme ücreti şeklinde ödenen ve otel ücretinden ayrılmasının mümkün olmayan ödemelerin otel ücreti içinde değerlendirilmesi ve Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar çerçevesinde ödenmesi mümkündür. Aynı şekilde, oturma vergisi şeklindeki yapılan ödemelerin de gider beyan edilerek ödenmesi mümkündür. Buna karşın, Harcırah Kanunu hükümlerine göre tercüman, şoför ve fuel oil ücretlerinin ödenmesi anılan Yasa uyarınca olanaklı değildir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun Tarifler başlıklı 3'üncü maddesine göre "Harcırah: Bu Kanuna göre ödenmesi gereken yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından birini, birkaçını veya tamamını" ifade etmektedir. Aynı Kanunun "Harcırahın unsurları" başlıklı 5'inci maddesine göre de; Harcırah; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva etmekte olup, ilgili, kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir. Bununla birlikte, söz konusu Kanun ile yurt içi ve yurt dışı gündelik ve konaklama bedeli ödenmesine ilişkin esasların farklı kriterlere bağlandığını ifade edebiliriz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Yurt dışında verilecek gündeliklerin miktarı" başlıklı 34'üncü maddesi uyarınca, anılan Kanun gereğince verilecek yurt dışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre mali yıl itibarıyla belirlenmektedir.

Söz konusu Kanun maddesi uyarınca hazırlanan "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar" ile yurt dışına veya yurt dışında iken başka bir yere, sürekli veya geçici bir görevle ya da tedavi amacıyla gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile tedavi ve geçici görevlendirme sürelerinde verilecek gündeliklerin yabancı para cinsinden miktarları anılan Karar eki listede yer almaktadır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 34'üncü maddesi uyarınca hazırlanan ve 25/01/2020 tarih ve 31019 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Karar No:) 2062 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar" ile "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar" 01.01.2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Karar kapsamında; yurt dışına veya yurt dışında iken başka bir yere, sürekli veya geçici bir görevle ya da tedavi amacıyla gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile tedavi ve geçici görevlendirme sürelerinde verilecek gündeliklerin yabancı para cinsinden miktarlarının Karar eki cetvellerde gösterildiğini, birden fazla ülkeyi kapsayacak yurt dışı geçici görev yolculuk ve ikametlerde ise, her ülkedeki kalış süresi için o ülkeye ilişkin gündelik miktarının esas alınması gerekmektedir. Ancak söz konusu Kararın;

- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar hükümleri uygulananlara,
- Staj ve öğrenim amacıyla yurt dışına gönderilenlere (gidiş ve dönüş yol gündelikleri hariç),
- Bakanlıklararası Ortak Kültür Komisyonu Kararıyla yurt dışına gönderilenlere (gidiş ve dönüş yol gündelikleri hariç),
- 15/1/2010 tarihinden sonra yurt dışına tedavi amacı ile gönderilen ve tedavileri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılananlara, uygulanmayacağını, ifade edebiliriz.

Yurt dışına geçici görevlere gönderilenlere ilişkin olarak gündelik ve dolayısıyla konaklama bedelinin ödenmesinde de söz konusu Karar'ın esas alınması gerekmele birlikte, mezkûr Kararın 5'inci maddesi uyarınca "Yurtdışı Geçici Görevle Görevlendirilenlere Ödenecek Konaklama Giderlerine İlişkin Esas ve Usuller" in de (Hazine ve) Maliye Bakanlığı tarafından 21.03.2013 tarihinde hazırlandığını belirtebiliriz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 34'üncü maddesi uyarınca, yurt dışına sürekli, geçici görev ve tedavi amacıyla yapılacak yolculuk ve ikametlerde verilecek gündeliklerin düzenlendiği Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar her yıl Resmi Gazete'de yayımlanmaktadır. Anılan Kararın, 2'nci maddesinin 1'inci fıkrasında, bu karar hükümlerine göre yurt dışına gönderilenlere, Türkiye'den her çıkışlarında, seyahat ve ikamet süresinin ilk 10 günü için ödenecek gündeliklerin ekli cetveldeki miktarların % 50 artırılması suretiyle hesaplanacağı, 2'nci fıkrasında da, aynı süre ile sınırlı olmak kaydıyla yurt dışında yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere, faturada gösterilen günlük yatak ücretinin gündeliklerinin % 40'ını aşması halinde aşan kısmın % 70'inin ayrıca ödeneceği belirtilmiştir. Bu hükme göre, geçici görevle yurt dışına gönderilenlere yurt dışında yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere, faturada gösterilen günlük yatak ücretinin gündeliklerinin % 40'ını aşması halinde aşan kısmın % 70'inin ayrıca ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu ve ikincil mevzuatta hangi harcırah unsurlarının ödeneceği yurt içi ve yurt dışı seyahatler açısından ayrı ayrı belirlenmiştir. Ayrıca, Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (E) cetvelinde, yurt dışı sürekli veya geçici görev yolculuğunun zorunlu kıldığı belge ve işlem giderleri ile çalışma ve toplantının gerektirdiği kaydiye, aidat ve gidere katılma gibi ödemelerin kurum bütçesinin ilgili tertiplerinden ödeneceği belirtilmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile anılan Kanuna dayanılarak hazırlanan Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ve buna dayanılarak hazırlanan 2007/1 sayılı

Genel Tebliğ ile de belgelendirme sürecine ait açıklayıcı düzenlemelere yer verilmiştir. Aşağıda ise, olası bu nitelikteki giderlerden hangilerinin ödenip ödenmeyeceği açıklanmaktadır.

68.1. Harcırah Kanunu'na göre yurt dışı görevlendirmelerde tercüman, şoför ve fuel oil ücretleri ödenebilir mi?

Harcırah Kanunu'nun "Muvakkat Vazife Harcırahı" başlıklı 14'üncü madde hükmü gereğince, muvakkat vazife harcırahı, gündelik, yol masrafı ile hamal, bagaj ve ikamet veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki taşıt ücretlerinden oluşmaktadır.

Gerek yukarıda yer verilen yasanın ilgili maddesinde ve gerekse 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun farklı bir maddesinde (veya maddelerinde), tercüman, şoför ve fuel oil ücretlerinin ödenmesine izin veren herhangi bir kanun hükmü bulunmamaktadır. Bu nedenle, Harcırah Kanunu hükümleri açısından, tercüman, şoför ve fuel oil ücretlerinin ödenmesinin anılan Yasa uyarınca olanaklı olmadığını ifade edebiliriz.

68.2. Uçak biletinde yer alan biletleme servis ücreti yol gideri kapsamında ödenebilir mi?

5018 sayılı Yasa hükümlerine dayanılarak hazırlanan Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "Yolluklara ilişkin diğer hükümler" başlığını taşıyan 27'inci maddesinin (b) fıkrasında, uçakla yapılan seyahatlerde yolcu biletinin (e-bilet ile ilgili özel durumlar hariç olmak üzere) ödeme belgesine bağlanması gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen kanun hükmü ile Hazine ve Maliye Bakanlığınca da bu hususta verilen görüş çerçevesinde, eklenmesi gereken biletin bedelinin Türk Hava Yolları (THY) tarafından belirlenen miktar kadar olması gerekmekte, başka bir ifade ile bu miktarın üzerinde olan ve her ne ad altında olursa olsun biletin üzerinde yer alan diğer nitelikteki ödemelerin bu miktarı aşması halinde karşılanması mümkün bulunmamaktadır. Ancak, bu hususun rakamsal tespitinin ortaya konulması için ilave bir çabaya ihtiyaç bulunduğunu söyleyebiliriz.

Bu itibarla, bedeli ilgili tarafından ödenen ve "Tavsiye Edilen Bilet Satış Komisyonu" veya "Biletleme Servis Ücreti" olarak yer alan tutarın, bilet tutarına eklenmesi halinde bu tutarın THY tarafından belirlenen miktarı aşmaması halinde, bilete yer alan "Tavsiye Edilen Bilet Satış Komisyonu" veya "Biletleme Servis Ücreti" ve benzeri ödemelerin miktarının kurumlarca karşılanması mümkün bulunmakla birlikte, bilet bedelinin THY tarafından belirlenen miktarı aşması halinde ise bu tür komisyon ve servis ücretlerinin ödenmesinin mümkün bulunmadığı ifade edilebiliriz.

68.3. Uçakla seyahatte CIP hizmetinden yararlanılması mümkün müdür?

Görevlendirilmelerinde uçakla seyahati uygun görülenlerin uçak biletlerinin beyannameğine eklenmesi zorunluluğu bulunduğundan ilgililere ödenecek bilet bedelinin Türk Hava Yolları tarafından

belirlenen miktar kadar olması gerekmekte, başka bir ifade ile bu miktarın üzerinde olan ve her ne ad altında olursa olsun biletin üzerinde yer alan ödemelerin karşılanması mümkün bulunmamaktadır. Bu itibarla, uçak bilet bedeli üzerine ek bir ücret ödenerek CIP hizmetlerinden yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

68.4. Otel temizlik vergisi, şehir vergisi

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 34'üncü maddesi uyarınca, yurt dışına sürekli, geçici görev ve tedavi amacıyla yapılacak yolculuk ve ikametlerde verilecek gündeliklerin düzenlendiği Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar'ın, 2'nci maddesinin 1'inci fıkrasında, bu karar hükümlerine göre yurt dışına gönderilenlere, Türkiye'den her çıkışlarında, seyahat ve ikamet süresinin ilk 10 günü için ödenecek gündeliklerin ekli cetveldeki miktarların % 50 artırılması suretiyle hesaplanacağı, 2'nci fıkrasında da, aynı süre ile sınırlı olmak kaydıyla yurt dışında yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere, faturada gösterilen günlük yatak ücretinin gündeliklerinin % 40'ını aşması halinde aşan kısmın % 70'inin ayrıca ödeneceği belirtilmiştir.

Bu hükme göre, geçici görevle yurt dışına gönderilenlere yurt dışında yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere, faturada gösterilen günlük yatak ücretinin gündeliklerinin % 40'ını aşması halinde aşan kısmın % 70'inin ayrıca ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

Öte yandan, Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (E) işaretli cetvelinde, yurt dışı sürekli veya geçici görev yolculuğunun zorunlu kıldığı belge ve işlem giderleri ile çalışma ve toplantının gerektirdiği kaydiye, aidat ve gidere katılma gibi ödemelerin kurum bütçesinin ilgili tertiplerinden ödeneceği belirtilmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca konu ile ilgili olarak verilen görüş yazısında da yer aldığı üzere, anılan Karar'ın 2'nci maddesinde her ne kadar sadece otel ücretinden söz edilmiş ise de oda temizleme ücretinin otel ücretinden ayrılmasının mümkün olamayacağı dikkate alındığında, oda temizleme ücretinin de otel ücreti içinde değerlendirilmesi ve otel ücretinin ödenmesinde esas alınan Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar'ın 2'nci maddesinde yer alan hesaplamalara dahil edilmesi, ayrıca, ilgilinin ödediği oturma vergisi de bu görevlendirmenin zorunlu ek giderleri arasında yer aldığından bu vergi miktarının da Bütçe Kanununa ekli (E) cetvelinde yer alan hüküm çerçevesinde ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

Bu itibarla, anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde, oda temizleme ücreti şeklinde ödenen ve otel ücretinden ayrılmasının mümkün olmayan ödemelerin otel ücreti içinde değerlendirilmesi ve otel ücretinin ödenmesinde esas alınan ve Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar'ın 4'üncü maddesinde yer alan hesaplamalara dahil edilmesi gerekmektedir.

Ancak bu nitelikte olmayan ve ilgili tarafından ödenen şehir vergisinin ise bu görevlendirmenin zorunlu ek giderleri arasında yer aldığı göz önünde bulundurularak Bütçe Kanununa ekli (E) cetvelinde yer alan hüküm çerçevesinde kesinti yapılmadan ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

Dolayısıyla, bu şekilde kesinti yapılmadan görevlendirmeye ait ödemenin gerçekleştirilmesi, herhangi bir kesinti olmaması sebebiyle, ilgili personel açısından daha fazla tutarda hakediş ödenmesine gerekçe oluşturabilmektedir.

Bu hususlara ilave olarak, harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde yürütülmesi durumunda ise, yukarıda açıklanan hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiği dikkate alınarak, beyanda bulunulmasının uygun olacağını ifade edebiliriz.

69. Yurt dışı seyahatlerde uçak gecikmesi nedeniyle İstanbul'da bir gün kalmak zorunda kalan ilgililere yurt dışı gündeliği mi yoksa yurt içi gündeliği mi ödenecektir?

Özet; Yurt dışı seyahatlerin yurt içinde geçen süreleri için, yurt dışı gündeliklerin ve esaslarının uygulanması mümkün bulunmamaktadır. Bu itibarla, yurt dışı görevlendirmeler kapsamında İstanbul'da geçirilen gün/günler için yurt içi gündelik ödenmesi, İstanbul'dan yurt dışına hareket edilen tarihten itibaren de yurda dönüş tarihine kadar geçen süreler için de yurt dışı gündeliği ödenmesi gerekmektedir. İfade edilen durumunun tersi de söz konusu olup, örneğin Berlin aktarmalı ülkemize gelecek bir uçakla ilgili yaşanan ve kanunen kabul edilecek bir mazeret durumunda, yolcunun burada (Berlin) bekleyeceği zamanın da yurt dışı gündeliği kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir. Ayrıca, onay kapsamı görevlendirilmelerde, uçak saatlerinde yapılan değişiklikler nedeniyle oluşan tarife farkının görevlendirilenlerin kendi kusurundan kaynaklanıp kaynaklanmadığının ilgili idarece değerlendirilmesi ve bu değerlendirme sonucunda, kişilerin kusurlu olmaması durumunda ilgili idarece ödemenin yapılması mümkündür. Ancak yapılan değerlendirme sonucunda, ilgili personelin kusurlu olduğu sonucuna varılması halinde ise, yapılan ödemelerin ilgililere rücu edilmesi söz konusu olabilmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 34'üncü maddesinde; "Bu Kanun gereğince verilecek yurt dışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibariyle *Cumhurbaşkanınca* tayin olunur." denilmektedir.

Söz konusu madde uyarınca, yurt dışına sürekli görev, geçici görev ve tedavi amacıyla yapılacak yolculuk ve ikametlerde verilecek gündelikleri ve esasların belirlendiği Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar her yıl Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmektedir. Cumhurbaşkanı Kararı ile belirlenen gündelikler ve buna ilişkin esaslar, yurt dışına sürekli görev, geçici görev ve tedavi amacıyla yapılacak yolculuk ve ikametlerde uygulanmaktadır.

Dolayısıyla, yurt dışı seyahatlerin yurt içinde geçen süreleri için yurt dışı gündeliklerin ve esaslarının uygulanması mümkün bulunmamaktadır. Bu itibarla, yurt dışı görevlendirmeler kapsamında İstanbul'da geçirilen gün için yurt içi gündelik ödenmesi, İstanbul'dan yurt dışına hareket edilen tarihten itibaren de yurda dönüş tarihine kadar geçen süreler için de yurt dışı gündelik ödenmesi gerekmektedir.

Yukarıda ifade edilen durumunun tersi de söz konusu olup, örneğin Berlin aktarmalı ülkemize gelecek bir uçağın yaşanan ve kanunen kabul edilecek bir mazeret durumunda yolcunun burada bekleyeceği zaman diliminin de yurt dışı gündeliği kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

6245 sayılı Kanun'un "Yurt dışında yol masrafı" başlıklı 29'uncu maddesinde ise, verilecek yol masrafının yolculuk yapılacak taşıtların Türkiye'deki aktarmasız hareket yerinden ve memuriyet merkezi bu yer ile sınır arasında bulunanlar için taşıtın güzergâhında memuriyet merkezine en yakın durak yerinden itibaren hesap olunacağı, memuriyet merkezinden aktarmasız hareket yerine veya en yakın durak yerine kadar olan yolculuklar hakkında bu Kanunun yurt içi yolculuklarına

ait hükümlerinin uygulanacağı, yurt dışından yurt içine dönüşte de aynı esaslara uyulacağı hükme bağlanmıştır.

Bu itibarla, harcırah hesabına esas tutulacak yol ve taşıtın gidip gelmeye en uygun ve çoğunluk tarafından tercih edilen yol ve taşıt olması, mümkün olduğu takdirde bu yoldan gidilecek yere aktarmasız olarak gidilebilmesi gerekmekte olup, iki şehir arasında mutlak taşıtla gidilebilmesi mümkün bulunuyorsa, şayet görevlendirme Onayında yer almıyorsa, iki şehir arasında kullanılan uçağın ücretinin ödenmemesi gerekmektedir. Ancak, ilgili personelin yurt dışı Onaylarında yurt içi aktarmaların da uçakla yapılabileceğine yönelik ibarelerin bulunması durumunda yurt içi seyahat ve aktarmaların da uçakla gerçekleştirilmesi mümkün olabilecektir.

Öte yandan, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 26'ncı maddesinin ilk fıkrasında, daimi veya muvakkat vazife ile bir tarafa izamları takarrür ettikten sonra gönderilmelerinden sarfinazar edilenlerin harcırah almamış ve hareket etmemiş buldukları takdirde kendilerine bir şey verilmeyeceği, 3'üncü fıkrasında da, harcırahlarına mahsuben para ödenmiş olup da muvakkat vazife ile bir tarafa gönderilmelerinden sarfinazar edilmiş olanlara, yalnız peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan bilet ücretlerinin ödeneceği hususu yer almaktadır.

Diğer yandan, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "Yolluklara ilişkin diğer hükümler" başlığını taşıyan 27'nci maddesinin (b) fıkrasında, uçakla yapılan seyahatlerde yolcu biletinin ödeme belgesine bağlanması gerektiği belirtilmiştir. Dolayısıyla eklenmesi gereken biletin bedelinin Türk Hava Yolları tarafından belirlenen miktar kadar olması gerekmekte, başka bir ifade ile bu miktarın üzerinde olan ve her ne ad altında olursa olsun biletin üzerinde yer alan diğer nitelikteki ödemelerin bu miktarı aşması halinde karşılanması mümkün bulunmamaktadır.

Bu itibarla, görevlendirilen bir personelin, uçak saatlerinde yapılan değişiklikler nedeniyle oluşan tarife farkının görevlendirilenlerin kendi kusurundan kaynaklanmadığının ilgili idarece değerlendirilerek bu değerlendirme sonucunda, kişilerin kusurlu olmaması durumunda ödemenin idarece yapılması, buna karşın, personelin kusurlu olması halinde ise ödemenin kurumca ilgililere rücu edilmesi söz konusu olabilmektedir.

70. Erasmus Programı kapsamında harcırâh ödemesi nasıl olur?

Özet; Avrupa Birliği Erasmus öğrenci değişimi programı kapsamında görevlendirilen personele 6245 sayılı Harcırâh Kanunu'na göre yurt dışı geçici görev yolluğunun ödenmesi mümkündür. Ancak Erasmus bütçesinden bu kapsamda bir ödeme yapılması durumunda ise, söz konusu ödemenin ilgili personelin hakettiği gündeliklerinden indirilmesi gerekmektedir.

Avrupa Birliği Komisyonu tarafından daha önceleri Hayatboyu Öğrenme Programı kapsamında yükseköğretim alanında sağlanan hibe desteklerine günümüzde Erasmus+ Programı altında devam edilmesi öngörülmektedir.

Söz konusu faaliyetlerin hedef kitlesinin en genel anlamıyla, yükseköğretime taraf olan kurum ve kuruluşlar ile bu kurumların çalışanları ile öğrencilerini kapsadığını, başvuruların sadece kurum ve kuruluşlar tarafından, proje çeşidine göre yapıldığını, bireysel başvurunun ise kabul edilmediğini özetle ifade edebiliriz. Konunun Harcırâh Mevzuatı açısından değerlendirilmesine ise, aşağıda yer verilmektedir.

6245 sayılı Harcırâh Kanunu'nun 14'üncü maddesinde, Kanun kapsamında bulunan kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilen memur ve hizmetlilere geçici görev yolluğu olarak yol masrafı ve yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya vazife mahalli ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası masraflarının da ayrıca ödeneceğinin hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanunun 34'üncü maddesinde de, bu Kanun gereğince verilecek yurt dışı gündeliklerinin miktarının, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibarıyla Cumhurbaşkanı tarafından tayin olunacağı, geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemelerin gündeliklerinden indirileceği hükmü yer almaktadır.

Söz konusu 34'üncü madde uyarınca, yurt dışına yapılacak yolculuk ve ikametlerde verilecek gündelikler, "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar"la belirlenmiş olup, bahse konu Kararın 3'üncü maddesinde;

- "(1) Geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir.
- (2) Kurumlar, hizmetin özellikleri, mevcut ödenek miktarı, yabancı devlet, uluslararası kuruluş, resmi veya özel diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapılması, görev yerinde ücretsiz veya düşük ücretli yatacak yer temin edilmesi ve yemek ihtiyaçlarının kısmen veya tamamen karşılanması gibi hususları dikkate almak suretiyle, ekli cetvelde gösterilen miktarlardan daha aşağı miktarda

günelik ödeyebilirler. Ancak, bu şekilde ödenecek güneliklerin ilgililerce kabul edildiğinin görev mahallinden ayrılmadan önce idarelerine yazılı olarak bildirilmesi gerekir.”

Hükmüne yer verilmiştir.

Dolayısıyla, yukarıda yer verilen yasa hükmü uyarınca, idarece belirlenen indirimli güneliklerle ilgili olarak seyahati gerçekleştirecek personelin bunu kabul ettiğine dair idareye yönelik yazılı bildirimde bulunması gerekmektedir. 35 Seri No’lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği’nde de bu hususa dikkat çekilmiştir.

Ayrıca, gidilen ülkede temel ihtiyaçlar karşılanırsa bile indirimli günelik ödenip ödenmemesi konusunda idarenin takdir hakkı bulunmaktadır. Dolayısıyla, belli tutarda indirim uygulanabileceği gibi hiçbir indirim uygulanmadan ilgili görevlendirilebilmektedir. Bu çerçevede,

Geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler güneliklerinden indirilir.

- Yurt içinden veya yurt dışından sağlanan burslara dayanılarak veya aylıkları transfer edilmek suretiyle staj ve öğrenim amacıyla yurt dışına gönderilenlere bu hüküm uygulanmaz. Bunlara ilgili kanun hükümlerine göre müstahak oldukları ödeme yapılır.

Yurt dışına geçici görevle gönderilenlere, **seyahat ve ikamet süresinin ilk 10 günü ile sınırlı olmak kaydıyla**, yatacak yer temini için ödedikleri fatura ile belgelendirenlerden; faturada gösterilen günlük yatak ücreti artırımı olarak hesaplanan güneliklerinin;

- %40’ını aşması halinde aşan kısmın % 70’i ayrıca ödenir.
- % 40’ına kadar olan miktar için bir ödeme yapılmaz.

Bu bağlamda, Avrupa Birliği Erasmus öğrenci değişimi programı kapsamında görevlendirilen personele 6245 sayılı Harcırah Kanunu’na göre yurt dışı geçici görev yolluğunun ödenmesi mümkün olmakla birlikte, Erasmus bütçesinden ödenen ücretin, söz konusu personelin müstahak oldukları güneliklerden indirilerek ödeme yapılması gerekmektedir. Bu şekildeki bir uygulamanın ise, bahse konu Yurtdışı Güneliklerine Dair Karar hükümlerine daha uygun olacağını söyleyebiliriz.

70.1. Ticaret Bakanlığı (Ulaslararası Anlaşmalar ve AB Genel Müdürlüğü) tarafından hazırlanan AB Finansmanlı Yurt dışı Faaliyetlerin Geçici Görevlendirme Onayları ile Customs (Gümrükler) 2020 Programı Finansman Kuralları

Bakanlığımız (Ticaret Bakanlığı) faaliyet alanı ve uygulamaları çerçevesinde, Uluslararası Anlaşmalar ve AB Genel Müdürlüğü tarafından, finansmanı AB tarafından sağlanan yurt dışı faaliyetlere katılacak Bakanlığımız temsilcileri için alınacak yurt dışı geçici görevlendirme onaylarında dikkat edilmesi

gereken hususların belirtildiği ve ilgili birimlere iletilen “Onay Rehberi”ne çalışmamızın sonunda yer verilmiştir.

Aynı şekilde, Customs (Gümrükler) 2020 Programı’nın mutemetlik işlemlerinin de anılan Genel Müdürlük uhdesinde gerçekleştirildiği dikkate alınarak, Customs 2020 Programı kapsamında yurt dışı faaliyetlere katılacak Bakanlığımız temsilcilerince dikkat etmesi gereken hususların yer aldığı “Customs 2020 Programı Finansman Kuralları” belgesi de ek olarak çalışmamızın sonuna eklenmiştir.

71. Resmi çağrı nedeniyle yurt içi veya yurt dışı göreve eşi ile katılması gereken yöneticinin/ personelin kamu görevlisi olmayan eşine harcırah ödenecek midir?

Özet; Resmi çağrı nedeniyle kamu personelinin, söz konusu göreve eşleriyle katılmalarının zorunlu bulunması halinde, görevlendirme Onayında yer alması koşuluyla anılan eşlere 6245 sayılı Yasa'nın 8'inci maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde geçici görev yolluğunun ödenebilmesi mümkündür. Nitekim, 6245 sayılı Kanun'un "Memur veya hizmetli olmayanların harcırahı" başlıklı 8'inci maddesinde; memur veya hizmetli olmadıkları halde bu Kanuna tabi kurumlarca geçici bir görev ile görevlendirilenlere 4'üncü dereceye kadar olan memurlardan herhangi birine verilen yol masrafı ve gündeliğe kıyasen ilgili kurumca takdir olunacağı hususu yer almaktadır. Dolayısıyla, söz konusu hükme göre, memur ve hizmetli olmadıkları halde, bu Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevi ifa etmek amacıyla görevlendirilenlere gündelik ödenmesi gerektiği hususunun açık bir şekilde Yasada düzenlendiğini ifade edebiliriz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamına giren idarelerde görev yapan personele yaptığı giderlere karşılık olarak çeşitli kriterler ışığında harcırah verilmekle birlikte, yapılan bu harcırah ödemelerinin sadece ilgili personele yapılmadığını, belli durumlarda memur ve hizmetli olmayanların da söz konusu haktan yararlanmasının mümkün olduğunu söyleyebiliriz.

Bu kapsamda öncelikle 6245 sayılı Kanun'un "Harcırah verilecek kimseler" başlıklı 4'üncü maddesine baktığımız zaman söz konusu Kanun maddesinin; "Bu Kanunda belirtilen hallerde: ...

2. Memur veya hizmetli olmamakla beraber kurumlarca geçici bir vazife ile görevlendirilenlere;
...

Harcırah verilir." şeklinde hükme bağlandığının görmekteyiz.

Dolayısıyla yapılan bu görevlendirmeye ilişkin olarak, yapılan görevlendirmenin memuriyet mahalli dışına yapılmış olması şartıyla, harcırah ödenmesi söz konusu olabilmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 5'inci maddesinde, harcırahın; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından meydana geldiği, ilgililerin bu Kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına hak kazanabileceği hükme bağlanmıştır. Ancak anılan Kanunun diğer hükümlerinde de harcırahın unsurlarından bir kısmının ya da tamamının ödenmesi bu Kanunun öngördüğü koşulların gerçekleşmiş olmasına bağlanmıştır.

Öte yandan, Harcırah Kanunu'nun "Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye)" başlıklı 14'üncü maddesinde ise; bu Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, anılan Kanunun “Memur veya hizmetli olmayanların harcırahı” başlıklı 8’inci maddesinde; Memur veya hizmetli olmadıkları halde bu Kanuna tabi kurumlarca geçici bir görev ile görevlendirilenlere verilecek yol masrafı ve gündelik, bunların bilgi seviyeleri ve faaliyet sahaları ile mahalli şartlar dikkate alınarak 4’üncü dereceye kadar olan memurlardan herhangi birine verilen yol masrafı ve gündeliğe kıyasen ilgili kurumca takdir olunacağı, ancak, ilgili Bakanlığın teklifi ve Hazine ve Maliye Bakanlığının olumlu görüşü üzerine, bu gibi kimselerden icabedenlere 4’üncü dereceden daha yüksek memurlara ödenebilecek yol masrafı ve gündelik verilebileceği hususu yer almaktadır. Söz konusu hükme göre, memur ve hizmetli olmadıkları halde, bu Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevi ifa etmek amacıyla görevlendirilenlere gündelik ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

Sayıştay ilgili Dairelerine ait birçok Kararında da “Yurt dışında resmi davete icabet suretiyle ve temsil görevi ile refakat eden eşlere” de 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre ödeme yapılabileceği belirtilmiştir. Örneğin; Sayıştay Temyiz Kurulunun 02/03/1999 tarih ve 24416 sayılı Kararında; uluslararası toplantılara ve ziyaretlere katılan belediye başkanı ve meclis üyelerinin beraberinde götürdükleri eşlerinin temsille görevlendirilmiş olmaları itibarıyla yol masrafı ve gündelik ödenmesinde mevzuata aykırılık bulunmadığı, resmi olarak görevlendirilen belediye başkanı ve belediye meclis üyelerinin eşlerinin de temsille görevlendirildiklerine ilişkin belediye meclisi kararlarının bulunduğu, Valilik ve İçişleri Bakanlığında gerekli olurların alındığı, ayrıca eşlere 4’üncü dereceden devlet memuru için tespit edilen yol masrafı ve yevmiyenin ödenmesinde mevzuata aykırı bir durumun olmadığına karar verildiği görülmüştür.

Yukarıda yer verilen mevzuat düzenlemeleri çerçevesinde, ilgili kamu görevlisinin yapacağı (iştirak edeceği) bir görevle bağlantılı olarak, söz konusu görev kapsamında resmi çağrı nedeniyle eşlerinin de katılmalarının zorunlu bulunması halinde, görevlendirme Onayında yer alması koşuluyla söz konusu eşlere, 6245 sayılı Yasa’nın 8’inci maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde geçici görev yolluğunun ödenebilmesinin mümkün olduğunu tekrar belirtebiliriz.

72. Denetim elemanlarının yurt içi/yurt dışı gündelikleri nasıl belirlenmektedir ve ne kadardır?

Özet; 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Yurt dışında verilecek gündeliklerin miktarı" başlıklı 34'üncü maddesi ve anılan maddeye dayanılarak hazırlanan Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar uyarınca, yurt dışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre mali yıl itibariyle belirlenmektedir. Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar eki tabloda yer aldığı üzere, üst düzey makam ve görevlerin harcırahı ayrı sütunlarda yer almakla birlikte, denetim elemanları bu kapsamda sayılmadığından, diğer memurlar gibi aylık kadro derecelerine uygun sütunlardaki gündeliği almaları gerekmektedir. Yani, aylık kadro derecesinin "1-4" veya "5-15" olmasına göre ödenecek gündeliklerin değişkenlik göstereceğini, bu bağlamda, yurt dışı gündelikler açısından denetim elemanları ile ek göstergesi 5300 altında olan diğer kamu personeli açısından bir fark bulunmadığını ifade edebiliriz. Buna karşın, yurt içi gündelikler açısından fark bulunduğunu, keza, denetim elemanlarına denetim görevi kapsamında ödenen gündeliklerin diğer personele ödenen gündeliklere oranla farklılıklar arz ettiğini (artırımlı gündelik ödendiğini) belirtebiliriz.

6245 sayılı Kanun'un "Yurt içinde verilecek gündeliklerin miktarı" başlıklı 33'üncü maddesi;

"a. Bu Kanun gereğince verilecek yurt içi gündeliklerinin miktarı her yıl bütçe kanunları ile tespit olunur.

b. Devamlı ikamet ettikleri yerler dikkate alınarak kurumlarınca belirlenen görev merkezi, mülhika merkezi ve grup merkezi dışına teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi ile gönderilen Devlet Denetleme Kurulu Üyeleri ile geçici uzmanları, Sayıştay Denetçi ve Yardımcıları, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Başkan, Üye, Uzman Müşavir, Uzman ve Uzman Yardımcıları, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Müfettişleri ile Defterdarlık Kontrol Memurlarından;

- (1) Türkiye düzeyinde teftiş, denetim ve inceleme yetkisine haiz bulunanlara birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarının 1,3 katı,*
- (2) Bölge düzeyinde teftiş, denetim veya inceleme yetkisine haiz bulunanlara birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarının 1,1 katı,*
- (3) İl düzeyinde teftiş, denetim veya inceleme yetkisine haiz bulunanlara birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarının 0,9 katı,*

Gündelik olarak ödenir.

Bu şekilde gündelik ödenenlerden, yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak üzere, gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir.

(Ek parağraf: 4/4/2015-6645/80 md.) Bu fıkra kapsamında kurumlarına ait teftiş, denetim, inceleme

veya soruşturma amacıyla memuriyet mahalli dışına görevlendirilenlere, bu mahaller içindeki görevlerine ilişkin kurumlarınca taşıt sağlanamaması hâlinde yol masrafı; acil ve zorunlu hâllerde taksi, diğer durumlarda ise mutat taşıt üzerinden ödenir. Ancak bu amaçla verilecek yol masrafı her gün için, müstahak oldukları gündelik tutarını aşamaz. Memuriyet mahalli dışında, takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin aciliyetine veya gereğine göre zorunlu olması hâlinde ise bu yol ve taşıt aracına ilişkin yol masrafı gerçek masraf üzerinden verilir..”

Hükmüne amirdir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 33'üncü maddesinin (b) fıkrasında yer alan “Devamlı ikamet ettikleri yerler dikkate alınarak kurumlarınca belirlenen görev merkezi, mıntıka merkezi ve grup merkezi dışına teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi ile gönderilen ... Bakanlık, Müsteşarlık ve Bağımsız Genel Müdürlük Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları ...” hükmü uyarınca da teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevleri ile memuriyet mahalli dışında görevlendirilen bakanlık müfettişlerine görevlendirildikleri günler için gündelik ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Görüldüğü üzere, anılan Kanunun 33'üncü maddesinde, özellik gösteren bazı görevlerde (müfettiş, denetim elemanları ve sanatçılar gibi) bulunanlar ile hayati tehlike gösteren salgın hastalıklarla mücadele eden personel verilecek gündelik miktarları Bütçe Kanunu ile belirlenen gündelikler esas alınarak farklı miktarlarda belirlenmesine ilişkin hususlar yer almış bulunmaktadır.

Bu kapsamda, müfettiş ve denetim elemanlarına verilecek gündelikler teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma görevi ile görevlendirmeleri halinde fiilen aldıkları aylık, derece ya da unvanları (müfettiş ve müfettiş yardımcısı olmaları) dikkate alınmadan ve ayırım gözetilmeden hepsine aynı tutarda gündelik ödenmesi öngörülmüştür.

Ayrıca, Bütçe Kanununa ekli (H) cetveli (1) No'lu Dipnotunda yer aldığı üzere, bunlara ödenecek gündeliklerin hesabında esas alınacak referans gündelikler de belirtilmiş bulunmaktadır. Söz konusu tutar, “B-Memur ve Hizmetlilerden” a) Ek Göstergesi 8000 ve daha yüksek kadroda bulunanlar için belirlenen 56,10 TL tutarındaki yurt içi gündeliği olup, bu rakama Kanunda belirtilen katsayıların uygulanması (0,9; 1,1 veya 1,3 olarak belirlenen) ile elde edilen tutar denetim elemanı gündeliklerine denk gelmektedir.

Böylelikle, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 33'üncü maddesinin (b) fıkrasında, devamlı ikamet ettikleri yerler dikkate alınarak kurumlarınca belirlenen görev merkezi, mıntıka merkezi ve grup merkezi dışına teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi ile gönderilen denetim elamanlarına (unvanları söz konusu fıkrada tek tek sayılmış olması koşuluyla), yukarıda belirlenen rakam esas alınmak suretiyle;

- Türkiye düzeyinde teftiş, denetim veya inceleme yetkisini haiz bulunanlara 1,3 katı
- Bölge düzeyinde bu yetkiyi haiz olanlara aynı 1,1 katı
- İl düzeyinde bu yetkiyi haiz olanlara 0,9 katı

tutarında gündelik ödenmektedir.

Böylelikle, ödenecek gündelik miktarlarının belirlenmesinde, teftiş, denetim ve inceleme görevi ile görevlendirilenlerin yetki alanlarına göre bir ayrıma gidildiğini söyleyebiliriz.

Ayrıca, çalışma programları ile belirlenen dönemlerde teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevlerinin fiilen yürütüldüğü günlerde ve söz konusu programlar ile belirlenen dönem içerisinde kalan, fakat fiilen görev yapılmayan resmi tatil, hafta tatili, ulusal ve dini bayram günlerinde de tam gündelik ödenmesi gerekmektedir. Ancak, çalışma programları ile belirlenen dönem içerisinde izin alınması halinde izinli bulunulan günlerde gündelik ödenmesi ve geçici görev mahallinden izin nedeniyle ayrılmalara ve dönüşler için yol gideri ödenmesi mümkün değildir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 14'üncü maddesinde ise, kurumlara ait bir vazifenin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere geçici görev yolluğu olarak yol gideri ve gündelik yanında hamal, bagaj ve ikametgah veya görev mahalli ile istasyon, iskele veya durak arasındaki ulaşım aracı giderlerinin de ayrıca ödeneceğinin hükme bağlanması nedeniyle, anılan meslek grubuna ait taksi ücretinin ödenmesi de mümkün bulunmaktadır.

Kaldı ki, 4/4/2015 tarihli, 6645 sayılı Yasa'nın 80'nci maddesi ile 6245 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesine eklenen ve yukarıda yer verilen fıkrada görüldüğü üzere; söz konusu düzenleme ile denetim elemanlarına taksi ücreti konusunda esneklik sağlanarak, teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma amacıyla memuriyet mahalli dışına görevlendirilenlere, bu mahaller içindeki görevlerine ilişkin kurumlarınca taşıt sağlanamaması hâlinde yol masrafı; acil ve zorunlu hâllerde taksi, diğer durumlarda ise mutlak taşıt üzerinden ödeneceği, ancak bu amaçla verilecek yol masrafı her gün için, müstahak oldukları gündelik tutarını aşamayacağı, memuriyet mahalli dışında, takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin aciliyetine veya gereğine göre zorunlu olması hâlinde ise bu yol ve taşıt aracına ilişkin yol masrafı gerçek masraf üzerinden verileceği öngörülmüştür.

Böylelikle, 6245 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesinin (b) fıkrasında unvanları sayılan ve devamlı ikamet ettikleri yerler dikkate alınarak kurumlarınca belirlenen görev merkezi, mülkiyet merkezi ve grup merkezi dışına teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi ile gönderilenlere birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarının burada sayılanların Türkiye, bölge ve il düzeyinde teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi ile görevlendirilmelerinde kendilerine kazanılmış hak aylıkları için belirlenen gündeliklerin değil Bütçe Kanununa ekli (H) Cetvelinde birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarına belirlenen oranlar uygulanarak bulunacak gündeliklerin ödenmesi gerekecektir.

Bu tutar ise 2020 yılı için Bütçe Kanunu'na ekli (H) cetveli (1) No'lu Dipnotunda yer aldığı üzere, bunlara ödenecek gündeliklerin hesabında esas alınacak tutar 56,10 TL olup, buna göre yurt içi denetim gündeliği;

- Türkiye düzeyinde teftiş, denetim veya inceleme yetkisini haiz bulunanlar için 72,93 TL
- Bölge düzeyinde bu yetkiye haiz olanlara 61,71 TL
- İl düzeyinde bu yetkiyi haiz olanlara ise 50,49 TL

Olarak uygulanacaktır.

Kanunda unvanları sayılanların memuriyet mahalli dışına teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi dışında (eğitim amacıyla başka yerlere gönderilmeler gibi) gönderilenlere bu kapsamda belirlenen gündeliklerin ödenmesi mümkün bulunmamaktadır. Aynı şekilde sürekli görev yolluğu ödenmesinde de bu tutar dikkate alınmayacaktır. Zira, bahse konu durumlarda, bunlara denetim için belirlenen gündeliklerin değil, Kanununun 33'üncü maddesinin (a) fıkrası hükümlerine göre denetim elemanlarının kendi kazanılmış hak aylıklarına göre belirlenen yurt içi gündelik tutarlarının esas alınması gerekmektedir.

Diğer bir ifadeyle, denetim faaliyeti dışında bir görevin verilmesi durumunda, denetim harcırahı değil normal gündelik ödenecektir. Bu durumda Yasanın 33/a kapsamında yani her yıl Bütçe Kanunu ile belirlenen tutar üzerinden gündelik ödenmesi gerekmektedir. Söz konusu tutar ise, 2020 yılı için (H) cetvelinde yer aldığı üzere; "Memur ve Hizmetlilerden"

- "Ek göstergesi 3000 (dahil) - 5800 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar için 49,15 TL",
- "Aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar için 43,35 TL", buna karşın, "Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar için 42,15 TL",

olarak belirlenmiştir. Ayrıca, bu tutara artırım için herhangi bir katsayının uygulanmayacağına da bilinmesi gerekir.

Dolayısıyla, Harcırah Kanunu'nun 33'üncü maddesinin (b) bendinde sayılan denetim elemanlarının teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi ile gönderilmelerinde kendilerine ödenmesi gereken gündelik miktarları belirlenmekle birlikte, anılan kişilerin geçici görev bakımından diğer memurlardan yasa hükümlerinin uygulanması açısından esastan bir farkı bulunmamaktadır.

Bu itibarla, bunların bir günden az süre ile görevlendirilmeleri durumunda bunlara 39'uncu madde hükmü dikkate alınarak görevlendirildikleri yerde veya yolda geçen süreler (13.00, 19.00) dikkate alınarak 1/3, 2/3 veya tam gündelik ödenmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, denetim elemanlarının bir günden az süre ile görevlendirilmelerinde bunlar hakkında da Yasanın 39'uncu madde hükmünün uygulanması gerekmektedir.

Ayrıca, Yasanın 39'uncu maddesinin uygulanmasına bir istisna getirilmemiş olup, başka bir ifadeyle 33'üncü maddenin (b) fıkrasında sayılanlara bu maddenin uygulanmayacağına ilişkin bir hükme Yasada yer vermemiştir. Zira, 42'nci maddede 33'üncü maddenin (b) bendinde unvanları sayılanlara getirilen istisnanın denetim elemanlarına da uygulanmaması gerektiği hususunun 39'uncu maddede de yer alması gerekirdi. Dolayısıyla, denetim elemanlarının bir günden az süre ile görevlendirilmelerinde gündeliklerinin sınırlamalara tabi tutulması başka bir ifadeyle, tam olarak ödenmesine ilişkin 42'inci maddede yer alan düzenlemenin 39'uncu maddenin uygulanmasında dikkate alınmaması gerekmektedir. Nitekim bu husus Sayıştay Genel Kurul Kararlarına da bu şekilde yansımıştır.

Bu itibarla, çalışma programı gereği, denetim elemanlarına bir günden az süre ile görevlendirilmelerinde, başka bir ifade ile görevlendirildikleri yerlere aynı gün gidip gelmek suretiyle yaptıkları denetim görevi için ödenecek gündeliğin belirlenmesinde görevlendirilme saatleri esas alınarak anılan Kanunun 33'üncü maddesinin (b) bendinde belirlenen gündelik miktarlarının 1/3, 2/3 veya tam

gündelik olarak ödenmesi gerekmektedir. Veya hiçbir gündelik ödenmemesi de söz konusu olabilmektedir. Örneğin, Kırıkkale'ye sabah 8.00'da gidip, 12.20'de geri dönen bir denetim elemanı için bu kapsamda bir gündelik ödenmeyecektir.

Kaldı ki 6245 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesinde sayılan müfettiş ve denetim elemanlarının teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma görevleri nedeni ile yaptıkları seyahatleri de geçici görev kapsamına girmektedir. Bu açıdan müfettiş ve denetim elemanlarına verilmekte olan gündelik ve konaklama giderlerinin farklı ödenmesi dışında, diğer hususlar yönüyle yasa hükümlerinin tatbiki açısından esaslı bir fark bulunmadığını söyleyebiliriz.

Ancak denetim görevi kapsamında konaklama ücreti ödenirken yine Bütçe Kanunu (H) cetveli dipnotunda yer aldığı üzere, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 33'üncü maddesinin (b) fıkrasına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında gündeliklerinin %50 artırımlı miktarının dikkate alınması gerekmektedir. **Yani Konaklama= Gündelik + Gündelik x %50**

Örnek; 1- Ülke düzeyinde denetim yapan Ticaret Müfettişi Bayan (N)'nin, 07.01.2020-16.01.2020 tarihleri arasında 10 gün Mersin'de soruşturma kapsamında görevlendirildiğini ve yatak ücreti olarak günlük 109,40.-TL ödedeğini kabul edersek, böyle bir durumda ilgili denetim elemanının hakediş tutarı nasıl olacaktır (hesaplama yol masrafları dikkate alınmamıştır)?

Denetim elemanının 2020 Ocak gündeliği;

1 günlük yevmiye (gündelik) = 56,10 x 1,3 = 72,93 TL

10 günlük yevmiye = 72,93 x 10 = 729,3 TL toplam yevmiye tutarıdır.

Konaklama ücreti ise; 72,93 x 1,5 = 109,40 (gündeliğin %50 fazlası)

10 günlük konaklama = 109,40 x 10 = 1094 TL

Faillen ödenen günlük yatak ücretinin, hakedilen günlük yatak ücretinin üzerinde olması durumunda, aşan kısım için yatak ücretinin ödenmemesi gerekmektedir. Bizim ödediğimiz tutar bu rakamın üzerinde olmaması nedeniyle tamamının ödenmesi gerekmektedir.

Dolayısıyla ilgili denetim elemanına; yevmiye (gündelik) + konaklama ücreti

: 729,3 + 1094

: 1823,30 TL ödenmesi gerekmektedir.

72.1. Uzman kadrosunda olmakla birlikte denetim görevi yapanların durumu

703 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 175'inci maddesinde; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na "Taşra teşkilatında uzman istihdamı" başlıklı eklenen 44'üncü maddesinde "Bakanlıklar ile diğer kamu

kurum ve kuruluşlarının teşkilatlanmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde öngörülmesi kaydıyla taşra teşkilatlarında uzman ve uzman yardımcısı istihdam edilebilir. Uzman ve uzman yardımcısı istihdamında, ek 41'inci maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile yabancı dil ve tez hazırlama şartı hariç olmak üzere beşinci fıkrasında yer alan hükümler kıyasen uygulanır. Uzman ve uzman yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma ve yeterlik sınavları, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınarak kurumlarınca çıkarılacak yönetmelikte düzenlenir. Bu madde kapsamında istihdam edilen uzman ve uzman yardımcılarında teşkilatlanmaya ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde öngörülmesi kaydıyla diğer görevlerinin yanı sıra yönetmelikle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma yaptırılabilir. Ancak bu şekilde teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma yapmakla görevlendirilenler yer değiştirme suretiyle atamaya tabı tutulurlar. **Uzman ve uzman yardımcılarında teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma işlerine ilişkin görevlendirmelerinde, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33'üncü maddesinin (b) fıkrası hükmü uygulanır.** Bunların görevlendirme, çalışma ve yer değiştirmelerine ilişkin usul ve esaslar Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınarak çıkarılacak kurumsal yönetmelikle düzenlenir.” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca 1 No'lu Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin “Uzman istihdamı” başlıklı maddesinde, “... Bakanlık, görev alanına giren konularda çalıştırılmak üzere 657 sayılı Kanunun ek 41'inci maddesine ve 657 sayılı Kanunun ek 44'üncü maddesine göre ... Uzman Yardımcısı istihdam edebilir. kapsamında istihdam edilen ... Uzman Yardımcısına yönetmelikle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma yaptırılabilir.” hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen yasal hükümler çerçevesinde; çeşitli Bakanlık teşkilat yapılarında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında uzman/uzman yardımcısı kadrosunda çalıştırılıp ve teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma işlerine ilişkin görevlendirmelerinde, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 33 üncü maddesinin (b) fıkrası hükmüne göre harcırah ödenmesinin mümkün olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu bağlamda, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'na göre, hak ettikleri gündeliklerinin bir buçuk katı tutarında gündelik ödenmesi, konaklama gideri ödemelerinin de bu gündelikler esas alınarak Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) cetvelinin dipnotunda yer alan esaslar dahilinde ödenmesinin mümkün olduğunu söyleyebiliriz.

72.2. Denetim elemanlarının yurt dışı gündelikleri nasıl belirlenir?

Yurt dışında verilecek gündeliklere ilişkin hususlar 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun “Yurt dışında verilecek gündeliklerin miktarı” başlıklı 34'üncü maddesinde düzenlenmiştir.

Söz konusu maddenin birinci fıkrasında; “Bu Kanun gereğince verilecek yurt dışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibariyle Cumhurbaşkanınca tayin olunur.” denilmek suretiyle yurt dışı gündeliklerin belirlenmesi Cumhurbaşkanına bırakılmıştır.

Aynı maddenin 3'üncü fıkrasında ise; "Geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir." hükmü yer almaktadır. Aşağıda ise söz konusu Karar eki cetvel yer almakta olup, söz konusu Cetvel;

Yurtdışı Gündeliklerinin Hesaplanmasında Esas Alınacak Cetvel (CETVEL)

GÖREV UNVANI / KADRO DERECESİ	T.B.M.M. Başkanı, Cumhurbaşkanı Yardımcıları	Anayasa Mahkemesi Başkanı, Bakanlar, Genelkurmay Başkanı, Milletvekilleri, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı, T.B.M.M. Genel Sekreteri, Orgeneral ve Oramirailer Yargıtay, Danıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Sayıştay Başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Bakan Yardımcıları.	Yükseköğretim Kurulu Başkanı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Düzenleyici ve Denetleyici Kurul ve Kurum Başkanları, Korgeneral ve Koramiraller, Cumhurbaşkanlığına bağlı kurum ve kuruluşların başkanları, merkezde sürekli görevle bulunanlar dışındaki büyükelçiler, Askeri Temsil Heyeti Başkanı, Hükümeti temsilen kararname ile görevlendirilen heyet başkanları	Ek göstergesi 7000 ve daha yüksek olan kadrolarda bulunanlar	Ek göstergesi 5300 ile 7000'e kadar olan kadrolarda bulunanlar	Aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar	Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar	Tedavi Amacıyla Gönderilen Erbaş ve Erler
ÜLKELER (Para Birimleri)	I SÜTUN	II SÜTUN	III SÜTUN	IV SÜTUN	V SÜTUN	VI SÜTUN	VII SÜTUN	VIII SÜTUN
A.B.D. (A.B.D. Doları)	220	182	146	124	117	110	93	46
Almanya (Euro)	198	164	131	111	105	99	83	41
Avustralya (Avustralya Doları)	342	283	227	192	181	171	143	71
Avusturya (Euro)	199	166	132	112	106	100	84	42
Belçika (Euro)	194	161	128	109	103	97	81	41
Danimarka (Danimarka Kronu)	1.491	1.238	988	838	791	746	627	310
Finlandiya (Euro)	179	148	119	100	95	90	74	38
Fransa (Euro)	192	160	127	108	102	96	81	40
Hollanda (Euro)	187	156	125	106	100	94	80	39
İngiltere (Sterlin)	139	115	91	78	74	69	59	29
İrlanda (Euro)	186	155	124	105	99	94	78	39
İspanya (Euro)	191	158	126	107	101	95	80	40
İsveç (İsveç Kronu)	1.637	1.359	1.085	919	867	819	687	341
İsviçre (İsviçre Frangı)	341	283	226	192	181	171	143	71
İtalya (Euro)	183	152	122	104	98	92	77	38

Japonya (Japon Yeni)	37.801	31.405	25.127	21.325	20.118	18.901	15.914	7.880
Kanada (Kanada Doları)	295	244	195	165	156	147	125	61
Kuveyt (Kuveyt Dinarı)	61	50	40	35	33	31	25	12
Lüksemburg (Euro)	194	161	128	109	103	97	82	40
Norveç (Norveç Kronu)	1.437	1.193	952	808	762	719	604	299
Portekiz (Euro)	186	155	124	105	99	93	78	39
Suudi Arabistan (Suudi A.Riyalı)	744	617	492	418	395	372	313	155
Yunanistan (Euro)	191	158	126	107	101	95	80	40
Kosova (Euro)	148	123	98	83	78	74	63	31
Diğer AB Ülkeleri (Euro)	152	127	101	86	81	76	65	32
Diğer Ülkeler (A.B.D. Doları)	190	157	125	106	100	95	80	40

şeklinde belirlenmiştir.

Söz konusu Karara ekli cetvelde, yurt dışında gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre ödenecek gündelikler belirlenmiştir. Cetvelde birçok ülke sayılmış ve bu ülkelere yapılacak görevlendirmelerde verilecek gündeliklerin bu ülkelerde geçerli olan para cinsinden miktarları belirtilmiştir.

Görüldüğü üzere, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Yurt dışında verilecek gündeliklerin miktarı" başlıklı 34'üncü maddesi uyarınca, anılan Kanun gereğince verilecek yurt dışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre mali yıl itibariyle belirlenmektedir. Söz konusu tabloda yer aldığı üzere, üst düzey makam ve görevlerin harcırahı ayrı sütunlarda yer almakla birlikte, denetim elemanları bu ünvanlar ve belirtilen ek göstergeler arasında sayılmadığından, diğer memurlar gibi aylık kadro derecelerine uygun sütunlardaki gündelikleri alacaktır. Yani, aylık kadro derecesinin "1-4" veya "5-15" olmasına göre ödenecek gündelik değişkenlik gösterecektir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Yurt dışında verilecek gündeliklerin miktarı" başlıklı 34'üncü maddesi; *"Bu Kanun gereğince verilecek yurt dışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibariyle ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tayin olunur.*

...Geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir." şeklinde düzenlenmiştir.

Ancak Karar hükümlerine göre yurt dışına veya sürekli görevle yurt dışında iken başka ülkelere geçici görevle gönderilenlere, Türkiye'den veya sürekli görevle buldukları ülkelere her çıkışlarında,

seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü için ödenecek gündeliklerin, ekli cetveldeki miktarların % 50 artırılması suretiyle hesaplanacağını vurgulayabiliriz.

Bu bağlamda, Türkiye’den yurt dışına geçici görevle gönderilenlerden, seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü ile sınırlı olmak kaydıyla, yurt dışında yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere, faturada gösterilen günlük yatak ücretinin artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerinin % 40’ına kadar olan miktar için bir ödeme yapılmaz. %40’ını aşması halinde ise aşan kısmın sadece % 70’i ayrıca ödenir. Ancak, yatacak yer temini için ödenecek günlük ilave miktar, artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerin ekli cetvelin;

a) I-III No’lu sütunlarda gösterilen unvanlarda bulunanlar için % 100’ünden,

b) IV-VIII No’lu sütunlarda gösterilen kadrolarda bulunanlar için % 70’inden, fazla olamaz.

Bu itibarla, söz konusu Kararın 5’inci maddesine göre; merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince ekli cetvelde yer alanların yurt dışına geçici görevlendirmelerinde; görevin önem ve özelliği ile görev yeri itibarıyla oluşabilecek konaklama gideri ihtiyacı dikkate alınmak ve belgelendirilmek suretiyle görevlendirme süresince konaklama bedelinin ilgilinin gündeliklerinin yüzde kırkını aşan kısmının tamamı ödenebilir.

Diğer bir anlatımla, bu kapsamda yapılan görevlendirmelerde, seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü için artırımlı olarak hesaplanan gündelikler dahil olmak üzere gündeliklerinin %40’ına kadar olan miktar için bir ödeme yapılmayacağı kuralına dikkat edilmesi gerekir.

Özet olarak, Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar eki tablodan yer aldığı üzere, denetim elemanlarına farklı bir sütunda gösterilmemesi nedeniyle, diğer memurlar gibi aylık kadro derecelerine uygun sütunlardaki gündeliklerin dikkate alınması gerekmektedir. Yani, aylık kadro derecesinin “1-4” veya “5-15” olmasına göre ödenecek gündelik değişkenlik gösterecektir.

Örnek;

Ankara’da Ticaret Bakanlığı’nda görevli olup, 1’inci dereceden maaş olan ve ek göstergesi 3600 olan bir İç Denetçinin, geçici görev kapsamında 21.09.2019-28.09.2019 tarihleri arasında Birleşik Arap Emirlikleri (Dubai)’nde görevlendirildiğini ve gidiş ve dönüşü ait seyahatlerini uçakla yaptığını ve bu seyahat için avans almadığını kabul edelim. Anılan İç Denetçinin Dubai’de bir otelde 6 gün konakladığını ve günlük 100 USD olmak üzere, toplam 600 USD konaklama ücreti ödediğini de ayrıca kabul edelim. Söz konusu geçici göreve ait diğer verilere de aşağıda yer verilmekte olup, bu geçici görev kapsamında anılan denetim elemanına hangi tutarda geçici görev yolluğu ödenecektir?

Gidişe ait veriler;

Uçak bileti ücreti	: 2.350 TL (gidiş)
İkamet-Havaalanı servis terminali (Taksi)	: 30 TL
Havaalanı servis terminali-Havaalanı (otobüs)	: 11 TL
(Dubai) Havaalanı-Otel (Taksi)	: 20 USD

Dönüşe ait veriler;

Otel-Dubai Havaalanı (taksi)	: 20 USD
Uçak bileti ücreti	; 2.350 TL (dönüş)
Havaalanı-Havaalanı servis terminali (otobüs)	:11 TL
Havaalanı servis terminali-İkametgâh (taksi)	: 30 TL

Diğer veriler;

Harç Pulu	: 50 TL
B.A.E.(Dubai) 1 günlük yevmiye	: 95 USD
TCMB Döviz Satış Kuru	: 5,680 TL

Hakediş Hesaplama Aşamaları;

Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar uyarınca, Türkiye’de her çıkışta ilk 10 gün için gündelikler %50 artırımlı uygulanmaktadır.

1. Toplam Yevmiye: 1 gidiş + 1 dönüş + 6 gün yurt dışı = 8 gün

1 günlük artırımlı yevmiye	: (95 + 1,5*) = 142,50 USD
8 günlük toplam yevmiye	: 8 x 142,5 = 1140 USD
8 günlük yevmiyenin (gündeliğin) TL Karşılığı	: 1140 USD x 5680 TL = 6.475,20 TL

2. Yol gideri; 60 + 22 + 4.700 +227,20 = **5.009,20 TL**

- İkametgâh-Havaalanı servis terminal taksi	: 30 TL	2* x 30	= 60 TL
- Havaalanı servis terminali-Havaalanı otobüs	: 11 TL	2 x 11	= 22 TL
- Ankara-Birleşik Arap Emirlikleri (Dubai uçak ücreti)*:		2 x 2.350	= 4.700 TL
- Dubai havaalanı-otel taksi ücreti	: 20 USD	2 x 20 x 5,68	= 227,20 TL

3. Toplam Konaklama Gideri (Ödenen kısım): Faturada gösterilen günlük yatak ücretinin artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerinin % 40’ına kadar olan miktar için bir ödeme yapılmaz. %40’ını aşması halinde ise aşan kısmın sadece % 70’i ayrıca ödenir.

Konaklama bedeli kapsamında Otel ücreti (ödenen kısım); 180,60 x 5,680= **1.025,81 TL**

$$95 \times 1,5 = 142,50 \text{ USD (artırımlı gündelik)}$$

$$142,50 \times 0,4 = 57 \text{ USD (artırımlı gündeliğin \%40’ı)}$$

$$\begin{aligned} 100 - 57 &= 43 \text{ USD (aşan kısım)} \\ 43 \times 0,7 &= 30,10 \text{ USD (aşan kısmın \%70'i)} \\ 6 \times 30,10 &= 180,60 \text{ USD (6 günlük konaklama bedeli)} \end{aligned}$$

4. Diğer Masraflar: Harç Pulu 50 TL

$$\text{TOPLAM ÖDENECEK} = 6.475,20 + 5.009,20 + 1.025,81 + 50 = 12.560,21.- \text{ TL}$$

$$(1 + 2 + 3 + 4)$$

* %50 artırımlı gündelik için 1,5 katsayısı kullanılmıştır.

** Yol masrafı gidiş ve dönüşe ait ulaşım araçlarından ibaret olduğu için kısaca 2 ile çarpılmıştır.

- ▶ Sonraki sayfada ise yukarıda yer verilen yurt dışı görevinin, Yurt Dışı Geçici Görev Yolluğu Bildiriminde gösterilmiş hali yer almaktadır.
- ▶ Mevcut durum itibarıyla, yurt dışı gündelikler e-Yolluk uygulaması üzerinde yapılamaması nedeniyle, bildirimler manuel olarak gerçekleştirilmektedir.

YURT DIŞI GEÇİCİ GÖREV YOLLUĞU BİLDİRİMİ

Adı Soyadı	Osman KALELİ		Dairesi		Bütçe Yılı		Gümrükler Genel Müdürlüğü				
	Ünvanı	Daire Başkanı	Bütçe Yılı	Dairesi	2	0	1	9			
Aylık Kadro Derece	1										
Ek Göstergesi	3600										
Günderliği	95,00 \$ / %50 Art. : 142,50 \$										
Döviz Kuru	5,680										
Yolculuk ve Oturma Tarihleri	Nereden Nereye Yolculuk Edildiği veya Nerede Oturduğu	Hareket Saatleri		GÜNDELİKLER			TAŞIT VE ZORUNLU GİDERLER		TOPLAM TUTAR TL (1+2)		
		Gidiş	Dönüş	Gün Sayısı	Tutarı \$	Tutarı TL (1)	Çeşidi ve Mevki	Tutarı TL		Dövizin Cinsi (\$)	Kuru TL
21.09.2019	Türkiye - B.A.E.			1	142,50	809,40					809,40
22-27.09.2019	B.A.E. (Yevmiye)			6	855,00	4.856,40					4.856,40
28.09.2019	B.A.E. - Türkiye			6	142,50	809,40					809,40
21.09.2019	İkamet - HAVAŞ						Taksit	30,00			30,00
21.09.2019	HAVAŞ - Havalimanı						HAVAŞ	11,00			11,00
21.09.2019							Harç Pulu	50,00			50,00
21.09.2019	Dubai Havaalanı-Otel						Taksit (Dubai)		20	5,68	113,60
21.09.2019	Türkiye - B.A.E.						Uçak	2.350,00			2.350,00
28.09.2019	B.A.E. - Türkiye						Uçak	2.350,00			2.350,00
28.09.2019	Otel-Dubai Havalimanı						Taksit (Dubai)		20	5,68	113,60
28.09.2019	Havalimanı - HAVAŞ						HAVAŞ	11,00			11,00
28.09.2019	HAVAŞ - İkamet						Taksit	30,00			30,00
(22-28.09.2019)	B.A.E.-Konaklama						Konaklama		180,60	5,68	1.025,81
							(Devlete ödenen konaklama bedeli)				
T O P L A M					1.140,00	6.475,20		4.832,00		1.253,01	12.560,21

Yukarıda belirtilen tarihler arası yapmış olduğum geçici görev yolluğuyla ilgili "Onikibinbeşyüzaltmış TL, Yirmibir Kr."lık harcamaya ait bildirimdir.

29.09.2019
Birim Yetkilisi (*)

29.09.2019
Bildirim Sahibi
(İmza)

Adı Soyadı :
Ünvanı :

Osman KALELİ
Daire Başkanı

(*) Bu kısım bildirim sahibinin görevi yerine getirmesinden bilgisi olan amir tarafından imzalanacaktır.

M.Y.H.B.Y. Örnek No: 27

73. Yurt dışı görevlendirmelerde hangi ülkeler için hangi döviz kuru uygulanır?

Özet; Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar'ın 2'nci maddesinde; harcırah için avans verilecek ise, avansın Türk Lirası cinsinden tutarı, yabancı para cinsinden avans miktarının tahakkuk tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen efektif satış kuruyla çarpılması suretiyle bulunacağı, avansın ilgiliye Türk Lirası cinsinden ödeneceği, avansın mahsup işlemlerinde ise ilgiliye ödenme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen efektif satış kurunun esas alınacağı hükme bağlanmıştır. Yine aynı madde uyarınca, harcırah için avans verilmemiş ise, yurt dışı gündeliklerinin Türk Lirası cinsinden tutarı, yabancı para cinsinden gündelik miktarının beyanname düzenleme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen döviz satış kuruyla çarpılması suretiyle bulunacağı, şayet yabancı para cinsinden, müstahak olunan harcırah miktarının avans miktarından fazla olması halinde, fazla olan kısım için, beyanname düzenleme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen döviz satış kurunun esas alınması gerektiği öngörülmüştür.

Yurt dışında verilecek gündeliklere ilişkin hususlar 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Yurt dışında verilecek gündeliklerin miktarı" başlıklı 34'üncü maddesinde düzenlenmiş olup, söz konusu maddenin birinci fıkrasında; "Bu Kanun gereğince verilecek yurt dışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibarıyla Cumhurbaşkanınca tayin olunur." denilmek suretiyle yurt dışı gündeliklerin belirlenmesi Cumhurbaşkanına bırakılmıştır.

Söz konusu Kanun maddesi uyarınca hazırlanan "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar" ile yurt dışına veya yurt dışında iken başka bir yere, sürekli veya geçici bir görevle ya da tedavi amacıyla gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile tedavi ve geçici görevlendirme sürelerinde verilecek gündeliklerin yabancı para cinsinden miktarları anılan Karar eki listede yer almaktadır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) de yurt dışı olarak kabul edildiğinden bu ülkeye yapılacak geçici ve sürekli görevlendirmelerde verilecek gündelikler de söz konusu Kararla birlikte ayrıca belirlenmiştir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 34'üncü maddesi uyarınca hazırlanan ve 25/01/2020 tarih ve 31019 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Karar No:) 2062 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar" ile "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar" 01.01.2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Anılan Kararda yer aldığı üzere, yurt dışı gündelikler, geçici, sürekli veya tedavi amacıyla yurt içinden yurt dışına, yurt dışında sürekli görevli iken yurt dışında başka bir ülkeye geçici veya sürekli görevle, yine yurt dışında sürekli görevli iken yurt içinde bir göreve gönderilenlere verilecek yabancı para cinsindeki tutarları kapsamaktadır.

Aşağıda ise söz konusu cetvel yer almakta olup, bahse konu cetvel ile;

Yurtdışı Gündeliklerinin Hesaplanmasında Esas Alınacak Cetvel (CETVEL)

GÖREV UNVANI / KADRO DERECESESİ	T.B.M.M. Başkanı, Cumhurbaşkan Yardımcıları	Anayasa Mahkemesi Başkanı, Bakanlar, Genelkurmay Başkanı, Milletvekilleri, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı, T.B.M.M. Genel Sekreteri, Orgeneral ve Oramirailer Yargıtay, Danıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Sayıştay Başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Bakan Yardımcıları.	Yükseköğretim Kurulu Başkanı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Düzenleyici ve Denetleyici Kurul ve Kurum Başkanları, Korgeneral ve Koramiraller, Cumhurbaşkanlığına bağlı kurum ve kuruluşların başkanları, merkezde sürekli görevle bulunanlar dışındaki büyükelçiler, Askeri Temsil Heyeti Başkanı, Hükümeti temsilen kararname ile görevlendirilen heyet başkanları	Ek göstergesi 7000 ve daha yüksek olan kadrolarda bulunanlar	Ek göstergesi 5300 ile 7000'e kadar olan kadrolarda bulunanlar	Aylık/ kadro derecesi 1-4 olanlar	Aylık/ kadro derecesi 5-15 olanlar	Tedavi Amacıyla Gönderilen Erbaş ve Erler
ÜLKELER (Para Birimleri)	I SÜTUN	II SÜTUN	III SÜTUN	IV SÜTUN	V SÜTUN	VI SÜTUN	VII SÜTUN	VIII SÜTUN
A.B.D. (A.B.D. Doları)	220	182	146	124	117	110	93	46
Almanya (Euro)	198	164	131	111	105	99	83	41
Avustralya (Avustralya Doları)	342	283	227	192	181	171	143	71
Avusturya (Euro)	199	166	132	112	106	100	84	42
Belçika (Euro)	194	161	128	109	103	97	81	41
Danimarka (Danimarka Kronu)	1.491	1.238	988	838	791	746	627	310
Finlandiya (Euro)	179	148	119	100	95	90	74	38
Fransa (Euro)	192	160	127	108	102	96	81	40
Hollanda (Euro)	187	156	125	106	100	94	80	39
İngiltere (Sterlin)	139	115	91	78	74	69	59	29
İrlanda (Euro)	186	155	124	105	99	94	78	39
İspanya (Euro)	191	158	126	107	101	95	80	40
İsveç (İsveç Kronu)	1.637	1.359	1.085	919	867	819	687	341
İsviçre (İsviçre Frangı)	341	283	226	192	181	171	143	71
İtalya (Euro)	183	152	122	104	98	92	77	38
Japonya (Japon Yeni)	37.801	31.405	25.127	21.325	20.118	18.901	15.914	7.880
Kanada (Kanada Doları)	295	244	195	165	156	147	125	61
Kuveyt (Kuveyt Dinarı)	61	50	40	35	33	31	25	12
Lüksemburg (Euro)	194	161	128	109	103	97	82	40
Norveç (Norveç Kronu)	1.437	1.193	952	808	762	719	604	299
Portekiz (Euro)	186	155	124	105	99	93	78	39
Suudi Arabistan (Suudi A.Riyali)	744	617	492	418	395	372	313	155
Yunanistan (Euro)	191	158	126	107	101	95	80	40
Kosova (Euro)	148	123	98	83	78	74	63	31
Diğer AB Ülkeleri (Euro)	152	127	101	86	81	76	65	32
Diğer Ülkeler (A.B.D. Doları)	190	157	125	106	100	95	80	40

şeklinde gündelikler belirlenmiştir.

Söz konusu Karara ekli cetvelde görüldüğü üzere, yurt dışında gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin kapsamına göre ödenecek gündelikler belirlenmiştir. Cetvelde birçok ülke sayılmış olup, bu ülkelere yapılacak görevlendirmelerde verilecek gündeliklerin ilgili ülkeler için geçerli olmak üzere, bu kapsamda ödenecek döviz miktarlarını kapsayacak şekilde belirtilmiştir.

Aynı Kararın 2'nci maddesinde ise; Harcırah için avans verilecek ise, avansın Türk Lirası cinsinden tutarı, yabancı para cinsinden avans miktarının tahakkuk tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen efektif satış kuruyla çarpılması suretiyle bulunacağı, avans ilgiliye Türk Lirası cinsinden ödeneceği, avansın mahsup işlemlerinde ise ilgiliye ödenme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen efektif satış kurunun esas alınacağı hükme bağlanmıştır.

Yine aynı madde uyarınca, harcırah için avans verilmemiş ise, yurt dışı gündeliklerinin Türk Lirası cinsinden tutarı, yabancı para cinsinden gündelik miktarının beyanname düzenleme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca (TCMB) ilan edilen döviz satış kuruyla çarpılması suretiyle bulunması gerekmektedir.

Şayet yabancı para cinsinden, müstahak olunan harcırah miktarının avans miktarından fazla olması halinde ise, fazla olan kısım için, beyanname düzenleme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen döviz satış kurunun esas alınması söz konusudur.

Söz konusu Karara ekli cetvelde, yurt dışında gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre ödenecek gündelikler belirlenmekle birlikte; söz konusu Cetvelde dünyadaki tüm ülkeler sayılmamıştır. Ülke sayılarının değişkenliği nedeniyle tek tek sayılmalarının zor olacağı dikkate alınarak genel bir çözüm geliştirilmiştir.

Bu çözümün AB ve diğer ülkeler için olmak üzere iki şekilde olduğunu söyleyebiliriz. Şöyle ki, bu kapsamda cetvelde AB ülkeleri sayılmış olmakla birlikte bütün AB ülkeleri sayılmadığından, sonndan bir önceki satırda AB ye üye olup da cetvelde sayılmayanlara Euro cinsinden ödenecek gündelik miktarları belirtilmiştir (Örnek: Polonya, Litvanya, Letonya vb.).

Benzer şekilde ikinci çözüm olarak; Cetvelin en sonunda ayrıca, “diğer ülkeler” adlı satır düzenlenmiş ve Cetvelde sayılmayan ülkelerde görevlendirileceklere Amerikan Doları (\$) olarak verilecek gündelikler belirtilmiştir (Örnek: İran, Azerbaycan, Kazakistan, Meksika vb.). Cetvelde ayrıca bazı özellikler göstermiş olması nedeniyle “Kosova” içinde ayrı bir satır düzenlenmiştir. Dolayısıyla, gündeliklerin Amerikan Doları (\$) olarak ödeneceği ülke sayılarının çok fazla olduğunu söyleyebiliriz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 34'üncü maddesi uyarınca, yurt dışına geçici görev amacıyla yolculuk ve ikametlerde uygulanan Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar'ın 2'nci maddesinin 1'inci fıkrasında, bu karar hükümlerine göre yurt dışına gönderilenlere, Türkiye'den her çıkışlarında, seyahat ve ikamet süresinin ilk 10 günü için ödenecek gündeliklerin ekli cetveldeki miktarların % 50 artırılması suretiyle hesaplanacağı, 2'nci fıkrasında da, aynı süre ile sınırlı olmak kaydıyla yurt dışında yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere, faturada gösterilen günlük yatak ücretinin gündeliklerinin % 40'ını aşması halinde aşan kısmın % 70'inin ayrıca ödeneceği belirtilmiştir.

Burada kur farkına dikkat edilmesi gerekmekte olup, seyahat kapsamında, hiç avans verilmemesi, hakediş tutarı kadar avans alınması veya hakediş tutarından daha az avans alınması söz konusu olabilmektedir. Kararın 2'nci maddesinde yer aldığı üzere, şayet yabancı para cinsinden, müstahak olunan harcırar miktarının avans miktarından fazla olması halinde fazla olan kısım için, beyanname düzenleme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen döviz satış kurunun esas alınarak hesaplama yapılması gerekir.

Diğer taraftan, yurt dışına veya yurt dışında iken başka bir yere, sürekli veya geçici bir görevle ya da tedavi amacıyla gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile tedavi ve geçici görevlendirme sürelerinde verilecek gündeliklerin yabancı para cinsinden miktarları “Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar”a ekli cetvelde gösterilmekle birlikte; Karar eki listede yer almayan veya Merkez Bankasınca günlük yayınlanan listede yer almayan ülke ve döviz kurları için Merkez Bankasınca web sayfasında yer alan ve konvertibl olmayan ülkeler için belirlenen döviz kurlarının dikkate alınmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

74. Ülkemizde düzenlenecek teknik işbirliği toplantılarına katılmak üzere gelecek olan yabancı temsilcilere hangi ödemeler yapılabilmektedir?

Özet; 6245 sayılı, Yasa'nın 8'nci maddesi uyarınca, memur veya hizmetli olmadıkları halde 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamında bulunan kurum ve kuruluşlarca görevlendirilenlere yol masrafı ve gündeliği verilebileceği öngörülmüştür. Bu çerçevede, ülkemizde düzenlenecek eğitim programları ile teknik işbirliği toplantılarına katılmak üzere ülkemize gelecek ve söz konusu programlara katılacak olan yabancı temsilcilere 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 8'inci ve 14'üncü madde hükümleri ile Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) cetvelinde belirlenen miktarlar dikkate alınarak gündelik ile aynı Kanunun 33'üncü maddesinin (d) fıkrası hükümlerine göre de ayrıca konaklama bedeli ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 14'üncü maddesinde; bu Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Harcırah Kanunu'nun "Memur veya hizmetli olmayanların harcırahı" başlıklı 8'inci maddesinde ise, memur veya hizmetli olmadıkları halde bu Kanuna tabi kurumlarca geçici bir görev ile görevlendirilenlere verilecek yol masrafı ve gündeliğin, bunların bilgi seviyeleri ve faaliyet sahaları ile mahalli şartlar dikkate alınarak 4'üncü dereceye kadar olan memurlardan herhangi birine verilen yol masrafı ve gündeliğe kıyasen ilgili kurumca takdir olunacağı, sözleşmeli olarak çalıştırılıp da sözleşmelerinde verilecek harcırah belirtilmiş olan kişiler hakkında da bu madde hükmünün uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır.

Bu hüküm, memur ve hizmetli olmayanların gerek yurt içinde gerekse yurt dışında görevlendirilmelerinde uygulanmaktadır. Bu çerçevede, 6245 sayılı Kanun'da geçen memur ve hizmetli tanıma bakacak olursak;

Memur: Personel kanunları hükümlerine göre aylık alan kişileri (Yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel hariç);

Hizmetli: Personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personeli, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlarla kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işçilerini ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kişileri,

ifade ettiği görülmektedir.

Dolayısıyla bu tanım dışında kalan sözleşmeli personel, geçici personel, kamu idarelerinden emekli personel ve hiçbir kamu görevi olmayan diğer kişilerin, kavramsal olarak memur ve hizmetli olmayanlar olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda, geçici personel, sözleşmelerinde gündelik miktarı belirlenmemiş sözleşmeli personel, kamu emeklileri ile kamu görevi olmayanlara verilecek gündeliklerin 4'üncü dereceye kadar olan memurlardan herhangi birine verilen yol masrafı ve gündeliğe kıyasen ilgili kurumca takdir olunması gerekmektedir.

Bununla birlikte, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın görüşü alınmak suretiyle bu gibilere 4'üncü dereceden daha yukarıda bulunanlara verilen gündeliklerin ödenmesi de mümkün bulunmaktadır.

Bu hüküm, memur ve hizmetli olmayanların gerek yurt içinde gerekse yurt dışında görevlendirilmelerinde uygulanmakla birlikte, söz konusu hüküm, sözleşmeli olarak çalıştırılıp da sözleşmelerinde verilecek harcırah belirtilmiş olan kimseler hakkında uygulanmayacağını ifade edebiliriz.

Ayrıca, yukarıda da belirtildiği üzere, bu durumda olanlara anılan Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle birinci derecede bulunanlara verilecek gündeliğin ödenmesi de mümkün olabilmektedir.

Burada dikkat edilmesi gereken husus, dördüncü dereceye kadar olan ifadesinden, dördüncü derecenin de dahil edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Buna göre, memur ve hizmetli olmayanlara dördüncü derecede bulunanlar için belirlenen gündeliğin ödenmesinin mümkün olabileceği düşünülmektedir. Çünkü Bütçe Kanunu (H) cetveli uyarınca, üst kadrolar hariç, 1-4 arasındaki kadrolar için aynı gündelik ödenmektedir.

Buna karşın, memur ve hizmetli tanımı içerisinde yer almayan sözleşmeli personele verilecek gündelik miktarının tespitinde, sözleşmelerinde verilecek harcırah belirtilmiş olan kimselere sözleşmelerinde öngörülen tutar kadar gündelik verilmesi, buna karşın, sözleşmelerinde verilecek harcırah miktarı yer almayan kimselere ise yine dördüncü dereceye kadar olan memurlardan herhangi birine verilen yol masrafı ve gündelik dikkate alınarak belirlenmesi gerekmektedir.

Örneğin: Bay (D)'nin sözleşmesinde kişinin yurt dışında veya yurt içinde geçici görevlendirilmesinde kendisine 3'üncü derecede bulunanlara ödenecek gündelik ödeneceği belirtilmiş ise bu kişiye bu kapsamda gündelik ödenmesi gerekmektedir.

Ancak bu hususta hüküm bulunmaması başka bir ifadeyle, sözleşmelerinde; “..görevlendirilmelerinde 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre harcırah ödenir.” hükmünün yer alması durumunda veya hiçbir ifadenin yer almaması durumunda ise 8'inci madde hükümleri uygulanarak 4'üncü dereceye kadar olan memurlardan herhangi birine ödenen gündelik miktarının verilmesi uygun olacaktır.

Açıklandığı üzere, 6245 sayılı Yasanın 8'nci maddesi uyarınca, memur veya hizmetli olmadıkları halde 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamında bulunan kurum ve kuruluşlarca görevlendirilenlere 4'üncü dereceye kadar olan memurlardan herhangi birine verilen yol masrafı ve gündeliğin verilebileceği, ancak ilgili Bakanlığın teklifi ve Hazine ve Maliye Bakanlığının olumlu görüşü üzerine 4'üncü dereceden daha yüksek derecede bulunan memurlara ödenebilen yol masrafı ve gündeliğin de ödenmesinin mümkün olabileceğini söyleyebiliriz.

Aynı Kanunun 33'üncü maddesinin (d) fıkrasında ise; “Bu Kanun hükümlerine göre gündelik ödenenlerden ((b) fıkrasına göre gündelik ödenenler hariç) yurt içinde yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak (...) üzere gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir.” hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, önceki yıllarda olduğu gibi 31.12.2019 tarihli ve 30995 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2020 Yılı Mali Yılı Merkezi Yönetim Bütçe (Kanun No: 7197) Kanunu’na ekli (H) cetvelinin 1’nci maddesinin dip notunda yer alan, 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33’üncü maddesinin (b) fıkrasına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, (d) fıkrasına göre yapılacak ödemelerde ise görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, takip eden 80 günü için ise gündeliklerinin %50’si, müteakip 90 günü için ise müstahak oldukları gündeliklerinin %40’ı esas alınarak yatacak yer temini için ödeme yapılması gerekmektedir.

Anlatılanlar ışığında, ülkemizde düzenlenecek eğitim programları ile teknik işbirliği toplantılarına katılmak üzere ülkemize gelecek olan ve söz konusu programlara katılacak olan yabancı temsilcilere 6245 sayılı Harcırah Kanunu’nun 8’inci ve 14’üncü maddesi hükümleri ile Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) cetvelinde belirlenen miktarlar dikkate alınarak harcırah (dolayısıyla gündelik) ile aynı Kanununun 33’üncü maddesinin (d) fıkrası hükümlerine göre de ayrıca konaklama bedelinin ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

75. Zorunlu nedenlerle yola devam edememe durumunda gündelik ödenir mi?

Özet; 6245 sayılı Kanun'un 40'inci maddesi uyarınca, yurt içi veya yurt dışında, geçici veya sürekli bir vazifeyle görevlendirilen memur ve hizmetlilerin, kendilerinden kaynaklanmayan özel nedenlerden veya mücbir sebeplerden kaynaklanan gerekçelerle, yolda beklemesi halinde beklenen günler için kendilerine gündelik verilmesi öngörülmüştür. Aksi durum olan, yani kişinin kusurundan kaynaklanan nedenlerden dolayı yolda beklenilmesi halinde, beklenen süre için ilgili personele gündelik ödenmesi olanaklı değildir. Şayet beklemenin kaynağı sağlık nedenine bağlı ise, bahse konu hastalığın ani ve ağır hastalık kapsamında olması ve seyahat yapılmasını engelleyecek nitelikte olması gerekmektedir. Yaşanan hastalık ilgili personelin seyahatine engel değilse personelin seyahatine devam etmesi gerekmekte olup, dolayısıyla, böyle bir durum varlığı halinde (hastalık seyahate engel değilse) harcırah ödenmesi de söz konusu olmayacaktır.

6245 sayılı Kanun'un "Memleket iç ve dışında mücbir (zorunlu) veya zati (kişisel) sebepler ve vahim hastalıklar yüzünden yola devam edememe halinde yevmiye" başlıklı 40'nci maddesi;

"Aktarma ve karantina beklemek, alınan bir emir üzerine yola devam edememek veya yol kapanmak gibi mücbir sebeplere müstenit (dayanan) tevakkuf (durma, bekleme) günlerinin her biri için yevmiye verilir. Hastalık yüzünden olsa dahi zati (kişisel) sebeplere dayanan tevakkuf (durma, bekleme) günleri için yevmiye verilmez. Ancak, ani ve ağır bir hastalık veya şahsi kusurlardan mütevellit (meydana gelen) olmayan bir kaza dolayısıyla yola devam etmesinin hayatı için tehlike arz ettiği hastane heyeti sıhhiye (sağlık) raporu ile-bulunmayan yerlerde resmi tabip raporuyla-tebeyyün eden (belli olan) memur ve hizmetlilere yolculuk yapabilecek hale gelinceye kadar yevmiye verilir. Bu hastalıkları dolayısıyla hastanelere yatarak tedavi paraları daireleri tarafından ödenenlere yevmiye verilmez." hükmüne amirdir.

Harcırah Kanunu'nun 43'üncü maddesinde, harcırah hesabında seyahate ilişkin vasitanın hareket saatinden itibaren yol gündeliği başlamakta olup, yine aynı maddeye göre 24 saati aşan yolculuklarda yolculuğun süresine bağlı olarak iki veya daha fazla gün şeklinde yol gündeliği ödenmesi söz konusu olabilmektedir.

Harcırah Kanunu uyarınca, yolculuk günlerine ait gündelikler, 6'ncı madde esaslarına göre, yurt içinde sürekli veya geçici görevle başka yere gönderilenlerle yurt dışına geçici görevle gönderilenler için yolculuk edilecek aracın hareket saatinden gidilecek yere varış saatine kadar geçen süreye göre hesaplanmaktadır.

Sürekli görevle yurt dışına gidenlerin yolculuk gündelikleri ise, Kanunun "Dışişleri Vekaleti Memurları ve Benzerlerinin Takibedecekleri Yol" başlıklı 54'üncü maddesine dayanılarak tespit edilen süre göz önünde bulundurularak hesaplanması gerekmektedir. Ancak fiilen daha kısa bir sürede yolculuk gerçekleşmişse fiili sürenin dikkate alınması gerekmekte olup, 24 saatin altındaki yolculuk sürelerinin ise, Kanuna göre 1 gün olarak dikkate alınması gerektiğinin ayrıca bilinmesi gerekir.

Yukarıda yer verilen ve kelime anlamları parantez içinde yazılan Kanunun 40'ıncı maddesinde ise, yurt içi veya yurt dışında, geçici veya sürekli bir görevle görevlendirilen memur ve hizmetlilerin özel nedenlerden dolayı yolda veya görevli bulunan yerde beklemeleri durumunda, gündelik ödenmesine ilişkin esaslar düzenlenmektedir.

İnsanın kendisinden kaynaklanmayan nedenlerden dolayı yolda beklemesi hayatın olağan akışına göre mümkündür. Bu bağlamda, kamu personelinin mağduriyetini engelleyecek bu maddeye göre, elde olmayan nedenlerden veya mücbir sebeplerden kaynaklanmış olmak şartıyla, görevlendirilen kişinin yolda beklemesi halinde kendisine gündelik verilebilecektir. Şüphesiz bunun aksi durumu olan, yani kişinin kendi kusurundan kaynaklanan nedenlerden dolayı yolda beklenilmesi halinde ise, beklenen süre için gündelik ödenmesi olanaklı değildir.

Bu durum sadece yurt içi yolculuklarda geçerli olmayıp, sürekli görevlendirmelerde de aynı gerekçelerin gerçekleşmesi halinde, yolda beklenen günler için gündelik verilmesi gerekmektedir. Ancak, aile fertlerinin memur ve hizmetli ile birlikte seyahat etmesi durumunda bu ödeme olacaktır. Seyahate (aile fertlerinin) katılmaması halinde ise, bunlar için bir bekleme söz konusu olmadığından ödeme de bahis konusu olmayacaktır.

Bu çerçevede, Yasamaddesinin içeriğini örneklendirecek olursak; ilgili personelin zorunlu güzergahında olan bir bölgenin salgın hastalık nedeniyle karantiyaya alınması, yola çıkış düşmesi nedeniyle yolun kapanması veya fırtına nedeniyle ulaşım aracının gidilecek yöne hareket edememesi bu kapsamda ifade edilebilir. Bu gibi durumlarda beklenen günler için gündelik ödenmesi gerekmektedir.

Ayrıca, konuyla bağlantılı olarak 1956 tarihli Sayıştay Genel Kurulu Kararı'nda (SGKK 1/3/1956, K.No: 231) da özetle; geçici veya sürekli görevle memuriyet mahalli dışında bir yere aktarma yapmak suretiyle iki veya daha çok taşıt aracı ile gitmek zorunda olanlara, aktarma yapacakları taşıtın gecikmesi veya hareket saatinin ertelenmesi gibi nedenlerle bekleyecekleri günlerde gündelik ödenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Diğer bir anlatımla, ilgili personelin kusurundan kaynaklanan bir nedenden dolayı, aktarma yapılacak araca yetişememeleri durumunda (örneğin otelden geç çıkılması gibi), gündelik ödenmeyecektir. Kabul edilebilir geçerli bir neden olmadığı için, tıpkı gündelik gibi harcırahın diğer unsurları da ödenmeyecektir. Aynı bağlamda, havaalanı servisi ve uçak bileti gibi giderlerin de böyle bir durumda ödenmemesi gerekmektedir.

Yola devam edememe yukarıda bahsedilen fiziki nedenlerden kaynaklandığı gibi, resmi bir gerekçeden kaynaklanabilir. Çünkü yasa maddesinde yer verildiği üzere, alınan bir emir sebebiyle yola devam edilememesi halinde, aynı şekilde beklenen günler için gündelik ödenmesi gerekmektedir.

Burada dikkat edilmesi gereken husus, bahse konu emrin, aktarma yapılacak yerde ve yolda alınması sebebiyle yola devam edilmemesi için geçerli olduğudur. İlgili personelin, görev merkezinden ayrılmadan emri alması yani hareket etmemesi durumunda ise, zaten memuriyet mahallinden ayrılmadığı için gündelik ödenmesi de söz konusu olmayacaktır. Keza, ortada bu kapsamda yapılmış bir giderin de mevcut olmadığını söyleyebiliriz.

Ayrıca, yola devam edememe dışsal (deprem, sel vb.) faktörlerine bağlı olabileceği gibi, ilgili personelden kaynaklanan nedenlerden dolayı da olabilir. Yasa maddesinde yer verildiği gibi, ilgili kamu personelinin ani ve ağır bir hastalık yüzünden yolda veya aktarma merkezinde beklemesi durumunda, bu günler için gündelik ödenmesi söz konusu olabilmektedir.

Ancak bu durumun belgelendirilmesi gerekmekte olup, yasa maddesinde geçtiği üzere, bu çerçevede seyahat edilmesine engel olan problem sağlık faktörüne bağlı ise, probleminin kurul raporu, kurul raporunun verilmesi imkânının olmaması durumunda ise resmi doktor raporuyla kanıtlanması gerekmektedir. Ayrıca, bahse konu sağlık probleminin (hastalığın), göreve ait resmi yolculuğun başlamasından sonra ortaya çıkması gerekmektedir. Çünkü Sayıştay Genel Kurulu'nun 1956 tarihli ve 2298 sayılı Kararı uyarınca, geçici veya sürekli görev yerine hareket etmeden önce bir hastalığa yakalananlara, Yasanın 40'ncı maddesi uyarınca gündelik verilmesi mümkün değildir.

Yasa maddesinde geçen ve ilkeleri ortaya konulan yani ani ve ağır hastalık durumlarında, hastalıkların ilgili personelin seyahatini engellemesi gerekçesiyle gündelik ödenmesi gerektiği açık bir şekilde anlaşılmaktadır. Buna karşın, şayet hastalık nedeniyle ilgili personelin hastaneye yatırılarak tedavi edilmesi ve bu kapsamda giderlerinin de SGK tarafından karşılanması halinde, ayrıca kendisine gündelik ödenmeyecektir.

Açıklandığı gibi, görevli personelden kaynaklanmayan ve hukuken kabul edilebilir gerekçelerle ilgili personelin seyahat edememesi ve bu durumu belgelendirmesi durumunda, beklenen günler için gündelik ödenecektir. Ancak göz önünde bulundurulması gereken husus, bahse konu hastalığın ani ve ağır hastalık kapsamında olması ve seyahat yapılmasını engelleyecek nitelikte olması gerekliliğidir. Hastalık seyahatine engel değilse memurun seyahatine devam etmesi ve dolayısıyla, böyle bir durum için harcırah ödenmesi gündeme gelmeyecektir. Bu süreçte, ilgili personelin yolculuk yapabilecek durumda olduğunun belgelendirilmesine kadar geçen süre için gündelik verilmesi gerektiğinin de göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Bunlara karşın, ilgili personelin kişisel hatasından dolayı bir kaza geçirmesi ve bu durumun yolculuğa mani olması halinde, ilgili personele beklenen günler için gündelik ödenmesi söz konusu değildir. Örneğin, özel otomobili ile seyahat etmesi durumunda, polis kaza raporuna göre kişisel kusuru olduğu anlaşılan bir kamu personeline, bu kapsamda herhangi bir ödeme olmayacaktır. Kişinin bu durumu beyan etmesi de söz konusu olabilir.

Yasa maddesinin içeriğinde anlaşılan belgelendirme gerekliliği, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'ne de yansıtılmış olup, anılan Yönetmeliğin 27'nci maddesi uyarınca, "...f) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununda belirtilen nedenlerden dolayı yola devam edememe halinde, gecikilen günlere ait gündeliklerin ödenebilmesi için, bu durumu kanıtlayan mülki veya askeri mercilerden alınacak belgenin," ödeme belgesine bağlanması gerektiği ifade edilmiştir.

76. Yurt içi sürekli görev yolluğunun unsurlarının örnek hesaplama ile açıklanması nasıldır?

Özet; Sürekli görev yolluğu, görev yeri değişenlere evvelce yerleşmiş oldukları yerden yeni memuriyet yerlerine gitmelerine ve aynı zamanda ev eşyalarının taşınmasına bağlı olarak bir anlamda yapılması zorunluluk arz eden giderlere karşılık verilmektedir. 6245 sayılı Kanun'un 45'inci maddesinde ise, yurt içinde yer değiştirme masrafının değişken unsuru, memur veya hizmetlinin her kilometre veya denizmili başına yalnız kendisi için yurt içi gündeliğinin yüzde beşi olarak hesaplanacağı, harcıraha müstahak memur veya hizmetlinin eski görev mahallinden yeni görev mahalline atanan memur veya hizmetli eşine ise bu şekilde hesaplanacak miktarın yarısının ödeneceği hüküm altına alınmıştır. Buna göre, her ikisi de memur veya hizmetli olan eşlerden birisine yer değiştirme masrafının değişken unsurunun tamamının, diğer eşe ise yarısının ödenebilmesi, her iki eşin de eski ve yeni memuriyet mahallerinin aynı olması halinde söz konusu olmaktadır. Dolayısıyla, memuriyet mahallerinin farklı olması halinde ödeme tam olacaktır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 9'uncu maddesinde, naklen veya tahvilen başka bir yere gönderilenlere, bu tayinleri sırasında mezunen başka bir mahalde bulunsalar dahi, eski memuriyet mahallerinden yeni memuriyet mahalline kadar sürekli görev yolluğu verileceği hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanununun 10'uncu maddesinde ise, yurt içindeki sürekli bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere yol gideri, gündelik, aile gideri ve yer değiştirme giderinin birlikte verileceği hükme bağlanmıştır.

Bu bağlamda, sürekli görev yolluğu bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere, eski memuriyet mahallinden yeni görev mahallerine kadar kendilerine ve aynı zamanda aile fertlerine ait ev eşyalarının taşınmasına ve diğer zorunlu giderlerine karşılık verilmektedir.

Öte yandan, harcırah yapılan gerçek masrafları karşılamak amacıyla ödendiğinden, ilgili personelin beyanına uygun olarak aile fertleri için harcırah ödenebilmesi için bunların ikamet maksadıyla fiilen gösterilen adrese gitmiş olmaları şartına bağlı bulunmaktadır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 4'üncü maddesinde ise, harcırah verilecek kimseler arasında memurun aile fertlerinin de sayıldığını, aynı Yasanın 3'üncü maddesinde de aile fertlerinin "memur ve hizmetlinin harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve furuu ve erkek ve kız kardeşleri" olarak tanımlandığını, ayrıca çeşitli yasalarda, evlilik birliği içinde çocuklara bakma yükümlülüğünün aile reisi olarak babaya ait olduğuna işaret edildiğini görmekteyiz.

Yurt içinde yer değiştirme masrafı 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 45'inci maddesi ise;

"Yurt içinde yer değiştirme masrafı memur veya hizmetlinin;

- a) Kendisi için yurt içi gündeliğinin yirmi katı,
- b) Harcıraha müstehak aile fertlerinin her biri için yurt içi gündeliğinin on katı (Bu miktar yurt içi gündeliğinin kırk katını aşamaz),
- c) Her kilometre veya denizmili başına, yalnız kendisi için yurt içi gündeliğinin yüzde beşi, olarak hesaplanır.

13, 15, 16 ve 17'nci maddelerde yazılı olup aile fertlerinin memur veya hizmetli ile birlikte olmaksızın başka bir mahalle gitmeleri veya bu mahalden dönüşleri dolayısıyla harcırah verilmesi kabul edilen hallerde, aile fertlerine verilecek yer değiştirme masrafı, bunlardan birisinin memur veya hizmetli olarak nazarı itibara alınması suretiyle hesaplanır. Bu maddeye göre harcıraha müstehak memur veya hizmetlinin eski görev mahallinden yeni görev mahalline atanan memur veya hizmetli eşine (c) bendi uyarınca hesaplanacak miktarın yarısı ödenir.”

Şeklinde düzenlenmiştir.

Bu hükme göre, yurt içi yer değiştirme masrafı memur veya hizmetlinin kendisi ve aile fertleri için ayrı ayrı hesaplanmaktadır. Memur veya hizmetlinin kendisi için hesaplanacak yurt içi yer değiştirme masrafı, 6245 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesinin (a) bendi uyarınca her yıl Bütçe Kanunlarının (H) cetveliyle belirlenen yurt içi gündeliklerinin yirmi katı (sabit unsur) ile her kilometre veya deniz mili başına yurt içi gündeliklerinin yüzde beşi (değişken unsur) toplamından oluşan iki unsuru içermektedir.

Yurt içi yer değiştirme masrafının değişken unsurunun hesabına esas tutulacak kilometre veya deniz mili, anılan Kanunun 47'nci maddesi uyarınca iki mahal arasında mutad olan, gidip gelmeye elverişli en kısa kara (demiryolu dahil) ve deniz yoluna göre bulunacak uzaklıktır.

Harcıraha müstehak aile fertleri için hesaplanacak yer değiştirme masrafı ise, bunların her biri için memur veya hizmetlinin yurt içi gündeliğinin on katı olup, bu şekilde bulunacak miktarın, yurt içi gündeliğinin kırk katını aşmaması gerekmektedir. Bakmakla yükümlü olunan aile fertleri için ödenecek tutar da bu limitin içindedir.

Öte yandan, anılan Kanunun 45'inci maddesinde ise, yurt içinde yer değiştirme masrafının değişken unsuru, memur veya hizmetlinin her kilometre veya denizmili başına yalnız kendisi için yurt içi gündeliğinin yüzde beşi olarak hesaplanacağı ve harcıraha müstahak memur veya hizmetlinin eski görev mahallinden yeni görev mahalline atanan memur veya hizmetli eşine ise bu şekilde hesaplanacak miktarın yarısı ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, her ikisi de memur veya hizmetli olan eşlerden birisine yer değiştirme masrafının değişken unsurunun tamamının, diğer eşe ise yarısının ödenebilmesi, her iki eşin de eski ve yeni memuriyet mahallerinin aynı olması halinde mümkün bulunmaktadır.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen görüş yazılarına da yansıdığı üzere, yukarıda ifade edilen durum dışında kalan aşağıdaki hallerde;

- a) Eşlerden sadece birisinin memuriyet mahallinin değişmesi durumunda,
- b) Eşlerin, farklı memuriyet mahallerinden aynı memuriyet mahalline atanmaları durumunda,
- c) Eşlerin, aynı memuriyet mahallinden farklı memuriyet mahallerine atanmaları durumunda,
- d) Eşlerin, farklı memuriyet mahallerinden farklı memuriyet mahallerine atanmaları durumunda;

harcıraha müstahak eşlerin her biri için yer değiştirme masrafının değişken unsuru tam olarak ödenmektedir.

Diğer taraftan, 6245 sayılı Kanun'un 59'uncu maddesinde, harcırah işlemlerinde aksi sabit oluncaya kadar memurun beyanına itibar olunacağı hükme bağlanmıştır. Bu itibarla, iki mahal arasında hem tren hem de otobüsün mutad taşıt aracı olması halinde memurun beyanına itibar edilmesi, dolayısıyla da memur tarafından beyan edilen yol masrafının ödenmesi gerekmektedir.

Ancak 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre, sürekli görev yolluğu, bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere eski memuriyet mahallinden yeni görev mahallerine kadar kendilerine ve aynı zamanda aile fertlerine ait ev eşyalarının taşınmasına ve diğer zorunlu giderlerine karşılık verilmekte olup, söz konusu düzenlemelerde sürekli görev harcırahi kapsamında taksit ücretinin ödeneceğine dair bir düzenleme bulunmadığından böyle bir giderin ödenmesine imkân bulunmamaktadır. Diğer bir anlatımla, sürekli görevle başka bir yere atanan memura, ev-istasyon arasında taksit ücreti ödenemez. Çünkü bu ödemeye cevaz veren 6245 sayılı Yasanın 14'nci maddesi hükmü geçici görevlerle ilgilidir.

76.1. 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun kapsamında atanma

4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun'un değişik 22'nci maddesi; "Özelleştirme programına alınan kuruluşlarda (iştirakler hariç) ilgili kuruluş veya İdare tarafından istihdam fazlası personel belirlenmesi ya da bu kuruluşların kısmen veya tamamen satışı nedeniyle kamu tüzel kişiliğinin sona ermesi, devredilmesi, küçültülmesi, faaliyetlerinin durdurulması, kapatılması, tasfiye edilmesi halinde; bu kuruluşlarda programa alınma tarihi itibarıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbi olarak veya sözleşmeli statüde çalışmakta olanlar ile iş kanunlarına tâbi olarak görev yapmakla birlikte toplu iş sözleşmesi hükümlerinden yararlanmayan genel müdür, genel müdür yardımcısı, teftiş kurulu başkanı, kurul başkanı, daire başkanı, müessese, bölge, fabrika, işletme ve şube müdürü, müfettiş ve müfettiş yardımcısı, müşavir ve başuzman unvanlı kadrolara atanmak suretiyle görev yapan personel, kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilmek üzere yukarıda belirtilen işlemlerin tamamlanmasından itibaren onbeş gün içerisinde İdare tarafından Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Nakil hakkı tanınan bir kadro veya pozisyonda görev yapmakta iken İdare tarafından ihdas edilen ve iş kanunlarına tâbi olan kadrolara atanmayı kabul edenler ile kuruluş özelleştirme programına alındıktan sonra kuruluşa naklen veya açıktan atananlar bu madde ile getirilen nakil hakkından yararlanamaz. İdare, özelleştirme programındaki kuruluşlarda nakil hakkı kapsamında yer alan kadro ve pozisyonlardan boş bulunanları iptal etmeye, kadro ve pozisyonların yerini, aynı kuruluş bünyesindeki şirketler veya işyerleri arasında değiştirmeye yetkilidir. Özelleştirme programındaki herhangi

bir kuruluşun personeli, İdare tarafından özelleştirilecek kuruluşlarda görevlendirilebilir ve yetkilendirilebilirler...” hükmüne amirdir.

Bu bağlamda, 4046 sayılı Kanun’un 22’nci maddesi uyarınca, özelleştirme programına alınan, özelleştirilen, faaliyetleri durdurulan, küçültülen, kapatılan veya tasfiye edilen kuruluşlarda çalışan 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’na tabi personelin atama işleminin re’sen yapılmış naklen atama olarak değerlendirilmesinin gerekmesi nedeniyle, anılan Kanun maddesi uyarınca, kamu idarelerine atanan personele sürekli görev harcırahının ödenmesi mümkündür. Ancak bu atamanın memuriyet mahalli dışına yapılmış olması gerekmektedir.

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği’nin “**Yurt içi sürekli görev yolluğu**” başlıklı **23. Maddesi uyarınca da**; Yurt içi sürekli görev yolluklarının ödenmesinde;

- Atamalarda atama onayı, diğer hallerde harcama talimatı,
- Yurt içi / Yurt dışı Sürekli Görev Yolluğu Bildirimi (Örnek: 28),
- Resmi mesafe haritasında gösterilmeyen yerler için yetkili mercilerden alınacak onaylı mesafe cetveli,

ödeme belgesine bağlanır.

76.2. Karı- kocanın ayrı kurumlarda memur olduğu ve başka bir yere tayin oldukları zaman bu durum eşlerden birisinin yurt içi/yurt dışı harcırahını nasıl etkilemektedir?

Yukarıda ifade edildiği üzere, 6245 sayılı Harcırah Kanunu’nun “Yurt içinde yer değiştirme masrafı” başlıklı 45’inci maddesi hükmü uyarınca, anılan hüküm çerçevesinde, “Her kilometre veya denizmili başına, yalnız kendisi için yurt içi gündeliğinin yüzde beşi”, maddenin son fıkrasındaki hüküm nedeniyle, eş için yarısı miktarında uygulanacaktır. Ancak buna göre harcırahın yarısı değil, yalnızca yer değiştirme masrafının üçüncü unsuru olan kilometre üzerinden hesaplanan tutarının yarısının ödenmesi gerektiğini belirtebiliriz.

Buna karşın, yurt dışı atamalarda ise yurt dışı yer değiştirme masrafı, Kanununun 46’ncı maddesine göre hesaplanmaktadır. Burada ise, yurt içine göre farklı bir hüküm bulunmaktadır. Zira söz konusu maddenin son fıkrasında; “Yabancı ülkelerden dönüşlerde, yer değiştirme masrafının yukarıdaki (c) bendine göre verilecek kısmı, aynı şehirde ikamet eden her ikisi de memur veya hizmetli olan eşlerden yalnız birisi için hesaplanıp ödenir.” hükmü yer almaktadır. Dolayısıyla, böyle bir durumun varlığı halinde, kilometre üzerinden hesaplanan tutarın, eşlerden yalnız birisine ödeneceği açıkça ifade edildiğinden, yurt içinde olduğu gibi diğer eşe yarısı değil, hiç verilmemesi esastır.

Örnek; Ankara’da Ticaret Bakanlığı’nda görevli olup, 2 çocuklu, eşi de 6’ncı derecede memur olarak çalışan, kendisi de 4’üncü derecede bulunan şef (NC)’nin, Yalova Ticaret İl Müdürlüğünde 4’üncü dereceli Şef kadrosuna atanması halinde, memur ve eşine ödenecek sürekli görev yolluğu miktarı ne kadardır? Ankara-Yalova arası uzaklık 410 km olup, otobüs ücreti ise, 60.-TL’dir.

SÜREKLİ GÖREVE ATANMAYA AİT YOLLUK HESAPLAMA

A) Atanan Şef için hesaplama (1+2+3+4):	2.932,73 TL
1. Yol gideri	= 60 TL
2. Gündelik *(4'üncü derece için)	= 43,35 TL
3. Aile Gideri	206,7 TL
a) Yol gideri (Otobüs ücreti x aile ferdi sayısı) (60 TL x 2 kişi)	= 120 TL
b) Gündelik (gündelik miktarı x aile ferdi sayısı) (43,35 TL x 2 kişi)	= 86,7 TL
4. Yer değiştirme Gideri	= 2.622,68 TL
a) Sabit Unsur	
i) Memur için (gündelik x 20 katı) (43,35 TL x 20 katı)	= 867 TL
ii) Aile Fertleri İçin (gündelik x aile ferdi sayısı x 10 katı) (43,35 TL x 2 kişi x 10 katı) (40 katını geçemediğinden 2 aile ferdi için de ödenir)	= 867 TL
b) Değişken Unsur (gündelik x 0,05 x mesafe) (43,35 TL x 0,05 x 410 km)	= 888,68 TL

B) Atanan memurun eşi için hesaplama;	= 1.377,19 TL
1. Yol gideri	60 TL
2. Gündelik (6'ncı derece için)	42,15 TL
3. Aile Gideri (Eşi beyan ettiği için ödenmeyecektir.)	
4. Yer değiştirme gideri	= 1.275,04 TL
a) Sabit Unsur:	
i) Memur için (gündelik x 20 katı) (42,15 TL x 20 katı)	= 843 TL
b) Değişken Unsur =(gündelik x 0,05 x mesafe) Değişken Unsur= (42,15 TL x 0,05x410 km) /2	=432,04 TL

Yasanın 45'inci maddesinin son fıkrası gereğince memur eşe yarısı ödenir.

AİLEYE TOPLAM ÖDENECEK = Şefe ödenen + Eşe ödenen

$$= 2.932,73 + 1,377,19 = 4.309,92 \text{ TL}$$

TOPLAM: 4.309,92 TL

Not:

- 1- Şayet üst dereceli bir kadroya atanılmış olsa idi hesaplamada yeni atanan kadroya ait gündelik esas alınacaktı.
- 2- Çocuk sayısının değişmesi (dört çocuğa kadar) ödenecek gündelik miktarını artıracaktır. Ailenin dörtten fazla ferdi bulunsa idi, bu durumda beyan edilmeyen çocukların anne tarafından beyanı halinde, beyan edilmeyen çocuk için ödeme yapılacaktır.
- 3- Yasanın 45'inci maddesinin son fıkrasındaki hüküm nedeniyle, eş için yalnızca yer değiştirme masrafının üçüncü unsuru olan kilometre üzerinden hesaplanan tutarının yarısının ödeneğine dikkat edilmesi (harcırarın yarısı değil) gerekir.

77. Memuriyet mahalli içinde yapılan atamalar nedeniyle ilgili personele sürekli görev yolluğu ödenebilir mi?

Özet; *Harcırah Kanunu hükümleri uyarınca, sürekli görev yolluğu, bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere **eski memuriyet mahallinden yeni görev mahallerine** kadar kendilerine ve aynı zamanda aile fertlerine ait ev eşyalarının taşınmasına ve diğer zorunlu giderlerine karşılık verilmektedir. Bu açıdan sürekli görev yolluğu ödenmesinin, geçici görevlendirmede olduğu gibi öncelikli koşulu, görevlendirmenin memuriyet mahalli dışına yapılması zorunluluğudur. Dolayısıyla, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 3'üncü maddesinin (h) bendinde yer alan ve memuriyet mahalli dışındaki yerleri ifade eden "Başka yer"e ataması yapılmayan personele ve ailesine (yani memuriyet mahalli içerisinde yapılan atamalara) sürekli görev yolluğu ödenmesine imkân bulunmamaktadır.*

Kamu hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla, ilgili kamu personelinin görev yaptığı yerden başka bir yere görevlendirilmesi her zaman söz konusu olabilmektedir. Mevzuat kapsamındaki bu görevlendirme ve ödemeler ise, Harcırah Kanununa göre yapılmaktadır. Söz konusu Kanuna göre memura harcırah verilmesinin en önemli şartlarından biri, memurun memuriyet mahalli dışında bir yere geçici veya sürekli bir görevle görevlendirilmiş olmasıdır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun Tarifler başlıklı 3'üncü maddesine göre "Harcırah: Bu Kanuna göre ödenmesi gereken yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından birini, birkaçını veya tamamını" ifade etmektedir. Aynı Kanunun Harcırahın unsurları başlıklı 5'inci maddesine göre de; Harcırah; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva etmekte olup, ilgili, kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir.

Harcırah Kanunu'nun 14'üncü maddesinde; kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırâhı olarak yol gideri ile gündelik verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan anılan Kanunun 3'üncü maddesinin (g) bendinde "Memuriyet mahalli"; "Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerleri;" ifade eder şeklinde tanımlanmıştır.

Dolayısıyla, görevli bir personele harcırah verilmesinin ilk şartı yapılan görevlendirmenin memuriyet mahalli dışı sayılan "başka yer"e yapılması gerekliliğidir. Sayıştay 3'üncü Dairesince verilen 1970/78

sayılı Kararda da; geçici görev mahallindeki ikametgâh ile görev yeri arasında gidip, gelmeye ilişkin yol masrafının ödenemeyeceğine karar verilmiştir. Yine Sayıştay 4'üncü Dairesince verilen 1971/22443 sayılı farklı bir Kararda da benzer hususlara yer verildiği görülmüştür.

6245 sayılı Kanun uyarınca kişinin görev yeri gibi ikametgâhı da geçici görevlendirmede, memuriyet mahalli tanımına girdiğinden, memuriyet mahalli değişmeyenlere sürekli görev harcırahı ödenmesi mümkün bulunmamaktadır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 10'uncu maddesinin (1) numaralı bendinde, yurt içinde veya yurt dışında görev yapmakta iken yurt içinde veya yurt dışındaki sürekli bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere yol gideri, gündelik, aile gideri ve yer değiştirme giderinin birlikte verileceği; 44'üncü maddesinde, aile giderinin, aile fertlerinden her biri için memur veya hizmetlilerin bu Kanuna göre müstahak oldukları taşıt ücreti ile gündeliklerinden oluşacağı; 45'inci maddesinde de, yurt içi yer değiştirme giderinin, memur ve hizmetlinin kendisi için yurt içi gündeliğinin yirmi kati, harcıraha müstahak aile fertlerinin her biri için yurt içi gündeliğinin on kati ile her kilometre veya deniz mili başına yalnız kendisi için yurt içi gündeliğinin yüzde beşi olarak hesaplanacağı hükme bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre, sürekli görev yolluğu, bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere eski memuriyet mahallinden yeni görev mahallerine kadar kendilerine ve aynı zamanda aile fertlerine ait ev eşyalarının taşınmasına ve diğer zorunlu giderlerine karşılık verilmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 3'üncü maddesinin (h) bendinde yer alan "Başka yer" tanımının ise, (g) bendinde yazılı memuriyet mahalli dışındaki yerleri ifade ettiği belirtilmiştir.

Harcırah Kanunu hükümlerinin uygulanmasına yol gösterilmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığınca Genel Tebliğler hazırlanmakta olup, bu bağlamda, 39 ve 41 No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliğleri ile memuriyet mahalli konusunda açıklayıcı düzenlemeler yapılmıştır.

Özellikle 27/11/2014 tarihli ve 29188 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 39 Seri No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği'nde ayrıntılı açıklamalar yer almaktadır. Söz konusu 39 Seri No'lu Genel Tebliğ'de yer alan hususlarla bağlantılı olarak, 41 Seri No'lu Genel Tebliğ hazırlanmış olup, anılan Genel Tebliğde yer aldığı üzere, bahse konu Tebliğ, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan memuriyet mahalli tanımına ilişkin olarak uygulamada ortaya çıkan tereddütleri gidermek ve uygulama birliğini sağlamak amacıyla, Harcırah Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 39)'nde yapılan açıklamalara ilave olarak hazırlanmıştır.

Söz konusu Tebliğ uyarınca, büyükşehir belediyesi olan ve olmayan iller açısından memuriyet mahalli açık bir şekilde ortaya konulmuş olup, bahse konu Genel Tebliğin "**Büyükşehir belediyesi olmayan illerde memuriyet mahalli**" başlıklı 3'üncü maddesi uyarınca "(1) Büyükşehir belediyesi olmayan illerde aşağıda belirtilen mahaller, memuriyet mahalli olarak kabul edilir:

- Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller,

- b) (a) bendinde belirtilen mahallerin dışında kalmakla birlikte, yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü yerler,
- c) Kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler.” şeklinde tanımlanmıştır.

Buna karşın, “**Büyükşehir belediyesinin olduğu illerde memuriyet mahalli**” başlıklı 4’üncü maddesi uyarınca, “(1) İl mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla;

- a) Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu yerleşim birimlerinin bağlı olduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve aynı zamanda yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler,
- b) Söz konusu ilçe belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller,

memuriyet mahalli olarak kabul edilir.

- (2) Kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler memuriyet mahalli olarak kabul edilir.” şeklinde düzenlenmiştir.

Böylece büyükşehir olan illerde; ilçe sınırları içinde ilçe belediye merkezi ile yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler memuriyet mahalli olarak kabul edilmiş, aynı ilçe sınırları içinde belediye merkezi ile yerleşim özellikleri itibarıyla bütünlük arz etmeyen yerler ise memuriyet mahalli dışı kabul edilerek harcırah ödenmesi imkânı getirilmiş, ayrıca ilçe belediyelerinin yerleşim yerlerinin birbirlerine yakınlaşması hatta birbirleri ile sınır oluşturacak şekilde iç içe girmesi nedeniyle ilçe sınırları dışına çıkmakla birlikte belirtilen yerler ile bütünlük arz eden ve aralarında yerleşim özellikleri bakımından ayırım bulunmayan yerler de memuriyet mahalli olarak kabul edilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde, memuriyet mahalli içerisinde sürekli görev yolluğu ödenmesine imkân bulunmamaktadır. Bu açıdan sürekli görev yolluğu ödenmesi, geçici görevlendirmede olduğu gibi öncelikli koşullu görevlendirmenin memuriyet mahalli dışına yapılması gerekliliğidir.

Nitekim 6245 sayılı Yasa’nın 9’uncu maddesinde, sürekli görev yerinin başlangıç noktasını ortaya konulurken, naklen veya tahvilen başka yere gönderilenler demek suretiyle, öncelikle farklı bir mahale görevlendirmenin ve gönderilmenin varlığını sürekli görev yolluğu ödemenin temel koşulu olarak ortaya konulmuştur.

Örnek nitelikteki 13.11.1986 tarihli ve 4585/1 sayılı Sayıştay Genel Kurulu Kararı’nda da; Yetkili makamın onayına göre aynı ilçe hudutları içinde ilçe merkezinden köye, köyden ilçe merkezine veya köyden köye atanan memurlara, yeni görev yerleri “memuriyet mahalli” dışında olmak koşuluyla sürekli görev yolluğu ödenmesi gerektiğine oybirliğiyle karar verildiği görülmüştür.

Bu hükümlere göre, 6245 sayılı Kanun uyarınca kişinin görev yeri gibi ikametgâhı da memuriyet mahalli tanımına girdiğinden, memuriyet mahalli (ikametgâhı) değişmeyenlere sürekli görev yolluğunun ödenmesine imkân bulunmamaktadır. Bunu göre;

- İl merkezinde ikamet eden ve günü birlik ilçeye gidip gelenlerin daha sonra ikamet ettiği ile atanmaları durumunda, ikametgâh değişmediğinden,
- İl merkezinde görev yapmakta iken, ikametgâhlarını kendi isteği üzerine ilçe merkezine taşıyan ve buralarda ikamet etmekte iken ilçe merkezine ataması yapılanlara, ikametgâh değişmediğinden,
- İl/İlçe merkezinde görev yapmakta iken, buralara bağlı köy ve kasabalara ataması yapılan ancak ikametgâhını köy ve kasabalara taşımayanlara, ikametgâh değişmediğinden,

sürekli görev yolluğu ödenmesine imkân bulunmadığı değerlendirilmektedir.

78. Yurt dışı yer değiştirme masrafı nasıl ve ne miktarda ödenir?

Özet; 6245 sayılı Yasanın yurt dışı yer değiştirme masrafını düzenleyen 47'nci maddesi ile yurt dışı gündeliğinin belli katları alınarak yer değiştirme masrafının hesaplanma usulü getirilmiş ve her kilometre veya deniz mili başına yurt dışı gündeliğinin belirli bir sabit orana göre hesaplanması ilkesi benimsenmiştir. Söz konusu ödemelerin sabit unsurlardan oluşması nedeniyle, aile fert sayısı ve gidilen mesafe gibi değişken unsurlar hariç olmak üzere, görevlinin taşıdığı eşya miktarı ödeme miktarını değiştirmemektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Yurt dışı yer değiştirme masrafı" başlıklı 46'ncı maddesi;

"Yurt dışı yer değiştirme masrafı memur veya hizmetlinin;

- Kendisi için yurt dışı gündeliğinin yirmi katı,
- Harcıraha müstahak aile fertlerinin her biri için yurt dışı gündeliğinin sekiz katı (Bu miktar yurt dışı gündeliğinin otuziki katını aşamaz),
- Her kilometre veya denizmili başına yalnız kendisi için yurt dışı gündeliğinin binde yedisi,

Olarak hesaplanır.

(Mülga ikinci fıkra: 1/7/2006-5538/2 md.)

(Ek: 16/6/1983 - 2851/5 md.) Yabancı ülkelerden dönüşlerde, yer değiştirme masrafının yukarıdaki (c) bendine göre verilecek kısmı, aynı şehirde ikamet eden her ikisi de memur veya hizmetli olan eşlerden yalnız birisi için hesaplanıp ödenir."

Hükmüne amirdir.

6245 sayılı Yasa'nın 47'nci maddesinin (a) bendine göre, yurt içi yer değiştirme gideri hesabında esas alınacak yol, eşya nakli açısından mutaat olan, gidip gelmeye elverişli en kısa kara ve deniz yolu olarak tanımlanmıştır. Buna göre, yer değiştirme gideri yol giderinin hesaplanmasına esas olan yol üzerinden verilebileceği gibi, eşya nakline daha uygun taşıtların takip ettikleri farklı yolların da esas alınabilmesi mümkündür.

Bu konuda önemli olan, Harcırah Kanunu'nun 6'ncı maddesine göre seçilecek yolun yolculuklar bakımından, 47'nci maddeye göre seçilecek yolun ise eşya nakli bakımından mutaat olan (yani alışılmış, çoğunluğun tercih ettiği) yol olmasıdır. Amaca uygun ve mutaat yol iki veya daha fazla ise, yol giderinin hesabında taşıt ücreti ve gündelik toplamı bakımından en uygun olanı; yer değiştirme giderinde ise, en az aktarmalı ve mümkünse aktarmasız olarak gidilip gelinebilme şartı ile en kısa olanının seçilmesi gerekmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 10'uncu maddesinin (1) numaralı bendinde, yurt içinde veya yurt dışında görev yapmakta iken yurt içinde veya yurt dışındaki sürekli bir göreve naklen atanan memur

ve hizmetlilere yol gideri, gündelik, aile gideri ve yer değiştirme giderinin birlikte verileceği; 44'üncü maddesinde, aile giderinin, aile fertlerinden her biri için memur veya hizmetlilerin bu Kanuna göre müstahak oldukları taşıt ücreti ile gündeliklerinden oluşacağı; 46'ıncı maddesinde de, yurt dışı yer değiştirme giderine ait unsurların kapsamı öngörülmüştür.

Bu hükümlere göre, sürekli görev yolluğu, bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere eski memuriyet mahallinden yeni görev mahallerine kadar kendilerine ve aynı zamanda aile fertlerine ait ev eşyalarının taşınmasına ve diğer zorunlu giderlerine karşılık verilmektedir. Söz konusu düzenlemelerde sürekli görev harcırahı kapsamında taksi ücretinin ödeneceğine dair bir düzenleme bulunmadığından böyle bir giderin ödenmesine de imkân bulunmamaktadır.

Söz konusu madde kapsamında yurt dışı yer değiştirme masrafı çeşitli şekillerde gerçekleştirilmektedir. Bunlardan ilki, yurt dışından yurda veya başka bir ülkeye atanma şeklinde olabileceği gibi, ülkemizden yurt dışına atanma şeklinde de olabilmektedir.

Buna göre, yurt dışı göreve atananlara ödenecek yer değiştirme masrafının unsurları; Memur veya hizmetlinin;

- Kendisi için yurt dışı gündeliğinin yirmi katı,
- Harcıraha müstahak aile fertlerinin her biri için yurt dışı gündeliğinin sekiz katı (Bu miktar yurt dışı gündeliğinin otuziki katını aşamaz),
- Her kilometre veya denizmili başına yalnız kendisi için yurt dışı gündeliğinin binde yedisi, olarak hesaplanır.

Memur ve hizmetliye ödenecek olan yurt dışı gündeliği ise Yasanın 34'üncü maddesinde yer alan esaslar dikkate alınarak Cumhurbaşkanınca belirlenmektedir.

Yukarıda yer alan yasa maddesinde görüldüğü üzere, yurt dışı hesaplamalarında aile fertlerinin her biri için memur ve hizmetlinin yurt dışı gündeliğinin 8 katı kadar yer değiştirme masrafı ödenmesi gerekmekte birlikte, yasa en fazla 4 aile ferdi için ödeme yapılmasını öngördüğünden bu tutar memur ve hizmetlinin yurt dışı gündeliğinin 32 katını geçmeyecek şekilde hesaplanmalıdır.

Öte yandan, söz konusu maddenin (c) bendinde yer aldığı üzere, değişken unsur yurt dışı gündeliğinin % 7'si belirlenmiş olup, Yasanın 47'nci maddesi uyarınca, ülkeler ve bölgelere göre Cumhurbaşkanınca belirlenen mesafelerin esas alınarak ödenecek tutarların belirleneceği öngörülmüştür. Söz konusu tutarın ödenmesinde, aile fertleri sayısı dikkate alınmadan sadece memur veya hizmetli için olmak üzere ödeme yapılacaktır.

Şayet, her ikisinin de kamu personeli olduğu durumda, yabancı ülkelere birinden diğerine yapılan yolculuklarda;

Bahse konu maddenin (a) bendine göre hesaplanacak gündelik tutarındaki sabit unsur her biri için kendi gündeliklerine göre ayrı ayrı,

- (b) bendine göre aile fertlerinden her biri için yurt dışı gündeliğinin 8 katı olarak hesaplanacak olan sabit unsur, memur olan eş dışındaki aile fertleri için memurun gündeliğine göre, memur olan eş için ise, kendi yurt dışı gündeliğine göre ayrı ayrı,
- (c) bendinde sözü edilen değişken unsur, memur ve hizmetli eşlerinden her birisi için kendi yurt dışı gündeliklerine göre ayrı ayrı hesaplanması, gerekmektedir.

Türkiye'den yabancı ülkelere gidişlerde; çalışanlar eş için de yurt dışı yer değiştirme masrafının dikkate alınması gerekmektedir.

Buna karşın bahse konu maddenin son fıkrasına göre, Yabancı ülkelere dönüşlerde ise; yer değiştirme masrafının yukarıdaki (c) bendine göre verilecek yer değiştirme masrafının kilometre veya deniz mili başına verilen kısmı, aynı şehirde ikamet eden her ikisi de memur veya hizmetli olan eşlerden yalnız birisi için hesaplanıp ödenmesi gerekmektedir. Buna karşın, aynı şehirlerde ikamet eden kamu personelleri için ikamet ettiği şehre kadar kendi durumuna göre harcırahının hesaplandıktan sonra ödeme yapılması gerekir. Bu hususla ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca, 19 Seri No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği hazırlanmıştır.

Diğer taraftan, Sayıştay Genel Kurulu'nun 13.12.1993 tarih ve 4793/1 sayılı Kararında da özetle (sonuç bölümü); Yurt dışı sürekli görev yolluğuna ilişkin olarak 6245 sayılı Harcırah Kanununun 46'ncı maddesinin c bendi hükmü gereğince verilecek yer değiştirme masrafının mesafeye göre değişen kısmının hesaplanmasında, aynı Kanunun 47'nci maddesinin (b) bendi uyarınca çıkarılan 28.5.1982 tarih ve 8/4778 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına ekli cetvellerde gösterilen mesafelerin esas alınması gerektiği, yurt içindeki veya yurt dışındaki fiili görev mahalli dikkate alınarak farklı bir mesafe tespitinin mümkün bulunmadığına karar verildiği görülmüştür.

Yukarıda yer verildiği üzere, Yasanın 47'inci maddesi uyarınca yer değiştirme masrafı iki unsurdan oluşmakta olup, bu unsurlar, sabit ve değişken unsurlardır. Bunları kısaca açıklayabiliriz.

Sabit unsur: Memurun gündeliğinin 20 katına denk gelmektedir (Gündelik x 20)

Aile fertleri: Memurun gündeliğinin her bir birey için 8 katına denk gelmektedir. Ancak gündeliğinin 32 katını aşamaz yani 4 aile bireyi için ödeme yapılabilir. (Bakmakla yükümlü olunan kişiler de bu kapsamda sayılır.).

Değişken unsur: Bu unsur ise, sürekli görev yapılacak yere olan mesafeye göre belirlenmekte olup; "Gündelik x % 07 x uzaklık (km)" şeklinde ödenecek tutarı formüle edebiliriz.

Söz konusu uzaklık ise, 6245 sayılı Yasa'nın 47'nci maddesinde belirtilmiş olup, buna göre ödemede esas alınacak tutarların Cumhurbaşkanı tarafından belirlenmesi öngörülmüştür. Mevcut uygulamada esas alınan mesafeler, 08.09.1996 tarihli ve 22751 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 24.7.1996 tarih ve 96/8438 sayılı Kararname ile belirlenmiş olup, Cumhurbaşkanı Kararı ile söz konusu mesafe cetveline eklemeler (güncellemeler) yapılmaktadır.

Değişken unsur hesaplanmasına yönelik bir örnek ortaya koyabiliriz.

Örnek; Ankara'da Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü'nde Daire Başkanı Bay (N), 1. Dereceden aylık almakta olup, yine aynı dereceli yurt dışı göreve Bakü'ye (Azerbaycan) atanmıştır. Bay (N)'nin eşi ev hanımı olup çalışmamaktadır. Ankara'da (Çankaya) ikamet etmektedir. 2 çocuk sahibidir. Ankara-Bakü arası mesafe 1260 km'dir. 1.dereceden aylık alanlar için gündelik (Azerbaycan) için 95 USD'dir. Harcırah bildirimini düzenleme tarihi itibarıyla TCMB Dolar için Döviz Satış Kurunun 1 USD: 5,5 TL olduğunu kabul edebiliriz.

Yer Değiştirme masrafı;

- 1- Sabit Unsur; kendisi için gündeliğin 20 katı + aile fertlerinden her biri için gündeliğin 8 katı olmak üzere gündeliğin 24 katı (3 x 8)

$$\begin{aligned} \text{Sabit unsur} & : (95 \times 20) + (3 \times 95 \times 8) \\ & = 1900 \text{ USD} + 2880 \text{ USD} \\ & = 4180 \text{ USD} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Değişken Unsur} & : (\text{Gündelik} \times \% 07 \times \text{uzaklık mesafesi}) \\ & = 95 \times 0,007 \times 1260 \\ & = 837,9 \text{ USD} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Toplam yer değiştirme masrafı} & : \text{Sabit unsur} + \text{değişken unsur} \\ & = 4180 + 837,9 \\ & = 5017,9 \text{ USD'dir.} \end{aligned}$$

Toplam yer değiştirme masrafının TL'karşılığına ise beyan tarihindeki döviz kuru ile çarpılması sonucunda ulaşılmaktadır.

Toplam ödeme: $5017,9 \times 5,5 = 27.598,45 \text{ TL}$

Örneğimiz sadece yer değiştirme masrafının anlaşılmasına yönelik olması nedeniyle örneğimizde uçak bileti gibi harcırah kapsamında ödenmesi öngörülen diğer unsurlara yer verilmemiştir. Bu nedenle hesaplamada bu unsurlar göz ardı edilmiştir.

79. Birlikte götürülmeyen aile fertleri için sürekli görev yolluğu alınabilir mi?

Özet; 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 10'uncu maddesi hükmüne göre, sürekli görev yolluğu, memuriyet mahalli değişenlere evvelce yerleşmiş oldukları yerden yeni memuriyet yerlerine gitmelerine ve aynı zamanda ev eşyalarının ve aile fertlerinin fiilen götürülmesi ve diğer zorunlu giderlerine karşılık olarak verilmektedir. Bir göreve naklen atanan memur ve hizmetliye, aile fertleri için harcırah ödenebilmesi, bunların ikamet amacıyla memur veya hizmetlinin atandığı mahale fiilen götürülmesine bağlı bulunmaktadır. Dolayısıyla, yeni memuriyet mahalline götürülmeyen aile fertleri için hiçbir şekilde harcırah ödenmesi mümkün değildir. Nitekim konuyla ilgili yargı kararlarında da bu hususa vurgu yapılmıştır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 10'uncu maddesinde, yurt içinde veya yurt dışında görev yapmakta iken yurt içinde veya yurt dışındaki sürekli bir göreve naklen atanan ya da yabancı ülkelerdeki memuriyet merkezi değiştirilen memur ve hizmetlilere yeni görev yerlerine kadar sürekli görev yolluğu olarak yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafı verileceği, hükme bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre, sürekli görev yolluğu bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere, eski memuriyet mahallinden yeni görev mahallerine kadar kendilerine ve aynı zamanda aile fertlerine ait ev eşyalarının taşınmasına ve diğer zorunlu giderlerine karşılık verilmektedir.

Diğer bir ifadeyle, bu hükme göre sürekli görev yolluğu, memuriyet mahalli değişenlere evvelce yerleşmiş oldukları yerden yeni memuriyet yerlerine gitmelerine ve aynı zamanda ev eşyalarının ve aile fertlerinin fiilen götürülmesi ve diğer zorunlu giderlerine karşılık olarak ödenmektedir.

6245 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin (g) bendinde ise "memuriyet mahalli";

"Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerleri," şeklinde belirlenmiştir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 4'üncü maddesinde, harcırah verilecek kimseler arasında memurun aile fertlerinin de sayıldığı, aynı Yasanın 3'üncü maddesinde aile fertlerinin "memur ve hizmetlinin harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve furu ve erkek ve kız kardeşleri" olarak tanımlandığını görmekteyiz. Ayrıca çeşitli yasalarda, evlilik birliği içinde çocuklara bakma yükümünün aile reisi olarak babaya ait olduğuna yönelik düzenlemelerin de bulunduğunu ilave olarak söyleyebiliriz.

Memur ve hizmetli tarafından atandığı yeni görev yerine götürülmeyerek ikamet amacıyla başka yere gönderilen aile efradı için verilecek harcırâha ilişkin hükümler ise Kanunun 25'inci maddesinde düzenlenmiştir.

Söz konusu 25'inci madde uyarınca, aile fertleri için harcırâh verilebilmesi; Memur veya hizmetlinin sürekli görev amacıyla tayin veya naklinin yapılmış olması ve buna bağlı olarak, tayin veya nakil işlemini müteakip, aile fertlerinin yeni memuriyet yerine değil başka yere gönderilmiş olması şartına bağlıdır. Ayrıca, başka yere gönderilen aile fertlerinin, 'ikamet' maksadıyla, diğer bir ifadeyle yerleşmek amacıyla topluca gönderilmiş olması gerekmektedir. Şayet bu koşullar birlikte sağlanmıyorsa, yasanın aradığı şartların gerçekleşmediği kabul edilecektir.

Buna göre, aile fertleri için harcırâh ödenmesi, aile fertlerinin memur veya hizmetlinin atamasına bağlı olarak yer değiştirmelerine bağlı bulunmaktadır. Bu itibarla, memur veya hizmetlinin naklen atanması sırasında öğrenimi devam eden ve bu nedenle söz konusu atamaya bağlı olarak yer değiştirme işleminde bulunmayan aile fertleri için harcırâh ödenmesine imkan bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, 6245 sayılı Kanun'un 59'uncu maddesinin son fıkrasında, harcırâh ödenmesi ve avansların mahsubu işlemlerinde aksi sabit oluncaya kadar memurun beyanına itibar olunacağı hükme bağlanmıştır. Dolayısıyla, ilgili personelin beyanına karşı herhangi bir tereddüt varsa, ilgililerin verdikleri beyana karşı kanıtlayıcı her türlü belge ve bilginin de kullanılarak beyanın doğru olup olmadığının araştırılması, gerçeğe aykırı beyan olduğunun tespit edilmesi halinde bu beyana ilişkin herhangi bir ödeme yapılmaması ve ilgililer hakkında da anılan Kanunun 60'ıncı maddesi uyarınca yaptırım uygulanması gerekmektedir.

Ayrıca, 6245 sayılı Harcırâh Kanunu'nun 57'nci maddesinde, harcırâhın hizmetin taalluk ettiği kurum bütçesinden ödeneceği hükme bağlanmıştır. Bu hükme göre, kendisine görev verilen kişi hangi kurumun hizmetini görmek için görevlendirildiyse, 6245 sayılı Kanuna göre müstahak bulunduğu harcırâhının da o kurumca (hizmetini gördüğü kurumca) ödenmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, bir göreve naklen atanan memur ve hizmetliye, aile fertleri için harcırâh ödenebilmesi, bunların ikamet amacıyla memur veya hizmetlinin atandığı mahale fiilen götürülmesine bağlı bulunmaktadır. Dolayısıyla, sürekli görevle başka yere atanan memur ve hizmetlilerin harcırâha müstehak aile fertlerinin yeni memuriyet mahallini fiilen götürülmesi halinde harcırâh verilmesi gerektiğini, buna karşın yeni memuriyet mahalline götürülmeyen aile fertleri için hiç bir şekilde harcırâh ödenmesinin mümkün olmadığını ifade edebiliriz.

80. Tayini çıkan kamu personelinin ücretsiz izne ayrılan eşine harcırah ödemesi yapılır mı?

Özet; 6245 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde de, yurt içinde sürekli bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere yol gideri, gündelik, aile gideri ve yer değiştirme gideri olmak üzere sürekli görev yolluğu verileceği, 45'inci maddesinde ise, yurt içinde yer değiştirme masrafının değişken unsurunun, memur veya hizmetlinin her kilometre veya denizmili başına yalnız kendisi için yurt içi gündeliğinin yüzde beşi olarak hesaplanacağı, harcıraha müstahak memur veya hizmetlinin eski görev mahallinden yeni görev mahalline atanan memur veya hizmetli eşi için ise bu şekilde hesaplanacak miktarın yarısının ödeneceği hükme bağlanmıştır. Bu bağlamda, kamu personelinin ücretsiz izne ayrılan eşine sürekli görev yolluğu ödenmesinin mümkün olduğunu, ancak bu ödemenin yapılması için daha önce bu kapsamda bir ödemenin yapılmamış olması gerektiğini belirtebiliriz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun Tarifler başlıklı 3'üncü maddesine göre "Harcırah: Bu Kanuna göre ödenmesi gereken yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından birini, birkaçını veya tamamını" ifade etmektedir. Aynı Kanunun Harcırahın unsurları başlıklı 5'inci maddesine göre de; Harcırah; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva etmekte olup, ilgili, kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir.

6245 sayılı Kanun'un "Harcırah hesabında esas tutulacak yol" başlıklı 6'ncı maddesi ile de sürekli ve geçici görevlendirmelerde, harcırah hesabında esas alınacak yol ve taşıt araçlarına ilişkin ilke ve esaslar belirlenmiş olup, buna göre, Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan yol ve taşıt araçları dikkate alınacaktır. Bu bağlamda, yolun gidip gelmeye elverişli olması yanında, emniyet içinde ve gidilecek yere mümkün olduğu kadar aktarmasız gidilmesi de önem arz etmektedir.

Ayrıca, Kanunun anılan maddesinde; izlenmesi gereken taşıt araçlarından başka bir araçla yolculuk edilmesi durumunda buna ilişkin ilkeler belirlenmiş olup, mezkûr maddeye göre; belirlenen yoldan başka bir yol üzerinden veya mutata taşıttan başka bir taşıt ile yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması koşuluna bağlanmaktadır.

Harcırah Kanunu ile belirlenen bu esaslar çerçevesinde, bazen çalışan kamu personelinin eşi de seyahate dahil olabilmektedir. Bahse konu eşin ilgili personel gibi çalışması söz konusu olabileceği gibi ücretsiz izne ayrılmış olması da mümkündür.

Kanunun 10'uncu maddesinde ise, eski görev mahallinden yeni görev mahalline atanan memur veya hizmetlinin eşi için yer değiştirme masrafının değişken unsurunun yarısının ödeneceği hükme bağlanmış olup, bu atamanın aynı zamanda veya farklı zamanlarda yapılmasına bağlı olarak yer değiştirme masrafının değişken unsurunun tamamının ödenmesi yönünde bir hükme yer verilmemiştir.

Bu meyanda, Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen görüş yazılarında da yer aldığı üzere, her ikisi de memur veya hizmetli olan eşlerin aynı yere naklen atanmış olmaları halinde (atamalarının farklı

zamanlarda olup olmadığına bakılmaksızın), bunlardan birisine yer değiştirme masrafının değişken unsurunun tamamının, diğer eşe ise yarısının ödenmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte;

- Eşlerden sadece birisinin memuriyet mahallinin değişmesi,
- Eşlerin, farklı memuriyet mahallerinden aynı memuriyet mahalline atanmaları,
- Eşlerin aynı memuriyet mahallinden farklı memuriyet mahallerine atanmaları,
- Eşlerin, farklı memuriyet mahallinden farklı farklı memuriyet mahallerine atanmaları,

durumunda harcırâha müstahak eşlerin her biri için yer değiştirme masrafının değişken unsurunun tam olarak ödenmesi mümkün olabilmektedir. Ancak, harcırâha müstahak olan memurun eşinin memur veya hizmetli olması durumunda öncelikle bu kişinin harcırâhının kendi kurumunca ödenmesi gerekmektedir.

Nitekim, eşin herhangi bir nedenle harcırâh alamaması durumunda memura eşi için aile ferdi kapsamında harcırâh ödenmesi mümkün bulunmaktadır. Sürekli görev yolluğu ödemelerinde aile fertleri için memura harcırâh ödenebilmesi bunların memur ile birlikte götürülmesi şartına bağlı bulunmaktadır.

Dolayısıyla, memurun eşi için aile ferdi kapsamında harcırâh ödenmesi için aile ferdinin (yani eşin) memur ile birlikte götürülmesi gerekmekte olup, bu fert için harcırâh ödendikten sonra memurun eşine kendi kurumundan ikinci kez harcırâh ödenmesi mümkün bulunmamaktadır.

Buna karşın, memura eşi için aile ferdi kapsamında harcırâh ödenmemesi durumunda, memur veya hizmetli eşin görevine başladıktan sonra eşinin yeni görev yerine atanması durumunda kendisine görev yaptığı kurum tarafından harcırâh ödenmesi mümkün olabilecektir.

Diğer taraftan, 6245 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde, yurt içinde veya yurt dışında görev yapmakta iken yurt içinde veya yurt dışındaki sürekli bir göreve naklen atanan ya da yabancı ölkelerdeki memuriyet merkezi değiştirilen memur ve hizmetlilere yeni görev yerlerine kadar sürekli görev yolluğu olarak yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafı verileceği hükmü uyarınca, sürekli görev yolluğu, memuriyet mahalli değişenlere evvelce yerleşmiş oldukları yerden yeni memuriyet yerlerine gitmelerine ve aynı zamanda ev eşyalarının taşıtılmasına ve diğer zorunlu giderlerine karşılık verilmektedir.

Yasa uyarınca "Aile fertleri", memur ve hizmetlinin, harcırâh verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve fúruu ve erkek ve kız kardeşlerine karşılık gelmekte olup, bu hükme göre, bir göreve naklen atanan memur ve hizmetliye, aile fertleri için harcırâh ödenebilmesi için bunların ikamet amacıyla memur veya hizmetlinin atandığı mahale fiilen götürülmesine bağlı bulunmaktadır.

Öte yandan, söz konusu Kanunun “Yurt içinden yer değiştirme masrafı” başlıklı 45’inci maddesinde; “Yurt içinde yer değiştirme masrafı memur veya hizmetlinin; ...

b. Harcıraha müstahak aile fertlerinin her biri için yurt içi gündeliğinin on katı (Bu miktar yurt içi gündeliğinin kırk katını aşamaz)..” hükmüne amir olup, anılan maddeye göre, aile fertlerinin memur veya hizmetli ile birlikte olmaksızın başka bir mahalle gitmeleri veya bu mahalden dönüşleri dolayısıyla harcırah verilmesi kabul edilen hallerde, aile fertlerine verilecek yer değiştirme masrafı, bunlardan birisinin memur veya hizmetli olarak nazarı itibara alınması suretiyle hesaplanacağı hükme bağlanmıştır.

Bu itibarla, tayini çıkan memurun eşine aile ferdi kapsamında harcırah ödenmesi için aile ferдинin memur ile birlikte gitmesi (taşınması) gerekmekte olup, bu fert için harcırah ödendikten sonra memurun eşine kendi kurumundan ikinci kez harcırah ödenmesi mümkün bulunmamaktadır.

Ancak, memura eşi için aile ferdi kapsamında harcırah ödenmemesi durumunda ise, memur veya hizmetli eşin görevine başladıktan sonra eşinin yeni görev yerine atanması durumunda kendisine yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde görev yaptığı kurum tarafından harcırah ödenmesinin olanaklı olduğunu söyleyebiliriz.

Netice itibarıyla, yukarıda belirtilen koşullar çerçevesinde, kamu personelinin ücretsiz izne ayrılan eşine sürekli görev yolluğu ödenmesinin mümkün olduğunu, ancak bu ödemenin yapılması için daha önce bu kapsamda bir ödemenin yapılmamış olması gerektiğini tekrar ifade edebiliriz.

81. Özel sektörde çalışan eşe sürekli görev yolluğu ödenir mi?

Özet; Harcırah Kanunu açısından özel sektörde çalışan eş de aile ferdi kapsamında yer aldığından, bahse konu eşin, memur tarafından fiilen yeni memuriyet mahalline götürülmesi şartıyla sürekli görev yolluğunun ödenmesi gerekmektedir. Çünkü söz konusu ödemenin yapılmasını engelleyen bir düzenleme bulunmamaktadır. Dolayısıyla, harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olunan eşe özel sektör tarafından kendisine herhangi bir ödeme yapıp yapılmadığına bakılmaksızın anılan Kanunun 45'inci maddesinin (b) fıkrasında belirtilen yurt içi gündeliğinin on katı tutarındaki (bu fıkra kapsamında verilecek tutar yurt içi gündeliğinin kırk katını geçemez) sabit unsur ile yol masrafının ödenmesi mümkündür.

6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamına giren idarelerde görev yapan personele yaptığı giderlere karşılık olarak çeşitli kriterler ışığında harcırah verilmekte olup, yapılan bu harcırah ödemelerinde sadece ilgili personel yararlanmamakta, duruma göre, ilgili personelin eşi, çocuğu ve hatta bakmakla yükümlü bulunduğu diğer yakınlarının da belli durumlarda yararlanması söz konusu olabilmektedir.

Nitekim 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 9'uncu maddesinde, naklen veya tahvilen başka bir mahalle gönderilenlere, bu tayinleri sırasında başka bir mahalde bulunsalar dahi, eski memuriyet mahallerinden yeni memuriyet mahalline kadar sürekli görev yolluğu verileceği hususu hükme bağlanmıştır.

Bahse konu hüküm çerçevesinde, sürekli görev yolluğu bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere, eski memuriyet mahallinden yeni görev mahallerine kadar kendilerine ve aynı zamanda aile fertlerine ait ev eşyalarının taşınmasına ve diğer zorunlu giderlerine karşılık verilmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasında ise, harcırah verilecek kişiler arasında memurun aile fertlerinin de sayıldığı, aynı Yasanın 3'üncü maddesinde de aile fertlerinin "memur ve hizmetlinin harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve furuu ve erkek ve kız kardeşleri" olarak tanımlandığı görülmektedir. Ayrıca çeşitli yasal düzenlemelerde, evlilik birliği içinde çocuklara bakma yükümünün aile reisi olarak babaya ait olduğuna yönelik düzenlemelerin varlığını da görmekteyiz.

Söz konusu kavramlardan "Usul" kelimesi, "asıl" kelimesinin çoğulu olup, bir şeyin varlığının dayandığı asıl kaynağı ifade eder. Bu bakımdan, kanunlarımızda usul deyimi, bir kimsenin ana ve babası ile her dereceden büyükanne ve büyükbabalarını kapsayan anlamda kullanılmaktadır. "Furuu" ibaresi ise, dal ve kol anlamındaki "fer" in çoğulu olup, çocuklar, torunlar ve onların çocuklarını ifade etmektedir.

Memur veya hizmetlinin kendisi için hesaplanacak yurt içi yer değiştirme masrafı, bunların 6245 sayılı Kanunun 33'üncü maddesinin (a) bendi uyarınca Merkezi Yönetim Bütçe Kanunlarına ekli (H) cetveliyle belirlenen yurt içi gündeliklerinin yirmi katı (sabit unsur) ile her kilometre veya deniz mili başına yurt içi gündeliklerinin yüzde beşi (değişken unsur) toplamından oluşan iki unsuru

içermektedir. Harcıraha müstahak aile fertleri için hesaplanacak yer değiştirme masrafı ise, bunların her biri için memur veya hizmetlinin yurt içi gündeliğinin on katı olup, bu şekilde bulunacak miktarın, yurt içi gündeliğinin kırk katını aşmaması gerekmektedir.

Bu hükme göre, yurt içi yer değiştirme masrafı, memur veya hizmetlinin kendisi ve aile fertleri için ayrı ayrı hesaplanmaktadır. Ancak, harcırah yapılan gerçek masrafları karşılamak amacıyla ödendiğinden, anılan kişiye aile fertleri için harcırah ödenebilmesi için bunların ikamet maksadıyla fiilen yeni görev yerlerine gitmiş olmaları şartına bağlı olduğunu özellikle vurgulayabiliriz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 10'uncu maddesinde ise, yurt içinde veya yurt dışında görev yapmakta iken yurt içinde veya yurt dışındaki sürekli bir göreve naklen atanan ya da yabancı ülkelerdeki memuriyet merkezi değiştirilen memur ve hizmetlilere yeni görev yerlerine kadar sürekli görev yolluğu olarak yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafı verileceği öngörülmüştür.

Bahse konu düzenlemeye göre sürekli görev yolluğu, memuriyet mahalli değişenlere evvelce yerleşmiş oldukları yerden yeni memuriyet yerlerine gitmelerine ve aynı zamanda ev eşyalarının taşınmasına ve diğer zorunlu giderlerine karşılık olarak ödenmektedir.

Çeşitli yargı Kararlarına yansıdığı üzere; anılan Kanunun 3'üncü maddesinin (e) bendinde geçen "aile fertleri" tanımına giren kişilere, bir görev kapsamında harcırah ödenebilmesi, naklen atanan memur ve hizmetlinin, ikamet amacıyla atandığı mahalle bunları fiilen götürülmesine bağlı bulunmaktadır.

Dolayısıyla, sürekli görevle başka yere atanan memur ve hizmetlilerin harcıraha müstahak aile fertlerinin yeni memuriyet mahallini fiilen götürülmesi halinde, harcırah verilmesi gerektiği, ancak yeni memuriyet mahalline götürülmeyen aile fertleri için hiçbir şekilde harcırah ödenmesinin mümkün olmadığını belirtebiliriz.

Bu itibarla, yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde özel sektörde çalışan eş Harcırah Kanunu açısından aile ferdi kapsamında yer aldığından, özel sektörde çalışan eşin, memur tarafından fiilen yeni memuriyet mahalline götürülmesi halinde sürekli görev yolluğunun ödenmesi gerekmekte olup, söz konusu ödemenin yapılmasını engelleyen bir düzenlemenin ise bulunmadığını ifade edebiliriz.

*Danıştay 5'inci Dairesince verilen (Esas No 13/10/1992) bir Kararda da özetle; 6245 sayılı Harcırah Yasasının 4/1.maddesinde, "Bu kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan memur ve hizmetliler ile aile fertlerine ve aynı kurumlarda fahri olarak çalışanlara" kanunda öngörülen hallerde harcırah verileceğinin belirtildiği, aynı Yasanın 3/e maddesinde ise "aile fertleri"nin "memur ve hizmetlinin, harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve furuunu ve erkek ve kız kardeşlerini" ifade edeceğinin açıklandığı, bu maddede geçen "bakma yükümlülüğü" sözcüklerinin 6245 sayılı Yasanın uygulanmasında harcıraha müstahak memur ya da hizmetlinin velayeti altında bulunanları ifade ettiğinin kuşkusuz olduğu, Türk Medeni Kanununun 262 ve 263.maddelerinde ise, çocukların ana ve babanın velayetine tabi olduğu ve velayetin beraberce icra edileceğinin hükme bağlandığı, olayda, eşi **Bağ-Kur'a tabi olarak** İstanbul'da çalışan davacının*

*İstanbul İlinde Ankara'ya naklen atanması üzerine, çocuklarıyla birlikte Ankara'ya geldiğinden bahisle çocukları içinde nakil harcırahı verilmesi için yaptığı başvurunun **ailede çocuklara bakma yükümlülüğünün babaya ait olduğu gerekçesiyle reddedilmesinde belirtilen nedenlerle hukuka uyarlık bulunmadığı**, buna karşılık Harcırah Kanunu nakil nedeniyle yapılan gerçek giderlerin karşılanmasını amaçladığından, davacıya çocuklarından dolayı **harcırah verilebilmesi için çocukların İstanbul'dan Ankara'ya getirilmiş olmasının zorunlu olduğu**, dolayısıyla mahkemece bu konuda dosyada yer alan ve gerektiğinde ilgili yerlerden getirtilecek bilgi ve belgeler incelenip değerlendirildikten sonra sonucuna göre karar verilmesi gerektiği ifade edilerek, davacının temyiz isteminin kabul edilerek yerel mahkemenin kararının bozulmasına karar verildiği görülmüştür.*

82. Ataması yapılan personelin sürekli görev yolluğu hangi kurum tarafından ödenecektir?

Özet; 6245 sayılı Kanun'un 57'nci maddesinde, harcırahın hizmetin taalluk ettiği kurum bütçesinden ödeneceği hususu hükme bağlanmıştır. Bu hükme göre, kendisine görev verilen kişinin statüsü, unvanı ve mensubu bulunduğu kurum ne olursa olsun hangi kurumun hizmetini görmek için görevlendirildiyse veya sonuç olarak hangi kurum bu görevlendirmenin sonunda anılan kişinin hizmetinden yararlanacak ise, bu Kanuna göre müstahak bulunduğu harcırahının da o kurumca karşılanması gerekmektedir. Bu itibarla, özel bir durum olmadığı sürece, ilgililere yapılacak sürekli görev yolluğu ödemelerinin, 6245 sayılı Kanun'un 57'nci maddesi hükmü gereğince yeni atandıkları kamu birimlerince yapılması gerektiğini ifade edebiliriz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 10'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında, yurt içinde veya yurt dışındaki bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere yol gideri, gündelik aile ve yer değiştirme masrafı olmak üzere sürekli görev yolluğu verileceği hususu hükme bağlanmıştır.

Söz konusu Yasa maddesine göre, sürekli görev yolluğu bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere eski memuriyet mahallinden yeni görev mahallerine kadar kendilerine ve aynı zamanda aile fertlerine ait ev eşyalarının taşınmasına ve diğer zorunlu giderlerine karşılık verilmektedir.

Anılan Kanunun 3'üncü maddesinin (g) bendinde ise, memuriyet mahallinin, memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler olduğunun açıklandığını görmekteyiz.

Buna göre, 6245 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin (g) bendinde yer alan "Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu..." ifadesinden de anlaşılacağı üzere, kişinin görev yeri ile birlikte ikametgâhının bulunduğu yer de memuriyet mahalli tanımına girmektedir.

Anılan Kanun kapsamında bulunan memur ve hizmetlilere sürekli görev yolluğu ödenebilmesi memuriyet mahallerinin değişmesi şartına bağlı bulunmaktadır. Memuriyet mahalleri veya ikametgâhları değişmeyenlere ise sürekli görev yolluğu ödenmesi mümkün bulunmamaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 62'nci maddesinde, "... Yer değiştirme suretiyle yapılan atamalarda memurlara atama emirleri tebliğ edilince yollukları, ödeme emri aranmaksızın saymanlıklarca derhal ödenir. ..." hükmü yer almıştır.

Aynı Kanunun 177'nci maddesinde de, 657 sayılı Kanun hükümlerine tabi Devlet memurlarından bir

görevin ifası için sürekli veya geçici olarak görev yerinden ayrılanların yol giderleri ve gündeliklerinin, yolluklar hakkındaki özel kanun hükümlerine göre ödeneceği belirtilmiştir.

Söz konusu özel kanundan kastedilen 6245 sayılı Harcırah Kanunu olup, anılan Kanununun 57'nci maddesinde ise, harcırahın hizmetin taalluk ettiği kurum bütçesinden ödeneceği hususu hükme bağlanmıştır. Zira, "Harcırahın sureti tediyesi" başlıklı 57'nci maddesi "Harcırah hizmetin taalluk ettiği kurum bütçesinden ödenir..." hükmüne amirdir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 59'uncu maddesinde, Harcırahın memur ve hizmetlinin gidişinde ve ailenin nakli sırasında peşin olarak verileceği belirtilmektedir.

Bahse konu hükümlere göre, başka bir yere atanan kişinin statüsü, unvanı ve mensubu bulunduğu kurum ne olursa olsun veya herhangi bir kuruma mensup olsun ya da olmasın, hangi kurumun hizmetini görmek için atanmış ise, bu Kanuna göre müstahak bulunduğu harcırahının da o kurumca (hizmetini gördüğü kurumca) karşılanması yani ödenmesi söz konusudur.

Bu nedenle, atanan kişilerin sürekli görev yolluğunun hizmetin yapılacağı bir başka ifadeyle yeni görev yaptıkları kurum bütçesinden ödenmesi gereklilik arz etmektedir.

Kaldı ki 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nda kurumlararası nakil suretiyle bir başka yere atanan memurların harcırahının hangi kurum tarafından ödeneceği hususunda, herhangi bir hüküm bulunmamakta ise de bu atama yoluyla memurun eski kurumuyla hukuki ve fiili irtibatının kesileceği, önceki kurumunda ifa ettiği kamu hizmetini bundan sonra yeni kurumunda sürdüreceği, dolayısıyla hizmetinden de artık atandığı kurumun yararlanacağı açıktır.

Ayrıca, harcırah kapsamında yer alan bahse konu harcamaların da yeni kurumda göreve başlanabilmesi için yapıldığı hususu dikkate alındığında, harcırahın atandığı kurum tarafından ödenmesi hukuka ve hakkaniyet ilkesine uygun olacağına yargı makamlarınca da karar verildiği anlaşılmıştır.

Diğer taraftan, Harcırah Kanunu'nun 57'nci maddesinde, harcırahın hizmetin ait olduğu kurum bütçesinden ödeneceğinin hükme bağlandığını, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 62'inci maddesinde yer alan; yer değiştirme suretiyle yapılan atamalarda memurlara atama emirleri tebliğ edilince yolluklarının, ödeme emri aranmaksızın saymanlıklarca derhal ödeneceği yönündeki hükmün içeriğinde, sadece ödemenin zamanı ve şeklinin belirtildiğini, fakat bu ödemenin hangi kurumun bütçesinden yapılacağına dair ayrıca bir değerlendirmenin yer almadığını söyleyebiliriz.

Bu itibarla, aynı kurum içinde yapılan atamalarda anılan 62'nci madde uyarınca harcırahın ödeme emri aranmaksızın derhal ödenmesi uygun olmakla birlikte, farklı bir kuruma yapılan atama nedeniyle ortaya çıkan harcırahın hizmetin ait olduğu kurum (atamanın yapıldığı kurum) tarafından ödenmesi gerekmektedir.

Sayıştay 7'nci Dairesine ait örnek bir Kararda da; Valilik makam şoförünün geçici görev yolluğunun özel idare bütçesinden ödenmesinin, ilgilinin valilik makamının onayı ile il özel idare hizmetlerinde görevlendirilmiş olmasına istinaden yapılmış olduğu, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 57'nci

maddesinde yer alan, “harcırahın, hizmetin taalluk ettiği kurum bütçesinden ödenmesi” hükmü de dikkate alındığında, yapılan ödemede mevzuata aykırılık bulunmadığına karar verildiği görülmüştür.

Danıştay 5’inci Dairesince verilen kurumlararası nakilde harcırah yeni kurumca ödeneceğine yönelik (21/12/1995 tarih E. No:1993/4987, K. No:1995/4271 sayılı) bir Kararda ise özetle; 6245 sayılı Harcırah Kanunu’nun 9/b. ve 10/1. maddeleri gereğince ödenmesi gereken daimi vazife harcırahına ilişkin olarak, kurumlararası nakil yoluyla memurun ifa ettiği kamu hizmetinden yararlanan kamu kurumu değişmiş olacağından, başka bir anlatımla, memurun sunduğu hizmetten artık atandığı yeni kamu kurumu yararlanacağından, daimi vazife harcırahının da bu kurum tarafından memura ödenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

83. Yurt dışı sürekli görev yolluğunun örnek hesaplama ile ortaya konulması nasıldır?

Özet; Sürekli görev yolluğu harcırahı, Harcırah Kanunu'nun 10'uncu maddesinde düzenlenmiştir. Söz konusu maddede, sürekli görev harcırahının unsurları, memur ve hizmetlilere yeni görev yerlerine kadar ödenen yol gideri, gündelik, aile gideri ve yer değiştirme gideri olarak ifade edilmiştir. Hesaplamalarda ise, bahse konu Yasanın 44, 46 ve 47'inci madde hükümlerinin de dikkate alınması gerekmektedir.

Sürekli görev yolluğu harcırahı, Harcırah Kanunu'nun 10'uncu maddesinde düzenlenmiştir. Söz konusu maddede, sürekli görev harcırahının unsurları, memur ve hizmetlilere yeni görev yerlerine kadar ödenen yol gideri, gündelik, aile gideri ve yer değiştirme gideri olarak ifade edilmiştir.

Ancak zamanla sürekli görev yolluğu konusunda çeşitli yasal değişiklikler olmuştur. Bu yasal değişikliklerin çoğunun, kimlerin sürekli görev yolluğu alıp almayacağı noktasında yoğunlaştığını söyleyebiliriz. Bu kapsamda 12.7.2006 tarihli ve 26226 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5538 sayılı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la son olarak harcırah ödenmesine ilişkin yasal düzenlemelerin yapıldığını görmekteyiz.

Bahse konu 5538 sayılı Kanun'un 2'inci maddesiyle 6245 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin (1) numaralı bendi "yurt içinde veya yurt dışındaki sürekli bir göreve naklen atanan ya da yabancı ülkelerdeki memuriyet merkezi değiştirilen memur ve hizmetlilere yeni görev yerlerine kadar" şeklinde yeniden düzenlenmiştir.

Böylelikle 6245 sayılı Yasa'nın 10'uncu maddesinin 1'inci bendi;

"Yurt içinde veya yurt dışında görev yapmakta iken yurt içinde veya yurt dışındaki sürekli bir göreve naklen atanan ya da yabancı ülkelerdeki memuriyet merkezi değiştirilen memur ve hizmetlilere yeni görev yerlerine kadar" şeklinde hükme bağlanmıştır.

Söz konusu düzenleme ile kişilerin isteğine bağlı olsun veya olmasın yurt içinde veya yurt dışında sürekli bir göreve naklen atanan ya da yabancı ülkelerdeki memuriyet merkezi değiştirilen memur ve hizmetlilere, yeni görev yerlerine kadar harcırah ödenmesi olanağı yeniden sağlanmıştır.

6245 sayılı Yasa'nın ilgili hükümlerine baktığımız zaman;

Yasanın "Aile masrafının miktarı" başlıklı 44'üncü maddesi;

"Aile masrafı, aile fertlerinden her biri için memur veya hizmetlilerin bu Kanuna göre müstahak oldukları taşıt ücreti ile gündeliklerinden oluşur.

Ancak, özel taşıt kiralanması suretiyle gidilmesi zorunlu olan yerlere memur veya hizmetli ile birlikte seyahat eden aile fertleri için ayrıca taşıt ücreti ödenmez." şeklinde hükme bağlanmıştır.

Aynı Yasanın “Yurt dışı yer değiştirme masrafı” başlıklı 46’ncı maddesi ise;

“Yurt dışı yer değiştirme masrafı memur veya hizmetlinin;

- a. Kendisi için yurt dışı gündeliğinin yirmi katı,*
- b. Harcıraha müstahak aile fertlerinin her biri için yurt dışı gündeliğinin sekiz katı (Bu miktar yurt dışı gündeliğinin otuziki katını aşamaz),*
- c. Her kilometre veya denizmili başına yalnız kendisi için yurt dışı gündeliğinin binde yedisi,*

Olarak hesaplanır.

(Ek: 16/6/1983 - 2851/5 md.) Yabancı ülkelerden dönüşlerde, yer değiştirme masrafının yukarıdaki (c) bendine göre verilecek kısmı, aynı şehirde ikamet eden her ikisi de memur veya hizmetli olan eşlerden yalnız birisi için hesaplanıp ödenir.”

Şeklinde düzenlenmiştir.

Öte yandan, eskiden sadece kilometreyi esas alan ödeme yerine, yurt dışı yer değiştirmelerde de yurt içindeki yer değiştirmelerde uygulanacak olan sisteme paralellik getirilmiştir. Ancak, yurt içinden farklı olarak yer değiştirme giderinin memur veya hizmetlinin aile efradı bulunup bulunmadığına göre ödenecek kısmı değişkenlik göstermektedir.

Bu bağlamda, 6245 sayılı Yasa’nın “Hesaba esas tutulacak kilometre veya denizmili” başlıklı 47’nci maddesine baktığımızda, söz konusu madde;

“Yer değiştirme masrafının hesabında dikkate alınacak kilometre veya denizmili,

- a. Yurt içinde, iki mahal arasında mutad olan, gidip gelmeye elverişli en kısa kara ve deniz yolu,*
- b. Yurt dışında, ülkeler ve bölgelerine göre, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek mesafeler;*

Esas tutularak bulunur.”

Hükmüne amirdir.

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği uyarınca da,

- ▶ Atamalarda atama onayı, diğer hallerde harcama talimatı,
- ▶ Yurt içi / Yurt dışı Sürekli Görev Yolluğu Bildirimi
- ▶ Resmi mesafe haritasında gösterilmeyen yerler için yetkili mercilerden alınacak onaylı mesafe cetveli, ödeme sürecinde gerekmektedir.

Öte yandan, yurt dışı harcırah hesaplamalarında, yurt dışı yol sürelerinin de hesaplamada dikkate alınması gerekmektedir. Bu bağlamda, Yurt dışı Sürekli Görev Yolculuklarına İlişkin Sürelere ait

cetvel, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 54'üncü maddesi uyarınca Dışişleri Bakanlığının önerisi üzerine Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 4.9.1971 tarih ve 115527-28578 sayılı yazısı ile kabul edilmiş bulunmaktadır. Ancak fiilen daha kısa bir sürede yolculuk gerçekleşmiş ise, fiili sürenin dikkate alınması gerekmekte olup, 24 saatin altındaki yolculuk sürelerinin ise Kanuna göre 1 gün olarak dikkate alınması gerektiğinin ayrıca bilinmesi gerekir.

Konunun anlaşılmasına katkı sağlamak adına yurt dışına sürekli görev yolluğu ödenmesini gerektiren durumu kapsayacak şekilde aşağıda örnek bir hesaplamaya yer verilmektedir.

83.1. Çocukların harcırah bildiriminde beyanı

Sürekli görev yolluğu sürecinde, memurun bakmakla yükümlü olduğu çocukları için de harcırah alma hakkı bulunmaktadır. 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 3/e maddesinde memur harcırah alabileceği "aile fertleri"nin "memur ve hizmetlinin, harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve furuunu ve erkek ve kız kardeşlerini" ifade ettiği hüküm altına alınmıştır. Öte yandan, Türk Medeni Kanunu'na göre, çocukların ana ve babanın velayetine tabi olduğu ve velayetin beraberce icra edileceğinin hükme bağlanması nedeniyle, sürekli görev yolluğunda çocukların anne veya baba tarafından beyan edilmesinde mevzuata aykırı bir durum yoktur. Anne ve babanın haricinde 5 çocuğu da bulunan bir aile için naklen atamanın söz konusu olması durumunda, iki çocuğun anne, üç çocuğun baba tarafından beyan edilmesi mümkündür. Ancak yeni görev yerine götürülmeyen aile fertleri için harcırah ödenmesi mümkün değildir.

Örnek; Hesaplamaya konu kişinin eşinin çalışmadığını ve hesaplama konumuzun yurt dışı yeni göreve yönelik sürekli görev yolluğunun hesaplanmasından ibaret olduğunu öncelikle belirtebiliriz.

Bu durumda, fiilen almakta olduğu aylık derecesi 1, ek göstergesi 3600 olan ve Milli Eğitim Bakanlığı merkez teşkilatında çalışan bir yöneticinin, Viyana'daki (Avusturya) bir göreve atanması halinde, eşi ve bakmakla yükümlü olduğu 4 çocuğu ile birlikte eşi ve babasını da yanında götürmesi ve seyahatlerini uçakla yapması halinde, ödenecek toplam yurt dışı sürekli görev yolluğu tutarı kadar olacaktır (TL)?

Hesaplamada dikkate alınacak veriler;

3600 göstergeli personelin 1 günlük yevmiyesi	: 100 Euro
Ankara-Viyana mesafesi (km)	: 1600 km
Ankara-Viyana seyahat süresi (uçak)	: 1 gün
Uçak ücreti bedeli (1 kişi)	: 300 Euro
Beyan tarihindeki Euro için TCMB döviz satış kuru	: 6,32 TL

SÜREKLİ GÖREV YOLLUĞU (A+B+C+D) HESAPLAMA AŞAMALARI

Hesaplama Yapılırken Öncelikle Göz Önünde Bulundurulması ve Bilinmesi Gereken Hususlar;

Hesaplama Yapılırken öncelikle görevlendirmenin geçici bir görevlendirme mi olduğu, yoksa sürekli görev yolluğu ödenmesini gerektiren bir atamamı olduğuna bakılır. Şayet sürekli görev yolluğu ödenmesini gerektiren bir atama ise, aynı şekilde bu atamanın yurt içi mi yoksa yurt dışı mı olduğu değerlendirilir. Örneğimiz yurt dışı sürekli görev yolluğu ödenmesini gerektiren bir durum olduğu için işlem adımlarımız yurt dışı sürekli görev yolluğunun hesaplanmasına yönelik hususları ön plana çıkarmaktadır?

Dikkate alınması gereken hususlar;

- i- **Günderlik miktarının belirlenmesi;** Öncelikle Yurtdışı Günderliklerine Dair Karar eki cetvele göre statü, ek gösterge ve dereceyi esas alarak belirlenen günderlik miktarının ilgili ülkeyi esas alarak belirlenmesi gerekmektedir. Örneğimizde, aylık kadro derecesi 1-4 olanlar için Avusturya için 100 Euro belirlendiğini aşağıdaki (kısmen alınan) cetvelde görmekteyiz. Şayet gidilen ülke listede yer alan ülkelerden biri değilse, bu durumda listenin son sıralarında yer alan günderliklerinden, gidilen ülke AB üyesi ise ilgili Euro olarak günderliklerin belirlendiği “Diğer AB ülkeleri (Euro)” satırının, değilse diğer ülkeler için ABD Doları şeklinde belirlenen listenin son satırının (Diğer Ülkeler A.B.D. Doları) dikkate alınması gerekecektir. Söz konusu Cetvelin tamamı ise Rehberin 73 Nolu Soru başlığı altında yer almaktadır.*

Yurtdışı Gündeliklerinin Hesaplanmasında Esas Alınacak Cetvel (CETVEL)

GÖREV UNVANI / KADRO DERECESESİ	T.B.M.M. Başkanı, Cumhurbaşkanlığı Yardımcıları	Anayasa Mahkemesi Başkanı, Bakanlar, Genelkurmay Başkanı, Milletvekilleri, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı, T.B.M.M. Genel Sekreteri, Orgeneral ve Oramirailer Yargıtay, Danıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Sayıştay Başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Bakan Yardımcıları.	Yükseköğretim Kurulu Başkanı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Düzenleyici ve Denetleyici Kurul ve Kurum Başkanları, Korgeneral ve Koramiraller, Cumhurbaşkanlığına bağlı kurum ve kuruluşların başkanları, merkezde sürekli görevle bulunanlar dışındaki büyükelçiler, Askeri Temsil Heyeti Başkanı, Hükümeti temsilen kararname ile görevlendirilen heyet başkanları	Ek göstergesi 7000 ve daha yüksek olan kadrolarda bulunanlar	Ek göstergesi 5300 ile 7000'e kadar olan kadrolarda bulunanlar	Aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar	Aylık/ kadro derecesi 5-15 olanlar	Tedavi Amacıyla Gönderilen Erbaş ve Erler
ÜLKELER (Para Birimleri)	I SÜTUN	II SÜTUN	III SÜTUN	IV SÜTUN	V SÜTUN	VI SÜTUN	VII SÜTUN	VIII SÜTUN
A.B.D. (A.B.D. Doları)	220	182	146	124	117	110	93	46
Almanya (Euro)	198	164	131	111	105	99	83	41
Avusturya (Euro)	199	166	132	112	106	100	84	42
Diğer AB Ülkeleri (Euro)	152	127	101	86	81	76	65	32
Diğer Ülkeler (A.B.D. Doları)	190	157	125	106	100	95	80	40

ii- Yurt dışı yol süresinin belirlenmesi; Yukarıda yer verildiği şekilde gündelik miktarı belirlendikten sonra, sırada bu ülke için yol süresinin belirlenmesi gerekecektir. Bu bağlamda, 6245 sayılı Harcırah Kanununun “Dışişleri Vekâleti memurları ve benzerlerinin takibedecekleri yol” başlıklı 54’üncü maddesinde de; “Daimî bir vazife ile yabancı memleketlere gönderilecek veya yurda celbolunacak memur ve hizmetlilerin 6’ncı madde esasları dâhilinde takibedecekleri yol itibariyle vazife mahallerine kaç günde gidip gelecekleri Dışişleri ve Maliye Vekâletlerince müştereken hazırlanacak bir cetvelle tesbit olunur.” hükmüne yer verilmiştir. Bu hükme göre Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Hazine ve Maliye Bakanlığının 4/9/1971 tarihli ve 115527-1171-28578 sayılı yazısı ile uygun görülen yol süresinin harcırah bildirimlerinde dikkate alınması gerekmektedir. Söz konusu cetvelin incelenmesinde, **Viyana için yol süresinin 1 gün olduğu** görülmüştür. Ancak fiilen daha kısa bir sürede yolculuk gerçekleşmiş ise, fiili sürenin dikkate alınması gerekmekte olup, 24 saatin altındaki yolculuk sürelerinin ise Kanuna göre 1 gün olarak dikkate alınması gerektiğinin bilinmesi gerekir.

iii- Yurt dışı mesafe cetvelinden uzaklığın belirlenmesi; Söz konusu uzaklık, 6245 sayılı Yasanın 47’nci maddesinde belirtilmiş olup, buna göre ödemede esas alınacak tutarların Cumhurbaşkanı

tarafından belirlenmesi öngörülmektedir. Mevcut uygulamada esas alınan mesafeler, 08.09.1996 tarihli ve 22751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 24.7.1996 tarih ve 96/8438 sayılı Kararname ile belirlenmiş olup, Cumhurbaşkanı Kararı ile söz konusu mesafe cetveline eklemeler (güncellemeler) yapılmaktadır. Söz konusu cetvele göre **Viyana için; 1600 km mesafe** belirlenmiştir. 24 saatin altındaki yolculuk sürelerinin Kanuna göre 1 gün olarak dikkate alınması gerektiğinin ayrıca bilinmesi gerekir.

- iv- Aile ferdi sayısı;** *Yurt dışı sürekli görev yolluğu için en fazla 4 aile ferdi için ödeme söz konusudur. Bakmakla yükümlü olunan kimsenin olup olmadığı da bu kapsamda hesaplamada dikkate alınması gerekmektedir. Ancak bu tutarın bir üst sınırı bulunmaktadır. Aile ferdi için ödenecek toplam tutar yurt dışı gündeliğinin 32 katını aşmaması gerekmektedir.*
- v- Bakmakla yükümlü olunan kişi sayısı;** *Harcırah Kanunu'nun 3'üncü maddesinde Aile fertleri; "memur ve hizmetlinin harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve furuu ve erkek ve kız kardeşleri" olarak tanımlanmıştır. Buna göre, aile fertlerinden olup da memur veya hizmetli tarafından bakılmadığı takdirde zarurete düşeceklerine söz konusu Kanuna göre harcırah ödenmesi öngörülmektedir. Yani hesaplamalarda bu hususun dikkate alınması gerekmektedir. Bu nedenle bakmakla yükümlü olunan kişilerin de aile ferdi sayısı kapsamında dikkate alınması gerekmektedir. Ancak bu durumda da ödenecek gündelik miktarının üst sınırının aşılması gerekmektedir.*
- vi- Doğru Döviz kurunun belirlenmesi;** *Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar uyarınca, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen bildirim tarihindeki döviz satış kurunun esas alınması gerekmektedir.*

RAKAMSAL HESAPLAMA ADIMLARI

- A- Yol Gideri** ; Uçak bileti bedelinden oluşmakta olup, söz konusu tutarın TL karşılığı;
= 300 x 6,32 = **1896 TL**
- B- Gündelik** ; İlgili personelin gündelik tutarı ile gün olarak belirlenen yolculuk süresinin çarpılmasından elde edilmekte olup, bahse konu tutarın TL karşılığı;
= 100 Euro x 1 x 6,32 = **632 TL**
- C- Aile Gideri** ; **(Yol gideri + Gündelik)= 11.376 + 3.792 = 15.168 TL**
- a- Yol Gideri;** Uçak bileti bedelinin, aile ferdi sayısı ile çarpılmasından elde edilmekte olup, söz konusu tutarın TL karşılığı;
= 300 Euro x 6 x 6,32 = **11.376 TL**
- b- Gündelik;** İlgili personelin günlük yevmiyesinin, aile ferdi sayısı ile çarpılmasından elde edilmekte olup, bahse konu tutarın TL karşılığı;
= 100 Euro x 6 x 6,32 = **3.792 TL**

D- Yer Değiştirme Gideri ; Sabit Unsur ile Değişken Unsurun toplamından oluşmaktadır.

$$\begin{aligned}
 &= \text{Sabit Unsur} + \text{Değişken Unsur} \\
 &= 32.864 \text{ TL} + 7.078,4 \text{ TL} \\
 &= \mathbf{39.942,4 \text{ TL}}
 \end{aligned}$$

a- Sabit Unsur ; (12.640 + 20.224) = 32.864 TL

aa- Kendisi için; Gündeliğinin 20 katına denk gelmekte olup, bahse konu tutarın TL karşılığı

$$= 100 \text{ Euro} \times 20 \times 6,32 = \mathbf{12.640 \text{ TL}}$$

ab Aile fertleri için; İlgili personelinin gündeliğinin her bir aile ferdi için 8 katı olmak üzere (4 aile ferdini yani 32 katının geçmemek koşuluyla), söz konusu tutarın TL karşılığı;

$$= 100 \times 8 \times 4 \times 6,32 = \mathbf{20.224 \text{ TL}}$$

b- Değişken Unsur; İlgili personelin gündeliğinin, yeni atanılan göreve yerine olan uzaklığının, binde yedi (%7) ile çarpımından oluşmakta olup, söz konusu tutarın TL karşılığı ise;

$$= (100 \text{ Euro} \times 0,007 \times \text{mesafe} \times 6,32 \text{ TL})$$

$$= 100 \times 0,007 \times 1600 \times 6,32 = \mathbf{7.078,4 \text{ TL}}$$

Ödenecek Sürekli Görev Yolluğu (kendisi ve ailesi için) Tutarı = (A+B+C+D)

$$= \mathbf{1896 + 632 + 15.168 + 39.942,4}$$

Ödenecek Sürekli Görev Yolluğu (kendisi ve ailesi için) Tutarı = 57.638,4 TL

Not:

1. Yurt dışı ve yurt içi sürekli görev yolluğu hesaplamalarında; Havaalanı servisi veya taksi gibi unsurlar ödenmemektedir. Bu nedenle hesaplamalarda dikkate alınmaması gerektiğinin bilinmesi gerekir. Çünkü söz konusu nakil vasıtaları giderlerinin ödenmesine izin veren Yasanın 14'üncü maddesi geçici görevlendirmelere ilişkindir.
2. Yurt dışı sürekli görev yolluğu hesaplamalarında Cumhurbaşkanlığı Kararında yer alan ve gün olarak belirlenen yol süresinin dikkate alınması gerekir.
3. Anne, aile ferdi kapsamına girdiğinden hesaplamada dikkate alınmıştır.
4. Harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde doldurulması gerekmektedir. Mevcut durum itibarıyla yurt dışı görevlendirmelere/atamalara ait geçici ve sürekli görev yollukları söz konusu program üzerinde yürütülmemektedir. Yani işlemler manuel olarak gerçekleştirilmektedir. Bu alanda bir düzenleme veya güncelleme olması durumunda, yeni duruma göre hareket edilmesi söz konusu olacaktır.

84. Uzun süreli yurt içi/yurt dışı geçici görevlendirmelerde harcırah nasıl ödenmelidir?

Özet; 6245 sayılı Kanun'un 42'nci maddesinde, geçici bir görevle başka bir yere gönderilenlere verilecek gündeliklerin görev mahalline varış tarihinden itibaren, yurt içinde ilk 90 gün için tam, bunu takip eden 90 gün için ise 2/3 oranında ödeneceği, yurt içinde bir yıllık dönem zarfında aynı yerde, aynı iş için ve aynı şahsa 180 günden fazla gündelik verilmeyeceği, benzer şekilde, Yurt dışında ise, ilk 180 gün tam ve müteakip günler için 2/3 oranında ödeneceği hükme bağlamıştır. Geçici görev yerinde gündeliğe hak kazanabilmek için görevin fiilen yapılması gerekmekte olup, kişisel nedenlerle görev yapılamayan, raporlu veya izinli süreler ile izinsiz de olsa fiilen çalışılmayan süreler için gündelik verilmesi mümkün değildir. Ancak, geçici görev yerinde göreve hazır olup, elde olmayan nedenlerle görevin yapılmaması halinde de ilgili personele bahse konu günler için gündelik ödenmesi gerekecektir. Ayrıca, geçici görevli bulunulan yerde resmi tatil veya hafta tatili günlerinin geçirilmesi halinde ilgili personele gündelik ödenmesi gerekmele birlikte, gündelik ödenen bu süreler Kanununun 42'nci maddesinde belirtilen sürelerle dahil olup, yıllık izin gibi ara vermeler ise bu süreye dahil değildir.

6245 sayılı Yasa'nın "Geçici görev gündeliğinin verilebileceği azami süre" başlıklı 42'nci maddesi;

"Geçici bir görev ile başka bir yere gönderilenlere, görev mahalline varış tarihinden itibaren bu Kanuna göre verilen gündelikler:

- a. *Yurt içinde bir yıllık dönem zarfında aynı yerde, aynı iş için ve aynı şahsa 180 günden fazla verilemez. İlk 90 gün için tam, takibeden 90 gün için 2/3 oranında ödenir.*
- b. *Yurt dışında ilk 180 gün tam ve müteakip günler için 2/3 oranında ödenir.*

Geçici görevlendirmelerde meydana gelecek ara vermeler bu müddetleri veya gündelik miktarını artırmaya neden olamaz.

Gündelikleri 33'üncü maddenin (b) fıkrasına göre tespit edilenlerle, 50'nci maddede sayılanlar etüd ve inşaat maksadıyla arazi üzerinde bilfiil çalışan yüksek mühendis, mühendis, jeolog, fen memuru, desinatör, topograf ve bunlarla birlikte çalışmaları zorunlu bulunan diğer memur ve hizmetliler; Hükümeti temsilen uluslararası konferanslara katılanlar; kalkınmada birinci derecede öncelikli illerde terörle mücadele kapsamında operasyonel faaliyetlerde takviye kuvvet olarak geçici görevlendirilen Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personeli (...) hakkında bu madde hükmü uygulanmaz."

Hükmüne amirdir.

Yukarıda yer verilen düzenlemelerle, geçici görevlendirmelerin uzun süreler için yapılmasına ve buna dayanılarak uzun süre gündelik ödenmesine engel olunmak istenmiştir. Bu hükümlere göre, geçici görev yolluğu memur veya hizmetlinin bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak başka bir yere

gönderilmesi nedeniyle, asli görev yerinde yapmak zorunda olmadığı taşıt aracı giderleri, yeme ve yatma ücretleri gibi bir takım zorunlu giderlere karşılık verilmektedir.

Ancak, daimi nitelikteki görevlerin, başka yerde istihdam edilen personelin geçici olarak görevlendirilmeleri suretiyle yürütülmesi ve bu şekildeki görevlendirmelerin ise süresiz veya uzun bir süreyi kapsaması karşısında bu görevlendirmelerin 6245 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde düzenlenmiş olan geçici görevlendirme ile bir ilgisi bulunmamakta ve uzun süreli görevlendirmelerle hizmetlerin bu şekilde yürütülmesinin ayrıca 6245 sayılı Kanun'un özüne de uygun düşmediği değerlendirilmektedir.

Çünkü 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 14'üncü maddesinde, kurumlara ait bir vazifenin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere geçici görev yolluğu olarak yol gideri ve gündelik verileceği hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla, daimi nitelikteki hizmetlerin yürütülmesi amacıyla süresiz veya uzun süreli olarak geçici görevlendirilenlere, görevlendirme yerlerine gidişte ve görevlendirme süresinin bitiminde 6245 sayılı Kanun hükümlerine göre sürekli görev yolluğu ödenmesi daha uygun olacaktır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 42'nci maddesinde, geçici bir görevle başka bir yere gönderilenlere, görev mahalline varış tarihinden itibaren, yurt içinde bir yıllık dönem zarfında aynı yerde, aynı iş için ve aynı şahsa 180 günden fazla gündelik verilemeyeceği, ilk 90 gün için tam, takip eden 90 gün için 2/3 oranında gündelik ödeneceği hükmüne bağlanmış olup, söz konusu hükümde yer alan bir yıllık dönem ibaresinin görev mahalline varış tarihinden itibaren hesaplanacağı ve 365 günlük süreyi ifade ettiği anlaşılmaktadır. Bu nedenle, bir yıllık dönemin, mali yıl olarak dikkate alınmasının uygun olmadığı düşünülmektedir.

Anılan Kanunun "Yurt dışında verilecek gündeliklerin miktarı" başlıklı 34'üncü maddesinde ise; "Geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir." hükmü yer almıştır. Bu çerçevede, "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar"ın ekinde yer alan listede belirtilen tutarlardan daha aşağı miktarda belirlenebilmektedir. Anılan Kararın 3'üncü maddesi uyarınca gündeliklerin daha aşağı miktarda belirlenmesi durumunda, belirlenen bu gündelikler artık kişilerin asıl gündelikleri yerine geçmektedir. Dolayısıyla hesaplamada da bu tutarın dikkate alınması gerekmektedir.

Diğer bir ifadeyle, kişilerin hak ettikleri gündeliklerini, artık daha aşağı miktarda belirlenen bu gündelikler oluşturmaktadır. Dolayısıyla, daha aşağı miktarda belirlenen yurt dışı gündeliklerin ilk 180 gün için bu şekilde ödendikten sonra bunu takip eden günler için 2/3 oranında ödenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Denetim elemanlarının gerek yurt içinde görevlendirilmeleri ve gerekse eğitim ve inceleme yapmak üzere yurt dışında görevlendirilmeleri halinde ise, yurt dışı gündeliklerinin hesabında 42'nci maddedeki sürelerin esas alınmaması gerekmektedir. Yani, bunlar için farklı durum söz konusudur.

Diğer taraftan, anılan hükümlere göre, yurt içinde bir yıllık dönem zarfında aynı şahsın, aynı yerde ve aynı iş için geçici olarak görevlendirilmesi halinde, gündeliklerde indirim yapılmasını gerektiren oranlar dikkate alınmakla birlikte, geçici görevin yıllık izin, hastalık izni veya benzer nedenlerle kesintiye uğraması halinde, bu aradan sonra göreve başlanıldığı günden itibaren geçecek sürelerin daha önce geçici görevli olarak geçen süre ile birleştirilerek hesaplanması gerekmektedir.

Nitekim söz konusu Kanunun “Geçici görev gündeliğinin verilebileceği azami süre” başlıklı 42’nci maddesinde;

“ ..Geçici görevlendirmelerde meydana gelecek ara vermeler bu müddetleri veya gündelik miktarını artırmaya neden olamaz.

Gündelikleri 33’üncü maddenin (b) fıkrasına göre tespit edilenlerle, 50’nci maddede sayılanlar etüd ve inşaat maksadıyla arazi üzerinde bilfiil çalışan yüksek mühendis, mühendis, jeolog, fen memuru, desinatör, topograf ve bunlarla birlikte çalışmaları zorunlu bulunan diğer memur ve hizmetliler; Hükümeti temsilen uluslararası konferanslara katılanlar; ... hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.” hükmüne yer verilmiştir. Buna göre, geçici görev gündeliğinin verilebileceği azami sürelerin, söz konusu 42’nci maddenin son fıkrasında sayılanlar için uygulanması mümkün görülmemektedir. Bu itibarla;

- 6245 sayılı Kanunun 33’üncü maddesinin (b) fıkrasında sayılan ve teftiş denetim, inceleme ve soruşturma amacıyla görevlendirilenler,
- 6245 sayılı kanunun 50’nci maddesine göre arazi tazminatı veya gündelik ödenenler (asıl görevlerinin bulunduğu ile veya bölge dışında görevlendirilenler),
- Etüd ve inşaat maksadıyla arazi üzerinde bilfiil çalışan yüksek mühendis, mühendis, jeolog, fen memuru, desinatör, topograf ve bunlarla birlikte çalışmaları zorunlu bulunan diğer memur ve hizmetliler,
- Hükümeti temsilen uluslararası konferanslara katılanlar,
- 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 26’nci maddesinin (b) bendindeki personelden sıkıyönetim süresince memuriyet mahalli dışında geçici olarak görevlendirilenler,
- Sıkıyönetim mahkemelerinde görevlendirilenler (Bu mahkemelerin görevleri sona erinceye kadar),
- Sıkıyönetim mahkemelerince verilmiş bulunan kararlara ilişkin olarak kanunları uyarınca Askeri Yargıtay Daireler Kurulu, Daireler ve Başsavcılığında görevlendirilecek tetkik hâkimi, Cumhuriyet savcısı ve savcı yardımcıları (Bu görevleri sona erinceye kadar),
- 15/8/2016 tarihli ve 674 sayılı KHK’nin 25’inci maddesiyle en son eklenen kalkınmada birinci derecede öncelikli illerde terörle mücadele kapsamında operasyonel faaliyetlerde takviye kuvvet olarak geçici görevlendirilen Emniyet Hizmetleri Sınıfı ve Jandarma Hizmetleri Sınıfı personel,

hakkında 42’nci madde ile getirilen sınırlama hükmü uygulanmayacaktır.

Bunlara görevlendirme süreleri boyunca süre sınırlandırması olmadan gündelik ödenecektir. Bahse konu maddede görevlendirme süresi kadar gündelik ödenmesi öngörülenlerden 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu'na göre görevlendirilenler hakkında günümüzde uygulama alanı kalmadığını da ayrıca belirtebiliriz.

Öte yandan, 12.3.2007 tarihli ve No: 5181/2 sayılı Sayıştay Genel Kurul Kararı'nda yer aldığı üzere; 6245 sayılı Kanununun 37'nci maddesinde, mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilenlerin Yasanın 42. maddesinde yer verilen sınırlamalara tabi olduğu ifade edilmiş olup, ayrıca, kursa katılanlar da geçici görevli olarak görevlendirildiklerinden ve anılan mevzuatta da kurslar geçici görevden ayrı mütalaa edilmediğinden, Harcırah Kanunu kapsamında bulunan kurum ve kuruluşlarda kuruluşlarınca usulüne uygun olarak kurs için görevlendirilenlere, sözkonusu 42'nci maddede öngörülen esas ve usuller çerçevesinde geçici görev yolluğu ödenmesi gerekmektedir.

Danıştay 5'nci Dairesine ait bir Kararda (5. Daire 2008/5940 E., 2010/3770 K) da; Harcırah Kanunu'nun 42. maddesi ile getirilen düzenlemenin 14. maddesi uyarınca görevlendirilenlerin yanı sıra 37. maddesi uyarınca görevlendirilenleri de kapsayan genel çerçeve madde olduğu, ayrıca 42. maddenin son fıkrasında bu maddeyle getirilen genel kurala tabi tutulmayacakların açıkça belirtildiği, Kanununun "Geçici Görev Gündeliğinin Verilebileceği Azami Süre" başlıklı 42. maddesinin (a) bendinde, geçici bir görev ile başka bir yere gönderilenlere, görev mahalline varış tarihinden itibaren bu Kanuna göre verilecek gündeliklerin, yurt içinde bir yıllık dönem zarfında aynı yerde, aynı iş için ve aynı şahsa 180 günden fazla olamayacağı, ilk 90 gün için tam, takibeden 90 gün için 2/3 oranında ödeneceği hükmü getirildiği, yurt içinde ve dışında aynı şahsın geçici görev halinin üç aydan fazla devam etmesi halinde uzun süreli yevmiye ödenmesini engellemek amacıyla Kanununun 42. maddesinde aynı yerde, aynı iş için, aynı şahsa 180 günden fazla yevmiye verilemeyeceği hükmünün yer aldığı, maddenin getiriliş amacı göz önünde bulundurulduğunda, maddede yer alan bir yıllık sürenin takvim yılı olarak değil, geçici görevin başlangıç tarihinden başlayan bir yıllık süre olarak dikkate alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen Danıştay'ın söz konusu Kararının, Sayıştay Genel Kurulunca verilen 5181/2 sayılı Karar ile uyumluluk arz ettiği görülmektedir.

Bu itibarla, yurt içinde bir yıllık dönemde aynı yerde, aynı iş için ve aynı kişiye 180 günden fazla gündelik verilmemekle birlikte, yurt dışında azami süre sınırlaması bulunmamaktadır. Ancak, görev yeri değişmeden aynı şahsın sadece görevinin değişmesi durumunda 42'nci maddede öngörülen sürelerin yeniden başlatılmaması doğru bir yaklaşım olacaktır.

Geçici görev yerinde gündeliğe hak kazanabilmek için görevin fiilen yapılması gerekmekte olup, kişisel nedenlerle görev yapılamayan, raporlu veya izinli süreler ile izinsiz de olsa fiilen çalışılmayan süreler için gündelik verilmesi mümkün değildir. Ancak, geçici görev yerinde göreve hazır olup, elde olmayan nedenlerle görevin yapılmaması halinde de ilgili personele bahse konu günler için gündelik ödenmesi gerekecektir. Ayrıca, Yasanın 19'uncu maddesinde yer verildiği gibi, hastalık halinde görevin yapılmadığı günler için en çok 7 güne kadar gündelik ödenebilmektedir. Bu şekilde gündelik ödenip ödenmemesi de Kanun ilgili maddesinde geçtiği gibi idarenin takdirindedir. Geçici görevli

bulunulan yerde resmi tatil veya hafta tatili günlerinin geçirilmesi halinde ilgili personele gündelik ödenmesi gerekmektedir birlikte, gündelik ödenen bu süreler, Kanununun 42'nci maddesinde belirtilen sürelerle dahil olup, yıllık izin gibi ara vermeler bu süreye dahil değildir.

Örnek; 4 Nisan-2 Kasım 2020 tarihleri arasında yol dahil Erzurum'da geçici olarak görevlendirilen 1'inci derecedeki memura (ek göstergesinin 3000 altında olduğu varsayımıyla) ne kadar gündelik ödenecektir? Gündelik: 43,35 TL, Görev Süresi (yol dahil): 243 gün

- ✓ *Yol gündeliği olarak; 1 gün gidiş ve 1 gün dönüş olmak üzere (2 gün x 43,35 TL) = 86,70.- TL, gündelik ödenecektir.*
- ✓ *Memura ilk 90 gün için, (90 gün x 43,35 TL) = 3.901,50.- TL gündelik ödenecektir.*
- ✓ *İkinci 90 gün, $90 \times 35,24 = 90 \times (43,35 \text{ TL} \times 2/3) = 2.601.- \text{ TL}$ gündelik ödenecektir.*
- ✓ *Kalan (243 – 182) 61 gün ise gündelik ödenmeyecektir.*
- ✓ *Ödenecek gündeliklerin tutarı= (3.901,50 + 2.601) = 6.502.50.- TL olacaktır.*
- ✓ *Toplam ödenecek tutar=86,70 +6.502.50= 6.589,2 TL olacaktır. (Konaklama hariç)*

Not: Harcırah Kanununun 42'nci maddesi uyarınca, yurt içinde bir yıllık dönemde, aynı şahsa ilk 90 gün için tam, takip eden 90 gün için 2/3 oranında gündelik ödenmesi, 180 günden fazlası için ise gündelik ödenmemesi gerekmektedir.

IV. ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

85. Seyahat kartı uygulaması nasıl olmalıdır?

Özet; 6245 sayılı Yasa'nın 48'inci maddesi, özel bir düzenleme içermekte olup, madde uyarınca, gezici olarak memuriyet mahalli içinde görev yapan personele (memur ve hizmetlilere) harcırah unsurlarında yol gideri ve gündelik verilmeyeceği, ancak ulaşım araçlarına ücretsiz binilmesi için seyahat kartı verileceği hususu düzenlenmektedir. Anılan Yasa hükmü kapsamına, görevlerinin özelliği nedeniyle gezici olarak görev yapan ve görev sahaları memuriyet mahalli içinde kalan tahsildar, yoklama memuru, mutemet, veznedar, satınalma memuru, posta ve evrak dağıtıcısı, takip memuru gibi memur ve hizmetliler girmekte olup, madde metninde "gibi" ifadesine yer verilmek suretiyle, ismen sayılmayan ancak kapsama giren bu unvanların benzerlerinin de 48'inci madde hükümlerinden yararlanabileceği sonucu çıkmaktadır. Böylelikle ulaşımdan kaynaklanan nedenlerle ilgili personelin görevini yerine getirmesine yönelik engeller ortadan kaldırılmaktadır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Memuriyet Mahalli Dahilinde Seyyar Olarak Vazife Gören Memur ve Hizmetliler" başlıklı 48'inci maddesinde; "Memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak vazife gören tahsildar, yoklama memuru, mutemet, veznedar, satınalma memuru, tebliğ memuru, posta veya evrak dağıtıcısı, takip memuru, mübaşir gibi memur ve hizmetlilere gündelik ve yol masrafı verilmez. Bu gibilere, bu Kanun kapsamına giren kurumlar tarafından işletilen taşıtlarda seyahat için kurumlarca fotoğraflı birer kart verilir. Bu kartların kimlere, hangi taşıtlar için ve hangi şartlarla verileceği İçişleri, Maliye ve Ulaştırma bakanlıklarınca müştereken tespit olunur." hükmü yer almaktadır.

6245 sayılı Yasa'nın 48'inci maddesi kapsamında, gezici olarak memuriyet mahallinde görev yapan personele, yol gideri ve gündelik verilmeyip, bunun yerine Yasa kapsamına giren kurumlar tarafından işletilen ulaşım araçlarında, parasız olarak yolculuk edebilmeleri için kendilerine birer kart verileceği hususu hükme bağlanmıştır. Aynı maddede, kartın kimlere ne şekilde verileceği de açıklanmıştır.

Öte yandan, 6245 sayılı Yasa'nın, memuriyet mahalli içinde bir yere geçici bir görevle gönderilenlere gündelik verilmeyeceği hususu 39'uncu maddesiyle hüküm altına alınmış olup, bahse konu madde uyarınca, ancak memuriyet mahalli dışına yapılan görevlendirmeler için ilgili personele harcırah ödenmesi söz konusu olabilmektedir.

Kanununun 28'inci maddesinde ise, memuriyet mahalleri içindeki yol giderlerine ait hükümler düzenlenmekte olup, bahse konu maddede, memuriyet mahalli içerisinde ulaşım aracı ile gidilmesi gereken bir yere görevli olarak gönderilenlerin yol giderinin mutlak olan taşıt aracına göre yapılacak gerçek gider üzerinden ödeneceği hüküm altına alınmıştır. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın konunun aydınlatılmasına yönelik idarelere yönelik görüş yazılarında da bu hususa dikkat çekilmiştir.

Diğer taraftan, Yasanın 28'inci maddesinde; 48'inci madde kapsamında sayılanların bu maddenin uygulanması açısından kapsam dışında tutulduğunu ilk fıkranın parantez içi hükmünde görmekteyiz.

Anılan Yasanın bahse konu 48'inci maddesi ise, özel bir düzenleme içermekte olup, madde uyarınca, gezici olarak memuriyet mahalli içinde görev yapan personele (memur ve hizmetlilere) harcırah unsurlarından yol gideri ve gündelik verilmeyeceği, ancak ulaşım araçlarına ücretsiz binmesi için seyahat kartı verileceği hususu düzenlenmektedir. Böylelikle, ulaşımdan kaynaklanan nedenlerle görevin yerine getirilmesine yönelik gerekçeler sorun olmaktan çıkarılmaktadır.

Yasa maddesinde yer aldığı üzere, bu kapsamda seyahat edilen araçların 6245 sayılı Kanun'un birinci maddesi kapsamına giren,

- a- Genel bütçeli daireler ile özel bütçeli idareler ve bunlara bağlı sabit ve döner sermayeli kuruluşlar,
- b- Özel kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküller,
- c- Yasanın 1. maddesinin (a) ve (b) fıkralarında yer alan ve yukarıda yer verilen yazılı daire, idare, banka, teşekkül ve müesseselerin sermayesinin fazlasına sahip oldukları teşekkül ve müesseseler, tarafından işletilen ulaşım araçları olması gerekmektedir.

Anılan kişilerin işletilen bahse konu araçlarda, parasız olarak yolculuk edebilmesi için kapsama giren personele birer kart verilmesi gerekmekte olup, bu kartın kimlere verileceği ve ne şekilde sağlanacağı hakkında da ilgili kurumların hangileri olduğu madde metninde belirtilmektedir.

Nitekim anılan Yasa (48'inci madde) hükmü kapsamına, görevlerinin özelliği nedeniyle gezici olarak görev yapan ve görev sahaları memuriyet mahalli içinde kalan tahsildar, yoklama memuru, mutemet, veznedar, satınalma memuru, posta ve evrak dağıtıcısı, takip memuru gibi memur ve hizmetliler girmekte olup, madde metninde "gibi" ifadesine yer verilmek suretiyle, ismen sayılmayan ancak kapsama giren bu unvanların benzerlerinin de 48'inci madde hükümlerinden yararlanabileceği sonucu çıkmaktadır.

Görüldüğü üzere, yasa maddesinde, memuriyet mahalli içindeki görevlendirmelere gündelik verilmemekle birlikte, maddede sayılan ve seyyar olarak görev yapan ve gündelik ve yol masrafı verilmeyen bu kişilere, işlerinin gereği memuriyet mahalli içinde gezici olarak görev yapmaları nedeniyle, yapacakları yol giderlerinin nasıl karşılanacağına yönelik çerçeve düzenleme yer almakta olup, açıklayıcı düzenlemelerin ise ilgili Bakanlıklar tarafından yerine getirilmesi öngörülmüştür.

Bu bağlamda, Hazine ve Maliye Bakanlığınca bu hususta hazırlanan Genel Tebliğler haricinde, her yıl çıkarılan genel yazılarla da sürece ilişkin bilinmesi gereken hususlar da ayrıca belirlenmektedir. Ödenecek kart bedelleri de bu yazılarla açıklanmaktadır. Kendilerine kart verilen memur ve hizmetliler, sözü edilen kurumlara ait ulaşım araçlarında ve görev yerleri içinde hiçbir ücret ödmeden seyahat edebileceklerdir. Söz konusu kartlarda kart verilen memur ve hizmetlinin görev yapacakları yerlerin de belirtilmesi gerekmektedir. Ayrıca, parasız yolculuk kartı taşıyanlar, eğer görevleri gereği seyahat etmiyorlarsa bu kartlardan yararlanamazlar.

Diğer taraftan, söz konusu kartların hafta ve resmi tatil günleri dışında kalan normal günlerde ve çalışma saatleri içinde geçerli olduğu ve görevleri gereği olarak gece ve gündüz çalışmak zorunda

bulunan memur ve hizmetlilerin günün her saatinde bu kartları kullanması mümkündür. Kart verilen memur ve hizmetlilerin, söz konusu kartları ancak görevleri nedeniyle yapılacak yolculuklarda kullanabilecek olmalarından dolayı, bu kartları ancak görev yerleri içinde işleyen ulaşım araçlarında kullanabilmeleri mümkündür.

Bahse konu kartların kimlere, hangi taşıtlar için ve hangi şartlarla verileceği Hazine ve Maliye Bakanlığı (www.bumko.gov.tr) internet adresinde yayımlanan Genel Yazıda da düzenlenmiş olup, 2020 yılına ait söz konusu yazıda;

“6245 sayılı Harcırah Kanununun 48’inci maddesinde, memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak vazife gören memur ve hizmetlilere, bu Kanun kapsamına giren kurumlar tarafından işletilen taşıtlarda seyahat için fotoğraflı birer kart verileceği ve bu kartların kimlere, hangi taşıtlar için ve hangi şartlarla verileceğinin İçişleri Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca müştereken tespit edileceği hükme bağlanmış olup, anılan Kanunun 1’inci maddesinde ise Kanun kapsamındaki idareler belirlenmiştir.

Buna göre, 6245 sayılı Kanunun 48’inci maddesi uyarınca, memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak görev yapan memur ve hizmetlilere verilecek söz konusu kartlarla, bu Kanun kapsamında bulunan bütün idareler tarafından işletilen her türlü taşıtlarda seyahat edilebilmesi mümkün bulunmaktadır.

Söz konusu 48’inci madde hükmüne uygun olarak seyahat kartlarının kimlere, hangi şartlarda verileceği ve uygulamaya ilişkin esaslar; 16, 23 ve 30 Seri No’lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği ve 8/12/1995 tarihli ve B.07.0.BMK.0.17-27-48-629/32571 sayılı Genel Yazımızla belirlenmiş, konu ile ilgili olarak İçişleri Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile Bakanlığımız arasında müştereken imzalanan protokol 1/1/2014 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Diğer taraftan, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca 31/12/2005 tarihli ve 26040 3. Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’ın 21’inci maddesinde de, “6245 sayılı Harcırah Kanununun 48’inci maddesi uyarınca İçişleri, Hazine ve Maliye ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlıkları tarafından müştereken belirlenen esaslar çerçevesinde, seyahat kartı verilecek personel listesi, birimlerin teklifleri değerlendirilerek malî hizmetler birimi tarafından kontrol edilir. Buna ilişkin talepler yukarıda belirtilen esaslar ile Bakanlık tarafından yapılan düzenlemelere uygunluk ve bütçe ödeneğinin yeterliliği yönünden en geç üç işgünü içinde kontrol edilir. Uygun görülmeyen talepler gerekçeli bir yazıyla ilgili birime gönderilir.” ifadesi yer almıştır.

Bu kapsamda, 2006 yılından itibaren seyahat kartlarına ilişkin teklifler, ilgili düzenlemeler çerçevesinde kurumların malî hizmetler birimi tarafından değerlendirilmeye başlanmış ve uygulama bu şekilde yürütülmüştür.

Buna göre, yukarıda belirtilen uygulamanın aynı şekilde devam ettirilebilmesi için seyahat kartı talebiyle ilgili tekliflerin hazırlanması ile hazırlanan tekliflerin değerlendirilmesi ve kontrol sürecine ilişkin olarak 2020 yılında uyulması gereken hususlar aşağıda belirtilmiştir.

- 1) Seyahat kartı verilmesine ilişkin taleplere, 2019 yılına ilişkin uygun görüş yazısı ve eki onaylı seyahat kartı formunun örneği eklenecektir.
- 2) Taleplerin hazırlanmasında, 2019 yılında uygun görülen sayılar aşılmayacaktır. Ancak, isim ve unvan değişikliği yapılabilecektir.
- 3) Malî hizmet birimleri, seyahat kartı taleplerini, 6245 sayılı Kanun ile bu Kanuna dayanılarak Bakanlığımız tarafından yapılan düzenlemelere uygunluk ve bütçe ödeneğinin yeterliliği ile hizmetin gerekliliği yönlerinden değerlendirip kontrol edeceklerdir.
- 4) Uygun görülen taleplere ilişkin seyahat kartı formu onaylanacak, uygun görülmeyen talepler ise gerekçeli bir yazıyla ilgili birime gönderilecektir.
- 5) 2019 yılındaki sayının aşılmasını gerektiren zorunlu durumlarda ise, kurumun 2020 yılı bütçesinin mevcut ödeneklerinin yeterli olması ve ilave ödenek talep edilmemesi kaydıyla, malî hizmet birimlerinden ek talepte bulunulabilecektir.
- 6) Seyahat kartlarından, hafta tatili ile resmi tatil günleri hariç iş günlerinde 07.00-19.00 saatleri arasında; su, doğalgaz ve elektrik arızalarında fiilen çalışanlar ise tatil günleri dahil günün her saatinde yararlanabileceklerdir.
- 7) İlgili mevzuatı uyarınca seyahat ücretinden muaf tutulanlara seyahat kartı verilmeyecektir.
- 8) Seyahat kartlarına, kart sahibinin fotoğrafı yapıştırılacak; kurum adı, görev unvanı ve fiilen yapılan görev açıkça yazılacak, kartların şekli ve rengi ile diğer özellikleri taşıtı işleten ilgili kuruluşça tespit edilecektir.
- 9) Kartların herhangi bir nedenle (emeklilik, istifa vb.) iade edilmesinin gerekli olduğu hallerde, geri kalan süreye ilişkin ücret iade edilecek veya seyahat kartı, koşulları taşıyan başka bir personel adına düzenlenmek suretiyle değiştirilebilecektir.
- 10) Hizmeti yürüten birimlerce, 6245 sayılı Kanununun 48'inci maddesi kapsamında yürütülecek hizmetlerin, söz konusu maddede sayılan unvanlara sahip memur ve hizmetliler tarafından gördürülmesine azami özen gösterilecektir.
- 11) 2020 yılı için geçerli olmak üzere seyahat kartları KDV hariç;

Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir belediye sınırları içerisinde aylık	107,50 TL,
Diğer büyükşehir belediye sınırları içerisinde aylık	80,10 TL,
Büyükşehir olmayan illerde ise aylık	60,00 TL,

karşılığında verilecektir. Bu bedellerden ayrı olarak, gerek kurum bütçesinden gerekse kart verilen kişiler tarafından vize, kart basım bedeli gibi adlar altında herhangi bir ödeme yapılmayacaktır.”

Hususları kayıtlı bulunmaktadır.

Öte yandan, daha önceki tarihlerde seyahat kartları hususunda Hazine ve Maliye Bakanlığınca çeşitli görüşlerin verildiğini görmekteyiz. Bu kapsamda verilen görüşlerin bir tanesinde; kadrosu belediyelerde olup, maaşını buradan alan bilgisayar işletmeni ve memur kadrosunda görev yapan personelden, Kaymakamlık emrinde denetim, tebliğ işlemleri, evrak dağıtımını vb. görevleri yapanlara, 6245 sayılı Kanun'un 57'nci maddesindeki harcırah hizmetin taallük ettiği Kurum bütçesinden ödenir hükmü gereği fiilen gezici olarak görev yapmaları kaydıyla seyahat kartlarının Kaymakamlık tarafından verilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Başka bir açıklamada ise; belediyelerde memur, bilgisayar işletmeni vb. kadrolarda görevli olup asıl görevlerinin yanında avans-kredi işlerini yürüten ve yılda en fazla 20-30 defa avans çekmek suretiyle asıl mutemetlik işini yürüten personele, söz konusu görevin arızı nitelikte olması ve asli görevleri gereği fiilen gezici olarak görev yapmamalarından dolayı, seyahat kartı yerine 6245 sayılı Kanunun 28'inci maddesine göre mutat taşıt ücreti ödenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "Yolluk karşılığı verilen tazminatlar" başlıklı 24'üncü maddesinde; "Yolluk karşılığı verilen tazminatlar ile seyahat kartı bedellerinin ödenmesinde aşağıda belirtilen belgeler aranır.

- ...c) Tahsildar, yoklama memuru, mutemet, veznedar, satınalma memuru, tebliğ memuru, posta ve evrak dağıtıcısı, takip memuru, mübaşir gibi unvanlarla memuriyet mahallinde gezici olarak görev yapan memur ve hizmetlilerden fiilen bu görevlerde çalışanlar ile sayılan unvanlara sahip olmamakla birlikte, fiilen bu hizmetleri gören personele verilecek seyahat kartı bedellerinin ödenmesinde;
- İlgililerin adı, soyadı ve unvanları ile fiilen bu görevleri yaptıklarını gösteren onay,
 - Taşıt işleten kuruma ait fatura,
 - Mali hizmetler birimince onaylı, seyahat kartı verilecek personel listesi,

ödeme belgesine bağlanır.

Seyyar görev dağılım listesi ile seyahat kartı verilecek personel listesinin mali yılın ilk ödemesine ait ödeme belgesine bağlanması gerekir." Hususları yer almaktadır.

86. Seyyar Görev Tazminatı kimlere ne şekilde ödenir?

Özet; 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 49'uncu maddesi uyarınca, asli görevleri gereği memuriyet mahalli dışında ve belirli bir görev bölgesi içinde fiilen gezici olarak görev yapan memur ve hizmetlilerden Hazine ve Maliye Bakanlığınca görev unvanları ile iş ve çalışma özellikleri uygun görülenlere; Hazine ve Maliye Bakanlığınca vize edilen cetvellere dayanılarak fiilen gezici görev yaptıkları günler için almakta oldukları aylık/kadro derecelerine göre müstahak oldukları yurt içi gündeliklerinin üçte biri miktarında günlük tazminat verilmesi öngörülmektedir. Ancak bunlardan kendilerine verilen aynı veya farklı nitelikteki bir görevi kendi görev bölgesi dışında yapanlarla, kendi görev bölgesi içinde olmakla birlikte asli görevleriyle ilgisi bulunmayan nitelikte bir görevle kendi görev bölgesi içinde görevlendirilenlere ise geçici görev yolluğu verilmesi gerekmektedir.

6245 sayılı Yasa'nın "Seyyar olarak vazife gören memur ve hizmetliler" başlıklı 49'uncu maddesi;

"Asli görevleri gereği memuriyet mahalli dışında ve belirli bir görev bölgesi (Merkez veya il kuruluşuna dahil birimlerde il sınırı, bölge şeklinde çalışan birimlerde bölge sınırı) içinde fiilen gezici olarak görev yapan memur ve hizmetlilere gündelik ve (Aşağıda unvanları sayılanlar hariç) yol masrafı ödenmez.

(Değişik: 14/1/1988 - KHK - 311/16 md.) Bunlardan, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca görev unvanları ile iş ve çalışma özellikleri uygun görülenlere; bu Bakanlıkça vize edilen cetvellere dayanılarak fiilen gezici görev yaptıkları günler için almakta oldukları aylık/kadro derecelerine göre müstahak oldukları yurt içi gündeliklerinin üçte biri günlük tazminat olarak verilir.

Takip memuru, gezici sağlık memuru, ebe, orman muhafaza memuru, koruyucu, koruma memuru, posta dağıtıcısı, hat bakıcısı, tahsildar, gezici başöğretmen ve görev niteliklerinin bunlara benzerliği Maliye Bakanlığınca onaylanacak diğer memur ve hizmetlilerin yol masrafları mutad taşıt araçlarına fiilen ödedikleri miktarlar üzerinden karşılanır."

Şeklinde hükme bağlanmıştır.

6245 sayılı Yasa'nın 49'uncu maddesinde, aslen yapmak zorunda kaldıkları görev gereğince memuriyet mahalli dışında ve belirli bir görev bölgesi içinde fiilen gezici olarak görev yapan memur ve hizmetlilere yapılan ödemelere ait ilkeler düzenlenmektedir. Madde metninde yer aldığı üzere, bu kapsamda tazminata hak kazanmak için; öncelikle ilgili personelin, esas görevinin memuriyet mahalli dışında bulunması gerekmektedir. Diğer koşul ise, esas görevlerini belirli bir görev bölgesi içinde fiilen yapmaları gerekliliğidir.

Harcırah Kanunu'nun genel yaklaşımı memuriyet mahalli içinde yapılan görevlendirmelere gündelik ödenmemesi ilkesidir. Nitekim Yasanın 28'inci maddesi hükmü de bu yöndedir. Ancak bazı meslek grupları için bunun uygulanmasında problemler yaşanmaktadır. Çünkü, bazı kurumlara ait görevler bir bölge içinde sürekli gezilmesini veya fiilen arazi üzerinde çalışılmasını gerektirecek nitelikte

olabilir. Bu nitelikteki görevi yerine getirenlere, görevin özelliğinden kaynaklanan gerekçelerle ek masrafları veya yıpranmalarının karşılığı olarak bir ödeme yapılması anılan Yasa ile öngörülmüştür. Ancak öngörülen bu ödeme harcırah olmayıp yasa maddesinde geçtiği üzere, tazminat olarak adlandırılmıştır.

Harcırah Kanunu'nda yer alan ve memuriyet mahalli içinde veya dışında asli görevleri gereği fiilen gezici olarak görev yapan memur ve hizmetliler ile her türlü arazi üzerinde fiilen çalışanların yaptığı görevler de geçici nitelikte olmakla birlikte, Kanun bu görevlerin süreklilik arzetmesi nedeniyle bu tür görevleri geçici görev olarak kabul edilmemiş olup, bunlara tazminat ödenmesi (seyyar görev ve arazi tazminatı) ilkesi benimsenmiştir.

Ancak bunlardan kendilerine verilen aynı veya farklı nitelikteki bir görevi kendi görev bölgesi dışında yapanlarla, kendi görev bölgesi içinde olmakla birlikte asli görevleriyle ilgisi bulunmayan nitelikte bir görevle kendi görev bölgesi içinde görevlendirilenlere de geçici görev yolluğu verilmesi gerekmektedir.

Diğer bir ifadeyle, görevlerinin gereği olarak, memuriyet mahalli dışında ve belirli bir bölge içinde fiilen gezici olarak görev yapan memur ve hizmetlilere gündelik ve yol gideri verilmeyerek, bunların bu gibi giderleri ile belirli bir yerde görev yapan personele göre yapacakları ek giderlere karşılık olmak üzere bir tazminat verilmesi yasa ile hükme bağlanmıştır.

Bunların görev alanları, merkez veya il kuruluşuna dahil birimlerde il sınırı, bölge şeklinde çalışan birimlerde ise bölge sınırı olduğu maddede hüküm altına alınmış olup, ayrıca, anılan memur ve hizmetlilerin görevlerini memuriyet mahallinin dışı olarak kabul edilen "başka yer"lerde yapmaları bu ödemenin yapılması için gereklilik arz etmektedir.

Anılan personele tazminat ödendiği dikkate alınarak, bunlara harcırahın unsurlarından olan gündelik ve yol giderinin ödenmesi mümkün değildir. Ayrıca, seyyar görev tazminatı ödenmesi gerekmeyen kişilere Yasaya uygun görevlendirme yapılması koşuluyla geçici görev yolluğu ödenmesi mümkün olabilmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca görev unvanları ile iş ve çalışma özellikleri uygun görülenlere bu tazminatın verilmesi ile ilgili hususlarda da anılan Bakanlığa yetki verilmiştir. Ayrıca, bu maddenin aksine toplu sözleşmelere hüküm konulmayacaktır. Konulsa bile yasaya aykırı olduğu için geçersiz olacaktır. Çünkü seyyar görev tazminatı miktarı konusunda idarelerin bir takdir yetkisi bulunmamaktadır.

Yasada ifade edilen görev yapan memur ve hizmetlilere, söz konusu tazminat, asli görevleri sebebiyle yapacakları seyahatler ve yıpranmadan dolayı ödenmektedir. Bu itibarla, bahse konu tazminat, bu görev yapıldığı sürece verilebilecek; bu görevin fiilen yapılmadığı, yıllık izin, sağlık izni gibi durumlarda ise ödeme yapılmayacaktır. Söz konusu tazminat miktarı ise, fiilen gezici olarak görev yapılan günler için tam ödenecektir.

Seyyar görev tazminatının hesabında ise, memur ve hizmetliler bakımından, fiilen aylık aldıkları dereceler için Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) cetvelinde tespit edilen miktar esas

alınacaktır. Buna karşın, daimi ve geçici işçiler için, Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) cetvelinde, Harcırah Kanunu'nun 7'nci maddesinin ikinci fıkrası hükmüne göre belirlenecek aylık miktarı için öngörülen gündelik tutarı esas alınacaktır.

Ancak işçilere ödenecek seyyar görev tazminatına esas alınacak gündelik miktarları, söz konusu 7'inci madde uyarınca, dördüncü dereceden aylık alan memurlar için öngörülen gündelik miktarını aşmayacaktır.

Ayrıca, Kanunda seyyar görev yapan bazı personele bu görevlerini yapmaları sırasında binecekleri mutat taşıt araçlarına fiilen ödeyecekleri ücretlerin de ödenmesi öngörülmüştür. Yasa maddesinin son fıkrasında unvan bazında takip memuru, gezici sağlık memuru, ebe, orman muhafaza memuru, koruyucu, koruma memuru, posta dağıtıcısı, hat bakıcısı, tahsildar, gezici başöğretmen gibi unvan bazında sayılmakla birlikte, görev niteliklerinin bunlara benzerliği Hazine ve Maliye Bakanlığınca onaylanacak diğer memur ve hizmetlilerin yol masraflarının mutat taşıt araçlarına fiilen ödedikleri miktarlar üzerinden karşılanması öngörülmüştür. Mutat taşıt, çoğunluğun tercih ettiği, gidip gelmeye en uygun ve en ekonomik olan taşıt olup, iki yer arasında hangi araç mutat olarak kullanılıyorsa o araç ücreti üzerinden yol giderinin ödenmesi gerekmektedir.

Seyyar görev tazminatına hak kazanacak memur ve hizmetlilerin esas görevlerini; memuriyet mahalli dışında ve belirli bir görev bölgesi içinde fiilen yapmaları gerekmektedir. Bu iki koşulun bir arada bulunması halinde seyyar görev tazminatı ödenebilecektir. Nitekim fiilen gezici görev yapanlara verilecek tazminat, söz konusu kişilerin almakta oldukları aylık/kadro derecelerine göre müstahak oldukları yurt içi gündeliğinin 1/3 oranında olması gerektiği yasa ile hükme bağlanmıştır.

Harcırah Kanununun harcırah hesabına esas tutulacak aylıkları belirleyen 7'nci maddesinde, hizmetlilere verilecek harcırahların aldıkları aylık ücret veya ödeneklerine; gündelik ile çalışanların harcırahı da gündeliklerinin 30 katına en yakın memur aylık tutarı üzerinden hesaplanacağı her halükarda bunlara ödenecek harcırah 4'üncü derecedeki memurlara verilen miktarı geçmeyecektir. Bu hüküm çerçevesinde, hizmetlilere verilecek seyyar görev tazminatının hesaplanması gerekmektedir. Seyyar görev tazminatı uygulaması konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın muhtelif genel tebliğlerde yer vermek suretiyle bu konuda uygulamaya ışık tuttuğu görülmektedir.

Bu bağlamda, seyyar görev tazminatının hesabında;

- Memurlar bakımından, fiilen aylık aldıkları dereceler için yılı Bütçe Kanununa ekli (H) cetvelinde tespit edilen gündelik tutarı,
- Daimi ve geçici işçiler için, yılı Bütçe Kanununa ekli (H) cetvelinde, Harcırah Kanununun 7'nci maddesinin 2'nci fıkrası hükmüne göre belirlenecek aylık miktarı için öngörülen gündelik tutarı,

esas alınacaktır.

Ancak, işçilere ödenecek seyyar görev tazminatına esas alınacak gündelik miktarları, söz konusu 7'nci madde uyarınca, 4'üncü dereceden aylık alan memurlar için öngörülen gündelik miktarını aşmayacaktır.

Konu ile ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen bir görüşte ise, 6245 sayılı Kanunun “Seyyar olarak vazife gören memur ve hizmetliler” başlıklı 49’uncu maddesinin, asli görevleri gereği memuriyet mahalli dışında ve belirli bir görev bölgesi (Merkez veya il kuruluşuna dahil birimlerde il sınırı, bölge şeklinde çalışan birimlerde bölge sınırı) içinde fiilen gezici olarak görev yapan memur ve hizmetlilere gündelik ve (aşağıda unvanları sayılanlar hariç) yol masrafı ödenmeyeceği, bunlardan, Hazine ve Maliye Bakanlığınca görev unvanları ile iş ve çalışma özellikleri uygun görülenlere; anılan Bakanlıkça vize edilen cetvellere dayanılarak fiilen gezici görev yaptıkları günler için almakta oldukları aylık/kadro derecelerine göre müstahak oldukları yurt içi gündeliklerinin üçte birinin günlük tazminat olarak verileceği, takip memuru, gezici sağlık memuru, ebe, orman muhafaza memuru, koruyucu, koruma memuru, posta dağıtıcısı, hat bakıcısı, tahsildar, gezici başöğretmen ve görev niteliklerinin bunlara benzerliği Hazine ve Maliye Bakanlığınca onaylanacak diğer memur ve hizmetlilerin yol masraflarının mutata taşıt araçlarına fiilen ödedikleri miktarlar üzerinden karşılanacağına yönelik yasal hüküm uyarınca, asli görevi gemi kaptanlığı olan personele kurumları tarafından uygun görülmesi halinde, Harcırar Kanunu’nun diğer hükümleri de dikkate alınarak 49’uncu madde kapsamında seyyar görev tazminatı ödenebileceğine yönelik değerlendirme yapıldığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği’nin “Yolluk karşılığı verilen tazminatlar” başlıklı 24’üncü maddesinde; “Yolluk karşılığı verilen tazminatlar ile seyahat kartı bedellerinin ödenmesinde aşağıda belirtilen belgeler aranır.

- a) Memuriyet mahalli dışında seyyar olarak görev yapanların tazminatlarının ödenmesinde;
 - Çeşitli Ödemeler Bordrosu (Örnek : 13),
 - Mali hizmetler birimince onaylı, seyyar görev dağılım listesi,

... Seyyar görev dağılım listesi ile seyahat kartı verilecek personel listesinin mali yılın ilk ödemesine ait ödeme belgesine bağlanması gerekir.” hususları yer almaktadır.

87. Arazi tazminatı hangi koşullarda ve hangi miktar üzerinden ödenir?

Özet; 6245 sayılı Yasa'ya ait 50'nci maddede, görevlerinin gereği olarak fiilen arazi üzerinde çalışmaları gereken memur ve hizmetlilere, fiilen çalıştıkları günler için harcırah gündeliği yerine belirli bir miktarda tazminatın ödeneceğine ilişkin düzenleme yer almaktadır. Bu bağlamda, esas görevlerinin bulunduğu il sınırları içinde fiilen arazi üzerinde çalışanlara çalıştıkları günler için gündelik yerine kadro derecelerine ve görevlerinin özelliklerine göre, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunlarında (H cetveli) belirlenecek miktarda gündelik tazminat ödenmektedir. Bahse konu maddede belirtilen kişilerin dışında kalanların, söz konusu tazminatta yararlanması mümkün bulunmamaktadır. Söz konusu cetvelde arazi üzerinde çalışanlara verilecek tazminat, fiilen arazide çalışılan günlerin karşılığı olarak ödenmesi nedeniyle aylık değil, gündelik olarak tespit edilmektedir. Fiilen arazi üzerinde çalışılmayan günler için tazminat ödenmesi imkânı bulunmamaktadır. Her türlü izin ve hastalık halinde de bu tazminatın ödenmesi mümkün değildir. Yasa maddesinde geçen "her türlü arazi" deyimini ile il veya bölge sınırları içinde bulunan her türlü arazi ortamı kastedilmekte olup, maddede memurun asıl görevinin bulunduğu il sınırları (bölge kuruluşuna dahil bulunanlarda bölge sınırları) içindeki her türlü arazi ibaresi bulunduğundan, bahse konu arazi belediye sınırları içinde olabileceği gibi dışında da olabilir. Ancak Yasa maddesinin içeriğinde görüldüğü üzere, ilgili kurum veya dairenin üst yöneticisi durumunda olup, yapılan çalışmaları yerinde izlemek ve kontrol etmek amacıyla arazi olarak memuriyet mahalli dışına çıkan bölge müdürü, başmüdür, müdür ve başkan gibi yöneticiler ile bunların yardımcılara söz konusu tazminat yerine, 6245 sayılı Kanun hükümleri uyarınca geçici görev yolluğu ödenmesi gerekmektedir.

6245 sayılı Kanun'un "Fiilen arazi üzerinde çalışanların harcırahı" başlıklı 50'nci maddesi;

"Aşağıdaki bentlerde gösterilen memur ve hizmetlilere asıl görevlerinin bulunduğu il (Bölge kuruluşuna dahil bulunanlarda bölge) sınırları içinde her türlü arazi üzerinde fiilen çalıştıkları günler için harcırah gündeliği yerine kadro derece ve görevlerinin özelliklerine göre, bütçe kanunlarında belirlenecek miktarlarda gündelik tazminat olarak ödenir. Asıl görevlerinin bulunduğu il veya bölge dışında görevlendirilmeleri halinde ise bu tazminat yerine genel hükümlere göre gündelik ödenir.

1. (Değişik: 16/6/1983 - 2851/7 md.) Harita almak veya harita almakla ilgili işleri görmek üzere araziye çıkan Milli Savunma Bakanlığı Harita Genel Müdürlüğü ve Orman Genel Müdürlüğü personeli ile, 1738 sayılı Seyir ve Hidrografi Hizmetleri Kanununun 3'üncü maddesinde yazılı seyir ve hidrografi işlerini denizler, göller, diğer su yolları ve arazide yapmakla görevlendirilen Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Seyir, Hidrografi ve Oşinografi Dairesi personeli.
2. Ağaçlandırma, amenajman ve orman sınırlama işlerinde çalışan personel.
3. Arazi üzerinde kadastro ve tapulama işlerinde çalışan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personeli ile tapulama hakimleri.
4. Toprak komisyonları başkan ve üyeleri ile bunlarla çalışması zorunlu olan diğer personel.

5. *Maden arama işlerinde çalışan mühendis, jeolog, jeofizikçiler ve bunlarla beraber çalışması zorunlu bulunan diğer personel. Orman sınırlama komisyonları ile kadaastro ve tapulama komisyonlarınının memur olmayan üyelerine ve bilirkişilere bu Kanununun 8'nci maddesininin birinci Fıkrası hükmüne göre gündelik verilir.”*

Hükmüne amirdir.

6245 sayılı Yasa'ya ait söz konusu maddede, görevlerinin gereği olarak fiilen arazi üzerinde çalışmalarını gereken memur ve hizmetlilere, fiilen çalıştıkları günler için harcırâh gündeliği yerine belirli bir miktarda tazminatın ödeneceğine ilişkin düzenlemeler yer almaktadır.

Harcırâh Kanunu, asli görev mahallerinde memur ve hizmetlilere harcırâh ödenmemesi ilkesini ön planda tutmaktadır. Ancak bazı hizmetler ve görevler bir bölge içinde sürekli gezilmesini veya fiilen arazi üzerinde çalışılmasını gerektirecek niteliktedir. Bu gibi görevleri yapanlar, bu işleri asli görevleri gereği yaptıklarından kendilerine harcırâh verilmesi söz konusu ilkeye uygun düşmemekle birlikte, özellikleri itibarıyla çalışma şartları zor ve tehlikeli olan veyahut evinden uzakta kalma mecburiyeti nedeniyle ek giderlere katlanmak suretiyle bu görevi yapanlara ayrıca bir ödeme yapılması da bir anlamda gereklilik arz etmektedir.

Bu bağlamda, yasa maddesi ile hedeflenen bu nitelikteki görevlerin bir tazminat kapsamında karşılanması diyebiliriz. Harcırâhın Kanunu'nun söz konusu 50'nci maddesinde, bu maddeye dahil olanlara ödenecek olanın harcırâh niteliğinde olmadığı belirtilmiştir. Kaldı ki, bahse konu ödemelerin gündelik olarak tespit edildiği halde tazminat olarak adlandırıldığını görmekteyiz. Dolayısıyla, Yasa koyucunun böylelikle farklılığı ortaya koyduğunu ve takdirinin de bu şekilde olduğunu ifade edebiliriz.

Öte yandan yasa maddesinde geçen “her türlü arazi” deyimini ile il veya bölge sınırları içinde bulunan her türlü arazi ortamı kastedilmektedir. Yani büro dışında kalan inşaat alanı, orman arazisi, mera, maden sahası, tarla, araziler vb. ifade etmektedir. Söz konusu maddede memurun asıl görevinin bulunduğu il sınırları (bölge kuruluşuna dahil bulunanlarda bölge sınırları) içindeki her türlü arazi ibaresi bulunduğundan, söz konusu arazinin belediye sınırları içinde olabileceği gibi belediye sınırları dışında da olabileceğini söyleyebiliriz.

Söz konusu maddenin birinci fıkrasında ise, arazi tazminatından yararlanacaklar ismen belirtildiğinden bunun dışındakilerin yararlanması mümkün değildir. Bu hükme paralel olarak, memur ve hizmetli olmadıkları halde, orman sınırlama komisyonları ile kadaastro ve tapulama komisyonlarında görev yapan üyeler ve bilirkişilere Harcırâh Kanununun 8'inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre, gündelik verileceği maddenin son fıkrasında açıklanmıştır. Bahse konu kişilere verilecek gündelik miktarı ise, 4'üncü derecedeki memura verilen gündelikleri aşamayacaktır.

Ancak, asıl görevli bulunduğu bölge dışına gönderilecek personel için bu tazminatlar yerine genel hükümlere göre gündelik ödenmesi gerektiği öngörülmektedir. Bu hükme göre, söz konusu personelden esas görevlerinin bulunduğu ile veya bölge dışına, maddede sayılan işlerin yapılması için görevlendirilenlere, Harcırâh Kanunu hükümlerine göre gündelik (geçici görev yolluğu) ödenmesi gerekmektedir.

Bahse konu maddede sayılan memur ve hizmetlilerden, esas görevlerinin bulunduğu il sınırları içinde fiilen arazi üzerinde çalışanlara çalıştıkları günler için gündelik yerine kadro derecelerine ve görevlerinin özelliklerine göre, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunlarında (H cetveli) belirlenecek miktarda gündelik tazminat olarak verilmekle birlikte, belirtilen kişilerin dışında kalanların, söz konusu tazminattan yararlanması mümkün bulunmamaktadır.

Söz konusu cetvelde arazi üzerinde çalışanlara verilecek tazminat, fiilen arazide çalışılan günlerin karşılığı olarak ödenmesi nedeniyle aylık değil, gündelik olarak tespit edilmektedir. Ayrıca, fiilen arazi üzerinde çalışılmayan günler için tazminat ödenmesi imkânı da bulunmamaktadır. Aynı şekilde, her türlü izin ve hastalık halinde de bu tazminatın ödenmesi mümkün değildir.

Bütçe Kanununa ekli (H) cetvelinde, 50'nci maddede bentler halinde ifade edilen personel için ayrı ayrı gündelik belirlenmesi yerine, görevin önemi ve aylık derecelere göre gündelik miktarlarının iki gruba ayrılarak belirlendiğini görmekteyiz. Bahse konu tutarlar ise, "Kadro derecesi 1-4 olanlar için 17,20 TL iken, Kadro derecesi 5-15 olanlar için 16,60 TL" şeklinde belirlenmiştir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Fiilen arazi üzerinde çalışanların harcırahı" başlıklı 50'nci maddesi hükmü uyarınca, arazi tazminatı, arazi üzerinde fiilen çalışılan gün üzerinden ödenmekte olup, saat üzerinden ödenmesine imkân bulunmamaktadır. Örneğin; üniversitelerde ağaçlandırma işlerinde çalıştırılan personele arazi tazminatı ödenip ödenmeyeceği hususunda Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen bir görüşte;

Harcırah Kanunu'nun "Fiilen arazi üzerinde çalışanların harcırahı" başlıklı 50'nci maddesinde, "Aşağıdaki bentlerde gösterilen memur ve hizmetlilere asıl görevlerinin bulunduğu il (Bölge kuruluşuna dahil bulunanlarda bölge) sınırları içinde her türlü arazi üzerinde fiilen çalıştıkları günler için harcırah gündeliği yerine kadro derece ve görevlerinin özelliklerine göre, bütçe kanunlarında belirlenecek miktarlarda gündelik tazminat olarak ödeneceği, asıl görevlerinin bulunduğu il veya bölge dışında görevlendirilmeleri halinde ise bu tazminat yerine genel hükümlere göre gündelik ödeneceği hükmünün yer aldığı ve arazi tazminatından yararlanacak personelin bentler halinde sayıldığı, bu bentlerin 2'ncisinde de, "Ağaçlandırma, amenajman ve orman sınırlama işlerinde çalışan personel." ifadesine yer verilerek bu işlerde çalışanlara yukarıda sayılan hallerde arazi tazminatı verilebileceğinin belirtildiği, ancak, her ne kadar, madde hükmünde burada sayılan "Ağaçlandırma, amenajman ve orman sınırlama işleri"nin hangi idareleri kapsadığı konusunda bir düzenleme yer almamış ise de, bu işlerin asıl görevleri itibarıyla ağaçlandırma, amenajman ve orman sınırlama işlerinden sorumlu olan idareleri kapsadığının düşünülmesi gerektiği, cümlelerin sonunda yer alan "orman sınırlama işleri" ifadesinden de ağaçlandırma, amenajman ve orman sınırlama işlerinin birlikte mütalaa edilmesi gerektiği ve bu faaliyetlerin Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Orman Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında olduğundan, üniversitelerde ağaçlandırma işlerinde görev yapan personele, 50'nci madde hükmünün uygulanmasının mümkün bulunmadığının ifade edildiği görülmüştür.

Bunlarla birlikte, Yasa maddesinin içeriğinde görüldüğü üzere, ilgili kurum veya dairenin üst yöneticisi durumunda olup, yapılan çalışmalarını yerinde izlemek ve kontrol etmek amacıyla arızı olarak memuriyet mahalli dışına çıkan bölge müdürü, başmüdür, müdür ve başkan gibi yöneticiler ile bunların yardımcılarını 6245 sayılı Kanun hükümleri uyarınca geçici görev yolluğu ödenmesi gerektiğini tekrar vurgulayabiliriz.

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "Yolluk karşılığı verilen tazminatlar" başlıklı 24'üncü maddesinde; "Yolluk karşılığı verilen tazminatlar ile seyahat kartı bedellerinin ödenmesinde aşağıda belirtilen belgeler aranır.

- a) Memuriyet mahalli dışında seyyar olarak görev yapanların tazminatlarının ödenmesinde;
 - Çeşitli Ödemeler Bordrosu (Örnek: 13),
 - Mali hizmetler birimince onaylı, seyyar görev dağılım listesi,
- b) Fiilen arazi üzerinde çalışanların tazminatlarının ödenmesinde;
 - Çeşitli Ödemeler Bordrosu (Örnek: 13),
- c) Tahsildar, yoklama memuru, mutemet, veznedar, satınalma memuru, tebliğ memuru, posta ve evrak dağıtıcısı, takip memuru, mübaşir gibi unvanlarla memuriyet mahallinde gezici olarak görev yapan memur ve hizmetlilerden fiilen bu görevlerde çalışanlar ile sayılan unvanlara sahip olmamakla birlikte, fiilen bu hizmetleri gören personele verilecek seyahat kartı bedellerinin ödenmesinde;
 - İlgililerin adı, soyadı ve unvanları ile fiilen bu görevleri yaptıklarını gösteren onay,
 - Taşıt işleten kuruma ait fatura,
 - Mali hizmetler birimince onaylı, seyahat kartı verilecek personel listesi,

ödeme belgesine bağlanır.

Seyyar görev dağılım listesi ile seyahat kartı verilecek personel listesinin mali yılın ilk ödemesine ait ödeme belgesine bağlanması gerekir." Hususları yer almaktadır.

87.1. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B maddesi uyarınca istihdam edilen sözleşmeli personelin arazi tazminatı

657 sayılı Kanun'un "İstihdam Şekilleri" başlıklı 4'üncü maddesinin (B) bendinde sözleşmeli personel; "Kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hallere münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, Cumhurbaşkanınca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde ...mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir." şeklinde tanımlanmıştır.

Esas itibarıyla, 657 sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin (B) bendine göre istihdam edilen personele yapılacak ödemeler, 6.6.1978 tarih ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında (Cumhurbaşkanı Kararı ile bundan sonra düzenlenmektedir.) düzenlenmiş bulunmaktadır.

Anılan Kararın 3'üncü maddesinin 4'üncü fıkrasında, "Sözleşme ile çalıştırılacak personele sözleşme ücreti dışında herhangi bir ad altında ödeme yapılamaz ve sözleşmelere bu yolda hüküm konulamaz." hükmü ile, aynı Kararın 14'üncü maddesinde; "657 sayılı Kanunun değişik 4'üncü maddesinin (B) fıkrasına göre çalıştırılacak sözleşmeli personelin (...) sayısı, unvanı, nitelikleri, sözleşme ücreti ve süreleri ilgili Bakanlığın önerisi ve Devlet Personel Başkanlığının olumlu görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca saptanır....," hükmü yer almaktadır.

Buna göre, 657 sayılı Kanun'un değişik 4'üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilen personele sözleşme hükümleri dışında bir ücret ödenemeyeceği, hizmet sözleşmelerinde yer alan hususlarla ilgili olarak gerekli düzenlemenin de Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirleneceği anlaşılmaktadır.

Öte yandan, vize edilen hizmet sözleşmelerinde yer almayan hususlar hakkında 6/6/1978 tarih ve 7/15754 sayılı Kararname ((Cumhurbaşkanı Kararı ile bundan sonra düzenlenmektedir.) hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda, sözleşmeli personele arazi tazminatı ödenebilmesi için yılı hizmet sözleşmelerinde hüküm bulunması ya da 6.6.1978 tarih ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 14'üncü maddesi hükmünün verdiği yetki çerçevesinde yılı içerisinde Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın uygun görüşünün alınması gerekmektedir.

Bu bağlamda, Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) Cetveli uyarınca verilen Gündelik ve **Tazminat tutarlarına** baktığımız zaman;

**10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcira Kanunu Hükümleri Uyarınca Verilecek
Gündelik ve Tazminat Tutarları**

I- Yurt İçinde Verilecek Gündelikler (Madde : 33)	Gündelik Miktarı
A- a) T.B.M.M. Başkanı, Cumhurbaşkan Yardımcıları	73,25
b) Anayasa Mahkemesi Başkanı, Bakanlar, Genelkurmay Başkanı, Milletvekilleri, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanı, Cumhurbaşkanı İdari İşler Başkanı, TBMM Genel Sekreteri, Orgeneraller, Oramiraller , Yargıtay, Danıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Sayıştay Başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Diyanet İşleri ve Yüksek Öğretim Kurulu Başkanları	66,85
B- Memur ve Hizmetlilerden:	
a) Ek göstergesi 8000 ve daha yüksek olan kadrolarda bulunanlar (1)	56,10
b) Ek göstergesi 5800 (dahil) – 8000 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar	52,35
c) Ek göstergesi 3000 (dahil) – 5800 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar	49,15
d) Aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar	43,35
e) Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar	42,15
(1) 6245 sayılı Harcira Kanununun 33'üncü maddesinin (b) fıkrasına göre verilecek gündeliklerin hesabında bu tutar esas alınır. * 6245 sayılı Harcira Kanununun 33'üncü maddesinin (b) fıkrasına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, (d) fıkrasına göre yapılacak ödemelerde ise görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, takip eden 80 günü için gündeliklerinin %50 si, müteakip 90 günü için ise müstahak oldukları gündeliklerinin % 40'ı esas alınır.	
II- Arazi Üzerinde Çalışanlara Verilecek Tazminatlar (Madde 50)	Gündelik
50'nci maddenin 1, 2, 3, 4 ve 5'inci bentlerinde yer alan personel :	
a) Kadro derecesi 1-4 olanlar	17,20
b) Kadro derecesi 5-15 olanlar	16,60
Bu tazminattan yararlananlardan;	
1) Memuriyet mahalli dışındaki çalışma alanlarında hizmet görenler ile 24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı Kanun uygulamasında çalışan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personeline yukarıda yazılı miktarların yarısı ek olarak ödenir.	
2) Bu çalışmaları dolayısıyla arazide, şantiyede veya gemilerde geceleyenlere bu suretle bulunacak miktarın yarısı ek olarak ayrıca ödenir.	

şeklinde belirlendiğini görürüz.

88. Kadrosu farklı bir kurumda olmasına rağmen, başka bir kurum ya da kuruluşun hizmetlerini görmek üzere 657 sayılı Yasa'nın Ek 8'inci maddesi ile 375 sayılı KHK'nın Ek 25'inci maddesi kapsamında geçici görevlendirilenlere harcırah ödenir mi?

Özet; 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 57'nci maddesinde harcırahın hizmetin taalluk ettiği kurum bütçesinden ödeneceğine yönelik hüküm uyarınca, kendisine görev verilen kişi hangi kurumun hizmetini görmek için görevlendirildiyse, bu kanuna göre müstahak bulunduğu harcırah taleplerinin de hizmetlerini gördüğü ilgili kurumca karşılanması gerekmektedir. Bu nedenle kadrosu başka kurumda olup, başka bir kurum ya da kuruluşun hizmetlerini görmek üzere geçici olarak görevlendirilen personelin harcırahı, gerekli yasal koşulların oluşması halinde fiilen görev yaptığı kurumun bütçesinden ödenmesi gerekmektedir. Bununla birlikte, kadrosu başka kurumda olup, başka bir kurum ya da kuruluşun hizmetlerini görmek üzere 657 sayılı Yasanın Ek 8'inci maddesi ile 375 sayılı KHK'nın Ek 25'inci maddesi kapsamında geçici görevlendirmelerde, harcırah kanunu ve bağlantılı mevzuat uyarınca, hukuksal altyapısı olmaması nedeniyle gerek geçici ve gerekse sürekli görev yolluğu ödenmesini gerektirecek bir durumun söz konusu olmadığını ifade edebiliriz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 57'nci maddesinin birinci fıkrasında; "Harcırah hizmetin taalluk ettiği kurum bütçesinden ödenir." denmektedir. Buna göre, kendisine görev verilen kişi hangi kurumun hizmetini görmek için görevlendirildiyse, bu kanuna göre müstahak bulunduğu harcırahının da hizmetlerini gördüğü kurumca karşılanması gerekmektedir. Bu nedenle geçici görev harcırahının, görev yapılan kurumun bütçesinden ödenmesi gerektiğini genel kural olarak ifade edebiliriz.

Diğer taraftan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Kurumlar arası geçici süreli görevlendirme" başlıklı Ek 8'nci maddesi;

"Memurlar, geçici görevlendirme yapmak isteyen kurumun talebi ve çalıştıkları kurumun izni ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında aşağıda belirtilen şartlarla geçici süreli olarak görevlendirilebilir:

- a) Yurt dışında görevlendirilen güvenlik görevlileri hariç olmak üzere, memurun görevlendirileceği kurumda göreve ilişkin 4'üncü ve daha yukarı bir dereceden boş bir kadronun bulunması şarttır.*
- b) Geçici süreli görevlendirilen memurlar, geçici süreli olarak görevlendirildikleri kurumların mevzuatına uymakla yükümlüdür.*
- c) Geçici süreli olarak görevlendirilen memurlar, yurt dışında görevlendirilen güvenlik görevlileri hariç olmak üzere, aylıkları ile diğer malî ve sosyal haklarını kurumlarından alır. Bu memurların kadroları ile ilişkileri, kendi sınıf ve derecelerindeki terfi ve emeklilik hakları devam eder.*
- d) Geçici süreli görevlendirme süresi bir yılda altı ayı geçemez. Yurt dışında görevlendirilen güvenlik görevlileri için geçici görevlendirme süresi en çok iki yıldır; gerekli görülmesi hâlinde bu süre bir katına kadar uzatılabilir.*
- e) Geçici süreli görevlendirmenin, memurların göreviyle ilgili olması şarttır.*
- f) Geçici süreli görevlendirmede memurun muvafakati aranır..."*

Hükmüne amirdir.

375 sayılı KHK'nın "Kurumlar arası geçici görevlendirme" başlıklı Ek 25'inci maddesi ise;

"Hâkim ve savcılar ile bu meslekten sayılanlar hariç olmak üzere, statülerine bakılmaksızın bir kadro veya pozisyona dayalı olarak kamu kurum veya kuruluşlarında istihdam edilenler, kurumlarının muvafakatiyle bir yılı geçmemek üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarında geçici görevlendirilebilir. Bu süre birer yıl olarak uzatılabilir.

Kamu kurum veya kuruluşlarının emrine geçici görevlendirilenler mali ve sosyal hak ve yardımlarını kurumlarından alırlar. Bunlar bu şekilde görevlendirildikleri süre boyunca kurumlarından aylıklı izinli sayılırlar.

Kurum veya kuruluşların kadro veya pozisyonlarına geçici görevlendirmenin yapılabilmesi için, görevlendirileceklerin ilgili mevzuat uyarınca kadro veya pozisyona asaleten atanmada aranan, asaleten atanmada sınav şartı aranılan kadro veya görevler için bu sınavlara girebilme hakkının elde edilmiş olması dahil, tüm şartları bir arada taşımaları gerekir. Bu şekilde görevlendirilenler görevlendirildikleri kadro veya pozisyon için öngörülen mali ve sosyal hak ve yardımlardan emsali personel gibi faydalandırılır. Bunlar geçici görevlendirildikleri süre boyunca kurumlarından aylıksız izinli sayılırlar. Bunların Sosyal Güvenlik Kurumu ile ilişkileri kendi kurumlarındaki statüleri dikkate alınarak devam ettirilir.

Geçici görevlendirilenlerin özlük hakları devam eder ve bu süreler terfi ve emekliliklerinde hesaba katılır. Terfileri başkaca bir işleme gerek kalmaksızın süresinde yapılır. Bunların geçici görevlendirildikleri kurumda geçirdikleri süreler kendi kurumlarında geçirilmiş sayılır. Akademik unvanların kazanılması için gerekli şartlar saklıdır.

Bu maddeye göre görevlendirilenler, görevlendirildikleri kurumların mevzuatına uymakla yükümlüdür.

Toplamda altı ayı geçen görevlendirmelerde personelin muvafakatinin de alınması şarttır.

Kanunlarda yer alan geçici görevlendirme hükümleri saklıdır..."

Şeklinde hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen düzenlemelerin incelenmesinde de her ikisinin de benzer hükümler içerdiği görülmekle birlikte, ancak görevlendirme süresi ve usule ilişkin bazı hususlarda farklı düzenlemelerin yer aldığını ifade edebiliriz. Ancak her iki maddede vurgulanan husus, bu kapsamda görevlendirilen personelin kendi kurumu ile ilişkisinin devam ettiğiidir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye)" başlıklı 14'üncü maddesinde ise; bu Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Bu yasal düzenlemeler çerçevesinde, geçici görev yolluğu memur veya hizmetlinin bir görevin yapılması amacıyla "geçici" olarak başka bir yere gönderilmesi nedeniyle, asli görev yerinde yapmak

zorunda olmadığı taşıt giderleri, yeme ve yatma ücretleri gibi bazı zorunlu giderlere karşılık verildiğini ifade edebiliriz.

Oysa gerek 657 sayılı Yasa'nın Ek 8'inci maddesi ve gerekse 375 sayılı KHK'nın Ek 25'inci maddesi uyarınca yapılan görevlendirmelerde, madde metninde yer aldığı üzere, kendi kurumu ile bağlantısı devam ederken, yapılan görevlendirme nedeniyle başka bir kuruma ait görevin yerine getirilmesi söz konusudur. Oysa, 6245 sayılı Yasa'nın 14'üncü maddesi uyarınca, kurumuna ait bir görev kapsamında görevlendirme yapılması durumunda ancak harcırah ödenebilmektedir.

Dolayısıyla, 6245 sayılı Yasa'nın 14'üncü maddesi ışığında, bu kapsamdaki görevlendirmelerde harcırah ödenmesi söz konusu olmamakla birlikte, herhangi bir görevlendirmede harcırah ödenebilmesi için, yapılacak görevlendirmelerin süreklilik arz etmemesi ve memuriyet mahalli dışına yapılması gibi ilave şartların varlığını da harcırah ödenmesi için gerekli unsurlar kapsamında sayabiliriz.

Diğer taraftan, Harcırah Kanunu'nun 57'nci maddesinde, harcırahın hizmetin ait olduğu kurum bütçesinden ödeneceğinin hükme bağlandığını, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 62'inci maddesinde yer alan; yer değiştirme suretiyle yapılan atamalarda memurlara atama emirleri tebliğ edilince yolluklarının, ödeme emri aranmaksızın saymanlıklarca derhal ödeneceği yönündeki hükümde sadece ödemenin zamanı ve şeklini belirttiği fakat bu ödemenin hangi kurumun bütçesinden yapılacağına dair ayrıca bir açıklamanın yer almadığını, bu nedenle aynı kurum içinde yapılan atamalarda anılan 62'nci madde uyarınca harcırahın ödeme emri aranmaksızın derhal ödenmesi uygun olmakla birlikte, farklı bir kuruma yapılan atama nedeniyle ortaya çıkan harcırahın hizmetin ait olduğu kurum (atamanın yapıldığı kurum) tarafından ödenmesi gerektiğini söyleyebiliriz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun söz konusu 57'nci maddesinde; harcırahın, hizmetin yapıldığı kurum bütçesinden ödeneceğinin belirtilmesi nedeniyle, bu hükme göre, kendisine görev verilen kişi hangi kurumun hizmetini görmek için görevlendirildiyse, 6245 sayılı Kanuna göre müstahak bulunduğu harcırahının da o kurumca (hizmetini gördüğü kurumca) ödenmesi gerekmektedir. Bu itibarla, yapılan kamu görevi sonunda hangi kuruma hizmet sunulacağı dikkate alınarak, görev yolluğunun hizmet sunulan kurum tarafından ödenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Sayıştay 7'nci Dairesine ait örnek bir Kararda da; Valilik makam şoförünün geçici görev yolluğunun özel idare bütçesinden ödenmesinin, ilgilinin valilik makamının onayı ile il özel idare hizmetlerinde görevlendirilmiş olmasına istinaden yapılmış olduğu, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 57'nci maddesinde yer alan, "harcırahın, hizmetin taalluk ettiği kurum bütçesinden ödenmesi" hükmü de dikkate alındığında, yapılan ödemede mevzuata aykırılık bulunmadığına karar verildiği görülmüştür.

Bu itibarla, kadrosu başka kurumda olup, başka bir kurum ya da kuruluşun hizmetlerini görmek üzere 657 sayılı Yasanın Ek 8'inci maddesi ile 375 sayılı KHK'nın Ek 25'inci maddesi kapsamında geçici görevlendirmelerde, Harcırah Kanunu ve bağlantılı mevzuat uyarınca, hukuksal altyapısı olmaması nedeniyle gerek geçici ve gerekse sürekli görev yolluğu ödenmesini gerektirecek bir durumun söz konusu olmadığını, bu nedenle de herhangi bir ödeme yapılamayacağını ifade edebiliriz. Zaten çeşitli Sayıştay Kararlarında da bu konumda bulunanlara harcırah ödenmemesi gerektiğine yönelik açıklamaların bulunduğu anlaşılmıştır.

89. Adli Makamlarca bilirkişi olarak görevlendirilenler ile tanık olarak çağrılanlara harcırah ödenir mi?

Özet; Memuriyet mahalli dışındaki yerlere mahkemelerce bilirkişi olarak görevlendirilen ve bu çerçevede ödeme yapılan kamu görevlilerine, bilirkişi ücretleri haricinde, 6245 sayılı Kanun'da öngörülen geçici görev yolluğu kapsamında yol gideri, gündelik ve konaklama giderinin ödenmesi mümkün değildir. Benzer şekilde, tanık olarak çağrılanlara da 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 61'inci maddesine göre tazminat ödenmekte olup, söz konusu ödeme, ikamet ile beslenme giderlerinin karşılanması amacıyla verilmektedir. Dolayısıyla, adli merciler tarafından çağrılan tanıklara Harcırah Kanunu uyarınca geçici görev gündeliği ödenmesine imkân bulunmamaktadır. Buna karşın, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 14'üncü maddesinde, yeni ve eski memuriyetlerine müteallik bir meseleden dolayı bu kanuna tabi kurumlarca açılan bir dava sebebiyle sanık veya davalı olarak başka bir yere gönderilenlerden lehine netice hasıl olanlara harcırah ödeneceği belirtilmiştir.

Harcırah Kanunu'nun 14'üncü maddesinde yer alan; "... 2. yeni ve eski memuriyetlerine müteallik bir meseleden dolayı bu kanuna tabi kurumlarca açılan bir dava sebebiyle sanık veya davalı olarak (İşten el çektirilmiş olsun veya olmasın) başka bir yere gönderilenlerden lehine netice hasıl olanlara;.." şeklindeki düzenleme uyarınca harcırah ödeneceği öngörülmektedir.

Madde metninde yer aldığı üzere, ancak yeni ve eski memuriyetlerine müteallik bir meseleden dolayı bu kanuna tabi kurumlarca açılan bir dava sebebiyle sanık veya davalı olarak başka bir yere gönderilenlerden lehine netice hasıl olanlara harcırah ödeneceği belirtilmiştir. Yani, harcırah ödenebilmesi için olmazsa olmaz koşul davanın lehe sonuçlanması gerekliliğidir.

Yukarıda yer verildiği üzere, Kanunun 14'üncü maddesi davalı ve sanık olan memurlara yönelik düzenleme içermesine karşın, söz konusu maddede tanık olanlara ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır.

89.1. Adli Makamlarca bilirkişi olarak görevlendirilenlerin harcırahı

Belli bir konuda uzmanlık bilgisine sahip kişi olarak tanımlayabileceğimiz Bilirkişilik müessesine yönelik, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun birçok maddesinde yer verildiğini görmekteyiz. Nitekim söz konusu Kanunun;

"Atama kararı ve incelemelerin yürütülmesi" başlıklı 66'ncı maddesinde; Bilirkişi incelemesi yaptırılmasına ilişkin kararda, cevaplandırılması uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren sorularla inceleme konusu ve görevin yerine getirileceği sürenin belirtileceği, belirlenen süre içinde raporunu vermeyen bilirkişi hemen değiştirilebileceği ve ayrıca, hukukî ve cezaî sorumluluğuna ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, bilirkişiye ücret ve masraf adı altında hiçbir ödeme yapılmamasına karar verilebileceği,

“Bilirkişi gider ve ücreti” başlıklı 72’nci maddesinde; Bilirkişiye sarf etmiş olduğu emek ve mesaiyle orantılı bir ücret ile inceleme, ulaşım, konaklama ve diğer giderlerin ödeneceği ve bu konuda, Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılan ve her yıl güncellenen tarifinin esas alınacağı,

Hususları yer almaktadır.

Diğer taraftan, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’na benzer şekilde 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun birçok maddesinde de Bilirkişilik müessesine ilişkin düzenlemelere yer verilmiş olup, anılan 6100 sayılı Yasa’nın;

“Bilirkişiye başvurulmasını gerektiren hâller başlıklı” 266’ncı maddesinde; Mahkeme, çözümü hukuk dışında, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde, taraflardan birinin talebi üzerine yahut kendiliğinden, bilirkişinin oy ve görüşünün alınmasına karar verebileceği, ancak genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesleğinin gerektirdiği hukukî bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirkişiye başvurulamayacağı hükmü yer almaktadır.

Aynı Yasanın “Bilirkişi gider ve ücreti” başlıklı 283’üncü maddesinde ise; Bilirkişiye, sarf etmiş olduğu emek ve mesaiyle orantılı bir ücret ile inceleme, ulaşım, konaklama ve diğer giderleri ödeneceği, bu konuda, Adalet Bakanlığınca çıkarılacak ve her yıl güncellenecek olan tarifinin esas alınacağı hususu yer almaktadır.

Açıklandığı üzere, gerek Hukuk Muhakemeleri Kanunu ve gerekse Ceza Muhakemesi Kanunu, bilirkişilik konusunda benzer düzenlemeler içermektedir. Bu bağlamda, bilirkişi ücretinin hakim tarafından takdir olunacağı ve bilirkişiye, inceleme ve seyahat gideri ile çalışmasıyla orantılı bir ücretin ödeneceği hüküm altına alınmıştır. Söz konusu ödemede ise, Adalet Bakanlığı tarafından belirlenen ve her yıl güncellenen bilirkişi asgari ücret tarifesi esas alınmaktadır.

Dolayısıyla, hakim tarafından tespit olunan bilirkişi ücretinin, bilirkişi olarak görevlendirilenlerin inceleme ve seyahat gideri ile çalışmasıyla orantılı bir ücretten meydana geldiği ve bilirkişi tarafından yapılacak tüm giderlerin karşılanması amacıyla verildiği değerlendirilmektedir.

Buna karşın, Harcırah Kanunu’nun *“Harcırah verilecek kimseler”* başlıklı 4’üncü maddesinde; *“Memur veya hizmetli olmamakla beraber kurumlarca geçici bir vazife ile görevlendirilenlere”* hükmü bulunmaktadır. Bu kanun hükmüne göre kamu görevlisi olmamakla birlikte, kamu idarelerince verilen görevi yerine getirmek üzere görevlendirilen kimselere de harcırah ödenmesi söz konusu olabilmektedir.

Bu kapsama girenlere ait harcırah miktarına ilişkin düzenleme ise Kanunun 8’inci maddesinde yer almakta olup, *“Memur veya hizmetli olmayanların harcırahi”* başlıklı söz konusu maddede;

“Memur veya hizmetli olmadıkları halde bu Kanuna tabi kurumlarca geçici bir görev ile görevlendirilenlere verilecek yol masrafı ve gündelik, bunların bilgi seviyeleri ve faaliyet sahaları ile mahalli şartlar dikkate alınarak 4’üncü dereceye kadar olan memurlardan herhangi birine verilen yol masrafı ve gündeliğe kıyasen ilgili kurumca takdir olunur.

Ancak, ilgili Bakanlığın teklifi ve Maliye Bakanlığının olumlu görüşü üzerine, bu gibi kimselerden icab edenlere 4'üncü dereceden daha yüksek memurlara ödenebilecek yol masrafı ve gündelik verilebilir.

Sözleşmeli olarak çalıştırılıp da sözleşmelerinde verilecek harcırah belirtilmiş olan kimseler hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.

Henüz rütbe almamış askeri öğrencilerin öğrenim, resmi davet ve mübadele nedeniyle yurt dışında buldukları sürece kendilerine teğmen rütbesindeki subayın yurt dışı gündeliği bu Kanunun yurt dışı gündeliklerine ilişkin hükümleri gözönünde bulundurulmak suretiyle ödenir.”

Hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, Harcırah Kanunu'nun 14'üncü maddesinde, Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile yevmiye verileceği belirtilmiş olup, bu hükme göre, kuruma ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilen personele geçici görev yolluğu verilebilmesi için, bu görevlendirmelerin memuriyet mahalli dışına yapılması gerekmektedir.

Harcırah mevzuatında yer alan uygulamalara karşılık olarak, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri çerçevesinde, bilirkişi ücretinin hakim tarafından takdir olunacağı ve mahkeme giderlerinin bilirkişi ücret ve giderlerini de kapsadığı ve bu bağlamda, bilirkişiye, inceleme ve seyahat gideri ile çalışmasıyla orantılı bir ücretin Adalet Bakanlığınca belirlenen bilirkişilik ücret tarifesi çerçevesinde ödendiği hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, hakim tarafından tespit olunan bilirkişi ücretinin, bilirkişi olarak görevlendirilenlerin inceleme ve seyahat gideri ile çalışmasıyla orantılı bir ücretten meydana geldiği ve bilirkişi tarafından yapılacak tüm giderlerin karşılanması amacıyla verildiği anlaşılmaktadır.

Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na göre de bilirkişi ücretinin hakim tarafından takdir olunacağı ve mahkeme giderlerinin bilirkişi ücret ve giderlerini de kapsadığı; 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 72'nci maddesinde de, bilirkişiye, inceleme ve seyahat gideri ile çalışmasıyla orantılı bir ücretin ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

Hakim tarafından tespit olunan bilirkişi ücretinin ise, bilirkişi olarak görevlendirilenlerin inceleme ve seyahat gideri ile çalışmasıyla orantılı bir ücretten meydana geldiği ve bilirkişi tarafından yapılacak tüm giderlerin karşılanması amacıyla verildiği değerlendirilmektedir.

Bu itibarla, memuriyet mahalli dışındaki yerlere mahkemelerce bilirkişi olarak görevlendirilen ve bu kapsamda ödeme yapılan kamu görevlilerine, bilirkişi ücretleri haricinde, 6245 sayılı Kanunda öngörülen geçici görev yolluğu ve bu çerçevede yol gideri, gündelik ve konaklama giderinin ödenmesinin mümkün bulunmadığını ifade edebiliriz.

Bunlarla birlikte, idarenin bulunduğu veya görevlendirilen personelin ikamet ettiği yer dışına yapılan seyahatlerde ancak yol masrafı ve gündelik ödenmesinin kural olarak söz konusu olabildiğini söyleyebiliriz.

89.2. Tanık olarak çağrılanlara harcırah kapsamında bir ödeme yapılabilir mi?

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun geçici görev harcırahının ödenebileceği halleri düzenleyen 14'üncü maddesinde, yeni ve eski memuriyetlerine müteallik bir meseleden dolayı anılan Kanuna tabi kurumlarca açılan bir dava sebebiyle sanık veya davalı olarak (işten el çektirilmiş olsun veya olmasın) başka bir yere gönderilenlerden lehinde netice hasıl olanlara geçici görev harcırahı olarak yol gideri ve gündelik verileceği hükme bağlanmış ancak tanıklara ilişkin herhangi bir hükme yer verilmemiştir.

Diğer taraftan, 17/12/2004 tarihli ve 25673 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 61'inci maddesinde de, Cumhuriyet savcısı veya mahkeme başkanı veya hâkim tarafından çağrılan tanığa, her yıl Adalet Bakanlığınca hazırlanan tarifeye göre kaybettiği zaman ile orantılı bir tazminat verileceği, tanık hazır olmak için seyahat etmek zorunda kalmışsa, yol giderleriyle tanıklığa çağrıldığı yerdeki ikamet ve beslenme giderlerinin de karşılanacağı hükme bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre, tanık olarak çağrılanlara, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 61'inci maddesine göre tazminat ödenmesi ve ikamet ile diğer giderlerinin karşılanması gerektiği ve dolayısıyla, adli merciler tarafından çağrılan tanıklara ayrıca Harcırah Kanunu uyarınca geçici görev gündeliği ödenmesine imkân bulunmadığı değerlendirilmektedir.

90. Emekli olanlara harcırah kapsamında yapılan ödemenin tutarı ve niteliği nedir?

Özet; 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 10'uncu maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı bentleri, 4969 sayılı Kanun'un 1'inci maddesiyle yürürlükten kaldırılmış ve 4969 sayılı Kanun'un söz konusu 1'inci maddesi 2003 yılı itibarıyla geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiş olup, bundan sonra adres değişikliği olmadan kamu personeline emeklilik tazminatı adı altında ödeme yapılması olanağı sağlanmıştır. Bu düzenleme uyarınca, emekliliğini isteyen veya emekliye sevk olunanlara, haklarında toptan ödeme hükümleri uygulananlara, emekli iken yeniden hizmete alındıktan sonra cezaen olmamak üzere görevlerine son verilenlere ve terhis olan yedek subaylara ve bunlardan görevde iken ölenlerin kanuni mirasçılarına 6245 sayılı Kanun uyarınca sürekli görev yolluğu ödenmesine son verilmiştir. Ancak 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 1'inci maddesine eklenen (D) bendinde; "(A) bendi kapsamına giren personel ile 22.1.1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (II) sayılı cetvelde yer alan personel ve kamu kurumlarında işçi olarak istihdam edilenlerden; emekliliğini isteyen veya emekliye sevk olunanlara, haklarında toptan ödeme hükümleri uygulananlara, emekli iken yeniden hizmete alındıktan sonra cezaen olmamak üzere görevlerine son verilenlere, kendi kusurları olmaksızın sözleşmesi feshedilen veya hizmet sürelerinin bitiminde ayrılan sözleşmeli subay, sözleşmeli astsubay, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler ile terhis olan yedek subaylara ve bunlardan görevde iken ölenlerin kanuni mirasçılarına damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tâbi tutulmaksızın (12.105/13.558) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarında tazminat ödenir." hükmü yer almaktadır. Söz konusu tazminattan yararlanan ve anılan Kararnamenin 1'inci maddesinin (A) bendi kapsamına ise, aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu, 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu'na göre almakta olan personel girmektedir. Ancak yaş haddi dolmadan emekli olanlara söz konusu tazminatın ödenmesinin mümkün bulunmadığı değerlendirilmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 10'uncu maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı bentleri, 4969 sayılı Kanun'un 1'inci maddesiyle yürürlükten kaldırılmış ve 4969 sayılı Kanun'un söz konusu 1'inci maddesi 22/7/2003 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiş olup, bahse konu düzenleme ile birlikte bundan sonra adres değişikliği olmadan kamu personeline emeklilik tazminatı adı altında bir ödeme yapılması olanağı sağlanmıştır.

Buna göre, 4969 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesi sonucunda, emekliliğini isteyen veya emekliye sevk olunanlara, haklarında toptan ödeme hükümleri uygulananlara, emekli iken yeniden hizmete alındıktan sonra cezaen olmamak üzere görevlerine son verilenlere ve terhis olan yedek subaylara ve bunlardan görevde iken ölenlerin kanuni mirasçılarına 6245 sayılı Kanun uyarınca sürekli görev yolluğu ödenmesine son verilmiştir.

Diğer taraftan, 4969 sayılı Kanun'un 2'nci maddesi ile 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 1'inci maddesine eklenen (D) bendinde;

“(A) bendi kapsamına giren personel ile 22.1.1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (II) sayılı cetvelde yer alan personel ve kamu kurumlarında işçi olarak istihdam edilenlerden; emekliliğini isteyen veya emekliye sevk olunanlara, haklarında toptan ödeme hükümleri uygulananlara, emekli iken yeniden hizmete alındıktan sonra cezaen olmamak üzere görevlerine son verilenlere, kendi kusurları olmaksızın sözleşmesi feshedilen veya hizmet sürelerinin bitiminde ayrılan sözleşmeli subay, sözleşmeli astsubay, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler ile terhis olan yedek subaylara ve bunlardan görevde iken ölenlerin kanuni mirasçılarında damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tâbi tutulmaksızın (12.105) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarında tazminat ödenir.” hükmü yer almaktadır.

Anılan Kararnamenin 1’inci maddesinin (A) bendi kapsamına ise, aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu, 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununa göre almakta olan personel girmektedir.

Emekli olanlara harcırah yerine tazminat verilmesi hususu 4969 sayılı Kanun’la düzenlenmiş olup, söz konusu kanunla ödenen tutara harcırah değil tazminat denilmiştir. Nitekim 4969 sayılı Kanun’un 2’nci maddesi ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin 1’inci maddesine eklenen (D) bendi ile: kapsama giren personele ve bunlardan görevde iken ölenlerin kanuni mirasçılarında, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaksızın beşyüz milyon lira tutarında tazminat ödenir.” hükmü yer almıştır.

2011 yılında ise (6111 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle) (12.105) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda tazminat ödenmesi uygulaması getirilmiştir. 2012 yılında memurlar için 12.105 gösterge rakamı 4688 sayılı Kanunun 2’nci maddesi gereği ve Kamu Görevlileri Hakem Kurulu Kararı’nın 7’nci maddesi uyarınca 13.558 olarak belirlenmiştir. Halen 13.558 katsayısı uygulanmaktadır. Ancak işçiler 4688 sayılı Kanuna tabi olmadıklarından bunlar hakkında 12.105 gösterge rakamının aylık katsayı ile çarpımı sonucunda çıkacak tutarda tazminat ödenmesine yönelik uygulamaya devam edilmektedir.

Örnek; a) 2020 Yılı Ocak ayı itibarıyla, emekli olan bir şefe (işçiler hariç) ödenecek tazminat tutarının hesaplanması;

2020 Yılı Ocak ayı itibarıyla uygulanacak aylık katsayı 0,146061 olarak belirlenmiştir. Buna göre 7 Şubat 2020 tarihinde emekli olan bir şefe ödenecek emeklilik tazminat tutarı:

$13558 \times 0,146061 = 1980,30$ TL olarak belirlenmiştir. Söz konusu tutardan damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılmaması gerekmektedir.

Damga Vergisi: $1980,30 \times 7,59/1000 = 15,03$

Ödenecek Net Emekli Tazminatı (2020 Ocak): $1980,30 - 15,03 = 1965,27$ TL

b) İşçilerin emeklilik tazminatı

2020 Yılı Ocak ayı itibarıyla uygulanacak aylık katsayı 0,146061 olarak belirlenmiştir. Emekli olanlara ödenecek Tazminat Gösterge Rakamı 12.105

Buna göre 20 Ocak 2020 tarihinde emekli olan bir kamu işçisi için bu tutar;

12105 x 0,146061= 1768,07 TL olarak uygulanacaktır. Damga vergisi de bu tutar üzerinden hesaplanacaktır.

Damga Vergisi Tutarı: 1.768,07 TL (Brüt Tutar) 1.768,07x 7,59/1000 = 13,42 TL

Ödenecek Net Emekli Tazminatı (2020 Ocak) = 1.754,65 TL (1768,07-13,42)

Görüldüğü gibi, söz konusu (D) bendi kapsamına girenlerden emekliliğini isteyen veya emekliye sevk olunanlara ... damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tâbi tutulmaksızın (D) bendinde belirtilen tazminatın ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

90.1. Emekli olmakla birlikte yaş haddini doldurmayanlara tazminat ödenip ödenmemesi hususu;

8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nun geçici 205'inci maddesinde;

“Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte;

Kadın iştirakçilerden 20, erkek iştirakçilerden 25 fiili hizmet yılını dolduranların istekleri üzerine emekli aylığı bağlanır.

- a) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya 2 yıldan az kalan iştirakçilerden kadın ise 38, erkek ise 43 yaşını,

23.5.2002 tarihinde;

- b) Emeklilik hizmet sürelerini dolduranlar ile doldurmaya; 2 tam yıl veya daha az kalan iştirakçilerden kadın ise 40, erkek ise 44 yaşını,

....

- r) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 16 tam yıldan fazla, 17 tam yıl kalan kadın iştirakçiler 55 yaşını,

Doldurmaları ve kadın iştirakçinin 20, erkek iştirakçinin 25 fiilî hizmet süresini tamamlamaları halinde istekleri üzerine emekli aylığı bağlanır.

39'uncu maddenin (e) ve (f) fıkraları kapsamına girenlere 25 fiilî hizmet yılını ve yukarıdaki yaşları doldurmaları halinde emekli aylığı bağlanır.

32'inci madde gereğince fiilî hizmet sürelerine zam yapılanların bu maddede belirtilen yaş hadlerinden, hizmetlerine eklenen fiilî hizmet süresi zammı kadar indirim yapılır.” hükmüne yer verildiğinden, emeklilik hakkı tanınan bir görevde bulunanlardan, kadın iştirakçilerden 20, erkek iştirakçilerden 25 fiili hizmet yılını doldurup 5434 sayılı Yasa'nın anılan geçici 205'inci maddesinde belirtilen yaş hadlerini doldurmadan çalıştıkları kurum ve kuruluşlardan ayrılanlara, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 1'inci maddesinin (D) bendinde düzenlenen tazminatın ödenmesinin mümkün bulunmadığı değerlendirilmektedir.

Bununla birlikte, bunlardan daha sonra yaş hadlerini doldurarak emekli aylığına hak kazananlara, söz konusu tazminatın ödenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bu itibarla, 25 fiili hizmet yılını doldurup 5434 sayılı Kanun'un geçici 205'inci maddesinde belirtilen yaş haddinin doldurmuş olunması halinde, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 1'inci maddesinin (D) bendinde düzenlenen tazminatın ödenmesine imkân bulunmakta, ancak 25 fiili hizmet yılını ve yaş haddini doldurmamış durumda olanlara ise söz konusu tazminatın ödenmesine imkân bulunmamaktadır.

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin “Yurt içi sürekli görev yolluğu” başlıklı 23. Maddesi ise; “Yurt içi sürekli görev yolluklarının ödenmesinde;

- Atamalarda atama onayı, diğer hallerde harcama talimatı,
- Yurt içi / Yurt dışı Sürekli Görev Yolluğu Bildirimi (Örnek: 28),
- Resmi mesafe haritasında gösterilmeyen yerler için yetkili mercilerden alınacak onaylı mesafe cetveli,

ödeme belgesine bağlanır.

Kamu görevlilerinden emekliliğini isteyen veya emekliye sevk olunanlara, haklarında toptan ödeme hükümleri uygulananlara, emekli iken yeniden hizmete alındıktan sonra cezaen olmamak üzere görevlerine son verilenlere ve terhis olunan yedek subaylara ve bunlardan görevde iken ölenlerin kanuni mirasçılarına mevzuatları gereğince verilen tazminatların ödenmesinde ise yetkili makamın onayı ödeme belgesine bağlanır.” şeklinde düzenlenmiştir.

Sonuç olarak;

- Mevcut hukuki düzenlemeler uyarınca, ilgili personelin emekli olurken sürekli görev yolluğu yerine uygulamaya konulan tazminata hak kazanabilmesi için memuriyet mahallini veya adresini değiştirmek gibi ilave bir koşula gerek kalmaksızın söz konusu tazminatı alabilmesi mümkündür.

- Söz konusu tutar işçi ve memurlar için ayrı ayrı uygulanmakta olup, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu uyarınca, kamu görevlileri (işçiler statüsünde çalışanlar hariç) için 13558 olarak belirlenmiş, ancak işçilerin kapsam dışı olması nedeniyle, 375 sayılı KHK’da yer aldığı gibi gösterge katsayısının 12105 olarak uygulanması gerekmektedir.
- Yaş haddi dolmadan emekli olanlara söz konusu tazminatın ödenmesinin mümkün bulunmadığı değerlendirilmektedir.
- 375 sayılı KHK’da tazminat ödenecek personel sayma suretiyle belirlenmiş olup, bunlar, sözleşmeli subay, sözleşmeli ast subay, uzman erbaş ve erlerdir. Dolayısıyla, belirlenen bu kapsam dışında kalan Devlet Memurları Kanunu’nun 4/b hükümlerine göre çalışan diğer sözleşmeli personele bu tazminatın ödenmesinin mümkün olmadığı düşünülmektedir.
- Emekli personele emekliliklerinin karşılığında ödenen tutar, sürekli görev yolluğu olmayıp tazminat olarak nitelendirilmesi gerekçesiyle, bu ödemenin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 62’nci maddesi kapsamında yer alan “Yer değiştirme suretiyle yapılan atamalarda memurlara atama emirleri tebliğ edilince yollukları, ödeme emri aranmaksızın, saymanlıklarca derhal ödenir.” kapsamında olmağı değerlendirilmektedir.

91. Harcırahta zamanaşımı süresi ile hatalı ödenen tutarın idarece istenilme süresi ne kadardır?

Özet; Harcırah Kanunu'nun 56'ncı maddesinin (a) ve (b) bentlerinde belirtilen haller hariç olmak üzere, harcıraha müstahak memur ve hizmetliler ile diğer görevlilerden 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi kurumlarda çalışanlara, anılan Kanunun 34'üncü maddesi gereğince 5 yıl içinde harcırah talep etmeleri halinde, harcıraha müstahak oldukları tarihteki gündelikleri esas alınarak harcırahlarının ödenmesi mümkün bulunmaktadır. Dolayısıyla harcırahta özel durumlar hariç olmak üzere alınmayan harcıraha ait zamanaşımı süresinin 5 yıl olduğunu belirtebiliriz. Buna karşın, idarelerce fazla ve yersiz ödenen harcırahın ise, 60 günlük süre içerisinde idari işlemle, bu süre geçtikten sonra genel hükümlere göre istenebilmesinin mümkün olduğu düşünülmektedir. Zira, bu doğrultudaki Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın yazılı görüşü ve bu görüşe kaynaklık eden Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 27/11/1973 tarihli ve 1972-6 Esas, 1973-2 Karar numaralı İçtihadı Birleştirme Kararı ile 05/12/1984 tarihli ve 1982-387 Esas, 1984-997 Karar sayılı Kararı da bu yöndedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Harcırah alabilmek için müracaat müddeti" başlıklı 56'ncı maddesinin;

"a) Açıkta kalan ve vekâlet emrine alınan memurlara vazifelerinden ayrıldıkları;

b) İşten el çektirilmek suretiyle vekâlet emrine alınan memurlardan men'i muhakeme kararı alan veya beraat edenler veyahut haklarındaki takibat aflu ortadan kaldırılanlara, haklarında verilen kararın kesbi katiyet ettiği; tarihlerinden itibaren 6 ay zarfında müracaat edenlere bu kanuna göre müstahak oldukları harcırah verilir...."

Şeklinde düzenlenen yasal hükmü gereğince, yasanın yalnız mezkûr (a) ve (b) bentlerinde belirtilen haller için 6 aylık hak düşürücü bir süre belirlenmesine karşın, bahse konu hususlar dışındaki harcıraha müstahak olunan diğer durumlar için ise özel bir başvuru süresi düzenlenmediği görülmektedir.

Buna karşın, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 34'üncü maddesinin 3'üncü fıkrasında, ilgili olduğu mali yılın sonundan başlayarak **beş yıl içinde** alacaklıları tarafından geçerli bir mazerete dayanmaksızın, yazılı talep edilmediğinden veya belgeleri verilmediğinden dolayı ödenemeyen borçların zamanaşımına uğrayarak kamu idareleri lehine düşeceği hükme bağlanmıştır.

Zira, "Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar" başlıklı söz konusu Kanun maddesi; "İlgili olduğu malî yılın sonundan başlayarak beş yıl içinde alacaklıları tarafından geçerli bir mazerete dayanmaksızın, yazılı talep edilmediğinden veya belgeleri verilmediğinden dolayı ödenemeyen borçlar zamanaşımına uğrayarak kamu idareleri lehine düşer." hükmüne amirdir.

Bu itibarla, kamu görevlilerinin idarelerde bulunan alacaklarının kendilerine ödenebilmesi için bu süre içerisinde talep etmeleri gerekmekte olup, bu süre içerisinde talep edilmeyen alacakların ise

ödenmesine imkân bulunmamaktadır. Öte yandan, geçmişe yönelik alacakların ödenmesi durumunda, alacaklıların statülerinin (memur veya hizmetli) dikkate alınması ve harcırâhın hesaplanmasında harcırâhın hakedildiği tarihte uygulanan gündelik miktarlarının esas alınması gerekmektedir.

Diğer taraftan, Danıştay 5'inci Dairesince verilen bir Kararda; 6245 sayılı Harcırâh Kanunu'nun 59'uncu maddesinde düzenlenen süre dava süresi olmayıp, verilen avansın kapatılması amacına yönelik bir beyanname verme süresi olarak düzenlenmiş olduğundan, beyanname verilmesi için öngörülen bu bir aylık sürenin hak düşürücü süre olarak nitelendirilemeyeceğine karar verildiği görülmüştür.

Söz konusu Kararın içeriğine baktığımızda ise özetle; 6245 sayılı Harcırâh Kanunu'nun "Harcırâhın Sureti Tediye ve Mahsubu" başlıklı değişik 59'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında, harcırâhın memurun ve hizmetlinin gidişinde ve ailenin nakli sırasında peşin olarak verileceği, harcırâhın tam miktarının önceden tayin ve tespitinin mümkün olmadığı hallerde yetecek miktarda paranın avans olarak verileceği; aynı maddenin 3'üncü ve takip eden fıkralarında da, daimi memuriyetle bir yere gönderilenlerin, gidecekleri mahalle varış tarihinden ve muvakkat vazife ile gönderilenlerin de memuriyet mahalline dönüş tarihlerinden itibaren bir ay zarfında harcırâh beyannamelerini, evrakı müsbiteleri ile birlikte dairesi amirine tevdi edecekleri, beyannameyi alan daire amirlerinin, bunu vize ettikten sonra taşrada mahallin en büyük malmemuruna ve merkezde de alakadar mali mercie vermekle mükellef oldukları; vaki masrafın verilen avans paradan fazla olması durumunda, bu fazlalığın tesviye, az olması halinde ise bu farkın re'sen istirdat olunacağı; harcırâh itası ve avansların mahsubu muamelelerinde aksi sabit oluncaya kadar memurun beyanına itibar olunacağı hükme bağlanmıştır. Dolayısıyla, anılan maddede düzenlenen sürenin dava süresi olmayıp, verilen avansın kapatılması amacına yönelik bir beyanname süresi olduğu ifade edilmiştir.

91.1. Hatalı ödenen harcırâh ilgisinden her zaman geri alınabilir mi?

Kamu personeline yaptığı göreve karşılık olarak ödenen harcırâhın, çeşitli nedenlerle ödenmesi gereken tutardan daha fazla ödenmesi her zaman söz konusu olabilmektedir.

6245 sayılı Kanun'un "Hilafı hakikat beyanname verenler" başlıklı 60'ncı maddesi uyarınca, "Bu kanuna göre tahakkuk edecek, istihkakın miktarını artıracak şekilde -maddi hatalar hariç-hilafı hakikat beyanname verenler hakkında, mensup oldukları kurumların ... kararı ile ve işlenen suçun mahiyet ve şümulüne göre rütbe veya sınıf tenzili veya ihraç cezalarından her hangi biri tatbik olunur ve bu gibilerin bu suretle aldıkları fazla harcırâh, Devlet özel idare ve belediyelerce Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Kanununa göre ve bu kanuna tabi diğer kurumlarca da umumi hükümlere tevfikân tahsil olunur" hükmü bulunmaktadır.

Kamu zararı kavramı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda tanımlanmıştır. Zira anılan Kanunun 71'inci maddesinde kamu zararı "kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır" şeklinde ifade edilmiştir.

Aynı Kanununun 71'inci maddesine dayanılarak hazırlanan ve tespit edilen kamu zararlarının tahsiline ilişkin usul ve esasları belirlenmesi amacıyla hazırlanan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 6'nci maddesine göre ise, "Mevzuatta öngörülmediği halde ödeme yapılması" kamu zararının belirlenmesinde esas alınacağı belirtilmiştir.

Ancak kamu zararının mevzuatımıza yansması sadece anılan Kanun ve Yönetmelik ile sınırlı kalmamış alt düzey mevzuatta da çeşitli ilke ve esaslar belirlenmiştir. Özellikle Hazine ve Maliye Bakanlığı (Muhasebat Genel Müdürlüğü)'nin konuyla bağlantılı 16 Sıra No'lu Genel Tebliği (Kişilerden Alacaklar) uygulama açısından önem arz eden diğer bir düzenleme olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu doğrultuda, konuya ilişkin yargı kararları ve idari düzenlemelerde ağırlıklı olarak Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu'nun 22.12.1973 günlü, E: 1968/8, K: 1973/14 sayılı Kararının referans alınan temel düzenleme olduğunu söyleyebiliriz.

5018 sayılı Kanunu'nun 71'inci maddesine göre, mevzuata aykırı karar, işlem, eylem veya ihmal sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunması kamu zararı olarak tanımlanmış olmakla birlikte, aynı maddede "Mevzuatta öngörülmediği halde ödeme yapılması" kamu zararı kapsamında değerlendirilmiş ve anılan maddenin uygulamasına yönelik olarak çıkartılan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 17'nci maddesine göre de yersiz ve fazla ödemelerde kamu zararının, ödemenin yapıldığı tarihte gerçekleşeceği açıkça vurgulanmıştır.

5018 sayılı Kanun'un 71'inci maddesine dayanılarak hazırlanan "Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" gereği kamu görevlisine yapılan fazla ve yersiz ödemelerin, ilgisinden zararın oluştuğu günden itibaren hesaplanacak yasal faizi ile birlikte talep edilmesi gerekmektedir. Aynı Yasanın 74'üncü maddesine göre, kamu zararından doğan alacaklarda zamanaşımı süresi, zamanaşımını kesen ve durduran genel hükümler saklı kalmak kaydıyla, on yıldır.

Üst kısımda yer verdiğimiz üzere, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın (Muhasebat Genel Müdürlüğü) 16 Sıra No'lu Kişilerden Alacaklar Genel Tebliği'nde, 1973 tarihli Danıştay Kararına da değinilmiş ve kişilerden alacaklar konusunu oluşturan yersiz, fazla ve haksız ödemelerin geri alınmasında içtihatların, hukukun yazılı kaynakları arasında sayıldığı ve içtihadı birleştirme kararlarının, benzer olaylarda mahkemeleri bağlayıcı bir nitelik kazanmış bulunduğu gerekçesiyle, idarelerin yapacakları işlemlerde anılan kararı göz önünde bulundurması gerektiği ifade edilmiştir.

Bahse konu Genel Tebliğe göre;

- i- Kanuna aykırı şekilde yapılan terfi veya intibak işlemine ya da başka usulde yapılan yersiz veya fazla ödemeye o memurun gerçek dışı beyanı veya hilesi ya da idareyi aldatıcı belge ibraz etmesi sebep olmuşsa,
- ii- İdarece yapılan işlem, yapıldığı tarih itibarıyla, idare hukuku yönünden yoklukla malûl (sakat) ise ve özel hukuk yönünden de mutlak butlan ile sakat olmuşsa,

iii- Yapılan terfi ve intibakta memurun kolayca anlayabileceği kadar açık bir hata mevcut olduğu halde idareyi haberdar etmemişse,

Yapılan fazla ödemelerin dayanağı olan hukuka aykırı işlemlerin, 60 günlük süreye bağlı kalınmaksızın her zaman geri alınması mümkün bulunmaktadır. Ancak bu hukuka aykırı işlem sebebiyle yapılan fazla, yersiz ve haksız ödemelerin geri alınmasında genel hükümlere göre zamanaşımı süresi dikkate alınması gerekmektedir.

Aynı Tebliğde; “Buna karşın, yukarıda belirtilen istisnai haller dışında kalan ve idarenin kendi ihmali ve bilgi azlığı gibi nedenlerden kaynaklanan idari işlemlere dayanılarak yapılan fazla ve yersiz ödemelerin ise (Örneğin; bir memura, memurun bilgisi dışında idarece fazla ve yersiz maaş, ücret, tazminat... ödenmesi gibi), ödemenin yapıldığı tarihten başlamak üzere 60 günlük dava açma süresi içinde geri istenmesi mümkündür. Bu durumda kamu görevlilerinin herhangi bir tazmin kararıyla karşı karşıya kalmamaları için, fazla ödenen paraların genel hükümlere göre zamanaşımı süresi içinde tahsili gerekmektedir.” düzenlemesi yer almaktadır.

Bu çerçevede, 16 Sıra No’lu Kişilerden Alacaklar Genel Tebliği’ne baktığımızda, söz konusu Tebliğe göre, Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun, 14/6/1974 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 22/12/1973 tarihli ve E. No. 1968/8, K.No.1973-14 sayılı bağlayıcı kararı ışığında, idare, yokluk, açık hata, memurun gerçek dışı beyanı veya hilesi hallerinde, süre aranmaksızın kanunsuz ödediği meblağı her zaman geri alabilecektir.

Ayrıca, idarenin hatalı ödemeleri geri isteme hak/yetkisine ilişkin; Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 27/11/1973 tarihli ve 1972-6 Esas, 1973-2 Karar numaralı İçtihadı Birleştirme Kararı ile 05/12/1984 tarihli ve 1982-387 Esas, 1984-997 Karar sayılı Kararı da bulunmaktadır. Bu Karara göre, idarelerce fazla veya yersiz ödenen miktarların 60 günlük süre içerisinde idari işlemle, bu süre geçtikten sonra da genel hükümlere göre geri istenebileceği ifade edilmiştir.

Konuyla ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen bir görüş yazısının da yukarıda yer verilen mahkeme kararlarına dayandığı görülmüş olup, bu itibarla söz konusu hukuki düzenlemeler ışığında, idarelerce fazla ve yersiz ödenen miktarların 60 günlük süre içerisinde idari işlemle, bu süre geçtikten sonra genel hükümlere göre istenebileceği ifade edilmiş olup, bu bağlamda anılan Bakanlığın ve dolayısıyla Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 27/11/1973 tarihli ve 1972-6 Esas, 1973-2 Karar numaralı İçtihadı Birleştirme Kararı ile 05/12/1984 tarihli ve 1982-387 Esas, 1984-997 Karar sayılı Kararı çerçevesinde işlem tesis edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

92. Harcırah Kanunu kapsamında yapılan hatalı bildirimler nedeniyle uygulanacak yaptırımlar nelerdir?

Özet; 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamına giren idarelerde görev yapan personele yaptığı giderlere karşılık olarak çeşitli kriterler ışığında harcırah verilmekte olup, yapılan bu harcırah ödemelerinde sadece ilgili personel yararlanmamakta, duruma göre, ilgili personelin eşi, çocuk ve hatta bakmakla yükümlü bulunduğu diğer yakınlarının da yararlanması söz konusu olabilmektedir. Bahse konu Kanunda, harcırahın ödenmesinde ve avansların mahsubunda aksi kanıtlanıncaya kadar memurun beyanının esas olacağı yazılı olup, Yasanın 60'ncı maddesi uyarınca da, maddi hatalar hariç olmak üzere harcırah istihkaklarını arttıracak tarzda gerçek dışı beyanname verenler hakkında işlenen suçun mahiyeti ve kapsamına göre cezai takibatı dışında, rütbe veya sınıf indirimi (kademe ilerlemesinin durdurulması) veya ihraç cezalarından herhangi birinin uygulanacağı belirtilmiştir. Yine söz konusu madde uyarınca, maddi hatalar hariç olmak üzere harcırah istihkaklarını arttıracak tarzda gerçek dışı beyanname verenler hakkında, Devlet, özel idare ve belediyelerce fazladan ödenen tutarların, Kanundaki özel düzenleme nedeniyle Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Kanununa göre tahsili yoluna gidilmesi, bunların dışında kalan kurumlarca yapılan fazla ödemelerin ise genel hükümlere göre tahsil edilmesi gerekmektedir.

Harcırah, görevli buldukları asıl yerden başka bir yere/yerlere geçici veya sürekli görevle naklen atanan memur ve hizmetlilere görevlendirildikleri yerlerde veya yeni görev yerlerine taşınmalarından dolayı yapacakları ilave masraflara karşılık olarak yapılan parasal ödemelere karşılık gelmektedir.

Harcırah Kanunu'na göre, harcırahın unsurları, Kanunun 5'inci maddesinde yer verildiği üzere, yol gideri, gündelik, aile gideri ve yer değiştirme gideri olmak üzere dört unsurundan oluşmakta olup, kanun kapsamında yapılan görevlendirmelerde ilgili görev ve yolculuklarının durumuna göre bu unsurlardan birine, birkaçına veya tamamına hak kazanabilmektedir. Harcırah unsurlarından yararlanan kişinin görev ve unvanı ödenecek harcırah miktarı etkilemektedir. Aynı şekilde statüsü de etkilemektedir. Söz konusu ödemeler de sadece memurlar yararlanmamakta, belli durumlarda memur yakınları için de ödeme söz konusu olabilmektedir.

Harcırah verilecek kişilerle ilgili hükümler 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 4'üncü maddesinde; sürekli görev yolluğunun verilmesi ile ilgili hükümler Kanunun 10'uncu maddesinde; memur ve hizmetli tarafından atandığı yeni görev yerine götürülmeyle ikamet amacıyla başka yere gönderilen aile efradı için verilecek harcıraha ilişkin hükümler ise Kanunun 25'inci maddesinde düzenlenmiştir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamına giren idarelerde görev yapan personele yaptığı giderlere karşılık olarak çeşitli kriterler ışığında harcırah verilmekte olup, yapılan bu harcırah ödemelerinde ilgili personel dışında, duruma göre, personelin eşi, çocuğu ve hatta bakmakla yükümlü bulunduğu diğer yakınları da yararlanabilmektedir.

Anlatılanlar ışığında “harcırahı”; bir kamu görevlisinin kamu hizmetinin yürütülmesi amacıyla katlanmak zorunda kaldığı mali külfete, kamunun aktif katılımını sağlayan bir hukuksal argüman

olarak tanımlamak mümkün olup, bu yaklaşım ise, harcırah ödemelerinin kazanılmış hak kapsamında sayılmayacağını ortaya koymaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 34'üncü maddesinin 3'üncü fıkrasında, ilgili olduğu mali yılın sonundan başlayarak beş yıl içinde alacaklıları tarafından geçerli bir mazerete dayanmaksızın, yazılı talep edilmediğinden veya belgeleri verilmediğinden dolayı ödenemeyen borçların zamanaşımına uğrayarak kamu idareleri lehine düşeceği hükme bağlanmıştır. Kamu personeline yaptığı göreve karşılık olarak ödenen harcırahın, çeşitli nedenlerle ödenmesi gereken tutardan daha fazla ödenmesi her zaman söz konusu olabilmektedir.

6245 sayılı Kanun'un "Hilafî hakikat beyanname verenler" başlıklı 60'ncü maddesi uyarınca da, "Bu kanuna göre tahakkuk edecek, istihkakın miktarını artıracak şekilde-maddî hatalar hariç-hilafî hakikat beyanname verenler hakkında, ...ve bu gibilerin bu suretle aldıkları fazla harcırah, Devlet özel idare ve belediyelerce Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Kanununa göre ve bu kanuna tabî diğer kurumlarca da umumi hükümlere tevfikân tahsil olunur" hükmü bulunmaktadır.

Bu çerçevede, Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanan 16 Sıra No'lu Genel Tebliğe (Kişilerden Alacaklar) baktığımızda, söz konusu Genel Tebliğe göre, Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu'nun, 14/6/1974 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 22/12/1973 tarihli ve E. No. 1968/8, K.No.1973-14 sayılı bağlayıcı kararı ışığında, idarenin, yokluk, açık hata, memurun gerçek dışı beyanı veya hilesi hallerinde, süre aranmaksızın kanunsuz ödenen meblağ her zaman geri alınabilecektir.

Ayrıca, idarenin hatalı ödemeleri geri isteme hak/yetkisine ilişkin, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 27/11/1973 tarihli ve 1972-6 Esas, 1973-2 Karar numaralı İçtihadı Birleştirme Kararı ile 05/12/1984 tarihli ve 1982-387 Esas, 1984-997 Karar sayılı Kararı da bulunmaktadır. Buna göre, idarelerce fazla veya yersiz ödenen miktarların 60 günlük süre içerisinde idari işleme, bu süre geçtikten sonra da genel hükümlere göre geri istenebileceği ifade edilmiştir.

Konuyla ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın yazılarında da idarelerce fazla ve yersiz ödenen miktarların 60 günlük süre içerisinde idari işleme, bu süre geçtikten sonra genel hükümlere göre istenebileceği ifade edilmiş olup, bu bağlamda anılan Bakanlığın ve dolayısıyla Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 27/11/1973 tarihli ve 1972-6 Esas, 1973-2 Karar numaralı İçtihadı Birleştirme Kararı ile 05/12/1984 tarihli ve 1982-387 Esas, 1984-997 Karar sayılı Kararı görüşü çerçevesinde hareket edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, 6245 sayılı Kanun'un 59'uncü maddesinde, harcırah ödenmesi ve avansların mahsubu işlemlerinde aksi sabit oluncaya kadar memurun beyanına itibar olunacağı hususu hükme bağlanmış olup, bu düzenleme uyarınca, beyana aykırılıklara ise çeşitli yaptırımların uygulanması söz konusu olabilmektedir.

Nitekim 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Hilafî hakikat beyanname verenler" başlıklı 60'ncü maddesi ise; "Bu kanuna göre tahakkuk edecek, istihkakın miktarını artıracak şekilde-maddî hatalar hariç-hilafî hakikat beyanname verenler hakkında, mensup oldukları kurumların inzibat, memurin, müdürler komisyonları gibi salâhiyetli heyet ve makamlarının kararı ile ve işlenen suçun mahiyet

ve şümülüne göre rütbe veya sınıf tenzili veya ihraç cezalarından her hangi biri tatbik olunur ve bu gibilerin bu suretle aldıkları fazla harcırah, Devlet özel idare ve belediyelerce Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Kanununa göre ve bu kanuna tabi diğer kurumlarca da umumi hükümlere tevfikan tahsil olunur.

Suçlu hakkında idarece ittihaz olunan inzibati kararlar cezai takibata mani olmayıp bu gibiler hakkında ayrıca hukuku amme davası ikame ve kanuni takibat icra olunur.”

Hükmüne amirdir.

Söz konusu Yasa maddesi uyarınca, hatalı yapılan bildirimler ve neticesinde uygulanacak yaptırımlar açıklığa kavuşturulmuştur. 6245 sayılı Yasa'nın 60'ncı maddesi değerlendirirken öncelikle yapılan hatalı bildirim niteliğinin incelenmesi gerekmektedir. Bu hususta yapılacak değerlendirmede, öncelikle yapılan hatanın kaynağının maddi hata olup olmadığına bakılması gerekmektedir. Şayet maddi hata olduğu açık bir şekilde anlaşılıyorsa, bu durumda yasa maddesinde belirtilen yaptırım koşullarının oluşmadığını söyleyebiliriz.

Şayet yapılan hata maddi nitelikte bir hata değilse, yani bu nitelikteki bir hatayı aşan özelliğe sahip ise bu durumda yasa maddesinde geçen cezai yaptırımların uygulanması söz konusu olabilmektedir. Bu bağlamda, yasa maddesinde geçtiği üzere, idari ve cezai yaptırımların uygulanması üç koşulun oluşmasına bağlı bulunmaktadır. Söz konusu koşullar ise;

- Öncelikle gerçeğe aykırı bir bildirim bulunmalı,
- Gerçeğe aykırı bildirim sonucunda harcıraha ait istihkakta (hakedişte) artış olmalı,
- İstihkakta (hakedişte) meydana gelen artışın maddi hatadan kaynaklanmaması,

şeklinde sıralanabilir.

Kaldı ki söz konusu madde uyarınca, maddi hatalar hariç olmak üzere harcırah istihkaklarını arttıracak tarzda gerçek dışı beyanname verenler hakkında işlenen fiilin mahiyeti göre uygulanacak yaptırımlar da belirtilmiştir.

Söz konusu yasa maddesinde, “...mensup oldukları kurumların inzibat, memurin, müdürler komisyonları gibi salahiyetli heyet ve makamlarının kararı ile ve işlenen suçun mahiyet ve şümülüne göre rütbe veya sınıf tenzili veya ihraç cezalarından her hangi biri tatbik olunur ve bu gibilerin bu suretle aldıkları fazla harcırah, Devlet özel idare ve belediyelerce Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Kanununa göre ve bu kanuna tabi diğer kurumlarca da umumi hükümlere tevfikan tahsil olunur.

Suçlu hakkında idarece ittihaz olunan inzibati kararlar cezai takibata mani olmayıp bu gibiler hakkında ayrıca hukuku amme davası ikame ve kanuni takibat icra olunur ...” denilmek suretiyle gerçeğe aykırı bildirimde bulunanlara uygulanacak yaptırımların kapsamı açıklanmıştır.

Dolayısıyla söz konusu yaptırımlar gereğince;

- İlgili kurumca idari soruşturma yapıp neticesine göre disiplin cezası verilmesi mümkündür.
- Gerçeğe aykırı bildirim neticesine bağlı olarak adli makamlarca takibat ve sonrasında yargılama söz konusu olabilir.
- Ayrıca gerçek dışı bildirim nedeniyle bu kapsamda fazla hakediş ödemesine neden olan harcırah tutarının re'sen geri alınması söz konusu olabilmektedir.

Kurumlarca gerçekleştirilen idari işlemler ile adli makamlarca gerçekleştirilen işlemler birbirlerinden farklı süreçlerden oluşmaktadır. Bu itibarla, idari yönden yapılan soruşturmalar sonucunda verilen kararlar cezai soruşturmaya engel değildir. Bu sebeple, bunlar hakkında ayrıca yargı organlarınca kamu davası açılabilir.

Nitekim 657 sayılı Yasa'nın "Cezai kovuşturma ile disiplin kovuşturmasının bir arada yürütülmesi" başlıklı 131'inci maddesi uyarınca, aynı olaydan dolayı memur hakkında ceza mahkemesinde kovuşturmaya başlanmış olması, disiplin kovuşturmasını geciktiremeyeceği, memurun ceza kanununa göre mahkûm olması veya olmaması halleri, ayrıca disiplin cezasının uygulanmasına engel olamayacağı ifade edilmiştir.

Ancak 6245 sayılı Yasa'nın kabul edildiği tarihi ve bu çerçevede, personel mevzuatındaki değişiklikleri dikkate aldığımızda, 6245 sayılı Yasada öngörülen cezaların günümüz mevzuatına göre yorumlanması gerektiği düşünülmektedir.

Bu bağlamda, uygulanacak idari yaptırımlar kapsamında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/D-f maddesinde gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek fiili, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiiller arasında sayılmıştır. Bu nedenle, 6245 sayılı Kanun'un 60'ncı maddesi ile öngörülen sınıf indirimi cezasının yerine 657 sayılı Kanun'un 125'inci maddesinde yer alan ve sınıf indirimi cezasının karşılığı olarak kabul edebileceğimiz kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının, ilgili kurullarca verilmesi ve uygulanması gerekebilecektir. Çünkü sınıf indirimi cezası şeklinde 657 sayılı Yasa'da tanımlanan bir ceza bulunmamaktadır. Bunlarla birlikte, 657 sayılı Yasanın 125/E maddesi kapsamına giren bir fiilin süreçte tespiti halinde, Devlet Memurluğundan Çıkarılma cezasının uygulanması da söz konusu olabilecektir.

Diğer taraftan, gerçeğe aykırı belge ibrazı suretiyle bildirimde bulunma fiilinin 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda tanımlanan suçlar kapsamında bulunduğunu, söz konusu fiilin anılan Yasanın 204'üncü maddesinde yer alan Resmi Belgede Sahtecilik suçuna karşılık geldiğini ifade edebiliriz. Çünkü, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 204'üncü maddesinde yer alan "Resmi Belgede Sahtecilik" suçu, anılan maddede "Bir resmi belgeyi sahte olarak düzenleyen, gerçek bir resmi belgeyi başkalarını aldatacak şekilde değiştiren veya sahte resmi belgeyi kullanan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Görevi gereği düzenlemeye yetkili olduğu resmi bir belgeyi sahte olarak düzenleyen, gerçek bir belgeyi başkalarını aldatacak şekilde değiştiren, gerçeğe aykırı olarak belge düzenleyen veya sahte resmi belgeyi kullanan kamu görevlisi üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Resmi belgenin, kanun hükmü gereği sahteliği sabit oluncaya kadar geçerli olan belge niteliğinde olması halinde, verilecek ceza yarısı oranında artırılır." şeklinde tanımlanmıştır.

Söz konusu suç kapsamına giren fiilin ise özel bir yasa olan 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun gereğince ön inceleme kapsamında incelenmesi ve neticesine göre soruşturma izni verilmesi durumunda (itiraza ilişkin süreç saklı kalmak koşuluyla) adli makamlara kamu davası açılması için konunun ilgili Başsavcılıklara intikal ettirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, 6245 sayılı Kanun'un 60'ncü maddesi uyarınca, gerçeğe aykırı bildirimlere bağlı olarak uygulanacak yaptırımlar arasında, gerçeğe aykırı bildirim sonucu fazla ödenen miktarın Devlet, özel idare ve belediyelerce 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca ve harcırah kanununa tabi diğer kurumlarca da genel hükümlere göre tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır. Bu itibarla, gerçeğe aykırı bildirimde bulunulması suretiyle, haksız yere ödenen harcırahın, ödemenin yapıldığı tarihten itibaren 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 60'ncü maddesi gereğince 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre (kapsam dışı idareler için genel hükümlere göre) tahsil edilmesi gerekmektedir.

93. Harcırâh Kanunu kapsamı alacaklara ait ödemeler kimlere hangi belgeler karşılığında yapılabilir? Harcırâh kazanılmış hak kapsamında mıdır?

Özet; Anayasa Mahkemesi tarafından verilen 28.9.1988 Günlü, E:1988/12, K:1988/32 sayılı Karar'da, "harcırâh" konusu ile ilgili olarak yapılan değerlendirmelerde, "harcırâhı"; bir kamu görevlisinin kamu hizmetinin yürütülmesi amacıyla katlanmak zorunda kaldığı mali külfete, kamunun aktif katılımını sağlayan bir hukuksal argüman olarak tanımlanmış olup, bu yaklaşım ise, harcırâh ödemelerinin kazanılmış hak kapsamında sayılmayacağını ortaya koymaktadır. Buradan hareketle, harcırâhı; bir kamu görevlisinin kamu hizmetinin yürütülmesi amacıyla katlanmak zorunda kaldığı mali külfetlerin karşılanması amacıyla kamu kaynağının tahsisi yoluyla anlam bulan hukuksal bir durum olarak tanımlamak mümkündür. Diğer taraftan, harcırâh mevzuatı kapsamında, ödemenin kimlere yapılacağı hususu da Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin 8'inci maddesinde düzenlenmiş olup, söz konusu maddede yer aldığı üzere, Ödeme; gerçek kişilerde alacaklıya veya duruma göre vekiline, velisine, vasisine veya mutemedine; alacaklının ölümü halinde varislere; tüzel kişilerde ise kanuni temsilcilerine veya bunların tayin ettikleri vekillere; kayyım tayinini gerektiren durumlarda kayyım yapılması gerekmektedir. Anılan Yönetmelikte diğer hangi durumlarda kimlere ödeme yapılacağı hususu da ayrıca düzenlenmiştir.

Harcırâh mevzuatı kapsamında, ödemenin kimlere yapılacağı husus Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği (MYHBY)'nin 8'inci maddesinde düzenlenmiş olup, söz konusu maddede yer aldığı üzere, Ödeme; gerçek kişilerde alacaklıya veya duruma göre vekiline, velisine, vasisine veya mutemedine; alacaklının ölümü halinde varislere; tüzel kişilerde ise kanuni temsilcilerine veya bunların tayin ettikleri vekillere; kayyım tayinini gerektiren durumlarda kayyım yapılır.

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde yer aldığı üzere, ödemenin yapılacağı kişi aşağıda belirtilen belgelere göre tespit edilir:

- a) *Vekillere yapılacak ödemelerde*, vekilin alacaklı adına tahsile yetkili olduğuna ilişkin noterce düzenlenmiş vekâletname aslı veya bunun noterce onaylanmış örneği.
- ..c) *Vasilere yapılacak ödemelerde*, vasi tayinine ilişkin mahkeme ilamı.
- d) *Varislere yapılacak ödemelerde*, veraset ilamı.
- g) *Resmi kurum ve kuruluşların alacaklarının tahsili için görevlendirilenlere alındı karşılığı yapılacak ödemelerde*, dairesince verilmiş, ilgilinin tatbiki imzasını içeren yetki belgesi.
- 1) *Kamu personelinin aylık, ücret ve düzenli olarak yapılan benzeri alacaklarının, harcama yetkililerince yazılı olarak görevlendirilen mutemetlere ödenmesinde Mutemet Görevlendirme Yazısı* (MYHBY eki Örnek: 5).

- j) Kamu personelinin yolluk, tedavi gideri ve benzeri münferit alacakları ile kamu personeli olmayan kişilerin hizmetleri karşılığı gerçekleşen yolluk, ders ücreti, huzur ücreti, konferans ücreti ve benzeri alacaklarının mutemetlerine ödenmesinde, her ödemeye ilgili Şahsi Mutemet Dilekçesi (MYHBY eki Örnek: 6).
- l) Alacakların hak sahiplerinin banka hesaplarına aktarılması suretiyle ödenmesinde, alacaklının harcama birimince onaylanmış yazılı talebi (Hak sahipleri tarafından düzenlenen fatura üzerinde alacaklının banka hesap numarasının yer alması halinde ayrıca yazılı talepleri aranmaz).

Yukarıda sayılan belgelerden, (a), (c), (d) bentlerinde belirtilenler Vekâletname/İlam Kayıt Defterine (MYHBY eki Örnek :7) kaydedilerek muhasebe biriminde açılacak dosyada saklanır. İlgilinin durumu, her ödmeden önce kontrol edildikten sonra ödeme yapılır. Resmi kurum ve kuruluşların alacaklarının tahsili için görevlendirilenlere dairesince verilmiş yetki belgesi dışında, ödeme yapılacak kişileri belirleyen diğer belgelerin ödeme belgesinin birinci nüshasına eklenmesi gerekir.

Hazinenin veya diğer kamu idarelerinin aleyhine sonuçlanan davalarla ilgili olarak karşı taraf lehine hükme bağlanan mahkeme masrafları ve avukatlık ücretinin ibraz olunan ilamda adı yazılı taraf vekillerine ödenmesinde de vekâletname aranmaz. Vekâletten veya temsilden azledilenler, azledenler tarafından muhasebe birimine yazılı olarak bildirilir. Vekâlet veya temsilden azletme yazıları geldiğinde, Vekâletname/İlam Kayıt defterinin “açıklama” sütununa bu husus kaydedilerek, vekâletnamenin üzerine vekâletten azil yazısının tarih ve numarası yazılır.

Kamu personelinin aylık, ücret ve düzenli olarak yapılan benzeri alacaklarının mutemetlere ödenmesine ilişkin görevlendirme yazıları, malî yılın ilk ayında ödeme belgesi ile birlikte muhasebe birimine verilir. Mutemet değişikliği halinde yeni mutemet ayrı bir görevlendirme yazısı ile muhasebe birimine bildirilir. Görevlendirme yazıları, muhasebe biriminde açılacak dosyalarda saklanır.

93.1. *Harcırah kazanılmış hak kapsamında mıdır?*

6245 sayılı Harcırah Kanunu'na tabi olan idareler, aynı Kanunun 1'nci maddesi ile belirlenmiş olup, “Kanunun şümulü” başlıklı söz konusu maddeye göre, genel bütçeli daireler ile katma bütçeli idareler ve bunlara bağlı sabit ve döner sermayeli kuruluşlar, özel kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküller ile söz konusu daire, idare, banka, teşekkül ve müesseselerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları teşekkül ve müesseseler kanun kapsamında sayılmaktadır.

Dolayısıyla, özel bir kanun olan Harcırah Kanunu, kamu hukuku alanında, çalışanla çalıştırıcılar arasındaki istihdam ilişkilerini ve buna dayanan mali hakları düzenleyen bir yasa olmayıp, 1'inci maddesinde belirtildiği üzere, genel, katma ve özel bütçeli idarelerde, bunlara bağlı sabit ve döner sermayeli kurumlarda, özel yasalarla kurulmuş banka ve teşekküllerde yolluk ödenmesini gerektiren hizmet yapılması hallerinde uygulanacak kuralları içeren bir yasa niteliği taşımaktadır.

Harcırah; devamlı veya geçici bir görevle bir yere gönderilen görevlilere, bu yere gidebilmelerine, orada yiyip içme ve konaklama gibi yapacakları diğer giderlere karşılık verilen parasal tutar olarak

tanımlanabilir. Bununla birlikte, söz konusu Kanun ile yurt içi ve yurt dışı gündelik ve konaklama bedeli ödenmesine ilişkin esasların farklı kriterlere bağlandığını ifade edebiliriz.

Harcırah kelimesi ise zaman zaman farklı anlamlarda kullanılmakla birlikte, hangi anlama geldiğini yine Harcırah Kanunu çerçevesinde açıklayabiliriz. Keza, 10.2.1954 tarihinde TBMM tarafından kabul edilen 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun Tarifler başlıklı 3'üncü maddesine göre "Harcırah: Bu Kanuna göre ödenmesi gereken yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından birini, birkaçını veya tamamını" ifade etmektedir. Aynı Kanunun Harcırahın unsurları başlıklı 5'inci maddesine göre de; Harcırah; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva etmekte olup, ilgili, kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamına giren idarelerde görev yapan personele yaptığı giderlere karşılık olarak çeşitli kriterler ışığında harcırah verilmekte olup, yapılan bu harcırah ödemelerinde sadece ilgili personel yararlanmamakta, duruma göre, ilgili personelin eşi, çocuk ve hatta bakmakla yükümlü bulunduğu diğer yakınlarının da belli durumlarda yararlanması söz konusu olabilmektedir.

Bu kapsamda, harcırahın kazanılmış hak kapsamına girip girmediği hususu önem arz etmektedir. Bu bağlamda, Anayasa Mahkemesi kararlarında; kazanılmış hak kavramının hukukun en belirsiz, uygulama sahası çok dar, genel hukuksal durumlarda konu edilemeyen bir kavram olduğu belirtilerek, 4/11/2003 tarihli ve 25279 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 10/4/2003 tarihli ve E.2002/112, K.2003/33 sayılı Kararı'nda "Kazanılmış haklara saygı ilkesi hukukun genel ilkeleri ve hukuk devleti kavramı içerisinde yer alır. Bu ilkenin temel amacı ise bireylerin hukuk güvenliğini sağlamaktır." denilmiş ve 5/12/1989 tarihli ve 20363 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 21/6/1989 tarihli ve E.1988/34, K.1989/26 sayılı Kararı'nda da "Devlet faaliyetlerinin hukuk kurallarına uygun olması, kazanılmış haklara saygı duyulmasını gerektirir. Ancak, kazanılmış bir haktan söz edilebilmesi için bu hakkın yeni yasadanda önce yürürlükte olan kurallara göre bütün sonuçlarıyla eylemli biçimde elde edilmiş olması gerekir." hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan anılan üst Mahkeme kişilere hak sağlayıcı nitelikte yeni olanaklar getiren kanun hükümlerinin geriye yürütülmesine hukuki bir engel görmemekle birlikte, 24/2/2004 tarihli ve 25383 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 8/10/2003 tarihli ve E.2003/31, K.2003/87 sayılı Kararı'nda ise "Yasalar kamu yararı ve kamu düzeninin gerektirdiği kimi ayrık durumlarda ilke olarak yürürlük tarihlerinden sonraki olay, işlem ve eylemlere uygulanmak üzere çıkarılırlar. Geçmiş, yeni çıkarılan bir yasanın etki alanı dışında kalır. Sonradan yürürlüğe giren yasaların geçmiş ve kesin nitelik kazanmış hukuksal durumlara etkili olmaması hukukun genel ilkelerindedir.... İlgililer bakımından mali bir külfet öngören söz konusu kuralların geçmişe etkili olacak şekilde yürürlüğe konulması hukuk güvenliğini zedelediğinden, Anayasanın 2. maddesinde öngörülen hukuk devleti ilkesine aykırı" olacağı belirtilmiştir.

Yukarıdaki Anayasa Mahkemesi kararlarına kazanılmış hak kavramına yönelik değerlendirmelerde bulunulmakla birlikte, harcırahın kazanılmış hak kapsamına girip girmediği yönelik en açık değerlendirme ise, 14.1.1988 günlü, 311 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri İle İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname'nin 16. ve 17. maddelerinin,

Anayasa'nın 2., 5., 10. ve 128. maddelerine aykırılığı savıyla Anayasa Mahkemesi'nde Açılan İptal Davasında; Yüksek Mahkeme Tarafından Verilen 28.9.1988 Günlü, E:1988/12, K:1988/32 sayılı kararında yer almaktadır. Söz konusu Kararda, aşağıdaki değerlendirmelerde bulunmaktadır.

Kamu görevlileri ile kamu yönetimleri arasındaki hizmet ilişkileri kural tasarruflarla düzenlenmektedir. Kamu personeli, belirli bir statüde, nesnel kurallara göre hizmet yürütmekte, o statünün sağladığı aylık, ücret, atanma, yükselme ve nakil gibi kimi öznel haklara sahip olmaktadır. Kazanılmış hak deyimi ise, öğretilerde ve uygulamada, niteliği ve kapsamı ile açık biçimde tanımlanmamıştır. Anayasa Mahkemesince de kabul edildiği üzere, "statü hukuku" esasına dayalı nesnel ve düzenleyici kuralların egemen olduğu idare hukuku alanında bu tür haktan genellikle söz edilmemektedir. Burada ancak statü hukukunun olanak verdiği oranlarda ve koşullarda, genel durumun kişisel duruma dönüşmesinden sonra kazanılmış haklar ortaya çıkabilmektedir.

Kamu personeline, geçici veya sürekli görevle görevlendirilmeleri durumunda yol parası, gündelik, aile masrafı, yer değiştirme gideri, kurs yevmiyesi veya yol gideri olarak tazminat verilmesi biçimindeki ödemeler, statü hukukunun kişisel duruma dönüşmesinden sonra ortaya çıkan kazanılmış hak niteliğinde değildir. Yolluk ödemesi, kamu hizmetinin gerektirdiği durumlarda, bu hizmet için görevlendirilen kişilerin katlanacakları giderleri karşılamak üzere yapılan parasal nitelikli bir idari işlemdir. Yolluk, geçici veya sürekli görevlendirmelerde görevliler tarafından yapılan masrafın karşılığıdır. Başka bir deyişle, statü hukukunun düzenlediği ve her zaman kullanılabilen öznel ve kazanılmış bir hak olmayıp, gerektiğinde görevlendirilen kişilere, katlandıkları zorunlu giderlerin karşılığı olarak yapılan bir ödemedir. Statü hukuku esasına dayalı bu tür ödemelerde kazanılmış hak söz konusu değildir. Yapılan masrafı karşılamak amacıyla gerçekleştirilen düzenleme işin mahiyetine uygun bulunmaktadır.

6245 sayılı Kanuna göre yapılan ödemelerin tümü, yolluk (harcırah)tur. Görevin özelliğine, yolluğa hak kazanan kişinin durumuna göre, yolluk unsurlarından birinin veya birkaçının ödenmemesi, kimi durumlarda yolluk unsurlarının tek tek hesaplanması yönteminden ayrılarak kurs gündeliği, komple kamyon bedeli, abonman kartı gibi başka isimler altında belirli bir ödeme yapılması, ödemenin Kanuna göre yolluk niteliğini değiştirmemektedir. Hangi isim altında verilirse verilsin, yolluk, periyodik biçimde değil, hizmet yapılmasına gerek duyulması ve hizmetin yapılması koşulu ile ödenmektedir. Harcırah Kanunu, kamu hukuku alanında, çalışanla çalıştıranlar arasındaki istihdam ilişkilerini ve buna dayanan mali hakları düzenleyen bir yasa değil, 1. maddesinde belirtildiği üzere, genel, katma ve özel bütçeli idarelerde, bunlara bağlı sabit ve döner sermayeli kurumlarda, özel yasalarla kurulmuş banka ve teşekküllerde ... yolluk ödenmesini gerektiren hizmet yapılması hallerinde uygulanacak kuralları içeren bir gider yasası niteliğindedir.

Anayasa Mahkemesi Kararında yer alan ve yukarıda ifade edilen açıklamalar ışığında "harcırahı"; bir kamu görevlisinin kamu hizmetinin yürütülmesi amacıyla katlanmak zorunda kaldığı mali külfete, kamunun aktif katılımını sağlayan bir hukuksal argüman olarak tanımlamak mümkün olup, bu yaklaşım ise, harcırah ödemelerinin kazanılmış hak kapsamında sayılmayacağını ortaya koymaktadır. Buradan hareketle, harcırahın, kamu hizmetinin yürütülmesinden kaynaklanan bu külfetin kamu adına paylaşımıdır diyebiliriz.

94. Harcırahta avans alma ve avansın kapanmasında faiz ödenip ödenmeyeceği nasıl belirlenir?

Özet; Harcırah Kanunu'nun 59'uncu maddesi gereğince, geçici veya sürekli görevlendirmelerde kamu personeline, harcırah tutarının kesin olarak tespitinin yapılamadığı durumlarda, harcırahı avans şeklinde verilebilmektedir. Bu çerçevede, harcırah avansının, geçici bir görevle görevlendirilenlerin memuriyet mahalline dönüş tarihinden, sürekli görevle görevlendirilenlerin ise daimi görevle mahalline varış tarihinden itibaren bir ay içinde konuyla ilgili evrakları (harcırah beyannamelerini) çalıştıkları kurumlara vermek suretiyle almış oldukları avansları kapatmaları gerekmektedir. Avansın yasal süresi içerisinde kapatılmaması ve yapılan masrafın alınan avanstaki az olması durumunda ise, harcırahın alındığı tarihten itibaren alınan paraların tahakkuk ettirilecek yasal faiziyle birlikte ilgililerce ödenmesi gerekmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Harcırahın sureti tediye ve mahsubu" başlıklı 59'uncu maddesinde; "... Harcırahın tam miktarının önceden tayin ve tespitinin mümkün olmadığı hallerde yetecek miktarda para avans olarak verilir. Harcırahını kati olarak veya avans suretiyle alanlardan zatî sebepler yüzünden daimî veya muvakkat vazife mahallerine 15 gün içinde hareket etmeyenler aldıkları parayı derhal iade etmeye mecburdurlar." hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan hüküm ve ilgili mevzuatında yer alan düzenlemeler hariç olmak üzere, geçici görevle yurt dışına gönderilen personele verilecek avans tarihini belirlemede, seyahat edilecek yolcu taşıma aracı ve bu aracın bilet rezervasyon süreleri de dikkate alınarak, hareket tarihinden önceki 15 günü geçmemek üzere idarenin takdirinde bulunmaktadır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 12'nci maddesinde, "Daimî veya muvakkat bir vazife ile bir tarafa gönderilenler yolda veya yeni vazife mahallinde işe başlamadan vefat eyledikleri takdirde ölüm mahalline kadar olan harcırahları hesap ve buna peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan nakil vasıtaları bilet ücretleri ilâve olunur. Bu suretle tahakkuk edecek istihkak, verilmiş olan avanstaki ziyade ise fazlası tasviye olunur, noksan ise farkı geri alınmaz. Ancak muvakkat vazife ile yabancı memleketlere gönderilenlerden vefat edenlerin bu suretle uhdelerinde bırakılacak fark, bunların bu kanuna göre müstahak buldukları dış yevmiyelerin on günlüğüne tekabül eden miktarından fazla olamaz." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanununun 59'uncu maddesinde de, "Muvakkat vazife ile gönderilenler de memuriyetleri mahalline dönüş tarihlerinden itibaren bir ay zarfında harcırah beyannamelerini, evrakı müspiteleri ile birlikte dairesi âmirine tevdi ederler." hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, Yurt dışı geçici görevlendirmelerde ödenecek harcırah miktarı, 6245 sayılı Kanununun 34'ncü maddesine dayanılarak her yıl yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile düzenlenmektedir.

Yürürlükte bulunan bahse konu Kararın 2'inci maddesi;

"(1) Harcırah için avans verilecek ise, avansın Türk Lirası cinsinden tutarı, yabancı para cinsinden avans miktarının tahakkuk tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na ilan edilen efektif

satış kuruyla çarpılması suretiyle bulunur. Avans ilgiliye Türk Lirası cinsinden ödenir. Avansın mahsup işlemlerinde ise ilgiliye ödenme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen efektif satış kuru esas alınır.

- (2) *Harcırah için avans verilmemiş ise, yurt dışı gündeliklerinin Türk Lirası cinsinden tutarı, yabancı para cinsinden gündelik miktarının beyanname düzenlenme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen döviz satış kuruyla çarpılması suretiyle bulunur.*
- (3) *Yabancı para cinsinden, müstahak olunan harcırah miktarının avans miktarından fazla olması halinde fazla olan kısım için, beyanname düzenlenme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen döviz satış kuru esas alınır.”*

Şeklinde düzenlenmiştir.

Diğer taraftan; bu hususla bağlantılı olarak Danıştay 5’inci Dairesi (20/11/1997 tarih E. No:1996/520, K. No:1997/2699) tarafından verilen bir Kararda da;

6245 sayılı Harcırah Kanunu’nun “Harcırahın Sureti Tediye ve Mahsubu” başlıklı değişik 59’uncu maddesinin 1’nci fıkrasında, harcırahın memurun ve hizmetlinin gidişinde ve ailenin nakli sırasında peşin olarak verileceği, harcırahın tam miktarının önceden tayin ve tespitinin mümkün olmadığı hallerde yetecek miktarda paranın avans olarak verileceği; aynı maddenin 3’üncü ve takip eden fıkralarında da, daimi memuriyetle bir yere gönderilenlerin, gidecekleri mahalle varış tarihinden ve muvakkat vazife ile gönderilenlerin de memuriyet mahalline dönüş tarihlerinden itibaren bir ay zarfında harcırah beyannamelerini, evrakı müsbiteleri ile birlikte dairesi amirine tevdi edecekleri, beyannameyi alan daire amirlerinin, bunu vize etikten sonra taşrada mahallin en büyük malmemuruna ve merkezde de mali mercie vermekle mükellef oldukları; vaki masrafın verilen avans paradan fazla olması durumunda, bu fazlalığın tesviye, az olması halinde ise bu farkın re’sen istirdat olunacağı; harcırah itası ve avansların mahsubu muamelelerinde aksi sabit oluncaya kadar memurun beyanına itibar olunacağı hükme bağlandığı,

Görüldüğü gibi anılan maddede düzenlenen süre dava süresi olmayıp, verilen avansın kapatılması amacına yönelik bir beyanname süresi olduğu, bu nedenle beyanname verilmesi için öngörülen bir aylık sürenin hak düşürücü bir süre olarak nitelendirilemeyeceğinin açık olduğu, nitekim, konuyla doğrudan ilgili olmamakla birlikte, 6245 sayılı Kanun’un “Harcırah alabilmek için müracaat müddeti” başlıklı 56’ncı maddesinde, “a) Re’sen veya isteği üzerine emekliye ayrılan memur ve hizmetlilere vazifelerinden ayrıldıkları; ... tarihlerden itibaren 6 ay zarfında müracaat edenlere bu kanuna göre müstahak oldukları harcırah verilir. Müracaata mani bir mücbir sebebin vukuu halinde bu müddet mücbir sebebin zail olduğu tarihten itibaren başlar. Bu müddetlerin geçmesinden sonra müracaat edilmesi halinde harcırah verilmez.” hükmüne yer verilerek belirli bir süre içinde harcırah için başvurmayanların bu haktan yararlanamayacakları belirtilerek hak düşürücü sürenin açık bir şekilde düzenlendiği, bu nedenle idare mahkemesince 59’uncu maddenin 3’üncü fıkrasında beyanname vermek için öngörülen bir aylık süre, dava süresi olarak değerlendirilip, davacının bir aylık sürede beyanname vermediğinden bahisle ret hükmü kurulmasında usule uyarlık görülmediği,

Hususları yer almaktadır.

Anılan mahkeme kararında da vurgulandığı üzere, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 59'uncu maddesinde düzenlenen süre dava süresi olmayıp, verilen avansın kapatılması amacına yönelik bir beyanname verme süresi olarak düzenlenmiş olduğundan, beyanname verilmesi için öngörülen bu bir aylık sürenin hak düşürücü süre olarak nitelendirilmesi mümkün değildir.

Öte yandan, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "Yolluklara ilişkin diğer hükümler" başlıklı 27'nci maddesi uyarınca, geçici görev yolluklarının avans suretiyle ödenmesinde görevlendirme yazısı veya harcama talimatının; sürekli görev yolluklarının avans suretiyle ödenmesinde ise atama onayının varlığı gerekmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Harcırahın sureti tediye ve mahsubu" başlıklı 59'uncu maddesinde ise, *"Harcırah, memur ve hizmetlinin gidişinde ve ailenin nakli sırasında peşin olarak verilir. Harcırahın tam miktarının önceden tayin ve tespitin mümkün olmadığı hallerde yetecek miktarda para avans olarak verilir."*

... Daimi memuriyetle bir yere gönderilenler gidecekleri mahalle varış tarihinden ve muvakkat vazife ile gönderilenler de memuriyetleri mahalline dönüş tarihlerinden itibaren bir ay zarfında harcırah beyannamelerini, evrakı müspiteleri ile birlikte dairesi amirine tevdi ederler..." hükmü uyarınca, harcırahın peşin olarak verilmesi esas olmakla beraber, harcırah tutarının tam olarak tespit edilmemesi halinde söz konusu para avans şeklinde verilmektedir.

Avans olarak alınan harcırah, kesin harcırah tutarından az olabileceği gibi fazla da olabilmektedir. Her halükarda, geçici bir görevle görevlendirilenler memuriyet mahalline dönüş tarihinden, sürekli görevle görevlendirilenler de daimi görevle mahalline varış tarihinden itibaren bir ay içinde evrakları ile birlikte bildirimlerini kurumlarına vermeleri gerekmektedir.

Yine söz konusu 59'uncu maddede ayrıca; *"... Alındıkları tarihten itibaren tahakkuk ettirilecek faizleri de dahil olmak üzere birinci fıkra gereğince derhal iade edilmeyen paralarla harcırahlarını avans olarak alıp da bu zimmetlerinin mahsubu için muktazi evrakı üçüncü fıkrada yazılı müddetler zarfında teslim etmeyenlerin bu borçları bu evrakı verdikleri zaman harcırah istihkakları ayrıca tahakkuk ettirilip ödenmek üzere aylık, ücret veya kabili haciz sair istihkaklarının yarısı bu borçları tamamen kapanıncaya kadar ve hüküm alınmaya hacet kalmaksızın re'sen istirdat olunmak suretiyle tahsil olunur."* hususu düzenlenmiştir.

Söz konusu madde metninde yer aldığı üzere, hak edilmeyen avansın ilgililerce zamanında kapatılmaması/ödenmemesi halinde, idarelerce söz konusu tutarların re'sen geri alınmasına olanak sağlanmıştır.

Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından 2016 yılında verilen bir Kararda da özetle; *Harcırah Kanununun 59'uncu maddesi gereğince, harcırah avansının mahsup sorumluluğunun ilgili memura ait olduğu, idareye herhangi bir sorumluluk yüklenmediği, avans işleminin mahsup edilmesi ve ilgiliye avans şeklinde yapılan ödemenin kesin ödemeye dönüştürülmesi açısından Merkezî Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin 25'inci maddesi gereğince, diğer belgelerin yanı sıra Yurt Dışı Geçici Görev Yolluğu Bildiriminin de kanıtlayıcı belge olarak bulunması gerektiği, sunulmadığı takdirde*

avansın mahsup işlemlerinin gerçekleştirilmesinin hukuken ve fiilen mümkün olmadığı, gerek Harcırah Kanununun 59'uncu maddesi gerekse de "Kişilerden Alacaklar"a ilişkin Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliğinin ilgili maddesi gereğince yasal süresi içinde mahsup yapmayanlardan, aldıkları paraların, saptanacak faizleriyle geri alınacağını açıkça hüküm altına alındığının tespit edildiği belirtilmiştir.

Ayrıca, birçok Sayıştay Kararlarında da zamanında kapatılmayan avanslar için faiz ödenmesine karar verildiği veya avansının zamanında kapatılmaması üzerine faizin ödettirilmesine ilişkin tazmin hükmünün onaylandığı görülmüştür.

e-Yolluk uygulaması üzerinde işlemler yürütülürken, Denetim Elemanı Yolluklarına ait işlemler için "Denetim Yolluğu" butonu tıklanır. Açılan sayfa Yurt içi Geçici Görev Yollukları işlemlerine ait süreç sayfasının aynısıdır. Denetim Elemanı yolluklarında Denetim Elemanının Avans Talebinde bulunması için "Avans Talep Formu" butonu tıklanır ve Harcama Birimince başlatılan sürece ait Denetim Referans Numarası seçilerek talebe ilişkin form oluşturulur ve elektronik ortamda Harcama Birimine iletilir. Bu boyutuyla söz konusu uygulamanın test edildiği dönemde çalıştığı görülmüştür.

95. Yurt içi/yurt dışı görevlendirmelerde ibraz edilen belgelerin kapsamı nedir? Geçici görevlendirmelerde taksi ve otobüs giderleri için belge ibrazı zorunluluğu var mıdır?

Özet; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca hazırlanan Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ve söz konusu Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanan Genel Tebliğ çerçevesinde beyanın belgelendirilmesi gerekmektedir. Harcırah Kanunu'na göre yapılacak seyahatlerde Kanununun 27'nci maddesinde hangi memurun nasıl bir vasıtayla seyahat edeceği belirlenmiş ve bu maddeye bağlı (1) sayılı cetvelde de gerekli açıklamalar yapılmıştır. Bu nedenle, otobüs firmalarının değişik ücret tarifesi uygulansa bile firmalar arasında mutata taşıt olma açısından herhangi bir fark bulunmadığından ilgilinin beyanı esas alınarak ödeme yapılması gerekmektedir. Otobüs biletinin ibrazına da gerek olmayıp, fiilen yolculuk yapılan otobüs ücreti üzerinden yol giderinin ödenmesi gerekmektedir. Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde belediye sınırları içinde taksi ile yapılan seyahatler dışında taksi ücretlerinin belgelendirilmesi gerektiği yönündeki düzenlemesi uyarınca, belediye hudutları dışında taksi ile yapılan seyahatlerde fatura veya perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişinin, ödeme belgesine bağlanması gerekmektedir. Ayrıca, yapılacak seyahatlerde yalnızca uçak biletinin bulunması ile geçici görevle başka bir yere görevlendirilip, sonradan görevlendirilmelerinden vazgeçilenlerin almış olduğu bilet ücretlerinin ödenmesinde, buna ilişkin yazı ile taşıt biletlerinin bulunması gerekmektedir. 6245 sayılı Kanun'un 59'uncu maddesinin son fıkrasında ise, harcırah ödemesi ve avansların mahsup işlemlerinde aksi sabit oluncaya kadar memurun beyanına itibar olunacağı hükmü yer almış olup, ancak, söz konusu beyana karşı herhangi bir tereddüt varsa, kurumlarca, ilgililerin verdikleri beyana karşı kanıtlayıcı her türlü belge ve bilgiyi de kullanılarak beyanın doğru olup olmadığı hususunun araştırılması gerekmektedir. Şayet gerçeğe aykırı bir beyan olduğunun tespit edilmesi halinde ise, bu beyana ilişkin herhangi bir ödeme yapılmaması ve ilgililer hakkında da Kanununun 60'ıncı maddesi uyarınca işlem yapılması gerekmektedir.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 6'ncı maddesinde, harcırahın bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan yol ve taşıt araçları üzerinden verileceği, bu yolda hem muayyen, hem gayrimuayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise harcırah hesabında muayyen tarifeli taşıtın esas alınacağı hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanununun 27'nci maddesinde ise, yurt içinde yol masrafının, muayyen tarifeli nakil vasıtaları ile seyahatte bilet parası, buna karşın, muayyen tarifeli olmayan nakil vasıtalarıyla seyahat halinde ise ihtiyar olunan hakiki masraftan terekküp edeceği hükmü bulunmaktadır.

Öte yandan, aynı Kanuna ekli (1) sayılı cetvelin 2'nci fıkrasında ise, "Muayyen tarifeli olmayan taşıtlarla seyahatte mutata ve ekonomik olan taşıttan maksat, iki mahal arasında mutata olarak otomobil, otobüs gibi taşıtlar işletilmekte ise bunlardan ucuz olanıdır." şeklinde açıklanmış olup, bahse konu açıklamaya göre önemli olan, otomobil ve otobüs gibi vasıtalara ödenecek ücretin karşılaştırılmasıdır. Yoksa konfor ve emniyetli olması gibi nedenlerle ortaya çıkan fiyat farklılıklarına bağlı olarak otobüs firmalarının kendi aralarında mutata ya da mutata olmayan şekilde değerlendirilmemesi gerekmektedir.

Bu nedenle, otobüs firmalarınca değişik ücret tarifesi uygulansa bile firmalar arasında mutata taşıt olma açısından herhangi bir fark bulunmadığından, resmi makamlarca tespit edilen rayiç bedeller üzerinden değil, ilgilinin beyanına istinaden fiilen yolculuk yaptığı otobüs ücreti üzerinden yol giderinin ödenmesi gerekmektedir.

Ayrıca, 5018 sayılı Yasa uyarınca hazırlanan Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ile anılan Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanan 2007/1 sayılı Genel Tebliğ bulunmaktadır.

Söz konusu Yönetmeliğin;

“Yurt içi geçici görev yolluğu” başlıklı 22’inci maddesi uyarınca, *“Yurt içi geçici görev yolluklarının ödenmesinde duruma göre aşağıdaki belgeler aranır:*

a) Yurt içi geçici görev yolluklarının ödenmesinde;

- Görevlendirme yazısı veya harcama talimatı,
 - Yurt içi / Yurt Dışı Geçici Görev Yolluğu Bildirimi (Örnek: 27),
 - Yatacak yer temini için ödenen ücretlere ilişkin fatura,
- ödeme belgesine bağlanır.*

b) Denetim elemanlarının yurt içi geçici görev yolluklarının ödenmesinde;

- Yurt içi / Yurt Dışı Geçici Görev Yolluğu Bildirimi (Örnek: 27),
- Yatacak yer temini için ödenen ücretlere ilişkin fatura ,
- Özel şahıslardan ev veya pansiyon kiralama halinde, ilk ödemede kira sözleşmesinin aslı, sonraki ödemelerde ise onaylı örneği; kira ödemesinin banka hesabına yatırılmak suretiyle yapılmış olması halinde ayrıca banka makbuzu,

ödeme belgesine bağlanır.

“Yurt içi sürekli görev yolluğu” başlıklı 23’üncü maddesi uyarınca; *“Yurt içi sürekli görev yolluklarının ödenmesinde;*

- Atamalarda atama onayı, diğer hallerde harcama talimatı,
- Yurt içi / Yurt dışı Sürekli Görev Yolluğu Bildirimi (Örnek: 28),
- Resmi mesafe haritasında gösterilmeyen yerler için yetkili mercilerden alınacak onaylı mesafe cetveli,

ödeme belgesine bağlanır.

Kamu görevlilerinden emekliliğini isteyen veya emekliye sevk olunanlara, haklarında toptan ödeme hükümleri uygulananlara, emekli iken yeniden hizmete alındıktan sonra cezaen olmamak üzere

görevlerine son verilenlere ve terhis olunan yedek subaylara ve bunlardan görevde iken ölenlerin kanuni mirasçılarına mevzuatları gereğince verilen tazminatların ödenmesinde ise yetkili makamın onayı ödeme belgesine bağlanır.”

“Yolluk karşılığı verilen tazminatlar” başlıklı 24’üncü maddesi uyarınca, *“Yolluk karşılığı verilen tazminatlar ile seyahat kartı bedellerinin ödenmesinde aşağıda belirtilen belgeler aranır.*

a) *Memuriyet mahalli dışında seyyar olarak görev yapanların tazminatlarının ödenmesinde;*

- *Çeşitli Ödemeler Bordrosu (Örnek: 13),*
- *Mali hizmetler birimince onaylı, seyyar görev dağılım listesi,*

b) *Filen arazi üzerinde çalışanların tazminatlarının ödenmesinde;*

- *Çeşitli Ödemeler Bordrosu (Örnek: 13),*

c) *Tahsildar, yoklama memuru, mutemet, veznedar, satınalma memuru, tebliğ memuru, posta ve evrak dağıtıcısı, takip memuru, mübaşir gibi unvanlarla memuriyet mahallinde gezici olarak görev yapan memur ve hizmetlilerden filen bu görevlerde çalışanlar ile sayılan unvanlara sahip olmamakla birlikte, filen bu hizmetleri gören personele verilecek seyahat kartı bedellerinin ödenmesinde;*

- *İlgililerin adı, soyadı ve unvanları ile filen bu görevleri yaptıklarını gösteren onay,*
- *Taşıt işleten kuruma ait fatura,*
- *Mali hizmetler birimince onaylı, seyahat kartı verilecek personel listesi,*

ödeme belgesine bağlanır.

Seyyar görev dağılım listesi ile seyahat kartı verilecek personel listesinin mali yılın ilk ödemesine ait ödeme belgesine bağlanması gerekir.”

“Yurt dışı geçici görev yolluğu” başlıklı 25’inci maddesi uyarınca, *“Yurt dışı geçici görev yolluklarının ödenmesinde;*

- *Görevlendirme yazısı veya harcama talimatı,*
- *Yurt içi / Yurt Dışı Geçici Görev Yolluğu Bildirimi (Örnek: 27),*
- *Yatacak yer temini için ödenen ücretlere ilişkin fatura,*

ödeme belgesine bağlanır.

Yatacak yer temini için alınan faturanın dairesince onaylanmış tercümelerinin de ödeme belgesine bağlanması gerekir.”

“Yurt dışı sürekli görev yolluğu” başlıklı 26’ncı maddesi uyarınca; *“Yurt dışı sürekli görev yolluklarının ödenmesinde;*

- *Atamalarda atama onayı, diğer hallerde harcama talimatı,*
- *Yurt içi / Yurt dışı Sürekli Görev Yolluğu Bildirimi (Örnek: 28),*

ödeme belgesine bağlanır.”

“Yolluklara ilişkin diğer hükümler” başlıklı 27’inci maddesi uyarınca; *“Yolluklarla ilgili giderlerin ödenmesinde;*

- a) *Takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının zorunlu olduğu hallerde, yetkili makamdan alınacak onayın veya raporun,*
- b) *Uçakla yapılan seyahatlerde yolcu biletinin; bilete kayıtlı gidiş-dönüşten birisinin kullanılmaması nedeniyle biletin iadesi gerektiği takdirde gerçekleşen seyahat ücretini gösteren belgenin; yabancı heyet ve temsilcilerin ülkelerine dönüşlerinde uçak biletlerinin kendilerine verilmesi halinde ise söz konusu giderlerin tutarı ile kurumca karşılandığını belirten ve ilgili birim yetkilisince imzalanan belgenin,*
- c) *Taksi ile yapılan seyahatlerde (belediye hudutları dahilindeki taksi ücretleri hariç) fatura veya perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişinin,*
- d) *Geçici görev yolluklarının avans suretiyle ödenmesinde görevlendirme yazısı veya harcama talimatının; sürekli görev yolluklarının avans suretiyle ödenmesinde ise atama onayının,*
- e) *Görevine ait mesleki ve sıhhi yeterliliklerinin tespiti veya kurumlarınca görülecek lüzum üzerine sınav için gönderilenler ile yurt içinde mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilenlerin söz konusu sınav veya kursa katıldığını gösteren belgenin,*
- f) *10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununda belirtilen nedenlerden dolayı yola devam edememe halinde, gecikilen günlere ait gündeliklerin ödenebilmesi için, bu durumu kanıtlayan mülki veya askeri mercilerden alınacak belgenin,*
- g) *Sürekli görevle başka bir yere atanmaların atamalarından vazgeçildiği takdirde, buna ilişkin onay ve ödenecek tazminat miktarını gösteren onaylı cetvel ile alınmış olan taşıt biletlerinin,*
- h) *Geçici görevle başka bir yere görevlendirilip, sonradan görevlendirilmelerinden vazgeçilenlerin alınmış olan bilet ücretlerinin ödenmesinde, buna ilişkin yazı ile taşıt biletlerinin,*
- i) *Yurt içi veya yurt dışı tedavi yolluklarının ödenmesinde; bulunduğu yer dışındaki bir tedavi kurumuna sevk edildiğine veya yurt dışında tedavisinin gerekli olduğuna ilişkin belgenin (Sevk edildikleri yerlere bir kimse refakatinde gitmesinin gerekli olduğu hallerde ise bu durum ayrıca belge üzerinde gösterilir.),*

ödeme belgesine bağlanması gerekir.

Denetim, kurs, yarışma, gösteri veya benzeri işler nedeniyle toplu olarak yapılan seyahatlerde, geçici görev yolluğu bildirimleri yerine Toplu Seyahatler Yolluk Bildirimi (Örnek: 29) düzenlenir.”

Hususları yer almaktadır.

Buna karşın, 2007/1 sayılı Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Hakkında Genel Tebliğ’de ise;

“10. Yolluk giderlerinin ödenmesinde aranılacak belgeler

(1) Yolluk giderlerinin ödenmesinde Yönetmeliğin 22-27’nci maddelerinde belirtilen belgelerin ödeme belgesine bağlanacağı hükmüne yer verilmiş olup diğer hususlar aşağıda açıklanmıştır.

- a) Yabancı heyet ve temsilcilerin ülkelerine dönüşlerinde uçak biletlerinin kendilerine verilmesi halinde tutarı açıkça yazılan söz konusu giderlerin kurumca karşılandığını belirten ve ilgili birim yetkilisince imzalanan belge ödeme belgesine bağlanır.*
- b) Yönetmeliğin 27’nci maddesinin (c) bendinde belediye hudutları dışına taksi ile yapılan seyahatlerde, fatura veya perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişinin ödeme belgesine bağlanacağı belirtilmiştir.*

Belediye hudutları dışına özel otomobil ile yapılan seyahatlerde ise;

- İşin gereği veya zorunluluk nedeniyle mutat taşıt dışında bir taşıtla yapılması gereken seyahatlerde, zorunlu hallere ilişkin yetkili makamdan alınmış onay veya rapor ile yetkili mercilerden alınan taksi rayiç belgesi,*
- Mutat taşıt aracının işlemediği yerlere yapılan seyahatlerde, yetkili mercilerden alınan ve mutat taşıt aracının işlemediğini belirten taksi rayiç belgesi,*

Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen diğer kanıtlayıcı belgelerle birlikte ödeme belgesine bağlanacaktır. Söz konusu taksi rayiç belgesindeki rayiç tutarı, hiçbir zaman ticari taksiler için verilecek rayici geçemez.

Özel otomobil ile birden fazla kişinin seyahat etmesi halinde ise, otomobil sahibi dışındaki görevliler taksi rayiç belgesi yerine, kişi başına ödedikleri ücreti gösteren ve özel otomobil sahibinin imzasını taşıyan Yönetmelik eki 1 örnek numaralı harcama pusulasını düzenleyeceklerdir.

Belediye hudutları içinde taksi veya özel otomobil ile yapılan seyahatlerde taksi rayiç belgesi, fatura veya perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişi aranmaz.

c) İlgililerce yolculuk sırasında ödenen ve yolluk bildirimlerinde gösterilen otoyol ve köprü geçiş ücretlerinin ödenmesinde geçiş ücretine ilişkin belge veya bilet aranmaz.”

Şeklinde düzenlenme yapıldığı görülmüştür.

Diğer taraftan, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na ekli (E) cetveli uyarınca, görev kapsamında gerçekleştirilen seyahatlerde pasaport cüzdan bedeli, yurt dışı çıkış harcı vb. harcamalara ait gider beyanında bulunulması durumunda, bu ödemelere ait belgelerin de ilgili harcırah beyannamesine eklenmesi uygun olacaktır.

Öte yandan, anılan Yönetmelikte, yurt içi geçici görev yolluklarının ödenmesinde, görevlendirme yazısı veya harcama talimatı, yurt içi görev yolluğu bildirimini ve yatacak yer temini için ödenen ücretlere ilişkin faturanın ödeme belgesine bağlanacağı belirtilmiştir.

Ayrıca, 2007-1 sayılı Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Hakkında Genel Tebliğ'in 3'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendinde, fatura ve fatura yerine geçen belgeler ile düzenleme şekillerinin 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 229 ila 237'nci maddelerinde açıklandığı, söz konusu maddeler gereğince fatura yerine geçen belgeler olarak kabul edilen belgelerden perakende satış vesikası ile ödeme kaydedici cihazlara (yazar kasa) ait satış fişinde mal veya hizmeti alan ya da mal veya hizmetin teslim edildiği kişi veya idarenin adına ilişkin bilgilere yer verilmediğinden, Yönetmeliğin 4'üncü maddesinde yapılan fatura tanımında söz konusu belgelerin sayılmadığı belirtilmektedir. Buna göre, söz konusu yolluk ödemelerinde yatacak yer temini için ödenen ücretlere ilişkin olarak düzenlenen ödeme kaydedici cihazlara (yazar kasa) ait fişlerin ödemeye esas belge olarak kabul edilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Bu düzenlemeler doğrultusunda, belediye hudutları dahilindeki taksi ücretleri hariç olmak üzere, taksi ile yapılan seyahatlerde fatura, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişinin; belediye hudutları dışına özel otomobil ile yapılan seyahatlerde, işin gereği veya zorunluluk nedeniyle seyahatin mutlak taşıt dışında bir taşıtla yapılması gerekmesi halinde, zorunlu hallere ilişkin yetkili makamdan alınmış onay veya rapor ile yetkili mercilerden alınan taksi rayiç belgesinin; özel otomobil ile birden fazla kişinin seyahat etmesi halinde ise, otomobil sahibi dışındaki görevlilerin taksi rayiç belgesi yerine, kişi başına ödedikleri ücreti gösteren ve özel otomobil sahibinin imzasını taşıyan anılan Yönetmelik (MYHBY) eki 1 örnek numaralı harcama pusulasının ödeme belgesine bağlanması gerekmektedir.

Anılan Kanununun 59'uncu maddesinin son fıkrasında, harcırah ödemesi ve avansların mahsup işlemlerinde aksi sabit oluncaya kadar memurun beyanına itibar olunacağı hükmü yer almış olup, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde, taksi ile yapılan seyahatlerde (belediye hudutları dahilindeki taksi ücretleri hariç) harcama pusulasının ödeme belgesine bağlanması gerektiği belirtilmiştir.

Dolayısıyla, geçici görevlendirmeler nedeniyle beyan edilen belediye hudutları dahilindeki taksi ücretlerinin, aksi belirleninceye kadar ödenmesi gerekmektedir. Ancak, söz konusu beyana karşı herhangi bir tereddüt varsa, kurumlarca, ilgililerin verdikleri beyana karşı kanıtlayıcı her türlü belge ve bilginin de kullanılarak beyanın doğru olup olmadığının araştırılması, gerçeğe aykırı beyan olduğunun tespit edilmesi halinde bu beyana ilişkin herhangi bir ödeme yapılmaması ve ilgililer hakkında da anılan Kanununun 60'ıncı maddesi uyarınca işlem yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, merkezi yönetim kapsamındaki idareler için harcama sürecinde ve dolayısıyla harcırah işlemleri için gerekli olan ve ibrazı gereken belgelere “Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği”nde yer verilmiştir. Mahalli idareler için ise, benzer nitelikte düzenlemeler içeren Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği hazırlanmıştır.

95.1. Geçici görevlendirmelerde taksi ve otobüs giderleri için belge ibrazı zorunluluğu var mıdır?

6245 sayılı Harcırah Kanunu’nun 14’üncü maddesine göre geçici görev ile memuriyet mahalli dışına görevlendirilenlere ikametgah veya vazife mahalli ile otogar, istasyon veya iskele arasındaki taksi ücretinin ödeneceği hüküm altına alınmıştır. Ancak, geçici görev sırasında harcanan taksi ve benzeri nakil vasıtası ücretlerinin ödenmesine cevaz verilmemiştir. Bu nedenle, geçici görev sırasında şehir içinde kullanılan taksi ücretlerinin ödenmesi mümkün değildir.

Harcırah Kanunu’na göre yapılacak seyahatlerde Kanununun 27’nci maddesinde hangi memurun nasıl bir vasıtayla seyahat edeceği belirlenmiş ve bu maddeye bağlı (1) sayılı cetvelde de gerekli ilave açıklamalar (1-5 arası) sıra ile yapılmıştır.

Söz konusu Cetvele ait açıklamalarda, “Muayyen tarifeli olmayan taşıtlarla seyahatte mutut ve ekonomik olan taşıttan maksat, iki mahal arasında mutut olarak otomobil, otobüs gibi taşıtlar işletilmekte ise bunlardan ucuz olanıdır.” şeklinde açıklama yer almakta olup, bahse konu açıklamaya göre önemli olan, otomobil ve otobüs gibi vasıtalara ödenecek olan ücretin karşılaştırılmasıdır. Dolayısıyla, konfor ve emniyetli olması gibi nedenlerle ortaya çıkan fiyat farklılıklarına bağlı olarak otobüs firmalarının kendi aralarında mutut ya da mutut olmayan şekilde değerlendirilmemesi gerekmektedir.

Bu nedenle, otobüs firmalarınca değişik ücret tarifesi uygulansa bile firmalar arasında mutut taşıt olma açısından herhangi bir fark bulunmadığından, resmi makamlarca tespit edilen rayiç bedeller üzerinden değil, ilgilinin beyanına istinaden fiilen yolculuk yaptığı otobüs ücreti üzerinden yol giderinin ödenmesi gerekmektedir.

Harcırah Kanunu’nda taksi ücretlerinin belgelendirilmesiyle ilgili bir hüküm yoktur. Ancak ikincil mevzuat kapsamında olan Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği’nde belediye sınırları içinde taksi ile yapılan seyahatler dışında kalan taksi ücretlerinin belgelendirilmesi gerektiği hususu yer almaktadır. Dolayısıyla belediye sınırları içinde gerçekleşen seyahatlerde, taksi ücretinin ilgili memurun beyanı esas olmak üzere ödenmesi gerekmektedir.

Buna karşın, ilgili idareler taksi ücretlerini çok abartılı bulursa beyanın doğruluğunu araştırabilir. Diğer bir anlatımla, taksi fiyat tarifeleri değişmemesi rağmen yakın tarihler için aynı mesafelerde için çok farklı bildirimlerde bulunulması gibi durumlarda beyanın doğruluğunu idare sorgulayabilir. Konunun yaptırım boyutu saklı kalmak üzere, araştırma sonucunda, beyana aykırı durumların varlığı halinde, ilgili meslek odalarından alacağı fiyat tarifesine göre tespit edilen bedel üzerinden memura ödemedede bulunulabilir.

Diğer taraftan, yapılacak seyahatlerde yalnızca uçak biletinin bulunması ile geçici görevle başka bir yere görevlendirilip, sonradan görevlendirilmelerinden vazgeçilenlerin alınmış olan bilet ücretlerinin ödenmesinde, buna ilişkin yazı ile taşıt biletlerinin bulunması öngörülmüştür. Ancak otobüs biletlerinin harcırah beyannamesine eklenmesi zorunlu değildir. Ayrıca geçici görevlendirmelerde memurlar, kendi özel araçlarını kullanarak görev mahalli dışına çıkabilirler. Bu durumda özel araçlarını kullanmadıkları zaman ödeyecekleri mutad yol masraflarını beyan etmek suretiyle bunu alabileceklerdir.

Sürekli görev yollukları kapsamında ise, taksi ücretinin ödenmesi mümkün değildir. Çünkü taksi ücretinin ödenmesine izin veren Yasanın 14'üncü maddesi hükmü geçici görevlendirmeler içindir. Gerek anılan madde ve gerekse Yasanın diğer maddelerinde, buna izin veren herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin; “Yolluklara ilişkin diğer hükümler” başlıklı 27'inci “Yolluklarla ilgili giderlerin ödenmesinde;

- a) *Takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının zorunlu olduğu hallerde, yetkili makamdan alınacak onayın veya raporun,*
- b) *Uçakla yapılan seyahatlerde yolcu biletinin; bilete kayıtlı gidiş-dönüşten birisinin kullanılmaması nedeniyle biletin iadesi gerektiği takdirde gerçekleşen seyahat ücretini gösteren belgenin; yabancı heyet ve temsilcilerin ülkelerine dönüşlerinde uçak biletlerinin kendilerine verilmesi halinde ise söz konusu giderlerin tutarı ile kurumca karşılandığını belirten ve ilgili birim yetkilisince imzalanan belgenin,*
- c) *Taksi ile yapılan seyahatlerde (belediye hudutları dahilindeki taksi ücretleri hariç) fatura veya perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişinin,*
- h) *Geçici görevle başka bir yere görevlendirilip, sonradan görevlendirilmelerinden vazgeçilenlerin alınmış olan bilet ücretlerinin ödenmesinde, buna ilişkin yazı ile taşıt biletlerinin,*

ödeme belgesine bağlanması gerekir.” şeklinde düzenlenmiştir.

2007/1 sayılı Genel Tebliğin “Yolluk giderlerinin ödenmesinde aranılacak belgeler” başlıklı 10'uncu maddesinde de;

“(1) Yolluk giderlerinin ödenmesinde Yönetmeliğin 22-27'nci maddelerinde belirtilen belgelerin ödeme belgesine bağlanacağı hükmüne yer verilmiş olup diğer hususlar aşağıda açıklanmıştır.

- b) *Yönetmeliğin 27'nci maddesinin (c) bendinde belediye hudutları dışına taksi ile yapılan seyahatlerde, fatura veya perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişinin ödeme belgesine bağlanacağı belirtilmiştir.*

Belediye hudutları dışına özel otomobil ile yapılan seyahatlerde ise;

- *İşin gereği veya zorunluluk nedeniyle mutat taşıt dışında bir taşıtla yapılması gereken seyahatlerde, zorunlu hollere ilişkin yetkili makamdan alınmış onay veya rapor ile yetkili mercilerden alınan taksii rayiç belgesi,*
- *Mutat taşıt aracının işlemediği yerlere yapılan seyahatlerde, yetkili mercilerden alınan ve mutat taşıt aracının işlemediğini belirten taksii rayiç belgesi,*

Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen diğer kanıtlayıcı belgelerle birlikte ödeme belgesine bağlanacaktır. Söz konusu taksii rayiç belgesindeki rayiç tutarı, hiçbir zaman ticari taksiler için verilecek rayiçii geçemez.

Özel otomobil ile birden fazla kişinin seyahat etmesi halinde ise, otomobil sahibi dışındaki görevliler taksii rayiç belgesi yerine, kişi başına ödedikleri ücreti gösteren ve özel otomobil sahibinin imzasını taşıyan Yönetmelik eki 1 örnek numaralı harcama pusulasını düzenleyeceklerdir.

Belediye hudutları içinde taksii veya özel otomobil ile yapılan seyahatlerde taksii rayiç belgesi, fatura veya perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişi aranmaz. ”

Hususları yer almaktadır.

Yukarıda yer verildiği üzere, beyan sürecine ait hangi belgelerin gerekli olduğu Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ile anılan Yönetmelik uyarınca hazırlanan 2007/1 sayılı Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Hakkında Genel Tebliğ’de açık bir şekilde ortaya konulmuştur.

Diğer taraftan, bu tür harcamalarda beyan esas olmakla birlikte, memurların gerçek tutarları beyan edeceği de varsayılmaktadır. Ancak gerçeğe aykırı beyanların idarelerce ya da denetim elemanlarınca tespiti de her zaman için mümkündür. Beyana aykırı durumun varlığı halinde ise, Harcira Kanunu’nun 60’ncı maddesindeki “Hilafii Hakikat Beyanname Verenler” hükmüne uygun olarak ilgili memurlara bu maddede belirtilen yaptırımların uygulanması söz konusu olabilmektedir.

96. Uçak bileti ve harcama sürecine ait belge ibrazında elektronik bilet (e-bilet) nasıl sunulur?

Özet; Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin ilgili mevzuatları çerçevesinde yapacakları harcamalarında ödeme belgesine bağlanacak kanıtlayıcı belgelerin şekil ve türleri Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ile belirlenmiş olup, bütçeden yapılacak bir giderin ödenmesinde anılan Yönetmelikte sayılan belgelerin, aynı bilgileri kapsamak koşuluyla, ebadına ve şekil şartına bağlı kalmaksızın basılı olarak veya elektronik ortamda düzenlenebilmesi de mümkündür. Anılan Yönetmelik hükümleri dikkate alınarak değerlendirme yapılması gerekmele birlikte, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın "e-Bilet ve e-Arşiv Faturalara" ilişkin düzenlemelerinin de süreçte göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bu bağlamda, Elektronik Bilet (e-Bilet): Elektronik ortamda düzenlenen ve muhatabına elektronik veya kâğıt ortamda teslim edilebilen bileti, buna karşın, E-arşiv fatura ise, e-fatura kapsamı dışında kalan vergi mükelleflerine ve nihai tüketiciye kesilen faturaların elektronik ortama taşınmasını ifade etmektedir. Harcama belgelerine ait düzenlemeler uyarınca, uçak biletinin ibrazı zorunluluk arz etmekte birlikte, bu hususta Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanan Genel Tebliğ ve açıklamalar sonrasında, gerekli koşulların sağlanması halinde elektronik bilet (e-bilet) ile e-arşiv faturanın kanıtlayıcı belge olarak kullanılması mümkün hale gelmiştir. Bu düzenlemelerin, Sayıştay Kararlarına da yansıdığı ve bu nitelikteki belgeler için tazmin kararı verilmediği görülmüştür.

Harcırah Kanunu'nun 6'ncı maddesine göre, yapılan görevlendirmelerde, aksine hüküm bulunmadığı sürece, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan yol ve taşıt araçları üzerinden harcırah verilmesi hususu hükme bağlanmıştır.

Anılan maddenin (6. md.) dördüncü fıkrası ise, izlenmesi gereken taşıt araçlarından başka bir araçla yolculuk edilmesinin işin gereğine göre zorunlu olması halinde, ilgililerin başka yol veya taşıt araçları ile yolculuk edebilmelerine de imkân vermektedir. Ancak bu gibi durumlarda, yani belirlenen yoldan başka bir yol üzerinden veya mutata taşıttan başka bir taşıt ile yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması gerekmektedir. Ayrıca, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulü ita amiri (harcama yetkilisi) durumunda olan kimselerin önceden vermiş oldukları yazılı bir emrin bulunmasını da gerektirmektedir.

Bu bağlamda, verilen izin çerçevesinde uçak kullanılması durumunda, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ve Genel Tebliğleri çerçevesinde belgelendirmenin nasıl olacağı ve bu kapsamda elektronik bilet veya faturanın kullanıp kullanılmaması hususu da önem arz etmektedir.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 33'üncü maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanan 31.12.2005 tarih ve 26040 sayılı 3'üncü mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ile merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde malî işlemlerin gerçekleştirilmesi ve muhasebeleştirilmesi kapsamında, harcamalarda ödeme belgesine bağlanacak kanıtlayıcı belgeleri ilişkin esaslar da belirlenmiştir.

5018 sayılı Kanun'un 32'nci maddesi hükmüne göre de kamu idarelerince bütçeden bir giderin yapılabilmesi harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkün olup; harcama talimatlarında hizmet gerekçesi, yapılacak işin konusu ve tutarı, süresi, kullanılabilir ödeneği, bütçe tertibi ile gerçekleştirme usulü ve gerçekleştirmeyle görevli olanlara ilişkin bilgiler yer alır. Dolayısıyla, harcama yetkilisi tarafından verilen harcama talimatı, kamu ihale mevzuatına göre ihale yetkilisi tarafından imzalanan ihale onay belgesi ya da onay belgesi özellikleri itibarıyla aynı nitelikte belgelerdir.

Bu çerçevede, kamu idarelerince bütçeden yapılacak giderler için ilgili mevzuatında düzenlenmesi, aranması ve alınması öngörülen belgelerin düzenlenmesi, aranması ve alınması zorunludur. Bu nedenle, ilgili mevzuatına göre istenen belgelerden Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ve 2007/1 sayılı Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Hakkında Genel Tebliğ'de (Sayı:2007/1) sayılmayanların ödeme belgesine bağlanmaması gerekmektedir.

Diğer taraftan, bütün muhasebeleştirme işlemlerinin kanıtlayıcı belgelere dayandırılması zorunlu olup, kanıtlayıcı belgeler, ilgili mevzuatında belirtilen belgelerden oluşmaktadır. Dolayısıyla, her muhasebe kaydının bir belgeye dayanması ve mali sonuç doğuran bütün işlemlerin muhasebe kayıtlarında gösterilmesi zorunluluk arz etmektedir.

Bütçeden yapılacak bir giderin ödenmesinde "Harcama belgeleri yönetmeliklerinde" sayılan belgelerin, aynı bilgileri kapsamak koşuluyla, ebadına ve şekil şartına bağlı kalmaksızın basılı olarak veya elektronik ortamda düzenleyebilmelerinin mümkün olduğunu ifade edebiliriz.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin ilgili mevzuatları çerçevesinde yapacakları harcamalarında ödeme belgesine bağlanacak kanıtlayıcı belgelerin şekil ve türlerinin Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ile belirlenmesi nedeniyle sürecin anılan Yönetmelik hükümleri dikkate alınarak değerlendirmesi gerekmele birlikte, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın "e-Bilet ve e-Arşiv Faturalara" ilişkin düzenlemelerinin de süreçte göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Elektronik Bilet (e-Bilet): Elektronik ortamda düzenlenen ve muhatabına elektronik veya kâğıt ortamda teslim edilebilen bileti, buna karşın, E-arşiv fatura ise, e-fatura kapsamı dışında kalan vergi mükelleflerine ve nihai tüketiciye kesilen faturaların elektronik ortama taşınmasına karşılık gelmektedir.

Bu bağlamda,

- Havayolu firması düzenlenen e-biletin ilgiliye elektronik ortamda teslim yöntemini seçmişse (bu seçim <http://www.efatura.gov.tr/ebilet Yolculisitesiiznialanlar.html> adresinden sorgulanacaktır) elektronik bilet çıktılarının imzalanıp kaşelenmesine gerek bulunmamaktadır.
- Havayolu firması düzenlenen e-biletin ilgiliye kâğıt olarak teslim yöntemini seçmişse (aynı şekilde bu seçim <http://www.efatura.gov.tr/ebilet Yolculisitesiiznialanlar.html> adresinden sorgulanacaktır) elektronik biletlerin havayolu firması tarafından sadece kaşe/damga tatbik edilmesi, acenteler tarafından ise kaşe/damga tatbik edilmesi ve imzalanması gerekmektedir.

- Eğer uçak bileti olarak havayolu şirketi tarafından düzenlenen e-arşiv fatura örnekleri sunulacaksa, bu faturalar için iki kontrol yapılması gerekmektedir. Bunlar, sırası ile;
- Havayolu şirketinin öncelikle <http://www.efatura.gov.tr/earsivkayitlikullanıcılar-html> adresinden e-arşiv Fatura uygulamasına kayıtlı kullanıcı olup olmadığının sorgulanması,
 - e-arşiv Fatura üzerinde satıcının kaşesi ile birlikte ıslak imzasının veya noter onaylı hazır (matbu)-baskılı imzasının bulunduğu kontrol edilmesi gerekmektedir. Belirtilen işlemlerin yapılması halinde, e-arşiv faturanın başka bir işleme gerek olmaksızın ödeme belgesi olarak kullanılabilmesi mümkündür.

Görüldüğü üzere, harcama belgelerine ait mevzuat uyarınca, uçak biletinin ibrazı zorunluluk arz etmekle birlikte, bu hususta Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanan düzenlemeler sonrasında, gerekli koşulların sağlanması halinde elektronik bilet (e-bilet) ile e-arşiv faturanın kanıtlayıcı belge olarak kullanılması mümkün hale gelmiştir. Bu düzenlemenin, Sayıştay Kararlarına da yansıdığını ve bu nitelikteki belgeler için tazmin kararı verilmediğini görmekteyiz.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın bu husustaki yazısında ise; elektronik biletin ve e-arşiv faturanın Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği kapsamında kanıtlayıcı belge olarak kullanılmasıyla ilgili tereddüte düşüldüğünden bahisle konu hakkında Hazine ve Maliye Bakanlığı (Muhasebat Genel Müdürlüğü)'nin görüşünün bildirilmesi istenildiği ifade edilmiş ve anılan Bakanlıkça aşağıdaki açıklamaların yapıldığı görülmüştür:

Hava yolu ile yurt içi veya yurt dışı yolcu taşımacılığı işi ile iştigal eden mükelleflerin, elektronik ortamda bilet düzenlemeleri, düzenledikleri e-Biletleri muhatabına iletmeleri ile bu belgeleri muhafaza ve ibraz etmelerine ilişkin usul ve esaslar, 25/12/2015 tarihli ve 29573 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 462 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile düzenlenmiştir.

·Tebliğin, Elektronik Biletin Elektronik Ortamda Teslimi başlıklı 7'nci maddesinin ikinci fıkrasında; "Hava yolu firmaları istemeleri halinde, elektronik ortamda oluşturdukları e-Biletleri muhatabına elektronik sertifika ile imzalanmış olarak elektronik ortamda teslim edebileceklerdir. Bu imkândan yararlanmak isteyen mükelleflerin Başkanlıktan elektronik ortamda iletim izni almaları gerekmektedir. Başkanlıktan elektronik ortamda iletim izni alan hava yolu firmaları muhatabı tarafından istenilmesi halinde, düzenledikleri e-Bileti ya da bunu temsil eden belgeyi kâğıt olarak teslim edeceklerdir. e-Biletin ya da bunu temsil eden mali değeri bulunmayan kâğıt çıktının muhatabına verilmesi halinde bunun ayrıca imzalanıp kaşelenmesine gerek bulunmamaktadır."

Aynı maddenin Elektronik Biletin Kâğıt Ortamda Teslimi başlıklı üçüncü fıkrasında ise, "Hava yolu firmaları istemeleri halinde, elektronik ortamda oluşturdukları e-Biletleri, muhatabına kâğıt ortamda teslim edebileceklerdir. Bu imkândan yararlanmak isteyen mükelleflerin Başkanlıktan kâğıt ortamda iletim izni almaları gerekmektedir. Söz konusu e-Biletlerin kâğıt ortamda teslim edilmesi halinde hava yolu firmalarınca ayrıca elektronik sertifika ile imzalanmasına gerek bulunmamaktadır. Bu şekilde teslim edilen biletlerin muhatabı tarafından 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca tevsik edici belge olarak kullanılabilmesi için hava yolu firmaları tarafından kaşe/damga tatbik edilmesi; acenteler tarafından ise kaşe/damga tatbik edilmesi ve imzalanması gerekmektedir." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, konuyla ilgili olarak Gelir İdaresi Başkanlığıyla yapılan görüşmelerde; 462 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile hava yolu firmalarına düzenleyecekleri elektronik biletlere ilişkin olarak elektronik teslim ve kâğıt teslim olmak üzere iki şekilde teslim imkânının getirildiği ve bunlardan sadece birisinin kullanılabilceği, ilgili hava yolu firmasının seçtiği yöntemin ise <http://www.efatura.gov.tr/ebilet Yolculistesiiiznialanlar.html> adresinden öğrenilebileceği ve elektronik biletin 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca gider belgesi olarak kullanımında kaşe/damga tatbikinin yalnızca kâğıt teslim izni verilen hava yolu firmasının biletlerinde zorunlu olduğu, elektronik teslim izni verilen hava yolu firmalarında ise böyle bir zorunluluğun olmadığı ifade edilmiştir.

Buna göre; hava yolu firmalarına ait elektronik biletin ödemeye esas belge olarak kullanılmasında; ilgili firmanın <http://www.efatura.gov.tr/ebilet Yolculistesiiiznialanlar.html> adresinden hangi teslim yöntemini seçtiğinin kontrol edilmesi gerektiği, elektronik teslim yöntemini seçen firmaların elektronik biletlerinin imzalanıp kaşelenmesine gerek bulunmadığı, kâğıt teslim yöntemini seçen firmaların elektronik biletlerinin hava yolu firması tarafından sadece kaşe/damga tatbik edilmesi, acenteler tarafından ise kaşe/damga tatbik edilmesi ve imzalanması gerektiği değerlendirilmektedir.

Ayrıca, E-Arşiv Fatura konulu 26/07/2016 tarihli ve 14411 sayılı genel yazımıza göre; e-arşiv fatura uygulamasına kayıtlı mükelleflerden mal teslimi veya hizmet ifası durumunda e-arşiv fatura ile ilgili olarak iki kontrol yapılması gerekmektedir. Bu kontrollerden birincisi, idarenize faturayı düzenleyen satıcının öncelikle <http://www.efatura.gov.tr/earsivkayitlikullanıcılar.html> adresinden e-Arşiv Fatura uygulamasına kayıtlı kullanıcı olup olmadığının sorgulanması, ikincisi ise e-arşiv fatura üzerinde satıcının kaşesi ile birlikte ıslak imzasının veya noter onaylı hazır (matbu) baskılı imzasının (yazınız ekinde yer alan iki adet e-arşiv fatura da olduğu gibi) bulunduğu kontrol edilmesi olup bunların haricinde e-arşiv faturanın başkaca bir işleme gerek olmaksızın ödeme belgesi ekine bağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

Şeklinde yukarıdaki açıklamalarının bulunduğu görülmüştür.

Bu itibarla, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın yukarıda aynen yer verilen açıklamaları ışığında, "e-Bilet ve e-Arşiv Faturalara" ilişkin bahse konu düzenlemelerinin de süreçte göz önünde bulundurulması gerektiğini tekrar ifade edebiliriz.

97. İdare ilgili personelden harcırah beyanını değiştirmesini isteyebilir mi? Ya da yeni belge isteyebilir mi?

Özet; Kamu hukuku kapsamında belirlenen düzenlemelerin uygulanması sürecinde, idarelerin belli hususlarda takdir hakkı bulunmakla beraber, şüphesiz bunun yasal sınırlar içerisinde kullanılması gerekmektedir. Örneğin, idarelerin, Bütçe Kanunu ile yurt içi gündelik konusunda daha düşük gündelik belirleme hususunda bir takdir yetkisi yokken, yurt dışı gündeliklerin daha düşük tutarda belirlenmesi noktasında takdir yetkisi bulunmaktadır. Bununla birlikte, ilgili personelin beyanları arasında uyumsuzluk olması gibi dikkat çekici durumların varlığı halinde de, ilgilisinden her zaman açıklama isteyebilmesinin mümkün olacağı düşünülmektedir. Zira, harcırah mevzuatına ait düzenlemeler haricinde, idarelerin 5018 sayılı Yasa çerçevesinde, iç kontrol bağlamında da yetkileri bulunmakta olup, bu bağlamda, süreç ve hiyerarşik kontrol kapsamında düzenleme ve dolayısıyla açıklama isteme yetkisi bulunduğu değerlendirilmektedir.

İdare işlemlerinde ve dolayısıyla harcırah mevzuatı kapsamında, önceden belirlenen hukuki düzenlemeler çerçevesinde hareket edilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda başta Harcırah Kanunu, Bütçe Kanunu hükümleri, kurum teşkilat yapısına ait Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ve 2007/1 sayılı Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Hakkında Genel Tebliğ gibi birçok hukuki düzenlemeler çerçevesinde hareket edilmesi bir anlamda zorunluluk arz etmektedir.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 33'üncü maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanan 31.12.2005 tarih ve 26040 sayılı (3'üncü mükerrer) Resmî Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ile merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde malî işlemlerin gerçekleştirilmesi ve muhasebeleştirilmesi kapsamında, harcamalarda ödeme belgesine bağlanacak kanıtlayıcı belgelere ilişkin esaslar belirlenmiştir.

5018 sayılı Kanun'un 32'nci maddesi hükmüne göre de kamu idarelerince bütçeden bir giderin yapılabilmesi harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkün olup; harcama talimatlarında hizmet gerekçesi, yapılacak işin konusu ve tutarı, süresi, kullanılabilir ödeneği, bütçe tertibi ile gerçekleştirme usulü ve gerçekleştirmeyle görevli olanlara ilişkin bilgiler yer alır. Dolayısıyla, harcama yetkilisi tarafından verilen harcama talimatı, kamu ihale mevzuatına göre ihale yetkilisi tarafından imzalanan ihale onay belgesi ya da onay belgesi özellikleri itibarıyla aynı nitelikte belgelerdir.

Bu çerçevede, kamu idarelerince bütçeden yapılacak giderler için ilgili mevzuatında düzenlenmesi, aranması ve alınması öngörülen belgelerin düzenlenmesi, aranması ve alınması zorunludur. Bu nedenle, ilgili mevzuatına göre istenen belgelerden Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ve Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Hakkında Genel Tebliğde (Sayı:2007/1) sayılmayanların ödeme belgesine bağlanmaması gerekmektedir.

Bütçeden yapılacak bir giderin ödenmesinde "Harcama belgeleri yönetmeliklerinde" sayılan belgelerin, aynı bilgileri kapsamak koşuluyla, ebadına ve şekil şartına bağlı kalmaksızın basılı olarak veya elektronik ortamda düzenleyebilmelerinin mümkün olduğunu ifade edebiliriz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu ile beyanın kapsamı ve hangi tutarda hakediş ödeneceği belirlenmiştir. Ayrıca Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği, Harcırah Kanunu Genel Tebliği ve Bütçe Kanunları gibi çeşitli mevzuat ile de harcırah ödenmesine ait kriterler belirlenmiştir.

Bahse konu düzenlemeler idare ve personel açısından bağlayıcıdır. Ancak belli konularda idarenin takdir hakkı vardır. Takdir hakkı kapsamında, uygun kişiler arasında istediğini görevlendirebilir. Ancak bu takdir hakkının yasal sınırlar kapsamında olması gerekmektedir.

Bu bağlamda, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği uyarınca, otobüs belgesi ibrazı gerekmiyorsa idare bu belgenin ibrazını isteyemez. Ancak idarece beyanlar arasında uyumsuzluk olması gibi dikkat çekici durumların varlığını tespit etmesi durumunda, ilgisinden açıklama isteyebilir. Ayrıca, idarenin iç kontrol bağlamında yetkileri de bulunmakta olup, süreç ve hiyerarşik kontrol bağlamında bu kapsamda düzenleme ve dolayısıyla açıklama isteme yetkisi bulunmaktadır.

Örneğin, beyan edilen otobüs ücretinin bilinen tarifelerin üzerinde olması halinde, idare bu durumun olağan üstü bir durum nedeniyle otobüs şirketinin arizi bir ücret artışından kaynaklanıp kaynaklanmadığını sorabilir. Bu gibi durumlarda, idarece doğru beyana ulaşma bakımından, otobüs biletinin ibraz edilmesi talep edilebilir. Zira, doğru beyanı sağlamada bir tereddüt yaşanılması halinde, ilgili belgenin ibrazı tereddütü giderecek objektif bir kanıt olacaktır. Beyan sahibi tarafından otobüs biletinin ibraz edilmemesi ya da çeşitli gerekçelerle itiraz edilmesi durumunda, idarece beyanın doğruluğu otobüs firması nezdinde araştırılabilir. Bu bağlamda bir kez daha hatırlatacak olursak, harcırah ödemesi bir ek gelir değildir. Burada, beyan esas değil, **“doğru beyan”** esastır.

6245 sayılı Kanun’un 59’uncu maddesinde, harcırahın ödenmesinde ve avansların mahsubunda aksi kanıtlanıncaya kadar memurun beyanının esas olacağı, gerçek dışı beyanda bulunanların cezalandırılmalarına yönelik olarak, anılan Kanununun 60’ıncı madde ile gerçek dışı bildirim veren memur ve hizmetliler hakkında uygulanacak cezai yaptırımlara yer verilmiş olup, yine aynı madde uyarınca, gerçeğe aykırı beyan sonucu fazla ödenen miktarın Devlet, özel idare ve belediyelerce 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca, Harcırah Kanunu’na tabi diğer kurumlarca da genel hükümlere göre tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu 60’ıncı madde uyarınca, maddi hatalar hariç olmak üzere harcırah istihkaklarını arttıracak tarzda gerçek dışı beyanname verenler hakkında işlenen suçun mahiyeti ve kapsamına göre rütbe veya sınıf indirimi veya ihraç cezalarından herhangi birinin uygulanacağı ve bunların bu şekilde aldıkları fazla harcırahın da kendilerinden tahsil edileceği belirtilmiştir.

Diğer taraftan, Kamu Denetçiliği Kurumunca verilen 2017 tarihli bir Kararda da, kurum içi geçici görevlendirmede, idarenin takdir yetkisi bulunmakla birlikte, bu yetkinin mutlak ve sınırsız bir yetki olmayıp kamu yararı ve hizmet gerekleriyle sınırlı olduğu, Kanunda öngörülen şartların gerçekleşmesi halinde ise geçici görev harcırahının ödenmesinin zorunlu olduğu ifade edilmiştir.

Bunlara ilave olarak, harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde yürütülmesi durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiği dikkate alınarak, beyanda bulunulması uygun olacaktır. Yani ödenmemesi gereken bir giderin beyan edilmesi halinde bu hususta program tarafından bir uyarı gelmemekte olup, ilgilinin beyanının esas olduğunu belirtebiliriz.

98. Geçici görevde iken fazla çalışma ücreti ödenebilir mi?

Özet; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 178'inci maddesi, Bütçe Kanunları, Cumhurbaşkanlığı Kararları veya fazla çalışmaya ait diğer Kanun ve Yönetmelikler uyarınca, normal çalışma saatleri dışında yapılan çalışmanın karşılığı olarak fazla çalışma ücreti ödenebilmektedir. Buna karşın, geçici görev yolluğu, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri ile belirlenen esaslara göre verilmektedir. Dolayısıyla, geçici görev yolluğu ile fazla çalışma ücreti değişik mevzuatlara ve birbirinden farklı amaçlara dayanmaktadır. Bu itibarla, bir memurun geçici görev sırasında, ilgili mevzuat gereğince fazla çalışma yapmasını gerektiren bir görevi de yerine getiriyorsa 6245 sayılı Kanun uyarınca geçici görev yolluğu ile birlikte fazla çalışma ücretini de alabileceği değerlendirilmektedir.

657 sayılı Yasanın "Yolluk giderleri ve gündelikleri" başlıklı 177'nci maddesinde; Kanun hükümlerine tabi Devlet memurlarından bir görevin ifası için sürekli veya geçici olarak görev yerinden ayrılanların yol giderleri ve gündelikleri, yolluklar hakkındaki özel kanun hükümlerine göre ödeneceği, sözleşmeli olarak çalıştırılanların yol masrafları ile gündeliklerinin ise sözleşmelerindeki şartlara göre ödeneceğine yönelik hüküm bulunmaktadır.

Aynı Yasanın "Fazla çalışma ücreti" başlıklı 178'nci maddesi ise; "Madde 178 – (Değişik: 5/7/1991 – KHK-433/3 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/5/1992 tarihli ve E. 1991/33, K. 1992/32 sayılı Kararı ile, Yeniden düzenleme: 18/5/1994 - KHK-527/8 md.)

- A) 99 ve 100'üncü maddeler hükümleri uyarınca tespit olunan günlük çalışma saatleri dışında;
- Salgın hastalık ve tabii afetler gibi olağanüstü hallerin olması (Bu hallerin devamı süresince),
 - Fabrika, atelye, şantiye, işletme gibi yerlerde İş Kanununa tabi olarak işçi çalıştıran kurumlarca hizmetin gereği olarak işçi ile birlikte çalışma saatleri ve günü dışında çalışmanın zorunlu bulunması,

hallerine münhasır olmak üzere, yapılan fazla çalışmalar ücretle karşılanır.

Yukarıda sayılan hallerde yaptırılacak fazla çalışmanın süresi ve saat başına ödenecek ücret Cumhurbaşkanlığı kararı ile belirlenir.⁽¹⁾

- B) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 14/2/1997 tarihli ve E: 1997/20, K: 1997/32 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 3/4/1998 - 4359/4)

Kurumlar gerektiği takdirde personelini günlük çalışma saatleri dışında fazla çalışma ücreti vermeksizin çalıştırabilirler. Bu durumda personele yaptırılacak fazla çalışmanın her sekiz saati için bir gün hesabı ile izin verilir. Ancak, bu suretle verilecek iznin en çok on günlük kısmı yıllık izinle birleştirilerek yılı içinde kullanılabilir.

Fazla çalışmanın uygulama esas ve usulleri Devlet Personel Başkanlığı ile Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.

Milli İstihbarat Teşkilatı mensuplarına ödenecek fazla çalışma ücretleri ve diğer hususlar Cumhurbaşkanı tarafından onaylanacak bir talimatla tesbit edilir.”

Hükmüne amirdir.

Yukarıda ifade edilen fazla çalışma ücreti, başta 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 178'inci maddesi olmak üzere, Bütçe Kanunları, Fazla Çalışma Yönetmeliği ile her kurum için çıkarılan düzenlenmeler ışığında normal çalışma saatleri dışında yapılan çalışmaların (emeğin) karşılığı olarak ödenmektedir.

Öte yandan, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 1'inci maddesinde sayılan daire, idare, banka, kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan harcırah ödemelerinin 6245 sayılı Kanun kapsamında olduğunu, buna karşın gerek 6245 sayılı Yasa uyarınca ve gerekse kendi özel yasaları ile kapsam dışında tutulduğu belirtilen idarelerin ise anılan kanuna tabi olmadığını ifade edebiliriz.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun Tarifler başlıklı 3'üncü maddesine göre ise “Harcırah: Bu Kanuna göre ödenmesi gereken yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından birini, birkaçını veya tamamını” ifade etmektedir.

Aynı Kanunun “Harcırahın unsurları” başlıklı 5'inci maddesine göre; Harcırah; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva etmekte olup, ilgili, kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir.

Harcırah Kanununun 14'üncü maddesinde de; bu Kanun kapsamındaki kurumlara ait bir görevin yapılması amacıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere, geçici görev harcırahı olarak yol gideri ile yevmiye verileceği ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası giderlerinin de ayrıca ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Görüldüğü gibi geçici görev yolluğu ile fazla çalışma ücreti değişik mevzuatlara ve birbirinden oldukça farklı amaçlara dayanmaktadır.

Bu itibarla, Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen görüşlere de yansıdığı üzere, bir memurun geçici görev sırasında fazla çalışma ile ilgili mevzuat gereğince fazla çalışma yapmasını gerektiren bir görevi yerine getiriyorsa 6245 sayılı Kanun uyarınca geçici görev yolluğu ile birlikte fazla çalışma ücreti de alabileceği değerlendirilmektedir.

99. Harcırah bildirim ve görevlendirilme onaylarında dikkat edilmesi gereken diğer hususlar nelerdir?

Özet; Harcırah mevzuatı kapsamında gerek görevlendirmeye ait Onay sürecinde ve gerekse görevin gerçekleştirilmesi ve sonrasında beyan sürecinde dikkat edilmesi gereken hususlar kapsamında, harcırah bildirim ve eki belgeler arasında uyumluluğun önem arz ettiğini öncelikle söyleyebiliriz. Söz konusu uyumluluk, rakamlar arasında uyumluluk şeklinde olabileceği gibi işlemlerdeki kronolojik açıdan (görevlendirme, konaklama, dönüş tarihi gibi işlemlerin sıralı olması gerekir) da uyum şeklinde olmalıdır. Ayrıca, harcırah işlemlerinde aksi sabit oluncaya kadar memurun beyanı geçerli olup, gerçeğe aykırı beyanname verenler için 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 60'ıncı maddesi gereğince suçun nitelik ve kapsamına göre idari ve cezai işlem yapılması da söz konusu olabilmektedir.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 33'üncü maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanan 31.12.2005 tarih ve 26040 sayılı 3'üncü mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ile merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde malî işlemlerin gerçekleştirilmesi ve muhasebeleştirilmesi kapsamında, harcamalarda ödeme belgesine bağlanacak kanıtlayıcı belgelere ilişkin esaslar belirlenmiştir.

5018 sayılı Kanun'un 32'nci maddesi hükmüne göre de kamu idarelerince bütçeden bir giderin yapılabilmesi harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkün olup; harcama talimatlarında hizmet gerekçesi, yapılacak işin konusu ve tutarı, süresi, kullanılabilir ödeneği, bütçe tertibi ile gerçekleştirme usulü ve gerçekleştirmeyle görevli olanlara ilişkin bilgiler yer alır. Dolayısıyla, harcama yetkilisi tarafından verilen harcama talimatı, kamu ihale mevzuatına göre ihale yetkilisi tarafından imzalanan ihale onay belgesi ya da onay belgesi özellikleri itibarıyla aynı nitelikte belgelerdir.

Bu çerçevede, kamu idarelerince bütçeden yapılacak giderler için ilgili mevzuatında düzenlenmesi, aranması ve alınması öngörülen belgelerin düzenlenmesi, aranması ve alınması zorunludur. Bu nedenle, ilgili mevzuatına göre istenen belgelerden Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ve Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Hakkında Genel Tebliğ'de (Sayı:2007/1) sayılmayanların ödeme belgesine bağlanmaması gerekmektedir.

Diğer taraftan, bütün muhasebeleştirme işlemlerinin kanıtlayıcı belgelere dayandırılması zorunlu olup, kanıtlayıcı belgeler, ilgili mevzuatında belirtilen belgelerden oluşmaktadır. Dolayısıyla, her muhasebe kaydının bir belgeye dayanması ve mali sonuç doğuran bütün işlemlerin muhasebe kayıtlarında gösterilmesi bir anlamda zorunluluk arz etmektedir.

Bütçeden yapılacak bir giderin ödenmesinde "Harcama belgeleri yönetmeliklerinde" sayılan belgelerin, aynı bilgileri kapsamak koşuluyla, ebadına ve şekil şartına bağlı kalmaksızın basılı olarak veya elektronik ortamda düzenleyebilmelerinin mümkün olduğunu ifade edebiliriz.

Bu bağlamda, önceki kısımlarda harcırah mevzuatına ve dolayısıyla bildirim süreciyle bağlantılı hususlara yer verilmiş olup, iş ve işlemlerde bunlara dikkat edilmesi gerekmektedir. Aşağıda ise, mevzuatın uygulanması sürecinde önemi nedeniyle bir kısmı yeniden ifade edilen hususlar ile dikkate alınması gereken ilave diğer hususlara yer verilmektedir:

- Harcırah işlemlerinin bir kısmı, yurt içi harcırah boyutuyla, e-yolluk uygulaması üzerinde yapılmaktadır. Yurt dışı işlemleri ise, sistem üzerinden değil, manuel olarak uygulanmaktadır. Söz konusu işlemlerde, öncelikle bu hususun dikkate alınması gerekmektedir. Ayrıca, söz konusu uygulamada zaman zaman aksaklıklar yaşandığı dikkate alınarak, manuel işlemlerin doğru yapılması önem arz etmektedir. Bu nedenle manuel bildirimlerde, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ekinde yer alan formun (Örnek: 27) kullanılması gerekmektedir.
- Geçici görev yolluğu bildiriminde, bildirim sahibinin derecesi ve ek göstergesi, gündelik miktarı, konaklama tutarı gibi bilgilerinin birbiri ile uyumlu olacak şekilde bildirimlerde yer alması gerekmektedir.
- Bildirimdeki imzaların eksiksiz olması ve ayrıca, harcırah bildirim ve eki faturalardaki bilgi ve tutarların uyumlu olması gerekmektedir.
- Bu bağlamda, görevlendirme onaylarının harcırah işlemlerinin hatasız gerçekleşmesi için doğru bir şekilde hazırlanması gerekmektedir. Görevlendirme onaylarında, görevlendirilen kişinin adı-soyadı ve unvanı, görevin konusu, görevlendirilen yer, görevlendirmenin hangi tarihleri kapsadığı, görevlendirmelerde bu süreye yol süresinin dahil olup olmadığı (Onayda yol hariç veya yol dahil ibarelerine yer verilmesi) ile seyahat edilecek vasıta türüne ait bilgilere yer verilmesi uygun olacaktır. Ancak e-yolluk işlemlerinde bu bilgilerin bir kısmı sistem üzerinden yürütülmektedir.
- Geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemelerin, ödenecek olan gündeliklerden indirilmesi hususunda 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 34'üncü maddesi ile her yıl yayımlanan Yurt dışı Gündeliklere Dair Karar'da belirtilen hususlara dikkat edilerek görevlendirme onaylarına bu hususun yansıtılması gerekmektedir. 35 Seri No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği'nde yer verildiği üzere, indirimli gündelik uygulanacaksa bu kapsamda ilgilinin yazılı rızasının önceden alınması gerekmektedir.
- Bu çerçevede, hatalı bir ödemeye neden olmamak için; görevlendirme kapsamında hangi unsurların ödeneceği (konaklama, yolculuğun ne ile yapılacağı vb.) veya görevlendirme kapsamında hangi giderlerin karşı tarafça karşılanacağına ilişkin bilgilerin de onay belgesi/harcama talimatına yansıtılması gerekmektedir.
- Görevlendirme tarihinden önce gidilmesi veya görevlendirme tarihinden sonra dönülmesi durumunda onayda belirtilen tarihler dışındaki günler için ödeme yapılmamalıdır.
- 6245 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesine göre geçici olarak başka mahalle görevlendirilenlerin buldukları mahalden başka bir yere görevlendirilmeleri veya 657 sayılı Kanun'a göre vekâleten başka yere görevlendirilenlerin vekâlet vazifeleri uhdelerinde kalmak üzere geçici görev ile başka

bir mahalle gönderilmeleri halinde, aynı kişiye aynı gün için birden fazla gündelik ödenmesi mümkün bulunmamaktadır.

- Seyahatin uçakla yapılacak olması durumunda görevlendirmelerde uçakla kimlerin seyahat edeceği özellikle belirtilmelidir.
- Konaklama giderine ilişkin faturalarda; görevli personelin adı-soyadı, T.C. Kimlik No, konaklama gün sayısı, konaklama tarihleri, tutar, kaşe-imza mutlaka bulunmalıdır. İlave olarak, konaklama giderine ait fatura ya da belge tarihinin görevlendirme tarihi ile uyumlu olması gerektiğini belirtebiliriz.
- Konaklama giderinin beyanında, her bir gidere ait tutarın fatura üzerinde detaylı bir şekilde gösterilmesi gerekmektedir. Ayrıca, konaklama ücreti içerisinde kahvaltı bedeli, içecek bedeli gibi ayrı giderler söz konusu ise, bunların ödenmemesi gerekir. Çünkü yapılan ödeme, sadece yatak ücretini kapsamaktadır.
- Aynı Kanunun 3'üncü maddesinin (e) bendinde yer verilen "Aile fertleri" kavramından hareketle, bir göreve naklen atanan memur ve hizmetliye, aile fertleri için harcırah ödenebilmesi, bunların ikamet amacıyla memur veya hizmetlinin atandığı mahalle fiilen götürülmesine bağlı bulunduğunu, dolayısıyla, sürekli görevle başka yere atanan memur ve hizmetlilerin harcıraha müstahak aile fertlerinin yeni memuriyet mahalline fiilen götürülmesi halinde, harcırah verilmesi gerektiğini, ancak yeni memuriyet mahalline götürülmeyen aile fertleri için hiç bir şekilde harcırah ödenmesinin mümkün bulunmadığının bilinmesi gerekir.
- Pasaport bedeli, yurt dışı çıkış harcı gibi bedellerin de Bütçe Kanunu (E) cetveli uyarınca kamu personeline ödenmesi gerekmektedir.
- Kurslara katılım giderinin de ödenmesi mümkündür. Ancak mesleki ve sıhhi yeterliliklerinin tespiti veya görülen lüzum üzerine sınav ya da kurs için gönderilenlerin söz konusu sınava veya kursa katıldığını gösteren belge olmadan katılım bedeli ve yolluk ödemesi yapılmamalıdır.
- Aslı yabancı dilde düzenlenen makbuz, fatura, katılım belgesi vb. belgelerin Türkçe tercümelerinin yapılarak bildirimine eklenmesi uygun olacaktır. Ayrıca, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde yer aldığı üzere, konaklama ücretlerinin yer aldığı faturanın, Türkçe tercümesinin onaylanması gerekmektedir.
- Yurt içi ve yurt dışı görevlendirmelerde; sadece ikametgâh veya görev yeri ile istasyon, havaalanı, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası masrafları ödenebilmektedir. Geçici görevin ifası sırasındaki ikamet yeri ile görev yeri arasındaki taksi ücretlerinin ayrı bir Onay alınmadığı sürece ödenmesi mümkün değildir. Ayrıca belediye hudutları haricinde, taksiyle yapılan seyahatlerde fatura veya perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişinin ödeme emri belgesine eklenmesi gerekmektedir. Yurt içi seyahatler açısından, e-yolluk uygulaması üzerinden bu bilgiler ve güzergâhların da birbiri ile uyumlu olacak şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.
- 6245 sayılı Yasa'nın 27'nci maddesi ve bu maddeye bağlı 1 sayılı cetvel uyarınca, özel otomobilleriyle (memuriyet mahalli dışı) görev yerine seyahat edenlere, yol masrafı olarak mutat

olan taşıt ücreti verilmesi ve kendi araçları ile göreve giden personele gittikleri yerde otogar-görev yeri-otogar için taksit ücreti ödenmemesi gerekmektedir.

- Uçak biletinin kaybedilmesi halinde kaybedilen biletin ilgili hava yolu firmasında kalan nüshanın onaylı bir örneğine, hava yolu firması tarafından seyahatin gerçekleştiğine dair şerh konulduktan sonra söz konusu onaylı bilet örneğinin ödeme emri belgesine bağlanması gerekmektedir.
- 01.07.2017 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'ne (Sıra No: 462) göre; uçak biletlerinin imza ve kaşe tatbik edilerek fatura olarak kullanılabilmesi uygulaması kaldırılmış, bunun yerine aynı tarihten itibaren geçerli olmak üzere biletlerin elektronik imza ile imzalanması uygulaması getirilmiş olup, böylelikle mali e-biletlerin fatura yerine geçmesi için üzerine kaşe damga imza tatbik edilmesine gerek kalmamıştır.
- 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 39'uncu maddesine göre; geçici bir görevle memuriyet mahalli dışındaki bir yere gününbirlik olarak gönderilenlerden, gönderildikleri yerde ve yolda öğle (saat 13:00) ve akşam (saat 19:00) yemeği zamanlarından birini geçirenlere 1/3, ikisini geçirenlere 2/3 oranında ve geceyi de geçirenlere tam gündelik ödenecektir.
- Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin 22'nci maddesinde, yurt içi geçici görev yolluklarının ödenmesinde, görevlendirme yazısı veya harcama talimatı, yurt içi görev yolluğu bildirim ve yatacak yer temini için ödenen ücretlere ilişkin faturanın ödeme belgesine bağlanacağı hükme bağlanmıştır. Ayrıca, 2007/1 sayılı Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Hakkında Genel Tebliğ'in 3'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendinde, fatura ve fatura yerine geçen belgeler ile düzenleme şekillerinin 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 229-237'nci maddelerinde açıklandığı, söz konusu maddeler gereğince fatura yerine geçen belgeler olarak kabul edilen belgelerden perakende satış vesikası ile ödeme kaydedici cihazlara (yazar kasa) ait satış fişinde mal veya hizmeti alan ya da mal veya hizmetin teslim edildiği kişi veya idarenin adına ilişkin bilgilere yer verilmediğinden, anılan Yönetmeliğin 4'üncü maddesinde yapılan fatura tanımında söz konusu belgelerin sayılmadığı belirtilmektedir. Buna göre, söz konusu yolluk ödemelerinde yatacak yer temini için ödenen ücretlere ilişkin olarak düzenlenen ödeme kaydedici cihazlara (yazar kasa) ait fişlerin ödemeye esas belge olarak kabul edilmesi mümkün bulunmamaktadır.
- Yolluk ödemelerinin ilgili tertibinden ödenip ödenmediği, ödeme emrindeki tutar ile görev yolluğu bildirimindeki tutarın, birbiri ile uyumlu olması gerekmektedir. Ödeme emri üzerinden damga vergisinin doğru kesilmesi gerekmektedir. Harcırah bildirimlerinde bu oran % 07,59 (binde 7,59 şeklindedir.)
- Ayrıca, avans alınıp alınmadığının, alındı ise zamanında kapatılıp kapatılmadığının kontrol edilmesi gerekir.
- Yolluk bildirimlerinde, İstanbul çıkışlı ve İstanbul dönüşlü aktarma şeklinde gerçekleştirilen uçuşlarda, Ankara-İstanbul veya İstanbul-Ankara arasında yurt dışı gündeliği yazılmaması gerektiğine dikkat edilmesi gerekmektedir.

- Uçak bilet rezervasyonlarının zamanında yapılmasına (rezervasyonun geç yapılması durumunda uçak bilet fiyatlarında yükselmeye sebebiyet verildiği dikkate alınarak) özen gösterilmesinin kamu kaynağının kullanımını açısından yararlı olacağı düşünülmektedir.

Netice itibarıyla, harcırah bildirimlerinin e-Yolluk uygulaması üzerinde yürütülmesi durumunda ise, yukarıda ifade edilen hususlar ışığında, mevcut uygulamanın (e-Yolluk) hatalı bildirimleri de kabul ettiğinin süreçte dikkate alınması uygun olacaktır. Ayrıca, aksi sabit oluncaya kadar memurun beyanının geçerli olduğu yönündeki yasa hükmü ışığında, maddi hesap hatasını aşan hususların varlığı halinde, süreçte 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 60'ıncı maddesi gereğince suçun nitelik ve kapsamına göre idari ve cezai işlem uygulanmasının da söz konusu olabileceğinin bilinmesi önem arz etmektedir.

100. e-Yolluk uygulaması üzerinden harcırar bildirimleri nasıl yapılmaktadır ve hangi hususlara dikkat edilmesi gerekmektedir?

Özet; Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi (KBS) projesi ile harcama ve muhasebe birimlerinin mali işlemlerini bir otomasyon sistemi içinde toplamak suretiyle harcamayı tahakkuk ettiren harcama birimleri ile ödemeyi gerçekleştiren muhasebe birimleri arasında güvenli, hızlı ve elektronik ortamda bilgi akışının sağlanmasını hedefleyen ve aynı zamanda kamu mali yönetimine katkı sağlayacak birçok farklı uygulama da geliştirilmiştir. Bu uygulamalardan bir tanesi de e-Yolluk uygulaması olup, bu kapsamda, e-Yolluk işlemleri; e-Yolluk işlemleri bölümünde uygulamaya giriş işlemleri, yollukreferans numarasının seçilmesi ve yolluk bildiriminin doldurularak harcama birimine iletilme sürecini kapsamaktadır. Mevcut durum itibarıyla (Ocak 2020) söz konusu uygulamanın; Harcırar Kanununun 59'uncu maddesi uyarınca aksi sabit oluncaya kadar ilgilinin beyanının esas alınması prensibine dayandığı, bu nedenle hatalı veri girişlerini de kabul ettiği görülmüştür. Bu itibarla, bazı modüllerin henüz tam çalışmadığı söz konusu uygulamanın, halihazırda bir otokontrol mekanizması olmadığına süreçte göz önünde bulundurulması ve buna göre hareket edilmesi gerektiği düşünülmektedir. Şüphesiz programda güncellemeler olması durumunda buna göre hareket edilmesi gerekecektir.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca/Muhasebat Genel Müdürlüğü (kurumsal web sayfasında yer aldığı şekliyle) ifade edildiği üzere; Devletin temel görevlerinin başında bulunan kamu hizmetlerinin gerçekleştirilmesi için yeterli ve sürekli gelir kaynaklarına ihtiyaç duyulması ve kaynakların etkin, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması zorunluluğu, bilgiye hızlı bir şekilde ulaşmayı zorunlu kılmaktadır. Bu anlayış doğrultusunda bilgi teknolojileri kullanılarak Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi (KBS) projesi çalışmalarına başlanmıştır.

Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi (KBS) projesi ile harcama ve muhasebe birimlerinin mali işlemlerini bir otomasyon sistemi içinde toplamak suretiyle harcamayı tahakkuk ettiren harcama birimleri ile ödemeyi gerçekleştiren muhasebe birimleri arasında güvenli, hızlı ve elektronik ortamda bilgi akışının sağlanmasını hedefleyen ve birlikte Kamu Mali Yönetimine katkı sağlayacak bir çok farklı uygulama da geliştirilmiştir.

Söz konusu uygulamalar ile harcama birimleri ile muhasebe birimleri arasındaki veri transferinde kâğıt kullanımını en aza indirilecek, harcama sürecinde kullanılan ve elektronik ortama taşınması, takip edilmesi ve denetime elverişli şekilde muhafazası mümkün olan belgelere ilişkin uygulama birliği sağlanacak, harcama sürecinin bütçe aşamasından başlayarak ödenek, tahakkuk, harcama, muhasebe, raporlama ve kesin hesaba kadar olan tüm aşamaları izlenerek, yönetilebilir, iç kontrol ile elektronik denetime elverişli, hızlı ve güvenli bir ortamda işleyen bir yapı kurulabilecektir.

Yukarıda ifade edilen uygulamalardan bir tanesi de e-Yolluk uygulamasıdır. Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Rehber ekinde yer alan e-Yolluk Uygulama Kılavuzunda yer aldığı üzere, e-Yolluk Bildirim hazırlama işlem süreçleri;

- e-Yolluk uygulamasına giriş ve e-yolluk bildirim seçimi
- e-Yolluk bildirim girişi
- e-Yolluk işlemlerinin kontrol edilmesi
- e-Yolluk bildiriminin harcama birimine gönderilmesi
- e-Yolluk bildiriminin harcama birimi tarafından kontrol edilerek iade ve onay işlemleri,

Şeklinde belirlenmiştir.

e-Yolluk işlemleri; e-Yolluk işlemleri bölümünde uygulamaya giriş işlemleri, yolluk referans numarasının seçilmesi ve yolluk bildiriminin doldurularak harcama birimine iletilme sürecini kapsamaktadır.

Aşağıda yer verilen örneklerde de görüldüğü üzere, programda ilgili personel adına harcama birimlerince başlatılan yolluk süreçleri ve buna ait yolluk referans numaraları listelenmektedir. Yolluk görev listesinde kişinin sürecine ait avans olup olmadığı, avansı varsa avansa ait Ödeme Emri Belgesi (ÖEB) durumu, yolluk bildirim onay durumu ve yolluk bildirim form durumu takip edilir.

Beyan sürecinde öncelikle listeden hangi yolluk referans numarasına ait bildirim doldurulacaksa yolluk referans numarasının sonunda yer alan “Seç” butonu tıklanır ve “*Yolluk Bildirim Giriş*” ekranına geçilir.

Yolluk Bildirim Girişi ekranında harcama birimi tarafından ilgili personel adına başlatılan **yolluk referans numarası, bütçe yılı, gündelik tip** alanları dolu olacaktır. Amir adı ve soyadı, amirin unvanı ve yolculuğun nereden nereye yapacağı bilgileri ise harcıraha müstahak kişi tarafından girilir.

Yolluk bilgi girişinde **yol masrafı, konaklama ve gündelik ile varsa diğer masraflar** girilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, yolluk bildirimine yol masrafı eklemek için yolluk bildirim girişi ekranında yer alan + **Yol Masrafı Ekle** butonu tıklanır ve sonrasında yol masrafı girişi ekranına ulaşılır.

Yolluk bildirimine konaklama masrafı ve gündelik eklemek için “**Konaklama Masrafı/Görev Süresi Gündelikleri**” alanında yer alan +**Ekle** butonu tıklanarak bu masraflara ait bir satır oluşturulur. Hem konaklama masrafı hem gündelik eklemek için tekrar +**Ekle** butonu tıklanarak yeni bir satır oluşturulur.

Yolluk bildirimine diğer masraf eklemek için “**Diğer Masraf**” alanında yer alan +**Ekle** butonu tıklanarak bir satır oluşturulur ve veri giriş işlemleri yapılır. Birden fazla masraf eklemek için tekrar +**Ekle** butonuna tıklanarak yeni bir satır oluşturulur.

Yukarıda yer verilen ve Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanan kılavuzdan da yararlanmak koşuluyla açıklanan hususlara ilave olarak, **e-Yolluk uygulamasının nasıl çalıştığını ortaya koymak amacıyla, söz konusu program üzerinde örnek bir görevlendirme tasarlanmıştır.** Mevcut durum itibarıyla programın bazı uygulamalarının tam hayata geçirilmediğini görmekteyiz. 2020 Yılı Ocak ayı itibarıyla, programın geçici görev yolluğu kısmının çalışmasında problemler olduğu ve tam anlamıyla çalışmadığı belirlenmiştir. Ancak denetim elemanı yolluklarıyla ilgili kısmın problemsiz olarak çalıştığı teyit edilmiştir. Bu bağlamda programın geliştirilecek alanlarının bulunduğunu ifade edebiliriz. Bahse konu program üzerinde güncelleme ve eklemelerin yapılması durumunda ise, buna göre hareket edilmesi gerekliliği açıktır.

Aşağıda 04-09 Şubat 2020 tarihleri arasında İzmir’de geçici görevlendirilen denetim elemanı için işlem adımları dikkate alınarak geçici görev yolluğu e-Yolluk uygulaması üzerinden doldurulacaktır.

Uygulama iki aşamada oluşmaktadır. Formların biri doğru bilgileri içerecek şekilde, diğeri ise, hatalı bilgileri içerecek şekilde uygulamanın oto kontrol mekanizma olmadığını açıklamak suretiyle dikkat edilmesi gereken hususlara vurgu yapılmak üzere doldurulacaktır. Ancak hatalı veri girişlerini de sistemin kabul ettiğinin bilinmesi gerekir. Sadece birkaç noktada veriler sistem tarafından atanmaktadır.

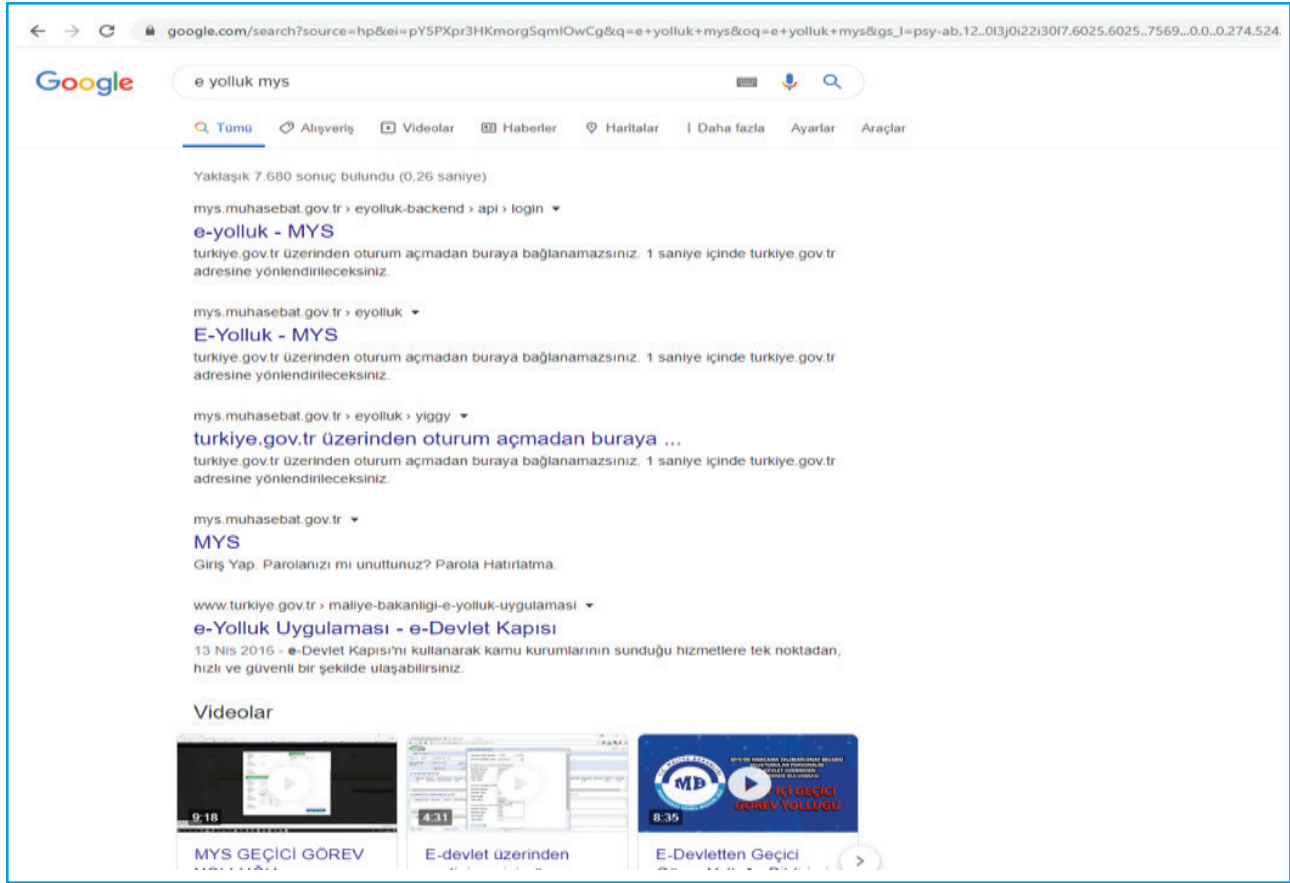
Öncelikle doğru bilgi ve beyanı içerecek şekilde bir görevlendirmenin varlığını kabul edelim.

Doğru beyana ait işlem adımlarında yeşil, hatalı olan işlem adımlarında ise kırmızı renkler kullanılmıştır.

A. BEYANIN DOĞRU YAPILDIĞI ÖRNEK BİLDİRİM (DOĞRU İŞLEM ADIMLARI)

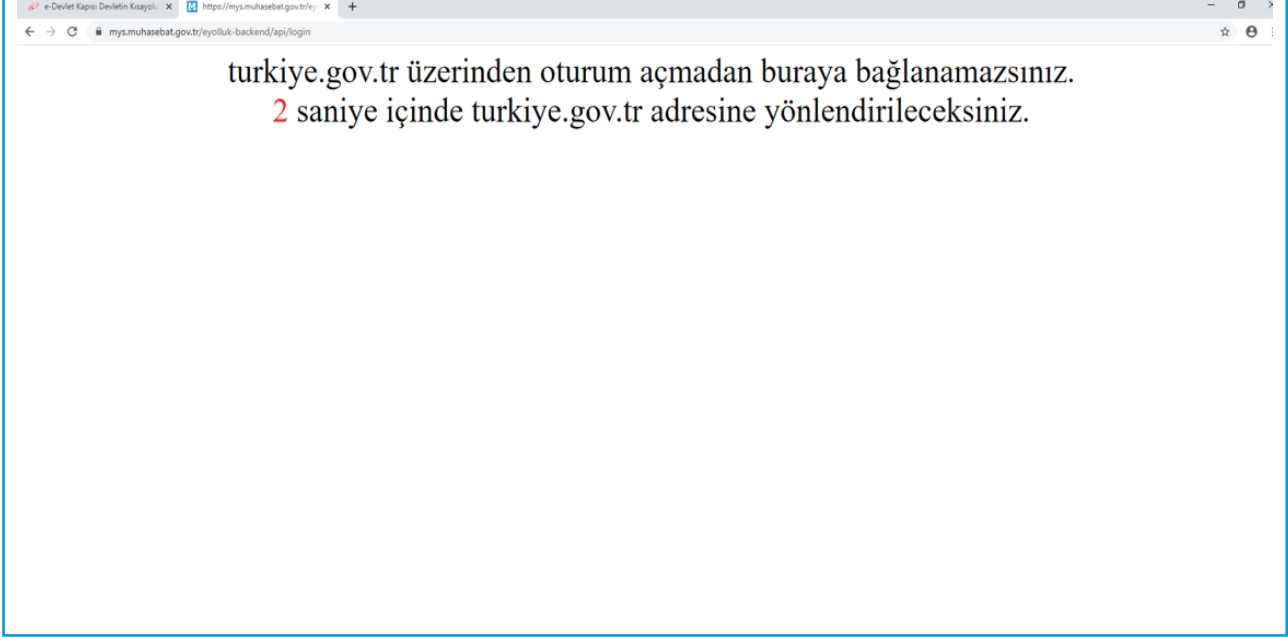
Harcama Birimince Yapılan İşlemler/(mutemetliğin veri girişi yapması); Yolluk Bildirim Girişi ekranında harcama birimi tarafından ilgili personel adına başlatılan yolluk referans numarası, bütçe yılı, gündelik tip alanlarının öncelikle doldurulması gerekmekte olup, doldurulduktan sonra bu bilgiler daha sonra otomatik olarak gelmektedir. Amir adı ve soyadı, amirin unvanı ve yolculuğun nereden nereye yapılacağı bilgileri ise harcıraha müstahak kişi tarafından girilir. **Bundan sonraki işlemler harcıraha müstahak kişi tarafından doldurulmaktadır.** Bu nedenle numaralandırma sonraki ekran görüntüsü ile başlatılmaktadır.

- 1. Uygulamaya Giriş Adresi:** Arama motoruna e yolluk mys yazılarak arama tuşuna basılır. e-Yolluk Uygulamasına <https://mys.muhasibat.gov.tr/eyolluk/> adresinden ulaşılmaktadır.

2. **turkiye.gov.tr adresine Yönlendirme:** Arama tuşuna basıldıktan sonra aşağıdaki ekran gelmekte ve “turkiye.gov.tr” adresine yönlendirme yapılmaktadır.

3. **Uygulamaya Giriş:** Sonraki aşamada e-Devlet kapısı kimlik doğrulama ekranı gelmektedir. e-Yolluk uygulamasına; e-Devlet Kapısı Kimlik Doğrulama Ekranında yer alan T.C. Kimlik No ve e-Devlet Şifresi alanları doldurularak ve **Sisteme Giriş Yap** butonu tıklanarak giriş yapılır.

 e-Devlet Kapısı Kimlik Doğrulama Sistemi

Giriş Yapılacak Adres: www.turkiye.gov.tr
Giriş Yapılacak Uygulama: **e-Devlet Kapısı**

 e-Devlet Şifresi Mobil İmza e-İmza T.C. Kimlik Kartı İnternet Bankacılığı

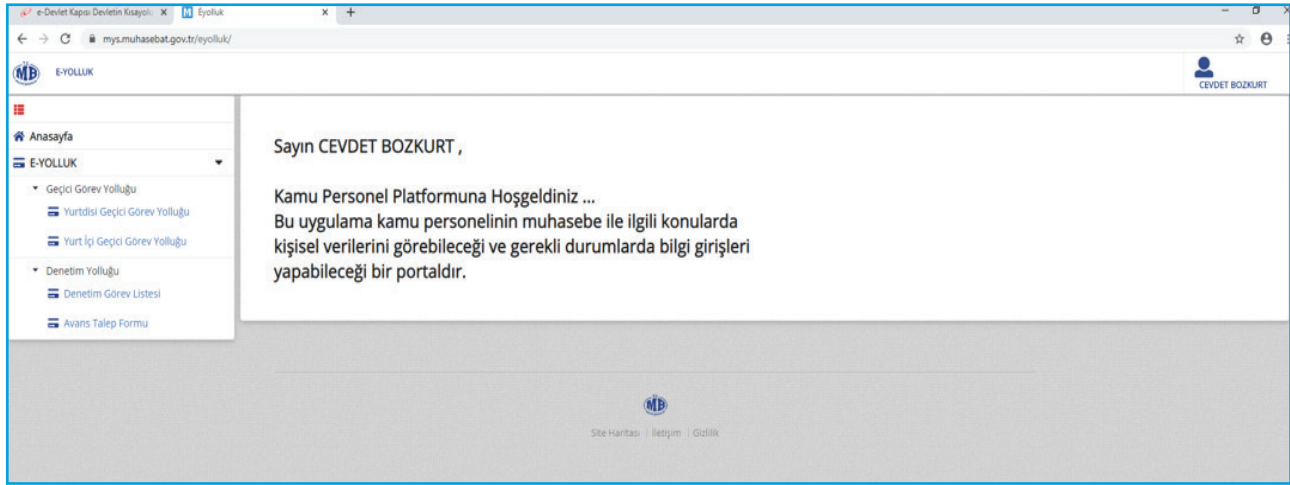
T.C. Kimlik Numaranızı ve e-Devlet Şifrenizi kullanarak kimliğiniz doğrulandıktan sonra işleminize kaldığınız yerden devam edebilirsiniz.
[e-Devlet Şifresi Nedir, Nasıl Alınır?](#)

* T.C. Kimlik No Sanal Klavye Yazarken Gizle

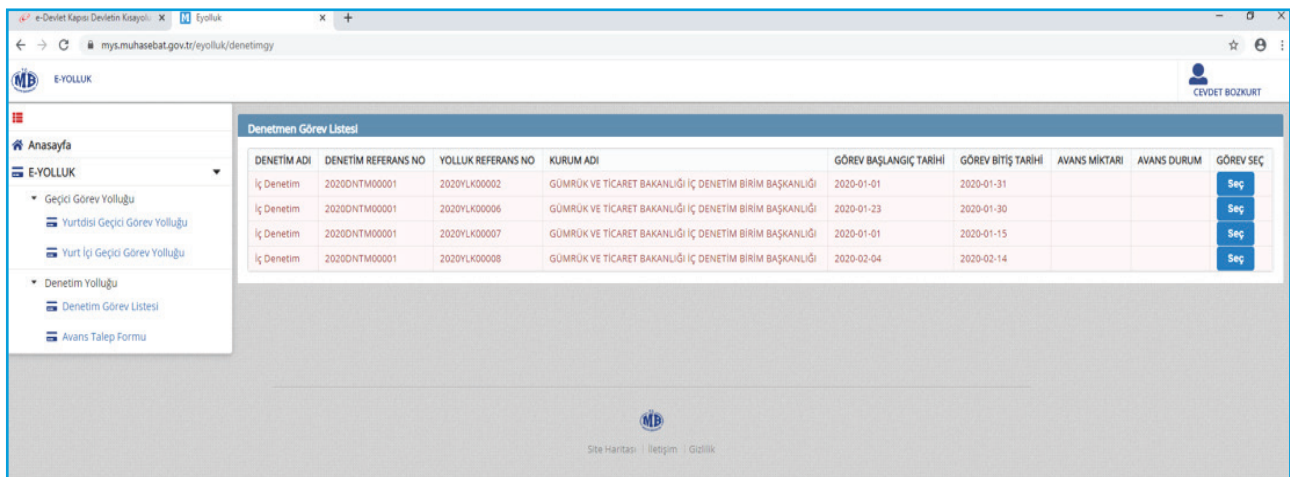
* e-Devlet Şifresi Sanal Klavye Şifremi Unuttum

© 2020, Ankara - Tüm Hakları Saklıdır Gizlilik ve Güvenlik Hızlı Çözüm Merkezi

4. **Sistemin İlk Giriş Ekranı (A):** e-Yolluk Sistemine giriş yaptığımız zaman aşağıdaki ekranla karşılaşırız. Ancak burada denetim elemanları ile diğer personel boyutuyla ekran açısından farklar bulunmaktadır. Denetim elemanı olmayan personel için E-YOLLUK altında ilk ekranda Geçici Görev Yolluğu ve alt kısmında Yurt içi Geçici Görev Yolluğu kısmı seçilir. Sistemde buton olmasına rağmen, Yurt Dışı Geçici Görev Yolluğu kısmının hiç çalışmadığı, yurt içi geçici görev kısmının çalışmasında ise problemler yaşandığı gözlemlenmiştir. Bu nedenle, ana hatlarıyla aynı aşamaların gerçekleştiği denetim yolluğu ekranı kullanılarak örnek uygulama üzerinde sistemin işleyişi anlatılacaktır.

4. **Görev Seçimi (B):** e-Yolluk uygulamasına girildiği zaman açılan ekranda ilgili personel adına harcama birimlerince başlatılan yolluk süreçleri ve buna ait yolluk referans numaraları listelenir. Ayrıca, yolluk görev listesinde kişinin sürecine ait avans olup olmadığı, avansı varsa avansa ait Ödeme Emri Belgesi (ÖEB) durumu, yolluk bildirim onay durumu ve yolluk bildirim form durumu takip edilir. Listedeki hangi yolluk referans numarasına ait bildirim doldurulacaksa yolluk referans numarasının sonunda yer alan “Seç” butonu tıklanır ve “Yolluk Bildirim Giriş” ekranına geçilir. Örneğimizi denetim görevine ait işlemler üzerinde gerçekleştireceğiz. Burada yol dahil 4-9 Şubat 2020 tarihleri arasında İzmir’e yapılan denetim görevine ait bildirim ekranı üzerinde yürütülmektedir. İlk olarak hangi görev yapılacaktır, “GÖREV SEÇ” kısmında ilgili referans numaralı görevi seçmek için “Seç” butonuna basılır.

DENETİM ADI	DENETİM REFERANS NO	YOLLUK REFERANS NO	KURUM ADI	GÖREV BAŞLANGIÇ TARİHİ	GÖREV BİTİŞ TARİHİ	AVANS MİKTARI	AVANS DURUMU	GÖREV SEÇ
İç Denetim	2020DNTM00001	2020YLK00002	GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ DENETİM BİRİM BAŞKANLIĞI	2020-01-01	2020-01-31			Seç
İç Denetim	2020DNTM00001	2020YLK00006	GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ DENETİM BİRİM BAŞKANLIĞI	2020-01-23	2020-01-30			Seç
İç Denetim	2020DNTM00001	2020YLK00007	GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ DENETİM BİRİM BAŞKANLIĞI	2020-01-01	2020-01-15			Seç
İç Denetim	2020DNTM00001	2020YLK00008	GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ DENETİM BİRİM BAŞKANLIĞI	2020-02-04	2020-02-14			Seç

5. **Yol Masrafı Ekleme Sürecinin Başlangıcı:** İlgili görev seçildikten sonra bu ekran gelmektedir. Yolluk bilgi girişinde yol masrafı, konaklama ve gündelik ile varsa diğer masraflar sırası ile girilecektir. İlk olarak Yol Masrafı Ekle butonuna basılarak yol giderlerinin hesaplanması için süreç başlatılır. Aşağıda henüz hiçbir masraf ekleme işlemi gerçekleştirilmemiştir.

The screenshot shows the 'Yolluk Bildirim Girişi' (Travel Expense Report Entry) screen. The form includes the following fields and sections:

- Yolluk Referans No:** 2020YLK00008
- Bütçe Yılı:** 2020
- Gündelik Tür Tutarı:** 72.93
- Amir Adı ve Soyadı:** Amir Adı ve Soyadı
- Amir Unvanı:** Amir Unvanı
- Yolculuk Nereden Nereye:** Yolculuk Nereden Nereye
- YOL MASRAFI:** A table with columns for 'İkametgah veya Geçici Görev Yerinden Hareket', 'Geçici Görev Mahalline Hareket', and 'Gündelikler'. The table is currently empty.
- KONAKLAMA MASRAFI / GÖREV SÜRESİ GÜNDELİKLERİ:** A section for entering accommodation and daily expenses, currently empty.
- DİĞER MASRAF:** A section for other expenses, currently empty.
- Summary:** Diger Masraf Toplam Tutarı: 0.00, Gündelik/Konaklama Toplam Tutarı: 0.00, Yol Toplam Tutarı: 0.00, Toplam Tutar: 0.00.
- Buttons:** 'Geri', 'Kaydet', and '+ Yol Masrafı Ekle'.

6. **Yol Masrafı Girişi:** Yol masrafı ekle butonundan sonra, aşağıdaki Yol Masrafı Girişi ekranı gelir. Burada duruma göre gidiş veya dönüş seçeneklerinden birinin seçilmesi gerekir. Bu nedenle Yolculuk Tipi kısmında önce GİDİŞ süreci seçilir ve Kaydet butonuna basılır.

The screenshot shows the 'Yol Masrafı Girişi' (Travel Expense Report Entry) screen. The 'Yolculuk Tipi' (Travel Type) dropdown menu is open, showing two options: 'GİDİŞ' (Outward) and 'DÖNÜŞ' (Return). The 'Kaydet' (Save) button is visible.

7. **GİDİŞ Süreci:** Gidiş seçildikten sonra aşağıdaki ekran gelir. Burası dört kısımdan oluşmaktadır. Yol masrafı giriş ekranında sırasıyla; A1. İkamet Yerinden Hareket, A2. Geçici Görev Mahalline Hareket, A3. Geçici Görev Yerine Hareket, A4. Yol Gündeliği. Bu aşamalara ait bilgilerin ayrı ayrı yazılması gerekir.

Yol Masrafı Girişi

Yolculuk Tipi: GİDİŞ Başlangıç Tarihi: Başlangıç Tarihi

A1. İkametgah Yerinden Hareket
İkamet Yerinden Hareket: İkamet Yerinden Hareket

A2. Geçici Görev Mahalline Hareket
Görev Mahalline Hareket: Görev Mahalline Hareket

A3. Geçici Görev Yerine Hareket
Görev Yerine Hareket: Görev Yerine Hareket

A4. Yol Gündeliği
Gündelik Oran: Gündelik Oran

Vazgeç Kaydet

8. **İkamet Yerinden Hareket:** İlk olarak A1. İkamet Yerinden Hareket kısmında güzergâh seçilir. Örneğimizde İzmir'e seyahatimizin uçakla yapılmış olduğu varsayımı nedeniyle, biz İkamet-HAVAŞ'ı seçtik. Beyan sahibi kişi kendisine uygun seçimi yapması gerekir. Ancak Sistemde boşluk nedeniyle Taksi ve HAVAŞ'ın birlikte kullanılması halinde bu kısımlar ayrı ayrı veya bütün olarak gösterilememektedir.

Yol Masrafı Girişi

Yolculuk Tipi: GİDİŞ Başlangıç Tarihi: Başlangıç Tarihi

A1. İkametgah Yerinden Hareket
İkamet Yerinden Hareket: İKAMET_HAVAŞ
İkamet Yerinden Hareket Saati: İKAMET_HAVAŞ
İkamet Yerinden Hareket Taahhüt Çeşidi: İKAMET_HAVAŞ
İkamet Yerinden Hareket Taahhüt Tutarı: 0,00 ₺

A2. Geçici Görev Mahalline Hareket
Görev Mahalline Hareket: Görev Mahalline Hareket

A3. Geçici Görev Yerine Hareket
Görev Yerine Hareket: Görev Yerine Hareket

A4. Yol Gündeliği
Gündelik Oran: Gündelik Oran

Vazgeç Kaydet

9. Hareket Saati: Sonraki aşamada İkamet Yerinden hareket saati seçilir.

Yol Masrafı Girişi

Yolculuk Tipi Başlangıç Tarihi

A1. İkametgah Yerinden Hareket

İkamet Yerinden Hareket

İkamet Yerinden Hareket Saati

00:00:00	01:00:00	02:00:00	03:00:00
04:00:00	05:00:00	06:00:00	07:00:00
08:00:00	09:00:00	10:00:00	11:00:00
12:00:00	13:00:00	14:00:00	15:00:00
16:00:00	17:00:00	18:00:00	19:00:00
20:00:00	21:00:00	22:00:00	23:00:00

İkamet Yerinden Taahhüt Çeşidi

İkamet Yerinden Taahhüt Tutarı

A3. Geçici Görev Yerine Hareket

Görev Yerine Hareket

A4. Yol Gündeliği

Gündelik Oran

Görev Mahalline Hareket

10. Hareket Dakikası: Hareket saatinde ait varsa dakikası da girilir. Örneğimize göre 07:00'da hareket edilmesi nedeniyle dakika seçilmemiştir.

Yol Masrafı Girişi

Yolculuk Tipi Başlangıç Tarihi

A1. İkametgah Yerinden Hareket

İkamet Yerinden Hareket

İkamet Yerinden Hareket Saati

07:00:00	07:05:00	07:10:00
07:15:00	07:20:00	07:25:00
07:30:00	07:35:00	07:40:00
07:45:00	07:50:00	07:55:00

İkamet Yerinden Taahhüt Çeşidi

İkamet Yerinden Taahhüt Tutarı

A3. Geçici Görev Yerine Hareket

Görev Yerine Hareket

A4. Yol Gündeliği

Gündelik Oran

Görev Mahalline Hareket

11. **İkamet Yerinden Taşıt Çeşidi:** Sonraki aşamada seyahat edilecek taşıt aracına yani örneğimizde uçağa binmek için kullandığımız vasıta seçilir.

Yol Masrafı Girişi

Yolculuk Tipi: GİDİŞ Başlangıç Tarihi:

A1. İkametgah Yerinden Hareket

İkamet Yerinden Hareket: İKAMET_HAVAŞ

İkamet Yerinden Hareket Saati: 07:00:00

İkamet Yerinden Taşıt Çeşidi: İkamet Yerinden Taşıt Çeşidi

İkamet Yerinden Taşıt Tutarı: TAKSI, OTOBÜS, UÇAK, TREN, VAPUR, DOLMUŞ, RESMİ_ARAÇ, ANLAŞMALI_ACENTE

A2. Geçici Görev

Görev Mahalline Hareket: Görev Mahalline Hareket

A3. Geçici Görev Yerine Hareket

Görev Yerine Hareket: Görev Yerine Hareket

A4. Yol Gündelliği

Gündelik Oran: Gündelik Oran

Vazgeç Kaydet

12. **Taksi Seçimi:** Havaalanına (HAVAŞ) gitmek için Taksiyi örnek olarak seçtik. Programda HAVAŞ tan sonrası için yani HAVAŞ-Havalimanı arası için bir ulaşım aracı öngörülmemiştir.

Yol Masrafı Girişi

Yolculuk Tipi: GİDİŞ Başlangıç Tarihi:

A1. İkametgah Yerinden Hareket

İkamet Yerinden Hareket: İKAMET_HAVAŞ

İkamet Yerinden Hareket Saati: 07:00:00

İkamet Yerinden Taşıt Çeşidi: TAKSI

İkamet Yerinden Taşıt Tutarı: TAKSI, OTOBUS, UÇAK, TREN, VAPUR, DOLMUŞ, RESMİ_ARAÇ, ANLAŞMALI_ACENTE

A2. Geçici Görev

Görev Mahalline Hareket: Görev Mahalline Hareket

A3. Geçici Görev Yerine Hareket

Görev Yerine Hareket: Görev Yerine Hareket

A4. Yol Gündelliği

Gündelik Oran: Gündelik Oran

Vazgeç Kaydet

13. Taksi Ücreti Ekleme: HAVAŞ'a kadar ödediğimiz taksi ücreti temsili 30 TL olsun.

Yol Masrafı Girişi

Yolculuk Tipi: GIDİŞ Başlangıç Tarihi:

A1. İkametgah Yerinden Hareket

İkamet Yerinden Hareket: İKAMET_HAVAŞ

İkamet Yerinden Hareket Saati: 07:00:00

İkamet Yerinden Taşıt Çeşidi: TAKSİ

İkamet Yerinden Taşıt Tutarı: 30,00 ₺

A2. Geçici Görev Mahalline Hareket

Görev Mahalline Hareket:

A3. Geçici Görev Yerine Hareket

Görev Yerine Hareket:

A4. Yol Gündeligi

Gündelik Oran:

14. Geçici Görev Mahalline Hareket: A2. Geçici Görev Mahalline Hareket başlığı altında Geçici görev yerine gideceğimiz yeri (biz İzmir'i örnek verdik) yazarız. Sonrasında uçağın saatini yazarız (biz temsili 8.00 yazdık). Ayrıca, A4. alanı varsa, mutlaka A2. alanı da olmalıdır. A4. alanı tek olarak girilmez.

İkamet Yerinden Hareket Saati: 07:00:00

İkamet Yerinden Taşıt Çeşidi: TAKSİ

İkamet Yerinden Taşıt Tutarı: 30,00 ₺

A2. Geçici Görev Mahalline Hareket

Görev Mahalline Hareket: İZMİR

Görev Mahalline Hareket Saati: 08:00:00

Görev Mahalline Taşıt Çeşidi: UÇAK

Görev Mahalline Taşıt Tutarı:

A4. Yol Gündeligi

Gündelik Oran:

15. **Uçak Bilet Ücreti Ekleme:** Seyahatimizin uçakla gerçekleşeceğini beyan etmemiz nedeniyle bu aşamada uçak bilet tutarı (200TL yazdık) yazılır.

İkamet Yerinden Hareket Saati: 07:00:00

İkamet Yerinden Taşıt Çeşidi: TAKSİ

İkamet Yerinden Taşıt Tutarı: 30,00 ₺

A2. Geçici Görev Mahalline Hareket

Görev Mahalline Hareket: İZMİR

Görev Mahalline Hareket Saati: 08:00:00

Görev Mahalline Taşıt Çeşidi: UÇAK

Görev Mahalline Taşıt Tutarı: 200,00 ₺

A4. Yol Gündeliği

Gündelik Oran: Gündelik Oran

Vazgeç Kaydet

16. **Başlangıç Tarihi Girişi:** Sonrasında seyahatin başlangıç tarihi yazılır. Biz 04.02.2020 tarihini yazdık.

Yol Masrafı Girişi

Yolculuk Tipi: GIDIŞ

Başlangıç Tarihi: 4.2.2020

A1. İkametgah Yerinden Hareket

İkamet Yerinden Hareket: İKAMET_HAVAŞ

İkamet Yerinden Hareket Saati: 07:00:00

İkamet Yerinden Taşıt Çeşidi: TAKSİ

İkamet Yerinden Taşıt Tutarı: 30,00 ₺

A2. Geçici Görev Mahalline Hareket

Görev Mahalline Hareket: İZMİR

Görev Mahalline Hareket Saati: 08:00:00

A3. Geçici Görev Yerine Hareket

Görev Yerine Hareket: HAVAALANI_GÖREVYERİ

A4. Yol Gündeliği

Gündelik Oran: HAVAALANI_GÖREVYERİ

- TERMINAL_GÖREVYERİ
- İSTASYON_GÖREVYERİ
- ISKELE_GÖREVYERİ
- DURAK_GÖREVYERİ
- HAVAALANI_GÖREVYERİ
- HAVAŞ_GÖREVYERİ
- HAVAALANI_OTOGAR
- HAVAALANI_HAVAŞ
- HAVAALANI_İKAMET
- HAVAŞ_İKAMET
- DURAK_İKAMET
- TERMINAL_İKAMET
- İSTASYON_İKAMET
- ISKELE_İKAMET

17. **A3 Geçici Görev Yerine Hareket:** Bu aşamada varış noktasında, geçici görev yerine hareket süreci başlatılmaktadır. Biz Havaalanı-Görev Yeri olarak seçim yaptık. Arkasında görev yerine hareket saatini seçtik. Sonrasında da sırası ile görev yerine taşıt çeşidi ile tutarını yazdık. Örneğimizde resmi araç kullanılmış olması nedeniyle, tutar “0” olarak yazılmıştır.

Yol Masrafı Girişi

Yolculuk Tipi: GIDIŞ Başlangıç Tarihi: 4.2.2020

A1. İkametgah Yerinden Hareket

İkamet Yerinden Hareket: İKAMET_HAVAŞ

İkamet Yerinden Hareket Saati: 07:00:00

İkamet Yerinden Taşıt Çeşidi: TAKSİ

İkamet Yerinden Taşıt Tutarı: 30,00 ₺

A2. Geçici Görev Mahalline Hareket

Görev Mahalline Hareket: İZMİR

Görev Mahalline: 08:00:00

A3. Geçici Görev Yerine Hareket

Görev Yerine Hareket: HAVAŞ_GÖREVYERİ

Görev Yerine Hareket Saati: 09:00:00

Görev Yerine Taşıt Çeşidi: RESMİ_ARAÇ

Görev Yerine Taşıt Tutarı: 0,00 ₺

A4. Yol Gündeliği

Gündelik Oran: Gündelik Oran

18. **A4 Yol Gündeliği:** Gidiş sürecinde son olarak yol gündeliği oranının seçilmesi gerekir. Günöbirlük görevlendirmelerde düşük oranların uygulanması gerekir. Ancak bizim örneğimizde gündelik oranı 1 (tam) seçilmiştir.

Yol Masrafı Girişi

Yolculuk Tipi: GIDIŞ Başlangıç Tarihi: 4.2.2020

A1. İkametgah Yerinden Hareket

İkamet Yerinden Hareket: İKAMET_HAVAŞ

İkamet Yerinden Hareket Saati: 07:00:00

İkamet Yerinden Taşıt Çeşidi: TAKSİ

İkamet Yerinden Taşıt Tutarı: 30,00 ₺

A2. Geçici Görev Mahalline Hareket

Görev Mahalline Hareket: İZMİR

Görev Mahalline: 08:00:00

A3. Geçici Görev Yerine Hareket

Görev Yerine Hareket: HAVAŞ_GÖREVYERİ

Görev Yerine Hareket Saati: 09:00:00

Görev Yerine Taşıt Çeşidi: RESMİ_ARAÇ

Görev Yerine Taşıt Tutarı: 0,00 ₺

A4. Yol Gündeliği

Gündelik Oran: 1

19. **Gündelik Miktarı (A):** Gündelik oranın seçilmesine bağlı olarak Sistem tarafından gündelik miktarı belirlenmektedir. 2020 Yılı Merkezi Bütçe Kanunu (H) cetveline göre ulusal düzeyde görev yapan denetim elemanı gündeliğinin 2020 yılı için 72,93 TL belirlenmesi nedeniyle bu rakam otomatik olarak gelmektedir. Denetim dışı bir görevin olması durumunda gündelik miktarı farklı (daha düşük) tutarda olacaktır.

Yol Masrafı Girişi

Yolculuk Tipi: Gidiş Başlangıç Tarihi: 4.2.2020

A1. İkametgah Yerinden Hareket

İkamet Yerinden Hareket: İKAMET_HAVAŞ
İkamet Yerinden Hareket Saati: 07:00:00
İkamet Yerinden Taşıt Çeşidi: TAKSI
İkamet Yerinden Taşıt Tutarı: 30,00 ₺

A2. Geçici Görev Mahalline Hareket

Görev Mahalline Hareket: İZMİR
Görev Mahalline Hareket Saati: 08:00:00

A3. Geçici Görev Yerine Hareket

Görev Yerine Hareket: HAVAŞ_GÖREVYERI
Görev Yerine Hareket Saati: 09:00:00
Görev Yerine Taşıt Çeşidi: RESMİ_ARAÇ
Görev Yerine Taşıt Tutarı: 0,00 ₺

A4. Yol Gündeliği

Gündelik Oran: 1
Gündelik Miktarı: 72.93
Yol Gündelik Süresi: 1

19. **Gündelik Miktarı (B):** Üstteki ekran görüntüsünün bir bütün olarak gösterilmesi için devamına aşağıda yer verilmektedir.

İkamet Yerinden Hareket Saati: 07:00:00
İkamet Yerinden Taşıt Çeşidi: TAKSI
İkamet Yerinden Taşıt Tutarı: 30,00 ₺

A2. Geçici Görev Mahalline Hareket

Görev Mahalline Hareket: İZMİR
Görev Mahalline Hareket Saati: 08:00:00
Görev Mahalline Taşıt Çeşidi: UÇAK
Görev Mahalline Taşıt Tutarı: 200,00 ₺

Görev Yerine Hareket Saati: 09:00:00
Görev Yerine Taşıt Çeşidi: RESMİ_ARAÇ
Görev Yerine Taşıt Tutarı: 0,00 ₺

A4. Yol Gündeliği

Gündelik Oran: 1
Gündelik Miktarı: 72.93
Yol Gündelik Süresi: 1
Gündelik Tutar: 72.93

Vazgeç Kaydet

20. **Bilgilerin Kaydedilmesi:** Gidiş sürecine ait bilgilerin kaydedilmesi amacıyla sağ alttaki kaydet butonuna basınca “Kaydetmek istediğinizde emin misiniz?” sorusu gelmekte olup, “Kaydet” butonuna basarak bu cevabı onaylamış oluruz.

Kaydetmek istediğinize emin misiniz?

Vazgeç

Kaydet ✓

21. **Gidiş Süreci Kaydedildikten Sonra Ekran Görüntüsü:** Gidiş sürecine ait yol masraflarının girilip, kaydedildikten sonra aşağıdaki ekran gelmektedir.

E-YOLLUK

CEVDET BOZKURT

Yolluk Bildirim Girişi

Yolluk Referans No: 2020YLK00008 Bütçe Yılı: 2020 Gündelik Tür Tutar: 72.93

Amir Adı ve Soyadı: Amir Adı ve Soyadı Amir Unvanı: Amir Unvanı Yolluk Nereden Nereye: Yolluk Nereden Nereye

YOL MASRAFI + Yol Masrafı Ekle

İkametgah veya Geçici Görev Yerinden Hareket		İkametgah veya Geçici Görev Yerinden Hareket		Geçici Görev Mahalline Hareket			Geçici Görev/İkamet Yerine Hareket			Gündelikler			Toplam		İşlemler					
Yolluk Çeşidi	Başlangıç Tarihi	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Gündelik Oran	Gündelik Miktar	Gündelik Süre	Gündelik Tutar	Toplam Tutar		
OIDİŞ	4.2.2020	İKAMET_H	07:00:00	TAKSİ	3i	İZMİR	08:00:00	UÇAK	2i	HAVAS_ÖC	09:00:00	RESM_ARAÇ	0	1	72.93	1	72.93	302.93	Sil	Düzenle

KONAKLAMA MASRAFI / GÖREV SÜRESİ GÜNDELİKLERİ + Ekle

DİĞER MASRAF + Ekle

Diger Masraf Toplam Tutarı: 0.00 Gündelik/Konaklama Toplam Tutarı: 0.00 Yol Toplam Tutarı: 302.93 Toplam Tutar: 302.93

Geni Kaydet

Site Haritası | İletişim | Gölük

22. **DÖNÜŞ Sürecinin Başlangıcı:** Dönüş sürecini başlatmak için Yol Masrafı Ekle Butonuna basınca sağdaki ekran gelmektedir. Burada Yolculuk Tipi olarak Dönüşü seçmemiz gerekir. Ve Kaydet butonuna basmamız gerekir.

Yol Masrafı Girişi

Yolculuk Tipi *

23. **Dönüş Yol Masrafı Giriş Süreci:** Bu aşamada, Yol masrafı giriş ekranında sırasıyla; A1. Geçici Görev Yerinden Hareket, A2. Sürekli Görev Mahalline Hareket, A3. İkamet Yerine Hareket, A4. Yol gündeliği. Bu aşamalara ait bilgilerin ayrı ayrı yazılması gerekir.

Yol Masrafı Girişi

Yolculuk Tipi * Başlangıç Tarihi

A1. Geçici Görev Yerinden Hareket
Geçici Görev Yerinden Hareket *

A2. Sürekli Görev Mahalline Hareket
Sürekli Görev Mahalline Hareket

A3. İkamet Yerine Hareket
İkamet Yerine Hareket *

A4. Yol Gündeliği
Gündelik Oran *

Lütfen aşağıdaki hataları düzeltiniz ✖

- Başlangıç Tarihi boş olamaz

24. **A1.Geçici Görev Mahallinden Hareket:** Öncelikle geçici görev yerinden hareket için hangi yerler arasında nakil vasıtası seçeceğimizi belirleriz. Biz Görev Yeri-Terminal arasını seçtik. Arkasında hareket saatini (varsa dakikası da yazılır) yazdık.

Yol Masrafı Girişi

Yolculuk Tipi *

Başlangıç Tarihi

A1. Geçici Görev Yerinden Hareket

Geçici Görev Yerinden Hareket *

Geçici Görev Yerinden Hareket

GÖREVYERİ_TERMINAL

GÖREVYERİ_İSTASYON

GÖREVYERİ_İSKELE

GÖREVYERİ_DURAK

GÖREVYERİ_HAVAALANI

GÖREVYERİ_HAVAŞ

OTOGAR_HAVAALANI

HAVAŞ_HAVAALANI

İKAMET_HAVAŞ

İKAMET_DURAK

İKAMET_İSKELE

İKAMET_İSTASYON

İKAMET_TERMINAL

İKAMET_HAVAALANI

A3. İkamet Yerine Hareket

İkamet Yerine Hareket *

A2. Sürekli Görev

Sürekli Görev Mahalline Hareket

A4. Yol Gündeliği

Gündelik Oran *

25. **Taşıt Seçimi:** Sonrasında geçici görev yerinden taşıt çeşidi seçilir. Bu işlem adımları Sistemde yer almakta olup, bizim bu adımlara ilave yapmamız mümkün değil. Biz Dolmuşu seçtik ve bedelini 4 TL olarak yazdık.

Yol Masrafı Girişi

Yolculuk Tipi *

Başlangıç Tarihi

A1. Geçici Görev Yerinden Hareket

Geçici Görev Yerinden Hareket *

Geçici Görev Yerinden Hareket Saati

Geçici Görev Yerinden Taşıt Çeşidi *

Geçici Görev Yerinden Taşıt Tutarı

A3. İkamet Yerine Hareket

İkamet Yerine Hareket *

A2. Sürekli Görev Mahalline Hareket

Sürekli Görev Mahalline Hareket

A4. Yol Gündeliği

Gündelik Oran *

26. **A2 Sürekli Görev Yerine Hareket:** Daha sonra A2 kısmının doldurulması gerekir. Biz örneğimize göre sürekli görev mahallimiz olan Ankara'yı yazdık. Dönüş ulaşım aracı olarak otobüsü yazdık ve bedelini 70 TL olarak belirledik.

Geçici Görev Yerinden Taahhüt Çeşidi

Geçici Görev Yerinden Taahhüt Tutarı

A2. Sürekli Görev Mahalline Hareket

Sürekli Görev Mahalline Hareket

Sürekli Görev Mahalline Hareket Saati

Sürekli Görev Mahalline Taahhüt Çeşidi

Sürekli Görev Mahalline Taahhüt Tutarı

27. **A3 İkamet Yerine Hareket:** Sonrasında dönüş tarihimiz olan 09.02.2020 tarihini seçtik ve akabinde, A3 başlığı altındaki ikamet yerine hareket kısmını doldurmamız gerekiyor. Bu ekran görüntüsünde, örneğimize göre, İzmir'den Ankara'ya varılması ve terminalden ikamet yerimize geçiş söz konusudur. Sırası ile bunları doldururuz. Eve anlaşmalı acente ile döndüğümüz kabul edilerek bedelini temsili olarak 30 TL yaz(ılır)dık.

Yol Masrafı Girişi

Yolculuk Tipi Başlangıç Tarihi

A1. Geçici Görev Yerinden Hareket

Geçici Görev Yerinden Hareket

Geçici Görev Yerinden Hareket Saati

Geçici Görev Yerinden Taahhüt Çeşidi

Geçici Görev Yerinden Taahhüt Tutarı

A2. Sürekli Görev Mahalline Hareket

Sürekli Görev Mahalline Hareket

A3. İkamet Yerine Hareket

İkamet Yerine Hareket

İkamet Yerine Hareket Saati

İkamet Yerine Taahhüt Çeşidi

İkamet Yerine Taahhüt Tutarı

A4. Yol Gündeliği

Gündelik Oran

Gündelik Miktarı

1
0
1
1/3
2/3

28. **Yol Gündeliği (A):** Dönüşe ait yol gündeliği girilir. Biz 1 yani tam girdik. Çünkü kısıtlı gündelik almamızı gerektiren bir durum görevlendirmenin kapsamında bulunmamaktadır. Çünkü 24 saati aşan bir görevlendirme söz konusudur.

Yol Masrafı Girişi

Yolculuk Tipi: DÖNÜŞ Başlangıç Tarihi: 9.2.2020

A1. Geçici Görev Yerinden Hareket

Geçici Görev Yerinden Hareket: GÖREVYERİ_TERMINAL

Geçici Görev Yerinden Hareket Saati: 20:00:00

Geçici Görev Yerinden Taşıt Çeşidi: DOLMUŞ

Geçici Görev Yerinden Taşıt Tutarı: 4,00 ₺

A3. İkamet Yerine Hareket

İkamet Yerine Hareket: TERMINAL_İKAMET

İkamet Yerine Hareket Saati: 06:30:00

İkamet Yerine Taşıt Çeşidi: ANLAŞMALI_ACENTE

İkamet Yerine Taşıt Tutarı: 30,00 ₺

A2. Sürekli Görev Mahalline Hareket

Sürekli Görev Mahalline Hareket: ANKARA

Sürekli Görev Mahalline Hareket Saati: 21:00:00

Sürekli Görev Mahalline Taşıt Çeşidi: OTOBÜS

Sürekli Görev Mahalline Taşıt Tutarı: 70,00 ₺

A4. Yol Gündeliği

Gündelik Oran: 1

Gündelik Miktarı: 72.93

Yol Gündelik Süresi: 1

Gündelik Tutar: 72.93

29. **Dönüş Yol Gündeliği (B):** Aşağıda üstteki ekranın devamı niteliğindeki görüntüsü yer almaktadır. A2 ve A4 Gündelik kısmı tam olarak görülmektedir. A4. alanı varsa, mutlaka A2. alanı da olmalıdır. A4. alanı tek olarak girilmez. Sonrasında kaydet butonuna basarız.

Geçici Görev Yerinden Taşıt Çeşidi: DOLMUŞ

Geçici Görev Yerinden Taşıt Tutarı: 4,00 ₺

A2. Sürekli Görev Mahalline Hareket

Sürekli Görev Mahalline Hareket: ANKARA

Sürekli Görev Mahalline Hareket Saati: 21:00:00

Sürekli Görev Mahalline Taşıt Çeşidi: OTOBÜS

Sürekli Görev Mahalline Taşıt Tutarı: 70,00 ₺

İkamet Yerine Taşıt Çeşidi: ANLAŞMALI_ACENTE

İkamet Yerine Taşıt Tutarı: 30,00 ₺

A4. Yol Gündeliği

Gündelik Oran: 1

Gündelik Miktarı: 72.93

Yol Gündelik Süresi: 1

Gündelik Tutar: 72.93

30. **Bilgilerin Kaydedilmesi:** Sonraki aşamada kaydet butonuna bastıktan sonra aşağıdaki ekran çıkmakta olup, bilgilerimizde hata olduğuna düşünüyorsak Vazgeç butonuna basarız. Hata yoksa (bilgiler doğru ise) Kaydet butonuna basarak süreci devam ettiririz.

Kaydetmek istediğimize emin misiniz?

Vazgeç

Kaydet ✓

31. **Kaydetme Sonrası:** Bilgileri kaydettikten sonra aşağıdaki ekran gelmektedir. Bu aşamada gidiş ve dönüşe ait yol masrafları (yol gideri +yol gündeliği) sisteme yüklenmiş vaziyettedir.

E-YOLLUKCEVDET BOZKURT

Anasayfa

E-YOLLUK

- Geçici Görev Yolu
- Denetim Yolu
- Denetim Görev Listesi
- Avans Talep Formu

Yolluk Bildirim Girişi

Yolluk Referans No: 2020YK00008 Bütçe Yılı: 2020 Gündelik Tür Tutar: 72.93

Amir Adı ve Soyadı: Amir Adı ve Soyadı Amir Unvanı: Amir Unvanı Yolluk Nereden Nereye: Yolluk Nereden Nereye

YOL MASRAFI + Yol Masrafı Ekle

Yolluk Çeşidi	Başlangıç Tarihi	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Geçici Görev Mahalline Hareket				Geçici Görev/İkamet Yerine Hareket				Gündelikler				Toplam Tutar	İşlemler
						Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Gündelik Oran	Gündelik Miktar	Gündelik Süre	Gündelik Tutar		
GİDİŞ	4.2.2020	İKAMET	07:00:00	TAKSİ	3	İZMİR	08:00:00	UÇAK	2	HAVAŞ...	09:00:00	RESMİ_LARAÇ	0	1	72.93	1	72.93	302.93	SİL Düzenle
DÖNÜŞ	9.2.2020	ÖDREV	20:00:00	DOLMUŞ	4	ANKARA	21:00:00	OTOBUS	7	TERMIN	09:30:00	ANLAŞMALI_ACENTE	3	1	72.93	1	72.93	176.93	SİL Düzenle

KONAKLAMA MASRAFI / GÖREV SÖRESİ GÜNDELİKLERİ + Ekle

DİĞER MASRAF + Ekle

Diger Masraf Toplam Tutar: 0.00 Gündelik/Konaklama Toplam Tutar: 0.00 Yol Toplam Tutar: 479.86 Toplam Tutar: 479.86

Geni Kaydet

- 32. Gündelik Ekleme Süreci:** Ekle butonuna basarak görev yaptığımız İzmir'deki görev süresine ait gündeliklerin eklenmesi söz konusudur. Bu ekran görüntüsünde henüz gündeliklere ait veri girişi yapılmamıştır.

Yolluk Bildirim Girişi

Yolluk Referans No: 2020YLK00008 Bütçe Yılı: 2020 Gündelik Tür Tutar: 72.93

Amir Adı ve Soyadı: Amir Adı ve Soyadı Amir Unvanı: Amir Unvanı Yolculuk Nereden Nereye: Yolculuk Nereden Nereye

YOL MASRAFI + Yol Masrafı Ekle

Yolculuk Çeşidi	Başlangıç Tarihi	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Geçici Görev Mahalline Hareket				Geçici Görev/İkamet Yeri Hareket				Gündelikler				Toplam Tutar	İşlemler
						Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Gündelik Oran	Gündelik Miktar	Gündelik Süre	Gündelik Tutar		
GİDİŞ	4.2.2020	İKAMET	07:00:00	TAKSİ	3	İZMİR	08:00:00	UÇAK	2	HAVAŞ.	09:00:00	RESMİ_ARAÇ	0	1	72.93	1	72.93	302.93	Sil Düzenle
DÖNÜŞ	9.2.2020	GÖREV	20:00:00	DOLMUŞ	4	ANKARA	21:00:00	OTOBÜS	7	TERMIN	06:30:00	ANLAŞMALLI_ACENTE	3	1	72.93	1	72.93	176.93	Sil Düzenle

KONAKLAMA MASRAFI / GÖREV SÜRESİ GÜNDELİKLERİ + Ekle

Gündelik Oran: 0 Gündelik/Konaklama Başlangıç Tarihi: Başlangıç Tarihi Gündelik/Konaklama Bitiş Tarihi: Bitiş Tarihi Gündelik/Konaklama Tutar: 5 Gündelik/Konaklama Süresi: NaN Gündelik/Konaklama Toplam Tutar: NaN - Kaldır

DİĞER MASRAF + Ekle

Diger Masraf Toplam Tutar: 0.00 Gündelik/Konaklama Toplam Tutar: NaN Yol Toplam Tutar: 479.86 Toplam Tutar: NaN

Geril Kaydet

- 33. Gündelik Bilgilerinin Girilmesi:** “KONAKLAMA MASRAFLARI/GÖREV SÜRESİ GÜNDELİKLERİ” kısmında ÖNCELİKLE gündelik bilgileri girişinin yapılması gerekir. Burada, başlangıç ve bitiş bilgileri ile gündelik oranına ait bilgiler girilir.

Yolluk Bildirim Girişi

Yolluk Referans No: 2020YLK00008 Bütçe Yılı: 2020 Gündelik Tür Tutar: 72.93

Amir Adı ve Soyadı: Amir Adı ve Soyadı Amir Unvanı: Amir Unvanı Yolculuk Nereden Nereye: Yolculuk Nereden Nereye

YOL MASRAFI + Yol Masrafı Ekle

Yolculuk Çeşidi	Başlangıç Tarihi	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Geçici Görev Mahalline Hareket				Geçici Görev/İkamet Yeri Hareket				Gündelikler				Toplam Tutar	İşlemler
						Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Gündelik Oran	Gündelik Miktar	Gündelik Süre	Gündelik Tutar		
GİDİŞ	4.2.2020	İKAMET	07:00:00	TAKSİ	3	İZMİR	08:00:00	UÇAK	2	HAVAŞ.	09:00:00	RESMİ_ARAÇ	0	1	72.93	1	72.93	302.93	Sil Düzenle
DÖNÜŞ	9.2.2020	GÖREV	20:00:00	DOLMUŞ	4	ANKARA	21:00:00	OTOBÜS	7	TERMIN	06:30:00	ANLAŞMALLI_ACENTE	3	1	72.93	1	72.93	176.93	Sil Düzenle

KONAKLAMA MASRAFI / GÖREV SÜRESİ GÜNDELİKLERİ + Ekle

Gündelik Oran: 0 Gündelik/Konaklama Başlangıç Tarihi: Başlangıç Tarihi Gündelik/Konaklama Bitiş Tarihi: Bitiş Tarihi Gündelik/Konaklama Tutar: 5 Gündelik/Konaklama Süresi: NaN Gündelik/Konaklama Toplam Tutar: NaN - Kaldır

DİĞER MASRAF + Ekle

Diger Masraf Toplam Tutar: 0.00 Gündelik/Konaklama Toplam Tutar: NaN Yol Toplam Tutar: 479.86 Toplam Tutar: NaN

Geril Kaydet

34. Gündelik Bilgilerinin Girilmesinden Sonraki Ekran Görüntüsü: Gündelik bilgileri girildikten ve kaydedildikten sonra aşağıdaki ekran gelmektedir.

Yolluk Bildirim Girişi

Yolluk Referans No: 2020YLK00008 Bütçe Yılı: 2020 Gündelik Tür Tutarı: 72.93

Amir Adı ve Soyadı: Amir Adı ve Soyadı Amir Unvanı: Amir Unvanı Yolculuk Nereden Nereye: Yolculuk Nereden Nereye

YOL MASRAFI + Yol Masrafı Ekle

Yolculuk Çeşidi	Başlangıç Tarihi	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Geçici Görev Mahalline Hareket				Geçici Görev/İkamet Yerine Hareket				Gündelikler				Toplam Tutar	İşlemler
						Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Gündelik Oran	Gündelik Miktar	Gündelik Süre	Gündelik Tutar		
GİDİŞ	4.2.2020	İKAMET	07:00:00	TAKSİ	3	İZMİR	08:00:00	UÇAK	2	HAVAŞ.	09:00:00	RESMİ_ARAÇ	0	1	72.93	1	72.93	302.93	Sil Düzenle
DÖNÜŞ	9.2.2020	GÖREV	20:00:00	DOLMUŞ	4	ANKAR	21:00:00	OTOBÜS	7	TERMIN	06:30:00	ANLAŞMALI_ACENTE	3	1	72.93	1	72.93	176.93	Sil Düzenle

KONAKLAMA MASRAFI / GÖREV SÜRESİ GÜNDELİKLERİ + Ekle

Gündelik Oran	Gündelik/Konaklama Başlangıç Tarihi	Gündelik/Konaklama Bitiş Tarihi	Gündelik/Konaklama Tutarı	Gündelik/Konaklama Süresi	Gündelik/Konaklama Toplam Tutarı	
1	5.2.2020	8.2.2020	72.93	4	291.72	-- Kaldır

DiĞER MASRAF + Ekle

Diger Masraf Toplam Tutarı: 0.00 Gündelik/Konaklama Toplam Tutarı: 291.72 Yol Toplam Tutarı: 479.86 Toplam Tutar: 771.58

Geri Kaydet

35. Konaklama Bilgilerinin Girilmesi: Gündelik bilgilerinden sonra konaklama bilgilerinin girilmesi gerekir. "KONAKLAMA MASRAFLARI/GÖREV SÜRESİ GÜNDELİKLERİ" kısmında gündelik bilgileri girişinin yapıldığı yerde aynı şekilde +Ekle butonundan sonra "Konaklama Masraflarının" da girilmesi gerekir. Burada, konaklama başlangıç ve bitiş bilgileri girilir. Zaten Gündelik Oran kısmında "Konaklama" seçeneği de görülmektedir. Biz günlük 80 TL olmak üzere 4 gün için 320 TL konaklama masrafı beyan ettik.

Yolluk Bildirim Girişi

Yolluk Referans No: 2020YLK00008 Bütçe Yılı: 2020 Gündelik Tür Tutarı: 72.93

Amir Adı ve Soyadı: BÜLENT SARAÇ Amir Unvanı: BİRİM BAŞKAN YARDIMCISI Yolculuk Nereden Nereye: İZMİR

YOL MASRAFI + Yol Masrafı Ekle

Yolculuk Çeşidi	Başlangıç Tarihi	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Geçici Görev Mahalline Hareket				Geçici Görev/İkamet Yerine Hareket				Gündelikler				Toplam Tutar	İşlemler
						Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Gündelik Oran	Gündelik Miktar	Gündelik Süre	Gündelik Tutar		
GİDİŞ	4.2.2020	İKAMET	07:00:00	TAKSİ	3	İZMİR	08:00:00	UÇAK	2	HAVAŞ.	09:00:00	RESMİ_ARAÇ	0	1	72.93	1	72.93	302.93	Sil Düzenle
DÖNÜŞ	9.2.2020	GÖREV	20:00:00	DOLMUŞ	4	ANKAR	21:00:00	OTOBÜS	7	TERMIN	06:30:00	ANLAŞMALI_ACENTE	3	1	72.93	1	72.93	176.93	Sil Düzenle

KONAKLAMA MASRAFI / GÖREV SÜRESİ GÜNDELİKLERİ + Ekle

Gündelik Oran	Gündelik/Konaklama Başlangıç Tarihi	Gündelik/Konaklama Bitiş Tarihi	Gündelik/Konaklama Tutarı	Gündelik/Konaklama Süresi	Gündelik/Konaklama Toplam Tutarı	
1	5.2.2020	8.2.2020	72.93	4	291.72	-- Kaldır
Konaklama	5.2.2020	8.2.2020	80,00 ₺	4	320,00	-- Kaldır

DiĞER MASRAF + Ekle

Diger Masraf Toplam Tutarı: 0.00 Gündelik/Konaklama Toplam Tutarı: 611.72 Yol Toplam Tutarı: 479.86 Toplam Tutar: 1091.58

Geri Yolluk Bildirim Yazdır Matemetik Gönder Kaydet/Güncelle

- 36. Bagaj ve Hamal Gideri Eklenmesi:** Yaptığımız görev kapsamında resmi bir bagaj giderinin söz konusu olması durumunda ise, DİĞER MASRAFLAR kısmında +Ekle butona basarak, sonrasında Gider Masraf Türüne Bagaj Ücreti (Gideri vb.) yazarak masraf tarihi, adedi ve tutarını yazabiliriz. Örneğimizde 40 TL tutarında bagaj gideri ve 30 TL hamal ücreti yapıldığını kabul ettiğiz. Sonrasında ise, söz konusu rakamları beyanı uygun olarak gir(dik)elim.

YOL MASRAFI																				+ Yol Masrafı Ekle	
İkametgah veya Geçici Görev Yerinden Hareket		İkametgah veya Geçici Görev Yerinden Hareket				Geçici Görev Mahalline Hareket				Geçici Görev/İkamet Yerine Hareket				Günelikler				Toplam		İşlemler	
Yolculuk Çeşidi	Başlangıç Tarihi	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Günelik Oran	Günelik Miktar	Günelik Süre	Günelik Tutar	Toplam Tutar			
GİDİŞ	4.2.2020	İKAMET	07:00:00	TAKSİ	3	İZMİR	08:00:00	UÇAK	2	HAVAŞ.	09:00:00	RESMİ_LARAÇ	0	1	72.93	1	72.93	302.93	SİL	DÜZENLE	
DÖNÜŞ	9.2.2020	GÖREV	20:00:00	DOLMUŞ	4	ANKAR	21:00:00	OTOBÜS	7	TERMİN	06:30:00	ANLAŞMALLI_ACENTE	3	1	72.93	1	72.93	176.93	SİL	DÜZENLE	

KONAKLAMA MASRAFI / GÖREV SÜRESİ GÜNDELİKLERİ							+ Ekle	
Günelik Oran	Günelik/Konaklama Başlangıç Tarihi	Günelik/Konaklama Bitiş Tarihi	Günelik/Konaklama Tutarı	Günelik/Konaklama Süresi	Günelik/Konaklama Toplam Tutarı			
1	5.2.2020	8.2.2020	72.93	4	291.72	- Kaldır		
Konaklama	5.2.2020	8.2.2020	80.00 ₺	4	320.00	- Kaldır		

DİĞER MASRAFLAR							+ Ekle	
Gider Masraf Türü	Gider Masraf Tarihi	Gider Masraf Adedi	Gider Masraf Toplam Tutarı					
Resmi Bagaj Ücreti	4.2.2020	1	40.00 ₺	- Kaldır				
Hamal Ücreti	4.2.2020	1	30.00 ₺	- Kaldır				

Diger Masraf Toplam Tutarı	70.00	Günelik/Konaklama Toplam Tutarı	611.72	Yol Toplam Tutarı	479.86	Toplam Tutar	1161.58
----------------------------	-------	---------------------------------	--------	-------------------	--------	--------------	---------

Geni Yolluk Bildirim Yazdır Mutemete Gönder Kaydet/Güncelle

- 37. Seyahate Ait Veri Girişinden Sonrası İçin Ekran Görüntüsü:** Görev kapsamı tüm veriler girildikten sonra aşağıdaki ekran gelmektedir. Bu aşamada ekran bilgileri kontrol edilerek hatalı bir veri olup olmadığı değerlendirilir.

YOL MASRAFI																				+ Yol Masrafı Ekle	
İkametgah veya Geçici Görev Yerinden Hareket		İkametgah veya Geçici Görev Yerinden Hareket				Geçici Görev Mahalline Hareket				Geçici Görev/İkamet Yerine Hareket				Günelikler				Toplam		İşlemler	
Yolculuk Çeşidi	Başlangıç Tarihi	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Günelik Oran	Günelik Miktar	Günelik Süre	Günelik Tutar	Toplam Tutar			
GİDİŞ	4.2.2020	İKAMET	07:00:00	TAKSİ	3	İZMİR	08:00:00	UÇAK	2	HAVAŞ.	09:00:00	RESMİ_LARAÇ	0	1	72.93	1	72.93	302.93	SİL	DÜZENLE	
DÖNÜŞ	9.2.2020	GÖREV	20:00:00	DOLMUŞ	4	ANKAR	21:00:00	OTOBÜS	7	TERMİN	06:30:00	ANLAŞMALLI_ACENTE	3	1	72.93	1	72.93	176.93	SİL	DÜZENLE	

KONAKLAMA MASRAFI / GÖREV SÜRESİ GÜNDELİKLERİ							+ Ekle	
Günelik Oran	Günelik/Konaklama Başlangıç Tarihi	Günelik/Konaklama Bitiş Tarihi	Günelik/Konaklama Tutarı	Günelik/Konaklama Süresi	Günelik/Konaklama Toplam Tutarı			
1	5.2.2020	8.2.2020	72.93	4	291.72	- Kaldır		
Konaklama	5.2.2020	8.2.2020	80.00 ₺	4	320.00	- Kaldır		

DİĞER MASRAFLAR							+ Ekle	
Gider Masraf Türü	Gider Masraf Tarihi	Gider Masraf Adedi	Gider Masraf Toplam Tutarı					
Resmi Bagaj Ücreti	4.2.2020	1	40.00 ₺	- Kaldır				
Hamal Ücreti	4.2.2020	1	30.00 ₺	- Kaldır				

Diger Masraf Toplam Tutarı	70.00	Günelik/Konaklama Toplam Tutarı	611.72	Yol Toplam Tutarı	479.86	Toplam Tutar	1161.58
----------------------------	-------	---------------------------------	--------	-------------------	--------	--------------	---------

Geni Yolluk Bildirim Yazdır Mutemete Gönder Kaydet/Güncelle

38. **Verilerin Düzeltilmesi:** Hatalı veri ve sonrasında düzeltme işleminin varlığının kabul edilmesi durumunda, bu bilgilerin düzeltilmesi gerekir. Biz kontrol neticesinde tabloda “Diğer Masraf” başlığı altında resmi bagaj giderinin gidiş tarihi yerine dönüş tarihinde yapıldığını, böylelikle 4 Şubat yerine 9 Şubat (09.02.2020) yazmak suretiyle bu hatayı düzelterip ve sonrasında bu işlemi kaydettiğimizi kabul edelim. Benzer şekilde yol masrafına ait bilgilerde bir düzeltme gerekirse, bu durumda da düzenle seçeneğinin kullanılması gerekir. Veya söz konusu giderin silinip yeniden eklenmesi de mümkündür.

İkametgah veya Geçici Görev Yerinden Hareket		İkametgah veya Geçici Görev Yerinden Hareket				Geçici Görev Mahalline Hareket				Geçici Görev/İkamet Yerine Hareket				Gündelikler				Toplam		İşlemler	
Yolculuk Çeşidi	Başlangıç Tarihi	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Gündelik Oran	Gündelik Miktar	Gündelik Süre	Gündelik Tutar	Toplam Tutar		Sil	Düzenle
GİDİŞ	4.2.2020	İKAMET	07:00:00	TAKSİ	3	İZMİR	08:00:00	UÇAK	2	HAVAŞ.	09:00:00	RESMİ_ARAÇ	0	1	72.93	1	72.93	302.93		Sil	Düzenle
DÖNÜŞ	9.2.2020	GÖREV	20:00:00	DOLMUŞ	4	ANKAR	21:00:00	OTOBÜS	7	TERMIN	06:30:00	ANLAŞMALI_ACENTE	3	1	72.93	1	72.93	176.93		Sil	Düzenle

Gündelik Oran	Gündelik/Konaklama Başlangıç Tarihi	Gündelik/Konaklama Bitiş Tarihi	Gündelik/Konaklama Tutar	Gündelik/Konaklama Süresi	Gündelik/Konaklama Toplam Tutar	
1	5.2.2020	8.2.2020	72.93	4	291.72	Kaldır
Konaklama	5.2.2020	8.2.2020	80.00 ₺	4	320.00	Kaldır

Gider Masraf Türü	Gider Masraf Tarihi	Gider Masraf Adedi	Gider Masraf ToplamTutari	
Resmî Bagaj Ücreti	9.2.2020	1	40.00 ₺	Kaldır
Hamal Ücreti	4.2.2020	1	30.00 ₺	Kaldır

Diger Masraf Toplam Tutan	Gündelik/Konaklama Toplam Tutan	Yol Toplam Tutan	Toplam Tutar
70.00	611.72	479.86	1161.58

Getir

Yolluk Bildirim Yazdır Mutemete Gönder Kaydet/Güncelle

39. **Düzeltilme Sonrası Ekran Kaydı:** Düzeltme işlemi yapıldıktan sonra, ekran kaydı aşağıdaki gibidir. Aynı şekilde yeni bir hatanın olduğunu kabul edersek, düzeltme seçeneğimiz yine kullanabiliriz. Bilgiler düzeltilip Kaydet/Güncelle butonuna basılınca, yolluk bildirim güncellendiği bilgisi gelmektedir.

İkametgah veya Geçici Görev Yerinden Hareket		İkametgah veya Geçici Görev Yerinden Hareket				Geçici Görev Mahalline Hareket				Geçici Görev/İkamet Yerine Hareket				Gündelikler				Toplam		İşlemler	
Yolculuk Çeşidi	Başlangıç Tarihi	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Gündelik Oran	Gündelik Miktar	Gündelik Süre	Gündelik Tutar	Toplam Tutar		Sil	Düzenle
GİDİŞ	4.2.2020	İKAMET	07:00:00	TAKSİ	3	İZMİR	08:00:00	UÇAK	2	HAVAŞ.	09:00:00	RESMİ_ARAÇ	0	1	72.93	1	72.93	302.93		Sil	Düzenle
DÖNÜŞ	9.2.2020	GÖREV	20:00:00	DOLMUŞ	4	ANKAR	21:00:00	OTOBÜS	7	TERMIN	06:30:00	ANLAŞMALI_ACENTE	3	1	72.93	1	72.93	176.93		Sil	Düzenle

Gündelik Oran	Gündelik/Konaklama Başlangıç Tarihi	Gündelik/Konaklama Bitiş Tarihi	Gündelik/Konaklama Tutar	Gündelik/Konaklama Süresi	Gündelik/Konaklama Toplam Tutar	
1	5.2.2020	8.2.2020	72.93	4	291.72	Kaldır
Konaklama	5.2.2020	8.2.2020	80.00 ₺	4	320.00	Kaldır

Gider Masraf Türü	Gider Masraf Tarihi	Gider Masraf Adedi	Gider Masraf ToplamTutari	
Resmî Bagaj Ücreti	9.2.2020	1	40.00 ₺	Kaldır
Hamal Ücreti	4.2.2020	1	30.00 ₺	Kaldır

Diger Masraf Toplam Tutan	Gündelik/Konaklama Toplam Tutan	Yol Toplam Tutan	Toplam Tutar
70.00	611.72	479.86	1161.58

Getir

Yolluk Bildirim Yazdır Mutemete Gönder Kaydet/Güncelle

Yolluk Bildirim Güncellenmiştir.

40. **Düzeltilme ve Güncellemeler Sonrası Ekran Görüntüsü:** Düzeltilme ve Güncellemeler sonrasında, sağ alt tarafında Yolluk Bildirim Yazdır butonuna basınca aşağıdaki gibi pdf şeklinde bilgileri içeren görüntü bilgisayara kaydedilmektedir. Bu pdf dokümanı mutemete gönderme öncesinde son bir kez kontrol edilerek hata olup olmadığı bir bütün olarak incelenir.

Adı Soyadı		CEVDET BOZKURT		Yolluk Referans		2020YLK00008				
Ünvanı		İç Denetçi		DENETİM GÖREVI YOLLUK BİLDİRİMİ						
Açlık Derece Kademesi ve Ek Göstergesi		1 / 4 - 3600		Dairesi		GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI İÇ DENETİM BİRİM BAŞKANLIĞI				
Gündeliği		72.93		Bütçe Yılı		2020				
Yolculuk ve Oturma Tarihleri	Nereden Nereye Yolculuk Etdiği veya Nerede Oturduğu	Hareket Saatleri		GÜNDELİKLER		TAŞIT VE ZORUNLU GİDERLER		Dövizin		Toplam Tutar
		Gidiş	Dönüş	Bir Günüğü	Tutar	Çeşidi ve Mevki	Tutar	Cinsi	Kuru	
				TL / Yabancı Para	TL / Yabancı					
04.02.2020	İKAMET_HAVAŞ	07:00:			0.00	TAKSİ	30.00			30.00
04.02.2020	İZMİR	08:00:	1	72.93	72.93	UÇAK	200.00			272.93
04.02.2020	HAVAŞ_GÖREVYERİ	09:00:			0.00	RESMİ_ARAÇ	0.00			0.00
04.02.2020	Hamal Ücreti					1	30.00			30.00
05.02.2020 - 08.02.2020	YEVMYE		4	72.93	291.72					291.72
05.02.2020 - 08.02.2020	KONAKLAMA		4	80.00	320.00					320.00
09.02.2020	TERMINAL_İKAMET	06:30:00			0.00	ANLAŞMALI_ACENTE	30.00			30.00
09.02.2020	GÖREVYERİ_TERMINAL	20:00:00			0.00	DOLMUŞ	4.00			4.00
09.02.2020	ANKARA	21:00:00	1	72.93	72.93	OTOBÜS	70.00			142.93
09.02.2020	Resmî Bagaj Ücreti					1	40.00			40.00
Genel Toplam					757.58		404.00			1.161.58

Yukarıda belirtilen tarih / saatler arasında EMR'ya yazmış olduğum geçici görev yolculuğu ile ilgili harcamaya ait ribonuzalmış TL ellisekiz Kurunğ bildirimdir.

21/02/2020
Birim Yetkilisi
Adı Soyadı: BÜLENT SARAÇ
Ünvanı: BİRİM BAŞKAN YARDIMCISI

21/02/2020
Bildirim Sahibi (İmza)
CEVDET BOZKURT
İç Denetçi

(*) Bu kısım bildirim sahibinin görevi yerine geçmesinden bilgisi olan amir tarafından imzalanacaktır.

M.Y.H.B.Y.Örnek No : 27

41. **Mutemete Gönderme Aşaması:** Yapılan kontrol sonucunda herhangi bir hata olmadığı görülürse, sağ altta mutemete gönder butonuna basılarak bildirim mutemete gönderilir. Mutemet tarafından yapılan kontrol sonucunda, herhangi bir hata varsa mutemet tarafından iade edilir. Şayet hata yoksa, bu aşamadan sonraki işlemler; mutemet, gerçekleştirme görevlisi ve harcama yetkilisini ilgilendirmektedir.

YOL MASRAFI												+ Yol Masrafları Ekle																											
İkametgah veya Geçici Görev Yerinden Hareket		İkametgah veya Geçici Görev Yerinden Hareket				Geçici Görev Mahalline Hareket				Geçici Görev/İkamet Yerine Hareket				Gündelikler				Toplam		İşlemler																			
Yolculuk Çeşidi	Başlangıç Tarihi	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Gündelik Oran	Gündelik Miktar	Gündelik Süre	Gündelik Tutar	Toplam Tutar																					
GİDİŞ	4.2.2020	İKAMET	07:00:00	TAKSİ	3	İZMİR	08:00:00	UÇAK	2	HAVAŞ_	09:00:00	RESMİ_ARAÇ	0	1	72.93	1	72.93	302.93	Sil	Düzenle																			
DONUŞ	9.2.2020	GÖREV	20:00:00	DOLMUŞ	4	ANKARA	21:00:00	OTOBÜS	7	TERMIN	06:30:00	ANLAŞMALI_ACENTE	3	1	72.93	1	72.93	176.93	Sil	Düzenle																			
KONAKLAMA MASRAFI / GÖREV SÜRESİ GÜNDELİKLERİ																						+ Ekle																	
Gündelik Oran	Gündelik/Konaklama Başlangıç Tarihi	Gündelik/Konaklama Bitiş Tarihi	Gündelik/Konaklama Tutar	Gündelik/Konaklama Süresi	Gündelik/Konaklama Toplam Tutarı																																		
1	5.2.2020	8.2.2020	72.93	4	291.72	-																																	
Konaklama	5.2.2020	8.2.2020	80.00 ₺	4	320.00	-																																	
DİĞER MASRAFI																						+ Ekle																	
Gider Masraf Türü	Gider Masraf Tarihi	Gider Masraf Adedi	Gider Masraf ToplamTutarı																																				
Resmî Bagaj Ücreti	9.2.2020	1	40.00 ₺																																				
Hamal Ücreti	4.2.2020	1	30.00 ₺																																				
Diger Masraf Toplam Tutarı	70.00	Gündelik/Konaklama Toplam Tutarı	611.72	Yol Toplam Tutarı	479.85	Toplam Tutar 1161.58																																	
Genel																						Yolluk Bildirim Yazdır		Mutemete Gönder		Kaydet/Güncelle													

3. **Hatalı Tarih ve Saat Bilgisi Sonrası Yolluk Bildirim Girişi:** A1 ve A2 kısımlarına ait hatalı ve tutarsız verileri sistem kabul ediyor. Yine Yol masrafı ekle butonuna basalım ve sonraki ekran gelsin.

4. **Yol Masrafı Girişi:** Yol masrafı kapsamında aynı şekilde A3 ve A4 kısımlarına ait hatalı ve tutarsız veri girişlerini de sistem kabul ediyor. Şöyle ki, hatalı veri olarak, varış terminalinden geçici görev yerine hareket kapsamında nakil vasıtası olarak resmi araç seçelim ve masrafını 20 TL olarak yazalım. Bu hatalı verinin de hiçbir kontrol veya uyarı mekanizması olmadan program tarafından yine kabul edildiğini görmekteyiz.

9. **Hatalı Nakil Vasıtası Sonrası:** Hatalı bilgiler girildikten sonra kaydet işleminden sonra aşağıdaki ekran gelmektedir. Söz konusu hatalı bilgiler (veriler) toplu olarak gözükmemektedir.

Yolculuk Çeşidi	Başlangıç Tarihi	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Günlük Oran	Günlük Miktar	Günlük Süre	Günlük Tutar	Toplam Tutar	İşlemler
GİDİŞ	19.1.2020	İKAMET,	07:00:00	TAKSİ	4	İstanbul	08:00:00	OTOBÜS	5	TERMINÜ	07:00:00	RESMİ_ARAÇ	2	1	72.93	2	145.86	255.86	Sil Düzenle
DÖNÜŞ	19.1.2020	GÖREVY	22:00:00	RESMİ_ARAÇ	5	Ankara	21:00:00	TREN	6	HAVAALİ	19:00:00	VAPUR	1	1	72.93	3	218.79	329.79	Sil Düzenle

KONAKLAMA MASRAFI / GÖREV SÜRESİ GÜNDEMLERİ

Günlük Oran	Günlük/Konaklama Başlangıç Tarihi	Günlük/Konaklama Bitiş Tarihi	Günlük/Konaklama Tutarı	Günlük/Konaklama Süresi	Günlük/Konaklama Toplam Tutarı
1	19.1.2020	21.1.2020	72.93	4	291.72

DİĞER MASRAFLAR

Diger Masraf Toplam Tutarı	Günlük/Konaklama Toplam Tutarı	Yol Toplam Tutarı	Toplam Tutar
0.00	291.72	585.65	877.37

10. **Hatalı Günlük Hesaplama:** Görev kapsamı gidiş-dönüş aynı tarihte olmasına rağmen, sistem 4 günlük gündelik beyanını hatalı olmasına rağmen kabul ediyor.

Yolculuk Çeşidi	Başlangıç Tarihi	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Günlük Oran	Günlük Miktar	Günlük Süre	Günlük Tutar	Toplam Tutar	İşlemler
GİDİŞ	19.1.2020	İKAMET,	07:00:00	TAKSİ	4	İstanbul	08:00:00	OTOBÜS	5	TERMINÜ	07:00:00	RESMİ_ARAÇ	2	1	72.93	2	145.86	255.86	Sil Düzenle
DÖNÜŞ	19.1.2020	GÖREV	22:00:00	RESMİ_ARAÇ	5	Ankara	21:00:00	TREN	6	HAVAALİ	19:00:00	VAPUR	1	1	72.93	3	218.79	329.79	Sil Düzenle

KONAKLAMA MASRAFI / GÖREV SÜRESİ GÜNDEMLERİ

Günlük Oran	Günlük/Konaklama Başlangıç Tarihi	Günlük/Konaklama Bitiş Tarihi	Günlük/Konaklama Tutarı	Günlük/Konaklama Süresi	Günlük/Konaklama Toplam Tutarı
1	19.1.2020	21.1.2020	72.93	4	291.72

DİĞER MASRAFLAR

Diger Masraf Toplam Tutarı	Günlük/Konaklama Toplam Tutarı	Yol Toplam Tutarı	Toplam Tutar
0.00	291.72	585.65	877.37

- 11. Mutemete Gönderme Öncesi:** Hatalı veri girişi sonrasında ait aşağıdaki ekran görüntüsünde, tüm hatalar bütün olarak gözükmemektedir. Bu dökümanı en son aşamada sistem pdf olarak üretmektedir. İlgili bildirim sahibi bunu kontrol etme ve değiştirme imkanına sahiptir.

YollukBildirim_2020YLK00002_YollukID_571444.pdf - Adobe Acrobat Reader DC

Yolluk Referans: 2020YLK00002

Adı Soyadı: CEVDET BOZKURT

Unvanı: İç Denetçi

Aylık Denetim Kapsamı ve Ek Gözlemleri: 1 / 4 - 3600

Gönderildiği: 72.93

DENETİM GÖREVİ YOLLUK BİLDİRİMİ

Yollukluk ve Oturma Tarihi	Nereden Nereye Yollukluk Edildiği veya Nerede Oturulduğu	Hareket Saati		GÜNDELİKLER		TAŞIT VE ZORUNLU GİDERİLER		Devcon		Toplam Tutar
		Gidiş	Dönüş	Bir Günüğü	Tutar	Çeşidi ve Mikvli	Tutar	Cinsli	Kuru	
		Gün Sayısı	TL / Yabancı Para	TL / Yabancı Para	TL / Yabancı Para	TL	TL	TL		
19.01.2020	İKAMET_TERMINAL	07:00:			0.00	TAKSİ	40.00			40.00
19.01.2020	TERMINAL_GÖREVEYERİ	07:00:			0.00	RESMİ_ARAÇ	20.00			20.00
19.01.2020	İstanbul	08:00:		2	72.93	OTOBUS	50.00			195.86
19.01.2020	HAYAAALANI_HAVAŞ		19:00:00		0.00	VAPUR	1.00			1.00
19.01.2020	Ankara		21:00:00	3	72.93	TREN	60.00			278.79
19.01.2020	GÖREVEYERİ_HAYAAALANI		22:00:00		0.00	RESMİ_ARAÇ	50.00			50.00
19.01.2020 - 21.01.2020	YEVMIYE			4	72.93		291.72			291.72
Genel Toplam							656.37		221.00	877.37

Takriri belirtilen tarih / saatler arasında Ankara-İstanbul'a yollukluk yapılmış olduğundan geçici görev yollukluğu ile ilgili herhangi bir fiyazı (yollukluk) TL olarak kabul edilmiştir.

22/01/2020

Birim Yetkilisi: Bülent SARAÇ
Adı Soyadı: Bülent SARAÇ
Unvanı: Birim Başkan Yardımcısı

22/01/2020

Bildirim Sahibi (İmza): CEVDET BOZKURT
İç Denetçi

M.Y.H.B.Y.Örnek No : 27

Document Cloud'da dosya saklayın ve paylaşın
Daha Fazla Bilgi

- 12. Hatalı Verinin Mutemete Gönderimi:** Önceki aşamalarda temsili olarak girdiğimiz hatalı veriler mutemete gönderme aşamasında da herhangi bir kontrole tabi tutulmamaktadır. Yani bu haliyle mutemete göndermemize sistem izin veriyor.

T.C. Resmî Gazete

mys.muhasabat.gov.tr/eyolluk/denetimgg/bildirim/NjorNDQ0

Uygulamalar

Yeni Sekme

T.C. Resmî Gazete

T.C. Ticaret Bakanlığı

K I D D E R

T.C. Hazine ve Mali...

Ekonomi ve Finans...

Anadolu Ajansı

EYOLLUK

Geçici Görev Yolluğu

Yurtdışı Geçici Görev Yolluğu

Yurt İçi Geçici Görev Yolluğu

Denetim Yolluğu

Denetim Görev Listesi

Avans Talep Formu

Nö: Tutanı:

Amir Adı ve Soyadı: Bülent SARAÇ

Amir Unvanı: Birim Başkan Yardımcısı

Yollukluk Nereden Nereye: Ankara-İstanbul

YOL MASRAFI

Yol Masrafı Ekle

İkametgah veya Geçici Görev Veriden Hareket	İkametgah veya Geçici Görev Veriden Hareket	Geçici Görev Mahalline Hareket	Geçici Görev/İkamet Yerine Hareket	Gündelikler	Toplam														
Yollukluk Çeşidi	Başlangıç Tarihi	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Gündelik Oran	Gündelik Miktar	Gündelik Süre	Gündelik Tutar	Toplam Tutar	İşlemler
GİDİŞ	19.1.2020	İKAMET_TI	07:00:00	TAKSİ	4	İstanbul	08:00:00	OTOBUS	5	TERMINAL	07:00:00	RESMİ_ARAÇ	2	1	72.93	2	143.86	255.86	
DÖNÜŞ	19.1.2020	GÖREVEYERİ	22:00:00	RESMİ_ARAÇ	5	Ankara	21:00:00	TREN	9	HAYAAALANI	19:00:00	VAPUR	1	1	72.93	3	218.79	329.79	

KONAKLAMA MASRAFI / GÖREV SÜRESİ GÜNDELİKLERİ

Ekle

Gündelik Oran	Gündelik/Konaklama Başlangıç Tarihi	Gündelik/Konaklama Bitiş Tarihi	Gündelik/Konaklama Tutar	Gündelik/Konaklama Süresi	Gündelik/Konaklama Toplam Tutar
1	19.1.2020	21.1.2020	72.93	4	291.72

Diğer Masraf

Ekle

Diğer Masraf Toplam Tutarı	Gündelik/Konaklama Toplam Tutarı	Yol Toplam Tutarı	Toplam Tutar
0.00	291.72	585.65	877.37

Geri

Yolluk Bildirim Yazdır

Yolluk Bildirim Mutemete Gönderilmiştir

Site Haritası | İletişim | Gizlilik

YollukBildirim_2020...pdf

Tümünü göster

13. **Mutemet Tarafından İade Sonrası:** Hatalı olmasına rağmen, bu haliyle bildirim mutemete göndermemize sistemsel bir engel çıkmadı. Şayet mutemet buradaki temsili durumdan farklı olarak gerçek anlamda bir hata bulursa yaptığımız bildirim bize iade edebilir. Bu durumda, sol alt kısımda da gerçesini (Aşağıda görüldüğü gibi) yazar. Böyle bir durumda, hatayı düzelterip yolluk bildirimini tekrar gönderebiliriz.

Yolluk Bildirim Girişi

Yolluk Referans No: 2020YLK00002 Bütçe Yılı: 2020 Gündelik Tür Tutarı: 72.93

Amir Adı ve Soyadı: Bülent SARAÇ Amir Unvanı: Birim Başkanı Yardımcısı Yolluk Nereden Nereye: Ankara-İstanbul

YOL MASRAFI

İkametgah veya Geçici Görev Yerinden Hareket	İkametgah veya Geçici Görev Yerinden Hareket	Geçici Görev Mahalline Hareket	Geçici Görev/İkamet Yerine Hareket	Gündelikler	Toplam	İşlemler													
Yolluk Çeşidi	Başlangıç Tarihi	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nereye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Gündelik Oran	Gündelik Miktar	Gündelik Süre	Gündelik Tutar	Toplam Tutar	İşlemler
DÖNÜŞ	19.01.20	GÖREV	22:00:00	RESMİ_ARAÇ	5	Ankara	21:00:00	TREN	6	HAVAAL	19:00:00	VAPUR	1	1	72.93	3	218.79	329.79	Sil Düzenle
GİDİŞ	19.01.20	İKAMET	07:00:00	TAKSİ	4	İstanbul	08:00:00	OTOBUS	5	TERMIN	07:00:00	RESMİ_ARAÇ	2	1	72.93	2	145.86	255.86	Sil Düzenle

KONAKLAMA MASRAFI / GÖREV SÜRESİ GÜNDELİKLERİ

Gündelik Oran	Gündelik/Konaklama Başlangıç Tarihi	Gündelik/Konaklama Bitiş Tarihi	Gündelik/Konaklama Tutar	Gündelik/Konaklama Süresi	Gündelik/Konaklama Toplam Tutar
1	19.1.2020	21.1.2020	72.93	4	291.72

Diğer Masraf

Diğer Masraf Toplam Tutarı: 0.00 Gündelik/Konaklama Toplam Tutarı: 291.72 Yol Toplam Tutarı: 585.65 Toplam Tutar: 877.37

Yolluk Bildirim İade Nedeni: Hatalı Miktar

Yolluk Bildirim Yazdır Mutemete Gönder Kaydet/Güncelle

EKLER

EK-1

HARCIRAH KANUNU ⁽¹⁾

Kanun Numarası : 6245
Kabul Tarihi : 10/2/1954
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 18/2/1954 Sayı : 8637
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 3 Cilt : 35 Sayfa : 321

*

**

*Bu Kanunun yürürlükte olmayan hükümleri için bakınız
 "Yürürlükteki Bazı Kanunların Mülga Hükümleri Külliyatı",
 Cilt: 1 Sayfa:415*

*Bu Kanun ile ilgili tüzükler için, "Tüzükler Külliyatı"nın kanunlara
 göre düzenlenen nümerik fihristine bakınız.*

*

**

KISIM I

Umumi Hükümler

Kanunun şümüli:

Madde 1 – a) Umumi Muvazeneye dahil dairelerle mülhak ve hususi bütçeli idareler (Köy bütçeleri hariç) ve bunlara bağlı sabit ve mütedavil sermayeli müesseseler;

b) **(Değişik: 25/6/1958-7145/1 md.)** Hususi kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküller; (Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı, Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı ve Türk Havayolları Anonim Ortaklığı hariç);

c) Yukarıdaki (a) ve (b) fıkralarında yazılı daire, idare, banka, teşekkül ve müesseselerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları teşekkül ve müesseseler;

Tarafından ödenecek harcırâh bu kanun hükümlerine tabidir.

Reisicumhurun seyahat masrafları:

Madde 2 – Reisicumhurun memleket iç ve dışındaki seyahatleri dolayısıyla vakı bilcümle masrafları bu kanun hükümlerine tabi tutulmaksızın ödenir.

Tarifler:

Madde 3 – (Değişik: 11/12/1981-2562/1 md.)

Bu Kanunda geçen;

a. Harcırâh: Bu Kanuna göre ödenmesi gereken yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından birini, birkaçını veya tamamını;

(1) Bu Kanunda ve bu Kanunu değiştiren, 11/12/1981 tarihli ve 2562 sayılı Kanunun 29. maddesiyle eklenen Ek 1 inci maddede geçen belirli memuriyet ünvanları, 16/6/1983 tarih ve 2851 sayılı Kanunun 9. maddesiyle tekrar değiştirilmiştir.

- b. Kurum: 1 nci maddede sayılan daire, idare, banka, teşekkül ve müesseseleri;
- c. Memur: Personel kanunları hükümlerine göre aylık alan kimseleri (Yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel hariç);
- d. Hizmetli: Personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personeli, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlarla kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işçilerini ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimseleri;
- e. Aile fertleri: Memur ve hizmetlinin, harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve furuu ve erkek ve kız kardeşlerini;
- f. Bagaj: Memur ve hizmetlinin mensup olduğu kuruma veya şahsına ait olup, resmi vazife için kullanılacak eşya ile yolcunun bu seyahati için ihtiyacı bulunan şahsi eşyasından mutad surette taşınması mümkün olanları;
- g. **(Değişik: 10/9/2014-6552/89 md.)** Memuriyet mahalli: Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerleri;
- h. Başka yer: Yukarıda (g) fıkrasında yazılı memuriyet mahalli dışındaki yerleri;

İfade eder.

Harcırah verilecek kimseler:

Madde 4 –(Değişik: 11/12/1981-2562/2 md.)

Bu Kanunda belirtilen hallerde:

1. Bu Kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan memur ve hizmetliler ile aile fertlerine ve aynı kurumlarda fahri olarak çalışanlara;
2. Memur veya hizmetli olmamakla beraber kurumlarca geçici bir vazife ile görevlendirilenlere;
3. Kadrosuzluk dolayısıyla açıkta kalan memurlara ve bunların aile fertlerine;
4. Hizmetlilerden cezaen olmamak üzere vazifelerine son verilenlere ve bunların aile fertlerine;
5. Memur veya hizmetlinin vefatında aile fertlerine, çocuklara refakat ettirilecek memur ve hizmetlilere;
6. Hükümlü, tutuklu veya gözetim altında bulunduranların sevkinde ya da refakate görevlendirilen erbaş ve erlere;
7. **(Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)**
8. Milli ve resmi spor temasları dolayısıyla seyahat edecek sporcu ve idarecilere;
9. Birlik halinde yabancı memleketlere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarına ve bunların Türkiye'de bırakacakları aile fertlerine;
10. Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerdeki askeri şahısların aile fertlerine;
11. Bu Kanunda belirtilen özel hallerde askeri öğrenciler ile erbaş ve erlere;

Harcırah verilir.

(Mülga fıkra: 31/7/2003-4969/1 md.)

Harcırahın unsurları:

Madde 5 – Harcırah; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva eder. İlgili, bu kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir.

Harcırah hesabında esas tutulacak yol:

Madde 6 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/3 md.)

Harcırah, bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan yol ve taşıt araçları üzerinden verilir.

Gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata olan bu yolda hem muayyen, hem gayrimuayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise harcırah hesabında muayyen tarifeli taşıt esas alınır.

Bu yol ve taşıt, yolculukta geçen süreye göre memur veya hizmetli ile ailesi için ödenmesi gereken gündelik ve taşıt ücretleri toplamı dikkate alınarak memur veya hizmetlinin mensup bulunduğu dairece tespit olunur.

Birinci fıkraya göre takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması halinde, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulü merkezde ita amiri veya bu durumda olan amirlerin, taşrada memur veya hizmetlinin mensup olduğu kurumun ita amiri durumunda olan kimsenin veya mahallin en büyük askeri ve mülki amirinin önceden verilmiş yazılı bir emri bulunmasına bağlıdır.

(Ek: 14/1/1988 - KHK-311/12. md.) Ancak, işin veya hizmetin gerekli kıldığı durumlarda uçak kiralamak suretiyle seyahat edilebilmesi, seyahatin yurtiçinde olması ve bu seyahatle ilgili Bakanın veya misafiri yabancı Bakanın bizzat katılması hallerinde mümkündür.

Harcırah hesabında esas tutulacak aylıklar:

Madde 7 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/4 md.)

Harcırahın verilmesinde memurun fiilen almakta olduğu aylık (Kurumların 1 - 4 ncü derecelerdeki kadrolarında bulunanlardan kazanılmış hak aylık dereceleri daha düşük olanların işgal etmekte oldukları kadro) derecesi esas alınır.

Hizmetlilerin harcırahı, aldıkları aylık ücret veya ödeneklerine; gündelik ile çalışanların harcırahı da gündeliklerinin 30 katına en yakın memur aylık tutarı üzerinden hesaplanır. Şu kadar ki (Ödenek mukabili çalışanlar hariç) bunların harcırahları hiçbir suretle 4 üncü derecedeki memurlara verilen miktarı geçemez.

Terfi suretiyle atananların harcırahı, terfi ettikleri aylık derecesi üzerinden ödenir.

Memur veya hizmetli olmayanların harcırahı:

Madde 8 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/5 md.)

Memur veya hizmetli olmadıkları halde bu Kanuna tabi kurumlarca geçici bir görev ile görevlendirilenlere verilecek yol masrafı ve gündelik, bunların bilgi seviyeleri ve faaliyet sahaları ile mahalli şartlar dikkate alınarak 4 ncü dereceye kadar olan memurlardan herhangi birine verilen yol masrafı ve gündeliğe kıyasen ilgili kurumca takdir olunur.

Ancak, ilgili Bakanlığın teklifi ve Maliye Bakanlığının olumlu görüşü üzerine, bu gibi kimselerden icabedenlere 4 ncü dereceden daha yüksek memurlara ödenebilecek yol masrafı ve gündelik verilebilir.

Sözleşmeli olarak çalıştırılıp da sözleşmelerinde verilecek harcırah belirtilmiş olan kimseler hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.

Henüz rütbe almamış askeri öğrenciler ile Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı adına okuyan öğrencilerin öğrenim, resmi davet ve mübadele nedeniyle yurtdışında buldukları sürece kendilerine teğmen rütbesindeki subayın yurtdışı gündeliği bu Kanunun yurtdışı gündeliklerine ilişkin hükümleri gözönünde bulundurulmak suretiyle ödenir. ⁽¹⁾

Daimi vazife harcırahının mebdei:

Madde 9 – Daimi vazife harcırahı:

a) (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)

b) Naklen veya tahvilen başka bir mahalle gönderilenlere, bu tayinleri sırasında mezunen başka bir mahalde bulunsalar dahi, eski memuriyetleri mahallinden;

c) Muvakkat vazife ile veya vekaleten bir yerde buldukları esnada asli vazife mahalli değişenlere eski memuriyetleri mahallinden;

İtibaren verilir.

KISIM II

Seyahat ve Vazifenin Mahiyetine Göre Verilecek Harcırah

Yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafının birlikte verilmesini icabettiren haller:

Madde 10 – Yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafı aşağıdaki hallerde verilir:

1. (Değişik: 1/7/2006-5538/2 md.) Yurt içinde veya yurt dışında görev yapmakta iken yurt içinde veya yurt dışındaki sürekli bir göreve naklen atanan ya da yabancı ülkelerdeki memuriyet merkezi değiştirilen memur ve hizmetlilere yeni görev yerlerine kadar;

2. (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)

3. (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)

4. (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)

5. Kadro dolayısıyla açıkta kalan veya vekalet emrine alınan memurlara açık aylıklarını Türkiye dahilinde tesviye ettirecekleri yere kadar;

6. Asilin vüruduna kadar muvakkaten gönderilmiş olmayıp da vekalet namı altında asaleten gönderilen ve vekalet müddeti belli olmayan kumandan ve memurlara vazife mahallerine kadar.

Yol masrafı, yevmiye ve yer değiştirme masrafı verilmesini icabettiren haller:

Madde 11 – (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)

(1) 2/1/2017 tarihli ve 680 sayılı KHK'nin 31 inci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan "askeri öğrencilerin" ibaresi "askeri öğrenciler ile Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı adına okuyan öğrencilerin" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7072 sayılı Kanunun 30 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Daimi veya muvakkat vazife halinde yolda veya vazifeye başlamadan vefat edenlerin harcırahı:

Madde 12 – Daimi veya muvakkat bir vazife ile bir tarafa gönderilenler yolda veya yeni vazife mahallinde işe başlamadan vefat eyledikleri takdirde ölüm mahalline kadar olan harcırahları hesap ve buna peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkansız bulunmuş olan nakil vasıtaları bilet ücretleri ilave olunur. Bu suretle tahakkuk edecek istihkak, verilmiş olan avanstan ziyade ise fazlası tasviye olunur, noksan ise farkı geri alınmaz. Ancak muvakkat vazife ile yabancı memleketlere gönderilenlerden vefat edenlerin bu suretle uhdelerinde bırakılacak fark, bunların bu kanuna göre müstahak buldukları dış yevmiyelerin on günlüğüne tekabül eden miktarından fazla olamaz.

Yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan veya yolda vefat halinde veyahut göreve başladıktan sonra vefat halinde aile harcırahı: ⁽¹⁾

Madde 13 – (Değişik: 7/7/2010-6004/25 md.)

Yurtiçinde daimi memuriyetle bir mahale tayin olunup da yolda veya yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan evvel vefat eden memur veya hizmetli, ailesini birlikte götürmüş bulunuyor ise harcıraha müstehak aile efradına ölümün vukubulduğu mahalden itibaren ve ailesini birlikte götürmemiş ise bunlara vefat tarihinde buldukları mahalden itibaren, 45 inci madde esaslarına göre harcırah verilir.

Yabancı bir memlekete daimi vazife ile tayin olunup da yolda veya yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan evvel veyahut vazifesine başladıktan sonra vefat eden memur veya hizmetli, ailesini beraberinde götürmüş bulunuyor ise harcıraha müstahak aile efradına ölümün vukubulduğu mahalden itibaren ödenecek harcırah 46 ncı madde esaslarına göre belirlenir.

Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye):

Madde 14 – Aşağıda gösterilen memur ve hizmetlilere muvakkat vazife harcırahı olarak yol masrafı ile yevmiye verilir ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgah veya vazife mahalli ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası masrafları da ayrıca tediye olunur:

1. Birinci maddede yazılı kurumlara ait bir vazifenin ifası maksadıyla muvekkaten yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere;
2. Yeni ve eski memuriyetlerine mütaallik bir meseleden dolayı bu kanuna tabi kurumlarca açılan bir dava sebebiyle sanık veya davalı olarak (İşten el çektirilmiş olsun veya olmasın) başka bir yere gönderilenlerden lehinde netice hasil olanlara;
3. Memuriyet merkezlerinin bulunduğu mahal dışındaki bir vazifeye vekaleten gönderilenlere;
4. Fiilen oturduğu mahalden gayrı bir yere açıktan vekaleten gönderilenlere (yalnız gidiş ve dönüşleri için);
5. **(Değişik: 12/1/1959 - 7187/1 md.)** Muvakkat kaza salahiyeti ile gönderilenlere.

(1) Bu madde başlığı "Yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan veya yolda vefat halinde aile harcırahı:" iken 7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Kanunun 25 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Askerî birliklerde harekatta harcırah:

Madde 15 – (Değişik: 13/7/2013-6496/39 md.) Kıta halinde ve bir kumanda altında hareket eden askerî birlikler ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına mensup subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve erler ile sivil memur ve hizmetlilere yolda geçen süreler için yol masrafı ve yevmiye verilmez. Ancak intikal ettikleri yerde yeme ve konaklama ihtiyaçları karşılanmayanlara ilk 90 gün için tam, takip eden 90 gün için 1/2 oranında gündelik, yeme ve konaklama ihtiyaçlarından herhangi birisi karşılanmayanlara ise ilk 90 gün 1/2 oranında, takip eden 90 gün için 1/4 oranında gündelik ödenir. 180 günü aşan görevlendirmeler için gündelik verilmez. Memuriyet mahalli dışında yurt içi limanlarda gemide geçirilen günler için yukarıdaki hükümlerden yararlanmayanlara sadece 90 gün için 1/4 oranında gündelik ödenir. Bu madde kapsamında gündelik ödenenlere 33 üncü madde uyarınca ayrıca konaklama gideri ödenmez. Diğer taraftan bu hareket, kıtanın daimi yer değiştirmesi veya diğer kuruluşa girmesi için olursa bunlara ayrıca aile ve yer değiştirme masrafı verilir. ⁽¹⁾

Subay, askerî memur ve astsubaylardan bir kıtayı bir yerden diğer muayyen bir yere götürmeye memur edilip bu vazifenin hitamında asıl birlikleri mahalline dönenlere yalnız dönüşleri için ve teslim ve tesellüm için birkaç erle başka mahalle gönderilenlere gidiş, dönüşleri için yol masrafı ve yevmiye verilir.

Celp ve terhis eratını sevke memur edilen subay ve askerî memur ve astsubaylara gidişlerinde yalnız yevmiye ve dönüşlerinde yol masrafı ve yevmiye verilir.

Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelere geliş ve gidişte aile harcırahi:

Madde 16 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/6 md.)

Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerden çıkarılacak veya bu nevi bir bölgeye atanacak veya naklolunacak askerî şahısların aile fertleri için 45 nci maddenin son fıkrası hükmü de dikkate alınmak suretiyle;

1. Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan bölgelerden çıkarılacak aile fertlerine ikamet edecekleri yere kadar;
2. Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan yerden yasak edilmiş olmayan bir yere atanmaların aile fertleri için, bunların 1 nci fıkraya göre harcırah verilmiş olan ikamet yerlerinden yeni vazife mahalline kadar;
3. Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan bir yerden yine böyle bir yere atanmaların aile fertleri için, bunların evvelce oturduğu yerden ikamet edecekleri yeni mahalle kadar;
4. Aile ile birlikte oturulması yasak olmayan bir yerden yasak olan bir yere atanmaların aile fertleri için, eski vazife mahallinden ailenin ikamet edeceği yere kadar;

(1) 2/1/2017 tarihli ve 680 sayılı KHK'nin 32 nci maddesiyle, bu fıkranın birinci cümlesinde yer alan "askerî birliklere" ibaresi "askerî birlikler ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7072 sayılı Kanunun 31 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

5. Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerden çıkarılmış olan aile fertlerinin yasağın kalkması üzerine tekrar yerlerine dönmeleri halinde, bunlara 1 nci fıkraya göre harcırah verilmiş olan yerden eski yasak yere kadar;

Aile masrafı ile yer değiştirme masrafı verilir.

Birlik halinde yabancı ülkelere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı mensuplarının harcırahi: ⁽¹⁾

Madde 17 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/7 md.)

Uluslararası anlaşmalar gereğince askeri birlikler/birlikler halinde yabancı ülkelere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Mensuplarına verilecek harcırahın esasları ve miktarı Cumhurbaşkanınca tespit olunur. ⁽¹⁾⁽²⁾

Yabancı ülkelere gönderilecek bu birlikler ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına mensup subay, astsubay, sivil memur ve hizmetlilerin bu durumlarının devamı sırasında harcıraha müstehak aile fertlerini Türkiye sınırları dahilinde ikamet edecekleri bir mahalle kadar gönderenlere bir defaya mahsus olmak üzere 45 nci madde esasları da uygulanmak suretiyle aile masrafı ile yer değiştirme masrafı verilir. ⁽¹⁾

(Değişik: 4/7/1988 - KHK - 336/1 md.; Aynen Kabul: 7/2/1990 - 3612/34 md.) Yabancı ülkelere gönderilen birliklere mensup subay, astsubay, sivil memur ve hizmetlilerin hava değişimi maksadı ile Anavatana gelmelerini icabettiren hallerde bunlara, ailelerinin bulunduğu veya raporlarında yazılı hastalıklarının icabettirdiği mahallere kadar geliş ve dönüşleri için bu Kanuna göre yol masrafı ve gündelik verilir. Aynı maksatla Anavatana gelen ve dönen erbaş ve erlere ödenecek yol masrafları ile gündelikler, Milli Savunma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca müştereken tespit olunur. ⁽¹⁾

Yukarıdaki fıkra gereğince hastalık icabı başka bir mahalde oturmaları zaruri olan Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının bu mahallere kadar gelecek harcıraha müstehak aile fertlerine gidiş ve dönüşleri için yalnız yol masrafı verilir.

(1) 2/1/2017 tarihli ve 680 sayılı KHK'nin 33 üncü maddesiyle, bu maddenin başlığına "Türk Silahlı Kuvvetleri" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı" ibaresi eklenmiş, birinci fıkrasında yer alan "askeri birlikler halinde yabancı ülkelere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri" ibaresi "askeri birlikler/birlikler halinde yabancı ülkelere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı" şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan "bu birliklere" ibaresi "bu birlikler ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına" şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan "Milli Savunma ve Maliye ve Gümrük Bakanlıklarınca" ibaresi "Milli Savunma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7072 sayılı Kanunun 32 nci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 32 nci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(Değişik beşinci fıkrâ: 2/1/2017-KHK-680/33 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7072/32 md.) Birinci fıkradaki hâller dışında, uluslararası mahiyetteki tatbikat ve manevralara katılmak, açık deniz eğitimi veya Türk Silahlı Kuvvetlerinin temsili gibi maksatlarla yabancı ülkelere gönderilecek askeri birliklerin, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı unsurlarının (Deniz Kuvvetlerine ve Sahil Güvenlik Komutanlığına ait gemilerle gidişte, denizde seyir halinde bulunan günler hariç, münhasıran yabancı ülke limanlarında geçirilen günler için) subay, astsubay, askeri öğrenci, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı adına okuyan öğrenci, sivil memur, uzman jandarma, uzman erbaş/er, sözleşmeli erbaş/er ve hizmetlilerin aylık derecelerine (Askerî öğrencilere ve Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı adına okuyan öğrencilere teğmen rütbesine) göre yurt dışı gündeliği; yukarıda yazılı haller ile eğitim veya gemi, uçak, tank ve sair savaş araç ve gereci ve her türlü yedek parça ve ikmal maddesinin teslim ve tesellümü ve benzeri görevler için yabancı ülkelere birlik veya grup halinde ya da münferiden gönderilecek erbaş ve erlere teğmen yurt dışı gündeliğinin 1/3'ü; yurt dışından gemi tedariki için görevlendirilen erbaş ve erlere gemilerin tesellümünden itibaren yabancı ülke limanlarında geçirecekleri günler için teğmen yurt dışı gündeliğinin 1/5'i tutarında gündelik ödenir.

Ehliyet tespiti, imtihan ve hava değişimi için başka yere gönderilenler: ⁽¹⁾

Madde 18 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/8 md.)

(Değişik: 17/4/2008-5754/78 md.) Memurlar, yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel ve kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlardan, memuriyet mahalli dışına;

a. Görevlerine ait mesleki ve sıhhi yeterliklerinin tespiti veya kurumlarınca görülecek lüzum üzerine imtihan için gönderilenlere, gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ve gündelik ile bu amaçla gönderildikleri yerde geçen sürenin en çok yedi günü için gündelik ödenir.

b. Hava değişimi amacıyla gönderilenlere gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ile yalnız yolda geçen süre için gündelik ödenir.

c. (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)

Muvakkat vazife mahallerinde hastalananlara verilecek yevmiye:

Madde 19 – Muvakkat vazife mahallinde hastalanmaları sebebiyle vazife ifa edemiyen memur ve hizmetlilere, bu sebeple vazife göremedikleri günlerin en çok yedi günü için yevmiye verilebilir. Hastanede yatırlılmak suretiyle tedavi masraflarının kurumlarınca ödenmesi halinde bu günler için yevmiye verilmez.

Hastalara refakat halinde harcırah:

Madde 20 – (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)

Yatacak yeri bulunmayan mahallerde muvakkat vazife:

Madde 21 – Şehir ve kasaba haricinde, yatacak yeri bulunmayan ve böyle bir yeri bulunan mahalle bir nakil vasıtası ile gidilip gelinmesi zaruri olan yerlere muvakkat vazife ile gönderilenlere, her gün için bu mahalden en yukarı köy, kasaba veya şehre kadar gidiş ve geliş mütat nakil vasıtası ücreti ödenir.

(1) 17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanununun 78 inci maddesiyle; bu madde başlığı "Ehliyet tespiti, imtihan, hava değişimi ve tedavi için başka yere gönderilenler:" iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Vazife mahallini terketmek mecburiyetinde kalanların harcırahı:

Madde 22 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/9 md.)

Harp zaruretleri ve olağanüstü haller dolayısıyla memuriyet mahallerini terketmeye mecbur olan memur ve hizmetlilerden kurumlarınca gösterilen mahalle veya memuriyet merkezine en yakın il veya ilçe merkezine gidenlere o mahallere kadar bu Kanun hükümleri gereğince yol masrafı ve gündelik verilir. Ancak, bunlar bu mahallere aileleri ile birlikte gelmiş iseler kendilerine aile masrafı ile yer değiştirme masrafı da ödenir. Bunların memuriyet mahallerine dönüşlerinde aynı şekilde harcırah verilir.

Olağanüstü hallerin gerektirdiği durumlarda Cumhurbaşkanlığının uygun görüşü üzerine bağlı buldukları kurumlar veya Dışişleri Bakanlığınca yurtdışından yurtiçine çağrılan veya yurtdışında başka bir yere gönderilen aile fertleri için bu Kanun hükümlerine göre yalnızca aile masrafı ödenir. Ancak, gerekli görülen hallerde, yerdeğiştirme masrafının da ödenmesine Cumhurbaşkanınca karar verilir. Bunların memuriyet mahallerine dönüşlerinde de aynı şekilde harcırah verilir. ⁽¹⁾

Yurt içi ve dışı spor temalarında harcırah:

Madde 23 – Yurt içinde ve dışında tertip edilen milli ve resmi spor temaları dolayısıyla seyahat edecek sporcu ve idarecilerin bu seyahatlerine ait yol masrafları ile yevmiyeleri Cumhurbaşkanınca tesbit edilecek esaslar dairesinde ödenir. ⁽²⁾

Müfettiş ve benzerlerinin aile ve yer değiştirme masrafı:

Madde 24 – 33 üncü maddenin (b) fıkrası şümulüne girenlerin vazife seyahatlerinde aileleri efradı için harcırah verilmez. Ancak bunlardan (...) ⁽³⁾ mntakaları tebdil olunanlara yeni mntaka merkezlerine kadar bu kanun hükümlerine göre aile ve yer değiştirme masrafı verilir.

Başka yerde bırakılan aile efradı:

Madde 25 – Memur veya hizmetli tarafından tayin veya naklolunduğu mahalle götürülmiyerek ikamet maksadiyle ve topluca bu mahalden başka bir yere gönderilen aile efradı için yeni memuriyet mahalline kadar hesaplanacak harcırahı tecavüz etmemek ve bilahare bu mahalle celplerinde bir şey verilmemek şartıyla bu yerlere kadar ve mütaakıp tayin ve nakillerde de memur veya hizmetlinin bulunduğu yerden yeni vazife mahalline kadar hesaplanacak miktarı tecavüz etmemek kaydıyla aile efradının buldukları yerden yeni memuriyet mahalline kadar harcırah verilir.

İzamundan sarfinazar olunanların harcırahları:

Madde 26 – Daimi veya muvakkat vazife ile bir tarafa izamları takarrür ettikten sonra gönderilmelerinden sarfinazar edilenler harcırah almamış ve hareketetmemiş buldukları takdirde kendilerine bir şey verilmaz.

Ancak daimi vazife ile bir tarafa gönderilmeleri takarrür edip de harcırahları ödendikten sonra izamlarından sarfinazar olunanlara bu kanuna göre müstahak buldukları yer değiştirme masrafını tecavüz etmemek şartıyla-harcırah hesabına esas tutulan aylık veya ücretleri tutarının 1/4 ü nispetinde bir tazminat verilmekle beraber peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkansız bulunmuş olan tren, vapur ve tayyare bileti ücretleri gibi yol masrafları da bu taz- minata ilave olunur.

Harcırahlarına mahsuben para ödenmiş olup da muvakkat vazife ile bir tarafa gönderilmelerinden sarfinazar edilmiş olanlara, yalnız peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkansız bulunmuş olan bilet ücretleri ödenir.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 32 nci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Başbakanlığın" ibaresi "Cumhurbaşkanlığının" şeklinde ve "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 32 nci maddesiyle, bu maddede yer alan "Maliye Vekaletinin mütalaası alınmak suretiyle İcra Vekilleri Heyetince" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) Bu arada yer alan "bu vazifelere ilk defa tayin edilenlere veya " ibaresi, 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle madde metninden çıkartılmıştır.

Hareket ettikten sonra izamından sarfinazar olunanlara, gönderilmelerinden sarfinazar olduğuna dair emrin kendilerine tebliğ edildiği mahalle ve oradan da asıl vazife mahallerine veya başka bir mahalle tayin veya izam kılınmakta iseler bu son mahalle kadar hesap olunacak harcırahları kendilerine tesviye olunur ve istirdadı kısmen veya tamamen imkansız bulunmuş olan bilet ücretleri de yol masrafına ilave olunur.

KISIM III
Harcırah Unsurları
BÖLÜM I
Yol Masrafı

Yurt içinde yol masrafı:

Madde 27 – Yurt içinde yol masrafı, muayyen tarifeli nakil vasıtaları ile seyahatte, bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin birinci sütununda yazılı makam ve sıfatlar ile vazifeli aylık veya ücret tutarlarına göre aynı cetvelin ikinci sütununda yazılı mevkiin tarife üzerinden bilet parası ve muayyen tarifeli olmayan nakil vasıtalarıyla seyahat halinde ise 3 numaralı sütunda gösterilen nakil vasıtalarına göre ihtiyar olunan hakiki masraftan terekküp eder.

Ancak Reisicumhur, Büyük Millet Meclisi Reisi, Cumhurbaşkanı yardımcıları, vekiller ve Erkanı Harbiyei Umumiye Reisine vazife seyahatlerinde refakat eden kimseler, bu madde hükmüyle mukayyet olmaksızın bu zevat tarafından tayin olunacak mevkilerde seyahat edebilirler. ⁽¹⁾

Memuriyet mahalleri içinde yol masrafı:

Madde 28 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/10 md.)

Memuriyet mahalli içinde taşıt ile gidilmesi gereken bir yere görev ile gönderilenlerin (48 nci madde kapsamına girenler hariç) yol masrafı mutad olan taşıt aracına göre yapılacak gerçek masraf üzerinden verilir.

Acele ve zorunlu hallerde, daire amirinin onayı ile, mutad taşıt dışındaki araçlarla gidilmesi halinde bu taşıt için yapılan masraf yol masrafı olarak ödenir.

Yurtdışında yol masrafı:

Madde 29 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/11 md.)

Yurtdışında sürekli ve geçici görev yolculuklarında, ekspres ve yataklı vagon ücreti dahil olmak üzere, tren, vapur veya uçak bilet bedeli yol masrafı olarak ödenir. Ayrıca, buna istasyon, liman veya terminal ile ikamet yeri arasındaki taşıt ve hamal ücreti ilave olunur.

Yurtdışında özel otomobilleriyle seyahat edenler hakkında da, bu Kanuna bağlı (1) Sayılı Cetvelin 5 sayılı açıklama esasları uygulanır.

Tren ve vapurla yapılacak yurtdışı görev yolculuklarında aylık dereceleri 4 ve daha yukarı olanlara birinci mevki, 4 ncü dereceden aşağı olanlara ikinci mevki üzerinden; uçakla yapılacak yolculuklarda ise, (...) ⁽³⁾ Yasama Organı Başkanı, Yasama Organını temsil etmekle görevlendirilen Yasama Organı Üyeleri, Cumhurbaşkanı yardımcıları, Anayasa Mahkemesi Başkanı, Genelkurmay Başkanı, Bakanlar, Kuvvet Komutanları ve Jandarma Genel Komutanı, Emniyet Genel Müdürü, Sahil Güvenlik Komutanı, Orgeneral ve Oramiraller, Yargıtay, Danıştay Başkanları ile Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı ⁽²⁾. Sayıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Diyanet İşleri Başkanları ile bunların resmi çağrıya uyarak yolculuğa katılan eşlerine, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı, (...) ⁽³⁾ Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri, Yükseköğretim Kurulu Başkanı ve merkezde sürekli görevde bulunanlar dışındaki büyükelçilere birinci, bunların dışındakilere turist sınıfı üzerinden yol gideri ödenir. ⁽²⁾⁽³⁾⁽⁴⁾

Bu maddeye göre verilecek yol masrafı yolculuk yapılacak taşıtların Türkiye'deki aktarmasız hareket yerinden ve memuriyet merkezi bu yer ile sınır arasında bulunanlar için taşıtın güzergahında memuriyet merkezine en yakın durak yerinden itibaren hesap olunur. Memuriyet merkezinden aktarmasız hareket yerine veya en yakın durak yerine kadar olan yolculuklar hakkında bu Kanunun yurtiçi yolculuklarına ait hükümleri uygulanır. Yurtdışından yurtiçine dönüşte aynı esaslara uyulur.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 32 nci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan "Başvekil" ibaresi "Cumhurbaşkanı yardımcıları" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) Bu fıkrafta yer alan "...Başkanları ile Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı" ibaresi 12/5/1989 tarih ve 368 sayılı KHK'nin 1 nci maddesi ile eklenmiş ve metindeki yerine işlenmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 32 nci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan "Başbakan" ibaresi "Cumhurbaşkanı yardımcıları" şeklinde değiştirilmiş, "Devlet Başkanlığı Genel Sekreteri" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı" şeklinde değiştirilmiş ve "Milli Güvenlik Konseyi Üyeleri," ibaresi ile "Başbakanlık Müsteşarı," ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(4) 18/10/2018 tarihli ve 7148 sayılı Kanununun 4 üncü maddesiyle bu fıkrafta yer alan "Kuvvet Komutanları ve Jandarma Genel Komutanı," ibaresinden sonra gelmek üzere "Emniyet Genel Müdürü, Sahil Güvenlik Komutanı," ibaresi eklenmiştir.

Biletinin yemeksiz olarak alınması mümkün olmıyan vasıtalarda seyahat:

Madde 30 – Biletinin yemeksiz olarak alınması mümkün olmıyan bir vasıta ile seyahat halinde bilet bedeline dahil yemek bedeli de yol masrafı olarak kabul olunur.

Parasız ve tenzilli tarife ile seyahatte yol masrafı:

Madde 31 – Birinci maddenin a, b ve c bentlerinde yazılı kurumlara ait veya bunlar tarafından kiralanmış nakil vasıtalarında paso veya permi ile veya diğer her hangi bir suretle parasız olarak seyahat edenlere yol masrafı verilmez. Tarifeler gereğince bilet ücretlerinde tenzilat yapılması halinde yol masrafı fiilen ödenen ücrete göre hesaplanır.

Hususi vazifeli emniyet mensuplarının yol masrafı:

Madde 32 – Emniyet mensupları merkezden aldıkları hususi vazifenin icabettirdiği her türlü nakil vasıtasından istifade ederler. Bunların yol masrafları istifade edilen vasıtaya göre ihtiyar olunacak masraf üzerinden ödenir.

BÖLÜM II

Yevmiyeler

Yurtiçinde verilecek gündeliklerin miktarı: ⁽¹⁷⁾

Madde 33 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/12 md.)

a. Bu Kanun gereğince verilecek yurtiçi gündeliklerinin miktarı her yıl bütçe kanunları ile tespit olunur.

b. Devamlı ikamet ettikleri yerler dikkate alınarak kurumlarınca belirlenen görev merkezi, mıntıka merkezi ve grup merkezi dışına teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi ile gönderilen Devlet Denetleme Kurulu Üyeleri ile geçici uzmanları, Sayıştay Denetçi ve Yardımcıları, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Başkan, Üye, Uzman Müşavir, Uzman ve Uzman Yardımcıları, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Müfettişleri, Silahlı Kuvvetler Denetleme ve Tetkik Kurulları Başkan ve Üyeleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Denetleme, Teftiş ve Tetkik Başkan ve Üyeleri ile Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre atanan İç Denetçiler, Bakanlık, Müsteşarlık ve Bağımsız Genel Müdürlük Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları, Aile ve Sosyal Politikalar Denetçileri ve Aile ve Sosyal Politikalar Denetçi Yardımcıları, Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçileri ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçi Yardımcıları, Maliye Bakanlığı Vergi Müfettişleri ve Vergi Müfettiş Yardımcıları, Bankalar Yeminli Murakıp ve Murakıp Yardımcıları, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunda görevli Bankacılık Uzmanı, Hukuk Uzmanı ve Bilişim Uzmanı ile bunların yardımcıları, Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanı ve üyeleri, Bakanlıklar Merkez teşkilatına dahil Kontrolör ve Stajyer Kontrolörler, Hazine Müsteşarlığı Sigorta Denetleme Uzman ve Uzman Yardımcıları ile Aktüer ve Aktüer Yardımcıları, İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçisi ve Dernekler Denetçi Yardımcıları, Diyanet İşleri Başkanlığı ile Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları, Çalışma Bakanlığı İş Müfettişleri ve Yardımcıları ile İş Güvenliği Müfettişleri ve Yardımcıları, Sosyal Sigortalar Kurumu Sigorta Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları, Gençlik ve Spor Bakanlığı Denetçileri ile Gençlik ve Spor Bakanlığı Denetçi Yardımcıları, Bakanlık Maarif Müfettişleri ve Bakanlık Maarif Müfettiş Yardımcıları, Maarif Müfettişleri ve Maarif Müfettiş Yardımcıları, Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları Sosyal Güvenlik Denetmenleri ve Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcıları, Sağlık Denetçileri ve Sağlık Denetçi Yardımcıları, Ürün Denetmenleri ve Ürün Denetmen Yardımcıları, Gümrük ve Ticaret Denetmenleri ve Gümrük ve Ticaret Denetmen Yardımcıları (...) ⁽⁷⁾ ile Defterdarlık Kontrol Memurlarından; ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾⁽⁶⁾⁽⁷⁾⁽⁸⁾⁽⁹⁾⁽¹⁰⁾⁽¹¹⁾⁽¹²⁾⁽¹³⁾⁽¹⁴⁾⁽¹⁵⁾⁽¹⁶⁾⁽¹⁸⁾⁽¹⁹⁾⁽²⁰⁾

(1) Türkiye düzeyinde teftiş, denetim ve inceleme yetkisine haiz bulunanlara birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarının 1,3 katı,

- (1) Bu bentte yer alan "Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanı ve Üyeleri" ibaresi 16/6/1983 tarih ve 2851 sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile, "İlköğretim Müfettişleri ve " ibaresinden sonra gelmek üzere "Müfettiş yardımcıları ile " ibaresi ise 28/8/1991 tarih ve 451 sayılı KHK'nin 1 inci maddesi ile eklenmiş olup, metne işlenmiştir.; Daha sonra 17/6/1992 tarih ve 3814 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi ile "Bakanlıklar merkez kuruluşu Stajyer Kontrolörler" ibaresinden sonra gelmek üzere Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Denetçisi ve Dernek Denetçi Yardımcıları ibaresi eklenmiş olup, metne işlenmiştir; Daha sonra 7/6/2000 tarihli ve 4576 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle "İlköğretim Müfettişleri ve Müfettiş Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Tapu ve Kadastro Denetmenleri ve Denetmen Yardımcıları" ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.
- (2) Bu bentte bulunan, "Bakanlık ve Bağımsız Genel Müdürlük Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları" ibaresi, 7/2/2002 tarihli ve 4745 sayılı Kanunla "Bakanlık, Müsteşarlık ve Bağımsız Genel Müdürlük Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.
- (3) 31/7/2003 tarihli ve 4970 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle bu fıkarda yer alan "Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Denetçisi ve Dernek Denetçi Yardımcıları" ibaresi, "İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçisi ve Dernekler Denetçi Yardımcıları" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.
- (4) Bu fıkara 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle; "Kontrolör ve Stajyer Kontrolörler, " ibaresinden sonra gelmek üzere "Hazine Müsteşarlığı Sigorta Denetleme Uzman ve Uzman Yardımcıları ile Aktüer ve Aktüer Yardımcıları," ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.
- (5) Bu bende 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Kanunun 168 inci maddesiyle; Bankalar Yeminli Murakıp ve Murakıp Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunda görevli Bankacılık Uzmanı, Hukuk Uzmanı ve Bilişim Uzmanı ile bunların yardımcıları" ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.
- (6) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan "Silahlı Kuvvetler Denetleme ve Tetkik Kurulları Başkan ve Üyeleri," ibaresinden sonra gelmek üzere "5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre atanan İç Denetçiler," ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.
- (7) 25/11/2010 tarihli ve 6083 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, bu bentte yer alan "Tapu ve Kadastro Denetmenleri ve Denetmen Yardımcıları" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.
- (8) 11/12/2010 tarihli ve 6087 sayılı Kanunun 46 ncı maddesiyle, bu bentte yer lan "Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Başkan, Üye, Uzman Müşavir, Uzman ve Uzman Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Müfettişleri," ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.
- (9) Bu bende 3/6/2011 tarihli ve 643 sayılı KHK'nin 7 nci maddesiyle; "Bakanlık, Müsteşarlık ve Bağımsız Genel Müdürlük Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Aile ve Sosyal Politikalar Denetçileri ve Aile ve Sosyal Politikalar Denetçi Yardımcıları," ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.
- (10) 7/7/2011 tarihli ve 646 sayılı KHK'nin 3 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan "Maliye Bakanlığı Hesap Uzman ve Uzman Yardımcıları" ibaresi "Maliye Bakanlığı Vergi Müfettişleri ve Vergi Müfettiş Yardımcıları" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.
- (11) 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı KHK'nin 44 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan "İlköğretim Müfettişleri ve Müfettiş Yardımcıları" ibaresi "Millî Eğitim Denetçileri ve Millî Eğitim Denetçi Yardımcıları ile İl Eğitim Denetmenleri ve İl Eğitim Denetmen Yardımcıları" şeklinde değiştirilmiştir.

- (12) 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı KHK'nin 58 inci maddesiyle, bu bende Millî Eğitim Denetçileri ve Millî Eğitim Denetçi Yardımcıları ile İl Eğitim Denetmenleri ve İl Eğitim Denetmen Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Sağlık Denetçileri ve Sağlık Denetçi Yardımcıları" ibaresi eklenmiştir.
- (13) 11/10/2011 tarihli ve 662 sayılı KHK'nin 91 inci maddesiyle, bu maddenin (b) fıkrasına "Aile ve Sosyal Politikalar Denetçileri ve Aile ve Sosyal Politikalar Denetçi Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçileri ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçi Yardımcıları," ibaresi eklenmiştir.
- (14) 12/7/2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu bende "İl Eğitim Denetmenleri ve İl Eğitim Denetmen Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Sosyal Güvenlik Denetmenleri ve Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcıları," ibaresi eklenmiştir.
- (15) 1/3/2014 tarihli ve 6528 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle, bu fıkroda yer alan "Millî Eğitim Denetçileri ve Millî Eğitim Denetçi Yardımcıları ile İl Eğitim Denetmenleri ve İl Eğitim Denetmen Yardımcıları" ibaresi "Maarif Müfettişleri ve Maarif Müfettiş Yardımcıları" şeklinde değiştirilmiştir.
- (16) 22/1/2015 tarihli ve 6586 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkroda yer alan "Maarif Müfettişleri ve Maarif Müfettiş Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları" ibaresi eklenmiştir.
- (17) Bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak 13/4/2016 tarihli ve 29683 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Maliye Bakanlığının Harcırah Kanunu Genel Tebliği'ne (Seri No: 40) bakınız.
- (18) 2/12/2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle, bu fıkroya "Maarif Müfettişleri ve Maarif Müfettiş Yardımcıları" ibaresinden önce gelmek üzere "Gençlik ve Spor Bakanlığı Denetçileri ile Gençlik ve Spor Bakanlığı Denetçi Yardımcıları, Bakanlık Maarif Müfettişleri ve Bakanlık Maarif Müfettiş Yardımcıları," ibaresi eklenmiştir.
- (19) 2/1/2017 tarihli ve 680 sayılı KHK'nin 34 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan "Silahlı Kuvvetler Denetleme ve Tetkik Kurulları Başkan ve Üyeleri," ibaresinden sonra gelmek üzere "Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Denetleme, Teftiş ve Tetkik Başkan ve Üyeleri ile Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları," ibaresi eklenmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7072 sayılı Kanunun 33 üncü maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.
- (20) 18/6/2017 tarihli ve 7033 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle, bu fıkroya "Sağlık Denetçileri ve Sağlık Denetçi Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Ürün Denetmenleri ve Ürün Denetmen Yardımcıları, Gümrük ve Ticaret Denetmenleri ve Gümrük ve Ticaret Denetmen Yardımcıları" ibaresi eklenmiştir.

(2) Bölge düzeyinde teftiş, denetim veya inceleme yetkisine haiz bulunanlara birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarının 1,1 katı,

(3) İl düzeyinde teftiş, denetim veya inceleme yetkisine haiz bulunanlara birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarının 0,9 katı,

Gündelik olarak ödenir.

(Ek parağraf: 14/1/1988 - KHK - 311/14 md.; değişik: 31/7/2003 – 4969/1 md.) Bu şekilde gündelik ödenenlerden, yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak üzere, gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir.

(Ek parağraf: 4/4/2015-6645/80 md.) Bu fıkra kapsamında kurumlarına ait teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma amacıyla memuriyet mahalli dışına görevlendirilenlere, bu mahaller içindeki görevlerine ilişkin kurumlarınca taşıt sağlanamaması hâlinde yol masrafı; acil ve zorunlu hâllerde taksit, diğer durumlarda ise mutata taşıt üzerinden ödenir. Ancak bu amaçla verilecek yol masrafı her gün için, müstahak oldukları gündelik tutarını aşamaz. Memuriyet mahalli dışında, takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin aciliyetine veya gereğine göre zorunlu olması hâlinde ise bu yol ve taşıt aracına ilişkin yol masrafı gerçek masraf üzerinden verilir.

c) **(Değişik: 14/1/1988 - KHK - 311/14 md.)** Devlet Tiyatroları ve Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlükleri ile Müdürlükleri, Cumhurbaşkanlığı ve Devlet Senfoni Orkestraları, Oda Orkestraları, Devlet Türk Halk Müziği Korusu, Devlet Klasik Türk Müziği Korusu, Devlet Çoksesli Müzik Korusu ve Devlet Halk Dansları Topluluğu tarafından düzenlenecek yurtiçi sanat faaliyetlerine münferiden ve topluca katılan sanatçılarla diğer görevlilere kanunlara göre kurumlarınca karşılanan seyahat ve ikamet giderlerine ilave olunarak, 2 nci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarlarının 2 katı gündelik olarak verilir. ⁽¹⁾

d) **(Ek: 21/4/2005 – 5335/4 md.)** Bu Kanun hükümlerine göre gündelik ödenenlerden (b) fıkrasına göre gündelik ödenenler hariç) yurt içinde yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak (...) ⁽²⁾ üzere gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir. ⁽²⁾

Yurtdışında verilecek gündeliklerin miktarı:

Madde 34 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/13 md.)

Bu Kanun gereğince verilecek yurtdışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibariyle Cumhurbaşkanınca tayin olunur. ⁽³⁾

(İkinci fıkra mülga: 23/1/1987 - KHK 269/4 md.)

Geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir.

(1) Bu fıkradaki "...sanatçılara..." ibaresi 28/3/1988 tarih ve 318 sayılı KHK'nin 8 inci maddesi ile "sanatçılarla diğer görevlilere" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(2) Bu fıkroda yer alan "...ve her defasında on gün ile sınırlı olmak ..." ibaresi, Anayasa Mahkemesi'nin 25/11/2015 tarihli ve E.: 2015/13, E.: 2015/108 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 32 nci maddesiyle, bu fıkroda yer alan "ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

Hususi ehemmiyeti haiz merasimlere iştirak edeceklerin dış yevmiyeleri: ⁽¹⁾

Madde 35 – Taç giyme ve cenaze merasimleri gibi hususi ehemmiyeti haiz bir merasim dolayısıyla yabancı memleketlere gönderilecek olanlara verilecek yevmiye, Cumhurbaşkanlığı kararıyla, 34 üncü maddenin birinci fıkrası gereğince tayin olunacak azami haddin % 50 si nispetinde artırılabilir.

Sevke memur ve erbaş ve erlere verilecek gündelik:

Madde 36 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/14 md.)

Hükümlü, tutuklu veya gözetim altında bulunduranların sevkinde görevlendirilen veya refakat vazifesiyle mensup olduğu il sınırları dışına çıkan erbaş ve erlere verilecek gündelik, Milli Savunma, İçişleri ve Maliye Bakanlıklarınca birlikte tespit olunur.

Yurtiçi ve yurtdışında kurslara katılanlara verilecek gündelik:

Madde 37 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/15 md.)

Mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilenlere, bu Kanuna göre geçici görev gündeliği verilir.

(İkinci fıkra mülga: 14/1/1988 - KHK - 311/15 md.)

Bu maksatla yabancı memleketlere gönderilenlere özel anlaşmaları gereğince, yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir.

Yurtiçinden veya yurtdışından sağlanan burslara dayanılarak veya aylıkları transfer edilmek suretiyle staj ve öğrenim amacıyla yurtdışına gönderilenlere bu madde hükmü uygulanmaz. Bunlara ilgili kanun hükümlerine göre müstahak oldukları ödeme yapılır.

Hayati tehlike arzeden hastalıklarla mücadelede yevmiye: ⁽²⁾

Madde 38 – Bir hastalığın müntesiren hüküm ferma olduğu zamanlarda bu hastalığın insana sirayeti dolayısıyla mücadele tehlike arz ediyorsa bu takdirde bu mücadeleye iştirak eden memur ve hizmetlilerin bu kanuna göre müstahak oldukları yevmiyeyi, Cumhurbaşkanlığı iki misline kadar artırmaya yetkilidir.

Memuriyet mahalli dışına gönderilenlerin gündeliği:

Madde 39 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/16 md.)

Resmi bir görevle memuriyet mahalli içinde bir yere gönderilenlere gündelik verilmez. Geçici bir görevle memuriyet mahalli dışındaki bir yere gönderilenlerden, buralarda ve yolda öğle (saat 13.00) ve akşam (saat 19.00) yemeği zamanlarından birini geçirenlere 1/3, ikisini geçirenlere 2/3 oranında ve geceyi de geçirenlere tam gündelik verilir.

Memleket iç ve dışında mücbir veya zati sebepler ve vahim hastalıklar yüzünden yola devam edememe halinde yevmiye:

Madde 40 – Aktarma ve karantina beklemek, alınan bir emir üzerine yola devam edememek veya yol kapanmak gibi mücbir sebeplere müstenit tevakkuf günlerinin her biri için yevmiye verilir. Hastalık yüzünden olsa dahi zati sebeplere dayanan tevakkuf günleri için yevmiye verilmez. Ancak, ani ve ağır bir hastalık veya şahsi kusurlardan mütevellit olmayan bir kaza dolayısıyla yola devam etmesinin hayatı için tehlike arzettiği hastane heyeti sıhhiye raporu ile-bulunmayan yerlerde resmi tabip raporiyle-tebeyyün eden memur ve hizmetlilere yolculuk yapabilecek hale gelinceye kadar yevmiye verilir. Bu hastalıkları dolayısıyla hastanelere yatarak tedavi paraları daireleri tarafından ödenenlere yevmiye verilmez.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 32 nci maddesiyle, bu maddede yer alan "İcra Vekilleri Heyeti kararıyla" ibaresi "Cumhurbaşkanı kararıyla" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 32 nci maddesiyle, bu maddede yer alan "ilgili vekaletin teklifi ve Maliye Vekaletinin mütalaası üzerine İcra Vekilleri Heyeti" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

Kurumlarca temin edilen binalarda yatanların yevmiyelerinden yapılacak tenzilat:

Madde 41 – (Mülga: 11/12/1981 - 2562/28 md.)

Geçici görev gündeliğinin verilebileceği azami süre:

Madde 42 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/17 md.)

Geçici bir görev ile başka bir yere gönderilenlere, görev mahalline varış tarihinden itibaren bu Kanuna göre verilen gündelikler:

a. Yurtiçinde bir yıllık dönem zarfında aynı yerde, aynı iş için ve aynı şahsa 180 günden fazla verilemez. İlk 90 gün için tam, takibeden 90 gün için 2/3 oranında ödenir.

b. Yurtdışında ilk 180 gün tam ve müteakip günler için 2/3 oranında ödenir.

Geçici görevlendirmelerde meydana gelecek ara vermeler bu müddetleri veya gündelik miktarını artırmaya neden olamaz.

(Değişik: 16/6/1983 - 2851/3 md.) Gündelikleri 33 üncü maddenin (b) fıkrasına göre tespit edilenlerle, 50 nci maddede sayılanlar etüd ve inşaat maksadıyla arazi üzerinde bilfiil çalışan yüksek mühendis, mühendis, jeolog, fen memuru, desinatör, topograf ve bunlarla birlikte çalışmaları zorunlu bulunan diğer memur ve hizmetliler; Hükümeti temsilen uluslararası konferanslara katılanlar; kalkınmada birinci derecede öncelikli illerde terörle mücadele kapsamında operasyonel faaliyetlerde takviye kuvvet olarak geçici görevlendirilen Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personeli (...) ⁽²⁾ hakkında bu madde hükmü uygulanmaz. ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾

Memleket iç ve dışında seyahat günlerinin hesabı:

Madde 43 – Seyahat günlerine ait yevmiyeler, seyahat edilen vasıtanın hareket saatinden gidilecek yere muvasalat saatine kadar gelen her 24 saat için hesap olunur. Bu süreden az devam eden seyahatler bir gün itibar olunur.

Seyahat müddetinin her 24 saati aşan kesri tam gün sayılır.

(1) 15/8/2016 tarihli ve 674 sayılı KHK'nin 25 inci maddesiyle, bu fıkroda yer alan "Hükümeti temsilen uluslararası konferanslara katılanlar;" ibaresinden sonra gelmek üzere "kalkınmada birinci derecede öncelikli illerde terörle mücadele kapsamında operasyonel faaliyetlerde takviye kuvvet olarak geçici görevlendirilen Emniyet Hizmetleri Sınıfı ve Jandarma Hizmetleri Sınıfı personeli;" ibaresi eklenmiş olup, daha sonra bu hüküm 10/11/2016 tarihli ve 6758 sayılı Kanunun 25 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 32 nci maddesiyle, bu fıkroda yer alan "1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 26 ncı maddesinin (b) bendindeki personelden sıkıyönetim süresince memuriyet mahalli dışında geçici olarak görevlendirilenler ile bunlardan sıkıyönetim mahkemelerinde görevlendirilenler (Bu mahkemelerin görevleri sona erinceye kadar) ve sıkıyönetim mahkemelerince verilmiş bulunan kararlara ilişkin olarak kanunları uyarınca Askeri Yargıtay Daireler Kurulu, Daireler ve Başsavcılığında görevlendirilecek tetkik hakimi, Cumhuriyet savcısı ve savcı yardımcılarında (Bu görevleri sona erinceye kadar)" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(3) 18/10/2018 tarihli ve 7148 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle bu fıkroda yer alan "Emniyet Hizmetleri Sınıfı ve Jandarma Hizmetleri Sınıfı" ibaresi "Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

BÖLÜM III

Aile Masrafı

Aile masrafının miktarı:

Madde 44 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/18 md.)

Aile masrafı, aile fertlerinden her biri için memur veya hizmetlilerin bu Kanuna göre müstehak oldukları taşıt ücreti ile gündeliklerinden oluşur.

Ancak, özel taşıt kiralınması suretiyle gidilmesi zorunlu olan yerlere memur veya hizmetli ile birlikte seyahat eden aile fertleri için ayrıca taşıt ücreti ödenmez.

BÖLÜM IV

Yer Değiştirme Masrafı

Yurtiçinden yer değiştirme masrafı:

Madde 45 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/19 md.)

Yurtiçinde yer değiştirme masrafı memur veya hizmetlinin;

- a. Kendisi için yurtiçi gündeliğinin yirmi katı,
- b. Harcirağa müstehak aile fertlerinin her biri için yurtiçi gündeliğinin on katı (Bu miktar yurtiçi gündeliğinin kırk katını aşamaz),
- c. Her kilometre veya denizmili başına, yalnız kendisi için yurtiçi gündeliğinin yüzde beşi, Olarak hesaplanır.

(...) ⁽¹⁾ 13, 15, 16 ve 17 nci maddelerde yazılı olup aile fertlerinin memur veya hizmetli ile birlikte olmaksızın başka bir mahalle gitmeleri veya bu mahalden dönüşleri dolayısıyla harcirağ verilmesi kabul edilen hallerde, aile fertlerine verilecek yer değiştirme masrafı, bunlardan birisinin memur veya hizmetli olarak nazarı itibara alınması suretiyle hesaplanır.

(Ek: 16/6/1983 - 2851/4 md.) Bu maddeye göre harcirağa müstehak memur veya hizmetlinin eski görev mahallinden yeni görev mahalline atanan memur veya hizmetli eşine (c) bendi uyarınca hesaplanacak miktarın yarısı ödenir.

Yurtdışı yer değiştirme masrafı:

Madde 46 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/20 md.)

Yurtdışı yer değiştirme masrafı memur veya hizmetlinin;

- a. Kendisi için yurtdışı gündeliğinin yirmi katı,
- b. Harcirağa müstehak aile fertlerinin her biri için yurtdışı gündeliğinin sekiz katı (Bu miktar yurtdışı gündeliğinin otuziki katını aşamaz),
- c. Her kilometre veya denizmili başına yalnız kendisi için yurtdışı gündeliğinin binde yedisi, Olarak hesaplanır.

(Mülga ikinci fıkra: 1/7/2006-5538/2 md.)

(1) Bu arada yer alan "11," ibaresi, 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle madde metninden çıkartılmıştır.

(Ek: 16/6/1983 - 2851/5 md.) Yabancı ülkelerden dönüşlerde, yer değiştirme masrafının yukarıdaki (c) bendine göre verilecek kısmı, aynı şehirde ikamet eden her ikisi de memur veya hizmetli olan eşlerden yalnız birisi için hesaplanıp ödenir.⁽¹⁾

Hesaba esas tutulacak kilometre veya denizmili:

Madde 47 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/21 md.)

Yer değiştirme masrafının hesabında dikkate alınacak kilometre veya denizmili,

a. Yurtiçinde, iki mahal arasında mutad olan, gidip gelmeye elverişli en kısa kara ve deniz yolu,

b. Yurtdışında, ülkeler ve bölgelerine göre, Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenecek mesafeler,⁽²⁾

Esas tutularak bulunur.

KISIM IV

Çeşitli Hükümler

Memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak vazife gören memur ve hizmetliler:

Madde 48 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/22 md.)

Memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak vazife gören tahsildar, yoklama memuru, mutemet, veznedar, satınalma memuru, tebliğ memuru, posta veya evrak dağıtıcısı, takip memuru, mübaşir gibi memur ve hizmetlilere gündelik ve yol masrafı verilmez. Bu gibilere, bu Kanun kapsamına giren kurumlar tarafından işletilen taşıtlarda seyahat için kurumlarca fotoğraflı birer kart verilir.

Bu kartların kimlere, hangi taşıtlar için ve hangi şartlarla verileceği İçişleri, Maliye ve Ulaştırma bakanlıklarınca müştereken tespit olunur.

Seyyar olarak vazife gören memur ve hizmetliler:

Madde 49 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/23 md.)

Asli görevleri gereği memuriyet mahalli dışında ve belirli bir görev bölgesi (Merkez veya il kuruluşuna dahil birimlerde il sınırı, bölge şeklinde çalışan birimlerde bölge sınırı) içinde fiilen gezici olarak görev yapan memur ve hizmetlilere gündelik ve (Aşağıda unvanları sayılanlar hariç) yol masrafı ödenmez.

(Değişik: 14/1/1988 - KHK - 311/16 md.) Bunlardan, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca görev unvanları ile iş ve çalışma özellikleri uygun görülenlere; bu Bakanlıkça vize edilen cetvellere dayanılarak fiilen gezici görev yaptıkları günler için almakta oldukları aylık/kadro derecelerine göre müstehak oldukları yurtiçi gündeliklerinin üçte biri günlük tazminat olarak verilir.

Takip memuru, gezici sağlık memuru, ebe, orman muhafaza memuru, koruyucu, koruma memuru, posta dağıtıcısı, hat bakıcısı, tahsildar, gezici başöğretmen ve görev niteliklerinin bunlara benzerliği Maliye Bakanlığınca onaylanacak diğer memur ve hizmetlilerin yol masrafları mutad taşıt araçlarına fiilen ödedikleri miktarlar üzerinden karşılanır.

Fiilen arazi üzerinde çalışanların harcırahı:

Madde 50 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/24 md.)

Aşağıdaki bentlerde gösterilen memur ve hizmetlilere asıl görevlerinin bulunduğu il (Bölge kuruluşuna dahil bulunanlarda bölge) sınırları içinde her türlü arazi üzerinde fiilen çalıştıkları günler için harcırah gündeliği yerine kadro derece ve görevlerinin özelliklerine göre, bütçe kanunlarında belirlenecek miktarlarda gündelik tazminat olarak ödenir. Asıl görevlerinin bulunduğu il veya bölge dışında görevlendirilmeleri halinde ise bu tazminat yerine genel hükümlere göre gündelik ödenir.⁽³⁾

(1) 1/7/2006 tarihli ve 5538 sayılı Kanununun 2 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan "kısmı," ibaresinden sonra gelmek üzere "aynı şehirde ikamet eden" ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 32 nci maddesiyle, bu bentte yer alan "Dışişleri ve Ulaştırma Bakanlıklarının görüşü alındıktan sonra Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) Bu hükmün uygulanmasında ek 1 inci maddenin 2 nci fıkrasına bakınız.

1. **(Değişik: 16/6/1983 - 2851/7 md.)** Harita almak veya harita almakla ilgili işleri görmek üzere araziye çıkan Milli Savunma Bakanlığı Harita Genel Müdürlüğü ve Orman Genel Müdürlüğü personeli ile, 1738 sayılı Seyir ve Hidrografi Hizmetleri Kanununun 3 üncü maddesinde yazılı seyir ve hidrografi işlerini denizler, göller, diğer su yolları ve arazide yapmakla görevlendirilen Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Seyir, Hidrografi ve Oşinografi Dairesi personeli.

2. Ağaçlandırma, amenajman ve orman sınırlama işlerinde çalışan personel.

3. Arazi üzerinde kadastro ve tapulama işlerinde çalışan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personeli ile tapulama hakimleri.

4. Toprak komisyonları başkan ve üyeleri ile bunlarla çalışması zorunlu olan diğer personel.

5. Maden arama işlerinde çalışan mühendis, jeolog, jeofizikçiler ve bunlarla beraber çalışması zorunlu bulunan diğer personel.

Orman sınırlama komisyonları ile kadastro ve tapulama komisyonlarının memur olmayan üyelerine ve bilirkişilere bu Kanunun 8 nci maddesinin birinci Fıkrası hükmüne göre gündelik verilir.

Misafir ve Ziyaretçilere:

Madde 51 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/25 md.)

Devletin misafiri veya ziyaretçisi olarak yahut başka bir resmi görevle Türkiye'ye gelen yabancılara refakat etmekle görevlendirilen memurlara, memuriyet ve aslı sıfatları ne olursa olsun ilgili makamlarca verilecek görev emirlerinde belirtilen refakat şekil ve vaziyetine göre tanzim edilecek müfredatlı hesap pusulasına istinaden yol, ikamet, yemek, içmek ve teferruatı için yaptıkları masraf ödenerek başkaca harcira verilmez. Ancak, misafir ve ziyaretçilere katılmak veya bunları karşılamak üzere başka mahalle gidenler ile bunlardan ayrıldıktan sonra asıl memuriyet mahalline dönenlere gidiş ve dönüşleri için bu Kanuna göre müstehak oldukları yol masrafı ve gündelik verilir.

Harcirahlarını diğer kanun hükümlerine göre alanlar:

Madde 52 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/26 md.)

7201 sayılı Tebligat Kanununun 4 ncü, 198 sayılı Emlak Alım Vergisi Kanununun değişik 21 nci, 492 sayılı Harçlar Kanununun değişik 34 ncü ve 70 nci maddelerinde yazılı hallerde hakim, adliye memuru, tebliğ memuru, akit icrasına giden tapu memuru veya konsolosluk memurlarına bu Kanuna göre ayrıca harcira verilmez.

Madde 53 – Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları ve Devlet Havayolları gibi ulaştırma hizmeti ifa eden müesseselerin memur ve hizmetlilerine verilecek harcira, bu kanun ile tesbit edilmiş bulunan miktarları aşmamak ve kanunun umumi esasları dışına çıkmamak şartıyla, Maliye ve Ulaştırma Vekaletlerince, müesseselerin hususiyetlerine göre müştereken tesbit olunur. ⁽¹⁾

Dışişleri Vekaleti memurları ve benzerlerinin takibedecekleri yol:

Madde 54 – Daimi bir vazife ile yabancı memleketlere gönderilecek veya yurda celbolunacak memur ve hizmetlilerin 6 ncı madde esasları dahilinde takibedecekleri yol itibariyle vazife mahallerine kaç günde gidip gelecekleri Dışişleri ve Maliye Vekaletlerince müştereken hazırlanacak bir cetvelle tesbit olunur.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 32 nci maddesiyle, bu maddede yer alan "nizamnamelerle" ibaresi "müştereken" şeklinde değiştirilmiştir.

Cenaze nakil masrafları:

Madde 55 – Daimi veya muvakkat bir vazife ile yabancı memleketlerde bulunanlardan bu yerlerde veya yolda vefat edenlerin cenaze teşhiz ve tekfin masrafları ile Hükümet tarafından görülecek lüzuma veya aileleri tarafından vukubulacak talebe istinaden cenazelerinin Türkiye'de her hangi bir mahalle kadar olan nakil masrafları kurumlarınca ödenir.

Yurt içinde daimi veya muvakkat bir vazife ile bir tarafa izam kılınanlardan yolda veya muvakkat vazife mahallinde vefat edenler hakkında da yukarıki fıkra hükmü uygulanır.

Harcırah alabilmek için müracaat müddeti:

Madde 56 – a) (...) ⁽¹⁾ açıkta kalan ve vekalet emrine alınan memurlara (...) ⁽¹⁾ vazifelerinden ayrıldıkları;

b) İşten el çekilmek suretiyle vekalet emrine alınan memurlardan men'i muhakeme kararı alan veya beraat edenler veyahut haklarındaki takibat aflu ortadan kaldırılanlara, haklarında verilen kararın kesbi katiyet ettiği;

c) **(Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)**

Tarihlerinden itibaren 6 ay zarfında müracaat edenlere bu kanuna göre müstehak oldukları harcırah verilir. Müracaata mani bir mücbir sebebin vukuu halinde bu müddet mücbir sebebin zail olduğu tarihten itibaren başlar. Bu müddetlerin geçmesinden sonra müracaat edilmesi halinde harcırah verilmez.

Harcırahın sureti tediyesi:

Madde 57 – Harcırah hizmetin taallük ettiği kurum bütçesinden ödenir. 52 nci madde hükmü mahfuz kalmak şartıyla, ceza davalarında mezkür maddede yazılı yol masrafı ve tazminatların, işin ifasından evvel makbuz mukabilinde vezneye yatırılmasına imkan bulunmayan hallerde, bunlar, bilahara mahkûm olan veya haksız çıkan taraftan tahsil olunmak üzere, evvel emirde Adalet Vekaleti Bütçesinden ödenir. (1631 sayılı Askeri Muhakeme Usul Kanununun 281 inci maddesinin (A) fıkrası hükmü mahfuzdur.)

Bir dava ve ihtilafın tetkiki sırasında, gerek alakalılardan birinin talebi ile olsun gerekse kurumun göstereceği lüzuma müstenit bulunsun, tahkik, tetkik, keşif, tebliğ gibi bir muamele için belediye hudutları iç ve dışında bir mahalle gönderilen 52 nci maddede yazılı olanlardan gayri Adalet memurları ile diğer kimselere verilecek harcırah, bilahara haksız çıkan taraftan istirdat olunmak üzere evvel emirde alakalılardan talepte bulunan veya bunu ödemeye razı olandan alınır.

Madde 58 – **(Mülga: 13/12/1960 - 159/8 md.)**

Harcırahın sureti tediye ve mahsubu:

Madde 59 – **(Değişik birinci fıkra: 16/6/1983 - 2851/8 md.)** Harcırah, memur ve hizmetlinin gidişinde ve ailenin nakli sırasında peşin olarak verilir. Harcırahın tam miktarının önceden tayin ve tespitinin mümkün olmadığı hallerde yetecek miktarda para avans olarak verilir. Harcırahını kati olarak veya avans suretiyle alanlardan zati sebepler yüzünden daimi veya muvakkat vazife mahallerine 15 gün içinde hareket etmeyenler (...) ⁽¹⁾ aldıkları parayı derhal iade etmeye mecburdurlar.

(1) 56 ncı maddesinin (a) bendindeki "Re'sen veya isteği üzerine emekliye ayrılan memur ve hizmetlilerle" ibaresi ile "ve cezaen olmamak üzere kurumlarınca vazifelerine son verilen hizmetlilere" ibaresi, 59 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ile 10 uncu maddenin 2 nci bendi kapsamına girenlerden 56 ncı maddede belirtilen süre içinde ikamet edecekleri yere taşınmayanlar," ibaresi, 31/7/2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle madde metinlerinden çıkarılmıştır.

Aile için harcırah itasında ilgililerin verecekleri beyan kağıtları esas tutulur. Bu beyan kağıdında harcırahın tahakkuk ettirilebilmesi için lüzumlu malûmat gösterilir.

Daimi memuriyetle bir yere gönderilenler gidecekleri mahalle varış tarihinden ve muvakkat vazife ile gönderilenler de memuriyetleri mahalline dönüş tarihlerinden itibaren bir ay zarfında harcırah beyannamelerini, evrakı müspiteleri ile birlikte dairesi amirine tevdi ederler. Memurun kendisinden evvel veya sonra hareket eden ailesi için avans para verildiği takdirde bu bir aylık müddet, ailenin evvel gitmesi halinde memur veya hizmetlinin yeni vazifesi mahalline varış tarihinden ve sonra gitmesi halinde de bunların memur veya hizmetli nezdine muvasalatları tarihinden itibaren hesap olunur.

Beyannameyi alan daire amirleri bunu vize ettikten sonra taşrada mahallin en büyük malmemuruna ve merkezde de alakadar mali mercie vermekle mükelleftirler.

Vakı masraf verilen avans paradan ziyade ise fazlası tesviye ve az ise farkı re'sen istirdat olunur.

Evrakı müspite tedariki mümkün olmıyan hallerde bu imkansızlığın sebepleri ile vakı masrafın hesabı alakadar tarafından mensup olduğu daire amirine yazılı olarak bildirilir. İmkansızlık sebepleri dairesince varit ve muhik görüldüğü ve masrafın hesabında bir fazlalık bulunmadığı neticesine varıldığı takdirde avans bu hesaba göre mahsup olunur.

Alındıkları tarihten itibaren tahakkuk ettirilecek faizleri de dahil olmak üzere birinci fıkra gereğince derhal iade edilmıyen paralarla harcırahlarını avans olarak alıp da bu zimmetlerinin mahsubu için muktazi evrakı üçüncü fıkrada yazılı müddetler zarfında teslim etmiyenlerin bu borçları bu evrakı verdikleri zaman harcırah istihkakları ayrıca tahakkuk ettirilip ödenmek üzere aylık, ücret veya kabili haciz sair istihkaklarının yarısı bu borçları tamamen kapanıncaya kadar ve hüküm alınmaya hacet kalmaksızın re'sen istirdat olunmak suretiyle tahsil olunur.

Harcırah itası ve avansların mahsubu muamelelerinde aksi sabit oluncaya kadar memurun beyanına itibar olunur.

Hilafı hakikat beyanname verenler:

Madde 60 – Bu kanuna göre tahakkuk edecek, istihkakın miktarını artıracak şekilde-maddi hatalar hariç-hilafı hakikat beyanname verenler hakkında, mensup oldukları kurumların inzibat, memurin, müdürler komisyonları gibi salahiyyetli heyet ve makamlarının kararı ile ve işlenen suçun mahiyet ve şümülüne göre rütbe veya sınıf tenzili veya ihraç cezalarından her hangi biri tatbik olunur ve bu gibilerin bu suretle aldıkları fazla harcırah, Devlet özel idare ve belediyelerce Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Kanununa göre ve bu kanuna tabi diğer kurumlarca da umumi hükümlere tevfikân tahsil olunur.

Suçlu hakkında idarece ittihaz olunan inzibati kararlar cezai takibata mani olmayıp bu gibiler hakkında ayrıca hukuku amme davası ikame ve kanuni takibat icra olunur.

Madde 61 – Bu kanuna göre ödenecek istihkaklar borç için haczedilemez.

Madde 62 – Aşağıda yazılı kanunlarla bu kanuna muhalif diğer hükümler kaldırılmıştır.

Kanun veya
Kararnamenin

Tarihi	Numarası	U n v a n ı
3/ 4/1333	250	Memurini hariciyeye verilecek harcırahların sureti tesviyesi hakkında Kanun
15/ 5/1335	155	Mülkiye Harcırah Kararnamesi
10/11/1335	277	15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesinin mevaddı mu-vakkate faslının tadili hakkında Kararname
27/11/1336	44	İşgal dolayısıyla terki mevkie mecbur olan memurin ve ailelerine har-cırah itası hakkında Kanun
16/10/1338	273	Hasbellüzum celp veya bir mahalle izam kılınacak imalatı Harbiye sivil ustalariyle Levazımatı Umumiye Fabrika ve Müessesatı sanatkar-larına harcırah itasına dair Kanun
22/ 4/1341	646	15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesine müzeyyel Kanun
21/11/1341	668	Vazifei memureleri haricinde emrazı sariyei hayvaniye mücadelelesine memur edilecek memurini fenniye ve saireye verilecek yevmiyeler hakkında Kanun
17/ 2/1926	745	15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesinin 27 nci maddesinin 2 nci fıkrasını muaddil Kanun
10/ 3/1926	778	10 Teşrinisani 1335 tarihli Harcırah Kararnamesinin birinci maddesine müzeyyel Kanun
28/ 4/1926	829	Tekaüt edilenlerle infisal edenlerin harcırahlarının müddeti tesviyesi hakkında Kanun
5/ 6/1926	902	Memurini Hariciye harcırahları hakkındaki 3 Nisan 1333 tarihli kanuna müzeyyel Kanun
28/ 3/1927	999	Müfettiş ve müfettiş muavinlerinin yevmiye ve harcırahlarına dair Kanun
18/ 6/1927	1092	Harcırah Kararnamesine müzeyyel Kanun
29/12/1927	1185	Harcırah Kararnamesine müzeyyel 18/6/1927 tarihli ve 1092 numaralı kanuna müzeyyel Kanun
8/ 6/1929	1508	Amenajman ve teşçir işlerinde müstahdem memurini fenniye verilecek yevmiyeler hakkında Kanun
19/ 7/1931	1846	15 Mayıs 1335 tarihli Harcırah Kararnamesi ve müzeyyelatının tadili hakkında Kanun
15/12/1934	2616	Harcırah Kararnamesinin 13 üncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair Kanun
13/ 6/1938	3441	Yabancı memleketlere gönderilecek memurların harcırahları hakkında Kanun
13/ 6/1938	3442	15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesine ek Kanun
13/ 6/1938	3443	Müfettiş ve müfettiş muavinlerinin yevmiye ve harcırahlarına dair olan 28 Mart 1927 tarihli ve 999 sayılı Kanuna ek Kanun
17/ 1/1940	3770	Genelkurmay Başkanının seyahat ve ikamet yevmiyesi hakkında Kanun

Kanun veya Kararnamenin		U n v a n ı
Tarihi	Numarası	
11/ 8/1941	4101	Harcırâh Kararnamesine ek Kanun
16/ 3/1942	4192	Alelümum seyyar küçük sıhhat memurlarına hayvan yem bedeli verilmesine dair Kanun
3/ 8/1942	4278	Askeri kara, deniz ve hava ateşeleri maiyetlerine birer er verilmesi hakkında Kanun
3/ 8/1942	4279	Yabancı memleketlere gönderilecek memurların harcırahları hakkındaki 3441 sayılı kanuna ek Kanun
10/ 8/1942	4287	Maliye atlı tahsildarlarına hayvan yem bedeli verilmesi hakkında Kanun
12/ 8/1942	4291	Hayvan sağlık memurlarına hayvan yem bedeli verilmesi hakkında Kanun
16/12/1942	4327	Memur ve müstahdemlere verilecek fevkalade zam hakkındaki 4178 sayılı kanuna ek Kanun
23/12/1942	4333	P. T. T. Umum Müdürlüğü süvari müvezzilerine hayvan yem bedeli verilmesi hakkında Kanun
18/ 6/1943	4440	Harcırâh Kararnamesi ve müzeyyatının tadili hakkındaki 1846 sayılı kanuna bağlı cetvel ile 3135 sayılı kanunda değişiklik yapılması hakkında Kanun
29/ 5/1946	4909	Subay ve askeri memurlarla gedikli erbaşlardan ve askeri kadrolardaki çeşitli hizmetlilerden kurslara gönderilenlerin gündelikleri hakkında Kanun
22/12/1947	5143	3135 ve 4440 sayılı kanunlara ek Kanun
20/ 2/1948	5190	Tekel Genel Müdürlüğü atlı takip memurlariyle atlı koruma ve tahsil memurlarına hayvan yem bedeli verilmesi hakkında Kanun

Madde 63 – Aşağıda yazılı kanunların hizalarında gösterilen madde ve fıkralarının harcırah, hayvan mubayaası, hayvan yem bedeli veya bu maksatla zaruri masraf verilmesine mütaallik olan hükümleri kaldırılmıştır.

Tarih	Kanun No.	U n v a n ı	Madde ve fıkrası
15/ 3/1329		İdarei Umumiyyeyi Vilayat Kanunu	İdarei Umumiyyeyi Vilayat Kanununun 5048 sayılı kanunla değişik 116 ncı maddesi
22/ 4/1341	657	Harita Müdiriyeti Umumiyesi Kanunu	7 nci maddesi
26/ 5/1926	858	Çekirge Kanunu	7 nci maddesi
7/ 6/1926	912	Ordu, Bahriye ve Jandarma Zabitan ve Memurini hakkında Kanun	4 üncü maddesi
16/ 6/1927	1076	İhtiyat Zabitleri ve ihtiyat Asmeni Memurları Kanunu	19 uncu maddesi

Tarih	Kanun No.	Unvanı	Madde ve fıkrası
20/ 6/1927	1108	Maaş Kanunu	8 inci maddesinin (B) fıkrası
19/ 5/1930	1613	Büyük Millet Meclisi Azasının Tahsisat ve Harcırahları hakkında Kanun	3 üncü maddesinin son fıkrası
19/ 7/1931	1843	Maaşatın Tevhit ve Teadülü hakkındaki 1452 ve 1489 sayılı kanunlara müzeyyel Kanun	4 üncü maddesi
4/ 6/1932	2000	1932 senesinden itibaren Tıp Fakültesinden neşet edecek tabiplerin mecburi hizmetlerinin lağvı ve leylî tıp talebe yurduna alınan tıp talebesinin tabi olacakları mecburi hizmetler hakkında Kanun	2 nci maddesinin 2 ve 3 üncü fıkraları
15/12/1934	2613	Kadastro ve Tapu Tahriri Kanunu	5055 sayılı kanunla değiştirilen 43 üncü maddesi
15/11/1935	2847	Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. Md. memur ve müstahdemlerinin ücretlerine dair Kanun	9 uncu maddesi
20/ 1/1936	2897	Hayvanlar Vergisi Kanunu	4 üncü maddesinin son fıkrası
29/ 5/1936	2996	Maliye Vekaleti teşkilatı ve vazifeleri hakkında Kanun	5655 sayılı kanunla değiştirilen 21 inci maddesi
8/ 2/1937	3116	Orman Kanunu	5653 sayılı kanunla değişik 12 nci maddesi
11/ 6/1937	3238	Köy Eğitimcileri Kanunu	4 üncü maddesi
7/ 6/1939	3634	Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu	26 ncı maddesi
30/ 6/1939	3656	Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair Kanun	20 nci maddesi
3/ 7/1939	3659	Bankalar ve Devlet müesseseleri memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkında Kanun	4621 sayılı kanunun 4 üncü maddesiyle değiştirilen 13 üncü maddesinin B ve J fıkrası
26/ 6/1940	3888	Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki 3656 sayılı kanuna ek Kanun	5 inci maddesi
18/12/1940	3944	Gümrük muhafaza ve muamele sınıfı memurları teşkilatı hakkında Kanun	8 inci maddesi
30/ 5/1941	4047	Beden terbiyesi kanununa ek Kanun	3 üncü maddesi
19/ 6/1942	4274	Köy Okulları ve Enstitüleri Teşkilat Kanunu	43 üncü maddesi

Tarih	Kanun No.	U n v a n ı	Madde ve fıkrası
18/6/1943	4440	Harcırar kararnamesi ve müzeyyelatının tadili hakkındaki 1846 sayılı kanuna bağlı cetvel ile 3135 sayılı kanunda değişiklik yapılması hakkında Kanun	1 inci maddesi
9/7/1943	4459	Köy ebeleri ve köy sağlık memurları teşkilatı yapılmasına ve 3017 numaralı Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekaleti Teşkilat ve Memurin Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair Kanun	1 inci maddesinin 3 üncü bendi
19/7/1943	4481	Ziraat Vekaleti teşkilatının nakil ve teknik işletme vasıtalarıyla teşhizine dair Kanun	2 ve 3 üncü maddeleri
6/9/1943	4487	Seferberlikte ve fevkalade hallerde askerî şahısların ailelerini icabında yanlarında bulundurmalarının men'i hakkında Kanun	2 ve 3 üncü maddeleri
21/6/1944	4598	Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkında Kanun	9 uncu maddesi
28/3/1945	4709	Hesap uzmanları kurulu kurulmasına ve Maliye Vekaleti merkez ve iller kadrosunda bazı değişiklikler yapılması hakkında Kanun	7 nci maddesi
6/7/1945	4784	Tarım Bakanlığı Toprak İşleri Genel Müdürlüğü Görev ve Kuruluş Kanunu	19 uncu maddesi
28/12/1946	4988	Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanunla buna ek 4644 sayılı kanunda değişiklik yapılması hakkında Kanun	2 nci maddesinin 3 üncü bendiyle 6 ncı maddesinin son fıkrası
31/5/1948	5213	Devlet Havayolları Gn.Md.lüğü teşkilatı hakkındaki 3424 sayılı kanuna ek Kanun	2 nci maddesi
26/12/1949	5479	Köy enstitüsü mezunu öğretmenlerle köy sağlık memurlarının geçimlerini düzenlemek üzere 3803, 4274 ve 4459 sayılı kanunlara ek 5129 sayılı kanunda değişiklik yapılması hakkında Kanun	1 inci maddesinin son fıkrası

Tarih	Kanun No.	U n v a n ı	Madde ve fıkrası
1/3/1950	5572	Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığı ve Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğü bölümlerinde değişiklik yapılması ve kadastro mahkemeleriyle gezici mahkemelerin kaldırılması hakkında Kanun	3 üncü maddesinin 3 üncü fıkrası
16/3/1950	5602	Tapulama Kanunu	49 ve 50 nci maddeleri
6/12/1950	5686	Birleşmiş Milletler emrine verilmek üzere askeri birlikler halinde yabancı ülkelere gönderilecek ordu mensuplarının aylık ve ücretleriyle çeşitli istihkakları ve birliğin sair masrafları hakkında Kanun	1.2 ve 3 üncü maddeleri
2/7/1951	5802	Astsubay Kanunu	9 uncu maddesi
1/7/1953	6091	Tapulama Kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılmasına dair Kanun	3 üncü maddesi

Ek Kanunlar:

Madde 64 – Harcırah mevzuu ile alakalı hükümler ancak bu kanuna ek olarak çıkacak kanunlarda yer alır.

Ek Madde 1 – (Ek: 11/12/1981 - 2562/29 md.; Değişik: 16/6/1983 - 2851/9 md.)

10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile bu Kanunda değişiklik yapan 11/12/1981 tarihli ve 2562 sayılı Kanunda geçen; Yasama Organı Başkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Yasama Organı Üyeleri Milletvekilleri, Milli Güvenlik Konseyi Üyeleri, Cumhurbaşkanlığı Konseyi Üyeleri, Devlet Başkanlığı Genel Sekreteri, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri, Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı olarak değiştirilmiştir.

Bu Kanunda, "kadro derecesi" veya "kadro aylık dereceleri" olarak geçen ibareler, 7 nci maddenin birinci fıkrasında yer alan esaslar çerçevesinde uygulanır.

Ek Madde 2 – (Ek: 25/6/2009 - 5917/11 md.)

Düzenleyici ve denetleyici kurumlarda harcırah ödemeleri bu Kanuna göre yapılır.

Bu kurumların personelinden mevzuatı uyarınca inceleme, ön araştırma, denetim veya soruşturma göreviyle yetkili olanların, bu görevleri nedeniyle memuriyet mahalli dışına yurt içi geçici görevlendirmelerinde 33 üncü maddenin (b) fıkrası hükümleri uygulanır.

Bu kurumların başkan ve üyeleri ile personelinden memuriyet mahalli dışına yapılan yurt içi geçici görevlendirilmelerinde, konaklama gideri için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak ve 33 üncü maddenin (a) fıkrasına göre müstahak oldukları gündelik tutarının, ikinci fıkra kapsamındaki görevlendirmelerde beş katını, diğerlerinde dört katını geçmemek üzere görevlendirme süresince konaklama gideri ödenir.

İkinci fıkra kapsamındaki görevlerin yerine getirilmesi sırasında kurumlarınca görev mahalli içinde taşıt aracı sağlanamaması halinde kullanılan taşıtlara ilişkin ulaşım giderleri, ilgili kurumların görüşleri alınarak Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre ödenir.

Ek Madde 3 – (Ek: 4/7/2012-6353/1 md.)

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalıların kendileri ve anılan Kanuna göre belirlenecek bakmakla yükümlü oldukları kişilerden, yurt içinde tedavilerinin yapılamaması nedeniyle usulüne uygun olarak tedavi amacıyla yurt dışına gönderilenlerin refakatçilerine, yurt dışında tedavi süresi ile sınırlı olmak üzere ve belgelendirmeleri koşuluyla ödemiş oldukları konaklama bedelleri, 5510 sayılı Kanunun 66 ncı maddesi gereğince Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenecek gündeliklere ilave olarak ve anılan Kurum tarafından her bir gün için ödenecek yurt dışı gündelik tutarını geçmemek üzere, ilgililerin görevli oldukları kurumları tarafından ayrıca ödenir.

Bu hüküm, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili mevzuatı uyarınca usulüne uygun olarak alınmış sağlık kurulu raporu ile refakatli olarak yurt dışında tedaviye gönderilmiş olup, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte tedavileri devam eden veya aynı hastalıktan dolayı tedavileri yurt içinde sürdürülen hastaların refakatçileri hakkında da uygulanır.

İkinci fıkra kapsamına girenlerin, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki döneme ilişkin konaklama bedelinin ödenebilmesi için, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde hak sahiplerince kurumlarına müracaat edilmesi gerekir. Bu madde kapsamındaki konaklama giderleri, tedavi gören kişinin ilgili olduğu kurum tarafından karşılanır.

Devlet Demiryolları ve Devlet Havayollarının eski hükümlerinin mer'iyeti:

Muvakkat Madde 1 – 53 üncü maddede zikredilen nizamnameler mer'iyete girinceye kadar bu hususlardaki eski hüküm ve usullerin tatbikına devam olunur.

Eski hükümlere göre harcırah almış olup ta henüz hareket etmemiş veya ailelerini yanlarına celbetmemiş olanlar:

Muvakkat Madde 2 – a) Eski hükümlere göre harcırah almış olup ta bu kanunun mer'iyeti tarihinde henüz hareket etmemiş olanların harcırahları bu kanun hükümlerine göre hesap ve noksanı varsa ikmal olunur.

b) Bu kanunun mer'iyeti tarihinde yolda bulunanlardan veya bu tarihten evvel vazife mahallerine muvasalat etmiş oldukları halde aileleri efradını mezkür

tarihten sonra nezdlerine celbedenlerin bu kanuna göre müstahak oldukları aile ve yer değiştirme masrafları yekünundan Harcırah Kararnamesine göre ödenmiş bulunan infikak ve muvasalat yevmiyelerinin tutarı tenzil olunur.

Geçici Madde 3 – (Ek: 11/12/1981 - 2562/30 md. ile gelen geçici 1 inci md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar 6245 sayılı Harcırah Kanununun “Dış seyahatlerde yer değiştirme masrafı” na ilişkin 47 nci maddesi uyarınca ve beyanlara istinaden 1 Ocak 1974 tarihinden sonra tahakkuk ve mahsup işlemleri yapılan ödemelerden haklarındaki Sayıştay ilamları henüz kesinleşmemiş olanlar ile kesinleşmiş ilamlarda kısmen tazminine hükmolunmuş olanlar bu Kanunla getirilen esaslara ve o tarihteki yurtdışı gündelik miktarlarına göre yeniden değerlendirilir.

Yapılan değerlendirme sonucunda, ilgililere döviz olarak fazla ödendiği tespit olunan miktarın bu Kanunun yayımı tarihindeki kur üzerinden Türk Lirası karşılığı, aylık eşit taksitlerle bir yıl zarfında saymanlıklarca tahsil olunur. Borcunu ödeyenler hakkında kurumlarınca başka takibat yapılmaz ve yapılmakta olan takibat kaldırılır.

Değerlendirme sonucunda ilgililere herhangi bir ödeme yapılmaz.

Geçici Madde 4 – (Ek: 21/4/2005 – 5335/4 md.; Mülga: 10/9/2014 – 6552/144 md.)

Geçmişe yönelik harcırah ödenmesi

Geçici Madde 5- (Ek: 1/7/2006-5538/3 md.)

Bu Kanun kapsamında bulunan kurum ve kuruluşlar ile özel hükümler gereğince bu Kanun kapsamı dışında kalan tüm kamu kurum ve kuruluşlarında;

a) 12/12/2001 tarihli ve 4726 sayılı 2002 Mali Yılı Bütçe Kanununun 6 ncı maddesinin (g) fıkrası uyarınca 1/1/2002-31/12/2002 tarihleri arasında; 26/12/2002 tarihli ve 4776 sayılı Kanunun 7 nci maddesi uyarınca 4726 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin (g) fıkrasına binaen 1/1/2003-31/3/2003 tarihleri arasında, başka yere naklen ataması yapılanlardan harcırah talep etmediklerine ilişkin yazılı beyanda bulunanlardan,

b) 29/3/2003 tarihli ve 4833 sayılı 2003 Mali Yılı Bütçe Kanununun 51 inci maddesinin (f) fıkrası uyarınca, 1/4/2003-21/7/2003 tarihleri arasında kendilerinin yazılı talebi üzerine naklen ataması yapılanlardan,

c) 31/7/2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin (a) bendi ve 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14/A maddesi uyarınca, 22/7/2003-26/4/2005 tarihleri arasında kendi yazılı talepleri üzerine naklen ataması yapılanlardan,

ç) 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (a) bendi uyarınca, kendi yazılı talepleri üzerine naklen ataması yapılanlardan,

harcırah ödenmemiş olanlara, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31/12/2006 tarihine kadar, en son görev yaptıkları yerdeki idareye kendilerinin veya ölümleri hâlinde kanunî mirasçılarının başvurmaları durumunda, başvuru tarihinden itibaren üç ay içinde bu Kanunun ilgili hükümleri uyarınca naklen atandıkları tarihte müstahak oldukları harcırah, ödendiği yılda yürürlükte olan kanunî faiz oranı uygulanmak suretiyle ödenir.

Türk Standartları Enstitüsü personeline 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14/A maddesinin (d) bendindeki hükümlere göre harcırah ödenir.

Geçici Madde 6- (Ek: 25/6/2009-5917/12 md.)

Düzenleyici ve denetleyici kurumların başkan ve üyeleri ile diğer kurum personeline, usulüne ve ilgili mevzuatına uygun olarak yapılan geçici görevlendirmelerinde 1/1/2006–27/3/2009 tarihleri arasında gündelik, konaklama ve ulaşım giderleri olarak fazla yapılan ödemeler hakkında borç çıkarılamaz, çıkarılmış olan borç tutarlarının tahsilinden vazgeçilerek borç takibi işlemine son verilir.

Madde 65 – Bu kanun 1 Mart 1954 tarihinden itibaren mer'idir.

Madde 66 – Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

27 nci maddeye bağılı (1) sayılı cetvel ⁽¹⁾

I inci Sütun	II nci Sütun	III üncü Sütun
Görev unvanları veya aylık dereceler	Muayyen tarifeli taşıt ile seyahat (Vapur-Tren) (Eskpres ve kuşet ücretleri dahil)	Gayrimuayyen tarifeli taşıtlarla seyahat
1. Yurtdışı seyahatlerde, uçaklarda birinci sınıf üzerinden seyahat giderleri ödenenler.	Yataklı vagon farkı dahil olduğu halde birinci mevki bilet ücreti.	Yapılan hakiki yol masrafı.
2. Aylık dereceleri 1 olan memur ve hizmetliler ile 33 üncü maddenin (b) bendine dahil olanlar	Yataklı vagon farkı dahil olduğu halde birinci mevki bilet ücreti.	Mutat ve ekonomik olan taşıtlara ait yol masrafı ve icap ve zaruret halinde kullanılacak diğer taşıtlara göre hakiki yolmasrafı
3. Yukarıda yazı olanların dışında kalan aylık dereceleri 2-4 olan memur ve hizmetliler.	Birinci mevki bilet ücreti.	Mutat ve ekonomik olan taşıtlara ait hakiki yol masrafı.
4. Aylık dereceleri 5 ve daha aşağı derece olan memur ve hizmetliler.	İkinci mevki bilet ücreti.	Mutat ve ekonomik olan taşıtlara ait hakiki yol masrafı.

AÇIKLAMA:

1. Cetvelin 1 ,2 ve 3 üncü sıralarında gösterilenler uçakla seyahat edebilirler. Diğerlerinin uçakla seyahati zorunlu hollere münhasır olmak ve dairelerince lüzum gösterilmesi veya tasvip olunması ile mümkündür: ⁽¹⁾

2. Muayyen tarifeli olmayan taşıtlarla seyahatte, "Mutat ve ekonomik olan taşıt" dan maksat, iki mahal arasında mutat olarak otomobil, otobüs gibi taşıtlar işlemekte ise bunlardan ucuz olanıdır.

3. Yukarıdaki cetvele göre müstehak buldukları mevki ücretinden fazla bir şey ödenmemek şartıyla, daha pahalı mevki ile seyahat edilebilir.

4. Muayyen tarifeli taşıtlarda yemeksiz bilet ücreti; yemeksiz biletin temini mümkün olmadığı hollerde ise yemekli bilet ücreti ödenir.

5. Özel otomobilleriyle seyahat edenlere, müstehak oldukları taşıt ücreti ile bu taşıta göre geçecek günler için verilmesi gereken gündelikten fazla ödeme yapılmaz.

(1) 14/1/1988 tarih ve 311 sayılı KHK'nin 13 üncü maddesi ile değişik şekli.

KAMU MALÎ YÖNETİMİ VE KONTROL KANUNU

Kanun Numarası : 5018
Kabul Tarihi : 10/12/2003
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 24/12/2003 Sayı : 25326
Yayımlandığı Düstur : Tertip: 5 Cilt : 42

BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı, kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve malî saydamlığı sağlamak üzere, kamu malî yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm malî işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve malî kontrolü düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Kanun, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerden oluşan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrolünü kapsar.

Avrupa Birliği fonları ile yurt içi ve yurt dışından kamu idarelerine sağlanan kaynakların kullanımı ve kontrolü de uluslararası anlaşmaların hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanun hükümlerine tâbidir.

Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, bu Kanunun sadece 3, 7, 8, 12, 15, 17, 18, 19, 25, 42, 43, 44, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 68 ve 76 78 ncı maddelerine tâbidir.⁽¹⁾

Tanımlar

Madde 3- Münhasıran bu Kanunun uygulanmasında;

a) Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri: Uluslararası sınıflandırmalara göre belirlenmiş olan, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idareleri,

b) Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri: Bu Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerini,

c) Düzenleyici ve denetleyici kurumlar: Bu Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan kurumları,

d) Sosyal güvenlik kurumları: Bu Kanuna ekli (IV) sayılı cetvelde yer alan kamu kurumlarını,

(1) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, bu fıkraya "25" ibaresinden sonra gelmek üzere, "42" ibaresi; "43" ibaresinden sonra gelmek üzere, "44" ibaresi ve "76" ibaresinden sonra gelmek üzere, "78" ibaresi eklenmiştir.

e) Mahallî idare: Yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren belediye, il özel idaresi ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareleri,⁽¹⁾

f) Bütçe: Belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi,

g) Kamu kaynakları: Borçlanma suretiyle elde edilen imkânlar dahil kamuya ait gelirler, taşınır ve taşınmazlar, hesaplarda bulunan para, alacak ve haklar ile her türlü değerleri,

h) Kamu gideri: Kanunlarına veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri,⁽²⁾

i) Kamu geliri: Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri,

j) Özel gelir: Genel bütçe kapsamındaki idarelerin kamu görevi ve hizmeti dışında ilgili kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen faaliyetlerinden ve fiyatlandırılabilir nitelikteki mal ve hizmet teslimlerinden sağlanan ve genel bütçede gösterilen gelirleri,⁽²⁾

k) Harcama birimi: Kamu idaresi bütçesinde ödenek tahsis edilen ve harcama yetkisi bulunan birimi,

l) Kamu malî yönetimi: Kamu kaynaklarının tanımlanmış standartlara uygun olarak etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlayacak yasal ve yönetsel sistem ve süreçleri,

m) Malî kontrol: Kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri,

n) Stratejik plan: Kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren planı,

o) Malî yıl: Takvim yılını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kamu Maliyesi

Kamu maliyesi

Madde 4- Kamu maliyesi; gelirlerin toplanması, harcamaların yapılması, açıkların finansmanı, kamunun varlık ve borçları ile diğer yükümlülüklerinin yönetimini kapsar.

Kamu maliyesi, merkezden ve yerinden yönetim esaslarına göre yürütülür. Kamu idarelerinin görevleri, ilgili kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde açık olarak belirlenir ve kaynakların dağıtımında esas alınır.⁽³⁾

(1) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, bu bentte yer alan "ve bunların kurdukları birlik ve idareyi" ibaresi, "ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareleri" olarak değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle (h) bendinde yer alan "Kanunlarına" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine" ibaresi eklenmiş ve (j) bendinde yer alan "ilgili kanunlarında" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde" ibaresi eklenmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan "ilgili kanunlarında" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde" ibaresi eklenmiştir.

Kamu maliyesinin temel ilkeleri

Madde 5- Kamu maliyesinin temel ilkeleri şunlardır:

- a) Kamu malî yönetimi uyumlu bir bütün olarak oluşturulur ve yürütülür.
- b) Kamu maliyesi, kamu görevlilerinin hesap verebilmelerini sağlayacak şekilde uygulanır.
- c) Maliye politikası, makroekonomik ve sosyal hedefler ile uyumlu bir şekilde oluşturulur ve yürütülür.
- d) Kamu malî yönetimi Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkına uygun şekilde yürütülür.
- e) Kamu malî yönetimi malî disiplini sağlar.
- f) Kamu malî yönetimi ekonomik, malî ve sosyal etkinliği birlikte sağlayacak şekilde kamusal tercihlerin oluşması için gerekli ortamı yaratır.
- g) Kamu idarelerinin mal ve hizmet üretimi ile ihtiyaçlarının karşılanmasında, ekonomik veya sosyal verimlilik ilkelerine uygun olarak maliyet-fayda veya maliyet-etkinlik ile gerekli görülen diğer ekonomik ve sosyal analizlerin yapılması esastır.

İlgili kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, kamu maliyesi ilkelerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir ve izlenir.⁽¹⁾

Hazine birliği

Madde 6- Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir, gider, tahsilat, ödeme, nakit planlaması ve borç yönetimi Hazine birliğini sağlayacak şekilde yürütülür.

Bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin tüm gelirleri Hazine veznelerine girer, giderleri bu veznelerden ödenir. Bu idareler özel vezne açamaz.

Her türlü iç ve dış borçlanma, yurt dışından hibe alınması, borç ve hibe verilmesi ve bunlara ilişkin geri ödemeler, Hazine garantileri, Hazine alacakları, nakit yönetimi ve bunlarla ilgili diğer hususlarda 9.12.1994 tarihli ve 4059 sayılı, 28.3.2002 tarihli ve 4749 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(Ek fıkra: 25/6/2009-5917/47 md.) Bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimlerince gerçekleştirilen tahsilât ve ödeme işlemleri, güvenli elektronik imza kullanılarak veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirlenecek güvenlik kriterlerine uygun olarak elektronik ortamda verilecek talimatlar çerçevesinde bu Banka aracılığıyla gerçekleştirilebilir. Genel yönetim kapsamındaki diğer kamu idarelerini uygulama kapsamına almaya ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görüşünü almak suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.⁽²⁾

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kamu Kaynağının Kullanılmasının Genel Esasları

Malî saydamlık

Madde 7- Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında denetimin sağlanması amacıyla kamuoyu zamanında bilgilendirilir. Bu amaçla;

- a) Görev, yetki ve sorumlulukların açık olarak tanımlanması,

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkroda yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Cumhurbaşkanı tarafından" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkroda yer alan "Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görüşünü almak suretiyle Maliye Bakanlığı" ibaresi "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görüşünü almak suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

b) Hükümet politikaları, kalkınma planları, yıllık programlar, stratejik planlar ile bütçelerin hazırlanması, yetkili organlarda görüşülmesi, uygulanması ve uygulama sonuçları ile raporların kamuoyuna açık ve ulaşılabilir olması,

c) Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından sağlanan teşvik ve desteklemelerin bir yılı geçmemek üzere belirli dönemler itibarıyla kamuoyuna açıklanması,

d) Kamu hesaplarının standart bir muhasebe sistemi ve genel kabul görmüş muhasebe prensiplerine uygun bir muhasebe düzenine göre oluşturulması,
Zorunludur.

Mali saydamlığın sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve önlemlerin alınmasından kamu idareleri sorumlu olup, bu hususlar Hazine ve Maliye Bakanlığınca izlenir.⁽¹⁾

Hesap verme sorumluluğu

Madde 8- Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.

Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme⁽²⁾

Madde 9- Kamu idareleri; kalkınma planları, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikalar, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu süreçte izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar.⁽²⁾

Kamu idareleri, kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini; stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırmak zorundadırlar.

Stratejik plan hazırlamakla yükümlü olacak kamu idarelerinin ve stratejik planlama sürecine ilişkin takvimin tespitine, stratejik planların politikalar, kalkınma planı ve programlarla ilişkilendirilmesine yönelik usul ve esaslar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.⁽²⁾

(Ek fıkra: 24/7/2008-5793/30 md.) Kamu idareleri, yürütecekleri faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlar.

Kamu idareleri bütçelerini, stratejik planlarında yer alan misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedeflerle uyumlu ve performans esasına dayalı olarak hazırlarlar. Kamu idarelerinin bütçelerinin stratejik planlarda belirlenen performans göstergelerine uygunluğu ve idarelerin bu çerçevede yürütecekleri faaliyetler ile performans esaslı bütçelemeye ilişkin diğer hususlar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.⁽²⁾

Cumhurbaşkanı tarafından ilgili kamu idaresi için uygun görülen performans göstergeleri, kuruluşların bütçelerinde yer alır. Performans denetimleri bu göstergeler çerçevesinde gerçekleştirilir.⁽²⁾

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkroda yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "kalkınma planları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikalar," ibaresi ve üçüncü fıkrasında yer alan "stratejik planların" ibaresinden sonra gelmek üzere "politikalar," ibaresi eklenmiş ve aynı fıkroda yer alan "esasların belirlenmesine Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı yetkilidir" ibaresi "esaslar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir" şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan "hususları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir" ibaresi "hususlar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir" şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve ilgili kamu idaresi tarafından birlikte tespit edilecek olan" ibaresi "Cumhurbaşkanı tarafından ilgili kamu idaresi için uygun görülen" şeklinde değiştirilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

*Bakanların ve Üst Yöneticilerin Hesap Verme Sorumluluğu**Bakanlar* ⁽¹⁾⁽²⁾

Madde 10- Bakanlar, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikaların uygulanması ile bakanlıkların ve bakanlıklara bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların stratejik planları ile bütçelerinin kalkınma planlarına, yıllık programlara uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, bu çerçevede diğer bakanlıklarla koordinasyon ve işbirliğini sağlamaktan sorumludur. Bu sorumluluk, Yükseköğretim Kurulu, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitüleri için Millî Eğitim Bakanına, mahallî idareler için Çevre ve Şehircilik Bakanına aittir. ⁽¹⁾⁽⁵⁾

(Değişik ikinci fıkra: 24/7/2008-5793/31 md.) Bakanlar, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ile hukuki ve mali konularda Cumhurbaşkanına karşı sorumludurlar. ⁽¹⁾

Bakanlar; idarelerinin amaçları, hedefleri, stratejileri, varlıkları, yükümlülükleri ve yıllık performans programları konusunda her malî yılın ilk ayı içinde kamuoyunu bilgilendirirler. ⁽³⁾

Üst yöneticiler

Madde 11- Bakanlıklarda ve diğer kamu idarelerinde en üst yönetici, il özel idarelerinde vali ve belediyelerde belediye başkanı üst yöneticidir. **(Mülga ikinci cümle: 3/10/2016-KHK-676/69 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/55 md.) (Ek cümle: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)** Bakanlıklarda en üst yönetici Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir. ⁽⁴⁾

Üst yöneticiler, idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve kanunlar ile Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumludurlar. ⁽⁴⁾

Üst yöneticiler, bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirirler. ⁽³⁾

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “ hükümet politikasının uygulanması ile bakanlıklarının ve bakanlıklarına ” ibaresi “Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikaların uygulanması ile bakanlıkların ve bakanlıklara” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “Başbakana ve Türkiye Büyük Millet Meclisine” ibaresi “Cumhurbaşkanına” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Kanununun 11 inci maddesiyle, bu maddede yer alan “Yükseköğretim Kurulu,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı,” ibaresi eklenmiştir.

(3) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle 10 uncu maddenin son fıkrasında yer alan “planları” ibaresi, “programları” olarak değiştirilmiş; 11 inci maddenin son fıkrasında yer alan, “malî kontrol yetkilisi” ve “ile muhasebe yetkilisi” ibareleri metinden çıkarılmıştır.

(4) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “müsteşar,” ibaresi “ve” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “bu Kanunda” ibaresi “kanunlar ile Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde” şeklinde değiştirilmiştir.

(5) 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanununun 28 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan “İçişleri” ibaresi “Çevre ve Şehircilik” şeklinde değiştirilmiştir.

İKİNCİ KISIM Kamu İdare Bütçeleri

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Bütçe türleri ve kapsamı⁽¹⁾

Madde 12- Genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri; merkezî yönetim bütçesi, sosyal güvenlik kurumları bütçeleri ve mahallî idareler bütçeleri olarak hazırlanır ve uygulanır. Kamu idarelerince bunlar dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulamaz.

Merkezî yönetim bütçesi, bu Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvelerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerinden oluşur.

Genel bütçe, Devlet tüzel kişiliğine dahil olan ve bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesidir.

Özel bütçe, bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenen ve bu Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesidir.⁽¹⁾

Düzenleyici ve denetleyici kurum bütçesi, kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanan ve bu Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan her bir düzenleyici ve denetleyici kurumun bütçesidir.⁽¹⁾

Sosyal güvenlik kurumu bütçesi, sosyal güvenlik hizmeti sunmak üzere, kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulan ve bu Kanuna ekli (IV) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesidir.⁽¹⁾

Mahallî idare bütçesi, mahallî idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesidir.

Bütçe ilkeleri

Madde 13- Bütçelerin hazırlanması, uygulanması ve kontrolünde aşağıdaki ilkelere uyulur:

a) Bütçelerin hazırlanması ve uygulanmasında, makroekonomik istikrarla birlikte sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak esastır.

b) Kamu idarelerine bütçeyle verilen harcama yetkisi, kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla kullanılır.⁽³⁾

c) Bütçeler kalkınma planı ve programlarda yer alan politika, hedef ve önceliklere uygun şekilde, idarelerin stratejik planları ile performans ölçütlerine ve fayda-maliyet analizine göre hazırlanır, uygulanır ve kontrol edilir.

d) Bütçeler, stratejik planlar dikkate alınarak izleyen iki yılın bütçe tahminleriyle birlikte görüşülür ve değerlendirilir.

e) Bütçe, kamu malî işlemlerinin kapsamlı ve saydam bir şekilde görünmesini sağlar.⁽²⁾

f) Tüm gelir ve giderler gayri safi olarak bütçelerde gösterilir.

g) Belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesi esastır.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin dördüncü fıkrasında yer alan "özel kanunla" ibaresi "kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle" şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan "özel kanunlarla" ibaresi "kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle" şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan "kanunla" ibaresi "kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle bu bentte yer alan "Bütçe, hükümetin malî işlemlerinin kapsamlı ve saydam bir şekilde görünmesini sağlar." ibaresi, "Bütçe, kamu malî işlemlerinin kapsamlı ve saydam bir şekilde görünmesini sağlar." olarak değiştirilmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu bentte yer alan "kanunlarla" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle" ibaresi eklenmiştir.

- h) Bütçelerde gelir ve gider denkliğinin sağlanması esastır.
- i) Bütçeler, ait olduğu yıl başlamadan önce Türkiye Büyük Millet Meclisi veya yetkili organlarca kabul edilmedikçe veya onaylanmadıkça uygulanamaz.
- j) Bütçelerde, bütçeyi ilgilendirmeyen hususlara yer verilmez.
- k) Bütçeler kurumsal, işlevsel ve ekonomik sonuçların görülmesini sağlayacak şekilde Cumhurbaşkanlığınca uluslararası standartlara uygun olarak belirlenen bir sınıflandırmaya tâbi tutularak hazırlanır ve uygulanır.⁽¹⁾
- l) Bütçe gelir ve gider tahminleri ile uygulama sonuçlarının raporlanmasında açıklık, doğruluk ve malî saydamlık esas alınır.
- m) Kamu idarelerinin tüm gelir ve giderleri bütçelerinde gösterilir.
- n) Kamu hizmetleri, bütçelere konulacak ödeneklerle, mevzuatla belirlenmiş yöntem, ilke ve amaçlara uygun olarak gerçekleştirilir.
- o) Bütçelerde, ödenekler belirli amaçları gerçekleştirmek üzere tahsis edilir.

Gelir ve giderleri etkileyecek kanun teklifleri

Madde 14- (Başlığı ile Birlikte Değişik: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)

Kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tekliflerinin getireceği malî yük, orta vadeli program ve malî plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplanır ve tekliflere eklenir. Sosyal güvenliğe yönelik kanun tekliflerinde ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu

Merkezî yönetim bütçe kanununun kapsamı ve düzeni⁽²⁾

Madde 15- Merkezî yönetim bütçe kanunu, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir ve gider tahminlerini gösteren, bunların uygulanmasına ve yürütülmesine yetki ve izin veren kanundur.

Merkezî yönetim bütçe kanununda; yılı ve izleyen iki yılın gelir ve gider tahminleri, varsa bütçe açığının veya fazlasının tutarı, açığın nasıl kapatılacağı veya fazlanın nasıl kullanılacağı, vergi muafiyeti, istisnası ve indirimleri ile benzeri uygulamalar nedeniyle vazgeçilen vergi gelirleri, borçlanma ve garanti sınırları, bütçelerin uygulanmasında tanınacak yetkiler, bağlı cetveller, malî yıl içinde gelir ve giderlere yönelik olarak uygulanacak hükümler yer alır. Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin her birinin gelir-gider tahminleri, merkezî yönetim bütçe kanununda ayrı bölüm veya cetvellerde gösterilebilir.⁽³⁾

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu bentte yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Cumhurbaşkanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) Bu madde başlığı "Merkezî yönetim bütçe kanununun kapsamı" iken, 29/6/2012 tarihli ve 6338 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(3) Bu fıkrada yer alan "... ve kısmen veya tamamen uygulanmayacak ..." ibaresi Anayasa Mahkemesinin 2/6/2009 tarihli ve E.: 2004/10, K.: 2009/68 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

(Ek fıkra: 29/6/2012-6338/10 md.) Merkezî yönetim bütçe kanununun gider cetvelinin bölümleri, analitik bütçe sınıflandırmasına uygun olarak fonksiyonlar şeklinde düzenlenir. Fonksiyonlar birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü düzeyde alt fonksiyonlara ayrılır.

(Ek fıkra: 29/6/2012-6338/10 md.) İlgili mevzuatta giderlere ilişkin olarak yer alan “Fasıl ve bölüm” deyimleri fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyini, “Kesim” deyimini fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyini, “Madde” deyimini fonksiyonel sınıflandırmanın üçüncü düzeyini, “Tertip” deyimini kurumsal, fonksiyonel ve finansman tipi kodların bütün düzeyleri ile ekonomik sınıflandırmanın ilk iki düzeyini, borç ödemeleri yönünden “ilgili hizmet tertibi” deyimini borç konusu hizmetlerin yürütüldüğü ilgili tertipleri ifade eder.

Orta vadeli program, malî plan ve bütçe hazırlama rehberi⁽¹⁾

Madde 16- (Değişik birinci fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Cumhurbaşkanlığı merkezî yönetim bütçe kanunu teklifini hazırlar ve bu amaçla ilgili kamu idareleri arasında koordinasyonu sağlar.

(Değişik ikinci fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Merkezî yönetim bütçesinin hazırlanma süreci, Cumhurbaşkanı tarafından en geç Eylül ayının ilk haftası sonuna kadar kalkınma planları, stratejik planlar ve genel ekonomik koşulların gerekleri doğrultusunda makro politikaları, ilkeleri, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri de kapsayacak şekilde onaylanan orta vadeli programın Resmî Gazete’de yayımlanması ile başlar.

(Değişik üçüncü fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Orta vadeli program ile uyumlu olmak üzere, gelecek üç yıla ilişkin toplam gelir ve gider tahminleri ile birlikte hedef açık ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içeren ve Cumhurbaşkanı tarafından onaylanan orta vadeli malî plan, en geç Eylül ayının onbeşine kadar Resmî Gazete’de yayımlanır.

(Değişik dördüncü fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Bu doğrultuda, kamu idarelerinin bütçe tekliflerini ve yatırım programını hazırlama sürecini yönlendirmek üzere; Bütçe Çağrısı ve eki Bütçe Hazırlama Rehberi ile Yatırım Genelgesi ve eki Yatırım Programı Hazırlama Rehberi Cumhurbaşkanlığı tarafından hazırlanarak en geç Eylül ayının onbeşine kadar Resmî Gazete’de yayımlanır.

Bütçe Hazırlama Rehberi ile Yatırım Programı Hazırlama Rehberi, bütçe tekliflerinin hazırlanmasına esas olmak üzere, kamu idarelerince uyulması gereken genel ilkeleri, nesnel ve ölçülebilir standartları, hesaplama yöntemlerini, bunlara ilişkin olarak kullanılacak cetvel ve tablo örneklerini ve diğer bilgileri içerir.

Merkezî yönetim bütçesinin hazırlanması

Madde 17- Gelir ve gider tekliflerinin hazırlanmasında;

- a) Orta vadeli program ve malî planda belirlenen temel büyüklükler ile ilke ve esaslar,
- b) Kalkınma planı ve yıllık program öncelikleri ile kurumun stratejik planları çerçevesinde belirlenmiş ödenek tavanları,

(1) 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı KHK’nın 17 nci maddesiyle bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan “Mayıs ayının sonuna kadar” ibaresi “en geç Eylül ayının ilk haftası sonuna kadar” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “Haziran” ibaresi “en geç Eylül” şeklinde ve dördüncü fıkrasında yer alan “Haziran ayının sonuna kadar” ibaresi “en geç Eylül ayının onbeşine kadar” şeklinde değiştirilmiştir.

- c) Kamu idarelerinin stratejik planları ile uyumlu çok yıllık bütçeleme anlayışı,
 - d) İdarenin performans hedefleri,
- Dikkate alınır.

Kamu idareleri, merkez ve merkez dışı birimlerinin ödenek taleplerini dikkate alarak gider tekliflerini hazırlar. Genel bütçe gelir teklifi Cumhurbaşkanlığı tarafından, diğer bütçelerin gelir teklifleri ilgili idarelerce hazırlanır.⁽³⁾

(Değişik üçüncü fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Gider ve gelir teklifleri, ekonomik ve malî analiz yapılmasına imkân verecek, hesap verilebilirliği ve saydamlığı sağlayacak şekilde, Cumhurbaşkanlığı tarafından uluslararası standartlara uyumlu olarak belirlenen sınıflandırma sistemine göre hazırlanır.⁽³⁾

Kamu idareleri, stratejik planları ile Bütçe Hazırlama Rehberinde yer alan esaslar çerçevesinde, bütçe gelir ve gider tekliflerini gerekçeli olarak hazırlar ve yetkilileri tarafından imzalanmış olarak en geç Eylül ayı sonuna kadar Cumhurbaşkanlığına gönderir. **(Mülga ikinci cümle: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)**⁽¹⁾⁽³⁾

Bütçe teklifleri Cumhurbaşkanlığına verildikten sonra, kamu idarelerinin yetkilileriyle gider ve gelir teklifleri hakkında görüşmeler yapılabilir.⁽³⁾

Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, bütçelerini üç yıllık bütçeleme anlayışı, stratejik planları ve performans hedefleri ile kurumsal, işlevsel ve ekonomik sınıflandırma sistemine göre hazırlarlar.

Merkezî yönetim bütçe kanun teklifinin sunulması⁽²⁾

Madde 18- (Değişik birinci fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Merkezî yönetim bütçe kanun teklifi malî yılbaşından en az yetmiş beş gün önce Cumhurbaşkanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Merkezî yönetim bütçe kanun teklifine, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi sırasında dikkate alınmak üzere Cumhurbaşkanlığı tarafından;⁽²⁾

- a) Orta vadeli malî planı da içeren bütçe gerekçesi,
 - b) Yıllık ekonomik rapor,
 - c) Vergi muafiyeti, istisnası ve indirimleri ile benzeri uygulamalar nedeniyle vazgeçilen kamu gelirleri cetveli,
 - d) Kamu borç yönetimi raporu,
 - e) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin son iki yıla ait bütçe gerçekleştirmeleri ile izleyen iki yıla ait gelir ve gider tahminleri,
 - f) Mahallî idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının bütçe tahminleri,
 - g) **(Mülga: 22/12/2005-5436/10 md.)**
 - h) Merkezî yönetim kapsamında olmayıp, merkezî yönetim bütçesinden yardım alan kamu idareleri ile diğer kurum ve kuruluşların listesi,
- Eklenir.

(1) 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı KHK'nın 17 nci maddesiyle bu fıkroda yer alan "Temmuz" ibaresi "en geç Eylül" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin başlığında yer alan "tasarısının" ibaresi "teklifinin" şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan "tasarısına" ibaresi "teklifine" şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkroda yer alan "dikkate alınmak üzere" ibaresinden sonra gelmek üzere "Cumhurbaşkanlığı tarafından" ibaresi eklenmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkralarda yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibareleri "Cumhurbaşkanlığı tarafından şeklinde, "Maliye Bakanlığı" ibareleri "Cumhurbaşkanlığına" şeklinde değiştirilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştay ile Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, bütçelerini Eylül ayı sonuna kadar doğrudan Türkiye Büyük Millet Meclisine, bir örneğini de Cumhurbaşkanlığına gönderirler.⁽¹⁾⁽²⁾

Merkezî yönetim bütçe kanun teklifinin görüşülmesi⁽³⁾

Madde 19- Türkiye Büyük Millet Meclisi, merkezî yönetim bütçe kanun teklifinin metnini maddeler, gider ve gelir cetvellerini kamu idareleri itibarıyla görüşür ve (...) ⁽³⁾ oylar. Merkezî yönetim bütçe kanunu malî yıl başından önce Resmî Gazetede yayımlanır. ⁽³⁾

Kamu yatırım programı, merkezî yönetim bütçe kanununa uygun olarak (...) ⁽³⁾ anılan Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on beş gün içinde Cumhurbaşkanı kararıyla Resmî Gazetede yayımlanır. ⁽³⁾

(Değişik üçüncü fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Merkezî yönetim bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe ödenekleri, bir önceki yıl bütçe başlangıç ödeneklerinin belirli bir oranı esas alınarak belirlenir. Geçici bütçe kanununun da çıkarılmaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirilmesine göre artırılarak uygulanır. Cari yıl bütçesinin yürürlüğe girmesiyle geçici bütçe veya yeniden değerlendirilmesine göre artırılarak belirlenen bütçe uygulaması sona erer ve o tarihe kadar yapılan harcamalar ve girişilen yüklenmeler ile tahsil olunan gelirler cari yıl bütçesine dahil edilir.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerindeki ödeneklerin yetersiz kalması halinde veya öngörülmeyen hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, karşılığı gelir gösterilmek kaydıyla, kanunla ek bütçe yapılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bütçelerin Uygulama Esasları

Ödeneklerin kullanılması⁽⁴⁾

Madde 20- Bütçe ödeneklerinin kullanılmasında aşağıda belirtilen esaslara uyulur:

(a) **(Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.)** Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, ayrıntılı harcama programlarını hazırlar ve vize edilmek üzere Cumhurbaşkanlığına gönderir. Bütçe ödenekleri, Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenecek esaslar çerçevesinde, nakit planlaması da dikkate alınarak vize edilen ayrıntılı harcama programları ve serbest bırakma oranlarına göre kullanılır. ⁽⁴⁾

(b) **(Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.)** Özel bütçeli idareler ve sosyal güvenlik kurumları ayrıntılı finansman programlarını hazırlar ve harcamalarını bu programa uygun olarak yaparlar.

(c) **(Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.)** Ayrıntılı harcama ve finansman programlarının hazırlanmasına, vize edilmesine, uygulanmasına ve uygulamanın izlenmesine dair usûl ve esaslar Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenir.

d) Kamu idareleri, bütçelerinde yer alan ödeneklerin üzerinde harcama yapamaz. Bütçeyle verilen ödenekler, tahsis edildikleri amaçlar doğrultusunda yılı içinde yaptırılan iş, satın alınan mal ve hizmetler ile diğer giderlerin karşılanmasında kullanılır. Ancak, ait olduğu malî yılda ödenemeyen ve emanet hesabına alınamayan zamanaşımına uğramamış geçen yıllar borçları ile ilama bağlı borçlar, ilgili kamu idaresinin cari yıl bütçesinden ödenir.

(1) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, bu fıkranın başına "Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştay ile" ibaresi eklenmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan "Maliye Bakanlığına" ibaresi "Cumhurbaşkanlığına" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan "tasarısının" ibareleri "teklifinin" şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkrada yer alan "bölümler halinde" ibaresi madde metninden çıkarılmış, ikinci fıkrasında yer alan "Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından hazırlanır ve" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve aynı fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "Maliye Bakanlığına" ibaresi "Cumhurbaşkanlığına" şeklinde, (a) ve (c) bentlerinde yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibareleri "Cumhurbaşkanlığı tarafından" şeklinde değiştirilmiştir.

e) **(Ek: 29/6/2012-6338/11 md.)** İlgili mevzuatına göre, yılı içinde hizmetin gerektirdiği hâllerde Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenen usûl ve esaslar çerçevesinde merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerinde yeni tertipler, gelir kodları ve finansman kodları açılabilir.⁽¹⁾⁽²⁾

f) **(Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.)** Cari yılda kullanılmayan ödenekler yıl sonunda iptal edilir.

g) Genel veya kısmi seferberlik, savaş ilanı veya (...) ⁽²⁾ zorunlu askeri hazırlıkların yapıldığı olağanüstü hallerde Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerindeki mevcut ödenekler, bu idarelerin ödenek toplamları aşılmamak şartıyla, birleştirilerek kullanılabilir. Bu durumda da mevcut ödeneklerin yeterli olmaması halinde toplam ödenek tutarının yüzde on beşine kadar ek harcama yapılabilir. Yukarıda sayılan hallerde sevk ve intikalle ilgili giderler için, harcama yetkililerinin onayıyla görevlendirilecek mutemetlere gereken miktarda avans verilebilir ve gönderilecek ödeneğe istinaden bir ay içinde mahsup edilir.⁽¹⁾⁽²⁾

Ödenek aktarmaları

Madde 21- (Değişik: 16/11/2016-6761/1 md.)

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçeleri arasındaki ödenek aktarmaları kanunla yapılır. Ancak, harcamalarda tasarrufu sağlamak, dengeli ve etkili bir bütçe politikasını gerçekleştirmek üzere genel bütçe ödeneklerinin yüzde onunu geçmemek kaydıyla, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçeleri arasındaki ödenek aktarmalarına ilişkin yetki ve işlemler ile usul ve esaslar merkezî yönetim bütçe kanununda belirlenir.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, aktarma yapılacak tertipteki ödeneğin yüzde yirmisine kadar kendi bütçeleri içinde ödenek aktarması yapabilirler. Ancak, ihtiyaç halinde yüzde yirmiyi aşan ödenek aktarma işlemlerini kurum bütçesinin başlangıç ödenekleri toplamının yüzde yirmisini geçmemek üzere yapmaya Cumhurbaşkanlığı, yılı yatırım programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projelerde değişiklik yapılması halinde değişikliğin gerektirdiği tertipler arası ödenek aktarması işlemlerinin tamamını yapmaya ise ilgili idareler yetkilidir.⁽³⁾

Kamu idarelerinin bütçeleri içinde; personel giderleri tertiplerinden, aktarma yapılmış tertiplerden ve yedek ödenekten aktarma yapılmış tertiplerden diğer tertiplere ödenek aktarılamaz. Ancak, yılı yatırım programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projelerde değişiklik yapılması halinde, aktarma yapılan tertiplerden diğer tertiplere ödenek aktarılabilir.

Merkez dışı birimlere ödenek gönderme

Madde 22- Kamu idarelerinin merkez teşkilatı harcama yetkilileri, merkez dışı birimlere, ihtiyaçlarında kullanılmak üzere Ödenek Gönderme Belgesi düzenlemek suretiyle ödenek gönderirler.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde ödenek gönderilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir.⁽⁴⁾

(1) 29/6/2012 tarihli ve 6338 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, bu maddeye (d) bendinden sonra gelmek üzere (e) bendi eklenmiş ve mevcut bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle (e) bendinde yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı tarafından" şeklinde değiştirilmiş ve (g) bendinde yer alan "Bakanlar Kurulu kararıyla" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan "Maliye Bakanı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanı" şeklinde değiştirilmiştir.

Yedek ödenek⁽¹⁾

Madde 23- Merkezî yönetim bütçe kanununda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek, ödenek yetersizliğini gidermek veya bütçelerde öngörülmemiş hizmetler için, bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan idareler ile (II) sayılı cetvelde yer alan idarelerden merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilecek olanların bütçelerine aktarılacak üzere, genel bütçe ödeneklerinin yüzde ikisine kadar (...) ⁽¹⁾ yedek ödenek konulabilir. Bu ödenekten aktarma yapmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. ⁽¹⁾⁽²⁾

Malî yıl içinde yedek ödenekten yapılan aktarmaların tür, tutar ve idareler itibarıyla dağılımı, yılın bitimini takip eden on beş gün içinde Cumhurbaşkanlığı tarafından ilan edilir. ⁽¹⁾

Örtülü ödenek⁽⁴⁾

Madde 24- Örtülü ödenek; kapalı istihbarat ve kapalı savunma hizmetleri, Devletin millî güvenliği ve yüksek menfaatleri ile Devlet itibarının gerekleri, siyasi, sosyal ve kültürel amaçlar ve olağanüstü hizmetlerle ilgili Devlet ve Hükümet icapları için kullanılmak üzere Cumhurbaşkanlığı bütçesine konulan ödenektir. Kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen görevlerin gerektirdiği istihbarat hizmetlerini yürüten diğer kamu idarelerinin bütçelerine de örtülü ödenek konulabilir. Örtülü ödenek, bu amaçlar dışında, Cumhurbaşkanının ve ailesinin kişisel harcamaları ile siyasi partilerin idare, propaganda ve seçim ihtiyaçlarında kullanılamaz. İlgili yılda bu amaçla tahsis edilen ödenekler toplamı, genel bütçe başlangıç ödenekleri toplamının binde beşini geçemez. ⁽³⁾⁽⁴⁾

Cumhurbaşkanlığı ve diğer ilgili idare bütçelerinde yer alan örtülü ödeneklerin kullanılma yeri, giderin kimin tarafından yapılacağı, hesapların tutulma ve kapatılma yöntemi, gideri yapanın değişmesi halinde yeni yetkiliye hangi belgelerin aktarılacağı Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir. ⁽⁴⁾

Örtülü ödeneklere ilişkin giderler Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen esaslara göre gerçekleştirilir ve ödenir. ⁽⁴⁾

(Ek fıkra: 27/3/2015-6639/39 md.; Mülga fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "Maliye Bakanlığı bütçesine" ibaresi yürürlükten kaldırılmış, aynı fıkranın ikinci cümlesinde yer alan "Maliye Bakanı" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde ve ikinci fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı tarafından" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle, (I) sayılı cetvelde yer alan "idarelerin" ibaresi, "(I) sayılı cetvelde yer alan idareler ile (II) sayılı cetvelde yer alan idarelerden merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilecek olanların" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(3) 27/3/2015 tarihli ve 6639 sayılı Kanununun 39 uncu maddesiyle, bu fıkarda yer alan "Hükümet icapları" ibaresi "Devlet ve Hükümet icapları" şeklinde, "Başbakanlık bütçesine" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık bütçelerine" şeklinde ve "Başbakanın ve ailesinin" ibaresi "Cumhurbaşkanının, Başbakanın ve ailelerinin" şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "ve Başbakanlık bütçelerine" ibaresi "bütçesine" şeklinde değiştirilmiş, "Kanunlarla" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle" ibaresi eklenmiş ve aynı fıkarda yer alan "dışında ve Cumhurbaşkanının, Başbakanın ve ailelerinin" ibaresi "dışında, Cumhurbaşkanının ve ailesinin" şeklinde değiştirilmiş, ikinci fıkrasında yer alan "Başbakanlık" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı" şeklinde ve aynı fıkarda yer alan "Başbakan" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında yer alan "Başbakan, Maliye Bakanı ve ilgili Bakan tarafından imzalanan kararname esaslarına" ibaresi "Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen esaslara" şeklinde değiştirilmiştir.

Kamu yatırım projeleri⁽¹⁾

Madde 25- (Değişik birinci fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Kamu yatırım projeleri ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde hazırlanır, uygulanır ve izlenir.

(Mülga ikinci fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)

(Ek fıkra: 29/6/2012-6338/12 md.) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinin mal ve hizmet alım giderlerine ilişkin tertiplerinde yer alan savunma sektörü, altyapı, inşaa, iskân ve tesisleriyle NATO altyapı yatırımlarının gerektirdiği inşaa ve tesisler ve bunlara ilişkin kamulaştırmalar ile stratejik hedef planı içinde yer alan alım ve hizmetler, vizeye bağlı olmayıp yılı yatırım programına ek yatırım cetvellerinde yer almaz.⁽¹⁾

Bu Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan idarelerin yatırım nitelikli projelerine, bilgi için yılı yatırım programında yer verilir. Ayrıca, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerin yatırımlarının uygulanması ve izlenmesine ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığınca belirlenir.⁽¹⁾

Kamu yatırım projelerinin gerçekleştirme ve uygulama sonuçları, ilgili kamu idaresi tarafından izleyen yılın Mart ayı sonuna kadar bir rapor halinde Sayıştay Başkanlığına, Cumhurbaşkanlığına ve Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilir.⁽¹⁾

(Değişik altıncı fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Proje maliyeti, Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Cumhurbaşkanı Kararında belirlenecek sınıırn üzerinde bulunan, afetlerle ilgili olanlar hariç, yeni kamu yatırım projesi teklifleri fayda-maliyet veya maliyet-etkinlik analizleri ile çevresel analizleri içerecek şekilde yapılabirlik etüdü ile birlikte sunulur.

Yüklenmeye girişilmesi

Madde 26- Yüklenme, usulüne uygun olarak düzenlenmiş sözleşme esaslarına veya kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükmüne dayanılarak iş yaptırılması, mal veya hizmet alınması karşılığında geleceğe yönelik bir ödeme yükümlülüğüne girilmesidir. Bütçede yeterli ödeneği bulunmayan işler için yüklenmeye girişilemez. Yüklenme süresi malî yılla sınırlıdır. Harcama yetkilileri, tahsis edilen ödenekler dahilinde yüklenmeye girebilirler. Yüklenmeye girişilen tutara ait ödenekler saklı tutulur; başka iş yaptırılması, mal veya hizmet alınması için kullanılamaz.⁽²⁾

Ertesi yıla geçen yüklenme

Madde 27- Niteliğinden dolayı malî yılla sınırlı tutulamayan ve sürekliliği bulunan aşağıdaki iş ve hizmetler için; her iş itibarıyla, bütçelerinde öngörülen ödeneklerin yüzde ellisini, izleyen yılın Haziran ayını geçmemek ve yüklenme süresi on iki ayı aşmamak üzere, ilgili üst yöneticinin onayıyla ertesi yıla geçen yüklenmelere girişilebilir:

a) Türk Silahlı Kuvvetlerinin yapım, onarım, etüt ve proje işleri, araştırma-geliştirme projeleri, giyecek ve yiyecek alımları, makine-teçhizat, silah-mühimmat-teçhizat alımlarıyla bunların bakım, onarım ve imalat işleri.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin üçüncü fıkrasında yer alan “Kalkınma Bakanlığının vizesine” ibaresi “ vizeye” şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan “Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca” ibaresi “Cumhurbaşkanlığınca” şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan “ Maliye Bakanlığınca ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca” ibaresi “ Cumhurbaşkanlığına ve Hazine ve Maliye Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkranın birinci cümlesinde yer alan “sözleşme esaslarına veya kanun” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesi” ibaresi eklenmiştir.

b) Yiyecek, yakacak, akaryakıt ve madeni yağ ihtiyaçları.
 c) Temini ve korunması güç olan ilaç, aşı, serum ve tıbbi sarf malzemeleri.
 d) Süreli yayın alımı, taşıma, koruma ve güvenlik, temizlik ve yemek hizmetleri.⁽¹⁾
 e) **(Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.)** Taşıtların malî sorumluluk sigortası ile yurt dışından tedariki yapılan silah, silah-teçhizat ve mühimmat sevkinin her türlü riske karşı sigortalanması amacıyla yaptırılan nakliyat sigortası.

f) **(Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.)** Makine-teçhizat, yol ve otoyol, bilgisayar ve haberleşme sistemlerinin bakım işleri; her türlü onarım işleri ile elektronik bilgi erişim hizmetleri.

g) **(Ek: 25/4/2007-5628/1 md.; Değişik: 3/10/2016-KHK-676/32 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/27 md.)** Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının yapım, onarım, etüt ve proje işleri, araştırma-geliştirme projeleri, yiyecek ve giyecek alımları makine-teçhizat ile silah, mühimmat ve teçhizat alımlarıyla bunların bakım, onarım ve imalat işleri.

h) **(Ek: 24/7/2008-5793/32 md.)** Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığının etüt ve proje işleri, araştırma-geliştirme projeleri, makine, silah-mühimmat, teçhizat ve sistem alımlarıyla bunların bakım, onarım ve imalat işleri.

1) **(Ek: 4/4/2015-6645/77 md.)** Türkiye İş Kurumu tarafından yürütülen aktif işgücü hizmetleri kapsamında kurs ve programlar,

(Ek ikinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Ancak (d) bendinde sayılan işler için bütçelerinde ödeneklerin yüzde ellisinin aşılmayacağı hükmü Millî Eğitim Bakanlığı için aranmaz.

Gelecek yıllara yaygın yüklenmeler⁽²⁾

Madde 28- Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, bir malî yıl içinde tamamlanması mümkün olmayan yatırım projeleri için gelecek yıllara yaygın yüklenmeye girişebilir.⁽¹⁾

Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planında yer alan projeler için 2.7.1992 tarihli ve 3833 sayılı Kanun çerçevesinde gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişmeye, (...) ⁽²⁾ Millî Savunma Bakanlığı (...) ⁽²⁾ yetkilidir.

(Ek fıkra: 3/10/2016-KHK-676/33 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/28 md.) Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının bir mali yıl içinde tamamlanması mümkün olmayan asayiş ve güvenlik hizmetlerine yönelik alımları için gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişmeye İçişleri Bakanlığı yetkilidir.

Dışişleri Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığının onayıyla, yabancı ülkelerde dış temsilcilik binası veya arsa satın alınması, bina yaptırılması veya kiralanması için gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişebilir.⁽³⁾

(1) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle, 27 nci maddenin (d) bendine "taşıma," ibaresinden sonra gelmek üzere "koruma ve güvenlik," ibaresi eklenmiş ve 28 inci maddenin birinci fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının görüşü üzerine" ibaresi metinden çıkarılmıştır.

(2) 3/10/2016 tarihli ve 676 sayılı KHK'nin 33 üncü maddesiyle, bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan "ilgisine göre" ile "veya İçişleri Bakanlığı" ibareleri yürürlükten kaldırılmış, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7070 sayılı Kanununun 28 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan "Maliye Bakanlığının uygun görüşünü almak kaydıyla" ibaresi "Cumhurbaşkanlığının onayıyla" şeklinde değiştirilmiştir.

(Ek fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.; Değişik: 25/4/2007-5628/2 md.) Yılı bütçesinde ödeneği bulunması ve merkezî yönetim kapsamındaki idareler için Cumhurbaşkanlığının onayıyla; satın alma suretiyle edinilmesi ekonomik olmayan her türlü makine-teçhizat, cihazlar ve taşıtlar ile hava ambulansı ve yangınla mücadele amacıyla hava ve deniz araçlarının kiralanması veya finansal kiralama suretiyle temini; afet ve acil durumlar için kurulan lojistik depoların işletilmesiyle ilgili hizmetleri, yemek (beşinci fıkra kapsamındaki yemek hizmetleri hariç) ve personel taşıma hizmetleri, 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Kanuna göre sağlanan sabit ve ankesörlü telefon hizmetleri ile acil yardım çağrıları hizmetleri, internet erişim hizmetleri, deniz haberleşmesi ve seyir güvenliği haberleşme hizmetleri, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu kapsamındaki elektronik haberleşme hizmetleri, elektrik ve doğalgaz alımları, harita, plan, proje, etüt ve müşavirlik hizmetleri, 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Kanuna göre yapılan sınav işlemleri ile sınırlı olmak üzere basım, dağıtım, nakil, kamera kaydı ve izlenmesi ile sınav güvenliği ve gizliliği kapsamındaki alımlar, ulusal araştırma geliştirme kurumlarının süreli ve süresiz yayın alımları, orman ağaçlandırma ve amenajman işleri, kit karşılığı cihaz, ilaç, tıbbi cihaz, aşı ve anti-serum alımı için; süresi üç yılı geçmemek, finansal kiralama suretiyle temin edileceklerde ise dört yıl olmak üzere üst yöneticinin onayıyla gelecek yıllara yaygın yüklenmeye girişilebilir. (Ek cümle: 20/8/2016-6745/57 md.) Bu fıkroda sayılanlar dışında, birden fazla yıla yaygın olması zorunluluğu bulunan veya ekonomik olan diğer mal ve hizmet alımlarını, yüklenme süresi 3 yılı geçmemek üzere belirlemeye ve bu fıkroda belirlenen süreleri beş katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾

- (1) 24/7/2008 tarihli ve 5793 sayılı Kanununun 46 ncı maddesiyle; bu fıkroda yer alan "müşavirlik hizmetleri," ibaresinden sonra gelmek üzere "ulusal araştırma geliştirme kurumlarının süreli ve süresiz yayın alımları," ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.
- (2) 2/1/2014 tarihli ve 6514 sayılı Kanununun 51 inci maddesiyle, bu fıkroda yer alan "kit karşılığı cihaz," ibaresinden sonra gelmek üzere "ilaç, tıbbi cihaz," ibaresi eklenmiştir.
- (3) 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanununun 14 üncü maddesiyle, bu fıkroda yer alan "finansal kiralama suretiyle temini;" ibaresinden sonra gelmek üzere "afet ve acil durumlar için kurulan lojistik depoların işletilmesiyle ilgili hizmetleri," ibaresi eklenmiş; "temizlik, yemek, koruma ve güvenlik ile" ibaresi "yemek (beşinci fıkra kapsamındaki yemek hizmetleri hariç) ve" şeklinde değiştirilmiştir.
- (4) 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Kanununun 57 nci maddesiyle, bu fıkroda yer alan "ve okullara sağlanan internet erişim hizmetleri, harita, plan, proje, etüt ve müşavirlik hizmetleri," ibaresi ", internet erişim hizmetleri, deniz haberleşmesi ve seyir güvenliği haberleşme hizmetleri, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu kapsamındaki elektronik haberleşme hizmetleri, elektrik ve doğalgaz alımları, harita, plan, proje, etüt ve müşavirlik hizmetleri, 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Kanuna göre yapılan sınav işlemleri ile sınırlı olmak üzere basım, dağıtım, nakil, kamera kaydı ve izlenmesi ile sınav güvenliği ve gizliliği kapsamındaki alımlar," şeklinde değiştirilmiştir.
- (5) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkroda yer alan "Maliye Bakanlığının uygun görüşünün alınması kaydıyla" ibaresi "Cumhurbaşkanlığının onayıyla" şeklinde, "Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

(Ek fıkra: 10/9/2014-6552/14 md.) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında olan işlerden sürekli nitelikte olanlara ilişkin hizmet alımlarında, yüklenme süresi üç yıl olup, işin niteliğinden veya süresinden kaynaklanan zorunlu hâllerde bu süre gerekçesi gösterilmek şartıyla üst yöneticinin onayıyla kısaltılabilir.

Bütçelerden yardım yapılması⁽¹⁾

Madde 29- Gerçek veya tüzel kişilere kanunda veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde dayanağı olmadan kamu kaynağı kullanılamaz, yardımda bulunulamaz veya menfaat sağlanamaz. Ancak, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerinde öngörülmüş olmak kaydıyla; kamu yararı gözetilerek dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yardım yapılabilir.⁽¹⁾

Bu yardımların yapılması, kullanılması, izlenmesi, denetlenmesi ve kamuoyuna açıklanmasına ilişkin esas ve usuller Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.⁽¹⁾

Bütçe politikası, gelir ve giderlerin izlenmesi⁽²⁾

Madde 30- Cumhurbaşkanı, merkezî yönetim bütçe kanununun uygulamasına ilişkin olarak; harcamalarda tasarrufu sağlamak, tutarlı, dengeli ve etkili bir bütçe politikası yürütmek için gelir ve giderlere ilişkin kanun ve diğer mevzuatla belirlenmiş konularda uygulamaları düzenlemek üzere gerekli önlemleri almaya, standartları belirlemeye, sınırlamalar koymaya, kamu istihdam politikasının belirlenmesine ve uygulanmasına yön vermeye, bütçe harcama ve gerçekleştirmelerini izlemeye, ödeneklerin dağıtım ve kullanımını belirli esaslara bağlamaya ve bu hususlarda kamu idareleri için uyulması zorunlu düzenlemeleri yapmaya yetkilidir.⁽²⁾

Genel yönetimin tüm gelir ve giderleri ile borç ve malî imkânlarının tespitinin ve takibinin yapılabilmesi amacıyla, genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve merkezî yönetim bütçesinden yardım alan kurum, kuruluş, vakıf ve dernekler ile benzeri teşekküller; gelir ve gider tahminlerini, malî tablolarını, birbirleriyle olan borç ve alacak durumlarını, personel giderlerine ilişkin her türlü bilgi ve belgeleri, istenilmesi halinde Cumhurbaşkanlığına vermek zorundadırlar. Bilgi, belge ve hesap durumlarını ibraz etmeyen veya uygun harcama yapmayan kamu idareleri ve diğer kuruluşlarla ilgili olarak gerekli önlemleri almaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.⁽²⁾

(Değişik son fıkra: 22/12/2005-5463/10 md.) Genel yönetim kapsamındaki idareler bütçelerinin ilk altı aylık uygulama sonuçları, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini; Cumhurbaşkanlığı ise merkezî yönetim bütçe kanununun ilk altı aylık uygulama sonuçları, finansman durumu, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetleri kapsayan malî durumu temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklar.⁽²⁾

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “kanuni” ibaresi “kanunda veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca çıkarılacak” ibaresi “Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “Maliye Bakanı” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde, aynı fıkrada yer alan “kanun, tüzük, yönetmelik ve kararnamelerle” ibaresi “kanun ve diğer mevzuatla” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığında” ibaresi “Cumhurbaşkanlığında” ve aynı fıkrada yer alan “Maliye Bakanı” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığı” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Harcama Yapılması

Harcama yetkisi ve yetkilisi⁽¹⁾

Madde 31- (Değişik: 22/12/2005-5436/1 md.)

Bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir.

Ancak, teşkilât yapısı ve personel durumu gibi nedenlerle harcama yetkililerinin belirlenmesinde güçlük bulunan idareler ile bütçelerinde harcama birimleri sınıflandırılmayan idarelerde harcama yetkisi, üst yönetici veya üst yöneticinin belirleyeceği kişiler tarafından; mahallî idarelerde İçişleri veya Çevre ve Şehircilik Bakanlığının, diğer idarelerde ise Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine yürütülebilir.⁽¹⁾⁽³⁾

Kanunların veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin verdiği yetkiye istinaden yönetim kurulu, icra komitesi, komisyon ve benzeri kurul veya komite kararıyla yapılan harcamalarda, harcama yetkisinden doğan sorumluluk kurul, komite veya komisyona ait olur.⁽¹⁾

(Ek fıkra: 29/6/2012-6338/13 md.) Yükseköğretim Kurulu ile üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitülerinde, harcama yetkilileri ödenek gönderme belgesiyle belirlenir. Bu idarelerde ödenek gönderme belgesi ile ödenek gönderilen birimler harcama birimi, kendisine ödenek gönderilen birimin en üst yöneticisi ise harcama yetkilisidir. **(Değişik son cümle: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)** Bütçe ödeneklerinin ilgili birimlere dağılımının planlanması ve kullanılmasına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı, ödenek gönderme belgesine bağlanmasına ilişkin usul ve esaslar ise Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde; idareler, merkez ve merkez dışı birimler ve görev unvanları itibarıyla harcama yetkililerinin belirlenmesine, harcama yetkisinin bir üst yönetim kademesinde birleştirilmesine ve devredilmesine ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir. Harcama yetkisinin devredilmesi, yetkiyi devreden idarî sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.⁽¹⁾

Harcama yetkilileri bütçede öngörülen ödenekleri kadar, ödenek gönderme belgesiyle kendisine ödenek verilen harcama yetkilileri ise tahsis edilen ödenek tutarında harcama yapabilir.

Harcama talimatı ve sorumluluk

Madde 32- Bütçelerden harcama yapılabilmesi, harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkündür. Harcama talimatlarında hizmet gerekçesi, yapılacak işin konusu ve tutarı, süresi, kullanılabilir ödeneği, gerçekleştirme usulü ile gerçekleştirmeyle görevli olanlara ilişkin bilgiler yer alır.

Harcama yetkilileri, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun ve diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumludur.⁽²⁾

Giderin gerçekleştirilmesi

Madde 33- Bütçelerden bir giderin yapılabilmesi için iş, mal veya hizmetin belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak alındığının veya gerçekleştirildiğinin, görevlendirilmiş kişi veya komisyonlarca onaylanması ve gerçekleştirme belgelerinin düzenlenmiş olması gerekir. **(Değişik son cümle: 22/12/2005-5436/10 md.)** Giderlerin gerçekleştirilmesi; harcama yetkililerince belirlenen görevli tarafından düzenlenen ödeme emri belgesinin harcama yetkilisince imzalanması ve tutarın hak sahibine ödenmesiyle tamamlanır.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığının” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında yer alan “Kanunların” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin” ibaresi eklenmiş, beşinci fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığınca” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan “kanun, tüzük ve yönetmelikler ile” ibaresi “kanun ve” şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanununun 28 inci maddesiyle bu fıkraya “İçişleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Çevre ve Şehircilik” ibaresi eklenmiştir.

Gerçekleştirme görevlileri, harcama talimatı üzerine; işin yaptırılması, mal veya hizmetin alınması, teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması görevlerini yürütürler.

(Ek üçüncü fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Elektronik ortamda oluşturulan ortak bir veri tabanından yararlanmak suretiyle yapılacak harcamalarda, veri giriş işlemleri gerçekleştirme görevi sayılır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin esas ve usûller Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.⁽¹⁾

Gerçekleştirme görevlileri, bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken iş ve işlemlerden sorumludurlar.

(Ek son fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.; Değişik fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Kamu borç yönetimine ilişkin olanlar da dahil giderin çeşidine göre aranacak gerçekleştirme belgelerinin şekil ve türleri merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri için Hazine ve Maliye Bakanlığınca, mahallî idareler için İçişleri veya Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca, sosyal güvenlik kurumları için de bağlı veya ilgili oldukları bakanlıklar tarafından, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir.⁽⁴⁾

Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar⁽²⁾

Madde 34-(Değişik: 22/12/2005-5436/2 md.)

Ödeme emri belgesine bağlandığı halde ödenemeyen tutarlar, bütçeye gider yazılarak emanet hesaplarına alınır ve buradan ödenir. Ancak, malın alındığı veya hizmetin yapıldığı malî yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar talep edilmeyen emanet hesaplarındaki tutarlar bütçeye gelir kaydedilir. Gelir kaydedilen tutarlar, mahkeme kararı üzerine ödenir.

Kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilir.

İlgili olduğu malî yılın sonundan başlayarak beş yıl içinde alacaklıları tarafından geçerli bir mazerete dayanmaksızın, yazılı talep edilmediğinden veya belgeleri verilmediğinden dolayı ödenemeyen borçlar zamanaşımına uğrayarak kamu idareleri lehine düşer.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde, bir taahhüde ve harcama talimatına dayanmayan giderlere ilişkin olup, Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenecek ekonomik kodlardan yapılan ve bütçede ödeneği öngörülmüş olmakla birlikte, oluştuğu yer ve zamanda ödeneği bulunmayan giderler; dayanağını oluşturan harcama belgeleri de eklenmek suretiyle usûlüne göre gerçekleştirilerek ilgili hesaplara alınır ve ödeneğinin gelmesini müteakip ödenir. Bu tutarlara ilişkin ödenek gönderme belgeleri, en geç malî yılın sonuna kadar muhasebe birimine gönderilerek muhasebeleştirme işlemleri tamamlanır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.⁽³⁾

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkroda yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) Bu madde başlığı "Ödenemeyen giderler ve emanet hesapları" iken, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkranın birinci cümlesinde yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı tarafından" şeklinde, üçüncü cümlesinde yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi ise "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanununun 28 inci maddesiyle bu fıkraya "İçişleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Çevre ve Şehircilik" ibaresi eklenmiştir.

Ön ödeme⁽¹⁾⁽²⁾

Madde 35- (Değişik birinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Harcama yetkilisinin uygun görmesi ve karşılığı ödeneğin saklı tutulması kaydıyla, ilgili kanunlarda öngörülen haller ile gerçekleştirme işlemlerinin tamamlanması beklenilemeyecek ivedi veya zorunlu giderler için avans vermek veya kredi açmak suretiyle ön ödeme yapılabilir. Verilecek avansın üst sınırları merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilir.

Sözleşmesinde belirtilmek ve yüklenme tutarının yüzde otuzunu geçmemek üzere, yüklenicilere, teminat karşılığında bütçe dışı avans ödenebilir. İlgili kanunların veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin bütçe dışı avans ödenmesine ilişkin hükümleri saklıdır.⁽²⁾

Açılmış akreditiflere ilişkin kredi artıkları ertesi yıla devredilmekle birlikte ödenekleri iptal olunur. Devredilen kredi artıklarının karşılığı, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Cumhurbaşkanı, diğer kamu idarelerinde ise üst yönetici tarafından idare bütçesinin ilgili tertibine ödenek kaydolunur.⁽¹⁾⁽²⁾

Sözleşmelerin bitim tarihlerinde henüz bir kısım hizmet yerine getirilememiş veya zorunlu nedenlerle sözleşmenin uygulanmasına başlanılamamış ancak, ilgili idarece ek süre verilmiş ve bu süre ertesi malî yıla taşınmış ise; yıl sonunda yüklenme artığı devredilir ve bu tutarlara ilişkin ödenekler hakkında akreditiflerle ilgili hükümler uygulanır. Devredilen yüklenme artığı karşılığı hizmet ek süre içinde yerine getirilerek kanıtlayıcı belgeleri verildiğinde, tutarı hizmetin yapıldığı yıl bütçesine gider kaydıyla ödenir.

Her mutemet ön ödemelerden harcadığı tutara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri, ilgili kanunlarında belirtilmemiş olması halinde avanslarda bir ay, kredilerde üç ay içinde muhasebe yetkilisine vermek ve artan tutarı iade etmekle yükümlüdür. Süresi içerisinde mahsup edilmeyen avanslar hakkında 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde ön ödeme şekilleri, devir ve mahsup işlemleri, yapılacak ön ödemelerin idareler ve gider türleri itibarıyla miktarı ve oranlarının belirlenmesi, zorunlu hallerde yapılacak harcamalar için ön ödemenin tutarı ve mahsup süresi, mutemetlerin görevlendirilmesi ve diğer işlemlere ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. Diğer kamu idarelerinde ön ödemeye ilişkin usul ve esaslar bu madde hükümleri dikkate alınmak suretiyle ilgili mevzuatlarında düzenlenir.⁽¹⁾⁽²⁾

2.7.1992 tarihli ve 3833 sayılı Kanunun avans ve kredi işlemlerine ilişkin hükümleri saklıdır.

(1) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, bu maddenin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "diğer kamu idarelerinde üst yönetici tarafından ilgili idare bütçesinde açılacak özel bir tertibe" ibaresi, "diğer kamu idarelerinde ise üst yönetici tarafından idare bütçesinin ilgili tertibine" şeklinde değiştirilmiş; altıncı fıkrasında yer alan "ve oranlarının belirlenmesi," ibaresinden sonra gelmek üzere "zorunlu hallerde yapılacak harcamalar için ön ödemenin tutarı ve mahsup süresi," ibaresi eklenmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan "kanunların" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin" ibaresi eklenmiş, üçüncü fıkrasında yer alan "Maliye Bakanı" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde ve altıncı fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığınca hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca çıkarılacak" ibaresi "Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan" şeklinde değiştirilmiştir.

(**Ek fıkra: 3/10/2016-KHK-676/34 md.;** **Aynen kabul: 1/2/2018-7070/29 md.**) Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının bir mali yıl içinde tamamlanması mümkün olmayan asayiş ve güvenlik hizmetlerine yönelik alımlarının avans ve kredi işlemlerine ilişkin usuller İçişleri Bakanlığınca çıkarılan yönetmelik ile düzenlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gelirlerin Toplanması

Gelir politikası ve ilkeleri

Madde 36- Gelirlerin toplanmasında aşağıdaki ilkelere uyulur:

a) (**Değişik: 2/7/2018-KHK-703/213 md.**) Gelir politikaları ve uygulamaları konusunda ilkeler, amaçlar, stratejiler ve taahhütler her malî yıl başında kamuoyuna duyurulur.

b) Mükellef ve sorumlulara vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülüklerini kolayca yerine getirebilmeleri için gerekli hizmetler sağlanır.

c) Mükellef ve sorumluların vergiye uyumu teşvik edilir.

d) Hakların korunması ve yükümlülükler konusunda mükelleflerin bilgilendirilmesi için ilgili idareler tarafından gerekli önlemler alınır.

Gelirlerin dayanakları⁽¹⁾

Madde 37- Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelirlerinin kanuni dayanakları bütçelerinde gösterilir. Bütçelerde yer alan gelirler, ilgili kanunlarında belirtilen usullere göre tarh, tahakkuk ve tahsil edilir. Genel bütçe gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsili Hazine ve Maliye Bakanlığı veya tarh ve tahakkuka ilgili mevzuatına göre yetkili idareler tarafından yapılır.⁽¹⁾⁽²⁾

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin topladığı vergi, resim, harç ve benzeri gelirlerden diğer idare, kurum ve kuruluşlara verilecek paylar, geliri toplayan kamu idaresi bütçesine bu amaçla konulacak ödeneklerden karşılanır. Malî yıl içinde kullanılabilecek ödenek miktarı, ilgili kanun hükümleri uyarınca tahsil edilen miktar dikkate alınarak hesaplanacak pay miktarını geçemez. Hesaplanan pay tutarının, bu amaçla tahsis edilen ödenek tutarını aşması halinde, aradaki farkı geçmemek kaydıyla ödenek eklemesi yapmaya genel bütçe kapsamındaki idarelerde Hazine ve Maliye Bakanı, diğer idarelerde üst yöneticiler yetkilidir.⁽¹⁾

Tahsili zamanaşımına uğrayan gelirlerin silinmesine ilişkin usul ve esaslar, ilgili kanunlardaki hükümler saklı kalmak üzere, Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.⁽¹⁾

Gelirlerin toplanması sorumluluğu

Madde 38- Kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanlar, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumludur.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan "Maliye Bakanı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanı" şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle, bu fıkarda yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya tarh ve tahakkuka ilgili mevzuatına göre yetkili idareler" ibaresi eklenmiştir.

Özel gelirler

Madde 39- Özel gelirler karşılığında idarelere tahsis edilen özel ödenek miktarları, ilgili idarelerin bütçelerinde gösterilir. Malî yıl içinde kullanılabilir özel ödenek miktarı, tahsil edilen özel gelir tutarını geçemez. Tahsil edilen özel gelirlerin ödenek tutarını aşması halinde, ödenek eklenemez.

Özel gelirlere ilişkin olarak ilgili kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen fiyatlandırılabilir mal ve hizmetlerin tarifeleri ile uygulamaya yönelik usul ve esaslar, Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak ilgili kamu idarelerince belirlenir.⁽¹⁾

Özel gelirlerin ödenek kaydına, gelecek yıla devrine, iptaline ilişkin yetki ve işlemler merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilir.

Bağış ve yardımlar

Madde 40- Herhangi bir gerçek veya tüzel kişi tarafından, kamu hizmetinin karşılığı olarak veya kamu hizmetleriyle ilişkilendirilerek bağış veya yardım toplanamaz, benzeri adlar altında tahsilat yapılamaz.

Kamu idarelerine yapılan her türlü bağış ve yardımlar (...) ⁽²⁾ gelir kaydedilir. Nakdi olmayan bağış ve yardımlar, ilgili mevzuatına göre değerlemeye tâbi tutularak kayıtlara alınır. ⁽²⁾

Kamu yararına kullanılmak üzere kamu idarelerine yapılan şartlı bağış ve yardımlar, dış finansman kaynağından sağlananlarda 28.3.2002 tarihli ve 4749 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, hizmeti yapacak idarenin üst yöneticisi tarafından uygun görülmesi halinde, bütçede açılacak bir tertibe gelir ve şart kılındığı amaca harcanmak üzere açılacak bir tertibe ödenek kaydedilir. Bu ödenekten amaç dışında başka bir tertibe aktarma yapılamaz.

Bu ödeneklerden malî yıl sonuna kadar harcanmamış olan tutarlar, bağış ve yardımın amacı gerçekleşinceye kadar ertesi yıl bütçesine devir olunarak ödenek kaydedilir. Ancak, bu ödeneklerden tahsis amacı gerçekleştirilmiş olanlardan kalan tutarlar, tahsis amacının gerçekleştirilmesi bakımından yetersiz olanlar ile yılı bütçesinde belirlenen tutarı aşmayan ve iki yıl devrettiği halde harcanmayan ödenekleri iptal etmeye genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Cumhurbaşkanı, diğer kamu idarelerinde üst yönetici yetkilidir. ⁽³⁾

Bağış ve yardımlar, kullanılmadığı veya amaç dışı kullanıldığı için geri istenildiği takdirde, bütçeye gider kaydıyla ilgisine geri verilir. Şartlı bağış ve yardımın zamanında kullanılmaması nedeniyle doğacak zararlar ile amaç dışı kullanım nedeniyle yapılan harcamalar sorumluluğu tespit edilenlere ödettilir.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan “ilgili kanunlarında” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde” ibaresi eklenmiş ve “Maliye Bakanlığının” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 24/7/2008 tarihli ve 5793 sayılı Kanununun 46 ncı maddesiyle; bu fıkranın birinci cümlesinde yer alan “bütçelerine” ibaresi madde metninden çıkartılmıştır.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan “Maliye Bakanı” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

ALTINCI BÖLÜM

Faaliyet Raporları ve Kesin Hesap

Faaliyet raporları⁽¹⁾

Madde 41- (Değişik: 22/12/2005-5436/3 md.)

Üst yöneticiler ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkililerince, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, her yıl faaliyet raporu hazırlanır. Üst yönetici, harcama yetkilileri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını esas alarak, idaresinin faaliyet sonuçlarını gösteren idare faaliyet raporunu düzenleyerek kamuoyuna açıklar. Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve sosyal güvenlik kurumları, idare faaliyet raporlarının birer örneğini Sayıştaya ve Cumhurbaşkanlığına gönderir.⁽¹⁾

Mahallî idarelerce hazırlanan idare faaliyet raporlarının birer örneği Sayıştay ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderilir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, bu raporları esas alarak kendi değerlendirmelerini de içeren mahallî idareler genel faaliyet raporunu hazırlar ve kamuoyuna açıklar. Raporun birer örneği Sayıştaya ve Cumhurbaşkanlığına gönderilir.⁽¹⁾⁽²⁾

Merkezî yönetim kapsamındaki idareler ile sosyal güvenlik kurumlarının bir malî yıldaki faaliyet sonuçları, Cumhurbaşkanlığı tarafından hazırlanacak genel faaliyet raporunda gösterilir. Bu raporda, mahallî idarelerin malî yapılarına ilişkin genel değerlendirmelere de yer verilir. Cumhurbaşkanlığı, genel faaliyet raporunu kamuoyuna açıklar ve bir örneğini Sayıştaya gönderir.⁽¹⁾

Sayıştay, mahallî idarelerin raporları hariç idare faaliyet raporlarını, mahallî idareler genel faaliyet raporunu ve genel faaliyet raporunu, dış denetim sonuçlarını dikkate alarak görüşlerini de belirtmek suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Türkiye Büyük Millet Meclisi bu raporlar ve değerlendirmeler çerçevesinde, kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasına ilişkin olarak kamu idarelerinin yönetim ve hesap verme sorumluluklarını görüşür. Bu görüşmelere üst yönetici veya görevlendireceği yardımcısının ilgili bakanla birlikte katılması zorunludur.

İdare faaliyet raporu, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan malî bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenir.

Bu raporlarda yer alacak hususlar, raporların hazırlanması, ilgili idarelere verilmesi, kamuoyuna açıklanması ve bu işlemlere ilişkin süreler ile diğer usûl ve esaslar, (...) ⁽¹⁾ Sayıştayın görüşü alınarak Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.⁽¹⁾

Kesin hesap kanunu

Madde 42- Türkiye Büyük Millet Meclisi, merkezî yönetim bütçe kanununun uygulama sonuçlarını onama yetkisini kesin hesap kanunuyla kullanır.

(Değişik fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Kesin hesap kanunu teklifi, muhasebe kayıtları dikkate alınarak, merkezî yönetim bütçe kanununun şekline uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanır. Bu teklif, bir yıllık uygulama sonuçlarını karşılaştırmalı olarak gösteren değerlendirmeleri içeren gerekçesiyle birlikte izleyen malî yılın Haziran ayı sonuna kadar Cumhurbaşkanlığı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur ve bir örneği Sayıştaya gönderilir.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibareleri "Cumhurbaşkanlığına" şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı tarafından" ve aynı fıkrada yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı" şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkrada yer alan "İçişleri Bakanlığı ve" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(2) 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan "İçişleri" ibareleri "Çevre ve Şehircilik" şeklinde değiştirilmiştir.

Kesin hesap kanun teklifinin ekinde;⁽¹⁾

- a) Genel mizan,
 - b) Bütçe gelirleri kesin hesap cetveli ve açıklaması,
 - c) Bütçe giderleri kesin hesap cetvelleri ve açıklaması,
 - d) Bütçe gelir ve giderlerinin iller ve idareler itibarıyla dağılımı,
 - e) Devlet borçları ve Hazine garantilerine ilişkin cetveller,
 - f) Yılı içerisinde silinen kamu alacakları cetveli,
 - g) **(Ek: 22/12/2005-5436/10 md.)** Mal yönetim hesabı icmal cetvelleri,
 - h) Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından gerekli görülen diğer belgeler,⁽¹⁾⁽²⁾
- Yer alır.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri bütçelerinin kesin hesabının düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.⁽¹⁾⁽²⁾

İdarelerin faaliyet raporları, genel faaliyet raporu, dış denetim genel değerlendirme raporu ve kesin hesap kanunu teklifi ile merkezî yönetim bütçe kanunu teklifi birlikte görüşülür. Ancak, bu raporlar ile genel uygunluk bildirimini Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonlarında öncelikle görüşülür.⁽¹⁾

Mahallî idare bütçeleri ile sosyal güvenlik kurumları bütçelerinin uygulama sonuçlarının kesin hesaba bağlanması, ilgili kanunlarındaki hükümlere göre yapılır.

Genel uygunluk bildirimini⁽³⁾

Madde 43- Sayıştay, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri için düzenleyeceği genel uygunluk bildirimini, kesin hesap kanun teklifinin verilmesinden başlayarak en geç yetmiş beş gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.⁽³⁾

Genel uygunluk bildirimini; dış denetim raporları, idare faaliyet raporları ve genel faaliyet raporu dikkate alınarak hazırlanır.

Kesin hesap kanunu teklifi ve genel uygunluk bildiriminin Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olması, ilgili yıla ait Sayıştayca sonuçlandırılmamış denetimleri önlemez ve hesapların kesin hükme bağlandığı anlamına gelmez.⁽³⁾

ÜÇÜNCÜ KISIM

Taşınır ve Taşınmazlar

Taşınır ve taşınmaz işlemleri

Madde 44- Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince, taşınır ve taşınmaz edinilmesi, yönetilmesi, trampası, elden çıkarılması, ecrimisinin tahsil ve takibinde izlenecek yöntem, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin yönetimi ve korunması, işgalli malların tahliyesi gibi hususlar ilgili kanunlarında düzenlenir. **(Değişik ikinci cümle: 22/12/2005-5436/10 md.)** Bu malların kaydı ile taşınırın muhafazası, kullanımı, mal yönetim hesabının verilmesi ve mal yönetim sorumlularıyla bunlar adına görev yapacak olanların belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar, Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmeliklerle belirlenir.⁽⁴⁾

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle 42 nci maddenin üçüncü fıkrasında yer alan "tasarısının" ibaresi "teklifinin" şeklinde ve aynı fıkarda yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan "tasarısı" ibareleri "teklifi" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle, üçüncü fıkraya (g) bendi eklenmiş ve mevcut "(g)" bendi "h" bendi olarak teselsül ettirilmiş; dördüncü fıkrada yer alan yer alan "Kamu idareleri" ibaresi, "Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri" olarak değiştirilmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "tasarısının" ibaresi "teklifinin" şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan "tasarısı" ibaresi "teklifi" şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan "Maliye Bakanlığınca hazırlanacak ve Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak" ibaresi "Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan" şeklinde değiştirilmiştir.

(Değişik ikinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ile Millî İstihbarat Teşkilatı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün (...) ⁽¹⁾ taşınmalarının kayda alınması ile bunların yönetim ve iç denetimine ilişkin usûl ve esaslar Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir. ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾

Taşınır ve taşınmaz edinme ⁽⁴⁾

Madde 45- Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri, kamu hizmetlerinin zorunlu kıldığı durumlarda gereken nicelikte ve nitelikte taşınır ve taşınmazları, yurt içinde veya yurt dışında, bedellerini peşin veya taksitle ödeyerek veya finansal kiralama suretiyle edinebilirler. Kamu idareleri, taşınmaz satın alma veya kamulaştırma işlemlerini yetki devri yoluyla bir başka kamu idaresi eliyle yürütebilir. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin edindiği taşınmazlar Hazine adına, diğer kamu idarelerine ait taşınmazlar ise tüzel kişilikleri adına tapu sicilinde tescil olunur. Hazine adına tescil edilen taşınmazlar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yönetilir. Bu tescil işlemleri, adına tescil yapılan idarenin taşınmazın bulunduğu yerdeki ilgili birimine bildirilir. ⁽⁴⁾

Kamu idarelerince üretilen malların kendi tüketimlerinde kullanılması halinde bunların bedelleri, rayiç bedel üzerinden ilgili ödenek tertibine gider ve karşılığı gelir kaydedilir.

Kamu idareleri, ihtiyaç fazlası taşınmaları ile görmekle yükümlü olduğu kamu hizmetlerinde kullanılacağına ve amacına uygun kullanılmaması halinde geri alınacağına dair tapu kütüğüne şerh konulması kaydıyla taşınmazlarını diğer kamu idarelerine bedelsiz olarak devredebilir. Devredilmeyecek taşınır ve taşınmazlar ile devir ve kayıt işlemlerine ilişkin usul ve esaslar Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenir. ⁽⁴⁾

Kamu idareleri arasındaki taşınmazların mülkiyetine ilişkin uyuşmazlıklar, görevli mahkemelerce çözümlenir.

Taşınır ve taşınmaz satışı ⁽⁵⁾

Madde 46- Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin her türlü taşınır ve taşınmazlarının satışına Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir. Satış bedelleri genel bütçeye gelir kaydedilir. Diğer kamu idarelerine ait taşınır ve taşınmazların elden çıkarılması kanunlarında ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen yetkili organlarının kararıyla mümkündür. ⁽⁵⁾

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin taşınmazlarından değeri her yıl merkezî yönetim bütçe kanununda belirtilen sınıırın üzerinde olanlar, Cumhurbaşkanlığı kararıyla satılır. ⁽⁵⁾

Taşınmaz tahsisi

Madde 47- (Değişik: 22/12/2005-5436/4 md.)

Kamu idareleri, kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen kamu hizmetlerini yerine getirebilmek için mülkiyetlerindeki taşınmazlarla Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri, birbirlerine ve köy tüzel kişiliklerine bedelsiz olarak tahsis edebilirler. Tahsis edilen taşınmaz, amaç dışı kullanılamaz. ⁽⁶⁾

(1) 24/7/2008 tarihli ve 5793 sayılı Kanununun 46 ncı maddesiyle; bu fıkroda yer alan "savunma ve güvenlik amaçlı" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(2) 31/10/2016 tarihli ve 678 sayılı KHK'nin 10 uncu maddesiyle, bu fıkroda yer alan "Türk Silahlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil)" ibaresi "Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı" şeklinde değiştirilmiş; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7071 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkroda yer alan "Millî Savunma, İçişleri ve Maliye bakanlıklarınca birlikte hazırlanarak Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulacak" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılan" şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Çevre ve Şehircilik Bakanlığı" şeklinde ve üçüncü fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(5) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Çevre ve Şehircilik Bakanlığı" şeklinde ve aynı fıkroda yer alan "özel kanunlarında" ibaresi "kanunlarında ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde" şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

(6) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkroda yer alan "kanunlarında" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde" ibaresi eklenmiştir.

Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazlarla Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri tahsis etmeye, kamu ihtiyaçları için gerekli olmayanların tahsisini kaldırmaya Çevre ve Şehircilik Bakanlığı; diğer taşınmazları tahsis etmeye ve tahsisini kaldırmaya ise maliki kamu idaresi yetkilidir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usûller Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.⁽¹⁾

Kanunlardaki özel hükümler saklıdır.

Mal yönetiminde etkililik ve sorumluluk

Madde 48- Kamu idareleri, taşınırların yönetimi, kaydı, muhafazası ve kullanımından sorumludurlar. Taşınırların özelliğinden veya olağan kullanımından kaynaklanan yıpranma ile usulüne uygun olarak belirlenen firelerden dolayı sorumluluk aranmaz.

Kullanılmak üzere taşınır teslim edilen görevliler, taşınırın korunmasından ve taşınıra verilen zararlardan sorumludur. Kamu idareleri, verilen zararların sorumlularına ödetirilmesini sağlamakla yükümlüdür.

Kamu idarelerine ait malları edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemleri, mevzuatında öngörülen kurallar dahilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılır. Bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenler sorumludur.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Kamu Hesapları ve Malî İstatistikler

BİRİNCİ BÖLÜM

Kamu Hesapları

Muhasebe sistemi

Madde 49- (Değişik: 22/12/2005-5436/5 md.)

Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenir. Bu standartlar Resmî Gazetede yayımlanır. Kurulun yapısı, çalışma usûl ve esasları ile diğer hususlar Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.⁽²⁾

Bu Kurulda görevlendirilenlerin aslî görevleri devam eder. Başkan ve üyelere, ayda ikiden fazla olmamak üzere her toplantı günü için (3000) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden toplantı ücreti ödenir.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Çevre ve Şehircilik Bakanlığı" şeklinde ve aynı fıkrada yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan "Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince uygulanacak çerçeve hesap planı ile düzenlenecek raporların şekil, süre ve türlerine ilişkin hususlar, Kurul tarafından belirlenen muhasebe ve raporlama standartları çerçevesinde, Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.⁽¹⁾⁽²⁾

Muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenleme, beşinci fıkrada belirtilen yönetmeliğe uygun olarak, ilgili idarelerin görüşü alınmak suretiyle merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri için Hazine ve Maliye Bakanlığınca; sosyal güvenlik kurumları için ilgili idarelerce, mahallî idareler için ise İçişleri ile Çevre ve Şehircilik bakanlıklarınca Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle hazırlanır. Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin detaylı hesap planlarına ilişkin hususlar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.⁽¹⁾⁽²⁾⁽⁶⁾

Kayıt zamanı⁽³⁾

Madde 50- Bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir. Bütün malî işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve her muhasebe kaydının belgeye dayanması şarttır. **(Mülga ikinci ve üçüncü fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.)**

Kamu gelir ve giderlerinin yılı ve mahsup dönemi

Madde 51- Kamu gelir ve giderleri tahakkuk ettirildikleri malî yılın hesaplarında gösterilir.

(Ek fıkra: 29/6/2012-6338/14 md.) Tahakkuk ettirilecek giderler Devlet muhasebesi kayıtlarında ekonomik sınıflandırmanın dördüncü düzeyini de kapsayacak şekilde gösterilir.

Bütçe gelirleri tahsil edildiği, bütçe giderleri ise ödendiği yılda muhasebeleştirilir.

Kamu hesapları malî yıl esasına göre tutulur. Malî yılın bitimine kadar fiilen yapılmış olan ödemelerden mahsup edilememiş olanların, ödenekleri saklı tutulmak suretiyle, mahsup işlemleri malî yılın bitimini izleyen bir ay içinde yapılabilir. Zorunlu hallerde bu süre, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından bütçe giderleri için bir ay, diğer işlemlerde iki ayı geçmemek üzere uzatılabilir.⁽⁴⁾⁽⁵⁾

İKİNCİ BÖLÜM

Malî İstatistikler

Kapsam, temel ilkeler ve kurumsal çevre

Madde 52- Malî istatistikler, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin malî işlemlerini kapsar.

- (1) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanununun 18 maddesi ile 49 uncu maddenin beşinci ve altıncı fıkralarının 1/1/2007 tarihinde yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.
- (2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle 49 uncu maddenin beşinci fıkrasında yer alan "ilgili idarelerin de görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca belirlenir ve Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulacak" ibaresi "Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan" şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibareleri "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde ve aynı fıkrada yer alan "Maliye Bakanlığının" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığının" şeklinde değiştirilmiştir.
- (3) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle, 50 maddenin madde başlığında yer alan "ve kullanılacak belgeler" ibaresi metinden çıkarılmıştır.
- (4) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.
- (5) 24/7/2008 tarihli ve 5793 sayılı Kanununun 46 ncı maddesiyle; bu fıkranın son cümlesinde yer alan "beş" ibaresi "iki" olarak değiştirilmiştir.
- (6) 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanununun 28 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan "İçişleri Bakanlığınca" ibaresi "İçişleri ile Çevre ve Şehircilik bakanlıklarınca" şeklinde değiştirilmiştir.

Malî istatistikler, uluslararası standartlara uygun olarak bütünlük, güvenilirlik, kullanılabilirlik, yöntemsel geçerlilik ve ulaşılabilirlik ilkeleri çerçevesinde; yeterli mesleki eğitimi almış personel tarafından muhasebe kayıtlarındaki verilere dayanılarak ve istatistiksel yöntemler kullanılarak hazırlanır.

Malî istatistiklerin hazırlanmasında kamu idarelerinin yöneticileri uygun kurumsal çevrenin oluşturulması için gerekli önlemleri alır.

(Ek fıkra: 24/7/2008-5793/33 md.) Bu Kanunda yer alan genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tanımına bağlı kalmaksızın; mali istatistiklerin derlenmesi amacıyla, uluslararası sınıflandırmalara uygun olarak, (...) ⁽¹⁾ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Türkiye İstatistik Kurumunun da görüşünü almak suretiyle, ayrıca genel yönetim sektörü adıyla bir kapsam belirlemeye ve bu kapsamdaki kamu idarelerinin mali verilerini almaya Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir. ⁽¹⁾

Malî istatistiklerin hazırlanması ve açıklanması ⁽²⁾

Madde 53- Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait malî istatistikler, Hazine ve Maliye Bakanlığınca derlenir. Merkezî yönetim kapsamı dışındaki kamu idareleri malî istatistiklerini belirlenmiş ilkelere uygun olarak hazırlar ve belirlenen süreler içinde Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderir. ⁽²⁾

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait malî istatistikler, Hazine ve Maliye Bakanlığınca aylık olarak yayımlanır. Sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelere ait malî istatistikler ile merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait malî istatistikler Hazine ve Maliye Bakanlığınca birleştirilerek, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait malî istatistikler elde edilir ve üçer aylık dönemler itibarıyla yayımlanır. ⁽²⁾

Malî istatistiklerin anlaşılabilir ve kullanıcılar için kolayca ulaşılabilir olması esastır.

(Ek fıkra: 24/7/2008-5793/34 md.) 52 nci maddenin son fıkrasına göre belirlenen kamu idarelerinden, mali istatistiklerine esas verilerini süresinde göndermeyenlere Hazine ve Maliye Bakanlığınca bir ay ek süre verilir. Ek süre sonunda da verilerin gönderilmemesi halinde, Hazine ve Maliye Bakanlığının talebi üzerine, ilgili kamu idaresinin üst yöneticileri tarafından mali hizmetler birimi yöneticisi ile muhasebe yetkilisine, her türlü aylık, ödenek, zam ve tazminat dâhil yapılan bir aylık net ödemeler toplamı tutarında idari para cezası verilir. İdari para cezası uygulanmış olması bilgi verme yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz. İdari para cezaları, bu Kanunun 73 üncü maddesi hükümlerine göre tahsil edilir. ⁽²⁾

Malî istatistiklerin değerlendirilmesi

Madde 54- Bir yıla ait malî istatistikler izleyen yılın Mart ayı içinde; hazırlanma, yayımlanma, doğruluk, güvenilirlik ve önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından Sayıştay tarafından değerlendirilir ve bu amaçla düzenlenen değerlendirme raporu Türkiye Büyük Millet Meclisine ve Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilir. Bu raporda yer alan değerlendirmelere ilişkin olarak Hazine ve Maliye Bakanı gerekli önlemleri alır. ⁽³⁾

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan "Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı," ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkarda yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci, ikinci ve dördüncü fıkralarında yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibareleri "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde, birinci fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığına" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığına" şeklinde ve dördüncü fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığının" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığının" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan "Maliye Bakanlığına" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığına" şeklinde ve "Maliye Bakanı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanı" şeklinde değiştirilmiştir.

BEŞİNCİ KISIM

İç Kontrol Sistemi

İç kontrolün tanımı

Madde 55- (Değişik birinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.⁽¹⁾⁽²⁾

İç kontrolün amacı

Madde 56- İç kontrolün amacı;

- Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,
- Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini,
- Her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini,
- Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini,
- (Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.)** Varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını, Sağlamaktır.

Kontrolün yapısı ve işleyişi

Madde 57- (Değişik birinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemleri; harcama birimleri, muhasebe ve malî hizmetler ile ön malî kontrol ve iç denetimden oluşur.

Yeterli ve etkili bir kontrol sisteminin oluşturulabilmesi için; mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olunması, malî yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yöneticilerle personele verilmesi, belirlenmiş standartlara uyulmasının sağlanması, mevzuata aykırı faaliyetlerin önlenmesi ve kapsamlı bir yönetim anlayışı ile uygun bir çalışma ortamının ve saydamlığın sağlanması bakımından ilgili idarelerin üst yöneticileri ile diğer yöneticileri tarafından görev, yetki ve sorumluluklar göz önünde bulundurulmak suretiyle gerekli önlemler alınır.

(Mülga son fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.)

(1) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle bu fıkarda yer alan "harcama öncesi" ibaresi "iç" olarak değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan "malî yönetim ve iç kontrol" ibaresi "mali yönetim ve kontrol" şeklinde ve aynı fıkarda yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

Ön malî kontrol⁽¹⁾

Madde 58- (Değişik: 22/12/2005-5436/6 md.)

Ön malî kontrol, harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılan kontroller ile malî hizmetler birimi tarafından yapılan kontrolleri kapsar.

Ön malî kontrol süreci, malî karar ve işlemlerin hazırlanması, yüklenmeye girişilmesi, iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesi ve belgelendirilmesinden oluşur.

Kamu idarelerinde ön malî kontrol görevi, yönetim sorumluluğu çerçevesinde yürütülür.

Harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılacak asgarî kontroller, malî hizmetler birimi tarafından ön malî kontrole tâbi tutulacak malî karar ve işlemlerin usûl ve esasları ile ön malî kontrole ilişkin standart ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir. Kamu idareleri, bu standart ve yöntemlere aykırı olmamak şartıyla bu konuda düzenleme yapabilir.⁽²⁾

Malî kontrol yetkilisinin nitelikleri ve atanması

Madde 59- (Mülga: 22/12/2005-5436/10 md.)

Malî hizmetler birimi

Madde 60- (Değişik: 22/12/2005-5436/7 md.)

Kamu idarelerinde aşağıda sayılan görevler, malî hizmetler birimi tarafından yürütülür:

a) İdarenin stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını koordine etmek ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek.

b) İzleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren idare bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak ve idare faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek.

c) Mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak ödeneğin ilgili birimlere gönderilmesini sağlamak.

d) Bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile malî istatistikleri hazırlamak.

e) İlgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek.

f) Genel bütçe kapsamı dışında kalan idarelerde muhasebe hizmetlerini yürütmek.

g) Harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını da esas alarak idarenin faaliyet raporunu hazırlamak.

h) İdarenin mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin icmal cetvellerini düzenlemek.

i) İdarenin yatırım programının hazırlanmasını koordine etmek, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak.

j) İdarenin, diğer idareler nezdinde takibi gereken malî iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak.

(1) Bu madde başlığı "Harcama öncesi kontrol" iken, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkırdaki yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

k) Malî kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak.

l) Ön malî kontrol faaliyetini yürütmek.

m) İç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak.

n) Malî konularda üst yönetici tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Alım, satım, yapım, kiralama, kiraya verme, bakım-onarım ve benzeri malî işlemlerden; idarenin tamamını ilgilendirenler destek hizmetlerini yürüten birim, sadece harcama birimlerini ilgilendirenler ise harcama birimleri tarafından gerçekleştirilir. Ancak, harcama yetkililiği görevi uhdesinde kalmak şartıyla, harcama birimlerinin talebi ve üst yöneticinin onayıyla bu işlemler destek hizmetlerini yürüten birim tarafından yapılabilir.

Malî hizmetler biriminin yapısı teşkilât kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilir. Malî hizmetler birimlerinin çalışma usûl ve esasları; idarelerin teşkilat yapısı dikkate alınmak ve stratejik planlama, bütçe ve performans programı, muhasebe-kesin hesap ve raporlama ile iç kontrol fonksiyonlarının ayrı alt birimler tarafından yürütülebilmesini sağlayacak şekilde Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.⁽¹⁾

Harcama yetkilisi ile muhasebe yetkilisi görevi aynı kişide birleşemez. Malî hizmetler biriminde ön malî kontrol görevini yürütenler malî işlem sürecinde görev alamazlar.

(Değişik fıkra: 25/4/2007-5628/3 md.) İdarelerin malî hizmetler birimlerinde malî hizmetler uzman yardımcısı ve malî hizmetler uzmanı çalıştırılabilir. Malî hizmetler uzman yardımcısı kadrolarına veya pozisyonlarına atanabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan genel şartlara ilave olarak;

a) En az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakültelerinden veya bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurt içi veya yurt dışındaki öğretim kurumlarından mezun olmak,

b) Yapılacak özel yarışma sınavında başarılı olmak,

c) Sınavın yapıldığı yılın başı itibarıyla 30 yaşını doldurmamış olmak, şartları aranır.

Özel yarışma sınavı, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezine yaptırılacak yazılı sınav ve Hazine ve Maliye Bakanlığınca yapılacak sözlü sınavdan oluşur. Özel yarışma sınavında başarılı olanlar, ÖSYM tarafından başarı sırası ve yaptıkları tercihler dikkate alınarak belirlenir ve bunlar idarelerde malî hizmetler uzman yardımcısı kadro veya pozisyonlarına atanırlar. Bu kadro veya pozisyonlara atananlar en az üç yıl çalışmak ve başarılı olmak şartıyla, açılacak yeterlik sınavına girme hakkını kazanırlar. Hazine ve Maliye Bakanlığınca yapılacak yeterlik sınavında başarılı olanlar malî hizmetler uzmanı kadro veya pozisyonlarına atanırlar. Malî hizmetler uzman yardımcılığı döneminde veya yeterlik sınavında başarılı olamayanlar, istihdam şekline göre buldukları kamu idarelerinde durumlarına uygun kadro veya pozisyonlara atanırlar. Özel yarışma sınavına katılacak adayların belirlenmesi, sınavların yapılması, atama ve yerleştirilmeleri, yetiştirilmeleri, yeterlik sınavları ile çalışma usûl ve esasları Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Malî hizmetler uzmanı kadrolarına atandıktan sonra en az üç yıl süreyle atandıkları idarelerde söz konusu kadrolarda 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre görev yapanlar, kendilerinin isteği ve idarelerinin muvafakati ile başka bir kamu idaresinin aynı unvanlı kadrolarına atanabilirler.⁽¹⁾

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle 60 ıncı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan "teşkilat kanunlarında" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde" ibaresi eklenmiş, aynı fıkra da yer alan "Maliye Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca çıkarılacak" ibaresi "Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan" şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde ve "Maliye Bakanlığınca" ibareleri "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları⁽¹⁾

Madde 61- (Değişik birinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleridir. Bu işlemleri yürütenler muhasebe yetkilisidir. Memuriyet kadro ve unvanlarının muhasebe yetkilisi niteliğine etkisi yoktur.

Muhasebe yetkilisi, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumludur. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetleri Hazine ve Maliye Bakanlığınca yürütülür. Muhasebe yetkilileri gerekli bilgi ve raporları düzenli olarak kamu idarelerine verirler.⁽²⁾

Muhasebe yetkilileri ödeme aşamasında, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde;

- a) Yetkililerin imzasını,
- b) Ödemeye ilişkin ilgili mevzuatında sayılan belgelerin tamam olmasını,
- c) Maddi hata bulunup bulunmadığını,
- d) Hak sahibinin kimliğine ilişkin bilgileri,

Kontrol etmekle yükümlüdür.

Muhasebe yetkilileri, ilgili mevzuatında düzenlenmiş belgeler dışında belge arayamaz. Yukarıda sayılan konulara ilişkin hata veya eksiklik bulunması halinde ödeme yapamaz. Belgesi eksik veya hatalı olan ödeme emri belgeleri, düzeltilmek veya tamamlanmak üzere en geç bir iş günü içinde gerekçeleriyle birlikte harcama yetkilisine yazılı olarak gönderilir. Hataların düzeltilmesi veya eksikliklerin giderilmesi halinde ödeme işlemi gerçekleştirilir.⁽³⁾

Muhasebe yetkilileri işlemlerine ilişkin defter, kayıt ve belgeleri muhafaza eder ve denetime hazır bulundurur.

(1) Bu madde başlığı "Muhasebe hizmetleri" iken, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkroda yer alan "9.12.1994 tarihli ve 4059 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetleri Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetleri Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, dördüncü fıkroda yer alan "Malî kontrol yetkilisine de bildirilmek şartıyla, belgesi eksik veya hatalı" ibaresi, "Belgesi eksik veya hatalı"; yedinci fıkrasında yer alan "muhasebe mutemedidir." ibaresi, "muhasebe yetkilisi mutemedidir."; "Muhasebe mutemetleri" ibaresi, "Muhasebe yetkilisi mutemetleri", "Muhasebe mutemetlerinin" ibaresi, "Muhasebe yetkilisi mutemetlerinin" olarak değiştirilmiştir.

Muhasebe yetkilileri, 34 üncü maddenin ikinci fıkrasındaki ödemeye ilişkin hükümler ile bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen ödemeye ilişkin kontrol yükümlülüklerinden dolayı sorumludur. Muhasebe yetkililerinin bu Kanuna göre yapacakları kontrollere ilişkin sorumlulukları, görevleri gereği incelemeleri gereken belgelerle sınırlıdır. **(Ek cümle: 22/12/2005-5436/10 md.; Değişik: 24/7/2008-5793/35 md.)** Muhasebe yetkililerinin görev ve yetkilerinin yardımcılara devredilmesine, muhasebe yetkililerinin herhangi bir nedenle görevlerinden ayrılmalarında muhasebe hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin düzenleme yapmaya ve sertifika sınavlarına girmeye hak kazanılması bakımından muhasebe yetkilisi yardımcısı eşiti görevleri belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.⁽¹⁾⁽²⁾

Muhasebe yetkilisi adına ve hesabına para ve parayla ifade edilebilen değerleri geçici olarak almaya, vermeye ve göndermeye yetkili olanlar muhasebe yetkilisi mutemedidir. Muhasebe yetkilisi mutemetleri doğrudan muhasebe yetkilisine karşı sorumludur. Muhasebe yetkilisi mutemetlerinin görevlendirilmeleri, yetkileri, denetimi, tutacakları defter ve belgeler ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.⁽²⁾

Muhasebe yetkilisinin nitelikleri ve atanması⁽³⁾

Madde 62 - (Değişik: 22/12/2005-5436/8 md.)

Muhasebe yetkilisi görevini yürütmek üzere atanacakların, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilenler ile aşağıdaki şartları taşıması gerekir:

- En az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş olmak.
- Kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerinde en az dört yıl çalışmış olmak koşuluyla bu idarelerde muhasebe yetkilisi yardımcısı veya eşiti görevlerde bulunmak.
- Muhasebe yetkilisi sertifikası almış olmak.
- Son üç yıl içerisinde olumsuz sicil almamış olmak.
- Aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almamış olmak.
- Görevin gerektirdiği bilgi ve temsil yeteneğine sahip olmak.

Ancak, belde ve nüfusu 25.000'in altında olan ilçe belediyeleri ile mahalli idare birliklerinde muhasebe yetkilisi görevini yürütmek üzere atanacakların, yukarıdaki fıkranın (c), (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen şartları taşımaları kaydıyla, en az lise mezunu olmaları ve kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerinde en az dört yıl çalışmış olmaları yeterlidir.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde muhasebe yetkilisi Hazine ve Maliye Bakanlığınca, diğer kamu idarelerinde ise üst yöneticiler tarafından atanır.⁽³⁾

Muhasebe yetkilisi olacak görevliler, Hazine ve Maliye Bakanlığınca görevin niteliği dikkate alınarak meslekî konularda eğitime tâbi tutulur ve bu eğitimi başarıyla tamamlayanlara sertifika verilir.⁽³⁾

(1) 24/7/2008 tarihli ve 5793 sayılı Kanunun 35 inci maddesiyle bu fıkrafta yer alan "birinci" ibaresi "ikinci" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle 61 inci maddenin altıncı fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde ve yedinci fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin üçüncü fıkrasında yer alan "9.12.1994 tarihli ve 4059 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde muhasebe yetkilisi Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde muhasebe yetkilisi Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(Değişik son fıkra: 24/7/2008-5793/36 md.) Muhasebe yetkilisi sertifika programına başvuru şartları, adayların eğitimi, eğitim süresi, sertifika sınavı, sertifika verilmesi, bu işlemlerin genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte yapılması ile muhasebe yetkililerinin çalışma usul ve esasları, Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.⁽¹⁾

İç denetim

Madde 63- İç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. Bu faaliyetler, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile malî işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilir.

(Düzenleme ikinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) İç denetim, iç denetçiler tarafından yapılır. **(Ek cümle: 22/12/2005-5436/10 md.)** Kamu idarelerinin yapısı ve personel sayısı dikkate alınmak suretiyle, İç Denetim Koordinasyon Kurulunun uygun görüşü üzerine, doğrudan üst yöneticiye bağlı iç denetim birimi başkanlıkları kurulabilir.⁽²⁾

İç denetçinin görevleri

Madde 64- Kamu idarelerinin yıllık iç denetim programı üst yöneticinin önerileri de dikkate alınarak iç denetçiler tarafından hazırlanır ve üst yönetici tarafından onaylanır.

İç denetçi, aşağıda belirtilen görevleri yerine getirir:

- a) Nesnel risk analizlerine dayanarak kamu idarelerinin yönetim ve kontrol yapılarını değerlendirmek.
- b) Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması bakımından incelemeler yapmak ve önerilerde bulunmak.
- c) Harcama sonrasında yasal uygunluk denetimi yapmak.
- d) İdarenin harcamalarının, malî işlemlere ilişkin karar ve tasarruflarının, amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara ve performans programlarına uygunluğunu denetlemek ve değerlendirmek.⁽²⁾
- e) Malî yönetim ve kontrol süreçlerinin sistem denetimini yapmak ve bu konularda önerilerde bulunmak.
- f) Denetim sonuçları çerçevesinde iyileştirmelere yönelik önerilerde bulunmak.
- g) Denetim sırasında veya denetim sonuçlarına göre soruşturma açılmasını gerektirecek bir duruma rastlandığında, ilgili idarenin en üst amirine bildirmek.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkroda yer alan "Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulu tarafından yürürlüğe konulan" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılan" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle 63 üncü maddenin birinci cümlesinde yer alan "ve nesnel güvence sağlayan danışmanlık faaliyetidir." ibaresi, ", nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir."; 64 üncü maddenin (d) bendinde yer alan, "izlemek" ibaresi, "denetlemek" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiş olup, 63 üncü maddenin ikinci cümlesi ikinci fıkra olarak düzenlenmiştir.

İç denetçi bu görevlerini, İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen ve uluslararası kabul görmüş kontrol ve denetim standartlarına uygun şekilde yerine getirir.

İç denetçi, görevinde bağımsızdır ve iç denetçiye asli görevi dışında hiçbir görev verilemez ve yaptırılamaz.

İç denetçiler, raporlarını doğrudan üst yöneticiye sunar. Bu raporlar üst yönetici tarafından değerlendirmek suretiyle gereği için ilgili birimler ile malî hizmetler birimine verilir. İç denetim raporları ile bunlar üzerine yapılan işlemler, üst yönetici tarafından en geç iki ay içinde İç Denetim Koordinasyon Kuruluna gönderilir.

İç denetçinin nitelikleri ve atanması⁽¹⁾

Madde 65- İç denetçi olarak atanacakların, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilenler ile aşağıdaki şartları taşıması gerekir:

a) İlgili kamu idaresinin özelliği de dikkate alınarak İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen alanlarda en az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş olmak.

b) Kamu idarelerinde denetim elemanı olarak en az beş yıl veya İç Denetim Koordinasyon Kurulunca belirlenen alanlarda en az sekiz yıl çalışmış olmak.

c) Mesleğin gerektirdiği bilgi, ehliyet ve temsil yeteneğine sahip olmak.

d) İç Denetim Koordinasyon Kurulunca gerekli görülen diğer şartları taşımak.

Kamu idarelerine iç denetçi olarak atanacaklar, İç Denetim Koordinasyon Kurulu koordinatörlüğünde, iç denetim eğitimine tâbi tutulur. Eğitim programı, iç denetçi adaylarına denetim, bütçe, malî kontrol, kamu ihale mevzuatı, muhasebe, personel mevzuatı, Avrupa Birliği mevzuatı ve mesleki diğer konularda yeterli bilgi verilecek şekilde hazırlanır. Bu eğitimi başarıyla tamamlayanlara sertifika verilir. İç denetçi adayları için uygulanacak eğitim programının süresi, konuları ve eğitim sonucunda yapılacak işlemler ile diğer hususlar Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.⁽¹⁾

(Değişik ilk cümle: 22/12/2005-5436/10 md.) İç denetçiler, bakanlıklar ve bağlı idarelerde, üst yöneticilerin teklifi üzerine Bakan, diğer idarelerde üst yöneticiler tarafından sertifikalı adaylar arasından atanır ve aynı usûlle görevden alınır. İç denetçilerin kamu idareleri itibarıyla sayıları, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.⁽¹⁾

İç Denetim Koordinasyon Kurulu

Madde 66- (Değişik fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı İç Denetim Koordinasyon Kurulu, yedi üyeden oluşur.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "Maliye Bakanlığınca" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve dördüncü cümlesinde yer alan "İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından hazırlanarak Maliye Bakanlığınca çıkarılacak" ibaresi "Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan" şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan "İç Denetim Koordinasyon Kurulunca hazırlanarak, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca çıkarılacak" ibaresi "Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan" şeklinde değiştirilmiştir.

Gerekli görülen hallerde İç Denetim Koordinasyon Kurulu, oy hakkı olmamak kaydıyla teknik yardım almak ve danışmak amacıyla uzman kişileri de toplantılara davet edebilir. Kurulun çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar İç Denetim Koordinasyon Kurulunun önerisi üzerine Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.⁽¹⁾

İç Denetim Koordinasyon Kurulunda görevlendirilenlerin asli görevleri devam eder. Başkan ve üyelerine, ayda dörtten fazla olmamak üzere her toplantı günü için (3000) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden toplantı ücreti ödenir.

İç Denetim Koordinasyon Kurulunun görevleri

Madde 67- İç Denetim Koordinasyon Kurulu, kamu idarelerinin iç denetim sistemlerini izlemek, bağımsız ve tarafsız bir organ olarak hizmet vermek üzere aşağıdaki görevleri yürütür:

- a) İç denetime ilişkin denetim ve raporlama standartlarını belirlemek, denetim rehberlerini hazırlamak ve geliştirmek.
- b) Uluslararası uygulamalar ve denetim standartlarıyla uyumlu risk değerlendirme yöntemlerini geliştirmek.
- c) Kamu idarelerinin denetim birimleri ile işbirliğini sağlamak.
- d) Yolsuzluk veya usulsüzlüklerin ortadan kaldırılması için gerekli önlemlerin alınması konusunda önerilerde bulunmak.
- e) Risk içeren alanlarda iç denetçilere program dışı özel denetim yaptırılması için kamu idarelerine önerilerde bulunmak.
- f) İç denetçilerin eğitim programlarını düzenlemek.
- g) İç denetçiler ile üst yöneticiler arasında görüş ayrılığı bulunması halinde anlaşmazlığın giderilmesine yardımcı olmak.
- h) İdarelerin iç denetim raporlarını değerlendirerek sonuçlarını konsolide etmek suretiyle yıllık rapor halinde Hazine ve Maliye Bakanına sunmak ve kamuoyuna açıklamak.⁽²⁾
- i) **(Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.)** İşlem hacimleri ve personel sayıları dikkate alınmak suretiyle idareler ile ilçe ve belde belediyeleri için iç denetçi atanıp atanmayacağına karar vermek.
- j) İç denetçilerin atanmasına ilişkin diğer usulleri belirlemek.
- k) İç denetçilerin uyacakları etik kuralları belirlemek.
- l) **(Ek: 22/12/2005-5436/10 md.)** Kalite güvence ve geliştirme programını düzenlemek ve iç denetim birimlerini bu kapsamda değerlendirmek.

ALTINCI KISIM

Dış Denetim

Dış denetim

Madde 68- Sayıştay tarafından yapılacak harcama sonrası dış denetimin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, yönetimin malî faaliyet, karar ve işlemlerinin; kanunlara, kurumsal amaç, hedef ve planlara uygunluk yönünden incelenmesi ve sonuçlarının Türkiye Büyük Millet Meclisine raporlanmasıdır.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan "Maliye" ibaresi " Hazine ve Maliye" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu bentte yer alan "Maliye" ibaresi " Hazine ve Maliye" şeklinde değiştirilmiştir.

Dış denetim, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları dikkate alınarak;

a) Kamu idaresi hesapları ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak, malî tabloların güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin malî denetimi ile kamu idarelerinin gelir, gider ve mallarına ilişkin malî işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığının tespiti,

b) Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli olarak kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesi, faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve performans bakımından değerlendirilmesi,

Suretiyle gerçekleştirilir.

Dış denetim sırasında, kamu idarelerinin iç denetçileri tarafından düzenlenen raporlar, talep edilmesi halinde Sayıştay denetçilerinin bilgisine sunulur.

Denetimler sonucunda; ikinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen hususlarda düzenlenen raporlar, idareler itibarıyla konsolide edilir ve bir örneği ilgili kamu idaresine verilerek üst yönetici tarafından cevaplandırılır. Sayıştay, denetim raporları ve bunlara verilen cevapları dikkate alarak düzenleyeceği dış denetim genel değerlendirme raporunu Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

Sayıştay tarafından hesapların hükme bağlanması; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir, gider ve mal hesapları ile bu hesaplarla ilgili işlemlerinin yasal düzenlemelere uygun olup olmadığına karar verilmesidir.

Dış denetim ve hesapların hükme bağlanmasına ilişkin diğer hususlar ilgili kanununda düzenlenir.

(...)⁽¹⁾ Sayıştayın denetlenmesi⁽¹⁾

Madde 69- (...) ⁽¹⁾ Sayıştayın denetlenmesi, her yıl Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı tarafından görevlendirilen ve gerekli mesleki niteliklere sahip denetim elemanlarından oluşan bir komisyon tarafından, hesaplar ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak yapılır.⁽¹⁾

YEDİNCİ KISIM

Yaptırımlar ve Yetkili Merciler

Ödenek üstü harcama

Madde 70- Kamu zararı oluşturmamakla birlikte bütçelere, ayrıntılı harcama programlarına, serbest bırakma oranlarına aykırı olarak veya ödenek gönderme belgelerindeki ödenek miktarını aşan harcama talimatı veren harcama yetkililerine, her türlü aylık, ödenek, zam ve tazminat dahil yapılan bir aylık net ödemeler toplamının iki katı tutarına kadar para cezası verilir.

Kamu zararı

Madde 71- (Değişik birinci fıkra: 25/4/2007-5628/4 md.) Kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır.

(1) Bu madde başlığı "Sayıştayın denetlenmesi" iken, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle değiştirilmiş ve maddenin başına "Türkiye Büyük Millet Meclisi ve" ibaresi eklenmiş; daha sonra maddenin başlığında ve metninde yer alan "Türkiye Büyük Millet Meclisi ve" ibareleri 23/7/2010 tarihli ve 6009 sayılı Kanunun 55 inci maddesiyle çıkarılmıştır.

Kamu zararının belirlenmesinde;

- a) İş, mal veya hizmet karşılığı olarak belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması,
- b) Mal alınmadan, iş veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması,
- c) Transfer niteliğindeki giderlerde, fazla veya yersiz ödemede bulunulması,
- d) İş, mal veya hizmetin rayiç bedelinden daha yüksek fiyatla alınması veya yaptırılması,
- e) İdare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması,

f) (Mülga: 22/12/2005-5436/10 md.)

g) Mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması,

Esas alınır.

(Değişik üçüncü fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Kontrol, denetim, inceleme, kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda tespit edilen kamu zararı, zararın oluştuğu tarihten itibaren ilgili mevzuatına göre hesaplanacak faiziyle birlikte ilgililerden tahsil edilir.

Alınmamış para, mal ve değerleri alınmış; sağlanmamış hizmetleri sağlanmış; yapılmamış inşaat, onarım ve üretimi yapılmış veya bitmiş gibi gösteren gerçek dışı belge düzenlemek suretiyle kamu kaynağında bir artışa engel veya bir eksilmeye neden olanlar ile bu gibi kanıtlayıcı belgeleri bilerek düzenlemiş, imzalamış veya onaylamış bulunanlar hakkında Türk Ceza Kanunu veya diğer kanunların bu fiillere ilişkin hükümleri uygulanır. Ayrıca, bu fiilleri işleyenlere her türlü aylık, ödenek, zam, tazminat dahil yapılan bir aylık net ödemelerin iki katı tutarına kadar para cezası verilir.

(Değişik son fıkra: 25/4/2007-5628/4 md.) Kamu zararının, bu zarara neden olan kamu görevlisinden veya diğer gerçek ve tüzel kişilerden tahsiline ilişkin usûl ve esaslar, Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.⁽¹⁾

Yetkisiz tahsil ve ödeme

Madde 72- Kanunların veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin öngördüğü şekilde yetkili kılınmamış hiçbir gerçek veya tüzel kişi, kamu adına tahsilat veya ödeme yapamaz.⁽²⁾

Yetkisiz tahsilat veya ödeme yapılması, kamu hizmeti karşılığında veya kamu hizmetleriyle ilişkilendirilerek bağış veya yardım toplanması veya başka adlarla tahsilat veya ödeme yapılması hallerinde; söz konusu tutarlar, yetkisiz tahsilat veya ödeme yapılanlardan alınarak, ilgisine göre bütçeye gelir kaydedilir veya ilgililerine iade edilmek üzere emanet hesaplarına kaydedilir. Ayrıca, bunlar hakkında ilgili kanunları uyarınca adli ve idari yönden gerekli işlemler yapılır.

Para cezaları ve yetkili merciler

Madde 73- Bu Kanunda belirtilen para cezaları, ilgili kamu idaresinin üst yöneticisi tarafından verilir. Para cezaları, karar verilmesini izleyen ay başından başlamak üzere ve herhangi bir hüküm almaya gerek kalmaksızın; ilgililerine yapılan her türlü aylık, ödenek, zam, tazminat dahil bir aylık net ödemelerin dörtte biri oranında kesilerek tahsil olunur.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan "Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak" ibaresi "Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan "Kanunların" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin" ibaresi eklenmiştir.

Zamanaşımı

Madde 74- Kamu zararının meydana geldiği ve bu Kanunda belirtilen para cezalarının verilmesini gerektiren fiilin işlendiği yılı izleyen malî yılın başından başlamak üzere zamanaşımını kesen ve durduran genel hükümler saklı kalmak kaydıyla onuncu yılın sonuna kadar tespit ve tahsil edilemeyen kamu zararları ile para cezaları zamanaşımına uğrar.⁽¹⁾

SEKİZİNCİ KISIM

Diğer Hükümler

Malî yönetim ve kontrol sisteminin denetimi

Madde 75- (Başlığı ile Birlikte Değişik: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)

Malî yönetim ve kontrol sisteminin zaafa uğradığı, yolsuzluk veya kamu zararına yönelik emarelerin ortaya çıktığı durumlarda; Cumhurbaşkanı kamu idarelerinin tüm malî yönetim ve kontrol sistemlerini, malî karar ve işlemlerini mevzuata uygunluk yönünden teftiş ettirir.

Kamu idarelerinin sorumluluğu

Madde 76- Malî karar ve işlemlere ilişkin her türlü kayıt, bilgi ve belgeler, kamu idareleri tarafından düzenli olarak muhafaza edilir.

Kamu idareleri ve görevlileri; malî yönetim ve kontrol sistemleri ile bütçenin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebeleştirilmesi, raporlanması işlemlerine ait bilgi ve belgeleri denetimle görevlendirilmiş olanlara ibraz etmek, görevin sağlıklı yapılmasını sağlayacak önlemleri almak ve her türlü yardım ve kolaylığı göstermek zorundadır.

Sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idareler

Madde 77- Sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idare bütçelerinin hazırlanması ve uygulanması ile diğer malî işlemleri, bu Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ilgili kanunlarındaki hükümlere tâbidir. Ancak, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerin ayrıntılı harcama programları ile finansman programları bütçeleriyle birlikte hazırlanır, görüşülür ve onaylanır. Ödenekler de bu usul ve esaslara göre kullanılır.

Malî yönetim ve kontrol sisteminin zaafa uğradığı, yolsuzluk veya kamu zararına yönelik emarelerin ortaya çıktığı durumlarda; il özel idareleri için ilgili vali, belediyeler için ilgili belediye başkanının talep etmesi veya doğrudan Cumhurbaşkanının onayı üzerine İçişleri Bakanı, yetkili denetim elemanlarına, ilgili mahallî idarelerin tüm malî yönetim ve kontrol sistemlerini, malî karar ve işlemlerini mevzuata uygunluk yönünden teftiş ettirir. Bu teftişler sonucunda düzenlenecek raporların bir örneği İç Denetim Koordinasyon Kuruluna, bir örneği de gerekli işlemlerin yapılması için ilgili vali veya belediye başkanına gönderilir.⁽²⁾

(1) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle, bu maddede yer alan "başlamak üzere" ibaresinden sonra gelmek üzere, "zamanaşımını kesen ve durduran genel hükümler saklı kalmak kaydıyla" ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan "tümüyle" ve "belirgin" ibareleri yürürlükten kaldırılmış, aynı fıkrada yer alan "Başbakanın" ibaresi "Cumhurbaşkanının" şeklinde değiştirilmiştir.

Kurumlardan alınacak hasılat payı

Madde 78- Kamu iktisadi teşebbüsleri ve kamu şirketlerinin gayrisafı hasılatının yüzde onbeşine kadar tutarda bir bedel tahsil edilerek genel bütçeye gelir kaydedilir. Bu kapsamda bedel tahsil edilecek kurum ve kuruluşlar ile hasılat payı oranları, ödeme yeri ve zamanı Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir. Zamanında ödenmeyen hasılat payları, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen oranda zam uygulanmak suretiyle 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanuna göre tahsil edilir. Hesaplanan zam, kurum ve kuruluşun bu payları ödeme yetkisi verilmiş görevlilerinden alınır. Ancak, Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilmiş ek süreler için zam uygulanmaz.⁽¹⁾⁽²⁾

(Değişik ikinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Düzenleyici ve denetleyici kurumların üçer aylık dönemler itibarıyla oluşacak gelir fazlaları, her üç ayda bir izleyen ayın onbeşine kadar genel bütçeye aktarılır. Bu fıkra hükmü İstanbul Menkul Kıymetler Borsası hakkında da uygulanır. Söz konusu tutarların süresi içinde ödenmemesi halinde, ödenmeyen tutarlar 6183 sayılı Kanuna göre gecikme zammı da uygulanmak suretiyle takip ve tahsil edilir.

*Kamu alacaklarının silinmesi***Madde 79- (Değişik: 29/6/2012-6338/15 md.)**

Özel mevzuatındaki hükümler saklı kalmak üzere, idare hesaplarında kayıtlı olup 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında izlenen kamu alacakları dışında kalan;

a) Zarurî veya mücbir sebeplerle takip ve tahsil imkânı kalmayan,
b) Tahsili için yapılacak takibat giderlerinin asıl alacak tutarından fazla olacağı anlaşılan, kamu alacaklarından merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilen tutarlara kadar olanların kayıtlardan çıkarılmasına üst yöneticiler yetkilidir. (a) bendine göre belirlenen tutarı aşan kamu alacaklarından silinmesi öngörülenler merkezî yönetim bütçe kanununda ayrıca gösterilir.

Yetki⁽³⁾

Madde 80- Bu Kanun hükümlerinin uygulanmasına ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaya Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.⁽³⁾

DOKUZUNCU KISIM*Yürürlükten Kaldırılan Hükümler, Geçici Maddeler ve Yürürlük**Yürürlükten kaldırılan hükümler*

Madde 81- Bu Kanunun geçici maddelerindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla;

a) 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu ile ek ve değişiklikleri,
b) 832 sayılı Sayıştay Kanununun 30, 32, 33, 36, 37 nci maddeleri ile diğer maddelerinin bu Kanuna aykırı hükümleri,

(1) 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle, bu fıkranın ikinci cümlesinde yer alan "merkezi yönetim bütçe kanununda gösterilir." ibaresi, "Bakanlar Kurulunca belirlenir." şeklinde ve üçüncü cümlesinde yer alan "merkezi yönetim bütçe kanununda belirtilen" ibaresi, "Bakanlar Kurulunca belirlenen" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibareleri "Cumhurbaşkanı tarafından" şeklinde ve "Maliye Bakanlığınca" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddede yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

c) Bu Kanun kapsamındaki kamu idarelerine ilişkin olarak, 4.1.1961 tarihli ve 211 sayılı Kanunun 98 - 106 ncı maddeleri hariç olmak üzere, diğer kanunlarla 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu, 6245 sayılı Harcırâh Kanunu ve 832 sayılı Sayıştay Kanununa tâbi olunmadığına dair istisna veya muafiyet getiren hükümleri,

d) 28.3.2002 tarihli ve 4749 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası,

e) 26.11.1999 tarihli ve 4481 sayılı Kanunun 15 inci maddesi,

f) Diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri,
Yürürlükten kaldırılmıştır.

Ek Madde 1- (Ek: 22/12/2005-5436/11 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştayın muhasebe hizmetleri Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Cumhurbaşkanlığı muhasebe hizmetleri ise Cumhurbaşkanlığı tarafından görevlendirilen muhasebe yetkilileri tarafından yerine getirilir.⁽¹⁾

Müşterek fon hesabı⁽²⁾

Ek Madde 2- (1/7/2006-5538/20 md.)

Çeşitli mevzuatla kurulmuş fonların her türlü geliri Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde Hazine ve Maliye Bakanlığı adına açılan müşterek fon hesabına yatırılır. Bu hesaba yatırılan gelirlere ilişkin mevzuatında öngörülen fonlar arası pay ve kesintiler Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yapılır.⁽²⁾

Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonunun gelirleri, yapılan kesintilerden sonra kalan tutarlar üzerinden genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir. Bu Fon, hizmetlerini bütçenin (A) işaretli cetveline konulan ödeneklerle yerine getirir. Ancak, bu Fon gelirlerinden kredi ana para geri dönüşleri, kredi faizleri, borçlanma ve satış hasılatı, genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmeksizin doğrudan müşterek fon hesabından ilgili Fonun gider hesabına aktarılır.

Kapsam dışında bırakılan fonların gelirleri ve harcamaları bütçe ile ilişkilendirilmez. Ancak, bunların müşterek fon hesabında toplanan gelirlerinden Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek oran ve tutarlarda kesinti yapılarak genel bütçeye gelir kaydedilebilir.⁽²⁾

Fonlar, hizmet ve harcamalarını kendi mevzuatında yer alan esas ve usûllere göre yürütürler. Fon gelirlerinin tahsili, takibi, gelir kaydı, muhasebeleştirilmesi ve denetimine ilişkin süre, esas ve usûller Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilir.⁽²⁾

(Değişik fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Kanun ve kanun hükmünde kararname ile kurulanlar hariç olmak üzere, hizmet alanı kalmayan fonlar Cumhurbaşkanı tarafından tasfiye edilebilir. Bunların tasfiyesine ilişkin her türlü düzenlemeyi yapmaya Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir. Cumhurbaşkanı tarafından fonların gider hesapları üzerinden aktarma yapılabilir. Aktarılan tutar, kendisine aktarma yapılan fonun gelir hesabı üzerinden müşterek fon hesabına, buradan da tamamı gider hesabına aktarılır.

Bütçe kapsamı dışındaki fonlardan kendi mevzuatına göre yapılan kesinti ile fonlar arası aktarmalardan sonra kalan tutar, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ilgili fonun gider hesabına aktarılır.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan "Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri tarafından atanan" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı tarafından görevlendirilen" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "Hazine Müsteşarlığı" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan "Maliye Bakanı ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın birlikte teklifi üzerine Başbakanın onayı ile" ibaresi "Cumhurbaşkanı tarafından" şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığınca müştereken" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından" şeklinde değiştirilmiştir.

FATİH Projesi kapsamında mal ve hizmet alımları ile yapım işleri

Ek Madde 3- (Ek: 2/12/2016-6764/53 md.)

Eğitimde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi kapsamında Millî Eğitim Bakanlığınca yapılacak yazılım, donanım, dijital içerik alımı, internet erişim hizmetleri sağlanması, ağ altyapısı, AR-GE merkezi, veri merkezi kurulumu ve bunlara ilişkin her türlü bakım, onarım ve işletme işlerinde üst yöneticinin onayıyla 15 yıla kadar gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişilebilir.

Ek Madde 4- (Ek: 28/11/2017-7061/78 md.)⁽¹⁾

Bu Kanun kapsamında yer alan tüm iş ve işlemler elektronik ortamda gerçekleştirilebilir.

Bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı;⁽¹⁾

a) Defter, kayıt, belge ve benzeri içeriklerin elektronik ortamda oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafaza ve ibrazına ilişkin usul ve esasları belirlemeye,

b) Elektronik ortamda gerçekleştirilen işlemlerin kaynağı, bütünlüğü, gizliliği ve güvenliğinin sağlanmasına yönelik sertifika altyapısı oluşturmaya veya mevcut olan altyapıları kullanmaya,

c) İlgili bilişim sistemlerine yönelik her türlü birlikte işlerlik standartlarına ilişkin usul ve esasları belirlemeye, yetkilidir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu madde kapsamında yapacağı belirlemelerde Sayıştayın uygun görüşünü alır.⁽¹⁾

Ek Madde 5- (Ek: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)

Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulan idarelerin bu Kanuna ekli cetvellerden hangisinde yer alacağı ilgili Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde belirtilir.

Ek Madde 6- (Ek: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)

Kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin yeniden teşkilatlanması çerçevesinde yapılan ödenek aktarma işlemleri, personel giderleri tertiplerinden diğer tertiplere yapılan aktarmalar hariç olmak üzere, bu Kanunun 21 inci maddesi ve yılı merkezi yönetim bütçe kanununda düzenlenen ödenek aktarmalarına ilişkin sınırlamalara tabi değildir.

Kamu idarelerinin yeniden teşkilatlanmasının gerektirdiği bütçe işlemlerini yapmaya, bütçenin uygulaması ile kesin hesapların hazırlanmasına ilişkin olarak gerekli her türlü düzenlemeyi yapmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Kamu idarelerinin yeniden teşkilatlanmasına ilişkin süreç tamamlanıncaya kadar yapılması gereken zorunlu harcamalar kapatılan idare veya ilgili idare bütçesinden gerçekleştirilir.

Kapatılan harcama birimi ve idareler için faaliyet raporu düzenlenmez. Bu birim ve idarelerin yılı faaliyet sonuçları görev, yetki ve sorumluluklarının devredildiği idarelerin faaliyet raporlarında gösterilir.

Mücbir sebep

EK MADDE 7 – (Ek:16/4/2020-7244/10 md.)

Deprem, yangın, sel gibi doğal afetler ile salgın hastalık veya Hazine ve Maliye Bakanlığı bilişim sistemlerinin herhangi bir nedenle çalışmaması gibi mücbir sebep hallerinde; veri, bilgi ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazına ilişkin yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.

Mücbir sebep hallerinde, Hazine ve Maliye Bakanlığı bilişim sistemleri üzerinden yürütülen işlemlerde yaşanabilecek gecikme nedeniyle ilgililere, gecikme faizi, gecikme zammı

Geçici Madde 1- Bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce malî işlemleri Maliye Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan kamu idarelerinde, malî yönetim ve kontrol sistemi kuruluncaya kadar, bu Kanun uyarınca yapılması gereken görevler, Maliye Bakanlığının birimleri tarafından yürütülür. Maliye Bakanlığınca belirlenecek kriterlerin yerine getirilmesi durumunda, bu kamu idarelerine yetki devri, Maliye Bakanlığının önerisi üzerine idareler itibarıyla gerçekleştirilir.

Diğer kamu idarelerinde, bu Kanunun öngördüğü malî yönetim ve kontrol sürecine ilişkin görevler, malî yönetim ve kontrol sistemi kuruluncaya kadar, görev ve yetki bakımından benzeri birim ve görevliler tarafından yürütülür. Bu kamu idarelerinde görev ve yetki bakımından benzeri birim ve görevliler, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine ilgili üst yönetici tarafından belirlenir.

Maliye Bakanlığı, rehberlik ve koordinasyon görevleri çerçevesinde, kamu idarelerinde malî yönetim ve kontrol sistemlerinin oluşturulmasına yardımcı olur.

Geçiş dönemi 31.12.2007 tarihini geçemez.

Geçici Madde 2- Bu Kanunda öngörülen tüzük, yönetmelik ve diğer düzenlemeler en geç 31.12.2004 tarihine kadar yayımlanır.

Geçici Madde 3- Bu Kanunun 49 uncu maddesindeki Kurul tarafından belirleme yapıncaya kadar, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe standartları Maliye Bakanlığınca belirlenir.

Geçici Madde 4- Bu Kanunda öngörülen malî yönetim ve kontrol sistemine uyum sağlanması amacıyla, Kanun kapsamındaki idarelerle ilgili mevzuatta ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde gerekli değişiklikler, en geç 31.12.2007 tarihine kadar yapılır.⁽¹⁾

Genel bütçe kapsamındaki idarelerin, kamu görevi ve hizmeti dışında kalan ve ilgili kanunlarında belirtilen faaliyetleri ile mal ve hizmet teslimlerinden fiyatlandırılabilir nitelikte bulunanlardan sağlayacakları gelirleri düzenleyen kanun, 31.12.2007 tarihine kadar yürürlüğe konulur.⁽¹⁾

Geçici Madde 5- (Değişik: 22/12/2005-5436/9 md.)

31.12.2005 tarihi itibarıyla;

a) Maliye Bakanlığı kadrolarında Bütçe Dairesi Başkanı, Muhasebe Müdürü, Gelir Saymanlık Müdürü, Malmüdürü, Saymanlık Müdürü, Vergi Dairesi Müdürü, Vergi Müdürü, Askeri Defterdar, Devlet Muhasebe Uzmanı ve Muhasebe Denetmeni olarak görev yapanlar ile daha önce en az beş yıl bu görevlerde bulunanlar, kamu idarelerinde Muhasebe Yetkilisi; (Devlet Muhasebe Uzman Yardımcıları ile Muhasebe Denetmen Yardımcıları hariç) bunların yardımcıları ile kadro unvanı sayman olanlar ise Muhasebe Yetkilisi Yardımcısı,

b) Özel bütçeli idareler, mahallî idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının muhasebe birimlerinde, birinci derecede sorumlu olarak çalışanlar ile daha önce bu görevi en az beş yıl yapmış olanlarla bu idarelerde bütçe dairesi başkanı, gelir ve gider dairesi başkanı, muhasebe daire başkanı, gelir müdürü, bütçe müdürü ve muhasebe müdürü olanlar anılan idarelerde Muhasebe Yetkilisi,

(1) Bu maddede yer alan 31.12.2004 ibareleri, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle "31.12.2007" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

c) Sayıştay Denetçisi, Başbakanlık Müfettişi, Yüksek Denetleme Kurulu Denetçisi, Maliye Müfettişi, Hesap Uzmanı, Bütçe Kontrolörü, Muhasebat Kontrolörü, Gelirler Kontrolörü, Millî Emlak Kontrolörü, Tasfiye İşleri ve Döner Sermaye İşletmeleri Kontrolörü, Hazine Kontrolörü kadrolarında çalışmakta olanlar ile daha önce en az beş yıl bu görevlerde bulunanlar, kamu idarelerinde İç Denetçi,

d) Bakanlık, Müsteşarlık, Başkanlık ve Genel Müdürlüklerde Müfettiş veya Kontrolör olanlar ile daha önce en az beş yıl bu görevlerde bulunanlar, kendi idarelerinde, özel bütçeli idarelerde, mahallî idarelerde ve sosyal güvenlik kurumlarında İç Denetçi,

e) Muhasebe, Millî Emlak ve Vergi Denetmenleri ile bu görevlerde daha önce en az beş yıl bulunanlar, özel bütçeli idareler ile mahallî idarelerde; Belediye Müfettişi ve Hesap İşleri Murakıbbı olanlar ile bu görevlerde daha önce en az beş yıl bulunanlar, mahallî idarelerde İç Denetçi,

Olarak 31.12.2007 tarihine kadar atanabilirler.

31.12.2005 tarihi itibarıyla kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerini birinci derece sorumlu olarak yürütmekte olanlar, buldukları kamu idarelerinin muhasebe yetkililiği görevini 1.1.2006 tarihinden itibaren sertifikalı muhasebe yetkilisi atanıncaya kadar yürütürler. Bu kişiler, sertifika alamamaları halinde kadrolarına uygun bir göreve atanırlar. Ancak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce saymanlık hizmetleri Maliye Bakanlığı tarafından yürütülen idarelerde muhasebe yetkilisi atanıncaya kadar muhasebe hizmetleri Maliye Bakanlığının belirleyeceği kişilerce yürütülür.

(a) ve (b) bentlerinde belirtilen muhasebe yetkilisi görevini yürütmek üzere atanacak olanların Maliye Bakanlığınca verilecek meslekî eğitimden geçmeleri ve yapılacak sınavda başarı göstererek sertifika almaları şarttır. Ancak, (a) ve (b) bentlerinde sayılanlardan sınavla bu kadrolara atanmış olanların muhasebe yetkilisi olarak atanmalarında sınav şartı aranmaz.

(c), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen görevlere atananlar bu Kanunun öngördüğü sistemin uygulanmasına yönelik eğitime tâbi tutulurlar. Atamalarda ilgilinin ve idaresinin muvafakati alınır.

(Ek fıkra: 24/7/2008-5793/37 md.) Kamu idarelerinde muhasebe yetkilisi görevini yürütmek üzere üçüncü fıkraya göre sertifika almış olanlar arasından muhasebe yetkilisi atanması esastır. Bu şekilde sertifika almış olanlardan atama yapılamaması halinde, Maliye Bakanlığınca sertifika almış muhasebe yetkilisi atama zorunluluğu getirilinceye kadar, Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Maliye Bakanlığı, diğer kamu idarelerinde üst yöneticiler tarafından belirlenen kişiler muhasebe hizmetlerini yapmak üzere görevlendirilir.

Geçici Madde 6- (Mülga: 22/12/2005-5436/10 md.)

Geçici Madde 7- (Mülga: 22/12/2005-5436/10 md.)

Geçici Madde 8- İç Denetim Koordinasyon Kurulu başkan ve üyeleri, bu Kanunun yayımını izleyen iki ay içerisinde atanırlar.

Geçici Madde 9- Diğer kanunlarla 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununa yapılan atıflar, bu Kanuna yapılmış sayılır.

Geçici Madde 10- İlk kez bu Kanunla Sayıştay denetimine tâbi tutulan düzenleyici ve denetleyici kurumlar ile özel bütçeli idarelerin 31.12.2005 tarihine kadar olan işlemlerinin dış denetimi ilgili kanunlarındaki hükümlere göre yapılmaya devam edilir.

Geçici Madde 11- (Mülga birinci fıkra: 24/7/2008-5793/38 md.)

(Değişik ikinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Bu Kanun kapsamında kamu idarelerinde kurulmuş döner sermaye işletmeleri 31/12/2010 tarihine kadar yeniden yapılandırılır.⁽¹⁾

(Değişik üçüncü fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Döner sermaye işletmeleri yeniden yapılandırılincaya kadar bunların bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması ve muhasebesi ile kontrol ve denetimi Maliye Bakanlığınca yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir. Fonların muhasebesi de bu Kanunun öngördüğü muhasebe sistemine göre yürütülür.

(Mülga dördüncü fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.)

Geçici Madde 12- 45 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca Hazine adına tescil edilmesi gereken taşınmazlardan, ilgili kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunanlar, bu idarelerin tüzel kişiliğinin sona erdiği tarihi izleyen altı ay içinde herhangi bir işleme gerek olmaksızın tapuda resen Hazine adına tescil edilir.

Geçici Madde 13- (Mülga: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)

Geçici Madde 14- Bu Kanunla verilmiş olan görevlerin gerektirdiği hizmetlerin etkili ve verimli bir şekilde yerine getirilmesi amacıyla Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu, Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürlüğü ve Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanlığında kullanılmak üzere, ekli (I) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı cetvelin Maliye Bakanlığına ait ilgili bölümlerine eklenmiş, ekli (II) sayılı listede yer alan kadrolar ise iptal edilerek anılan Kararnameye ekli (I) sayılı cetvelin Maliye Bakanlığına ait ilgili bölümünden çıkarılmıştır. Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulunda görevlendirilecek başkan yardımcısı Bakan onayı ile atanır ve bakanlıktaki genel müdür yardımcıları için ilgili mevzuatında öngörülen tüm haklardan aynen yararlanır.⁽²⁾

Gelir ve ödenek kaydetme yetkisi

Geçici Madde 15- (Ek: 1/7/2006-5538/21 md.)

2006 yılında, ilgili mevzuatı gereğince özel gelir kaydedilmek üzere tahsil edilen tutarlar ile 40 ıncı maddeye göre tahsil edilen bağış ve yardımları, idare bütçelerinde söz konusu mevzuatta belirtilen amaçlar için tertiplenen ödenekten kullandırmak üzere genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydetmeye ve bütçelenen ödenekten gelir gerçekleşmesine göre ilgili tertiplere aktarma yapmaya, yılı içinde harcanmayan ödenekleri (2005 yılından devredenler de dahil) ertesi yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydetmeye, bu hükümler çerçevesinde yapılacak işlemlere ilişkin esas ve usûlleri belirlemeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Geçici Madde 16- (Ek: 25/4/2007-5628/5 md.)

Geçici 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen kadrolarda 31/12/2006 tarihi itibarıyla çalışmakta olanlar ile daha önce en az beş yıl bu görevde bulunanlar da anılan madde hükümlerine göre iç denetçi kadrolarına atanabilirler.

(1) 28/12/2007 tarihli ve 26740 Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 14/12/2007 tarihli ve 5724 sayılı 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 28 inci maddesiyle "31.12.2007" ibaresinin "31.12.2008" olarak uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Daha sonra 24/7/2008 tarihli ve 5793 sayılı Kanunun 38 inci maddesiyle bu fıkroda yer alan yer alan "31.12.2007" ibaresi "31/12/2010" olarak değiştirilmiştir.

(2) Bu maddede sözü edilen kadrolar için, 24/12/2003 tarihli ve 25326 sayılı Resmî Gazete'ye bakınız.

Geçici Madde 17- (Ek: 25/4/2007-5628/5 md.)

22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin altıncı fıkrasına göre ihdas edilerek kamu idarelerine tahsis edilen malî hizmetler uzmanı unvanlı boş bulunan kadrolara, ilgili kamu idarelerince talep edilecek sayıyı aşmamak üzere, aşağıda belirtilen şartları taşıyan adaylar arasından 31/10/2007 tarihine kadar bir defaya mahsus olmak üzere Maliye Bakanlığınca, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezine veya Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Merkezine yaptırılacak yazılı sınav ve yerleştirme sonucuna göre atama yapılır.

Yapılacak sınava girebilmek ve malî hizmetler uzmanı kadrolarına atanabilmek için;

a) 5436 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin altıncı fıkrasına göre ihdas edilerek malî hizmetler uzmanı kadrosunun tahsis edildiği kamu idarelerinin;

1) Strateji Geliştirme Başkanlığı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, strateji geliştirme ve malî hizmetlere ilişkin hizmetlerin yerine getirildiği müdürlükler, İdarî ve Malî İşler Dairesi Başkanlıkları, İdarî ve Malî İşler Müdürlükleri ile döner sermayeli işletmeler hariç olmak üzere idarelerin muhasebe ve malî hizmetlerinin yerine getirildiği daire başkanlıkları veya müdürlüklerinde,

2) Mülga Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlıkları, Araştırma Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlıkları ile Araştırma Planlama ve Koordinasyon Müdürlüklerinde,

b) Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü ile Muhasebat Genel Müdürlüğünde, kadroları Maliye Bakanlığına ait olmak kaydıyla döner sermayeli işletmeler dahil olmak üzere muhasebe hizmetleri Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünce yürütülen kamu idarelerinin muhasebe birimlerinde, malmüdürlüklerinin ise vezne ve muhasebe servislerinde,

genel idare hizmetleri sınıfına dahil kadrolarda sınav tarihi itibarıyla toplam en az üç yıl hizmeti bulunmak ve malî hizmetler uzman yardımcılığı giriş sınavına katılabilmek için gerekli öğrenim şartını taşımak gerekir. Hizmet süresinin hesabında sayılan birimler adına tahsis edilmiş kadrolarda fiilen görev yapılan süreler dikkate alınır.

Sınav komisyonunun oluşturulması, sınava katılabilecekler, sınav konuları, sınav ve yerleştirme ile söz konusu kadrolara atama ve atanmaların eğitimine ilişkin esas ve usûller Maliye Bakanlığınca belirlenir.

5436 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi ve bu madde gereğince malî hizmetler uzmanı kadrolarına atandıktan sonra en az üç yıl süreyle atandıkları idarelerde söz konusu kadrolarda görev yapanlar, kendilerinin isteği ve idarelerinin muvafakati ile başka bir kamu idaresinin aynı unvanlı kadrolarına atanabilirler.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 18- (Ek: 24/7/2008-5793/39 md.)

31/12/2012 tarihine kadar genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mali tabloları, muhasebe ve raporlama standartları ile muhasebe tekniğine uygunluk açısından Maliye Bakanlığınca denetlenebilir.

Geçici Madde 19- (Ek: 24/7/2008-5793/39 md.; Değişik: 6/4/2011-6225/16 md.)⁽¹⁾

2023 yılına kadar, orman yangınları ile havadan mücadele hizmetlerinde kullanılmak maksadıyla Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından gerçek ve tüzel kişilerden her nevi hava aracı kiralananmasında, sağlık hizmetlerinde kullanılmak maksadıyla Sağlık Bakanlığı tarafından gerçek ve tüzel kişilerden her nevi hava ve deniz aracı kiralananmasında, ülkemizde aşı ve biyolojik ürün üretimini sağlayacak ileri teknoloji transferine yönelik aşı ve biyolojik ürün temininde ve ileri teknoloji ürünü yüksek maliyetli tıbbi cihaz temininde bu Kanunun 28 inci maddesinde yer alan üç yıllık süre yedi yıla kadar, gemi hastane kiralananmasında ise on beş yıla kadar uygulanır.

Geçici Madde 20- (Ek: 30/3/2012-6287/25 md.)

Eğitimde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi kapsamında Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullara internet erişim hizmetleri ve ağ altyapısının sağlanması için Millî Eğitim Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca 2015 yılı sonuna kadar yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde üst yöneticinin onayıyla 15 yıla kadar gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişilebilir.

İç denetçi kadrolarına atanma

Geçici Madde 21- (Ek: 3/4/2013-6456/ 39 md.)

Merkezî yönetim kapsamındaki idarelerde ve sosyal güvenlik kurumlarında mesleğe özel yarışma sınavıyla girip yeterlik sınavında başarılı olan ve başvuru tarihi itibarıyla yardımcılıkta geçen süre dâhil, denetçi, müfettiş, kontrolör, sigorta denetleme uzmanı, sigorta denetleme aktüeri, yasama uzmanı, düzenleyici ve denetleyici kurumlarda murakıp ve uzman ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 152 nci maddesinin “II-Tazminatlar” kısmının “A- Özel Hizmet Tazminatı” bölümünün (ğ) bendinde yer alanlardan merkez teşkilatına ait uzman unvanlı kadrolarda en az beş yıl çalışmış olanlar, iç denetçi aday belirleme sınavına katılabilmek için aranan yabancı dillerin birinde Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az elli puan almış ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla kırk yaşını doldurmamış olmak şartıyla, kamu idarelerinin iç denetçi kadrolarına 31/12/2014 tarihine kadar atanabilirler.

Bu Kanun kapsamındaki idarelerde mesleğe özel yarışma sınavıyla girip yeterlik sınavında başarılı olan ve başvuru tarihi itibarıyla yardımcılıkta geçen süre dâhil mali hizmetler uzmanı olarak en az beş yıl çalışmış olanlar, iç denetçi aday belirleme sınavına katılabilmek için aranan yabancı dillerin birinde Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az elli puan almış ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla kırk yaşını doldurmamış olmak şartıyla, kendi idareleri, yükseköğretim kurumları ve mahalli idarelerin iç denetçi kadrolarına 31/12/2014 tarihine kadar atanabilirler.

Mesleğe özel yarışma sınavıyla girip yeterlik sınavında başarılı olan ve başvuru tarihi itibarıyla yardımcılıkta geçen süre dâhil il eğitim denetmeni, muhasebe denetmeni, millî emlak denetmeni, sosyal güvenlik denetmeni veya mahalli idarelerde müfettiş olarak en az beş yıl çalışmış olanlar, iç denetçi aday belirleme sınavına katılabilmek için aranan yabancı dillerin birinde Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az elli puan almış ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla kırk yaşını doldurmamış olmak şartıyla, yükseköğretim kurumları ve mahalli idarelerin iç denetçi kadrolarına 31/12/2014 tarihine kadar atanabilirler.

(1) 2/1/2014 tarihli ve 6514 sayılı Kanunun 51 inci maddesiyle, bu maddede yer alan “2008-2015 yılları arasında” ibaresi “2023 yılına kadar” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddede yer alan “yedi yıla kadar” ibaresinden sonra gelmek üzere “, gemi hastane kiralananmasında ise on beş yıla kadar” ibaresi eklenmiştir.

Geçici 5 inci ve geçici 16 ncı maddelere göre atanan iç denetçiler, iç denetçi aday belirleme sınavına katılabilmek için aranan yabancı dillerin birinde Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az elli puan almış ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla kırk yaşını doldurmamış olmak şartıyla, diğer idarelerin iç denetçi kadrolarına 31/12/2014 tarihine kadar naklen atanabilirler. Bunlar, daha önce kendilerine verilen Kamu İç Denetçi Sertifikalarını kullanmaya devam ederler.

Bu Kanun kapsamındaki idarelerde başvuru tarihi itibarıyla öğretim üyesi, tabip, dış tabibi, eczacı, veteriner, biyolog, hukuk müşaviri, Hazine avukatı, avukat, mühendis unvanlı kadrolarda en az beş yıl çalışmış olanlardan, iç denetçi aday belirleme sınavına katılabilmek için aranan yabancı dillerin birinde Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az elli puan almış ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla kırk yaşını doldurmamış olanlar, belirli dönemlerde yapılacak sertifika eğitimlerine 31/12/2015 tarihine kadar doğrudan katılabilirler. Bu eğitimler sonucunda yapılacak sınavlarda başarılı olanlar kamu idarelerinin iç denetçi kadrolarına atanabilirler ve bunlara atandıkları idarede geçerli Kamu İç Denetçi Sertifikası verilir. İdarelerin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak bu fıkra da sayılan unvanlar dışında ilave unvanlar belirlemeye, mühendislerle ilişkin olarak lisans mezuniyetine göre bölüm şartı getirmeye, bu fıkra kapsamındaki sertifika eğitimleri ve sınavlarına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve idarelerin özelliklerini göz önünde bulundurarak bu fıkra ya göre atananların bir başka idareye naklen atanmalarına ilişkin usul ve esasları belirlemeye İç Denetim Koordinasyon Kurulu yetkilidir.

Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralara göre atananlar İç Denetim Koordinasyon Kurulu koordinatörlüğünde Maliye Bakanlığı tarafından en az iki aylık sertifika eğitimine tabi tutulur ve eğitim tamamlandıktan sonra bunlara atandıkları idarede geçerli Kamu İç Denetçi Sertifikası verilir. Fiilen en az üç yıl iç denetçilik yaptıktan sonra İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belli dönemlerde yapılacak sertifika sınavına girerek başarılı olanlara, bu Kanun kapsamındaki bütün idarelerin iç denetçi kadrolarına naklen atanmalarına imkân verecek nitelikte Kamu İç Denetçi Sertifikası verilir. Bu maddeye aykırı bir şekilde iç denetçi kadrolarına atananların atamaları ile verilmiş ise Kamu İç Denetçi Sertifikası iptal edilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve tereddütleri gidermeye İç Denetim Koordinasyon Kurulu yetkilidir.

Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından veya Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavından en az elli puan almış olanlar da bu maddede aranan yabancı dil şartını yerine getirmiş sayılır.

Geçici Madde 22- (Ek: 2/7/2018-KHK-703/213 md.)

Bu Kanunda veya diğer kanunlarda Cumhurbaşkanına veya Cumhurbaşkanlığına verilen merkezi yönetim bütçesinin hazırlık ve uygulamasına ilişkin yetkileri kullanmak üzere Cumhurbaşkanı tarafından oluşturulacak idarenin teşkilatlanması tamamlanıncaya kadar bu görev ve yetkiler, Cumhurbaşkanı kararı ile Hazine ve Maliye Bakanı veya Hazine ve Maliye Bakanlığınca kullanılabilir.

Yürürlük

Madde 82- Bu Kanunun;

a) 30, 66, 67 ve 80 inci maddeleri ile geçici 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 14 ve 82 ile 83 üncü maddeleri yayımı,

b) 81 inci maddesinin (e) bendi ile geçici 6 ncı maddesi 1.1.2004,

c) Diğer hükümleri 1.1.2005,

Tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 83- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

5018 SAYILI KANUNA İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER*1- 24/7/2008 tarihli ve 5793 sayılı Kanunun geçici maddeleri:*

GEÇİCİ MADDE 1 – Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce (DSİ) tahakkuk ettirilen sulama ve kurutma tesisleri işletme ve bakım ücretlerinden vadesi 1/1/2004 tarihinden önce olup bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar tahsil edilememiş olanlar ile bunlara ilişkin fer'ilerin tahsilinden vazgeçilir ve bu alacaklar ilgili muhasebe birimleri tarafından terkin edilir. Bu alacaklardan, maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar yapılmış olan tahsilât red ve iade edilmez. Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 2 – Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ve hazine yardımı alan özel bütçeli idarelerin 2007 ve 2008 yıllarına ilişkin sosyal yardım zammı borçları ile Kamu İktisadi Teşebbüsleri ödeneklerinden ödeme yapılan Kamu İktisadi Teşebbüslerinin aynı döneme ilişkin, Maliye Bakanlığınca uygun bulunan sosyal yardım zammı borçlarını Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinin 18.01.00.23-10.9.9.26-1-05.2 tertibinde yer alan ödenekten mahsup etmeye Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yetkilidir.

(I) SAYILI CETVEL⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾⁽⁸⁾⁽⁹⁾
(Değişik: 22/12/2005-5436/12 md.)
GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ

- 1) Türkiye Büyük Millet Meclisi
- 2) Cumhurbaşkanlığı
- 3) (...)⁽¹⁰⁾
- 4) Anayasa Mahkemesi
- 5) Yargıtay
- 6) Danıştay
- 7) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu⁽⁴⁾
- 8) Sayıştay
- 9) Adalet Bakanlığı
- 10) Millî Savunma Bakanlığı
- 11) İçişleri Bakanlığı
- 12) Dışişleri Bakanlığı
- 13) Hazine ve Maliye Bakanlığı⁽⁹⁾⁽¹²⁾
- 14) Millî Eğitim Bakanlığı
- 15) (...)⁽⁸⁾
- 16) Sağlık Bakanlığı
- 17) (Değişik: 26/9/2011-KHK-655/44 md.) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı⁽⁹⁾⁽¹³⁾
- 18) (...)⁽⁸⁾
- 19) Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı⁽⁹⁾⁽¹⁴⁾⁽²²⁾
- 20) (...)⁽⁸⁾
- 21) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
- 22) Kültür ve Turizm Bakanlığı
- 21) (...)⁽⁸⁾
- 24) (...)⁽⁸⁾⁽⁹⁾⁽¹⁴⁾
- 25) (...)⁽⁸⁾⁽⁹⁾⁽¹⁵⁾
- 26) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı⁽⁸⁾⁽⁹⁾⁽¹⁶⁾
- 27) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı⁽⁸⁾
- 28) Ticaret Bakanlığı⁽⁸⁾⁽¹⁸⁾
- 29) Gençlik ve Spor Bakanlığı⁽⁸⁾
- 30) Tarım ve Orman Bakanlığı⁽⁸⁾⁽⁹⁾⁽¹⁷⁾
- 31) (...)⁽⁸⁾⁽⁹⁾⁽¹⁸⁾
- 32) (...)⁽⁸⁾⁽⁹⁾⁽¹⁵⁾
- 33) (...)⁽⁸⁾⁽⁹⁾⁽¹⁷⁾
- 34) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği
- 35) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı⁽¹¹⁾
- 36) Jandarma Genel Komutanlığı

* Bu sayfada numarası verilen dipnotlar için müteakip sayfa ve devamına bakınız.

- 37) Sahil Güvenlik Komutanlığı
 38) Emniyet Genel Müdürlüğü
 39) Diyanet İşleri Başkanlığı
 40) (...)⁽¹²⁾
 41) **(Mülga: 26/9/2011-KHK-655/44 md.)**
 42) (...)⁽⁵⁾⁽¹⁹⁾
 43) (...)⁽²⁰⁾
 44) *Devlet Personel Başkanlığı* ⁽²³⁾
 45) Türkiye İstatistik Kurumu⁽⁶⁾
 46) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı⁽⁶⁾
 47) Gelir İdaresi Başkanlığı
 48) **(Mülga: 11/10/2011-KHK-662/58 md.)**
 49) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
 50) Meteoroloji Genel Müdürlüğü⁽⁷⁾
 51) **(Mülga: 11/10/2011-KHK-662/58 md.)**
 52) (...)⁽²¹⁾
 53) **(Ek: 11/10/2011-KHK-663/58 md.; Mülga: 15/8/2017-KHK-694/203 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/189 md.)**
 54) **(Ek: 11/10/2011-KHK-663/58 md.; Mülga: 15/8/2017-KHK-694/203 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/189 md.)**
 55) **(Ek:4/4/2013-6458/123)** Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
 56) **(Ek: 15/7/2018-C.K-4/65 md.)** Avrupa Birliği Başkanlığı
 57) **(Ek:RG-11/10/2018-30562-C.K.-19/1 md.)** Devlet Arşivleri Başkanlığı
 58) **(Ek:RG-11/10/2018-30562-C.K.-19/1 md.)** İletişim Başkanlığı
 59) **(Ek:RG-11/10/2018-30562-C.K.-19/1 md.)** Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı
 60) **(Ek:RG-11/10/2018-30562-C.K.-19/1 md.)** Strateji ve Bütçe Başkanlığı

- (1) 1/7/2006 tarihli ve 5538 sayılı Kanununun 19 uncu maddesiyle bu cetvelde yer alan “45) Orman Genel Müdürlüğü” ibaresi çıkarılmış ve müteakip sıra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.
- (2) 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Kanununun 42 nci maddesiyle; bu cetvelde bulunan “52) Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı” ibaresi çıkarılmıştır.
- (3) 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Kanununun 43 üncü maddesiyle, bu cetvelde yer alan “43) Karayolları Genel Müdürlüğü” ibaresi çıkarılmış ve müteakip sıra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.
- (4) 11/12/2010 tarihli ve 6087 sayılı Kanununun 46 ncı maddesiyle, bu cetvele 6 ncı sırasından sonra gelmek üzere “7) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu” ibaresi eklenmiş ve müteakip sıra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.
- (5) 17/2/2010 tarihli ve 5952 sayılı Kanununun 18 inci maddesiyle bu cetvele 33 üncü sırasından sonra gelmek üzere “34) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı” ibaresi eklenmiş ve müteakip sıra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.
- (6) 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Kanununun 25 inci maddesiyle bu cetvele “38 – Türkiye İstatistik Kurumu” ibaresinden sonra gelmek üzere “39 – Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı” ibaresi eklenmiş ve müteakip sıra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.
- (7) 10/10/2011 tarihli ve 657 sayılı KHK'nın 16 ncı maddesiyle bu cetvelde geçen “Devlet Meteoroloji İşleri” ibaresi “Meteoroloji” şeklinde değiştirilmiştir.

* Dipnotların devamı müteakip sayfadadır.

- (8) 3/6/2011 tarihli ve 643 sayılı KHK'nin 13 üncü maddesiyle; bu cetvelde yer alan "15) Bayındırlık ve İskân Bakanlığı", "18) Tarım ve Köyişleri Bakanlığı", "20) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı", "23) Çevre ve Orman Bakanlığı", "30) Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı", "32) Dış Ticaret Müsteşarlığı", "33) Gümrük Müsteşarlığı", "36) Avrupa Birliği Genel Sekreterliği", "39) Özürlüler İdaresi Başkanlığı", "46) Tarım Reformu Genel Müdürlüğü", "49) Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü", "50) Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, 51) Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, 52) Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü" sıraları yürürlükten kaldırılmış olup, aynı cetvele 23 üncü sırasından sonra gelmek üzere "24) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 25) Avrupa Birliği Bakanlığı, 26) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 27) Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı, 28) Ekonomi Bakanlığı, 29) Gençlik ve Spor Bakanlığı, 30) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, 31) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 32) Kalkınma Bakanlığı" sıraları eklenmiş ve müteakip sıra numaraları buna göre teselsül ettirilmiş, daha sonra bu sıra 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı KHK'nin 37 nci maddesiyle cetvelde yer aldığı şekilde değiştirilmiş ve teselsül ettirilmiştir.
- (9) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 215 inci maddesiyle, söz konusu madde yayımlandığı tarihte 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin hükümler sonucunda kapanan bakanlık ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki cetvellerin ilgili sıralarından çıkarıldığı hüküm altına alınmıştır.
- (10) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 218 inci maddesiyle Başbakanlık merkez teşkilatı kapatılmış olup aynı Kanun Hükmünde Kararnamenin 215 inci maddesi uyarınca söz konusu kurum bu sıradan çıkarılmıştır.
- (11) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 215 inci maddesiyle, bu sırada yer alan "Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı" ibaresi "Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.
- (12) 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Altıncı Kısımının Yedinci Bölümünde "Hazine ve Maliye Bakanlığı" olarak düzenlenmiştir.
- (13) 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Altıncı Kısımının Onaltıncı Bölümünde "Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı" olarak düzenlenmiştir.
- (14) 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Altıncı Kısımının İkinci Bölümünde "Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı" olarak düzenlenmiştir.
- (15) 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Bakanlıkları düzenleyen Altıncı Kısımında 25 inci sırada yer alan "Avrupa Birliği Bakanlığı" ile 32 nci sırada yer alan "Kalkınma Bakanlığı"na yer verilmemiştir.
- (16) 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Altıncı Kısımının Onüçüncü Bölümünde "Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı" olarak düzenlenmiştir.
- (17) 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Altıncı Kısımının Ondördüncü Bölümünde "Tarım ve Orman Bakanlığı" olarak düzenlenmiştir.
- (18) 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Altıncı Kısımının Onbeşinci Bölümünde "Ticaret Bakanlığı" olarak düzenlenmiştir.
- (19) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 124 üncü maddesiyle Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı teşkilatı kapatılmış olup aynı Kanun Hükmünde Kararnamenin 215 inci maddesi uyarınca söz konusu kurum bu sıradan çıkarılmıştır.

- (20) 685 sayılı Kanununun 82 nci maddesiyle Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Sayıştay Başkanlığına devredilmiştir.
- (21) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 122 nci maddesiyle Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü teşkilatı kapatılmış olup aynı Kanun Hükmünde Kararnamenin 215 inci maddesi uyarınca söz konusu kurum bu sıradan çıkarılmıştır.
- (22) 4/8/2018 tarihli ve 30499 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 15 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Bakanlığın adı metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.
- (23) 9/7/2019 tarihli ve 30473 3. Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 123 üncü maddesiyle Devlet Personel Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılmış olup, söz konusu Kanun Hükmünde Kararname ile bu kurum kapatılmıştır.

(II) SAYILI CETVEL
(Değişik: 22/12/2005-5436/12 md.)
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER

A) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU, ÜNİVERSİTELER VE YÜKSEK
TEKNOLOJİ ENSTİTÜLERİ

- 1) Yükseköğretim Kurulu
- 2) (Değişik: 17/2/2011-6114/11 md.) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı
- 3) İstanbul Üniversitesi
- 4) İstanbul Teknik Üniversitesi
- 5) Ankara Üniversitesi
- 6) Karadeniz Teknik Üniversitesi
- 7) Ege Üniversitesi
- 8) Atatürk Üniversitesi
- 9) Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- 10) Hacettepe Üniversitesi
- 11) Boğaziçi Üniversitesi
- 12) Dicle Üniversitesi
- 13) Çukurova Üniversitesi
- 14) Anadolu Üniversitesi
- 15) (Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.) Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
- 16) İnönü Üniversitesi
- 17) Fırat Üniversitesi
- 18) Ondokuz Mayıs Üniversitesi
- 19) Selçuk Üniversitesi
- 20) (Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.) Bursa Uludağ Üniversitesi
- 21) Erciyes Üniversitesi
- 22) Akdeniz Üniversitesi
- 23) Dokuz Eylül Üniversitesi
- 24) Gazi Üniversitesi
- 25) Marmara Üniversitesi
- 26) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
- 27) Trakya Üniversitesi
- 28) Yıldız Teknik Üniversitesi
- 29) (Değişik: 18/6/2017-7033/81 md.) Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
- 30) Gaziantep Üniversitesi
- 31) (Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.) Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- 32) (Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.) Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

- 33) Afyon Kocatepe Üniversitesi
- 34) Balıkesir Üniversitesi
- 35) (**Değişik: 20/8/2016-6745/22 md.**) Manisa Celal Bayar Üniversitesi
- 36) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- 37) (**Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.**) Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
- 38) (**Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.**) Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
- 39) (**Değişik: 21/10/2014-6562/4 md.**) Gebze Teknik Üniversitesi
- 40) Harran Üniversitesi
- 41) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
- 42) Kafkas Üniversitesi
- 43) Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
- 44) Kırıkkale Üniversitesi
- 45) Kocaeli Üniversitesi
- 46) Mersin Üniversitesi
- 47) (**Ek: 16/5/2012-6307/4 md.**) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
- 48) (**Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.**) Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
- 49) (**Değişik: 18/6/2017-7033/81 md.**) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
- 50) Pamukkale Üniversitesi
- 51) Sakarya Üniversitesi
- 52) Süleyman Demirel Üniversitesi
- 53) (**Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.**) Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
- 54) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
- 55) Galatasaray Üniversitesi
- 56) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.; Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.**) Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
- 57) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.**) Kastamonu Üniversitesi
- 58) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.**) Düzce Üniversitesi
- 59) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.; Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.**) Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- 60) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.**) Uşak Üniversitesi
- 61) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.; Değişik: 30/3/2012-6287/22 md.**) Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
- 62) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.; Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.**) Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi
- 63) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md. ; Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.**) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
- 64) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.**) Aksaray Üniversitesi
- 65) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.**) Giresun Üniversitesi
- 66) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.**) Hitit Üniversitesi
- 67) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md. ; Değişik: 9/5/2018-7141/10 md.**) Yozgat Bozok Üniversitesi
- 68) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.**) Adıyaman Üniversitesi
- 69) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.**) Ordu Üniversitesi
- 70) (**Ek: 1/3/2006-5467/5 md.**) Amasya Üniversitesi

- 71) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
72) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Ağrı Dağı Üniversitesi⁽¹⁾
73) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Sinop Üniversitesi
74) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Siirt Üniversitesi
75) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.; Değişik: 30/10/2013-6501/3 md.) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
76) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Karabük Üniversitesi
77) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Kilis 7 Aralık Üniversitesi
78) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Çankırı Karatekin Üniversitesi
79) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Artvin Çoruh Üniversitesi
80) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.; Değişik: 19/4/2012-6296/4 md.) Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
81) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Bitlis Eren Üniversitesi
82) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Kırklareli Üniversitesi
83) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
84) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Bingöl Üniversitesi
85) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Muş Alparslan Üniversitesi
86) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Mardin Artuklu Üniversitesi
87) (Ek: 17/5/2007-5662/9 md.) Batman Üniversitesi
88) (Ek: 22/5/2008-5765/3 md.) Ardahan Üniversitesi
89) (Ek: 22/5/2008-5765/3 md.) Bartın Üniversitesi
90) (Ek: 22/5/2008-5765/3 md.) Bayburt Üniversitesi
91) (Ek: 22/5/2008-5765/3 md.) Gümüşhane Üniversitesi
92) (Ek: 22/5/2008-5765/3 md.) Hakkari Üniversitesi
93) (Ek: 22/5/2008-5765/3 md.) Iğdır Üniversitesi
94) (Ek: 22/5/2008-5765/3 md.) Şırnak Üniversitesi
95) (Ek: 22/5/2008-5765/3 md.; Değişik: 20/8/2016-6745/22 md.) Munzur Üniversitesi
96) (Ek: 22/5/2008-5765/3 md.) Yalova Üniversitesi
97) (Ek: 1/4/2010-5979/4 md.) Türk-Alman Üniversitesi
98) (Ek: 14/7/2010-6005/2 md.; (Değişik: 20/8/2016-6745/22 md.) Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
99) (Ek: 14/7/2010-6005/2 md.) Bursa Teknik Üniversitesi
100) (Ek: 14/7/2010-6005/2 md.) İstanbul Medeniyet Üniversitesi
101) (Ek: 14/7/2010-6005/2 md.) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

(1) 19/6/2008 tarihli ve 5773 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Kanuna eklenen Geçici 38 inci maddede; 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununda Ağrı Dağı Üniversitesine yapılmış olan atıfların Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesine yapılmış sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

- 102) (Ek: 14/7/2010-6005/2 md.; Değişik: 30/3/2012-6287/22 md.) Necmettin Erbakan Üniversitesi
- 103) (Ek: 14/7/2010-6005/2 md.; Değişik: 30/3/2012-6287/22 md.) Abdullah Gül Üniversitesi
- 104) (Ek: 14/7/2010-6005/2 md.) Erzurum Teknik Üniversitesi
- 105) (Ek: 31/3/2011-6218/2 md.) (Değişik:21/2/2019-7167/3 md.) Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- 106) (Ek: 22/1/2013-6410/5 md.) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
- 107) (Ek: 27/3/2015-6639/6 md.) Sağlık Bilimleri Üniversitesi
- 108) (Ek: 31/3/2015-6640/7 md.) Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi
- 109) (Ek: 31/3/2015-6640/7 md.) İskenderun Teknik Üniversitesi
- 110) (Ek: 31/3/2015-6640/7 md.) Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
- 111) (Ek: 1/4/2015-6641/6 md.) Türkiye Uluslararası İslam, Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- 112) (Ek: 20/8/2016-6745/22 md.) İzmir Bakırçay Üniversitesi
- 113) (Ek: 20/8/2016-6745/22 md.) İzmir Demokrasi Üniversitesi
- 114) (Ek: 18/6/2017-7033/81 md.) Yükseköğretim Kalite Kurulu
- 115) (Ek: 18/6/2017-7033/81 md.; Değişik: 6/12/2017-7063/6 md.) Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi
- 116) (Değişik: 17/1/2019-7161/39 md.) Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- 117) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Konya Teknik Üniversitesi
- 118) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi
- 119) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Malatya Turgut Özal Üniversitesi
- 120) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
- 121) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
- 122) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
- 123) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Samsun Üniversitesi
- 124) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- 125) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Tarsus Üniversitesi
- 126) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Trabzon Üniversitesi
- 127) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Kayseri Üniversitesi
- 128) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi
- 129) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Eskişehir Teknik Üniversitesi
- 130) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
- 131) (Ek: 9/5/2018-7141/10 md.) Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi

B) ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾

- 1) **(Değişik: 2/7/2018-KHK-703/215 md.)** Savunma Sanayi Başkanlığı
- 2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
- 3) **(Ek: 25/6/2009-5917/47 md.)** Atatürk Araştırma Merkezi⁽¹⁾
- 4) **(Ek: 25/6/2009-5917/47 md.)** Atatürk Kültür Merkezi⁽¹⁾
- 5) **(Ek: 25/6/2009-5917/47 md.)** Türk Dil Kurumu⁽¹⁾
- 6) **(Ek: 25/6/2009-5917/47 md.)** Türk Tarih Kurumu⁽¹⁾
- 7) **(Mülga: 2/7/2018-KHK-703/125 md.)**
- 8) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
- 9) Türkiye Bilimler Akademisi
- 10) **(Mülga: 2/7/2018-KHK-703/2 md.)**
- 11) Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu
- 12) **(Ek: 25/6/2010-6001/43 md.)** Karayolları Genel Müdürlüğü⁽²⁾
- 13) **(Değişik: 6/3/2011-KHK-643/13 md.)** Spor Genel Müdürlüğü
- 14) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü
- 15) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü
- 16) **(Ek: 1/7/2006-5538/19 md.)** Orman Genel Müdürlüğü⁽³⁾
- 17) Vakıflar Genel Müdürlüğü
- 18) **(Değişik: 11/10/2011-KHK-663/58 md.)** Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü
- 19) **(Mülga: 11/10/2011-KHK-662/58 md.)**
- 20) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü
- 21) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
- 22) Türk Akreditasyon Kurumu
- 23) Türk Standartları Enstitüsü
- 24) **(Mülga: 8/8/2011-KHK-649/60 md.)**
- 25) **(Değişik: 22/12/2016-6769/188 md.)** Türk Patent ve Marka Kurumu
- 26) **(Mülga:RG-28/3/2020-31082-CK-57/19 md.)**
- 27) **(Mülga:RG-28/3/2020-31082-CK-57/19 md.)**

-
- (1) 25/6/2009 tarihli ve 5917 sayılı Kanununun 47 nci maddesiyle bu bölüme “2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu” sırasından sonra gelmek üzere “3) Atatürk Araştırma Merkezi, 4) Atatürk Kültür Merkezi, 5) Türk Dil Kurumu, 6) Türk Tarih Kurumu” ibareleri eklenmiş ve müteakip sıra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.
- (2) 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Kanununun 43 üncü maddesiyle bu bölüme “11) Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu” sırasından sonra gelmek üzere “12) Karayolları Genel Müdürlüğü” ibaresi eklenmiş ve müteakip sıra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.
- (3) Bu bölüme; 1/7/2006 tarihli ve 5538 sayılı Kanununun 19 uncu maddesiyle bu bölüme “Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü” sırasından sonra gelmek üzere “11) Orman Genel Müdürlüğü” ibaresi eklenmiş ve müteakip sıra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

- 28) Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
- 29) (Mülga: 6/3/2011-643-KHK/13 md.)
- 30) (Ek: 24/10/2011-KHK-656/20 md.) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
- 31) (Mülga: 8/8/2011-648-KHK/19 md.)
- 32) GAP Bölge Kalkınma İdaresi
- 33) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
- 34) (Ek: 28/9/2006-5548/36 md.; İptal: Anayasa Mahkemesi'nin 25/12/2008 tarihli ve E.: 2006/140, K.: 2008/185 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 14/6/2012-6328/35 md.)⁽¹⁾ Kamu Denetçiliği Kurumu
- 35) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu⁽¹⁾
- 36) (Ek: 21/9/2006-5544/31 md.) Meslekî Yeterlilik Kurumu⁽¹⁾
- 37) (Ek: 24/3/2010-5978/30 md.) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
- 38) (Ek: 28/12/2010-6093/14 md.) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı
- 39) (Ek: 6/3/2011-KHK-643/13 md.) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 40) (Ek: 6/3/2011-KHK-643/13 md.) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 41) (Ek: 8/8/2011-KHK-649/60 md.) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 42) (Ek: 11/10/2011-KHK-662/58 md.) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
- 43) (Ek: 10/10/2011-KHK-658/12 md.) Türkiye Su Enstitüsü
- 44) (Ek: 11/10/2011-KHK-663/58 md.) Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu
- 45) (Ek: 21/6/2012-6332/22 md.; Değişik: 6/4/2016-6701/28 md.) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
- 46) (Ek: 19/11/2014-6569/40 md.) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı
- 47) (Ek: 1/11/2017-7060/13 md.) Helal Akreditasyon Kurumu
- 48) (Ek: 15/7/2018-C.K-4/761 md.) (Mülga:RG-28/3/2020-31082-CK-57/19 md.)
- 49) (Ek: 15/7/2018-C.K-4/783 md.) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
- 50) (Ek:RG-13/12/2018-30624-C.K.-23/11 md.) Türkiye Uzay Ajansı
- 51) (Ek:RG-2/5/2019-30762-C.K.-34/16 md.) Türkiye Adalet Akademisi
- 52) (Ek:RG-1/6/2019-30791-C.K.-38/10 md.) Kapadokya Alan Başkanlığı
- 53) (Ek:RG-28/3/2020-31082-CK-57/19 md.) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu

(I) 28/9/2006 tarihli ve 5548 sayılı Kanunun 36 ncı maddesiyle bu bölüme "29) Kamu Denetçiliği Kurumu" ibaresi eklenmiş ve müteakip sıra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir. Daha sonra 5548 sayılı Kanun Anayasa Mahkemesinin 25/12/2008 tarihli ve E.: 2006/140, K.: 2008/185 sayılı Kararı ile tümüyle iptal edilmesi üzerine söz konusu ibare yürürlükten kalkmış; 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kanunun 35 inci maddesi ile yeniden düzenlenmiştir.

(III) SAYILI CETVEL
(Değişik: 22/12/2005-5436/12 md.)
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR

- 1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
- 2) **(Değişik: 25/6/2009-5917/47 md.)** Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
- 3) Sermaye Piyasası Kurulu
- 4) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
- 5) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
- 6) Kamu İhale Kurumu
- 7) Rekabet Kurumu
- 8) **(Mülga: 20/11/2017-KHK-696/135 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/123 md.)**
- 9) **(Ek: 26/9/2011-KHK-660/32 md.)** Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
- 10) **(Ek: 24/3/2016-6698/30 md.)** Kişisel Verileri Koruma Kurumu
- 11) **(Ek: 2/7/2018-KHK-702/11 md.)** Nükleer Düzenleme Kurumu
- 12) **(Ek:RG-18/10/2019-30922-CK-47/20 md.)** Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu

(IV) SAYILI CETVEL
(Değişik: 16/5/2006-5502/42 md.)
SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI

- 1-Sosyal Güvenlik Kurumu
- 2-Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü

EK-3

25 Ocak 2020 CUMARTESİ

Resmî Gazete

Sayı : 31019

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 2062

Ekli “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar” ile “Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar”ın yürürlüğe konulmasına, 6245 sayılı Harcırar Kanununun 34 üncü maddesi gereğince karar verilmiştir.

24 Ocak 2020

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ'NE YAPILACAK YOLCULUKLARDA VERİLECEK GÜNDELİKLERE DAİR KARAR

MADDE 1- (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine sürekli veya geçici bir görevle gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile geçici görevlendirme süreleri için verilecek gündelik tutarları ekli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 2- (1) Kurumlar, hizmetin özellikleri, mevcut ödenek tutarı, resmi veya özel kurum ve kuruluşlar tarafından ödeme yapılması, görev yerinde ücretsiz veya düşük ücretli yatacak yer temin edilmesi, yemek ihtiyaçlarının kısmen veya tamamen karşılanması gibi hususları dikkate almak suretiyle, ekli cetvelde gösterilen tutarlardan daha aşağı tutarda gündelik ödeyebilir. Ancak, bu şekilde ödenecek gündeliklerin ilgililerce kabul edildiğinin görev mahallinden ayrılmadan önce idarelerine yazılı olarak bildirilmesi gerekir.

MADDE 3- (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine geçici görevle gönderilen ve bu Karar hükümlerine göre gündelik ödenenlerden, yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak ve her defasında on gün ile sınırlı olmak üzere, gündeliklerinin yarısına kadar olan kısmı yatacak yer ücreti olarak ödenir.

(2) 2 nci madde uyarınca ekli cetvelde gösterilen tutarlardan daha aşağı tutarda gündelik belirlenmesi durumunda, yatacak yer ücretinin hesaplanmasında, ekli cetvelde gösterilen gündelik tutarları esas alınır.

MADDE 4- (1) Bu Karar kapsamına girenlere, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 46 ncı maddesi uyarınca verilecek yer değiştirme giderinin hesabında, ekli cetvelde gösterilen gündelik tutarlarının % 50 fazlası esas alınır.

MADDE 5- (1) 14/7/1964 tarihli ve 500 sayılı Kıbrıs'a Gönderilecek Türk Askeri Birliği Mensuplarının Aylık ve Ücretleriyle Çeşitli İstihkakları ve Birliğin Başka Giderleri Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında bulunanlara, bu Karara göre ayrıca ikamet gündeliği ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yapacakları geçici görev yolculukları için gündelik verilmez.

MADDE 6- (1) Bu Karar kapsamına girenlere, Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar hükümleri uygulanmaz.

MADDE 7- (1) Bu Karar, 1/1/2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8- (1) Bu Karar hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

CETVEL

**1/1/2020-31/12/2020
Döneminde
Verilecek Gündelik
Tutarları (TL)**

GÖREV UNVANI/KADRO DERECESİ

1- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Cumhurbaşkanı Yardımcıları	217,40
2- Anayasa Mahkemesi Başkanı, Bakanlar, Genelkurmay Başkanı, Milletvekilleri, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı, T.B.M.M. Genel Sekreteri, Orgeneraller, Oramiraller, Yargıtay, Danıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Sayıştay Başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Bakan Yardımcıları	175,20
3- Yükseköğretim Kurulu Başkanı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Korgeneral ve Koramiraller, Cumhurbaşkanlığına bağlı kurum ve kuruluşların başkanları, merkezde sürekli görevle bulunanlar dışındaki Büyükelçiler	152,70
4- Yukarıdakiler dışında kalan memur ve hizmetlilerden; a) Aylık/kadro derecesi 1 olanlar	130,90
b) Aylık/kadro derecesi 2-4 olanlar	109,10
c) Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar	87,30

YURTDIŞI GÜNDELİKLERİNE DAİR KARAR

MADDE 1- (1) Yurtdışına veya yurtdışında iken başka bir yere, sürekli veya geçici bir görevle ya da tedavi amacıyla gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile tedavi ve geçici görevlendirme sürelerinde verilecek gündeliklerin yabancı para cinsinden tutarları ekli cetvelde gösterilmiştir.

(2) Birden fazla ülkeyi kapsayacak yurtdışı geçici görev yolculuk ve ikametlerde, her ülkedeki kalış süresi için o ülkeye ilişkin gündelik tutarı esas alınır.

MADDE 2- (1) Harcırah için avans verilecek ise, avansın Türk Lirası cinsinden tutarı, yabancı para cinsinden avans tutarının tahakkuk tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen efektif satış kuruyla çarpılması suretiyle bulunur. Avans ilgiliye Türk Lirası cinsinden ödenir. Avansın mahsup işlemlerinde ise ilgiliye ödenme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen efektif satış kuru esas alınır.

(2) Harcırah için avans verilmemiş ise, yurtdışı gündeliklerinin Türk Lirası cinsinden tutarı, yabancı para cinsinden gündelik tutarının beyanname düzenleme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen döviz satış kuruyla çarpılması suretiyle bulunur.

(3) Yabancı para cinsinden, müstahak olunan harcırah tutarının avans tutarından fazla olması halinde fazla olan kısım için, beyanname düzenleme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen döviz satış kuru esas alınır.

MADDE 3- (1) Geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir.

(2) Kurumlar, hizmetin özellikleri, mevcut ödenek tutarı, yabancı devlet, uluslararası kuruluş, resmi veya özel diğer kurum ve kuruluşlar tarafından ödeme yapılması, görev yerinde ücretsiz veya düşük ücretli yatacak yer temin edilmesi, yemek ihtiyaçlarının kısmen veya tamamen karşılanması gibi hususları dikkate almak suretiyle, ekli cetvelde gösterilen tutarlardan daha aşağı tutarda gündelik ödeyebilir. Ancak, bu şekilde ödenecek gündeliklerin ilgililerce kabul edildiğinin görev mahallinden ayrılmadan önce idarelerine yazılı olarak bildirilmesi gerekir.

MADDE 4- (1) Bu Karar hükümlerine göre yurtdışına veya sürekli görevle yurtdışında iken başka ülkelere geçici görevle gönderilenlere, Türkiye'den veya sürekli görevle buldukları ülkelere her çıkışlarında, seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü için ödenecek gündelikler, ekli cetveldeki tutarların % 50 artırılması suretiyle hesaplanır.

(2) Türkiye'den yurtdışına geçici görevle gönderilenlerden, seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü ile sınırlı olmak kaydıyla, yurtdışında yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere, faturada gösterilen günlük yatak ücretinin birinci fıkrada belirtildiği şekilde artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerinin % 40'ına kadar olan tutar için bir ödeme yapılmaz. %40'ını aşması halinde ise aşan kısmın sadece % 70'i ayrıca ödenir. Ancak, yatacak yer temini için ödenecek günlük ilave tutar, artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerin ekli cetvelin;

- a) I-III no'lu sütunlarda gösterilen unvanlarda bulunanlar için % 100'ünden,
- b) IV-VIII no'lu sütunlarda gösterilen kadrolarda bulunanlar için % 70'inden, fazla olamaz.

(3) 3 üncü maddenin ikinci fıkrası uyarınca ekli cetvelde gösterilen tutarlardan daha aşağı tutarda gündelik belirlenmesi durumunda, yatacak yer ücretinin hesaplanmasında, ekli cetvelde gösterilen gündeliklerin artırımlı tutarları esas alınır.

(4) Bu madde hükmü yurtdışı sürekli görev harcırahının hesabında dikkate alınmaz.

MADDE 5- (1) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince ekli cetvelde yer alanların yurtdışına geçici görevlendirmelerinde; görevin önem ve özelliği ile görev yeri itibarıyla oluşabilecek konaklama gideri ihtiyacı dikkate alınmak ve belgelendirilmek suretiyle görevlendirme süresince;

a) Genel müdür ve daha üst makam yöneticileri ile ek göstergeleri genel müdür düzeyinde veya daha yüksek tespit edilen görevde bulunan yöneticilerin,

b) Ek göstergesi 8.000 ve daha yüksek olanlarla birlikte aynı yurtdışı toplantısına katılan ilgili kurum personelinin,

c) Zorunlu ve istisnai hallere münhasır olmak üzere, ilgili Bakanın onayı alınmak şartıyla (a) ve (b) bendleri kapsamı dışında kalan diğer personelin,

konaklama bedelinin ilgilinin gündeliklerinin %40'ını aşan kısmının tamamı ödenebilir. Ancak, bu madde kapsamında yıl içinde yapılan görevlendirmeler sonucunda, 4 üncü maddenin ikinci fıkrasında yer alan tutarları aşan konaklama bedeli için idare bütçesinden yapılacak yıllık harcama tutarının toplamı ilgili idare bütçesinin 03.3.3.01 ekonomik kodunda yer alan yurtdışı geçici görev yolluğu kesintili başlangıç ödeneğinin %30'unu aşamaz. İlgili kamu idarelerinin bu kapsamda kullanabilecekleri ödenek tutarları ile bu giderlerin ödenmesi ve izlenmesi Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre yürütülür.

(2) Görevin önem ve özelliği ile görev yeri itibarıyla oluşabilecek konaklama gideri ihtiyacı dikkate alınmak ve belgelendirilmek suretiyle görevlendirme süresince, sermayesinin yarısından fazlası kamuya ait bankaların yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile genel müdürlerinin konaklama bedelinin ilgilinin gündeliğinin %40'ını aşan kısmının tamamı ödenebilir. Ancak bu kapsamda yıl içinde yapılan görevlendirmeler sonucunda, 4 üncü maddenin ikinci fıkrasında yer alan tutarları aşan konaklama bedeli için yapılacak yıllık harcama tutarının toplamı, ilgili kurum bütçesinin yurtdışı geçici görev yolluğu amacıyla bütçelerine tefrik edilen ödeneklerinin %30'unu aşamaz.

(3) Görevin önem ve özelliği ile görev yeri itibarıyla oluşabilecek konaklama gideri ihtiyacı dikkate alınmak ve belgelendirilmek suretiyle görevlendirme süresince, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki kamu iktisadi teşebbüsleri ile 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna tabi olup sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan işletmeciler kuruluşları ve sermayesinin tamamı Hazineye ait olup Sayıştay denetimine tabi olan diğer kurum ve kuruluşların genel müdürlerinin konaklama bedelinin ilgilinin gündeliğinin %40'ını aşan kısmının tamamı ödenebilir. Ancak bu kapsamda yıl içinde yapılan görevlendirmeler sonucunda, 4 üncü maddenin ikinci fıkrasında yer alan tutarları aşan konaklama bedeli için yapılacak yıllık harcama tutarının toplamı, ilgili kurum bütçesinin yurtdışı geçici görev yolluğu amacıyla bütçelerine tefrik edilen ödeneklerinin %30'unu aşamaz.

(4) Bu madde uyarınca görevlendirilenlere, seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü için artırımlı olarak hesaplanan gündelikler dâhil olmak üzere gündeliklerinin %40'ına kadar olan tutar için bir ödeme yapılmaz.

(5) Bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye ve gerektiğinde uygulama esaslarını belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 6- (1) Bu Karar;

a) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar hükümleri uygulananlara,

b) Staj ve öğrenim amacıyla yurtdışına gönderilenlere (gidiş ve dönüş yol gündelikleri hariç),

c) Bakanlıklararası Ortak Kültür Komisyonu kararıyla yurtdışına gönderilenlere (gidiş ve dönüş yol gündelikleri hariç),

ç) 15/1/2010 tarihinden sonra yurtdışına tedavi amacı ile gönderilen ve tedavileri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılananlara, uygulanmaz.

MADDE 7- (1) Bu Karar 1/1/2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8- (1) Bu Karar hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

CETVEL

GÖREV UNVANI / KADRO DERECESESİ	T.B.M.M. Başkanı, Cumhurbaşkan Yardımcıları	Anayasa Mahkemesi Başkanı, Bakanlar, Genelkurmay Başkanı, Milletvekilleri, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı, T.B.M.M. Genel Sekreteri, Orgeneral ve Oramiraller, Yargıtay, Danıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Sayıştay Başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Bakan Yardımcıları	Yükseköğretim Kurulu Başkanı, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Düzenleyici ve Denetleyici Kurul ve Kurum Başkanları, Korgeneral ve Koramiraller, Cumhurbaşkanlığına bağlı kurum ve kuruluşların başkanları, merkezde sürekli görevle bulunanlar dışındaki Büyükelçiler, Askeri Temsil Heyeti Başkanı, Hükümeti temsilen kararname ile görevlendirilen heyet başkanları	Ek göstergesi 7000 ve daha yüksek olan kadrolarda bulunanlar	Ek göstergesi 5300 ile 7000'e kadar olan kadrolarda bulunanlar	Aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar	Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar	Tedavi Amacıyla Gönderilen Erbaş ve Erler
	ÜLKELER (PARA BİRİMLERİ)	I. SÜTUN	II. SÜTUN	III. SÜTUN	IV. SÜTUN	V. SÜTUN	VI. SÜTUN	VII. SÜTUN
A.B.D. (A.B.D. Doları)	220	182	146	124	117	110	93	46
Almanya (Euro)	198	164	131	111	105	99	83	41
Avustralya (Avustralya Doları)	342	283	227	192	181	171	143	71
Avusturya (Euro)	199	166	132	112	106	100	84	42
Belçika (Euro)	194	161	128	109	103	97	81	41
Danimarka (Danimarka Kronu)	1.491	1.238	988	838	791	746	627	310
Finlandiya (Euro)	179	148	119	100	95	90	74	38
Fransa (Euro)	192	160	127	108	102	96	81	40
Hollanda (Euro)	187	156	125	106	100	94	80	39
İngiltere (Sterlin)	139	115	91	78	74	69	59	29
İrlanda (Euro)	186	155	124	105	99	94	78	39
İspanya (Euro)	191	158	126	107	101	95	80	40
İsveç (İsveç Kronu)	1.637	1.359	1.085	919	867	819	687	341
İsviçre (İsviçre Frangı)	341	283	226	192	181	171	143	71
İtalya (Euro)	183	152	122	104	98	92	77	38
Japonya (Japon Yeni)	37.801	31.405	25.127	21.325	20.118	18.901	15.914	7.880
Kanada (Kanada Doları)	295	244	195	165	156	147	125	61
Kuveyt (Kuveyt Dinari)	61	50	40	35	33	31	25	12
Lüksemburg (Euro)	194	161	128	109	103	97	82	40
Norveç (Norveç Kronu)	1.437	1.193	952	808	762	719	604	299
Portekiz (Euro)	186	155	124	105	99	93	78	39
Saudi Arabistan (Suudi A. Riyali)	744	617	492	418	395	372	313	155
Yunanistan (Euro)	191	158	126	107	101	95	80	40
Kosova (Euro)	148	123	98	83	78	74	63	31
Diğer AB Ülkeleri (Euro)	152	127	101	86	81	76	65	32
Diğer Ülkeler (A.B.D. Doları)	190	157	125	106	100	95	80	40

MERKEZİ YÖNETİM HARCAMA BELGELERİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde malî işlemlerin gerçekleştirilmesi ve muhasebeleştirilmesi kapsamında, harcamalarda ödeme belgesine bağlanacak kanıtlayıcı belgeleri ve bunlardan bu Yönetmelikte düzenlenmesi gerekenlerin şekil ve türlerini belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu Yönetmelik, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin ilgili mevzuatları çerçevesinde yapacakları harcamalarında ödeme belgesine bağlanacak kanıtlayıcı belgeleri ve bunlardan şekil ve türleri bu Yönetmelikte düzenlenmesi gerekenleri kapsar.

Dayanak

Madde 3 - Bu Yönetmelik, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 33 üncü maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - Bu Yönetmelikte geçen;

Bakanlık : Maliye Bakanlığını,

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri : 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı cetvelde sayılan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerini, (II) sayılı cetvelde sayılan özel bütçe kapsamındaki idareleri ve (III) sayılı cetvelde sayılan düzenleyici ve denetleyici kurumları,

Ödeme belgesi : İdarelerce, bütçeden yapılacak kesin ödemeler için düzenlenen Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği eki 1 örnek numaralı Ödeme Emri Belgesini; ön ödeme suretiyle yapılacak ödemelerde ise anılan Yönetmelik eki 2 örnek numaralı Muhasebe İşlem Fişini,

Harcama talimatı : Kamu ihale mevzuatına tabi olmayan bir giderin idare adına geçici veya kesin olarak ödenebilmesi için giderin konusunu, gerekçesini, yapılacak iş veya hizmetin süresini, hukuki dayanaklarını, tutarını, kullanılabilir ödeneğini, tertibini, gerçekleştirme usulü ile gerçekleştirmeye görevli olanlara ilişkin bilgileri gösteren ve harcama yetkilisinin imzasını taşıyan belgeyi,

Onay belgesi : İhale usulüyle yapılacak alımlarda, kamu ihale mevzuatında standart form olarak belirlenen ihale onay belgelerini; doğrudan temin suretiyle veya kamu ihale mevzuatında belirtilen istisnai alımlarda ise alım konusu için nev'i, niteliği, varsa proje numarası, miktarı, gereken hallerde yaklaşık maliyeti, kullanılabilir ödeneği ve tertibi, alımda uygulanacak usulü, avans ve fiyat farkı verilecekse şartlarını gösteren ve harcama yetkilisinin imzasını taşıyan belgeyi,

Fatura: İş, mal veya hizmet alımlarında, işin, malın veya hizmetin özelliğine veya alımın yapıldığı yere göre düzenlenmesi gereken belgelerden;

a) Faturayı,

b) Fatura yerine geçen belgelerden serbest meslek makbuzu, gider pusulası, müstahsil makbuzu, giriş ve yolcu taşıma biletleri ile Uluslararası Hava Taşıyıcıları Birliği üyesi şirketlerce düzenlenen elektronik yolcu biletlerini,

c) Kanunen yukarıdaki belgeleri düzenlemek zorunda olmayanlardan alınan bu Yönetmelik eki 1 örnek numaralı Harcama Pusulasını,

d) Kamu kurum ve kuruluşlarınca düzenlenen ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 61 inci maddesi uyarınca düzenlenen muhasebe yetkilisi mutemetlerinin çalışma usul ve esaslarına ilişkin yönetmelikte belirlenen asgari bilgileri taşıyan alındıyı,

e) Yurtdışında yapılan iş ve hizmet alımları ile mal alım bedellerinin ödenmesinde ise, yerel teamüle uygun olarak düzenlenen ve birim amiri veya ilgili mevzuatında belirtilen yetkililerce onaylı tercümelere ekli fatura veya benzeri belgeleri,

Piyasa fiyat araştırması tutanağı: Doğrudan temin usulüyle ihale komisyonu kurulmadan yapılacak alımlarda; alımı yapmakla görevlendirilen kişi veya kişilerce yapılan piyasa fiyat araştırması sonucunda alınan teklifleri, uygun görülen fiyat ile yükleniciyi gösteren ve söz konusu kişi veya kişilerce imzalanan bu Yönetmelik eki 2 örnek numaralı tutanağı,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Kullanılacak Belgeler

Ödeme belgeleri ve bağlanacak kanıtlayıcı belgeler

Madde 5 - (Değişik fıkra:RG-5/11/2016-29879) Ödeme belgesi iki nüsha olarak Yönetmelikte belirtilen kanıtlayıcı belgelerle birlikte muhasebe birimine verilir. Kanıtlayıcı belgeler ödeme belgesinin birinci nüshasına bağlanır, ödeme belgesinin ikinci nüshası ise muhasebe biriminde saklanır.

Kanıtlayıcı belgeler, kamu harcamalarının belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak yapıldığına ve gerçekleştirildiğine ilişkin, görevlendirilmiş kişi veya komisyonlarca düzenlenip onaylanan belgelerdir. Kesin veya ön ödeme şeklinde yapılacak kamu harcamalarında ödeme belgesi olarak bağlanacak kanıtlayıcı belgeler aşağıda belirtilmiştir.

a) Kesin ödemelerde;

Bütçeden nakden veya mahsuben yapılacak kesin ödemelerde Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği eki 1 örnek numaralı Ödeme Emri Belgesine harcamanın çeşidine göre Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen belgeler kanıtlayıcı belge olarak bağlanır.

b) Ön ödemelerde;

1) Avans veya kredi suretiyle yapılacak ön ödemelerde ;

-Harcama talimatı, ihale mevzuatına göre yapılacak alımlarda onay belgesi,
-Gereken hallerde kredi izin yazısı;

2) Mevzuatları gereği yüklenicilere verilecek avanslarda;

-Harcama talimatı, ihale mevzuatına göre yapılacak alımlarda onay belgesi,
-Avans teminatına ilişkin alımdın onaylı örneği,
-Gereken hallerde Bakanlığın uygun görüş yazısı veya üst yöneticinin kararı,
Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği eki 2 örnek numaralı Muhasebe İşlem Fişine kanıtlayıcı belge olarak bağlanır.

Ödeme belgesinin birinci nüshasına, kanıtlayıcı belgelerin aslı veya yasal bir sebeple aslı temin edilemeyenlerin onaylı suretleri bağlanır. Fatura ve taşınır işlem fişinin asıllarının bağlanması esastır. Ancak, kaybolma, yırtılma, yanma gibi mücbir sebeplerle aslının temin edilemediği hallerde, fatura ve/veya taşınır işlem fişinin onaylı örnekleri bağlanmak suretiyle ödeme yapılabilir. Onaylı suretlerin, onaylayan ilgili birim yetkilisinin adı, soyadı, unvanı, imzası ve resmi mühür ile onay tarihini taşıması gerekir.

Elektronik ortamda oluşturulan ortak bir veri tabanından yararlanmak suretiyle yapılacak harcamalarda, veri giriş işlemleri gerçekleştirme görevi sayıldığından, ödeme belgesine ayrıca bu verileri kanıtlayıcı belge bağlanmaz.

(Ek fıkra:RG-5/11/2016-29879) Bakanlık, bu Yönetmelik kapsamındaki işlemlere ilişkin belgelerin elektronik ortamda oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazına ilişkin usul ve esasları, şekil hükümlerinden bağımsız olmak üzere belirlemeye yetkilidir.

Üçüncü ve dördüncü fıkraların uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Taahhüt dosyası

Madde 6 -İhale veya doğrudan temin usulüyle yapılacak her türlü mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin ödemelerde; onay belgesi, ihale komisyonu kararı, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesine göre doğrudan temin usulüyle ihale komisyonu kurulmadan yapılan alımlarda piyasa fiyat araştırması tutanağı (Örnek:2) veya söz konusu maddenin a, b ve c bentleri kapsamında tek kaynaktan yapılan alımlara ilişkin olarak ihale mevzuatında belirlenen standart form, sözleşme yapılması halinde sözleşme ve Bakanlıkça gerekli görülen diğer belgeleri kapsayan taahhüt dosyası, ödemedi önce veya ilk hakedişle birlikte biri asıl diğeri onaylı suret olmak üzere iki nüsha (taahhüt olunan işin bedeli bir defada tahakkuk ettirildiği takdirde bir nüsha) olarak muhasebe yetkilisine verilir.

Taahhüt dosyasının asıl nüshası, ödeme belgesinin **(Değişik ibare:RG-5/11/2016-29879)** birinci nüshasına bağlanır. Ancak, mal ve hizmet alımları ile yapım işi bedellerinin bir defadan fazla tahakkuk ettirilmesi halinde, diğer ödemelerde Yönetmeliğin ilgili maddesinde sayılan belgelerden taahhüt dosyası dışındaki belgeler bağlanır. taahhüt dosyasının onaylı sureti ise, bir defadan fazla tahakkuk ettirilen hakediş ödemelerinin kontrolü için muhasebe biriminde saklanır.

Hakediş raporu

Madde 7 -İhale veya doğrudan temin usulüyle yapılacak yapım işleri ile hizmet alımlarında, sözleşme hükümlerine göre yerine getirilen taahhütlerin bedellerinin ödenmesinde aşağıda belirtilen hakediş raporları düzenlenir.

a) Yapım İşleri Hakediş Raporu (Örnek: 3) : Bu rapor, yapım işlerinde yükleniciye ödenecek ara ve kesin hakediş tutarının hesaplanması esas olan belgelerden oluşur. Yapım türüne göre ilgili sayfaları ve gerekli görülen diğer belgeler düzenlenerek yüklenici ve yapı denetim elemanlarınca imzalanır, yetkili makamca onaylanır.

b) Hizmet İşleri Hakediş Raporu (Örnek: 4) :Bu rapor, hizmet işlerinde yükleniciye ödenecek ara ve kesin hakediş tutarının hesaplanması esas olan belgelerden oluşur. Hizmet türüne ve işin özelliğine göre yalnızca ilgili sayfaları ve gerekli görülen diğer belgeler düzenlenerek yüklenici ve kontrol elemanlarınca imzalanır, yetkili makamca onaylanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ödeme Yapılacak Kişiler

Ödemenin kimlere yapılacağı

Madde 8 -Ödeme; gerçek kişilerde alacaklıya veya duruma göre vekiline, velisine, vasisine veya mutemedine; alacaklının ölümü halinde varislere; tüzel kişilerde ise kanuni temsilcilerine veya bunların tayin ettikleri vekillere; kayyım tayinini gerektiren durumlarda kayyım yapılır.

Ödemenin yapılacağı kişi aşağıda belirtilen belgelere göre tespit edilir:

a) Vekillere yapılacak ödemelerde, vekilin alacaklı adına tahsile yetkili olduğuna ilişkin noterce düzenlenmiş vekaletname aslı veya bunun noterce onaylanmış örneği.

b) Velilere yapılacak ödemelerde, veli ve çocukların **(Değişik ibare:RG-3/4/2012-28253)** T.C. kimlik numaraları; mahkemece tayin edilmiş velilere yapılacak ödemelerde mahkeme ilamı.

c) Vasilere yapılacak ödemelerde, vasi tayinine ilişkin mahkeme ilamı.

d) Varislere yapılacak ödemelerde, veraset ilamı.

e) Tüzel kişilerin alacaklarının kanuni temsilcilerine ödenmesinde, noterce onaylı imza sirküleri ile ilgilinin tahsile yetkili olduğunu gösteren belge; bunların tayin ettikleri vekillere yapılacak ödemelerde ise, sadece noterce düzenlenmiş vekaletname.

f) Kayyımlara yapılacak ödemelerde, kayyım tayinine ilişkin mahkeme ilamı.

g) Resmi kurum ve kuruluşların alacaklarının tahsili için görevlendirilenlere alındı karşılığı yapılacak ödemelerde, dairesince verilmiş, ilgilinin tatbiki imzasını içeren yetki belgesi.

h) Herhangi bir alacağı temellük eden kişilere yapılacak ödemelerde, noterce onaylanmış alacak temliknamesi.

i) Kamu personelinin aylık, ücret ve düzenli olarak yapılan benzeri alacaklarının, harcama yetkililerince yazılı olarak görevlendirilen mutemetlere ödenmesinde Mutemet Görevlendirme Yazısı (Örnek : 5).

j) Kamu personelinin yolluk, tedavi gideri ve benzeri münferit alacakları ile kamu personeli olmayan kişilerin hizmetleri karşılığı gerçekleşen yolluk, ders ücreti, huzur ücreti, konferans ücreti ve benzeri alacaklarının mutemetlerine ödenmesinde, her ödemeyle ilgili Şahsi Mutemet Dilekçesi (Örnek: 6).

k) Kimliğinin saklı kalmasını isteyen muhbirlere mutemetleri aracılığıyla yapılacak ödemelerde, ilgili dairenin görevlendirme yazısı.

l) Alacakların hak sahiplerinin banka hesaplarına aktarılması suretiyle ödenmesinde, alacaklının harcama birimince onaylanmış yazılı talebi (Hak sahipleri tarafından düzenlenen fatura üzerinde alacaklının banka hesap numarasının yer alması halinde ayrıca yazılı talepleri aranmaz).

Yukarıda sayılan belgelerden, (a), (b), (c), (d), (e), ve (f) bentlerinde belirtilenler Vekaletname/İlam Kayıt Defterine (Örnek :7) kaydedilerek muhasebe biriminde açılacak dosyada saklanır. İlgilinin durumu, her ödemedi önce kontrol edildikten sonra ödeme yapılır. Resmi kurum ve kuruluşların alacaklarının tahsili için görevlendirilenlere dairesince verilmiş yetki belgesi dışında, ödeme yapılacak kişileri belirleyen diğer belgeler ödeme belgesinin **(Değişik ibare:RG-5/11/2016-29879)** birinci nüshasına eklenir.

Bünyesinde tedavi kurumu bulunan kamu idarelerinin muhasebe birimlerinde, tedavi bedeli karşılığı tahsil edilen paralardan iadesi gereken tutarların çeşitli nedenlerle hastaya ödenmemesi halinde ödeme, tedavi bedelinin tahsili sırasında düzenlenen alındıda hasta dışında kimliği belirtilen diğer kişiler yapılır. Bu durumda ayrıca vekaletname aranmaz. Ödeme yapılan kişilerin onaylı kimlik örnekleri ödeme belgesine bağlanır.

Hazinenin veya diğer kamu idarelerinin aleyhine sonuçlanan davalarla ilgili olarak karşı taraf lehine hükme bağlanan mahkeme masrafları ve avukatlık ücretinin ibraz olunan ilamda adı yazılı taraf vekillerine ödenmesinde de vekaletname aranmaz.

Vekaletten veya temsilden azledilenler, azledenler tarafından muhasebe birimine yazılı olarak bildirilir. Vekalet veya temsilden azletme yazıları geldiğinde, Vekaletname/İlam Kayıt defterinin "açıklama" sütununa bu husus kaydedilerek, vekaletnamenin üzerine vekaletten azil yazısının tarih ve numarası yazılır.

Kamu personelinin aylık, ücret ve düzenli olarak yapılan benzeri alacaklarının mutemetlere ödenmesine ilişkin görevlendirme yazıları, mali yılın ilk ayında ödeme belgesi ile birlikte muhasebe birimine verilir. Mutemet değişikliği halinde yeni mutemet ayrı bir görevlendirme yazısı ile muhasebe birimine bildirilir. Görevlendirme yazıları, muhasebe biriminde açılacak dosyalarda saklanır.

II KISIM

Harcamanın Çeşidine Göre Aranacak Belgeler

BİRİNCİ BÖLÜM

Personel Giderleri

Aylıklar

Madde 9 - Aylık ve aylıkla birlikte ödenen hakedişler için Aylık Bordrosu veya Yurtdışı Aylık Bordrosu (Örnek: 8 veya 8/A) ve Personel Bildirimi (Örnek: 9) ile duruma göre ödemenin yapıldığı ilk aya ait ödeme belgesine aşağıda belirtilen belgeler bağlanır.

a) İlk atamalarda, atama onayı ve işe başlama yazısı.

b) Naklen atamalarda, atama onayı, işe başlama yazısı ve Personel Nakil Bildirimi (Örnek:10) ; askeri personelin naklen atamalarında (10/A) örnek numaralı Ayrılış ve Katılış Bildirimi.

c) Terfilerde, terfi onayı (Otomatik olarak yapılan kademe ilerlemelerinde terfi onayı aranmaz.).

d) Görevden uzaklaştırmalarda, yetkili makamın onayı veya yazısı.

e) Görevden uzaklaştırılmış olanların göreve iadelerinde, yetkili makamın onayı ve göreve başlama yazısı.

f) Görevden uzaklaştırılmış olanların açıkta kaldıkları sürelerle ait aylıklarının ödenmesinde, harcama talimatı.

g) Ücretli vekaletlerde, vekalet onayı ve işe başlama yazısı.

h) İkinci görev ödemelerinde, ikinci görev onayı ve işe başlama yazısı.

i) Aylıksız izin ve askerlik dönüşü yeniden işe başlamalarda, işe başlama yazısı.

Malî yılın ilk ayma ait ödemelerde, personelin kıdem aylığına esas hizmet sürelerini gösteren insan kaynakları birimince onaylı listenin ödeme belgesine bağlanması gerekir. Diğer aylarda ise durumunda değişiklik olanların listesi ödeme belgesine bağlanır.

(Değişik fıkra:RG-11/10/2017-30207) Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının muhtelif okullardan mezun olanların atama onayları, ikinci aya ait ödeme belgesine bağlanır.

Zam, tazminat ve benzeri ödemeler

Madde 10 - Kamu görevlilerine mevzuatları gereği yapılacak zam, tazminat ve benzeri ödemelerde aşağıda belirtilen belgeler ödeme belgesine bağlanır.

a) Yabancı dil tazminatı verilebilmesi için, yabancı dil sınav sonuç belgesi; gördükleri öğrenim nedeniyle yabancı dil bilgisinin tespitine gerek görülmevnenlerde ise insan kaynakları biriminin yazısı.

b)28/2/1985 tarihli ve 3160 sayılı Emniyet Teşkilatı Uçuş Hizmetleri Tazminat Kanunu uyarınca yapılacak ödemede, ilgilinin uçuş ekibi kapsamında olduğuna ilişkin yetkili makamın onayı; uçuş ekibi dışında olup aynı Kanununun 5 inci maddesi uyarınca görevlendirilenlere tazminat ödenmesinde, görevlendirme yazısı; yıpranma tazminatının ödenmesinde, bakan onayı; şehitlik tazminatının ödenmesinde, yetkili makamın onayı; sakatlık tazminatının ödenmesinde, yetkili makamın onayı ve sakatlık derecesini gösterir rapor.

c) 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve 18/1/1993 tarihli ve 21469 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Yönetmelik uyarınca yaralanma, sakatlanma veya ölüm halinde nakdi tazminat ödenmesinde, yetkili makamlarca onanmış nakdi tazminat komisyon kararı.

d)13/5/1971 tarihli ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu uyarınca sıkıyönetim hizmet zammının ödenmesinde, görevlendirme onayı ile Sıkıyönetim Hizmet Zammı Bordrosu (Örnek : 11).

e)14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri uyarınca emniyet ve silahlı kuvvetler mensupları ile aktif istihbarat görevlerine verilen ek tazminatların ödenmesinde, Başbakan onayı.

f)28/2/1982 tarihli ve 2629 sayılı Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanunu ile 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu uyarınca ödenecek tazminatlarda, Uçuş, Dalış ve Atlayış Hizmetleri Tazminatı Bordrosu (Örnek : 12).

g)Yukarıdaki bentlerde sayılanların dışında özel mevzuatları gereğince yapılacak zam, tazminat ve benzeri ödemelerde, ilgili mevzuatında belirtilen yetkili makamın onayı.

Yukarıda (a), (b), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen yabancı dil sınav sonuç belgesi, onay, yazı ve raporun her malî yılın ilk ödemesine ait ödeme belgesine bağlanması gerekir.

Aylıklarla birlikte ödenen tazminatlar Aylık Bordrosunda; aylıklarla ödenmeyen tazminatlar ise özel bordrosunda veya Çeşitli Ödemeler Bordrosunda (Örnek : 13) gösterilir.

İş riski, iş güçlüğü, malî sorumluluk tazminatı ve eleman teminindeki güçlük zammı ile özel hizmet tazminatlarına ilişkin ana cetvel ve dağılım listelerinin, mali hizmetler birimince onaylandığı ayı izleyen aya ait ödeme belgesine bağlanması gerekir.

Başbakan ve bakan ödenekleri

Madde 11-9/10/1984 tarihli ve 3055 sayılı Başbakan ve Bakanların Temsil Ödenekleri ile Dışarıdan Atanan Bakanların Ödenek ve Yollukları Hakkında Kanun gereğince ödenmesi gereken başbakan ve bakanların temsil ödenekleri ile aylıklarla birlikte ödenmesi gereken diğer ödenekler Aylık Bordrosu (Örnek : 8) ile ödenir.

Sosyal yardımlar

Madde 12-Kamu personeline yapılacak sosyal yardım ödemelerinde, ödemenin çeşidine göre aşağıda belirtilen belgeler aranır.

a) **(Değişik:RG-3/4/2012-28253)** Evlenme yardımı: Aile yardımı bildirimini (Örnek No: 14) ödeme belgesine bağlanır.

b) Aile yardımı : Aylıklarla birlikte ödenen bu yardım, personelin ilk işe girişinde alınacak Aile Yardımı Bildirimine (Örnek : 14) dayanılarak ödenir. Bu bildirim, personelin aile yardımından yararlanan eş veya çocuk durumunda meydana gelen değişiklikler ile yer değiştirme suretiyle atama halinde yenilenir. Bildirimler, ödeme belgesinin **(Değişik ibare:RG-5/11/2016-29879)** birinci nüshasına eklenir.

c) Doğum yardımı : Doğum olayının meydana geldiği yeri ve tarihi belirten ilgilinin dilekçesi ödeme belgesine bağlanır.

d) Ölüm yardımı : Ölüm olayının meydana geldiği yeri ve tarihi belirten ilgilinin dilekçesi ödeme belgesine bağlanır. Normal süresinde ölü olarak doğan çocuklar için ödenecek ölüm yardımında, buna ilişkin raporun da aranması gerekir.

e) Tayın bedeli :22/6/1978 tarihli ve 2155 sayılı Bazı Kamu Personeline Tayın Bedeli Verilmesi Hakkında Kanun uyarınca tayın bedellerinin ödenmesinde, tayın bedelinin ilgili aya ait tutarının tespitini gösteren yazı.

f) Giyecek yardımı : Nakden verilmesi gereken giyecek yardımı veya dikiş bedeli ödemelerinde;

- İlgili mevzuatında belirtilen yetkili makamın onayı,

- Çeşitli Ödemeler Bordrosu (Örnek :13),

- Ödemenin miktarını gösteren yetkili makamların kararı,

ödeme belgesine bağlanır.

Ek çalışma karşılıkları

Madde 13 - Ek ders ve fazla çalışma ücretleri ile huzur hakkı ve toplantı ücretleri, konferans ücretleri ve diğer ek çalışma ücretlerinin ödenmesinde, Çeşitli Ödemeler Bordrosu (Örnek : 13) ile birlikte duruma göre aşağıdaki belgeler aranır.

a) 5/3/1964 tarihli ve 439 sayılı Millî Eğitim Bakanlığınca Bağlı Yüksek ve Orta Dereceli Okullar Öğretmenlerinin Haftalık Ders Saatleri ile El Ders Ücretleri Hakkında Kanun uyarınca ödenecek ek ders ücretlerinde;

- Ek Ders Ücreti Çizelgesi (Örnek : 15),

- Aylık karşılığı okutulacak dersin adı ve haftalık ders saati ile ek branş derslerinin adını ve haftalık ders saatini gösteren onay,

- Haftalık ders dağılım çizelgesi, ücretli ders saatlerinde değişiklik yapılması halinde ise değişikliğe ilişkin onay ve haftalık ders dağılım çizelgesi,

b) Eleman yetiştirilmek üzere açılan mesleki okullarda, eğitim merkezlerinde, kurs, seminer ve hizmet içi eğitim faaliyetlerinde ücretle ders vermekle görevlendirilenlerin ders ücretlerinin ödenmesinde;

- Görevlendirme onayı,

- Ek Ders Ücreti Çizelgesi (Örnek : 15),

c) 10/11/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu uyarınca ödenecek ek ders ücretlerinde;

- Yükseköğretim Ek Ders Ücreti Çizelgesi (Örnek : 15/A),

- Her öğretim döneminin ilk ayında ders yükü dağılımını gösteren onay ve akademik takvim (Programda değişiklik halinde onay yeniden alınır.),

d) Fazla çalışma ücretlerinin ödenmesinde;

- Saat başına ödenecek fazla çalışma ücretini gösterir onay,

- Fazla çalışma yapan personel ile çalışılan gün ve süreleri gösterir çizelge,

e) Komisyon ve kurul üyelerinin huzur hakkı ve toplantı ücretlerinin ödenmesinde;

- İlgili mevzuatında belirtilmeyenler için ödenecek miktarın tespitiyle ilişkin yetkili makamın onay veya yazısı,

- Üyelerin ad-soyadlarını ve katıldıkları toplantı sayısını gösterir yetkili makama onaylı liste,

f) Konferans ücretlerinin ödenmesinde;

- Verilecek konferansın sayısını ve her bir konferans için verilecek ücreti gösterir Harcama talimatı,

- Konferansın verildiğine ilişkin ilgili dairenin yazısı,

ödeme belgesine bağlanır.

Yukarıda (a), (b) ve (c) bentlerinde sözü edilen onay ve akademik takvimin, her öğretim yılının ilk ders ücretine ilişkin ödeme belgesine; (d) ve

(e) bentlerinde belirtilen onay veya yazının ise mali yılın ilk ödeme belgesine bağlanması gerekir.

Ödül ve ikramiyeler

Madde 14 – Kamu personeline verilecek ödül ve ikramiyelerin ödenmesinde Çeşitli Ödemeler Bordrosu (Örnek :13) ile birlikte, aşağıda belirtilen belgeler aranır. Ancak 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve ilgili Yönetmeliği uyarınca verilecek ikramiyelerin ödenmesinde, Kaçak Eşya Müsadir İkramiyeleri Cetveli (Örnek: 16) düzenleneceğinden Çeşitli Ödemeler Bordrosu aranmaz.

a) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri uyarınca emsallerine göre başarılı görev yapan devlet memurlarına verilecek ödüllerde;

Bağlı veya ilgili bakan onayı; ilave olarak birer aylık daha ödül verilmesi gereken hallerde Başbakan onayı,

b) 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ve 7 Ağustos 1981 tarihli ve 17421 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Silahlı Kuvvetleri Ödül Yönetmeliği uyarınca verilecek ödüllerde;

Değerlendirme kurullarınca hazırlanan ve ödül ödeneğini idare eden makamın onayını içeren liste, değerlendirme kurullarından geçirilmeden ödül verilmesi halinde yetkili makamın onayı,

c) 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve ilgili Yönetmeliği uyarınca verilecek ikramiyelerde;

1- Kaçak eşya ikramiyelerinin ödenmesinde;

- Harcama talimatı,

- Değer tespit tutanağı,

- Kesinleşmiş mahkeme kararının onaylı örneği,

- Kaçak Eşya Müsadir İkramiyeleri Cetveli (Örnek: 16),

-Muhbiri yakalamalarda ihbarı alan ve muhbir ikramiyesini alacak görevlinin kimliğini belirten yazı,

2- Kaçak silah-mühimmat ikramiyelerinin ödenmesinde;

- Harcama talimatı,

- Değer tespit tutanağı,

-Sahipli olarak yakalananlarda, ilk dönem ikramiyelerinin ödenmesinde kamu davasının açıldığına ilişkin cumhuriyet savcılığı yazısı; ikinci dönem ikramiyelerinin ödenmesinde, kesinleşmiş mahkeme kararının onaylı örneği,

- Sahipsiz olarak yakalananlarda, kesinleşmiş zor alım kararının onaylı örneği,

- Kaçak Eşya Müsadir İkramiyeleri Cetveli (Örnek: 16),

-Muhbiri yakalamalarda ihbarı alan ve muhbir ikramiyesini alacak görevlinin kimliğini belirten yazı,

3- Uyuşturucu madde ikramiyelerinin ödenmesinde;

- Harcama talimatı,

- Ekspertiz raporu,

-Sahipli olarak yakalananlarda, ilk dönem ikramiyelerinin ödenmesinde kamu davasının açıldığına ilişkin cumhuriyet savcılığı yazısı; ikinci dönem ikramiyelerinin ödenmesinde, kesinleşmiş mahkeme kararının onaylı örneği,

- Sahipsiz olarak yakalananlarda, kesinleşmiş zor alım kararı veya onaylı örneği,

- Kaçak Eşya Müsadir İkramiyeleri Cetveli (Örnek: 16),

-Muhbiri yakalamalarda ihbarı alan ve muhbir ikramiyesini alacak görevlinin kimliğini belirten yazı,

d) 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun 86 ncı maddesi uyarınca ödenecek mükafatlarda;

-İçişleri Bakanı onayını taşıyan seçim komisyonu kararı,

e) 28/2/2001 tarihli ve 4631 sayılı Hayvan Islahı Kanunu uyarınca verilecek ikramiye ve prim ödemelerinde;

1- Suni tohumlama ikramiyelerinin ödenmesinde, ilgili bakanlığın onayını taşıyan merkez komisyonu kararı,

2- Suni tohumlama primlerinde;

- İlgili bakanlığın onayını taşıyan merkez komisyonu kararı,

- Prim miktarını gösterir cetvel,

f) 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve ilgili Yönetmeliği uyarınca verilecek ikramiyelerde;

- Harcama talimatı,

- Bulunan varlığın takdir edilen bedelini gösteren yazı veya tutanak,

g) 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun uyarınca verilecek ikramiyelerde;

- Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan onayı,

- Hükmedilen para cezasının tahsil edildiğine ilişkin alındı,

h) 8/9/1971 tarihli ve 1481 sayılı Asayiş Müessir Bazı Fiillerin Önlenmesi Hakkında Kanun ve ilgili Yönetmeliği uyarınca verilecek ödüllerde;

- Ödül komisyonu kararı,

- İçişleri Bakanı onayı,

i) 16/4/2003 tarihli ve 4848 sayılı Kültür ve Turizm Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve ilgili yönetmelikler uyarınca, Kültür ve Turizm Bakanlığının görev alanına giren konularda üstün başarı göstermiş kişi, topluluk ve kuruluşlara verilecek ödüllerin ödenmesinde;

- Değerlendirme kurulu kararı,
- Mükafat veya ödülün miktarını belirleyen Maliye Bakanlığı ve ilgili bakanlığın müşterek kararı,
- j) 25/6/1927 tarihli ve 1156 sayılı Kanuna Mugayir Tahakkuk ve Tediye Muameleatını İhbar Edenlere İkramiye İtasına Dair Kanun uyarınca verilecek ikramiyelerde;
 - İhbarın doğruluğunu ve verilecek ikramiye miktarını gösteren harcama talimatı,
 - k) 26/12/1931 tarihli ve 1905 sayılı Menkul ve Gayrimenkul Emval ile Bunların İntifa Haklarının ve Daimi Vergilerin Mektuplarını Haber Verenlere Verilecek İkramiye Hakkında Kanun uyarınca;
 - 1- Menkul ve gayrimenkul mallarla ilgili verilecek ikramiyelerde;
 - Maliye Bakanı onayı,
 - İhbar edilen malların veya bunların intifa hakkının Hazineye ait olduğunu gösteren kesinleşmiş mahkeme kararı veya tapu senedinin onaylı örneği,
 - İhbar konusu malların rayiç değerlerini gösteren belge,
 - 2- Daimi vergilerle ilgili ihbar konusu vergi ve cezaların kesin tahakkuk ve tahsilinde verilecek ikramiyelerde;
 - Maliye Bakanı onayı,
 - İhbar Sonucu Tespiti ve İkramiye Hesap Çizelgesi (Örnek : 17),
 - l) 24/2/2000 tarihli ve 4536 sayılı Denizlerde ve Yurt Düzeyinde Görülen Patlayıcı Madde ve Şüpheli Cisimlere Uygulanacak Esaslara İlişkin Kanun ve ilgili yönetmelikleri uyarınca verilecek ödüllerde;
 - Genelkurmay Başkanın yazısı,
 - m) 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve ilgili yönetmelikleri uyarınca spor hizmet ve faaliyetlerinde üstün başarı gösteren sporcular ile teknik direktör ve antrenörlerine verilecek ödüllerde;
 - Mevzuatında belirtilen hallerde göre ilgili bakanın veya genel müdürün onayı,
 - n) Kurum ve kuruluşların mevzuatı gereği teşvik ödülü, hizmet armağanı, taltif ikramiyesi ve benzeri adlarla personeline vereceği diğer ödüllerin ödenmesinde;
 - İlgili mevzuatında belirtilen yetkili makamın onayı, ödeme belgesine bağlanır.

Yukarıdaki bentlerde sayılan mevzuat gereğince kamu personeli olmayan kimselere verilecek ödül ve ikramiyelerin ödenmesinde de bu madde hükümleri uygulanır.

Sözleşmeli personel ücretleri

Madde 15– Sözleşmeli olarak istihdam edilen personel ücretlerinin ödenmesinde aşağıda belirtilen belgeler aranır.

- Yurtiçinde, Aylık Bordrosu (Örnek:8) ve Personel Bildirimi (Örnek:9); dış temsilciliklerde istihdam edilen gerek Türkiye Cumhuriyeti uyruklu, gerekse yabancı uyruklu sözleşmeli personel ücretlerinin ödenmesinde ise Yurtdışı Sözleşmeli Personel Ücret Bordrosu (Örnek: 18),

- İşe başlama yazısı,

- Sözleşme,

ödeme belgesine bağlanır.

Sözleşmeli personele, sözleşmelerine göre ödenecek tazminat, sosyal yardım, ek çalışma ve diğer ödemelerde, ödemenin çeşidine göre Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen belgeler aranır.

Sözleşme ve işe başlama yazısının ilk ödemeye ait ödeme belgesine bağlanması gerekir.

İşçi ücretleri

Madde 16 –22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu kapsamına giren işlerde çalışan işçilere ücret ve ücretle birlikte her ay yapılacak ödemelerde ödemenin türüne göre aşağıdaki belgeler aranır.

a) Ücret ödemelerinde;

- Personel Bildirimi (Örnek : 9),

- İlk işe başlama, yer değiştirme ve terfilerde, İşçi Hareketleri Onayı (Örnek : 20),

- İşçi Ücret Bordrosu (Örnek : 19),

ödeme belgesine bağlanır.

İşçilerin fazla çalışma, ulusal bayram ve hafta tatili, genel tatil ile yıllık izin ücretlerinin ödenmesinde, ayrıca buna ilişkin onayın da aranması gerekir.

b) Evlenme, doğum ve ölüm yardımı ödemelerinde;

Yönetmeliğin 12 nci maddesinde belirtilen belgeler ödeme belgesine bağlanır.

c) Giyecek yardımı ödemelerinde;

-Nakden yapılacak ödemelerde Çeşitli Ödemeler Bordrosu (Örnek:13), ödeme belgesine bağlanır.

d) Kıdem tazminatı ödemelerinde;

- Harcama talimatı,

- Hizmet cetveli,

- Kıdem tazminatının hesaplanmasını gösteren belge,

- Askerlik borçlanması varsa buna ilişkin belge,

- Daha önce çalıştığı yerlerden ayrılırken kıdem tazminatı alıp almadığını gösterir belge,

- Emekliye ayrılanlarda, Sosyal Sigortalar Kurumundan alınacak emekliliği hakettiğine ilişkin belge,

ödeme belgesine bağlanır.

e) İhbar tazminatı ödemelerinde;

- Harcama talimatı,

- Hizmet cetveli,

- İhbar tazminatının hesaplanmasını gösteren belge,

ödeme belgesine bağlanır.

Sendikalarla yapılan toplu sözleşmenin onaylı iki nüshası, yapılacak ödemelere esas olmak üzere dönem başında muhasebe birimine verilir.

(Değişik cümle:RG-5/11/2016-29879) Toplu sözleşmenin bir nüshası ödeme emri belgesinin birinci nüshasına eklenir.

Geçici personel giderleri

Madde 17 –Geçici personel giderlerinin ödenmesinde aşağıdaki belgeler aranır.

a) 30 iş gününü aşmayan sürelerde ve vize alınmaksızın çalıştırılacak işçilerin ücretlerinin ödenmesinde;

- Harcama talimatı,

- İşçi Ücret Bordrosu (Örnek : 19),

ödeme belgesine bağlanır.

b) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/c maddesi veya özel mevzuatları gereğince sayım, propaganda, anket, canlı modellik ve benzeri geçici hizmetlerde istihdam edilen kısmi zamanlı çalışanların ücretleri ile aday çırak, çırak ve stajyer öğrencilerin ücretlerinin ödenmesinde;

- Harcama talimatı,
- Çeşitli Ödemeler Bordrosu (Örnek : 13),
- Gereken hallerde puantaj cetveli,

ödeme belgesine bağlanır.

c) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu uyarınca sigorta primlerinin ödenmesinde;

- Aylık Sigorta Primleri Bildirgesi,
- Aday çırak, çırak veya öğrencilerin onaylı listesi,

ödeme belgesine bağlanır.

Er ve erbaş harçlıkları ve tayın bedelleri

Madde 18- Er ve erbaş harçlıkları ve tayın bedellerinin ödenmesinde aşağıdaki belgeler aranır.

a) Er ve erbaş (**Mülga ibare:RG-5/11/2016-29879**) (...) harçlıklarının ödenmesinde, Er ve Erbaş Harçlıkları Özet Bordrosu (Örnek: 21),

b) Jandarma er ve erbaşlarının harçlıkları ve tayın bedellerinin avans olarak (**Değişik ibare:RG-5/11/2016-29879**) ödenmesi halinde, er ve erbaşların sayısı ile harçlık ve tayın bedeli tutarını gösteren yazı,

c) Söz konusu avansların mahsubunda ve kazandan işçisi mümkün olmayan diğer er ve erbaşların harçlık ve tayın bedelleri ile ordu hemşire, ebe ve hastabakıcılarının tayın bedellerinin ödenmesinde;

- Er ve Erbaş Harçlıkları Dağıtım Bordrosu/Er,Erbaş ile Ordu Hemşire, Ebe ve Hastabakıcı Tayın Bedeli Dağıtım Bordrosu (Örnek : 22),
- İlgili aya ait tayın bedeli tespitine ilişkin yazı,

d) Dinlenme ve hava değişimi alan er ve erbaşların tayın bedellerinin ödenmesinde;

- Tayın bedelinin miktarının tespitine ilişkin yazı,
- Sağlık kurulu raporu,

ödeme belgesine bağlanır.

Dinlenme ve hava değişimi alan er ve erbaşların sağlık kurulu raporlarının zamanında düzenlenmemesi halinde hekim raporu veya hasta taburcu belgesi ödeme belgesine bağlanır. Ancak, daha sonra düzenlenen sağlık kurulu raporu, istenildiğinde ibraz edilmek üzere gideri gerçekleştiren harcama biriminde muhafaza edilir.

Öğrenim giderleri

Madde 19 - Öğrencilere yapılacak çeşitli giderlerin ödenmesinde aranacak belgeler aşağıda belirtilmiştir.

a) Askeri öğrencilerin harçlıklarının ödenmesinde, Askeri Öğrenci Harçlıkları Bordrosu (Örnek : 23),

b) Dinlenme ve hava değişimi alan askeri öğrencilerin tayın bedellerinin ödenmesinde;

- Tayın bedelinin miktarının tespitine ilişkin yazı,
- Sağlık kurulu raporu,

Dinlenme ve hava değişimi alan askeri öğrencilerin sağlık kurulu raporlarının zamanında düzenlenmemesi halinde hekim raporu veya hasta taburcu belgesi ödeme belgesine bağlanır. Ancak, daha sonra düzenlenen sağlık kurulu raporu, istenildiğinde ibraz edilmek üzere gideri gerçekleştiren harcama biriminde muhafaza edilir.

c) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 17/6/1982 tarihli ve 2684 sayılı İlköğretim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanun, 15/6/1989 tarihli ve 3580 sayılı Öğretmen ve Eğitim Uzmanı Yetiştiren Yükseköğretim Kurumlarında Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanun ve diğer mevzuat hükümleri gereğince ilgili bakanlık veya kurum bütçesinden ödenecek burs, harçlık, harç veya diğer sosyal yardımların ödenmesinde;

-Öğrenci Giderleri Bordrosu (Örnek : 24),

d)Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğüne öğrenim ve katkı kredisi ile burs giderlerinin ödenmesinde ;

-Harcama talimatı,

-Burs ve öğrenim kredilerinin ödenmesinde, banka şubeleri itibarıyla düzenlenecek ve öğrenci başına ödenecek kredi miktarı ile öğrenci sayısını ve ödenecek toplam kredi tutarını gösteren, burs ve kredi hizmetlerini yürüten birimce onaylı liste; katkı kredilerinin ödenmesinde, her bir üniversiteye ödenecek toplam katkı miktarını gösteren, kredi hizmetlerini yürüten birimce onaylı liste,

e) Öğrenciler tarafından yapılan kitap, kırtasiye ve benzeri giderler ile harç tutarlarının kendilerine ödenmesinde;

- Harcama talimatı,

- Fatura, (Kitap ve kırtasiye giderlerine ilişkin fatura muhteviyatının öğrenim için zorunlu olduğunun ilgili okul idaresince onanması gerekir.)

f) 11/7/1982 tarihli ve 2698 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanunu ve 30/10/1983 tarihli ve 18206 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Pansiyonları Yönetmeliği uyarınca, parasız yatılı öğrencilerin Devletçe karşılanacak pansiyon ücretlerinin pansiyon hesabına aktarılmasında;

- Öğrencilerin adları ile her birine ait ücret miktarını gösterir okul idaresince düzenlenen onaylı cetvel,

g) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu ve diğer kanun hükümlerine tabi personel çocuklarının pansiyon ücretlerinden indirilen ve Devletçe karşılanması gereken miktarların ödenmesinde;

- Öğrencilerin ad ve soyadlarını, velilerinin memuriyet unvanlarını, her biri için yapılan indirim oranını ve taksit miktarlarını gösteren okul idaresince onaylı liste,

h) Yapılan anlaşmalar gereği yurtiçi eğitim kurumlarında okutulan yabancı uyruklu öğrencilerin burslarının ödenmesinde;

- Verilecek burs tutarını ve diğer ödemelerin miktarını gösteren onay,

- Mali yılın ilk ödemesinde, yapılan anlaşmanın onaylı bir örneği,

- Yabancı Uyruklu Öğrenciler Burs Giderleri Bordrosu (Örnek : 25),

i) 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu, 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun ve diğer ilgili mevzuat hükümleri uyarınca, yurtdışında lisans ve lisansüstü öğrenim yapan öğrencilere aylık, yolluk ve diğer ödemelerde;

- Harcama talimatı,

-Yurtdışı Öğrenci Giderleri Bordrosu (Örnek : 25/A),

- Gönderilen kişinin ilgili ülkeye varış tarihini belirten belge,

ödeme belgesine bağlanır.

Belgelendirilmesi gereken diğer ödemelerde, harcama talimatı ile birlikte harcamaya ilişkin fatura, sigorta poliçesi veya diğer belgelerin de ödeme belgesine bağlanması gerekir.Gereken hallerde bakan onayı da aranır.

Yurtdışında alınmış harcama belgelerinin ve bunların tercümelerinin, eğitim müşavirliği veya ataşeliğinin veya dış temsilcilüğün onayını taşıması gerekir.

Öğrencilere burs, harçlık veya aylık gibi belirli dönemlerde yapılan ödemelerde buna ilişkin onayların, mali yılın ilk ödemesine ait ödeme belgesine bağlanması gerekir.

İKİNCİ BÖLÜM Tedavi ve Cenaze Giderleri

Tedavi giderleri

Madde 20 – (Değişik:RG-22/7/2009-27296)⁽¹⁾

Eczanelere, resmî ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarına ve personele yapılacak ilaç ve ilaç mahiyetinde olmayan ve tedavi amacıyla kullanılan çeşitli protez ve ortez, cihaz ve malzeme bedelleri ile hizmet giderlerinin ödenmesinde aranacak kanıtlayıcı belgeler aşağıda belirtilmiştir.

a) Eczanelere yapılacak ödemelerde;

- Hastanın sevkine ilişkin belge,

- 12/8/2005 tarihli ve 25904 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Beşeri Tıbbi Ürünler Ambalaj ve Etiketleme Yönetmeliği kapsamında karekodlu ilaçlara ait reçete, kapsam dışındaki ilaçlar için ise ilaç fiyat kupürlerinin ve barkod diyagramlarının yapılandırılmış olduğu reçete,

- Reçetelerin kişi bazında dökümünü gösteren liste,

- Fatura

ödeme belgesine bağlanır.

Güvenli elektronik imzalı reçeteleme uygulamasına geçilen yerlerde kanıtlayıcı belge olarak ayrıca reçete aranmaz. Fatura üzerinde döküm yapıldığı takdirde ayrıca liste düzenlenmez. Ancak, kişiye verilen ilaçlar arasında karekodlu ilaç bulunması halinde karekodlu ilaçlar için liste düzenlenmesi ve bu listenin harcama birimi tarafından onaylanması zorunludur.

Eczane ile her mali yılda yapılan anlaşmanın bir örneği ilk ödeme belgesi ile birlikte muhasebe birimine verilir ve muhasebe birimince açılacak dosyada saklanır.

b) Personel tarafından karşılanan tedavi giderlerinin kendilerine ödenmesinde;

- Hastanın sevkine ilişkin belge,

- Tıbbi malzemeye ilişkin reçete ile Beşeri Tıbbi Ürünler Ambalaj ve Etiketleme Yönetmeliği kapsamında karekodlu ilaçlara ait reçete, kapsam dışındaki ilaçlar için ise ilaç fiyat kupürlerinin ve barkod diyagramlarının yapılandırılmış olduğu reçete,

- Fatura

ödeme belgesine bağlanır.

Güvenli elektronik imzalı reçeteleme uygulamasına geçilen yerlerde kanıtlayıcı belge olarak ayrıca reçete aranmaz.

Yurtdışından getirilen ilaç bedellerinin ödenmesinde faturanın temin edilememesi halinde fiyat kupürleri esas alınır. Bunlar da yok ise Sağlık Bakanlığınca tespit edilen fiyatlar üzerinden ödeme yapılır.

c) Sağlık Bakanlığınca onaylanan şahsi reçeteler kapsamında ihtiyaç duyulan ilaçların Türk Eczacılar Birliği tarafından ithal edilerek kişiye teslim edilmesi halinde, ilaç bedellerinin Türk Eczacılar Birliğine ödenmesinde;

- Hastanın sevkine ilişkin belge,

- Reçete,

- Reçetelerin kişi bazında dökümünü gösteren liste,

- Fatura

ödeme belgesine bağlanır.

Fatura üzerinde döküm yapıldığı takdirde ayrıca liste düzenlenmez.

d) Resmî ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarına yapılacak ödemelerde;

- Hastanın sevkine ilişkin belge,

- Fatura,

- Yatan hastalar için hasta çıkış özeti (epikriz)

ödeme belgesine bağlanır.

Birden fazla kişinin tedavi giderinin aynı faturada gösterilmesi halinde, yapılan tetkik ve tedavinin kişi bazında dökümünü gösteren onaylı bir liste de aranır.

Yurtdışında yapılacak tedavilere ilişkin giderlerin ödenmesinde temin edilen belgelerin ve bunların tercümelerinin misyon şefliğinin veya ihtisas biriminin onayını taşıması gerekir.

Mevzuatı gereğince hekim veya sağlık kurulu raporuna göre ödeme yapılacağı belirtilen hallerde raporun da ödeme belgesine bağlanması gerekir.

Subay, askerî memur ve astsubaylarla bunların emeklilerinin ve aile efradının tedavi giderlerinin ödenmesinde, 6/9/1961 tarihli ve 10899 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yönetmeliğinin sağlık işleri bölümünde belirtilen belgeler aranır.

Personelin tedavi hizmetlerinden yararlanan aile fertlerinin tedavi giderlerinin ödenmesinde birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen hasta sevkine ilişkin belge aranmaz.

Cenaze giderleri

Madde 21- Cenaze giderlerinin ödenmesinde;

a) Cenaze, sağlık kurum ve kuruluşu veya belediyece kaldırıldığı takdirde, ilgili kurum, kuruluş veya belediyece düzenlenen fatura,

b) Cenaze, personelin bağlı bulunduğu kurumca tayin edilen bir personel veya ailesi ya da yakınları tarafından kaldırıldığı takdirde, yapılan masraflara ilişkin fatura, perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişi,

ödeme belgesine bağlanır.

Cenazenin başka bir yere nakli gerektiği takdirde, nakil ve defin giderleri yukarıdaki esaslara göre ödenir.

Yurtdışında ölenlerden cenazeleri yurda getirilenlerin, yurtdışında yapılan giderlerine ait belgelerin tercümelerinin ve mahalli rayice uygunluğunun yetkili misyon şefliği veya ihtisas birimi tarafından onaylanması gerekir.

Subay, askerî memur ve astsubaylarla bunların emeklilerinin ve aile efradının cenaze giderlerinin ödenmesinde, Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yönetmeliğinin sağlık işleri bölümünde belirtilen belgeler aranır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Yolluklar

Yurtiçi geçici görev yolluğu

Madde 22 - Yurtiçi geçici görev yolluklarının ödenmesinde duruma göre aşağıdaki belgeler aranır.

a) Yurtiçi geçici görev yolluklarının ödenmesinde;

- Görevlendirme yazısı veya harcama talimatı,

- Yurtiçi / Yurtdışı Geçici Görev Yolluğu Bildirimi (Örnek : 27),

-Yatacak yer temini için ödenen ücretlere ilişkin fatura ,

ödeme belgesine bağlanır.

b) Denetim elemanlarının yurtiçi geçici görev yolluklarının ödenmesinde;

- Yurtiçi / Yurtdışı Geçici Görev Yolluğu Bildirimi (Örnek: 27),

- Yatacak yer temini için ödenen ücretlere ilişkin fatura ,

- Özel şahıslardan ev veya pansiyon kiralama halinde, ilk ödemede kira sözleşmesinin aslı, sonraki ödemelerde ise onaylı örneği; kira ödemesinin banka hesabına yatırılmak suretiyle yapılmış olması halinde ayrıca banka makbuzu, ödeme belgesine bağlanır.

Yurtiçi sürekli görev yolluğu

Madde 23 –Yurtiçi sürekli görev yolluklarının ödenmesinde;

- Atamalarda atama onayı, diğer hallerde harcama talimatı,

- Yurtiçi / Yurtdışı Sürekli Görev Yolluğu Bildirimi (Örnek : 28),

- Resmî mesafe haritasında gösterilmeyen yerler için yetkili mercilerden alınacak onaylı mesafe cetveli, ödeme belgesine bağlanır.

Kamu görevlilerinden emekliliğini isteyen veya emekliye sevk olunanlara, haklarında toptan ödeme hükümleri uygulananlara, emekli iken yeniden hizmete alındıktan sonra cezaen olmamak üzere görevlerine son verilenlere ve terhis olunan yedek subaylara ve bunlardan görevde iken ölenlerin kanuni mirasçılarına mevzuatları gereğince verilen tazminatların ödenmesinde ise yetkili makamın onayı ödeme belgesine bağlanır.

Yolluk karşılığı verilen tazminatlar

Madde 24 - Yolluk karşılığı verilen tazminatlar ile seyahat kartı bedellerinin ödenmesinde aşağıda belirtilen belgeler aranır.

a) Memuriyet mahalli dışında seyyar olarak görev yapanların tazminatlarının ödenmesinde;

- Çeşitli Ödemeler Bordrosu (Örnek : 13),

- Mali hizmetler birimince onaylı, seyyar görev dağılım listesi,

b) Fiilen arazi üzerinde çalışanların tazminatlarının ödenmesinde;

- Çeşitli Ödemeler Bordrosu (Örnek : 13),

c) Tahsildar, yoklama memuru, mutemet, veznedar, satınalma memuru, tebliğ memuru, posta ve evrak dağıtıcısı, takip memuru, mübaşir gibi unvanlarla memuriyet mahallinde gezici olarak görev yapan memur ve hizmetlilerden fiilen bu görevlerde çalışanlar ile sayılan unvanlara sahip olmamakla birlikte, fiilen bu hizmetleri gören personele verilecek seyahat kartı bedellerinin ödenmesinde;

- İlgililerin adı, soyadı ve unvanları ile fiilen bu görevleri yaptıklarını gösteren onay,

- Taşıt işleten kuruma ait fatura,

- Mali hizmetler birimince onaylı, seyahat kartı verilecek personel listesi,

ödeme belgesine bağlanır.

Seyyar görev dağılım listesi ile seyahat kartı verilecek personel listesinin mali yılın ilk ödemesine ait ödeme belgesine bağlanması gerekir.

Yurtdışı geçici görev yolluğu

Madde 25-Yurtdışı geçici görev yolluklarının ödenmesinde;

- Görevlendirme yazısı veya harcama talimatı,

- Yurtiçi / Yurtdışı Geçici Görev Yolluğu Bildirimi (Örnek : 27),

- Yatacak yer temini için ödenen ücretlere ilişkin fatura,

ödeme belgesine bağlanır.

Yatacak yer temini için alınan faturanın dairesince onaylanmış tercümelerinin de ödeme belgesine bağlanması gerekir.

Yurtdışı sürekli görev yolluğu

Madde 26- Yurtdışı sürekli görev yolluklarının ödenmesinde;

- Atamalarda atama onayı, diğer hallerde harcama talimatı,

- Yurtiçi / Yurtdışı Sürekli Görev Yolluğu Bildirimi (Örnek : 28),

ödeme belgesine bağlanır.

Yolluklara ilişkin diğer hükümler

Madde 27- Yolluklarla ilgili giderlerin ödenmesinde;

a) Takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının zorunlu olduğu hallerde, yetkili makamdaki alınacak onayın veya raporun,

b) Uçakla yapılan seyahatlerde yolcu biletinin; bilete kayıtlı gidiş-dönüşten birisinin kullanılmaması nedeniyle biletin iadesi gerektiği takdirde gerçekleşen seyahat ücretini gösteren belgenin; yabancı heyet ve temsilcilerin ülkelerine dönüşlerinde uçak biletlerinin kendilerine verilmesi halinde ise söz konusu giderlerin tutarı ile kurumca karşılandığını belirten ve ilgili birim yetkilisince imzalanan belgenin,

c) Taksi ile yapılan seyahatlerde (belediye hudutları dahilindeki taksi ücretleri hariç) fatura veya perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişinin,

d) Geçici görev yolluklarının avans suretiyle ödenmesinde görevlendirme yazısı veya harcama talimatının; sürekli görev yolluklarının avans suretiyle ödenmesinde ise atama onayının,

e) Görevine ait mesleki ve sıhhi yeterliliklerinin tespiti veya kurumlarınca görülecek lüzum üzerine sınav için gönderilenler ile yurtiçinde mesleki bilgilerinin artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilenlerin söz konusu sınav veya kursa katıldığını gösteren belgenin,

f) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununda belirtilen nedenlerden dolayı yola devam edememe halinde, gecikilen günlere ait gündeliklerin ödenebilmesi için, bu durumu kanıtlayan mülki veya askeri mercilerden alınacak belgenin,

g) Sürekli görevle başka bir yere atanmaların atamalarından vazgeçildiği takdirde, buna ilişkin onay ve ödenecek tazminat miktarını gösteren onaylı cetvel ile alınmış olan taşıt biletlerinin,

h) Geçici görevle başka bir yere görevlendirilip, sonradan görevlendirilmelerinden vazgeçilenlerin alınmış olan bilet ücretlerinin ödenmesinde, buna ilişkin yazı ile taşıt biletlerinin,

i) Yurtiçi veya yurtdışı tedavi yolluklarının ödenmesinde; bulunduğu yer dışındaki bir tedavi kurumuna sevk edildiğine veya yurtdışında tedavisinin gerekli olduğuna ilişkin belgenin (Sevk edildikleri yerlere bir kimse refakatinde gitmesinin gerekli olduğu hallerde ise bu durum ayrıca belge üzerinde gösterilir.),

ödeme belgesine bağlanması gerekir.

Denetim, kurs, yarışma, gösteri veya benzeri işler nedeniyle toplu olarak yapılan seyahatlerde, geçici görev yolluğu bildirimleri yerine Toplu Seyahatler Yolluk Bildirimi (Örnek : 29) düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Görev Giderleri ve Hizmet Alım Giderleri

Bey'ıye aidatı ödemeleri

Madde 28- Bayilere yapılacak bey'ıye aidatı (satış aidatı) ödemelerinde, satılmak üzere verilen değerli kağıtlara ilişkin alındıların tarihi, sayısı ve tutarlarını gösteren, muhasebe birimince onaylı liste ödeme belgesine bağlanır.

Mahkeme harç ve giderleri ile ilama bağlı borç ödemeleri

Madde 29 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-5/11/2016-29879)

Mahkeme harç ve giderleri, icra harçları ile ilama bağlı borçların ödenmesinde aşağıdaki belgeler aranır.

a) Mahkeme harçları ve giderlerine ilişkin ödemelerde;

- Mahkeme, icra dairesi veya noterce düzenlenen alındı,

- Alındı verilemeyen hallerde; davayı kovuşturan tarafından düzenlenip ilgili mahkeme veya dairelerce onaylanan Mahkeme Giderleri Listesi (Örnek: 30) (Başka yerdeki mahkemelerde yürütülen yargılamalarda davayı kovuşturan tarafından yapılan posta giderleri için bu liste daire amirince onaylanır.),

- Ödemenin Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) ile ilişkili olarak elektronik ortamda gerçekleşmesi halinde; ödemeyi yapan idare, başvuru yapılan mahkeme veya icra dairesi, dosya no, yapılan ödemenin çeşidi ve tutarı bilgilerini içeren UYAP Bilişim Sisteminden veya UYAP Bilişim Sisteminin altyapısının kurulu olduğu yurt içinde yerleşik bankadan alınacak onaylı liste,

b) İlama bağlı borçlar, mahkeme ve icra harçları ile davacıya veya vekiline yapılacak vekalet ücreti ödemelerinde;

- Kanunları gereği ilamın icrası için kesinleşmiş olma şartı aranan hallerde kesinleşmiş mahkeme ilamı,

- Yetkili merci tarafından icrasının geri bırakılmasına (yürütülmesinin durdurulmasına) karar verilmeyen mahkeme ilamı,

- Davaya veya icraya intikal ettikten sonra veya intikal etmeden önce sulh yoluyla bir hakkın tanınmasından dolayı doğan borçların ödenmesinde, mahkeme kararı yerine mevzuatı gereği sulha yetkili makam veya merci kararı ve sulhname veya hakem kararı,

c) 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 325 inci maddesi uyarınca yapılacak ödemelerde birinci fıkranın (a) bendinde istenen belgelere ilave olarak mahkeme kararı,

d) Hazineyi temsile yetkili görevlilere yapılacak yol tazminatı ödemelerinde;

- Yurtiçi/Yurtdışı Geçici Görev Yolluğu Bildirimi (Örnek : 27),

- (Ek:RG-11/10/2017-30207) Keşif işlemlerinde keşif zaptı, haciz işlemlerinde haciz tutanağı, ödeme belgesine bağlanır.

Madde 30 –17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun ve ilgili yönetmelikleri uyarınca sulhen karşılanacak zararların nakden ödenmesinde;

-Ödenecek zararın miktarını belirleyen ve zarar tespit komisyonu başkanı ile alacaklı veya temsilcisi tarafından imzalanan sulhname,

-Valinin onayı veya gereken hallerde İçişleri Bakanının onayı, ödeme belgesine bağlanır.

Kapalı istihbarat ve kapalı savunma hizmet giderleri

Madde 31- Kapalı istihbarat ve kapalı savunma hizmet giderleri 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 24 üncü maddesinde belirtilen kararname esaslarına göre gerçekleştirilir.

Sigortalılara yapılacak tazminat ödemeleri

Madde 32 –Doğal Afet Sigortalıları Kurumunca sigortalılara yapılacak tazminat ödemelerinde;

-Tapu senedinin onaylı örneği,

-Hasar tespitine ilişkin uzman raporu,

-Harcama talimatı,

ödeme belgesine bağlanır.

Vergi, resim , harç ve benzeri giderlere ilişkin ödemeler

Madde 33 – İş veya mal veya hizmet satın alınması sırasında ödenen vergi, resim ve harçlar dışında kalan; taşıt vergileri, emisyon ölçüm giderleri, belediye resim ve harçları, noter harcı, muayene ve ruhsat harçları ve benzeri giderler ile diğer vergi, resim ve harç ödemelerinde;

- Harcama talimatı,

- Alındı,

ödeme belgesine bağlanır.

Bilirkişilik, uzmanlık, tanıklık ve benzeri hizmet ücretleri

Madde 34-Bilirkişilik, uzmanlık, tanıklık ve benzeri hizmet ücretlerinin ödenmesinde;

- Bakanlar Kurulu Kararı, mahkeme kararı, muhakkik kararı veya yetkili organların kararı,

- Çeşitli Ödemeler Bordrosu (Örnek: 13),

ödeme belgesine bağlanır.

Tarifeye bağlı ödemeler

Madde 35-Komisyon ücretleri ve kovuşturma giderleri, kamu kurum ve kuruluşlarınca veya kamu kurum ve kuruluşlarının denetim ve gözetimi altında bir imtiyaz hakkı dahilinde özel hukuk tüzel kişilerin sunulan tekel niteliğindeki ilan, sigorta ile gazete, dergi, radyo, televizyon ve benzeri araçların abone giderlerinin ödenmesinde aşağıdaki belgeler aranır.

a) Komisyon ücretlerinin ödenmesinde;

- Harcama talimatı,

- Fatura (Banka komisyon ücretlerinde dekont),

b) Kovuşturma giderlerinin ödenmesinde;

- Mahkeme kararı veya yetkili organların kararı,

- Çeşitli Ödemeler Bordrosu (Örnek: 13),

c) İlan giderlerinin ödenmesinde;

- Harcama talimatı,

- Fatura,

-İlanın hangi tarihte ve hangi yayım aracıyla (gazete, radyo, televizyon ve benzeri araçlar) yapıldığına ilişkin yazı veya tutanak,

d) Sigorta giderlerinin ödenmesinde;

- Harcama talimatı,

- Sigorta poliçesi veya zeyilname,

e)Gazete, dergi, radyo, televizyon ve benzeri araçların abone giderlerinin ödenmesinde;

- Harcama talimatı,

- Fatura,

ödeme belgesine bağlanır.

Kurs ve toplantılara katılma giderleri

Madde 36- Kamu kurum ve kuruluşları ile meslek teşekkülleri, dernek ve vakıflar tarafından düzenlenen kurs ve toplantılara katılanların katılma giderlerinin ödenmesinde;

- Görevlendirme yazısı,
 - Fatura, fatura düzenlenemeyen hallerde katılma ücretini gösteren belge,
 - Kurs ve toplantıya iştirak edildiğine ilişkin belge,
- ödeme belgesine bağlanır.

Yurtiçinde yerli veya yabancı dernek, vakıf veya kuruluşlarca açılan ve yeterlilikleri Milli Eğitim Bakanlığınca kabul edilen dil kursları için idarece karşılanması gereken ders ücretlerinin ödenmesinde, görevlendirme yazısı yerine ilgili mevzuatında belirtilen yetkili makamın onayı aranır.

Görevlendirme yazısı veya yetkili makam onayının mali yılın ilk ödemesine ait ödeme belgesine bağlanması gerekir.

Seçim giderleri

Madde 37- 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun uyarınca, seçim kurulları başkan ve üyeleri ile görevlendirilecek memur, hizmetli, siyasi parti temsilcisi ve hariçten alınarak çalıştırılacaklara görev mahalli içerisindeki çalışmaları için ödenecek ücretlerde;

- Harcama talimatı,
 - Çeşitli Ödemeler Bordrosu (Örnek : 13),
- ödeme belgesine bağlanır.

Söz konusu Kanun uyarınca yapılacak satınalmalarda, Yönetmeliğin satınalmalara ilişkin hükümlerine göre işlem yapılır.

Fahri konsolosluklar aidat ve giderleri

Madde 38- 9/12/1933 tarihli ve 2349 sayılı Kanun uyarınca fahri konsolosluklar aidat ve giderlerinin ödenmesinde;

- Aidatın hesabını ve yapılan harcamaların ayrıntısını gösteren fahri konsolosça düzenlenip bağlı bulunulan büyükelçilikçe tercüme ettirilen ve onaylanan liste,

- Dışişleri Bakanlığının onayı,
- ödeme belgesine bağlanır.

Telif ve tercüme ücretleri

Madde 39- Telif ve tercüme giderlerinin ödenmesinde, harcamanın çeşidine göre aşağıdaki belgeler aranır.

a) Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ödenecek Telif ve İşlenme Ücretleri Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca yapılacak ödemeler:

- 1- Telif, işlenme (tercüme dahil) ve benzeri ücret ödemelerinde;
- Yetkili makamca onaylanmış ilgili yayın kurulu kararı,
- Telif ve Tercüme Eser Temliknamesi (Örnek: 32),
- Telif ve Tercüme Ücretleri Hesap Cetveli (Örnek: 33 veya 33/A),
- Fatura,

2- İnceleme, redaksiyon, tashih veya koordinatörlük işlerinde görevlendirilecek kurum dışından ve memur olmayan uzmanlara yapılacak ücret ödemelerinde;

- Eserin inceleme, tashih, redaksiyon veya koordinatörlük hizmetine gerek görüldüğüne ve verilecek ücretin tespitine ilişkin yetkili makamın onayı,
- Telif ve Tercüme Ücretleri Hesap Cetveli (Örnek:33),
- Fatura,

3- Yayın kurulu üyelerine yapılacak ücret ödemelerinde;

- Harcama talimatı,
 - Çeşitli Ödemeler Bordrosu (Örnek: 13),
- 4- Yarışma suretiyle sağlanacak eserlerle ilgili ödüllerin ödenmesinde;

- Yetkili makamın onayını taşıyan yayın kurulu kararı,
- b) Kuruluşların özel yayın yönetmelikleri uyarınca yapılacak ödemelerde;
- Yayın komisyonu kararı,
 - Sözleşme,
 - Telif ve Tercüme Ücretleri Hesap Cetveli (Örnek: 33),
 - Fatura,

c) Yazma ve Arap Harfli Basma Eserler ile Şer'i Sicillerin Künyelerinin Tespiti, Yabancı Dil ve Türkçe Eserlerin Katalog Fişlerinin Çıkarılması ve Şer'i Sicilleri Türkçeleştirme Ücret Yönetmeliği uyarınca yapılacak ödemelerde;

- Harcama talimatı,
- Sözü edilen Yönetmelik eki ücret ödeme fişi,
- Fatura,

d) 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre yapılacak tercüme ücreti ödemelerinde;

- Taahhüt dosyası,
 - Fatura,
 - Hizmet İşleri Hakediş Raporu (Örnek: 4),
- ödeme belgesine bağlanır.

Avukatlık hizmet bedelleri

Madde 40- (Değişik:RG-5/11/2016-29879)

Avukatlık hizmet bedellerinin ödenmesinde aşağıda belirtilen belgeler aranır.

a) 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu ile 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu hükümlerine göre hakkında dava açılan kişiler için tutulan avukat ücretlerinin ödenmesinde;

- İlgili makamın onayını taşıyan özel komisyon kararı,
 - Fatura,
- ödeme belgesine bağlanır.

b) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu, 28/5/1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu ve 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu kapsamına giren ve görevleri nedeniyle haklarında kamu davası açılmış olup da beraat edenlerin avukatlık ücretleri ve diğer masraflarının ödenmesinde;

- İlgilinin beraat ettiğine ilişkin kesinleşmiş mahkeme kararı,
- Dava ile ilgili yapılan masraflara ait fatura,

ödeme belgesine bağlanır.

c) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu uyarınca, terörle mücadelede görev alanlar için tutulan avukatlara yapılacak ücret ödemelerinde;

- İlgili makamın onayını taşıyan özel komisyon kararı,
- Fatura,
- Davacı personel için yapılacak ödemelerde ilgili Bakanın onayı,

ödeme belgesine bağlanır.

d) 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesi uyarınca satın alınan avukatlık hizmet bedellerinin ödenmesinde; Yönetmeliğin "Çeşitli hizmet alımları" başlıklı 46 ncı maddesinde belirtilen belgeler ile 24/12/2012 tarihli ve 2012/4096 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe giren Serbest Avukatlardan Hizmet Satın Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte öngörülen hallerde ayrıca ilgili Bakan onayı aranır.

Avukatlık hizmet bedellerinin ve öngörülen diğer masrafların ödenmesinde, ilgili mevzuatı uyarınca farklı belgeler istenmesi halinde bu belgeler ödeme belgesine bağlanır.

Proje yarışma ödülleri ile proje teşvik ve destekleme giderleri

Madde 41- Proje yarışma ödülleri ile proje teşvik ve destekleme giderlerinin ödenmesinde aşağıda belirtilen belgeler aranır.

a) Yarışma konusu olan proje ödülleri ödenmesinde;

- Harcama talimatı,
- Ödül kazananları belirleyen jüri tutanağı,
- Ödüller önceden belirlenmemiş ise verilecek ödüllerin (derece ve mansiyonlar) tutarını gösterir tespit tutanağı,
- Fatura,

ödeme belgesine bağlanır.

b) İlgili mevzuatı gereğince yapılacak proje teşvik ve destekleme giderlerinin ödenmesinde;

- Harcama talimatı, ilgili mevzuatında belirtilen hallerde üst yöneticinin onayı ,
- Sözleşme,
- Yetkili komisyonun kabul onayı,
- Fatura,

ödeme belgesine bağlanır.

Proje teşvik ve destekleme giderlerinden ihale mevzuatına göre yapılacak mal ve hizmet alımları ile seyahat giderlerinin ödenmesinde, Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen belgeler aranır.

Makine, teçhizat, taşıt, demirbaş bakım ve onarım giderleri

Madde 42- Makine, teçhizat, taşıt, demirbaş bakım giderleri ile bunların her türlü onarımlarına ilişkin giderlerin ödenmesinde;

- Taahhüt dosyası,
- Fatura,
- Hizmet İşleri Hakediş Raporu (Örnek: 4),

ödeme belgesine bağlanır.

Ulaştırma ve haberleşme giderleri

Madde 43- Ulaştırma ve haberleşme giderlerinin ödenmesinde aşağıdaki belgeler aranır.

a) Kamu kurum ve kuruluşlarınca veya kamu kurum ve kuruluşlarının denetim ve gözetimi altında bir imtiyaz hakkı dahilinde özel hukuk tüzel kişilerine sunulan tekel niteliğindeki telefon, teleks, telefaks ile ilgili her türlü hat ve benzeri ulaştırma ve haberleşme araçlarının kullanım ve abone giderleriyle telgraf ve posta pulu bedellerinin ödenmesinde;

-Yurtiçi ve yurtdışı şehirlerarası telefon görüşme bedellerinin resmi-özel ayrımını gösterir, kullanıcının beyanına dayalı olarak ilgili daire amirince onanmış fatura,

ödeme belgesine bağlanır.

b) Tekel niteliğinde olmayan veya ihale mevzuatına göre temin edilen telefon, teleks, telefaks ve benzeri ulaştırma ve haberleşme araçlarının her türlü hat kullanım ve abone giderlerinin ödenmesinde;

- Taahhüt dosyası,
- Yurtiçi ve yurtdışı şehirlerarası telefon görüşme bedellerinin resmi-özel ayrımını gösterir, kullanıcının beyanına dayalı olarak ilgili daire amirince onanmış fatura,

ödeme belgesine bağlanır.

c) Bir bağlantıyla ulaşılan (telefon, kablo, internet vb.) televizyon ve benzeri araçların abone giderleri ile bilgisayar haberleşmesi ve haber ajansları abonelik giderleri gibi bilgiye abonelik giderlerinin ödenmesinde;

- Taahhüt dosyası,
- Fatura,

ödeme belgesine bağlanır.

Taşıma giderleri

Madde 44 -Taşıma giderlerinin ödenmesinde, taşımanın çeşidine göre aşağıdaki belgeler aranır.

a) İhale suretiyle yapılan taşıma giderlerinin ödenmesinde;

- Taahhüt dosyası,
- Fatura,
- Hizmet İşleri Hakediş Raporu (Örnek: 4),

ödeme belgesine bağlanır.

Yurtdışından yapılacak taşıma işlerine ait giderlerin ödenmesinde, yukarıdaki (a) bendinde belirtilen belgelere ilaveten taşıma senedinin (konşimento) aslı ile bilgisayar sistemi bulunmayan idarelerce yürütülen işlemlerde teslim kağıdının (ordino) onaylı bir örneğinin de ödeme belgesine bağlanması gerekir. Bilgisayar sistemi bulunan idarelerde taşıma senedinin alıcı nüshasının aslı teslim kağıdı hükmündedir.

b) Tarifesi belli araçlarla yapılan taşıma giderlerinin ödenmesinde;

- Onay belgesi,
- Fatura,

ödeme belgesine bağlanır.

c) Erlerin serbest celp ve sevkinde, gayrimuayyen tarifeli nakil vasıtaları ile yapacakları seyahatlerle ilgili taşıma ve yiyecek bedellerinin ödenmesinde;

- Sevk Erleri Taşıma Ücreti ve Yiyecek Bedeli Dağıtım Bordrosu (Örnek: 34),

ödeme belgesine bağlanır.

Kiralar

Madde 45 - Kira bedellerinin ödenmesinde, kiralamanın çeşidine göre aşağıdaki belgeler aranır.

a) Taşınmaza ilişkin kira bedellerinin ödenmesinde;

- Taahhüt dosyası,

- Fatura,

ödeme belgesine bağlanır.

b) Makine, alet, araç ve taşıt kira bedelleri ile bilgisayar sistemleri ve yazılımları kira bedellerinin ödenmesinde;

-Taahhüt dosyası,

- Fatura,

-Hizmet İşleri Hakediş Raporu (Örnek: 4),

ödeme belgesine bağlanır.

Çeşitli hizmet alımları

Madde 46-İhale veya doğrudan temin usulüyle yapılan bakım, onarım, danışmanlık, araştırma ve geliştirme, muhasebe, anket, temizlik, tarımsal mücadele, ağaçlandırma, erozyon kontrolü, yemek hazırlama ve dağıtım, toplantı, kurs, koruma ve güvenlik, sigorta, etüt ve proje, harita ve kadastro, plân, inar uygulama, basım ve yayım, fotoğraf, film alımları, bilgisayar hizmet alımları (gayrimaddi hak olarak alınan yazılım ve donanımlar hariç) ve benzeri hizmet alımlarına ilişkin giderlerin ödenmesinde;

- Taahhüt dosyası,

- Fatura (sigorta giderlerinin ödenmesinde sigorta poliçesi veya zeyilname),

- Hizmet İşleri Hakediş Raporu (Örnek: 4),

ödeme belgesine bağlanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Temsil ve Tanıtma Giderleri

Temsil, ağırlama, tören, fuar ve tanıtma giderleri

Madde 47- Temsil, ağırlama, tören, fuar, tanıtma ve benzeri faaliyetlerle ilgili olarak yapılacak her türlü mal ve hizmet alımı ile yapım işlerine ilişkin giderlerin ödenmesinde, bu Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen belgeler aranır.

Yabancı konuk ve heyetlerin ağırlanması amacıyla görevlendirilecek personel ve ilgili yönetmeliklere göre görevlendirilecek mihmandarlar tarafından yapılan temsil ve ağırlama giderlerinin ödenmesinde;

- Harcama talimatı,

- Fatura, perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişi ve adisyon,

- Mihmandar Hesap Cetveli (Örnek: 35),

ödeme belgesine bağlanır.

Ziyafete ilişkin temsil ve ağırlama giderlerinin ödenmesinde alınacak harcama talimatında, davetli ve misafirlerin sayısı ile mihmandarın yapacağı harcamaların neleri kapsayacağı belirtilir.

ALTINCI BÖLÜM

Mal, Malzeme ve Gayrimaddi Hak Alım Giderleri

Tüketim mal ve malzemeleri, demirbaş, makine, teçhizat ve taşıt alım

giderleri

Madde 48 - Her türlü tüketim mal ve malzemeleri ile demirbaş, makine, teçhizat ve taşıt alımlarına ilişkin giderlerin ödenmesinde;

- Taahhüt dosyası,

- Fatura,

- Muayene ve kabul komisyonu tutanağı,

-Taşınır işlem fişi,

ödeme belgesine bağlanır.

Özelliklerinden dolayı stoklama imkanı bulunmayan ve acil durumlarda kullanılacak olan ilaç, tıbbi tüketim malzemeleri ile test ve tetkik tüketim malzemelerinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinin (f) bendine göre alınması halinde, alımın acil bir durum sebebiyle gerçekleştirildiğine ve stoklanmasının mümkün bulunmadığına ilişkin belge de ödeme belgesine bağlanır.

Yurtdışından yapılacak alımlarda yukarıdaki belgelere ilaveten;

- Dövizin bankaca yurt dışına transfer edildiğine ilişkin belge,

- Taşıma senedi (konşimento),

ödeme belgesine bağlanır.

Yurtdışından yapılan satınalmalarda ödenen vergilerin idarece geri alınması halinde, fatura aslı yerine onaylı örneği aranır.

Alımı bir merkezden yapılan ancak alım yapılan merkez dışındaki birimlere teslim edilen mal ve malzemeler için, birimlerin teslim aldıklarına ilişkin belgelere dayanılarak alımı yapan merkezce düzenlenen taşınır işlem fişi ödeme belgesine bağlanır.

Elektrik, su, doğalgaz ve benzeri tüketim giderleri

Madde 49- Elektrik, su, doğalgaz ve benzeri tüketim giderlerinin ödenmesinde;

a) Kamu kurum ve kuruluşlarınca veya kamu kurum ve kuruluşlarının denetim ve gözetimi altında bir imtiyaz hakkı dahilinde özel hukuk tüzel kişilerinince sunulan tekel niteliğindeki elektrik, su, doğalgaz ve benzeri tüketim giderlerinin ödenmesinde;

-Fatura,

b) Tekel niteliğinde olmayan ve ihale mevzuatına göre temin edilen elektrik, su, doğalgaz ve benzeri tüketim giderlerinin ödenmesinde;

- Taahhüt dosyası,

- Fatura,

ödeme belgesine bağlanır.

Farklı bütçeli dairelerin aynı binayı ortaklaşa kullanmaları halinde elektrik, su, doğalgaz ve benzeri tüketimler yalnız bir ölçü aletiyle ölçülüyor ise fatura yerine, fatura sureti ile her daireye isabet eden tüketim bedeli tutarını gösterir belgenin ve sözleşmenin ödeme belgesine bağlanması gerekir.

Sanat eseri alımları

Madde 50-Sanat eseri alım giderlerinin ödenmesinde aşağıda belirtilen belgeler aranır.

a) 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve ilgili yönetmeliği gereğince, müzelere alınacak taşınır kültür ve tabiat varlıklarına ilişkin giderlerin ödenmesinde;

-Harcama talimatı,

- Fatura,
 - Değerlendirme komisyonu kararı,
 - Taşınır işlem fişi,
 - b) Devlet resim ve heykel sergilerinde, usulüne uygun olarak kurulan seçici kurul tarafından seçilerek alınması kararlaştırılan resim, tablo ve heykel bedellerinin ödenmesinde;
 - Harcama talimatı,
 - Seçici kurul kararı,
 - Fatura,
 - Taşınır işlem fişi,
 - c) Sanatçılardan, kurum veya kuruluşlardan satın alınacak her türlü resim, tablo ve heykel bedellerinin ödenmesinde;
 - İlgili mevzuatında belirtilen yetkili makamın onayı,
 - Fatura,
 - Taşınır işlem fişi,
- ödeme belgesine bağlanır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Taşınmaz Mal Alımları, Kamulaştırma ve Devletleştirme Bedelleri, Onarım Giderleri

Taşınmaz mal alım bedelleri

Madde 51- Taşınmaz mal alım bedellerinin ödenmesinde aranılacak belgeler aşağıda belirtilmiştir.

- a) 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine göre yapılacak alımlarda;
 - Taahhüt dosyası,
 - Tapu senedi veya çaplı tasarruf vesikasının onaylı örneği,
 - b) 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca teferruğ yoluyla elde edilen taşınmaz bedellerinin ödenmesinde;
 - Teferruğa karar veren makamın yazısı,
 - Satış komisyonu kararı,
 - Tapu senedi veya çaplı tasarruf vesikasının onaylı örneği,
- ödeme belgesine bağlanır.

Kamulaştırma bedelleri

Madde 52- 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu uyarınca yapılacak kamulaştırma bedellerinin ödenmesinde;

- a) Satın alma usulü uygulanarak yapılacak kamulaştırmalarda;
 - Kamulaştırma kararı,
 - Kıymet takdir komisyonu kararı,
 - Malik veya yetkili temsilcisi ve uzlaşma komisyonu tarafından imzalanmış tutanak,
 - Taşınmazın idare adına ferağının verildiğine ilişkin resmi senedin onaylı örneği,
 - b) Satın alma usulünün uygulanmadığı kamulaştırmalarda;
 - Kamulaştırma kararı,
 - Kıymet takdir komisyonu kararı,
 - Bedelde taraflarca mahkemede anlaşmaya varıldığı durumlarda, idarenin anlaşma yapıldığına ilişkin yazısı,
 - Tarafların bedelde anlaştığı veya tarafların anlaşamaması halinde hakim tarafından tespit edilen kamulaştırma bedelinin (bedeli taksitle ödenmek üzere yapılan kamulaştırmalarda ilk taksitin) hak sahibi veya ziyedi adına bankaya yatırılması veya ileride belli olacak veya hak sahipliğini ispat edecek kişi adına bankada bloke edilmesi hususunda idareye süre verildiğine ilişkin mahkeme talimatı,
- ödeme belgesine bağlanır.

Devletleştirme karşılıkları

Madde 53- 1/12/1984 tarihli ve 3082 sayılı Kamu Yararının Zorunlu Kıldığı Hallerde, Kamu Hizmeti Niteliği Taşıyan Özel Teşebbüslerin Devletleştirilebilmesi Usul ve Esasları Hakkında Kanun hükümleri uyarınca devletleştirme karşılıklarının ödenmesinde;

- Devletleştirme kararı,
 - Değer tespiti ve takdir komisyonu kararı,
- ödeme belgesine bağlanır.

Yapı, tesis ve onarım giderleri

Madde 54- (Değişik: RG-16/11/2013-28823)

Yapı, tesis ve onarım giderlerinin ödenmesinde;

- Taahhüt dosyası,
 - Fatura,
 - Yapım İşleri Hakediş Raporu (Örnek: 3)
- ödeme belgesine bağlanır.

Ancak, mevzuatı uyarınca Toplu Konut İdaresi Başkanlığına veya inşaat işleriyle ilgili araştırma, proje, taahhüt, finansman ve yapım işlemleri konusunda görevli ve yetkili kamu tüzel kişiliğine sahip diğer kurum ve kuruluşlara, düzenlenecek protokol esasları çerçevesinde doğrudan yaptırılan işlerde;

- İlgili mevzuatın yetkili kıldığı makam onayı,
 - Fatura,
 - Protokol,
 - Ödeme Takip Cetveli (Örnek: 3/A)
- ödeme belgesine bağlanır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Borçlanma Maliyet Giderleri

Faiz, iskonto ve diğer borçlanma giderleri

Madde 55- Kamu borçlanmalarına ilişkin faiz, iskonto ve diğer borçlanma giderlerinin ödenmesinde aşağıda belirtilen belgeler aranır.

- a) Devlet iç borçları faiz, iskonto ve diğer borçlanma giderlerinin ödenmesinde;
 - 1- İtfâ planı gereğince yapılan giderlerin ödenmesinde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından alınan ödeme planı, ve/veya ilgili birimce

hazırlanan onaylı cetvel,

2-İtfa planı dışında erken ödeme veya senet değişimlerinde ;

-Bakan onayı,

-Yapılan ödemenin ayrıntısını gösteren, ilgili birimce onaylı cetvel,

3- Yukarıda belirtilenlerin dışında kalan borçlanma giderlerinin ödenmesinde, yapılan ödemenin ayrıntısını gösteren ilgili birimce onaylı cetvel,

b) Devlet dış borçları faiz iskonto ve diğer borçlanma giderlerinin ödenmesinde;

1- Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan anlaşmalarla yapılan borçlanmalarda;

- Bakanlar Kurulu Kararı,

- Anlaşma metninde belirlenen şartlara göre düzenlenen ödeme planı veya kreditor ödeme bildirimini,

2- Tahvil ihracı yoluyla yapılan dış borçlanmalarda;

- Borcun niteliğine göre, tahvil ihracı suretiyle yapılan dış borçlanmaya ilişkin bilgileri içeren bildirim formu veya kreditor ödeme bildirimini, ödeme belgesine bağlanır.

Bakanlar Kurulu Kararı ilk ödemeye ilişkin ödeme belgesine bağlanır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Görev Zararı, Hazine Yardımı ve Diğer Transfer Harcamaları

Görev zararları ve hazine yardımları

Madde 56 – Görev zararları ile hazine yardımlarının ödenmesinde aşağıda belirtilen belgeler aranır.

a) Hazine Müsteşarlığına;

1-Kurum ve kuruluşların görev zararları için yapılacak ödemelerde;

- Harcama talimatı

- Kesinleşmiş görev zararını gösterir, ilgili birimce onaylı cetvel; avans olarak yapılacak ödemelerde, kuruluşa tahsis edilen ödenek ile kullanılan ve arta kalan ödenek miktarını gösteren ilgili birimce onaylı cetvel,

2-Hazine yardımı olarak yapılacak ödemelerde;

- Harcama talimatı,

- İlgili idareye tahsis edilen ödenek ile kullanılan ve arta kalan ödenek miktarını gösteren ilgili birimce onaylı cetvel, ödeme belgesine bağlanır.

b) Sosyal güvenlik kurumlarına kendi mevzuatları ile verilen görevler dışında bir görev verilmesi durumunda verilen bu görevin ifası sonucu oluşan bedelin Hazinece karşılanması için yapılacak ödemelerde;

- Harcama talimatı,

-Ödenecek miktarın hesaplanmasını gösteren, ilgili sosyal güvenlik kuruluşunca düzenlenmiş belge, ödeme belgesine bağlanır.

Katılma payı, sermaye teşkileri, yardım, pay ve benzeri ödemeler

Madde 57 – Katılma payı, sermaye teşkileri, yardım, pay, hane halkına yapılan transferler ve benzeri ödemelerde aşağıdaki belgeler aranır.

a) Kurumlara katılma payları, sermaye teşkileri, iktisadi transfer ve yardımlar ile mali transferlere ilişkin ödemelerde;

- İlgili mevzuatın yetkili kıldığı makam onayı veya Bakanlar Kurulu Kararı,

- Anlaşmaya bağlı ödemelerde, sözleşme veya protokol,

b) Kamu idarelerinin topladığı vergi, resim, harç ve benzeri gelirlerden diğer idare, kurum ve kuruluşlara verilecek payların ödenmesinde; gelirin ait olduğu kamu idaresi üst yöneticisinin onayı, genel bütçe gelirlerinden ilgili mevzuatı gereğince diğer kamu idarelerine verilecek payların ödenmesinde Maliye Bakanının onayı,

c)Yurtlarda barınan öğrencilere kupon karşılığı verilen yemek yardımlarına ilişkin işletmelere yapılacak ödemelerde;

-Harcama talimatı,

-Öğrenci sayısı, gün sayısı ve tutarları gösterir yetkili makamca onaylı liste,

-Fatura,

d)Yurt içi eğitim kurumlarında okutulan yabancı uyruklu öğrencilerin kendilerine ödenen burs, harçlık ve benzeri giderlerin dışında kalan diğer giderlerinin ödenmesinde;

-Harcama talimatı,

-Fatura,

ödeme belgesine bağlanır.

Siyasi parti, dernek, birlik, sandık, kurum, sendika, vakıf ve benzeri

teşekküllere yapılacak ödemeler

Madde 58- Siyasi parti, dernek, birlik, sandık, kurum, sendika, vakıf ve benzeri teşekküller ile kamu kurum ve kuruluşlarının yemek servislerine yardım mahiyetinde yapılacak ödemelerde aşağıda belirtilen belgeler aranır.

a) Siyasi partilere yapılacak ödemelerde;

- Bakan onayı,

- Ödenecek yardımın tutarını gösterir hesap pusulası,

b) Dernek, sandık, kurum, sendika, vakıf ve benzeri teşekküller ile kamu idarelerinin yemek servislerine yardım mahiyetinde yapılacak ödemelerde, ödemeyi yapacak kamu idaresi üst yöneticisinin onayı (özel mevzuatında bakan onayı aranması gereken hallerde ilgili bakan onayı), ödeme belgesine bağlanır.

ONUNCU BÖLÜM

Diğer Giderler

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü ve ek 10 uncu maddeleri kapsamındaki alımlar ile idarelerin kendilerine bağlı döner sermayelerden yapacakları alımlar (Değişik başlık:RG-11/10/2017-30207)

Madde 59 - Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesi kapsamında yapılacak alım bedelleri ile idarelerin kendilerine bağlı döner sermayelerden yapacakları alımların ödenmesinde aşağıda belirtilen belgeler aranır.

a) Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (a) fıkrasında belirtilen ürün alım bedellerinin ödenmesinde;

- Onay belgesi,

- Fatura,

-Düzenlenmesi gereken hallerde sözleşme,

-Gereken hallerde muayene ve kabul komisyonu tutanağı, kabul işleminin idarece yapılması halinde ise idarece düzenlenmiş belge,

- Taşınır işlem fişi,

ödeme emri belgesine bağlanır.

Aynı fıkra uyarınca, 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu hükümlerine göre yapılacak hizmet alım bedellerinin ödenmesinde; Onay Belgesi, Çeşitli Ödemeler Bordrosu (Örnek: 13) ve düzenlenmesi gereken hallerde fatura aranır.

Alım bedellerinin bir defadan fazla tahakkuk ettirilmesi halinde Onay Belgesi ve yapılmış ise sözleşme ilk ödemeye ait ödeme belgesine bağlanır.

b) Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (b), (d), (f), (i) ve (j) fıkralarında belirtilen alımlara ilişkin giderlerin ödenmesinde, özel mevzuatındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla; bu Yönetmeliğin mal ve hizmet alımları ile yapım giderlerinin ödenmesinde aranılacak kanıtlayıcı belgelere ilişkin ilgili madde hükümleri uygulanır.

c) Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (c) bendine göre uluslararası anlaşmalar gereğince sağlanan dış finansman ile yaptırılacak olan ve finansman anlaşmasında farklı ihale usul ve esaslarının uygulanacağı belirtilen mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin giderlerin tahakkuk veya ödenmesinde, gider türleri itibarıyla Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen belgelerin ödeme belgesine bağlanması esastır. Bu belgelerden yabancı dilde düzenlenmiş olanların idarelerince onaylı Türkçe tercüme belgeleri fatura aslı ile birlikte ödeme belgesine bağlanır, diğer belgelerin asılları ise idarelerinde saklanır.

Sağlanan dış finansmanla yaptırılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin olarak düzenlenen taahhüt dosyasına onay belgesi yerine harcama talimatı ile birlikte;

- Şartnameler (teknik şartname hariç),
- İlanın yapıldığına ilişkin tutanak,
- Kredi anlaşmasında öngörülmüş ise kreditor onay belgesi,
- Teminata ilişkin alındının onaylı örneği,
- Karara ilişkin damga vergisi alındısı,
- Ayrıca, kullanılan dış finansmanın bütçeleştirildiğine ilişkin Dış Proje Kredileri Dış Borç Kaydı, Bütçeleştirilmesi ve Muhasebeleştirilmesine

İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik uyarınca düzenlenen bildirim formları, bağlanır.

Taahhüt dosyasının verileceği ve gönderileceği yerler ile nüsha sayıları hakkında Yönetmeliğin 6 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Uluslararası sermaye piyasalarından yapılacak borçlanmalara ilişkin her türlü danışmanlık ve kredi derecelendirme hizmet bedellerinin ödenmesinde Yönetmeliğin "Çeşitli Hizmet Alımları" başlıklı 46 ncı maddesinde belirtilen belgeler aranır. Bu belgelerden yabancı dilde düzenlenmiş olanların idarelerince onaylı Türkçe tercüme belgeleri fatura aslı ile birlikte ödeme belgesine bağlanır, diğer belgelerin asılları ise idarelerinde saklanır.

d) Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (e) fıkrasında sayılan kuruluşlardan yapılan mal ve hizmet alım giderlerinin ödenmesinde;

- Onay belgesi,
- Kamu ihale mevzuatında belirtilen parasal limiti aşan mal ve hizmet alımlarında alım komisyonu kararı,
- Düzenlenmesi gereken hallerde protokol,
- Fatura,
- Hizmet alımlarında Hizmet İşleri Hakediş Raporu (Örnek:4),
- Gereken hallerde muayene ve kabul komisyonu tutanağı, kabul işleminin idarece yapılması halinde ise idarece düzenlenmiş belge,
- Mal ve malzeme alımlarında taşınır işlem fişi,

ödeme belgesine bağlanır.

Mal ve hizmet bedellerinin bir defadan fazla tahakkuk ettirilmesi halinde, onay belgesi ile protokole bağlanması gereken alımlarda protokol ilk

ödemeye ait ödeme belgesine bağlanır.

e) Devlet Malzeme Ofisinden ve idarelerin kendilerine bağlı döner sermayelerden yapacakları alımlarda;

- Onay Belgesi,
- Fatura,
- Gereken hallerde muayene ve kabul komisyonu tutanağı, kabul işleminin idarece yapılması halinde ise idarece düzenlenmiş belge,
- Taşınır işlem fişi,

ödeme belgesine bağlanır.

Mal ve malzeme alım bedellerinin bir defadan fazla tahakkuk ettirilmesi halinde, onay belgesi ilk ödemeye ait ödeme belgesine bağlanır.

f) (Ek:RG-11/10/2017-30207) Kamu İhale Kanununun ek 10 uncu maddesine göre, Eğitimde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme

Hareketi (FATİH) Projesi kapsamında yapılacak mal ve hizmet alımlarına ilişkin giderlerin ödenmesinde;

- Onay Belgesi,
- Düzenlenmesi gerekli görülmüş ise sözleşme,
- Fatura,
- Gereken hallerde taşınır işlem fişi, muayene ve kabul komisyonu tutanağı, kabul işleminin idarece yapılması halinde ise idarece düzenlenmiş belge,

ödeme belgesine bağlanır.

İnternet erişimine dayalı dijital eğitim içeriklerine ulaşılmasını sağlayan Fatih Projesi Bileşenleri Hizmet Alımları giderlerinin ödenmesinde;

- Onay Belgesi,
- Düzenlenmesi gerekli görülmüş ise sözleşme,
- Fatura,
- Varsa sözleşmede belirtilen belgeler,

ödeme belgesine bağlanır.

Alım bedellerinin bir defadan fazla tahakkuk ettirilmesi halinde Onay Belgesi ve yapılmış ise sözleşme ilk ödemeye ait ödeme belgesine bağlanır.

Dış temsilciliklerce yapılan harcamalar

Madde 60- Dış temsilciliklere gönderilen avanslar ile açılan kredilerden bütçenin her bir tertibinden yapılan harcamalarda dönemler itibarıyla bir Mahsup Bildirimi (Örnek: 36) düzenlenir.

Bu bildirimde;

- Bütçenin her bir tertibi için düzenlenen Fatura ve Alındılar Tercüme ve Müfredat Cetveli (Örnek:37),
- Döviz satış belgesi,
- Konsolosluk hasılatından kullanılan avanslar için Dışişleri Bakanlığının emri,

bağlanır.

Mahsup Bildirimi (Örnek: 36) ve ekleri ile duruma göre taşınır işlem fişi ödeme belgesine bağlanır.

Ödünç verme ve yardım

Madde 61- Yabancı ülkelere güc veya muhtaç duruma düştikleri Dışişleri Bakanlığınca tespit olunan ve yurda dönmeleri gereken Türk vatandaşlarının, dönüş ve yolda yiyecek giderleri için;

a) Geri alınmak üzere ödünç olarak verilen paraların ödenmesinde;

- Senet (Örnek: 38),

b) Yardım olarak verilen paraların ödenmesinde;

- İlgilinin muhtaç olduğunu belirten ve parayı aldığına ilişkin imzasını içeren konsoloslukça düzenlenmiş tutanak, ödeme belgesine bağlanır.

Zimmetten doğan borç ödemeleri

Madde 62 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-5/11/2016-29879)

9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu uyarınca icra dairesine tevdi veya bu dairece tahsil olunan veya muhafaza altına alınan paraların ilgili memur tarafından zimmete geçirilmesinden doğan borç ödemelerinde;

- Soruşturmayı yapan Cumhuriyet savcılığı yazısı,

- Paranın icra dairesine yatırıldığına ilişkin belge, ödeme belgesine bağlanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM Çeşitli Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM Ortak Hükümler

4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinin (d) bendine göre yapılacak alımlar

Madde 63 - 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinin (d) bendine göre doğrudan temin usulüyle yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işi bedellerinin ödemelerinde;

- Onay Belgesi ,

- Piyasa Fiyat Araştırması Tutanağı,

- Düzenlenmesi gerekli görülmüş ise sözleşme,

- Fatura,

- Muayene ve kabul komisyonu tutanağı, kabul işleminin idarece yapılması halinde ise idarece düzenlenmiş belge,

-Mal ve malzeme alımlarında, taşınır işlem fişi,

ödeme belgesine bağlanır.

Söz konusu alım bedellerinin ödenmesinde aranılacak belgelere ilişkin diğer hükümler aşağıda belirtilmiştir.

a) Yurtdışından yapılacak tüketim malı, malzeme, demirbaş, makine, teçhizat ve taşıt alımlarına ilişkin giderlerin ödenmesinde birinci fıkrada belirtilen belgelere ilaveten;

- Dövizin bankaca yurt dışına transfer edildiğine ilişkin belge,

- Taşıma senedi (konşimento),

ödeme belgesine bağlanır.

Yurtdışından yapılan satınalmalarda ödenen vergilerin idarece geri alınması halinde, fatura aslı yerine onaylı örneği aranır.

Alımı bir merkezden yapılan ancak alım yapılan merkez dışındaki birimlere teslim edilen mal ve malzemeler için, birimlerin teslim aldıklarına ilişkin belgelere dayanılarak alımı yapan merkezce düzenlenen taşınır işlem fişi ödeme belgesine bağlanır.

b) Tercüme ücreti ödemeleri ile elektrik, su, doğalgaz ve ulaştırma, haberleşme giderlerinin ödenmesinde muayene ve kabul işleminin yapıldığına ilişkin belge aranmaz.

c) Yurtdışından yapılacak taşıma işlerine ait giderlerin ödenmesinde, birinci fıkrada belirtilen belgelere ilaveten;

-Taşıma senedinin (konşimento) aslı,

-Bilgisayar sistemi bulunmayan idarelerce yürütülen işlemlerde teslim kağıdının (ordino) onaylı bir örneği,

ödeme belgesine bağlanır.

Bilgisayar sistemi bulunan idarelerde taşıma senedinin alıcı nüshasının aslı teslim kağıdı hükmündedir.

Mal ve hizmet alım bedelleri ile yapım işi bedellerinin bir defadan fazla tahakkuk ettirilmesi halinde, diğer ödemelerde onay belgesi, piyasa fiyat araştırması tutanağı ve düzenlenmiş ise sözleşme dışındaki belgeler aranır.

Kamu ihale mevzuatına göre yapılan alımlarda aranacak diğer belgeler

Madde 64- Kamu ihale mevzuatına göre yapılan mal ve hizmet alımları ile yapım işleri bedellerinin ödenmesinde, bu Yönetmeliğin ilgili maddelerinde sayılan belgelerden başka, duruma göre aşağıda belirtilen belgeler de ödeme belgesine bağlanır. Söz konusu belgelerin onaylı birer nüshaları muhasebe biriminde saklanan taahhüt dosyalarına eklenmek üzere ayrıca alınır.

a) Sözleşmelerin devri halinde devir sözleşmesi,

b) Süre uzatımı verilmesi halinde, buna ilişkin karar ve onay,

c) Kesin kabul farklarının ödenmesinde kesin hesap belgeleri,

d) Sözleşmede öngörülmeyen iş artışının zorunlu hale gelmesi ve bu artışın yüklenicisine yaptırılması halinde buna ilişkin onay belgesi ve ek kesin teminata ilişkin belge.

Vize veya uygun görüş alınması gereken hallerde aranacak belgeler

Madde 65- Kamu idarelerinin yapacakları harcamalarında, ilgili mevzuatında vize veya uygun görüş alınmasının belirtildiği hallerde, duruma göre vize yazısı veya cetveller ile uygun görüş yazıları ilk ödemeye ait ödeme belgesine bağlanır.

Ön mali kontrol sonucunda uygun görüş verilmediği halde, harcama yetkilileri tarafından gerçekleştirilen alımların ödenmesinde, uygun görülmediğine ilişkin görüş yazısının da ödeme belgesine bağlanması gerekir.

Taşınır işlem fişine ilişkin istisnai hükümler

Madde 66- (Değişik:RG-11/10/2017-30207)

28/12/2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliğine göre taşınır işlem fişi düzenlenmesi öngörülmeyen hallerde bu belge aranmaz.

Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ile Millî İstihbarat Teşkilatı ve Emniyet Genel Müdürlüğüne yapılacak taşınır alımlarında, taşınır girişlerinde düzenlenecek belgenin ödeme belgesine bağlanması hususunda, 21/6/2010 tarihli ve 2010/616 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan Türk Silahlı Kuvvetleri, Millî İstihbarat Teşkilatı ve Emniyet Genel Müdürlüğü Taşınır Mal Yönetmeliği hükümleri saklıdır.

İKİNCİ BÖLÜM Son Hükümler

Olağanüstü hallerde ve yeni bir giderin ortaya çıkması halinde yapılacak düzenlemeler

Madde 67-Bakanlık;

- a) Savaş hali ile idari ve askeri sebeplerle tahliye durumunda veya olağanüstü diğer hallerde yapılması zorunlu olan ivedi giderlerin ödenmesinde,
b) Mevzuat değişikliği nedeniyle ortaya çıkan yeni bir giderin bu Yönetmelikte değişiklik yapılmaya kadar ödenmesinde,
ödeme belgesine bağlanacak kanıtlayıcı belgeleri giderin çeşidine göre ayrı ayrı belirlemeye yetkilidir.

Doğal afetler nedeniyle alınacak tedbirler ile yapılacak yardımlara ilişkin harcamalar 25/9/2005 tarihli ve 25947 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Afet Harcamaları Yönetmeliğinde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

Geçici Madde 1- Taşınır Mal Yönetmeliği yürürlüğe girinceye kadar bu Yönetmelikte geçen taşınır işlem fişi yerine, Ayniyat Talimatnamesi ekinde yer alan ayniyat tesellüm makbuzu veya idarelerin özel mevzuatlarında bu makbuz yerine kullanılması öngörülen belge düzenlenir.

Geçici Madde 2- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 44 üncü maddesinde öngörülen Yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar Türk Silahlı Kuvvetlerinin taşınır mal işlemlerinde Ordu Mal Yönetmeliği hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Geçici Madde 3 – (Ek: RG-16/11/2013-28823)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Yönetmeliğin 54 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işler için avans olarak verilen tutarların mahsubunda; ödeme belgesine makam onayı, fatura ve protokolün idarece onaylı bir örneği bağlanır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

Madde 68- 14/10/1991 tarihli ve 21021 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Devlet Harcama Belgeleri Yönetmeliği ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 69- Bu Yönetmelik 1/1/2006 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 70 - Bu Yönetmelik hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

(1) Bu değişiklik 1/7/2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	31/12/2005	26040 (3. Mükerrer)
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	22/7/2009	27296
2.	3/4/2012	28253
3.	16/11/2013	28823
4.	5/11/2016	29879
5.	11/10/2017	30207

EK-5

KAMU ZARARLARININ TAHSİLİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 27/9/2006 **No: 2006/11058**
Dayandığı Kanunun Tarihi : 10/12/2003 **No: 5018**
Yayımlandığı R. Gazetenin Tarihi : 19/10/2006 **No: 26324**
Yayımlandığı Düsturun Tertibi : 5 **Cilt: 46 S:**

15/6/2019 tarihli ve 30802 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 14/6/2019 tarihli ve 1147 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca bu Yönetmelik Cumhurbaşkanlığı Yönetmeliği bölümüne eklenmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, kontrol, denetim, inceleme, kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda tespit edilen kamu zararlarının tahsiline ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç olmak üzere, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde tespit edilen kamu zararlarından doğan alacakları kapsar.

(2) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında bulunan kamu idarelerinde görevli memurların, kullanımlarındaki taşınır ve taşınmazların korunması ve her an hizmete hazır halde bulundurulması için gerekli tedbirleri almamaları nedeniyle Devlete verdikleri zararlar ile kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak kişilere verdikleri zararlar hakkında, 657 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca 27/6/1983 tarihli ve 83/6510 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Devlete ve Kişilere Memurlarca Verilen Zararların Nevi ve Miktarlarının Tespiti, Takibi, Amirlerinin Sorumlulukları, Yapılacak Diğer İşlemler Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 71 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) (**Değişik:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/1 md.**) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- Hukuk birimi: Kamu idarelerinde hukuk hizmetlerini yürüten birimi,
- İlgili: Kendisine yersiz veya fazla ödeme yapılan gerçek ve/veya tüzel kişi ya da kişileri,

- c) Kamu kaynağı: Borçlanma suretiyle elde edilen imkanlar dahil kamuya ait gelirler, taşınır ve taşınmazlar, hesaplarda bulunan para, alacak ve haklar ile her türlü değerleri,
- ç) Kamu zararı: Kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasından doğan zararı,
- d) Kanun: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununu,
- e) Malvarlığı: Bir kişinin hukuki bütünlük teşkil etmek üzere sahip ve yükümlü olabileceği para ile ölçülebilen mal, hak ve borçlarının tamamını,
- f) Muhasebe birimi: Gelir ve alacakların tahsili, giderlerin ve borçların hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm mali işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanmasına ilişkin muhasebe hizmetlerinin yapıldığı birimi,
- g) Muhasebe yetkilisi: Muhasebe hizmetlerinin yürütülmesinden ve muhasebe biriminin yönetiminden sorumlu, usulüne göre atanmış sertifikalı yöneticiyi,
- ğ) Rayiç bedel: Bir mal, iş veya hizmetin temin edildiği yer ve tarihteki normal alım ve satım bedelini,
- h) Sorumlu: Kamu zararının oluşmasına sebep olan kamu görevlisini,
- ı) Takibe yetkili birim: Merkezde strateji geliştirme birimlerini, taşrada ise strateji geliştirme biriminin bağlı olduğu üst yöneticinin, alacağın takibi konusunda yetki verdiği birimleri,
- i) Üst yönetici: Bakanlıklarda kendilerine doğrudan bağlı hizmet birimleri bakımından bakanı, kendilerine bağlı hizmet birimleri bakımından bakan yardımcılarını, diğer kamu idarelerinde en üst yöneticiyi, il özel idarelerinde valiyi, belediyelerde belediye başkanını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kamu Zararında Sorumluluk, Tespit, Tebliğ ve Takip

Sorumluluk

MADDE 5- (1) Kanunun ilgili maddeleri gereğince, kamu görevlileri; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, yönetilmesinden, kullanılmasından, korunmasından, kötüye kullanılmaması ve her an hizmete hazır bulundurulması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludurlar.

(2) Kontrol, denetim, inceleme, kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda tespit edilen kamu zararının geri ödenmesi sürecine, kamu görevlileri ile birlikte ilgililer de dahil edilir.

Kamu zararının belirlenmesi

MADDE 6- (1) Kamu zararının belirlenmesinde;

- a) Yapılan iş, alınan mal veya hizmet karşılığı olarak ilgili mevzuatında belirtilen ya da mevzuatında öngörülen karar, onay, sözleşme ve benzeri belgelerde belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması,
- b) İlgili mevzuatında öngörülen haller dışında, iş yaptırılmadan, mal veya hizmet alınmadan önce ödeme yapılması,
- c) Transfer niteliğindeki giderlerde, fazla veya yersiz ödemede bulunulması,

- ç) İlgili mevzuatı gereğince görevlendirilen komisyon veya kişilerce rayiç bedelinden daha yüksek fiyatla iş yaptırılması, mal veya hizmet alınması,
- d) Kamu idarelerine ait malların kiraya verilmesi, tahsisi, yönetimi, kullanımı ve elden çıkarılması işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması,
- e) Görevlilere teslim edilen taşınırın zarara uğraması,
- f) İdare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması,
- g) Kamu idaresinin yükümlülüklerinin mevzuatına uygun bir şekilde yerine getirilmemesi nedeniyle kamu idaresine faiz, tazminat, gecikme zammı, para cezası gibi ek mali külfet getirilmesi,
- ğ) Mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması, esas alınır.

Kamu zararının tespiti ve bildirilmesi

MADDE 7- (Değişik:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/2 md.)

(1) Kamu zararı 6 ncı maddede belirtilen hususlar göz önünde bulundurulmak suretiyle;

- a) Kontrol, denetim veya inceleme,
b) Sayıştayca kesin hükme bağlama,
c) Yargılama,

sonucunda tespit edilir.

(2) Tespit edilen kamu zararına ilişkin yazı, tutanak, rapor, ilâm ve benzeri belgeler ilgili kamu idaresine gönderilir.

Kontrol, denetim veya inceleme sonucunda tespit edilen zararın değerlendirilmesi

MADDE 7/A- (Ek:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/3 md.)

(1) Kontrol, denetim veya inceleme sonucunda tespit edilen zarara ilişkin hususlar, ilgili harcama yetkilisinin görüşünü de içeren ve harcama birimi tarafından düzenlenen Ek-1'deki Değerlendirme Formu ile birlikte merkezde üst yöneticinin, taşrada ise idarenin taşrada bulunan en üst yöneticisinin değerlendirmesine sunulur. Merkezde üst yönetici, taşrada ise taşrada bulunan idarenin en üst yöneticisi gerek görmesi halinde hukuk biriminin görüşüne, sorumluların ve/veya ilgililerin bilgisine başvurabilir. Değerlendirme altmış gün içerisinde sonuçlandırılır.

(2) Taşrada bulunan idarenin en üst yöneticisi ile harcama yetkilisi görevinin aynı kişide birleşmesi halinde değerlendirme, taşra biriminin bağlı olduğu merkezdeki ilgili harcama biriminin üst yöneticisi tarafından yapılır. Bununla birlikte, taşrada en üst yönetici ile harcama yetkilisi görevinin aynı kişide birleştiği ancak tespit edilen zararın harcama yetkilisinin karar veya onayı ile meydana gelmediği durumda değerlendirme, taşrada bulunan en üst yönetici tarafından yapılır.

(3) Kamu zararına ilişkin tespitlerin değerlendirilmesinde aşağıda yer alan hususlar birlikte dikkate alınır:

- a) Kamu görevlilerinin mevzuata aykırı karar, işlem veya eyleminin varlığı.
b) Mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemden bir kamu zararı oluşması.
c) Sorumlu ve ilgililerin belirlenmesi.

ç) Kamu zararının; sorumlunun kasıt, kusur veya ihmalden kaynaklandığına ilişkin illiyet bağının kurulması.

(4) Üst yönetici veya idarenin taşrada bulunan en üst yöneticisi tarafından yapılan değerlendirmede, kamu zararının oluştuğuna karar verilmesi halinde Değerlendirme Formu ile zararın tespitine ilişkin belgeler takibe yetkili birime gönderilir.

(5) Tespit edilen zararın, sorumlular ve/veya ilgililerce defaten ödenmesi veya ödeneceğinin yazılı olarak taahhüt edilmesi halinde söz konusu alacak, yukarıdaki fıkralarda belirtilen işlemlere gerek kalmaksızın borç tahakkuk kaydı yaptırılarak tahsil edilir.

(6) Kontrol, denetim veya inceleme sonucunda tespit edilen zararın, yapılan değerlendirme sonucunda kamu zararı niteliği taşımamakla birlikte, tahsili gereken bir alacak olduğuna karar verilmesi halinde bu alacak genel hükümlere göre takip ve tahsil edilir.

Kamu zararının Sayıştay tarafından tespiti**MADDE 7/B- (Ek:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/3 md.)**

(1) Sayıştay denetçileri tarafından yapılan denetim sonucunda, kamu zararına ilişkin hususları içeren ve bilgi amaçlı olarak üst yöneticiye gönderilen sorgulardan taşrayı ilgilendirenler mahalline gönderilir. İlgisine göre üst yönetici veya idarenin taşrada bulunan en üst yöneticisi, gerek görmesi halinde söz konusu sorguları ihbar kabul ederek kontrol, denetim ve inceleme başlatır ve Yönetmeliğin 7/A maddesi hükümlerine göre değerlendirmeye tabi tutar. Değerlendirme sonucuna göre kamu zararı veya kamu zararı niteliği taşımamakla birlikte tahsil edilmesi gereken bir alacak olduğuna karar verilmesi durumunda sorumlular ve/veya ilgililer hakkında takip ve tahsil işlemleri başlatılır. Ayrıca, sorumlularla ilgili süreç, 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununa göre devam eder.

(2) Kamu zararına ilişkin sorguların, Sayıştay ilâmı ile kesin hükme bağlanması halinde alacağın takibi, takibe yetkili birimce yapılır. Rızaen ödenmemesi halinde ilgili alacak takip dosyası takibe yetkili birimce hukuk birimine intikal ettirilir.

Kamu zararının yargılama suretiyle tespiti**MADDE 7/C- (Ek:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/3 md.)**

(1) Mahkemeler tarafından Kanunun 71 inci maddesi kapsamına girdiği tespit edilerek kamu zararı olduğuna hükmedilen kararların idareye tebliğini müteakiben alacak, idareyi temsile yetkili hukuk birimi tarafından takip ve tahsil edilir. İdareyi temsile yetkili hukuk birimi tarafından mahkeme kararına ve yapılan tahsilata ilişkin olarak takibe yetkili birime bilgi verilir ve işlemlere ilişkin muhasebe kayıtlarının yaptırılması sağlanır.

Alacak takip dosyası

MADDE 8- (1) Tespit edilerek kamu idarelerine bildirilen kamu zararından doğan alacakların her biri için takibe yetkili birimce alacak takip dosyası açılır.⁽¹⁾

(1) 15/6/2019 tarihli ve 30802 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1147 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının 4 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan "merkezde strateji geliştirme birimlerince taşrada ise" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Sayıştayca düzenlenen sorgular ihbar kabul edilerek yaptırılan kontrol, denetim veya incelemenin değerlendirilmesi sonucunda kamu zararının oluştuğuna karar verilmesi durumunda da yukarıdaki fıkra hükmüne göre alacak takip dosyası açılır.

(3) Alacağın tespit, takip ve tahsiline ilişkin bütün belgeler alacak takip dosyasında muhafaza edilir.

Kamu zararından doğan alacakların muhasebe kayıtlarına alınması

MADDE 9- (1) (Değişik:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/5 md.) Sayıştay veya mahkeme ilâmları ile bildirilen kamu zararından doğan alacaklar, ilâmların idarelerine ulaştığı; kontrol, denetim veya inceleme sonucunda tespit edilen kamu zararından doğan alacaklar ise 7/A maddesine göre yapılacak değerlendirme sonucuna ilişkin değerlendirme formunun takibe yetkili birime ulaştığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde, takibe yetkili birimce, sorumlular ve ilgililer adına muhasebe kayıtlarına aldırılır. Muhasebe birimine yazılan yazıda faiz başlangıç tarihi de belirtilir. Taksitlendirilen kamu zararından doğan alacaklara ilişkin kararın bir örneği de karar tarihinden itibaren beş iş günü içerisinde muhasebe birimine gönderilir. Sayıştay sorguları üzerine yapılan değerlendirme sonucunda kamu zararının oluştuğuna karar verilmesi halinde de aynı şekilde işlem yapılır.

(2) Muhasebe birimi, Sayıştay ilâmına istinaden bildirilenleri ilâmda belirtilenler adına; mahkeme kararlarına istinaden bildirilenleri kararda tazminle yükümlü olduğu belirtilenler adına; bunların dışındakileri ise sorumlular ve ilgililer adına hesaplara kaydeder.⁽¹⁾

(3) Muhasebe kayıtlarına alınan her bir alacak için bir tahsilat izleme dosyası açılır.

(4) Kamu zararından doğan alacakların muhasebe kayıtlarına alınması ve izlenmesine ilişkin diğer hususlarda, kamu idarelerinin tabi oldukları muhasebe yönetmeliklerinde belirlenen usul ve esaslar uygulanır.

Kamu zararından doğan alacağın tebliği ve takibi

MADDE 10- (Değişik:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/6 md.)

(1) Kamu zararından doğan alacaklar, takibe yetkili birimce sorumlular ve ilgililerin bilinen adreslerine imzaları alınmak suretiyle veya 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir.

(2) Kontrol, denetim veya inceleme sonucunda tespit edilen kamu zararından doğan alacakların sorumlulara ve ilgililere tebliğ işlemlerine, 7/A maddesi gereğince yapılacak değerlendirme işlemlerinin tamamlanarak değerlendirme formunun takibe yetkili birime ulaştırıldığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde başlanır. Tebliğde; borcun miktarı, sebebi, doğuş tarihi, faiz başlangıç tarihi, ödeme yeri belirtilir ve sorumlulara ve/veya ilgililere ödeme, itiraz veya sulh teklifinde bulunmak üzere otuz gün süre verilir.

a) Sorumluların ve/veya ilgililerin varsa itirazları 15 gün içinde sonuçlandırılır. Bu süre içinde sonuçlandırılmayan başvurular reddedilmiş sayılır. İtiraz, merkezde üst yönetici, taşrada ise idarenin taşrada bulunan en üst yöneticisi tarafından, gerek görülmesi halinde harcama birimi ve/veya hukuk biriminin de görüşüne başvurularak sonuçlandırılır.

(1) 15/6/2019 tarihli ve 30802 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1147 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının 5 inci maddesiyle bu fıkarda yer alan "belirtilen sorumlular" ibaresi "belirtilenler" şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkarda yer alan "adli, idari veya askeri" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

b) Sorumlu ve/veya ilgililerin taksitlendirme taleplerini de içeren sulh başvuruları; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ve özel bütçeli idarelerde, 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre, kapsamdaki diğer kamu idarelerinde ise özel mevzuatındaki hükümlere göre sonuçlandırılır.

c) İtiraz ve sulh başvurularını değerlendirme işlemlerinin sekretarya hizmetlerini takibe yetkili birim yürütür.

(3) Sayıştay sorguları üzerine yapılan değerlendirme sonucuna göre tahsil edilmesi gerektiği bildirilen kamu zararı alacaklarının sorumlulara ve ilgililere tebliğinde de aynı şekilde işlem yapılır.

(4) Kamu zararı alacaklarının yapılan tebligata rağmen sorumlular ve/veya ilgililerce süresinde rızaen ödenmemesi, sulh teklifinde ya da itirazda bulunulmaması halinde sürenin bitiminden itibaren beş iş günü içerisinde, sulh teklifinin ya da itirazın idare tarafından reddedilmesi halinde ise bu ret tarihinden itibaren beş iş günü içerisinde ve her hâlükârda 30 günlük ödeme süresinden sonra ilgili alacak takip dosyası, alacağın tahsili için takibe yetkili birimce kamu idaresini temsile yetkili hukuk birimine gönderilir.

(5) Kesinleşen Sayıştay ilâmlarının tebliğinde 6085 sayılı Sayıştay Kanunu hükümleri uygulanır.

(6) Mahkemelerce hükmü bağlanan ve taraflara tebliğ edilen, kamu zararından doğan alacaklara ilişkin kararın kesinleşmesi beklenmeksizin takip işlemlerine başlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kamu Zararından Doğan Alacakların Tahsili

Kamu zararından doğan alacağın güvence altına alınması

MADDE 11- (1) 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda ihtiyatî haciz için öngörülen şartların varlığı ve kamu idaresi üst yöneticisinin de gerekli görmesi halinde, mahkeme kararı veya Sayıştay ilâmı tebliğ edilinceye kadar, alacaklı kamu idaresince kamu alacağını güvence altına almak amacıyla yetkili mahkemeden karar alınarak, sorumluların ve ilgililerin mal, hak ve alacakları üzerine ihtiyatî haciz konulur.

(2) İhtiyatî haciz kararının verildiği tarihten itibaren on gün içinde icra dairesinden kararın uygulanması talep edilir. Aksi halde ihtiyatî haciz kararı kendiliğinden kalkar. İhtiyatî haciz kararının uygulanmasında icra dairesinin gecikmesi halinde, alacaklı kamu idaresini temsile yetkili hukuk birimince kararı uygulayacak olan icra dairesinin bağlı olduğu icra mahkemesine başvurularak kararın infazının sağlanması talep edilir.

Kamu zararından doğan alacakların tahsil şekilleri

MADDE 12- (1) Kamu zararından doğan alacaklar, sorumlulardan ve/veya ilgililerden, zararın oluştuğu tarihten itibaren ilgili mevzuatına göre hesaplanacak faiziyle birlikte tahsil edilir.

(2) Tespit edilen kamu zararları;

a) Rızaen ve sulh yolu ile ödenmek,

b) (**Değişik:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/7 md.**) 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümlerine göre takas yapılmak,

c) 2004 sayılı Kanun hükümleri uygulanmak, suretiyle tahsil edilir.

Rızaen ve sulh yolu ile tahsilat

MADDE 13- (1) Kamu zararından doğan alacaklar, sorumluları ve/veya ilgilileri tarafından rızaen veya ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde sulh yoluyla ödenebilir.

(2) (**Mülga:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/8 md.**)

(3) (**Değişik:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/8 md.**) Kamu zararından doğan alacağın ödenmesinin ilgili mevzuat çerçevesinde sulh yolu ile sağlanması halinde, sulh işleminin kesinleştiği tarihi izleyen ay başından itibaren sorumlunun ve/veya ilgilinin yazılı muvafakati ile aylığından kesilerek tahsil edilebilir. Rızaen ve defaten ödemede, sorumlunun ve/veya ilgilinin yazılı isteğiyle aylığından kesilerek tahsil edilebilir.

(4) Aylıklardan yapılacak kesinti tutarı, sorumlulara ve/veya ilgililere yapılan her türlü aylık, ödenek, zam, tazminat dahil bir aylık net ödemelerinin dörtte birinden az, üçte birinden çok olamaz.

Takas suretiyle tahsilat

MADDE 14- (1) (**Değişik:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/9 md.**) Kamu zararından doğan alacaklar, sorumluların ve ilgililerin genel hükümler çerçevesinde kamu idaresinden tahsili gereken alacaklarından 6098 sayılı Kanun hükümlerine göre takas suretiyle tahsil edilebilir.

(2) Takas suretiyle tahsil için;

- a) Alacaklı kamu idaresi ile sorumlu ve/veya ilgilinin karşılıklı olarak alacaklı ve borçlu durumunda olmaları,
- b) Takas edilecek borç ve alacağın nakit olması,
- c) Takas edilecek borç ve alacağın her ikisinin de vadesinin gelmiş olması,
- ç) Takas yapılmadan önce sorumluya ve/veya ilgiliye alacağının borcuna takas suretiyle mahsup edileceğinin bir yazı ile bildirilmesi veya alacağını talep ettiği zaman borcu ile takas edileceğinin beyan edilmesi, gerekir.

(3) (**Mülga:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/9 md.**)

İcra yoluyla tahsilat

MADDE 15- (1) Sayıştay ve mahkeme ilâmları ile hüküm altına alındığı halde sorumluları ve/veya ilgilileri tarafından rızaen ödenmeyen kamu zararından doğan alacaklar, 2004 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

(2) (**Değişik:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/10 md.**) Sayıştay ilâmları için takibe yetkili birim tarafından, mahkeme ilâmları için ise kamu idaresini temsile yetkili hukuk birimi tarafından; tapu, vergi dairesi, trafik şubesi gibi tescile tabi varlıkların kayıtlarını tutan dairelerden, sosyal güvenlik kurumları, banka ve diğer ilgili yerlerden, sorumluların ve ilgililerin gelir ve malvarlığı araştırması yapılır. Takibe yetkili birimler tarafından yapılan araştırmada, hacze kabil malvarlığının söz konusu olması halinde alacak takip dosyası tamamlanır ve icra takibatı yapılmak üzere kamu idaresini temsile yetkili hukuk birimine gönderilir. Takibe yetkili birimlerce malvarlığı araştırmasının yapılamadığı hallerde veya hukuk birimlerince gerekli görülmesi halinde kamu zararlarının takip ve tahsili için her zaman malvarlığı araştırması yapılabilir. Hukuk birimlerince, takip edilen davalar sonrası kamu zararının tahsiline ilişkin alınan kararların icrası aşamasında da ihtiyaç duyulması halinde malvarlığı araştırması yapılabilir.

(3) (**Değişik:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/10 md.**) Araştırma sonucunda sorumlu ve/veya ilgililere ait malvarlığı tespit edilememesi halinde 21 inci madde hükümlerine göre işlem yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Taksitlendirme

Kamu zararından doğan alacaklarda taksitlendirme

MADDE 16- (**Değişik:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/11 md.**)

(1) Kamu zararından doğan alacaklar, sorumluların ve/veya ilgililerin talebi üzerine kamu idaresince taksitlendirilebilir.

(2) Taksitlendirme süresi azami beş yıl olup bu süre içerisinde asıl alacağın faiziyle birlikte tahsil edilmesi gerekir.

(3) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerde taksitlendirme işlemleri, 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine, kapsamdaki diğer kamu idarelerinde ise ilgili mevzuat hükümlerine göre gerçekleştirilir.

(4) Sorumluların ve/veya ilgililerin yazılı taksitlendirme talebi üzerine, sorumlu ve/veya ilgili ile takibe yetkili birim arasında, taksitlendirmenin süresini, taksit sayısı ve tutarları ile ödeme zamanlarını belirleyen bir ödeme planı yapılır. Sorumlulardan ve/veya ilgililerden taksitlerini ödeme planına uygun ve vadesinde düzenli olarak ödeyeceklerine dair “borç senedi ve kefaletname” alınır.

(5) Sorumlular ve/veya ilgililer, taksitlendirme taleplerine ilişkin yetkili makamın onayı alınıncaya kadar dilekçede belirtilen ilk taksit miktarını hemen, takip eden taksitleri de düzenli olarak, faiziyle birlikte muhasebe birimine ödeyebilir. Yetkili makamdaki alınan taksitlendirme onayında kararlaştırılan taksit miktarı ödenen taksit miktarından fazla olduğu takdirde, onayda belirtilen ilk taksit tarihinden itibaren geçen taksit sürelerine ait toplam fark peşin olarak tahsil edilir.

(6) Taksitlerden birinin, ödeme planına ve “borç senedi ve kefaletname”ye uygun olarak vadesinde ve faiziyle birlikte tamamen ödenmemesi halinde alacağın tamamı muaccel olur. Söz konusu alacak, muaccel olduğu tarihten itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanan faizi ile birlikte genel hükümlere göre takip ve tahsil edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kamu Zararının Oluştığı Tarih ve Faiz Başlangıcı

Kamu zararının oluştuğu tarih

MADDE 17- (1) Kamu zararı;

a) Vezne ve ambar açıkları ile diğer muhasebe yetkilisi mutemetlerinin açıklarında, açığın meydana geldiği tarihte, bu tarihin bilinmediği durumlarda olayın tespit edildiği tarihte,

b) İş, mal veya hizmet karşılığı olarak ilgili mevzuatında belirlenen veya mevzuatında öngörülen karar, onay ya da sözleşmesinde belirlenen tutardan fazla yapılan ödemeler ile transfer niteliğindeki giderlerde yapılan yersiz ve fazla ödemelerde, ödemenin yapıldığı tarihte,

c) Kayıtlı olsun veya olmasın, kamu idaresinin yönetim ve kullanımında olan ya da kullanıcılarına teslim edilen taşınırın kaybedilmesi, çalınması veya zarar görmesi hallerinde olayın meydana geldiği tarihte; bu tarihin bilinmediği durumlarda olayın tespit edildiği tarihte,

ç) İş yaptırılmadan, mal veya hizmet alınmadan ya da mevzuatında öngörülmediği halde yapılan yersiz ödemelerde, ödemenin yapıldığı tarihte,

d) İdare gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması hallerinde, söz konusu işlemin zaman aşımına uğradığı tarihte,

e) Hakedişlerden kesinti suretiyle yapılan gelir tahsilatının eksik yapılması hallerinde, tahsilat tutarının gelir kaydedilmesi gerektiği tarihte, oluşmuş kabul edilir.

Kamu zararından doğan alacaklarda faiz

MADDE 18- (1) Kamu zararından doğan alacaklarda ilgili mevzuatına göre hesaplanacak faizin başlangıç tarihi, kural olarak zararın oluştuğu tarihtir.

(2) Sayıştay, ve mahkeme ilâmları ile tespit olunan kamu zararından doğan alacaklarda faiz başlangıç tarihi, ilâmda faizin başlangıcı hakkında hüküm varsa belirtilen tarih, aksi takdirde karar tarihidir.⁽¹⁾

(3) Sorumlular ve/veya ilgililerce yapılan ödeme tutarının, alacak aslı ile faiz tutarının tamamını karşılamaması halinde ödenen tutar vadesi gelmiş alacak aslına ve faizine orantılı olarak mahsup edilir.

(4) Borç aslına faiz dahil edilerek, tekrar faiz yürütülemez.

(5) **(Ek:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/12 md.)** Taksitlendirilen alacaklara, anlaşma tarihindeki faiz oranı uygulanır. Kamu zararının oluştuğu tarihten anlaşma tarihine kadar olan faiz ayrıca hesaplanır. Ödeme planında anapara ile hesaplanan faiz ayrı ayrı gösterilir. Taksitlerin ödenmesinde sadece anaparaya anlaşma tarihinden ödeme tarihine kadar geçen süre için faiz hesaplanır.

(6) **(Ek:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/12 md.)** Kamu zararından doğan alacaklara uygulanacak faiz konusunda aksine bir hüküm bulunmayan hallerde 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun hükümleri uygulanır.

ALTINCI BÖLÜM

Zamanaşımı ve Kamu Zararından Doğan Alacakların Silinmesi

Kamu zararının tespiti ve tahsilinde zamanaşımı

MADDE 19- (1) Kamu zararından doğan alacaklarda zamanaşımı süresi, zamanaşımını kesen ve durduran genel hükümler saklı kalmak kaydıyla, on yıldır.

(2) Zamanaşımı süresi, 17 nci maddede kamu zararının oluştuğu kabul edilen tarihi takip eden malî yılın başında işlemeye başlar ve onuncu yılın sonunda biter.

(3) Borç aslı zamanaşımına uğramış olan kamu zararından doğan alacakların faizleri de zaman aşımına uğrar.

(4) Zamanaşımına uğramış olsa dahi sorumlular ve/veya ilgililer tarafından rızaen yapılan ödemeler kabul edilir.

Zamanaşımını kesen ve durduran haller

MADDE 20- (1) Kamu zararından doğan alacaklarda zamanaşımı 6098 sayılı Kanunda belirtilen hallerde kesilir. Zamanaşımının kesildiği durumlarda, kesilme tarihinden itibaren yeni zaman aşımı süresi işlemeye başlar. Sorumlunun ve/veya ilgilinin borcunu bir senetle kabullenmesi veya borcun mahkeme kararı ile belirlenmesi halinde de yeni zamanaşımı süresi on yıldır.⁽²⁾

(2) 6098 sayılı Kanunda belirtilen hallerde zamanaşımı durur. Bu durum ortadan kalktığında zamanaşımı, kaldığı yerden işlemeye devam eder.⁽²⁾

Kamu zararından doğan alacakların silinmesi

MADDE 21- (Değişik:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/14 md.)

(1) Zorunlu veya mücbir sebeplerle takip ve tahsil imkânı kalmayan, dava ve icra takibine konu olmayan kamu zararından doğan alacaklardan merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilen tutara kadar olanların kayıtlardan çıkarılmasına üst yöneticiler yetkilidir.

(1) 15/6/2019 tarihli ve 30802 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1147 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının 12 nci maddesiyle bu fıkra yer alan “, adli, idari ve askeri” ibaresi “ve” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 15/6/2019 tarihli ve 30802 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1147 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının 13 üncü maddesiyle bu fıkralarda yer alan “818” ibareleri “6098” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) Tahsili için yapılacak takibat giderlerinin asıl alacak tutarından fazla olacağıın anlaşılması nedeniyle, dava ve icra takibine konu olmayan kamu zararına ilişkin alacaklardan merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilen tutara kadar olanların kayıtlardan çıkarılmasına üst yöneticiler yetkilidir.

(3) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ve özel bütçeli idarelerin birinci ve ikinci fıkralarda belirtilenler dışında kalan alacaklarının takip ve tahsilinden vazgeçilmesi, 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre, diğer idarelerde ise özel mevzuatlarındaki hükümlere göre gerçekleştirilir.

(4) Takibe yetkili birimce, alacağın takibinden vazgeçildiğine dair onay muhasebe birimine gönderilerek alacağın muhasebe kayıtlarından çıkarılması sağlanır.

(5) Alacağın tahsili için açılan davada kamu idaresi aleyhine karar verildiği ve Yargıtay tarafından da onanmak suretiyle hüküm kesinleştiği veya kamu idaresi için bir yarar görülmediğinden temyizden yetkili merciin onayı alınarak vazgeçildiği hallerde, Yargıtay ilâmı veya temyizden vazgeçme onayı ile buna ilişkin aleyhteki mahkeme kararı, hukuk birimince takibe yetkili birime gönderilir. Bu birimlerce de söz konusu belgelerin onaylı birer örnekleri ilgili muhasebe birimine intikal ettirilerek alacağın kayıtlardan çıkarılması sağlanır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Diğer hükümler

MADDE 22 – (1) Kamu zararından doğan alacakların takip ve tahsilinde aşağıda belirtilen hükümlere uyulur.

a) (Mülga:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/15 md.)

b) Alacağın takibinden sorumlu birim yöneticileri, mahkemeye veya icraya intikal ettirilen alacakların takibinin hangi aşamada olduğunu ilgili hukuk birimleri nezdinde izlemek, icra dairelerince tahsil edildiği bildirilen paraların muhasebe biriminin veznesine veya banka hesabına yatırılmasını ve sorumluların ve/veya ilgililerin borçlarına mahsubunu sağlamak zorundadırlar.

c) (**Değişik:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/15 md.**) Kamu idaresinin yönetim ve kullanımında bulunan taşınırların kaybolması, çalınması, eksilmesi veya zarar görmesine sebep olunması hallerinde 28/12/2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliği ile 21/6/2010 tarihli ve 2010/616 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Silahlı Kuvvetleri, Millî İstihbarat Teşkilatı ve Emniyet Genel Müdürlüğü Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine göre tespit edilen kamu zararlarından 2 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamına girmeyenler bu Yönetmelik hükümlerine göre tahsil edilir.

ç) (**Ek:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/15 md.**) Üst yöneticiler, bu Yönetmelik ile belirlenen yetkilerini sınırlarını açıkça belirlemek ve yazılı olmak suretiyle devredebilir.

d) (**Ek:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/15 md.**) Muhasebe birimince tahsil edilen tutarlar ilgili ayın sonuna kadar takibe yetkili birime bildirilir.

Kamu zararı alacaklarının elektronik ortamda takip ve tahsili

MADDE 23- (Mülga:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/16 md.)

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte mülga 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 20 nci maddesi ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre takibi saymanlıklarca yapılmakta olan kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlara ilişkin takip dosyaları bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihten itibaren iki ay içinde, merkezde strateji geliştirme birimi, taşrada ise takibe yetkili ilgili taşra birimi yöneticilerine imza karşılığında teslim edilir.

(2) Teslim edilecek her takip dosyası için, teslim tarihine kadar yapılan takibat işlem ve yazışmaların tarih ve sayıları ile tahsilat tutarlarını ve alındıların tarih ve numarasını gösterir bir özet hazırlanarak dosyaya konulur.

(3) Aynı idareye teslim edilecek takip dosyası birden fazla ise, takip dosyalarının bir listesi yapılarak liste ekinde ilgili birime teslim edilir.

(4) Takip edilmemesi nedeniyle zamanaşımına uğramış olan takip dosyaları ilgili birimlere devredilmez.

Yürürlük

MADDE 24- (1) Sayıştayın görüşü alınarak hazırlanan bu Yönetmelik 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.⁽¹⁾

(1) 15/6/2019 tarihli ve 30802 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1147 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının 17 nci maddesiyle bu fıkrafta yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

27/9/2006 TARİHLİ VE 2006/11058 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI İLE YÜRÜRLÜĞE KONULAN YÖNETMELİĞE EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN YÖNETMELİKLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTEREN TABLO

Ek ve Değişiklik Getiren Yönetmeliği Yürürlüğe Koyan Kararın		2006/11058 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Yürürlüğe Konulan Yönetmeliğin Değişen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
Tarihi	Sayısı		
14/6/2019	1147	4, 7, 7/A, 7/B, 7/C, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 23, 25	15/6/2019

(Ek:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/3 md.)

EK - 1

DEĞERLENDİRME FORMU						
		Kodu	Adı		Vergi Kimlik No	
Muhasebe Birimi:						
Harcama Birimi :						
Raporu düzenleyen/Tespiti yapan adı:						
DÜZENLENEN RAPORUN TARİH VE NO.SU	KAMU ZARARININ OLUŞTUĞU TARİH	SORUMLULARIN		İLGİLİLERİN		KAMU ZARARININ TUTARI (TL)
		ADI SOYADI	T.C./VERGİ NO.SU	ADI SOYADI	T.C./VERGİ NO.SU	
Kamu zararının konusu:						
HARCAMA YETKİLİSİNİN GÖRÜŞÜ						
Tespit edilen kamu zararına ilişkin belgelerde yer alan hususlar incelenmiş olup;						
Kamu zararının oluştuğu, takip ve tahsil edilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.						☐
Kamu zararının oluşmadığı kanaatine varılmıştır.*						☐
Kamu zararının oluşmadığı ancak takip ve tahsil edilmesi gereken bir alacağın oluştuğu kanaatine varılmıştır.						☐
İmza Tarih Harcama Yetkilisi (Birim Amiri)						
Gerekçe*:						
Not: Bu bölüm harcama yetkilisi tarafından imzalandıktan sonra form, üst yöneticiye/en üst yöneticiye sunulur.						
ÜST YÖNETİCİNİN/TAŞRADA BULUNAN EN ÜST YÖNETİCİNİN DEĞERLENDİRMESİ:						
Tespit edilen kamu zararına ilişkin belgelerde yer alan hususların incelenmesi sonucunda;						
Kamu zararının oluştuğu, takip ve tahsil edilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.						☐
Kamu zararının oluşmadığı kanaatine varılmıştır.*						☐
Kamu zararının oluşmadığı ancak takip ve tahsil edilmesi gereken bir alacağın oluştuğu değerlendirilmiştir.						☐
İmza Tarih Üst Yönetici / En Üst Yönetici						

Gerekçe*:
*Kamu zararının takip ve tahsili uygun görülmediği takdirde gerekçe bölümü doldurulur.
Not: Kamu zararının veya tahsili gereken bir alacağın oluştuğu değerlendirilmesi yapılmaması halinde bu form alacak takip dosyasına eklenerek, ilgili takip birimine gönderilir. Takip ve tahsil öngörülmediği durumda bu form dosyasında saklanır.

EK-6

SÖZLEŞMELİ PERSONEL ÇALIŞTIRILMASINA İLİŞKİN ESASLAR¹

Bakanlar Kurulu Kararının;

Tarihi ve No'su : 6/6/1978-7/15754

Dayandığı Kanun : 28/2/1978-2143

Yayımlandığı Resmi Gazete : 28/6/1978-16330

Madde 1- (Değişik:22/11/2010-2010/1169) Bu Esaslar, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası hükmü uyarınca kamu idare, kurum ve kuruluşlarında mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileri hakkında uygulanır.

Madde 2- (Mülga:22/11/2010-2010/1169)

Madde 3- (Ek:22/11/2010-2010/1169) Sözleşmeli personelin ücreti; pozisyon unvanı, bu unvana ilişkin eğitim düzeyi, kamu kurum ve kuruluşlarında aynı kadro veya pozisyon unvanında⁽²⁾ geçen hizmet süresi dikkate alınarak tespit edilir. (Ek:14/05/2018-2018/11809) Pilot unvanlı sözleşmeli personel pozisyonlarına ilişkin sözleşme ücretlerinin tespitinde, kamu kurum ve kuruluşları dışında pilot olarak geçen hizmet süreleri de dikkate alınır.

(Değişik: 6/1/1989-89/13691) Sözleşme ile çalıştırılacak personele ödenecek ücretlerin aylık brüt tutarı ile sağlanacak diğer parasal ve aynı menfaatlerin yıllık brüt tutarının on ikide birinin toplamı 5.754,98 TL'yi³ geçemez. Ancak, yurtdışı teşkilatında çalıştırılan personel ile Cumhurbaşkanlığı ve Devlet Senfoni Orkestralarında, Devlet Opera ve Balesinde ve Devlet Konservatuvarlarında görevlendirilecek yabancı misafir şef, solist ve sanatçılar hakkında bu hüküm uygulanmaz. Bu fıkrada belirtilen 5.754,98 TL, görevin önemi ve özelliği ile çalıştırılacak personelin niteliği dikkate alınarak Maliye Bakanlığı'nın görüşü üzerine Başbakan'ın onayı ile artırılabilir.

(Ek:3/1/2008-2008/13055) Sözleşme ücretleri; (Ek:11/9/2017-2017/10818) havacılık simülatör uzmanı, helikopter makinisti ve uçuş teknisyeni pozisyonlarıyla uçuş ile ilgili bakım ve kontrolörlük ve yükseköğretim kurumlarının (Ek:5/1/2009-2009/14539) gemiadamı pozisyonları ile araştırma-geliştirme proje hizmetlerine ilişkin pozisyonlarda çalıştırılacaklar için ikinci fıkrada belirtilen tavan ücretin iki katını, Savunma Sanayii İcra Komitesince uygun bulunan araştırma-geliştirme projelerinde çalıştırılacaklar ile pilot (Ek:11/9/2017-2017/10818) ve havacılık sertifikasyon uzmanı pozisyonlarında çalıştırılacaklar için ise üç katını geçmemek kaydıyla belirlenebilir.⁽¹⁾

(Ek: 3/8/2005-2005/9245) Sözleşme ile çalıştırılacak personele sözleşme ücreti dışında herhangi bir ad altında ödeme yapılamaz ve sözleşmelere bu yolda hüküm konulamaz.

¹ 2/7/1993 tarihli ve 484 sayılı KHK'nin Geçici 1 inci maddesi uyarınca, bu Esaslarda geçen "Maliye ve Gümrük Bakanlığı" ibareleri, "Maliye Bakanlığı" olarak; 8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı KHK'nin 30 uncu maddesi uyarınca da bu Esaslarda geçen "Devlet Personel Dairesi" ibareleri, "Devlet Personel Başkanlığı" olarak değiştirilmiştir.

² 14/5/2018 tarihli ve 2018/11809 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değiştirilmiştir.

³ Temmuz 2018 tarihi itibarıyla 4/7/2018 tarihli Maliye Bakanlığı genelgesiyle 2018 ve 2019 yıllarını kapsayan 4. Dönem Toplu Sözleşme hükümleri çerçevesinde belirlenmiş olan tutar metne işlenmiştir.

(Değişik:20/02/2017-2017/9949) Ancak, yurt dışında çalıştırılacak yabancı uyruklu personele buldukları yerin gelenek, görenek ve yasal düzenlemeleri gereği zorunlu olarak ödenmesi gereken Noel, Nevruz, Ramazan, Tatil ikramiyeleri ve benzeri nitelikteki diğer ikramiyeler, Diyanet İşleri Başkanlığı Kur'an kursları ile yaz Kur'an kurslarında sözleşmeli olarak çalıştırılan Kur'an kursu öğreticisi, imam-hatip, müezzin-kayyım ve vaizlere ek ders ücreti, Milli Eğitim Bakanlığında norm kadro sonucu ortaya çıkan öğretmen ihtiyacının kadrolu öğretmen istihdamıyla kapatılmaması hallerinde sözleşmeli olarak çalıştırılacak öğretmenlere ek ders ücreti ve her öğretim yılı başında verilecek öğretim yılına hazırlık ödeneği ile 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesine göre avukat ve dava vekillerine ödenecek vekalet ücretleri dördüncü fıkra hükmü dışındadır.

(Ek:22/11/2010-2010/1169) İlgili kanunları uyarınca resmi kıyafet giymek zorunda bulunan personel için 14/9/1991 tarihli ve 91/2268 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Memurlara Yapılacak Giyecek Yardımı Yönetmeliğinde öngörülmüş olan giyim eşyalarından, emsali sözleşmeli personel de aynı esas ve usuller çerçevesinde faydalandırılır.

(Mülga: 6/1/1989-89/13691)

Personele sözleşmelerle verilmesi öngörülen aynı menfaatler, Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığınca görevlendirilecek ikişer uzmandan oluşacak bir kurul tarafından değerlendirilir. Limiti aşan sözleşmelerin yeniden düzenlenmesi mümkün olmadığı takdirde, fazla kısım ilgiliden geri alınır.

Bu madde hükümlerine uyulmaması halinde 6183 sayılı Kanun uyarınca gerekli işlem yapılır.

Madde 4- Personel, sözleşmelerinde belirtilen görev yeri dışında çalıştırılmaz.

Görev yeri dışına geçici olarak gönderilenlerin gündelik ve yol giderleri, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerinde saptanan süreyi ve 1 inci derece Devlet memurlarına ödenen harcırah miktarını aşmamak üzere sözleşmelerde belirtilir. **(Ek: 24/4/2007-2007/12061) Sözleşmeli personele geçici görev yolluğu dışında harcırah ödenemez. (Danıştay İkinci Dairesinin 26/12/2013 tarihli ve E:2009/140, K:2013/12270 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.)**

Madde 5- **(Değişik:22/11/2010-2010/1169)** Sözleşme süreleri mali yıl ile sınırlıdır.

Madde 6- İlgililer sözleşmelerinde belirtilen görev dışında başka bir işte çalıştırılmaz.

(1) 5/2/2019 tarihli ve 30677 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 704 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Esasların bu fıkrasına "pilot" ibaresinden önce gelmek üzere "Savunma Sanayii İcra Komitesince uygun bulunan araştırma-geliştirme projelerinde çalıştırılacaklar ile" ibaresi eklenmiştir.

Madde 7- (Değişik: 3/8/2005-2005/9245)

Kamu kurum ve kuruluşlarının yurt dışı teşkilatlarında sözleşmeli olarak çalıştırılan yabancı uyruklu personel ile haftalık çalışma saati süresi 40 (kırk) saatin altında bulunan personel (Milli Eğitim Bakanlığında norm kadro sonucu ortaya çıkan öğretmen ihtiyacının kadrolu öğretmen istihdamıyla kapatılamaması hallerinde sözleşme ile çalıştırılacak öğretmenlerde 40 saat şartı aranmaz)¹ hariç olmak üzere, *kurumunda*²³ fiilen, askerlik ve doğum dışında kesintisiz en az 2 hizmet yılını tamamlayanlardan;

a) (Değişik:22/11/2010-2010/1169) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu gereğince sürekli tam iş göremezlik geliri, malûllük veya yaşlılık aylığı bağlanması veya toptan ödeme yapılması,

b) Hizmetlerine gerek kalmadığı için sözleşmesinin feshedilmesi veya yenilenmemesi,

c) İlgilinin ek 6 ncı maddenin ikinci fıkrası uyarınca sözleşmeyi feshetmesi,

ç) İlgilinin işe alınma açısından gerekli olan niteliklerden herhangi birini sonradan kaybetmesi,

d) İlgilinin ölümü,

hallerinden birinin vuku bulmasından dolayı hizmet sözleşmesi sona erenlere, görev yapmakta olduğu pozisyon unvanı itibarıyla, Devlet Memurları Kanununa göre girebilecekleri hizmet sınıfındaki aynı veya benzeri kadro unvanı esas alınarak hizmet yılı ve öğrenim durumu aynı olan emsali personele 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre bir hizmet yılı için ödenecek azami emeklilik ikramiyesi tutarını geçmemek üzere, *kurumunda*⁽²⁾⁽³⁾ çalışılan her tam hizmet yılı için ayrılış tarihindeki hizmet sözleşmesinde yazılı aylık brüt ücret tutarında iş sonu tazminatı ödenir. Bir yıldan artan süreler için de, tam yıl için hesaplanan miktardan o süreye isabet eden tutar kadar ödeme yapılır.

Bu tazminatın ödenmesinde; daha önce iş sonu tazminatı, ikramiye ve kıdem tazminatı ile benzeri ödemelerde değerlendirilmiş süreler dikkate alınmaz. İş sonu tazminatı ödemesinde dikkate alınmış süreler kıdem tazminatı ile 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uyarınca ödenecek ikramiye hesabında değerlendirilmez. Ölüm halinde, yukarıdaki fıkra uyarınca hesaplanacak tutar, ölenin kanuni mirasçılara ödenir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının yurt dışı teşkilatlarında sözleşmeli olarak çalıştırılan yabancı uyruklu personelden; hizmetlerine gerek kalmaması veya yaş haddi nedenleriyle sözleşmesi fesh edilen veya yenilenmeyenler, yerel sosyal güvenlik mevzuatına göre emeklilik, malûllük veya ölüm nedeniyle ayrılanların iş sonu tazminatı konusunda, yerel mevzuata uyulmasının zorunlu olmadığı durumlarda, Dışişleri ve Maliye Bakanlıklarının uygun görüşleri alınmak koşulu ile sözleşmelere hüküm konulabilir. Ancak bu yolla ödenecek iş sonu tazminatı tutarı aralıksız olarak çalışılan her tam yıl için son aylık sözleşme ücretinin %50'sini geçemez. Bir yıldan artan süreler için de, tam yıl için hesaplanan miktardan o süreye isabet eden tutar kadar ödeme yapılır.

Bu statüde çalışanların sözleşme koşullarına uymaması nedeniyle kurum tarafından, sözleşme esasları dışında herhangi bir nedenle çalışanlar tarafından, sözleşmesinin feshedilmesi veya yenilenmemesi hallerinde, iş sonu tazminatı ödenmez.

İş sonu tazminatı ödemelerinde emsal belirleme hususları ile uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

¹ Parantez içi hüküm 2006/10557 sayılı BKK ile eklenmiş ve metne işlenmiştir.

² Danıştay Onikinci Dairesinin 28/3/2019 tarihli ve E.:2018/3058; K.:2019/2367 sayılı kararı ile bu fıkra yer alan “kurumunda” ibareleri iptal edilmiştir.

³ Danıştay Onikinci Dairesinin 28/3/2019 tarihli ve E.:2018/3059; K.:2019/2368 sayılı kararı ile bu fıkra yer alan “kurumunda” ibareleri iptal edilmiştir.

Madde 8- (Değişik: 3/2/1982-8/4250) Sözleşme ile çalıştırılan personel dışarıda kazanç getirici başka bir iş yapamaz (Avukat, dava vekili, günün veya haftanın belirli saatlerinde çalıştırılacak hekim ve uzman hekim, ilçe ve bucak belediyelerinde çalıştırılacak teknik personel ve 657 sayılı Kanunun Ek geçici 12 ve 13 üncü maddelerinde sayılan personel ile yurtdışındaki Enformasyon Merkezlerinde görevlendirilecek editörler hariç).

Madde 9- (Değişik:14/05/2018-2018/11809) 217 sayılı Devlet Personel Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kurumlarda geçen hizmet süresi, bir yıldan on yıla kadar olan personele yirmi gün, on yıldan fazla olanlara otuz gün ücretli yıllık izin verilir.

(Ek: 5/6/2006-2006/10557) Milli Eğitim Bakanlığında norm kadro sonucu ortaya çıkan öğretmen ihtiyacının kadrolu öğretmen istihdamıyla kapatılamaması hallerinde sözleşme ile çalıştırılacak öğretmenler yaz tatili ile dinlenme tatillerinde izinli sayılırlar. Bunlara, hastalık ve diğer mazeret izinleri dışında, ayrıca yıllık izin verilmez.

(Değişik: 2/3/2009-2009/14799) Sözleşmeli kadın personele, doğumdan önce sekiz, doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam on altı hafta süre ile ücretli doğum izni verilir. Çoğul gebelik halinde, doğum öncesi sekiz haftalık izin süresine iki hafta eklenir. Ancak beklenen doğum tarihinden sekiz hafta öncesinde, sağlık durumunun uygun olduğunu doktor raporu ile belgeleyen sözleşmeli kadın personel, isterse doğumdan önceki üç haftaya kadar işyerinde çalışabilir. Bu durumda, sözleşmeli kadın personelin isteği halinde doğum öncesi fiilen⁽¹⁾ çalıştığı süreler, doğum sonrası izin süresine eklenir. **(Ek:14/05/2018-2018/11809)** Doğumun erken gerçekleşmesi sebebiyle, doğum izninin kullanılmayan bölümü de doğum sonrası izin süresine ilave edilir. Doğum izninin başlaması gereken tarihten önce gerçekleşen doğumlarda ise doğum tarihi ile doğum izninin başlaması gereken tarih arasındaki süre doğum sonrası izne ilave edilir. Doğumda veya doğum sonrasında doğum izni kullanırken annenin ölümü halinde, isteği üzerine sözleşmeli personel olan babaya anne için öngörülen süre kadar izin verilir. **(Ek: 2/3/2009-2009/14799)** Doğum izni sebebiyle Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen geçici iş göremezlik ödeneği ilgilinin ücretinden düşülür.”

(Değişik:14/05/2018-2018/11809) Sözleşmeli personele, çocuğunu emzirmesi için ücretli doğum izni süresinin bitim tarihinden itibaren ilk altı ayda günde üç saat, ikinci altı ayda günde bir buçuk saat süt izni verilir. Süt izninin kullanımında annenin saat seçimi hakkı vardır.

(Değişik:14/05/2018-2018/11809) Sözleşmeli personele isteği üzerine; eşinin doğum yapması halinde on gün, kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü halinde ve her olay için yedi gün ücretli mazeret izni verilir.

(Ek: 24/4/2007-2007/12061) Hizmetleri sırasında radyoaktif ışınlarla çalışan ve doğrudan radyasyona maruz kalan sözleşmeli personele ilgili mevzuatı uyarınca ücretli sağlık izni verilir.

(Ek: 30/6/2014-2014/6576) Sözleşmeli personele; en az yüzde 70 oranında engelli ya da süreğen hastalığı olan çocuğunun (çocuğun evli olması durumunda eşinin de en az yüzde 70 oranında engelli olması kaydıyla) hastalanması halinde hastalık raporuna dayalı olarak ana veya babadan sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla bir yıl içinde toptan veya bölümler halinde on güne kadar ücretli mazeret izni verilir.

(Ek:14/05/2018-2018/11809) Yıllık izin hakkı bulunmayan sözleşmeli personele bu maddede belirtilen haller dışındaki mazeretleri nedeniyle bir sözleşme dönemi içinde toplamda on günü geçmemek üzere yıllık izin vermeye yetkili amirlerince ücretli mazeret izni verilebilir.

¹ 14/5/2018 tarihli ve 2018/11809 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile eklenmiştir.

(Ek:14/05/2018-2018/11809) Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat edinen sözleşmeli personel ile sözleşmeli personel olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi halinde sözleşmeli personel olan eşlerine, çocuğun teslim edildiği tarihten itibaren sekiz hafta süre ile izin verilir. Bu izin evlatlık kararı verilmeden önce çocuğun fiilen teslim edildiği durumlarda da uygulanır.

(Ek:14/05/2018-2018/11809) Sözleşmeli personelin, bakmakla yükümlü olduğu veya sözleşmeli personel refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, istekleri üzerine üç aya kadar ücretli izin verilir. Refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatı tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel nitelikler belirtilir.

Madde 10- Resmi tabip raporu ile kanıtlanan hastalıklar için yılda 30 günü geçmemek üzere **(Danıştay Onikinci Dairesinin 11/03/2013 tarihli ve E:2009/3956, K:2013/1443 sayılı kararı ile iptal edilmiştir. Bu karar, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 26/10/2015 tarihli ve E:2013/1713, K:2015/3762 sayılı kararı ile onanmıştır.)** ücretli hastalık izni verilebilir. Hastalık sebebiyle, Sosyal Sigortalar Kurumunca ödenen geçici iş göremezlik tazminatı ilgilinin ücretinden düşülür.

Madde 11- Ödemeler her ay başında peşin yapılır. **(Değişik:22/11/2010-2010/1169)** Ay sonundan önce ayrılmalarda, 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre aylık bağlanması veya ölüm sebebiyle sözleşmenin sona ermesi halleri dışında, kalan günlere düşen ödemeler doğrudan geri alınır.

Madde 12- (Değişik:20/02/2017-2017/9949) Sözleşmeli olarak çalıştırılacakların, ilgili kurumun saptayacağı özel koşulların yanı sıra, 657 sayılı Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (4), (5), (6), (7) ve (8) numaralı alt bentlerinde belirtilen koşulları taşımaları gereklidir.

Ancak, yabancı uyruklu hekimlerin Türkiye’de herhangi bir Tıp Fakültesinden mezun yada denkliği kabul edilmiş diploma sahibi olması, uzman iseler bunların uzmanlık belgelerinin Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğine uygunluğunun onaylanmış bulunması zorunludur.

(Değişik: 6/12/1993-93/5097) Özel kanunlarında yaş haddine ilişkin özel hüküm bulunan haller dışında, 65 yaşını bitirmiş olanlar sözleşmeli olarak çalıştırılmazlar. Sözleşmeli çalıştırılmakta iken 65 yaşını dolduranların sözleşmeleri, 65 yaşını doldurdıkları tarihte hiçbir işleme gerek kalmaksızın sona erer.

(Ek: 27/8/1979-7/18126; mülga: 6/12/1993-93/5097)

Madde 13- (Değişik: 9/2/1979-7/17150)

Bakanlar Kurulunca Devlet memurları için saptanan çalışma saat ve süreleri sözleşmeli personel için de uygulanır (Sözleşmeli olarak çalıştırılacak hekimler için 2162 sayılı Kanununun 6 ve 7 nci maddeleri hükümleri geçerlidir)¹.

¹ 2162 sayılı Kanun 2368 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmış olup, bu Kanuna göre kamu sağlık hizmetlerinde haftalık kanuni çalışma süresi 45 saat, bunlardan mesleklerini serbest icra edenler için ise 40 saattir.

Ancak, tam gün çalışmayı gerektirmeyen durumlarda Maliye Bakanlığının olumlu görüşü alınmak kaydıyla birinci fıkra hükmü dışında düzenlemeler yapılabilir.

(Ek:22/11/2010-2010/1169) Bu Karar Esaslarına göre çalıştırılacak sözleşmeli personel o gün bitirilmesi gereken işlerin bitimine kadar çalışmak zorundadır. Normal çalışma sürelerini aşan bu süreler için ilgili kanunlarında öngörülen hükümler saklı kalmak kaydıyla her sekiz saati için bir gün hesabıyla izin verilir.

(Ek:14/05/2018-2018/11809) Günün yirmi dört saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışan sözleşmeli personelin çalışma saat ve şekilleri kurumlarınca düzenlenir. Ancak, kadın personele; tabip raporunda belirtilmesi halinde hamileliğinin yirmi dördüncü haftasından önce ve her halde hamileliğinin yirmi dördüncü haftasından itibaren ve doğumdan sonraki iki yıl süreyle isteği dışında gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez. Engelli sözleşmeli personele de isteği dışında gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez.

(Mülga:22/11/2010-2010/1169)

(Mülga:22/11/2010-2010/1169)

(Ek: 3/2/1982-8/4250) Yurtdışındaki Enformasyon Merkezlerinde istihdam edilen editörler için dördüncü fıkrası hariç⁽¹⁾ bu madde hükmü uygulanmaz.

Madde 14- (Değişik: 9/2/1979- 7/17150)

657 sayılı Kanunun değişik 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre çalıştırılacak sözleşmeli personelin (...) ² sayısı, unvanı, nitelikleri, sözleşme ücreti ve süreleri ilgili Bakanlığın önerisi ve Devlet Personel Başkanlığının olumlu görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca saptanır.

Bu saptamaya dayanılarak ilgili Bakanın onayı ile sözleşmeli personel çalıştırılabilir.

(Ek: 2/3/2009-2009/14799) Sözleşmeli personel pozisyonları merkezde toplam sayı olarak, taşrada ise il veya bölge⁽³⁾ bazında tahsis edilir. Maliye Bakanlığınca vize edilen pozisyonlara ilişkin cetvellerin bir örneği ilgili kurumlar tarafından vize tarihinden itibaren bir ay içinde elektronik ortamda Devlet Personel Başkanlığına gönderilir.

Madde 15- (Değişik:22/11/2010-2010/1169) Esaslara, Sözleşmeli Personel Pozisyon Unvanları ile Asgari Nitelikleri Gösterir (4) sayılı Cetvel eklenmiştir. Bu cetvelde belirtilenler dışında sözleşmeli personel pozisyonları kullanılamaz ve talepte bulunulamaz. Kurumlar, söz konusu cetvelde belirlenen asgari niteliklere, hizmetin gereği ilave nitelikler belirleyebilirler.

Madde 16- Birinci maddede belirtilen kuruluşlarda, bu karar hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili hususlarda, Devlet Bütçe Uzmanları ile Devlet Personel Uzmanları her türlü incelemeleri yapmaya ve evrakı tetkik etmeye yetkilidir.

Ek Madde 1- Yeniden Hizmete Alınma (Değişik: 14/05/2018-2018/11809) (Değişik:RG-13/11/2019-30947-C.K-1807/1 md.) Doğum, evlat edinme, memur veya diğer personel kanunlarına tâbi olan eşinin yurt dışında sürekli göreve atanması veya en az altı ay süreyle yurt dışında geçici olarak görevlendirilmesi ve askerlik sebebiyle hizmet sözleşmesi feshedilen sözleşmeli personelin pozisyonu saklı tutulur ve istekleri halinde bu personel ayrıldığı kurumunda yeniden hizmete alınır. Ancak yeniden hizmete alınacak sözleşmeli personelin;

a) Sözleşmesinin feshi sebebiyle iş sonu tazminatı almamış bulunması,

¹ 14/5/2018 tarihli ve 2018/11809 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile eklenmiştir.

² Bu aradaki "(5434 sayılı Kanuna 1101 sayılı Kanunla eklenen Ek 5 inci maddenin son fıkrasına göre emekli aylığı kesilmeksizin çalıştırılacak hekimler dahil)" ibaresi 6/12/1993 tarih ve 93/5097 sayılı BKK ile yürürlükten kaldırılmıştır.

³ 14/5/2018 tarihli ve 2018/11809 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile eklenmiştir.

b) Doğum ya da üç yaşını doldurmamış bir çocuğun eşle birlikte veya münferit olarak evlat edinilmesi veyahut sözleşmeli personel olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi nedenleriyle hizmet sözleşmesini feshedenlerin, doğum izninin veya evlat edinme nedeniyle kullanılan iznin bitiminden itibaren en geç iki yıl; memur veya diğer personel kanunlarına tâbi olan eşinin yurt dışında sürekli göreve atanması veya en az altı ay süreyle yurt dışında geçici olarak görevlendirilmesi nedeniyle hizmet sözleşmesini feshedenlerin eşinin görev süresi bitiminden, askerlik sebebiyle hizmet sözleşmesi feshedilenlerin terhis tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde yeniden istihdam edilmek üzere ayrıldığı kurumuna yazılı talepte bulunması,

gerekmektedir. Kurumlar, yazılı talebi takip eden en geç otuz gün içinde ilgilileri istihdam ederler.

Bu madde çerçevesinde yeniden istihdam edilecek personel ile yapılacak sözleşme eski sözleşmenin devamı niteliğindedir.

(Mülga:22/11/2010-2010/1169)

(Ek:22/11/2010-2010/1169) Sözleşmeli personelin, hizmet sözleşmesi esaslarına aykırı hareket etmesi nedeniyle kurumlarınca sözleşmesinin feshedilmesi veya sözleşme dönemi içinde sözleşmeyi tek taraflı feshetmesi halinde, fesih tarihinden itibaren bir yıl geçmedikçe kamu kurum ve kuruluşlarının sözleşmeli personel pozisyonlarında yeniden istihdam edilemez.

Sözleşmesini;

a) Kısmi zamanlı veya proje süresi ile sınırlı çalışanlardan,

b) **(Değişik: 14/05/2018-2018/11809)** Öğrenim durumu itibariyle ihraz edilen ve ekli 4 sayılı cetvelde yer alan unvanlara ilişkin pozisyonlara ek 4 üncü madde çerçevesinde atanmak suretiyle unvan değişikliği yapanlardan,

c) Eş veya sağlık durumu nedeniyle yer değişikliği talebinde bulunmakla beraber; geçiş yapacağı hizmet birimi bulunmaması, birim bulunmakla beraber o birimde aynı unvan ve niteliği haiz boş pozisyon bulunmaması veya en az bir yıllık fiili çalışma şartını karşılayamaması nedenlerinden herhangi birine bağlı olarak, Ek 3 üncü maddenin (b) veya (c) bendi hükmü kendilerine uygulanamayanlardan,

tek taraflı feshedenler, bir yıllık süre şartına tabi tutulmadan yeniden istihdam edilebilirler.

Üçüncü ve dördüncü fıkra kapsamındakilerin yeniden istihdam edilebilmeleri için ilk defa işe alınma prosedürüne riayet edilmesi zorunludur.

Sınav şartı

Ek Madde 2- (Ek: 11/6/2007-2007/12251) Kamu kurum ve kuruluşları 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre;

a) Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Başkanlığı tarafından Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) (B) grubu puan sıralaması esas alınmak suretiyle doğrudan yapılacak merkezi yerleştirme,

b) Yazılı ve/veya sözlü sınav yapılmaksızın, KPSS (B) grubu puan sıralaması esas alınmak suretiyle ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak yerleştirme,

c) **(Değişik: 2/3/2009-2009/14799)** Bu Esaslara ekli 3 sayılı cetvelde unvanları belirtilen sözleşmeli personel pozisyonlarına KPSS (B) grubu puan sırasına konulmak kaydıyla alım yapılacak her bir unvan için boş bulunan sözleşmeli personel pozisyonunun on katına kadar aday arasından ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak yazılı ve/veya sözlü sınav başarısı sırasına göre yapılacak yerleştirme,

yöntemlerinden herhangi biri ile sözleşmeli personel istihdam edebilirler.

Kamu kurum ve kuruluşları, ÖSYM Başkanlığı tarafından yapılan merkezi yerleştirme suretiyle alınanlar haricinde, istihdam edilecek sözleşmeli personele ilişkin olarak, boş sözleşmeli personel pozisyon unvan ve sayısını, bu pozisyonlarda istihdam edileceklerde aranacak nitelikleri, pozisyonlara yapılacak yerleştirme usulünü, sınavla alınacaklarda sınavın yeri, tarihi, türü, konuları ile diğer hususları yerleştirme veya sınav tarihinden en az onbeş gün önce Türkiye çapında yayımlanan yüksek tirajlı gazetelerden birinde ve varsa resmî internet sitelerinde ilan ederler.

Sınav veya yerleştirme başvurularının incelenmesi, gerçekleştirilmesi, sonuçlarının tespiti ile yerleştirilen adayların ilan edilen niteliklere uygunluğundan kurumlarca teşkil edilecek komisyon sorumludur. Komisyon; ilgili kurum veya kuruluşun atamaya yetkili amirinin veya görevlendireceği birim amirinin başkanlığında, personel işlerinden sorumlu birim yöneticisi ve atamaya yetkili amir tarafından görevlendirilecek üç üye olmak üzere toplam beş kişiden teşekkül eder.

Birinci fıkranın (c) bendi uyarınca yapılacak sınavlar ile uygulama sınavlarında, personel işlerinden sorumlu birim yöneticisi hariç, komisyon üyelerinin öğrenim düzeyi adaylarda aranan öğrenim düzeyinden düşük olamaz. Söz konusu komisyonun başkan ve üyeleri, eşlerinin, üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımlarının katıldığı sınavlarda görev alamazlar.

(Değişik: 2/3/2009-2009/14799) Kamu kurum ve kuruluşlarının yurtdışı teşkilatlarında istihdam edilecek personel, yabancı uyruklular ve yükseköğretim kurumlarının gemiadamı pozisyonları ile araştırma-geliştirme projelerinde proje süreleri ile sınırlı olmak üzere istihdam edecekleri personel ile bu Esaslara ekli 1 sayılı cetvelde unvanları belirtilen sözleşmeli personel pozisyonları için sınav şartı aranmaz

Bu Esaslara ekli 2 sayılı cetvelde unvanları belirtilen sözleşmeli personel pozisyonlarına alınacaklar sadece mesleki uygulamalı sınava tabi tutulur. Mesleki uygulamalı sınavlar da, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkrada belirtilen usule uygun olarak ilan edilir ve gerçekleştirilir.

3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesi ve bu maddeye yapılan atıflara istinaden istihdam edilecek sözleşmeli personelin hizmete alınmasında bu madde hükümleri uygulanmaz.

(Değişik:26/3/2018-2018/11587) Bu Esaslara ekli 3 sayılı Cetvelde unvanları belirtilen sözleşmeli personel pozisyonları hariç, Adalet Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı kuruluşlarında bulunan pozisyonlarda bu Esaslar kapsamında çalıştırılmak üzere alınacak sözleşmeli personel Adalet Bakanlığının ilk defa Devlet memurluğuna atanacaklara ilişkin ilgili mevzuatında belirtilen sınav ile atama usul ve esaslarına göre, Danıştay Başkanlığında çalıştırılmak üzere alınacak sözleşmeli personel ise 6/1/1982 tarihli ve 2575 sayılı Danıştay Kanununun 12 nci maddesindeki usul ve esaslara göre sınava tabi tutularak istihdam edilir. **(Ek:22/11/2010-2010/1169)** Yükseköğretim Kurulu Başkanlığında yürütülen önemli proje ve hizmetlerde istihdam edilecek en az (B) seviyesinde KPDS veya dengi yabancı dil bilgisine sahip uzman unvanlı sözleşmeli personel pozisyonlarına yapılacak alımlarda, ekli (4) sayılı cetvele bağlı kalınmaksızın, bu maddenin (c) bendi hükümleri uygulanır.

(Ek:12/9/2011-2011/2249) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünde İngilizce, Fransızca ve Almanca dilleri dışındaki dillerde Mütercim-Tercüman ve sayısı 30'u geçmemek üzere Basın-Enformasyon Personeli yukarıdaki hükümlere bağlı olmaksızın Genel Müdürlükçe yapılacak yazılı ve sözlü sınav sonucuna göre çalıştırılabilir.

(Ek: 30/6/2014-2014/6576) Emniyet Genel Müdürlüğünde bu Esaslar kapsamında istihdam edilmek üzere alınacak tam zamanlı avukat unvanlı sözleşmeli personel pozisyonları için sınav şartı aranmaz. Bu pozisyonlara, İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenecek usul ve esaslara göre atama yapılır.

(Ek: 7/5/2015-2015/7698) (Değişik:RG-3/5/2019-30763-C.K.-1024/1 md.) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünde bu esaslar kapsamında istihdam edilmek üzere alınacak maden haritacılığı uzmanı, yeraltı maden uzmanı ve yerüstü maden uzmanı unvanlı sözleşmeli personel, yukarıdaki hükümlere bağlı olmaksızın anılan Genel Müdürlükçe belirlenecek usul ve esaslara göre yapılacak yazılı ve/veya sözlü sınav sonucuna göre çalıştırılabilir.

(Ek: 28/3/2016-2016/8720) Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığında bu Esaslar kapsamında istihdam edilmek üzere alınacak eczacı unvanlı sözleşmeli personel, yukarıdaki hükümlere bağlı olmaksızın anılan Başkanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre yapılacak kura veya yazılı ve/veya sözlü sınav sonucuna göre çalıştırılır.

(Ek:27/06/2016-2016/8994) Kültür ve Turizm Bakanlığında bu Esaslar kapsamında istihdam edilmek üzere alınacak mimar, mühendis, şehir plancısı, diğer teknik hizmet personeli, arkeolog, kütüphaneci, müze araştırmacısı, tekniker ve teknisyen unvanlı sözleşmeli personel, yukarıdaki hükümlere bağlı olmaksızın KPSS (B) grubundan yetmiş ve üzeri puan alanlardan puan sırasına konulmak kaydıyla alım yapılacak her bir pozisyon sayısının üç katına kadar çağırılacak adaylar arasından, anılan Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre yapılacak yazılı ve/veya sözlü sınav sonucuna göre çalıştırılır.

(Değişik:19/2/2018-2018/11465) İçişleri Bakanlığı ve bağlı kuruluşları, Yargıtay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, Kuvvet Komutanlıkları, Milli Savunma Üniversitesi ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı¹ adına vize edilmiş olan sözleşmeli personel pozisyonlarından ekli (1) ve (2) sayılı cetvellerde belirtilen unvanlara ilişkin pozisyonlar ile yabancı uyruklu personel ve yurtdışı teşkilatlarında istihdam edilecek personel için kullanılacak pozisyonlar dışındaki sözleşmeli personel pozisyonlarına yapılacak alımlarda bu maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen yöntem uygulanır.

(Ek: 14/05/2018-2018/11809) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında bu Esaslar kapsamında istihdam edilmek üzere alınacak aile sosyal destek personeli unvanlı sözleşmeli personel, yukarıdaki hükümlere bağlı olmaksızın KPSS (B) grubu puan sırasına konulmak kaydıyla alım yapılacak her bir pozisyon sayısının on katına kadar çağırılacak adaylar arasından, anılan Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre yapılacak yazılı ve/veya sözlü sınav sonucuna göre çalıştırılır.

(Ek: 14/05/2018-2018/11809) Orman Genel Müdürlüğünde bu Esaslar kapsamında istihdam edilmek üzere alınacak orman muhafaza memuru unvanlı sözleşmeli personel ile orman mühendisi unvanını haiz olanlar arasından mühendis unvanlı pozisyonlarda istihdam edilecek sözleşmeli personel, yukarıdaki hükümlere bağlı olmaksızın KPSS (B) grubu puan sırasına konulmak kaydıyla alım yapılacak her bir pozisyon sayısının dört katına kadar çağırılacak adaylar arasından, anılan Genel Müdürlükçe belirlenecek usul ve esaslara göre yapılacak sözlü ve uygulama sınav sonucuna göre çalıştırılır.²

(Ek: 14/05/2018-2018/11809) Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünde bu Esaslar kapsamında istihdam edilmek üzere alınacak iş ve meslek danışmanı unvanlı sözleşmeli personel, yukarıdaki hükümlere bağlı olmaksızın KPSS (B) grubundan yetmiş ve üzeri puan alanlardan puan sırasına konulmak kaydıyla alım yapılacak her bir pozisyon sayısının üç katına kadar çağırılacak adaylar arasından, anılan Genel Müdürlükçe belirlenecek usul ve esaslara göre yapılacak yazılı ve/veya sözlü sınav sonucuna göre çalıştırılır.

(Ek:RG-19/4/2019-30750- C.K. /1004 / 1 md.) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığına tahsis edilmiş olan pozisyonlarda istihdam edilecek sözleşmeli personel, yukarıdaki hükümlere bağlı olmaksızın anılan Başkanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre yapılacak yazılı ve/veya sözlü sınav sonucuna göre çalıştırılır.

¹ 14/5/2018 tarihli ve 2018/11809 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile eklenmiştir.

² 10/1/2019 tarihli ve 30651 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan 579 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile bu fıkraya "orman muhafaza memuru unvanlı sözleşmeli personel" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile orman mühendisi unvanını haiz olanlar arasından mühendis unvanlı pozisyonlarda istihdam edilecek sözleşmeli personel" ibaresi eklenmiştir.

(Ek fıkra:RG-26/12/2019-30990-CK-1927/1 md.) Gençlik ve Spor Bakanlığında bu Esaslar kapsamında istihdam edilmek üzere alınacak spor uzmanı, antrenör ve gençlik çalışanı unvanlı sözleşmeli personel, yukarıdaki hükümlere bağlı olmaksızın KPSS (B) grubu puan sırasına konulmak kaydıyla alım yapılacak her bir pozisyon sayısının on katına kadar çağırılacak adaylar arasından, Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre yapılacak yazılı ve sözlü ya da yalnızca sözlü ve/veya uygulamalı sınav sonucuna göre çalıştırılır.

(Ek fıkra:RG-26/12/2019-30990-CK-1927/1 md.) Gençlik ve Spor Bakanlığında altmış yaşından büyük olmamak kaydıyla aşağıdaki şartlardan herhangi birisini taşıyanlar ekli (4) sayılı cetvele bağlı kalınmaksızın ve sınav şartı aranmaksızın Gençlik ve Spor Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre bu Esaslar kapsamında spor uzmanı ve antrenör unvanlı sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilebilir:

- a) Olimpiyat veya paralimpik ya da deaflimpik oyunlarında sporcu olarak ilk üç dereceye girmek.
- b) Dünya şampiyonalarında olimpik veya paralimpik ya da deaflimpik spor dallarında sporcu olarak ilk üç dereceye girmek.
- c) Avrupa şampiyonalarında olimpik veya paralimpik ya da deaflimpik spor dallarında sporcu olarak ilk üç dereceye girmek.
- ç) Olimpik veya paralimpik ya da deaflimpik spor dallarında en az 15 defa milli sporcu olmak.
- d) Olimpik veya paralimpik ya da deaflimpik spor dallarında son beş yıl içinde en az 7 defa uluslararası yarışmalarda milli takım antrenörü olarak fiilen görev yapmak.

(Ek fıkra:RG-20/2/2020-31045-CK-2118/1 md.) Dışişleri Bakanlığında bu Esaslar kapsamında istihdam edilmek üzere alınacak mütercim-tercüman ve dışişleri hukuk uzmanı unvanlı sözleşmeli personel, yukarıdaki hükümlere bağlı olmaksızın Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde yapılacak yazılı ve sözlü sınav sonucuna göre çalıştırılabilir.

Kurum içi yer değişikliği

Ek Madde 3 – (Ek: 2/3/2009-2009/14799) Sözleşmeli personelin kurumlar arası yer değişikliği yapılamaz.

Sözleşmeli personelin kurum içi yer değişikliği ise aşağıdaki hallerde Kurumca gerçekleştirilebilir.

a) Kurumun hizmet icapları dikkate alınarak, aynı unvan ve hizmet niteliklerini haiz sözleşmeli personelin kurum içi karşılıklı yer değiştirme talepleri, pozisyonunun vizeli olduğu birimde fiilen en az bir yıl çalışmış olmaları şartıyla yerine getirilebilir.

b) Personelin eş durumuna bağlı kurum içi yer değişikliği talebi; vizeli olduğu birimde fiilen en az bir yıl çalışmış olması, geçiş yapacağı hizmet biriminde aynı unvan ve niteliği haiz boş pozisyon bulunması ve kamu personeli olan eşin, kurum içi görev yeri değişikliği mümkün olmayan veya mevzuatı uyarınca zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan bir görevde bulunması kaydıyla yerine getirilebilir.

c) Sağlık sebebine bağlı kurum içi yer değişikliği talebi; mazeret süresince geçerli olmak üzere, personelin geçiş yapacağı hizmet biriminde aynı unvan ve niteliği haiz boş pozisyon bulunması, pozisyonunun bulunduğu ildeki Devlet ve üniversite hastanesinde kendisi, eşi ve çocukları ile mevzuat uyarınca bakmakla yükümlü olduğu ana ve babasının hastalığının tedavisinin mümkün olmadığına ilişkin sağlık kurulu raporunu kuruma ibraz etmesi halinde yerine getirilebilir. Sağlık mazeretinin sona ermesi durumunda, eski pozisyonunun bulunduğu il sınırları içerisindeki aynı unvan ve niteliği haiz boş pozisyona yeniden atama yapılır.

ç) Aynı unvan ve niteliği haiz boş pozisyon bulunması halinde, eşi şehit olan personelin kurum içi yer değişiklik talebi, bir defaya mahsus olmak üzere yerine getirilir.

d) **(Ek:12/5/2011-2011/1802)** Pozisyonunun bulunduğu yerde, kendisinin, eşinin veya bakmakla yükümlü olduğu çocuklarının can güvenliğinin tehlikeye düştüğü adli veya mülki makamlarca belgelendirilen personel ile eşi vefat eden personelin kurum içi yer değişikliği talebi; geçiş yapacağı birimde aynı unvan ve niteliğe haiz boş pozisyon bulunması kaydıyla kurumun hizmet gerekleri dikkate alınarak yerine getirilebilir.

e) **(Ek:12/5/2011-2011/1802)** Kamu idareleri adına vizeli boş pozisyonlara sözleşmeli personel alımı yapılmadan önce yılda bir kez, pozisyonun vizeli olduğu ilde en az üç yıl hizmet süresi bulunan personelin geçiş yapmak istediği birimde aynı unvan ve niteliğe haiz boş pozisyona kurum içi yer değişikliği talebi, ilgili idarece hizmet gereklerine göre belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde yerine getirilebilir. İdareler, il gruplarından oluşan görev bölgeleri ve bu bölgeler için üç yıldan başlamak üzere farklı hizmet süreleri belirleyebilir.

Unvan değişikliği

Ek Madde 4 – (Ek: 2/3/2009-2009/14799) Sözleşmeli personelin, unvan değişikliği suretiyle atamasının yapılacağı pozisyon için öngörülen ilk defa hizmete alınma prosedürüne riayet edilmesi kaydıyla, unvan değişikliği mümkündür

Ek Madde 5 – (Ek: 25/10/2010-2010/982) Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü'nün boş bulunan vizeli mevcut sözleşmeli personel pozisyonlarından; sosyolog, çocuk eğitici, sosyal çalışmacı, psikolog, fizyoterapist, çocuk gelişimcisi, öğretmen, **(Ek:22/11/2010-2010/1169)** diyetisyen, **(Ek: 14/05/2018-2018/11809)** avukat, hemşire, diğer sağlık personeli ve din görevlisi unvanlı pozisyonlarında istihdam edilecek personelin seçiminde, bu Esasların ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen yöntem uygulanabilir.

Sözleşmenin feshi

Ek Madde 6 – (Ek:22/11/2010-2010/1169) Personelin;

a) İşe alınma açısından gerekli olan niteliklerden herhangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması,

b) İşe alınma açısından gerekli olan niteliklerden herhangi birini sonradan kaybetmesi,

c) Sözleşme dönemi içerisinde mazeretsiz ve kesintisiz üç gün veya toplam on gün süreyle görevine gelmemesi,

ç) *Hizmet sözleşmesinde belirtilen koşullara uymaması nedeniyle bağlı buldukları yöneticileri tarafından yazılı olarak uyarılmasına rağmen söz konusu koşullara uymama halinin tekrarlanması, (Danıştay Onikinci Dairesinin 10/12/2014 tarihli ve E:2011/6048, K:2014/8538 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.)*

d) Hizmetinin gerektirdiği pozisyona ihtiyaç kalmaması,

e) Bir proje kapsamında işe alınması durumunda istihdam edildiği projenin tamamının veya proje bölümlerinin sözleşmede öngörülen süreden önce tamamlanması,

f) **(Ek: 20/02/2017-2017/9949)** Terör örgütleriyle eylem birliği içerisinde olması, bu örgütlere yardım etmesi, kamu imkan ve kaynaklarını bu örgütleri desteklemeye yönelik kullanması ya da kullandırması, bu örgütlerin propagandasını yapması,

hallerinden herhangi birinin gerçekleşmesi halinde, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca sözleşmesi tek taraflı feshedilir.

Personel; kendi isteği ile bir ay önceden haber vermek koşuluyla veya Ek 1 inci maddenin dördüncü fıkrasının (b) ve (c) bendi uyarınca sözleşmeyi tek taraflı feshedebilir.

Hizmet sözleşmesi, ölüm ve 7 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sayılan hallerde kendiliğinden sona erer.

Ek Madde 7 – (Ek:12/3/2012-2012/2964) Sözleşmeli personel alımı başvurularında adaylardan istenecek bilgi ve belgeler şunlardır:

a) Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası. Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası dışında adaylardan kimlik bilgilerine ilişkin olarak ayrıca bir bilgi veya belge istenmez. Ancak ilgili kamu kurum veya kuruluşu Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası beyanının teyidi amacıyla adaydan Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının da yer aldığı nüfus cüzdanı aslını göstermesini talep edebilir.

b) Adres bildirimini, adli sicil ve askerlik durumlarına ilişkin olarak yazılı beyanları. Bu hususlarda adaylardan yazılı beyanları dışında bir belge talep edilmez.

c) Sağlık durumlarına ilişkin olarak yazılı beyanları. Kamu kurum ve kuruluşları sözleşmeli personele verilecek görevin uygun yürütülmesi açısından zaruri görmeleri durumunda, personel ve insan kaynaklarına ilişkin mevzuatlarında açıkça belirtilmesi kaydıyla adaylardan sağlık durumlarına ilişkin rapor talep edebilirler.

Kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili mevzuat gereği adaylardan talep ettikleri belgelerin suretleri, asılları adaylarca ibraz edilmesi kaydıyla tasdik edilerek işleme alınır.

Adayların kimlik ve adres bilgilerine ilişkin beyanlarının doğruluğu Kimlik Paylaşım Sistemi aracılığıyla araştırılır. Adayların adli sicil ve askerlik durumlarına ilişkin olarak yazılı beyanlarının doğruluğu ise yetkili adli ve askeri mercilerden alınacak bilgilerle teyit edilir. Personel alım işlemleri, adayların idareye beyan ettikleri bilgilerin teyidi sürecinin tamamlanması beklenmeksizin devam ettirilir.

Gerçeğe aykırı belge verenler ya da beyanda bulunanlar hakkında yasal işlem yapılacağı, atamaları yapılmış ise atamalarının iptal edileceği, idare tarafından kendilerine bir bedel ödenmiş ise bu bedelin yasal faizi ile birlikte tazmin edileceği hususları sözleşmeli personel alım ilanlarında kamu kurum ve kuruluşları tarafından belirtilir.

Adaylardan başvuru sırasında istenen formlar kamu kurum ve kuruluşlarının kurumsal internet sayfalarında yayımlanır.

Yabancı uyruklular için ilgili idare tarafından istenecek bilgi ve belgeler personel alım ilanında belirtilir.

Bir yıldan az süreli veya mevsimlik çalışma

Ek Madde 8 - (Ek:26/3/2018-2018/11587) 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası uyarınca bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet kapsamında yılın, ayın veya haftanın bazı günleri ya da günün belirli saatleri gibi kısmi zamanlı veya parça başı ücret vermek suretiyle sözleşme süresiyle sınırlı olarak çalıştırılacak hizmetler ile bu hizmetlerde çalıştırılacakların ücret ve adet üst sınırları ekli 5 sayılı Bir Yıldan Az Süreli Hizmetlere İlişkin Cetvelde gösterilmiştir.¹

Anılan Cetvelde gösterilen üst sınırları aşmamak üzere, bu kapsamda çalıştırılacak sözleşmeli personelin sayısı, sözleşme ücreti ve çalışma süreleri, her yıl ilgili kurumun önerisi ve Devlet Personel Başkanlığının olumlu görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca saptanır.

Bu madde uyarınca sözleşmeli olarak çalıştırılacakların, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (4), (5), (6), ve (7) numaralı alt bentleri ile hizmet gerekleri açısından ihtiyaç duyulması halinde (8) numaralı alt bendinde belirtilen şartları taşımaları gerekir. Kurumlar, bu koşullara ilave olarak hizmet gereği özel şartlar belirleyebilirler.

Parça başı ve saat ücreti karşılığı çalışanlar hariç olmak üzere, bu madde uyarınca sözleşmeli olarak çalıştırılacakların çalışma saat ve süreleri hususunda 13 üncü madde hükümleri uygulanır. Saat ücreti karşılığı çalıştırılacak personelin çalışma süresi, günde beş saati geçmemek üzere kurumu tarafından tespit edilir.

Bu kapsamda görev yapan personele, parça başı ve saat ücreti karşılığı çalışanlar hariç, çalıştıkları her ay için iki gün ücretli izin verilir ve çalışılan her ay için kazanılan izinler sözleşme dönemi içinde kalmak kaydıyla toplu olarak da kullanılabilir. Bu personelin mazeret izinlerine dair hususlarda bu Esaslarda yer alan hükümler uygulanır.

Bu kapsamda görev yapan personele, ikinci fıkra uyarınca belirlenen ücretler dışında herhangi bir ad altında ödeme yapılamaz ve hizmet sözleşmelerine bu yolda hüküm konulamaz. Ücretler, görevin yapılmasını müteakiben her ayın 15'inde ödenir.

¹ 26/12/2019 tarihli ve 30990 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan 1927 sayılı Cumhurbaşkanî Kararının 2 nci maddesiyle, bu fıkra da yer alan "Bir Yıldan Az Süreli veya Mevsimlik Hizmetlere İlişkin" ibaresi "Bir Yıldan Az Süreli Hizmetlere İlişkin" olarak değiştirilmiştir.

Bu madde uyarınca istihdam edilen personelden 65 yaşını dolduranların sözleşmeleri, 65 yaşını doldurdukları tarihte hiçbir işleme gerek kalmaksızın sona erer. Ancak yaptırılacak işin özelliği gereği kurumlar çalıştıracakları personelde 65 yaşını geçmemek üzere farklı üst yaş sınırı belirleyebilir.

(Ek fıkra:RG-26/12/2019-30990-CK-1927/2 md.) Kültür ve Turizm Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarının sanatsal faaliyetleri kapsamında bu madde uyarınca çalıştırılanların çalışma gün, saat ve sürelerinin tespiti hususunda Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkilidir. Yedinci fıkrada belirtilen 65 yaş sınırlaması, bu sanatsal faaliyetler kapsamında eser başı veya temsil başı ücret karşılığı çalıştırılanlar için uygulanmaz. Eser başı, temsil başı veya günlük ücret karşılığı çalıştırılanların ücretleri, ayın 15'i beklenmeksizin, görevin yapılmasını müteakiben ödenebilir.

Bu madde kapsamında istihdam edilmiş olmak, idareler açısından sonraki yıllarda aynı şekilde yeniden çalıştırma zorunluluğu doğurmaz.

Bu madde hükümlerine aykırı olmamak üzere, çalıştırılacak personelin çalışma usul ve esaslarına dair şartlar ile diğer hususlar hizmet sözleşmelerinde düzenlenir. **(Ek cümle:RG-26/12/2019-30990-CK-1927/2 md.)** Bu madde hükümlerine aykırı olmamak üzere, aranacak özel şartlar ile alım yöntemleri kurumlarca düzenlenebilir.

Bu kapsamda görev yapacak personele ait tip sözleşme örneklerinin Maliye Bakanlığına vize ettirilmesi zorunludur. Vize işlemi yapılmadan sözleşme yapılamaz ve herhangi bir ödemede bulunulamaz.

Bu madde uyarınca istihdam edilen personel hakkında bu Esasların sözleşmenin feshi hükümleri ile 4 üncü maddesindeki harcırah hükümleri dışındaki hükümleri uygulanmaz.

Ek Madde 9 - (Ek:26/3/2018-2018/11587) 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde özelleştirme programına alınan kuruluşların (iştirakler hariç) kısmen veya tamamen satışı nedeniyle kamu tüzel kişiliğinin sona ermesi, devredilmesi, küçültülmesi, faaliyetlerinin durdurulması, kapatılması, tasfiye edilmesi halinde veya diğer sebeplerle bu kuruluşlarda programa alınma tarihi itibarıyla İş Kanunu hükümlerine tabi daimi işçi statüsünde istihdam edilen ve 4046 sayılı Kanunun değişik 22 nci maddesine göre nakil hakkı bulunmayan personelden iş sözleşmesi özelleştirme tarihinden önce kamu tarafından veya özelleştirme tarihinden sonra özel sektör tarafından kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde sona erdirilenler 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında istihdam edilir.

Birinci fıkra kapsamında istihdam edilecek personelin;

- a) Müracaat tarihi itibarıyla emeklilik veya yaşlılık aylığı almaya hak kazanamamış olması,
- b) 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (1), (4), (6), (7) ve (8) numaralı alt bentlerinde yer alan genel şartları taşıması,
- c) İş akitlerinin kamu tarafından feshedilmesi halinde kuruluşları kanalıyla, iş akitlerinin özel sektör tarafından feshedilmesi halinde ise özel sektör tarafından, bizzat veya posta yoluyla ekli 1 sayılı Başvuru Formu ile birlikte noter onaylı diplomalarıyla Özelleştirme İdaresi Başkanlığına başvurmaları,

gerekir.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı bu madde kapsamında yapılacak müracaatları değerlendirerek hak sahibi olduğu tespit edilenleri Ocak, Mayıs ve Ekim aylarının ilk işgünü itibarıyla ve her dönem için tek liste halinde ekli 2 sayılı Bildirim Formu kullanmak suretiyle yazılı ve elektronik ortamda Devlet Personel Başkanlığına intikal ettirir.

Programa alınma tarihinden sonra özelleştirme programındaki kuruluşlarda istihdam edilmeye başlanılan personel bu madde hükümlerinden yararlanamaz.

Sözleşmeli personel olarak atama teklifi yapılmasına rağmen göreve başlamayanlar, sözleşmesini feshedenler, askerlik hizmeti ve doğum dolayısıyla ayrılanlar ile bir kamu iktisadi teşebbüsü veya bağlı ortaklıklarında yeniden işçi olarak çalışırken özelleştirme uygulamaları neticesinde bildirilenler hariç olmak üzere herhangi bir nedenle hizmet sözleşmesi sona eren veya erdirilenler başvuru yapamaz ve ikinci kez bu madde hükümlerinden faydalanamaz.

Yüzde ellinin üzerinde kamu payına sahipken özelleştirme programına alınan kuruluşlarda, programa alınma tarihi itibarıyla sözleşmeli personel olma hakkını haiz olanların kayıtları Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Bu kuruluşlardan kamu payı yüzde ellinin altına düşecek şekilde özelleştirilen kuruluşlarda, ilk bildirimde yer alıp sözleşmeli personel olma vasfını devam ettirenlerin kayıtları Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından Devlet Personel Başkanlığına yeniden bildirilir. Söz konusu kayıtlar her iki kurum tarafından saklanır.

Bu kapsamda bildirilen personelin atama teklifleri, Devlet Personel Başkanlığı tarafından kamu kurum ve kuruluşlarınca DPB e-uygulama üzerinden iletilen talepler esas alınarak; bildirim takip eden altmış gün içerisinde kura usulü ile 8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı Devlet Personel Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinin (a), (b) ve (e) bentlerinde sayılan kamu kurum ve kuruluşları ile sosyal güvenlik kurumlarına yapılır. Söz konusu taleplerin yeterli olmaması halinde Devlet Personel Başkanlığınca resen aynı usul ile atama teklifi yapılır.

Söz konusu personelden; yükseköğrenim mezunu olanların “idari büro görevlisi” unvanlı pozisyonlara, diğerlerinin ise “idari destek görevlisi” unvanlı pozisyonlara atama teklifleri yapılır.

Bu madde kapsamında yer alan personele ilişkin pozisyonlar; Devlet Personel Başkanlığınca kamu kurum ve kuruluşlarına atama teklifi yapıldığı tarih itibarıyla başka bir işleme gerek kalmaksızın ihdas, tahsis ve vize edilmiş sayılır. Bu kapsamda ihdas edilen pozisyonlar herhangi bir şekilde boşalmaları halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Atama işlemi yapılan personele ilişkin bilgiler ve bu bilgilerdeki değişiklikler en geç onbeş gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Söz konusu personel öncelikle tercih ettikleri illerde, bu illerde istihdamlarının mümkün olmaması halinde diğer illerde istihdam edilir.

Kurumlar, Devlet Personel Başkanlığınca atama teklifi yapılan personelin atama işlemlerini güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının yapılmasından itibaren otuz gün içerisinde tamamlar ve 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre ilgililere tebliğ eder.

Devlet Personel Başkanlığınca atama teklifi yapılan personel, kurumun atama teklifi yapılan ilde teşkilatının bulunmaması durumu hariç olmak üzere iade edilemez.

Sözleşmeli personel, atandıkları yerin iş akitlerinin feshedildiği andaki görev yerlerinin yer aldığı mahallî sınırlar içerisinde olması hâlinde atama emirlerinin kendilerine tebliğ edildiği günü izleyen iş günü, başka yerlerdeki görevlere atanmalar ise atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren onbeş günü izleyen iş günü içerisinde işe başlamak zorundadır. Personelin raporlu olması tebligata engel olmamakla beraber, belirtilen süreler rapor müddetinin bitiminde başlar. Belge ile ispatı mümkün zorlayıcı sebepler olmaksızın süresi içerisinde göreve başlamayanların ve belge ile ispatı mümkün zorlayıcı sebeplerle göreve başlamama hâli iki ayı aşanların atama teklifleri iptal edilir.

Askerlik görevini yapmakta olanlardan özelleştirilen kuruluşta işe başlamak istemeyen veya işe başlatılmayanlar için bu maddenin bildirim ve diğer esaslara ilişkin süreleri terhislerini takip eden ayın onbeşinden itibaren başlar. Askerlik dönüşü özelleştirilen kuruluşta işe başlayanlar ise bu madde hükümlerine tabi olurlar.

Bu madde kapsamında istihdam edilecek personelin sözleşmeleri, 5510 sayılı Kanun hükümleri uyarınca yaşlılık veya malullük aylığına hak kazandıkları tarihte sona erer. Söz konusu tarih kurumlarınca Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından talep edilir.

Kurumlarca, ataması yapılan personel ile ataması yapıldığı hâlde göreve başlamayan personel otuz gün içerisinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Kurumlarca, ataması yapılan personelden herhangi bir şekilde görevinden ayrılanların son durumları, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaralarıyla birlikte söz konusu personelin bilgilerini içerecek şekilde, her yıl Mayıs ve Kasım aylarında Devlet Personel Başkanlığına elektronik ortamda bildirilir.

Bu madde kapsamında atananların, Ek 3 üncü maddenin ikinci fıkrasında sayılan sebeplerle sınırlı olarak yapacakları kurum içi yer değişikliği talepleri, pozisyonlarında birim değişikliği yapılması suretiyle yerine getirilebilir.

Bu maddenin uygulanmasında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Devlet Personel Başkanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 1- Bu karar hükümleri yürürlüğe girmeden önce Bakanlar Kurulunca sözleşme ile çalıştırılmaları kararlaştırılmış olan personel hakkında, sözleşme süreleri bitinceye kadar sözleşmelerinde bulunan hükümlerin uygulanmasına devam olunur. Ancak bu süre 1978 Bütçe Yılı sonunu geçemez.

Geçici Madde 2- (Mülga: 9/2/197- 7/17150)

Geçici Madde 3- (Ek: 26/12/2001-2001/3487)

Kamu kurum ve kuruluşlarının yurt dışı teşkilatlarından Almanya, Fransa, Belçika, Hollanda, Lüksemburg, İspanya, İtalya, Finlandiya ve Avusturya'ya ilişkin olarak, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre vize edilen sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilen sözleşmeli personele, 1/1/2002 tarihinden itibaren 19/4/1999 tarihli ve 99/12791 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 1 inci maddesinde belirtilen Euru kuru esas alınarak ödeme yapılır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre, İrlanda, Portekiz ve Yunanistan'a ilişkin olarak vize edilen sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilenlerin sözleşme ücretlerinin, kazanılmış hak teşkil etmemek üzere 31/12/2003 tarihine kadar A.B.D. Doları olarak ödenmesine devam olunur. 1/1/2004 tarihinden itibaren, bu fıkra kapsamına giren sözleşmeli personelin sözleşme ücretlerinin A.B.D. Doları olarak ödenmesine son verilir ve 19/4/1999 tarihli ve 99/12791 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 1 inci maddesinde belirtilen Euro kuru esas alınarak ödeme yapılır. Bu hususlar personelin yıllık sözleşmelerine hüküm konulmak suretiyle ayrıca belirtilir.

Geçici Madde 4- (Mülga: 3/1/2008-2008/13055)

Geçici Madde 5- (Ek: 24/4/2007-2007/12061) Bu Esasların yürürlüğe girdiği tarihten önce doğum sebebiyle sözleşmesi feshedilenler; ayrıldıkları kurumlarında aynı unvanlı münhal pozisyon bulunması ve kurumun isteği hâlinde, öncelikle ayrıldığı görev yerinde, mezkur görev yerinde aynı unvanlı münhal pozisyon bulunmaması hâlinde ise ilgili kurumca diğer birimlerindeki aynı unvanlı münhal pozisyonda istihdam edilmek üzere, bu değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç otuz gün içinde ayrıldıkları kurumlara yazılı müracaatta bulunmaları kaydıyla bir defaya mahsus olmak üzere işe alınabilirler. Bu madde hükümlerine göre öncelikli olarak işe almada ek 1 inci madde hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 6- (Ek: 11/6/2007-2007/12251) 4/4/2007 tarihli ve 5620 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin (a) bendinde belirtilen kamu idarelerinde 21/4/2007 tarihi itibarıyla iş sözleşmeleri devam edenlerden aynı Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında olanlar, Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca vize edilen sözleşmeli personel pozisyonlarında, bu Esaslar ile getirilen sınav şartı aranmaksızın, kurumlarınca 2007 yılı içerisinde bir defaya mahsus olmak üzere yapılacak sözlü sınavda başarılı bulunmaları kaydıyla istihdam edilebilirler.

Geçici Madde 7 – (27/3/2009 tarihli ve 2008/8151 Esas sayılı Danıştay Kararı ile yürürlüğü durdurulmuştur.)

Geçici Madde 8 – (Ek: 2/3/2009-2009/14799) Bu Esasların yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içerisinde, kamu kurum ve kuruluşlarınca kendilerine tahsis edilmiş sözleşmeli personel pozisyonları, merkezde birim adına vizelenmiş olanlar merkez teşkilatı adına, taşra teşkilatı adına vizelenmiş olanlar ise il bazında vizesi yapılacak şekilde görüşleri alınmak üzere Devlet Personel Başkanlığına ve Maliye Bakanlığınca gönderilir.

Geçici Madde 9 – (Ek:22/11/2010-2010/1169) Bu Esasların yürürlüğe girdiği tarihte mevcut vizeli pozisyonlardan ekli (4) sayılı cetvelde yer almayanlar, kurumsal ihtiyaç devam ettiği sürece kullanılır. Bu pozisyonlarda hizmet gereği değişiklik talebi, 14 ve 15 inci madde hükümlerine göre gerçekleştirilir.

Geçici Madde 10 – (Ek:22/11/2010-2010/1169) Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, toplam sayısı **(Değişik:12/9/2011-2011/2249)** 60'yi geçmemek kaydıyla ek 2 nci madde hükümlerine bağlı olmaksızın 2011 yılı sonuna kadar, Yüksek Öğretim Kurulunca belirlenecek esaslara göre sözleşmeli personel alabilir.

Geçici Madde 11 - (Ek:26/3/2018-2018/11587) 657 sayılı Kanunun geçici 43 üncü maddesi çerçevesinde sözleşmeli personel statüsüne geçiş hakkına sahip olup; anılan Kanunun 4 üncü maddesinin mülga (C) fıkrasına göre Türkiye İstatistik Kurumunda çalışanlar “anketör” unvanlı, diğer kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlardan yükseköğrenim mezunu olanlar “idari büro görevlisi” unvanlı, diğerleri ise “idari destek görevlisi” unvanlı pozisyonlara idarelerince atanır. Bu kapsamda atanacaklarda (4) sayılı Cetvelde yer alan nitelikler aranmaz.

Bu şekilde atanacakların pozisyonları, atama işleminin yapıldığı tarih itibarıyla başka bir işleme gerek kalmaksızın merkezde toplam sayı olarak, taşrada ise bölge teşkilatı bulunan kurumlarda bölge, diğer kurumlarda il bazında vize ve tahsis edilmiş sayılır. **(Ek: 14/05/2018-2018/11809)** Bu kapsamda ihdas edilen pozisyonlar herhangi bir şekilde boşalmaları halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Vize ve tahsis edilen pozisyonların teşkilatı, birimi, unvanı ve sayısı ilgili kurumlarca atama işleminin yapıldığı tarihten itibaren bir ay içerisinde Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığınca gönderilir.

(Mülga:13/4/2018-2018/11673)

657 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin mülga (C) fıkrasının ikinci paragrafı kapsamında yer alanlardan bu madde uyarınca sözleşmeli personel pozisyonlarına atananların sözleşmeleri, 5510 sayılı Kanun hükümleri uyarınca yaşlılık veya malullük aylığına hak kazandıkları tarihte sona erer. Söz konusu tarih kurumlarınca Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından talep edilir.

(Ek: 14/05/2018-2018/11809) Bu madde kapsamında sözleşmeli personel pozisyonlarına geçirilenlerin, Ek 3 üncü maddenin ikinci fıkrasında sayılan sebeplerle sınırlı olarak yapacakları kurum içi yer değişikliği talepleri, pozisyonlarında birim değişikliği yapılması suretiyle yerine getirilebilir.

Geçici Madde 12 - (Ek:26/3/2018-2018/11587) Özelleştirme programında olan kuruluşlarda 1/1/2015 tarihinden önce istihdam edilmiş olanlar hakkında ek 9 uncu maddenin dördüncü fıkrası hükmü uygulanmaz.

Geçici Madde 13 - (Ek:26/3/2018-2018/11587) 657 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin mülga (C) fıkrasına göre geçici personel olma hakkından yararlanmak için mülga 3/5/2004 tarihli ve 2004/7898 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Esaslar kapsamında başvuru yapmayanlar, atama teklifi yapılmasına rağmen göreve başlamayanlar, istifa edenler veya göreve başladıktan sonra herhangi bir nedenle hizmet sözleşmesi sona erdirilenler ile 01/07/2014 tarihinden önce özelleştirilen kuruluşlarda, özelleştirme işlemi takip eden altı aylık süre geçtikten sonra iş sözleşmeleri sona erenler ek 9 uncu madde kapsamında başvuru yapamaz ve anılan madde hükümlerinden faydalanamaz.

Geçici Madde 14 - (Ek:26/3/2018-2018/11587) Özelleştirme kapsam ve programında bulunan kuruluşlarda bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla geçici iş pozisyonlarında istihdam edilenler hakkında da ek 9 uncu, geçici 12 nci ve geçici 13 üncü madde hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 15 – (Ek:RG-19/4/2019-30750- C.K. /1004 / 2 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisi İdari Teşkilatında Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığına bağlı birimlerde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında sözleşmeli personel olarak çalışmakta iken pozisyonları Milli Saraylar İdaresi Başkanlığına devredilecek personelin sözleşme ücretleri, devir işleminden önceki en son ay aldıkları sözleşme ücreti ve her türlü ödeme tutarlarını içerecek şekilde belirlenir. Bunlara 3/1/2012 tarihli ve 2012/2665 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında ayrıca ek ödeme yapılamaz.

Geçici Madde 16 – (Ek:RG-26/12/2019-30990-CK-1927/3 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Gençlik ve Spor Bakanlığında 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun 30 uncu maddesinin mülga birinci fıkrası kapsamındaki antrenör ve spor uzmanı unvanlı sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilmekte olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on işgünü içerisinde yazılı olarak başvuranlar, bu Esaslar ile getirilen sınav şartı aranmaksızın Bakanlıkça 01/01/2020 tarihinden geçerli olmak üzere aynı unvanlı sözleşmeli personel pozisyonlarına geçirilir.

Bu madde uyarınca atananların pozisyonları personelin önceki pozisyonlarına ait sözleşme ücreti esas alınarak atama tarihi itibarıyla merkezde toplam sayı, taşrada ise il bazında ihdas edilerek 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin eki (IV) sayılı cetvelin Gençlik ve Spor Bakanlığına ait bölümüne eklenmiş, önceki pozisyonları aynı tarih itibarıyla iptal edilerek mezkur Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin eki (IV) sayılı cetvelin Gençlik ve Spor Bakanlığına ait bölümünden çıkarılmış sayılır. İhdas ve iptal edilen pozisyonlara ait bilgiler bir ay içerisinde Cumhurbaşkanlığına bildirilir.

Bu maddeye göre atananların önceden iş sonu tazminatı ödenmiş süreleri hariç, iş sonu tazminatına esas olan toplam hizmet süreleri, yeni pozisyonlarında iş sonu tazminatına esas toplam hizmet sürelerinin hesabında dikkate alınır. Ayrıca önceki pozisyonlarında geçen hizmet süreleri, kurum içi yer değişikliği için bu Esaslarda aranan sürelerin hesabında değerlendirilir.

Birinci fıkra kapsamında bulunan ancak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte, doğum, evlat edinme, askerlik, eşinin yurt dışında sürekli göreve atanması veya en az altı ay süreyle yurt dışında geçici olarak görevlendirilmesi sebepleriyle görevi başında bulunmayanlardan, ilgili mevzuatına göre hizmete alınma şartlarını kaybetmemiş olanlar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır. Bunlar, usulüne ve süresine uygun şekilde yeniden istihdam edilmek üzere talepte buldukları tarihten itibaren otuz gün içerisinde atanır.

Bu maddenin uygulanmasında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye ve uygulamayı yönlendirmeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 17 - (Ek:RG-26/12/2019-30990-CK-1927/3 md.)

Ekli 5 sayılı Cetvelde yer alan Kültür ve Turizm Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarının sanatsal faaliyetlerine ilişkin hizmetlerde 2020 yılında çalıştırılacak sözleşmeli personelin sayısı, sözleşme ücreti ve çalışma süreleri, ek 8 inci maddenin ikinci fıkrası kapsamında ayrıca bir belirleme yapılmaksızın anılan cetvelde yer alan sınırlamalar çerçevesinde kullanılır.

Geçici Madde 18 - (Ek:RG-18/4/2020-31103-C.K-2420/2 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte 112 Acil Çağrı Merkezlerinde, İçişleri Bakanlığının bu Esaslar kapsamındaki mevcut dolu ve boş bulunan “Büro Personeli” sözleşmeli personel pozisyon unvanları, “Çağrı Karşılama Personeli” pozisyonunun ilk ihdas edildiği tarih itibarıyla başkaca bir işleme gerek kalmaksızın “Çağrı Karşılama Personeli” olarak değiştirilmiş sayılır. Söz konusu personelin “Büro Personeli” pozisyon unvanında geçirdiği hizmet süreleri “Çağrı Karşılama Personeli” pozisyonunda geçmiş sayılır.

Ek Geçici Madde 1- (Mülga:1/2/1980-8/308)

Madde 17- Bu Esaslar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 18 – Bu Esasları Bakanlar Kurulu yürütür.

**1 SAYILI CETVEL SINAV ŞARTI ARANMAKSIZIN HİZMETE
ALINACAK SÖZLEŞMELİ PERSONEL
POZİSYON UNVANLARI
(Ek: 11/6/2007-2007/12251)**

AVUKAT (KISMİ ZAMANLI)
DIŞ TABİBİ
ECZACI
GEMİ ADAMI
HAVACILIK SERTİFİKASYON UZMANI (Ek: 11/9/2017-2017/10818)
HAVACILIK SİMÜLATÖR UZMANI (Ek: 11/9/2017-2017/10818)
HELİKOPTER MAKİNİSTİ (Ek:22/11/2010-2010/1169)
KAPTAN
PİLOT
TABİP
UÇAK KONTROL VE BAKIM MAKİNİSTİ
UÇUŞ TEKNİSYENİ
UZMAN TABİP
UZMAN(TIPTA VE DIŞ HEKİMLİĞİNDE UZMANLIK EĞİTİMİ YÖNETMELİĞİNE
GÖRE)

2 SAYILI CETVEL
SADECE MESLEKİ UYGULAMALI SINAV SONUCUNA
GÖRE HİZMETE ALINACAK SÖZLEŞMELİ
PERSONEL POZİSYON UNVANLARI
(Ek: 11/6/2007-2007/12251)

DANS UZMANI
DENİZ TRAFİK BAŞKILAVUZU
DENİZ TRAFİK KILAVUZ YARDIMCISI
DENİZ TRAFİK KILAVUZU
DERİCİ
DİSPEÇ
DOKUMACI-ÖĞRETİCİ
EDİTÖR
FOTO DİZGİ OPERATÖRÜ
FOTOĞRAFÇI
FRESK RESSAMI
HATTAT
HEYKELTRAŞ
IŞIKÇI
İŞARET DİLİ TERCÜMANI
KALEMKAR
KAMERAMAN
(...)¹
KOSTÜM KREATÖRÜ
KOSTÜMCÜ
KURŞUNCU
MİZANPAJCI
MÜCELLİT
MÜZİKÇİ
NOTA RESSAMI
RESTORATÖR (Ek:22/11/2010-2010/1169)
(...)²
SEDEFKAR
SENARİST
SERAMİKÇİ
TASARIMCI
TASHİHÇİ
TAŞ İŞLEYİCİ
TELKARİ USTASI (Ek:8/2/2016-2016/8522)
TONMAİSTER
VİTRAY USTASI
YAPIMCI
YAYIN KOORDİNATÖRÜ
YAZMA ESER PATALOJİ UZMANI
YAZMA ESER UZMANI
YÖNETMEN

¹ 5/8/2013 tarihli ve 2013/5212 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile “Konservator” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

² 22/11/2010 tarihli ve 2010/1169 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile “Saz Sanatçısı” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

**3 SAYILI CETVEL
YAZILI VE/VEYA SÖZLÜ SINAV SONUCUNA GÖRE HİZMETE ALINACAK
SÖZLEŞMELİ
PERSONEL POZİSYON UNVANLARI
(Ek: 2/3/2009-2009/14799)**

ANKETÖR (Ek: 14/05/2018-2018/11809)
ANTRENÖR (Ek:RG-26/12/2019-30990-CK-1927/4 md.)
ARŞİV UZMANI
ÇÖZÜMLEYİCİ
DIŞİŞLERİ HUKUK UZMANI (Ek:RG-20/2/2020-31045-CK-2118/2 md.)
GENÇLİK ÇALIŞANI (Ek:RG-26/12/2019-30990-CK-1927/4 md.)
İMAM-HATİP (Ek:25/3/2013-2013/4534)
İNSAN HAKLARI UZMANI HUKUKÇU
KUR'AN KURSU ÖĞRETİCİSİ (Ek:25/3/2013-2013/4534)
MÜEZZİN-KAYYIM (Ek:25/3/2013-2013/4534)
MÜTERCİM
MÜTERCİM-TERCÜMAN
PROGRAMCI
SINAV HİZMETLERİ UZMANI (Ek:8/12/2011-2011/2541)
SİSTEM ÇÖZÜMLEYİCİSİ
SİSTEM PROGRAMCISI
SPOR UZMANI (Ek:RG-26/12/2019-30990-CK-1927/4 md.)
TAPU ARŞİV UZMANI
TERCÜMAN
VAİZ (Ek: 3/7/2017-2017/10546)
YURT YÖNETİM PERSONELİ (Ek:19/8/2013-2013/5315)

4 SAYILI CETVEL (Ek:22/11/2010-2010/1169)	
A –SÖZLEŞMELİ PERSONEL POZİSYON UNVANLARI İLE ASGARİ NİTELİKLERİ GÖSTERİR CETVEL	
UNVANI	NİTELİĞİ
AİLE SOSYAL DESTEK PERSONELİ (14/05/2018 tarihli ve 2018/11809 sayılı BKK ile eklenmiştir.)	Yükseköğretim kurumlarının en az lisans düzeyinde eğitim veren Sosyal Hizmet, Sosyal Hizmetler, Sosyal Çalışmalar, Psikoloji, Sosyoloji, Çocuk Gelişimi, Aile ve Tüketici Bilimleri, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık bölümlerinin birinden mezun olmak. ¹
ANKETÖR (26/3/2018 tarihli ve 2018/11587 sayılı BKK ile eklenmiştir.)	Yükseköğretim kurumlarından en az lisans düzeyinde mezun olmak.
ANTRENÖR (Ek:RG-26/12/2019-30990-CK-1927/4 md.) ²	Yükseköğretim kurumlarının en az dört yıllık bölümlerinden mezun olmak ve en az temel antrenörlük (ikinci kademe) düzeyinde antrenörlük belgesine sahip olmak.
ARAMA KURTARMA UZMANI	Havacılık konusunda tecrübe sahibi olmak veya arama-kurtarma konusunda eğitim görmüş olmak. Alanıyla ilgili literatürü takip edebilecek düzeyde yabancı dil bilmek.
ARKEOLOG (27/06/2016 tarihli ve 2016/8994 sayılı BKK ile eklenmiştir.)	Yükseköğretim kurumlarının lisans düzeyinde eğitim veren ilgili bölümlerinden mezun olmak.
ARŞİV UZMANI	Yükseköğretim kurumlarının kütüphanecilik, arşiv ya da programında Osmanlı Paleografyası, Arapça, Farsça derslerine yer veren bölümlerinden mezun olmak.
AVUKAT	Avukatlık ruhsatına sahip olmak.
BASIN-ENFORMASYON PERSONELİ (12/09/2011 tarihli ve 2011/2249 sayılı BKK ile eklenmiştir.)	Tanıtma, basın, enformasyon, kamu diplomasisi ve tercüme alanlarında çalıştırılmak üzere en az lisans eğitimi almış olmak; en az (B) düzeyinde KPDS veya dengi yabancı dil bilgisine sahip olmak; KPDS denkliği bulunmayan ya da KPDS'de yer almayan diller için Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünce yapılacak yabancı dil sınavında başarılı olmak.
BİLİMSEL PROJE UZMANI	Yükseköğretim kurumlarının araştırma geliştirme projelerinin gerektirdiği özel nitelik ve şartlara sahip olmak ve yükseköğretim kurumlarından en az lisans düzeyinde mezun olmak.
BİYOLOG	Yükseköğretim kurumlarının lisans düzeyinde eğitim veren ilgili bölümlerinden mezun olmak.
BÖLGE PLANCISI	Yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak.
BÜRO PERSONELİ	Proje hizmetleri, veri girişi, kayıt tutma ve benzeri büro hizmetlerini yerine getirmek üzere en az ortaöğretim kurumlarından mezun olmak.
ÇAĞRI KARŞILAMA PERSONELİ (Ek:RG-18/4/2020-31103-C.K-2420/1 md.) ³	112 Acil Çağrı Merkezlerinde çağrı karşılama hizmetlerini yerine getirmek üzere en az ortaöğretim kurumlarından mezun olmak.
ÇOCUK GELİŞİMCİSİ	Yükseköğretim kurumlarının lisans düzeyinde eğitim

¹ 10/1/2019 tarihli ve 30651 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 579 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile bu satıra "Sosyoloji," ibaresinden sonra gelmek üzere "Çocuk Gelişimi, Aile ve Tüketici Bilimleri," ibaresi eklenmiştir.

² 26/12/2019 tarihli ve 30990 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1927 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının 5 inci maddesiyle, bu bölüme alfabetik olarak teselsül ettirilmek üzere satır eklenmiştir.

³ 18/4/2020 tarihli ve 31103 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2420 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının 1 inci maddesiyle, bu bölüme alfabetik olarak teselsül ettirilmek üzere bu satır eklenmiştir.

	veren ilgili bölümlerinden mezun olmak.
ÇÖZÜMLEYİCİ, SİSTEM PROGRAMCISI	Yükseköğretim kurumlarından en az lisans düzeyinde mezun olmak ve istihdam edileceği bilgi işlem birimlerindeki programlama dili ile diğer programlama dillerinden en az iki tanesini bildiğini belgelemek ve en az D düzeyinde KPDS veya dengi yabancı dil bilgisine sahip olmak.
DENİZ TRAFİK BAŞKILAVUZU	1- Denizcilikle ilgili lisans düzeyindeki herhangi bir yükseköğrenim programı mezunu ve Uzakyol Vardiya Zabiti, Uzakyol Vardiya Mühendisi/Makinisti ehliyetlerden birine sahip olmak. (Mesleğinde 2 (iki) yıl çalışmış olan gemi inşaa mühendisleri için yukarıda belirtilen ehliyetlere sahip olma şartı aranmaz.) 2- Denizcilik literatürünü takip edebilecek düzeyde yabancı dil bilmek.
DENİZ TRAFİK KILAVUZU	1- Denizcilikle ilgili lisans düzeyinde eğitim veren fakültelerin; Güverte, Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği, Gemi Makinaları, Gemi Makinaları İşletme Mühendisliği, Gemi İnşaa Mühendisliği, Denizcilik İşletmeciliği Yönetimi, Deniz Teknolojisi Mühendisliği, Deniz Bilimleri veya Deniz Bilimleri ve Teknolojisi, Denizcilik İşletmeleri Yönetimi, Deniz İşletmeciliği ve Yöneticiliği bölümü mezunu veya Meslek Yüksek Okullarının güverte, gemi makinaları, deniz elektroniği, deniz haberleşme veya gemi makinaları işletme bölümlerinden mezun olup vardiya zabiti, makine zabiti ehliyetine sahip olmak. 2- Denizcilik literatürünü takip edebilecek düzeyde yabancı dil bilmek.
DESTEK PERSONELİ	Şoförlük, temizlik, basit bakım, ısıtma gibi hizmetleri yerine getirmek üzere en az ortaöğretim kurumlarından mezun olmak.
DIŞIŞLERİ HUKUK UZMANI (Ek:RG-20/2/2020-31045-CK-2118/3 md.) ¹	Hukuk fakültesi mezunu olmak veya buna denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarının hukuk fakültelerinden mezun olmak, en az B düzeyinde YDS veya dengi yabancı dil bilgisine sahip olmak.
DIĞER SAĞLIK PERSONELİ	657 sayılı Kanununun sağlık hizmetleri sınıfında sayılan ve cetvelde yer almayan diğer unvanlarla ilgili, en az sağlık meslek lisesi veya yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak.
DIĞER TEKNİK HİZMET PERSONELİ	657 sayılı Kanunun teknik hizmetler sınıfında sayılan ve cetvelde yer almayan diğer unvanlarla ilgili yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak.
DİŞPEÇ	Uçuş hareket uzmanı lisansına sahip olmak.
DİŞ TABİBİ	Diş hekimliği fakültesi mezunu olmak.
DIYETİSYEN	Yükseköğretim kurumlarının lisans düzeyinde eğitim veren ilgili bölümlerinden mezun olmak.
DİZGİ OPERATÖRÜ	En az ortaöğretim mezunu olmak ve konusunda tecrübe sahibi olmak.
EBE	En az sağlık meslek lisesi veya yükseköğretim kurumlarının ebelik bölümünden mezun olmak
ECZACI	Eczacılık fakültesi mezunu olmak.
EĞİTİCİ	Yükseköğretim kurumlarının en az lisans düzeyinde veya Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi ve dengi okul mezunu olmak, alanıyla ilgili literatürü takip edebilecek düzeyde yabancı dil bilmek.
FİZYOTERAPİST	Yükseköğretim kurumlarının lisans düzeyinde eğitim veren ilgili bölümlerinden mezun olmak.
GEMİ ADAMI	Gemi Adamları Yönetmeliğinde belirtilen niteliklere sahip

¹ 20/2/2020 tarihli ve 31045 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2118 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının 3 üncü maddesiyle, bölüme alfabetik olarak teselsül ettirmek üzere bu satır eklenmiştir.

	olmak.
GENÇLİK ÇALIŞANI (Ek:RG-26/12/2019-30990-CK-1927/4 md.) ¹	Yükseköğretim kurumlarından en az lisans düzeyinde mezun olmak.
GÜMRÜK MUHAFAZA MEMURU (26/3/2018 tarihli ve 2018/11587 sayılı BKK ile eklenmiştir.)	Yükseköğretim kurumlarından en az lisans düzeyinde mezun olmak.
HAVA TRAFİK KONTROLÖRÜ	Hava Trafik Kontrolörlüğü lisansına sahip olmak.
HAVACILIK SERTİFİKASYON UZMANI (11/9/2017 tarihli ve 2017/10818 sayılı BKK ile eklenmiştir.)	Yükseköğretim kurumlarının elektrik, elektronik, elektrik-elektronik, bilgisayar, endüstri, mekatronik, makine, uçak, uzay, havacılık, havacılık ve uzay mühendisliği bölümlerinin birinden mezun olmak, hava aracı ve parçaları tasarımı, üretimi ve/veya sertifikasyonu konularında en az üç yıl tecrübe sahibi olmak, alanı ile ilgili literatürü takip edebilecek düzeyde yabancı dil bilmek.
HAVACILIK SİMÜLATÖR UZMANI (11/9/2017 tarihli ve 2017/10818 sayılı BKK ile eklenmiştir.)	Yükseköğretim kurumlarının elektrik, elektronik, elektrik-elektronik, bilgisayar, endüstri, mekatronik, makine, uçak, uzay, havacılık, havacılık ve uzay mühendisliği bölümlerinin birinden mezun olmak, havacılık simülatörü tasarımı, üretimi ve/veya sertifikasyonu konularında en az üç yıl tecrübe sahibi olmak, alanı ile ilgili literatürü takip edebilecek düzeyde yabancı dil bilmek.
HELİKOPTER MAKİNİSTİ	Makinistlik lisansına sahip olmak.
HEMŞİRE	En az sağlık meslek lisesi veya yükseköğretim kurumlarının hemşirelik bölümünden mezun olmak
İCRA KATİBİ (26/3/2018 tarihli ve 2018/11587 sayılı BKK ile eklenmiştir.)	Fakülte veya yüksekokulların bilgisayar bölümü, adalet yüksekokulu, meslek yüksekokullarının adalet bölümü, adalet ön lisans programı, adalet meslek lisesi veya diğer lise ve dengi okulların ticaret veya bilgisayar bölümlerinden mezun olmak veya en az lise veya dengi okul mezunu olup, başvuru tarihinde Milli Eğitim Bakanlığınca onaylı veya kamu kurum ve kuruluşlarınca düzenlenen kurslar sonucu verilen daktilo ya da bilgisayar sertifikasına sahip bulunmak.
İDARİ BÜRO GÖREVLİSİ (26/3/2018 tarihli ve 2018/11587 sayılı BKK ile eklenmiştir.)	Yükseköğretim mezunlarından ek 9 uncu maddede belirtilen şartları sağlamış olmak.
İDARİ DESTEK GÖREVLİSİ (26/3/2018 tarihli ve 2018/11587 sayılı BKK ile eklenmiştir.)	Yükseköğretim mezunu olmayanlardan ek 9 uncu maddede belirtilen şartları sağlamış olmak.
İMAM/HATİP (14/11/2011 tarihli ve 2011/2400 sayılı BKK ile değiştirilmiştir.)	İlahiyat fakültesi, ilahiyat meslek yüksekokulu, ilahiyat önlisans veya imam hatip lisesi mezunu olmak.
İNFAZ VE KORUMA MEMURU	En az ortaöğretim mezunu olmak.
İŞARET DİLİ TERCÜMANI	En az ortaöğretim mezunu olmak, tercümanlık yapacak seviyede işaret dilini bildiğini gösteren geçerli belge veya sertifikaya sahip olmak
İŞ VE MESLEK DANIŞMANI (26/4/2011 tarihli ve 2011/1762 sayılı BKK ile eklenmiştir.)	Yükseköğretim kurumlarından en az lisans düzeyinde mezun olmak, İş ve Meslek Danışmanı Mesleki Yeterlilik Belgesine sahip olmak.

¹ 26/12/2019 tarihli ve 30990 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1927 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının 5 inci maddesiyle, bölüme alfabetik olarak teselsül ettirilmek üzere bu satır eklenmiştir.

KADASTRO TEKNİSYENİ	Anadolu Tapu ve Kadastro Meslek Lisesinden veya Meslek yüksek okullarının Harita-Kadastro Bölümünden mezun olmak.
KAMERAMAN	Yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak.
KAZA KIRIM UZMANI	Kaza-kırım konusunda eğitim görmüş olmak veya uçak havacılık mühendisi veya teknisyen veya hava trafik kontrolörü olmak veya teknik eğitim veren fakülte veya yükseköğretim kurumlarının makine bölümünden mezun olmak. Alanıyla ilgili literatürü takip edebilecek düzeyde yabancı dil bilmek.
(...) ¹	
KURAN KURSU ÖĞRETİCİSİ	İlahiyat fakültesi, ilahiyat meslek yüksek okulu, ilahiyat ön lisans veya imam hatip lisesi mezunu olmak.
KÜTÜPHANECİ (27/06/2016 tarihli ve 2016/8994 sayılı BKK ile eklenmiştir.)	Yükseköğretim kurumlarının lisans düzeyinde eğitim veren ilgili bölümlerinden mezun olmak.
LABORANT	En az sağlık meslek lisesi veya yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak.
MADEN HARİTACILIĞI UZMANI (Ek:RG-3/5/2019-30763-C.K.-1024/2 md.) ⁽²⁾	Mühendislik fakültelerinin Harita ve Kadastro Mühendisliği, Harita Mühendisliği, Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği, Geomatik Mühendisliği bölümlerinden mezun olmak ve en az bir yıl iş tecrübesine sahip olmak.
MİMAR	Yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak.
MUAYENE MEMURU (26/3/2018 tarihli ve 2018/11587 sayılı BKK ile eklenmiştir.)	Yükseköğretim kurumlarından en az lisans düzeyinde mezun olmak.
MUHABİR	Yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak.
MÜBAŞİR	En az ortaöğretim mezunu olmak.
MÜEZZİN KAYYIM (14/11/2011 tarihli ve 2011/2400 sayılı BKK ile değiştirilmiştir.)	İlahiyat fakültesi, ilahiyat meslek yüksekokulu, ilahiyat önlisans veya imam hatip lisesi veya lise mezunu olup hafızlık belgesine sahip olmak.
MÜHENDİS	Yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak.
MÜTERCİM-TERCÜMAN	Yükseköğretim kurumlarının en az lisans düzeyinde eğitim veren ilgili bölümlerinden mezun olmak ve en az B düzeyinde KPDS veya dengi yabancı dil bilgisine sahip olmak.
MÜZE ARAŞTIRMACISI (27/06/2016 tarihli ve 2016/8994 sayılı BKK ile eklenmiştir.)	Yükseköğretim kurumlarının lisans düzeyinde eğitim veren ilgili bölümlerinden mezun olmak.
MÜZE GÖREVLİSİ (Ek:RG-19/4/2019-30750- C.K. /1004 / 3 md.)	Yükseköğretim kurumlarının müzecilik, halkla ilişkiler, tarih, turizm, iletişim konularında lisans düzeyinde eğitim veren ilgili bölümlerden mezun olmak.
ORMAN MUHAFAZA MEMURU (14/05/2018 tarihli ve 2018/11809 sayılı BKK ile eklenmiştir.)	Yükseköğretim kurumlarının ön lisans düzeyinde eğitim veren Ormancılık ve Orman Ürünleri, Orman İşletmeciliği, Ormancılık, Orman Ürünleri, Odun Dışı

¹ 5/8/2013 tarihli ve 2013/5212 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Konservatör" satırı yürürlükten kaldırılmıştır.

² 3/5/2019 tarihli ve 30763 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1024 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının 2 nci maddesi ile bölüme alfabetik olarak teselsül ettirilmek üzere bu satır eklenmiştir.

	Orman Ürünleri, Fidan Yetiştiriciliği, Fidan Yetiştirme, Fidan ve Fidecilik, Budama ve Aşılama, Avcılık ve Yaban Hayatı, Av ve Yaban Hayatı bölümlerinin birinden mezun olmak.
ÖĞRETMEN	En az lisans mezunu olmak, Talim ve Terbiye Kurulunun öğretmenliğe atanacakların tespitine ilişkin kararına göre atanacağı alana uygun olmak, öğretmenliğe atanacaklar için KPSS'den ilgili alanda (branşda) belirlenen puanı almış olmak.
PİLOT	Pilot lisansına sahip olmak.
PROGRAMCI	Yükseköğretim kurumlarının bilgisayar programcılığı ile ilgili bölümlerinden en az önlisans düzeyinde mezun olmak veya en az önlisans mezunu olmak koşuluyla bilgisayar programcılığı alanına ilişkin ders aldığı belgelendirmek veya bu alanda Milli Eğitim Bakanlığı onaylı sertifika sahibi olmak ve en az D düzeyinde KPDS veya dengi yabancı dil bilgisine sahip olmak.
PROJE DESTEK UZMANI	Yükseköğretim kurumlarının araştırma geliştirme projelerinin hazırlık ve yürütülmesiyle ilgili alanda mesleki veya teknik bilgi sahibi olmak ve yükseköğretim kurumlarından en az önlisans düzeyinde mezun olmak.
PSİKOLOG	Yükseköğretim kurumlarının lisans düzeyinde eğitim veren ilgili bölümlerinden mezun olmak.
REDAKTÖR	Yükseköğretim kurumlarının en az lisans düzeyinde eğitim veren Arkeoloji, Edebiyat, Filoloji, Yabancı Diller, Sanat Tarihi, Tarih bölümlerinden mezun olup, alanıyla ilgili literatürü takip edebilecek düzeyde yabancı dil bilmek.
RESTORATÖR ¹	Taşınır ve taşınmaz kültür varlıklarını koruma, onarım, restorasyon ve konservasyon konularında, üniversitelerin ilgili ön lisans ve lisans programlarından mezun olmak veya Mimarlık, Mühendislik, Fen-Edebiyat, Güzel Sanatlar, Dil ve Tarih-Coğrafya fakültelerinin taşınır ve taşınmaz kültür varlıklarını koruma, onarım, restorasyon ve konservasyon konularında lisansüstü programlarından mezun olmak.
RÖNTGEN TEKNİSYENİ	En az sağlık meslek lisesi veya yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak.
SAĞLIK FİZİKÇİSİ	Yükseköğretim kurumlarının lisans düzeyinde eğitim veren ilgili bölümlerinden mezun olmak.
SAĞLIK TEKNİKERİ	Yükseköğretim kurumlarının en az önlisans düzeyinde eğitim veren ilgili bölümlerinden mezun olmak.
SINAV HİZMETLERİ UZMANI	Yükseköğretim kurumlarından en az lisans düzeyinde mezun olmak.
SOSYAL ÇALIŞMACI	Yükseköğretim kurumlarının lisans düzeyinde eğitim veren ilgili bölümlerinden mezun olmak.
SPOR UZMANI (Ek:RG-26/12/2019-30990-CK-1927/4 md.) ²	En az lisans düzeyinde eğitim veren beslenme ve diyetetik, psikoloji, fizik tedavi ve rehabilitasyon veya fizyoterapi ve rehabilitasyon bölümleri ile yükseköğretim kurumlarının beden eğitimi veya spor eğitimi veren bölümlerinden mezun olmak.

¹ 5/8/2013 tarihli ve 2013/5212 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Restoratör" satırı değiştirilmiştir.

² 26/12/2019 tarihli ve 30990 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1927 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının 5 inci maddesiyle, bu bölüme alfabetik olarak teselsül ettirmek üzere satır eklenmiştir.

STÜDYO YÖNETMENİ	Yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak.
ŞEHİR PLANCISI	Yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak.
TABİP	Tıp fakültesi mezunu olmak.
TASHİHÇİ	Yükseköğretim kurumlarının en az lisans düzeyinde eğitim veren bölümlerinden mezun olmak ve alanıyla ilgili literatürü takip edebilecek düzeyde yabancı dil bilmek.
TEKNİKER	En az önlisans düzeyinde mesleki teknik öğrenime sahip olmak.
TEKNİSYEN	Alanıyla ilgili en az ortaöğretim dengi mesleki teknik öğrenim görmüş olmak.
TELKÂRİ USTASI (08/02/2016 tarihli ve 2016/8522 sayılı BKK ile eklenmiştir.)	Altın-gümüş işlemeciliği konusunda en az 5 yıllık tecrübe sahibi olduğunu belgelemek.
UÇAK KONTROL VE BAKIM MAKİNİSTİ	Yükseköğretim kurumlarının en az lisans düzeyinde eğitim veren ilgili bölümlerinden mezun olmak veya ilgili kurum ve kuruluşlarda görev yapmış ve hava aracı bakım veya kontrol lisansına sahip olmak.
UÇUŞ TEKNİSYENİ	Yükseköğretim kurumlarının en az lisans düzeyinde eğitim veren ilgili bölümlerinden mezun olmak veya ilgili kurum ve kuruluşlarda görev yapmış ve hava aracı bakım lisansına sahip olmak.
UZMAN	Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğine göre uzman olmak
UZMAN TABİP	Tıp fakültesi mezunu olup, Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğine göre uzman olmak.
VAİZ	İlahiyat fakültesi mezunu olmak
VETERİNER HEKİM	Veteriner fakültesi mezunu olmak.
YARDIMCI PROJE ELEMANI	Yükseköğretim kurumlarının araştırma geliştirme projeleriyle ilgili alanda destek hizmeti yapabilecek eğitim ve donanım sahibi olmak.
YAZMA ESER PATALOJİ UZMANI	Yükseköğretim kurumlarının en az lisans düzeyinde eğitim veren kimya, Türk el sanatları, konservasyon, restorasyon (kitap restaratörü) bölümlerinden mezun olmak
YAZMA ESER UZMANI	Yükseköğretim kurumlarının en az lisans düzeyinde eğitim veren Arap, Fars dili edebiyat bölümlerinden mezun olmak.
YERALTI MADEN UZMANI (07/05/2015 tarihli ve 2015/7698 sayılı BKK ile eklenmiştir.) (Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 10/7/2017 tarihli ve 2017/528 sayılı Kararıyla satırın yürütmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.) (Değişik:RG-3/5/2019-30763-C.K.-1024/3 md.)	Mühendislik fakültelerinin Maden Mühendisliği, Jeoloji Mühendisliği, Hidrojeoloji Mühendisliği, Jeofizik Mühendisliği bölümlerinden mezun olmak ve en az beş yıl yeraltı maden işletmelerinde iş tecrübesine sahip olmak.
(Ek:RG-3/5/2019-30763-C.K.-1024/2 md.) ¹	Mühendislik fakültelerinin Maden Mühendisliği, Jeoloji Mühendisliği, Hidrojeoloji Mühendisliği, Jeofizik

¹ 3/5/2019 tarihli ve 30763 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1024 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının 2 nci maddesi ile bölüme alfabetik olarak teselsül ettirmek üzere bu satır eklenmiştir.

YERÜSTÜ MADEN UZMANI	Mühendisliği bölümlerinden mezun olmak ve en az beş yıl yerüstü maden işletmelerinde iş tecrübesine sahip olmak.
YÖNETMEN	Yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak.
YURT YÖNETİM PERSONELİ (19/08/2013 tarihli ve 2013/5315 sayılı BKK ile eklenmiştir.)	Yükseköğretim kurumlarından en az lisans düzeyinde mezun olmak.
ZABIT KÂTİBİ	Fakülte veya yüksekokulların bilgisayar bölümü, adalet yüksekokulu, meslek yüksekokullarının adalet bölümü, adalet ön lisans programı, adalet meslek lisesi veya diğeri lise ve dengi okulların ticaret veya bilgisayar bölümlerinden mezun olmak veya en az lise veya dengi okul mezunu olup, başvuru tarihinde Milli Eğitim Bakanlığınca onaylı veya kamu kurum ve kuruluşlarınca düzenlenen kurslar sonucu verilen daktilo ya da bilgisayar sertifikasına sahip bulunmak.

B - YURTDIŞI TEŞKİLATINDA SÖZLEŞMELİ PERSONEL POZİSYON UNVANLARI İLE ASGARİ NİTELİKLERİ GÖSTERİR CETVEL	
UNVANI	NİTELİĞİ
DESTEK PERSONELİ	Aşçılık, şoförlük, bekçi-bahçıvanlık veya diğer yardımcı hizmetlerde istihdam edilmek üzere gerekli tecrübe ve niteliğe sahip olmak.
SEKRETER TAKİPÇİ	En az ortaöğretim mezunu veya dengi yabancı öğretim kurumlarından mezun olmak. Yabancı uyruklular için, Türkçe veya uluslar arası dillerden birisine vakıf olmak, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması halinde ise bulunulan ülke dilini veya bu ülkelerde geçerli uluslar arası dillerden birisini bildiğini belgelemek.
TEKNİSYEN	Alanıyla ilgili en az ortaöğretim dengi mesleki teknik öğrenim görmüş olmak veya dengi yabancı öğretim kurumlarından mezun olmak. Alanında tecrübe sahibi olmak. Yabancı uyruklular için, Türkçe veya uluslar arası dillerden birisine vakıf olmak, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması halinde ise bulunulan ülke dilini veya bu ülkelerde geçerli uluslar arası dillerden birisini bildiğini belgelemek.
UZMAN	Yükseköğretim kurumlarının en az lisans düzeyinde eğitim veren bölümlerinden veya dengi yabancı öğretim kurumlarından mezun olmak. Alanında tecrübe sahibi olmak. Yabancı uyruklular için, Türkçe veya uluslar arası dillerden birisine vakıf olmak, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması halinde ise bulunulan ülke dilini veya bu ülkelerde geçerli uluslar arası dillerden birisini bildiğini belgelemek.

5 SAYILI CETVEL

BİR YILDAN AZ SÜRELİ HİZMETLERE İLİŞKİN CETVEL¹

HİZMET	KURUM	ADET	TAVAN ÜCRET
Resmi İstatistik Programı ile kalkınma planlarında yer alan ve/veya acil veri ihtiyacı bulunan durumlarda yapılacak veri derleme, değerlendirme ve benzeri çalışmalar ile aynı nitelikteki proje bazlı veya parça başı çalışmalar	Türkiye İstatistik Kurumu	16.000 adam/ay	Aylık ücret: 28.390 göstergenin memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar Günlük ücret: Aylık ücretin 1/30'una isabet eden tutar
Yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretim faaliyetlerinde ihtiyaç duyulan canlı modellik	Yükseköğretim kurumları	250	Saatlik ücret: 485 göstergenin memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar
(Ek satır:RG-26/12/2019-30990-CK-1927/6 md.) Sanatsal faaliyetler için ihtiyaç duyulan solist sanatçı ve sanatçı ile sahne üstünde ve sahne gerisinde ihtiyaç duyulan diğer hizmetler	Kültür ve Turizm Bakanlığı ve bağlı kuruluşları	SOLİST SANATÇI* Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü için 756 adam/ay	Aylık ücret: 41.770 göstergenin memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar.
(Ek satır:RG-26/12/2019-30990-CK-1927/6 md.)		SANATÇI Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü için 5.136 adam/ay Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü için 6.264 adam/ay Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü için 6.180 adam/ay	Aylık ücret: 40.525 göstergenin memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar.
(Ek satır:RG-26/12/2019-30990-CK-1927/6 md.)		SAHNE ÜSTÜ VE SAHNE	Aylık ücret: 35.525 göstergenin memur aylık

¹ 26/12/2019 tarihli ve 30990 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1927 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının 6 ncı maddesiyle, bu Cetvelin başlığında yer alan "VEYA MEVSİMLİK" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

		<p>GERİSİNDEKİ HİZMETLER</p> <p>Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü için 600 adam/ay</p> <p>Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü için 3.156 adam/ay</p> <p>Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü için 8.340 adam/ay</p>	<p>katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar</p>
		<p>* Solist sanatçı: Opera sanatçısı (solist), bale sanatçısı (solist), koro şefi, orkestra şefi, müzik işleri yöneticisi, koreograf.</p> <p>** Aylık tavan ücretler; yabancı uyruklu solist sanatçı için 42.060 göstergenin, sanatçılar için 39.060 göstergenin memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden ve net olarak uygulanabilir.</p> <p>Günlük ücret: Aylık ücretlerin 1/30'una isabet eden tutardır.</p>	
<p>(Ek satır:RG-26/12/2019-30990-CK-1927/6 md.) Sanatsal faaliyetler kapsamında temsil başı ve eser başı yürütülecek sanatsal çalışmalar ile figüranlık çalışmaları</p>	<p>Kültür ve Turizm Bakanlığı ve bağlı kuruluşları</p>	<p>Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü için;</p> <p>- Temsil başı (yılıda 11 temsili geçmemek üzere)</p> <p>- Eser başı (yılıda 40 eseri geçmemek üzere)</p> <p>Devlet Opera ve Balesi Genel</p>	<p>* Temsil başı ücret:</p> <p>- Türk vatandaşı personel için 17.505 göstergenin memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar</p> <p>- Yabancı uyruklu personel için net 107.035 göstergenin memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar</p> <p>* Eser başı ücret:</p> <p>- Türk vatandaşı personel için 33.805 göstergenin memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar</p>

		<p>Müdürlüğü için;</p> <ul style="list-style-type: none">- Temsil başı (yılda 11 temsili geçmemek üzere)- Eser başı (yılda 40 eseri geçmemek üzere)- Figüran 2.136 adam/ay <p>Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü için;</p> <ul style="list-style-type: none">- Figüran 2.760 adam/ay	<p>- Yabancı uyruklu personel için net 131.740 göstergenin memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar</p> <p>* Figüranlar için günlük ücret: 1.200 göstergenin memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar</p>
--	--	--	---

EK-7

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

SAYI : BÜMKO-KY-14-115528-34-480/1424-5
KONU: Yurtdışı Gündelikleri

Ankara
3 Şubat 1992

HARCIRAH KANUNU GENEL TEBLİĞİ
(Seri No: 35)

6245 sayılı Harcırâh Kanununun 34 üncü maddesi uyarınca, yurtdışına yapılacak sürekli görev yolculukları ile geçici görev ve tedavi amacıyla yapılacak yolculuk ve ikametlerde 1992 mali Yılında verilecek gündeliklere ilişkin 27.12.1991 tarih ve 91/2580 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan “Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar” ile ilgili olarak aşağıdaki açıklamaların yapılmasına gerek görülmüştür.

1. Resmi Gazete'nin 25 Ocak 1992 tarih ve 21122 no.lu nüshasında yayımlanan bu Kararın 1 inci maddesinin 4 üncü fıkrasında;

“Kurumların hizmetin özelliklerine ve mevcut ödeneğin durumuna göre, ekli cetvelde gösterilen gündeliklerden daha aşağı miktarda gündelik ödeyebilirler. Ancak, bu şekilde ödenecek gündeliklerin ilgililerce kabul edildiğinin görev mahallinden ayrılmadan önce İdarelerine yazılı olarak bildirilmesi gerekir.”

hükmüne yer verilmiştir.

Bu hüküm, yurtdışı görevlendirmelerde tasarruf sağlamak ve özellikle yabancı devlet ve kuruluşlar tarafından düzenlenecek kurs, seminer, konferans ve benzeri organizasyonlara belli bir ödenek ile daha geniş çapta bir katılım gerçekleştirebilmek amacıyla konulmuş bulunmaktadır.

- a) Önce gündelik miktarının belirlenmesi ve bunun ilgililere duyurulması,
- b) İlgililerin bu miktarı kabul ettikleri görev mahallinden ayrılmadan yazılı olarak İdarelerine bildirmeleri,
- c) Görevlendirme onayında bu hususun açıkça belirtilmiş olması, gerekmektedir.

Aynı Kararın 2 nci maddesinde ise;

“Bu Karar hükümlerine göre yurtdışına her çıkışta, seyahat süresinin ilk on günü için ödenecek gündelikler ekli cetveldeki miktarlar % 50 artırılmak suretiyle hesaplanır...”

denilmektedir.

Buna göre, seyahat süresinin ilk on günü için öngörülen % 50 artırımın, Karara ekli cetvelde gösterilen gündeliklerden daha aşağı miktarda gündelik belirlenmesi halinde, belirlenen bu miktar üzerinden hesaplanması zorunludur.

ÖRNEK:

Uluslararası bir kuruluş kamu personeline yönelik olarak ABD’de düzenlendiği 60 günlük bir kurs için aday bildirilmesini istemiş, kurum, fiilen almakta olduğu aylık derecesi 6 olan bir memuru aday göstermiş,

daha sonra bu adayın kabul edildiğinin bildirilmesi üzerine, memur kursa katılmak üzere ABD'ye hareket etmiştir.

Böyle bir örnek karşısında gerek uluslar arası kuruluşun kursa katılacak kişilere sağlayacağı imkanlar, gerek kurumun ödenek durumu ile ilgili değişik ihtimaller ortaya çıkabilecektir. Bu hallerde ilgililere verilecek gündelik aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Birinci Durum:

a) Kursu düzenleyen uluslararası kuruluş, kursa katılacaklara sadece günlük 20 ABD Doları tutarında harçlık verecektir.

b) Kurumun bu hizmete tahsis edebileceği yeterli miktarda ödeneği bulunmaktadır.

Bu durumda kurum, memurunu Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karara ekli cetvelde gösterilen miktarda (61 ABD doları) gündelik ödemek üzere ABD'ye kursa katılması için gönderirse, ilgiliye (ABD doları cinsinden) verilecek gündelikler şu şekilde hesaplanacaktır:

- İlk on gün için ödenecek
- % 50 artırımlı gündelik $(61+(61 \times 0,50)) \times 10 = 915$
- Sonraki 50 gün için ödenecek gündelik $61 \times 50 = +3.050$
- Toplam 3.965
- Uluslar arası kuruluş tarafından
- ödenen 60 günlük harçlık tutarı $20 \times 60 = -1.200$
- İlgiliye ödenecek toplam gündelik tutarı 2.765

Öte yandan, Yurtdışı Gündeliklerine Dair Kararın 2 nci maddesi uyarınca, seyahat süresinin ilk on günü ile sınırlı olmak kaydıyla yatacak yer temini için ödediği ücretin 1/4'ü faturası karşılığında ilgiliye ayrıca ödenecektir.

İkinci Durum:

a) Kursu düzenleyen uluslar arası kuruluş, kursa katılacaklar için yatacak yer temin ettiği gibi, bunlara kurs süresince günlük 20 ABD doları tutarında harçlık verecektir.

b) Kurumun bu hizmete tahsis edebileceği yeterli miktarda ödeneği bulunmamaktadır.

Bu durumda kurum, Yurtdışı Gündeliklerine Dair Kararın 1 inci maddesinin 4 üncü fıkrasında yer alan yetkiye dayanarak, anılan Karara ekli cetvelde gösterilen 61 ABD doları yerine daha düşük bir gündelik olan, örneğin 40 ABD doları gündelik ile kendisini söz konusu kursa gönderebileceğini memuruna duyurur. Memur bu gündelik miktarı ile kursa katılmayı kabul ettiğini görev mahallinden ayrılmadan önce kurumuna yazılı olarak bildirdiği takdirde, görevlendirme onayında da bu husus açıkça belirtilecek ve ilgiliye aşağıdaki miktarda gündelik verilecektir:

- İlk on gün için ödenecek
- % 50 artırımlı gündelik $(40+(40 \times 0,50)) \times 10 = 600$
- Sonraki 50 gün için ödenecek gündelik $40 \times 50 = +2.000$
- Toplam 2.600
- Uluslar arası kuruluş tarafından
- ödenen 60 günlük harçlık tutarı $20 \times 60 = -1.200$
- İlgiliye ödenecek toplam gündelik tutarı 1.400

Üçüncü Durum:

a) Kursu düzenleyen uluslar arası kuruluş, kursa katılacaklar için yatacak yer temin ettiği gibi, bunlara kurs süresince günlük 20 ABD doları tutarında harçlık verecektir.

b) Kurumun bu hizmete tahsis edebileceği yeterli miktarda ödeneği bulunmamaktadır.

Bu durumda kurum, Yurtdışı Gündeliklerine Dair Kararın 1 inci maddesinin 4 üncü fıkrasında yer alan yetkiye dayanarak, hiç gündelik ödmeden söz konusu kursa gönderebileceğini memuruna duyurur, memur da gündelik talep etmeksizin kursa katılmayı kabul ettiğini görev mahallinden ayrılmadan önce kurumuna yazılı olarak bildirirse, görevlendirme onayında da bu husus açıkça belirtilecek ve ilgiliye gündelik olarak herhangi bir ödeme yapılmayacaktır.

3. Gündelik miktarının düşük belirlendiği hallerde, yapılacak avans ödemelerinde tahakkuk memurları ile saymanlar, memurun düşük miktarda gündelik kabul ettiğine dair yazılı muvafakatını özellikle arayacaklardır.

Bilgileri ve gereğinin buna göre yapılması arz ve rica olunur.

Sümer ORAL
MALİYE VE GÜMRÜK BAKANI

Resmî Gazete Tarihi: 27.11.2014 Resmî Gazete Sayısı: 29188

HARCIRAH KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SERİ NO: 39)

Bilindiği üzere 6360 sayılı “On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile Aydın, Balıkesir, Denizli, Hatay, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muğla, Ordu, Tekirdağ, Trabzon, Şanlıurfa, Van il belediyeleri, sınırları il mülki sınırları olmak üzere büyükşehir belediyesine dönüştürülmüş, Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Eskişehir, Erzurum, Gaziantep, İzmir, Kayseri, Konya, Mersin, Sakarya ve Samsun illerindeki büyükşehir belediyelerinin sınırları da il mülki sınırı haline getirilmiştir. Söz konusu Kanun ile tüm büyükşehir belediyelerinde belediye sınırının il mülki sınırı haline getirilmesi 6245 sayılı HarciraH Kanununun uygulanması açısından memuriyet mahalli tanımının büyükşehir belediyelerinde farklı bir şekilde tanımlanması gereğini ortaya çıkarmış olup, uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilebilmesi ve uygulamada birliğin sağlanması amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

6245 sayılı HarciraH Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan “memuriyet mahalli” tanımı 11/9/2014 tarihli ve 29116 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 6552 sayılı “İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun” un 89 uncu maddesi ile;

“Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerleri,”

şeklinde değiştirilmiş, 144 üncü maddesinin (b) fıkrası ile 6245 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmış ve 145 inci maddesinin (e) fıkrasında da maddenin 31/3/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan düzenleme ile büyükşehir belediyeleri dışında kalan belediyelerde eski uygulamanın devamı sağlanmış, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde görev yapan memur ve hizmetliler için yeni bir memuriyet mahalli tanımı yapılmıştır.

Söz konusu düzenleme ile büyükşehir belediyelerinde il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla;

1. Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler,
2. İlçe belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller,
3. Kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler, memuriyet mahalli olarak belirlenmiştir.

Böylece büyükşehir olan illerde; ilçe sınırları içinde ilçe belediye merkezi ile yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler memuriyet mahalli olarak kabul edilmiş, aynı ilçe sınırları içinde belediye merkezi ile yerleşim özellikleri itibarıyla bütünlük arz etmeyen yerler ise memuriyet mahalli dışı kabul edilerek harciraH ödenmesi imkanı getirilmiş, ayrıca ilçe belediyelerinin yerleşim yerlerinin birbirlerine yaklaşması hatta birbirleri ile sınır oluşturacak şekilde iç içe girmesi nedeniyle ilçe sınırları dışına çıkmakla birlikte birinci fıkrada belirtilen yerler ile bütünlük arz eden ve aralarında yerleşim özellikleri bakımından ayırım bulunmayan yerler de memuriyet mahalli olarak kabul edilmiştir.

Bu nedenle; 30/3/2014 tarihinden sonra yapılan görevlendirmelere ilişkin olarak, idarelerce yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile bu yerlerin devamı niteliğinde olan yerlerin belirlenmesinde; yerleşim özellikleri bakımından konut, işyeri, meydan, okul, kamu binaları gibi resmi ve özel bütün yapıların topluca bulunduğu ve insanların yerleşmek amacıyla bir arada yaşadığı

aralarında boşluk bulunmayan yerler ile bu bütünlüğün kesintisiz olarak devam ettiği yerlerin dikkate alınması ayrıca bu yerlerin dışında kalmakla birlikte kurumlarınca sağlanan servis araçları veya bu mahiyetteki taşıt araçları ile ulaşım sağlanan (her gün gidiş dönüş olmak üzere) yerlerin de memuriyet mahalli olarak belirlenmesi gerekmektedir.

Buna göre idareler harcırah verilmesi veya verilmemesini icap ettirecek olan çeşitli illere ait uygulama örneklerini de göz önünde bulundurarak yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda uygulamalarına devam edecekler, ihtiyaç duyulması halinde o il genelinde farklı uygulamaların önüne geçilebilmesi amacıyla defterdarlıklardan yol gösterici mahiyette görüş alacaklardır.

Tebliğ olunur.

UYGULAMA ÖRNEKLERİ:

A) Farklı ilçeler arasında görevlendirme yapılması:

Örnek 1. Ankara'nın Çankaya İlçesinin İlker Mahallesi görev yapan memura; Yenimahalle İlçesinin Ostim Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin yerleşim özellikleri bakımından İlker mahallesi ile bütünlük arz etmesi ve bu yerin devamı niteliğinde olması nedeniyle kendisine harcırah ödenmemesi, aynı memurun yerleşim özellikleri bakımından İlker Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen Yenimahalle İlçesinin Karacakaya Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

Örnek 2. Adana'nın Seyhan İlçesinin Yeşiloba Mahallesi görev yapan memura; Sarıçam İlçesinin Balcalı Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin yerleşim özellikleri bakımından Yeşiloba mahallesi ile bütünlük arz etmesi ve bu yerin devamı niteliğinde olması nedeniyle kendisine harcırah ödenmemesi, aynı memurun yerleşim özellikleri bakımından Yeşiloba Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen Sarıçam İlçesinin Kılıçlı Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

Örnek 3. İstanbul'un Tuzla İlçesinin Yayla Mahallesi görev yapan memura; Başakşehir İlçesinin Altınşehir, Başak Mahallelerinde bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin yerleşim özellikleri bakımından Yayla mahallesi ile bütünlük arz etmesi ve bu yerin devamı niteliğinde olması nedeniyle kendisine harcırah ödenmemesi, aynı memurun yerleşim özellikleri bakımından Yayla Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen Başakşehir İlçesinin Şamlar Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

Örnek 4. Balıkesir'in Altıeylül İlçesinin Bahçelievler Mahallesi görev yapan memura; Karesi İlçesinin Paşaalı Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin yerleşim özellikleri bakımından Bahçelievler Mahallesi ile bütünlük arz etmesi ve bu yerin devamı niteliğinde olması nedeniyle kendisine harcırah ödenmemesi, aynı memurun yerleşim özellikleri bakımından Bahçelievler Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen Karesi İlçesinin Kocaavşar Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

Örnek 5. Samsun'un İlkadım İlçesinin Kale Mahallesi görev yapan memura; Canik İlçesinin Gazi Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin yerleşim özellikleri bakımından Kale Mahallesi ile bütünlük arz etmesi ve bu yerin devamı niteliğinde olması nedeniyle kendisine harcırah ödenmemesi, aynı memurun yerleşim özellikleri bakımından Kale Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen Canik İlçesinin Gökçeşinar Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

B) Aynı ilçe içerisinde görevlendirme yapılması:

Örnek 1. Ankara'nın Altındağ İlçesinin Aydınlikevler Mahallesi görev yapan memura; yine Altındağ İlçesinde Siteler, Karapürçek gibi yerleşim özellikleri bakımından Aydınlikevler Mahallesi ile bütünlük arz eden bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin memuriyet mahalli kapsamı içerisinde kalması nedeniyle harcırah ödenmemesi, aynı memurun Kavaklı, Peçenek gibi yerleşim özellikleri bakımından Aydınlikevler Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

Örnek 2. Adana'nın Pozantı İlçesinin Cumhuriyet Mahallesiinde görev yapan memura; yine Pozantı İlçesinde İstiklal, Kurtuluş, Gökbez gibi yerleşim özellikleri bakımından Cumhuriyet Mahallesi ile bütünlük arz eden bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin memuriyet mahalli kapsamı içerisinde kalması nedeniyle harcırah ödenmemesi, aynı memurun Alpu, Fındıklı gibi yerleşim özellikleri bakımından Cumhuriyet Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

Örnek 3. İstanbul'un Beykoz İlçesinin Kanlıca Mahallesiinde görev yapan memura; yine Beykoz İlçesinde Gümüşsuyu, Yalıköy gibi yerleşim özellikleri bakımından Kanlıca Mahallesi ile bütünlük arz eden bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin memuriyet mahalli kapsamı içerisinde kalması nedeniyle harcırah ödenmemesi, aynı memurun Poyraz, Göllü, Paşamandıra gibi yerleşim özellikleri bakımından Kanlıca Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

Örnek 4. Balıkesir'in Altıeylül İlçesinin Gümüşçeşme Mahallesiinde görev yapan memura; yine Altıeylül İlçesinde Gaziosmanpaşa gibi yerleşim özellikleri bakımından Gümüşçeşme Mahallesi ile bütünlük arz eden bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin memuriyet mahalli kapsamı içerisinde kalması nedeniyle harcırah ödenmemesi, aynı memurun Pamukçu, Selimiye gibi yerleşim özellikleri bakımından Gümüşçeşme Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

Örnek 5. Samsun'un Alaçam İlçesinin Yenicami Mahallesiinde görev yapan memura; yine Alaçam İlçesinde Çeşme gibi yerleşim özellikleri bakımından Yenicami Mahallesi ile bütünlük arz eden bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin memuriyet mahalli kapsamı içerisinde kalması nedeniyle harcırah ödenmemesi, aynı memurun Soğukçam gibi yerleşim özellikleri bakımından Yenicami Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

Örnek 6. Mardin'in Onüçmart Mahallesiinde görev yapan memura; Artuklu İlçesinde Yalım gibi yerleşim özellikleri bakımından Onüçmart Mahallesi ile bütünlük arz eden bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin memuriyet mahalli kapsamı içerisinde kalması nedeniyle harcırah ödenmemesi, aynı memurun Gökçe gibi yerleşim özellikleri bakımından Onüçmart Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

Resmî Gazete Tarihi: 13.04.2016 Resmî Gazete Sayısı: 29683

HARCIRAH KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SERİ NO: 40)

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (H) işaretli cetvelin dipnotunda yer alan “6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, (d) fıkrasına göre yapılacak ödemelerde ise görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, takip eden 80 günü için gündeliklerinin %50 si, müteakip 90 günü için ise müstehak oldukları gündeliklerinin % 40’ı esas alınır.” hükmü uyarınca Harcırah Kanunu kapsamında bulunanlara 1/4/2016 tarihinden itibaren ödenecek konaklama bedellerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 10 uncu maddesine ve 9/3/2016 tarihli ve 6682 sayılı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (H) işaretli cetvelin dipnotunda yer alan hükme dayanılarak hazırlanmıştır.

Konaklama giderleri

MADDE 3 – (1) 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (d) fıkrasındaki; “Bu Kanun hükümlerine göre gündelik ödenenlerden (b) fıkrasına göre gündelik ödenenler hariç) yurt içinde yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak ve her defasında on gün ile sınırlı olmak üzere gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir.” hükmünde yer alan; “...ve her defasında on gün ile sınırlı olmak...” ibaresi Anayasa Mahkemesinin 25/11/2015 tarihli ve Esas No: 2015/13, Karar No: 2015/108 sayılı Kararı ile Anayasa’ya aykırı olduğu gerekçesiyle iptal edilmiş ve söz konusu Karar 15/12/2015 tarihli ve 29563 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

(2) 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelin I. maddesinin dipnotunda da; “6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, (d) fıkrasına göre yapılacak ödemelerde ise görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, takip eden 80 günü için gündeliklerinin %50 si, müteakip 90 günü için ise müstehak oldukları gündeliklerinin % 40’ı esas alınır.” hükmü yer almaktadır.

(3) Anayasa Mahkemesinin söz konusu Kararının yürürlüğe girmesi ve 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelin I. maddesinin dipnotunda yapılan düzenleme sonucunda, yurtiçinde memuriyet mahalli dışında bir yere geçici görevle gönderilenlere konaklama giderinin ödenmesi konusunda ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilebilmesi ve uygulamada birliğin sağlanması amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

(4) 6245 sayılı Kanunun “Geçici görev gündeliğinin verilebileceği azami süre” başlıklı 42 nci maddesinde;

“Geçici bir görev ile başka bir yere gönderilenlere, görev mahalline varış tarihinden itibaren bu Kanuna göre verilen gündelikler:

a) Yurtiçinde bir yıllık dönem zarfında aynı yerde, aynı iş için ve aynı şahsa 180 günden fazla verilemez. İlk 90 gün için tam, takibeden 90 gün için 2/3 oranında ödenir.

.....”

hükmüne yer verilerek, yurt içinde geçici bir görevle başka bir yere gönderilenlere, geçici görev gündeliğinin verileceği azami süreler belirlenmiş bulunmaktadır.

(5) Aynı Kanunun 33 üncü maddesinin (d) fıkrasında yer alan “Bu Kanun hükümlerine göre gündelik ödenenlerden ...” ifadesinden de anlaşılacağı üzere, geçici görevle başka bir yere gönderilenlere gündelik ödendiği sürece konaklama giderinin ödenmesi gerekmekte olup, gündelik ödenmeyen günler için konaklama giderinin de ödenmesine imkan bulunmamaktadır. Dolayısıyla, geçici görevle memuriyet mahalli dışına gönderilenlere söz konusu (d) fıkrasına göre konaklama

giderinin ödenmesinde, 42 nci maddede belirtilen, yurtiçi gündeliklerin verileceği azami sürelerin göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

(6) Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde, 1/4/2016 tarihinden itibaren, yurtiçinde memuriyet mahalli dışına yapılacak geçici görevlendirmelerde;

-6245 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre, ilgililerin gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı kadar konaklama gideri ödenmesi,

-Söz konusu 33 üncü maddenin (d) fıkrasına göre ise, görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı kadar, takip eden 80 gün için gündeliklerinin %50'si kadar, müteakip 90 gün için de gündeliklerinin 2/3'ünün %40'ı kadar konaklama gideri ödenmesi, 180 günü aşan günler için ise konaklama gideri ödenmemesi,

gerekmektedir.

(7) Örneğin, aylık/kadro derecesi 2 olan ve 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelde yurtiçi gündeliği 35,24 TL olarak belirlenen bir memurun yurtiçinde memuriyet mahalli dışında bir yere 1/4/2016 tarihinden itibaren 200 gün süre ile geçici görevle gönderilmesi halinde söz konusu personele 6245 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin (d) fıkrasına göre ödenecek konaklama gideri aşağıda belirtildiği şekilde hesaplanacaktır.

-Görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliğinin %50 artırımlı miktarı olan 52,86 TL,
52,86 x 10 = 528,60 TL

-Takip eden 80 gün için gündeliğinin %50'si olan 17,62 TL,
17,62 x 80 = 1.409,60 TL

-Müteakip 90 gün için de gündeliğinin 2/3'ünün %40'ı olan 9,39 TL,
9,39 x 90 = 845,10 TL

olmak üzere toplam olarak 2.783,30 TL tutarında konaklama gideri ödenmesi gerekmektedir.

1/1/2016-1/4/2016 dönemi konaklama gideri

MADDE 4 – (1) Anayasa Mahkemesi kararlarında kazanılmış hak kavramının hukukun en belirsiz, uygulama sahası çok dar, genel hukuksal durumlarda konu edilemeyen bir kavram olduğu belirtilerek, 4/11/2003 tarihli ve 25279 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 10/4/2003 tarihli ve E.2002/112, K.2003/33 sayılı Kararında "Kazanılmış haklara saygı ilkesi hukukun genel ilkeleri ve hukuk devleti kavramı içerisinde yer alır. Bu ilkenin temel amacı ise bireylerin hukuk güvenliğini sağlamaktır." denilmiş ve 5/12/1989 tarihli ve 20363 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 21/6/1989 tarihli ve E.1988/34, K.1989/26 sayılı Kararında da "Devlet faaliyetlerinin hukuk kurallarına uygun olması, kazanılmış haklara saygı duyulmasını gerektirir. Ancak, kazanılmış bir haktan sözedilebilmesi için bu hakkın yeni yasadın önce yürürlükte olan kurallara göre bütün sonuçlarıyla eylemli biçimde elde edilmiş olması gerekir." hükmüne yer verilmiştir.

(2) Diğer taraftan anılan Mahkeme kişilere hak sağlayıcı nitelikte yeni olanaklar getiren kanun hükümlerinin geriye yürütülmesine hukuki bir engel görmemekle birlikte, 24/2/2004 tarihli ve 25383 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 8/10/2003 tarihli ve E.2003/31, K.2003/87 sayılı Kararında ise "Yasalar kamu yararı ve kamu düzeninin gerektirdiği kimi ayrıksı durumlar dışında ilke olarak yürürlük tarihlerinden sonraki olay, işlem ve eylemlere uygulanmak üzere çıkarılırlar. Geçmiş, yeni çıkarılan bir yasanın etki alanı dışında kalır. Sonradan yürürlüğe giren yasaların geçmiş ve kesin nitelik kazanmış hukuksal durumlara etkili olmaması hukukun genel ilkelerindedir.... İlgililer bakımından mali bir külfet öngören söz konusu kuralların geçmişe etkili olacak şekilde yürürlüğe konulması hukuk güvenliğini zedelediğinden, Anayasanın 2. maddesinde öngörülen hukuk devleti ilkesine aykırı" olacağı belirtilmiştir.

(3) Bu çerçevede, Anayasa Mahkemesinin 25/11/2015 tarihli ve Esas No: 2015/13, Karar No: 2015/108 sayılı Kararı ve 18/12/2015 tarihli ve 6654 sayılı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanununun 3 üncü maddesi gereğince 1/1/2016-1/4/2016 tarihleri arasında yürürlükte bulunan 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (H) işaretli cetvelin dipnotundaki hükme göre gündeliklerin %50 artırımlı tutarı esas alınarak ödenmiş bulunan konaklama giderlerinin kişilerden geri alınmaması ve geri alma işlemlerinin başlatılmış olması halinde de işlemlerin iptal edilmesi gerekmektedir.

(4) 1/4/2016 tarihinden sonraki işlemlerin ise yukarıda belirtildiği üzere 2016 Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelin dipnotundaki yer alan hükme göre yapılması gerekmektedir.

Konut kiralamaları

MADDE 5 – (1) Anayasa Mahkemesinin 25/11/2015 tarihli ve Esas No: 2015/13, Karar No: 2015/108 sayılı Kararı ile 6245 sayılı Kanununun 33 üncü maddesinin (d) fıkrasında yer alan konaklama giderinin ödenmesine ilişkin 10 günlük süre sınırlamasının kaldırıldığı hususu dikkate alındığında, yurt içinde memuriyet mahalli dışında bir yere geçici görevle gönderilenlerin, geçici görevle gönderildikleri yerlerde yatacak yer sağlamak üzere özel şahıslardan kiraladıkları evler ile pansiyonlara (ticari işletmelere dahil olanlar hariç) ödedikleri ücretler, kira sözleşmesi ile birlikte 31/12/2005 tarihli ve 26040 3 üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde belirtilen şekil ve esaslara göre düzenlenecek “harcama pusulası” ve ödemeye ilişkin “banka makbuzu” ile belgelendirmeleri halinde, aşağıda belirtilen koşullara da uymak şartıyla, 6245 sayılı Harcırah Kanunu ve 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelin I. maddesinin dipnotunda belirtilen esas ve miktar dikkate alınarak ödenecektir.

(2) Harcama pusulaları ve banka makbuzları (dekont) aylık dönemler itibarıyla düzenlenecektir.

(3) Ortak kiralamalarda harcama pusulaları ve banka makbuzları geçici görevle gönderilenler için ayrı ayrı kendi ödedikleri tutarlar üzerinden düzenlenecektir.

(4) Konaklama yerinden yararlanan geçici görevle gönderilenlerin sayısının birden fazla olması halinde tümünün ismi ve unvanı sözleşmede ayrı ayrı yer alacaktır. Kira sözleşmesi konuttan yararlananların sayısı kadar düzenlenebilecek veya düzenlenen kira sözleşmesi geçici olarak görevlendirilen kişi sayısı kadar çoğaltılıp tasdik edilmek suretiyle ibraz edilecektir.

(5) Kira sözleşmelerinde kiranın başladığı tarih ile kira bitim tarihinin yanı sıra kiralama süresi gün olarak da belirtilecektir. İlgili kişinin görevlendirilen yerde ikamet ettiği günler dikkate alınarak ödeme yapılacaktır.

(6) Kira sözleşmelerinin asılları ilk yolluk bildirimine eklenecektir. Kalınan sürede birden fazla yolluk bildirim düzenlendiği takdirde sonraki bildirimlere kira sözleşmelerinin tasdik edilmiş fotokopileri eklenecektir.

Yürürlük

MADDE 6 – (1) Bu Tebliğ hükümleri 1/4/2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 7 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

Resmî Gazete Tarihi: 13.01.2018 Resmî Gazete Sayısı: 30300

HARCIRAH KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SERİ NO: 41)

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı HarciraH Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan memuriyet mahalli tanımına ilişkin olarak uygulamada ortaya çıkan tereddütleri gidermek ve uygulama birliğini sağlamak amacıyla, 27/11/2014 tarihli ve 29188 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan HarciraH Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 39)’nde yapılan açıklamalara ilave olarak hazırlanmıştır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 10 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Büyükşehir belediyesi olmayan illerde memuriyet mahalli

MADDE 3 – (1) Büyükşehir belediyesi olmayan illerde aşağıda belirtilen mahaller, memuriyet mahalli olarak kabul edilir:

a) Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller,

b) (a) bendinde belirtilen mahallerin dışında kalmakla birlikte, yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü yerler,

c) Kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler.

Büyükşehir belediyesinin olduğu illerde memuriyet mahalli

MADDE 4 – (1) İl mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla;

a) Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu yerleşim birimlerinin bağlı olduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve aynı zamanda yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler,

b) Söz konusu ilçe belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller, memuriyet mahalli olarak kabul edilir.

(2) Kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler memuriyet mahalli olarak kabul edilir.

Kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler

MADDE 5 – (1) Ulaşımı düzenli olarak kurumlarınca sağlanan servis araçları veya bu mahiyetteki taşıt araçları ile her gün gidiş ve dönüş olmak üzere ulaşım sağlanan yerler, memuriyet mahalli kapsamında değerlendirilir.

(2) Ulaşımı düzenli olarak sağlanmayıp arazi olarak kurumlara ait taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler ise memuriyet mahalli dışı olarak değerlendirilir.

Yürürlük

MADDE 6 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 7 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

EK-11

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.BMK.0.17-520-309

Konu : Konaklama Giderleri

21.03.13* 2969

..... BAŞBAKANLIĞA
..... BAKANLIĞINA
..... MÜSTEŞARLIĞINA
..... BAŞKANLIĞINA
..... GENEL SEKRETERLİĞİNE
..... GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
..... VALİLİĞİNE
..... REKTÖRLÜĞÜNE

6245 sayılı Harcırah Kanununun 34 üncü maddesi gereğince çıkarılan Yurtdışı Gündeliklerine Dair Kararın 5 inci maddesi uyarınca Bakanlığımızca hazırlanan “Yurtdışına Geçici Görevle Gönderilenlere Ödenecek Konaklama Giderlerine İlişkin Esas ve Usuller” ilişiktir.

Bilgilerini ve gereğini arz/rica ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı

YURTDIŞINA GEÇİCİ GÖREVLİLERİN GÖNDERİLENLERE ÖDENECEK KONAKLAMA GİDERLERİNE İLİŞKİN ESAS VE USULLER

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Esas ve Usullerin amacı, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince Türkiye'den yurtdışına yapılan geçici görevlendirmelerde, görevin önem ve özelliği ile görev yeri itibarıyla oluşabilecek konaklama gideri ihtiyacı dikkate alınmak ve belgelendirilmek suretiyle, görevlendirme süresince konaklama bedelinin ilgilinin gündeliklerinin %40 ını aşan kısmının tamamının ödenmesine ilişkin Esas ve Usullerin belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Esas ve Usuller, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Esas ve Usuller, 6245 sayılı Harcira Kanununun 34 üncü maddesi gereğince çıkarılan Yurtdışı Gündeliklerine Dair Kararın 5 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Esas ve Usullerde geçen;

- a) Harcama birimi: Kamu idaresi bütçesinde ödenek tahsis edilen ve harcama yetkisi bulunan birimi,
- b) İdare: Bu Esas ve Usullerin 2 nci maddesinde sayılan kamu idarelerini,
- c) Karar: 6245 sayılı Harcira Kanununun 34 üncü maddesi gereğince her yıl çıkarılan Yurtdışı Gündeliklerine Dair Kararı,
- ç) Konaklama bedeli: Yurtdışına geçici görevle gönderilenlerin yurtdışında yatacak yer temini için ödedikleri ücreti,
- d) Konaklama belgesi: Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğine uygun olarak yatacak yer temini karşılığında alınan fatura veya fatura yerine geçen belgeyi,
- e) Yurtdışı geçici görev: İdarelerce Türkiye'den yurtdışına yapılan geçici görevlendirmeyi, ifade eder.

Konaklama bedeli

MADDE 5 - (1) Yurtdışı geçici görevlendirmelerde, konaklama bedelinin Kararın 4 üncü maddesi çerçevesinde ödenmesi esastır. Ancak, idarelerce görevin önem ve özelliği ile görev yeri itibarıyla oluşabilecek konaklama gideri ihtiyacı dikkate alınarak Kararın 5 inci maddesine göre konaklama bedeli ödenebilir.

(2) Söz konusu Kararın 5 inci maddesinden;

- Genel müdür ve daha üst makam yöneticileri ile ek göstergeleri genel müdür düzeyinde veya daha yüksek tespit edilen görevde bulunan yöneticiler,
- Ek göstergesi 8.000 ve daha yüksek olanlarla birlikte aynı yurtdışı toplantısına katılan ilgili kurum personeli,
- Zorunlu ve istisnai hollere münhasır olmak üzere, ilgili Bakanın onayı alınmak şartıyla (a) ve (b) bendleri kapsamı dışında kalan diğer personel, yararlanabilirler.

(3) İkinci fıkrada sayılanlara konaklama bedeli için; seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü için artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerinin, on günü aşan süreler için ise ekli cetvelde yer alan gündeliklerinin %40 ına kadar olan miktar için bir ödeme yapılmaz. Ancak gündeliklerinin %40 ını aşan kısmın tamamı ödenebilir.

(4) Konaklama bedelinin Kararın 5 inci maddesine göre ödenebilmesi için; görevlendirme onayında bu hususun belirtilmesi zorunludur. Söz konusu hususun görevlendirme onayında yer almaması halinde, konaklama bedeli Kararın 4 üncü maddesine göre ödenir.

(3) Memur ve hizmetli olmadıkları halde idarelerce 6245 sayılı Kanunun 8 inci maddesi gereğince yurtdışına geçici görevle gönderilenlere de Kararın 5 inci maddesi uyarınca konaklama bedellerinin ödenmesinde yukarıdaki fıkra esasları dikkate alınır.

Ödeneklerin kullanımı ve kontrolü

MADDE 6 - (1) İdareler, yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile bütçelerine yurtdışı geçici görevlendirmeler için tefrik edilen ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasının sağlanması amacıyla Kararın 5 inci maddesi kapsamında yapılacak giderlerin gerçekleştirilmesinde azami özeni göstermekle yükümlüdürler.

(2) Yurt dışı geçici görevlendirmelerde Kararın 5 inci maddesi gereğince ödenecek konaklama bedelleri toplamı ilgili idare bütçesinin 03.3.3.01 ekonomik kodunda yer alan "Yurtdışı geçici görev yolluğu" kesintili başlangıç ödeneğinin % 30 unu aşmayacaktır. Söz konusu oranın hesaplanmasında;

a) Görevlendirmenin ilk 10 günü için Kararın 5 inci maddesi gereğince ödenen konaklama bedellerinden söz konusu görevlendirmeler için Kararın 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre hesaplanacak konaklama bedelleri mahsup edildikten sonra kalan tutarların toplamı ile,

b) Görevlendirmenin ilk 10 gününden sonraki günler için ödenen konaklama bedellerinin tamamının toplamı, esas alınacaktır.

(3) Harcama birimleri, yurt dışı geçici görevlendirmelerde Kararın 5 inci maddesi gereğince konaklama bedellerinin ödenmesinin söz konusu olması halinde, görevlendirme onayı alınmadan önce mali hizmetler birimlerinin koordine parafını alacaklardır.

(4) İdarelerin mali hizmetler birimleri, Kararın 5 inci maddesi kapsamındaki işlemleri 5018 sayılı Kanunun 58 inci maddesi uyarınca ön mali kontrole tabi tutmak suretiyle ikinci fıkradaki ödenek limitlerinin aşılması hususunu gözeteceklerdir.

(5) İdareler, avansın verilmesi ve mahsubun yapılmasındaki veriler dikkate alınarak ikinci fıkrada belirtilen ödenek limitlerinin % 25 ine ulaşılması durumunda % 30 luk limitin aşılması yönünde gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler.

(6) Yurt dışına geçici görevlendirilenlerden konaklama bedelleri Kararın 5 inci maddesi uyarınca karşılanacaklar, idareye verdikleri geçici görev yolluğu bildirimlerinde, ödedikleri konaklama bedelinin Kararın 4 üncü maddesi kapsamında karşılanan tutarı ile 5 inci maddesi kapsamında karşılanacak tutarını ayrı ayrı göstereceklerdir.

Yetki

MADDE 7 - (1) Bu Esas ve Usullerin uygulanması esnasında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 8 - (1) Bu Esas ve Usuller, yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9 - (1) Bu Esas ve Usulleri, Maliye Bakanı yürütür.

EK-12

**ULUSLARARASI ANLAŞMALAR
VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

CUSTOMS 2020

CUSTOMS 2020

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

CUSTOMS 2020 PROGRAMI FİNANSMAN KURALLARI

1. Customs 2020 Programı **Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü** tarafından Program Koordinatörleri (ilgili AB Uzmanı veya AB Uzman Yardımcısı) eliyle yönetilir.
2. Program kapsamındaki faaliyetlere katılım sağlayacak personel, faaliyet öncesinde **otel ve uçuş rezervasyonları ile vize ve pasaport işlemlerini olabilecek en erken tarihte yapmakla mükelleftir.** Otel ve uçuş rezervasyonlarında fiyatlar karşılaştırılarak en ekonomik alternatifler seçilir, bunlara ilişkin olarak program koordinatörleri mutlak suretle bilgilendirilir ve onay alınır. Uçuşlar faaliyet günü ve saatine göre ayarlanır. (Örneğin; faaliyetin ikinci gün saat 12'de bitiyor olması halinde, katılımcı dönüşünü o gün gerçekleştirir). Katılımcı, gidiş veya dönüş tarihlerinde uzatmaya gidemez; gittiği takdirde buna ilişkin konaklama ve harcırah ödemesi yapılmaz. Gidiş ve dönüşün doğrudan toplantının gerçekleştirileceği şehre/shirden yapılması zorunludur.
3. Avrupa Komisyonu tarafından konaklama için her ülke bazında belirlenmiş gecelik üst limit çizelgesi aşağıda yer almaktadır. Konaklama masrafına mini-bar, telefon, internet bağlantı ücreti, kahvaltı vb. dâhil olmadığından bu tür masraflar katılımcılar tarafından ödenir. Davetiyede kalınacak otel belirlenmişse katılımcı o otelde kalmak zorundadır. **Otel rezervasyonları bireysel olarak yapılır, aracı şirket kullanılamaz.** Otel faturası seyahat dönüşü program koordinatörüne ibraz edilir.
4. Yurt dışı geçici görevlendirme onayının imzalanmasının ve uçuş planının program koordinatörü tarafından onaylanmasının hemen ardından biletleme işlemi gerçekleştirilir. Uçuşlarda Türk Hava Yolları'nın (THY) kullanımı esas olmakla birlikte, daha ekonomik bir fiyat alternatifi sunulması veya THY'nin uygun uçuşu olmaması halinde, öncelik yerli firmalarda olmak üzere THY dışında bir firma da kullanılabilir. Geç biletmeden doğacak zarar, Program bütçesinden karşılanmaz. **Uçak rezervasyonları ve biletleme işlemi bireysel olarak yapılır, aracı şirket kullanılamaz.** Faaliyetin bitiminden sonra, ibrazı zorunlu diğer belgelerle birlikte bilet tutarını ve uçuş saatlerini gösterir elektronik bilet program koordinatörüne ibraz edilir.
5. Aşağıdaki tabloda belirtilen günlük harcırah; kahvaltı, öğle ve akşam yemeği, yerel ulaşım (yurt içi ve yurt dışındaki havaalanı transferleri dahil olmak üzere) ve diğer giderleri (yurt dışı çıkış harcı vb.) karşılamaya yöneliktir. Günlük harcırah

Bilgi için: customs2020@ticaret.gov.tr/204 9752, 9727, 9715, 9793

T.C. Ticaret Bakanlığı Söğütözü Yerleşkesi 16.Kat Güney

Evrakın elektronik imzalı suretine <http://e-belge.gtb.gov.tr> adresinden 45c6a053-019a-4a38-8a8c-95c6b437c68e kodu ile erişebilirsiniz.
BELGENİN ASLI ELEKTRONİK İMZALIDIR.

**ULUSLARARASI ANLAŞMALAR
VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

kapsamındaki masraflara ilişkin belgeler program koordinatörüne ibraz edilmez. **Onaylarda birim bütçesinden sadece pasaport ve vize ücreti talep edilir, onayda farklı bir ibare olsa dahi katılımcıya birim bütçesinden sadece pasaport ve vize ücretleri ödenir.**

6. **Katılımcılara seyahat öncesi herhangi bir ödeme yapılmaz.** Seyahat sonrası ödeme işleminin yapılmasını teminen, her katılımcının TL IBAN numarası customs2020@ticaret.gov.tr e- posta adresine iletilir. Seyahat dönüşünde tevsik edici ilgili belgelerin yanı sıra doldurulması gereken form, raporlamalar vs. katılımcı/ lar tarafından tamamlandıktan sonra, uçuş, konaklama ve harcıraha ilişkin ödemeler program koordinatörünün belirleyeceği tarihte TL cinsinden EFT olarak yapılır. Bu süre zarfında döviz kurları katılımcının lehine veya aleyhine değişiklik gösterebilir.
7. Herhangi bir sebeple katılımcıya yapılan fazla veya eksik ödemelerle ilgili düzeltici işlemler –zaman aşımı olmaksızın- program koordinatörlerince her zaman yerine getirilebilir. Katılımcı, kendisine yapılmış fazla ödemeyi, buna ilişkin e-posta bildirimini takip eden 3 iş günü içinde belirtilen IBAN numarasına gönderir.
8. Bu kurallar ile uluslararası uçuş kurallarının herhangi birine uyulmadığı (belgelenebilecek mücbir bir sebep olmadan uçağın kaçırılması vb.) takdirde, kural ihlalden kaynaklanan ceza ve masraflar (uçak bileti ücreti vb.) Program bütçesinden karşılanmaz.

Bilgi için: customs2020@ticaret.gov.tr /204 9752, 9727, 9715, 9793
T.C. Ticaret Bakanlığı Söğütözü Yerleşkesi 16.Kat Güney

Evrakın elektronik imzalı suretine <http://e-belge.gtb.gov.tr> adresinden 45c6a053-019a-4a38-8a8c-95c6b437c68e kodu ile erişebilirsiniz.
BELGENİN ASLI ELEKTRONİK MZALIDIR.

**ULUSLARARASI ANLAŞMALAR
VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

KONAKLAMA GECELİK ÜST SINIR VE GÜNLÜK HARCIRAH ÇİZELGESİ

Ülke	Kodu	Konaklama Üst Sınırı (Euro)	Günlük HarciraH (Euro)
Almanya	DE	128	97
Arnavutluk	AL	160	50
Avusturya	AT	132	102
Belçika	BE	148	102
Bosna Hersek	BA	135	65
Birleşik Krallık	UK	209	125
Bulgaristan	BG	135	57
Çek Cumhuriyeti	CZ	124	70
Danimarka	DK	173	124
Estonya	EE	105	80
Finlandiya	FI	142	113
Fransa	FR	180	102
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	CY	140	88
Hırvatistan	HR	110	75
Hollanda	NL	166	103
İrlanda	IE	159	108
İspanya	ES	128	88
İsveç	SE	187	117
İtalya	IT	148	98
Karadağ	ME	140	80
Letonya	LV	116	73
Litvanya	LT	117	69
Lüksemburg	LU	148	98
Macaristan	HU	120	64
Kuzey Makedonya	MK	160	50
Malta	MT	138	88
Polonya	PL	116	67
Portekiz	PT	101	83
Romanya	RO	136	62
Sırbistan	RS	140	80
Slovakya	SK	100	74
Slovenya	SI	117	84
Yunanistan	GR	112	82

Bilgi için: customs2020@ticaret.gov.tr/204 9752, 9727, 9715, 9793

T.C. Ticaret Bakanlığı Söğütözü Yerleşkesi 16.Kat Güney

Evrakın elektronik imzalı suretine <http://e-belge.gtb.gov.tr> adresinden 45c6a053-019a-4a38-8a8c-95c6b437c68e kodu ile erişebilirsiniz.
BELGENİN ASLI ELEKTRONİK İMZALIDIR.

EK-13

**ULUSLARARASI ANLAŞMALAR
VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

CUSTOMS 2020

CUSTOMS 2020

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

YURT DIŞI GEÇİCİ GÖREVLENDİRME ONAYI REHBERİ

CUSTOMS (GÜMRÜKLER) 2020 PROGRAMI

1. Customs 2020 Programı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü tarafından yönetilir. Program yönetim ekibiyle iletişim customs2020@ticaret.gov.tr jenerik e-posta adresi üzerinden sağlanır.
2. Makam talimatı gereği, her birim kendi personelinin yurt dışı geçici görevlendirme onayını alacağından, söz konusu onaylarda aşağıdaki hususlara dikkat edilir.
3. Avrupa Komisyonu'ndan alınan yazıya onay üzerinde atıf yapılırken; Avrupa Komisyonu Vergilendirme ve Gümrük Birliği Genel Müdürlüğünden alınan tarihli ve sayılı yazıda;" şeklinde bir ifade yazılır. Bu kapsamda, aşağıda yer verilen örnekte renkli gösterilen kısımlardaki referanslar esas alınır.

Ref. Ares(2018)5120134 - 05/10/2018

EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE-GENERAL
TAXATION AND CUSTOMS UNION
Security and Safety, Trade Facilitation & International coordination
International Coordination – Enlargement & neighbouring countries

Brussels,
TAXUD/FPP/AB/ip
taxud.e.4(2018)5658585

4. Çalışma ziyaretlerinde ise onayın ilk paragrafında davet niteliğindeki e-postanın alındığı ülke makamlarına atıfta bulunulur. Örneğin; "İtalya Gümrük İdaresi'nden alınan tarihli e-posta iletisinde..."
5. Onay'da toplantı adı yazılırken toplantı adının başına "Customs (Gümrükler) 2020 Programı kapsamında..." şeklinde bir ekleme yapılır.
6. Customs 2020 Programı kapsamındaki yurt dışı toplantılar ulusal bütçeye bir yük getirmeksizin (pasaport ve vize harcamaları hariç) gerçekleştirilir. Tüm masraflar Customs 2020 Programı bütçesinden karşılandığından hesap pusulası düzenlenmez. Programa ilişkin mali hususlarda, "Customs 2020 Programı Finansman Kuralları" belgesine riayet edilir.
7. Customs 2020 Programı kapsamında katılım sağlanacak toplantılarda, Onay eki olarak yurt dışı geçici görevlendirme formu ve davetiye bulundurulur.

Evrakın elektronik imzalı suretine <http://e-belge.gtb.gov.tr> adresinden 45c6a053-019a-4a38-8a8c-95c6b437c68e kodu ile erişebilirsiniz.
BELGENİN ASLI ELEKTRONİK İMZALIDIR.

**ULUSLARARASI ANLAŞMALAR
VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

8. Customs 2020 Programı kapsamında katılım sağlanacak çalışma ziyaretlerinde davetiye yerine ziyaret edilecek ülke makamlarından alınan ve davetiye niteliğindeki e-posta yazışmaları Onay'a eklenir.
9. İmzalanan onaylar customs2020@ticaret.gov.tr e-posta adresine ivedilikle iletilir.
10. Birimlerce sunulacak onay formatı aşağıda yer almaktadır.

BAKANLIK MAKAMINA

Avrupa Komisyonu Vergilendirme ve Gümrük Birliği Genel Müdürlüğünden alınan tarihli ve sayılı yazıda; Customs (Gümrükler) 2020 Programı kapsamında "..... Toplantısı"nın tarihlerinde’de gerçekleştirileceği belirtilerek, anılan toplantıya Bakanlığımız temsilcisinin/temsilcilerinin katılımı talep edilmektedir.

Katılımcının/Katılımcıların tüm masraflarının (uçak bileti, konaklama ve günlük harcırah) Customs 2020 Programı bütçesinden karşılanacağı söz konusu toplantıya katılım sağlamak üzere Bakanlığımızı temsilen,’de görevli’nın yol hariç tarihlerinde’de görevlendirilmesi ile adı geçen/geçenlerin zorunlu masraflarının (pasaport ve vize ücreti) 6245 sayılı Harcırah Kanunu gereğince bağlı bulunduğu/buldukları birim bütçesinin ilgili tertibinden karşılanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Takdir ve tensiplerine arz ederim.

**ULUSLARARASI ANLAŞMALAR
VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

YURT DIŞI GEÇİCİ GÖREVLENDİRME ONAYI REHBERİ

TAIEX (Teknik Destek ve Bilgi Değişim Mekanizması) ARACI

1. Avrupa Komisyonu'nun kurumsal yapılanma aracı TAIEX'in Bakanlığımız çalışmaları Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü tarafından yönetilir ve irtibata geçilecek e-posta adresi taieux@ticaret.gov.tr 'dir.
2. TAIEX yurt dışı faaliyetleri "inceleme ziyaretleri" ve "çok ülkeli çalıştaylar"dır.
3. Makam talimatı gereği her birimin kendi personelinin yurt dışı geçici görevlendirme onayını alması gerektiğinden, söz konusu onaylarda aşağıdaki hususlara dikkat edilir.
4. Onay'da toplantı adı yazılırken toplantı adının başına "TAIEX aracı kapsamında..." şeklinde bir ekleme yapılır.
5. TAIEX aracı kapsamındaki yurt dışı toplantılar ulusal bütçeye bir yük getirmeksizin (pasaport ve vize harcamaları hariç) gerçekleştirilir. Tüm masraflar Avrupa Komisyonu'nca karşılandığından hesap pusulası düzenlenmez.
6. TAIEX aracı kapsamında katılım sağlanacak toplantılarda, Onay eki olarak yurt dışı geçici görevlendirme formu ve davetiye bulundurulur.
7. Davetiyenin bulunmadığı durumlarda ise, ziyaretin gerçekleştirileceği yer ve tarihlere ilişkin bilgilerin yer aldığı e-posta ve ilgili yazışmalara Onay ekinde yer verilir.
8. İmzalanan onaylar taieux@ticaret.gov.tr e-posta adresine ivedilikle iletilir.
9. Birimlerce sunulacak onay formatı aşağıda yer almaktadır.

BAKANLIK MAKAMINA

Avrupa Komisyonu TAIEX Ofisi'nden alınan tarihli ve sayılı yazıda/e-postada; TAIEX aracı kapsamında "..... Toplantısı"nın tarihlerinde 'de gerçekleştirileceği belirtilerek, anılan toplantıya Bakanlığımız temsilcilerinin katılımı talep edilmektedir.

Katılımcının tüm masraflarının (uçak bileti, konaklama ve günlük harcırah) TAIEX Ofisi tarafından karşılanacağı söz konusu toplantıya katılım sağlamak üzere Bakanlığımızı temsilen, 'de görevli 'nın yol haric tarihlerinde 'de görevlendirilmesi ile adı geçen zorunlu masraflarının (pasaport ve vize masrafları) 6245

**ULUSLARARASI ANLAŞMALAR
VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

sayılı Harcırar Kanunu gereğince bağlı bulunduğu birim bütçesinin ilgili tertibinden karşılanmasının uygun olacağı düşünölmektedir.

Takdir ve tensiplerine arz ederim.

**ULUSLARARASI ANLAŞMALAR
VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

YURT DIŞI GEÇİCİ GÖREVLENDİRME ONAYI REHBERİ

Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) Projeleri

1. Bakanlığımız Avrupa Birliği-Türkiye Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) projelerine ilişkin genel koordinasyon Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilir ve irtibata geçilecek e-posta adresi abproje@ticaret.gov.tr 'dir.
2. Makam talimatı gereği her birimin kendi personelinin yurt dışı geçici görevlendirme onayını alması gerektiğinden, söz konusu onaylarda aşağıdaki hususlara dikkat edilir.
3. Onay'da toplantının adı yazılırken projenin eşleştirme, ekipman alımı ya da hizmet alımı projesi olduğuna ilişkin bilgi verilerek proje ismi tam bir şekilde yazılır.
4. IPA projeleri kapsamındaki yurt dışı toplantılar ulusal bütçeye bir yük getirmeksizin (pasaport ve vize harcamaları hariç) gerçekleştirilir. Tüm masraflar proje bütçesinden karşılandığından hesap pusulası düzenlenmez.
5. IPA eşleştirme projeleri kapsamındaki ziyaretlerde onayın ilk paragrafında davet yazısının veya davet niteliğindeki e-postanın alındığı ülke makamlarına atıfta bulunulur. Örneğin; "İtalya Gümrük İdaresi'nden alınan tarihli yazıda/e-posta iletisinde..."
6. IPA projeleri kapsamında katılım sağlanacak toplantılarda, Onay eki olarak yurt dışı geçici görevlendirme formu ve içinde yer ve tarihlere ilişkin onay yerine geçebilecek bilgilerin yer aldığı e-posta ve ilgili yazışmalar eklenir.
7. İmzalanan onaylar abproje@ticaret.gov.tr e-posta adresine ivedilikle iletilir.
8. Birimlerce sunulacak onay formatı aşağıda yer almaktadır.

BAKANLIK MAKAMINA

İtalya Gümrük İdaresi'nden alınan tarihli e-posta iletisinde; Bakanlığımız ile İtalya-Hollanda Gümrük İdareleri arasında yürütülmekte olan Türk Gümrük İdaresinin Laboratuvarlarının Geliştirilmesine Dair Eşleştirme Projesi kapsamında "Gümrük Laboratuvarlarında Kalite Yönetim Sisteminin İncelenmesi" konulu inceleme ziyaretinin tarihlerinde 'de gerçekleştirileceği belirtilerek, anılan toplantıya Bakanlığımız temsilcilerinin katılımı talep edilmektedir.

**ULUSLARARASI ANLAŞMALAR
VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Katılımcıların tüm masraflarının (uçak bileti, konaklama ve günlük harciraah) anılan proje bütçesinden karşılanacağı söz konusu toplantıya katılım sağlamak üzere Bakanlığımızı temsilen,’de görevli’nın yol hariç tarihlerinde’de görevlendirilmesi ile adı geçenlerin zorunlu masraflarının (pasaport ve vize masrafları) 6245 sayılı Harciraah Kanunu gereğince ilgililerin bağı bulunduğı birim bütçesinin ilgili tertibinden karşılanmasının uygun olacağı düşünölmektedir.

Takdir ve tensiplerine arz ederim.

YENİ
HARCAMA YÖNETİM SİSTEMİ
e-YOLLUK
UYGULAMA KILAVUZU

20 / 11 / 2017

T.C. MALİYE BAKANLIĞI

Devlet Mahallesi, Dikmen Caddesi, No: 12

06420 Yenışehir - Çankaya / ANKARA

Tel: 0(312) 415 29 00

<http://www.maliye.gov.tr>

DEĞİŞİKLİK TARİHÇESİ

İÇİNDEKİLER TABLOSU

1.	Giriş	4
2.	e-Yolluk İşlemleri	4
2.1	e-Yolluk Uygulamasına Giriş.....	5
2.2	Yolluk Bildirim Girişi	5
2.2.1.	Yol Masrafı Ekleme	8
2.2.2.	Konaklama Masrafı/Görev Süresi Gündelikleri Ekleme	9
2.2.3.	Diğer Masraf Ekleme	10

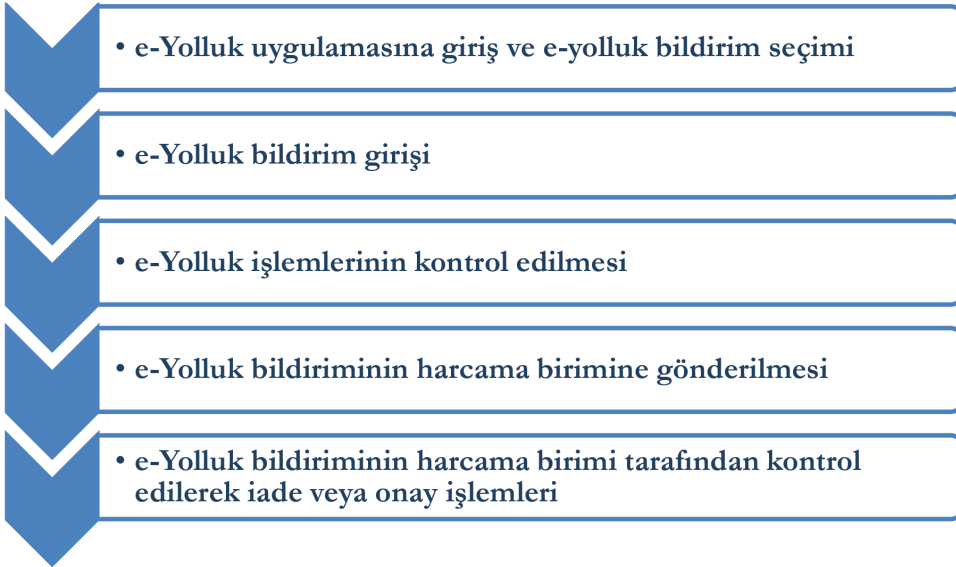
1. Giriş

Bu kılavuz, 6245 sayılı Harcırar Kanunu hükümlerine göre düzenlenen yurtiçi geçici görev yolluğu yolluk bildirim formu (e-Yolluk), denetim elemanları yolluğu işlemlerine ait yolluk bildirim formu ile denetim elemanlarının avans talep formlarının elektronik ortamda hazırlanarak Harcama Yönetim Sistemine gönderme işlemlerini açıklamaktadır.

Yolluk İşlemleri aşağıdaki modüllerden oluşmaktadır.

- Yurtiçi Geçici Görev Yolluğu
- Denetim Elemanı Yolluğu

e-Yolluk Bildirim Hazırlama İşlem Süreçleri:

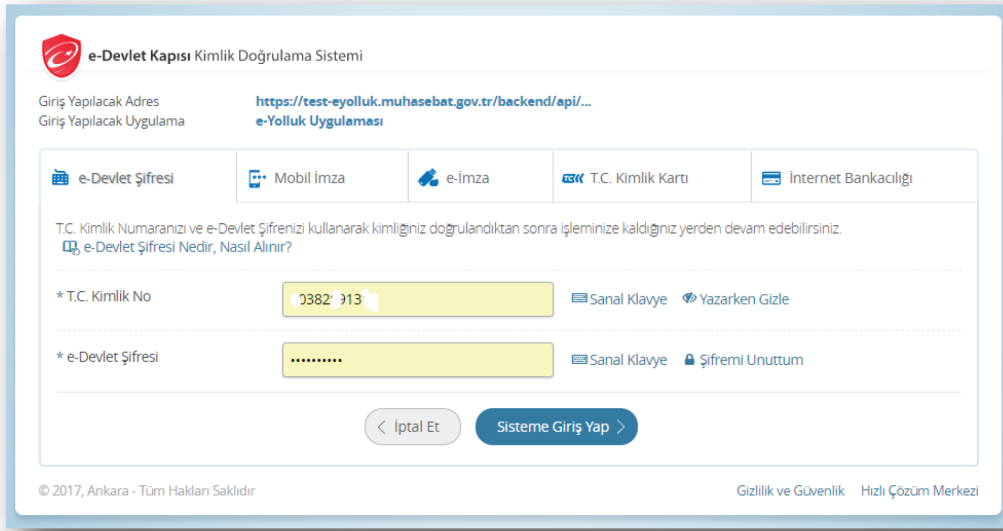

2. e-Yolluk İşlemleri

e-Yolluk İşlemleri bölümünde uygulamaya giriş işlemleri, yolluk referans numarasının seçilmesi ve yolluk bildiriminin doldurularak harcama birimine iletme işlemleri anlatılacaktır.

2.1 e-Yolluk Uygulamasına Giriş

e-Yolluk Uygulamasına <https://mys.muhasebat.gov.tr/eyolluk/> adresinden ulaşılacaktır.

e-Devlet Kapısı Kimlik Doğrulama Sistemi

Giriş Yapılacak Adres: <https://test-eyolluk.muhasebat.gov.tr/backend/api/...>
Giriş Yapılacak Uygulama: e-Yolluk Uygulaması

e-Devlet Şifresi Mobil İmza e-İmza T.C. Kimlik Kartı İnternet Bankacılığı

T.C. Kimlik Numaranızı ve e-Devlet Şifrenizi kullanarak kimliğiniz doğrulandıktan sonra işlemimize kaldığınız yerden devam edebilirsiniz.
e-Devlet Şifresi Nedir, Nasıl Alınır?

* T.C. Kimlik No: 0382 913 Sanal Klavye Yazarken Gizle

* e-Devlet Şifresi: Sanal Klavye Şifremi Unuttum

< İptal Et Sistem Giriş Yap >

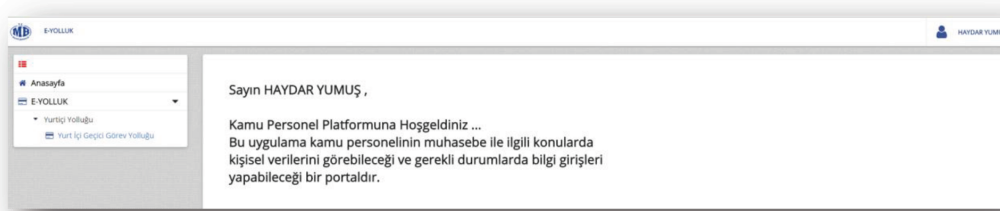
© 2017, Ankara - Tüm Hakları Saklıdır Gizlilik ve Güvenlik Hızlı Çözüm Merkezi

e-Devlet Kapısı Kimlik Doğrulama Ekranı

e-Yolluk Uygulamasına; *e-Devlet Kapısı Kimlik Doğrulama Ekranında* yer alan **T.C Kimlik No ve e-Devlet Şifresi** alanları doldurularak ve **Sisteme Giriş Yap** butonuna tıklanarak giriş yapılır.

2.2 Yolluk Bildirim Girişi

Uygulamaya giriş yapıldığında *e-Yolluk Ekranı* açılmaktadır.

e-Yolluk Uygulama Ekranı

e-Yolluk Ekranında sol tarafta yer alan **Yurt İçi Geçici Görev Yolluğu** butonu tıklanarak “*Yurtiçi Geçici Görev Yolluğu Ekranına*” ulaşılır.

UYARI: Denetim Elemanı Yolluklarına ait işlemler için **Denetim Yolluğu** butonu tıklanır. Açılan sayfa Yurtiçi Geçici Görev Yollukları işlemlerine ait süreç sayfasının aynısıdır. Denetim Elemanı yolluklarında **Denetim Elemanın Avans Talebinde bulunması için** **Avans Talep Formu** butonu tıklanır ve Harcama Birimince başlatılan sürece ait **Denetim Referans Numarası** seçilerek talebe ilişkin form oluşturulur ve elektronik ortamda Harcama Birimine iletilir.

YOLLUK REFERANS NO	KURUM ADI	AVANS DURUM	AVANS ONAY DURUMU	YOLLUK BİLDİRİM ONAY DURUM	YOLLUK BİLDİRİM DURUMU	GÖREVE SEÇ
2017YLK00030	Yurtbög. Teşkilat	YDK			Mutemmet Kabul Etti	Seç
2017YLK00027	Yurtbög. Teşkilat	YDK			Mutemmet Kabul Etti	Seç
2017YLK00026	Yurtbög. Teşkilat	YDK			Mutemmet Çıktırıldı	Seç
2017YLK00025	Yurtbög. Teşkilat	YDK		İşlem Devam Ediyor	Mutemmet Kabul Etti	Seç
2017YLK00024	Yurtbög. Teşkilat	VAR	İşlem Devam Ediyor		Kayıdedildi	Seç
2017YLK00023	Yurtbög. Teşkilat	YDK			Mutemmete Gönderildi	Seç
2017YLK00020	Yurtbög. Teşkilat	VAR			Mutemmete Gönderildi	Seç
2017YLK00018	Yurtbög. Teşkilat	YDK		Ödeme Tamamlandı	Mutemmet Kabul Etti	Seç
2017YLK00014	Yurtbög. Teşkilat	YDK			Mutemmet Kabul Etti	Seç
2017YLK00010	Yurtbög. Teşkilat	VAR			Mutemmete Gönderildi	Seç
2017YLK00009	Yurtbög. Teşkilat	YDK			Kayıdedildi	Seç

Yurtiçi Geçici Görev Yolluğu Ekranı

Açılan ekranda ilgili personel adına harcama birimlerince başlatılan yolluk süreçleri ve buna ait yolluk referans numaraları listelenir. Ayrıca, yolluk görev listesinde kişinin sürecine ait avans olup olmadığı, avansı varsa avansa ait Ödeme Emri Belgesi (ÖEB) durumu, yolluk bildirim onay durumu ve yolluk bildirim form durumu takip edilir.

Listeden hangi yolluk referans numarasına ait bildirim doldurulacaksa yolluk referans numarasının sonunda yer alan **Seç** butonu tıklanır ve “*Yolluk Bildirim Giriş*” ekranına geçilir.

Yolluk Bildirim Giriş

Yolluk Referans No: 2017YLK00027 Bütçe Yılı: 2017 Gündelik Tür Tutarı: 45

Amir Adı ve Soyadı: Amir Adı ve Soyadı Amir Unvanı: Amir Unvanı Yolluk Nereden Nerye: Yolluk Nereden Nerye

YOL MASRAFI [Yol Masrafı Ekle](#)

İkametgah veya Geçici Görev Yerinden Hareket	İkametgah veya Geçici Görev Yerinden Hareket	Geçici Görev Mahalline Hareket	Geçici Görev İkamet Yerine Hareket	Gündelikler	Toplam														
Yolluk Çeşidi	Başlangıç Tarihi	Nereden Nerye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nerye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Nereden Nerye	Hareket Saati	Çeşidi	Tutar	Gündelik Oran	Gündelik Miktar	Gündelik Sore	Gündelik Tutar	Toplam Tutar	İşlemler

KONAKLAMA MASRAFI / GÖREVE SÜRESİ GÜNDELİKLERİ [Ekle](#)

DİĞER MASRAFI [Ekle](#)

Diger Masraf Toplam Tutarı: 0.00 Gündelik/Konaklama Toplam Tutarı: 0.00 Yol Toplam Tutarı: 0.00 Toplam Tutar: 0.00

[Geri](#) [Kaydet](#)

Yolluk Bildirim Giriş Ekranı

Yolluk Bildirim Giriş ekranında harcama birimi tarafından ilgili personel adına başlatılan yolluk referans numarası, bütçe yılı, gündelik tip alanları dolu olarak gelecektir.

Amir adı ve soyadı, amirin unvanı ve yolculuğun nereden nereye yapacağı bilgileri ise harcıraha müstahak kişi tarafından girilir.

Yolluk bilgi girişinde **yol masrafı, konaklama ve gündelik ile varsa diğer masraflar** girilir.

2.2.1. Yol Masrafı Ekleme

Yolluk bildirimine yol masrafı eklemek için yolluk bildirim girişi ekranında yer alan

+ Yol Masrafı Ekle

butonu tıklanır ve yol masrafı girişi ekranına ulaşılır.

Yol masrafı girişi ekranından duruma göre **“gidiş”** veya **“dönüş”** seçeneklerinden birisi seçilir. Ardından gidişi veya dönüşü göre başlangıç tarihi seçilir.

Yol Masrafı Girişi

Yolculuk Tipi ▼

GİDİŞ

Başlangıç Tarihi 📅

Başlangıç Tarihi

A1. İkametgah Yerinden Hareket

İkamet Yerinden Hareket ▼

İkamet Yerinden Hareket

A3. Geçici Görev Yerine Hareket

Görev Yerine Hareket ▼

Görev Yerine Hareket

A2. Geçici Görev Mahalline Hareket

Görev Mahalline Hareket ▼

Görev Mahalline Hareket

A4. Yol Gündelliği

Gündelik Oran ▼

Gündelik Oran

Vazgeç

Kaydet

Yol Masrafı Girişi Ekranı

Yol masrafı giriş ekranında sırasıyla aşağıdaki bilgiler girilir.

A1. İkamet yerinden hareket,

A3. Geçici görev yerine hareket,

A2. Geçici görev mahalline hareket,

A4. Yol gündeliği

UYARI: *Yol Masrafı Girişi* ekranında A1, A2 ve A3 alanlarından her biri ayrı ve tek düzenlenip eklenebilir. Ancak A4 alanı varsa mutlaka A2 alanı da olmalıdır. A4 alanı tek olarak girilemez.

2.2.2. Konaklama Masrafı/Görev Süresi Gündelikleri Ekleme

Yolluk bildirimine konaklama masrafı ve gündelik eklemek için “*Konaklama Masrafı/Görev Süresi Gündelikleri*” alanında yer alan **+ Ekle** butonu tıklanarak bu masraflara ait bir satır oluşturulur. Hem konaklama masrafı hem gündelik eklemek için tekrar **+ Ekle** butonu tıklanarak yeni bir satır oluşturulur.

Gündelik Oran	Gündelik/Konaklama Başlangıç Tarihi	Gündelik/Konaklama Bitiş Tarihi	Gündelik/Konaklama Tutarı	Gündelik/Konaklama Süresi	Gündelik/Konaklama Toplam Tutarı	
	<input type="text" value="Başlangıç Tarihi"/>	<input type="text" value="Bitiş Tarihi"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text" value="NaN"/>	<input type="button" value="Kaldır"/>

Konaklama Masrafı/Görev Süresi Gündelik Alanı

2.2.3. Diğer Masraf Ekleme

Yolluk bildirimine diğer masraf eklemek için “*Diğer Masraf*” alanında yer alan **+ Ekle** butonu tıklanarak bir satır oluşturulur ve veri giriş işlemleri yapılır. Birden fazla masraf eklemek tekrar **+ Ekle** butonuna tıklanarak yeni bir satır oluşturulur.

DİĞER MASRAF				+ Ekle
Gider Masraf Türü	Gider Masraf Tarihi	Gider Masraf Adedi	Gider Masraf Toplam Tutarı	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	0	- Kaldır

Diğer Masraf Alanı

EK-15

T.C.
HAZİNE ve MALİYE BAKANLIĞI
Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü

Sayı : 58759530-125.07[48.629]-E.580875

27.12.2019

Konu : Seyahat kartı

..... BAKANLIĞINA
..... BAŞKANLIĞINA
..... GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
..... VALİLİĞİNE
..... REKTÖRLÜĞÜNE

6245 sayılı Harcırah Kanununun 48 inci maddesinde, memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak vazife gören memur ve hizmetlilere, bu Kanun kapsamına giren kurumlar tarafından işletilen taşıtlarda seyahat için fotoğraflı birer kart verileceği ve bu kartların kimlere, hangi taşıtlar için ve hangi şartlarla verileceğinin İçişleri Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca müştereken tespit edileceği hükme bağlanmış olup, anılan Kanunun 1 inci maddesinde ise Kanun kapsamındaki idareler belirlenmiştir.

Buna göre, 6245 sayılı Kanunun 48 inci maddesi uyarınca, memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak görev yapan memur ve hizmetlilere verilecek söz konusu kartlarla, bu Kanun kapsamında bulunan bütün idareler tarafından işletilen her türlü taşıtlarda seyahat edilebilmesi mümkün bulunmaktadır.

Söz konusu 48 inci madde hükmüne uygun olarak seyahat kartlarının kimlere, hangi şartlarda verileceği ve uygulamaya ilişkin esaslar; 16, 23 ve 30 Seri No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği ve 8/12/1995 tarihli ve B.07.0.BMK.0.17-27-48-629/32571 sayılı Genel Yazımızla belirlenmiş, konu ile ilgili olarak İçişleri Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile Bakanlığımız arasında müştereken imzalanan protokol 1/1/2014 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Diğer taraftan, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca 31/12/2005 tarihli ve 26040 3. Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 21 inci maddesinde de, "6245 sayılı Harcırah Kanununun 48 inci maddesi uyarınca İçişleri, Hazine ve Maliye ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlıkları tarafından müştereken belirlenen esaslar çerçevesinde, seyahat kartı verilecek personel listesi, birimlerin teklifleri değerlendirilerek malî hizmetler birimi tarafından kontrol edilir. Buna ilişkin talepler yukarıda belirtilen esaslar ile Bakanlık tarafından yapılan düzenlemelere uygunluk ve bütçe ödeneğinin yeterliliği yönünden en geç üç işgünü içinde kontrol edilir. Uygun görülmeyen talepler gerekçeli bir yazıyla ilgili birime gönderilir." ifadesi yer almıştır.

Bu kapsamda, 2006 yılından itibaren seyahat kartlarına ilişkin teklifler, ilgili düzenlemeler çerçevesinde kurumların malî hizmetler birimi tarafından değerlendirilmeye başlanmış ve uygulama bu şekilde yürütülmüştür.

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu çerçevesinde güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır.

Buna göre, yukarıda belirtilen uygulamanın aynı şekilde devam ettirilebilmesi için seyahat kartı talebiyle ilgili tekliflerin hazırlanması ile hazırlanan tekliflerin değerlendirilmesi ve kontrol sürecine ilişkin olarak 2020 yılında uyulması gereken hususlar aşağıda belirtilmiştir.

1) Seyahat kartı verilmesine ilişkin taleplere, 2019 yılına ilişkin uygun görüş yazısı ve eki onaylı seyahat kartı formunun örneği eklenecektir.

2) Taleplerin hazırlanmasında, 2019 yılında uygun görülen sayılar aşılmayacaktır. Ancak, isim ve unvan değişikliği yapılabilecektir.

3) Malî hizmet birimleri, seyahat kartı taleplerini, 6245 sayılı Kanun ile bu Kanuna dayanılarak Bakanlığımız tarafından yapılan düzenlemelere uygunluk ve bütçe ödeneğinin yeterliliği ile hizmetin gerekliliği yönlerinden değerlendirip kontrol edeceklerdir.

4) Uygun görülen taleplere ilişkin seyahat kartı formu onaylanacak, uygun görülmeyen talepler ise gerekçeli bir yazıyla ilgili birime gönderilecektir.

5) 2019 yılındaki sayının aşılmasını gerektiren zorunlu durumlarda ise, kurumun 2020 yılı bütçesinin mevcut ödeneklerinin yeterli olması ve ilave ödenek talep edilmemesi kaydıyla, malî hizmet birimlerinden ek talepte bulunulabilecektir.

6) Seyahat kartlarından, hafta tatili ile resmi tatil günleri hariç iş günlerinde 07.00-19.00 saatleri arasında; su, doğalgaz ve elektrik arızalarında fiilen çalışanlar ise tatil günleri dahil günün her saatinde yararlanabileceklerdir.

7) İlgili mevzuatı uyarınca seyahat ücretinden muaf tutulanlara seyahat kartı verilmeyecektir.

8) Seyahat kartlarına, kart sahibinin fotoğrafı yapıştırılacak; kurum adı, görev unvanı ve fiilen yapılan görev açıkça yazılacak, kartların şekli ve rengi ile diğer özellikleri taşıtı işleten ilgili kuruluşta tespit edilecektir.

9) Kartların herhangi bir nedenle (emeklilik, istifa vb.) iade edilmesinin gerekli olduğu hallerde, geri kalan süreye ilişkin ücret iade edilecek veya seyahat kartı, koşulları taşıyan başka bir personel adına düzenlenmek suretiyle değiştirilebilecektir.

10) Hizmeti yürüten birimlerce, 6245 sayılı Kanununun 48 inci maddesi kapsamında yürütülecek hizmetlerin, söz konusu maddede sayılan unvanlara sahip memur ve hizmetliler tarafından gördürülmesine azami özen gösterilecektir.

11) 2020 yılı için geçerli olmak üzere seyahat kartları KDV hariç;

- Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir belediye sınırları içerisinde aylık 107,50 TL,

- Diğer büyükşehir belediye sınırları içerisinde aylık 80,10 TL,

- Büyükşehir olmayan illerde ise aylık 60,00 TL,

karşılığında verilecektir. Bu bedellerden ayrı olarak, gerek kurum bütçesinden gerekse kart verilen kişiler tarafından vize, kart basım bedeli gibi adlar altında herhangi bir ödeme yapılmayacaktır.

Bilgilerini ve gereğini arz/rica ederim.

Belgenin Aslı
Elektronik İmzalıdır
30...12...2019

e-imzalıdır

Osman DİNÇBAŞ
Bakan a.
Bakan Yardımcısı

Ek : Seyahat Kartı Formu (1 sayfa)

Osman KAYMAK
KMKL

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu çerçevesinde güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır.

SEYAHAT KARTI FORMU

KURUMU:

BİRİMİ:

6245 sayılı Harcırah Kanununun 48 inci Maddesinde Sayılan Unvanlara İlişkin Kadrolarda Fiilen Görev Yapan Personel Sayısı (Dolu)						
UNVANI	ANKARA	İSTANBUL	İZMİR	DİĞER BÜYÜKŞEHİRLER (.....)	BÜYÜKŞEHİR OLMAYAN DİĞER İLLER (.....)	TOPLAM
Tahsildar						
Yoklama Memuru						
Mutemet						
Veznedar						
Satınalma Memuru						
Tebliğ Memuru						
Dağıtıcı						
Takip Memuru						
Mübaşir						

Uygun Görüş Talep Edilen Kadroların						
UNVANI	Fiilen Yaptığı Görev	ANKARA	İSTANBUL	İZMİR	DİĞER BÜYÜKŞEHİRLER (.....)	TOPLAM

Kayıtlarımıza uygundur./...../2020

Uygun Görülen Kadroların						
UNVANI	Fiilen Yaptığı Görev	ANKARA	İSTANBUL	İZMİR	DİĞER BÜYÜKŞEHİRLER (.....)	TOPLAM

2020 Yılı İçin Uygun Görülmüştür./...../2020

SÖZLÜK ve DİZİN

A

Aile Fertleri: Memur ve hizmetlinin, harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve furuu ve erkek ve kız kardeşlerini ifade etmektedir. 12

Aile Masrafı: Harcırah Kanunu'nun 3'üncü maddesinde aile fertleri "memur ve hizmetlinin harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve furuu ve erkek ve kız kardeşleri" olarak tanımlanmış olup, buna göre aile masrafı, aile fertlerinden her biri için memur veya hizmetlilerin bu Kanuna göre müstehak oldukları yol masrafı ve gündeliklerden oluşmaktadır. 12, 23, 39, 40, 42, 43, 75, 78, 110, 118, 120, 122, 129, 139, 142, 178, 211, 239, 268, 278, 308, 316, 318, 319, 322, 377, 378, 399

Aktarmasız Hareket Yeri: Gidilecek yere, aktarma yapmadan gitmeye başlanılan nokta. 262

Alakadar: İlgili. 367, 380

Amenajman: Bir ormanın en iyi biçimde işletilmesi, değerlendirilmesi için uygulanacak kuralların bütünü, ormanın bakımı, iyileştirilmesi, ekonomik açıdan rasyonel hale getirilmesi. 348, 350

Avans: Alacağına sayılmak üzere önceden yapılan ödeme, öndelik. 162, 163, 164, 182, 288, 292, 294, 295, 343, 367, 379, 380, 381, 386, 403, 406, 410

Azami Had: En yüksek sınır. 111

B

Bağaj: Memur ve hizmetlinin mensup olduğu kuruma veya şahsına ait olup, resmi vazife için kullanılacak eşya ile yolcunun bu seyahati için ihtiyacı bulunan şahsi eşyasından mutad surette taşınması mümkün olanları ifade etmektedir. 13, 20, 21, 22, 34, 40, 56, 58, 60, 61, 63, 75, 78, 80, 104, 118, 120, 122, 123, 144, 164, 171, 174, 176, 181, 186, 187, 196, 216, 217, 270, 275, 278, 282, 296, 308, 355, 399, 427, 428

Başka Yer: Memuriyet mahalli dışındaki yerleri ifade etmektedir. 13, 23, 24, 27, 29, 32, 61, 112, 120, 173, 243, 308, 309, 345

Bilahare: Sonra, sonradan, daha sonra. 124, 178

C

Celp: Getirtme, askerlik ödevini yapmaya çağırma. 178

Celplerinde: Dönüşlerinde. 178

D

Daimi Vazife: Sürekli görev. 165, 181, 326

Daire: Ülkenin bir amme hizmetini ve faaliyetini veya hut salahiyet sahasını göstermek üzere hükmi şahsiyeti haiz olarak veya böyle bir şahsiyeti olmaksızın ayrıldığı ikinci derecede taksimat parçası. 7, 8, 11, 12, 16, 36, 56, 58, 64, 80, 99, 101, 193, 194, 199, 239, 304, 340, 367, 376, 380, 399

E

Efradı: Fertleri. 42, 118, 126, 178, 180, 317, 328, 370

Evrakı Müspite: İspat edici belge, kanıtlayıcı belge, dayanak. 379, 381

F

Fahri: Saygı için, övünç için kabul edilen, ücretsiz olarak yapılan, şerefi için yapılan. 16, 18, 114, 322

Ferma: Gözlemek. 209

Furuu: Çocuklar, torunlar, aşağı doğru soy. 12, 43, 46, 106, 108, 319, 321, 332

G

Gayri Muayyen Tarifeli: Tarifesiz, rastgele, hareket ve varış saatleri ile durak yeri belli olmayan. 49, 50, 59, 66, 68, 72, 82, 85, 87, 104, 122, 189, 193, 196, 250, 265

H

Hacet: Gerek, ihtiyaç. 381

Harcırah: Yol masrafı, yol gideri, yol harçlığı. 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 45, 46, 48, 49, 52, 53, 55, 56, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 84, 85, 86, 87, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 112, 114, 115, 116, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 126, 127, 128, 129, 130, 133, 134, 135, 136, 139, 142, 144, 145, 146, 147, 149, 151, 160, 161, 162, 166, 169, 170, 171, 172, 174, 176, 177, 178, 179, 181, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 201, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 220, 222, 223, 226, 227, 228, 229, 230, 234, 237, 238, 239, 240, 241, 243, 244, 245, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 256, 257, 259, 262, 263, 264, 265, 266,

267, 268, 269, 270, 271, 273, 274, 275, 276, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 287, 292, 294, 296, 297, 298, 299, 301, 302, 304, 305, 308, 309, 312, 314, 315, 316, 317, 318, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 329, 331, 332, 333, 335, 337, 338, 339, 341, 344, 345, 346, 347, 349, 350, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 366, 367, 370, 371, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 386, 389, 391, 392, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 403, 404, 405

Hasıl Olmak: Ortaya çıkmak, türemek. 144, 357, 360

Hidrografi: Su bilgisi. 348, 636

Hilafî Hakikat: Gerçek dışı, gerçeğe aykırı, yalan. 90, 367, 371, 391

Hizmetli: Personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personeli, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlarla kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işçilerini ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimseleri ifade etmektedir. 12, 13, 14, 15, 16, 18, 34, 42, 46, 49, 53, 93, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 114, 115, 116, 118, 133, 110, 112, 115, 134, 136, 165, 178, 179, 180, 183, 190, 201, 209, 258, 278, 279, 296, 297, 300, 302, 303, 305, 312, 296, 313, 314, 317, 318, 319, 320, 327, 328, 332, 349, 358, 367, 370

Hukuku Amme Davası: Kamu davası. 372

Hüküm Ferma: Şiddetli. 209

Hususi Bütçe: Özel Bütçe. Yerel gider ve geliri kapsayan bütçe. 7

I

İcabettiren: Gerektiren. 129

İcra Olunur: Yerine getirilir. 372

İdare: Yönetim. İdarenin hem kuruluş hem de faaliyet yönü anlamındadır. Gerekli kararları alan ve uygulayan kamu kuruluşları. 7, 8, 9, 11, 12, 35, 37, 39, 40, 68, 88, 130, 142, 149, 199, 229, 239, 240, 304, 305, 325, 340, 356, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 374, 376, 378, 380, 389, 396, 397, 399

İdari: Yönetimle ilgili, yönetsel. 5, 8, 11, 34, 35, 38, 41, 45, 60, 99, 130, 203, 219, 224, 259, 286, 293, 331, 353, 366, 368, 369, 371, 372, 373, 378, 400, 404

İfa(sından): Yapılma(sından). 11, 15, 35, 81, 97, 113, 174, 205, 278, 279, 325, 326

İhtiyar Olunan: Seçilen, tercih edilen. 69, 82, 194, 244, 248, 383

İkame: Dava açma. 372

İkametgâh: Bir kimsenin yerleşmek niyetiyle fiilen

oturduğu yer, oturulan yer. 20, 27, 34, 40, 42, 56, 61, 62, 63, 69, 75, 78, 79, 80, 104, 118, 120, 122, 123, 144, 164, 171, 174, 176, 182, 185, 186, 187, 188, 196, 216, 217, 221, 275, 278, 289, 296, 308, 309, 311, 355, 399, 402

İnzibat: Er. 371, 372

İnzibati: Düzenleyici. 372

İstihkak: Hakkı olma, hak kazanma, hizmet karşılığı kazanılan para, ücret. 162, 248, 379

İştirak Eden: Ortak olan, katılan. 111, 118, 209, 234

İstirdat: Geri alma. 367, 380, 381

İta: Ödeme. 34, 49, 50, 53, 54, 56, 59, 72, 82, 85, 87, 104, 122, 191, 194, 197, 199, 263, 392

İta Amiri: Devlet hizmetlerine ilişkin giderlerin ödemesi hakkında saymanlara yazılı emir ve izin veren kimse, ödeme amiri, ödemeye (ödetmeye) yetkili kimse. 34, 49, 50, 53, 54, 56, 59, 72, 82, 85, 87, 104, 122, 191, 194, 197, 199, 263, 392

İttihaz Olunan: Alınan, alınma, sayılan. 372

İzam: Gönderme. 167, 176, 181

K

Kabili Haciz: Haczi mümkün, haczedilebilen. 381

Kati Olarak: Kesin olarak. 379

Kaza: Yargı, yargılama. / Can veya mal kaybına neden olan trafik olayı. 144, 299, 301

Kesbi Katiyet Ettiği: Yargı, yargılama. Kesinleşme, kesinlik kazanma. 366

M

Mahal: Yer, yöre, mevzi. 52, 57, 66, 67, 69, 83, 85, 95, 96, 144, 155, 190, 191, 198, 303, 304, 328, 383, 389

Mahsuben: Alacağa sayılarak, hesabına sayılmak üzere. 105, 181, 184, 274

Mebdei: Başlangıç noktası. 124

Memur: Personel kanunları hükümlerine göre aylık alan kimseleri (Yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel hariç) ifade etmektedir. 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 28, 30, 32, 33, 34, 37, 38, 40, 42, 43, 45, 46, 49, 51, 53, 55, 59, 61, 63, 67, 69, 70, 72, 74, 77, 78, 79, 82, 83, 84, 85, 87, 91, 93, 94, 97, 98, 102, 104, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 114, 115, 116, 117, 118, 120, 122, 124, 127, 129, 130, 131, 132, 135, 136, 139, 140, 141, 142, 144, 145, 146, 149, 161, 162, 163,

165, 166, 167, 168, 169, 170, 174, 175, 176, 178, 179, 180, 182, 183, 185, 186, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 196, 197, 198, 201, 202, 205, 206, 207, 209, 210, 217, 220, 222, 224, 226, 233, 235, 236, 243, 248, 251, 253, 254, 257, 258, 263, 266, 268, 273, 275, 278, 279, 280, 282, 285, 287, 292, 294, 296, 297, 299, 300, 302, 303, 304, 305, 306, 308, 309, 312, 313, 314, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 324, 325, 327, 328, 329, 331, 332, 334, 336, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 355, 361, 362, 366, 367, 370, 373, 380, 381, 385, 397, 402, 635, 638

Memurin: Memurlar. 371, 372

Memuriyetlerine Müteallik: Memuriyetleriyle ilgili. 357, 360

Memuriyet Mahalli: Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerleri ifade etmektedir. 10, 13, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 40, 50, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 75, 76, 78, 80, 82, 87, 94, 96, 102, 103, 112, 116, 120, 124, 125, 129, 131, 132, 133, 141, 143, 144, 145, 146, 147, 149, 161, 166, 169, 170, 172, 173, 175, 179, 186, 187, 188, 189, 193, 194, 195, 198, 201, 206, 207, 210, 211, 212, 213, 215, 230, 232, 233, 235, 238, 243, 244, 247, 249, 253, 254, 278, 281, 282, 283, 300, 305, 308, 309, 310, 316, 319, 322, 324, 336, 337, 339, 340, 341, 344, 345, 346, 347, 348, 350, 356, 359, 386, 389, 402, 403

Men'i Muhakeme: Yargılamaya gerek görmeme. 366

Mercie: Makama. 367, 380

Mezunen: İzinli olarak, izin almış izinli, bir iş için yetki verilmiş yetkili. 115, 124, 302

Mıntıka: Bölge. 79, 202, 205, 206, 280, 281, 282

Muayyen Tarifeli: Tarifesi belli, tarifeli olan, hareket ve varış saatleri ile güzergâhı ve durak yerleri belli olan. 29, 34, 42, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 56, 57, 59, 66, 67, 68, 69, 71, 72, 82, 84, 85, 86, 87, 104,

122, 189, 191, 193, 194, 196, 198, 243, 250, 263, 265, 383

Mücbir: Zorlayıcı, beklenmedik, öngörülemeyen. 299, 300, 380

Muktazi: Gerekli, gereken. 381

Münferiden: Tek başına, tek olarak. 130, 202, 207

Münteşiren Hüküm Ferma Olduğu: Yayılarak hüküm sürdüğü, salgın şeklinde gözlemlendiği. 209

Müstahak: Hak etmiş, hak kazanmış. 10, 39, 42, 52, 54, 56, 57, 58, 60, 63, 64, 68, 72, 76, 78, 83, 88, 92, 107, 118, 120, 143, 162, 165, 167, 178, 181, 187, 189, 190, 191, 192, 194, 200, 203, 209, 210, 211, 212, 215, 229, 233, 238, 239, 268, 276, 281, 282, 292, 294, 295, 298, 302, 303, 304, 308, 309, 312, 313, 317, 318, 319, 320, 322, 324, 325, 327, 328, 344, 346, 347, 353, 354, 356, 366, 377, 379, 380, 399, 402, 406, 408

Müstenit: Dayanan, yaslanan. 299

Müştereken: Ortaklaşa. 45, 192, 196, 197, 251, 266, 331, 339, 341, 398

Mutat: Alışılmış, âdet olunmuş, normal. 13, 20, 21, 22, 29, 34, 49, 50, 52, 53, 54, 56, 57, 58, 59, 60, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 104, 120, 122, 128, 153, 155, 156, 161, 176, 177, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 250, 251, 263, 264, 265, 266, 267, 274, 281, 282, 303, 304, 312, 318, 328, 339, 343, 344, 346, 347, 383, 384, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 403

Müteakip: Takip eden, sonraki. 143, 148, 178, 203, 211, 212, 213, 215, 228, 237, 298, 317, 334, 353

Mütedavil: Döner, Tedavülde bulunan. 7

Mutemet: İtimat edilen, güvenilen. 77, 86, 339, 340, 343, 351, 376, 385, 429

Mütevellit: Meydana gelmiş, ileri gelmiş, kaynaklanmış. 299

Muvakkat Vazife: Geçici görev. 20, 30, 40, 61, 63, 75, 78, 80, 81, 104, 105, 111, 118, 120, 122, 144, 146, 162, 167, 171, 174, 176, 177, 181, 184, 186, 187, 217, 248, 270, 274, 278, 355, 367, 379, 380, 381

Muvasalat: Ulaşma, varma, varış. 244, 250, 252, 253, 263, 265, 266

N

Naklen Atama: Kurumlar arası (görev yaptığı kurumdan başka bir kuruma) atama. 37, 43, 127, 129, 130, 131, 305

O

Oşinografi: Deniz bilimi. 348

Ö

Ödenek: Belli kimselere, görevleri sebebiyle verilen ve aylık, ücret şeklinde tanımlanamayan para. 14, 15, 84, 91, 93, 110, 114, 115, 169, 170, 223, 229, 239, 241, 275, 296, 342, 405

P

Permi: DDY-Paso (indirim hakkı). 198

R

Refakat: Arkadaşlık etme, birlikte bulunma, eşlik etme. 16, 19, 149, 279

Re'sen: Kendi başına, kendiliğinden. 17, 140, 305, 367, 373, 380, 381

S

Sair: Diğer. 29, 381

Sarfınazar: Saymamak, vazgeçmek. 105, 181, 184, 274

Sarfınazar Edilenler: Vazgeçilenler. 181, 184

Seyyar: Gezici. 201, 339, 340, 341, 343, 344, 345, 346, 347, 351, 385

Sirayeti: Buluşması. 209

Sınıf Tenzili: Aşağı bir dereceye indirme. 367, 372

Sureti Tediye: Ödeme biçimi, ödeme şekli, ödeme tarzı. 36, 367, 379, 380, 381

Ş

Şümül: İçine alma, kaplama, kapsama, kapsam. 7, 239, 367, 376

T

Tahakkuk: Gerçekleşme. 55, 162, 164, 178, 216, 292, 294, 367, 371, 379, 381, 405

Tahkik: Soruşturma. 60

Takarrür: Karar verilme, kararlaştırılma. 105, 181, 274

Tanzim: Düzenlenme. 154

Tebdil: Değişme, değiştirilme. 37, 129, 136

Tebeyyün: Belli olma, ortaya çıkma. 299

Teçhiz: Donatma, donatım. 166

Tediye: Ödeme, ödemek. 20, 36, 144, 186, 187, 367, 379, 380, 381

Tekabül: Karşılık gelmek, karşılık olmak, bir şeyin yerini tutmak. 162, 379

Tekfin: Kefenleme. 166

Teşekkül: Kuruluş, örgüt, oluşma. 8, 9, 10, 12, 199, 239, 340, 376

Tesviye: Ödeme, verme. 139, 141, 162, 181, 367, 380

Tetkik: İnceleme. 153, 159, 336

Tevakkuf: Durma, duraklama, eğleşme, bekleme. 299

Tevfikân: Uygun olarak. 367, 371, 372

U

Uhde: Üstünde olmak, üstüne almak, sorumluluk. 162, 277, 379, 401

Umumi Hükümlere: Genel hükümlere. 367, 371, 372

Usul: Bir kimsenin ana,baba, dede ve nineleri, yukarı doğru soyu. / Yöntem. 5, 12, 43, 46, 106, 137, 158, 214, 236, 258, 285, 302, 316, 319, 321, 322, 329, 332, 341, 368, 388, 394, 395, 403

V

Vaki: Olan, olmuş. 367, 380,

Vazife İfa Edemeyen: Görevini yapamayan. 174

Vekalet: Bakanlık. 139

Vekalet Emrine Alman: Açığa alınan. 139

Vüruduna Kadar: Gelişine kadar. 139, 141

Y

Yer Değiştirme Masrafı: Söz konusu masraf, yapılan seyahatin niteliğine bağlı olarak, miktarı ve unsurları 6245 sayılı Yasa'nın 45 ila 47'inci maddelerinde ayrıntılı olarak açıklanan ve ilgililerin ikametgahlarını değiştirmeleri dolayısıyla yapmak zorunda kaldıkları eşya ve diğer masraflar karşılığı ödenen parayı ifade etmektedir. 40, 43, 139, 178, 302, 303, 305, 312, 313, 314, 315, 316, 319, 320, 321, 322, 324, 328

Yol Masrafı: Yol gideri olarak da ifade edilen bu tabir, yolculukta kullanılan nakil vasıtası (otobüs, uçak vb.) ücretlerini anlatmaktadır. 12, 20, 23, 24, 29, 31, 32, 33, 39, 40, 42, 43, 51, 54, 56, 58, 60, 61, 62, 63, 64, 71, 72, 75, 76, 78, 80, 81, 82, 83, 87, 88, 102, 110, 111, 112, 113, 118, 120, 122, 133,

134, 136, 142, 144, 146, 149, 151, 161, 164, 169,
170, 171, 172, 173, 174, 178, 186, 187, 190, 192,
193, 194, 195, 196, 198, 199, 211, 230, 232, 239,
243, 248, 262, 264, 268, 270, 273, 275, 278, 279,
281, 282, 296, 297, 308, 316, 318, 319, 322, 339,
340, 344, 347, 358, 359, 360, 377, 399, 403, 406,
411

Z

Zail Olduğu: Ortadan kalkdığı, yok olduğu. 380

Zati: Kişisel, kişiye özel. 299

Zimmet: Üzerinde para olmak, bir kimsenin yasal olmayan yollardan üzerine geçirip ödemeye zorunlu olduğu para. 381

Ziyade: Fazla olmak, çok. 162, 379

KAYNAKÇA

6245 sayılı Harcırar Kanunu

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu

Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar (25.01.2020 tarihli, 31019 sayılı Resmi Gazete)

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar (25.01.2020 tarihli, 31019 sayılı Resmi Gazete)

21.03.2013 tarihli Yurtdışına Geçici Görevle Gönderilenlere Ödenecek Konaklama Giderlere İlişkin Usul ve Esaslar

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği

Hazine ve Maliye Bakanlığı Genel Tebliğleri ve Görüş Yazıları

Sayıştay Başkanlığı Eğitim Grubu Harcırar Ders Notları, Ankara: 2017

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu Çerçevesinde Vekalet Müessesesi - Ahmet Koray KAZANCI, Yakup TEKİN (Devlet Bütçe Uzmanları) Ankara: 2007

BEZİK, Mehmet, DEMİRHAN, Salim ve ÜNALAN, Rahmi, Tüm Kamu Personeli İçin Harcırar, 5 N1K Group, Ankara: 2013

COŞGUN, Hanefi ve TEKTAŞ, Selçuk, Harcırar Rehberi, Ankara:2019

KUTAY, Kurtuluş, DEMİRHAN, Salim ve AYDIN, Erdal, Açıklamalı-İçtihatlı Harcırar Kanunu, Yargı Yayınevi, Ankara: 2011

PINAR, İbrahim, Açıklamalı İçtihatlı Harcırar Kanunu, Seçkin Yayınevi, 5. Baskı, Ankara:2010

USTA, Osman, Harcırar Kanunu ve Uygulaması Sorular ve Yanıtlarıyla, Yetkin Yayınları, 3. Baskı, Ankara: 2001

www.saglik.gov.tr

www.csb.gov.tr

www.hmb.gov.tr

www.sayistay.gov.tr

www.mevzuat.gov.tr

T.C. TİCARET BAKANLIĞI
İç Denetim Birimi Başkanlığı

Dumlupınar Bulvarı No: 151 06800 Çankaya / ANKARA
Tel: +90 312 449 26 00 / **Fax:** +90 312 449 26 77

iddb@ticaret.gov.tr
www.ticaret.gov.tr